

Ambrosius Calepinus
Dictionarium decem linguarum

Biblioteka źródeł *Słownika polszczyzny XVI wieku*

Repozytorium cyfrowe tekstów szesnastowiecznych (w jednolitej transliteracji zgodnej z *Zasadami wydawania tekstów staropolskich (projekt)*, Wrocław 1955) – red. P. Potoniec, K. Opaliński

Słowniki i gramatyki

oprac. Anna Nath-Dokurno, Patrycja Potoniec, Piotr Małek

ISBN 978-83-65832-90-0 (całość)

ISBN 978-83-65832-09-2

strona: 2b

A

1: Abacus, mensa est, vel tabula in qua aliquid deponitur: quales sunt mensae coquorum, in quas receptacula eduliorum exponi solent - Stoł kucharski. ¶ Abacus, Est item tabula calculatoria - Stoł do rachowania. Abaci columnarum ornamenta, et tabulae quadratae, quae epistylis supponuntur - Obraz czworograniasty, iakie Wgmachoch stawiają.

2: Abaculi, calculi quibus utebantur veteres in supputatione disputationeque rationum: qui mos etiam hodie apud omnes fere nationes servatur - Licznij.

3: Abagio - Przysłowie.

4: Abagio - Item Przypowieść.

5: Abalieno, Quod nostrum erat alienum facio, vendo, disiungo, separo - Oddaję odłącz.

6: Abalienatus, Disiunctus, separatus, venditus - Oddalony odłączony.

7: Abapthus, Non tinctus - Nie moczony.

strona: 3a

1: Abauunculus, Frater abaviae - Mego predziada.

2: Abax, mensa vel tabula, in qua aliquid deponitur: quales sunt mensae coquorum, in qua disci, aliaque id genus exponuntur - Służba. Item Tablicza do rachowania, albo do pisania. Abaces, vasa quaedam viliora, in quibus pretiosiora reponuntur - Puzdro do chowania ńtrzebra.

3: Abba - Tata. Ocziecz.

4: Abbas, Collegii societatisque magister ac moderator - Opat.

5: Abbatia, [...] pro abbatis dignitate, quam pro loco in quo habitat abbas - Opactwo.

6: Abbatissa - Przeorucha kłieny.

7: Abbrevio - Skracam.

strona: 3b

1: Abdico, Amoueo, repudio, reiicio, imperium depono - Oddaję, Odpicham, Voizekam ńie dziećcia.

2: Abdicatio - Vvyrzeczenie ńie dziećcia, wydzień czenie.

3: Abdico, Repudio, recuso - Voizuczam z dzieńictwa.

4: Abdo, Abscondo, occulto, obtego, retrudo - Kryę.

- 5: Abdite, Occulte, latenter, secreto - Skrycie.
- 6: Abditum, pro loco occulto - Skryte mieyfcze.
- 7: Abdomen, [...] extima totius ventris pars, totumque illud quod intestina tegit, ex cute, adipe, musculis octo, et peritoneo compactum, totum illud spatium comprehendens, quod est a cartilagine mucronata, usque ad coxas, usque ad ilia atque ad ipsum usque os pubis - Sadło tłuściozycz koło nerek.

strona: 4a

- 1: Abduco, Remoueo, aufero, abstraho, auerto, traduco - Odwodzę.
- 2: Abedo, Exedo, absumo - wijadam, Ziadam.
- 3: Abemo - Odeimuję.
- 4: Abeo, Discedo - Odchodzę.
- 5: Abitus, et Abitio pro discessu - Odiadz odycłzcie.

strona: 4b

- 1: Aberceo, Prohibeo - Od pedzam.
- 2: Aberro, Erro, digredior, via deflecto - Bładzę.
- 3: Aberratio, Digressus a recta via: et metaphorice per fugium - Bładzenie wstapienie z drogi.
- 4: Abfore, [...] abfuturum esse - Przitomnim niebic, Indzei beic.
- 5: Abgrego, Ab grege duco, Segrego, feiungo, digregro - Odłaczijcz.
- 6: Abhinc, [...] Antehac - Od tego czafzu.
- 7: Abhorreo, Aspernor, fugio, dissentio, discrepo, alienus sum a re aliqua - Gardzę, brzidzesie.
- 8: Abhorresco, Valde horreo, vehementer timeo - wzdrigan fzię, Lekam fzię.
- 9: Abhortor, [...] Dehortor - Odwodzę, odradzam.
- 10: Abiecto, [...] frequenter abiicio - Odrzuczywiam.
- 11: Abies - Yedlina.
- 12: Abiegnus, Quod est factum ex abiete - Zyedliny yodłowy.
- 13: Abietarius, Faber lignarius - Czieszla stołarz, telzarz.

strona: 5a

- 1: Abigo [...] pecus aut greges abduco, siue vi id fiat, siue dolo - Odpędzam.
- 2: Abactus: vt Abacti greges, qui aut furto, aut per vim, abducti sunt - Gwałtowne odpędzenie, wikradnienie bijdła.

- 3: Abactus, pro violenta expulsiōne - Gwałtowne bidła widarcie.
- 4: Abigeatus, ipse abigendi actus, siue crimen abactionis - Bidła zpałzei wikradnienie.
- 5: Abigeus, [...] qui pecora de pałcuis vel ex armentis subtrahit, et quodammodo depraedatur - Bidłokraidcza.
- 6: Abiicio, Proiicere, deponere - Odrzuczam, odmietam.
- 7: Abiectus, [...] iacens, summissus, contemptus, afflictus, et animo fractus -

strona: 5b

Podlij wzgardzonij, Odrzuczonij.

- 1: Abiecte, [...] contemptim, et abiecto animo - vzgardzenie.
- 2: Abiectio, [...] animi deiectio et contemptus sui - Lękanie.
- 3: Abintegro, [...] Denuo de nouo - Znowu, Odnawiam.
- 4: Ab intestato, sine testamento - Bez testamentuz zego łzwiata zeifsz.
- 5: Abiotos - Swiniawelz.
- 6: Abiudico, [...] Rem de qua controuerfia est, per iudicium aufero, et alteri addico - Prawemodiacz, Odfedzicz.
- 7: Abiugo, [...] a iugo remoueo - Ziarzma wijprzac.
- 8: Abiungo, [...] Separo, remoueo, seiungo - Odłączam
- 9: Abiuro, [...] rem mihi creditam non esse, vel aliquid me non habere aut promississe iuro - Odprzifziacz.
- 10: Abiuratus, Cum periurio negatus - Odprzifięzonij.
- 11: Abiuratio, rei creditae negatio per iuramentum facta - Zaprzzenie sie przez **przi łzięę [!]** .
- 12: Ablacto, a lacte remoueo - Odfadzam odczyczka.
- 13: Ablaqueo, [...] circum arbores effodere terram, et radices superiores retegere -

strona: 6a

Odrzuc, enię, Odkorzenia odrzuczicz.

- 1: Ablectae aedes, [...] quae nitidae sunt, et ornatae quaeque emptorem sua elegantia facile alliciant - Do przedanię wiftrichmenie.
- 2: Ablego, Amando, remoueo, dimitto - Vviprawicz odeslac.
- 3: Ablegatio - Odesłanie.
- 4: Ablepsia, Latine caecitas, et inconfiderantia - Niebaczenie łzlepota.

- 5: Abligurio, Liguriendo abfumo - Dobr, przełknie nie na łakotkach.
- 6: Abloco, [...] locare - Naimuię.
- 7: Abludo, Diffimilis fum, difto - Roznijm bijc.
- 8: Abluo, eluo, purgo - Ochedozam, odmijwam.
- 9: Ablutio - Obmycie.
- 10: Abluuium, vniuerfalis inundatio - Przepłokmenie
- 11: Abmitto, [...] mitto- Przeselam.
- 12: Abnato, alicunde natando recedo - Odpływam.
- 13: Abneco, [...] neco - Zabiiam.
- 14: Abnego, repudio, reiicio, recuso - Od mowicz, zaprzecz fię.

strona: 6b

- 1: Abneptis, Proneptis filia - Prawnuczka.
- 2: Abnocto, Foris pernocto, vel noctu abfum - Indziey noczuię.
- 3: Abnodo, [...] enodo, id est, arbores et vites nodis purgo - Obrzezuię latorofzlij.
- 4: Abnuo, [...] figno capitis aliquid nego, recuso, renuo - Odmowia kiwania głowmij.
- 5: Abnuto, [...] faepe figno capitis abnuentis quidpiam nego - Cokolwiek czestokroc kiwanim głowij od mawiam.
- 6: Aboleo, Induco, tollo, deleo, oblitero - wygladzicz, wyrzucic.
- 7: Abolitio - wyniszczenie.
- 8: Abolefco, ad nihilum redigor - Niszczeię.
- 9: Abolla, vestis Senatoria -

strona: 7a

Giermalek.

- 1: Abominor, execror, abhorreo, et fugio - Brzijdzę fzię, przijkromi.
- 2: Abominandus, detestatione dignus - Brzijdliwij, Orzemierslij.
- 3: Abominatus, Execrationibus, malifque ominibus deuotus, Diris petitus - Przekletij.
- 4: Aborior, abortum facio, ante tempus pario - Martwe rodzę.
- 5: Abortus, intempestius ortus - **Martweurodzenie [.]** .
- 6: Abortiuus, quod abortum facere potest - Vmartwienie cziniaczij.

strona: 7b

- 1: Abrado, Radendo tollo, derado - Odskrabiam, Odgaliam.
- 2: Abripio, Abſtraho, vi eripio, aufero - Gwaltem wijdzieram.
- 3: Abrodo, Rodendo abſcindo - Odkefſuię.
- 4: Abrogo, Infigo, adimo, refigo, ab dico, reſcindo, diſſoluo, irritum facio, antiquo - Odmieniam, Obraczam wniwecz.
- 5: Abrogatio - Odmienienie.
- 6: Abrotonum - **Bozedrzewko** [!] .

strona: 8a

- 1: Abrumpo, Incido, interrumpo, difiicio, auello - Oddzieram, Odlamuię, Odtargwie.
- 2: Abruptio - Oddarczię.
- 3: Abrupte - Przerwanię.
- 4: Abſcedo, recedo - Odfępuię, Odchodzę.
- 5: Abſceſſus, et Abſceſſio - Vſęp. ¶ Abſceſſus - Gruczoł, Sądzel, zebranie ropij.
- 6: Abſcido, [...] partem de re aliqua feco, abſcindo - Odczinam, Odrzinam.
- 7: Abſciſus, Amputatus, fractus, abruptus - Odcziętij, Odłomionij.
- 8: Abſcondo, Occulto - kriię.
- 9: Abſcondite - Skriczię, Potaiemnie.
- 10: Abſconditus - Skriitij.
- 11: Abſconſio - Skriczię.
- 12: Absentia - Niebijtnoſcz.
- 13: Absentio, Diffentio - Niezgadziam ſzię, namifzlam

strona: 8b

ſzie inaczej.

- 1: Absento, Abſentem facio - Niebitnim uczinicz.
- 2: Absilio, Saltu alicunde recedo - Odkoczicz.
- 3: Absimilis - Niepodobnij.
- 4: Absinthium - Piołijn.
- 5: Abſinthites, Vini factitii genus [...] cum abſinthio decocti - Piołunkovę vinno.
- 6: Absis - Sklepienie. Abſis [...] pro plaga ſiue foramine retis - Oko, Vſieci. Absis, ligneus circulus rotam ambiens, in quo figuntur radij - zwono koła.

7: Absifto, difcedo, ceffo, defifto - Odstępuię.

8: Absoleo, [...] ab vfu recedere - Odwijknąć.

9: Absoluo, foluo, libero -

strona: 9a

Dokonczyć.

1: Absolutio, liberatio perfectio - Dokonanie, konczenie.

2: Absolutorius, Quod ad abfolutionem pertinet - Czo przinalezij do wizwolenią.

3: Absolutus, Perfectus - Dokonczonej, Doskonalej.

4: Absolute, perfecte - Doskonale.

5: Absono, Diffono, male fono - Zlie brzmię.

6: Absonus, Sine fono, non recte fonans - Nie brzmiać.

7: Absorbeo, forbendo abfumo - Połikam, Viifarkuie.

8: Abfque, [...] Sine - Okrom Bez.

9: Abftemius, [...] qui vino abftinet - Tenktorij wina niepija.

strona: 9b

1: Abftergo. Detergo, deleo, diluo, purgo - Oczieram, Odmijwam.

2: Abfterreo, Terreo, deterreo - Odfratsam.

3: Abftineo, [...] Tempero, contineo, cohibeo - wtrzymiwam się, Trzewofię chowam.

4: Abftinens, [...] qui est fuo contentus non auaritia, non cupiditate elatus, continens, temperans - wtrzymiczliwij.

5: Abftinentia, [...] virtus, qua ab alienis abftinemus, nihil cuiquam eripientes - Trzewofzcz, Povczagliwofzcz.

6: Abfto, [...] longe fto - Stacz zdaleka

7: Abftraho, Abripio, auello, auoco, abduco - Odczignaz Odwiefzcz gwałtem.

8: Abfttractum, id [...] quod ab alio trahitur - Odłaczone, Oddzielone, Rozne. Odięte.

9: Abfttingo, Soluo - Oddzierguię, Odwiezuię.

10: Abfttrudo, [...] Abftcondo, abdo - Przekricz.

11: Abfttrufus - Skritij.

12: Abftum, remotus fum, difiunctus fum, abhorreo - Indzejij bijc, Nie bijcz przitomnijm ofzobą fwą.

strona: 10a

- 1: Absens - Nieprzytomni, Niebidacze na miefczu.
- 2: Absumo, confumo, traduco, extinguo, conficio - Strawicz, Vtraczicz, Przeiefzcz.
- 3: Absumedo, Confumptio - Vinieijfzczeniè, ftrawienie.
- 4: Absurdus, minime aptum, abhorrens, inconueniens, ftultum, deforme, odiofum, iniquum, non confentaneum - Nie trefny.
- 5: Absurde - Nie trefnie bez rozumniè.
- 6: Abundo, [...] Affluo, redundo, circumfluo, magnam copiam habeo - Doftatek mąm, Nazbijt mąm.
- 7: Abundantia, Opulentia, fatietas, copia - Doftatek.
- 8: Abundans, Copiofus, circumfluens, affluens - Maietnij Dostatnij.
- 9: Abundatio, [...] exundatio - Powodz wylanie zbvwzegow wodij.
- 10: Abunde, Copiofe, fatis fuperque - Doftatniè.

strona: 10b

- 1: Abuolo, Volando difcedo, Auolo - Odlatuie.
- 2: Abufque, [...] vfque ab - Odtąd, Od tego czafsu.
- 3: Abutor, In vfum confumo, conficio - Trawie. Abutor [...] Perperam, fiue nimis licenter vtor - Przez **gar dziél [!]** przepufzczicz, Zlié vzijcz.
- 4: Abufus - Złe pořijwanie.
- 5: Abydocomae, [...] Sycophantae - Obmowca, Ziewacze.
- 6: Abyffus, [...] infinita aquarum congeries, quae fundum non habeat -

strona: 11a

Przepafzcz.

- 1: Acacus, Purus, innocens, minime verfutus - Proftączek, Niewinnik. Acacia, id eft, Innocentia, fecuritas ab omni terrore - Sama dobrocz.

strona: 11b

- 1: Acaena, Virga longa pedes decem, qua agros demetiebantur - Pręt do rozmierzanią rolij.
- 2: Acalyphe, Herba eft, quam noftri vrticam vocant - Pokrzywa.
- 3: Acanthis - Szczygieł.
- 4: Acanthus, fiue Acantha - Barfzcz włoskij.

strona: 12a

- 1: Acapna - Suche drzewoktore mie kurzij, Przipał.
- 2: Acarus - wefzka, Mol wołkowij.
- 3: Accanto, Iuxta canto, vna canto - Przifzpiewuię.
- 4: Accedo, adeo, venio, appello - Przifztpuiię. Accedo [...] Affentiri, probare, recipere - Przizwałam.

strona: 12b

- 1: Accelsio, incrementum, lucrum, adiectio - Przijada, Prziczinek, Przijdatek.
- 2: Accelero, Propero, feltino, maturo, celero, celeritatem adhibeo - Spiefzfię kwapie fzie.
- 3: Acceleratio, Feltinatio, properatio - kwapienie.
- 4: Accendo, [...] ignem excito, inflammo - Zapalam, Zazegam.
- 5: Accensi, Genus militiae [...] adminiftrantibus proximum - **Miejskiługa [!]** .
- 6: Accentus - Nóta do wimowieniá kazdego słowa. [...] Tonus et Tenor
- 7: Accersio, Voco, aduoco, accerfo - Przizwanie, Prziwołanie: Pozvanie.

strona: 13a

- 1: Accersitus, Vocatus - wezwauij.
- 2: Accersitus - wezwanię.
- 3: Accersitor, Vocator - wziwacz.
- 4: Accido, Attenuo, circuncido, exaurio - Obrzezuię, Odczinam.
- 5: Accido, Quafi ad, id est, iuxta aliquid cado, Accedo, euenio, obtingo - Przypadam, Oblapiam zanogij vpadan vnog. ¶ Accidit - Trafiá fei.
- 6: Accidens - Przipadek, Trafunęk.
- 7: Accidentia - Trafunék, Przipadek.
- 8: Accieo - Prziziwam.
- 9: Accingo, Infruo, armo - Gotovacz fzie, Przipałfovaczfzie.
- 10: Accino - Przifzpiewuię.
- 11: Accio, [...] aduoco - Prziwoliwam.
- 12: Accipio, Capio - Przijmuię, Biore.

strona: 13b

- 1: Acceptus, gratus, vel iucundus - wdzięcznij, Miełij.

- 2: Acceptum ferre, [...] pro accepto habere, et fateri se accepisse, etiam si nihil sit acceptum, scribere in tabulis se accepisse - wdzieczno miec, Mec za przjietę.
- 3: Accepto, [...] Accipere soleo - Biore wstawicznie.
- 4: Acceptio - Przięczenie.
- 5: Acceptor - Przijimacz.
- 6: Acceptilatio - kwit.
- 7: Accipiter - Iastrzab.
- 8: Accipio - Iafzkuię, Zmifzlona wimowka, Rzkomoniechczaci.
- 9: Acclamo, Exclamo - Społowolam. wespół krziczę.
- 10: Acclamatio - krzik.
- 11: Acclamito - krziczebez przestania.
- 12: Acclive, flexum, incurvatum, iacens, humile - Pochilnoszcz.

strona: 14a

- 1: Acclino, Ad aliquid flecto, inclino - Przychilamfię, Prziwalam.
- 2: Accliuis, siue Accliuus, Quod est leuiter erectum, et arduum - Przikri dowstapienia.
- 3: Accliuitas - Przikroffzcz do wchodzenia.
- 4: Accolo, Apud, siue iuxta colo - Ofziadłem.
- 5: ACCOLA, Vicinus - Salfziad Sziodlak, gbur.
- 6: Accommodo, Adhibeo, adapto, apte colloco - Zlaczam, Przikladam ftofsuię Szikuię.
- 7: Accommodatus, id est aptus - wczefznij, Spofsobnij.
- 8: Accommodate, Id est, Apte - Spoffobuie, Ladnie,
- 9: Accommodatio, ipse actus accomodandi - Prziłaczenie, Przipodobanie, Przirownanie.
- 10: Accredo, vna credo credentibus accedo: sicut Assentio siue Assentior, ad sententiam accedo - Spolem wierzę.
- 11: Accresco, [...] Cresco, augeor - Przirostam.
- 12: Accrementum, [...] incrementum - Przirosnienie, Podwyzszenie.
- 13: Accubo, Iuxta cubo, adiaceo, accumbo, discumbo - Lezespolem.
- 14: Accubatio - Sziadło.
- 15: Accubitum, siue Accubita, Lectus in quo cubatur interdium - loze naktorim wednie legamij.

strona: 14b

- 1: Accubitus, Ipse accubandi actus - Społu leżenie.
- 2: Accudo, Cudendo addo - Przikowywam.
- 3: Accumbo, [...] Accubo - Siadam do stołu.
- 4: Accumulo, Amplifico, et quasi ad cumulum addo, augeo, coaceruo - Zgromadzam.
- 5: Accumulatio - Zgromadzenie.
- 6: Accumulate - Doftatnie.
- 7: Accuro, Curo, gubernio - Opatruie pilnie.
- 8: Accuratus, Magna cura factus, meditatus, exquisitus - Dbalij, pilnij.
- 9: Accurate, Diligenter, studiose, acquifite - Pilnie.
- 10: Accuratio, cura, diligentia - Pilnosc.
- 11: Accurro, Ad aliquid curro - Przypalcz.
- 12: Accuso - Ofkarzam Zaluieszcie.
- 13: Accusator, Qui accusat - Zalobnik, Oskarzac.
- 14: Accusatio - Zaloba, Oskarzenie.

strona: 15a

- 1: Aceo, Acidus fum, Acorem sapio - kwaszenie.
- 2: Acidus - Przikwaskowij.
- 3: Acefco, Acidus fio - kwaszenie.
- 4: Acetum, Acre vinum - Oczet.
- 5: Acor, [...] sapor acidus - kwas
- 6: Acephalus - Bezglowij.
- 7: Acer - Yawor.
- 8: Acer - Oftry.
- 9: Acrimomia [*lege*: Acrimonia], [...] qualitas mordax, et linguam calefaciens - Oftrocz Gorzkocz.

strona: 15b

- 1: Acriter, Vehementer - Oftrze.
- 2: Acerbitas - Czierpkocz niezrzalego owoczu.
- 3: Acerbo, Aspero, exaspero, exacerbo - Zaiatizijc.

4: Acerbus, [...] quod sapore vehementer adstringente praeditum est, linguamque gustatum contrahit, et exiccat - Czierpki, Gorzkij.

5: Acerbe, Afpere - Srowie frodze.

6: Acerra, Arcula, in quam thus reponi solet, quo diis sacrificatur - kadzielnicza.

7: Acerfecomis - kofmatij kildłati.

8: Aceruus, Cumulus - Gromada kupa.

9: Aceruatim, Summatim, coniunctim - Wkupie wfummie, Hurmem.

10: Aceruo, Accumulo - Zkupiām, Zgromadzām.

11: Aceruatio - Zgromadzenie.

strona: 16a

1: Acetaria - Sałata.

2: ACHAEMENIDES - Giermek [scil. Ulissesa]

strona: 16b

1: Achates - Gagatek. Gemma [...] verficoloribus venulis

strona: 17a

1: Achras - Zimoftratki, grdulie, gniełky, **liefnegrufzky** [!]. Pyri fylueftris genus

2: Achrestus - Niezgrabni. inutilis, ineptus, nullius momenti et pretij

3: Achriogelos - Smieszek. [...] qui procliuis est ad rifum, quasi temere et sine causa ridens

4: Achyrosis - Lepianka.

5: Acicula, [...] spinula quaedam ex ferro vel alio metallo - Szpilka.

strona: 17b

1: Acies, [...] acumen falcis, gladij et similium quae fecant - Koniecz albo oftrzeu miecza. ¶ Acies [...] Exercitus, instructus - Czoło, huffiecz. ¶ Acies [...] oculi lumen - Oftry wzrok.

2: Acinus, [...] in vua id [...] quod vulgus granum appellat - Ziarno z iagodi winnei.

3: Acinofus, [...] Quod multos habet Acinos - Pełni ziarn

strona: 18a

winnich.

1: Acleros, exhaeres qui haereditate priuatus est - Gołota. [...] sine forte, parte, vel haereditate

2: Aclides - Kyec rogati.

3: Acme - Młodofcz ktnaca.

- 4: Acmon, [...] incus - Kowadlo.
- 5: Acmotheton - Pien naktoym kowadlo. truncus ille, qui impositam fultinet incudem.
- 6: Acoeton - Trefcz.
- 7: Acolyti - Niehamowni. [...] qui nullis minis ab intituto poterant reuocari.
- 8: Acone - Osła, oftri kamien. [...] cotem fonat, vel cautem.
- 9: Aconitum - Omięg.
- 10: Acontiae -

strona: 18b

- 1: Cometa z ftrzałam.
- 2: Acontiae - Wrzeczienicza.
- 3: Acopa, Medicamenta lassitudines et fatigationes leuantia - Lekarstwa zemdlonego vitwierdzające, confortatiua.
- 4: Acorum - Tátárskie ziele.
- 5: Acquiesco, Rei alicui quietis et otij gratia innitor - Przeftawám, Przizwolám.
- 6: Acquiro, Quaero, comparo, adipifcor, confequor - Doftawám, zdobiwamfzie.
- 7: Acratocothones - Zarłoczi.
- 8: Acratophorum - Dzbąn.

strona: 19a

- 1: Acredula - Słowik.

strona: 19b

- 1: Acrochordon - Brodąwka.
- 2: Acroteria, [...] pinnacula in fummitate aedificiorum prominentia - Spicza.
- 3: Acrothinia - Prazmo. Primitiae frugum
- 4: Acta - **Czicheftanowifko** [!] dla łodzi.
- 5: Actaea - Chebd.
- 6: Acte, [...] Sambucum vocant - Bez.

strona: 20a

- 1: Actualis - Cziniaci.
- 2: Aculeus, Ítimulus - Ządło.
- 3: Aculeatus, Quod aculeum fiue acutum quiddam aculei inftar habet - Spiczafty, Oftri.

- 4: Acuo, Aciem rei alicui induco, exacuo - Zaoſtrząm.
- 5: Acutus - Oftrij.
- 6: Acute - Subtilnie, oftrze.
- 7: Acutulus, [...] ſubacutus - Przioſtrzeiſzim.
- 8: Acumen, [...] aculeus ſeu culpis - Oftroſcz, ſzpica. ¶ Acumen [...] pro ingenij perſpicacitate - Oftroſc, biſtroſcz.
- 9: Acumino, Acutum facio - Zaoſtrzam.

strona: 20b

- 1: Acuminatus, Quod acumen habet - Zaoſtrzony, zaſpiczowany.
- 2: Acupictores, Qui acu pingunt - Szwącz.
- 3: Acus, Purgamentum frumenti - Plewa.
- 4: Aceratus, Acere plenus, aut permiftus - Zplewamy zmieſzany.
- 5: Acus, Inſtrumentum [...] quo veſtes ſarciuntur - Igła.
- 6: Acuncula - Szwaieczka, ſzbilka.

strona: 21a

- 1: Adaeque, aeque, pariter, aequaliter - Rownie, dnako.
- 2: Adaequare, aequare, exaequare, parem facere - Zrowndać.
- 3: Adaero, [...] AEre aeſtimare - Na kup daię.
- 4: Adaeſtuo -

strona: 21b

Iuſzęſzię, zburzliwoſzczy wodney.

- 1: Adaggero, quali aggerem facio, cumulo - Zgromadzam, Zkupiám.
- 2: Adagium, [...] Adagio - Prziſłowie.
- 3: Adalligo, Ad aliquid ligo - Prziwiezuię.
- 4: Adamas - Diament.
- 5: Adamantinus, Quod eſt ex adamante - Zdiament a vrobiony, Twardi iako diament.
- 6: Adamo, Valde amo et diligo - Barzo miełuię, Zapalcziwie miełuię.
- 7: Adaperio - Otwarzam.
- 8: Adapertus, [...] apertus - Ottewrziſti, Otwarty.
- 9: Adaquo, [...] Aqua reficio - Napaiam.

10: Adareo, areo, exareo - Schneę.

strona: 22a

1: Adaugeo, Augeo, cumulo - Mnżoę [!] .

2: Adaucto, [...] augeo - Przymnazywam

3: Adaugeſco - Rozmmniżamſze.

4: Adbibo, Bibo - Nazbit pyie, Przelewam.

5: Addephagia - Checz wielką, doiedzenią. Inexplebilis edendi auiditas

6: Addenseo, [...] Denſum facio, ſtipo, conſtipo - Gęſceię, Gęſto czynie.

7: Addico - Prziſadzám, Prziwłafzczam.

8: Addiſco, Bene diſco, vel ad ea quae didiceram, addo - Nauczam ſzie.

9: Additamentum - Przodatek. Additus

10: Addiuino, [...] diuino - Zgadnacz.

11: Addo, Affero acceſſionem, adiungo - Przicziniam, Przidawam.

12: Additamentum, Acceſſio - Przodatek.

13: Additus, Adiunctus, adiectus - Przidani.

strona: 22b

1: Addoceo, [...] doceo - Przicziniam nauky.

2: Addormiſco, Addormio, dormio - Przeſzypiamſzie.

3: Addubito, Aliquantulum dubito, vel ſimpliciter dubito - Wątpie, Wetpicz poczinam.

4: Adduco, Ad aliquem duco - Prziwodze.

5: Adduplico, [...] duplico - Prziſparzam.

6: Adedo, Exedo, confumo - Zaiadam.

7: Adefus, confumptus - Strawioni, Ziedzony, Nadbrawiony.

8: Adeo, Vique eo, Intantum - Tak barzo.

9: Adeo, [...] Accedo - Przychodze, Prziſtępuie.

10: Aditio, [...] Acceſſio - Prziſtęp.

strona: 23a

1: Adito - Czefto nadchodze.

2: Aditus, ingreſſus, introitus, veſtibulum, limen - Prziſtęp, wejſzczie.

3: Adeps - Tłuſtoſzcz, Smąlec.

- 4: Adipatus, Adipem admittum habens - Nafzpikowanij, Słonią zaprawionij.
5: Adequito - Nadiezdżą, Prziiezdżą blisko.
6: Adefpotus, Nullius dominio fubiectus- Sobiepań.
7: Adesurio, efurio - Barzo łaknę.
8: Adfremo, Ad aliquid fremo - Sapac na nie kogo, gniewać fzie z miotanim.
9: Adgemo - Wzdicham.

strona: 23b

- 1: Adhaereo, Affixus maneo, arctiffime infideo, adhaerens fto, approximo, nitor, infixus fum
- Wltawicznie ieltem przikim, trzimąm fzie,
2: Adhaesio, Copulatio, coniunctio - Zawiąznenie.
3: Adhalo, Affluo, afpiro - Tchnę.
4: Adhamo, [...] obligo - Na haku trzimam.
5: Adhibeo, Appono, admoueo, adiungo, adicio, confero, adfero - Przidawąm.
6: Adhinnio - Przirziwąm.
7: Adhorrefco, horreo - Wzdrigąm fzie.
8: Adhortor, [...] Hortor - Napominąm.
9: Adhuc, [...] Etiamnunc, Etiamtum, Hactenus, vel Ad hoc tempus - Ielzcie, Az dotąd.
10: Adiaceo, continens fum et affinis, adhaereo - Priległim.
11: Adiantum - Czerwone włoski, Matkibozej włoski, vkropek.
12: Adigo, Cogo, vi impello - Przimufząm.

strona: 24a

- 1: Adactus - Przimufzonij.
2: Adactio - Przimufzenie.
3: Adicio, [...] ad aliquid iacere, addere, apponere - Przirzucząm.
4: Adiectio - Przidatek, przimiot, przifsada. [...] accessio
5: Adiectiuus - Przidani.
6: Adimo, Aufero, eripio, subtraho - Odeimuie, Widzierąm.
7: Ademptio, Priuatio, ablatio - Widarczie, odiecznie.
8: Adimpleo, [...] impleo - Napeląmąm.
9: Adindo, Imponere, Immittere - Wltawiam.

10: Adinſtar, [...] inſtar - Rownie.

11: Adinuenio, [...] inuenio, aut comminifcor - Wimifzlam, winaiduié.

12: Adipifcor, [...] confequor fiue obtineo -

strona: 24b

Nabyuam, doſtawam, doſtępuie

1: Adeptus, Afſecutus, confeutus - Nabyti, natezionij.

2: Adipatheon - Polnaſzczé. Frutex [...] furculofus, multis ſpinis horrens

3: Adiudico, per ſententiam et iudicium aliquid alicui attribuo - Prziſadzam.

4: Adiugo, [...] coniungo, ad aliquid iungo, quaſi ad iugum annecto - Prziwięzuie, przilazam, przipętuie.

5: Adiungo, alligo, annecto, addo, coniungo, apto, accommodo - Prziłazam, przikłaczam.

6: Adiunctio - Prziłączenie, Spojienie.

7: Adiunctor - Spayac.

8: Adiunctus, annexus, additus, coniunctus - Przidaniij, przipownij.

9: Adiurgium, [...] iurgium vel obiurgatio - Swar.

10: Adiurgo, obiurgo - Sfukiwam.

11: Adiuro, [...] iuro - Prziſziegam.

12: Adiuiu, Opem fero, ſubleuo, ſuffragor - Pomagam.

13: Adiutor, Auxiliator, adminiſter, ſocius - Pomocznik.

14: Adiutorium, [...] officium illud, quod ab adiutore praefatur - Pomocz.

strona: 25a

1: Admando, mando, commendo, committo - Polieczam, poruczam.

2: Admetior, [...] metiri - Przimierzam.

3: Adminiculus, fulcio, adiuuo - Podpieram, pomocz daie.

4: Adminiculum, [...] pedamentum, hoc eſt palus ſuſtinendis vitibus tenellifve arboribus accommodatus - Podpora, pomocz.

5: Adminiſter, Qui miniſtrat, aut iuuat in aliquo, vel etiam alicui opem praebet - Pomocznik, prziſługuiaci.

6: Adminiſtro, procuro, guberno, gero, obo - Rzadzę.

7: Adminiſtrator, Qui rem aliquam adminiſtrat et gubernat - Sprawcza, Rzayncá ſtarofa.

- 8: Administratio, Curatio, procuratio, gubernatio - Rządzenie.
- 9: Admiror, [...] miror, aut valde miror - Dziwuję się, iestem w wielkim podziwieniu.
- 10: Admirandus, Admiratione dignus - Dziwowy **goduy** [!].
- 11: Admirator - Dziwowiec.
- 12: Admiratio - Dziwowanie.
- 13: Admirabilis, habens admirationem -

strona: 25b

Dziwny.

- 1: Admirabiliter - Dziwnie.
- 2: Admiscio, [...] rem aliquam cum alia miscio - Przymieszam.
- 3: Admixtio, concretio - Przymieszam, przymieszanie.
- 4: Admitto, Approbo, recipio, intromitto - Prizwalam, przypuszczam.
- 5: Admissarius equus, Qui ob sobolem procreandam ad equam admittitur - Stadnik.
- 6: Admissionales, [...] ij qui introducendis ad imperatorem hominibus praeerant - Odźwiernij.
- 7: Admissura - Przypuszczenie bidła. Tempus, et actio ipsa, qua mariti gregum admittuntur aut coitum, foeturae causa.
- 8: Ammodulor, Simul modulor, accino - Prizszpiewuję.
- 9: Admodum, Valde: quasi dicas, supra modum - Barzo.
- 10: Admoenio - Mur zburzicz rozrzućzicz.
- 11: Admoneo, moneo, commoneo, commonefacio - Napominam.
- 12: Admonitio, monitum, praeceptum - Napomnienie.
- 13: Admonitor - Naponinia.

strona: 26a

- 1: Admordeo, Mordeo, ardo - Przikęszuję Nakęszuję.
- 2: Admoueo, aliquid ad aliquam rem moueo, appono, adhibeo - Przikładam.
- 3: Admotio - Prziłożenie.
- 4: Admugio - Przirukię.
- 5: Admurmuro, Orationem dicentis cum murmure excipio, ad murmurationem facio - **Przimru kuie** [!], Przimruczam.
- 6: Admurmuratio, approbatio, et applausio, vel improbatio murmure facta - PrziŹeptiwanie.

- 7: Admutilo, Mutilo, plagis videlicet afficio, et dilacero - Obczinam.
- 8: Adnaſcor, [...] naſci in re aliqua praeter id, quod ei naturale et proprium fuerat - Nad potrzebę prziraftam.
- 9: Adnicto - Mrugam.
- 10: Adno, [...] natando aliquo peruenire - Przipliwiwam.
- 11: Adnubilo - Mroczię.
- 12: Adnutrio, iuxta aliquid nutrio - Przychowiwam.
- 13: Adobruo, [...] obruo - Nakriwam zamietuie.
- 14: Adoleo - kadzę, offiaruie.
- 15: Adoleſco, Cresco - Doraftiuam, Podnoſze ſzie.
- 16: Adoleſcens, ephebus, iuuenis, pubes - Młodzenczik.

strona: 26b

- 1: Adoleſcentia, [...] prima aetas poſt pueritiam ab anno XIII, uſque ad XXV, aut etiam ad XXX - Młodofzcz.
- 2: Adultus, Quod creuit ad iuſtam et perfectam aetatem et magnitudinem - Vroſły.
- 3: Adoleſchia, Garrulitas [...], vel futilis loquacitas - Mieligęba.
- 4: Adonai, Nomen Dei apud Hebraeos, quod generaliter interpretatur Dominus - Vſzechmocni.
- 5: Adonium - Cypris.
- 6: Adoperio, [...] operire - Nakriwam.
- 7: Adopinor, [...] opinor - Mniemam.
- 8: Adopto, In filij locum adſciſco, filium facio - Przimuię za ſijna, za ſwedzecie.
- 9: Adoptatitius, Qui in adoptionem venit -

strona: 27a

Za dziecie prziiety.

- 1: Adoptiuus, Qui in adoptionem venit - Zawłaſtne dziecie przyeti.
- 2: Adoptio - Prziiecie za dziecie.
- 3: Ador, [...] Far - Reż.
- 4: Adorea, [...] gloria, proprieque ea, quae ex rebus militiae praeclare geſtis comparatur - Sława albo triumph zwyciętwa.

- 5: Adordior, incipio - Poczinąm.
- 6: Adorior, Aggredior, inuado - Napafzcz. Nadskoczicz znieobaczka, Naiechacz.
- 7: Adorno, [...] Orno, inftruo, comparo, praeparo - Przichedazam, gotuie.
- 8: Adoro, veneror, precor, fupplico, placo - Czcze, chwalie kłaniąm fzie czołem biye.

strona: 27b

- 1: Adoratio - Chwalienie pokłona.
- 2: Adoxia - Niesława.
- 3: Adrado - Odskrobuie.
- 4: ADRASTIA - Pomfła.
- 5: Adrepo, Ad aliquid repo, rependo accedo et appropinquo - Vvliokęfie lyęzę.

strona: 28a

- 1: Adfcire, fiue Adfcifcere, Adiungere - Prziwłązczicz.
- 2: Adsignifico, Significo - Oznaimuię.
- 3: Adfpuo - Napluwam.
- 4: Adfum, praefens fum, interfum, appareo - Ieftem przitomnij.

strona: 28b

- 1: Adueho - Prziwazam.
- 2: Aduelo, Velo, cooperio - Nakrijwam.
- 3: Aduena, Qui non eft ciuis, aut inquilinus, fed externus - Obczij, Czudzoziemiec.
- 4: Aduenerari, Veneror, colo - wucziwofci miec czicz zferca.
- 5: Aduenio, Accedo, appropinquo - Przychadzam.
- 6: Aduenitius, Fortuitus, infperatus, externus - Obczij, przichodzien poftromnij.
- 7: Aduento, Accedo, appropinquo - Przibligam fzie. PrziŃtępuie.
- 8: Aduentus, Acceffus - PrziŃzcie.
- 9: Aduersus, Contrarius, incommodus - Przecziwnij, Spornij
- 10: Aduerfus, vel Aduerfum, Contra - Przecziwnie.

strona: 29a

- 1: Aduerfor, Contrarius fum - Przecziwny ieftem, przeciwie fzie.
- 2: Aduersarius, [...] contrarius, vel commodis noŃtris obfiŃtens, aduerfus - Przecziwni.

3: Aduersaria, [...] tumultuariae quaedam tabulae, quae ante codicis confectionem perscribebantur, ne memoria rerum excideret, et ex iis postea tabulae iustae et aeternae fierent - Książka wktorą dla pamięczy czołzie trafy bez porzątku piżemy. Ręcną książega.

4: Aduersarius - Przeciwnik.

5: Aduersitas, Contrarietas et repugnantia - Przeciwność, niezgoda.

6: Aduerto, Ad aliquem locum verto - Przymikam śzie. prziblizam śzie.

7: Aduesperascit, Vespertinum tempus aduentat, vespera fit - Małzie do wieczora, wieczor śzie prziblizą.

8: Aduigilo, vigilo - Ołtracny iestem, czuhum, czuiny iestem.

9: Adulor, Assentor, blandior siue voce, siue gestu, omniaque ad voluntatem loquor et ago, non ad veritatem - Pocklebuie [!] łafze śzie.

strona: 29b

1: Adulatio, Assentatio, simulatio - Pochlebstwo.

2: Adulator, Assentator, homo fallax, leuis, omnia ad voluntatem loquens - Pochlebca.

3: Adulter - Czudzołoznik.

4: Adulterium - Czudzołostwo.

5: Adultero, Adulterium committo, cubile alterius in eo - Czudzołoze.

6: Adulteror - Falźuie.

7: Adulteratus - Falźowani.

8: Adulterinus, ex adulterio procreatus, spurcus, nothus - Bękart.

9: Adumbro, Vmbram adhibeo, siue vmbram tegendo facio - Czien połozicz, Nakriźicz.

10: Aduncus, Curuus, tortuosus, reflexus - Nakrzywiony, hąkowaty.

11: Ad vnguem, Perfecte, absolute - Doskonale.

12: Aduno, Congrego - Ziednoczam.

strona: 30a

1: Ad vnum - Do iednego.

2: Aduoco, Ad me voco, accerſo, in auxilium voco - Prziwołiwam, na pomocz biore.

3: Aduocati, [...] qui alteri adfunt in causa - Aduocą, obronca.

4: Aduocatio - Obrona u prawa.

5: Aduolo, ad aliquem locum volo - Prziłatuie, przipadam.

- 6: Aduoluo - Przitamczam.
7: Aduolutus - Przitamczom.
8: Ad votum, Ex sententia, ad voluntatem - Podług woly, kmifzly.
9: Adurgeo, Vehementer vrgeo - Ozegam.
10: Aduro, [...] Vro - Przypalam, opalam.
11: Aduftio - Przypalenie.
12: Aduſque, Vſique ad - Potąd.
13: Adytum - Zakriſtia.

strona: 30b

- 1: Aedes, [...] pro templo vel ſacrario - Koſzczioł, Kaplicza.
2: AEdicula, Parua domus - Domek chałupka.
3: AEdifico, aedes conſtruo - Buduie.

strona: 31a

- 1: AEdificatio, Ipſe aedificandi actus - Budowanie.
2: AEdificator - Budownik.
3: AEdificium, AEdis conſtructio, et [...] pro omni ſtructura - Budo.
4: AEditimus, Qui aedibus praeſt - Koſzczelny.
5: AEditus, altus et fortis - Wifzoki.
6: AEdituus, [...] AEditimus, Sacrae aedis tutor, id eſt, curam gerens - Zakriſtian.
7: Aedon - Słowik. [...] Philomela, [...] Luſcinia

strona: 31b

- 1: Aeger, [...] qui morbo correptus eſt - Niemoczny, chory, ffrąſowany.
2: Aegreſco - Chorzeie, ſłabieie. [...] aegriorem fieri
3: AEGre, moleſte, dolenter, iniquo animo [...] male, difficulter, vix - Ledwo, zprzikroſzczia,
za złe mam.
4: AEGritudo, [...] animi aegri affectio - Choroba, ffrąſunek.
5: AEGrotus - Chory, niemoczny.
6: AEGroto, AEGro corpore ſum, morbo afficior - Chor ieſtem, niemocznim.

strona: 32a

- 1: AEGrotatio - Choroba, niemocz.

2: Aegialus - Brzeg morfki. [...] litus

3: Aegilops - Ruthenis czeret, przedza.

strona: 32b

1: Aegolios, Vlula - Puhacz.

2: AEGonomus - KoziarŹ.

strona: 33a

strona: 33b

1: AEmulor, [...] imitor - NaŹladowacz. ¶ AEmulor [...] inuideo - Zaizrze.

2: AEmulatio, Imitatio virtutis, inuidia - NaŹlado wanie, nienawifzcz.

3: AEmulus, Inuidus - Zazdrofzliwij, przeciwnik.

4: Aeneus, [...] aereus - Miedzianij.

5: AENEatores, [...] tubicines - Trebacze.

6: AEnigma -

strona: 34a

Gądką weźłowatą. Obscura allegoria, vel quaestio obscura, quae difficile intelligitur, nisi aperiatur

1: AEquaeuus, AEqualis, eiuŹdem aetatis - Rownich albo, Iednich lat.

2: AEquanimis, et AEquanimus, qui est aequi animi, qui nec prosperis extollitur, nec aduersis frangitur - Dobrotliwij, Źtałij wŹczefzczu ij w nieŹczefzczu.

3: AEquanimitas, Fauor, et propitius animus - Zicliwofzcz, Skłonnofzcz.

strona: 34b

1: AEquilibrium, AEquatio librae - Rowne poŹtanowienie wagi. [...] et AEquamentum et Libramentum [...], et Trutina

2: AEquilibris, [...] aequali ponedere - Rownei wagij.

3: AEquinoctium - Rowna noc zedniem.

4: AEquinoctialis - Rownofzcz znoczą.

5: AEquiparo, Comparo, aequo - Zrownuię.

6: AEquiparabilis, Comparabilis, aequalis - Latwi dozrownanią.

7: AEquiparatio, Comparatio, aequatio - Zrownanie.

8: AEquipondium, Ponderis aequalitas - Rownofzcz wagij.

9: AEquiualear, aequipolleo: affequor, tantundem valeo - Iednahoważe.

10: AEquor, Mare -

strona: 35a

Morze.

1: AEquus, in quo nihil eminet, nihilque est inaequale - Rownij.

2: AEqui, bonique facio, in bonam partem accipio - Przijmuie za dobre, mam za dobre.

3: AEquabilis, aequalis - Kfztałtnij, gładkij.

4: AEquabilitas, aequalitas - Iednoftái-

5: nołzcz.

6: AEqualis, par, aeque magnus, equabilis - Rownij.

7: AEqualitas, Similitudo, paritas, seu equabilitas - Rownołzcz.

8: AEqualiter, equabiliter, similitudo, pariter, ex aequo - Rownie, Także, wtaż.

9: AEque, pariter, similitudo, aequaliter, iuste - Wtaż.

10: AEquitas, AEqualitas, aequum et bonum, aequum -

strona: 35b

Słufznołzcz, łprawiedliwołzcz.

1: AEquo, Aequum, siue aequalem facio, comparo, complano - Rownam.

2: AEquatio, Aequalitas - Rownanie.

3: AEr - Powietrze.

4: Aerius, aut Aëreus- Powietrnij, albo, czokol wiek ziie na powietrzu.

strona: 36a

1: AErugo, Rubigo, et proprie in aere, vel argento, quum virefcit - Rdza na miedzi albo, na łrzebrze.

2: AEruginofus, aerugine obductus - Rdzawij.

3: AErumna, [...] AErumnae - Troskij, Frałsunkij.

4: AErumnofum, [...] laboribus, ac miferiis afflictum - Nedzam podleżenie.

5: AErufcare, [...] pecunias vndique fallaciis colligere - Pieniedzij przez fałz nabicz.

6: AEs - Mołziadz. ¶ Aes alienum, [...] debitum - Dług pienieznij.

7: AEramentum, Opus ex aere confectum - Czokolwieki z miedij iest vcziniono.

8: AErarium, locus ubi pecunia reponitur - Skarbnicza połpolitego człowieka.

strona: 36b

1: AErarios praefectos, hodie [...] vocare possimus, quos Generales financieros dicunt: qui etiam Quaestores vocitari possunt: quod munus olim Praetores, Praetorisque obibant - Podskarbij.

2: AErarius, quod ad aes siue aerarium pertinet - Domiedzij, przinalezaczij. ¶ AErarius, qui aerea opera fabricat - Kotlarz.

3: AEratus, quod aere tectum est - Kuprem albo miedzam nakritij.

4: AEreus, quod est ex aere factum - Miedzanij.

5: AEro, Aere orno, aere tego - Miedzią naciwam.

6: AErofus, quod aere abundat, quodue aere mistum est - Miedzij pelnij.

strona: 37a

1: AEftas - Lato.

2: AESTiua, [...] loca umbrosa, nemorosa, in quibus per aestatem vitatur Solis ardor - Letny dom, Sęła.

3: AEftiuo, Propter aestum euitandum alicubi morari - Latuye, Przez lato miefzkam.

4: AEftiuus, Quod est aestatis - Letny.

5: AEftimo, Confidero - Czenie, łzaczię, mniemam.

strona: 37b

1: AEftimator, Qui aestimat, et confiderat - Szaczarz. Rozłzadca.

2: AEftimabile, Quod facile aestimari potest - Latwie dofoz łzatk.

3: AEftimatio, [...] aestimia - Szaczunek.

4: AEftus, Calor nimius et feruor, flagrantia solis - Gorączozcz. ¶ AEftus [...] pro motu et agitatione fluctuum - Waly morskie.

5: AEftuaria - Morskie odnogy, albo wilanie zmorza. Loca [...] per quae mare vicissim tum accedit, tum recedit

6: AEftuo, Ferueo, flagro - Goram, poczelzie.

7: AEftuofus, Quod est calore plenum - Pełny goracza.

8: AEtas -

strona: 38a

Liatakazdego [/] znas, wiek.

- 1: AEtatula, AETas modica, et tenerior puerorum aetas - Młodoſzcz.
- 2: AETernus, perpetuus, quali aeuiternus - Wieczny. AETernum - Wiecznie.
- 3: Aeternitas, Perpetuitas, quae nulla temporis quantitate menſurari, nullo temporis ſpatio deſignari poteſt - Wiecznoſzcz.
- 4: AETerno, Perpetuum facio - Wiecznim czynie.
- 5: AETHaliones - Konik, ſwierczek.
- 6: AETHER - Niebo, albo, ogien.

strona: 38b

strona: 39a

- 1: Aeuum - Wiék.
- 2: AEuitas, [...] aetas, vel annofitas - Staroſzcz.
- 3: Affabre, [...] artificioſe, ſcite - Ozdobnie, kunſtownie.
- 4: Affaniae, [...] nugae, verba futile, ac mera mendacia - Plotky.
- 5: Affatim, [...] Abunde, large - Hoinie, doſtatnie.
- 6: Affero, Apporto - Przinaſzãm.

strona: 39b

- 1: Allatus, Apportatus - Przinieſziony.
- 2: Afficio, Moueo, permoueo - Poruſzãm.
- 3: Afficior, quali animor, id eſt, Iſtius animi ſum - Ieſte^m poruſzoni.
- 4: Affectus, vexatus, afflictus - Poruſzony albo ſmetny naduſzy alboczelié.
- 5: Affectus, Affectio - Pretkie, poruſzenie.
- 6: Affectio, [...] quivis animi motus - Wſzeliakie poruſzenie, naumiſzlegniewu, rádoſzczy boiazny.
- 7: Affecto, appeto, nimis exquiro - Pozadam chcziwie.
- 8: Affectate, id eſt, curioſe - Biſtrea bez potrzeby nieco czinicz.
- 9: Affectatio, nimia diligentia, immoderatum ſtudium - Zbitnie żądanie.
- 10: Affigo, Ad aliquid figo - Przihaſttiwãm, prziwiefzãm, przibyam.
- 11: Affingo, [...] fingendo accomodo, ſiue addo - Przidawãm, zmiſzlam.

strona: 40a

- 1: Affictitius, Quod rei alicui affingitur, ſiue additur - Zmiſzlony, prziſzadony.

- 2: Affines, [...] viri et vxoris cognati inter se - Powinowączij, Szwagrowie.
- 3: Affinis, vicinus, coniunctus - Sąsiał, Przilęglij.
- 4: Affinitas, Propinquitas ex cognati nuptiis contracta, vel hominum affinium inter ipsos coniunctio - Powinowacztwo.
- 5: Affirmo, Affebero, affero, confirmo - Twierdzeza pewne.
- 6: Affirmatio, affeueratio, confirmatio - Vtwierazanie.
- 7: Affirmate, affeueranter - Właśnie, Twierdzacz.
- 8: Affleo, Illachrymor - Wełpoł płacze.
- 9: Affligo, Prostrerno, in terram conicio et deprimo - Zrzuczam, Zburzam, rozwalám. ¶
Affligo [...] opprimo, male mulcto, dolore afficio, perdo - Załmeczam, drecze frałsuie.
- 10: Afflictus, prostratus, iacens, et rebus aduersis oppressus - Zbarzonij, łmetnij.
- 11: Afflictio, afflictatio, vexatio - Frałsunek vcziłk.
- 12: Afflictor, Qui afflixit, vel affligit - Kłopotalbo łtaranie zadaiacij, Moij kat, trapielća.
- 13: Afflicto - Drecze vłtawicznié, trapie, kłopoce.
- 14: Afflo, Ad aliquid spiro - Dme, przidimam, Chucham, Pucham.
- 15: Afflatus, Actus afflandi - Nadehnienie.
- 16: Affluo, Abundo - Hoinołsz, albo dołtatek mam, przipliwam.

strona: 40b

- 1: Affluentia, Abundantia - Obfitołc.
- 2: Affluenter, Copiose - Hoinie, obficie, dołtatnie.
- 3: Affodio, Fodiendo adiungo - Przikopiwam.
- 4: Affor, [...] Alloqui - Mowiezniekim,
- 5: Affabilis, In sermone iucundus et gratus: vel comis, lenis, facilis - Wdзецnej mowij, teft, mownij, łagodnij.
- 6: Affabilitas, facilitas alloquendi, comitas in sermone, facilitas audiendi - Wdзецnołsz mowij.
- 7: Afformido, formido - Obawiam łzie, łtrachamłzie Łękam łzie.
- 8: Affrico, Ad aliquid fricare - Oczieram, drapie naczieram.
- 9: Affrictus - Natarczie.
- 10: Affrio, Digitis terendo aliquid aspergo - Rozcieram.

11: Affulgeo - Neście, Swiece, oświecam.

12: Affundo, aspergo - Przylewam, przysipiue.

13: Aforis, A parte exteriori - Zwierchnie.

strona: 41a

1: Agallochum - Drzewo ktore aloes zową.

2: Agaricon - Modrzewie, wągebká.

strona: 41b

1: Agafo, Equorum vel afinorum ductor - Krowiarz pástucha ofzli, bidłeczy.

2: Agafyrtus - Plugawiecz, len, fmodliwiec. [...] squalidum fonat, et fordidum

3: Agedum - Nużez.

strona: 42a

1: Agelaus panis - Chlib gruby, albo czeladni. [...] Cibarius

2: Agelaustus - Smętny, ktoryfznie nigdynie fzmieie. [...] Craffus

3: Agema, agmen - Róta, huff.

4: Ager - Rola, pole.

strona: 42b

strona: 43a

1: Agellus, Significat paruum agrum - Roleczka.

2: Agreste [...], quod rusticum est: et ad agros pertinet, quodque in agris, non in hortis nascitur
- Polny, Lefni.

3: Agricola, [...] Cultor agri - Rolnik, orącz, fiodłak.

4: Agricolatio, [...] agricultura - Oranie.

5: Agricultura, Cultus agrorum - Sprawianie volei.

6: Agger, Significat proprie lapidum, aut terrae coaceruationem, quae fixis vallis aggeritur,
castrorum alteriufve loci muniendi gratia - Grobla, wał.

strona: 43b

1: Aggero, Accumulo, cumulum facio - Zgromadzam, skupiam, okriwam.

2: Aggero, Iuxta gero, Ad aliquid gero - Pricziniam, przigromadzam.

3: Agglomeratio, Implico, adiungo - Wikle, wiję, Przimotuie.

4: Agglutino, Ad aliquid glutino, copulo, adiungo - Przylepiam, Przikleiam.

- 5: Aggrauo, Onero, grauo, opprimo - Obczciążam.
- 6: Aggredior, Ad aliquem gradior, adeo, accedo, [...] adior, inuado, peto, incipio - Prziftrpuie, imam, napadam, rzuczam fzie nakogo.
- 7: Aggreffio - Wpadnienie, prziftep.
- 8: Aggrego, Congrego, quafi in vnum locum gregem contraho - Zgromadzam.
- 9: Agilis, Leuis, dexter: qui fe facile agit, hoc eft qui leui et expedito eft corpore: vel pronus, aut voluntarius ad agendum - Zartki chyzy krzepky, ochotny, pretky, skoczny.
- 10: Agilitas, Dexteritas, corporis celeritas -

strona: 44a

Zartlioć Ochota, Prętkofzcz.

- 1: Agiliter, [...] cum agilitate - Krzepko, ochotnie, chyzo.
- 2: Agmen, multitudo - Huffiecz kupa.
- 3: Agnafcor, Ad alia quae nata eft nafcor, iuxta alia nafcor - Prziradzam fzie.
- 4: Agnatio, id eft, Agnatorum confanguinitas - Powinnowacztwo po oicu.
- 5: Agnati - Powinnowaczy zprzodkow od oicza pochodząci.

strona: 44b

- 1: Agnomen [...] quod eft extrinfecus aliqua ratione vel cafu quaelitum - Przewisko.
- 2: Agnofco, Recognofco, et eius notitiam cognitionemque in memoriam reuoco - Poznawam, Imamfzie zafzie poznawac.
- 3: Agnitio, Actus ipfe agnofcendi - Poznanie Znaiomofzcz.
- 4: Agnus, Foetus [...] ouis, qui annum nondum egressus eft - Baran, Szkop roczny.
- 5: Agnellus - Iagnie.
- 6: Agninus, Quod ex agno eft, aut ad agnum perinet - Iagniecy owczy fzkopowy.
- 7: Ago - Czinie, fprawuie.

strona: 45a

- 1: Agito, Crebro facio, factito - Vítawicznie czinie. vel, pobieázam pobudzam
- 2: Agitatio, Ipfe agitandi actus - Porufzenie, pobudzanie.
- 3: Agitator, Qui eft equorum, curruumve rector - Woznica, forman.

strona: 45b

1: Actus, Completus - Odprawa, skonczenie. [*Przymiotnik łac. przetłumaczony na j. polski jako rzeczownik.*]

2: Acta - Sprawy, dzieje. [...] quaecunque aguntur

3: Actuosus, laboriofus, laboris plenus - Pracowity, łafzkarcz.

4: Actio, Actus, vel operatio, adminiftratio - Sprawa, vczinek.

5: Actor, [...] omnis qui aliquid agit - Sprawca.

strona: 46a

1: Actuarius, Qui acta defcribit veloci ftylo, eaque defcripta deinde recitat, Notarius - Grodsky piffarz. vel Odreczny piffarz.

2: Actuarius, Agilis, velox, et facilis, ad circumagendum - Burdinek.

3: Actutum, id eft, celeritate deriuatum, [...] confestim, fine dilatatione - Wnet, **naticz miast** [!].

4: Agolum, Paftoralis baculus, quo pecudes aguntur - Owczarską łaska.

5: Agon - Cwiczenie doriczerskich ipraw, fzranky.

6: Agonifta, Qui in agone contendit - Szymiers.

7: Agonotheta - Prefident fzymiersky, vftawca nad ftermierzmy. Munerarius, quali agonis difpofitor feu praefectus

8: AGORACRITVS, [...] ftatuarius - Sznicarz.

9: Agoraeus, Nundinarius, vilia emens - Przekupien.

strona: 46b

1: Agoranomus - Przełozoni nad przekupniami.

2: Agrigentinus - Kołomeika.

3: Agrion nardum - Kozłek. [...] Nardum Creticum appellarunt. [...] vocant Valerianum maiorem.

4: AGRIOPHYLLON - Swiniawefz. [...] peucedanum

strona: 47a

1: Ahenum, Vas [...] in quo aqua ad lauandum calefit - Kocziel.

2: Agyrtae - Kuglarze, matacze. Praeftigiatorez [...] et circulatoroz circumforanei.

3: Ahenus, AEreus - Medziani kotlany.

4: Aio, [...] Afifero, affirmo, dico - Powiedam, twirdze.

strona: 47b

- 1: Aiuga, [...] Camaeipytis - Polnycipres.
- 2: Aizoon - Roiowink.
- 3: Ala, qua aues volant - Skrzydło. ¶ Ala [...] locus ille concauus fubter brachium in homine - Podpąchy. ¶ Ala [...] equitum turma, quod pedites tegant alarum vice - Skrzydło huffiecz żołnierski.
- 4: Alaris, Equites alarii, et Cohortes alariae - Skrzydło w woysku z żołnierzow.
- 5: Alatus, Ala munitus et ornatus - Skrzydlafty.
- 6: Aliger, Alatus - Nofzący skrzydła.
- 7: Alipes, Velox, quafi alas in pedibus habens - Pretki iako fzip.
- 8: Alabaſtrites - Alabafter, vel biały kamien głątky.

strona: 48a

- 1: Alabaſtrum - Słoiiek z białego kamienia, albo z Alabaſtru.
- 2: Alabrum, [...] inftrumentum quo fila vertuntur - Motoidło.
- 3: Alacer, Qui viget fenſibus vniuerſis [...] erectus et ſublimis animus - Ochotny, rzesky.
- 4: Alacritas, Vigor, et animi erectio, necnon laetitia geſtiens - Ochota.
- 5: Alacriter - Ochotnie rzesko. [...] alacre
- 6: Alapa, Colaphus - Pogebęk.
- 7: Alapathus - Lopiąn.

strona: 48b

- 1: Alauda - Skowronek.
- 2: Alazonia - Pycha nadętofzcz, miſzl wiſoką.
- 3: Albeus - Varcabnica, Szachownica. [...] Albeolus, tabula luſoria

strona: 49a

- 1: Albo, Album facio - Bielię.
- 2: Albucum - Złotogłow.
- 3: Albumen, Quod eſt in ouo album - Białek.
- 4: Alburnum, Adeps arboris - Klei zdrzewa płinacy. item Ziwica.
- 5: Albus - Biały.

strona: 49b

- 1: Album, Tabula alba, tabula, tabula gypſo obducta, tabula gypſata - Tąblica vbielona.
- 2: Albarium, [...] quod illinitur tectorio, quum paries pingendus non eſt, quod fit ex calce - Białłofzc do pobielanią łcząn.
- 3: Albatus, Albedine obductus, albis veſtibus indutus - Vbielony, biało obleczony.
- 4: Albedo, Albitudo, Pro candore - Białłofzc, biała farba.
- 5: Albeo, Albus ſum - Białłim.
- 6: Albeſco, Albus fio- Biellegę.
- 7: Albico, Albeſco, aliquantulum albus ſum - Lńneſzie biało.
- 8: Albidus, Quod eſt aliquantulum album - Szmiady.
- 9: Albor, Albedo - Białłofzcz.

strona: 50a

- 1: Alcea - Wielk ſlaz.
- 2: Alces - Los [*lege*: Łoſ].
- 3: Alcibiadion - Czerwoni korzen. aliqui male Wołowi iezik.

strona: 50b

- 1: Alea, Teſſera, ludus teſſerarum - Wńzeliaka gruwkoſtky [!] .

strona: 51a

- 1: Aleator, qui alea ludit - Koſtera.
- 2: Aleatorium, [...] pro ludo aleae - Miecze do granią wkoſtky.
- 3: ALEMANI - Niemcy.
- 4: Ales - Ptak.
- 5: Alis, velox, celer - Prętky, skoczny.
- 6: Aleſco, [...] creſco - Roſnę, przibiwąmnie.

strona: 51b

- 1: Alga, Herba, quae naſcitur in aquis marinis - Bunczewie trąwa morſką.
- 2: Algeo, [...] frigeo - Ziębnę.
- 3: Algidus, Frigidus - Marznacy ziębnący.
- 4: Algor, [...] frigus, et proprie frigus vehementius - Mroz trzaskacacy, zima.
- 5: Alsiosus - Zimna nietrfrąły.

strona: 52a

- 1: Alienigena, [...] Alienigenus - Cudzoziemiec obcy.
- 2: Aliquando - Czafem, Podczas, Niekiedy.
- 3: Aliquantus - Niemały podrośłek.
- 4: Aliquantum - Nieco mało.
- 5: Aliquantulum, [...] Paululum - Trofzkę niewielie.
- 6: Aliquantillum - Kąłziczek **trofzecz kę [!]** .
- 7: Aliquandiu, Aliquo tempore, non autem longo admodum - Przez niektory czas.
- 8: Aliquantifper, [...] aliquandiu - Naczas maluczky.

strona: 52b

- 1: Aliquis, Alius quis - Niekto, ktokolwiek.
- 2: Aliquid - Nieco cokolwiek.
- 3: Aliqua, Per aliquem locum - Ktorędikolwiek.
- 4: Aliquatenus, Vfqe ad aliquam partem. Ex aliqua parte, Aliqua ratione - Poniekąd.
- 5: Aliquo, [...] Ad aliquem locum - Niekendy.
- 6: Aliquot - Kilka. [...] Nec multi, nec pauci, nonnulli
- 7: Aliquotiens - Nakilkakroć, nieraz.
- 8: Alius, [...] diuerfus - Infzy, nieten.
- 9: Alias, Alio in loco, Aliter, Alio tempore - Drugim razem, infzego czafsu.
- 10: Alibi, Alio loco - Indzey.
- 11: Alicubi, In aliquo loco, vfpiam, vfpquam - Niekendy gdzie kolwiek.
- 12: Alicunde, Ex aliquo loco - Skądkolwiek.
- 13: Alienus, Quod eft alterius, fiue quod ad alium pertinet - Cudzy obcy.
- 14: Alieno, Alienum facio, vel ex noftro dominio in alienum transfero, vendo - Odłączam.

strona: 53a

- 1: Alienatus - Oddalonij, odlaczonij.
- 2: Alienatio - Odłączenie, oddalenie. [...] feparatio atque difiunctio
- 3: Alioquin, et Alioqui [...] Aliter, feu alio modo - Infzimfpofoben.
- 4: Aliorfum, Verfus alium locum - Indzejij.
- 5: Aliter, [...] alio modo - Inaczejij.
- 6: Aliubi, [...] alibi - Gdzejindzejij.

- 7: Aliunde, Ex alio loco - Skądinad.
- 8: Aliufmodi. [...] alteriufmodi - Inaczei.
- 9: Allabor - Przipliwam, przipadam.
- 10: Allaborare, [...] alicui rei per laborem aliquid adicere - Przirabiam.
- 11: Allaeuo, [...] laevo, hoc est, Planum facio - Prziqladзам, prziglaskuie.
- 12: Allambo, Lambo, attingo - Przilizuie.
- 13: Allatro, id est, Contra aliquem latro, et ad canes proprie pertinet - Nafzczekuie.

strona: 53b

- 1: Allego, Aliquo mitto, vel ad aliquem locum mitto - Nadfzełam, wfprowie fzle.
- 2: Allegatio, priuata legatio - Pofzefstwo, prziczinianie.
- 3: Allego, Alfcribo, deligo, deligendo addo, coopto - Kfobie przimuie, wibieram.
- 4: Allecti, [...] qui ad augendum numerum Senatorum ex equeftri ordine affumebantur: [...] Conscripti - Prziwzecij.
- 5: Allegoria - Podobienstwo. [...] Figura
- 6: Alleuio, Leuem facio, et imminuo - Vlzam, vmnieijfzam.
- 7: Alleuo, In altum tollo, erigo, leuiorem facio - Podnafzam, dzwigam.
- 8: Alleuatio, Alleuamentum, doloris mitigatio, fiue diminutio - Vlzenie.
- 9: Allicio, Capio, capto, excito, inuito, blanditiis attraho, induco - Prziłafzam, kumnie prziwabiam.
- 10: Allector, Qui allicit - Pobudzacz, prziwabiacz.

strona: 54a

- 1: Allecto, inuito, blande attraho - Słodkimi słowki zwabiam.
- 2: Allido, Impingo, laedo, contra aliquid iacio, vel ad faxum, durumve aliud corpus comminuo - Ottrącam, fzie, oczieram fzie.
- 3: Alligo, [...] ad aliquid ligo - Prziwężuie.
- 4: Alligatio, Ipse actus alligandi - Prziwiąska.
- 5: Alligator, Qui alligat - Prziwieszacz.
- 6: Allino, [...] Inungo, et linendo rei alicui induco - Namafuie, Naczieram.
- 7: Allium - Czofnek.
- 8: Alliatuſ - Czofnkowaty.

9: Allodium - Włąńcz.

strona: 54b

1: Alloquor, Compello - Mowie do kogo.

2: Alloquium - Rozmowa, vel, Wolnij przifstep do kogo. [...] alloquutio.

3: Allubefco, [...] Lubens facio, obedio, faueo, confentio - Chetliwie czinie.

4: Allucinor - Tępo patrze, przezieram.

5: Allucinatio, Aberratio - Przeirzenie, obłądzenie.

6: Alludo, Ludendo alicui blandior - Zartuie, łafze fzie.

7: Alluo, iuxta fluo, abluo, allabor - Płinacz fzie oczieram, Omiwam.

8: Alluuio, inundatio - Brzęgu oderwanie przez powodz, wodnistok, wodnij zcziek.

Immoderata aquarum violentia vel pluuiatum vel fluuiatum

strona: 55a

1: Almus, [...] alens, vel alimoniam fuppeditans - Ziwnofzcz daiący.

2: Alnus - Olfa, Ruthenis kołcha.

3: Alo, [...] nutrio, alimentis fultento, educo - Zywie, chowam.

4: Altor, Qui alit, fiue educat - Obziwiacz.

strona: 55b

1: Altrix, Quae alit - Odchowuiaca, mamka.

2: Alibilis, Quod facultatem habet alendi - Dobrze ziwiaacy.

3: Alitura, pro nutritione - **Ziwunfzcz [!]** .

4: Alimentarius, Quod ad alimentum pertinet - Przinalezacá rzecz kwichowaniu, ku ziwieniu.

5: Alimentum, Quod datur ad vitae fultentationem - Ziwnofzcz, nafziczenie.

6: Altilis, Altilia - Tuczona rzecz badz zwierz, ptak albo riba.

7: Altus, alendi actio - Zywienie.

8: Alumnari, Alere et enutrire - Wichowac.

9: Alumnus, [...] filius vel difcipulus, qui ab aliquo, velut a patre, alitur, fiue victu, fiue moribus, fiue doctrina - Wichowaniec.

10: Alogia - Głupstwo. [...] irrationalitas

11: Aloite - Pokrzik.

strona: 56a

1: Alopecia - Parch albo strup na głowie.

2: Altanus, Genus venti siue flatus, e terra confurgentis - Wiatrziemny.

3: Altare - Ołtarz.

strona: 56b

1: Alter - Drugij, Ieden ftich dwu.

2: Alter - Kulia albósziba ołowiana.

3: Altercor, Concerto, contendo, iurgium cum aliquo habeo, et contra aliquem clamo - Spormam, fwarze fzie.

4: Altercatio, Concertatio, contentio - Swar, fpor.

5: Altercator, Qui altercatur - Swarca, Zadzierca.

6: Alternatim, per vices - Na odmianij.

7: Alternus, Quod fit alternatim, seu Alternis vicibus - Iedno podrugim.

8: Alterno, Vicissim alterum duorum ponere - Odmieniam, Ieden raz to drugi owo.

9: Altero, Vario, et quasi alterum facio - Przemieniam.

10: Alteruter, Alter ex duobus - Ktorikolwikftich dwu.

11: Alterutrinque, [...] ab alterutra parte - Zobuŕtron.

strona: 57a

1: Althaea - Wielky flaz.

2: Altisonus - Głofzny. Quod ex alto sonat

3: Altitonans - Zwifokabrzemie, item grzmie. Qui ex alto tonat

4: Altriuŕfecus - Sktoreikolwiek ftrony. [...] ab altera, vel ab vtrauis parte

5: Altrouerŕfum, in, vel verŕus alteram partem - Przecziwko, Zdrugiej ftrony.

6: Altus, [...] ŕublimis, aut editus - Wiŕzoky, Gleboky. [...] profundus

7: Alte, Excellē, ŕublime, profunde - Głēbocē, wiŕcoce.

8: Altitudo, Excellitas, profunditas - Wiŕzokofzcz, Glebokofzcz, głąb.

9: Alueus - Przikop, row ktorim wode wiedą. ¶ Alueus, [...] tabula luŕoria ad aleam et latruncolorum ludum accomodata - Warcaby. ¶ Alueus [...] receptaculum, in quo apes mellificant - Vl.

10: Aluearium, [...] alueare et [...] Aluear, Locus vel copia ipŕa alueorum -

strona: 57b

Pczelnik.

- 1: Alueatus, In aluei modum factus, cauatus - Widłubany widzienioni.
- 2: Alumen, Salfugo terrae, ad cryftalli colorem accedens - Hałun.
- 3: Aluminatus - Hałanowatij.
- 4: Aluta, Pellis mollior, et ad calceos, et ad caetera opera facienda concinnata - Skorac *ziągła* [!], ząmefz.
- 5: Alutarius, Coriarius, hoc eft pellium et coriorum concinnator - Bieloskornik Garbarz.
- 6: Aluus - Zywoth, brzuch.
- 7: Aluinus, [...] lyentericus - Biegunke maiacy.
- 8: Alyfſon -

strona: 58a

Konopka.

- 1: Amando, Alio mando, ablego, aliquo mitto, remoueo - Odſełam.
- 2: Amandatio, relegatio, reiectio - Odeafanie.
- 3: Amanuenſes, [...] ferui, quorum opera et manu in ſcribendo perinde ac ſcribarum vtimur - Piſsarczik, ſłuſzka od piſsanią, fekretarz.
- 4: AMARACVS - Maieran. [...] ſampfuchum
- 5: [A]maracinum, ſiue ſampfuchinum - Oleiek maieranowi.

strona: 58b

- 1: Amarus - Gorzki.
- 2: Amareſcere, Amarum fieri - Gorłznąc.
- 3: Amaritudo, et Amaror [...] ſignificant infuauitatem et aſperitatem - Gorłzkoſzc.
- 4: Amarulentus, valde amarus - Nazbitgorzkij.
- 5: Amasius, vel Amafia [...], Qui vel quae amat vel amatur - Miełofznik, gamrąt.

strona: 59a

- 1: Ambages, [...] verborum circuitus - Krązenie mowy, wikrętny, omilanie.
- 2: Ambagiofus, Quod abundat ambagibus - Wikretni, niezczery.
- 3: Ambedo, [...] circumedere - Ogłoduie, ogrizuię.
- 4: Ambefus, Circunquaue efus - Ogrizony ogłedany.
- 5: Ambidexter, qui ita laeua manu vtitur vt dextra - Lewąprawą ręky maiący zwiczainą.

- 6: Ambifariam, bifariam - Zobuſtron.
7: Ambigo, [...] circumago, circundo - Wątpie, obtaczam.
8: Ambiguus, Dubium, quod in ambas agi partes poteſt - **Wąt pliwý [!]** .

strona: 59b

- 1: Ambiguitas, dubia, anceps et incerta verborum poteſtas - Wątpliwoſzcz, roznoſzc ſłowa.
2: Ambigue, Dubie - Roznie, wątpliwie.
3: Ambio, Vndique cingo, circumeo, concludo - Okkrążam, obtaczam, obwiiam.
4: Ambitio, Circuitio - Chczywoſc ſławy,
5: Ambitioſus, Qui immoderate appetit honores - Sławi pozadliwy, Sławifzie domągaiący.
6: Ambitor - Pożędacż.
7: Ambitus, Circumadatus - Okrżenie
8: Ambitus, [...] circuitus - Okrąg, okrefenie.
9: Ambo, non dicitur niſi de duobus - Obadwa.
10: Ambones, Calycis genus - Wfzeliaka łupina.

strona: 60a

- 1: Ambulo, Eo, incedo, iter facio, inambulo, deambulo - Chodze.
2: Ambulatio - Przechaczka.
3: Ambulatiuncula - Przechadzeczka.
4: Ambulator, Qui huc, et illuc ambulat - Tułacz, wfzedibeł.
5: Ambulatorius, Quod ambulat, quodque moueri poteſt - **Wlelkarzeczktorą [!]** zmiefcza mozebic rufzoną, obrotliwy.
6: Ambulacrum, [...] locus ad ambulandum, vbi commode ambulari poteſt animi cauſa - Miefcze doprzechaczky.
7: Amburo, Circumuro - Okolicżnie wipalam.
8: Ambuſtus, Circumuſtus, aduſtus, non plane combuſtus - Oppalony, nadpalony.
9: Ambuſtio - Opparzenie, oppalenie, przipalenie.

strona: 60b

- 1: Amens, Qui a mente ſua diſceſſit, mente motus, de ſtatu mentis deiectus - Głupi, ſzalony, bez rozumè.
2: Amentia - Głupſtwo, ſchalenſtwo.

3: Amentum, Omne ligamen, veluti lorum, quo media hafta religatur - Nadwiązanie
zrzemienia, zwiczy, albo zniczy.

4: Ames - Ticz ptaźniczą, lepem obtoczoną.

5: Amicio, Vestio, operio - Okrywam, odziewam.

6: Amictorium, Vestimentum puellare, candidum, et subtilissimum, ex lino -

strona: 61a

Białe odzienie panienske, gźło cziafnocha.

1: Amictus, [...] vestitus - Odzany, przyobleczony.

2: Amictus - Odzięnię, wierchnia suknia.

3: Amiculum - Metlik, płaźcz.

4: Amica, Quam quis amat inhoneste - Gamratka.

5: Amicula - Miełofnicza.

6: Amicus, Beneuolus, necessarius, qui honesto amore aliquam complectitur, et indissolubili
familiaritatis iure ei est coniunctus- **Prziacziel [!]** .

7: Amiculus - **Przicacie linka. [!]**

strona: 61b

1: Amicus, Beneuolus, amicitia coniunctus - Stowarżifzoni przez przyazn.

2: Amicabilis - Kprzijaźni nąliezaci.

3: Amico, Concilio, propitium reddo - Iednam, prziaznu czinie.

4: Amicitia, Familiaris, necessitudo - Priiaczielstwo miełofcz.

5: Amita, Patris mei foror - Cziotka.

6: Amitini, [...] ex fratre, [...] ex sorore est genitus - Działki

7: odbrata łziołtry.

8: Amitto, Dimitto seu permitto -

strona: 62a

Trace, gubie.

1: Amnenfes, Amnium accolae - Nad rzekamy miełzka, cący.

2: Amneftia - Zaponienie krziwdy.

3: Amnis - Rzeka.

4: Amnicola - Nadrzeka miełzkaćaci.

5: Amnicus [...] fluuiale - Dorzeczy przinalezacri, rzie, przilegle.

6: Amo, Diligo, charum habeo, studio perfequor, beneuolentia complector, magno amore in aliquem sum - Mielowak.

strona: 62b

1: Amabo - Moy mieli profze.

2: Amans, qui vel quae amat, pudice vel impudice - Mielofznik, albo mielofznica.

3: Amanter, beneuole, vel cum amore - Przaczielskie.

4: Amator - Mielofc, mieiuiacy, mielofnik.

5: Amatorculus - Mielofzneczek.

6: Amatorie, Quod est ad similitudinem amantis - Mielofznie.

7: Amabilis, Dignus amari, dulcis, suauis - Godni mielofzcy, wdzeczny.

8: Amabilitas, - Wdzecznofcz, mielofzc.

9: Amabiliter - Przaczielskie.

10: Amoeno, Delectatione afficio - **Obwefzeam** [!] .

11: Amoenus - Wefzoły do niefkanią y do weirzenia.

12: Amoenitas, iucunditas illa, quae ex rebus amoenis percipitur - Wiefzolozc.

strona: 63a

1: Amolior, Amoueo et [...] de iis [...], quae cum magna difficultate submouentur - Odwałam, odpycham.

2: Amor - Mielofznie odmienną.

3: Amorgine - Powoy maly.

4: Amoueo, Abigo, remoueo - Oddałam Odpedzam, odpicha^m.

5: Ampelopraon - Lug.

6: Ampelos leuce - Przeftęp. [...] Bryonia, Pfilothrum, et [...] Vitis alba

strona: 63b

1: Amphibia - Wodnoziemne zwierzeta.

2: AMPHICTYONES - Ziafd feynia. Publicum Graeciae concilium

3: Amphicyrthos - Kluka.

4: Amphimalla - Shocza cziniena fułona. [...] tunicae gaułapinae, ex vtraque parte pilos habentes

strona: 64a

- 1: Amphitapa - Gunia zobu łtron kołmata. [...] vełtis genus vtrinque villos habens.
- 2: Amphitheatrum - Okrągłi dom wrzimian do graniã.
- 3: Amphithetum - Kredenc.
- 4: Amphora - Zbąn odwu vchach. Vafis fictilis genus, duas habens anfas
- 5: Amplector, Amplexu circumplico, complector - Obłapiam.

strona: 64b

- 1: Amplexus, Ipfe amplectendi actus - Obłapienie.
- 2: Amplus, Magnus, łpatiofus, late patens - Wielky, ij łzeroky.
- 3: Ample, Copiofe, magnifice - Szerocẽ.
- 4: Amplius [...] Plus - Wiecey, daley.
- 5: Amplitudo, [...] potentiae, aut maiestatis, aut aliquarum copiarum magna abundantia - Zacznołcz, Wielkołcz, možnołcz.
- 6: Amplio, Augeo, protraho, dilato - Mnoze, przicziniã.
- 7: Amplifico, Augeo, amplum facio, dilato, multiplico - Rozmnazam, rozłzerzam, rozvodze.
- 8: Amplificator - Rozłzerzacz, przimnoziciel. Qui rem aliquam aut perfonam maiorem aut ampliorem reddit.
- 9: Amplificatio, augmentatio - Rozmnozenie.

strona: 65a

- 1: Ampulla, Vafis genus ex vitro, aut alia materia, ad feruandum oleum in balneis, [...] in menfa ad aquam, vel potionem - Ampulka, Banka.
- 2: Ampullarius, Artifex ampullarum - Szklankarz, Hutnik.
- 3: Ampullaceus, Quod ex ampulla est - Widetij.
- 4: Ampullor, pro superbio, turgeo - Nadimamłzie, Piłznie łzie.
- 5: Amputo, Circumcido, refeco - Odczinam, Odrzinam.

strona: 65b

- 1: Amuletum - Preserwatiwa przeciwko truciznie.
- 2: Amurca - Piana na oleiú, albo brud. Sordes olei, quae praecedunt.
- 3: Amufsis - Cziefielłskij łznur. Filum [...], quod fabri materiarij [...] oblinunt
- 4: Amufsim, Adamufsim - Doskonalie.

5: Amufus - Nieumiejętnij Grobian. Inelegans, et indoctus

6: Amygdala - Migdalowe drzewo.

7: Amygdala - Migdałe. Amygdalum

8: Amylon -

strona: 66a

Krochmal, mączka.

1: Anabasis, [...] Equifetum, [...] Hippuris - Kotczy ogon.

2: Anabasius - Obwiezczaiący czozl zlego albo dobrego.

3: Anabathra - Schodek vel podnozek.

4: Anacacabea - Bob Grécki, kázá.

5: Anacephalaeosis - Krotkie powtorzenie.

strona: 66b

1: Anachites - Diament.

2: Anachoresis - Puftinia. Eremus, feceffus

3: Anaclinterium - Lozko do przefzicipianią południowego. Lectulus, fuper quo quiefcimus interdiu

4: Anacoluthos - Niewrim. [...] inconfequens

5: Anacrifis - Wibadiwanie na złoczinicy, prze-

6: z męke albo bez meky. Quaefitio de reo habita

7: Anagallis - Mułzec. Item, wroble profo. [...] quam Morgelinam, vel Gallinae morfum vulgo vocant

8: Anaglyphypha - Vir zezani obraz, albo iaką fztuka wifznicowana. [...] vafa, aliave opera, fculpturis afpera, quae [...] ita exculpta funt, vt in eis imagines emineant

9: Anaglyptes - Sznicarz.

10: Anaglyptice, fiue Anaglyphice - Nauka fznicars

11: kądrukowaną, witoczoną, albo wirzezana.

12: Anagnoftes - Czitelnik, poprawca.

strona: 67a

1: Analecta - Ogrifky ftołowe, albo odrobiny. Purgamenta coenarum, et quifquiliae ciborum fub menfam cadentes

2: Analectes - Podftoly stołowy ochronca. Item Pamietliwi tego zoczitał albos, **łifzał** [!] Qui colligit, aut verrit analecta.

3: Analogia, Proportio, proprietas, conuenientia, fimilitudo - Podobienftwo, przyrownanie.

4: Anaphalis - Kocánki. [...] Gnaphalium et [...] Centunculus

strona: 67b

1: Anas - Kaczka.

2: Anaticula - Kaczeczna.

3: Anatinus - Kaczy.

4: Anathema, Deteftatio, execratio - Przeklecztwo, wirugowanie.

5: Anatocifmus - Lichwa z lichwi.

strona: 68a

1: Anaxyris - Szcząw.

2: Ancaesa - Coⁿfeterowane nączynie. [...] wafa [...] caelata

3: Anceps, Quod vtrinque acutum eft - Watpliwy, niepewny.

4: Anchora, Ferreum inftrumentum quo naues retinentur - Kotew.

strona: 68b

1: Anchufa - Czerwonej korzen. male quibusdam wołowi yezik.

2: Ancile - Rodella tarczą.

3: Ancilla - Słuzebną dzewka. Mulier ferua.

4: Ancillula - Dzewczinka.

5: Ancillor - Słuze za dzewkę. Miniftro, vel dedico me ad miniftrandum, ac feruiendum

6: Anconifci, Inftrumenta tortoria - Klamra.

7: Anteres, Vincula [...], quibus vulnerum labra constringuntur, ne latior fiat cicatrix - Hafty.

8: Ancyromachus - Dubas. Genus naugij [...], quod anchoris, et reliquis naugij inftrumentis vehendis fit aptum.

9: Andabatae - Szlepołzermierze.

strona: [69]a

1: Andrachne agria - Kurzą noga, Tłuftę ziele. [...] illecebra [...] et Portulaca fylueftris

2: Andrago - Niewiafta męzkiego ferca. Mulier animum virilem habens

3: Androgynos - Meskie yniewieście rzécimaiaci.

- 4: Andron - Szcianki bez nakricia.
5: Aneclogiftus - Regelftr widatkow ij przijęciã.

strona: [69]b

- 1: Anemone - Rożã polnã.
2: Anethum - Swoiski kopr.
3: Anfractus, [...] obliqui viarum flexus, in sefe recurrentes - Droga krężiŃta, Pafieka.
4: Angaria - Służba przimuffonã. PrzimuŃ do kazdeijrzecij. ¶¶ Munus angari.
5: Angelus - PoŃfeł wdzieczni, Anioł. [...] nuntius
6: Angiportus, et angiportum, Via eŃt exitum non habens: vel vicus angustus - Cziafna Vlica niemaiaca wiifzcziã.
7: ANGLIA - Angielskã zemia. [...] Britannia
8: Ango, ConŃringo, premo, crucio - Dręcze, Dufze, SŃzciskã, Trãpie.

strona: [70]a

- 1: Angor, Corporis vel animi cruciatus - Trãpienie, Ńmętek. [...] aegritudo premens.
2: Angina - Czopka vpadnienie, garła bolenię.
3: Anguillae - Węgorz.
4: Anguis, ferpentis genus [...] quod in aquis degit - Wãz wodni.
5: Anguiculus - Węzik.
6: Anguineus, Quod anguium eŃt, aut quod ex anguibus conŃtat - Węzowy.
7: Angulus, [...] quod conŃtat ex duabus lineis in idem punctum definentibus - Kãt, rog domowy albo infzei rzeczy.
8: Angulatus, ad modum et formam anguli factus - Narozniczi.
9: Angularis - Kãtowij albo nãrozniczi quadratowi.
10: Angustus - Cziafny.

strona: [70]b

- 1: Angusto, id eŃt, Ńtringo, coarcto, contraho - Szciskã Ńcziagã, ŃcieŃniã.
2: Anguste, Arcte, Ńtrictè, exigue exiliter, tenuiter, preŃŃe - ScziŃlie, cziafno.
3: Angustia, Locus arctus, et minime amplus - Cziafnofzc, vcisk.
4: Anhelo - Tchnę, ledwo oddicham.
5: Anhelator, Qui eŃt ŃŃŃpiriofus et pneumaticus - Ledwotchnãcy.

- 6: Anhelatio, ſpirandi difficultas - Tchnienie, oddech ciężzky.
- 7: Anhelitus, Spiritus, reſpiratio - Odetchnienię.
- 8: Anhelus, Anhelans, ſpiritum aegre ducens - Dichawiczny.
- 9: Anicetum - Hannifz.
- 10: Anima - Dufza.
- 11: Animula, Parua anima - Dufziczka.
- 12: Animal, [...] ſubſtantia animata ſentiens - Zwierze.
- 13: Animalis, Quod eſt ex animali, fiue quod habet in ſe animam -

strona: 71a

Ducha, ruſzenięy włobie maiący.

- 1: Animabilis, Quod animam et ſpiritum habet, ſpirabilis - Zywiaci.
- 2: Animaduerto, Animum aliquo verto, ſenſus in illud quod fit intendo, cogito, intueor, confidero, deprehendo, ſentio, intelligo - Spilnoſzczią obaczam. ¶ Animaduerto [...] punio et caſtigo - Karzę.
- 3: Animaduersio, obſeruatio, notatio - Bąc-zenię [!], dogladanię. ¶ Animaduersio [...] etiam poenam et caſtigationem ſignificat - Karnoſzcz.
- 4: Animaduerfor, Punitor - Tenktori karże.
- 5: Animaduerfus, Perſpectus, cognitus - Wibaczony. ¶ Animaduerfus, qui ſupplicio affectus eſt - Skarany.
- 6: Animus - Vmiſł.

strona: 71b

- 1: Animo, Animum do, incito, incendo - Szmiałim czinię, ſerca dodaię. ¶ Animare [...] animam inducere, animum inſpirare, viuificare - Ziwot wracam, ozywiam.
- 2: Animans, [...] pro animali - Zwierzę, albo rzecz nieiaką ziwot maiącą.
- 3: Animatus, [...] Animo, aut voluntate aliqua affectus - Smiałość maiąci.
- 4: Animatio - Daniezywota, wskrzeſzenie.
- 5: Animofus, Habens in ſe vehementiam animi, fiue qui eſt elati ſpiritus, quique ad iracundiam eſt procliuior - Szmiałi, nieroſpaczaiąci ſerdeczny.
- 6: Animofe, Fortiter, ſtrenue - Szmielie.
- 7: Animositas, [...] vehementia, et impetus animi - Szmiałoſzcz.

8: Anifum - Hánnifz.

strona: 72a

1: Annaſcor, Iuxta naſcor - Prziraftam.

2: Annauigo, Ad locum aliquem nauigo - Przipliſiam.

3: Annecto, Agglutino, alligo, ad aliquid necto - Prziwięzuię, ſpaiam.

4: Annitor, Ad aliquid applico ſiue applicor, innitor - Wſpieram ſzie, wſziełuię.

5: Annoto, Iuxta ſiue ad aliquid noto: [...] inſcribo - Naznaczam, napiffuię.

strona: 72b

1: Annotamenta - Prziſiſi.

2: Annuatim, Quotannis, ſeu ſingulis annis - Co rok, nakazdi rock.

3: Annumero, In aliquorum numero pono, in eundem numerum refero - Prziliczam nadliczam.

4: Annuntio, nuntio, denuntio - Oznaimuię.

5: Annuo, nutu, id eſt, capitis ſigno affentior - Skiſiam prziſiſiam Skinienim.

6: Annus, Tempus [...] 365 dierum - Rok.

7: Annales, res geſtae, quae de anno in annum in hiſtorias rediguntur, memoria publica - Kſziegi, albo kronika wktorę ſprawi rocznię wodziemi.

8: Annalis, Quod ad annos pertinet - Kitroku prziſiſiam.

strona: 73a

1: Annarius, [...] annalis - Roczni.

2: Annare - Na kazdi rok odnawiam. [...] Eodem quoque menſe et publice et priuatim ad Annam perennau ſacrificatum itur, vt annare perennereque commode liceat.

3: Anniculus, Quod eſt vnus anni - Roczny.

4: Annilis, [...] ſenilis et aetate grandi - Starzaſi.

5: Anniuerſarius, Quod ſingulis annis ſtatuto tempore reuertitur - Przi rocznij, Dorocznij.

6: Annona, Res frumentaria, res omnes quae ad annum victum - Doroczne wichowanie
Dorocznaſiwnoſzcz [!] .

7: Annotinus, Quod ad annonam pertinet - Do *wicho wanio [!]* ręcznego prziſiſiam.

8: Annonarius, quod ad annonam pertinet - Kuziwnoſzczi naleſiam.

9: Annofus, Quod eſt vetuſtum, quali multorum annorum - Stari, Letnij,

- 10: Annotinus - Roczny.
- 11: Annuus, Quod vnus anni spatio continetur - Doroczny. Do Roku trwający [!].
- 12: Anodina - Lekarstwo chorobe vlzaiące.
- 13: Anomalia - Niero wnoŃcz [!] Niezgota.
- 14: Anomalum - Nierowni, Chrupowati.
- 15: Anonis, [...] Ononis - Lifi ogon. alij, Czártowe ziebro.

strona: 73b

- 1: Anormis, Sine norma, qui aliorum normam non Ńequitur - Nierzådni.
- 2: Anquirere - wipitiuacŃzie. Quaerere
- 3: Ansa, Vafis auris, vtrinque prominens, quae Ńcilicet manibus teneri Ńolet - Vcho vnåcziniå.
- 4: Anfula - VŃzko, Rękoiefzcz.
- 5: Ansatus, Quod anŃam habet - Vhzatij, z rekoiefzciå.
- 6: AnŃer - GęŃz.
- 7: Anserinus, Quod eŃt anŃeris - GęŃzij.
- 8: Anserculus - GåŃziåtko, gåŃska.
- 9: Antae, [...] OŃtiorum latera - Podwoi.

strona: 74a

- 1: Ante - Przedtim.
- 2: Antea, Antehac, ante hoc tempus, Ńuperioribus diebus - Przedwczorem.
- 3: Anteactus, Praeteritus, Ńuperior, elapŃus - Przedtim Ńkonczonij, PrzeŃŃlij.
- 4: Anteambulo - Wprzod chodåcij, albo iezdzcij.
- 5: Antecapio, Praeuenio, anticipo - Vprzedzåm, wprzodbiorę.
- 6: Antecedo, Praecedo, anteo, praeo, et aliquando Ńupero, excello - Wprzod chodę.
- 7: AnteceŃŃor, Qui antecedit - Przedbiegaiå, przedesłanic. ¶ AnteceŃŃores equites [...], antecurfores - Wprzod ięzni.
- 8: Antecello, praecello, antecedo, Ńupero - Przechodę, przwiŃzåm.
- 9: Antecoenium, Cibus, qui ante coenam Ńumitur: vulgo Merenda - Podwieczorek, iuzijna.
- 10: Antecursor - Przedbiegacz.
- 11: Antedico, Praedico -

strona: 74b

Przepowiadam obwieszczam.

- 1: Anteeo, Praecedo, praeo, praecello, antecedo, fupero - Wprzod idę.
- 2: Antefero, Antepono - Przekładam, wiecej wążę.
- 3: Antelatus, Praelatus - Wifzeij wagij.
- 4: Antegredior, Praefero, praeo - Wprzodę ide.
- 5: Antehabeo, Praefero - Więzei wążę.
- 6: Antehac, Ante hoc tempus, ante illud tempus - Przedtim.
- 7: Antelucanus, Quod est ante lucem - Poranni, przed świtaniem będącij.
- 8: Anteluculo - Przededniem.
- 9: Antemeridianus, Quod est, vel fit ante meridiem - Przedpołudniowij.
- 10: Antenna, Lignum tranfuerfum in nauis ad malum, cui velum alligatur - Zerdz naktorei żągiel wifzij.
- 11: Anteoccupo, Praeoccupo - Vprzedzam, wprzod ofiadam.
- 12: Antepagmenta, [...] valuarum ornamenta, quod [*lege*: quae] ante valuas appingantur, id est affingantur: vel quod [*lege*: quae] appingantur artis, feu valuis - Malowanie na podwoiach.

strona: 75a

- 1: Antepono, Ante aliquid pono - Przedkładam.
- 2: Antequam, Priusquam - Drzewiej, pierweij.
- 3: Antermini, Qui circum terminos prouinciae habitant - Pograniczni.
- 4: Antes, [...] eminentes lapides, siue vltimae columnae quadratae, quibus sustinetur fabrica - Słupi naktorichbud stoj.
- 5: Antesignanus, Miles qui ante signum in acie collocatus, Signorum, hoc est vexillorum propugnator, siue defensor - Choraznego zastępcy albo obronca.
- 6: Antefito, Praefito, antecello - Przewifzam.
- 7: Anteuenio, Praeuenio - Vprzedam pierwej przychodzę.
- 8: Anteuerto, Praeuenio, praeuerto, anteuenio - Przedbiegam.
- 9: Anteuolo - Przedlatuie.

strona: 75b

- 1: Anthemis - Camomilla.
- 2: Anthinum mel - Wiólnowi miód. Mel [...] aestium

3: Anthrax - Wągl.

4: Anthracinus, Color niger - Czarni iaho wągl.

5: Anthropomorphytae, [...] qui simplicitate rustica Deum [...] humanam formam, et membra habere arbitrabantur - **CziktorziBoga** [!] wczłowieka przemieniaią.

6: Antiae - Niewielzctie włofzirna czelie, kofm.

strona: 76a

1: Anticipo, Ante capio, ante occupo, praeuenio - Vprzedzãm, wprzod biore.

2: Anticipatio - Vprzedzenieñ.

3: Anticus - Naczelni.

4: Antidora, Remuneraciones quae a nobis pro acceptis pecuniis redduntur - Oddorawanie, oddanie.

5: Antidotum, Remedium quod contra venena, aut morbos quos timemus datur, vulgo **praeferuatium** vocant - Lekarftwo przeciwko truciznie.

strona: 76b

1: Antigrapheus - Pifsarz, item: Prouentowi pifsarz. [...] cui id muneris iniunctum est, vt obferuet pecuniam

2: Antigraphum, [...] Antigrapheorum nota siue diuersum exemplar - Wypis.

3: Antilena - Podpiérzfien. Qua pectus iumentu cingitur

4: Antimelon - Pokrzik.

strona: 77a

1: Antipathia - Przeciwnoñc przirodzeniañ. Naturalis rerum differentia siue repugnantia

2: Antipelargesis, [...] siue Antipelargia, Remuneratio, mutua beneficiorum compenfatio - Oddanie dobrodzeiftwa.

3: Antiperiftasis, [...] circumobliftentia, reciprocatio, compressio vndique circumfufa - Okrãzenieñ.

4: Antipherna - Zapifsanie pofsagu.

5: Antiphona - Spiewanie na odmiani.

6: Antiphraſis - Spacznie wirozumienie. Sermo per contrarium intelligendus

7: Antiquus, Vetus, priſcus - Stary, dãwni.

8: Antiquarius, Qui verba ab vfu remota [...] íscrutatur - Starich słów a niezwyuczianie, poziwaiąci.

9: Antiquitas, Vetuftas - Starończ, dawność.

10: Antiquitus - Zdawna.

strona: 77b

[...] olim, vel tempore antiquorum.

1: Antiquo, Aboleo, abrogo, irritum facio - Oddaląm, obraczam wniwec, niéutwierdząm.

2: Antiquatio, Abolitio, abrogatio - **Wniweczobrocenie [!]** .

3: Antique, [...] ad morem antiquorum - Połtaremu.

4: Antíscorodon - Zaieczy czofnek. [...] Vlpicum, et Allium Cyprium

5: Antífes, [...] Primarius vnus templi facerdos - Przednieyfzy prelat.

6: Antífita - Kxieni, **prz éorúfza [!]** , oppaczicha.

7: Antífitium, Excellentia, antífitis dignitas - Przewińzenie, godnończ.

8: Antífitor, Praefes, praefectus, quali anteftator - Przińtąw, przełożoni.

9: Antífito, [...] Antefto, id eft, antecello - Przodekmąm nadnińfe.

10: Antitypum - Wiobrazenie.

11: Antlia, machina ad hauriendam aquam -

strona: 78a

Kliuba, ínstrument krotim wode wicziągą iakieńą kołowroti.

1: Antrae, [...] conualles, vel arborum interualla - Rozmiarmedzi fczepami.

strona: 78b

1: Antrum, Specus, cauerna - Iaskinia, padoł, loch.

2: Anulus, Pro digitorum ornamento - Pierńczien.

3: Anellus, [...] anulus - Pierńczionecziek.

4: Anularius, Artifex qui anulos facit - Ten ktori robi pierńczenie.

5: Anularis, Quod anuli eft - Pierńczieniowi.

6: Anus, Vetula - Baba.

strona: 79a

1: Anicula - Babsko.

2: Anilitas, Senectus - Szedziwończ niewieńczia.

- 3: Anus, pars pofterior, podex - Zadek, dupa.
4: Anxius, Sollicitus, moeftus - Frafzowliwij, fmętnij.
5: Anxie, solicite, curiofe - Frafowliwie.
6: Anxietas, Anxietudo, Procliuitas ad angorem - Frafunek, Smetek.
7: Anxifer, Quali angorem, anxietatemque ferens - Smętek zadaięci.

strona: 79b

- 1: Apage, [...] Abigentis vox et faftidientis aliquid - Pódziz, mikaij.
2: Apagelis, [...] Aufer, vel remoue fi vis - Wara.
3: Apalaeftri, Graeci vocant ignaros palaeftreae, hoc eft, qui feffe in lucta non exercuerunt - Nieumieiętni żapaźnik.
4: Aparctias - Wiatrpołnocnij. Ventus ab arcto flans
5: Apathes - Niefrafowliwi czy ktorich nierufzają zmisłij. [...] fine vlla animi perturbatione
6: Apeliotes - Wiatr od wſchodusłonca.
7: Apella, [...] fine pelle - Obrzezaniec.
8: APENNINVS - Alpi mijdzi włochia ſzwaicarmi.
9: Apepfia - Sęrowoſſzcz wzołatku.
10: Aper, Porcus fyluefter - Dziki wieprz.
11: Aprarius - Dżikowieprżowi.
12: Aprinus - Dżikiemu wieprzu przinałężaci.
13: Aperio, Patefacio, palam facio, illuſtro, expono, nudo, detego - Othwieram.

strona: 80a

- 1: Aperte, Clare, manifeſte - Iawnie, othworziſzcie.
2: Apertio - Otwarczię.
3: Apes, vel Apis - Pęczoła.
4: Apecula, fiue Apicula, Parua apes - Pęczołką.
5: Apiarium, Locus vbi apes cofidunt, [...] vbi aluei apium tenentur - Pęczelnik.
6: Apiarius, Qui curat fiue poſſidet apeis - Pęczoląrz.
7: Apiaſtrum - Pęczelnik, roiownik. [...] Meliſſophyllon
8: Apex, faftigium - Wierzchołek. ¶ Apex [...] pro ſumma verticis parte - Wierzchołek, Szpica.

9: Apexabo, Intestinum sanguine plenum, admisto pingui - Iątrnica, ielito krwią **napelpione**.

[!]

strona: 80b

1: Apheteria - Szranki zkąd wżawod pułzcżaią, łzranki do czwiczenią kony.

2: Aphracta - Lodz. [...] Aphractus

3: Aphronitrum - Salpietra. Spuma nitri

4: Aphthae - Pęcherz na wargach. Exulcerationes [...] in fummo ore

strona: 81a

1: Apicae oues, [...] quae, non amplo corpore sunt, nec multam lanam habent circa corpus totum - Obliazłę owce.

2: Apifcor, Acquiro - Dořtawąm.

3: Apium - Piotruřzka.

4: Apium montanum - Liefna piotruřzka.

5: Apium paluřtre - Opich řwinia veřz.

6: Apocha, Schedules [...], qua fatemur nobis de pecunia esse satisfactum - Kwitancią.

strona: 81b

1: Apocopi - Wirzezany. [...] cařtrati, quali execti, et řpoliati

2: Apocryphus - Skrity, czichy, taiemni. [...] abřconditus, secretus

3: Apodes - Gerzikowie.

4: Apodixis, Euidens probatio, demonstratio, documentum - **Dořtatniępokązanie** [!], **albowiwod** [!].

5: Apodyterium, Spoliatorium. Locus in quo loturi aut řudaturi, veřtes deponabant - Izha **albomieřce** [!] do rozbieranią, niz do łazniey wnidze, zuwalnia.

6: Apogaei, Venti [...] a terra flantes - Wiatrir z ziemie pochodzące.

7: Apographum, Exemplum, descriptio libri, quali diceres descriptum, aut exřcriptum - Prezepis křzięgy, extract, kopyą.

8: Apolactizo - Nogami wiczierąm.

9: Apolis - Wiwołanię, odkazanie z miařta. [...] extorris

strona: [82]a

1: Apollineus - Lekarz.

- 2: Apologia, defensio, excusatio, responso et satisfactio - Obmowa, obrona rzeczy, znowu odpowiedz.
- 3: Apologus, Fabula in qua bruta animalia introducuntur loquentia - Baika, fabuła.
- 4: Apomeli - Miod z wodą rozmączoni. Potus confectus ex maceratis aqua fauis, medium inter mulsum et oxymeli locum obtinens
- 5: Apophyades, [...] Appendices vocari possunt, quae scilicet rei alicui agnoscuntur - Wyroflina, odwiśnienie.
- 6: Apophoreta, Munera quae dari solent Saturnalibus: quem morem hodie quoque feruant mense Decembri in natali Saluatoris, et initio anni - Nowe lato, podarek na
- 7: nowi rock, kolenda.
- 8: Apophthegma - Odpowiedz, mądrą à krotką. Breuis et acuta sententia, siue argutum dictum, non cuiuslibet, sed illustrium tan-

strona: [82]b

tum virorum.

- 1: Apoplectici - **Powu trzim [!]** albo fliakiem zarazoni. [...] quorum videlicet et corpus, et mens stupet ictu fulminis, aut morbo.
- 2: Apoplexia - Zarazenie fziakiem powie trzeni.
- 3: Aporrogas - Gwiazda lataiąca.
- 4: Apophragisma - Wyricie napieczeci.
- 5: Apostata, defector, et defertor sui ducis, siue religionis et instituti - Odłzciepieniec.
- 6: Apostato, Deficio, defero, oppugno quod antea defendebam - Przecziwię fzie, y wiwram aco com przedtim wierzeł.
- 7: Apoftema - Wrzod, napuchnienie, gruczoł. [...] tumor praeter naturam, quum pus ex phlegmone resolutum in quendam quasi linum colligitur
- 8: Apoftolus - Pofel, apofztoł.
- 9: Apotheca - Komora, kramnica, piwnica, albo miescienie iakie do chowania rzeczy. [...] cella [...] in qua aliquid reponitur
- 10: Apotheosis - Miedze bogi policzenie. Confecratio, seu deificatio

strona: 83a

- 1: Apozema - Trunek vwarzoni y nagotowany z rozmaitich zioł. Aqua cocta cum variis condimentis
- 2: Appareo, Videor, compareo, adfum, exto, exifto, in confpectum venio - Wkazię fzie, ftawięm fzie.
- 3: Apparitio, Oftentio [...], et officium apparitoris qui magistratu praefto eft - Okazanie.
- 4: Apparitores, Satellites, ftipatores, et miniftri magistratum - Mieski słuęa albo tez **pilnu iaci** [!] na vrzędowę pośluge cekliarz.
- 5: Apparo, Paro, comparo, praeparo, cum magnificentia quadam et fplendore adorno - **Przigtuie** [!], narzadzęm.
- 6: Apparatus, Apparatio, praeparatio, magnificentia - Przigtowanie, aparę, narzędzienie.
- 7: Apparate, Cum apparatu - Z wiel kim narzędzieniem, obficie.
- 8: Appello, Nomino - Naziwę, mianuę. ¶ Appellare [...] poft fententiam, tanquam iniquam, ad fuperiorem iudicem prouocare - Appellowacz do infęgo fędziego.
- 9: Appello, Applico, admoueo - Prziępuię do brzegu, lęduię.

strona: 83b

- 1: Appendo, Sufpendo, quali ad aliquid pendo - Zawiefzuię.
- 2: Appendix, [...] quod alij adiunctum eft et adpenfum, additamentum, corollarium - Przidatek, prziczinek.
- 3: Appeto, Auide cupio - Pozędam.
- 4: Appetens, Auidus, cupidus - Chczuiwy, pozędliwy.
- 5: Appetitio, Motus [...] impetus animi, quod ad aliquid agendum impellimur - Pozędliwofzcz chczuiwofzcz.
- 6: Appetentia, Appetitio, feui cupiditas, motufve animi, quo ad aliquid agendum impellimur - Chczenie, zędanie.
- 7: Appingo, Addo, vel adiungo - Przidawę, przipifuię.

strona: 84a

- 1: Applaudo [...], manuum, vel pedum plaufu fauorem oftendere - Klaskę rekami, **raduis** [!] fzie.
- 2: Applausor, Qui applaudit - **Rado fznik** [!] ktori zwellim rękami klaskę.
- 3: Applaufus - Radofzcz.

- 4: Applico, Appello - Przirowniwam, przikładam.
- 5: Applicatio, Adiunctio animi - Przipodobanie fzie przitulenie fzie.
- 6: Apploro, Apud aliquem ploro, vel vna cum aliquo ploro - Pomagam płaczu.
- 7: Appluere - Pokropiwam.
- 8: Applumbo, Plumbo, metallo quae defiuuncta erant coniungo - Ołowem fpaiałam, zaliewam, ocziągam ołowem.
- 9: Appono, Appingo, ad aliquid pono, admoueo - Przikładam, przifadzam.
- 10: Appositus, Quod est iuxta, vel ad aliquid positum - Prziłozony.
- 11: Apposite, Conuenienter, apte, accommodate -

strona: 84b

Spofofbnie ładtnie, zgodnie.

- 1: Apporrigo, Iuxta porrigo - Przicziągam.
- 2: Apporto, affero - Przinałzam.
- 3: Appofo, Infuper pofo - Przitim ządam.
- 4: Appotus, valde potus, qui multum potauit - Ozartij, podchmielonij.
- 5: Apprehendo, [...] Apprendo: Attrecto, capio, vel ad me traho, arripio - Poriwam.
- 6: Apprime, In primis, egregie, valde - Nad wfziłtko, zwłafzce, ofsobliwie.
- 7: Apprimo, Ad aliquid premo, premendo adigo - Przidrukiwam.
- 8: Approbus, Valde probus - Barzo cznotliwij.
- 9: Approbo, Probo, comprobo, laudo, auctoritatem et fidem alicui rei tribuo - Pochwalam, pozwalam.
- 10: Approbatio - Pochwalienie.
- 11: Appromitto, Pro altero promitto, quod alter promifit idem promitto - Ręcze, szlubię zainfsego, albo przi infzim.
- 12: Appronare, in genua fe profternere - Kłaniam fzie, nakolana padam, biie czołem.
- 13: Appropero, Propero, accelero - Poł piecham, przikwapiam.
- 14: Appropinquo, Propius accedo, aduento, prope fum - Prziblizam fzie.
- 15: Appropinquatio - Prziblizanie.
- 16: Apricus, Soli expofitus, Soli apertus - Miełcze ktorigo słonce dobrze nagrzewa.

strona: 85a

1: Apricari, [...] in aprico loco esse, hoc est, in loco Soli expósito verari - Na słońcu szyć grzacz.

2: Apricatio - Mieszkanie na słońcu.

3: Aprilis, Mensis [...] aperilis - Kwiecień.

4: Apfychon - Nieziwi. Inanimatum, quod est sine anima

5: Aptus, Accommodatus, appositus, conueniens, congruens - Spółsobny.

6: Apte - Właźnię z sżikiem.

7: Apto, Consentienter aliquid rei alicui iungo, seu accommodo - Przekładam.

8: Apud - V.

strona: 85b

1: Apus, vel cypsellus - Gerżik.

2: Aqua - Woda.

3: Aquula - Wodeczka, wodka.

4: Aquaeductus - wod i [!] przywod, wodne przikopi, row do przywiedzenia woti [!] . [...] aquarum deductio

strona: 86a

1: Aqua intercus - Puchlina.

2: Aqualiculus, [...] Vas [...] in quo porci forbent - Swinie korito.

3: Aqualis, Genus vasis ad aquam tenendam, quo aqua manibus datur - Naliewką.

4: Aquarioli, [...] mulierum impudicarum sordidissimi affeclae - Kurewnik.

5: Aquarium, Locus in flumine, aut alia quavis aqua, ad quem animalia potum aguntur - Korito do napawania bidła.

6: Aquarius, Vndecimum signum Zodiaci - Wodnik.

7: Aquaticus, Qui in aqua degit - Wodni.

8: Aquilex, Qui aquam illicit et ducit - Mistrz studnie budujący, vel, mistrz wode przywodzacy.

9: Aquor, Aquam haurio, siue aquam fero - Wóde szyć opatruię.

10: Aquatio, Actus aquandi, hoc est, aquam ad castra afferendi - Wodi prziczinianie, albo wiciąganie.

11: Aquator, Qui aquandi ministerium, praesertim in exercitu facit - Ten ktori oboz opatruie wodam.

12: Aquatus, Aqua mixtus, aqua dilutus - Wodniafty, vel z woda **zmie szany [!]** .

13: Aquosus, Quod copiam aquae habet - Wodniafty wodą obłąny.

strona: 86b

1: Aquila - Orzeł.

2: Aquilinus, Quod est aquilae, vel quod ad aquilam pertinet - Orli.

3: Aquiliferi, [...] ligniferi - Chorazi.

4: AQVILO, Ventus Septentrionalis - Wiatr **zpol noczi [!]** .

strona: 87a

1: Aquilus color, Fuscus et subniger - Cziemnoblękitni, bławotnij.

2: Ara - Ołtarz.

strona: 87b

1: Aranea, [...] araneus - Paieczina.

2: Araneus - Paiąk.

3: Araneofus, Aranearum faciem habens - Paięcziłtij, vel Paieczinie podobnij.

4: Arbitrator, Iudex honorarius non a lege datus, sed ab iis qui litigant, lectus, qui totius rei habet potestatem - Iednacz, roziemcana ktoregołzie łtronij łpułzczacą.

strona: 88a

1: Arbitrarium, [...] quod alicuius arbitrio est relictum - Rozłądek, dobrouolnołzcz ktorą przimnie mąm.

2: Arbitratus, Arbitrium, voluntas, opinio - Zdanię, dobrąwolą, mniemanie moie.

3: Arbitrium, Sententia [...] quae ab arbitro statuitur - Zdanie albo decret, rozłsadek.

4: Arbitror, Existimo, cenfeo - Mniemam, rozumiem.

5: Arbor - Drzewo.

6: Arborator, [...] qui arbores putat: qui et frondator dicitur - Okrząłowacz drzew.

7: Arborefcere, Arborem fieri, vel in arborem crefcere - W drzewo rołtę.

8: Arboreus, Quod est arboris - Drzewiany.

9: Arbutula - Drzewko.

10: Arbuta -

strona: 88b

Liąłfek albo miełse drzewem nalsadzone.

- 1: Arbuſto, Agrum arboribus confero ad maritandas vites - Sadzę, vel ſzczepie drzewo.
- 2: Arbutus - Drzewow maiące owoc **podobniwifzniom [!]** .
- 3: Arbutum - Owocz ſtakiego drzewa.
- 4: Arca, Scrinium, capſa - Skrzinia.
- 5: Arcula, Parua arca - Skrzinka.
- 6: Arcarius, Quod ad arcam pertinet - Podskarbi.
- 7: Arcanum, Secretum abſconfum, occultum - Skrite, rzecz taiemną.
- 8: Arcanus, Occultus, tectus, minime loquax - Skrity, taiemny.

strona: 89a

- 1: Arcellula - Ladka.
- 2: Arceo, [...] Propulſo, abigo, prohibeo, pello - Odpędzám, zawcziağám.
- 3: Arceſſo, Accuſo, poſtulo - Obſkarzám. ¶ Arceſſo, aduoco - Prziwołiwám, prziziwám.
- 4: Arcto, Conſtringo, vehementer arcto - Vcziskám, z cziefzniąm.
- 5: Arctus, Anguſtus, ſtrictus - Cziafny.
- 6: Arcera, [...] plauſtrum tectum vndique ex tabulis [...], quo vehiculi genere et ſenes et aegroti cubantes vectabantur - Lektika, kolebka caretá.
- 7: Archarius, Praefectus et moderator - Staroſta, vrzednik przelożoni na iakim vrzędzię.

strona: 89b

- 1: Archetypus, [...] quodcunque ita primum fabricatum, vt exemplar reliquis ſit - Wizerung.
- 2: Archiater, et Archiaterus - Przednieifzi doktor.
- 3: Archigrammatei, Scribarum principes - Piſarze przed niej ſzij w Cancellarij.
- 4: Archigubernus - Wielkij hetman.
- 5: Archimagirus, Princeps et magiſter coquorum, ſummus coquus - Kuchmiſtrz.
- 6: Archimandritae - Oppat, gardijaſ, Prior. [...] praepoſiti confectanae turbae
- 7: Archimimus, Princeps mimorum, et ſummus - Kuglarskij miſtrz.

strona: 90a

- 1: Archipirata, Praedonum dux - Wodz moryskich zboycow.
- 2: Archippocomos - Koniufzi.
- 3: Architectus - Cziefzla, vel miſtrz nad budowaním. [...] qui ſtructuris aedificiorum praeſt, et qui fabricanda praeſcribit.

- 4: Architector, Conftruo, fabricor - Buduię.
- 5: Architectonice - Kunft albo ftuka budowania.
- 6: Architectura, AEdificandi fcientia - Vmieiętność budowania.
- 7: Architriclinus, Qui praeft triclinio - Marzolek nad rozrzę dzanim [!] potraw, Trukfas.
- 8: Archium - Grod, cancellaria gdzekfzię połozenię ieft.
- 9: Archiotae, [...] qui publico archio praeerant - Sprawci nad grodem.
- 10: Archon, Summus principatus Athenis - Pan naiwizfi.
- 11: Arcifinius ager - Rolię nieograniczonę. [...] qui certis linearum menfuris non continetur

strona: 90b

- 1: Arcitenens - Lukonos.
- 2: Arctatio - Zczifnienię.
- 3: Arctos, vrfum, vel vrfam fignificat - Woz na niebie.
- 4: Arcus, Inftrumtum [...], e quo fagittae emittuntur - Luk. ¶ Arcus, curuatura in aedificiis - Zas kliepieni ęwobłak [!] . ¶ Arcus [...] Arquus - Tęcza, dega.
- 5: Arcuo, In modum arcus curuare - Sklepie wobkak nakriwęm.
- 6: Arcuatus, Curuatus in modum arcus - Sklepisty.

strona: 91a

- 1: Arcuatim, In modum arcus - wobłak skliepifto.
- 2: Ardea, [...] ardua - Czaplia.
- 3: Ardelio, Homo inquietus et huc atque illuc femper volitans, faliens, et omnibus negotiis fele immifcens - Natręth, wżędibeł.
- 4: Ardeo, Flagro, deflagro, conflagro - Goręm.
- 5: Ardefcio, iterum atque iterum ardeo, ardorem concipio - Zapalam fzie.
- 6: Ardens - Goręcij.
- 7: Ardor, Vehemens calor et incendium - Zapalenię, goręczofzcz.
- 8: Arduus, Afcenfu difficilis - Przikri do wftępienię.
- 9: Arduitas, Altitudo - wifkofzcz.
- 10: Area, [...] locus [...] vbi frumenta fecta teruntur et arefcunt, [...] locus in vrbe purus fine aedificio - Gumno, podworzę, placz albo mieifcze golę.

strona: 91b

- 1: Areator, Qui aream purgat, et in ea frumentum triturat - Młoczek.
- 2: Areola - Gumienko.
- 3: Arena, Tenuiffimus puluis et aridus - Piąfsek.
- 4: Arenaceus, Quod ex arena eft - Piąskowatij.
- 5: Arenarius, Quod ad arenam pertinet - Piązczifkowi.
- 6: Arenarius - Moczuiąci fie z beftijami, moczårz. [...] qui in arena atque amphitheatro cum beftiis depugnat
- 7: Arenariae, Arenae fodinae - Piązczifci doł.
- 8: Arenosus, Quod arena abundat - Piąszczifci.
- 9: Arenula - Piąfseczek. Arena tenuiffima.
- 10: Areo, Aridus fum - Suchi ieftem.

strona: 92a

- 1: Arefacio, Aridum facio - Sufzå.
- 2: Arefco, Aridus fio, viriditatem amitto - Schnå.
- 3: Aridus, Siccus, exiccatus, tenuis - Suchy.
- 4: Ariditas, [...] et aritudo, Siccitas - Suchofzcz.
- 5: Arefctum - Zawczyągnieniå, ząpowiedz.
- 6: Aretalogus - Chłubca, fam fziebie wiłlawiacący.

strona: 92b

- 1: Argema - Bielmo na oczach.
- 2: Argentum - Strzåbro. ¶ Argentum fignatum - Pieniądze.
- 3: Argentarium, Argenteae fupellectili inftrumtum - Forma de mienicz.
- 4: Argentarius, Qui argentum exercet - Wechłårz, zamieniacz pieniedzi.
- 5: Argentarius, Quod eft argenti, quod ad argentum pertinet - Kłtrzåbru przinąlezącij.
- 6: Argentaria, [...] officina, in qua argentum cuditur, aut praeparatur - Huta wktorei ftrzåbro odganienią albo kuią, mienice.
- 7: Argentatus, Argento tectus - Połtrzåbrzonij.
- 8: Argenteus, Quod eft ex argento - Strzåbrnij.

strona: 93a

- 1: Argentosus, Cui immiftum eft argentum - Miefzany z ftrzåbrem, napołi z ftrzåbrem.

2: Argentifodina, Vbi foditur argentum, quam Argenti minam vocamus - Gora gdzie łożebro biorą.

3: Argentum viuum - Ziwe łożebro.

4: Argentangina - Nakazenie przez podarki.

5: Argilla, Terra tenax, qua figuli vtuntur ad facienda vafa - Głina.

6: Argillaceus, Quod ex argilla est, aut quod tenax est in modum argillae - Gliniały fzlisky.

7: Argillosus, Abundans argilla - Glinpełny.

strona: 93b

1: Arguo, Accuso, reprehendo - Karzę, łożfuie, poprawuie.

2: Argutus, [...] subtilis et acutus - Dowcipnij, wikretnij.

3: Argutissime - Subtilniufenko.

4: Argutiae, [...] acute et malitiose dicta vel facta - Wimijslki, wikrethij.

5: Argutor, [...] procaciter loquor - Mowie wikrećuie, subtilnie, łożiegoę.

6: Argutatio, strepitus - Blegotanie.

7: Argutator - Medrek, tęgi łożphiąta.

8: Argumentum - Wiwod *zeczirwąpliwej* [!] .

strona: 94a

1: Argumentum est ratio quae rei dubiae facit fidem - Dowod.

2: Argumentalis - Do wodny.

3: Argumentor, argumentis ostendo vel probo, argumentis persequor - Wiwodze gruntownie rzecz wąpliwąm, albo niewiądomąm.

4: Argumentatio, [...] rei propositae, per argumenta probatio - Pokazanie, dowodzenie.

5: Argumentosus, Quod est factum magno argumento, hoc est, artificio - Nauki pełny, dowodny.

6: Argyranche - Namazanie garłczy grołzem.

strona: 94b

1: Argyritis, spuma argenti - Srebrną piana.

2: Argyrocopus - Rzemiełznik, łożebrem robiącij. [...] numularius campłor, vel ipse etiam argenti sculptor

3: Argyrologus - Poborca, ał Szaffarz ktori pólpolitim grołzem łzaffuię. [...] Latini Quaeftorem appellant

4: Argyrognomones - Pieniedzi przęmieniacze. [...] pecuniae permutatores

5: Arida - Wołowi ięzik. [...] et Echium, et Alcibiadon

6: Aries, Mas ouium - Barąn.

strona: [95]a

1: Arietinus, Quod est ex ariete - Baranij.

2: Arieto, Percutio, deiicio - Trikfzám iako barąn wiwracąm.

3: Arinca, [...] frumenti genus, quod Graeci Olyram, Latini Siliginem vocant - Zijto Rez.

4: Ariolatio - Wiefzczba.

5: Arifta, Extremae spicae partes - Osc` zita.

strona: [95]b

1: Aristolochia - Kokornak. aliis, Raft. quibusdam Smolnik.

strona: 96a

1: Arma - Bron, zbroię.

2: Armatura, Armandi genus et forma - Rifztunek.

3: Armiger, Qui lanceam, scutum, galeamque ferens, armatum equitem in praelio sequitur - Giermek.

strona: 96b

1: Armipotens, Armis valens - Mołzni wriřtunku, Oręzu mogący zdolacz.

2: Armo, Armis induo, seu munio - Wzbroię vbierąm, Rifztunek daie.

3: Armati - Zbroinij, dopotrzebi nagotowany.

4: Armamenta, Omnis generis instrumenta [...] belli - Wfzeliaką rifztunek do potrzeby.

5: Armamentaria, [...] loci vbi armamenta, armaque feruantur - Zbroinica. Dom albo komora do chówanią ftrzelby, albo zbróie.

6: Armarium, Locus vbi cibaria, libri, vestes, et familia reconduntur - Sząfa, Almaria.

7: Armenius, Quod est ex Armenia - Ormianin.

8: Armeniacus, vt, Mala Armeniaca - Morelle.

9: Armentum, [...] id genus pecoris [...], quod est idoneum ad opus armorum - Trzoda, Stado bidła więczego iako wołow koni, mułow, Osłow.

strona: 97a

- 1: Armentarius, Armenti cultos - Skotarz, krowiąrsz, paftucha wżeliakiego bijdła wielkiege [.] .
- 2: Armentofus, Armentis abundans - Obfity wbidło.
- 3: Armentinus, Quod est ex armento - Skotowi.
- 4: Armillae - Zarukawie zbroine. [...] ornamenta in circulorum modum, quae viri militares [...] in finiftris brachiis gerere confueuerunt.
- 5: Armoracea, Agrestis Rhapsanus - Podezrżon.
- 6: Armus, Humerus - Lopatka, plece.
- 7: Arnoglossum - Pfzy iezyk, ięziczki. [...] Lingua agni
- 8: Aro, Aratro profcindo - Orzę.
- 9: Aratio, Ipse arandi actus - Oranie.
- 10: Aratiuncula - Oraninka.
- 11: Arator, Qui arat -

strona: 97b

Orącz, ratay, łziodłak.

- 1: Aratro, quasi arando iterum - Przeorzę, pooruię, znowu orze.
- 2: Aratrum, Instrumentum quo aratur - Pług.
- 3: Aromatopola - Korzenni kramarz.
- 4: Arquatus, siue Arcuatus, quicquid arcus figuram vlllo modo imitatur - Sgięti by luk, wobłak nachi lony.
- 5: Arquites, [...] arcu praeliantes, quos nunc et sagittarios vocant - Kozący.
- 6: Arrha, et Arrhabo - Świętoianskię, ządatek, dławepwnofzczy. [...] Pecunia [...] sic data vt reliquum reddatur.

strona: 98a

- 1: Arrideo, Ridendo applaudo, vel rifu laetitiam ostendo - Włzmięcham łzie.
- 2: Arrigo - Podnofzę, nadkładam.
- 3: Arrectus - Wznifziony.
- 4: Arripio, Ad me rapio, attraho, apprehendo, per vim adduco - Poriwam.
- 5: Arrodo, Rodo, circumrodo - Okęfsuie, ogglądzam, oggrizam.

6: Arrogo, Affumo, vendico, plus satis mihi tribuo - Przypisuję, przyczituję sobie. ¶ Arrogo [...], adopto et filium facio - Za dziecię przimuie.

7: Arrogans, Qui sibi temere atque insolenter tribuit quae in se non sunt, insolens - Hardy, nazbit sobie przypisujący.

8: Arrogantia, [...] Superbia, insolentia - Gornofcz miŝly zwielkim ofobie rozunuemim, vpor na vfmiflie.

strona: 98b

1: Arroganter, Superbe - Hardzie.

2: Arrhoŝtema, vel Arrhoŝtia - Choroba, niemoc.

3: Arrugia, Cuniculus subterraneus, ex quo effoditur aurum - Gora złotą.

4: Ars - Nauka, kunŝt.

5: Artifex, Qui artem aliquam exercet, aut nouit, quod arte quippiam faciat - Miŝtrz. rzemieŝznik.

6: Artificium, Ars et ŝcientia - Rzemiosło, **nauk, akunŝt [!]**, ŝtuka.

7: Artificioŝus, Plenus artificio - Pełni kunŝtów, miŝŝterny.

8: Artificioŝe - Myŝternie, kunŝtownię.

9: Artificialis, Quod arte factum eŝt - Rzecz miŝternie vizinioną.

10: Arŝenicum - Auripigment.

strona: 99a

Genus [...] coloris lutei, [...] auripigmentum

1: Artemiŝia - Bylica czarną y białą.

strona: 99b

1: Arteria, Vena vitalis, ŝeu ŝemita in qua eŝt vitalis ŝpiritus - Puls.

2: Arthritis - Lamanie wkoŝzciach, podagra.

3: Arthriticus - Podagre maiący. Qui laborat arthritide, hoc eŝt, morbo articulari

4: Artocopus, Piŝtor - Piekąrz.

5: Artocreas - Paŝteta. Cibi genus [...] ex pane et carne minutim conciŝa confectum.

6: Artolaganus - Krepel. Panis genus delicatiŝŝimi

7: Artopta - Piekarka. [...] mulier, quae coquit panem in clibano vel in furno

strona: 100a

- 1: Artus - Tzłonki. [...] nodi in corpore animalis
- 2: Articulare - Składam.
- 3: Articulus, [...] pro iunctura fiue nodo vel parte membri - Członeczek.
- 4: Articularis, Quod ad articulos pertinet - Szú członkom przinalezacy.
- 5: Articularius, Qui articulari morbo laborat - Podagre maiacy.
- 6: Articulatim, [...] per articulos, feparatim, feorfim - Rozdzielnie poczłonku, pofztuce. [...] diftincte
- 7: Articulate, Difftincte - Porządnie.
- 8: Articulatio - Rozdzienie.
- 9: Articulofus, Plenus articulis - Węzłowati.
- 10: Aruina, Durum pingue inter cutem - Bieł, ładło, tłuftofzcz.
- 11: Aruncus - Koziąbroda.
- 12: Arundo, Aquaticus frutex - Trzcina.

strona: 100b

- 1: Arundineus, Quod eft ex arundine - Ze trzczini wcziniony.
- 2: Arundinaceus, Similis arundini - Trzizinie podobny.
- 3: Arundinetum, Locus arundinibus abundans - Gdzie obfitofcz trzczini.
- 4: Arundinofus, Abundans arundinibus - Trzcziniafity.
- 5: Aruum, Ager aratus, necdum fatus, qui tamen fementi datur - Rolia wigotowaną.
- 6: Arx, [...] caftellum - Zamek, twierdzą.

strona: 101a

- 1: Afarotum - Pokład malowani. Pauimentum picturae arte elaboratum
- 2: Afarum - Kopyting. [...] Gallorum lingua
- 3: Asbestinum - Rodzai lnu ktori, nie moze biczfpalony. Genus eft lini, quod ignibus non abfumitur.
- 4: Asbestus, Inextinguibilis - Rzecz ktorąnie, moze zgorzecz. Nomen lapidis eft, ferrei coloris
- 5: Afcalonia, fiue Afcalonium - Cibula Afcalonską.
- 6: Afcendo, [...] furfum, fiue ad aliquid fcando - Włtępuię, wchodzę.

strona: 101b

- 1: Afcia, [...] inftrumentum [...], quo fabricae materiae dolantur - Hebel.

- 2: Afcio, Afcia caedo - Ocziąfufię.
- 3: Afcifco, Afcio, Aduoco, aliunde fumo, accerfo, expeto, adfcritto, adiungo - Przypufzcząm, przimufię kfobie.
- 4: Afcites, fpecies [...] aquae fubter cutem fufae - Pulchlina zaskornią.
- 5: Afcopera - Taiftra, torba.
- 6: Afcribo, Subfcritto, hoc eft, ad fcryptum aliquod nomen vel fententiam meam fubiungo - Przypifufię, prziczitufię.
- 7: Afcriptitius, Allectus, qui ad aliquam rem afcriptus eft - Wpifany, prziiety.

strona: 102a

- 1: Asilus - Bąk, gzik konie fzczipięci.
- 2: Asinus - Ofieł. Ex equa enim et afino fit mulus

strona: 102b

- 1: Asellus - Ofziełek.
- 2: Asella - Ofzlica.
- 3: Asinarius, Quod ad afinos pertinet - Ofzly.
- 4: Asinarius, Qui afinos pafcit vel cuftodit - Ofzli pafstucha.
- 5: Asininus, Quod eft afini - Osłowy.
- 6: Afio - Kałus.
- 7: Afomatos - Cziałaniemaiacy.

strona: 103a

- 1: Asotia, Luxus, luxuria - Niepowczągliwofc, zarłocztwo.
- 2: Asotus, Prodigus, luxuriofus, helluo - Zarłok, obzerca, vtraczca.
- 3: Afpalathus - Drzewo z rodifsa.
- 4: Afparagus - Afpraragi.
- 5: Afpello, Amoueo, abigo, arceo - Odpedząm.
- 6: Afper, Quod vifu vel guftu, vel tactu, aliove fenfu infuaue eft - Chrupiasty, przikri, czierpki.
- 7: Afperitas - Oftrofzcz, przikrofzcz.

strona: 103b

- 1: Afpere, Dure, et infolenter - Oftrze.
- 2: Afpero, Afperum facio - Chropatoczinie.

- 3: Afpretum, Locus afper et abruptus - Chrupatofzcz, oftrofzcz.
- 4: Afpergo, Quafi ad aliquid fpargo, refpergo - Nakrapiam.
- 5: Afperſio, Refperſio - Nakrapianie.
- 6: Afpergillum - Kropidło.
- 7: Afpernor, Recuſo, auerfor, non agnoſco, faſtidio - Gardzę.
- 8: Afpernabilis, Qui eſt dignus vt afpernetur - Wzgardy godzen.
- 9: Afpernatio, Contemptus - Wzgarda.
- 10: Afphodelus - Złotogłow. [...] Antericon
- 11: Afpicio, Intueri, oculos in rem aliquam intendere - Wzglądam, patrze.
- 12: Afpectus, Viſus et intuitus cuiuſcunq; animalis - Wzgląd, weirzenie.
- 13: Afpecto, Fixis oculis aliquem intueor - Pilnofzie przipatruię.
- 14: Afpectabilis, Dignum quod afpiciatur - Godny widzenia.

strona: 104a

- 1: Afpiro, [...] afflo, [...] ſpiro - Nadijmąm, dech daię, dmę.
- 2: Afpiratio, Afflatus, halitus, exhalatio - Naddech, tchu wipufanie.
- 3: Afpis - Wąż afpis nazwani. Serpens paruus, tardi viſus
- 4: Afportare, Auferre, quafi hinc alio portare - Odniefzcz indzey, przeniefzcz.
- 5: Afportatio, Afportandi actus - Prowadknu, przeniefzenie.
- 6: Afſamenta - Deska, tarczica, dil. Tabulae [...] fectiles
- 7: Afſecla, affectator - Nafzladownik. vel, Służka wſzedze zamnąchodzący.

strona: 104b

- 1: Afſentio, et Afſentior - Prizwalam, nie odmawiam.
- 2: Afſenſus, Approbatio, conſenſus - Zezwolenię, zgodzenie.
- 3: Afſenſor, Qui alicui afſentit - Zezwalacz.
- 4: Afſentor, Adulor, blandior - Pochlebuię, łafze fzie.
- 5: Afſentatio, Adulatio, blanditiae - Pochlebſtwo.
- 6: Afſentator, Qui afſentatur, ad voluntatem loquens - Pochlebca.
- 7: Afſentatorie - Pochlebnie.
- 8: Afſequor, Conſequor, nanciſcor - Dochodzę, doſtepuię, doſtawam.
- 9: Afſector, Alteri honoris gratia afſidue me comitem praeſto - Vftawicznie, Odprowazam.

- 10: Afsectatio - Prowadzenie, naśladowanie.
11: Afsectator, Qui affectatur, qui comitem se praefat - Odprowaezoą. [!]
12: Afseres, Tabulae sectiles - Tarczica.
13: Afsero, Iuxta semino, vel iuxta planto - Prziščzepiam, prziščiewam.
14: Afsero, [...] affirmo - Twierdze.

strona: 105a

- 1: Afseruio, Inferuio, obsequor - Prziřluguię, řpolemsłuze.
2: Afseruo, Seruo, custodio - Chowam, oppatruię.
3: Afseuero, Constanter et feure affirmo, confirmo - Mocnię twierdze.
4: Afseueranter, Afseuerate - Prawdziwie, pewnie.
5: Afseueratio, Affirmatio - Pewnoř, twierdzenie.
6: Afsicco, Sicco - Wiřsufzam.
7: Afsiccefcio, Siccus fio - Vřficham.
8: Afsideo, Sedeo, Iuxta sedeo - Prziřziadamřzię.
9: Afseřsor, cuius officium est affidere Praefidi, atque consulere in causis, cognitionibus, pořtulationibus, libellis, edictis, decretis, epistolis - Społe^m wurzedzie řziedzacy, řayca.
10: Afřido, Sido. [...] Afřideo - Prziřziadam.

strona: 105b

- 1: Afřiduus - Pilny, vřtawiczny.
2: Afřiduitas, Diligentia - Pilnořcz, vřtwicznořcz.
3: Afřidue, Frequenter - Vřtawicznie, zeřto.
4: Afřigno, Attribuo, conřtituo - Naznaczam.
5: Afřignatio, [...] attributio - Naznaczenie.
6: Afřilio, Aggredior - Nadzkakuię, prziskakuię.
7: Afřultus, Actus afřiliendi - Prziskok.
8: Afřimilis, Similis - Podobny.
9: Afřimiliter, Similiter - Podobnie.
10: Afřimilo, Similem facio, comparo - Przirowniwam, podobnim czinię.
11: Afřimulo, Fingo aliquid esse, quod re vera non est, Simulo - Zmiřzlam to co nie iest, takiakobi beło.

12: Afsipondium, Pondus vnus afsis, fiue librae - Funt.

13: Afsis, Tabula lectilis - Defszka.

strona: 106a

1: Afsulatim, [...] minutatim - Wdrobne kasky, wdefzczki.

2: Afsifto, Adfto - Stoie przikim.

3: Afto, Tabulis fterno, vel operio - Tarczicamy pokladam.

4: Afsarius, Aftus, aftatus - Vpieczony.

5: Afsatura, Carnes aftae - Pieczifte.

6: Afsocio, Socium me adiungo - Sprzagam, ftowarzifzam.

7: Aftolet, Solet - Zwikl, mawobiczaiu.

8: Aftono, Sonitum reflecto, vel fono refpondeo - Spolem brzmię, fpolem hucze.

9: Aftuefco, Confuetudinem capio, In confuetudinem venio - Zwicziaiam ftie, przywikam.

10: Aftuetus, Vftatus - Zwikly.

11: Aftuetudo, Confuetudo - Zwiczyam.

12: Aftuefacio, Vftu doceo, in confuetudinem induco - Zwicziaiam.

13: Aftumo, Suftipio - Przymuię.

14: Aftumptio, Acceptio - Przyiecie.

15: Aftuo, Suendo annecto - Prziifwiam.

16: Afturgo, [...] honoris vel beneuolentiae caufa fturgo - Powftaedrugiemuku [!]
pocziwofzczy.

strona: 106b

1: Aftus, Torrefactus, aridus - Pieczony.

2: Aft, [...] At, fiue Sed - Alie.

3: Aftaphis - Rozinki.

4: Afteifmos, Vrbanitas - Dworstwo.

5: After, et Aftum - Gwiazda.

strona: 107a

1: Aftericum, [...] volubilis minor, et campanula - Powoymaly.

2: Afterion - Barfzcz. [...] Spondylium

3: Afterno, [...] iuxta fterno - Prziifzczieiam.

- 4: Afthmaticus - Dichawiczny.
- 5: Aftipulor, Affentior - Przizwalam.
- 6: Aftipulatio, Affenfus - Przizwolenię.
- 7: Aftipulator, Qui affentitur - Zezwalacz, **alboktorizęfwalia [.]** .
- 8: Aftituo, Iuxta ftatuo, praeftentem exhibeo - Prziftawiam.
- 9: Afto, Praefens [...] fto - Stoie przidrugini.

strona: 107b

- 1: Aftragalus, [...] Talus - Kot.
- 2: Aftragalizo, Talis ludo - Wkoti graczc.
- 3: Aftringo, Coniungo, contraho, coarcto - Zcziaęam, fcziskam, fpaiam, fcziefzniąm.
- 4: Aftrictio, Aftringendi actus - Związanię.
- 5: Aftrictorius, Quod aftringit - Cziasny.
- 6: Aftricte, Arcte - Cziefznię, zczieglię.
- 7: Aftroboliſmus - Schnienie drzewa od gorączofzczy.
- 8: Aftrologus, fiue Aftronomus - Gwiazdarcz.
- 9: Aftruo, Iuxta ftruo, et aedificium aedificio iungo - Przibudiwam.

strona: 108a

- 1: ASTRVRCONES, Equi ab Afturia regione Hispaniae [...], quibus non vulgaris in curfu gradus, fed mollis alterno crutum, explicatu glomeratio eft - Inochodnik.
- 2: Aftutus, Verfutus, cautus - Chitry, kot.
- 3: Aftutia, Calliditas, malitia - Chitrofzcz.
- 4: Aftute, Callide, verfute - Chitrze.
- 5: Afylum - Vprziwileiowanię miefcę naktorim wolen ielten albo befpieczni zgardłem.
Templum aliufve quiuis locus inuiolabilis,

strona: 108b

et confecrationis lege tutus

- 1: Afylia - Mieifcze naktorimefmi wolni zgardłem. Ius libertatis, immunitatis et veniae
- 2: Afymbolus - Wolmy odzaplatty cechu. Qui fymbolum non dedit, et fine collatione acceffit ad comeffationem.
- 3: Afymphonia, [...] inconfonantia - Wfpiewaniu niezgoda.

- 4: Afyndeton - Niezgadzanię. siue Afyntheton, [...] incompositum vel difiunctum
- 5: Afyntheta - Czyfti, przezrocziſti.
- 6: Afyftaton - Niestąło. [...] inſtabile, aut adeo oppugnans, vt ſubſiſtere non queat
- 7: At - Alie.
- 8: ATABVLVS - Wiatr przikriy żimnem wiſſufzaiąci. Ventus Apuliae peculiaris

strona: 109a

- 1: Atauus, [...] abai, vel abauiae pater - Propredziadow ocziec wczwarhim pokoleniu.
- 2: ATE, [...] Noxa - Nędza.
- 3: Atechnia - Nieumieiętnoſcz. Ruditas, imperitia
- 4: Ater, Obſcurus, niger - Czarny, cziemny.
- 5: Atratus, Ater factus - Vczerniony.
- 6: Atritas, Nigredo - Czarnoſzcz.
- 7: Atramentum - In kauft, czarną farba.
- 8: Atramentarium, Vaſculum, quo atramentum continetur - Kałamarz.
- 9: Ateramna - Dowarzenią wſzeliaką twardą rzecz. [...] legumina coctu contumacia

strona: 109b

- 1: Athanatos - Nieſzmiertelny. [...] immortalis
- 2: Athara - Mączną kaſza. Puls ex olyra, ſiue filigine
- 3: Atheos - Bezbozny. Impius, qui negat Deum eſſe, qui eſt ſine Deo.
- 4: Atheromata - Oſpice. Tubercula [...] ex genere apoſtematum
- 5: Ather - Wierzchołek kięczmionnego kłofſu.
- 6: Athleta, Pugil, luctator, ad luctationem et certamen inſtitutus - Zaypaſznik, Sczermierz.
- 7: Athletica, [...] pro arte certandi - Nauka zapaſſi chodzenia.
- 8: Athletice, [...] optime et firmiſſime - Mocno, wibornię.
- 9: Athlothes, Certaminum iudex - Sędzią nad zapaſniki.

strona: 110a

- 1: Atnepos, Filius abnepotis, vel abneptis - Sin proprawnukow, **wkątım** [!] pokoleniu.
- 2: Atneptis, Filia abnepotis vel abneptis - Czorka od proprawnuka.
- 3: Atocion - Liekarſtwo płod gubiąć.
- 4: Atomus, indiuiduum corpusculum, quod [...] fectionem non recipit -

strona: 110b

Rzecz nieiaką ktora niemoze bic rozdzeloną, Proch wśloncu.

- 1: Atque - Itez.
- 2: Atqui, Sed, fed enim, at enim - Ale.
- 3: Atractylis - Panny Mariey ofet.
- 4: Atrium, Primus intra aedes aditus - Podworze, fzien, przigrodek.
- 5: Atriolum - *Sziouka*. [!] Paruum atrium.

strona: 111a

- 1: Atrici - Odzwięny. [...] qui excubant ad atrium, qui et ad limina vocantur, et Atrienfes.
- 2: Atriensis - Nądworny. Is [...], cui credebatur cura atrij
- 3: Atriplex - Lebióda.
- 4: Atrophia - Suchoti, fchnienię. Macies vel totius corporis, vel alicuius tantum partis
- 5: Atrox, Afper, crudelis, atro horrendoque aspectu - Srogy. Okrutny.
- 6: Atrocitas, Crudelitas - *Okrutrutnofzcz*. [!] Srogofzcz.
- 7: Atrociter, Crudeliter - Srodze.
- 8: Attagen - Iarżábek.
- 9: Attamen, Veruntamen - Wfzakze. Iednak.
- 10: Attamino, Contamino - Szpecę.
- 11: Attegiae, [...] mapalia, et tuguria - Kuczka pafterską.

strona: 111b

- 1: Attempero, Adapto - Prziwodzę kfobie: albo skłaniąm.
- 2: Attemperate, Tempeftiue, in tempore - Wczas.
- 3: Attendo, Aduerto, cogito, confydero, et quali animum intendo - Bączę. Pilniuję.
- 4: Attentio, [...] intentio animi - Pilnocfzcz. Vfziełowanieię.
- 5: Attente, Animo intento, diligenter - Pilnię.
- 6: Attento, Tento, pertento, periculum alicuius rei facio - Wążełzie.
- 7: Attenuo, [...] fubtilem facio, minuo, imminuo - Podley czinie. Vmnieyfzám.
- 8: Attenuate - Podleifsim fpofohem.
- 9: Attenuatio - Vmnieyfzeinię.
- 10: Attero, [...] Rem aliquam ad aliam tero, et quodammodo confrico - Prziczierám.

11: Attritus, Imminutus, detritus - Witarti, wilchodzoni.

12: Attritus - Wibieganie, Przitarcie.

13: Atteftor, Teftor, teftem facio fiue aduoco - Ofzwiaczam.

strona: 112a

1: Atteftatio - Przifwiatczanie.

2: Attexo, Addo, adiungo, applico - Przitkiwam, nadtkiwam.

3: Attineo, [...] Teneo - Przidzierzam.

4: Attinere, Pertinere, decere, conuenire - Przinaliezecz, Co fzie

5: mnie tknie.

6: Attingo, Leuiter tango - Dotikam fzie.

7: Attactus - Dotknienie.

8: Attollo, Elleuo, erigo - Dzwigam Podnofze.

9: Attondeo, Tondeo - Golię, Prziftrzigam.

10: Attonfus - Prziftrzizoni.

strona: 112b

1: Attonitus, Confternatus, perturbatus - Przeliękli, zdumiały.

2: Attraho, Ad me traho, allicio - Prziciagam kłobie.

3: Attrecto, [...] manibus tracto, palpo - Macam, Dotikam fzie.

4: Attrectatio - Maczanie.

5: Attrectatus, Tractus - Dotknienie.

6: Attribuo, Impono, committo, affigno, afcribo, defino, tribuo - Prziczituię, przipifuię, przidawam, podzwalam.

7: Atypus, [...] qui non fatis expedito plectro linguae vtitur - Bełkot.

strona: 113a

1: Auarus, Quali auidus aeris, tenax, parcus, reftrictus - Lakomy, skąpy.

2: AVARITIA, Cupiditas, auiditas, tenacitas - Lakoniftwo.

3: Auare, Tenaciter, parce - Lakomie.

4: Auceps, Qui aues [...] capit - Ptafznik.

5: Aucupium, et Aucupatio, Auium captio - Ptafziłow.

6: Aucupor, Aues capio - Ptaki łowie.

- 7: Aucupatorius, Quod ad aucupium pertinet - Ptafzy.
8: Audeo, Non dubito, fidens fum - Szmiem.
9: Audenter, Audacter - Szmieie.
10: Audax, [...] fidens - Szmiały, waząci fzie.
11: Audacia, Nimia confidentia - Szmiałofzcz, lekomifzlwofzcz.
12: Audaciter, et Audacter [...], Audenter, confidenter - Szmieie.
13: Audio, [...] fonum auribus accipio - Slifzę.

strona: 113b

- 1: Auditio, Ipse audiendi actus, auditus - Słuchanie.
2: Auditorium, Locus vbi audiuntur praeceptores, aut Oratores - Mieſcze doſłuchamą mowiącich, albo vczącich.
3: Auditor, Diſcipulus, is qui audit, is apud quem agitur - Słuchacz.
4: Auditus, Senſus audiendi, vis illa, qua ſoni percipiuntur - Słuch.
5: Aue - Bądz pozdrowion.
6: Aueho, Abduco, ſiue alio veho - Odwozę.
7: Auellana - Łąskowi orzech. Nux [...] coryli arboris, [...] nux Pontica
8: Auello, A loco vello, abſtraho, aufero - Oddzieram, odwaliaę, odtarguię.
9: Auena - Owies.
10: Auenaceus, Quod ex auena confectum eſt - Owſziani.

strona: 114a

- 1: Aueo, [...] concupiſco - Ządam, chcę, ziczę łobie.
2: Auerruncare, auerto, depello - Wipliec wikorzeniac.
3: Auertae, [...] lora [...] latiora, quae per terga equi iugalis excurrunt, ſub alis eius ſuccincta - Pochwiu rzedu konij wozowich.
4: Auerto, alio verto, amoueo - Odwracąm.
5: Auersus, Qui faciem a nobis auertit, tergumque oſtendit - Odwroconi.
6: Auerfior - Odwrotnieifzi.
7: Auersor, Detektor, abomino, refugio, recuſo - Brzidzę fzie, checzeniemaę.
8: Auerfatus - Bredzącifie.

strona: 114b

- 1: Aufero, Adimo, abripio - Biorę odnależam.
- 2: Aufugio, Alio fugio - Vcziekam.
- 3: Augeo, Magis facio, amplifico, addo, accessio facio, cumulo, multiplico - Mnożę, przyczyniam, przimnazam.
- 4: Augesco, Cresco, incrementum accipio - Przimnazam łzie, prziraftam.
- 5: Auctus, Incrementum, accessio - Przimnozenie, przirofnsienie.
- 6: Auctio, Augendi actus, augmentum - Wiłozenie na przeday gdi przezcenę ieden drugiego przewiřą.
- 7: Auctionor, Per auctionem vendo, auctionem facio - Przedaię na vendeczie.
- 8: Auctarium, Quod super mensuram vel pondus iustum adiicitur, Accessio - Podwiřzenie, prziczinienie, przifsipanie.

strona: 115a

- 1: Auctor, Qui auget - Rozmnazacz, winaliezca.
- 2: Auctificus, Quod auget, quodve momentum aliquod affert ad incrementum - Przimnazaiący.
- 3: Augmen, Augmentum - Przimnozenie.
- 4: Augur, Interpres auguriorum, qui ex volatu, pafu, cantu auium futura diuinat - Wieřczek łzptafzego **lio tou** [!], łpiewanią albo pafwi.
- 5: Auguralis, Ad augurem pertinens - Wieřczkowi.
- 6: Augurium - Wieřdzba zlotu pafzego albo iedzei.

strona: 115b

- 1: Auguror, [...] ex auium cantu, gestu vel pafu futura diuino - Prorokuię z pafzego łpiewanią, albo latanią.
- 2: Augustus, [...] sanctus, et dignus - Szwięty, czcy godny, pełny godnołczy.
- 3: Auidus, Cupidus - Chczywi.
- 4: Auiditas, Cupiditas, defiderium - Chczywołcz.
- 5: Auide, Cupide - Chczywię.
- 6: Auis, Volucris omnis, quae oua parit, et pennis decorata est - Ptąk.

strona: 116a

- 1: Auicula, Parua auis - Ptałzek.

- 2: Auiarium, Locus vbi aues domi nutriuntur, vel quo aues includuntur - Klatka ptąszą, kociecz ptafzy.
- 3: Auiarius, Qui curam auium gerit - Ptaky opatruiacy.
- 4: Auius, Quod longius distat a via, aut quod est sine via - Bez drogy, daleki z drogy.
- 5: Aula, Atrium, regia, [...] principum domus - Sęła, dwor krolewski.
- 6: Aulicus, Quod ad aulam pertinet - Dworski.
- 7: Aulaeum, vel Aulaea, [...] vela picturata, et verficolori textura spectabilia - Kobierzecz, obiczię.
- 8: Auletes, Tibicen, Auloedus - trebacz, pifzczek.

strona: 116b

- 1: Auloedus - Surmacz. Qui tibiis canit
- 2: Auoco, Alio voco, abstraho, auerto - Odwodzę.
- 3: Auolo, Alio volo - Odlatuię.
- 4: Aura, Leuior ventorum flatus - Powietrze, wdzecnę.
- 5: Aurata - Pftraę.
- 6: Aureae, [...] fraeni, qui circa aures equorum religantur imo pars habenae, quae circa aures ponitur - Nąęłówek.
- 7: Auris, Pars capitis qua vocem accipimus et haurimus - Vcho.

strona: 117a

- 1: Auricula, [...] infima vel ima auris - Miększą łąpka u vcha.
- 2: Auricularius, Quod ad aures perinet - Do vřsow przinalezęcij.
- 3: Auriscalpium, Instrumentum quo aures purgantur - Lizeczka do vřsu.
- 4: Auritus, Magnas aures habens - Vřzafćii.
- 5: Auriga, Qui [...] currum regit - Forman woznica.
- 6: Aurigo, Currum rego - Powozę.
- 7: Aurigatio - Woznicztwo.
- 8: Aurigarius - Karownik. [...] qui curam habet instruendi aurigas in spectaculis
- 9: Auripigmentum - Auripigment.
- 10: Aurora, Prima diei lux, qua sub solis aduentum aer illustratur - Iutrzenka řzwitanię.
- 11: Aurum - Złoto.

12: Auratus, Quod in superficie habet aurum - Pozłoconii, floczifti.

strona: 117b

1: Aurarius - Złotniczij.

2: Aurarii, Aurifices, qui aliquid ex auro conficiunt, aut inaurant - Złotnik.

3: Aureus, Nummus [...] ex auro cufus - Czerwoni złoti.

4: Aureus, Quod ex auro est confectum - Słotij.

5: Aurofus - Złotowi.

6: Auricomus, Qui aureos crines, seu auream comam habet - Złote włosi mającij.

7: Aurifer, Quod fert aurum - Złoto rodzącij.

8: Aurifex, Faber aurarius, qui auri laborandi artifex est - Złotnik.

9: Aurigo - Zoltą niemocz.

10: Auro - Pozłacam. Aurum superpono, [...] Deauro, et Inauro

11: Aufcaripedam - Galiąanka. [...] pro vermiculo piloso, qui solet in fronde nasci cum multis pedibus

12: Aufculto, [...] Audio et diligenter attendo - Słucham.

strona: 118a

1: Aufpex, [...] qui ex auium volatu, cantu, aut pastu futura diuinat, quem et Augurem appellari [...] ostendimus - Wieszcek.

2: Auspicium, Augurium, diuinitio sumpta ex gestu vel cantu auium - Wieszczba zptaków
liataniąwziętą [!] .

3: Auspicor, Auspicia fumo, de coelo feruo, ex auium cantu gestuque futura diuino, de rei euentu aues confulo - Poczynąwążęfie [!] zarada wieszczkow.

4: Auspicato, Auspicio sumpto, augurato - Szcęzliwie.

5: Aufter, Ventus meridionalis - Wiatr południowy.

6: Aufterus - Srog, czierpki kwafzny. [...] pro duro, aspero, graui.

7: Aufteritas - Srogofc, czierpkofzcz.

8: Auftere, Duriter, feure - Srodze.

strona: 118b

1: AVSTRIA - Rakuska ziemią. Regio [...] ad Danubium, olim Pannonia superior

2: Aut - Albo.

- 3: Autem, [...] fed, fiue verum - Itez.
- 4: Authenticum - Vchwalionę, potwierdzone przezuchwale. [...] quod Latine Authoratum diceremus.
- 5: Authepsa - Panew albo kocziełek miedziani.
- 6: Authoritas, [...] pondus et eminentia quaedam, vitae probitate, scientia, aetate, meritis, potentia, vel honoribus parta - Powążnořcz.
- 7: Authorare, [...] aliquem sacramento et Ńtipendio astringere - Obowiążać.
- 8: Authoramentum, [...] pro obligatione, nexuque ac veluti Ńtipendio, pretioque eius qui Ńit authoratus, id eŃt, obligatus - Obwiążanie.
- 9: Autographum, propria manu Ńcriptum - WłaŃnei ręky piŃanie.
- 10: Autolecythus - Hołłomek, hołtay, biegan.

strona: 119a

- 1: Automata - Zegarek Ńam chodząci.
- 2: Automolae, fiue Automoli, [...] profugi - Zbiegowię.
- 3: Autonomia - Sobiewolne zycię.
- 4: Autonomus - Wedlie Ńwei **woh** [!] żyćaci. Qui viuit Ńuis legibus.
- 5: Autophoros - Złodzei iawni.
- 6: Autopyros - Chlieb grubi napoŃi zoŃcziami.
- 7: Autumnus - IeŃien.
- 8: Autumo, ExiŃtimo, cenŃeo, affirmo - Mniemam, takrozumiem.
- 9: Auus, Patris, vel matris pater - Dziąd.
- 10: Auunculus, [...] matris meae frater - Wuy, brat moiei matki.
- 11: Auia, Patris vel matris mater - Bábka, Ńtarka.
- 12: Auitus, Quod ab auo, aut auia ad nos peruenit - Starozitni.
- 13: Auxilium, SubŃidium, adiumentum - Pomoc.

strona: 119b

- 1: Auxilior, Adiuuo, auxilio Ńum - Pomągam.
- 2: Auxiliaris, et Auxiliarius, Opifer, medicinalis, Ńuppetas ferens - Pomoczny.
- 3: Axilla - Podpąchy.
- 4: Axioma - ZacznoŃcz wŃprawach, Ńententia wazna, ¶ Axiomata - Dowod.

5: Axis, Lignum illud teres quod rota currus vertitur - Oś.

strona: 120a

1: Axungia, Interior pinguedo porci inueterata - Stare śadło.

strona: 120b

1: Azymus - Przaśni chlieb, niekwaffoni. [...] pro fyncero, et non elato. Nam infermentata confperio non attolitur.

B

2: Baccae - Wśseliaką gołatka.

3: Baccharis - Santá.

strona: 121a

1: Bacchanal, vel Bacchanale - Miefsopustni y poganski rozpuft.

2: Bacchari, Furor, infanio - Szaliecz, wrzefzczec iakoŃzalioni.

3: Bacchatio - Szalienstwo.

4: Baceli - Bałamuntowię.

5: Bacrionem - Kuliado napoiow. [...] genus vafis longioris manubrij, quod alij trullam appellant.

6: Baculus, Fuftis, ftipes, fcipto - Ky, łaska.

7: Bacillum - Kiiek, łączczka.

strona: 121b

1: Badius color, is quem et Phoeniceum vocamus, a colore dactylorum - Czifzawi, ridzáfwi.

2: Badizare, [...] ire - Podskakuiąc biezec.

3: BAETICA - Krolies,two Granat, skaewttifzpami [!].

4: Baeticus - Szarawi.

5: Baeticatus, Pullatus- W fzarziznę obliczoni.

6: Baiulo, Porro - Niofę.

7: Baiulus, Operarius, [...] qui onera corpore fuo, victus quaerendi gratia portat- Trągarz.

8: Baius color, idem eft cum fpadiceo, fiue badio, in equis in primis laudatus - Czifśawa farba, ridzsą farbi.

9: Balaena, Vafitiffima maris bellua - Balena.

strona: 122a

- 1: Balanus - Wfzelyaki owocz zoładziowi podobni.
- 2: Balanitis - Kafztan. Genus castaneae rotundius
- 3: Balare - Wrzefzczecz.
- 4: Balito - Vftawnie wrzefzczę.
- 5: Balatus - Wrzask.
- 6: Balatrones - Przilepki na botach.
- 7: Balauftium - Kwiat granatowi. Flos mali punici
- 8: Balbus, Qui vitio linguae non bene potest exprimere verba, et obscure loquitur, haefitans - Iękotliwy.
- 9: Balbutio, Imperfecte loquor, quadam linguae haefitatione et confufione trepido - Zaiąkam fzie, zaczinąm fzie wmwowie, blegocę.

strona: 122b

- 1: Balineum, et Balineae - łaznia.
- 2: Balius color - Gliniaftą farba, czifsawą farba.
- 3: Ballifta, [...] Machina [...] qua laxa torquentur, vel sagittae - Procza, kufza.
- 4: Balliftarius, Qui facit balliftas, balliftarum artifex - Tenktori kufze robi.
- 5: Ballote - Santa czarną.
- 6: Balneum - łaznią.
- 7: Balneolum - Lazienka.
- 8: Balnearia, Ea pars villae, fiue aedium, in qua balnea funt - MieŒce wdomu gdzie łaznia ieft.

strona: 123a

- 1: Balnearis - Łazniowi.
- 2: Balnarius, Balnearis, quod ad balneum pertinet - Lazuiowy.
- 3: Balneator, Qui curam habet balnearum - Laziebnik.
- 4: Balnatorius, ¶ Balneator - Wczipka.
- 5: Balsamum - Bałfam.
- 6: Balsamelaeon - Bałfamowi oleiek.
- 7: Balteus, et Balteum - Pas riczerski obiti bułłami.
- 8: Balux, Minutior auri particula - Skri od złota.
- 9: Bambacion - Bawełna.

10: Bambalio - Zaiąkacz.

11: Banaufus - Rzemiefznik, wżeliaky ktori robote mą od ognia.

12: Bannum, Exilij ſpecies, [...] Proſcriptio - Wywołanie żziemie.

strona: 123b

1: Baphia - Farbownią. [...] loca tincturae in quibus tinguntur panni [...] Tinctoria

2: Baptifmus, et Baptifmum - Krzeft, ponorzenie, omiczie.

3: Baptifterium - Krzczelnica, cebr do omiczia, wanna.

4: BARATHRVM - Przepafzcz.

5: Barba - Broda.

6: Barbula - Brodka.

7: Barbatus, [...] qui barbam habet - Brodziaftij.

8: Barbatulus - Brodączek.

9: Barbiger, Qui barbam gerit - Brodnos.

strona: 124a

1: Barbari - Grubi ludze, a obcego iezika. [...] qui difficulter, afpere, atque duriter loquebantur, quafi duriloqui, et craffilingues

2: Barb[a]re - Grubie.

3: Barbaricus - Grubi. [...] Barbarus, [...] ferus, et malis moribus.

4: Barbaricarii - Kobiertnici. Textores artificesque barbaricae veftis

5: Barbaries - Grubofzcz, nieumieietnoſzcz. [...] pro ipſis barbariis.

6: Barbitos - Cytra.

7: Barbus fiue Barbo - Parma.

8: Bardocucullus, Genus veftis omni tempore commodae - Oponczą. # Bardocucullus, [...] tegmen capitis vilofum - Szlık.

9: Bardus, Stultus, ftupidus, hebes, tardus - Cziula, bałamunt.

strona: 124b

1: Barrus - Słon.

2: Barritus, Vox elephantis - Wrząsk, słonowi.

3: Baſanites, Lapis ex quo fiunt cotes - Kamien naktorim złota probuią.

4: Basilica - Pałacz krolewicy, albo dom piżni panskij, iako ieft rątuz.

strona: 125a

- 1: Bacilicus, Regius, regalis – Pansky, krolewsky.
- 2: Basilice – Panko.
- 3: Basilifcus – Bafilifzek.
- 4: Basis – Fundament, albo słupna ktorimstoy bud. [...] Suftentamentum. [...] bafes, fulcimenta
- 5: Basium, Ofculum, luaium – Pocałowanie.
- 6: Basio, Ofculor, ofculum do – Całuię.
- 7: Basiatio – Całowanie, gębka wgębkę.

strona: 125b

- 1: Bat – Stul pisk, czit.
- 2: Batiola – Czafza. Vafis genus, quo vinum e cado hauftum, ad menfam ferebatur.
- 3: Batillum – Przigrzebacz. Ferreum instrumentum [...] quo pruna colligitur
- 4: Batiocus – Konew stołowa, którą napoij nofządoftołu. Genus vafis a quo vinum e cado hauftum ad menfam fertur.
- 5: Batos – Iezijnij, Ruth ożijna. [...] Latini Rubum appellant

strona: 126a

- 1: Batrachomyomachia – Zabia zmiżzami woina. Ranarum et murium pugna
- 2: Batrachus – Zabka pod iezikięm, choroba. [...] tumor quidam sub lingua nascens cum inflammatione
- 3: Battologia – Zbytnie blegotanie.
- 4: Batuo, Verbero – Tłukę, nabyąm.
- 5: Baubari – Hąpac, łzczekacz.
- 6: Baxeae – Pantofle albo fotulari ftarofzwieczkich philofofow. [...] crepidae et calciamenta: et [...] calcei philofoforum
- 7: Beatus, Foelix, fortunatus, cui bene est – Błogosławiony, łzczelziwy.

strona: 126b

- 1: Beate, Foeliciter – łzczelziwię.
- 2: Beatificus – Błogosławioni. [...] beatus, [...] optimus.
- 3: Beatitas, et Beatitudo – łzczelziwofzcz, błogosławienftwo.

4: Beo, Beatum facio - Szczęśliwym czynię.

5: Bechion - **Podbiałkniat** [!] . Tułfilago

6: BEEL ZEBVB - Piekielnekię.

strona: 127a

[...] nam iis vocibus indicatur idolum.

1: BELGAE - Niderlandrowie.

2: Bellaria, Fructus et cibi saccharo aut melle conditi, aut alia id genus gulae irritamenta, quae et Secundae mensurae appellantur - Przymaki poštole wżeliakie, iakie są cukri prziferze, pafety, y infze.

3: Bellicum, Cantus ad arma vocans, signum praelij ineundi tuba datum - Lerma do bitwy, pobutka do potkanię.

4: Bellis, vel Bellius - Stokroć cudne.

strona: 127b

1: Bellum, Belli contentio, certamen belli, tempus belli, arma - Wojna, bitwa.

2: Bellicus, quod ad bellum pertinet - Wojskij.

3: Bellicosus, Fortis, ferox, et ad bella gerenda aptus - Żołnierskij, żołnierz.

4: Bellicose, Fortiter, ferociter, vt virum bellicosum decet - Po żołniersku, szmielie.

5: Belliger, Ad bellum gerendum idoneus - Spółzobnij dowoinij.

6: Belligero, Bello, bellum gero - Woine wiedę.

7: Bellipotens, Qui bello pollet - Możni wocęk.

8: Bello, Bellum gero, confligo - Bitwe ftaczęm.

9: Bellator, Bellicosus, vel qui bellum gerit - Woioownik.

10: Bellatrix, Mulier quae bellum gerit, seu bellicosa - NiewiaŃta biitnę.

11: Bellax, Bellicosus, vel belli appetens - Bijtni.

12: BELLOGRADVM - Białogrod.

13: Bellosus, [...] bellicosus - Bijtni.

strona: 128a

1: Belos, Sagitta, telum - Strzala.

2: Belua, Immanis fera - Żwierzęfropię.

3: Belualis, [...] beluinus - Bełtialski.

4: Beluinus, Quod est beluae - Szwinsky, okrutny, bałty podobny.

5: Beluosus, Quod abundat beluis - Pełni befty.

strona: 128b

1: Benna, [...] genus [...] vehiculi - Karetą.

2: Bero, Saccus, quasi pero - Bieffaga, torba.

strona: 129a

1: Beftia, Bellua - Beftią, zwierz.

2: Beftiola - Beftyka.

3: Beta - Czwikła.

4: Beto, Vado, quasi bene ito - Biezę.

5: Betonica - Bukwica czerwona.

strona: 129b

feu vetonica coronaria: feu vetonicum altile, vulgo flores tunici, aut garyophylli - gwóździki.

1: Betula - Brzoza.

2: Biarchi - Przełożeni nad żywnością. Qui praefunt com meatibus

3: Biblia - Biblią.

4: Bibliographus, Librarius - Księgarz.

5: Bibliopola, librorum venditor - Księgarz.

6: Bibliotheca - Księgarnią.

7: Biblo - Bełkocę.

8: Bibo, Potum haurio, humorem attraho - Pię.

strona: 130a

1: Bibax, et Bibofus, Qui est bibendi avidus, vel nimius potator - Ozraliec.

2: Bibaculus, Qui largius et frequentius bibit - Ozralca.

3: Bibacitas, Propensio ad largius bibendum - Opilstwo.

4: Bibefia, [...] pro nimia bibendi aviditate - Wielkie pragnienie.

5: Bibulus, Quod facile forbet - Obzerca, chłistacz.

6: Bilis - Zołcz.

strona: 130b

1: Bilis [...] semen humanum, humi profufum - Siemie mefkę.

- 2: Biliofus, in quo bilis abundat - Collerik.
- 3: Biothanatos, Violenter mortuus - Naglie, gwałtownie vmieraiącij.
- 4: Bis, Duabus vicibus, iterum - Dwa razij.
- 5: Biceps, Qui habet duo capita - Odwu głowach.
- 6: Biclinium, locus vbi duo lecti sunt - Mieſce o dwu łozach.
- 7: Bicolor, Duorum colorum - Dwoiej farbij.
- 8: Bicornis, quod habet duo corna [*lege: cornua*] - O dwu rogach.
- 9: Bicubitalis, quod duorum eſt cubitorum - Dwa łokcie długij.
- 10: Bidentes - Owce albo, bijdło ſtare.
- 11: Biduum, Spatium duorum dierum - Czas dwuchdni.
- 12: Biennis, Qui eſt duorum annorum - Dwurocznij.
- 13: Biennium, Spatium duorum annorum - Dwie lecie.
- 14: Bifariam, Duobus modis, duplici ratione - Dwoiako.
- 15: Biferus, Quod bis quotannis fructus fert - Dwakroz do roku rodzącij.

strona: 131a

- 1: Bifidus, Quod in duas partes fiſſum eſſe - Rozſzczepiony, rozłupioni.
- 2: Biforis, Quod habet duas ianuas - Odwu drzwiach.
- 3: Biformis, Duas habens formas - Dwoiakiego kſztałtu.
- 4: Bifrons, Qui duas frontes habet - Odwu czelech.
- 5: Bifurcus, Geminas furcas habens - Widłowaty, odwuzębiech.
- 6: Bigae, Currus duobus equi [...] vecti - Sprzągwe dwakonie.
- 7: Bigamus - Tenktori drugirazſie ożeńi.
- 8: Biiugi, Equi [...], bini ad vnum iugum nexi - Dwukony zprzezenie.
- 9: Bilanx, Statera, quae duas habet lances - Wąga odwumiskach.
- 10: Bilibris, Duarum librarum - Odwu fancziech.
- 11: Bilinguis, Qui duas habet linguas [...], qui modo vnum, modo aliud loquitur - Mętlarż, raz toadruży owo mowiacy.
- 12: Bilix - Dwoiſtey niczy.
- 13: Biluftris, Quod eſt duorum luſtrorum, id eſt decem annorum - Dzeſzcieczletni.
- 14: Bimaris, Quod inter duo maria fitum eſt - **Miedźidwiema** [!] morzamy położoni.

15: Bimembris, Duorum partium, quasi membrorum - Dwieczęszczy albo [c]złonki mający.

16: Bimensis, tempus duorum mensium - Dwu miesięczny.

strona: 131b

1: Bimeftris, [...] habens [...] duos annos a luna computatos - Odwulietni.

2: Bimulus, Qui in bimatu est, hoc est, qui duos annos aetatis habet - Dwurocznij.

3: Bini - Dwa a dwa.

4: Binomius, [...] qui geminum habet nomen - Dwu imion.

5: Bipalium, Instrumentum rusticum quo terra foditur - Graca, albo ridl.

6: Bipalmis, duorum palmorum - Szeroki nadwie dłonij.

7: Bipatens, Quod ex vtraque parte aperitur - Zedwuftron otworziftij.

8: Bipedalis, quod habet longitudinem duorum pedum - Szeroki nadwie ftopie.

9: Bipennis, [...] significat securium vtraque ex parte aciem habens - Siekiera z obufttron oftrą, hallabart.

10: Bipennifer, ferens bipennem - Siekiernik, Siekieranos, drabant.

11: Bipertio, et Bipertior, vel bipartior, in duas partes diuido - Dzielę na dwoie.

12: Bipertito, Bifariam, dupliciter - Dwoiako.

13: Bipes, Quod habet duos pedes - Odwu nogach.

strona: 132a

1: Biremis, Navis, quae duobus remorum ordinibus agitur - Okręł o dwurzędziech poiezni.

2: Bifellium, Subfellium duorum capax - Stołek nadwie ofsobię.

3: Bifextus - Wstepni rok.

4: Bifulcus - Maiący kopita rozdzelone.

5: Biuium - Miełce gdzie łzie rozchodzą drogy, rozłtanię.

strona: 132b

1: Bitumen, Limus quidam est tenax, et sulphurei odoris - Kleiowatą zięmia, zijwica.

2: Bitumineus - Kleiowati.

3: Bitumino, Bitumine linio - Skleiam.

4: Biuira, [...] vidua - Wdowa.

5: Blaefus, Qui linguam habet impeditam, aut qui inter pronuntiantum aliquam literam aut excludit, aut male profert - Iękotliwij, bełkot.

strona: 133a

- 1: Blandior, Affentor, adulator, blanditias dico – Łafzę fzie, pochlebuię.
- 2: Blanditus – Łafzenię.
- 3: Blandus, Placidus et comis in fermone, et hilaris – Łagodni wmwie wdżęczny.
- 4: Blande – Wdżęcznie, łagodnię.
- 5: Blandiculus, et Blandicellus – Łagodniczek.
- 6: Blandidicus, Qui blande loquitur – Łagodnie mowiący.
- 7: Blandiloquus, Blanda verba loquens, ad voluntatem dicens – Głathomowiący.
- 8: Blandiloquentia – Słotką y wdżęczną mowa.
- 9: Blanditia, Adulatio, illecebrae – Pochlebftwo.
- 10: Blapsigonia, quafi prolis detrimentum – Chibięnie przimnozenią.
- 11: Blaſphemia, Execratio maledictio, vituperatio, conuitium, et quafi nocens dictum – Bluznierftwo.
- 12: Blaſphemo, [...] execror, maledico, et verbis calumniam infero, ac dignitati honorique alterius derogo – Czci vkradąm.
- 13: Blatero, et Blatio – Błęgocę: miele ięzikiem.
- 14: Blatero, Homo immoderatae loquacitatis, et iactantiae: a blaterando dictus –

strona: 133b

Mieligęba, bliegot.

- 1: Blatta, Vermis qui aluearia laedit – Mol vlowij, motil.
- 2: Blatteus, Purpureus – Szarłatnej farbij.
- 3: Blax, Stolidus, mollis, delicatus, lafcuius, qui nefcit res difcernere, et qui fe inaniter iactat – Kochanek głupi, fzczebiot, delikączik.
- 4: Blechnon – Paproc.
- 5: Blechon – Struſowe pioro. Sylueftre [...] pulegium
- 6: Blennos, Stultos [...] effe indicat, Stulti, ftolidi, fatui, fungi, bardi, blenni, buccones – Blegot.
- 7: Blepharo – Kosmalich brwij, wielkobrwij.
- 8: Blefti – Szpotawi. quibus extrorfum funt crura

9: Blefus, [...] qui literam aliquam exprimere non potest, eamque non quamlibet, sed certam
- Iękot.

10: Blitum, vel Blitus, vel Blaetum - Iarmuz.

strona: 134a

1: BOEMIA - Czeskażemia [!] .

2: Boethi, Adiutores - Pomocznicy, podpiskowie.

strona: 134b

1: Boiae - Troki, braice, szablatura. Genus vinculorum tam lineorum, quam ferreorum [...],
feu torquis damnatorum, quod quasi iugum in boue fit.

2: Bolbiton - Wołowij gnoij.

3: Boletus - Ridzik. [...] genus fungi, inter omnes optimi

4: Bolis, hařta missilis, iaculum - Ogien na powietrzu goraięcij, łtrzala. ¶ Bolis - Ołow na
łznurze zawieszonij ktorim głębokoczi morskiej dołwiatczaię.

5: Bolus, cuiusque rei fructum - Kabalek, łtuka od kazdeij rzeczij.

6: Bombus, Sonus tubarum raucus - Huk od trębij, albo trabienie.

7: Bombilo, Bombum facio, Bombum emitto - Dźwięk pczelnij, brzęk.

8: Bombylius - Bęk. Apis quoddam genus ostreperum

strona: 135a

1: Bombyx - Iedwębny robęk. Vermis genus [...] fimilis eruceae

2: Bombycinus - Iedwabną łzata, albo axamitna. Quod ex bombyce est confectum

3: Bomolochus - Sza łzek, moczigęba, ziewacz. [...] qui facilis, atque idem humilis, omnia
lucris gratia perfert iocando, cauillandoque

4: Bonus - Dobry. ¶ Bonum [...] pro bonitate - Dobrotliwořcz. ¶ Bonus [...] pro non vili -
Nie podł. ¶ Bonus [...] pro docto - Vczoni.

strona: 135b

¶ Boni consulere, hoc est, Bene łtatuere, in bonam partem [...] accipere - Zadobrę prziiac.

1: Melior - Lepřzij.

2: Melioro, Meliorem reddere - Poprawięm.

3: Melioresco, Melior fio - Poprawiam zie.

4: Optimus - Nailepřzij.

- 5: Optime - Wibornie, nalepiei.
- 6: Optimitas, Vtilitas, commodum - zitek.
- 7: Optimas, princeps in ciuitate, vir primarius - Naprzednieifzij, naiwizfzij.
- 8: Bellus - Nądobni, rozkofzniej, fzlicznij.
- 9: Bellior - Czudnieifzi.
- 10: Bellifsimus, [...] pulcherrimus - Nąpiękniefzi.
- 11: Bellulus, Pulchellus - Szliczniuchnij, mieluchnij.
- 12: Belle, Pulchre, egregie, feftiue - Szlicznię, pieknie, miele.

strona: 136a

- 1: Bonitas, [...] pro virtute, et honeftate, atque iuftitia - Dobroc, cnota.
- 2: Bene - Dobrze.
- 3: Benedico - Błogosławię, chwalię. Bene loquor
- 4: Benedictio - Błogosławienftwo, pozegnanię.
- 5: Benedicta - Dobre słowka.
- 6: Benedice - Dobrotliwię.
- 7: Benefacio, Recte, et quod me decet, facio - Dobrze czinię.
- 8: Benefactum, Beneficium - Dobri uczonek, dobrodzieiftwo.
- 9: Beneficus, Liberalis, qui beneficium praeftat - Dobrotliwy.
- 10: Beneficiarius - Dobrodzieiftwo poziwaiący.
- 11: Beneficium, Meritum - Dobrodzieiftwo.
- 12: Beneficentia - Dobrotliwofzcz, fczodrofcz.
- 13: Beneuolus, Bene cupiens alicui - Dobrze ziczący.
- 14: Beneuole, Benigne, amice - Dobrotliwie, chętlwię.
- 15: Beneuolentior - Dobrotliwfzi.

strona: 136b

- 1: Beneuolentia, Studium, fauor, amor - Dobrodzieiftwo, dobrą wolią, laska przeciw drugiemu.
- 2: Benignus, Liberalis, munificus - Szodrij, dącij.
- 3: Benigne, Liberaliter, amice, beneuole - Szedrze, laskawie, chętlwie.
- 4: Benignitas, Liberalitas, munificentia - Dobrotliwofc, fczodrofcz.

5: Borago, [...] alio nomine Bugloffum - Borak.

6: Boreas, Aquilo - Wiatr północny barzozimni.

7: Boreus, Septentrionalis - Północny.

strona: 137a

1: Bos - Woł.

2: Boarius, Quod ad bouem pertinet - Wołowi.

3: Boo, Mugio, clamo - Riczę, beczę.

4: Boftar, Locus vbi boues stare confueuerunt - Stanowiskodllia [!] wołow.

5: Bouatim. Ad similitudinem bouis - Podobno wołowi.

6: Bouilia, [...] loca, in quibus boues morantur - Wołownią.

7: Bouillus, Bouinus - Wołowy.

8: Bouinor, Conuitior, et quasi in aliquem mugio - Dręzie na inego.

9: Bubsequa, Bubulcus qui boues sequitur - Wołarz.

10: Bubulcus, [...] qui boues fundi aratorios pascit - Woł owi [!] pałtucha.

11: Bubulcitor, Bubulci officium facio - Wołarzem łzie łtaię.

12: Bubulcitare, Bubulcorum morem clamare - Heilcka^m iako wołarz.

13: Bubulus, Bouinus - Wołowy.

strona: 137b

1: Bucerus - Rogati iako woł. [...] bubula habens cornua

2: Bucolica - Piołneka [!] pałtułzą.

3: Bucolicon - Złomi gniath.

4: Bucula, vaccam iuuenem, et adhuc tenerem significans - Iałowica.

5: Bofcas [...] - Czeranka.

6: Boftrychus - Warkocz łplieczioni. [...] capillus plexus, et caefaries, in modum muliebris comae ornata.

7: Botrus, Vua, racemus - Gronowinna.

8: Botryo - Grona wkonfekcję. Botrus vel vua, praefertim condititia.

9: Botrys - Bylica czarna y biała. vulgo Herbam Hierufalem appellant.

10: Botulus siue Botellus - Ielitko. Farciminis genus, ex carne fuilla

11: Brabeutae - Sądcy nad goniącymi kłobie. [...] iudices (speculatorum, qui victoribus in certamine exhibent praemium et coronas

strona: 138a

1: Brabium - Zapłata zawigranie. [...] victoria, vel certaminis praemium.

2: Braccae - Gunka, siermięga. vestes fluxae, insonfaeque ac varii coloris

3: Braccarii, Braccarum vestium confectores - Czi ktorzi, gunie tkaią.

4: Braccatus, Braccis indutus - Wgunię obleczony.

5: Brachium - Ramię.

6: Brachiolum - Ramionko.

7: Brachiale - Oboiczik ramionny. [...] nodus, quo manus cum brachio iungitur coarctaturque.

Brachialia - Kołtka ramionną. Brachiorum ornamenta, et tegumenta

8: BRACHYBII - Murkinowię krotkokyaci.

9: Bractea, et Lamina - **Blachaz** [!] iakieykolwiek materij.

10: Bracteola - Bliafzka. Folium [...] metalli.

11: Bracteator, [...] Bractearius - Blachmiftrz.

strona: 138b

1: Branchiae - Skrzelię.

2: Branchus - Ochrapiafi.

3: Brafsica - Kapuła.

4: Bregma, [...] anterior pars capitis supra frontem capillis tecta, [...] Sinciput - Cziemię.

5: Brephotrophia, [...] paruulorum hořpitalia: quibus infantes expořititij aluntur - Diczinniefzpitał.

6: Breuis, Curtus, paruus, puřillus, contractus, concifus - Krotky.

strona: 139a

1: Breui, Breuiter [...], propediem, breui tempore - Wkrotkim czafzie.

2: Breuio - Vkrocam.

3: Breuiarium, Compendium, fummarium, opus concifum - Summariufz, krotkie ogarnienie.

4: Breuiloquens - Krotko mowiący.

5: Breuiloquentia: fiue breuiloquium - **Krot kołzcz** [!] wmwie.

6: Breuitas, Anguřtia, contractio - Krotkořc.

- 7: Breuis - Skroconi.
- 8: Bris, Iucundum - Wdzięczni.
- 9: Brifa - Brinza, lekie winno.
- 10: Brifo - Wicziskąm winno wodi prziliawfzi.
- 11: BRITANNIA -

strona: 139b

Angielską ziemia.

- 1: Britannicus, Quod ad Britanniam pertinet, quod ex Britannia est - **Angielski [!]** .
- 2: Bromos - Owies.
- 3: Bronchus - Gardzel. [...] pro gutture
- 4: Bronci, [...] qui producto ore, et dentibus prominentibus sunt - Gebożębącze.
- 5: Bronchocele - Gardzeliſty.

strona: 140a

- 1: Bruchus - Chrząłzcz.
- 2: Bruma, [...] dies solstitij hyemalis - Nakrotfzy dzien wzimie.
- 3: Bruſcum - Gębka iaworową. Tuber [...] aceris arboris intortius criſpum
- 4: Brutiani - Wozni, item Sługa mieiski. [...] qui officia ſeruilia magiſtratibus praeſtabant

strona: 140b

- 1: Brutus, Stupidus, grauis, tardus, hebes - Bezrozumni, czylię, nieuk.
- 2: Brya, Pumilus quidem frutex, quem [...] Tamaricen appellant - Tamarifzek.
- 3: Bryon - Mech na drzewie. Villoſum quiddam [...], quod Latini Muſcum arborum appellarunt.
- 4: Bryonia - Przeſtęp. [...] Vitis alba
- 5: Bryton - Ptizana. Potionis genus ex hordeo
- 6: Bubalus - Bawoł.
- 7: Bubalinus - Bawłowy.

strona: 141a

- 1: Bubo - Puhacz, lęzną, łowa.
- 2: Bubonocele - Przepuklina.

- 3: Bucca, Oris concauitas intra malas a mento ad oculos, quae spiritu a pulmone reuocato et oppreffis labiis retento inflatur - Wiedczyę gęby, pogębek.
- 4: Buccones, Qui tumidioribus sunt buccis - Odmigębowie.
- 5: Buccula, [...] puilla bucca - Gębka.
- 6: Buccella - Skibka.
- 7: Buccia, significat fructulum alicuius rei aptae - Stuczka, kabałek.
- 8: Buccellatum, Panis castrensis - Chleb woieni dwa razi pieczony.
- 9: Buccellatum, [...] fructulum panis quantum commode buccella capere potest - Skibką.
- 10: Buccina, [...] cornu recuruum, quod tubae modo inflatur - Cornet, cinck.

strona: 141b

- 1: Buccino, Buccina cano - Na kornecie gram.
- 2: Buccinator, Qui buccina canit - Trębacz,
- 3: Buccinum, Buccina, cornu recuruum, quod tubae modo inflatur - Trąba.
- 4: Bucea, Folliculus grani fabae interior, qui albus est - Blanka na bobie.
- 5: Bucentes, Tabanus - Gzik.
- 6: Bucentrum - Kofturek ktorim popichaią wołow. Stimulus quo boues agitantur.
- 7: Bufo - Zaba kroftawą. Rana terrestris venenata.
- 8: Buglossum, siue buglossos - Wo owięzik, albo wielka miodunka.

strona: 142a

- 1: Bugones - Pczołi. [...] apes
- 2: Bulbito - Pzieczęcim lainem mazę. Puerili stercore foedo.
- 3: Bulbus - Podezron zołty, vel, zaięczy czosnek. [...] Allium agreste, siue Allium marinum
- 4: Bulbi radices rotundae, membranis suis tunicatae - Wfzeliaką okrągłą cebula maiąca łupinę na wierzchiu.
- 5: Bulbofus - Okrągłi wfzeliaki korzen.
- 6: Buleuta, Confiliarius, fenator, decurio - Radni pań.
- 7: Buleuterion, Locus confiliis publicis destinatus, Senaculum, Curia - Rątuz, radni dom.
- 8: Bulga, Sacculus - Torba, taiftra.
- 9: Bulimia - Zarłocztwo, nienaficoną **poządliwofzciądlą [!]** .

10: Bulla - Czetka, bułła. A cuius rei ſpecie [...] bulla - Bambolie na wodze. tumor quidam excrefcens tam in aqua quum bullit, quam in vrina quum ſpumam facit, et repente euaneſcit.

strona: 142b

¶ Bullae [...] ornamenta quibus cingula decorantur - Czetka.

1: Bullula, Parua bulla - Czeteczka.

2: Bullatus, Bulla inſignitus - Bułłamy obwieſzony, cętkami obiti. ¶ Bullatus [...] pro inani, tumido, et inflato - Nadmigebo.

3: Bullio, Ferueo, bullas emitto - Wrąm, warzę ſzie.

4: Bullo, Bullio - Wrąm.

5: Bumaſtos - Iagoda iako czeczek nadęta. Vuae genus, craſſioris mammae cuiuſdam modo intumeſcentis

6: Bupaedas, Magnos pueros dicunt Graeci, qui fecerunt finem excrefcendi - Dorosłe dzieci.

7: Buphthalmus - Panny mariey ziele, vel, S. Iana zelię, herbario: wołowe oko. Herba [...], quam Romani Boariam appellauere

strona: 143a

1: Bura, ſiue Buris, Pars aratri poſterior - Rękoieſzcz vpluga.

2: Burdo, [...] qui ex equo et afina natus eſt - Muł.

3: BVRGVNDIA - Burgundią.

4: Burrhanina - Serwątka.

5: Burrhus - Riſzawy. [...] Rufus

6: Buſtuarii, Gladiatores [...], qui ante ſepulchra in honorem defuncti digladiabantur - Szymierze ktorzi przy grobiech vmarlich ſzermowali.

7: Buſtum, [...] locus, in quo mortui cadauer combuſtum eſt, et ſepultum - Grob.

8: Buteo - Kania.

strona: 143b

1: Butomum - Sy twielky.

2: Buttubata - Pierdolenię. [...] quod nugatorium eſt, et nullius valoris.

3: Butyrum - Maſło. Portio lactis pinguior

4: Buxus - Bukſpan.

5: Buxeus, Quod ex buxo eſt, vel quod buxi colorem imitatur - Bukspanowy.

6: Buxetum, Locus buxis confitus - Miejsce gdzie bukspan rośnie.

7: Buxosus, Quod buxo simile est - Podobny bukspanony [!] .

strona: 144a

1: Byne - Słod.

2: Byrsa - Skora. Corium ac tergus

3: Byssus - Płotno czieniuchną. Tenuissimi lini genus

strona: 144b

1: Bissinus, Quod ex byssu est - Zczieniuchne go płotnauro biony.

2: BYZANTIVM - Constantinopolię.

strona: 144a

C

1: Caballus, Equus - Kon, stadnik.

2: Caballinus - Korskij.

strona: 144b

1: Cacabo, Proprie est vocis perdicum - Terlikanię przepiorcze.

2: Cacabus, Vas aeneum in quo pulmentarium coquimus - Koczeń.

3: Cachexia, [...] malus corporis totius habitus - Złe trawienie wżółatku.

4: Cachinnus, Solutus risus - Szmiechnie zmierny.

5: Cachinnor: et Cachinno, Immoderato rideo - Rzegocę żzie.

6: Cachinnatio, dissolutior risus - Szmiech wielky.

7: Cachla - S. Iana zelie.

8: Cacia - Złószcz, chitroszcz.

strona: 145a

1: Caco, Aluum ex onero, ventris onus depono, excerno - Wiprozniam żzie, kakam.

2: Cacaturio - Chczemi żzie kakac.

3: Cacodaemon, malus genius - Złyduch.

4: Cacoethes - Zły zwyczaj, złańóg. Mala et praepostera confuetudo.

5: Caco stomachos - Maiący zły albo napłowany żżadek. Qui malum ac debilitatum stomachum habet, hoc est, ventriculum.

6: Cacozelia - Złe nafzładowanię.

7: Cactos - Włoski ofet.

8: Cacula, Militis feruus, fuftibus, clauisque ligneis armatus ad tutelam dominorum - Giermek.

9: Cacumen, Summitas cuiufque rei - Wirzchołek.

10: Cacuminare, Acutum reddere - Sałzpiczowac, Zaołtrzcic.

11: Cacuminatus - Spiczałty, Zaołtrzoni.

12: Cadauer, Corpus mortuum - Trup.

strona: 145b

1: Cadifcus, Valculum quo fuffragia colliguntur - Dzbąn wktorim nafortunne kładąm.

2: Cado, Concido, labor, corruo, praecipito - Vpadąm.

3: Casus - Treff, przypadek.

strona: 146a

1: Cafualis - Przypatkowi.

2: Cafo, Frequenter cado - Czełto vpadąm.

3: Cafura - Vpadnienię. Cafus feu cadendi actus.

4: Caducus, Fragilis, mobilis, mortalis - Vpadły, szmiertelny.

5: Caduciter, [...] praecipitanter - Nąglię.

6: Cadius, Quod per fe cecidit - Sąn przez łzie upadły.

7: Caduceum, Mercurij virga - Liaska ktorei vderzenim pokoi znaczimę: item Łaska iaką marłzolek nafeimie nofzy. Caduceator, [...] legatus qui pacem petebat - Legat pokoy łtanowuiący.

8: Cadurcum - Podniebienie. item Nąmiotek nad łozkiem.

9: Cadus - Winną fałsa. Vas vinarium

strona: 146b

1: Caecilia - Wrzeczenica.

2: Caecubum - Winno przebranę.

3: Caecus, Oculis captus, vifu carens - Szliepy, niewidomy.

4: Caecitas, Priuatio vifus - Szliepota.

5: Caecigenus, Qui caecus natus eft - Szliepo narod zony.

6: Caeco, Caecum facio, excaeco - Ofzliepiąm.

7: Caecutio, Parum video - Poczinam fzlniec.

8: Caeculto, Obtufum vifum habeo, caecos imitor - Szlnieię.

9: Caedo, Percutio, ferio, verbero -

strona: 147a

Byię. ¶ Cedo - Vftepuię. ¶ Cedere [...] difcedere, euitare, atque fubterfugere rem aliquam - Strzegęfie.

1: Caesus - Vbity, Zwalczoni.

2: Caefura, [...] Incifura - Przirznienię, odczieczię, odrzezanię.

3: Caesuratim, Succincte, breuiter - Krotce.

4: Caefim, [...] caedendo fiue per incifionem gladij - Znarznienim, czięczim.

5: Caesio, Incifio - Naczieczię, narznienię.

6: Caesitium - Tub alla [.] białą. Linteolum [...] purum et candidum

7: Caedes, Mors ferro, alia vi illata - Mord, Zabyczię.

8: Caedes - Rąbanię. [...] Caefura

9: Caeduus - Kurąbaniu wolny.

10: Caelebs, Vir fine vxore, aut mulier fine marito viuens -

strona: 147b

Mąż bez zoni albo zona bez meza, młodzienciec.

1: Caelibatus, [...] vita, quae agitur fine vxore - Ziwot bez zony, panienstwo, wdowstwo.

2: Caelo, Sculpo, incido - Wirzezuię, wiriwam.

3: Caelatura, Ars [...] caelandi, aut ipfa fcalptura et incifio - Wirzeziwanię, wiriczię.

4: Caelator - Wiriwacz.

5: Caeltes, [...] inftrumetum ad fculpendum aptum - Dłotko.

6: Caelum, Inftrumetum, quo vtuntur [...] fculptores aut ftatuarij - Dłoto ktorim wirzezuiemy.

7: Coelum - Niebo. [...] Aethera

strona: 148a

1: Caeleftis, Diuus, diuinus, e caelo proficifcens - Niebiesky.

2: Caelicola, Qui [...] caelum habitat- W niebie miefzkaiący.

3: Caelites - Niebiefczy.

4: Caementum - Włzeliaky kamien do murowanią łpofobny.

5: Caementitius, Quod ex caemento est - Zwłzeliakiego kamienia zbudowany.

strona: 148b

1: Caepe - Cybula.

2: Caepina, [...] locus caepis confitus - Ogród cebulny.

3: Caeremoniae - Obrzedy.

4: Caeruleus, Quod caeli puri, et nubibus vacui colorem imitatur - Bławatny.

strona: 149a

1: Caefaries, Coma - Długie włosy meskie.

2: Caesius color, Oculorum proprius - Bławatny wzrok.

strona: 149b

1: Caespes significat terram cum herba auulfam, seu in modum lateris caefam - Darn.

2: Caespititius, Quod fit ex caespitibus - Darniały.

3: Caespito, Pedem offendo vt quasi ruere cogat, ad caespitem offendo, vacillo - Szwankuję.

4: Caestus, [...] lorum, aut opus interpunctum, acuve pictum, commune ornamentum foeminarum - Opalsanie, iakie cudnienie, niewieździe.

5: Caetera, Caeterum, [...] id est alter - Ołtatek, cozbędze.

6: Caetero - Naoltatek, ołtatnie.

7: Caeteroquin vel Caeteroqui, [...] alioquin - Acz.

8: Caeterum - Naoltatek. [...] Alioqui, aut Reliquum, siue in posterum.

strona: 150a

1: Calamarium - Kałamarz.

2: Calamintha - Polei na skalach rosnąci.

3: Calamifer, vel calamiftrum, Tenue ferrum, quo in cinere calefacto crispantur capilli - Spilka iaką kędzerzawią włosy.

4: Calamitae - Zeloną zabka. Ranae minimae [...], et viridiffimae

5: Calamus - Pioro, trzcina.

6: Calamitas -

strona: 150b

Nędza, płota, grad ktorizyto tłucze.

1: Calamitosus, Quod calamitate laedi folet - Rzecz wśzelką którą grąd moze potłucz. ¶
Calamitofus, [...] aerumnofus, [...] malus calamitatibusque praegravatus - Nedzny, vpadły, vtrapiony.

2: Calamitose, Misere - Nedznie.

3: Calantica, Tegmen muliebre quod capiti accommodatur - Rantuch, podwika.

4: Calathus, [...] Qualus, et Quafillus: [...] Fisella, Vas vimineum - Kofzik.

strona: 151a

1: Calculus, Lapis brevis terrae admixtus - Kamik.

2: Calculator - Rachmistrz.

3: Calculofus, Calculis plenus - Kamienisty.

strona: 151b

1: Caliga, Tibiarum tegumentum - Nogawica, ponczocho.

2: Caligatus, Caligis indutus - Wnogawice obuty.

3: Caligarius, Quod pertinet ad caligas - Nogawiczny.

4: Caligo - Zaczmiwam.

5: Caliginofus, Obscurus, caligine tectus - Cziemny.

6: Caligo, Caecutio - Cziemnieię.

7: Caligatio - Zaczmienię.

8: Calix, Poculum - Kubek, kuflik.

strona: 152a

1: Caliculus - Kubeczek.

strona: 152b

1: Callitrichon - Czirwone włosy, matki bozey włoski, Vkropek. [...] Polytrichon

2: Callus, et Callum - Twardośc na rękach od czeſtey roboty.

3: Callosus, Durus, callis plenus - Twardy à miąźły.

4: Calleo, [...] Callofus sum - Poczinać twardzecna rękach. ¶ Callere [...] perfecte scire -
Vmiem prawie dobrze.

5: Callidus, Aftututus [*lege: Aftutus*] - Chitry, bistręgo rozumu.

6: Callide, Aftute, vafre, malitiose - Chitrze.

7: Calliditas, Vafritia, aftutia - Chitrośc.

8: Callis, callo perdurata - Drogą wtorowaną.

strona: 153a

1: Calo, [...] voco - Poziwam, mianuję.

2: Calones, Calcei ex ligno facti - Trepki drzewiane.

3: Calones - Pacholikowie żołnierscy. ferui militum castra fequentes

4: Calor, et Caliditas - Ciepłoszcz.

5: Calidus, [...] feruentem significat - Ciepły, gorący.

6: Caldarium, Ahenum quo aqua calida hauritur: vel in quo igni admouetur - Kocziel, szafan.

7: Caleo, Ferueo, calidus sum - Ciepły jestem.

8: Caleſco, Calidus, vel calidior fio - Ciepłeie, zagrzewam ſzie.

9: Calefacio, et Calfacio, Calidum reddo - Grzeię.

10: Calefactus - Zgrzany.

11: Calfactus - Zgrzanie.

12: Calefio, Calidus fio - Zagrzewam ſzie.

13: Calorificus, Quod calorem facit - Ciepło czyniący.

strona: 153b

1: Caltha - Kniec. Ruellio Chamaeleuce.

2: Calua, [...] os capitis, vbi capilli eſſe confueuere - łeb.

3: Caluafter, subcaluus, cui capilli partim deciderunt- Łyſzak.

4: Caluities, et Caluitium, [...] locus capitis, ex quo capilli defluxerunt - Łyſoſzcz.

5: Calueo, Caluus sum - Łyſzeię.

6: Calueſcere, [...] caluum fieri - Łyſiecz.

7: Caluo, Decipio, Fruſtror - Ołzukacz.

8: Caluus, [...] a cuius capite capilli defluxerunt, ſiue qui ſine capillis natus eſt - Łyſi.

9: Calumnia, Vexatio alicuius in litibus per fraudem, et fruſtrationem - Fałſziwe oskarzenie.

10: Calumnior, [...] per fraudem et ſubdolam rationem causa vincendi in litibus, mendaciis alios vexo: vel falſa crimina intendo - Obelguię, obmawiam fałſziwie.

11: Calumniator, Qui calumniam facit, qui falſum crimen obiicit -

strona: 154a

Obmowca fałſziwy.

- 1: Calx, pro calcaneo, extrema pedis parte - Pięta.
- 2: Calcar, Ferreus ftimulus ad vrgendos equos - OŃtroga.
- 3: Calcaneus, et Calcaneum [...] Pars poŃterior pedis imi - PodeŃzwa.
- 4: Calceus, Pedis indumentum - Bot.
- 5: Calceolus - Boczik.
- 6: Calceolarius, Qui calceos conficit - Szwiecz.
- 7: Calceamen, et Calceamentum, pro ipŃo calceo - **Obuw** [!] .
- 8: Calcio, et Calceo, Calceos induo - Boty obuwiąm.
- 9: Calcitro, Pede percutio - Kopąm.
- 10: Calcitratus, Actus ipŃe calcitrandi - Odkopiwanie.
- 11: Calcitrosus, Qui faepe calcibus ferit - Kopiaący.
- 12: Calco, [...] Pede comprimo - Depcę.

strona: 154b

- 1: Calx, Lapis vřtus, ex quo arenae admixtione fit intrita - Wapno.
- 2: Calcaria fornax, in qua calx coquitur - Wąpienni piec.
- 3: Calcata aedificia, [...] calce contacta - Tinkowaną Ńcziana.
- 4: Calyptra - Rantuch. Genus veŃtimenti, quo mulieres capita tegebant
- 5: Calyx - **Wřzeliakąłupina** [!] ktorą nakriwa owoc, iakoieŃt orzech, zoładz. [...] folliculum, quo primum flos, et deinde femen herbarum, vel fructus arborum cooperitur
- 6: CAMARINA - Iakiřz Ńmordliwi Ńtaw wfinly.
- 7: Cambio, Commuto - Odmieniąm.

strona: 155a

- 1: Camelopardalis - Gryff.
- 2: Camelus - Wielbłąd.
- 3: Camelinus - Wielbłądowy.
- 4: Camelarius - Wielbłądnik. qui cuŃtodit paŃcitque camelos.
- 5: Camelopodium - Sánta. [...] Marrubium
- 6: Camera - Sklep, ogięcie. Arcus aedificium fuŃtinens, tectumque deuexum et incuruatum
- 7: Camerarius - Wřpinaiaći Ńzie na obłak.
- 8: Camero, Cameram facio - W obłak buduię.

9: Cameratus - SklepiŃty.

strona: 155b

1: Caminus, [...] Fornax - Komin.

2: Camino, In modum fornacis et camini Ńtruo - Buduie iako komin.

3: Cammaron - Omięg. Mandragoram [...] vocant

4: Cammarus - **Kakmorski** [.] .

5: CampŃor, qui ex pecuniae permutatione lucrum facit - Wekslarczy.

6: Campus, [...] grande atque amplum Ńpatium terrae planae - Polie.

strona: 156a

1: CampeŃtria [...] genitalium Ńuccinctoria - Gacie.

2: Camurus, Inflexus, feu curuus - Nachilony, nakłoniomy.

3: Camus, Genus vinculi - Kaganiec, troky.

4: Canalis, [...] lignum cauatum, quo aqua deducitur - Rinna, kanał, korito.

5: Canaliculus - Koritko, rurka.

6: Canalicula, Parua canalis - Rinienka.

7: Canaliculatus, Quod eŃt in canalis modum factum - Iako korito widłabani.

8: Canalitius - Kanałowi.

strona: 156b

1: Cancelli, Ligna aut ferramenta, modicis interuallis in tranŃuerŃum inŃtar retis inuicem annexa - Kręta.

2: Canello, [...] Concido, dilanio, diŃpungo, erado, deleo - Zakręcam, przekręŃlęm, zamrzęzęm.

3: Cancellatus, Quod cancellorum figuram imitatur - KręciaŃty.

4: Cancellatim, Ad Ńimilitudinem cancelli - KręciaŃto.

5: Cancellarii - Kanczlerz.

6: Cancer - Rák. ¶ Cancer - Cancerowanie.

strona: 157a

1: Candela - Szwieca.

2: Candelabrum - Szwiecznik, lichtarczy.

3: Candeo, Candidus Ńum - Bieleie [zie. ¶ Candeo [...] ignitum eŃŃe - Zęrze Ńzie.

- 4: Candefco, Ignitus fio, Ignefco - Rozpalony iefcem, fwicęfzie odogna.
5: Candor, Albedo fplendori coniuncta - Bięłofzcz.
6: Candefacio, Candidum facio - Obielęm. ¶ Candefacio [...] candentem et ignitum reddere - Rozpalęm.

strona: 157b

- 1: Candico, Candorem habeo, fubcandidus fum - Szwiece fzie biało.
2: Candicantia, pro albedine - Iafnięce fzie.
3: Candidatus, Alba vefta indutus - Wbięłę fuknie vbrany.
4: Candidus, Albus, lucens - Bięły, fńnęci fzie.
5: Candide, Pure, fyncere, benigne - Szczerze, otworzifzczię.
6: Candido, Canididum facio - Bieleie.
7: Canicae, Furfures - Otręby, ofsipka dlę pfow.

strona: 158a

- 1: Canis - Pief.
2: Canicula - Suka, pfzica.
3: Caninus, Quod eft ex cane - Pfzy.
4: Canatim, [...] ad fimilitudinem canis -

strona: 158b

Pfzinskię.

- 1: Caniftrum, et Canifter - Kofz.
2: Canna - Rura, trzczina. Arundo, licet minor fit, et maior calamo
3: Canneus, Quod ex cannis conficitur - Trzinięfti, rurkowaty, dziurkawy.
4: Cannetum, Vbi cannarum copia eft - Trzczinicho.
5: Cannabis - Konop. [...] Cannabum
6: Cannabaceus, et Cannabinus, Quod eft ex cannabe - Konopny.
7: Cano [...] voce modulari - Spiewęm.
8: Cantio, Cantus - Spiewanie, piosnka.
9: Cantiuncula - Piofeczka.
10: Canor, Cantus, et elegancia quaedam, ac confonantia - Spiewanie wnote.
11: Canorus, Vocalis, fonorus - Głofzny fpiewak, brznięcy.

strona: 159a

- 1: Cantilena, Carmen, canticum - Piosnka.
- 2: Cantor, et Cantrix, Qui vel quae canit - Spiewak albo, śpiewaczka.
- 3: Cantus, Cantio, symphonia, vocis inflexio - Spiewanie.
- 4: Canto - Spiewam.
- 5: Cantito - Wstawnicznie śpiewam, pośpiewuję.
- 6: Cantator, Qui confueuit canere - Spiewak.
- 7: Cantatrix - Spiewaczka.
- 8: Cantamen, pro incantatione - Oczarowanie.
- 9: Canon, [...] regula - Linię **welderownami** [!] ktorei, łznur cziefielski. ¶ Canon etiam [...],
lorum scuti, in quod brachium immititur - Pas u rodelle.

strona: 159b

- 1: Cantharis - Chrzęszczik zelony na iesienie albo oldrzewie gwowim.
- 2: Cantherius - Podpora winnich latorofzly, tyka winną. Genus iugi in vinea
- 3: Cantheriolus, pro paruo pedamento - Ticzka.
- 4: Canthus - Wirwąt. Ferrum quo rotae extremitates vincuntur.
- 5: Canus, cui canent, siue albent capilli prae senectute - Szywy.

strona: 160a

- 1: Cani - Sziwę włośsy. Capilli in capitibus senum.
- 2: Caneo - Sziwieie.
- 3: Canesco, Canis fio - Sziwim szie stawam.
- 4: Canities et Canitudo, Capillorum albedo - Sziwizna.
- 5: Capedo, Vas in sacris vfitatum - Kuffel szerokey.
- 6: Caper, Mas castratus in genere caprino - Kozieł trzebiony.
- 7: Capra - Koza.
- 8: Capella - Kozka.
- 9: Caprarius, Custos, exercitorque caprarum -

strona: 160b

Kozi pastucha.

- 1: Caprea - Koza dziką.

- 2: Capreolus - Koziełek dziki. ¶ Capreolus, Instrumentum rusticum [...] bicorne - Metika.
- 3: Caprigenus, Quod est ex caprarum genere - Koziego rodu.
- 4: Caprile, Stabulum caprarum, Locus ubi caprae feruntur - Koziarnia.
- 5: Caprimulgus, [...] qui capras mulget - Kozodoy.
- 6: Caprinus, Capreus - Kozly.
- 7: Capero, Frontem rugis contraho, et asperitatem vultus ostendo - Mąrczeczcie, kwaźno patrze.
- 8: Capillus, Quasi capitis pilus - Włofsy na głowie.

strona: 161a

- 1: Capillaceus - Włofziafity.
- 2: Capillo, [...] capillos facere - Włofsi zapufzczam.
- 3: Capillatus, Qui crines longiores habet - Długowłof.
- 4: Capillamenta, [...] ipsi capilli - Włofsi.
- 5: Capillare, Reticum quo mulieres crines inuoluunt - Czepiec.
- 6: Capillus Veneris - Czeruone włofki, vel marki [!] bozey włofki.
- 7: Capio, Comprehendo, Prehendo - Przymuię, poriwam, biore.
- 8: Captus, Comprehensio, capacitas, intelligendi facultas - Poięczcie rozumu.
- 9: Captura, Actus ipse capiendi feras, aues, aut aliquid eiusmodi - łow łapanie.

strona: 161b

- 1: Captio, Ipse actus accipiendi, seu id per quod quis capitur - Włapienie, łamowka. ¶
Captio, deceptio - Zdrada.
- 2: Captiuncula - łapka.
- 3: Captiosus, Quod capit, seu decipit, et dolis plenum est - Chitry.
- 4: Captiose, Vafre, callide, argute - Zdradliwie, chitrze.
- 5: Captiuus, Qui in bello captus est, et in hostium potestate detinetur - Poimaniec.
- 6: Captiuitas, Ipsa detentio - Poięczię.
- 7: Capto - Podchwicham, załapiam.
- 8: Captatio, Venatio - łowienie łapanie.
- 9: Captator, Venator - łowiec mifzliwiec.
- 10: Captatorius - Chytri łowiec.

- 11: Capello, [...] capio, siue ad capiendum eo - Biore, przymię.
12: Capax, Quod capit, seu continet, aut continere potest - łatwi do poieczią, łzeroky.
13: Capacitas, Spatium capiendi - Szerokofzcz.
14: Capis - Kubek łzeroki. Poculi genus in sacris vřitatum
15: Capisterium, Genus vasis rustici - Naliewka do czerpanią.

strona: 162a

- 1: Capnitis - Polna ruta.
2: Capnos - Para, Dim. [...] siue Capnion
3: Capparis - Kappary.
4: Capricornus - *Kozo rożecz* [!] . Caeleste signum
5: Caprificus, Ficus [...] nunquam maturefcens - Fikowe drzewo płone.
6: Caprificatio - *Rozłz czepienie* [!] skori na łzczepiach.

strona: 162b

- 1: Capronae, Iubae, seu comae in fronte deuexae - Czuprina.
2: Caprunculum - Donica. Vas fictile
3: Capsa, Cista et repositorium - Kapła, skrzinia, truhła, łłomok.
4: Capŭla - Kapłeczka.
5: Capfarius - Rozzuwacz, albo łtroz łzat włazny.
6: Capfaces, Vas olearium - Bania oleiową.
7: Capula, Vas vinarium - Konew wielka o dwu vchach, łeyk.
8: Capulo - Dolewám leiem.
9: Capulus, et Capulum - Mary, tragi. ¶ Capulus, Manubrium gladij -

strona: 163a

Rekoiełzebronie.

- 1: Capularis [...] morti contiguus, et mox capulo efferendus - Strich rułzeko.
2: Capus, et Capo - Kapłun.
3: Caput - Głowa. ¶ Caput, origo et principium - Początek. ¶ Caput, pro summa prima pecunia, a qua foenus aut alius quaestus fit - Summa pieniedzi na lichwe dana. ¶ Capitis diminutio - Odkązanie z ziemi. ¶ in tuum ipfius caput - Natwe zle. ¶ Caput vacuum cerebro - Głowku bez rozumu.

4: Capitalis - Gardlo przepadaiący, łmierczy godny.

strona: 163b

1: Capital - Garła łtracenie.

2: Capitaliter - Szmiertelnie.

3: Capiftrum, Capitis vinculum - Nagłówek.

4: Capiftro, Capiftrum impono - Kiełznąm, kłade ogłow.

5: Capitatio - Pobor od kaźdei głowi.

6: Capitatus, Quod formam habet capitis - Głowąc.

7: Capitellum, [...] paruum caput - Głowka.

8: Capitium, [...] Capitis tegumentum - Kapelufz, cząpka.

9: Capitones, [...] duri qui nunquam de fua fententia immutantur - Twardziłobowie, vporny.

10: Capitosus - wielki łeb.

11: Capitulum, [...] quod in fummo craffum quiddam habet in morem capitelli - Kukliafti.

12: Capitulum, Per capita - Poczłfczy, od rżędu do rżędu.

13: Capitulum [...] paruum caput - Głowka. ¶ Capitulum, initium fententiae - Początek.

strona: [164]a

1: Carbas - Wiatr od zapadu wieiący.

2: Carbasus - Płotno *czienkiezwfzeliakiei* [!] matery.

3: Carbaseus, Ex carbo [*lege: carbaso*] factus - *Zzien kiego* [!] płotna vrobiony.

4: Carbatinae - Kurpie.

5: Carbo - Wagiel.

6: Carbunculus, Paruus carbo - Wąglik. ¶ Carbunculus, tumor praeter naturam, fiue vlceris genus - Wrzod załtkorni. ¶ Carbunculus, [...] Gemma igniti carbonis fimilitudinem referens - *Karbunkułkamien* [!] drogi.

7: Carbunculo, et Carbuncolor, [...] carbonis aduro, feu inflammo -

strona: [164]b

Rozzarżam.

1: Carbonarius, Qui carbones conficit - Wąglarz.

2: Carbonarius - Wągłowaty.

- 3: Carcer, Locus in quo feruantur noxij: vel vndecunque quis exire prohibetur - Taras. ¶
Carcer, [...] vnde emittebantur equi - Szranky.
- 4: Carcearius, Quod ad carcerem pertinet - Tarafsowi.
- 5: Carchesium - Kredencz złoti.
- 6: Carcinethron - Sporyfz, Podroznik.
- 7: Carcinoma, Cancer morbus - Kancerowanie ciała, Padanie łzie ciała.
- 8: Carcinus, Cancer animal et lignum caeleste - **Kak [!]** .

strona: 165a

- 1: Cardaces - Nizowy kozący.
- 2: Cardamum - Rzezucha.
- 3: Cardia, [...] Cor - Serce.
- 4: Cardiacus, [...] qui cardiaco morbo tentatur - Kordyaczni.
- 5: Cardiognus - Rzezanie wbrzuchu. Morbus [...] ventriculi, ortum habens ex humoribus acribus et mordacibus
- 6: Cardo, Ferramentum circa quod fores vertuntur - Hąki w drzwi.
- 7: Cardinatus - Hakami łpoioni.
- 8: Cardopos - Kofz chlebny. Significat arcam panariam.
- 9: Carduelis - Szczgieł.
- 10: Carduus - Ofet.
- 11: Careo, [...] rem defideratam non habere -

strona: 165b

Niedołtaiemy, niełtawąmy.

- 1: Careum, siue Carium - Pałternak.
- 2: Carex - Rogoz, ołtrzcza.
- 3: Carico, Onero - Obcziaząm.
- 4: Caries, Putrilago ex vetustate - Zbuczalofcz, łsprochnialofcz.
- 5: Cariofus, Quod est carie plenum - Sprochniałi, nagnie-
- 6: ły, plełzniwy.

strona: 166a

- 1: Carina, Pars naus [...], quam aluum aut ventrem vocant, hoc est naus concauitas - Dno, albo, spodek łodzi.
- 2: Carinare, in modum carinae formare - Wypęczam.
- 3: Carinatus, Concauus et in carinae modum incuruatus - Wypękli.
- 4: Carmen, [...] canimen, [...] quicquid est metricè scriptum - Piłszn, rim, wierz, złożenie.
- 5: Carmino, [...] plectere et lanas ab immunditiis purgare - Grampluię, trzepię czelzę wełne.
- 6: Carminaio [*lege*: Carminatio] - Przegramplowanie.

strona: 166b

- 1: Carminatores - Gram plierze.
- 2: Caro, [...] mortuorum animalium est, quod careat anima - Mięśso.
- 3: Carnarius, Qui carnes vendit ac etiam qui carne delectatur - Rzeznik.
- 4: Carnarium, Locus [...] vbi caro falsa suspenditur, seu reponitur - Spizarnią mięśzną.
- 5: Carneus, Quod ex carne est - Mięszifti.
- 6: Carnifex, Tortor, lictor - Kat.
- 7: Carnificina, Locus publicus in quo iussu magistratus homines fontes a carnificibus occiduntur - Katownia, albo, szubienica.
- 8: Carnificium, Ipse actus carnificis, [...] carnificina - Katowanie.
- 9: Carnifico, corpus humanum in frustra disseco - Czwiertuie.

strona: 167a

- 1: Carniuorus, Carnes vorans - Mięśsoięd.
- 2: Carnosus, Carne, seu musculis abundans - Mięszifty.
- 3: Caruncula - Stuczka mięśsa.
- 4: Caro, [...] Carminare, et lanam plectere et purgare - Grampluię.
- 5: Caros - Szum wełbie zpyianstwa. Crapulris redundantia
- 6: Carotides venae - Zyli koło szye. Circa colli iugulum
- 7: Carpentum, Vehiculi genus - Kareta, item Sanky.
- 8: Carpentarius, Faber qui carpenta facit, faber lignarius - Kołodzey, Stalmach.
- 9: Carphos [...] Foenograecum, et Buceras - Bożę trawka.

strona: 167b

- 1: Carpio - Karp.

- 2: Carpo, Decerpo - Obriwam. ¶ Carpo, [...] pro reprehendo - Kążyć.
- 3: Carptim, Hinc atque illinc carpendo, non ipfam feriem fequendo - Poriwczą.
- 4: Carptus, et Carptura - Oderwanie, wżczipienie.
- 5: Carptor, Reprehenfor - Wżczipnik.
- 6: Carpophorus - Vrodzaini. [...] fructifer.
- 7: Carpophyllon - Bobku płonnego drzewo.
- 8: Carrus, et Carrum - Niefmarowną kara.
- 9: Carruca, Genus vehiculi duas habens rotas, [...] Cifium - Karra o dwu kolech.
- 10: Carrucarius - Kárnik.
- 11: Cartallus - Kofz. [...] fignificans caniftrum.

strona: 168a

- 1: Cartilago Pars fimilaris corporis ex fpermate genita - Chrząftka.
- 2: Cartilagineus, Quod ex cartilagine confat - Chrzefzliafty.
- 3: Cartilaginosus - Zełowae. Quod maxime laudant cartilaginosum, purum, ad fimilitudinem ammoniaci, minimeque lignofum.
- 4: Carus, Gratus, dilectus, iucundus, fuauis - Mięły, wdzieczny, nieprzeplacony.
- 5: Care - Drodze, nieprzeplacenie. Magno pretio, et pluris quam pro rei valore
- 6: Caritas, [...] exuberans rei alicuius precium - Drogofzcz.
- 7: Caryatides, Statuae muliebres in aedificiis [...], quae mutulos aut columnas fuftinent - Podpori wicziofcane na křztałt niewiefczy.
- 8: Caryca - Kifzkaze krwie. Genus edulij ex fanguine et variis condimentis confans
- 9: Caryon - Włofki orzech.

strona: 168b

- 1: Cafa, Domus ruftica - Chałupa kuczka.
- 2: Cafula - Kuczeczka.
- 3: Cafabundus, Crebro cadens - Wítawnie padaiący.
- 4: Casaria, [...] mulier quae cafam cuftodit - Kuczei ftrzegacą.
- 5: Cafcus - Starzec.
- 6: Caseus - Syr.
- 7: Caseale, Locus aluo exonerandae deftinatus - Stoliecz do czinienią potrzebi.

8: Casearius - Tenktori feri czini.

9: Cafnar, Senex - Stari.

strona: 169a

1: Calsis, Rete praefertim venatorum - Sziecz zwierzęcą.

2: Calsculus, Reticulum - Sziątka.

3: Calsis, Galea - Helm, fziłżak przyłbica.

strona: 169b

1: Calsita, Auis, quam alij Alaudam, alij Galeritam dicunt - Skowronek.

2: Calsiteros - Biąłi ołow. [...] plumbum album

3: Calsus, Quod est inane et vacuum, fragile, atque omni re carens - Nicz krzeczij, nikczemnij.

4: Caftaldia, Gubernatio - Włodarstwo.

5: Caftanea - Kaftanowe drzewo.

6: Caftanetum, Locus caftaneis confitus - Las kaftanowij.

7: Cafteria - Dom dochowania potrzeb fziperskich.

strona: 170a

Significat locum, vbi quum nauigatio conquiescit, remi et gubernacula reponuntur.

1: Caftigo, [...] verbis reprehendo - Kąrzę, łtrofuię.

2: Caftigatio, Obiurgatio, animaduerfio - Karność.

3: Caftigator, Reprehenfor, et obiurgator - Kąrcza.

4: Caftor - Bobr.

5: Caftoreus - Bobrem czuchnąci.

6: Caftro, Virilia amputo, exceco [*lege: exseco*] - Trzebię, wirzinąm, mniłżę.

7: Cafratio, Virilium exectio [*lege: exsectio*] - Omniłżenię, otrzebienię.

strona: 170b

1: Castrum, Locus [...] muris munitus - Grod, omurowane miałteczko.

2: Castra, [...] loca, in quibus milites tentoria fixerunt: vel ipfa tentoria, in quibus milites diuerfantur - Nąmiotij, połozenię wpoliu obozem.

3: Caftellum, Paruus vicus muris circumdatus - Miefzczina murem obtoczoną.

4: Caftellanus, quod ad caftellum pertinet - Domiałteczka **przinazezającj** [!]

5: Caftellani, [...] qui caftellum habitant - Obronci miałt, hetmani nad miałtij.

- 6: Caftellatim, quali turmatim per caftella - Od iednego miafteczka do **grugiego [!]** .
- 7: Caframator, Castra loco, fiue pono - Namioty kłade, obozzataczam.
- 8: Caftrensis, quod ad castra pertinet - Do namiotow przinaležacij.
- 9: Caftula, Palliolum quo puellae nudaе infra papillas praecingebantur. [...] Praecinctorium - Cziafnocha.
- 10: Caftus, Purus, continens, et a libidinis labe immunis - CziŃtij, niegamratliwij.
- 11: CaŃte, Pudice, continenter, abŃtinerter - Powcziaęliwie, niegamratliwie.
- 12: Caftitas, Caftimonia, virginitas - CziŃtoŃzc.

strona: 171a

- 1: Cataclifta - Serdak. Veftis vndique clauŃa
- 2: CataclyŃmus - Potop, rozlanie wody. Diluuium et inundatio
- 3: Catacrisis - OŃzadzenie, wirok. Condemnatio, decretum, fanctio
- 4: Catadromus, DecurŃorium, locus in quo equi decurrunt - MieŃce doŃzcziganię.
- 5: Catalogus - Katalog, liczba, poznaczenie.
- 6: Catamidiare, [...] deridere - PoŃzmiach **zkogoftroie [!]** .
- 7: Catanance - Węzownik, gaiowę miodunka.

strona: 171b

- 1: Cataphractus - Wkieris vbranij. Vndique munitus
- 2: CataplaŃma - PlaŃtr. Malagma [...] et axungia.
- 3: Catapotia - Pigułki, albo inŃze liekarŃtwa do poŃknienię, albo piczię. Pilulae
- 4: Catapulta - Kufza. Machina bellica, qua tela, aut faxa excuti Ńolent.
- 5: Cataracta, fiue Cataractes - Przerwa. Locus [...] abruptus, et praecipis in flumine Cataractae, portae quaedam ex funibus aut catenis pendentes, quae attolli, et demitti poŃŃunt - Kręta na bramie mrzeza.
- 6: Catharrus, Fluxus, deŃtillatio - FluŃsgłownij Ńznupka.
- 7: Catarrythus - Owilzonij, okropionij. [...] Irriguus
- 8: CataŃcopium - łodka, czołnek. Genus nauigij exploratorij, quod circunquaque Ńpeculetur.
- 9: CataŃcopus - Spiegierz.
- 10: CataŃtroma - Burta. Nautis partem Ńignificat, per quam nautae diŃcurrunt Latini TranŃtra vocant.

strona: 172a

- 1: Catax, [...] Claudus - Kulka.
- 2: Catechesis - Nauka wiari krześcziyanskiej **krotcz e [!]** zebraną.
- 3: Catechumenus - Gruntu fie vcząci wiznanią wiari. Qui sacris nondum est initiatus, sed adhuc imbuitur elementis religionis
- 4: Categoria - Skarga. Accusatio
- 5: Catena, Vinculum [...] ferreum, quo vel seruos, vel captiuos, vel animalia irretimus ne effugiant - Lancuch.
- 6: Catenatus - Włancuch poimany.
- 7: Catenatio, Coniunctio, et stricta arctatio - Skrepowanie.
- 8: Catenarius, Qui catena ligatus est - Lanczuchem związani.
- 9: Catenula - Lancufzek.
- 10: Caterua, [...] legio - Woisko.
- 11: Cateruarij, Cateruatim conglobati - Rozstrzelani lud.
- 12: Cateruatim, Per cateruas - W kupie
- 13: Catharticus, [...] purgatorius - Cziszczący.
- 14: Cathedra - Kazalnica.

strona: 172b

- 1: Catholicus - Powżezchnij, obecni. [...] vniuerfalis
- 2: Catinus, [...] Catinum [...], vas immensum escarium - Szeroką misa.
- 3: Catillus, siue catillum - Kofz wemlinie.
- 4: Catinellus, Catinulus, catillus - Mijska.
- 5: Catillones, qui catillos lingunt, et pro gulosis accipi solent - Lakotkowie, łakomcij.
- 6: Catillo, Catinos lingo - Polifuie miski.
- 7: Catillatio - Vziwanie dobrznierzędem.

strona: 173a

- 1: Catogium, Domicilium subterraneum - Podziemne mieszkanie.
- 2: Catulus, [...] significat caniculum, hoc est, minorem, vel iuniorem canem - Pięfzek.
- 3: Catellus, et Catella [...], Paruus canis, vel canicula - Pżinka, pżiątko.
- 4: Catulire, [...] gestire, et coitum maris appetere - Zbiegac fzię, załuką chodzicz.

- 5: Catulitio - Pfiżię pożądlivofozcz.
- 6: Catus, Callidus, et ſagax - Oftroznny, chitry.
- 7: Cate, Caute, callide - Oftrownie.
- 8: Caua, Foramen, in quo aues nidificant - Dup, ptąfze gniażdo.
- 9: Cauaedium, [...] fiue Cauum aedi-

strona: 173b

um [...] Locus [...] ſub dio vacuus, cinctus vndique porticibus - Sęła abo dwor pod nie bem gmachamij obtoczoni.

- 1: Cauda, quam veteres etiam Codam dicebant - Ogon.
- 2: Caudex, vel Codex - Pnięk wktori fzczepięm. [...] id quod a radice ſupra terram ſimplex affurgit: fiue in quod fruticis vel arboris a radice defertur alimentum
- 3: Caudeus, quod ex caudice eſt - Rzecz nieiakę ze pnia vczinionę.
- 4: Caudicalis - Lupacz pniękow. Ad caudices ſcindendos idoneus.
- 5: Caueo, [...] cautionem, hoc eſt, diligentiam adhibeo, prouideo, proſpicio ne aliquid praeter ſpem accidat - Strżęgę ſzie, oftroznny ies tem.

strona: [174]a

- 1: Cautor - Obronca, oftroznny. Qui cauet, et prouidet
- 2: Cautio, Prouiſio, euitatio - Oftroznnofozcz.
- 3: Cautus, Prudens, circunſpectus, et qui ſibi ſcit cauere - Oftroznny, opatrny.
- 4: Caute, Prudenter, callide - Oftrownie, opatrnie.
- 5: Cautela, pro Cautione - Przeſtroga, doirzenie.
- 6: Cauilla, et Cauillus, Irriſio quaedam iocoſa - Poſzmiech, zartownę mowa.
- 7: Cauillor, Iocoſe ludo, dicta dico - Vexuie, poſzmiech ſtroie, ſzidze.
- 8: Cauillator, Deriſor - Sziderz.
- 9: Caula, Stabulum ouium, ouile -

strona: [174]b

Owczarnia.

- 1: Caulis, [...] robur, fiue ſtipes, id eſt, ea herbae pars, vnde ſe producunt folia aut ramuſculi - Głęb.
- 2: Cauliculus - Głabek.

- 3: Caulesco, in caulem excreasco, caulem produco - Wgłab rośne.
- 4: Cauma, [...] calor - Ciepłofzcz.
- 5: Caupo, vel Cupo, Esculentorum poculentorumque venditor - Gofpodarz napoi ij pokarm przedaiacij.
- 6: Caupona, [...] taberna vinaria - Gofpoda pospolitą, karzmą.
- 7: Cauponula - Karczemka.
- 8: Cauponius, quod ad cauponem pertinet - Karczemni.
- 9: Cauponor, Cauponariam exerceo, vel re aliqua lucri causa ad quaestum abutor - Gofpodaruię, przekupuię.

strona: 175a

- 1: CAVRVS, Ventus ab Occafu solstitiali flans, [...] Corus - Wiatr od zachodu słońca.
- 2: Causia, Regium capitis tegmen - Ząwoy.
- 3: Causon, vel Causo - Zapalcziwofzcz, gorącofzc.
- 4: Causa - Prziczina. ¶ Causa, omnis actio quam in senatu vel in foro habemus - Sprawa przed wrzędem.

strona: 175b

- 1: Causarius - Wiftawaiąci dlią prziczini wrzędu.
- 2: Causula - Prziczinka.
- 3: Causor, rei gestae causam affero seu reperio, et excusationem adduco - Wimawąmszie, prziczinke winaiduię.
- 4: Causificor, causam dico, excusationem affero, recuso - Wimowke przinofze.
- 5: Causatio, Praetextus, excusatio, vel color - Wimowka.
- 6: Causatius - Zwięczą przicziną.
- 7: Causidicus, [...] patronus, qui in causis iudiciisque verfatur - Mowca, rzecznik.
- 8: Cauterium, instrumentum quo notae imprimuntur - Zelazo ktorim ceche napaliamij.
- 9: Cauteriatum, quod est cauterio notatum - Necechowani.
- 10: Cautes, Saxum asperum et abruptum - Przepafzcz, skała przikra.

strona: 176a

- 1: Causus, Concausus, vacuus - Widłubany. zlobkowati.
- 2: Cauo, Euacuo, Cauum facio - Widłubiam.

- 3: Cauator - Dłubacz.
- 4: Cauea, [...] ſpecum, vel antrum ſubterraneum - Padoł loch. ¶ Cauea, pro ſeptis et ligno ſiue ex ebore, aliave materia factis, in quibus auiculas tenemus - Kliątka.
- 5: Cauerna, Specus, vel antrum ſubterraneum, vel terrae concauitas - Iama, dziurapod zemią.
- 6: Cauernosus, Pro loco paſſim vacuo, et veluti cauernis pleno - Dołkowaty dziurkawi.
- 7: Cauernula - Iamka.

strona: 176b

- 1: Cedria - Zijwica cedrową.
- 2: Cedroftis, Vitis alba quam nonnulli Ampeloleucen vocant - Przeſtęp.
- 3: Cedrus - Cedrowe drzewo.
- 4: Cedrinus, Quod eſt ex cedro - Cedrowi.
- 5: Cedrides - Cedrowi owoc. Frutex Cedri

strona: 177a

- 1: Cellaſtrus - Deren.
- 2: Celebris, vel Celeber, quod celebratur, frequentatur et colitur: clarus, frequens - Sławny, zaczny.
- 3: Celebritas, Frequentia et hominum coetus, concurſus - Wielkie liudu zgromadzenie.
- 4: Celebritas [...] ſignificat nomen, honorem et famae claritatem - Sława.
- 5: Celebro, Frequento - Szwięcę. ¶ Celebrare, praedicare, et illuſtrare - Czczicz, zaliecac wyſławiac.
- 6: Celebratio - Czczenię.
- 7: Celebratus - Sławni.
- 8: Celebreſco, celebris fio - Staię ſie zącznim.
- 9: Celer, Velox, incitatus, volucer - Prętky, wartky, obrotny.
- 10: Celero, Celeriter aliquid facio, celeritate vtor - Poſzpiechąm.
- 11: Celeritas, Velocitas - Poſpiech wartkoſzc, prętkoſzc.
- 12: Celeripes, Qui leuis eſt pedibus - Prętky

strona: 177b

- 1: pretkonog.
- 2: Celeriter, Velociter - Prętko.

- 3: Celetes, [...] equi, qui ad cursum foli adhibentur, sine bigis vel quadrigis - Ieznijskie.
- 4: Celetizontes - Wzawod biegajaci. [...] equitantes, et equum celerem regentes.
- 5: Celeufma - Zwołanie, pobutka flifsowska.
- 6: Cella, [...] quod in ea celentur, quae esse volumus occulta - Piwnica, spizarnia.
- 7: Cellula - Pijwniczka.
- 8: Cellaria, Locus vbi conditur vinum - Komora winą.
- 9: Cellarius, qui in cella praepositus est penui promendo vel condendo - Piwnicznij, klucznik.
- 10: Cellarium, Cella, repofitorium - Spizarnia, pijwnica.
- 11: Celo, Abfcondo, clam habeo - Taie, nakrywam.

strona: 178a

- 1: Celatus, Occultatus, Abfconfus - Zakrity, zataiony.
- 2: Celatim, Clam, occulte - Skryzię, poczichu.
- 3: Celox, Nauigij exigui genus [...], quod vno remorum ordine agebatur - Lodka poiezną.
- 4: Celsus, Altus, fublimis, excellens, elatus, excelfus - Wyfsoky.
- 5: Celsitudo, [...] excellentia - Wiwifzenie.
- 6: Celtis - Kaza.
- 7: Cenchramides - Ziarnka figowe. Ficorum grana
- 8: Cenchris - Kania.

strona: 178b

- 1: Cenotaphium - Proznij grob. Vacuum fepulchrum
- 2: Censeo, Exiftimo, puto, arbitror - Mniemam, fpodziejam fzie.
- 3: Censio, Caftigatio - Kazn, winna.
- 4: Censitio, [...] cenfus impofitio - Dan, pobor.
- 5: Censor, qui cenfuram gerit, praefectus morum - Dozorca fpraw, ochmitrz

strona: 179a

strona: 179b

- 1: Censura, Cenforis dignitas - Vrzad fprawujaci obijczaie.
- 2: Census - Dan, fzacunek. [...] aestimatio rerum et bonorum facta
- 3: Census, [...] id, quod in cenfum relatum est - Ofzacowani.
- 4: Centaurea, fiue centaurion - Centurzija.

strona: 180a

- 1: Centipeda – Gałziąka.
- 2: Cento, Velum laneum, lana aut tomen confectum, qualibus olim in bello vti solebant, ad machinas obtegendas – Wory natkane y na murze zawieszzone dla obrony, łatanina.
- 3: Centunculus, pro vili ac fordido ftragulo – Rogożyna.
- 4: Centrum, [...] punctum in sphaera, orbe aut circulo, medium – Punkt srtzedni wokrlfzie.
- 5: Centrosus – Drzen żyłowati wdrzewie albo wkamieniu.
- 6: Centum – Sto.
- 7: Centies – Stokroc.
- 8: Centenarius – Rzecz miecaką sfo wfobie lyczbi maiacą.
- 9: Centenus – Stokrotny.
- 10: Centesimus – Sty.

strona: 180b

- 1: Centesima – Lichwa gdina miefiacz pozłosemie odefta płaczimi czo
- 2: wedwu lecziechrowna siez, summą. Genus vfurae, quae centesimo mense explet fortem
- 3: Centiceps, qui centum habet capita – Stogłownij.
- 4: Centimanus, qui centum habet manus – Storęcznij.
- 5: Centumuii, Iudices centum Romae – Stoy pięcz sędzow niekie diwrzimie.
- 6: Centuplex – Stokrotnij.
- 7: Centuplicato – Sto podwakroc.
- 8: Centuria, Centum – Rotta sfo żołnierzow pod sobą maiąca.
- 9: Centurio, [...] qui centum peditibus praeest – Rottmiftr maiąci podsobą sfo knechtow.
- 10: Centurio, in centurias distribuo, refero – Roty dziele nafto osob.

strona: 181a

- 1: Centuriatus, Dignitas et officium centurionis – Rotmiftrstwo.
- 2: Centuriatim, per Centurias – Przez rot, na rot.
- 3: Cephalalgia – Boleniegłowi. [...] omnes capitis dolores
- 4: Cephalaea – Bolenie wfizftkiey głowy. Diuturnus, et inueteratus capitis dolor
- 5: Cephalus – Głowacz. Pifcis [...] in metu caput occultans

strona: 181b

1: Cepurica, [...] hortensia, olera, quae in horto feruntur - Ogrodne vrodzaie.

2: Cera - Wosk.

3: Cerula - Wofzczek.

4: Cero, Cera obduco - Nawofzczam.

strona: 68c

1: Cerificare, [...] quum ceram faciunt - Wosk czinicz.

2: Ceratura, Ceratio, cerae obductio - Nawofzczęnie.

3: Ceratum, fiue Cerotum - Plafr woskowij. Malagmatis genus, quod vulneribus folet
superimponi

4: Cerarium - Zapłata od przłozenią pieczęci do lyftu. [...] pro eo, quod cerae nomine
penditur: cuiufmodi est, quod etiam pro diplomatum figillis exoluimus.

5: Cereus, quod ex cera fit - Woskowij.

6: Cereus, Fax cerea - Szwieca woskową.

7: Cereolus - Wofzczikowi.

8: Cerinus, quod cerae simile est - Woskowi podobnij.

9: Cerofus, quod Ceram admixtam habet - Woskowati.

strona: 182a

1: Cerasbola - Twarde fziemiona. Semina [...], quae tempore fementis bubula cornua fi
attigerint, ea crediderunt neque igni confumi, neque facile coqui.

2: Cerafus - Drzewo wifniowe. ¶ Cerafus fructus [...], Cerafum - Wifznią albotrzefnia.

3: Ceratinae - Wezłwate pitanię. [...] argumentationes quaedam fophifticae inexplicabiles,
[...] argumenta cornuta

4: Ceratonia - Świętego iana chlieb. [...] Siliqua

strona: 182b

1: Cercopa, [...] appellant lucri vndique cupientem - Zijsku požadliwi.

2: Cercopithecus - Morski kot.

3: Cerdo, Artifex fordidus - Wfzeliaki rzemiefznik plugaweiroboti, garbarzi.

4: Cerebrum - Mozg.

5: Cerebellum - Mozddek.

6: Cerebrofus, cui vitiatum est cerebrum, quique praiceps fertur in iram - Szaloni mozg.

strona: 183a

- 1: Ceria, Potionis genus ex frugibus confectum, quo vtuntur Hiſpani - Piwo.
- 2: Cerno, Video - Wydzę. ¶ Cerno [...] diuidere, ſecernere, cribrare - Rozłączam, przeſziewam. ¶ Cerno [...] dimicare - Biięſzie, woiię.
- 3: Cernuo, Cernuum me facio, ad terram inclino - Wziemię patrę.
- 4: Cernuus, Inclinator, quali qui in terram cernat - Nachilony, nagiety.

strona: 183b

- 1: Certo, Pugno, praelior, bellum gero, contendo - Walczę.
- 2: Certamen, Conflictus, concertatio, contenio [*lege: contentio*] praelium - Bijtwa, woina.
- 3: Certatio, Contentio, certamen - Wąłka, bijtwa.
- 4: Certatim, Cum certamine, contentione, et aemulatione - Walecznie, wiprzedzaiac.
- 5: Certus, Clarus, et indubitatus - Pewonij, iſtij.

strona: 184a

- 1: Certifico - Vpewniam. [...] certum aut certiorem facere ſeu reddere
- 2: Certior, pro compertiore, exploratiore, et peritiore - Vpewnioni.
- 3: Certioro, Certiorem facio, certiorem reddo - Vpewniam, vyſzczam.
- 4: Certitudo - Iſtoſz, pewnoſzc.
- 5: Certe - Pewnię, zayſtę. [...] certo, [...] hoc eſt, clare, et manifeſte.
- 6: Certo, Clare, liquido - Zaprąwdę, iſtotnie.
- 7: Ceruchus - Rogaty. [...] Cornutus
- 8: Cerui - Gelenie.
- 9: Ceruarius - Lampart.
- 10: Ceruinus, Quod ad ceruum pertinet - Iełęny.
- 11: Ceruisia - Pywo. Potus ex aqua et frugibus confectus
- 12: Ceruix, Poſterior colli pars, quae ab occipitio incipit, et tendit ad ſpinam - Sziaa.
- 13: Ceruicula - Szeika.
- 14: Ceruicale, [...] ceruicis ſuſtentamentum, et munimentum, cui ſcilicet dormientis caput et ceruix innituntur -

strona: 184b

Poduſzka głowną.

- 1: Cerufsa - Białą farbą zołowu.
- 2: Cerufsatus - Vmaglowanij.
- 3: Ceryx, [...] praeco et caduceator - Bútel, fzerga.
- 4: Cefsim ire - Wząd vftępuię. [...] regredi, retrocedere.
- 5: Ceffo, Abftineo, ab opere vaco - Przeftawam.
- 6: Cefsator, Cunctator, otiofus, qui ceffat, et nihil agit- Niepołzpiech, leniwiecz odk[ł]adacz.
- 7: Cefsatio, Otium - Proznowanie, leniſtwo.
- 8: Ceftróſphendona - Skął. Telum [...] femicubitale

strona: 185a

- 1: Cetra, Scutum, breue loreum - Tarcza mała, **iaKi ey [!]** vziwaią Hiſpanowie y Murzinowie.
- 2: Cetus - Morską riba, **wi elorib [!]** .
- 3: Cetarius, Qui cetos, hoc eſt marinos piſces maiores capit aut vendit - Przekupien albo ribak wielgich rib morskich.
- 4: Cetariae, Loca iuxta mare ſtagnante lacu, in quibus thynni et alij huiuſmodi piſces capiuntur et iuxta ſaliuntur - Przerwi vmorza gdzie wielkie riby łowią y naſalaia.
- 5: Ceu - Iakoby, rownie.
- 6: Ceua, Genus vaccae humilioris - Krowka rowną.

strona: 185b

- 1: Chaerophyllon - Trzebula.
- 2: Chalaſis, [...] laxatio articulorum - Wiwinienie członku.
- 3: Chalaza - Sądoł. Collectio ſub cute, et buboni
- 4: Chalazion - Brodąweczka na powiekach. Tuberculum [...] in oculorum palpebris
- 5: Chalcanthum - Czernidło ſzewieczkie, witreolum. [...] atramentum ſutorium

strona: 186a

- 1: Chalepi verſus, [...] duri, aſperi, ac prolatu difficiles - Naſiekani wirfz, nieprzyemni wierfz.
- 2: Chalybs - Stął. [...] ipſa ferri materia.
- 3: Chamaeacte - Chebd. Sambuci genus [...] humilius
- 4: Chamaecypariſſos - Cyprys.
- 5: Chamaedaphne - Bliuſzcz.
- 6: Chamaedrys - Vzánka wielką.

7: Chamaelaea - Dziewięcil, zaieczarzepka.

strona: 186b

1: Chamaeleon - Ołtropeft.

2: Chamaeleuce - Podbiał, kniat. [...] Vulgus vocat **Vngulam caballinam**. Barbarus populaginem et Bechion.

3: Chamaemelon - Rumien, ruthenis, romwia. [...] Anthemis, [...] **Chamomillam** vocant.

4: Chamaepitys - Powietrzne ziele, fuchotnę ziele. [...] Aiuga, fiue [...] Abiga

5: Chaos - Miefzanina.

strona: 187a

1: Characatus - Tikacwiną. [...] pedamentum, cui vitis alligatur.

2: Character, Signum, infigne, forma, figura - Piadno, cycha.

3: Charientifmos - Wdieczną mowa. [...] vrbanitas, lepos, et venuftas fermonis

4: Charis - Miełofc.

5: Chariftia - Święta wktore **powin nowaczi [!]** godnią. Fefta [...], quibus cognati conueniebant, et munera mutuo mittebant.

6: CHARITES - Laska, dobrodzeiftwo. Gratiae

strona: 187b

1: Charitonius, [...] gratiam venalem habens - Ten ktori **kasę [!]** mąprzedainą.

2: Charopus, [...] amabilis, blandus, gratiofus - Wdieczny, mieły.

3: Charta - Papier. Papyrus in qua fcribimus

4: Charteus, Chartulanus, et Chartaceus, quod eft ex charta - Papierowy.

5: Chartarius - Papierni.

6: Chartula - Karteczka.

7: Chartiaticum - Ząpłata od pyffania.

8: Chartophylacium - Skrzinia od chowania lftow. Scrinium [...], vel conclaue, vel ipfa etiam domus, in qua chartae afferuantur.

9: Chafma, [...] hiatus, fifura - Przepalzc, rozpadnienie, rozwarczenie.

strona: 188a

1: Chaus - Lampart.

2: Chelae - Nozice racę abo Scorpionowe.

- 3: Chelidonia, fiue Chelidonium - Złotnik, celidonia, iaskołcze ziele.
- 4: Chelidonia, Minorem [...] Scrophulariam appellant - Mały iaskier.
- 5: Chelydros - Morfki ślimak. [...] testudo marina.
- 6: Chelys - Lutnią, śzlymak, zabiarka. [...] testudo animal, quamuis etiam pro instrumeto mulico accipitur
- 7: Chelonium - Skorupa od ślimaka, item zabiarka.
- 8: Chenifcus, [...] anferculus - Gąfiatko.

strona: 188b

- 1: Chenoboscion, Locus vbi anferes aliaeque id genus nantes volucres aluntur - Kocieczgęszy, łądz.
- 2: Chenopus - Gęsią noga. [...] anferis pes
- 3: Chenotrophia - Pokarni pliwaiących ptakom. Nantium volucrum auiaia.
- 4: Cherfydros, Serpens qui tam in terris, quam in aquis moratur - Wąż wodnoziemni.
- 5: Chia terra - Biała glina. Terra [...] albida, fiue cineritia
- 6: Chiliarchus, Qui mille hominibus praeest - Rotmiłtrż nad tiziącem ludu.
- 7: Chiliodynamis - Szałwią lefna. [...] Polemonia
- 8: Chilones - Wargące. Quibus immodica sunt labra
- 9: Chimastrum - Suknia podszytą, dołumąn na zime. Vestis [...] rufticorum qua hyeme vtuntur

strona: 189a

- 1: Chimerinos, [...] hybernus, fiue hyemalis - Zymni.
- 2: Chiragra - łąma nie [!] wrękach. Morbus articularis, manus infestans.
- 3: Chirembolum - Zeglarzowę na sternika kiwanie. Significat [...] manus immiffionem
- 4: Chiridota - Fałżura. Tunica proluxa vltra brachia manus operiens [...], Macrochira
- 5: Chiographum - Ciograph, wiznanię. [...] quod nostra manu perſcripfimus in fidem alicuius.
- 6: Chiographarius - Tenktori dług ciographem wi znawa [!] . [...] creditor
- 7: Chiromantia - zlynei na rękach prorocztwo. In manibus diuinatio

strona: 189b

- 1: Chironia vitis - Czernika. [...] Vitis nigra
- 2: Chironomus - Pleśsacz.

- 3: Chironomia - Płęsy.
- 4: Chirotheca - Rękawica. Manuum vagina, [...] Mantica fiue manutheca
- 5: Chirurgus - Bałwierz. Medicus vulnerarius
- 6: Chirurgia - Vmieietnofzcz goieniã rãn.
- 7: Chlamys - Zołnierskã fzata. veftis militaris
- 8: Chlamydatus, Qui eft chlamyde indutus - Wriczerskã fzatę obliczoni.
- 9: Chlaena, Vefimenti genus, quod palliis, hyberno praefertim tempore, fuperinduebatur - Kopieniãk.

strona: 190a

- 1: Choerades - Sãdzel, gruczoi. [...] Strumae
- 2: Cholera - Kollera, albo, chorobã zzwroceniã gorzkofzcz czyniãcã.
- 3: Choma - Grobolia. Agger, fiue tumulus
- 4: Chondros - Chrzãstek. [...] Latini cartilaginem vocant.
- 5: Choramnaei - Szczigacze.
- 6: Chordus, Quod ferotina foetura natum eft - Pozni płod.

strona: 190b

- 1: Chorda, Funiculus in inftrumento mulico, fides - Strona.
- 2: Chordaplus - Swierzbiãczka we wnãtrz. [...] quem Latini [...] Iliacum vocant.
- 3: Chorobates - Zorãwnad ftudniã.
- 4: Chorus - Zgromadzeni tãniecznicy, albo fzpiewãcã. [...] multitudo [...] canentium, aut faltantium.
- 5: Choragium - MieŒce do gry albo tanca Œprawione. [...] aedificium amplum poŒt Œcenam, vnde promebantur omnia ad ludos neceŒŒaria.
- 6: Choragus - Sprãwca tancu albo gry. Dux chori
- 7: Choraules, vel etiam Choraula - Grãcz do tanica pijskaiãcy.

strona: [191]a

- 1: CHoraula - Piskaniã.
- 2: Chorea - Tãniec. pro ipŒa faltatione
- 3: Chorocithariftae - Do tanca na harffach grãiacy. Qui in choro citharizant
- 4: [Ch]orodidaŒcalus - Sprãwca komedy, MagiŒter [...] chori

- 5: Chorostates - Ten ktori zaczyna śpiewanie. Chori praeceptor
- 6: Chrefton - Podroznik, nawrot. [...] Chichotium, [...] Ambubeia
- 7: Chriſma - Krzizmo, pomazanie. Vnguentum ſiue vnctio
- 8: Chromata - Ozdoby. [...] colores, [...] pro ornamentis et luminibus artium
- 9: Chronica - Kronika, kŕziega maięca wſobie ſprawi potocznę. [...] Annales, ſiue historiae, temporum memoriam conferuantes
- 10: Chroniſſo - Poliegam. [...] moror, ſubſiſto, et ex itinere [...] quieſco.
- 11: Chronos -

strona: [191]b

Czas. [...] tempus

- 1: Chryſalpides - Zolnierze ſwietno vbrani. [...] milites armati clypeis auro caelatis.
- 2: Chrysendeton - Kubek pozłoczifti. Vafis genus aureis cruſtis illigatum.
- 3: Chryſocolis - Maruna. Parthenium.
- 4: Chryſocolla -

strona: 192a

- 1: Buris ktorim złotnici letuia.
- 2: Chryſocome - Parſzczidło. [...] alio nomine Chryſitis
- 3: Chryſocomus - Złotowłos. Comas aureas habens
- 4: Chryſolachanon - Loboda.
- 5: Chryſoma - Pozłotka. [...] aurum factum
- 6: Chryſomela - Morelki.
- 7: Chryſopaſtus - Złotem poſſipani. Auro aſperſus
- 8: Chymus - Pokarm obracaięci ſie wkrew. [...] maſſa ſanguinea, quae ſit in hepate ex chylo et ventriculo per meſenterium attracto
- 9: Chytra - Garniec otrzech nogach, kozłek. et Chytron, vel etiam Chutron, [...] olla [...] Chytropus, Olla quae habet pedes, vel inſtrumentum ferreum, ſuper quod olla apud ignem collocatur - Drifus.

strona: 192b

- 1: Cibus, Omne id quo veſcimur - Pokarm iadło.
- 2: Cibo, Cibum infero, alo, nutrio - Karmię.

- 3: Cibaria, Alimenta - Pokarmy wżeliakie.
- 4: Cibarius, Quod ad cibum pertinet - Pokarmowy. ¶ Cibarius panis - Chleb domowy, powżzedny.
- 5: Cibatus, [...] Cibus - Karmią.
- 6: Cibalis, Quod ad cibum pertinet - Zizni.
- 7: Cibilla - Stoł okrągły. Menfa [...] efcaria [...] rotunda.
- 8: Cicada - Szwierczek.

strona: 193a

- 1: Circatrix [*lege: Cicatrix*], [...] fignum vulneris obducti - Szrąm, blizna.
- 2: Cicatricofus, Cicatricibus plenus - Szrzmowaty.
- 3: Ciccum, Dicebant [...] membranam tenuem, quae est malo punico - Lupina wpomarancki.
- 4: Cicer - Włoski groch.
- 5: Cicera - Wyka.
- 6: Cicercula - Szocewica.
- 7: Cichorium [...] Intubum erraticum vocant - Podroznik, nawrot.
- 8: Cici - Skoczek wielky.
- 9: Cicindela - Złotnik, chrząłczzik wnocy łzwieący.

strona: 193b

- 1: Ciconia - Boc iąn.
- 2: Cicuma - Lielek.
- 3: Cicur, Animal manfuetum - Oggłaskany, lasklywy.
- 4: Cicuro, Manfuefacio, [...] Exarmo - Oggłaskuię.
- 5: Cicuta - Swiniąwefz.
- 6: Cidaris - Ząwoi. Tegumentum capitis
- 7: Cidonium - Pigwa.
- 8: Cieo, [...] turbare, commouere - Zamęçam, pobudżam.
- 9: Citus, Celer, velox - Prętky, wartky.
- 10: Cito - Prętko, ochotnię.
- 11: Citius - Richlei.

12: Cito, In ius voco, adesse iubeo, diem alicui dico, accuſo - Poziwam cituię. ¶ Cito [...]

Incitare, prouocare - Pobiedzacz, przimufzac.

strona: 194a

1: Citatus, Acceleratus, vel citus, aut velox - Pobudzony, ochotny, wartky.

2: Citatim, Celeriter, velociter - Hned, wskok.

3: Cilicium - Włofniowę fuknia, gunka. item Wełnianka.

4: Cilium - Brwy.

5: Cilleo, [...] moueo - Porufzam.

6: Cilonos - Kukliatog łowonie. [...] quorum capita oblonga, et compreffa funt

7: Cimex - Płuskwa.

strona: 194b

1: Cinaedus - Niewiefzcziuch, ten ktori fie wniewiaſtę obracę. Qui muliebria patitur

2: Cinaedior - Wfzetecznieifzi.

3: Cinaedulus - Wfzeteczniczek.

4: Cinarae, Cardui [...] maiores - Włofky ofset.

5: Cincinni - Kędziory, włofe skręconę. crines intorti, [...] Calamiſtrati

6: Cincinnatus, qui capillos intortos geftat, calamiſtratus - Kedzierzawi.

7: Cinclus - Plifzka.

strona: 195a

1: Cingo, Coerceo, comprehendo - Oppafuię, obtęczam.

2: Cinctus - Obtoczony.

3: Cinctus, [...] Cingulum - Pas, tafma.

4: Cincticulus, Amiculi genus, quod fere ſub vmbilico praecingitur, et ad dimidium crus porrigitur - Podwięska, tafziemka.

5: Cingulum - Pał.

6: Cingula, qua cinguntur iumenta - Popręg.

7: Cingrae, Tibiae - Fletnia.

8: Cinis - Popioł.

strona: 195b

1: Cineraceus, Cineris colorem referens - Popielafy.

- 2: Cinereus - Szari. [...] quod cinereum refert colorem.
- 3: Cinericius, vt Panis cinericius - Pliaczek wpopielie vpieczoni.
- 4: Cinefacio, In cinerem reduco - Obracam wpopioł.
- 5: Ciniflones, [...] Cinerarij [...], Qui calamiftris in cinere calefactis capillos crispabant - Włofsoftroiowie.
- 6: Cinnamomum - Cynamon.

strona: 196a

- 1: Cinnaris - Włoski ofet.
- 2: Cinnus, [...] plurimarum rerum, praeferim liquidarum, commistio - Mieszanina zrozmaitech rzeczy.
- 3: Cippus, Columnam significat, quae cum inscriptione ad conferuandam rei alicuius memoriam soleat erigi - Słup na iaką pamiątkę postawiony.
- 4: Circa, Iuxta, circum - Około.
- 5: Circaeium [...] Mandragora - Pokrzik.
- 6: Circinus, Instrumentum quo circuli vertendo designantur - Cirkiel.
- 7: Circino, Rotundum facio -

strona: 196b

Cirkluię, okrazam.

- 1: Circinatio - Okrifzlenię.
- 2: Circinato - Wkrąg.
- 3: Circiter - Obło.
- 4: Circueo, vel Circumeo, Circundo, eo circum - Obchodzę, wkoło.
- 5: Circum - Wkoło.
- 6: Circumaggero - Okopuię, oblipuię, ofzancuię.
- 7: Circumago, [...] circumduco - Wkoło oganiam.
- 8: Circunactio - Obtoczenię.
- 9: Circumambulo, Circumeo, circundo - Obchodzę.
- 10: Circumaro, Arando circundo - Wkoło orzę.
- 11: Circumspicio - Wkoło fzie ogleduie.
- 12: Circuncelliones, [...] qui circum cellas vagantur - Tuclacze. [...] nufquam habentes sedes.

strona: 197a

- 1: Circuncido, Circum, vel per circulum, incido et amputo, demo, refeco – Obrzezuię, wkoło obczinąm.
- 2: Circuncisus, reffectus, amputatus – Obrzezany, obcziety.
- 3: Circuncidaneus, vt Vinum circuncidaneum – Poſſiednie praſowanie winna.
- 4: Circuncife – Krotko.
- 5: Circuncisio – Obrzezanię, obczięcię.
- 6: Circuncingo, Circundo – Obtacząm, obſtepuię zewſząd.
- 7: Circuncirca, Ab omni parte – Ze wſząd.
- 8: Circuncludo, Vnde claudio, conſtringo – Zawierąm, zewſząd obtacząm.
- 9: Circuncolo, Circum habito – Wkoło mieſzkąm, wokraż mieſzkąm.
- 10: Circuncolumnium, Locus [...] circunquaque porticus habens – Kruſgąnek.
- 11: Circunculcare, Circuncirca conculcare – Wkoło odeptuię.
- 12: Circuncurro, Diſcurro, huc illuc curro – Obiegąm.
- 13: Circuncurſo – Obiezdżąm, czeſto obiegąm.
- 14: Circundo, Cingo, ſepio, circumuallo, circumligo – Obtaczuię okolicznie, okraząm.
- 15: Circundatus – Okrażony, obſtąpiony, obłężony.
- 16: Circundolo, [...] circunquaque dolare, feu polire – Oglądżąm obheblwąm.
- 17: Circunduco, In orbem duco, huc et illuc duco – Wkoło obwodżę.

strona: 197b

- 1: Circunductus – Okrażenię. Circumactus.
- 2: Circumeo, Ambio – Obchodę.
- 3: Circuitus – Obchod, gąnek.
- 4: Circumitio, vel Circuitio – Obeifcię
- 5: Circuitores, ſiue circitores, [...] publici vrbis cuſtodes et vigiles – Strożę.
- 6: Circumequito, Equo circumeo – Obiezdżąm.
- 7: Circumerrare – Tułac fie.
- 8: Circunfero, Circumporto, circunduco, circungeſto – Wkoło noſżę.
- 9: Circunferentia – Okrażenię.
- 10: Circunfirmare, Circunſepire, circunquaque munire – Ogrodzic, omurowac.

- 11: Circunflecto, In gyrum flecto - Obtaczam.
- 12: Circunflexio, Circunflexus - Wkoło ogięcię.
- 13: Circunflexus - Ogięcię.
- 14: Circunflo, Vndique afflo - Wkoło dmę.
- 15: Circunfluo, Abundo - Miec doftatek, nazbit.
- 16: Circunfluens - Wkoło ciekaçi.

strona: 198a

- 1: Circunfluus, Quod circunfluit - Wkoło ciekaçy.
- 2: Circunforani, feu Circunforanei, Qui circa fora crebro versari solent - Tułacze po iarmarkach, mętlarze.
- 3: Circunfodio, In gyrum fodio - Okopuię.
- 4: Circunfołsor - Okopacz.
- 5: Circunforo - Przewiertuię, przepicham.
- 6: Circunfrico - Oskrobuię, odrapiam.
- 7: Circunfulgeo - Wkoło łzwieçę.
- 8: Circunfundo, Circuncirca fundo, circundo - Obliewam.
- 9: Circunfusio - Wkolo oblanię.
- 10: Circungelatus - Obmarzłi.
- 11: Circungemo - Okołołchnę.
- 12: Circungeftare, Circunferre - Wkoło nołzę.
- 13: Circunglobo - Obtaczam.
- 14: Circuniaceo, In circuitu iaceo - Około lezę.
- 15: Circuniicio, Circundo, circumcingo - Obrzuczam.
- 16: Circuniectus, [...] Circundatus - Obtozoni.
- 17: Circuniectus - Okrefzenię.
- 18: Circunlambo - Wkoło lyzę.
- 19: Circunligo - Obwiezuię.

strona: 198b

- 1: Circunlinio, Circum vngo, vel frico - Obmazuię.
- 2: Circunlino, [...] circuncirca leniter induco - Obmauię.

- 3: Circunlito, Actus ipse circunliniendi - Obmazanie.
- 4: Circunluo, Circunfluo - Wkoło cziekacz omiwam.
- 5: Circunluuio - Okrazenie wodą.
- 6: Circummitto - Obśelam.
- 7: Circummulcere, Molli attactu circuncirca abblandiri - Ogłaskiwac.
- 8: Circummunio, Circunfepio, circunroboro - Oggradzam, obfypuię.
- 9: Circummunitio - Wkoło ogrodzenie.
- 10: Circumnafcor - Wkoło rofte.
- 11: Circumobruere - Ze wżad obfipuię.
- 12: Circumpango - Obtikam.
- 13: Circumpauio - Otafluię, obkladam.
- 14: Circumpedes, [...] A pedibus - Sługa wftawnie za panem chodzący.
- 15: Circumplector - Obłapiam, objmam.
- 16: Circumplexus - Obłapienie.
- 17: Circumplico, Circunnecto - Obwicam, obtaczam.
- 18: Circumpono - Okladam.
- 19: Circumpotatio - Wkoło pyczie.
- 20: Circunrado, Abrado, in circuitum rado - Oskrobuię.

strona: 199a

- 1: Circunretio, Impedio, et implico, inuoluo - Obftawiam fzieczia.
- 2: Circunrodo, Arrodo - Okęlsuię.
- 3: Circunfcalpo - Odrapuię.
- 4: Circunfcarifico - Wkoło okrefzluie.
- 5: Circunfciendo - Obrzezuię.
- 6: Circunfcribo, Colligo, comprehendo, definio, determino, concludo - Opifuię, okrefiam.
- ¶ Circunfcribo [...] circunuenio, et decipio - Ofzukuię, zdradzam.
- 7: Circunfcripte, Definite, paucis, breuiter - Krotce zopifsem.
- 8: Circunfcriptio, Circuitio, definitio, terminatio - Oppifsanie. ¶ Circunfcriptio, pro deceptione et fraude - Ofzidzenie.
- 9: Circunfcriptior, Breuior - Zamierzoni.

- 10: Circunseco, Circuncido - Ocziąsuię, obrebuię.
- 11: Circunsecus, [...] in circuitu, a lateribus - Wkrąg.
- 12: Circunsedeo, et Circunfideo, Circundo, obfideo, obfidione cingo - Wkrąg obfziądam.
- 13: Circunfefsio, Obfefsio - Obfziędzęnię.
- 14: Circunsepio, Circundo - Ogrądząm, oppłocąm.
- 15: Circunsero - Ofziewąm.

strona: 199b

- 1: Circunsignare - Oznacząm.
- 2: Circunfifto, Circundo, circunfifto - Obfżępuie.
- 3: Circunsono, Vndique fono - Wokrąg brzmię.
- 4: Circunfpergo - Obtrząsąm.
- 5: Circunfpicio, Omnia oculis luftro, accurate confidero - Wokrąg patrżę. [...] huc atque illuc oculos verto, et circunfero: omnia oculis colluftro.
- 6: Circunfpectus, [...] prudens [...] et fagax - Oppatry, rozumny.
- 7: Circunfpecto, Frequenter circunfpicio - Pilno fzie ogladąm.
- 8: Circunfpectus - Opatry. Confideratus, iudicatus, Qui circunfpicitur
- 9: Circunfpectus - Obeirzenię na wfziłtkie ftrony.
- 10: Circunfpectio, Accurata confideratio - **Pilneobeirze nię [!]** .
- 11: Circunfifto, Circundo - Wokrąg ftoię.
- 12: Circunfantia, Actus ipfe circunfandi - Okolicznofzcz.
- 13: Circunfantio - Okolicznofzanie.
- 14: Circunfstrepo, In circuitu ftrepitum facio - Wkoło zgielk czinię.
- 15: Circunfstrepitus - Wkoło trząsk.
- 16: Circunftruo - **Wokrąg [!]** buduię.

strona: [200]a

- 1: Circunsudo - Ze wfząd fzie poce.
- 2: Circunsuo - Obfziwąm.
- 3: Circuntego, Circuncirca operio - Wfzedzię nakriwąm.
- 4: Circuntexo - Obtikąm.
- 5: Circuntondeo - Wfzedzię ogaliąm.

- 6: Circuntono - Około grzmię.
- 7: Circuntremo - Ze wŕząd drzę.
- 8: Circumuado, Inuado, vndique inuado - Wokråg obŕstepię.
- 9: Circumuagus - Okolioni.
- 10: Circumuallare, Vallo munire, obfidere, circumuenire - **Obtćzåm [!]** wałem.
- 11: Circumueho, Circumporto, circunduco - Obwozę ŕzie.
- 12: Circunuectio - Obwiezienię.
- 13: Circumuenio, Circundo - Okrazåm. ¶ Circumuenio [...] decipio et fallo - Ofzukię, zdrådżåm.
- 14: Circumuentio, deceptio, circumŕcriptio - Ofzukanię.
- 15: Curcunuentor, qui alterum circumuenit, et decipit - Ofzuft.
- 16: Circumuerto, Circumuoluo - Wkoło obracåm.
- 17: Circumuerŕo - Obięgåm.
- 18: Circumueŕtire, Vndequaue veŕtire - Prziodzeward.
- 19: Circumuincio - Obwiezuię.
- 20: Circumuifo - Wkoło obeirzenię.
- 21: Circumuolo - Oblatuię.

strona: [200]b

- 1: Circumuolatus - Oblieczienię.
- 2: Circumuolito, iterum atque iterum circumuolo - I tam y ŕam latam.
- 3: Circumuoluere - Obwiç, obtoczi.
- 4: Circus, Circulus - Kråg.
- 5: Circulus - Cirkiel, okrågłofzcz.

strona: 201a

- 1: Circularis - Okoliczny, okrågly.
- 2: Circulator, Qui hominum coetu circundatus, fabulis eos aut praestigiis oblectat, quive in foro, hominumve coronis sese ostentare solet, quem et circumforaneum dicimus - Wŕzedy bił Matacz.
- 3: Circulatrix, Quae in foro hominumque frequentia versatur, ineptiis et praestigiis spectatores oblectans - Szalbierka, plåndra.

- 4: Circulatorius, Quod ad circulatorem spectat - Matacz owy.
- 5: Circulatim, [...] per circulos - Wkrąg, wkoło.
- 6: Circulo, [...] circundare- Okrifzluie, Okrazam.
- 7: Ciris - Skowronek. [...] alio nomine Alaudam dicimus.
- 8: Cirnea, Vas vinarium- Winną kuffa.
- 9: Cirri, [...] capilli contorti, ac perinde crispati - Kedziori. item warkocz, Czubek.
- 10: Cirratus, [...] capillatus - Splecziony, kędzierzawi.
- 11: Cis - Robak wpszeniczi. Vermiculus in tritico praecipue et hordeo nascens
- 12: Cis, et Citra - Zonei strony.

strona: 201b

- 1: Citerior - Dalzy, oddalony.
- 2: Citimus, Proximus - Nablizy nas.
- 3: Cisium, Genus vehiculi, duas habens rotas - Kara, kolasa odwu koliech.
- 4: Cisiarius, Cifij moderator siue auriga - Kolefznik.
- 5: Cispello, [...] in citeriorem partem pellere - Precz odpezam.
- 6: Cissibium, Ligneum poculum ex hedera - Kufz zbliufzcza.
- 7: Cissus - Bliufzcz. Hederae genus
- 8: Cista, Fiscinum, arca - Kofz, skrzinia.
- 9: Cistula - Skrzinka kofzik. [...] Cistella.
- 10: Cisterna, Locus in quo colligitur aqua pluua per euripos et canaliculos sub stillicidio positos, ad imbres suscipiendos - Cisterna albo studnią do ktorej zcieką woda ze dzdzia, brunna.
- 11: Cisterninus -

strona: 202a

Studzenni.

- 1: Cithara, [...] Lyra - Harfa.
- 2: Citharoedus, Qui cithara canit - Harfista, Spiewak prziharfie.
- 3: Citharistria, Quae cithara canit - Ktorą na harfie grą y prziniey lzpiewą.
- 4: Citrus - Citronowe drzewo.
- 5: Citreus, Quod ex citro confectum est - Citrinowi,

strona: 202b

- 1: Citta - Pozaliwofc niewiefczią wpczcęciu, pliugawego iadła. Deprauatus mulierum praegnantium appetitus
- 2: Cittampelos, [...] Helxine, et [...] Parietaria - Noc ijdzien.
- 3: Ciuis, Vrbis incola, Municeps, liber - Miefzczanin, albo miefzczka.
- 4: Ciuitas, Ciuium multitudo vnum in locum congregata, quae eodem iure viuit. - Miafo, miefzczanię.
- 5: Ciuilis, Quod est ciuium, feu quod ad ciues pertinet - Mieyski.
- 6: Ciuilitas, Comitas, facilitas, humanitas - Obiczaie piękne.
- 7: Ciuiliter, Ciuium more - Obyczainię.
- 8: Ciuicus, Ciuilis - Mieyski.
- 9: Clades, Strages, conflictus, et calamitas -

strona: 203a

Porązka, szkoda znaczną.

- 1: Clam, Secreto, latenter - Czicho taiemnię.
- 2: Clanculum - Poczichu, dybiąc.
- 3: Clancularius, Occultus, latens - Taiemni.
- 4: Clandeftino, Occulte, secreto, latenter - Czicho, potaiemnię.
- 5: Clandeftinus, Occultus, secretus - Czichy, Zakriti.
- 6: Clamor, Vox intenfa, et maiore cum impetu prolata - Krzijk.
- 7: Clamo, Vocifero, clamorem edo, clamorem facio, voce contendo - Wołam, krzicę.
- 8: Clamito - Pokrzikuię, Wołam.
- 9: Clamator, Qui clamat, voce contendit - Wołącz, krzycząci.
- 10: Clamosus, quod clamore obtrepit, vociferaturque - Krzikliwy wrąfzliwy.
- 11: Clango, Tuba cano, vel increpo - Brzmię.
- 12: Clangor, Sonus tubarum - Dźwięk od trąbi.

strona: 203b

- 1: Clarus, Planus, apertus, perfpicuus, dilucidus - Iafny. ¶ Clarus [...] pro infigni atque excellenti - Zacny słąwny.
- 2: Clare, Clara voce, explicate, enodate, manifefto, plane - Iafznię.

- 3: Clarisonus, Clare sonans, canorus - Głofzny.
- 4: Claritas, Luciditas, Splendor - Iáfnofzc. ¶ Claritas [...] excellentia - Zącznośc.
- 5: Claritudo, [...] Claritas - Zącznofcz.
- 6: Claro, Clarum facio - Obiafznięm.
- 7: Clareo, Clarus sum, vel manifestus, seu notus sum, eniteo - Iafznieię, sławnim **fiestaię** [!].
- 8: Clareſco, Clarus fio - Sławnimſzie Itaię.
- 9: Clarifico, Clarum facio, illuſtro - Obiafznięm.
- 10: Clarigo, Res clare repeto, Bellum indico - Iawnie fzie domagąm. item, Iawnie woine albo pokoi opowiedąm.

strona: 204a

- 1: Clarigatio, Belli indictio - Iawne ofzwiaczenie, iąwną odpowiędz.
- 2: Claſſis, [...] ſignificat [...] nauium multitudinem - Armata morſką.
- 3: Claſſicus, Quod eſt claſſis, vel quod ad claſſem pertinet - Do bytwi morſkiej przinależąci.
- 4: Claſſarij, [...] claſſis milites, qui [...] in claſſe ſtipendia merent - Zołnierze morſczy.
- 5: Clathrus, et Clathrum, ligna tranſuerſa quibus aliquid munitur - Mrzeza, krąta.
- 6: Clathro, [...] clathris claudere - Zakrącam, przegradzám.
- 7: Claua, Fuſtis teres ad clauis ſimilitudinem capitatus - Pállica buława.

strona: 204b

- 1: Clauator, Qui huiusmodi claua utebatur - Zbuławą chodząci.
- 2: Clauiger, Qui clauam fert - Tenktori zbuławą chodzi.
- 3: Claudio, Obſtruo, obſero, includo, intercludo - Zawierám.
- 4: Clausus, Reconditus, ſub clauſtris poſitus - Zawarty.
- 5: Clauſum, pro tecto, ſiue loco concluſo - Zawarte mieifce.
- 6: Clauſtrum, Clauſura, ſiue quo aliquid clauditur - Kłotka, Ząwora.

strona: 205a

- 1: Clausula, [...] id quod aliquid claudit, hoc eſt, finit - Zamknienie, koniec.
- 2: Claudus, [...] pedibus clauſus, id eſt, impeditus, Qui ex pedibus, aut cruribus femoribus vitiat, aequis paſſibus incedere non poteſt - Chromy, kulhawi.
- 3: Claudico, Altero tantum pede incedo, vel alterum pedem infirmum, et inſtabilem, aut curtum habeo, Vacillo, non recte incedo - Chramię.

- 4: Claudicatio - Chrząmanię.
- 5: Clauditas, [...] ipſum claudicandi vitium - Chrząmota.
- 6: Clauis, [...] qua oſtia, arculae, et id genus multa, et clauduntur, et aperiuntur - Klucz.
- 7: Clauicula - Kluczik. item: Członek od ktorego ſzie wiąże zito, latóroſzl winną albo ſzczepową.
- 8: Clauicularius, Qui clauiculam, id eſt, virgam vel clauem gerit - Kliucznik.
- 9: Clauola, Surculus arboris vel fruticis vtrinque praecifus, et plantationi aptus, [...] Taleam vocant - Latoroſzl którą ſzczepiemy.
- 10: Clauus, [...] quod claudat, figat, atque contineat - Gozdz.

strona: 205b

- 1: Clauatus, Quod eſt aculeis clauorum modo prominentibus circumdatum - Obiti gozdziami.
- 2: Clauiculus - Pączek.
- 3: Clema - Soſnka, mlecz ſzwiny. [...] Pityuſa, [...] Efula¶ Clema [...] Trzmiel Polonis dicitur quibuſdam ſwídwina.
- 4: Clematis daphnoides - Barwinek.
- 5: Clemens, Lenis, mitis, manſuetus, qui remittit de eo quod poſſit proſequi - Mięoſzierny, dobrotliwy.

strona: 206a

- 1: Clementia, Lenitas, benignitas, miſericordia animi, moderatio - Dobrotliwoſzcz, mięoſziedzę.
- 2: Clementer, Modeſte et moderate - łaskawie.
- 3: Clementiſſime - Barzo łaskawię.
- 4: Clepo, Furor, furripio - Kradnę, obieram, kłobie ciągne.

strona: 206b

- 1: Clepſydra, Vas e quo aqua paulatim effluens horas diſtinguebat, horologium - Zegarek cziekący.
- 2: Clerus - Mol włowi.
- 3: Clibanus - Piec.
- 4: Clibanarius, Qui bene ferro et armis munitus certamen init - Zołnierz wzbroię do potrzeby vbrani.

- 5: Cliduchus - Kliucznik. [...] clauigerum significat
- 6: Cliens, Qui in fiducia et tutela alicuius est, et patronum habet - Szierota, tenktori iest wopiece.
- 7: Clientela - Opieka.
- 8: Clima - Wimerzoną czefzcz nieba albo zemie. [...] spatium

strona: 207a

- 1: Climax - Drabina, schod. [...] scala
- 2: Climactericus - Szczebłowati, słopniowati. [...] Sclaris
- 3: Clinicus - Lekarz przez diete vzdrawiający. Medicus qui diaeta curat
- 4: Clino, Inclino - Nachiliam.
- 5: Clinamen, Inclinatio - Nachilenię, nakłonienię.
- 6: Cline - Łozko. [...] lectus
- 7: Clitellae, [...] quibus sarcinae colligatae mulis, et id genus veterinis portantur, [...] **Bafci**
- Sziodło na ktorim wieszaią cziezary na muliech albo oszliech.
- 8: Clitellarius, qui clitellis vitur - Ten ktori nagrzbiecie takie sziodla y z cieżarem nieszie.

strona: 207b

- 1: Cliuius, Difficilis, arduus - Wyfsoki.
- 2: Cliuus, Collis, locus arduus - Pagorek przidluzfzy a pocheły.
- 3: Cliuulus - Gorka.
- 4: Cliuosus, Cliuis abundans - Mieŝce gdzie gęŝte pagorky.
- 5: Cloacae, Loca caua, siue ea publica sint, siue priuata, quo sordes confluunt - Wichod, albo mieŝce gdzie plugaŝtwo zgromadzaia.
- 6: Cloacula - Wichodek.
- 7: Cloacare, Inquinare - Poplugawic.
- 8: Cloacarius - Wychodi chędozaci.

strona: 208a

- 1: Clucidatus, [...] pro dulci et iucundo - Rozkofzny.
- 2: Cludo, [...] claudio - Zawieram.
- 3: Clueo, Perhibeor, putor, nominor - Mianuię, za tego ŝie głofzę.
- 4: Clumae, [...] Folliculi hordei - Pliewi ięczmionnę.

- 5: Clunis, [...] Clunes, Nates - Zadek, Dupa.
- 6: Cluniculus - Hudzik.
- 7: Clusinum far - Swiatłą mąka.
- 8: Clypeus, et Clypeum, fiue Clopeus - Tarczą, pawęza. Scutum maius [...] peditum

strona: 208b

- 1: Clypeo, Clypeo munire - Tarcząm fie zaftawiam.
- 2: Clypeatus, Clypeo munitus - Tarcząm okrity.
- 3: Clyfter, [...] Clyfterium - Klyftera.
- 4: Cnecion - Maieran. [...] Sampfuchum, et Amaracum vocamus
- 5: Cnicus, vel Cnecos - Krokos, albo domowy ízáfran.
- 6: Coa veftis, fiue [...] Coa [...], fubtiliffimum [...] veftis genus ex bombyce, adeo tenue, vt corpus pelluceret - Rąbek iedwąbni czieniufzky.
- 7: Coaccedo, Simul accedo - Wespoł prziftępuię.

strona: 209a

- 1: Coaceruo, Cumulo, congreco, addo, cogo - Zgromądząm, do kupy zbierąm.
- 2: Coaceruatio, Coactio, cumulatio - Zgromadzenie.
- 3: Coacefco, [...] fimul vel totum acidum fio - Oczczieię.
- 4: Coactilia, Inuolucra [...] veftibus inuoluendis, circumferendisque idonea - Tlomoczek.
- 5: Coaddo, Simul addo - Przidaię.
- 6: Coaduno, In vnum cogo - ziednocąm ípoliam.
- 7: Coaedifico, Arcte aedifico, aedificiis frequento - Nadbuduię, cziafno budwuię.
- 8: Coaequo, AEquo - Rownąm.
- 9: Coaequalis, AEqualis, fimilis, par - Rowny.
- 10: Coaequus, AEquus - Rowny.
- 11: Coaetanei, Qui eadem aetate vixerunt - Iednichliath, iedniego czafsu zyąci.
- 12: Coaeuus, Eiuſdem aeui, eadem aetate praeditus - Iednichliath.
- 13: Coaeftimare - Czenic.
- 14: Coagitatio, Agitatio - Poruffanie.
- 15: Coagmento, Coniungo, compono, conftruo, ftringo - Zgromądząm, ípaiąm.
- 16: Coagmenta, Coniunctiones arctae et compares - Zpoienie, Zczifznienie.

- 17: Coagmentatio, Compositio, constructio - Złączenie.
18: Coagulo, Cogo, constringo - ZgąŹzczam, wŹiadło czynię.
19: Coagulatio, Coactio, copulatio - GąŹz-
20: czenie.
21: Coagulum, [...] illud quo ad denŹandum lac vtimur - Serzisko.

strona: 209b

- 1: Coaleo, Cohaeo, concreŹco - ZraŹtam Źzie.
2: CoaleŹco, ConcreŹco - ZraŹtamŹie.
3: Coamicus - Spolni prziiąziel.
4: CoanguŹto, Coarcto, contraho - Zcziskam.
5: Coarctare, ConŹtipare, coanguŹtare - Zcziskac.
6: Coarctatio, ConŹtipatio, coagmentatio, compressio - ScziŹnienie.
7: Coarguo, Reprehendo, redarguo, iudico - KąŹzę, Źtrofuię.
8: CoŹpernor - Przidrugich wzgąŹdzam.
9: CoŹŹo, [...] Coaxo [...] contabulo - Tarczicamy pokładam.
10: Coccum, vel Coccus - Ziarnoktorim Źzarłat farbuią.
11: Cocceus, Źiue Coccineus, Quod cocci [...] colorem habet - Szarłatowey farby.
12: Coccinum, VeŹtis coccinea - Szarłatowi.
13: Coccinatus, [...] qui coccineis veŹtibus eŹt indutus - WŹzarłat obleczony.
14: Coccinus, Quod cocco tinctum eŹt, Źiue cocci colorem refert - Rumienny.

strona: 210a

- 1: Coccys - Gzegzołka. [...] Cuculum appellant.
2: Cocetum, Edulij quoddam genus ex melle et papauere confectum - Makową poliewka.
3: Cochlea - Szlimaczą skorupka, Zołw.
4: Cochleare, et Coclea - Lyzka.
5: Cochlidium, quod et Cochleam et Cochlidem vocamus - Krecony Źchod.
6: Coclites, LuŹcos dixerunt antiqui, [...] qui vnum tantum haberent oculum - Oczko, iedno oki.
7: Coculum - Miedziani garniec, kocziełek.
8: COCYTVS, [...] luctus - Piekielne ięzioro.

9: Codam, veteres dicebant, quum caudam dicimus - Ogon.

strona: 210b

1: Codex, [...] et Caudex, Truncus, vel ftipes arboris, cui cortex detrahitur - Pięn. ¶ Codex [...] liber - Kfięga.

2: Codiculus - Kfiązeczka. [...] Paruus codex

3: Codicillus - Lyft, poznaczenie, fummariufz.

4: Codicillaris - Kfięgowi.

5: Codicariae naues, [...] naues grauiore et firmiores, e codicibus, hoc eft, craffioribus truncis confectae - Komiegi.

6: Coemeterium - Smentąrz, Silefys kierchow. [...] mortuorum dormitorium. [...] Sepulchretum.

7: Coemo, Emo, coemptionem facio - Skupuię.

8: Coemptio - Skupienie.

9: Coena, [...] prandium. Vefper - Wie czerzą.

strona: 211a

1: Coenula - Wieczerzinka.

2: Coeno, Coenam fumo - Wieczerzą.

3: Coenatus, Qui coenauit - Tenktori iuz wieczerzał.

4: Coenaturio, Cupio, vel appeto coenare - Pozadaę wieczerzey.

5: Coenito, Frequenter coeno - **Czeftowieczerzą** [!] .

6: Coenaculum, Locus ad coenandum idoneus - **Miełcz edo** [!] wieczerzanią naznaczone, łalia.

7: Coenatio, Locus ad coenandum aptus - Cłodnik dowieczerzanią, łalia.

8: Coenatiuncula - Wieczerzinka.

9: Coenacularia, Quaefus qui fit ex coenaculorum ablocatione - Zisk z nąiemnich łali.

10: Coenaticus, Quod ad coenam pertinet - Dowieczerzey **przinąle zący** [!] .

11: Coenipeta, Qui ambit alienas coenas, et parafti laepe perfonam induit - Pałsorzit.

12: Coenatorius, Quod ad vfum coenae pertinet - Wieczerni.

13: Coenatoria, pro veftē coenatoria, cum qua difcumbere in conuiuiis ſolebant - Suknia wktorei wieczerzani.

14: Coenobium - KłaŹtor, mieifczeligdze Źpolnie zyą. Locus vbi communis vita ducitur

15: Coenum, Lutum - Błoto.

16: Coenofus, Plenus coeno, Coeno abundans - Błotny.

strona: 211b

1: Coëo, Conuenio, coniungor, congrego, coitionem facio, in eo, congregior - Schodzę Źzie, Źpoląm Źzie.

2: Coitus, pro concubitu - Lezenie zbiąłą głową.

3: Coibilis, Aptiore cohaerentia - Zgodniei.

4: Coitio, Confpiratio, congregatio ob malam rem facta - Taiemnę zmwienie.

5: Coepi, incipio - Począłem.

6: Coeptum, Infitutum, propofitum - Początek.

7: Coeptus - Poczęcię.

8: Coepto, Incipio - Poczynąm.

9: Coequito - Iade Źpołem.

10: Coerceo, Reftringo, contineo, refraeno, inhibeo - Powcziągąm, bronię.

11: Coercitio, Cohibitio, caŹtigatio - Powcziągnienie, kązn.

12: Coerro, [...] vna cum alijs oberrare - PoŹmikacz.

13: Coetus, Conuentus, congregatio - **Zgrodmazenie [!]** , Źchączka.

strona: [212]a

1: Coexercitatus - Czwiczoni.

2: Cogito, [...] Meditor, contemplan, mente complector, mente agito - MiŹlię, rozważąm.

3: Cogitatio, [...] longa confilij explicandi agitatio, mente agitatio, animi motus, commentatio - MiŹlenie, vwązanie.

4: Cogitato, Cogitate et Cogitatim, [...] Confulto, data opera - Chczac, zrozumjłłem.

5: Cogitabilis - Rozmizlny, miŹliąci.

6: Cogitatum - Rzecz rozważaną.

7: Cognati, Sanguine coniuncti, qui cognatione tenentur, [...] ab eodem orti progenitore - Powinnowaczy krewny.

8: Cognatio, Agnatio, Źanguinis coniunctio - KrewnoŹcz.

9: Cognomen, Cognomentum quod vel a corporis quodam vitio vel ab alio quodam euentu solebat imponi - Przewisko.

10: Cognomentum - Przewanię.

11: Cognomines, Qui eiusdem nominis sunt - Druzbowie, iednakiego miona.

strona: [212]b

1: Cognomino, Cognomen impono - Przewisko daię.

2: Cognosco, Nosco, agnosco - **Zuam** [!], wiem pewnie.

3: Cognitiono, Agnitio, notitia, intelligentia - Znaiomofzcz, wiadomofzcz.

4: Cognitor, Qui cognofcit - Wiadomy.

5: Cognitus, Notus - Poznany.

6: Cognobilis, Qui cognofcitur - Ktori iest poznany.

7: Cognobilior - Znaiomfzi.

8: Cogo, Coaceruo, congrego - Przimufzam, zgromadzam. ¶ Cogo [...] Vrgere, compellere, vim adhibere - Przimufzam.

9: Coactio, Congregatio, conuocatio - Zgromadzenie, zegnanię.

10: Coactor - Zgromadzacz, zbieracz. Qui pecuniam cogit, hoc est colligit

strona: 213a

1: Coactus, Impulfus - Przimufzenie.

2: Cohaereo, Adhaereo - Zgadzam fzie, trzimam fzie drugiego.

3: Cohaerentia, Compofitio, connexio - Zgodzenie.

4: Cohaerarius, Qui cohaeret, et alicui ad aliquod munus adiunctus est - Towarzifz wlurzedzie.

5: Cohaeres, Qui femel [*lege: simul*] haeres institutus est - Społu dziedzicz.

6: Cohibeo, [...] mecum habeo, Retineo, inhibeo, refraeno - Powcziam, bronie.

7: Cohibitio, inderdictum - Powczianienie.

8: Cohibitus, repressus - Powczianioni.

9: Cohonesto, Honesto, decoro - Czcze, zdobie.

10: Cohorreo, Magno horrore afficio - Lekam fzie.

11: Cohors, Militum manus - Rota piefzego ludu.

12: Cohortor, Hortor, adhortor - Napominam.

13: Cohortatio, Hortatio - Napominanie.

14: Cohum, Lorum [...], quo temo buris cum iugo colligatur - Chomaŝo.

strona: 213b

1: Coinquino, Inquino - Plugawię, napluskuię.

2: Coix, Genus stirpis, cuius folia ad texendum sunt vtilia - Witki.

3: Colaphus, et Colaphum, Alapa - Pogębek, policzek.

4: Colaphizo, Pugno verbero, colaphum impingo - Wgębe biie policzkuię,

5: Colax - Palsorzit. [...] affentator

6: Colchicum - Paliuchi.

7: Colis, [...] tener in vite vel in herba ramufculus - Latorofzl, głąbek.

8: Coliculus - Wiroflinka.

9: Coleus, Testis, fiue testiculus - Iaiko.

10: Colina - Kuchnia. [...] Culinam, [...] Coquinam vocauere

strona: 214a

1: Coliphium, Panis genus, quo athletae vtebantur - Brzuchonos.

2: Colla - Kley. [...] glutinum

3: Collabi - Gozdzie vlutnie, albo inŝzego inŝtrumentu. [...] fidium epitomia, hoc est, clauiculi in cithara aut testudine

4: Collabor, Labor, concido - Vpadam wale ŝzie.

5: Collapsus, [...] is, cui prae dolore concidit animus - Vpadły, od mdłofzci powalony.

6: Collabaŝco, Ruinam minitor - Vpadam waleŝzie.

7: Collabefio - Lamię ŝzie padam ŝzie.

8: Collabefacto, Labefacto - Wiwracam, pfuię.

9: Collachrymo, et Collachrymor - Popłakuię ŝpołu płacze.

10: Collachrymatio - Społu płacz.

11: Collactaneus, Qui eiufdem mammis est nutritus - Społu ŝięci.

12: Collare, Vinculi genus, quo canum colla aŝtringuntur, [...] Mellum - Kornierz, obruz.

13: Collaria - Kuna. pro ferro rotundo, quo conŝtringuntur colla malefactorum.

14: Collaudo, Laudo, approbo - Pochwalam.

15: Collaudatio, Aprobatio - Pochwała, pochwał.

16: Collegae, [...] duo vel plures in dignitate et honore focij - Towarŝiz wiednim vrzędzie.

strona: 214b

- 1: Collegium, [...] Collegarum societas, concilium - Zgromadzenie, zchączka.
- 2: Colleuo, Leuius reddo, mitigo - Vlzivám.
- 3: Colliberti, [...] qui ab eodem domino, cuius ferui fuerunt, libertate donati sunt - Społu wolnyuczinieny odnie woley.
- 4: Collibet, vel Collubet, Libet, placet - Podobą fzie.
- 5: Colliciae, [...] tegulae [...], per quas aqua in vas defluere potest - Brozda, rinna, row do fzcziągnienia wody.

strona: 215a

- 1: Collido, Simul percutio, frango, contero - Otrącam, biie **grugiemu** [!]
- 2: Collisio, [...] duorum aut plurium corporum mutua confricatio - Otrącanię.
- 3: Collisus - Otrącanię.
- 4: Colligo, Cogo, constringo, quae desperfa sunt coniungo - Zbieram, Zgromądzam.
- 5: Colligere rationem - Liczbę czinic. [...] computare
- 6: Collectio - Zebranię.
- 7: Collecta, Pecunia quae a pluribus colligitur: symbolum - Zebranię, cechuiących spólną zapłata.
- 8: Collectaneus, Quod mixtum est et ex diuerso vltu constat - Zebrany zdobity.
- 9: Collectarius, [...] argentarius, campfor, et pro argento monetam vicissim tribuens - Zamieniacz.
- 10: Collectiuus - Zbieraięci. Quod colligit.
- 11: Colligo, simul ligo - Zwieszuię, krepuię.
- 12: Colligatio, Connexio, vinculum - Związek.
- 13: Colligatum - Związanina.
- 14: Collimare - Mierzicz pilnie tak iako strzelec, godziedo ciliu.
- 15: Collimator - Społu graniczaci.
- 16: Collimitatus - Społu graniczenieę.
- 17: Colliminium - Zeifczie granic. Coitio limitum.
- 18: Collineo, Ad rectam lineam dirigo, oculos in scopum intendo - Pilno na iaka rzec **zpatrz** e [!] mierzam.

strona: 215b

- 1: Collino, Lino, vna lino - Namazuję, naczieram.
- 2: Colliquefco, Liquefco - Roztapiam łzie, rołtaie łzie, rozpliwam łzie.
- 3: Collis, Minor mons - Pagorek.
- 4: Colliculus, figmficat paruun collem - Pagoreczek.
- 5: Collinus, Quod eft in colle, quod ad collem pertinet - Gorzifty.
- 6: Colloco, Pono, difpono - Stawiam, ładzam.
- 7: Collocatio, Difpofitio - Połstawienie.
- 8: Collocupletio, Locupletio - Bogacę.
- 9: Colloquor, Simul loquor - Mowię zdrugim.
- 10: Collocutio - Rozmowa.
- 11: Colluceo, Luceo - Szwiecę łzie.
- 12: Colluco, [...] prophanae fyluae ramos officientes lumini decido - Odcinam drzewo wczemnim lełzie dłę łzwiatłę.
- 13: Colluctor, Simul luctor - Pałłwie łzie, biedzę łzie.
- 14: Colluctatio - Pałłowanie.
- 15: Colludo, Simul ludere -

strona: 216a

Poigriwam, zartuię. ¶ Colludere [...] in łpeciem ficte et fimulate agere [...]. praeuaricatores dicuntur colludere, quum caufam domini produunt: et quum vincere pollent, fuperari tamen fe patiuntur - Poigriwanie prokuratorskie wprawie, abi ofzukali łroneę.

- 1: Collusio, Actoris fimulata cum reo concertatio - Poigriwanie.
- 2: Collufor, Qui cum altero ludit - Spolny gracę.
- 3: Colluforie, Simulate - Pograwaięc.
- 4: Collum, Pars corporis caput fuftentans - Sziya.
- 5: Colluo, Lauo - Myię.
- 6: Colluftro, Circunłpicio, illuftro - Włzedze wipatruię.
- 7: Collutulo, Foedo, dedecoro - Plugawię, Szpecę.
- 8: Colluuies, Sordes, aut immunditiae quae ex concurfu alicuius rei contrahuntur - Smrod, plugaftwo.

- 9: Colluuio, Colluuias - Pomieę.
10: Colluuiaria, [...] per quae colluuias et immunditiae eieciantur - Rinfztok.
11: Collybus - Vtrata na odmienuaniu pieniędzy. detrimentum pecuniae [...] quod in ratiociniis Emptiuonem auri appellant, et [...] Cambium
12: Collybiftes - Odmieniacz monety.
13: Collyra, Panis triangulus et modicus, quem Itali **Tortam** vocant - Ofsuch.

strona: 216b

- 1: Collyrium - Lekarstwo na oczy. Medicamentum oculorum.
2: Colo - Przecedzam, przepufzczam.
3: Colo, Adoro, veneror - Czczeę. ¶ Colo [...] habitare - Miefzkam. Colo [...] diligere - Miefuię. ¶ Colo [...] arare - Orac.
4: Cultus - Ozdoba. [*Przymiotnik łac. przetłumaczony na j. polski jako rzeczownik.*]
5: Cultus, [...] terrae praeparatio - Oranieę, roli fprawowanie. ¶ Cultus [...] ornatus - Chędoftwo, ozdoba.
6: Cultor - Oracz.
7: Cultrix - Ta ktorą orze.
8: Cultura, Cultus - Oranieę.
9: Colonus, Qui agrum colit - Rolnik, nowak.
10: Colona, [...] coloni, hoc eft agricoael [*lege: agricolae*] vxor - Siodłka, wiefniączka.
11: Colonus, Quod culturae idoneum eft - Rolny.
12: Colonia, Oppidum in quo Romani magiftratus ex vrbe ciues traduxerant -

strona: 217a

Pewni poczet ludu, wiflany dlą obfadczenia puftego mieyfca.

- 1: Colonicus, Quod eft coloni, feu quod ad colonum pertinet - Kinieci.
2: Colobium, fiue colobum - Szata pocziwą. veftis genus honeftius
3: Colocynthis - Coloquinta, iábłko zamorskie. Sylueftris cucurbitae genus
4: Colon - Ielite wielkie pod zołatkim lezące, **prziwią zane** [!] nerce prawey. [...] craffius inteftinum
5: Colicus - Kłoczię we wnętrzu. vt, Colicus dolor, qui in colo generatur

strona: 217b

- 1: Color, [...] pigmentum - Farba.
- 2: Coloro, Colorem induco - Farbuję.
- 3: Colofsus - Słup wielki a foremniij. [...] Itatua immodicae proceritatis
- 4: Colofseus, ad Coloffi formam factum - Wsłup postawionij.
- 5: Coloftrum, et Coloftra, Spongiofa lactis denfitas a partu prima - Szmietana po porodzeniu pierfze.

strona: 218a

- 1: Colotos, vel Colotes - Iafzczurka zielioną.
- 2: Colpos - Ceczek.
- 3: Coluber, Serpens - Wąż.
- 4: Colum, Vas [...] ex viminibus contextum, ad vinum colandum aptum - Durchfzlak, przetak.
- 5: Columbus, et Columba - Gołab.
- 6: Columbare - Czałowac. Ofcula columbatim conferere, colla bellare.
- 7: Columbarius, Qui columbas curat - Gołebiarz.
- 8: Columbarium, Locus vbi habitant columbae - Gołebnik, gołebieniec.
- 9: Columbinus, Quod est ex columbis - Gołeby.

strona: 218b

- 1: Columen, [...] Culmus, culmen, faltigium - Podpora słup, wierzch.
- 2: Columis, Sanus, integer - Zdrowij.
- 3: Columna - Słup na ktorim dom ftoij. **Pilaria**
- 4: Columnatus, Columna fultentatus - Podparti.
- 5: Columella - Słupina.
- 6: Columnatio, Columnarum extractio - Słupienie.
- 7: Columus, [...] Culmus - Kłos.
- 8: Colus - Kądział, kręzel.
- 9: Colutea - Senas.
- 10: Colymbades - Olijwe nafsolone. [...] oliuae [...] condititiae

strona: 219a

- 1: Coma, Capillus [...] aliqua cum cura compositus - Długie włoszy.

- 2: Comans, qui longiorem habet comam - Długowłos.
- 3: Comatus, Qui longiorem habet comam - Maiący długie włosy.
- 4: Comosus, Coma magna praeditus - Włoszasty.
- 5: Coma - Spyk. Morbus grauem ac diuturnum inducens fomnum
- 6: Combibo, fimul bibo, compoto, bibo, imbibo - Społem piye.
- 7: Combibo, Compotor - Zemną piyący.
- 8: Combino, Coniungo, conglutino - Spaiąm.
- 9: Comburo, Simul cum aliis vro, vro cremo, exuro, inflammo, incendo - Palię.

strona: 219b

- 1: Come - Kozią broda. [...] quam Barbam hircinam vocant
- 2: Comedo, Edo - Iem.
- 3: Comedo, et comedus, Qui bona sua confumit - Zarłok, vtratnik.
- 4: Comeffor, Intempestiuis couiuiis indulgeo - Vtracąm przez obzarłtwo.
- 5: Comefsans, Comeffator - **Kołaciamij** [!] ízie bawiącij.
- 6: Comeffationes, Conuiuia [...] nocturna post coenam - Powieczorek, ízloftrunk.
- 7: Comeffabundi, et Comeffatores, qui comeffationibus indulgent - Tuczbrzuchowie.
- 8: Comes, qui vel quae alterum sequitur, affectator - Towarzişpodroznij.
- 9: Comitor, Sector, affector, comitem me exhibeo - Odprowądząm.

strona: 220a

- 1: Comitatus - Odprowadzacz, przewodnik.
- 2: Comitatus, Affectatores, comitum multitudo - Towarziştwo, przewodu.
- 3: Cometes, vel Cometa, Stella crinita - Miotła cometa.
- 4: Cominus, De propinquiore loco - Zbliska.
- 5: Comis, Humanus, benignus, facilis et suavis - Wdzięczny, ludzky, wkładny.
- 6: Comitas, Humanitas, et morum suauitas - Ludskofzcz, obiczainofzcz.
- 7: Comiter, Suauiter, manfueite - Vkładnie, wdziecznie.
- 8: Comitia, Conuentus populi ad creandos magiftratus, leges ferendas, et alia cum populo agenda - Seym, ziazd.

strona: 220b

- 1: Comitialis, quod ad comitium pertinet - Do feimę przinależącij.

strona: 221a

- 1: Comma - Rozdziel. [...] incifio
- 2: Commaculo, Maculo - Maze, plugauie.
- 3: Commadeo, Madeo - Mokrzeie.
- 4: Commanducare, Dentibus molere - Zuię.
- 5: Commanducatus - Zzuty.
- 6: Commanere - Społu przemieszkiwac.
- 7: Commanipulares, [...] commanipulones, [...] contubernales - Spolni żołnierze.
- 8: Commanipulones, qui sunt eiusdem manipuli - Spolni żołdaci.
- 9: Commanipulatio - Spolne żołdowanie.
- 10: Commeditor, Meditor - Rozmifzląm, rozwaząm.

strona: 221b

- 1: Commemini, Memini - Pamietąm.
- 2: Commemoro, Commonefacio, in memoraim reduco, recenseo, dico - Przipominąm, wilizcząm.
- 3: Commemoratio, Mentio, recordatio - Przipominanię.
- 4: Commemorabilis, dignus qui commemoretur - Do przipomnienią godnij.
- 5: Commendo, Laudo - Zaliecząm, chwalie.
- 6: Commendatus, Commiffus, laudatus, aut fidei alicuius concreditus - Zalieconij.
- 7: Commendatus - Zalieconi.
- 8: Commendatio, Laus, laudatio, commiffio - Zaliecenię.
- 9: Commendator, qui [...] commendat - Zalieczacz.
- 10: Commendatitius, vt Commendatitiae literae, in quibus aliqui commendantur - Zaliecuiącij.
- 11: Commendabilis, dignum quod laudetur - Godni chwałij.
- 12: Commeo, Eo, iter facio - Ide **abimfzie** [!] wrocziel, nadchodzę.
- 13: Commeator, qui com meat, idque vltro citroque - Itam, ij sam przechodzącij.
- 14: Commeatus, Facultas abeundi, [...] **Saluus conductus** - Gletionnij lift. ¶ Commeatus [...] pro cibariis ad alimoniam exercitus - Ziwnofzcz, pica żołnierskiego ludu.

strona: 222a

- 1: Commercior, Mercor, vel multas res simul mercor, coëmo - Skupuję.
- 2: Commercium, [...] libera commeandi contrahendique facultas, concessa iis, qui merces vltro citroque conuehant - Przekupowanie.
- 3: Commereo, vel Commereor, Committo, male ago, delinquo, pecco - Witepiuję grzeszę.
- 4: Commetior, Metior, simul metior - Mierzę równą.
- 5: Commenfus, Symmetriam significat - Odmierzenie kształtne.
- 6: Commeto, [...] commeo, [...] ito, aliquo me confero - Chodzę.
- 7: Commigro, [...] migro, et habitationem in locum aliquem transfero - Odmieniam mieszkanie, przenążam łzie.
- 8: Commiles, Commilito - Społu woiennik, żołdą.
- 9: Commilitium, [...] belli societas - Towarzystwo żołnierskie.
- 10: Commilitia, Commilitium - Spolna służbalna wojnie.
- 11: Commilitones, Qui simul militant, commilites - Społem na wojnie służący.
- 12: Comminiscor, Fingo, vel excogito: [...] Reminiscor - Zmyśląm, łpominąm.
- 13: Commentus - Zmifzliący.
- 14: Commentus - Zmifzlony.
- 15: Commentari, Cogitare, agitare, tractare, mentionem facere, disputare - Rozwacz, z infzim łzie radzic, rozmawac.

strona: 222b

- 1: Commentatus - Rozwązónij, namifzlónij.
- 2: Commentatio, Meditatio, atque contemplatio - Wwazanie, rozbieranie.
- 3: Commentariensis - Pifsarz potoczne łprawij **wk łzięgi [!]** wwodzącij, ij **ich łtrzegacij [!]** .
Qui in commentarium cultodias refert
- 4: Commentarium, Commentarius, et Commentarij, [...] pro libris in quibus non late diffuseque res, sed quam breuiffime possunt, explicantur - Kłziega do ktorej łprawij nieiaki krotce łą wwiedzione.
- 5: Commentiri - Przifgiwac.
- 6: Commentitijs, Fictum, et ad tempus commentum, et excogitatum - Zmifzlónij.
- 7: Commentator, inuentor, atque excogitator - Zmifliacz.
- 8: Commentor, Inuentor, excogitator - Zmifzlacz. winalazca.

- 9: Commentum, Res ficta, excogitata, inuentio - Zmiał, winaląska.
10: Comminifro, Minifro - Przysługię.
11: Comminor, Minor - Grozę.
12: Comminatio - Grozba.
13: Comminuo, Frango, diminuo -

strona: 223a

Krużę, drobię.

- 1: Commifceo, Permifceo - Miefzam.
2: Commixtio - Zmiefzanie.
3: Commiftus, Mixtus, permixtus - Zmiefzany.
4: Commiferefco, Miferefcor - Załuię drugiego.
5: Commiseror, Miferor, feu mifericordia moueor, miferatione afficio - Zlitowanie mąm.
6: Commiseratio, Mifericordia, miferatio - Lutofzcz którą mąm nad drugim.
7: Commitigo, Mittigo [*lege*: mitigo] - Zmiękczaam.
8: Committo, Alicuius fidei trado - Poruczam, zliccam.
9: Commifsus - Poruczony.
10: Commiffum, Delictum, peccatum - Wiftepek.
11: Commifio - Spufzczenie dwóch albo trzech zlobą. [...] binorum [...] exhibitio
12: Commifsurae, Iuncturae -

strona: 223b

Nity, albo fpoienie, fugowanie.

- 1: Commodum, Vtile, emolumentum, opportunitas - Pozitek, czas ładnij, prawie w czas. ¶
Commodum [...] tunc, id temporis, eo momento - Wtraf na czas, wczas.
2: Commode, [...] Commodum - Wczefnie.
3: Commodiflime - Wczefnie.
4: Commodius - Wczefniei.
5: Commodus, Vtilis, aptus, tempeftius, fiue opportunus - Pozijtecznj.
6: Commoditas, Vtilitas, opportunitas, emolumentum - Wczesnofzcz, pozitek.
7: Commodo, Obfequor, commoditati alicuius inferuio, feu commoditatem praefco - Pozitek, albo poługę czinię.

8: Commodo [...] vtendum dare, hoc est, alicuius rei vfum ad tempus concedere - Poziczic, doczafsu poftępic.

9: Commodata res, [...] vtenda res - Pozijczenię.

10: Commodator - Ten ktori pozijczę.

11: Commodatio, mutuatio - Pozijczenię.

12: Commoereo, Moereo, totus triftor - Frafsunek, załośc męm.

strona: 224a

1: Commolior, Molior - Nieczego chcę dowiefzc.

2: Commolo, Mola contero - Mielię zczieręm.

3: Commoneo, Admoneo - Napominęm.

4: Commonitus - Napomniony.

5: Commonitio - Napomnienię.

6: Commonefacio, Commoneo, in memoriam redigo - Napominęm, przeftrezęm.

7: Commonftro, Monftro, demonftro - Vkazuię.

8: Commordere, Mordere - Kęfzac.

9: Commorior, fimul morior - Społem vmieręm.

10: Commoro, Commoror, moror - Bawie fzie, miefzkęm.

11: Commoror, Moror, maneo, confifto, fubfifto - Przemiefzkiwęm, przebiwęm.

12: Commoratio, Habitatio - Miefzkanię, przibetek [!] .

13: Commortalis - Społu fmiertelni.

14: Commoueo, Perturbo, moueo, afficio, excito, concito - Porufzęm.

15: Commotus - Porufzony. [...] motus, vel concuffus.

strona: 224b

1: Commotio, Motus - Porufzenię, fmećek.

2: Commulceo, Mollio, placo - Miekczę, ogłaskiwęm.

3: Communio, Circummunio, munio, firmo - Zewfzęd obteczęm murem, obwaruwiwęm.

4: Communitus, leptus, firmatus, fultus - Obwarowanij, oppatrzonij.

5: Communis, quod multorum est - Obecznij, pofpolitij.

6: Communior - Pospolitfzi.

7: Commune, pro communi Republica - Obecznosc, pofpolftwo.

- 8: Communiter, Promiscue, de communi sententia - Połpoliczię.
- 9: Communitas, Communio, societas - Połposłwol [!] , obecnołzcz,
- 10: Communico, [...] commune facere, conferre, impartiri - Vziczam, vdzelam.
- 11: Communicatio - Vdzelenię, vziczenie.

strona: 225a

- 1: Commurmuro, Murmuro - **Przi markotişam [!]** .
- 2: Commurmuror - Markot.
- 3: Commurmuratio - Przimarkotišanię.
- 4: Commuto, Muto, permuto - Odmieniam.
- 5: Commutabilis, Quod facile mutatur - Odmienny, nieštateczny.
- 6: Commutatus - Odmieniony.
- 7: Como, [...] comam compono, orno - Czełzę gładzę wołsy.
- 8: Comptus, Ornatus, politus - Wiftrichniony, ozdobiony.
- 9: Comptus - Gładkofzc.
- 10: Comoedia - Comedia gra.
- 11: Comoediographus, Comicus poeta - Pyłzarz comedy.
- 12: Comoedus, Actor Comoediarum - Comedy łprawca.
- 13: Comicus, Scriptor comoediarum - Zmiłzłacz comedy.
- 14: Comicus -

strona: 225b

Do comedij przinałezacij.

- 1: Comoedice, [...] mansuete, suauiter - Zartownie, wdzięcznie.
- 2: Comotriae - Białe głowe łtroine, brizacę łzie. [...] comprices [...], vel ornatrices
- 3: Comotrion - Šcotka. [...] instrumentum quo comprices capillos adornant. [...] Calamiłtrum [...] Difcerniculum.
- 4: Compago, et Compages, Coniunctio, et compositio - Zpoienię, nitowanię, złaczenię.
- 5: Compagino, Coniungo, copulo - Złczam, zpaiam.
- 6: Compar, Par - Rownij, podobnij.
- 7: Comparco - Vskapiam, ołzczimiam. [...] parcere.
- 8: Compareo, Appareo - Pokazuię, łtawiam łzie.

9: Comparo, [...] comparationem facere, conferre, contendere, contentionem facere -
Przirownię, iedno do drugiego łtofuię. ¶ Comparo [...] conłtituo, facio, ordino - Rządę,
łtanowię, gotuię. ¶ Comparo [...] praeparo, paro - Narządżam.

10: Comparatio, Apparatus, praeparatio - Przirownanię, przigotowanię. ¶ Comparatio [...] Collatio, contentio, fimilitudo - Przirowna.

strona: 226a

1: Comparete, Alterius comparatione - Przirownuiąc.

2: Comparabilis, Quod cum alio potest comparari, quod habet comparationem - Co zinfzim
moze bicz rownano.

3: Compafco, Simul pafco - Społu pafę.

4: Compauelco - Społu fie liekām.

5: Compafcuus - Obecne pafłtwisko.

6: Compatronus - Spolni obronca.

7: Compedes, Vinculi genus, quo captorum pede conłtringuntur - Pęta.

8: Compedio, Pedes ligo, vincio - Wpęta kładę, petām.

9: Compeditus, Compedibus ligatus - W pęta włozony zpęteni.

10: Compello, [...] animalia cogere - Zganiām zpedżam. ¶ Compello [...] cogo, adigo, vim
adhibeo, impello - Przimufżam.

11: Compulsio - Przimufzenię.

12: Compulsus - Przimufżony.

13: Compello, Alloquor - Mowię zdrugim.

14: Compellatio, Accusatio, criminatio - Skarga, rozmowa.

15: Compendium, [...] id quod parfimonia quadam feruamus -

strona: 226b

Vskąpienię, więcznie. ¶ Compendium [...] quaełtum et lucrum ſignificat - Zisk.

1: Compendifacio, orationis compendio vtor - Krotce mowią.

2: Compendiosus, Valde vtilis - Pozitecznij.

3: Compendiarius, Breuis, fuccinctus - Krotkij.

4: Compendiario - Krotłżą drogą.

5: Compenfo, Retribuo, rependo, remunerero, exaequo - Nagradżam, oddaię.

- 6: Compenfatio, Remuneratio, praemium, merces - Nagroda, zarownanie.
- 7: Compenfatiuus - Nagradzaiaci.
- 8: Comperendino, [...] de die in diem differo, amplius pronuntio, amplio, procrastino, differo - Przedluzam, odednia dodnia odkladam.
- 9: Comperendinatio, [...] denuntiatio in perendinum diem - Odedniadodnia, odkladanie.
- 10: Comperio, et Comperior. [...] ex opinione colligere, et pro explorato compertum habere - Zapewne mam. ¶ Comperio [...] ab alio cognoscere - Doznawam.
- 11: Compertus - Dozwiatzonij.
- 12: Comperto, [...] cum compertum effet - Doznawam.

strona: 227a

- 1: Compesco, Cohibeo, contineo, coerceo - Skroczam powcziam.
- 2: Competo, [...] contra aliquem peto - Z drugim pozadam.
- 3: Competitores, [...] qui in magistratibus, officiis, et honoribus petendis concurrunt - Cziktorki zdrugimy niecozadaiam, spoluzadacz.
- 4: Competentia, [...] conuenientia- Przinalezienie.
- 5: Competenter, Mediocriter - Przinaleziecie, wedlezaslugy. ¶¶ Competenter [...] vt par est - Przyftoinie.
- 6: Competentissime, conuenientissime - Prziftoiniuchno.
- 7: Compilo, Vndique furripio - Zewszad lupie, kradne dre. ¶ Compilo [...] Cogo - Zgromadzam.
- 8: Compilatio, Furtum, fraus - Lapiestwo kradziez.
- 9: Compingo, contrudo, compello, detrudo - Zwiezuię zcziamam. ¶ Compingo [...] compono, coniungo - Zpaclam, zkladam, zfiwam.
- 10: Compactum, pro conuento, vel compromisso - Spolne zlozenie.
- 11: Compactio, Compositio, coniunctio, coagmentatio -

strona: 227b

Zwiazanie, zczianienie.

- 1: Compactilis, quod compactum est, vel quod compingi potest - Zciegliwij, latwi do zwiazanie.

- 2: Compita, [...] loca quae petuntur, hoc est, adeuntur per diuersas vias: cuiusmodi sunt triuia et quadriuia, in quae plures coeunt viae - Rozdroni gdzie fzie drogij zchodzą.
- 3: Complaceo, Placeo - Podobam fzie.
- 4: Complaco, Placo, adiungo, concilio, et mitigo - Vbłaguię.
- 5: Complano, Plano, planum reddo - Vrownuię.
- 6: Complaudo, Plaufu certatim comprobare - Radu ię [!] fzie, od radołzczij rękamij klaskam.
- 7: Complector, Amplector, comprehendo - Obłapiam, obejmuię.
- 8: Complexus - Tenktori obłapią.
- 9: Complexus - Obłapioni obięti.
- 10: Complexus - Obłapienię, obięczię.
- 11: Complexio, Complexus - Ogarnienię.
- 12: Complexiuus, vt Complexiua coniunctio - Złacziąćci.

strona: 228a

- 1: Compleo, Ad summam, seu penitus impleo, conficio - Napełniam.
- 2: Completus, Perfectus, absolutus - Napełniony.
- 3: Complementum, Supplementum - Napełnienie, skonczenie, dołożenie.
- 4: Complico, Simul plico, inuoluo, claudio - Zkładam, zwiezuię.
- 5: Complodo, Concutio, collido - Płafzę nogami, albo rękami klaskam.
- 6: Comploro, Defleo, deploro - Opłakuię.
- 7: Comploretus [*lege*: Comploratus], Ploratus, fletus, luctus - Opłakanię.
- 8: Comploratio, Lamentatio, comploratus - Lament.
- 9: Complures, Multi - Ktorich wiecey iest fpołem.
- 10: Complufculi - Ktorich niemało iest wkupie.
- 11: Compluries, [...] faepe - Często, gęsto.
- 12: Compluuium - Miełcetna ktorefzie zdachow woda zcziaęą. [...] locus in aedibus, quo de diuerfis rectis aqua pluuiialis defluit.
- 13: Compluuius - Stok dzdzowi. vt Compluuius lacus, qui ex pluuiam aqua colligitur.
- 14: Compondero - Społu wążę.
- 15: Compono, Simul pono, coniungo - Zkładam. ¶ Compono [...] comparare -

strona: 228b

Rownąm. ¶ Compono [...] ornare - Zdobię. ¶ Compono [...] concordare - Zgadząm.

1: Compositus, Ornatus, conflatus, concretus, conglutinatus - Złożonij, dobrze zpoionij, rozrządzonij.

2: Composito, Confulto, cogitato, data opera - Zufadzki, zrozumiflen.

3: Composite, Apte, difpolite - Rządznię, pieknię.

4: Compositus - Porządniei.

5: Compositor - Składacz, zgromadzacz.

6: Compositio, Confectio, fstructura, coagmentatio - Złożenię.

7: Comporto, Congero, in vnum locum porto - Znafząm.

8: Compos - Ktori nieco otrzymał, tenkteri dostał.

9: Compoto, Simul poto, combibo - Społem piię.

strona: 229a

1: Compotatio, Conuiuium - Społnepiczię.

2: Compotor, Combibo - Zemna łobie podpyiaicy.

3: Compotrix - Zemną piiaçą.

4: Compranfor, Qui fimul prandet - Ten ktorizemną obiaduie.

5: Comprecor, Precor, inuoco - Wziwąm, profzę.

6: Comprecatio - Prozba. Genus precationis

7: Comprehendo, [...] capio - Ogarnuię, poymuię, łapąm.

8: Comprehenfum - Ogarnienię.

9: Comprehensibilis, Quod comprehendendi potest - Latwi do poięçzią.

10: Comprehensio, Complexio - Poięçzię, rozum.

11: Comprimis, In primis - Przotkiem.

12: Comprimo, Premo - Zcziskąm. ¶ Comprimere virginem, pro vitiare - Zgwałćie [!] pannę.

13: Comprefsus, Coitus - Zliezenię.

14: Comprefsiuncula - Scziskaninka.

15: Comprefsiio - Zczifznienię.

16: Comprefse, Succincte, arcte - Krotçę.

strona: 229b

1: Comprobo, Approbo, laudo, collaudo - Pochwałąm, podobą miifzie.

- 2: Comprobator - Pochwalca.
- 3: Comprobatio - Pochwała.
- 4: Compromitto, [...] vna cum aduerfario litem arbitrio boni viri submitto - Przypufzczam na zdanie dobrich ludzi moię fprawę.
- 5: Compromiffum, [...] potestas decidendi controuerfiam aliquam data arbitro a litigatoribus - Przypufzczenie, fprowij ze dwu ftron, na rozfádek **debrego** [!] człowieka, pod **przepádkie**^m záfádu tego ktoribij na decrecie nieprzeftał.
- 6: Compromiffarius - Roziemca, ktorego fobie dobrowolnie obieftronie, wibieraią, ij od ktorego appellowacz niegodzi fzie.
- 7: Comptum, genus libaminis quod farina confperfa faciebant - Smazoną grzánka.
- 8: Compugno, fimul pugno - Zdrugim wálczę.
- 9: Compulfo, Collido - Oczieram, otrącam.
- 10: Compungo, Pungo - Kolę, pcham.
- 11: Compunctus, Signatus, notatus, inuftus - Nacechowanij.
- 12: Compunctio - Kłoczię.
- 13: Computo, [...] putare, fiue ramos fuperuacuos abfcindere - Odczinam, obrzezuie. ¶
Computo [...] rationes confero, calculos fubduco, [...] **Computum facio** - Rachuię.
- 14: Computatio -

strona: 230a

- 1: Rachowanię.
- 2: Computabilis - Łatwi do rachowanię. Quod computari potest, et numerari.
- 3: Computrefco, Putrefco - Gniyę, prochnieię.
- 4: Concaco, Caco, cacando confpurco - Pořrąłem.
- 5: Concaedes - Plieczoni płot. Sepimenta, fiue munitiones ex caelis arboribus confectae.
- 6: Concaleo, Caleo, incaleo - Ciepłim fzie ftawam.
- 7: Concalefacio, vel Concalfacio, Calidum reddo - Grzeię.
- 8: Concalefio - Zagrzewam fzie.
- 9: Concalefactus - Zagrzany.
- 10: Concalefactorius - Grzeięci
- 11: Concalefco - Poczynam fzie zagrzewac.

- 12: Concalleo, Calleo, callis obducor - Twardim łzie łtawam.
- 13: Concamerare, [...] ad fornicis formam et arcuato opere aedificare - Zaklepic, *wierzchzawrzec* [!].
- 14: Concameratio - Zasklepienię.

strona: 230b

- 1: Concastigo, Castigo - Kąrzę.
- 2: Cancauus, Sinuofus, vacuus - Widłubani, widupniaki.
- 3: Concauo, Cauare - Widłubuię.
- 4: Concedo, Do, permitto - Włtępuię, podzwolam.
- 5: Concessum - podzwolenię.
- 6: Concessus, pro permiffu - Dozwolenie.
- 7: Concelebro, Celebro, frequento, colo - Swięczę, obchod czinię.
- 8: Concelo, Celo - Nakriwam.
- 9: Concerno, Cerno, video - Widzę.
- 10: Concerpo, Difcerpo, lacero - Rozriwam, rozdzieram.
- 11: Concerptus, Difcerptus, laceratus - Rozerwanij, roztargnionij.
- 12: Concerto, Simul certo, contendo - Swarzę łzie.
- 13: Concertatio, Certamen, contentio - Swar.
- 14: Concertator - Społufwarcza.
- 15: Concertatorius, Contentiofus, vehemens - Swarłiwij.
- 16: Concesso, Ceffo, quiesco, ab opere vaco - Przelstawam robic.
- 17: Concessatio, Cessatio, quies - Odpoczynienię.
- 18: Concha -

strona: 231a

Włzeliaką riba maiącą nałobie skorupę iakofą, zołwiowie. ¶ Concha [...] Vafis quoque genus quoddam, concauum ac fuperius patulum, Concham vocamus - Nieczky, korito.

- 1: Conchatus - Wydłubani. In morem conchae curuatus.
- 2: Conchis - Grochową poliewka.
- 3: Conchyle, vel Conchylium - Morski łzlimak ktorim purpure farbuią.
- 4: Conchyliatus - Czerwono vfarbowani morskim łzlimakiem.

- 5: Conchyta, [...] Qui conchylija quaerit in mari - Ribak ktori szuka purpurowich szlimakow.
6: Concido, Simul vel minutatim caedo - Rabię, rozczynam, rzezę.
7: Concifus - Przecięti. vt, Concifa oratio, Quae non continua, sed veluti membratim caefa est. [...] concifus fonus
8: Concise, Minute, ftrichte - Drobno, wkaski.
9: Concisura - Przerwanie.
10: Concido, Corruo, cado, ruo - Walie szie, vpadam.

strona: 231b

- 1: Concio, Concio, conuoco, aduoco - Zwołuię. ¶ Concio [...] commouere, concitare - Pobudzam.
2: Concitus - Porufzonij.
3: Concitor - Pobudzacz.
4: Concito, Commoueo, perturbo, extimulo - Pobudzam.
5: Concitamentum, incitamentum - Pobudka.
6: Concitatus - Pobudzony.
7: Concitatus - Popędliwi.
8: Concitator - Pobiedzacz. Qui commouet.
9: Concitatio, Commotio - Pobudka.
10: Concilium, Senatus, vel coetus confiliariorum - Zgromadzenie ludu do radij.
11: Concilio, Beneuolum facio, coniungo, adiungo, amicum facio, reconcilio - Iednam, vgam.
12: Conciliatus, Beneuolus factus, reconciliatus - Ziednani, zgodzoni.
13: Conciliatus - Porownani.
14: Conciliatus - Porownani, ziednoconi.
15: Conciliator, qui conciliat -

strona: 232a

Porownacz, roziemca.

- 1: Conciliatrix, [...] mulier, quae viros mulieribus, et vxores viris conciliat - Ta ktorą vga dza [!] dwie ftronie.
2: Conciliatricula - Vgotka.

- 3: Conciliatio, Communio, communitas - Vgoda.
- 4: Conciliabulum, Locus in quem concilium conuenit - Mieſcegdze ſzie dłą radi zchodzą, radni dom.
- 5: Conciliabundus, Conciliatorem agens, conciliatoris, munere fungens - Porowniwacz.
- 6: Concinnuus, [...] compofitus, et ornatus, politus, facetus - Prawie zgodny, właſny, kſztałtowny.
- 7: Concinnno, Apte compono, apto, adorno, et quali conuenire facio - Właſznieskłądam, ſpoliām, fuguię.
- 8: Concinnator, [...] Concinnatores cauſarum vel redemptores - Iednacz.
- 9: Concinnitas, Ornatus, elegantia - Ozdoba, kſztałt nieiakiej rzeczij.
- 10: Concinne, Ornate, compofite, conuenienter - Właſnie, wrim chędogo.
- 11: Concinniter - Wiednim ſtrichu.
- 12: Concino, Simul cano - Społu ſzpiewām, przidrugi ſzpiewām.
- 13: Concentio -

strona: 232b

Spolne ſpiewanie.

- 1: Conventus, Harmonia ex diuerſis reſultans vocibus - Spiewanie melodią piekną, zgądwspiewaniu.
- 2: Concinentia, Concentio - Zgoda wſpiewaniu.
- 3: Concio, Conuoco - Zwołiwām dokupy.
- 4: Concio, [...] ſuggeſtum vnde verba fiunt - Kazalnica, katedra **zktoreijrzecz [!]** czynimij. ¶
Concio [...] **[significat]** multitudinem populi aſſiſtentis conuocatam - Zgromadzenie **iudu [!]**
. ¶ Concio [...] **[significat]** orationem ipſam, quae ad populum habetur - Mowa **da loudzi [!]** .
- 5: Concionor, Orationem habeo, concionem habeo - Kązę, mam rzecz do ludu.
- 6: Concionabundus, [...] concionans, concionem habens, concionatorem agens - Kazanie albo rzecz cziniącij.
- 7: Concionator, Concionem habens - Kaz nodzieia.
- 8: Concionatorius, quod ad concionem pertinet, concionalis, concionarius - Przinażęcij do kążania, do mowij.

9: Concionalis, Conciouatorius [*lege*: Concionatorius], concionarius - Społobnij do mowij, do kazania.

10: Concionarius - Kaznodzieiowi.

11: Concipillo, [...] corripio, et inuoluo - Poriwam.

12: Concipio, Simul capio, apprehendo - Poimuię, poczinam, rozumiem.

strona: 233a

1: Conceptus, Apprehensus, generatus - Poczęty.

2: Conceptus, pro ipso foetu - Ten ktori szie wziwocznie poczał.

3: Conceptio, Conceptus - Poczęcić.

4: Conceptaculum, [...] Conceptabulum, Quod aliquid continet - Ogarnienie, rzecz nieiąka wfobie nieco **trzi maiąca** [!].

5: Conclamo, Simul clamare, clamo - Społem wołam. ¶ Conclamatum est, hoc est transactum et finitum est - Iuz sziestało, iuz przemineło.

6: Conclamatio, Multorum clamor - Krzik spólni wiele ludzi.

7: Conclamito - Wszedzie obwołiwam.

8: Conclamatus - Zwołani.

9: Conclauis, Locus secretior in interioribus tectis, vnam habens clauem communem domesticis - Komora, Gmach.

strona: 233b

1: Conclauium - Gmałzek.

2: Concludo, Simul claudo, constringo, cogo, comprehendo - Zawieram. ¶ Concludo [...] perorare, id est, orationem terminare - Mowę zawieram.

3: Conclusio, [...] quam [...] Perorationem, [...] Cumulum vocant - Zamknienie, koniec.

4: Conclusiuncula - Małe zawarcić.

5: Concoenatio - Spółuwieczerzanie. Conuiuium [...] computationem [...] vocant

6: Concolor, Eiusdem coloris - Iednakiey farby.

7: Concoquo, Coquo - Warzę, trawię, zwarzam.

8: Concoctio - Trąwienie.

9: Concorporo, In vnum corpus redigo - Złączam, mierzam.

10: Concors, [...] qui vnus cordis, siue vnus animi est, consentiens, conueniens, coniunctus
- Zgodni, iednei miŹly.

11: Concordia, Vnanimitas, et confensus - Zgoda, iedna myŹl.

strona: 234a

1: Concorditas, [...] concordia - Zgoda.

2: Concorditer, Vnanimiter, pari consensu - Zgod nię, iednomiŹlnie.

3: Concordo, Conuenio, concors sum - Zgadzaę, nacziagaę.

4: Concordatus - Zgadzaņię.

5: Concratitius - Nakrziz włofoni wkręte **vcizinony** [!], **prezepliātani** [!]. [...] quod ex confertis
cratibus fit.

6: Concredo, Credo, commendo, fidei alicuius committo - Zwierzęę Źwie.

7: Concremo, Cremo - Palię.

8: Concrepo, Perfono - Skrzypię, trzeŹczę.

9: ConcreŹco, Simul creŹco, vel conglutinator - ZraŹtaę Źwie.

10: Concretus, Mixtus, conflatus, compositus, et quasi conglutinatus - Zrosły, zmarzły.

11: Concretum, Coniunctum et conglutinatum - Spoiņię, zlaczeņię.

12: Concretus - Zmarzani.

13: Concretio, Compositio - ZroŹlina.

14: Concriminator, [...] criminator - Złorzecę, vwłaczęę.

15: Concrucior, Doleor, torqueor - Traępieņię miec, vdreczonim byę.

16: Concubo, siue [...] Concumbo, fimul dormio - **Lez ę** [!] zdrugim.

17: Concubitus, Coitus - Miełofzcz, **zł iega** [!] -

strona: 234b

nię.

1: Concubinus - Społu liegaięci.

2: Concubinatus - Społu liezeņię.

3: Concubium - PierwoŹpy, ta czeŹcz nocy ktorey Źwie kaędę rzecz wŹpokoiaę. Noctis primus
Źomnus

4: Concubitor, Qui cum alio cubat - Społufipiacz.

5: Conculco, Calco, calcibus premo, obtero, protero - Depęę nogamit, łocęę.

- 6: Conculcatio - Nogami podeptanie.
- 7: Concupio, Cupio - Pozadąm.
- 8: Concupifco - Barzo zadam.
- 9: Concupifcor - Ieftem požądani.
- 10: Concupifcentia, [...] bonarum aequae, ac malarum rerum appetitus - Požadliwość.
- 11: Concuro, Curo - Staram fzie.
- 12: Concurator, [...] Contutor - Społu fzie ftaraiąci.
- 13: Concurro, Simul curro - Społu biezę.
- 14: Concurfus, Concurfio, congregatio - Zchączka, zbieżenie.
- 15: Concurfo - Itam y fam biegąm. [...] Huc illuc cafu, et temere concurfare.
- 16: Concursator - Tu-

strona: 235a

łącz, biegun.

- 1: Concursatio - Pořmikanieę, bieganieę.
- 2: Concuruo - Nakrzywiąm, nachiliąm.
- 3: Concutio, Vehementer commoueo, commoueo - Strząřam, potłukię.
- 4: Concuřsus, Commotio - Sruřzenieę, ftrefzenieę.
- 5: Condalium, Anuli genus - **Prerřczien [!]** .
- 6: Condecet, Decet - Godzi fzie, prziftoy.
- 7: Condecenter - Prziftoinie.
- 8: Condecentia, Concinnitas, decorum, ornatus - Prziftoi nořzc.
- 9: Condecoro, Orno, honeřto, cohoneřto - Zdobieę.
- 10: Condecure - Ozdobnie.
- 11: Condemno - Potępiąm.
- 12: Condenso, Cogere, řpiffare - Zgåłzcząm,
- 13: Condenseo - Gęřcieię.
- 14: Condensitas - Zgåłzczęnieę.
- 15: Condensus - Gęřto vcziniony.
- 16: Condepřo - Zdzmeę, mieřząm.

strona: 235b

- 1: Condico, Simul determino, constituo, denuncio, dicto conuenio et significo - Oznajmiam, obiecuię, naznaczam.
- 2: Condictum, Quod in commune est dictum, id est, promissio vel pactum inuicem factum - Przirzeczenie.
- 3: Condictio, in diem certum eius rei, de qua agitur denunciatio - Pozwanie, Oznajmienie.
- 4: Condictitius - Przipozwani.
- 5: Condignum, Pro digno - Godno.
- 6: Condigne - Godnie.
- 7: Condio, Sapidum facio, aliquo sapore commendo - Zprizimaki czinie, zaprawiam.
- 8: Conditus - zaprawiony, opieprzony.
- 9: Conditio, Actus ipse condiendi, condimentum - Zaprawa smaczna.
- 10: Conditus, [...] conditura - Zaprawa.
- 11: Conditor - Zalsalacz, zaprawca. Qui fercula condit.
- 12: Condimenta, [...] gulae irritamenta, quae ad condienda obsonia fiunt - Przimaky.
- 13: Conditarius, [...] qui condimenta conficit, aut vendit - Lakotki cziniaci y przedaiaci.
- ¶ Conditarius Quod ad condimenta pertinet - Do przimakow dobri.
- 14: Conditaneus, [...] quod condi, vel condiri potest - Do przimakow **dobori** [!].
- 15: Conditura, Condimentum - Przimak.
- 16: Condisco, [...] Disco - Vczę szie,

strona: 236a

prziwicam.

- 1: Condiscipulus, Qui cum alio discit - Towarzisz szkolny, Spolni vzen.
- 2: Condo, In interiorum locum ad custodiam do, repono, recondo - Chowam, odkladam na strone. ¶ Condo [...] constituo, aedifico - Buduię, zaklad.
- 3: Conditus, Reconditus, repositus - Odlozoni, zachowani.
- 4: Conditor, Qui aliquid facit, vel rei alicuius autor - Stworziciel, winalazca.
- 5: Conditorium, Locus in quo aliquid reponitur - Miejsce na ktore nieco chowamy, grob.
- 6: Condititius, Quod conditum est, et seruatum - Czokolwiek jest zchowanego.
- 7: Condituus, Quod conditum seu repositum est, siue quod apte condi, et seruari potest - Dobri do chowania.

- 8: Conditio, Modus, ratio, lex, pactum, pactio, fortuna, Ítatus - Stąn, Ítanowanie, vÍtawa.
9: Conditionalis, Quod conditionem habet adiunctam - Bedący pod vÍtawąm.
10: Conditionaliter, sub vel cum conditione, lege - Pod obowiąskiem.
11: Conducus - Klucznik, Ízaffarz ktori potrawe widaie y chową.

strona: 236b

[...] is qui condendis, hoc est, reponendis cibis praepofitus est

- 1: Condoceo, Doceo - Vcze.
2: Condocefacio, inftruo, affuefacio - Zwiczaiąm, czwiczę.
3: Condoleo, doleo, dolore afficior - Załúie, Ípolną zalószcmąm.
4: Condoleſco - Zalmąm.
5: Condoneo, [...] Dono - Przepufzcząm, przegladąm.
6: Condonatio - Odpufzenieę.
7: Condormio, Simul dormio - Spie Ípołem.
8: Conduco, Simul duco, congrego, cogo - Zwodzę, zganiąm. ¶ conductus - Naiety, Ítanowiony.
9: Conductor, Qui rem aliquam, aut operam alicuius pecunia conducit - Naimacz.
10: Conductio, Redemptio - Naieczyę.

strona: 237a

- 1: Conductitiis, Quod conduci solet, siue ex eorum numero est, quae conducuntur - Rzecz ktorą ieft naiemną.
2: Condulus, Anulus - Pierſzczien.
3: Conduplico, Duplico - Dwoie, dwa **raz i [!]** wiecey przicziniąm.
4: Conduplicatio, Duplicatio - Dwoienie.
5: Condylus - Kłikiec, pięłzcz. Iunctura, et nodus articulorum in digitis eminens
6: Confabulo, et confabulor, Colloquor - Baię.
7: Confercio, [...] compleo - Nadziewąm, natkiwąm.
8: Confertus, Condensatus - Natkany, nadzány.
9: Confertim, Dense - Gełto, czizbąm.
10: Confero, In vnum fero, congero - Zna-
11: Ízám, zgromadzám.

strona: 237b

- 1: Collatio, [...] quod in vnum confertur - Zniefzenie, zdanie, zebranie. ¶ Collatio, [...] comparatio, fimilitudo - Stołowanię, rownanię.
- 2: Collatus - Zniefziony, zebrany.
- 3: Collatitius - Coieft [!] zebranego, zniefzionego. Quod collatum eft.
- 4: Collator - Zdawca, Zgromadzac.
- 5: Conferueo, Simul ferueo, ferueo - Weſpoł warzę.
- 6: Confertim, Statim, eueftigio, illico, fine vlla mora - Natich mięft, hned, teraz.
- 7: Confibula - Klefzcze ktorimi drzewo rozłupione vimuią.

strona: 238a

- 1: Conficio, Facio, perficio, exequor - Odprawuię wikoniwam
- 2: Confectio, Abſolutio, perfectio, compofitio, comminutio - Odprawienię, dokonczenieę.
- 3: Confector, Confumptor, [...] executor - Odprąwca.
- 4: Confectura - Odprawa, vczynienię.
- 5: Confido, Nihil addubito, fidem in aliquo repositam habeo, pro certo duco, aliqua re nitor, adfum animo, timorem omitto - Vfam, wierze.
- 6: Confidens, [...] pro audaci et temerario - Hardy, wiele o ſobie trzimaiący, ten ktori kazdego chiez iefzcz.

strona: 238b

- 1: Confidentia, Audacia, temeritas - Hardofzc, fzmiałofzcz do złęgo.
- 2: Confidenter, Audacter, animofe, temerarie - Smielie, popędliwie.
- 3: Confisus - Vfaiący, wierząci.
- 4: Confisio, Fidentia, firma animi ſpes - Vfnoſzcz.
- 5: Configo, Figo, transfigo, vulnero - Przebiiam, przeſziwam.
- 6: Confixus - Przebity, przepchniony. [...] Confictus
- 7: Configuro - Przypodobiwam.
- 8: Confingo, Fingo, comminiſcor, excogito, mentior - Zmiſzląm, winaiduię.
- 9: Confictus, Fictus - Zmiſzlony.
- 10: Confictio, Machinatio - Zmiſzlenie wimiſł.
- 11: Confinis, Conterminus, eodem habens fines - Prziległy.

12: Confinium, [...] finis agri, vbi cum altero coniungitur - Granica, przyległość.

13: Confio, Fio, fiue conficior - Stawęm fzie, vczinioni iestem.

14: Confirmo, Firmum facio, robur addo -

strona: 239a

Twierdę, vmocnięm. ¶ Confirmo [...] asseuero, affirmo - Za pewno powiedęm.

1: Confirmator - Wtwierdzacz.

2: Confirmatio - Twierdzenie.

3: Confiscare, [...] publicare bona, et in fiscum, hoc est, aerarium principis redigere - Do państwa albo zwierzchności majątki przepaść.

4: Confiteor, Profiteor, agnosco, fateor - Wznawęm.

5: Confessus - Co winanoieft [!] . Wznanie, azecz.

6: Confessio - Wznanie, spowiedz.

7: Confessor - Wznawacz.

8: Conflagrare, [...] ardere, aut flammis confumi - Zgorzec.

9: Conflare, Simul flare - Społem dęć.

strona: 239b

1: Conflatura, Conflandi ratio - Spółob fzmelcowanię kruczow.

2: Conflecto - Nachęm.

3: Confligo, Dimico, acie decerno, praelium committo - Bitwe fęcęm, bię fzie.

4: Conflictio, et Conflictor, Pugno, percutio, affligo - Węcze czefto.

5: Conflictatus, Agitatus, vexatus - Vtrępiony, vexowany.

6: Conflictatio - Otręcanię, iednego zdrugim bitwa.

7: Confluere, Simul fluere - Zpołem ple, zcziekęm.

8: Confluens, [...] alueus in quem duo flumina conueniunt - Mieftce gdzie fzie dwie wodze zchodę.

9: Confodio, Fodio - Zagrzebęm.

10: Confosus, hoc est transfixus, confectus, necatus - Przekopany, przekłoty.

11: Confore, Fore, futurum esse - Być potim.

12: Conformis, Quod est eiusdem formae, similis - Podobnego kształtu.

13: Conformo, [...] in forma [lege: formam] redigo, formo, figuro -

strona: 240a

Formuie czinie podobnim.

- 1: Conformatio, Forma, compofitio, exornatio - Podobną forma.
- 2: Conformatus - Vformowany.
- 3: Confornico, In fornicem, formare - Sklepię.
- 4: Confoueo, Simul foueo - Cziepło zachowuię.
- 5: Confremo, Fremo, vel fimul fremo - Zgrzitąm, zacađąm fzie, zapałum fzie.
- 6: Confrico, [...] fimul fricare - Zczierąm.
- 7: Confringo, Frango, infringo - Ląmie.
- 8: Confractus - Złąmany.
- 9: Confragosus, Praeruptus, alper et durus - Twardy, Pokwiekany.
- 10: Confugio, Fugio, profugio, perfugio, praefidium vel auxilium peto - Vcziekam fzie.
- 11: Confugium, Perfugium - Vczieczanię.
- 12: Confulcio, Fulcio - Podpierąm.
- 13: Confulgeo, Refplendo - łfne fzie.
- 14: Confundo, Perturbo, et omnia in vnum miſceo, permifceo - Miefząm.
- 15: Confusus, Perturbatus, turbulentus, varius, permixtus - Pomiefzany.
- 16: Confusio, Perturbatio - Zakalenie, pomiefzanie.
- 17: Confufe, Permixture, perturbato ordine - Miefzanie, nierządnie.
- 18: Confuto, Refello, diluo, redarguo -

strona: 240b

Odpor daie, inaczey wikładąm, zwiczieząm.

- 1: Congelo, Conglacio, frigore aftringor, coëo, coagulor - Marzne.
- 2: Congelatio - Zmrazznieię.
- 3: Congemino, Gemino: hoc eſt, duplico - Powtorząm, dwoię.
- 4: Congeminatio, Duplicatio - Powtorzanię.
- 5: Congemo, Simul gemo - Wzdichąm.
- 6: Congenero, Adiungo, coniungo, quali genere iungo - Towarziſze, zpowinowacąm.
- 7: Congenitus - Społem vrodzony.
- 8: Congener, Eiuſdem vel confimilis generis - Iedney family, rodu iednego.

- 9: Congenulare, [...] genu replicato cadere, vel genibus flecti - **Przikle knaç [!]** .
- 10: Congermino, Coalescere, coniungi, vel confociari - Zraŧam, ŧpołèie rofne.
- 11: Congerro - Rozmawacz, powiedacz.
- 12: Congero, Congrego, coaceruo, comporto - Zgromadzam.
- 13: Congestus - Zgromadzony.
- 14: Congeries, Coadunatio, cumulus, agger - Zgromadzenie.
- 15: Congestitus, Quod congestum est-

strona: 241a

Skupienie.

- 1: Congiarium, Munus imperatorium - Krolewski dar, podczywy.
- 2: Conglaciare, [...] in glaciem conuerti, congelari, glacie concreŧcere - Zmarznac.
- 3: Conglobo, in globum cogo, coniungo - Zwyam ztaczam.
- 4: Conglobatio - Ztoczenie, zgromadzenie.
- 5: Conglobatus - Ztoczony, zwity.
- 6: Conglobatim - Wkulie, wokrag. [...] per globos.
- 7: Conglomerum, Inuoluere, ŧuperaddere - **Iakwkłebekwiye [!]** .
- 8: Conglutino, Coniungo, copulo, conflo - Sklyam, zlaczam.
- 9: Conglutinatio, Coniunctio - Zlaczanie, skleianie.
- 10: Congraecor, et Congraeco, Computationibus indulgeo, genialem vitam ago - Vtracam, kołacie ŧtroie.
- 11: Congratulor, Signis laetitiam ostendo, cum aliquo gaudeo - Społu ŧzie weŧfelie.
- 12: Congratulatio - Winŧzowanie ŧzczelzcia.
- 13: Congredior, Simul gradior, coeo - Zchadzam ŧzie. Congredior [...] ad pugnandum, vel diŧputandum ire - Zniekiem ŧzie vderzam.
- 14: Congreffus, Congreffio, conuentus, conflictus -

strona: 241b

Zgromadzenie, potkanie.

- 1: Congrego, Contraho, cogo, in vnum compello, conuoco, coaceruo, aggrego - Zgromadzam.
- 2: Congregatus - Zgromadzony.

- 3: Congregatio - Zgromadzenie.
- 4: Congrex, [...] gregi copulatus, commistufque - Zmieszany, z ładadem.
- 5: Congruo, Conuenio, confentio - Zgadząm łzie, przizwaliaę.
- 6: Congruens, Aptus, accommodatus, conueniens - Przitrafiaiaę łzie.
- 7: Congruentia, Conuenientia, fimilitudo - Zgodna rownołzcz.
- 8: Congruenter, Conuenienter - Przinaleziczie, łnadnie.
- 9: Congrus, fiue Conger - Węgorz morsky.
- 10: Coniicio, Iacio, iaculor, fimul iacio - Na kupe miece, zrucąm. ¶ Coniicio [...] coniectura affequir, coniecturam facio, agnołco, auguror, diuino - Domniemawąm łzie, rozwarząm.
- 11: Coniecto, Exiłtimo, iudico, diuino - Vwarząm, dochodze rozumem.

strona: 242a

- 1: Coniector, Interpres fomniorum, et portentorum vates - Wikładacz łnow, gadacz.
- 2: Coniectura, [...] rei latentis iudicium, [...] id quod quis per rationes, etigna et tempora, et huiufmodi coniiicit, id est cogitat, et colligit, opinio, fufpitio [*lege*: suspicio], diuinatio - Domił.
- 3: Coniecturalis, Quod per coniecturam colligitur, et proponitur - Rzeczienieiaką ktorey łzie domiłzłamy.
- 4: Coniectus, Iactus, coniectio - Przimiot, przirzucenię.
- 5: Coniectus - Zruczoni, obruczoni.
- 6: Conila, fiue Conile, Olus [...] cicutae fimillimum - Pápie iaýca, czywoną lebiotka.
- 7: Conion - Swinią welfz.
- 8: Coniłco, cornu petere more arietum - Trikiłząm łzie.
- 9: Coniugo, Coniungo, quali in vnum iugum iungo - Zprzągąm złącząm.
- 10: Coniugatio, Coniunctio - Spoianię, złączanie.

strona: 242b

- 1: Coniugium, matrimonium - Manzelski łtan.
- 2: Coniugalis, Quod ad coniuges, fiue ad coniugium pertinet - Manzelsky.
- 3: Coniunx [...] fiue Coniux, [...] Vxor - Zona.
- 4: Coniungo, Simul iungo, copulo, confcio, congrego, coagmento, cocilio, connecto - Złącząm łpaiąm.

- 5: Coniunctus - Złączony.
- 6: Coniunctio, Copulatio, congregatio, necessitudo - Złączenie, łączenie.
- 7: Coniuncte, Simul, coniunctim - Współ, łącznie.
- 8: Coniuro, Simul iuro, confentio, conspiro - Zprzysięgam ście, zawiągam ście.
- 9: Coniuratio, conspiratio - Zprzysiężenie, zмова.
- 10: Coniurati, [...] qui coniurarunt - Zprzysiężony.
- 11: Conlatro, Latratu infesto, obloquor - **Przysiężenie kuie [!]** obmawiam.

strona: 243a

- 1: Connecto, Simul necto - Zwięzanie.
- 2: Connexus - Zwięzany.
- 3: Connexus - Zwięzanie.
- 4: Connitor, Simul, vel vehementer nitor, operam do - Wzięnię, wężę ście. ¶ Conniti, [...] eniti, et parere - Rodze.
- 5: Conniueo, Oculorum palpebras moueo, modo claudio, modo aperio: et [...] diffimulo - Poblągam, przeglądam, mrugam.
- 6: Conniuentia, Diffimulatio - Przeirzenie, pomrugnienie.
- 7: Connubo, Matrimonio iungor - Żenie ście.
- 8: Connubium, Ius legitimi matrimonij - Ożenie, małżenskię.
- 9: Connubialis, Nuptialis, quod ad connubium pertinet - Węselny.
- 10: Connudo, Nudo - Odkrywam.
- 11: Conopeum - Namiotek u loza. Tentorium feu velum

strona: 243b

- 1: Conops - Komor. [...] Culicem appellamus.
- 2: Conor, Nitor, operam do - Wzięnię, wężę ście.
- 3: Conatus, Nifus, labor, vis, impetus - Podiężenie ście rzeczy, wzięowanie, wężenie ście.
- 4: Conamentum - Podłoga. item, podpora.
- 5: Conquadrare, In quadratam figuram redigere - Czworograniaę czynię.
- 6: Conquassare, Concutere [...], vel confringere, conterere - Namięge tłukę, zkruszam, **wkąskilamie [!]**, Izdzimac.
- 7: Conquassatio, Concutio, commotio - Ztłuczenie, ztrężenie.

- 8: Conqueror, Queror - Narzekam, vskarzam fzie.
- 9: Conqueftus, Querela - Vskarzanie.
- 10: Conqueftio - Narzekanie.
- 11: Conquiefco, Quiefco - Odpocziwam.
- 12: Conquinifco, Caput inclino - Naklaniam fzie, zchilam fzie, dutkuię.
- 13: Conquiro, [...] diligenter quaero, et inueftigo - Pilno znaiduię, fzukam.
- 14: Conquisitio - Pilne zebranie, zgromadzenie, znaidzenie.
- 15: Conquistores, [...] homines illi, per quos milites conquirebantur - Badacze, fzukacze.
- 16: Conquisitus - Przebrani.
- 17: Conquisite, Docte, et diligenter, exquisite - Barzo pilnie, zwielka pilnoszczia, przebranie.
- 18: Conrei, [...] qui fimul ob eandem caufam rei facti funt - Spolnie winny, iednoftaino oskarzeni.

strona: 244a

- 1: Confalutare, [...] vltro, citroque falutare - Iednego zdrugim pozdrowienie, fpolnie witaanie [!].
- 2: Consalutatio - Spolne pozdrowienie.
- 3: Consanguinei, [...] qui fanguine inter fe connexi funt, per virilem fexum - Krewny prziaczelię.
- 4: Consanguinitas, Ipfa fanguinis coniunctio - Krewnoszc.
- 5: Consano, Curo, fano - Vzdrawiam, vliczam.
- 6: Consanefco, Sanus fio - Ozdrawiam.
- 7: Consarcinare, Simul farcire [...], et nullo delectu coniungere - Zgromadziwfzy co fzie trafy wiązę, zkupiam.
- 8: Consarrio, Sarrio - Czifzczę, chędozę.
- 9: Consaucio - Rane zadaie, obrazam takze iucha cziecze.
- 10: Confcelerare, [...] fcelere confpurcare - Niecznota ofzpeczic.
- 11: Confceleratus, Sceleratus - Niecznota wielki.
- 12: Confcendo, Nauim ingredior nauigandi caufa - W ftepiuę na łodz.
- 13: Confcensio, Afcenfio - Wítapienie dołodzy.

14: Confcindo, In multas partes fcindo, difcindo, difcerpo - W ftuczky kraię, lamię, targam, fziekę.

strona: 244b

1: Confciffura, Ipfa ruptio - Przełup, rozerwanie, rozrifsowanie, rozpadlina.

2: Confciffus, Difcerptus - Roztargniony, **rodrapany** [!] .

3: Confcio - Czuię fzie wnieczim.

4: Confcitus - Wiadomosc` maiaci.

5: Confcifco, Confcentio, communi confilio ftatuo, decerno - **Zwiadomofzczicznie** [!] , ftanowiam, zezwalam. Confcifcere fibi mortem - Sam fziebie zamordowac, smierczy sobie bic przicina.

6: Confcius, Particeps, focius, teftis, qui rem occultam vna fcit - Wiedzacy rzecz tajemna, czuiaci fzie wnieczim.

7: Confcientia, Recordatio, animi quaedam ratio, vis et lex a qua et de recte factis et fecus admonemur - Sumnienie, fpomnienie fwich fpraw.

8: Confcribello, [...] confcribo - Spyzuię.

9: Confcribo, Simul fcribo, compono, cogo - Spisuię.

10: Confcripti, qui in Senatu fcriptis annotati erant - Wpiffani miedzi vrzad.

11: Confcriptio, Scriptio, compositio - Spifsanie.

12: Consecro, Seco, difsecro - Rozfziekuie, wftuczki kraię.

13: Consectio, Sectio - Rozfziekanie, zrabanie.

strona: 245a

1: Consecro, Sacro, dico, dedico, religiofum facio - Offiaruię, oddaię bogu y fzwietim rzeczam.

2: Consecratio, Dedicatio - Polzwiecenie, offiarowanie.

3: Consecrator - Polfwieczac.

4: Consecraneum, Quod est consecratum - Co est polzwieconego, offiarowanego.

5: Consemineus - Polziany wzeliakimi fziemiony.

6: Conseminalis - Poliani.

7: Conseneſco, Senefco, annis et aetate ingraueſco - Starzeię fzie, ftarim fzie ftawam.

8: Conſentio, Conuenio, idem ſentio - Prizwalam, przefstawam natim, Zgadzam fzie.

- 9: Confentiens, Conueniens - Zgadzaiąci szie, przywalaiący.
- 10: Confenfus, Confeffus - Zgodzenie fie, confens.
- 11: Confenfus, Concordia, conuenientia, confenfio, confpiratio, et quali concentus - Zgoda, podzwolenie, fpolne vradzenie.
- 12: Consensio, [...] Communio rerum omnium, cogitationum, fufpicationumque concordia, confenfio, confpiratio - Podzwolenię, vgodzenie.
- 13: Confentaneus, Conueniens - Zgadzaiąci szie, podobny.
- 14: Confentitur - Zgadzą fie.
- 15: Confepio, Sepio, munio, claudio - Oppłoczam, ogradzam.
- 16: Confeptum, Quod vndique claufum, munitumque est - Zewfząd miefce ogrodzonę.

strona: 245b

- 1: Consequor, Sequor - Doftawam, dogania^m, dofzcziguię.
- 2: Consequens, Sequens, futurus - Przifzli.
- 3: Consequens, Argumenti conclusio - Zamknienie.
- 4: Consequentia, Confecutio - Nafzladowanie, zawarcie.
- 5: Consequenter - Stego pochodząc, koncząc.
- 6: Consector, Auide fequor, capto, aucupor, perfequor - Nafzladuię, fczygam, gonie.
- 7: Consectatio, Captatio, aucupium - Pilne nafzladowanie, dochodzenie, fcziganie.
- 8: Consectator - Ten ktori dochodzi.
- 9: Consectarius, Confequens - Nafliadiuci.
- 10: Consectarium, [...] argumentum breuiter aftrictum, in quo conclusio neceffario fequitur antecedens - Zamknienie.
- 11: Consectaneus, Qui alios affectatur - Dochadzacz.
- 12: Consero, Coniungo, connecto, confero - Spaiam, łączę, wplatam, miefzam.
- 13: Consertus, Connexus, contextus - Spoiony, złączony.
- 14: Conserte, Coniuncte - Miefzanie, fpoienie.
- 15: Consertor - Zapafnik.
- 16: Consero, Planto, fero, femino - Szczepię, szieię.
- 17: Consitus -

strona: 246a

- 1: Polżiąny, fczepamy nafadzony.
- 2: Consitio, Satio – Sianię, fczepienię.
- 3: Consitor, Sator, plantator – Rozfżiewacz, ogrodnik.
- 4: Consitura, Confitio – Polfianię.
- 5: Conserratus, Serrae in modum denticulatus – Zęby maiący iako pielka.
- 6: Conseruo, Seruo, tueor, cuftodio, obferuo – Zachowuię, ftrzegę.
- 7: Conseruatus – Zachowany.
- 8: Conferuator, Seruator, praefes, cuftos – Obronca, ftroz, zachowowatel.
- 9: Conferuatric – Zachowatelka.
- 10: Conferuatio, Obferuatio – Zachowanię.
- 11: Conferuus, Qui cum alio eidem domino feruit – Spolny słuęa, Towarżifz.
- 12: Conferua – Społu słuęebnica.
- 13: Conferuitium – **Spolue [!]** słuęenię.
- 14: Consideo, Simul fedeo – Społem fzieję.
- 15: Confessor, Qui vna cum alio fedet – Społem fziejący.
- 16: Conselfus, [...] homines in vno loco fedentes – Spolne zgromadzenię, zafziedzenię.
- 17: Considero, Difpicio, iudico, cogito – Vpatruię, vwaząm, rozmifzląm.
- 18: Consideratus, Prouifus, meditatus – Rozwazony, rozmifzlony.
- 19: Consideratus, Prudens, qui confiderat – Kazdą rzecz rozwazaiący, mądry, op-
- 20: patrny.

strona: 246b

- 1: Considerator – Przegliedzacz.
- 2: Consideratio, Circunfpectio, animaduertifio – Baczenię, roczwazanie.
- 3: Considerantia – Bacznosc.
- 4: Considerate, Cogitate, confulto, prudenter – Bacznię, mądrze.
- 5: Considerantius – Oppatrniei, baczniei. Confideratius
- 6: Consido, Simul affido – Społem fziejąm, pofadząm fzie.
- 7: Consigno, Obfigno, figno, firmo – Pieczetuię, znacę.
- 8: Consignatus, Obfignatus, fignatus – Poznaczony, zapieczętowany.
- 9: Consignatio, Sigilli impreffio – **Zapieczętowanię [!]** .

- 10: Consignantius - Zliepřzim znakiem.
- 11: Consignatissime, infligniter, maximeque - Znaczeniuchno.
- 12: Consileo, [...] conticere - Milczę.
- 13: Consilefco - Vmilkiwam.
- 14: Consiligo - Babia dupa. [...] **Romelea**, [...] **Pata leonis**.
- 15: Consilio, Simul falio - Społem poskakuię.
- 16: Consilium, Deliberatio, cogitatio - Rada.
- 17: Consiliosus - Poradni.
- 18: Consilio, Confulo, delibero, vel confulto - Radzeřzie, radędaię.

strona: 247a

- 1: Consiliator, [...] qui alicui dat confilium - Raęca, radi dodawaiacy.
- 2: Consiliarius, Qui ab aliquo in confilium adhibetur, autor, praescriptor, qui alicui confilium dat - Raęca.
- 3: Consulo, Confilium peto - Radze řzie, radi řzukam. ¶ Confulo [...] AEqui vel boni - Za dobre przymuię. ¶ Confulo [...] confilium do - Radi **dodwam** [!], radze.
- 4: Consulor - Radzã řie mnie.
- 5: Consul, Tutor annuus Reipub. publici confilij princeps - **Bormirřtz** [!].
- 6: Consularis, Vir qui Confulatam gefřit - Ten ktori beř bormirřrzem, řtari bormirřrz.
- 7: Consulatus, [...] tempus quo Conful in officio eřt - Czas przez ktori ieřtem bormirřrzem.
- 8: Consulto, Delibero - Radzę řzie Rozmiřliam řie.
- 9: Consultor - Radzãci.
- 10: Consultatio, Deliberatio - Rozmiřlanię, radzenię.
- 11: Consultus, [...] qui confulitur, hoc eřt, a quo confilium petitur - Vmieięci poradzić. Consultus [...] pro prudenti et řapienti - Mądry, poradny.
- 12: Consultum, Statutum, fiue decretum - Vradzenię.

strona: 247b

- 1: Consultor, Qui alium confulit, qui confilium ab aliis petit - Rady řzukaięcy. ¶ Consultor [...] qui alij confulit - Rady dodawaięcy.
- 2: Consulte, Prudenter - Mądrze, Zdobřam radã.
- 3: Consultissime, Optimo confilio, prudentissime - Poradnie, mądrze.

- 4: Consulto, Cogitatio, dedita opera, de industria - Zdobrim naradzenim, zechczeniã.
- 5: Consimilis, Similis - Prawie podobny.
- 6: Consipere - Mędrzec.
- 7: Consisto, Infito, commoror, subfito, refideo - Zaftanowiam fzie, ftoię.
- 8: Confobrini, Qui ex duabus fororibus sunt editi - Bracziã cziotczeni.
- 9: Confobrina, Materterae meae filia - Sioftra cziotecznã.
- 10: Consocer - Schwagrowdwi ziaczni u dzieci.
- 11: Consocio, Societatem in eo, communico, coniungo - Zlaczã, ftowarzifzã fpaiam.
- 12: Consociatus - Stowarzifzony, zlaczony.
- 13: Consociatio, Societas, communio - Stowarzifzenie, zla[c]zenie.
- 14: Consolido, Redintegro, et in unum congero quod prius ruptum aut diuisum fuerat - Do kupi zgromadzã co beło przed tim rozltrlzelano, fpaiam, skleiam.

strona: 248a

- 1: Confolidatio - Zlaczenie.
- 2: Confolor, Solor, leuo, dolorem leuo, moerorem minuo, desiderium lenio, consolationem adhibeo - Cziefzẽ, troske oddalam.
- 3: Confolabilis, Quod consolationem admittit - lętwy do pocziechy.
- 4: Confolabilis - Pocziefzni.
- 5: Confolatorius, Quod confolatur - Cziefzãcy, pocziefzny.
- 6: Confolator - Pocziefziciel.
- 7: Confolatio, Leuamen, leuatio doloris, confirmatio - Pocziecha.
- 8: Confolabundus, Agens confolatorem, confolatoris officio fungens - Cziefziciel.
- 9: Confomnio - Sen mãm, nimifie.
- 10: Confono, Simul fono - Społu dzwieczẽ.
- 11: Confonans - Społu brzmiãci.
- 12: Confonus, Conueniens - Zgodliwy.
- 13: Confopio, In fomnum induco, obruo - Vfpym.
- 14: Confors, Eiusdem fortis, id est, conditionis et fortunae, et qualitatis in omni re, et negotio particeps, focus - Spolny towarzifz, vcziefznik.
- 15: Confortium, Societas, communio - Towarzifstwo, zlaczenie, polpolftwo.

16: Confortio, Societas, communitio - Towarzystwo.

17: Conspargo, Aspergo, respergo, perfundo - Kropię, poliewam.

18: Consperfus -

strona: 248b

Pokropiony, poliany.

1: Conspicio, Video, cerno - Widzę, baczę.

2: Conspicior - Widzą, mie.

3: Conspetus - Ogłądanie, widzenie.

4: Conspiciendus, Dignus qui conspiciatur, illustris, insignis - Zaczny, sławny.

5: Conspetus, Pro aspectu - Virzenie widzenie.

6: Conspicuus, [...] significat sagacem, perspicacem, acutum - Mądry, ostrozy. ¶ Conspicuus [...] clarum, et qui ab omnibus conspicitur - Ten naktorego szie wżifcy ogładaia, pow[a]zny.

7: Conspicor, Conspicio - Widzę.

8: Conspicillum, [...] specula - Wiezka do strazei, wipatrowanie.

9: Conspiro, Simul spiro, conflo - Współ dmę. ¶ Conspiro [...] consentio, siue communi animo aliquid aggredior - Spolnie szie zmaвам, przizwalam, zprizfięgam ku do brému y ku złemu. ¶ Conspirare in deteriorem partem pro coniurare, et [...] coire - Zmowicfie. ¶ Conspiro [...] couoluere - Włebek szie wiye.

10: Conspiratio, Concordia, consensus, coniuratio - Zmowa, zprizfięzenie, do vczinienie nieiakiey rzeczy.

11: Conspiratus - Zmowioni wespół. [...] conspirans

12: Conspiratus - Zzmowienim.

13: Conspirati, Qui conspirauerunt et coniurauerunt - Czi ktorzifzie zmowiele, zprizfię-

strona: 249a

glyna iedno.

1: Conspisso, Condensio - Zgąszczam.

2: Conspoufores, [...] duo vel plures eiusdem rei sponfores, qui a Iureconsultis correi dicuntur - Spolny rekoimiowie.

3: Conspuo - Oppluwam.

4: Conspurco, Commaculo - Plugawie.

- 5: Conſtabilio, Stabile et firmum facio - Stanowie, vt wierdzam [!] .
- 6: Conſtagno - Wodą zaliewam, bagnieię.
- 7: Conſtellatio - Zeifzcz ie znakow niebieskich przy porodzeniu człowieczim.
- 8: Conſtellatus, Stellis inſignitus - Gwiazdami ozdobioni.
- 9: Conſternium, [...] locus prope thermas, vbi veſtes deponerantur - Zuwalnia.
- 10: Conſterno, Perturbo - Strowazam.
- 11: Conſternatio, Perturbatio mentis, metus, terror - Zaſtraſzenieię, lęknienieię.
- 12: Conſterno, Sterno, vel ſternendo operio, effundo, ſpargo - Nakriwam, pottrzaſam.
- 13: Conſtratus, Tectus - Nakrity.
- 14: Conſtippo, Condenſo, et in vnum cogo - Zkupiam, zcziskam, zgromadzam, zgalfzczam.
- 15: Conſtituo, Statuo, propono, decerno - Stanowiam, vradzam.

strona: 249b

- 1: Conſtitutus, Ordinatus, decretus, pactus, propoſitus - Stanowiony.
- 2: Conſtitutus, Multitudo [...] hominum ſimul conſtitentium - Stanowienieię.
- 3: Conſtitutio - Vradzenieię.
- 4: Conſtitutor - Stanowiacz. qui ſtatuit aliquid
- 5: Conſtitutorius - Poſtanowioni.
- 6: Conſto, [...] Conſtanter permanere, perfeuerare, ratum habere - Stałym byc, nieodmieniac ſie. ¶ Conſto, In tertia perſona ſumitur pro Manifeſtum eſt - Iawno ieſt.
- 7: Conſtans, Firmus, ſtabilis, grauis, praeſens animo - Stały, nieodmienni.
- 8: Conſtantia, Animi firmitudo, ſtabilitas, grauitas - Stałofzc.
- 9: Conſtanter, Fortiter, aequaliter, conuenienter - Stałię.
- 10: Conſtrepo, Strepo - Ottrząsk czinieię, chropoce.
- 11: Conſtringo, Arcto, ligo, comprimo - Zcziskam, mocznowiązę.

strona: 250a

- 1: Conſtrictio - Zcifnienieię.
- 2: Conſtrictus - Zcif[z]niony, zkrepowany.
- 3: Conſtruere, Simul ſtruere, ordinare, fabricare - Vkładac, budowac.
- 4: Conſtructus, Compoſitus, fabricatus - Zbudowany, wiſtawiony.
- 5: Conſtructio, Compoſitio, ſtructura - Bud.

- 6: Confupro, Stupro - Panne, białą głowę gwałce, ô cnote przypawiąm.
- 7: Confuprator, Stuprator - Białlich głów albo panienek gwałtownik.
- 8: Confuadeo, Suadeo - Radzę.
- 9: Confuafor, Suafor, auctor - Radi dodawaiący.
- 10: Confudo, Sudo - Poczę łzie.
- 11: Confudałco - Vftawnie łie pocę.
- 12: Confuefacio, Vfu doceo - Zwiczaiąm.
- 13: Confuefco, Pro confuetudine habeo, in confuetudinem accipio - Prziuczám łzie.
- 14: Confuetus - Zwiczaiony, prziuczony.
- 15: Confuetudo, Mos, inftitutum, vfus, familiaritas - Zwicząy.

strona: 250b

- 1: Consummo, Perficio conficio - Odprawuię, koncę.
- 2: Confummabilis - Doskonaliuchni.
- 3: Confummatus, Perfectus - Odprawiony, dokonczony.
- 4: Confummatifsimus - Doskonaliufienki.
- 5: Confummatio, Perfectio - Dokonczenieę.
- 6: Confumo, In nihilum redigo, conficio, exhaurio, abfumo - Trawię, winifzczám.
- 7: Confumor, abfumor - Ginę, niłzcieię.
- 8: Confumptus, Abfumptus, confectus - Strąwiony, dokonczony.
- 9: Confumptio - Strawienieę.
- 10: Confumptor - Vtratnik.
- 11: Confuo, Simul fuo, compono, coniungo - Złzywám.
- 12: Consutura - Szew.
- 13: Consurgo, Simul furgere - Powłtaię.
- 14: Consurrectio - Powłtanieę z drugim.
- 15: Contabeo, vel Contabelco, Tabelco, id eft, in tabem conuerto, liquefio, confumor - Schnę, wniwecz łzie obracám.
- 16: Contabulare, [...] tabulis, hoc eft, afseribus, aliquid tegere - Tarczicamy pokłozic.
- 17: Contabulatio - Tarczicamy połozenieę.

strona: 251a

- 1: Contamino, Foedo, maculo, inquino - Plugawię, łzpecę, łzkaradzę.
- 2: Contaminatio, inquinatio - Pomazanię.
- 3: Contaminatus, Inquinatus, corruptus - Vplugawiony, połzpecony.
- 4: Contechnor, Commachinor, et fallaciam aliquam compono - Zdradę zmifzliam.
- 5: Contego, Cooperio, tego - Nakriwam.
- 6: Contemero, Contaminare, foedare, polluere, violare - Pomazuię, łzkaradzę.
- 7: Contemno, Sperno, vilipendo, abiicio - Gardzę.
- 8: Contemptor [*vb*] - Wzgardzacz.
- 9: Contemptus, Spretus, abiectus, humilis - Wzgardzony.
- 10: Contemptus - Wzgarda.
- 11: Contemptor [*sb*] - Wgardzacz.
- 12: Contemptio, Despicientia, despectio - Wzgardzenię.
- 13: Contemptim - Wzgardzenie.
- 14: Contemptibilis, [...] Contemnendus - Wzgardzoni.
- 15: Contemplor, Diligenter intueor, et res abditas confidero - Pilno łzie przipatruię.
- 16: Contemplo - Oględuię.
- 17: Contemplator - Przipatrziciel.
- 18: Contemplatrix - Wypatruiącą.
- 19: Contemplatio, Confideratio, fiue meditatio rerum occultiorum -

strona: 251b

Przipatrzenię łzie, rozwazanię.

- 1: Contemplatus, Contemplatio - Wipatrowanię, przegliadunię.
- 2: Contemplatiuus - Wipatruięci.
- 3: Contemporaneus, Eiuſdem temporis, coetaneus - Iednego wieku.
- 4: Contendo, Proficifcor, iter inſtituo, quali contra tendo - W droge połzpiecham, iade. ¶
Contendo [...] certo, pugno, luctor, confligo - Swarze łzie, walcze, woiuie. ¶ Contendo [...] Inſtare et flagitare - Zwiką mokzą vſziełuię, ftaram łzie.
- 5: Contentio, quod ſignificat vehementem conatum ad aliquid agendum - Wielkie vſziełowanie ô rzecz nieiaką albo ftaranie, połwurek, bytwa.
- 6: Contente - Zufziełowanim.

- 7: Contentioſus, Litigioſus - Swarliwi.
- 8: Contentioſe - Swarliwie.
- 9: Contenebrare, [...] adueſperafcere - Noczniec, czmiac.
- 10: Conterminus, Finitimus, et vicinus, quali eundem terminum inhabitans - Sąziąd, prziległy.
- 11: Contero, Tero, confumo, conficio - Rozcieram, łamie na kąsky.
- 12: Contritus, Tritus, in puluerem redactus - Starty naproch, podruſgany.
- 13: Conterraneus, [...] quie ex eadem terra eſt - Ziemek.

strona: [252]a

- 1: Conterreo, Terreo, terrorem inficio - Straſzę.
- 2: Conteftor, Obteftor, imploro, precor - Na ſzwiadecztwo biore.
- 3: Conteftato - Zoſwiatzenim.
- 4: Contexo, Simul texo - Społem tkam, złączam.
- 5: Contextus - Zetkany.
- 6: Contextus - Tkanie, zpaianie.
- 7: Contextio, Contextus - Złączenię.
- 8: Contexte, Coniuncte - Złączenię, ſpolnie.
- 9: Contextim - Spolnie zpleczionie.
- 10: Conticeo, Simul cum caeteris taceo, reticeo - Zamielczam mielczę.
- 11: Conticeſco, Cum aliis tacitus fio - Zamilczam.
- 12: Conticinium noctis, Primum tempus, quo omnia quieſcendo conticeſcunt - Pierwoſpy.
- 13: Contigno, [...] tigna coniungo - Spaiam, złączam.
- 14: Contignatio - Pokład, piętr.
- 15: Contineo, Comprehendo, complector, includo, concludo, cohibeo - Ztrzymiwam, zawcziagam, dzierzę.

strona: [252]b

- 1: Continens, Continuatus, iunctus, affixus, coniunctus - Społem trzymaiacy, powcziaagli, legły.
- 2: Continens, [...] terra quae non eſt infula, quam vulgo **Terram firmam** appellant - Ziemia rowną gdzie niemaſz wiſpow, rownina.

- 3: Continentia, Temperantia, virtus voluptati refiftens - Powściągliwość i trzymięzliwośc.
- 4: Continerer, [...] parce, sobrie, et pudice - Miernie, powściągliwie.
- 5: Continerer [...] affidue - Vftawicznie.
- 6: Contentus, [...] illud quod ab alio continetur - Spolne trzymanię.
- 7: Continuus, Perpetuus, continens, perennis - Nierozdzielny, fpołem fzie trzymaiący.
- 8: Continuo, Perfeuero, perago - Dokonca iakem poczał odprawuię.
- 9: Continuatio, perpetuitas - Trwanie wrzeczy, wiecznośc, złączenie.
- 10: Continuitas, Continuatio - Vftawicznośc.
- 11: Continuo, Statim, confestim, illico - Hned, na tich miąst.

strona: 253a

- 1: Continue, Affidue, continenter - Vftawicznie, bez preftanku.
- 2: Continue, Sine intermissione - Bez przeftanku.
- 3: Contingo, Tango, attingo - Dotikam fzie.
- 4: Contingo [...] accidere, fiue euenire: [...] in tertiis perfonis - Trafia fzie.
- 5: Contactus - Dotkniony.
- 6: Contactus - Dotknienię.
- 7: Contiguus, Quod contingit - Prziległy, zmoim złączony.
- 8: Contagium, et Contagio, et Contages, Morbus qui ex contactu contrahitur - Choroba ktora ztoknienię panuie, dziedziczną choroba, przimiot.
- 9: Contagiosus - Zarazliwi przimietliwit.
- 10: Contollo - Kłufzę.
- 11: Contophori - Iazda z rohahnami. Equitum genus, qui in bello contis vtebantur
- 12: Contor, [...] inquirō, et tanquam conto exploro - Dowiaduię fzie z pilnośczią.
- 13: Contorqueo, In ambitum et gyrum torqueo, conuoluo, deflecto - Obracam, kieruię.
- 14: Contortus, Distortus - Nakierowany, nachilony.
- 15: Contortulus - Nakręczeni.
- 16: Contortio, Flexio - Obrocenię, kierowanię.
- 17: Contorte, Oblique -

strona: 253b

Miefzanię, vwikłanię.

- 1: Contortuplicare, Contorte plicare - Motacz, wikłacz.
- 2: Contra - Przeciwko, na przeciw.
- 3: Contradico, Refragor - Przeciw temu mowię.
- 4: Contradictio - Przecziwną mowa.
- 5: Contradictor - Przecziwni wrzeczy.
- 6: [C]ontraho, Colligo, et in vnum congreo - Zcziągam.
- 7: Contractus, Breuis, alfrictus - Zcziągniony, zkrocony.
- 8: Contractio - Zcziagnienie, zmarżenie.

strona: 254a

- 1: Contrecto, Attingo, frequenter tango - Dotikam źzie.
- 2: Contrectatio, Attrectatus - Dotknienie
- 3: Contraliceor, Ex aduerfo liceor - wiecey za rzecz podawacz wkupi niz drugi, podkupiam.
- 4: Contrapositus, Pro opposito - Przeciwko postawiony.
- 5: Contrarius, [...] oppositum et repugnans - Przecziwny.
- 6: Contrarietas - Przecziwność.
- 7: Contrarie - Roznie, przeciwnię.
- 8: Contrauenio, Ex aduerfo occurro, aduerfor, contra pugno - Ide przeciwko, zachodze.
- 9: Contremo, Tremo - Drzę, trzefsę źzie.
- 10: Contremifco, Contremere - Zdrigam źzie.
- 11: Contribuo, Simul tribuo, confero - Zdaie, podzwaliam.
- 12: Contributio - Zrzuczenie, podatek.
- 13: Contrifto, Trifitia afficio - Smuię.
- 14: Controuersus, Ambiguum, et quod est in controuersia positum - Wątpliwy, rzecz ô którą ǫpor iest.
- 15: Controuersia, [...] certarum personarum de re propria contentio - Spor, sřar.

strona: 254b

- 1: Controuersiola - Pořwareczek, żamowka.
- 2: Controuersiosus, Controuerfus - Sfarliwy, řporny.
- 3: Controuersor, Contendo, litigo, repugno - Sfarzę źzie, řpor wiode.
- 4: Contrucido, Trucido - Zabicam, morduię.

- 5: Contrudo, Simul trudo, compingo, constipo, coarcto - Vcziskam, popicham.
- 6: Contruncare, [...] truncum, vel mutilum reddere, vel etiam imminuere - Obczinam, kęso czinię.
- 7: Contubernium, [...] decem milites sub vno papilione degentes - Rotta żołnierska, towarzystwo. ¶ Contubernium, [...] pro conuictu et sodalitate - Towarzystwo spolem mieszkajacę.
- 8: Contubernales, [...] qui iidem contuberniis vtuntur - Spolem wtowarzystwie mieszkajaci.
- 9: Contueor, Fixo obtutu aspicio - Pilno szie przipatruię.
- 10: Contuitus, aspectus - Przipatrowanię.
- 11: Contumax, Pertinax, propofiti tenax, quique nullis rationibus a propofito potest abduci - Vporny, nieposluszny.
- 12: Contumacissimus - Krambrni, vporni.
- 13: Contumacia, Inobedientia, cum superbia quadam coniuncta - Vpor, krambrnosc.
- 14: Contumaciter, Inobedienter, superbe, prae fracte -

strona: 255a

Vpornię, krambrnię.

- 1: Contumelia, Conuitium, iniuria - Zelziwofzcz, polzmiach.
- 2: Contumeliosus, Iniuriosus, qui contumelia siue iniuria afficit - Ludzom zlorzeczacy, y z nich szie polzmiewaiacy.
- 3: Contumeliose, Iniuriose - Zelziwie, zpolzmiachem.
- 4: Contumulo, Tumulo tego - Pogrzebam.
- 5: Contundo, Simul siue totum tundo, frango, comminuo, percutio - Tlucę.
- 6: Contufum, Confractum - Słucony, podruzgany.
- 7: Contuor [*lege*: Contueor], Video et aspicio - Prawie pilno ogladuie.
- 8: Conturbare, [...] confundere res aliquas, et inter se commiscere - Miefzacz, męczicz. ¶ Conturbare [...] decoquere, et pecuniam dissipare - Niepotrzebnie vtracam, trawie wniwecz obracam.
- 9: Conturbator [...] - Zbieg vtracziwzi wsiłtko.
- 10: Conturbatio, Perturbatio - Pomiefzanie, zakalanię.
- 11: Contus - Kostur. Sudes, siue hasta longior, duriorque ad percutiendum apta.

12: Conuador, Vador, vadimonium denuntio - Poziwaw do prawa.

13: Conualeo, vel Conualeſco - Zafzie poczinam ozdrowiacz.

strona: 255b

1: Conuallare, Vallis vndique claudere, ac munire - Wałem obtoczyć.

2: Conuallis, Planities ex omni parte comprehenſa montibus, collibusque, quali cauata vallis - Okrągły à rowni padół.

3: Conuaſo, [...] furto omnia colligo - Do ſziebie ciągne garne, kradnę.

4: Conueho, Comportare - Znoſzam, zwoze.

5: Conuecto - Czeſto zwozę.

6: Conuello, Vello, vel auello - Zgruntu wiwracam.

7: Conuulsus - Skurczony, zciągniony.

8: Conuulsio - Kurcz.

9: Conuelo, Velo - Nakriwam.

10: Conuenio, Simul venire, congregari, coire - Zgromadzam ſzie, ſchodzę ſzie. ¶ Conuenio, Concordare - Zgoda.

11: Conueniens, Congruens, conſentaneus - Zgodny,

strona: 256a

wczelzny.

1: Conuenienter, [...] congrue, apte, conſentanee - Wczelźnie, przyſtoinię.

2: Conuenientia, Congruentia, coniunctio, cognatio, quali concentus quidam et conſenſus - Zgoda.

3: Conuenae, [...] qui ex diuerſis populis, gentibusque in vna moenia conuenerunt, ſimulque coaleſcunt - Lud zrozmaitych narodow do mieſzkanią zebrany.

4: Conuentus, Turba, concio, multitudo hominum in vnum locum congregata - Zgromadzenie, ſchaczk.

5: Conuentum, conuentionem ſignificat - Zgoda, bunt.

6: Conuenticulum, Exiguus conuentus, [...] pro conuentu ſeditioſorum, aut ſcleratorum - Taiemną ſchaczka, małą zebranie.

7: Conuentio - Vgoda ſpolną

8: Conuerbero, [...] Verbero - Biye.

9: Conuerro, [...] Simul verro, [...] verro - Zmiatuie, zgarnuie.

10: Conuerfe, [...] nitide - Chędogo wcziftofzchi.

11: Conuerto, Verto, viciffim retro comneo, afpectum aliquo refero - Obracąm.

strona: 256b

1: Conuerfus - Obrocony.

2: Conuersio, Circumuectio, mutatio - Obrot.

3: Conuerfus, Conuerfio - Nawroczenię.

4: Conuerfo, verfo - Vftawnie obracąm.

5: Conuersatio, Confuetudo, familiaritas - Obcowanie, towarzifzenie.

6: Conueftio, Veftio, exorno - Prziodziewąm.

7: Conuexo, Vexo - Smęce, wexuie, skrobię

8: Conuexus - Wkrąg nagyety, iakowe ieft niebo.

9: Conuexitas - Wkrąg sklepienię.

10: Conuexio, Conuexitas - Ogieczię.

11: Conuibrare - Wycziagąm.

12: Conuicium, Contumelia [...] conuocium, mutata litera - Złorzeczenię, fizerską mowa.

13: Conuiciolum - Małe zelzenię.

14: Ciuicior, Contumeliam dico - Złorzeczę.

15: Conuiciator, Qui conuicium dicit, vel facit - Potwarcza.

strona: 257a

1: Conuinco, Vinco, arguo, redarguo, euinco - Zwiczieżąm.

2: Conuiuo, Simul uiuo, et commeffor - Społem biefziaduię.

3: Conuiuor, Conuiuium facere, Conuiuium agere, epulas dare - **Gofzczieżąm [!]** ,
biefziaduie.

4: Conuiuator, [...] qui parat conuiuium - Gofzczie cęftuiaci.

5: Conuiua, Socius ad epulas, conuictor - Do gofzcziny wezwany, gofzc.

6: Conuiuium - Obięd dla gofzczy.

7: Conuictor, [...] quotidianus conuiua - Społem do ftoły chodzący, towarzifz ftołowy.

8: Conuictus, Conuerfatio, et commercium: quod qui vna verfantur, faepe etiam vna viuant,
et epulentur - Ziwnofzcz poľpolitą, fpolne miefzkanie y iedzenie.

- 9: Conuiuiale, Quod ad conuiuium pertinet - Do biefziady gofzcziny przinąleżący.
- 10: Conuoco, Congregare, fimul vocare - Zwołiwa^m.
- 11: Conuocatio, Conuentus, congregatio - Obefłanie, zwołanie.
- 12: Conuolo, Simul volare, [...] concurrere, fiue feftinanter conuenire - Społem latąm, zlatuię fzie.
- 13: Conuolo, Simul voluo - Zwiyąm.
- 14: Conuoloulus, Vermiculus minor eruca, erodens pubefcentes vuas, quem alij Voluocem appellant - Robączek ktori vmotąwfti fzie winnie, grona pfuię.

strona: 257b

- 1: Conus - Szifzka. Nux pinea ¶ In galea item Conus appellatur fummus apex in acuminatam difinens figuram - Szpica v helmu.
- 2: Conuulnero, Vulnerare, vel multis vulneribus afficere - Srodze raniąm.
- 3: Conyza - Chlaftana. [...] Cunilago
- 4: Cooperator - Spolnie robiąci.
- 5: Cooperio, Tego - Nakriwąm
- 6: Coopertus - Nakrity.
- 7: Cooperculum - Pokriwka.
- 8: Coopto, Lego, eligo, recipio, allego - Wizwaliąm, wibierąm.
- 9: Cooptatio, Electio, conftitutio - Przyecię wtowarziftwo.
- 10: Coorior, [...] oriri - Powftawąm, poczinąm fzie.
- 11: Copes, fiue Copis, [...] Copiofus - Hoiny, zbitni.
- 12: Cophinus - Kofz. [...] corbis; vas [...] rufticum e vimine contextum.
- 13: Copia -

strona: 258a

Doftatek hoinofzc. ¶ Copia [...] In plurali [...] fignificat exercitus multitudinem - Huff zołniersky.

- 1: Copiosus, Abundans - Maietny, hoiny.
- 2: Copiose, Abunadanter - Hoinie, bogaczie.
- 3: Copior, [...] copias cogere - Zołnierze przimuię.
- 4: Copo, [...] Caupo - Karczma.

- 5: Copta - Gniotka kukielka. Panis duriffimi genus
- 6: Copula, Vinculum vel nexus, quo aliquid copulatur, hoc est, coniungitur - Sfora, związek.
- 7: Copulo, Colligo, vincio, coniungo - Złączam, zwiezuię, łpaiam.
- 8: Copulatus, Connexus, coniunctus - Związany, złączony.
- 9: Copulatio, Connectio, coniunctio - Złączenie, związanie.
- 10: Copulate, coniuncte - Złączenie.
- 11: Coquo, [...] cibum efui aptum reddo -

strona: 258b

Warzę.

- 1: Coquito, [...] Coctitare - Włtawnie warzę.
- 2: Coquinari, [...] coquinariam artem exercere - Kucharrzstwem łzie bawic.
- 3: Coctus, Quod crudum non est, sed affum, elixum, aut frixum, aut alio modo efui aptum redditum - Varzony.
- 4: Coctio, Ipse coquendi actus - Warzenie.
- 5: Coctatoria vasa [...] Cocinatoria, id est, Coquinatoria - Naczynie albo łprzed warzenni.
- 6: Coctiuus, Quod facile coquitur - Mieky do warzenia.
- 7: Coctilis - Vwarzony.
- 8: Coctibilis, Quod facile coquitur - Warzifti.
- 9: Coquina, Locus in quo dapes coquuntur - Kuchnię.
- 10: Coquinarius, Quod ad coquinam pertinet - Kuchenni, kucniowi.
- 11: Coculum, Vas aeneum coctionibus aptum - Kocziełek wktorim warzę.
- 12: Coquus, siue Cocus, Qui cibos coquit - Kucharz.
- 13: Coquulus, Paruus coquus - Kuczezik.
- 14: Cor - Serce.

strona: 259a

- 1: Corculum - Serdeczko.
- 2: Cordatus homo, Prudens, qui solertia multa pollet et ingenio - Serca męskiego męz, mędri y rozumny, biegły.
- 3: Cordate, Sapienter, prudenter - Mędrze męznie.
- 4: Cordolium, Commiferatio, et quasi dolor cordis - Smutek boleł na ferca.

5: Coracinus - Czarni iako kruk. [...] Coruinus, color niger.

6: Coralium - Korall.

7: Coram - Przed, woczi. [...] Clam

8: Corambe - Kapušta. [...] brafficam vocamus

strona: 259b

1: Corbis, Vas ex viminibus factum, Caniftrum - Kofz.

2: Corbula - Kofzik.

3: Corchorus - Wroble profso, mułzec.

4: Cordus, Quod ferotina foetura natum est - Potraw, pozny vrodzay.

5: Cordyla -

strona: 260a

Rodzay małich ribek morskich.

1: Coriago - Przirofnienie skory do mieffa.

2: Coriandrum - Koriander.

3: Coriaginosus - Parchowati. qui coragine [! = coriagine] laborat

strona: 260b

1: Corion - Zwoneczky, S.ianáziele.

2: Corium - Skora.

3: Coriaceum, Quod ex corio est - Skorzany.

4: Coriarius, Qui coria concinnat - Garbąrz.

strona: 261a

1: Cornix - Wrona.

2: Cornicula - Wronka.

3: Cornu, et [...] Cornus - Rog.

4: Cornuarius - Ten ktori trąbi zrogu czini. Qui cornua militaria fabricat.

5: Cornesco - Twardzeie iako rog.

6: Corniculum - Rozek.

strona: 261b

1: Corniculatus - Rogati.

2: Cornicen, Qui cornu canit - Pifzczek na roga grający.

- 3: Corniger, Gerens cornus - Rogaty.
- 4: Cornipes, [...] corneos habens calceos - Zrogatimy nogamy albo botamy.
- 5: Cornutus, Quod habet cornua - Rogaty.
- 6: Corneus - **Zroguvcziniony [!]** .
- 7: Corneolus - Rozeczek.
- 8: Cornus - Głóg.
- 9: Cornum, Fructus arboris corni - Jagodi głogowe.
- 10: Corneus, Quod ex corno est - Głogowy.
- 11: Corona, Sertum - Wieniec.

strona: 262a

- 1: Corolla, Parua corona - Wiąnek.
- 2: Corollarium, [...] id, quod additum est supra menfuram - Przczinek, naddatek.
- 3: Corono, Coronam capiti impono - Koronuję.
- 4: Coronatus, Corona donatus, qui coronam habet in capite - Koronowany.
- 5: Coronarius, Qui coronas nectit - Robiący korony, albo wience wiyąci.
- 6: Coronarius, Quod ad coronas pertinet - Wzeliaką rzecz sktorey wience albo koroni czinimy.
- 7: Coronamentum, Coronarum materia - Materyą do wiencow spolsobną.
- 8: Coronis, Summitas, seu apex alicuius rei - Wierch budowania, wirzchołek.

strona: 262b

- 1: Coronopus - Wronią noga.
- 2: Corpus, [...] quicquid tactu percipitur - Czało.
- 3: Corpusculum, paruum corpus - Cziałko.
- 4: Corpulentus, Obesus, grauis, pinguis - Czietłty, **miąz fzy [!]** , tłusty.
- 5: Corpulentia, Carnofitas - Miązfzofc czała.
- 6: Corporale, Corporatum, corporeum, corpus habens, quicquid tangi demonstrarique potest - Rzecz którą moze bicz widzaną, y dotkniona.
- 7: Corporaliter - Czielefnie.
- 8: Corporeus, Corporalis, corporatus, concretus - Czało na sobie maący.
- 9: Corporo, Cogo, coagmento, et in vnum corpus redigo - Wiedno czałofacze, spoliam.

- 10: Corporatio, Quantitas vel habitus corporis - Ciała podłtata, łtan.
11: Corporatura, Corporis quantitas, hoc est, habitus et status ipsius corporis - Ciała kłztałt.

strona: [263]a

- 1: Corrado, Simul rado, concerno, congreco - Zgromadzam, łtruduolzfzczł zbieram.
2: Correpo, Repo, irrepo - Czołgam łzie, lieze
3: Corrideo, Simul rideo - Welpol łzie skim szmieł.
4: Corrigia, Cingulum quo cingimur - Pałs, rzemien.
5: Corrigo, Emendo - Poprawiam.
6: Corrector, Emendator - Poprawca.
7: Correctio, Emendatio - Poprawienł.
8: Corripio, Reprehendo, arguo, obiurgo - Karze, łtrofułł. ¶ Corripio [...] comprehendo, apprehendo - Poriwam polapiam.
9: Correptus, Comprehenfus - Skarany, porwany.
10: Correptor - Ten ktori karze, łtrofułł.
11: Correpte, id est correpta syllaba - Krokczel.
12: Corriuari, Per riuos aquam eundem in locum ducere - Społem zpułz czic, łtruzkł ziednei do drugiey prziwielzc.
13: Corriuatio, Aquae eundem aliquem in locum deductio, siue confluxus - Wodi **prziwie dzenie** [!] na iedno miełłce.
14: Corriuales, Qui duo aut plures eandem amicam habent - Spolni gamratowie, łobie zairzacy miełłoczy.
15: Corroboro, Robustum et fortem reddo, roboro, confirmo, faucio - Vmoczniam, potwierdzam.

strona: [263]b

- 1: Corrodo, Rodendo confumo, vel [...] rodo - Ogrizam.
2: Corrogo, Rogo, peto, precibus conuoco et congreco - Przez prozbe zgromadzam.
3: Corruda, Syluestris asparagus - Szalwił polna.
4: Corruco, In rugas contraho - Marłczcel łzie.
5: Corrumo, Contamino, vitio, destruo - Pluił.
6: Corruptus - Zepłowany, podarkami zwiedzony.

- 7: Corruptor, Qui corrumpit, deprauator, seductor - Skázca, **zwo dzicziel [!]** .
- 8: Corrupte - Skazenię.
- 9: Corruptissime - Zepfowanię.
- 10: Corruptio - Skaza.
- 11: Corruptela, [...] corruptio - Zepfzowanię.
- 12: Corruo, Concido, simul ruo - Vpadam, walefzie nakupe.

strona: [264]a

- 1: Cortex - Kora, łub. [...] corium
- 2: Corticula - Koreczka, łubek.
- 3: Corticosus, Corticibus plenus - łubiafty powliezony łubem.
- 4: Corticatus - Korą obrosły. Quod corticem habet.
- 5: Cortes, [...] villarum intra maceriam spatia - Choinik.
- 6: Cortina, [...] aulaea et vela ad locum aliquem contegendum - Kołdra.
- 7: CORVS, Ventus flans ab occafu folftitali - wiatr wieiący od **ząpadu [!]** słońca leczie.
- 8: Corufco, Splendere - Błiskam fzie, łfne fzie.
- 9: Corufcus, Refplendens, micans -

strona: [264]b

łfnacie fzie, bliskaiąci fzie.

- 1: Coruus - Kruk.
- 2: Corycaei - Spiegierze. [...] exploratores.
- 3: Corycium - Taifterka, torba, fzablatura.
- 4: Corydalus - Skowronek.
- 5: Corylus - Lefzczina. [...] auellana
- 6: Coryletum, Locus [...] frequentibus corylis confitus - Łąsek zlefcziny.

strona: [265]a

- 1: Coryphaeus, dux, cuiufque rei caput et princeps - Wodz, rey wiodący.
- 2: Corytus - Saidak, łubie. [...] theca arcuum, fiue fagittarum
- 3: Coryza - Sapka, fznupka.
- 4: Cos, Lapis quo cultri acuuntur - Ośła.
- 5: Coticula - Ofsełka.

6: Cotaria, Locus vnde eruuntur cotes - Miejsce gdzie wiłamuią osły.

7: Cosmographia - Opiszanie szwiata. Mundi descriptio.

strona: [265]b

1: Cosmeta - Komornik, chłopiec ktori pana vbiera, ten ktori dom chedozi. Ornator, seruus id familia cui, dominae, dominive exornandi cura incumbit.

2: Cosmicus - Szwiecki. [...] mundanus.

3: Coftae, [...] offa illa spinae cohaerentia, intestinaque suo complexu coercentia - Ziebro.

4: Coftus, siue Coftum - Wonni korzonek z Arabij, z Indij, ij z Syrij.

5: Cothurnus - Pułbotek, Tzijwia. Calciamenti genus [...] subere subleuatum

6: Cotoneum - Pigwa.

strona: [266]a

1: Coturnix - Przepiorka.

2: Cotyledum - Pširumięn. [...] Umbilicus Veneris

3: Couinus - Woz woienni, sktorego, kiedař francuzowie byali fzie. Vehiculi falcati genus, quo Britanni et Galli in praeliis vtebantur.

4: Coxa, et Coxendix - Hudziecz.

5: Crabrones, Infecta volucra, vepis familia, sed maiora - Szierńzenie.

6: Crambe - Czarną kapuřta.

strona: [266]b

1: Cranium - łebumarłego. [...] calua capitis, et poculi genus, caluae figuram referens.

2: Crapula, Comestatio, ebrietas - **Ob zarřtwo [!]** , bolenie głowij po przepicziu.

3: Crapulor, [...] cibo [...] se ingurgitare - Obzeram fzie.

4: Cras, [...] die proxime futuro - Iutro.

5: Craftinus - Iutrzej fziej. [...] proxime adueniens.

6: Craftino, [...] Cras - Iutro.

strona: 267a

1: Crafsus, spissus, densus, pinguis ac ponderosus - Miąřzy, tłuřty.

2: Crafsamen, Craffitudo - Tłuřtořzc, miąřzořc.

3: Crafsamentum, Craffities - Miąřzořc.

4: Crafsescere, [...] Craffum fieri, pinguescere - Tłuřzczyć, wmiąřz rořzc.

- 5: Craſe - Grubie miazſzo.
- 6: Crater - Kredenc wielky, czaſza. Vafis genus capacius
- 7: Craterra, [...] Situlam vocamus - Wiadro.
- 8: Crates, [...] rara lignorum, vel viminum, vel etiam ferramentorum connexio - Krąta.
- 9: Craticula, Crates [...] in qua cibi torrentur - Roſzt.
- 10: Cratitius, Quod ex cratibus fit - Krącziaſty.

strona: 267b

- 1: Cratio, Occo - Zawłaczam.
- 2: Creber, Frequens, denſus - Czeſtij, geſtij.
- 3: Crebro, Frequenter - Czeſto.
- 4: Crebriter, [...] Crebro - Czeſto.
- 5: Crebritas, Frequentia et ſpiſſitudo - Vítawicznoſzcz, czeſtokroc.
- 6: Crebreſco, Celeber fio, et diuulgor - Sławnim ſzie ſtaię, rozſławiam ſzie.
- 7: Credo, Fidem habeo, fidem adhibeo, fidem tribuo - Wierze. ¶ Credo [...] committere, concredere, commendare et fidei alicuius tribuere - Zwierzam ſzie. ¶ Credo [...] Puto - Mniemam.

strona: 268a

- 1: Creditum, Quod quacunq; de cauſa debetur - Dług.
- 2: Creditor, Cui aliquid quacunq; de cauſa debetur - Ten ktoremu winien ieſtem, poziczacz.
- 3: Creditrix - Ta ktorey ieſtem dłuzen.
- 4: Credulus, Qui omnia facile, vele temere credit - Latwi do wierzenia.
- 5: Credulitas, Credendi facilitas - Latwioſzcdo wieizenia ledczemu.
- 6: Credibilis, Verifimilis, probabilis - Podobny, wiari godny.
- 7: Credibiliter, Verifimiliter, probabiliter - Prąwdziwie.
- 8: Cremium - Podpała. ¶ cremium Caro frixa in frixorio - Wífmazone mieſo.
- 9: Crema, Comburo - Palie.
- 10: Cremor, [...] pro lacte expreſſo ex grano aqua macerato - Mączka wiczíſzniona zpſzenice albo zieczmienia.
- 11: Crenae [...] incifurae - Kąrb.

strona: 268b

- 1: Creo, Producere, gignere - Rodze,  twarzam,
- 2: Creator, Effector, genitor, conditor - Stworziciel.
- 3: Creatio, Creandi actus - Stworzenie.
- 4: Creperus, Dubius - Niepewnij, wtpliwi.
- 5: Crepida, Tufcum calceamentum - Pantoflia.
- 6: Crepidarius, Qui crepidas conficit - Szwiec, ktori pantoflie czinij, pantoflarz.
- 7: Crepidatus, Crepidis indutus - Pantoflie nozfcij.
- 8: Crepo, Sono, percepo -  uskm, skwiercz, chroboce.

strona: 269a

- 1: Crepito, Crepitum edo, frequenter crepito - **Croboce [!]** .
- 2: Crepitaculum, Siftrum, aereum instrumentum, quo manibus percussum reddit sonum - Dzwonek.
- 3: Crepitus, Sonitus, [...] qui ex concussione et impulsu resultat - Trzsk, chrup.
- 4: Crepundia - Latky. [...] prima munu cula, quae dantur pueris
- 5: Crepusculum, Lux dubia, quae fit ante solis ortum, et ante occasum - Mrok, **czg ten [!]**
ktorego  zie  aczy noc zedniem po policzie nawieczor.
- 6: Creusco, Augeor - Ro te, **przibiwmnie [!]** .

strona: 269b

- 1: Creta, Terra tenax - Kreta.
- 2: Cretaceus - Kreczia tij. [...] quae creuit in loco cretofo.
- 3: Cretatus, Quod est creta insperum - Kret pobielonij
- 4: Cretaefodina, Locus vbi creta eruitur - Gora gdzie krete kopi.
- 5: Cretosus, Quod est creta plenum - Pe nij, kretij.
- 6: Cribrum, Instrumentum ex pellibus fuillis - Przetak, rze zoto,  zito.

strona: 270a

- 1: Cribro, Purgo - Prze ziewm.
- 2: Crimen, Delictum, peccatum, fraus, noxia, maleficium - Witepek, grzech, zlo zc.

strona: 270b

- 1: Criminaliter - Zwielm przewinienim gdzie opocziwo c idze.
- 2: Crimosissime - V zcipliwie.

- 3: Crimosus, Sulpicius, quod criminis suspicionem adfert - Tenktoři rad odrugich zle mowij, obzuwacz.
- 4: Crimosissimus - Włocliwi, wczliwi.
- 5: Crimose, Sulpiose - Zelzenim, zuwłokam.
- 6: Criminari, [...] culpae, accusare, contumeliose reprehendere - Obligac, fałziwie oskarzac.
- 7: Criminatio, Obiectio, reprehensio, accusatio - Obelgaue, oskarga, przisoczka fałziwa.
- 8: Crines, Capilli - Włosi.
- 9: Crinalis - Dowłosow przinalezacij. Quod pertinet ad crines
- 10: Criniger, Qui multos habet crines - Włoziaftij.
- 11: Crinire, [...] crines emittere - Włosi pufzczac.
- 12: Crinitus, Quod crines habet - Włofsi maiacij.

strona: 255a zam. 271a

- 1: Crinon - Polna roza. Lilium rubens, [...] Cynorrhodon
- 2: Crispus - Kędzierzasty. [...] intortus.
- 3: Crispulus - Kędziorka.
- 4: Crispo, Crispum reddere - Kędziory czinie.
- 5: Crista, [...] conus ille in vertice galli, et aliarum quarundam auium - Grzebien **nagłowier** [!], ptafzey.
- 6: Cristatus - Grzebieniaftij. Qui cristas habet

strona: 255b zam. 271b

- 1: Criticus - Wirokczinacij, ortel widaecij. [...] iudicialis, vel iudicem agens
- 2: Crithe - Ieczmic. Tuberculum paruum in palpebra
- 3: Crocito - Krakam.
- 4: Crocatio, [...] et Crocitus - Krakanie.
- 5: Crocodilus - Krokodil.

strona: 272a

- 1: Crocodilinus, Quod ad Crocodilum pertinet - Do krokodila **naliez aczy** [!].
- 2: Crocus, vel Crocum - Szafzan. [...] **Saffranum** [!]
- 3: Croceus - Zołtawy.
- 4: Crocatus, Croco tinctus - Wzafraniony.

5: Crocinus, et Croceus, Quod est lutei coloris - Żółtawy.

strona: 272b

1: Crotalum - Dzwonek, cymbał. Crepitaculum

2: Crotalus - Krafomowcza. Qui lingua est expeditiore

3: Croton - Skoczek wielki, dziwnedrzewo.

4: Crudus, Quod coctum non est - Szurowij, niedowarzonij.

5: Cruditas, Ventriculi vitium cibum aegre concoquentis - Szurowofzcz.

6: Crudefcere, [...] crudum vel crudius fieri - Szurowiecz.

7: Crudelis, Immitis, asper, durus, inhumanus, ferreus [lege: ferus] - Srogij, okrutnij.

8: Crudelitas, Saeuitia, inhumanitas, feritas, acerbitas, atrocitas -

strona: 273a

Okrutnofzcz, łrogofzcz.

1: Crudeliter, Atrociter, dure, acerbe - Okrutnie.

2: Crumena, Loculus - Wacek, miefzek.

3: Cruor, Sanguis e vulnere sparsus et fufus - Krew pofoka.

4: Cruentus, Sanguinolentum, quod cum cruore est - Krwawy.

5: Cruentior - Krwawnieifzi.

6: Cruente - Krwawlo.

7: Cruentius - Krwawiei.

8: Cruento, Cruore inficio, fanguine imbuo, funefto - Vkrwawiam.

9: Crupellarii, [...] milites [...] arma geftantes ex continuo ferro - **Zolnierz e [!]** wkirifzie.

10: Crus, Tota illa pars quae a coxendicis ceruice incipit, et ad extremos pedis digitos pertingit - Golen.

11: Crufulum - Golienska.

12: Crufulma - Cymbał wktori brząkano niewiaftam w taniecz. [...] fiftrum, et velut cymbalum quoddam tintinabulis refertum, quo geftientes mulieres oblectabantur

13: Crufta, [...] id excrementum, quod [...] fuper alicuius rei fuperficie nafcitur - Skorka, brzęg, Pýana. ¶¶ Crufta foli, gleba - Brełaziemie.

14: Cruftula - Skoreczka.

15: Cruftare, Cruftam inducere, et materia aliqua dura integere -

strona: 273b

Nakric skorą, ocziągnąc skorą.

- 1: Cruftatus, vt, Cruftati parietes, id est crufta marmoris intecti - Marmurowa łcziana.
- 2: Cruftofus, quod cruftam habet - Skorzaftij.
- 3: Cruftulata, Placentae genus, quod et Cruftulum - Ofsuch.
- 4: Cruftum, [...] fruftum eorum quae comeduntur - Kąfsek kabałek, skibka, stuczka
- 5: Crux, Furca, patibulum in quo damnati figuntur - Krziz, łzubienica.
- 6: Crucio, Torqueo, affligo, Excrucio - Dręcę, trąpie.
- 7: Cruciatu, Tormentum, afflictio - Dręczenie, meka.
- 8: Cruciamentu - Vtrąpie.
- 9: Crucibilitas - Trąpie.
- 10: Crucialiter - Zutrapienim.
- 11: Crucifigo, In cruce tollu - Nakrziz zawieřąm, krzizuię.
- 12: Crypta - Gruba, iaskinia. Cauerna, vel teřtudo űubterranea
- 13: Crypticu - Zkritij pod zemią. Significat occultum et űubterraneum.
- 14: Cryptoporticu - Chłodnik.

strona: 274a

- 1: Cryřtallu, et Cryřtallu, Gemma candida et pellucida - Krifřtał.
- 2: Cryřtallinu, Quod est ex cryřtallo - **Krifřtałowi [!]** .
- 3: Ctenes - Przednie zęby. Quatuor [...] dentes anteriores
- 4: Cubitu, vel Cubitu, Curuatura brachij, vbi lacerto iungitur - Lokiec.
- 5: Cubitali, quod est longitudini vniu cubiti - Nałokiec wiřzřoky.
- 6: Cubitale - Lezę, łpie.
- 7: Cubu - Spię liezę.

strona: 274b

- 1: Cubitu, Saepe cubu - Vřtawicznie łpie.
- 2: Cubatu, Cubandi, fiue dormiendi actus - Lezenie, łpanie.
- 3: Cubile, Lectu - łze.
- 4: Cubiculu, Locus vbi cubile et lectu pořitu est - Komnata do łpanią,
- 5: Cubiculariu, Qui in cubiculo miniřtrat, Cubiculi miniřter - Odłoznij.

- 6: Cubicularis, Quod ad cubiculum pertinet - łozniczij, do komorij przinalezacij.
- 7: Cubitor - Ofpalca.
- 8: Cubus - Czwooro graniaftij.
- 9: Cucubo - Puham.
- 10: Cuculio, [...] genus pilei viatorum - Kaptur.
- 11: Cuculus - Kukułka, gzegzołka,
- 12: Cucullus - Kapica.

strona: 275a

- 1: Cucullatus, Qui cucullo indutus est - Tenktori kapticze noŝzi.
- 2: Cucuma, Vas aeneum, calefaciendae aquae idoneum - Kocziel, garniec miedzany.
- 3: Cucumer, fiue Cucumis - Ogorek.
- 4: Cucumis anguinus, fiue fylueŝtris - Ptáfzy ogorek albo, pŝli ogorek.
- 5: Cucumerarium, Locus cucumeribus confitus - Mieŝce ogorkami poŝŝiane.
- 6: Cucurbita - Bania korbas.
- 7: Cucurio - Pieyę, skrzeczę iako hur [!] .
- 8: Cudo - Kuię.

strona: 275b

- 1: Cuias - Zkądęfz. Vnde
- 2: Cuius - Czejj.
- 3: Cuiufmodi - Iakij.
- 4: Culcitra - Pierznik, materacz, ŝpodnię pierzina.
- 5: Culcitrula - Pierzinkę.
- 6: Culeus - Baniaskorzanię, tłomok. [...] Culeum
- 7: Culex - Komor.
- 8: Culina - Kuchnię.
- 9: Culmen, Vertex, faŝtigium - Wierzch domu.
- 10: Culmus, Frumenti calamus, a radice vŝque ad ŝpicam -

strona: 276a

Zdzbło.

- 1: Culpa, Cauŝa, meritum, crimen - Wiŝtepek, winna.

- 2: Culpo, Culpaē do, culpaē alicuius tribuo, in culpa pono, reprehendo - Ganie, winnuie
- 3: Culpatio, Reprehensio - Ganienie.
- 4: Culpito - Vítawicznie ganie.
- 5: Culter, [...] omne instrumentum quo aliquid scinditur - Noz.
- 6: Cultellus - Nozik.
- 7: Cultellatus, Formam cultelli habenas - Podobni nozowy.
- 8: Culullus, Calix fictilis - Gliniany, zdzbanek.
- 9: Cum - Skiem. ¶ Cum [...] Quando - Kiedy.

strona: 276b

- 1: Cumera - Skrzinia wktorei zito chowaią. Vas [...] quo frumenta conduntur
- 2: Cuminum, siue Cyminum - Kmin.

strona: 277a

- 1: Cumulus, [...] maiorum rerum veluti aceruus - Kupa.
- 2: Cumulo, Implere, coaceruare, et quasi ad cumulum addere - Zgromadzam.
- 3: Cumulatio, [...] plurimarum rerum vel actionum coaceruatio - Zgromadzenie.
- 4: Cumulatim, [...] aceruatim - Wkupie.
- 5: Cumulate, Abundanter - Hoinie, dostatnię.
- 6: Cunae, et Cunabula - Kolebka.
- 7: Cuncti, Omnes, toti, vniuersi, quasi coniuncti - Wzifcy, spólnie.
- 8: Cunctor, Moror, remoror, differo, procrastino - Bawie szie, przewlaczam.
- 9: Cunctatio, Tardatio, mora - Ocziąganie, bawienie.
- 10: Cunctator, Dilator, procrastinator - Odkładacz, oczekacz, niestroy, zabawca.
- 11: Cunctans - Długo miłliaczy.
- 12: Cunctabundus - Ocziegliwy.

strona: 277b

- 1: Cunctanter, Cum mora - Leniwo, postawiając.
- 2: Cuneus, Instrumentum [...] quo finduntur ligna - Klin.
- 3: Cuneolus, [...] clauus ligneus quo duo vel plura tigna connectuntur - Klamra.
- 4: Cuneare, [...] cuneis adactis firmare - Zakliwiam.
- 5: Cuneatus, Quod est in formam cunei factum - Kliniaftij.

- 6: Cuneatim, Per cuneos - Wklin, naukoŝz.
- 7: Cuniculus - Krolík. ¶ Cuniculus, foramen ŝub terra occultum - Gąnek pod ziemią, podkopanie.
- 8: Cunicularius, qui ŝub terris cuniculos fodit - Podkopiwacz.
- 9: Cuniculosus, Plenus cuniculis - Mieŝce gđzewielie tajemnych, gąnkow.

strona: 278a

- 1: Cunila - Bazanowiecz.
- 2: Cupa, ŝive Cuppa, Vas vinarium amplum - Pol kuffa.
- 3: Cupedia, cibi lautiores et ŝuauiores - Lakotky.
- 4: Cupedinarium forum - **Rinekgąze [!]** pokarmi przedawaią.
- 5: Cupedinarium, Qui eŝculenta et poculenta delicatiora cocta vendit - Paŝtetnik.
- 6: Cupio, Opto, deŝidero, aueo, exopto, expeto, appeto - Pozadąm.
- 7: Cupiens, Cupidus - Pozadliwy.
- 8: Cupitus, Exoptatus, expetitus - Ten ktorego ŝobie ziczimy.
- 9: Cupitor - Poządacz.
- 10: Cupienter - Pozadliwie.
- 11: Cupidus, Auidus, ŝtudioŝus, appetens, amans, obŝeruans - Poządliwy.
- 12: Cupide, Studioŝe - Chetliwie.
- 13: Cupido, pro cupiditate - Wielka żądą.

strona: 278b

- 1: Cupiditas, Auiditas, libido, deŝiderium, ŝtudium, amor - Poządliwoŝcz, żądą.
- 2: Cupreŝsus - Cijpris.
- 3: Cupreŝsinus, Quod ex cupreŝŝu confectum eŝt - **Cyprifŝwoij [!]** .
- 4: Cupreŝseus, Quod ex cupreŝŝu confectum eŝt - Czijprifŝu vczinionij.
- 5: Cupreŝsetum, Locus cupreŝŝis confitus - Mieŝce cijprifŝem oŝsadzone.
- 6: Cupreŝŝifer, Ferens cupreŝŝos - Cijprifŝ rodzajij.
- 7: Cuprum, Genus quoddam aeris, AEs cyprium - Miedz.
- 8: Cupreus - Miedziane naczynie. Cupreum vas.
- 9: Cur, [...] Quare - Czemu **blą [!]** czego?
- 10: Cura, Sollicitudo, anxietas - Staranie, troska.

11: Curiosus, Nimium in inquirendo aut re aliqua agenda diligens - Chczywij do poznaniã kazdeij rzeczij, bieglj.

strona: 279a

- 1: Curiositas, Nimia cura, nimia diligentia - PiŃnoŃcz, opatrnaŃcz.
- 2: Curiose, Diligenter - Dbalie, doŃtatecznie.
- 3: Curia, Sedes ac templum publici confilij - Rãtuz dom radny.
- 4: Curiales, [...] qui funt eiufdem curiae - Radni panowie, Ńplnie [!] radzãcy dobrim poŃpolitim.
- 5: Curio, Sacerdos curiae - NãwizŃzy radni paŃ, Ńprãwca wŃziŃtkiey radi, cakowi ieŃt marŃzolek vnãŃ.
- 6: Curo, Operam dare, in re aliqua elaborare, rei alicui Ńtudere, incumbere, diligentiam curamque adhibere - Starãm Ńzie.

strona: 279b

¶ Curo [...] mederi, curationem adhibere - Leczciz.

- 1: Curatus, Cum diligentia et cura factus - Oppatrzonij.
- 2: Curate, Accurate - Pilnie.
- 3: Curator, procurator - Dozorca, Ńprãwca.
- 4: Curatio, Cura, prouincia alicui delegata, procuratio, munus - Dozrzenie, opiek.
- 5: Curatoria, Munus curatoris adulti - Opieka.
- 6: Curax, Diligens, curae et vigilantiae plenus - Pilnij.
- 7: Curculio - Robãk kaŃczizijto, mol zitnij.

strona: 280a

- 1: Curis - Kopya.
- 2: Curmi, Ex maceratis et coactis frugibus potus - Piwo.
- 3: Curotrophium - Dom Ńzierotkow. Domus alendis pueris deŃtinata
- 4: Curro - Bieze.
- 5: Currens - Biezãcy.
- 6: CurŃo, Saepe, vel multum curro - Biegãm.
- 7: Cursito - Przebiegãm Ńzie.
- 8: Cursus, et CurŃio, Currendi actum Ńignificant - Bieg.

- 9: Cursor, Qui currit - Połzel, kurfzor, biegacz, poŝłaniecz.
10: Cursorius, Quod ad cursum pertinet - Do biegu ŝpofzobny.
11: Curfim, Currendo, curfu - Biegiem, wskok.
12: Currus, Vehiculum - Kotczy, woz.

strona: 280b

- 1: Curriculum, Breuiffimum vehiculi genus - Wozek lekij do prętkiej iazdij. ¶ Curriculum, [...] pro curfu ipfo - Bieg.
2: Curriculo, [...] Curfim - Wskok biegiem.
3: Curruca - Piegza.
4: Curtus, Breuis, paruus, mutilus - Krotkij, kęfij.
5: Curto, diminuo - Vkręçam vrzezuie.
6: Curuus, Inflexus, tortus - Krziwij.
7: Curuo, Flecto, vel curuum efficio - Nakrziwiam, nachilam, naginam.
8: Curuatus, Flexus - Nakrziwionij.
9: Curuatio, Flexio - Nakrziwienie.
10: Curuatura, Curuatio, flexio - Nagiecie.
11: Curuamen, Curuatio, fiue curuitas - Nachilnoŝc.
12: Curueŝco, Curuus fio - Krziwim ŝzie ŝtaie.
13: Curuipes, Qui curuos pedes habet - Tenktori ma nogi krziwe.

strona: 281a

- 1: Curuifrons, qui frontem curuatam habet - Tenktori ma **nakrzi wione** [!] czolo.
2: Cuŝpis, Acuta pars gladij, haŝtae, clauj, et huiuŝmodi - Spinka, koⁿieczu noza, igly miecza, etc.
3: Cuŝpido, Cuŝpidem rei alicui induco - Zakonczam, zaoftrzam.
4: Cuŝpidatus, Qui cuŝpidem habet - Konczafy.
5: Cuŝpidatim, [...] acute, et ad fimilitudinem cuŝpidis - Na ŝztich, zakoncziwŝzy.
6: Cuŝtos, Qui rem aliquam tuetur et curat - Stroz.
7: Cuŝtodio, Seruo, obŝeruo, adŝeruo, tueor, priuata cuŝtodia contineo - Strzege, chowam.

8: Custodia, Praefidium, vigiliae, excubiae - Straż wacha. ¶ Custodia [...] pro ipso loco, in quo quis custoditur, hoc est, pro ipso carcere - Taras. ¶ Custodia [...] pro eo, qui custodit - Wiezien.

9: Custodia - Wiezienie. [...] vincula

10: Custodite - Ostroznie. [...] studiose, [...] intelligenter, [...] parce

11: Cutis, Pellis, fiue corium - Skora.

strona: 281b

1: Cuticula - Skorka.

2: Cyamus - Soczowicza, albo tefzwielogroch.

3: Cyanos - Turkus.

4: Cyaneus, [...] caeruleus, quod [...] cyani gemmae colorem refert - Bławotny, błokitny.

5: Cyatus - Kuflik.

6: Cyathiffo, Potum subministro - Naliewam wkubek, przipiyam.

strona: 282a

1: Cybifteres, Vrinatores - Norkowie.

2: Cyclaminus - Chleb szwiny.

strona: 282b

1: Cydonitem appellat Palladius cibum ex cydoniis decoctis, et melle cofectum - Pigwowi confect.

2: Cygnus, vel potius Cycnus - łabęcz.

3: Cygneus - Szwietni biały.

4: Cylindrus, Omne quod volubile est, qualis columna, teres - Wzeliaką rzecz okrągłą iakowi słupbiwą kamienny albo drzewiany, wątek.

strona: 283a

1: Cylindraceus, Quod habet formam cylindri - Wdłuż okrągły, wałkowaty.

2: Cyma - Pączek kapuśtny, albo zioł inżich, które list rozwiają, łzczecz zziół, łteglík naziółach.

3: Cymba, Genus nauis piscatoriae - Czołu [!].

4: Cymbula - Czołnek.

5: Cymbalum - Cymbalik. Instrumentum muficum, quod in facris Matris deorum tympanis habebatur.

6: Cymbalifcare, Cymbala quaterere - Dzwonkami brząkać.

7: Cymbalifites - Brząkacz. Qui pulfat cymbala

8: Cymbion -

strona: 283b

Kuflik na kształt czołnu wciniony. Poculi genus [...] oblongum et angustum

1: Cyminum - Kmin.

2: Cynanche - Dichawica. Morbi genus [...], fpirationis difficultatem, et fuffocationis periculum afferens, [...] Angina

3: Cynips - Bąk, mucha fzczipięcz konie albo pfy. Mufca minutiffima longis cruribus, in capite habens roftrum, quo proferat cutem animalium.

strona: 284a

1: Cynodontes - Ołtre zakonczifte zębye. Dentes qui [...] Canini appellantur

2: Cynoglofsos, fiue Cynogloffum - Pfiżi ieżik.

3: Cynomyia - Pfiżią mucha. Mufca canina

4: Cynorrhodon - Polną rozę. Rubentis lilij flos, [...] Roſam caninam dicas. [...] Roſa fylueftris

5: CYNOSVRA - Gwiazd fzedm, babky pfpolicie rzekacze, albo iak ie Aftronomowie naziwaia niedwiedziem mnieifzim P. G. Sydus feptentrionale, ex feptem conftans ftellis, quod et vrfam minorem appellamus, [...] Phoenice

strona: 284b

1: CYPRVS, [...] Liguftrum- Kruzyna.

2: Cypſeli - Irzykoroie. [...] Apodes

strona: 285a

strona: 285b

1: Cytinus - Kwiat odgranatowego iabłka. Flos mali Punicae fatiuae

strona: [286]a

D

1: DACIA - Wołofką zefmia.

2: Dacus - Wołofzin. Quod e Dacia.

- 3: Dactylus - Paliec.
- 4: Dactylus [...] digitus: [...] Dactylotheca, [...] pro tegumento manus, vel digitorum - Paliuch.
- 5: Dactylion, Graeci anulum [*lege: anulum*] dicunt - Pierłzczen.
- 6: Dactylotheca - Skrzinka wktorei chowaią pierłzczenie. Annulorum capfula, [...] capfula fiue arcula vbi quid reponitur.
- 7: Dactylis - Miąłzy iako paliec.

strona: [286]b

- 1: DAEMON - Angoł dobri albo złi włziłtko wiedząci. Deus, fiue łapiens
- 2: Daemonium - Diabelłtwo. [...] daemon, numen, Deus.
- 3: DALMATIA - Słowińska zemia.
- 4: Dalmata - Słowak. Qui ex Dalmatia eft.
- 5: Dalmaticus - Słowiński.
- 6: Dama, Genus caprae fylueftris - łania.
- 7: Damaffonium - Wodna bábká.
- 8: Damium - Taiemną ofiara. Sacrificij genus, quod in operto fiebat
- 9: Damnas, [...] Damnatus - Skążany, potępioni.
- 10: Damnum, [...] Iactura, detrimentum, incommodum, malum - Szkoda.
- 11: Damnifico, Damnum infero - Włzkadzám.
- 12: Damnigerulus - Szkodnik.

strona: [287]a

- 1: Damnofus, Damnum vel de[tr]imentum habens coniunctum - Szkodliwy.
- 2: Damnose, Periculoſe - Szkodliwie.
- 3: Damno, condemno, improbo, conuinco - Potepiám, ganie, gardze.
- 4: Damnatio, Condemnatio, calamitas - Potepienie.
- 5: Damnatorius, Quod damnationem adfert, quod condemnationem habet coniunctam - Rzecz nieaką vpadek y potępienie przinołżącą.
- 6: Damnatus - Potepiony, zkążany.

strona: [287]b

- 1: Daniłta, Foenerator, creditor - Lichwiąrz.
- 2: DANTISCVM - Gdąnsk.

- 3: DANVBIVS - Donay.
- 4: Daphnoides - Krzak bobkowy.
- 5: Daphnon - Ogród bobkiem ośadzony. Lauretum dicimus, hoc est, locum multis confitum lauris.
- 6: Daps - Pokarmy piśźnie narządzeni.
- 7: Dapino, [...] dapes paro - Pokarmi narządząm.

strona: 288a

- 1: Dapsile, Abundanter, laute, copioſe - Obficzie, hoinie.
- 2: Dapsilis, Abundans, largus, liberalis - Hoiny, ſzczodri.
- 3: Dapsiliter, Dapfile, laute - Szcedrze.
- 4: Dardanarii, Qui omnia praeemunt, vt aliquando carius vendant - Przekupniowie.
- 5: Dasypus - Krolik albo zaięc. [...] leporem, aut [...] cuniculum vocamus.

strona: 288b

- 1: Daucus - Oleſznik perperam Markiew.
- 2: Dautia, quae et Lautia dicimus - Vpominek pośłom dani. Munuſcula, quae dantur legatis hoſpitij gratia.
- 3: Dea - Boginy.
- 4: Deacinatus - Wiczifzczony zwinnich iądrek.
- 5: Dealbo, [...] album reddo, [...] album tectorium induco - Obieląm.
- 6: Dealbatus, [...] albo inductus colore - Pobieloni.
- 7: Deambulo, Ambulo, inambulo - Przeckhodzę ſzie.
- 8: Deambulatio, Ambulatio - Przechączka.
- 9: Deamo, Valde et ex animo amo - Serdecznie miełuję.
- 10: Dearmatus exercitus, hoc est Exarmatus, id est, armis ſpoliatus - Ten ktoremu bron odietą.
- 11: Deartuo, Artus incido, artus adimo, et eripio - Rozſiekuię, pozłonki wibierąm.
- 12: Deauro, Inauro, auro tego - Pozłacąm.
- 13: Debacchari, [...] prae ebrietate furere bacchari -

strona: 289a

Ozarſzi ſzie ſzaleie.

- 1: Debellare, Bello vincere vel capere - Zwiczyćic, zwoiowac.

- 2: Debellatus, Victus, ſuperatus - Zwoiowany.
- 3: Debellator - Zwicziezca na wojnie.
- 4: Debeo, [...] Teneor, ſeu **Debitor**, aut **Obligatus ſum** - Winieniem.
- 5: Debitor - Dłuznik.
- 6: Debitio, Debitum - Dług.
- 7: Debitus, Quod debetur - Dłuznoſzc.
- 8: Debilis, [...] parum habilis: mancus, infirmus, imbecillus, leuis - Mdły, słaby.
- 9: Debilito, Debilem reddo, frango, infringo, minuo, comminuo - Oſłabiam.
- 10: Debilitas, Infirmitas - Słaboſzc, mdłoſzc.
- 11: Debilitatio - Zemdlenie.
- 12: Deblatero - Obzuwam. [...] ſtulte loqui, [...] Obloqui et confingere
- 13: Decachinnari, [...] deridere - Smie chowisko ſtroic.
- 14: Decacumino, Cacumen praecido, ſiue cacumine priuo - Wierzch ztracam, obczinam.

strona: 289b

- 1: Decalogus - Dzieſiecioro przikazanie. [...] decem Legis praecepta
- 2: Decanto, Laudo, celebros, diuulgo - Sławie, chwale.
- 3: DECAPOLIS - Dzieſięci grodow zemia.
- 4: Decapulo, Euacuo - Otrzaſam, ſtrichuię.
- 5: Decarchos, [...] qui decem praeſt militibus, quem Latini vocant Decurionem - Dzieſiętunik.
- 6: Decas - Dzeſiecb częſzczi włobie maiący. Aliquid decenarium numerum continens.
- 7: Decauleſco, Caules vel frondes, amitto - Zdrewniewam.
- 8: Decedo, Abeo, diſcedo - Odchodzę, odſtrepuię.
- 9: Rurfus decedere, [...] mori - Vmieram.
- 10: Deceſſor, [...] qui iam magiſtratu defunctus decedit de prouincia, et ſucceſſori ſuo eam tradit - Vrzedu drugiemu vſtępujący.
- 11: Deceſſio, et Deceſſus, Abitus - Zdanie vrzedu, vſtapienie.
- 12: Decem - Dzeſięc.
- 13: December - Grudzien.

strona: 290a

- 1: Decempeda - Pręt nadzefziecz łtop długi, ktorim rolą wim ierzaią [!] . Pertica qua menfuratur terra
- 2: Decempedator, Metator - Rozmierca zemie.
- 3: Decemfcalmus, Actuariolum quod decem fcalmis agebatur - Łodz o dziefiąci poiazardach.
- 4: Decemuii, Summus magiftratus Romae - Dzezfziec rąicyrzimfzeczy.
- 5: Decemuiratus, Dignitas et officium Decemuirorum - Vrząd dzezfziay rąicow wrzimie.
- 6: Decennale, Quod eft decem annorum - Dziefściecz letny.
- 7: Decies, Vltimus ex denario - Dziefziec razow.
- 8: Decimus - Dziefziąty.
- 9: Decimum - Dziefziąty rąż.
- 10: Decimanus, fiue [...] Decumanus, [...] decimus - Dziefziaty.
- 11: Decimae, fiue Decumae, fignificat decimam partem quarumcunque rerum, quae foluitur principibus - Dziefzeczina.
- 12: Decimo, [...] decimam partem detrahere - Dziefzeczinę, wibierąm.

strona: 290b

- 1: Decerno, Statuo, conftituo, definio, confilium capio, iudico, cenfeo, fancio - Stanawiam, wirok czinię.
- 2: Decretus, [...] Definitus, fiue conftitutus - Poftanowioni, vradzony.
- 3: Decretum, Statutum, fententia - Wyrok, vznanię.
- 4: Decretorius, [...] pro iudiciario, in quo iudicium ferri poteft - Rozłatkowy, naznaczony.
- 5: Decerpo, Detraho, delibo, excerpo, aufero - Obriwam, zbieram.
- 6: Decerto, Pugno, dimico - Wąlczę, fwarzę fzie.
- 7: Decertatus - Zwąlczony.
- 8: Decertatio, dimicatio, concertatio - Sfąż, zwada.
- 9: Decet, Conuenit, honeftum eft, aptum eft, confentaneum eft tempori, loco, ac perfonae - Godzi fzie, prziftoy.
- 10: Decens - Godząci fzie. Pulchrum, conueniens et aptum.
- 11: Decentifsimus - Naprziftoinieiffi.
- 12: Decentia, Conuenientia quaedam et pulchritudo -

strona: 291a

Pięknoſzc, prziftoinoſzc.

- 1: Decenter, Pulchre, apte, conuenienter, decore - Prziftoinie, ſpoſobnie.
- 2: Decido, Abſcindo, amputo - Odrębuię, odczinam.
- 3: Decisio, Determinatio, vel diremptio litium mutuo confenſu - Zdanie, roſedek.
- 4: Decido, Deorfum cado - Spadam.
- 5: Deciduus, Cadens, decidens - Vpadły.
- 6: Decidium, pro occafu - Zaiſcię.
- 7: Decipio, Defraudo, impono, capio, circumuenio - Oſzukuię, zdradzam.
- 8: Deceptor - Oſzuft.
- 9: Decipula, Inſtrumentum aliquid decipiendi vel auibus, vel muribus idoneum - Lapka.
- 10: Decircino, circino, [...] aliquid rotundum facio - Okrązam.
- 11: Deciremis, Nauigij genus, habens decem remorum ordines - Lodz ô dzieſięci poiązdach.
- 12: Declamo, Valde clamo, exerceor, exercendi cauſa oro - Mowi czinię, czwicze ſzie wmiſzlionich oraciaach.
- 13: Declamito - Vftawicznie oracie czinie.

strona: 291b

- 1: Declamator, Qui domeſticis, ſcholaſticisq̄ meditationibus ſe exercet, vt poſtea feriis in cauſis fit paratior - Wmowie ſzie czwiczący na oſſobnim mieſcu.
- 2: Declamatio, [...] domeſtica exercitatio et vmbratilis, et commentatio, quae ſit inter priuatos parietes - Mowa, orahą dla czwiczenia ſzie.
- 3: Declamatorius - Do roztropnei mowi przinalezący.
- 4: Declarare, [...] aperte monſtrare - Obiaſznic, wiłozic, declarowac.
- 5: Declaratio - Obiaſznienie.
- 6: Declino - Nachillam, vſtepuię, waruię ſzie.
- 7: Declinatio, Deflexio - Vchilenię, vwarowanie.
- 8: Decliuus, Deorfum inclinatus, atque incuruus - Pochiły.
- 9: Decliuitas, Ipſa inclinatio - Pochilnoſzc.
- 10: Decollo, De collo depono - Garło odczinam, ſczinam.

strona: 292a

- 1: Decolor, Malo colore praeditus, pallidus, quod colorem amifit - Vmokotany, niebarewny.

- 2: Decoloro, Colore priftino priuo, aut colorem vitio - Barwe pierfz trace odeimuię.
- 3: Decoloratio - Odmiana barwy.
- 4: Decoquo, Paulatim diminuo et coquendo abfumo - Wiwarzm, warz. ¶ Decoquo [...] confumo, et rem familiarem dilapido, male rem gero - Vtraczm.
- 5: Decoctor, Qui patrimonium conficit, inficiator, fraudator - Vtratnik.
- 6: Decoctor, Perfectior, fuauior - Lepiei wigotowani.
- 7: Decoctum, Ius in quo aliquid decoctum est - Odwarzenię.
- 8: Decoctus - Odwarzoni.
- 9: Decoctura - Zwarzenię.
- 10: Decor, Pulchritudo [...] quaedam ex decentia rerum perfonarumque - Ozdoba piecknořc.
- 11: Decorum - Ozdoba, prziftoinořc.
- 12: Decorus, Pulcher, decens, honeřtus, conueniens, confonus - Cudny, ozdobny.
- 13: Decorifsimus - Barzo ozdobni.
- 14: Decore, Decenter, conuenienter -

strona: 292b

Ozdobnie.

- 1: Decus, Honor, laus, ornamentum, dignitas, honeřtas - Sawa, pocziwořc.
- 2: Decoro, Orno, honeřto, cohoneřto, celebros - Zdobieę, pocziwořcz wirzadzm.
- 3: Decortico, Corticem detraho - Skořę odzerm, obupuię.
- 4: Decortitatio - Obupienię.
- 5: Decrepiti, Extremae aetatis fenes - Staruřzkowie, barzořtarzy.
- 6: Decrefcere, Diminui - Vmnieyřzac, vbywac.
- 7: Decubo, Iaceo, quali deorfum cubo - Lez.
- 8: Deculco, Calco - Depc, toc.
- 9: Deculto, [...] valde occulto - Kriieę.
- 10: Deculpatus, Multum culpatus - Zganioni.
- 11: Decumbo, Cubo, iaceo, recubo - Lez, wkadem fzie.
- 12: Decuplus, Quod rei alicuius quantitatem decies in fe continet - Dzeřzeczioraky.
- 13: Decurio, Quali fenator in municipio, aut colonia - Dzeřzitnik.

strona: 293a

- 1: Decuria, Manipulus decem militum, vel aliorum hominum - Rota zdzefiący męzow.
- 2: Decuriare, [...] milites confcriptos in decurias diftinguere - Na dziefiątki rozdielic.
- 3: Decuriatio, Difinctio et defcriptio in curias - Na dziefiątki podzielenie.
- 4: Decurionatus, Decuriatus - Miedzi dziefiąci policzoni.
- 5: Decurro, Deorfum curro - Zbiegąm.
- 6: Decursus, Actus ipfe decurrendi - Zbiezenie.
- 7: Decurtatus, Mutilatus, curtatus - Skrocony.
- 8: Decufsis [...] decem affes valebat - Grofzdziefiec pieniedzi wfobie maiacy.
- 9: Decuffo, [...] ad decuffis figuram redigere - Nakrziz rzeze.
- 10: Decufsatim, [...] per decuffes - Nakrziz.
- 11: Decutio, Quatiendo deiicio, demeto, decido - Obi-

strona: 293b

iąm, otrzefiuię.

- 1: Decufsus, Decutiendi actus - Otrzefionie.
- 2: Dedecet, Indecorum eft, non decet - Nieprziftoy, niegodzi fzie.
- 3: Dedecus, Ignominia ex re turpiter gefa, probrum, turpitude - Srąmota, zelziwofzc.
- 4: Dedecor, Inhoneftus - Zezlony.
- 5: Dedecoro, Dedecore afficio - Lzę, framocę.
- 6: Dedecorofe, Turpiter - Zfrąmotąm, zzelziwofcziąm.
- 7: Dedico, Confecro, religiofum facio, religione deuincio - Offiaruię, oddawam.
- 8: Dedicatio, Confecratio - Pofwiecenie, offiarowanie.
- 9: Dedignor, Indignum reputo, cotemno - Gardze.
- 10: Dedignatio - Vzgarda.
- 11: Dediſco, Quod didici obliuifcor - Po mału fie oducząm.
- 12: Dedo, [...] totum ſubdo, fiue in manus, poteftatemve et arbitrium do - Poddaię fie.
- 13: Deditus, Addictus - Ten ktori fzie poddał w moc drugiego.

strona: 294a

- 1: Dedititius, Qui fe in alterius imperium dedit, deditus - Poddany, w moc inſzegohem.
- 2: Deditio, Dedendi actus, traditio, ſubiectio, quum quis fe in hoſtis poteftatem tradit - Poddanię w moc nieprziaczielskąm.

3: Dedocere, [...] ab eo, quod quis edoctus est, deducere - Oduczac, inaczej vczicz tego com vmiął.

4: Dedoleo, Non doleo, vel dolore me priuo, vel dolere defino - Odboliwam.

5: Dedolo, Dolabra vel eiufmodi ferramento, quae scabra atque impolita sunt, leuigo - Hebluię, gładzę.

6: Deduco, [...] ex superiori loco in inferiorem ducere - Odwodzę.

strona: 294b

1: Deductio, [...] actus deducendi - Odwiedzenie.

2: Deductor, Qui honoris causa aliquem deducit - Przewodnik, przewodzac.

3: Deductior, Gracilior - Czieniż.

4: Deerrare, [...] de via, siue ratione declinare - Obłędzić, zabłąkac ście.

5: Defaeco, [...] a faece purgo, quasi faecem detraho - Zdrozdzi chędozę.

6: Defalcare, [...] tollere et amputare - Odcziąć.

7: Defamo, Fama priuo, sicut Diffamo - Pocziwofzci vimuie, zelziwam.

8: Defamatus - Zelzoni.

9: Defatigo, [...] lassum, et labore defectum reddo, defatigationem et laborem affero - Vmeczam sie, morduię.

10: Defatigatus, Languens, lassus, labore confectus - Vmmechony.

11: Defatigatio, Lassitudo - Vftanie, vmmechzenie, fpracowanie.

12: Defendo, Tueor, tego, protego, propugno - Bronię, zaftepuię.

13: Defensor, Qui defendit, propugnator, patronus - Obrona.

14: Defensio, Propugnatio, patrocinium - Obrona.

strona: 295a

1: Defenso - Vftawniebronię.

2: Defensio - Vftawicznie fzie bronie.

3: Defero, Affero, confero, offero, tribuo - Daię, obdarzam, deferuię.

4: Delatus - Prziwiezioni, prziniefziony. ¶ Delatus [...] Accufatus - Oskarzony.

5: Delator, Occultus accusator [...], et calumniator - Taiemny oskarca, zaufznik.

6: Delatio, Accufatio - Czichą skarga.

7: Deferueo, Feruere defino, refrigeror, calorem amitto - Przetawam wrac.

8: Deferueſcere, Feruorem amittere - Oppłonać.

9: Deferuefacio, [...] valde feruere facio -

strona: 295b

Obwarzam.

1: Defetifcor, [...] labore deficio - Od roboty mdleię.

2: Deficio, Defum, deſciſco, defero - Niedoftawamy, vbiwamy. ¶ Deficio [...] difſentire, recedere ſeu rebellare, deſciſcere, deferere - Odfstawam, opuſzczam.

3: Defector - Odfzczepienca, odfstępca.

4: Defectus - Niedoftatecznoſć.

5: Defectus, ſignificat penuriam - Niedoftatek, chudoba, defect.

strona: 296a

1: Defectio, Receſſio ſeu rebellio - Odfąpienie, odfzczepienie, odftanie, odpadnienie. ¶ [...] defectiones in corpore humano - Mdłofzc.

2: Defectiuus, Quod eſt mancum - Niezupełny.

3: Defigo, Deorſum figo, implanto, immitto, colloco, pono - Przitikam.

4: Defixus, Infixus, haerens in aliquo - Wetknioni.

5: Definio, Termino, finiendo certos rei [...] terminos praefcribo - Oznaczam, opisuię.

6: Definitio - Opisanie.

strona: 296b

1: Definitus, Certus, conſtitutus, attributus, aſſignatus - Naznaczony.

2: Definite, Finite, ſtrictē - Znacznie, zrzetelnie.

3: Definitiuus - Rzecz dougodi przinażęca.

4: Defioculus, [...] qui eſt captus vno oculo, quem luſcum alio nomine vocitamus - Oczko, iednooki.

5: Defit, Deeft - Nie doſtaie.

6: Deflagro, Comburo, igne confumor, conflagro, ardeo - Zgoriwam, zpalam ſzie.

7: Deflagratio, Combustio, exuſtio, flamma, ardor - Zpalenie, zgorzenie.

8: Deflecto, torqueo, curuo - Nachilam.

9: Deflexus - Nachilony, skłoni.

10: Deflexus, Curuatio, inflexio - Nachilnoſzc.

- 11: Defleo, Deploro - Opłakuję.
12: Deflo, Flo, vel flando depello - **Odmuchię** [!] .
13: Defloccare, atterere [...] tractum a floccis - Zmiękczenie chrzypa.

strona: 297a

- 1: Deflorare, [...] confpurcare, contaminare, vitiare, quasi floribus et ornatu spoliare - Pierfzy kwiat odriwam, szpecę, **frą moce** [!] .
2: Deflorere, siue Deflorescere, Flacescere, flores venustatemque amittere - Oknąc.
3: Defluere, Deorfum fluere, labi, delabi, influere - Zcziec, oczyć.
4: Defluus, Defluuium - Zcziek, obłazki.
5: Defodio, Sepelio, obruo - Wziemie sadzę, wgrzebam.
6: Defofsus - Wgrzebiony, władzony dozemie.
7: Defofsus - Wgrzebienie.
8: Defoetus, [...] effoetus, hoc est, foetui per aetatem inidoneus - Wirodzoni.
9: Deformo, Foedo, turpo, maculo - Szkaradzę, ofzpecam.
10: Deformatus, foedatus - Polzpeczoni.
11: Deformatio, Foeditas, macula - Ofzpecenie, ofzkaralzenie.
12: Deformis, Turpis, foedus - Szpetny, szkarady.
13: Deformitas, Turpitude, prauitas - Szpetnosć.

strona: 297b

- 1: Deformiter - Szpetnie.
2: Defraenatus, [...] effraenatus, hoc est, indomitus, quasi sine fraeno - Wyuzdany.
3: Defraudare, [...] per fraudem cuiquam aliquid interciperi, vel circumuenire aliquem - Ofzukać, zdradzić, podeiścić.
4: Defraudator, Fraudator - Zdrąca, ofzuft.
5: Defrico, Frico - Oczieram.
6: Defrigescere, Frigescere - Oziebic.
7: Defringo, Frango, vel decerpo - Odłamuję.
8: Defrugo, Omnem fructum exhaurio - Sok albo smak wżiftek wicziskam, wicziagam co lepszego.
9: Defrutum, [...] vinum decoctum - Przewarzone winno.

- 10: Defrutare, Muftum decoquere, vt inde defrutum fiat - Winno przewarzyć.
- 11: Defrutarius, Quod ad defrutum pertinet - Do przewarzenia przinależący.
- 12: Defugere, Recufare, refugere - Strzecz łzie, warowac łzie.
- 13: Defundo, Effundo, [...] Fundo - Wiliewam.
- 14: Defungor, Exantio, fungor, perfungor - Pracą odprawiam.
- 15: Defunctorie, Languide et remiffa -

strona: 298a

Ledaiako.

- 1: Degener, Qui maiorem fuorum virtuti non refpondet - Wirodek, przotkow nienafzladuiący.
- 2: Degenerare, A genere decidere, deflectere, veteres maiorum laudes obterere - Od cnoty łwich przotkow wifępic.
- 3: Degero, Defero, gero - Wiwłocze winafzam.
- 4: Deglabrare, Depilare et glabrum facere - Obłupuię, ogładzam.
- 5: Deglubo, Corticem eximo, filiquam aut folliculum excutio - Wiłuskuię, oskubuię.
- 6: Deglutinare, [...] diffoluere quod glutinatum erat - Rozkleic.
- 7: Deglutio - Połikam.
- 8: Dego, Ago, viuo - Ziię, mieszkam.
- 9: Degrandinat - Grąd padą.
- 10: Degraffor - Lupię, plundruię.
- 11: Degrauo, Grauem, et ponderofum reddo, grauo, deprimo - Obcziazam.
- 12: Degredior, Deorfum gradior - Odłstepuię.
- 13: Degrummari, Ad grummae menfuram dirigere - Wiprafzczam wieden czel.
- 14: Degulo, Gula abfumo, abligurio - Przez garło przepufzczam, marnie trawię.
- 15: Degulator - Zarłok.
- 16: Degufto, Gufto, delibo, leuiter attingo -

strona: 298b

- 1: Kofztuię.
- 2: Deguftatio - Kofztowanie.
- 3: Dehaurio, Haurio - Czerpam.

- 4: Dehinc, Poſthac, abhinc - Potim.
- 5: Dehifcere, Aperiri, findi, rimas agere - Ziewąm, rozwierąm fie.
- 6: Dehoneſto - Lżę vimuię pocziwoſczi.
- 7: Dehoneſtamentum, [...] id quod gratiam et honeſtatem alicui rei adimit - Zelzenię, oframocenię.
- 8: Dehortor, diffluadeo, deterreo, auoco - Odradżąm, odwodżę.
- 9: Dehortatio - Odradzanię. [...] enarratio exempli, vel rei praeteritae relatio
- 10: Deiero, Sancte iuro, iureiurando affirmo - Przifziegąm.
- 11: Deiurium, Iufiurandum - Przifziega.
- 12: Deiicio, Deorfum iacio, vel deorfum mitto - Zrzucam, wiwracąm.

strona: 299a

- 1: Deiectus - Zrzucony, wiwrocony.
- 2: Deiectio, Depulfio - Zrzucenie. ¶ Deiectio [...] pro ſubductione alui ponitur - Przepurgowanie.
- 3: Deiectus, pro Deiectione - Zrzuconi.
- 4: Dein - Potim, zaſzie. [...] deinde, fiue poſtea
- 5: Deinde, [...] poſtea - Potim, infzim razem.
- 6: Deinceps, Deinde, poſtea, poſthac, continuo - Zàs, podrugie.
- 7: Deinfuper, [...] defuper - Zwierchu.
- 8: Deintegro, Denuo, a principio - Znowu.
- 9: Deintegro - Pfuię, skazam.
- 10: Deiugo, Difiungo - Wiprzągąm.
- 11: Deiungo, Difiungo - Lacżę, dziełę.
- 12: Delabor, [...] deorfum labor, decido, deuenio - Spadąm.

strona: 299b

- 1: Delacero, In partes lacero, confcindo, confumo - Rozdzierąm, targąm.
- 2: Delachrymare, [...] lachrymas [...] demittere - Oppląkuię.
- 3: Delachrymatio - Oppląkanię.
- 4: Delaeuo - Gładżę.
- 5: Delambo, Lambo - Liżę.

- 6: Delamentor, Defleo - Zzalem oppłakuię.
- 7: Delanio, Difcindo - Rozdzieram, targam.
- 8: Delapidata, [...] lapide strata - Pobrukowanie.
- 9: Delaffo, Caffo - Vmeczam.
- 10: Delauo, Lauo - Obmywam.
- 11: Delecto, et Oblecto, Delectationem habeo, delectationem affero - Kocham fzie.
- 12: Delectamentum, Oblectatio, voluptas - Rozkochanie.

strona: 300a

- 1: Delectabilis - Mieci, fmaczni.
- 2: Delectabiliter - Wdziecznie.
- 3: Delectatio, Oblectatio, voluptas, iucunditas - Kochanie, radosc.
- 4: Delectatior - Wdzieczniejsi.
- 5: Delego, Deputo, praeficio quaequam meo loco, officio, negotiove exequendo praeficio - Poruczam, zliecam.
- 6: Delegatio, Mandatum, munus, prouincia - Zliecenie, vrazd poruczony.
- 7: Delenio, [...] demulceo, vel lenem, hoc est, mansuetum reddo - Vmiekczam, blagam.
- 8: Delenificus, Blandiloquus - Lagodnomowca.
- 9: Deleo, Extinguo, induco, abstergeo, et [...] euerto, perdo et destruo - Winiszczam, wimazuię.
- 10: Deletus, Extinctus, inductus - Wimazany, wigladzoni.
- 11: Deletio, Extinctio, inductio - Zmazanie.
- 12: Delebile, Quod deleri potest - Latwie do zmazania.
- 13: Deletilis, Quod delet - Rzecz ta ktora zmazuiemy, zczieramy.
- 14: Deletitius - To czo mozebic zmazanego.
- 15: Deliberare, [...] consultare, perpendere, deliberationem habere, confilium capio: item decerno, statuo, certus sum - Rozmizlic fzie, rozwazic.

strona: 300b

- 1: Deliberatus - Rozmizlony.
- 2: Deliberatus - Rozwazoni.
- 3: Deliberator - Rozmisliacz.

- 4: Deliberatio, Confultatio, confilium - Rozmifzlenię, rozwazenię naradzenię.
- 5: Deliberandus, Deliberans - Rozmifzłaięci fzie.
- 6: Delibo, [...] Decerpo, quafi libando minuo, degufito - Kofuię.
- 7: Delibatorium, Locus delibationi accommodatus - MieŒce do kofztowanię.
- 8: Delibatio - Kofztowanię.
- 9: Delibro, Decortico librum, id eŒt, corticem arbori detraho - Odzierę, obłupięz kori.
- 10: Delibro, Ponderare - Wazę.
- 11: Delibutus, Vnctus, quafi oleo aut alio liquore imbutus - Namazany, maŒciami polęny.
- 12: Delicatus, Mollis, deliciis plenus - Rozkofznik, kochanek.
- 13: Delicate, Molliter - Rozkofznię.
- 14: Delicia, Tigni genus - Naroznie.
- 15: Delicium, et Deliciae, Oblectamentum - Rozkofz, krotchwila.

strona: 301a

- 1: Deliciolum - Kochaninka.
- 2: Delico, Explico, explano, interpretor - Wikładę, objaŒnię.
- 3: Deligo, Lego, eligo, delectum habeo - Wibierę.
- 4: Delectus - Wibrany.
- 5: Delectus, Electio - Wibor, wibranię.
- 6: Deligo, Ligo, vincio - Prziwiezuię.
- 7: Delimo, lima abrado - Piełkę odczierę.
- 8: Delingo, Lingo - Oblizuię, lyzę.
- 9: Delinio, [...] perungo - Pomazuię.
- 10: Delinio [...] permulceo, placo, et illecebris quibuŒdam allicio - Ogłaskuię.
- 11: Delinitus, Captus, deceptus, mitigatus - Oggłaskany, zmiekczoney.
- 12: Delinitor, Blandus lenifque, moderator - Tenktori ogłaskauie, odmiekcza.
- 13: Delinitio, Mitigatio, placatio - Odmiekczenie, ogłaskanie.
- 14: Delineo, defigno et ruditer depingo - Obrifuię, pierŒze linie oczięgę.

strona: 301b

- 1: Delino, Foedo, corrumpo, extinguo - Pomazuię, fzpecę.
- 2: Delinquo, Pecco, et proprie non praetereunda praetermitto - GrzeŒze, wifępuię.

- 3: Deliquium, Defectus - Vmnieifzenie, vima. ¶ Deliquium animi - Omdlenie.
- 4: Deliquum, Minus - Mniey.
- 5: Delictum, Peccatum - Bład, wiftepek, chiba, grzech.
- 6: Deliqueo, Deliquefco, Diffoluor, liquefio, diffluo - Rozpliwam fzie, roztapiam fzie.
- 7: Deliquiae - Zczieczenie wody.
- 8: Deliquo, Effundo - Odliewam, precedzam.
- 9: Deliro, De recto decedo - Bładze, fzaleie.
- 10: Delirus, Stultus, infanus, mente captus - Bładni, fzalony.
- 11: Deliratio, Senilis ftultitia, error, infania - Szalienftwo, glupftwo.
- 12: Delirium, Deliratio, vertigo capitis - Rozumu odstapienie, fzalienftwo.

strona: 302a

- 1: Deliteo, Occultor, lateo - Czicho kezę, vliegąm.
- 2: Delitefco - Vliegąm, zakriwam fzie.
- 3: Delitens - Taięcifie.
- 4: Delitigo - Swarzę fzie, vftawne mam pofwarky.
- 5: Delphin, fiue Delphis, et Delphinus - Dephlin riba.

strona: 302b

- 1: Delubrum, Locus in quo Dei fimulachrum dedicatum eft - Kościoł bałwansky.
- 2: Deluctor, Luctor - Wpałsi idę.
- 3: Deludo, Irrideo, decipio - Nasmiewam fzie, fzydę.
- 4: Delumbo, Lumbos frango, debilito - Biodri obijam, **ottłuk am [!]** .
- 5: Delumbis, Quod lumbis caret - Biodri niemaiący.
- 6: Deluo, Depurgo, diligenter lauo - Obmiwam.
- 7: Deluto, Luto aliquid obduco - Błotem oppluskuię.
- 8: Demadeo, Madeo - Ommakrzam, mokri ieftem.
- 9: Demagis, Valde magis - Wieczei.
- 10: Demagogi - Pliapaczę.
- 11: Demando, Committo, iniungo - Rozkazuię, zlicam.
- 12: Demano. Mano - Zcziekam.

strona: 303a

- 1: Demeare, [...] deorfum penetrare, descendere - Stepuię, Schodzę.
- 2: Demeaculum, Descensio ad loca subterranea - Stapienie, zlicię.
- 3: Dememini, [...] obliuifcor - Zapominam.
- 4: Demens, Qui est mente diminuta, de mente et sanitate deturbatus, infanus, amens - Szalony błazen.
- 5: Dementia, Amentia, stultitia - Szalenstwo, głupstwo.
- 6: Dementer, Infane - Szalenie.
- 7: Dementio, De mente exeo, deliro, infanio - Szaleię, rozumu odchodze.
- 8: Demento, Desipio, infanio - Szalonim czinię, obbłafniam.
- 9: Dementior, valde vehementer mentior - Barzo kłamam.
- 10: Demereo, quasi lucror - Zasługuię, wigrawam.
- 11: Demereor, De aliquo bene mereor, concilio, deuincio, placo, beneuolum facio, beneficium praesto - Laskę zasługuię, służbę sobie zwicziezam.
- 12: Demergo, Immergo, sub aqua obruo - Ponorzam, zalieuam wodą.
- 13: Demetior, Metior, describo, dimetior - Odmierzam.
- 14: Demensus, Mensuratus - Zmierzony.
- 15: Demensum, mensura [...] frumenti, quam seruis admetiebantur singulis mensibus domini, ad totius mensis victum - Obrok, ktori sługam dawano na miesziac.

strona: 303b

- 1: Demetitus, Dimensus, descriptus - Opisani.
- 2: Demeto, Meto - Zzinam.
- 3: Demigrare, [...] de vno loco in alium domicilium transferre, alio ad habitandum ire, discedere - Przenieszc sie, wicziagnac zmielca na mieisce, przeprowadzic sie.
- 4: Deminuo, Diminuo - Vmnieifzam.
- 5: Demiror, valde miror - Dziwam sie.
- 6: Demitigo, Mitigio [*lege*: Mitigo] - Błagam, głafzczę.
- 7: Demitto, Deorfum mitto, inclino, deprimor - Spufzczam.
- 8: Demissus, Humilis, fractus, sordidus - Spufzczony, Pogrązony.
- 9: Demissio, Animi abiectio, infractio, debilitatio - Spufzczenie, osłabienie, pokora.
- 10: Demisse, Humiliter - Vnizenię, pokornię.

strona: 304a

- 1: Demiurgus, [...] opificem, siue artificem sonat - Rzemieśnik.
- 2: Demo, [...] detraho - Odeimuię.
- 3: Dempus - Odięty.
- 4: Democratia, Imperium populare, principatus populi - Rząd wpaństwie niektorim człowieka pośpolitego, ktori sam sobie **arząd** [!] wibiera.
- 5: Demolior, Deturbo, deiicio, disturbo - Rozwałam, rozriwam, rozmiatam.
- 6: Demolitio, Deiectio, euerfio - Rozrzucenię, zburzenię.
- 7: Demolitus, Deiectus, euerfus - **Pbarzony** [!] , rozmiotany.

strona: 304b

- 1: Demonstro, Monstro, indico, ostendo, declaro - Pokazuię.
- 2: Demonstratio - Wiwodne pokazanie.
- 3: Demonstratiue - Pokazanie.
- 4: Demonstrator - Pokazatel.
- 5: Demonstratiuus, Quod demonstrat - Cokolwiek moze bicz pokazano.
- 6: Demordeo, Morfu decerpo - Odkefsuię.
- 7: Demorior, Morior - Odumieram.
- 8: Demortuus - Odumarti.
- 9: Demoror, Moror, remoror, retineo - Przemieszkiwam, przedluzam. ¶ Demoror [...] detineo - Zawcziagam.
- 10: Demorari, [...] manere - Przemieszkiwac.

strona: 305a

- 1: Demoueo, De loco moueo, remoueo, dimoueo - Odmykam.
- 2: Demugio, Mugitu implere - Riczę, beczę.
- 3: Demulceo, Valde seu leniter mulceo - Oggłaskuię.
- 4: Demulctus, delinitus - Wigłaskani.
- 5: Demum, Tandem, ad postremum - Zafzie, nakoniec, potim.
- 6: Demurmuro - Markocę, mruczę.
- 7: Demulsata, contumelia, id est, dissimulata, et cum silentio indignationeque transmissa - Krziwd taię przemilczuię.

- 8: Demutilo, Mutilo - Kęsio czynię, obczinąm.
9: Demuto, Muto - Odmieniąm.
10: Demutatio. Mutatio - Odmiana.
11: Denarius, [...] decenarius, quod decem continet - Dzeńziatnik, grońz wfo-
12: biedzefziec pieniedzi albo czefzczy maiący.

strona: 305b

- 1: Denarro, Per ordinem narro - Wilicząm.
2: Denafcor, [...] Morior - Vmierąm.
3: Denafó, Nafum aufero - Nos odczinąm.
4: Denato, [...] deorfum nato, vel fecundo fluuio nato - Nadoł pńine.
5: Denego, Recufó, nego - Odmawiąm.
6: Deni, [...] pro decem - Dzieńfiec a dzieńfiec.
7: Denigro, Nigrum facio - Poczerniąm.
8: Denique, Pońtremo, ad extremum, pońt omnia - Na ońtatek, na koniec.
9: Denomino, Nomen impono - Mianuię, naziwąm.
10: Denormare, [...] deturpare, et inaequalem facere - Zkreńsu wiwieńc.
11: Denoto, Noto, lignifico, defigno - Znaczę.
12: Dens - Ząb.

strona: 306a

- 1: Dentio, Dentes emitto - Zębi puńzcząm.
2: Dentitio, Dentium emiffio - Zebow rońnienie.
3: Dentatus, Qui magnos habet dentes, [...] dentofus - Zębacz.
4: Denticulatus, Quod ferrae modo dentatum eńt - Ten ktori zeby rzatkie a ońtre ma
iakopieńka.
5: Dentale, Lignum, cui vomer arandi caufa inducitur - Drzewno owo na ktore pńug wbiąią
do oranią.
6: Dentatim, et Denticulatim, [...] ad fimilitudinem dentium - Zebato.
7: Dentifrangibulum, [...] pro quauis re, qua dentes confringi pońfunt - Zębotńuk.
8: Dentifricium, Medicamentum quo dentes fricantur, vt fiant candidi - Lekarńtwo ktorim
zęby naczieraią abi bele białe.

9: Dentiloquus, Per dentes loquens, obeſe loquens propter abſentiam dentium - Przez zębi mowiąci.

10: Dentifcalpium, Inftrumentum quo ſcalpuntur dentes - Szpilka którą zeby dłubią.

11: Densus, Firmum, compactum, quodque partes habet valde coarctatas - Gęſty.

12: Denſo, Cogo, ſpiſſo - Rozgaſzam.

13: Denseo, Coire, coagulari - Gęſcieię.

14: Densatio, Coactio - Zgaſzczenię.

strona: 306b

1: Densę - Gęſto.

2: Densitas, Craſſitudo, ſpiſſitudo - Gęſtoſc.

3: Denubo, Nubo - Za mąz idę.

4: Denudo, Spolio, nudum reddo - Nago, odkrywam.

5: Denuntio, Futurum aliquid nuntio, praenuntio, praedico - Oznamuię, opowiedam.

6: Denuntiatio, Praedictio - Opowiedzenię, oznamienię.

7: Denuo, de nouo, de integro - Znowu zaſię.

8: Deocco, Occo - Przeoruię.

9: Deonero, Onus depono, exonero - Cieżar ſkladam.

10: Deorfum - Nadoł.

11: Deoſculator, Oſculator - Obłapiam, całuię.

12: Depaciſcor, fiue Depeciſcor, Paciſcor - Zakładczynie [!], dezakładam, vgađzamſzie.

13: Depalmare, Palma percutere - Policzekdac.

14: Depango, Planto, infero, humi deſigo - Wtikam.

15: Depactus - Dozemie wetkniony.

16: Deparcus, Parcus -

strona: 307a

Skapy.

1: Depaſco, Paſcendo abſumo - Wipaſzam ogrizam.

2: Depaſtus - Wipaſziony, obiedzony.

3: Depaſtio - Wipaſſienię.

4: Depauperero, Exhaurio, pauperem facio - Vboze.

- 5: Depecto, Pecto - Oczafsuie.
6: Depexus, Pexus - Oczoffany.
7: Depeculor, furor et compilo Rempublicam - łupię, kradnę, dobitek gwałtem odpedzãm.
8: Depeculator, Fur Reipublicae - Złodzei, lupiezca.
9: Depello, Abigo, auerto, remoueo - Odpedzãm.
10: Depulsus, Deiectus - Odpedzony, odepchnioni.
11: Depulsio, Auerfio, propulfatio - Odpedzenie, oddalenie, odepchnienie.
12: Depulfor, Expulfor, qui depellit - Ten ktori odpedzã, oddalacz.
13: Dependeo, Pendeo, fiue de re aliqua pendeo - Odwifnãłem.
14: Dependo, [...] Pendo, [...] pondero -

strona: 307b

Odwazam, placę.

- 1: Deperdo, Amitto, perdo - Trace.
2: Deperditus, Perditus - Vffraffowany, zgubiony.
3: Depereo, Pereo - Ginę, niłzcieię.
4: Depiles, Qui funt fine pilis - Oblezly.
5: Depilatus - Oberwany.
6: Depingo, Pingo, defcribo - Maluie.
7: Deplango, Plango, vel vehementer plango - Opłakuie.
8: Deplano, Complano, Planum facio - Rownãm.
9: Deplanto, Quod plantatum erat euello - Szcepy weriwãm.
10: Depleo, Exhaurio - wicedzãm, odlewãm.
11: Deploro, Lamentor, conqueror - Oppłakuie.
12: Deplumis, Implumis, fine pennis - Oskubany, bezpierzã.

strona: 308a

- 1: Depluo, Deorfum pluo, fiue ex loco superiore pluo - Okkapiãm, zwierchukapie.
2: Depolio, [...] perficio - Czifzcie, poleruie.
3: Deponere, [...] deorfum ponere - Zkładać ftawiac.
4: Depositio - Zãkład. actio qua depofitum aliquid apud aliquem intelligitur, id eft, Custodia traditum.

- 5: Depositus, Ad cuſtodiendum traditus - Do zchowaniaŕ dany.
- 6: Depositor, Qui apud alterum quippiam deponit - Tenktoŕi do wiernei reki daie.
- 7: Depositum, Alicui commendatum, creditum, res depofita - Rzecz ktora mi do chowaniaŕ ieft dana.
- 8: Depositarius, Cuſtos depofiti, vel fuſceptor depofitarum rerum - Ten ktoŕi do chowaniaŕ przymuię.
- 9: Depopular, deftruere, vaſtare et diripere - Puſtoſzę gwałczę, plundruię, niſzczę.
- 10: Depopulatio, Vaſtatio, direptio - Puſtoſzenieŕ, burzenieŕ, rozchwicenieŕ.
- 11: Depopulator, Vaſtator, direptor - Ten ktoŕi puſtoſzi, gwałczy.

strona: 308b

- 1: Deporto, Refero, reporto, affero - Odnofze, przinofze.
- 2: Deportatio - Odniefzenieŕ.
- 3: Deportatio, [...] perpetua in exilium, fiue inſulam condemnatio - Zziemie wiwołanieŕ.
- 4: Depoſco, Inſtanter petere, et quodam quali iure exigere - Zadaŕ.
- 5: Depoſtulo, Poſtulo - Barzo, zadam.
- 6: Depraedor, Popular - Niſzczę, plundruię.
- 7: Depraelior, Praelior - Zwicziezam.
- 8: Deprauo, Prauum facio, vitio, adultero, corrumpo, et quod bene aut dictum aut ſcriptum eſt, in deteriorem partem detorqueo - Pfuie kazę.
- 9: Deprauatus, Corruptus - Skazony.
- 10: Deprauatio, Corruptio, diſtortio - Skaza, zepſowanieŕ.
- 11: Deprauate - Skazenie, złoſliwie.
- 12: Depreciatus, Vilior factus, cuius precium imminutum eſt - Staniał, tãnſzi.
- 13: Deprecor, Precor, ſupplico, precando impetro - Odpraſzam.

strona: 309a

- 1: Deprecatio, Precatio, poſtulatio, veniae rogatio - Odproſzenieŕ, prozba ô odpuſzczenie.
- 2: Deprecator, Qui reo veniam et immunitatem depoſcit - Prziczinca za winnim.
- 3: Deprecabundus - Odpraſzaięci. Pro precante et petente donum.
- 4: Deprehendo, comprehendo, animaduerto, agnoſco, comperio - Doznawam ſzie doſzwiczam ſzie.

- 5: Deprehensio, Subita comprehensio, animaduersio - Doznanię, obaczenie.
- 6: Deprimo, Conculco, affligo, protero, demitto - Pograzam, przicziskam, nachilam.
- 7: Depressus, Humilis, summissus - Potłomiony, prziczisniony, nachilony.
- 8: Depressio - Nagięcie.
- 9: Depressitas, Decliuitas, deuexitas - Nachilenię.
- 10: Depromo, Profero, expromo, expono - Dobywam, weimuię.
- 11: Depromptus - Wyęty, na świat pokazany.
- 12: Depropero, Propero, festino - Spiefze fzie.
- 13: Depfo, [...] subigendo manibus aliquid molle et tenerum reddo - Zmiekczam, gniotę, zdzmę.

strona: 309b

- 1: Depsiticus, Depfendo, id est, subigendo confectus - Gniecziomy, tkani.
- 2: Depuber, vel Depubis, [...] qui ad pubertatis annos non potuit peruenire - Niedofzli, młodziuchni.
- 3: Depudere, Pudorem abiicere - Wstid odłozic.
- 4: Depudico, Violo, stupro, et pudicitiam aufero - Opanienstwo prziprawiam, gwalcę.
- 5: Depugno, Pugno, certo, decerto, dimico - Walczę, byęfzie.
- 6: Depugnatus - Zwalczoni.
- 7: Depurgo, Purgo - Czifzyczne, wimiatam, chedoze.
- 8: Deputo, Puto, Refeco, ramis, farmentifve superfluis arborem vitemve libero - Odczinam, odrzazię.
- 9: Depuuio, hoc est, caedo - Tłuke, kołace.
- 10: Dequeror, [...] queror - Vskarzamfzie.
- 11: Derado, Radendo aufero - Odkrobuię oczieram.
- 12: Derectarii, Qui domus alienas furandi animo introeunt - Złodzeię zakradnieni.
- 13: Derelinquo, Proffus, seu in totum relinquere, deferere - Opufzczam, zostawiam.
- 14: Derelictus - Opufzczony.

strona: 310a

- 1: Derelictio, Defertio - Zostawienie, opufczenie.
- 2: Derepente - Wskok, bezmiefzkania.

- 3: Derepo - Prziliczam, przywłaczam.
- 4: Derideo, Irrideo, ludo, illudo - Pośmiewam ſzie.
- 5: Derisor - Pośmiewca.
- 6: Deridiculum, Irrifio - Pośmiech, ſzidzenie.
- 7: Derisorius - Śmiechu godni.
- 8: Deridiculus, Derifione dignus - Godny pośmiechu.
- 9: Deripio, Abſtraho, auello - Roztarguię, rochwiczam.
- 10: Deriuo, Aquam deduco, aliove deflecto - wode doczyczenia obracam.
- 11: Deriuatio, Deductio - Prziwiedzenie.
- 12: Derodo, Rodo - Ogrizam.
- 13: Derogo, Detraho, deminuo, delibo - Vmnie, vmnieyſam.
- 14: Derogatio, Diminutio, detractio - Vmnieſenie, wiecie.
- 15: Derogatiuus - Vymuiaci.
- 16: Derogatorius - Vwłoczliwi.

strona: 310b

- 1: Derumpo, Abrumpo - Odriwam, targam.
- 2: Deruncinare, Diſſecare et diſſipare - Rozſziekac, rozetrzec.
- 3: Deruo, Decido - Odpadam, odwalam ſzie.
- 4: Defacro, Sacro, confecro, dedico - Poſwiecam.
- 5: Defaeuio, Saeuio - Srozę ſzie, płodzę okrucienſtwo. Defaeuio [...] faeuire defino - Przetawam frogoczi.
- 6: Defalto - Skacze, tancuię.
- 7: Deſcendo, Deorfum eo, ex loco ſuperiore in inferiorem me confero - Stępuię, zchodzę,
- 8: Deſcensus - Stępienie na dol.
- 9: Deſcensio - Zchodzenie, zejſzczie.
- 10: Deſciſco, Deficio, ad aliam partem me confero - Odſtawam a do drugiego prziftawam, odſtępuię.
- 11: Deſcabinatus, Saucius, abraſus, lectus - Ranioni, zaczięti.
- 12: Deſcribo, Exſcribo, tranſcribo - Przepiſuię.
- 13: Deſcriptus, Diſtributus - Przepiſfany.

14: Descriptio, Distributio, figura, forma, designatio -

strona: 311a

Przepis.

1: Deseco, Abscindo, refeco, amputo - Odczinam, odrzezię.

2: Desectus - Odliczony, odczięty.

3: Desectio - Odczicieę.

4: Desecro, id est, quod sacrum erat, profanum facio, Profano - Zszwietego powzednie czinieę.

5: Desero, Sero, planto - Szepieę, fieię.

6: Desero, Derelinquo, desituo, prodo - Opuszczam, zostawiam.

7: Desertus, Desitutus, relictus, incultus, vastus - Opuszczony, puęty.

8: Desertissimus - Wimowni.

9: Desertum, Locus solitarius, ac inhabitatus - Puszczizna.

10: Deseruire, Seruire - Powofnie słuę.

11: Desicco, Siccare - Wiusufzam.

12: Desideo, Otiofum federe - Proznuie, lenie.

13: Deses, Otiofus, ignauus, iners - Len, prozni chleb.

14: Desidia, Pigritia, socordia, ignauia, inertia - Lenistwo, gnuęnończ.

15: Desidiosus, Otiofus - Prozni chleb, leniwię.

16: Desidiose, Otiofe - Gnuęnie, leniwię.

17: Desido, [...] ad fedendum descendo - Wiiiaduię, posadzam szię.

strona: 311b

1: Desidero, Desiderio alicuius rei teneor, requiro, postulo, cupio - Požadam, zycę sobie, barzo chcę.

2: Desideratus - Požadany, oczekywany.

3: Desideratio, Desiderium, cupiditas - Pozadliwość.

4: Desiderabilis - Pozadliwy.

5: Desiderabilior - Požadliwzi.

6: Desiderium, Cupiditas, studium, amor vehemens, affectio - Pozadliwość, żadzą.

7: Designo, Denoto, demonstro- Wibieram.

8: Designatio, Descriptio - Naznaczenie, pokazanie.

- 9: Desilio, Saltu descendo - Na doł skaczę.
- 10: Defultor, [...] cuius ars est binos trahere equos, et alternatim ex vno in alterum mira celeritate transfultare - Skoczek, ten ktori zkonia na kon vmie skakac.

strona: 312a

- 1: Desultoria, natura - **Odmienuego** [!] przyrodzenia.
- 2: Desino, [...] omitto, finio, cello - Przetawam, koncze.
- 3: Desitus - Od ktoregośmi przetaly, niezwicaini.
- 4: Decipio [*lege*: Desipio], Infipienter ago, deliro - Szaleię, głupię nie mądrze czinie.
- 5: Desisto, Cello, omitto - Przetawam, zaniechiwam.
- 6: Desmoterion - Taras, ziemnica. Graeci vocant carcerem, in quo vincti afferuantur
- 7: Desolo, Solum et defertum facio - Pułtofze.
- 8: Desolatus, derelictus - Pułti, odbiezoni.
- 9: Despero, Sperare defino, spem omnem abiicio - Wątpię, desperuię.
- 10: Desperatus, Ab omni spe derelictus, destitutus - Tenktori o łobie nadzieię vtracziel.

strona: 312b

- 1: Desperans - Ten ktori nadzieię vtracziel, wątpliwy.
- 2: Desperanter - Desperaczkie.
- 3: Desperatio - Wątpliwie.
- 4: Despicio, Deorfum aspicio, video, animaduerto - Zgori patrze, podłzie patrze. ¶ Despicio [...] contemno, siue parui facio - Gardzę, lekce łobie waze.
- 5: Despectus, contemptus, derelictus - Wzgardzony, opułzczony, wzgardzoni.
- 6: Despectus, significat prospectum ex superiori loco in interiorem - Weizenię. ¶ [...] despectus pro contemptu - Wzgarda.
- 7: Despectio, Contemptus - Wzgardzenie.
- 8: Despecto, Saepe deorfum aspicio - Na doł patrzę.
- 9: Despicientia, Despectio, contemptio - Wzgardzenie, połzmięch,
- 10: Despicor, Despicio, contemno - Gardzę, nic łobie niewazę.
- 11: Despicatus, Contemptus - Lekkie vwązenie.
- 12: Despolio, Exuo, spolio, dispolio - Obieram, obłupię.
- 13: Despondeo, [...] promittere - Obiecię, przirzekam.

strona: 313a

- 1: Desponfus, Promiffus, deftinatus, attributus - Przrzeczoni, obiecany.
- 2: Desponfatus - Przifliubioni.
- 3: Despumo, Spumam aufero - Odfzumiwam, fzum zbieram.
- 4: Despuo, Deorfum fpuo - Na deł pluię.
- 5: Despuere ocellos- Gardzic. per factum contemnere
- 6: Desquamo, Squamis exuo - Luski skrobię.
- 7: Desterto - Odfipiam, przestawam chrapac.
- 8: Destico, [...] ftrepere - **Pyfzczęiako [!]** myfz.
- 9: Destillare - Kapam.
- 10: Destino, Eligo, affigno, delibero, confituo - Stanawiam, narzadzam, naznaczam.
- 11: Destinatio, pro Deliberatione - Naznaczenie. ¶¶ Destinatio [...] coniectura - Stanowienie.
- 12: Destinatus, Pro certo et definito - Naznaczony, obiecany.
- 13: Destituo, Derelinquo, defero, quod promifi non praefto - Opuzczam, zostawiam.

strona: 313b

- 1: Destitutus, Derelictus - Opuzczonij.
- 2: Destitutio, Derelictio, perfidia - Opuzczenie.
- 3: Deftringo, Decerpo, colligo, auello - Obriwam, oblamuię, obłupuię.
- 4: Deftrigmentum, Strigmentum fiue ramentum - Struzinę, trząskij.
- 5: Deftruo, Quod fstructum erat corrumpo, euerto, diruo - Pfuię, kazę.
- 6: Deftractile, Quos deftrui poteft - Włomnij.
- 7: Defubito, Subito, et celeriter - Natich miąft zaraz.
- 8: Defubulo, [...] perfodere - Szwaicą przepijcham.
- 9: Defudo, Sudo, nitor labore - Pocę fzie, pracuię az do potu.
- 10: Defudatio, Sudoris euocatio - Wijpocenie.
- 11: Defuefco - Oduczam fzie. Defueo
- 12: Defuefacio, A confuetudine abftraho - Oduczam.
- 13: Defuefio, Confuetudinem amitto, a confuetudine abducor - Zwiczai tracę, oduczam fzie.
- 14: Defuetudo - Oduczenie.
- 15: Defuetus - Oduczonij.

16: Defum, Deficio, non adfum, abfum -

strona: 314a

Nie ieſtem doſtatny.

1: Defumo, Sumo - Odbieram, biorę.

2: Defuper, De ſuperiore loco - Zwierchu.

3: Detego, Quod tectum erat, aperio, nudo - Odkrywam.

4: Detectus - Odkrity.

5: Detectio, Apertio, relectio - Odkriczę.

6: Detendo - Napieczę ſpuſzczam.

7: Detergeo, et Detergo, Purgo, abſtergo - Oczieram, chędozę.

8: Determino, Terminos conſtituo: vel terminis, et velut limitibus quibuſdam deſigno -
Znaćę.

9: Determinatio, Terminus, concludio, finis - Naznaczenię.

10: Detero, Vſu confumo, attenuo, deterius reddo - Oczieram. ¶ Detero [...] triturare - Młocę,
wikruſzam.

11: Detritus, attritus - Otarti.

12: Deter, ſiue Deterius, Vilis, prauus, quaſi detritus - Otarty, zły, nikczemny.

13: Detrimentum, Damnum - Szkoda, vtrata.

14: Detrimentoſus, Quod adfert detrimentum - Szkodliwy.

15: Deterreo, Terreo, auoco, reuoco, auerto, abduco, remoueo - Przeſtraſzam.

strona: 314b

1: Deterritus - Odftraſzonij.

2: Detektor, Abominor, improbo, execror, deprecor, remoueo - Brzedę ſzie, wirzękam ſzie.

3: Detektorio - Brzedzenie, wirzekanię.

4: Detektorialis, Execrandus - Brzitkij, ſprosnij.

5: Detexo, Texo, perficio - Tkam.

6: Detineo, Teneo, remoror, demoror - Powczagam, zadzierzam, wſtrzymuię.

7: Detentio, Retentio - Zatrzymanię, zadzierzenię.

8: Detondeo, Tondeo- Golię, obczinam.

9: Detono, Tonare deſino - Przetawam grzmiec.

- 10: Detorno, Ex materia quapiam torno, aliquid efficio - Okkrążam.
11: Detorqueo, Deflecto, auerto - Nachilam, nagingam.
12: Detraho, Trahendo aufero - Zciagam.
13: Detractor, Qui absentis famae detrahit, qui clanculum cuipiam obloquitur -

strona: 315a

Moy *obmowcarufzczepiacz* [!] .

- 1: Detractio, Ablatio, deminutio - Vieczyę, vwliczenieę.
2: Detrecto, Defugio, devito, recuso, nego - Zbraniam fzie, odmawiam.
3: Detrectatio - Vwloka, wiechie.
4: Detrectator - Vimacz, vmnieyfczac.
5: Detrudo, Deorfum trudo, depello, dejicio, deturbo - Zpycham, zwaliam.
6: Detrullare, [...]de trulla in trullam transfundere - Zmiednice de miednice leie.
7: Detrunco, Truncando dejicio, amputo, feco, quasi a trunco abfcindo - Odczinam.
8: Detruncatio - Odcziece.
9: Detumeo, [...] tumorem amitto, vel tumore defino - Przetawam nadczią.
10: Deturbo, Cum violentia dejicior, demolior, detrudo - Zpycham, zrzucam.
11: Deturgeo, Turgere defino, tumorem pono, decrefco - Nadęcia przetawam.
12: Deturpo, Turpem ac deformem reddo - Szpece, fzkardze.
13: Devafto, Vafto, fpolio, depopulo - Puftofze, plundruie.
14: Deueho, Deorfum veho, defero -

strona: 315b

Odwoze.

- 1: Devello, Vello - Odriwam.
2: Develo, Velum aufero, et detego, revelo - Odkriwam.
3: Deveneror, Veneror - Czcze, pocziwofzc wirzadzam.
4: Devenio, de loco editiore defcendo - Zchodzę, zftępuię.
5: Devenufto, Deturpo - Ofzpecam.
6: Deverbero, Valde verbero - Obiiam.
7: Devergentia, devexitas, Declivitas - Pochilnosc.
8: Deverro, Verro, everro, verrendo purgo - Omiatuie, chedoze.

- 9: Devertō, [...] divertō - Obbracam, kieruję.
- 10: Devertio, Vefte exuo - Złzat rozbieram zwłocze.
- 11: Devexo - Szidze zkogo, vexuie.
- 12: Devexus, Declivis, deflexus, inlinatus - Nachilonij, skłonionij.
- 13: Devexitas, Declivitas - Skłonienie, nachilenie.
- 14: Devincio, Ligo, conftringo, alligo, comprehendo - Zwiezuie.
- 15: Devinctus, Obftrictus, ligatus - Związaniij.
- 16: Devinco, Vinco, fupero - Zwicziezam.
- 17: Devictus, Superatus - Zwicziężony.

strona: 316a

- 1: Deuirgino, Vitio virginem, virginitate fpolio - Opanienftwo przyprowiam.
- 2: Deuito, Euito, decliuo, defugio, vito - Strzegęfzie, waruieŃzie.
- 3: Deuitatio, Fuga, vitatio - Vwarowanie.
- 4: Deuius, Quod eft a recta via remotum, alienum - Zdrozny.
- 5: Deuoco, Auoco, reuoco, vocando deduco - Zwołiwam.
- 6: Deuolo, Ex loco fuperiore in inferiorem volo - Zlatuie.
- 7: Deuolo, Ex loco fuperiore voluo, reuolo - Ztaczam.
- 8: Deuoro, Vorando abfumo, ligurio, helluor - Pozeram, polikam.
- 9: Deuoueo, Voueo, deftino, dedico, confecro - Obiecuięfzie, offiaruie.
- 10: Deuotus, Deftinatus - Offiarowany, polzwiecony.
- 11: Deuoto - Ofiaruie.
- 12: Deuotorius - Dooffiarij przinależacij.

strona: 316b

- 1: Deuotio, Dedicatio, confecratio - Oddanie famego fziebie, obiecanie, offiarowanie.
- 2: Deuro, Vro - Palie.
- 3: Deuftus - Spalonij.
- 4: Deus - Boog. Apud Polonos Boog, á Bog,
- 5: Deitas, [...] diuinitas - Boftwo.
- 6: Deuteria - Winno podleifze, ktore prafuiam polawfziz wodam winnich sfodzin. NoŃtri itidem Tazbier czienkuŃz, tenuem illam ceriafiam appellarent.

7: Dexter, Quod est ad manum siue latus dexterum -

strona: 317a

Poprawey ręce.

1: Dexterior - Prawiczni.

2: Dexteritas, Aptitudo - Prętkość, ochota.

3: Dexterata, vel Dextra manus - Prawą ręką, prawica.

4: Dextella - **Prawarączka** [!] .

5: Dextere, Foeliciter, apte, et cum quadam dexteritate - Szczęśliwie.

6: Dextro, [...] equos bigarios iungo - Naprawei ręcewiodę.

7: Dextrocherium - Manelle. Muliebre brachiorum ornamentum

8: Dextrorfum, et Dextrorfus, [...] versus dextram partem - Na prawey stronie.

strona: 317b

1: Diabetes - Rura wodna. [...] pro fiphone accipitur, per quem aqua defluit.

2: Diabolus - Potwarca. [...] calumniator

3: Diaconus - Dijak, item katechista. [...] minister

4: Diacopi - Row. Incifa, siue incilia

5: Diactor - Gonic, wprzod posłaniec. quasi internuntius

6: Diadema, Apex, infigne regni - Krolewskiej głowi nakricie, iaką u starich biwała binda zpurpury noftris korona.

7: Diadematus, Diadematate ornatus - Koronowanij.

8: Diaeta, Locus in quo cibus sumi solebat, coenaculum, coenatio - Sęła.

9: Diaeta [...] pro victus ratione, et praescripta viuendi formula - Pewne stanowanie, ktore w picu ij wiadlie zachowuę.

10: Diaetarii, Serui in diaeta seruientes - Słudzi stołowij.

11: Diaetetae - Roziemcij. [...] arbitri

12: Diaetetica -

strona: 318a

Pewnę miara wiadlie y wpiczu. medicina [...] quae victu medetur

1: Diagramma - Nępis. [...] inscriptionem vel titulum significat.

2: Dialeucon - Szafran białawi.

3: Dialogus - Rozmowa, dialog miedzi dwiema albo trzema. Sermocinatio fiue difputatio, duorum vel plurium, interrogationem mutuamque refponfionem continens

4: Diameter - Linia którą rowno przeczną circuly wżwerze. [...] linea, quae fic a fummo ad imum tendit ad circulum, vt per centrum eat

strona: 318b

1: Dianoea, Mens, intellectus - Rozum, dowczip.

2: Diaphora - Rozność. [...] differentia

3: Diaphragma - Błanka która ferce ij płuca dzeli od **watrob ij [!]** ij fśliedzoni.

4: Diaporesis, Dubitatio - Wątpienię.

5: Diarium [...] fignificat victum quotidianum, id eft quod in vnus diei cibum datur - Pokarm ktori na dzen trawimij albo widaiemij. ¶ Diarium [...] pro libello in quo acta quotidiana perfcribuntur - Kfzałzka do ktorej fprawi nafze co dzien wpisuiemij.

6: Diarrohoea - Biegunka. Alui purgatio, ventris fluxio.

strona: 319a

1: Diaftema, [...] fpatium, interuallum, fiue intercapedinem fignificans - Szerokość rowną a rozdzelną, iaką ieft miedzi liniamy.

2: Diatheca - Teftament. [...] pro teftamento ponitur

3: Diatretus, Tornatilis - Toczoni, kręcony.

4: Dibapha, fiue Dibaphos - Purpurą fzarłat dwa razy omoczony.

5: Dica, Iudicium, actio, libellus actionem continens - Pozew wktorim skarga ieft opisana.

6: Dicacitas - Swiektliwosc. Dicaculus

7: Dichotomos - Na dwoie rozerzniony. [...] dimidiatus, fiue per medium fectus

8: Dico, Confecro, dedico - Wiecznię oddaie.

9: Dicatio, Confecratio, addictio -

strona: 319b

Offiarowanię.

1: Dico, Loquor, eloquor, verba facio, narro, orationem habeo, commemoro, profero - Mowie, powiedam.

2: Dictum -

strona: 320a

Mowa, powieść.

- 1: Dicturio, Dicere cupio, fiue dicere molior – Swiekoć.
- 2: Dictio, Oratio, dicendi genus, actio – Słowo.
- 3: Dicax, Qui dictis abundat, qui facete et acute dicta iacit – Tenktori vřtawiczne zarty mouy.
- 4: Dicaculus – Swiekot.
- 5: Dicacitas, [...] fermo, cum rifu alios inCESSans – Szczebiotanie, blekotanie.
- 6: Dicto, [...] aliquid tractim pronuntiare, vt calamo excipi possit – Leko mowiac do piřsanię podaie.
- 7: Dictata, [...] themata atque praescrupta quae magister ludi pueris praebere confueuit – **Rzeczktorę [!]** powiedę mistrz do piřsanię swoim vczniom.
- 8: Dictatio, dictata – Powiedanie.

strona: 320b

- 1: Dictito, Passim et frequenter dico – Vřtawnie toz mowie.
- 2: Dicteria, Dicta falsa et acuta, et quodam quasi aculeo pungentia – Mowki ostre a przeraźliwe.
- 3: Dictamnum, fiue Dictamnus – Dijptani, ieleni korzen.
- 4: Didactalia – Pokazowanie naukij. [...] doctrina, fiue eruditio
- 5: Didactalus –

strona: 321a

Naucziciel, mistrz. [...] praeceptorem sonat

- 1: Dido, Distribuo, diuido – Rozdzielam.
- 2: Didoron – Nadwie dłoni szeroky. Quod est duorum palmorum
- 3: Diduco, In diuerfas partes et diuersa loca duco, distraho, dirimo – Rozdzielam, rozdwoiam.
- 4: Didymus – Dwoiřti. [...] geminus
- 5: Dies – Dzień.

strona: 321b

- 1: Diecula – Dzionek.
- 2: Diefcit, Dies fit – Dnieie.
- 3: Diurno, Diu uiuo – Długo ziię.
- 4: Diurnus, Quod ad diem pertinet, quod die fit – Dniowi.

5: Diurnum, Liber continens acta fingulorum dierum, diarium - Kłziega do ktorei łprawi kazdego dnia piłzemij.

6: Diutinus, Longus, diuturnus - Długij.

7: Diutine, [...] diu - Długo.

8: Diutile, [...] aliquandiu -

strona: 322a

Przidłuższim.

1: Diutius - Dłuzey.

2: Diutissime, Longissimo tempore - Barzo długo, czas wielky.

3: Diuturnus, Diutinus - Barzo długi.

4: Diuturnitas, Longinquitas temporum, numerus dierum - Długiczas [!] .

5: Dieteris, Tempus duorum annorum - Czas dwuletny.

6: Diffamo, Per diuerfas partes famam diuulgo, sineſtram [! = sinistram] famam de re quapiam łpargo - Srąmocę, obmowiam.

7: Diffarreatio - Rozwod.

8: Differcio, Impleo, et ditendo - Roztikąm, nadziewąm.

9: Differo, Spatium temporis extendo - Odkładam.

10: Differentia, Discrimen, difsimilitudo - Rozność.

11: Dilatus, Prolatus, productus - Przedłużony.

12: Dilatio, Temporis prorogatio, fiue extensio - Przedłużenie odwłoka.

13: Dilator, Cunctator - Przedłużacz.

14: Diffibulare, Aperire, diſcingere, fibulam reſoluere - Rozpinąm.

15: Difficilis, Laborioſus, operoſus, habens multum difficultatis et laboris - Trudny.

16: Difficultas, Labor, anguſtia, aſperitas - Trudność.

strona: 322b

1: Difficile, Difficiliter, et difficulter, AEgre, vix, cum labore - Trudno, ledwo.

2: Diffido, Non fido, deſpero - Wątpię, nie vffąm.

3: Diffisus - Wątpiąci.

4: Diffidentia - Nieufnoſc, wątpliwosc.

5: Diffidenter, Timide- Zwatpienim, wątpliwie.

- 6: Diffindo, Findo, diuido - Rozłzyczepią, rozłzupię.
- 7: Diffingo, Corrumpto, et destruo quod fictum et formatum est - Zepłowanei rzeczy znowu inaczej czynię.
- 8: Diffinio, Definio - Opisuję.
- 9: Diffinitio, [...] definitio, et finitio - Opisanię rzeczy jako **ieftłama** [!] włobie.
- 10: Diffiteor, Nego, inficior - Przę, wiznac niechę.
- 11: Difflo, [...] flatu profterno - Rozdimam.
- 12: Difflo, [...] in diuerfas partes fluo, Liqueſco - Rozpliwuję ſzie, ztapiamſie, rozcziekamſie.
- 13: Diffringo, In varias partes frango - łamię.
- 14: Diffugio, In diuerfas partes fugio, huc illuc fugio, dilabor - Vcziekam ij tam ij łam.
- 15: Diffugium - Vczieczka.

strona: 323a

- 1: Diffundo, Huc illud [*lege*: illuc] fundo, diſpergo, diſſipo - Rozliewam.
- 2: Diffusus - Rozcziągniony, rozłzzerzony.
- 3: Diffuse, Diſperſe - Szerocę.
- 4: Diffusio, Dilatio, diſparſio - Rozłzeizenię, rozpułzčenje.
- 5: Digamus - Ten ktori dwiezeniama, albo ktoriſzie dwakroc ozeniel. Qui duas duxit vxores
- 6: Digerio, Ordino, diſpono - Rozrzadzam, rozkladam. ¶ Digerio [...] concoquo - Trawię.
- 7: Digeſtio, Ordinatio - Rozrzadzenie. ¶ Concoctio et digeſtio - Strawnosc.
- 8: Digitus - Paliec.
- 9: Digitulus, et Digitellus - Palieczek, palufzek.
- 10: Digitalis, Quod habet menſuram digiti - Co ieft dlugo na **puliec** [!] .
- 11: Digitalia, Digitorum tegmenta -

strona: 323b

Paluch, rękawice.

- 1: Digitellus, ſiue Digitellum - Roiownik.
- 2: Digitatus, Qui digitos habet - Palczajtij.
- 3: Digladior, Gladiis certo, certo, contendo, diſſentio - Szermuię, fechtuię.
- 4: Dignoſco, Agnoſco, cognoſco, aut diſcerno - Rozeznawam.
- 5: Dignus, Qui aliquid meretur, cui aliquid merito debetur - Godnij.

- 6: Digne, pro dignitate - Godnie.
- 7: Dignanter, Digne - Godnie.
- 8: Dignitas, Honeftas, honor, amplitudo, fplendor - Godnosc.
- 9: Digno, Dignum iudico, dignor - Godnim czinie.
- 10: Dignoro, Signum inuro, quemadmodum fieri folet fcleratis, et pecoribus - Piatnuię.
- 11: Dignor, Dignus habeor - Zagodnego ieftem, raczãm mie.
- 12: Dignor, [...] Dignum iudico, feu habeo - Zagodnegomãm.
- 13: Dignatio, [...] dignitas et amplitudo propter honores geftos, aut magiftratatum, vel propter oris, morumque maiefatem - **Goddosc [.]** , rãczenię, czczenię.
- 14: Digredior, Difcedo, egredior, a te difcedo, a propofito abeo - Odftępuię, odchodzę.

strona: 324a

- 1: Digrefsus - Odftapienię, rozłączenię.
- 2: Digrefsus, Digreffio - Odchod, odłączenię.
- 3: Digrefsio, Pro difceffu - Rozeifzcię, rozłączenię.
- 4: Diiudico, Diligenter aut diuifim iudico, difcerno, diftingno [*lege: distingo*], difcepto, dirimo - Rozfsadzãm.
- 5: Diiudicatio, Difceptatio - Rozfãdek.
- 6: Diiungo, Separo, diuido - Rozłączãm.
- 7: Dilabor, Diffugio, feu clam difcedo - Odpadãm, odchodzę.
- 8: Dilapsus - Vpadnienię, vmnieifzenię.
- 9: Dilabidus - Rozliazły.
- 10: Dilacero, Lacero - Rozdzierãm.
- 11: Dilanio, In diuerfas partes lanio, difcerpo - Rozriwãm, rozrãguię.
- 12: Dilapido, Difperdo, decoquo, confumo - Nie pot[r]zebnie vtracam, rozprofzãm.
- 13: Dilargior, [...] varie, aut diuerfis largior - Itemu y owemu daię.
- 14: Dilato, Latum facio, late explico, propago - Rozfzerzãm, rozcziazãm.

strona: 324b

- 1: Dilatro - Rozwołuię.
- 2: Dilaudo, Laudo - Chwalię.
- 3: Diligo, Amo, charum habeo - Mieluię.

- 4: Diligens, Gnauus, folers, attentus, sedulus, diligentiam adhibens - Pilnij, dbałyj.
- 5: Dilector, amator - Mielofnik.
- 6: Diligentia, Studium, cura - Staranię, pilnosc.
- 7: Diligenter, Studiose, cum cura et folicitudine - pilnie.
- 8: Dilorico, Discindo, aperio - **Rozrywam, rozrywam [!]** .
- 9: Diluceo, Luceo, illuceo - Szwiecę fzie w fzedzie.
- 10: Dilucidus, Clarus, apertus, euidens - Iafnij, fzwietnij.
- 11: Dilucide, Clare, perfpicue, aperte - Iasnie, fzwietnie.
- 12: Dilucido, Declaro, clarum facio - Oswiecam, obyasniam.
- 13: Dilucefcit, Dies fit, lucefcit - Szwitą, dnieie.
- 14: Diluculum, Ante Solis ortum aurora, quafi parua diei lux - Szwitanię.
- 15: Diluculo, [...] fummo mane, ante lucem - Naswitaniu.
- 16: Diluculo, [...] diluculum fieri - Poczynam fzwitać.

strona: 325a

- 1: Diludia, Ludorum intermissio, cessatio a ludo - Przelanię odgranią.
- 2: Diluo, Lauo, purgo, resoluo - Odmiwam, chędozę.
- 3: Dilutus, Miftus, temperatus - Zmieszany, roztworzony.
- 4: Diluuium, Terrae inundatio ab immodicis imbribus, vel maris fluuiiue incremento proficiscens, Eluuius, inundatio - Wylanie wodizbrzegow, powodz.
- 5: Diluuius - Przelanię.
- 6: Diluuius - Przeliewam.
- 7: Dimachae - Konie ładowni.
- 8: Dimano, Diuerse fiue diuifim mano, defluo, profluo - Rozpliwam fzie, rozfserzam fie.
- 9: Dimetior, Metior - Odmierzam.
- 10: Dimetiens, Linea recta, figuram quae longiffime patet, ex aequo fecans - Liniąna proft wimierzaiacą.
- 11: Dimensus - **Rozmierzom [!]** . ¶ Dimensus, Plerumque passiuue capitur - To czo **ieftrozmierzonego [!]** .
- 12: Dimensio - Odmierzenie, wimierzenie.
- 13: Dimico, Pugno, [...] contendo - Szermuię, biięfzie, walczę.

14: Dimicatio, Pugna, difcrimen, contentio - Bytwa walczenie.

15: Dimidius, Quafi per medium diuifus - Połowiczny, wpoły przedzelony.

strona: 325b

1: Dimidiatus, [...] difmediatus, et in parte [! = partes], duas pares diuifus - Na dwie rowne czesczij rozdzielonij.

2: Dimidiatim - Połowicą.

3: Diminuo, Minuo, imminuo, attenuo, detraho - Vmnieifzam.

4: Diminutus - Vmnieijfzonij.

5: Diminutio, Imminutio - Vmnieijfzenie.

6: Dimitto, Diuerfa in loca mitto - Pułzczam precz, pośselam tamijfam.

7: Dimitto [...] permittere, in potestatem dare - Dozwalam.

8: Dimifus, Omifus, vel relictus - Przepułzczonij, poślanij.

9: Dimoueo, Remoueo, repello, reiicio - Odmijkam, zmieifca **riłzam** [!].

10: Dimulgo - Oślawiam.

11: Dimyxos - Lichtarz odwu rurach. Lucerna duo habens ellychnia

12: Dinumero, Numero - Odliczam.

13: Dinumeratio - Odliczenie.

strona: 326a

1: Dioctinitae - Dozorci.

2: Dioecesis - Powiat panftwo, biskupftwo. [...] gubernatio, administratio, difpositio, fiue iurifdictio

3: Dioecetes - OchmiŃtrz item marŃzołek. Qui procurationem regiam, vel magnatis alicuius fułcepit.

strona: 326b

1: DIONYSIVS, [...] Bacchus - Bacchus bog.

2: Dionysia - Kiermałz, mie ŃsopuŃtij gdi Ńzie ono popij na iedne niłzą ziezdzią, ij do iednej karczmij, zŃwimij **kuchar kamij** [!] ij bękarcietij.

strona: 327a

1: Diotae, fiue Dyotae - Dzbąn ô dwu vchach wktorim winno chowaią.

2: DIPHILVS, Architectus [...] in perducendis ad finem operibus tardiffimus - Niepośpiech wroboczę.

3: Diphthera, [...] Antiquiora diphthera loqueris - Stare dzieie powiedąfz.

4: Diplois, Vestis duplicis genus - Szata futrowaną.

5: Diplomata - Wolni lift, iaki więc miafta od fwich panow **miewaię** [!] . Literae [...] principum lignis obfignatae

strona: 327b

1: Dipsacon, Spina alba, quae et afpalathus, et diaxyton nominatur - Szczotkij, polna fzczech.

2: Diradio, [...] ad radiorum figuram compono - W kołkij ftawiam.

3: Diribere, et Dirimere [...] proprium verbum neutrum autem fatis fuiffe manifestum - Podzielic, rozdac

4: Diribitorium - Plac ną ktorim zołnierzom zołd placą. Locus [...] in quo re cenfebatur exercitus, et ftipendia militiae numerabantur

5: Dirigeo, Prae frigore aut timore, aut alio cafu viribus deftituor - Od zizmna boiazni, albo **zin fzego** [!] przipatku martwieą.

6: Dirigo, Rego, rectum facio, difpono, compono, ordino, aestimo - Naproscąm, zkrziwego proste czinię.

strona: 328a

1: Directus, Rectus - Profty.

2: Directe - Profto.

3: Directum - Naproscąnię. AEquitatis autem vis [...] duplex, cuius altera directi, et veri et iufti, et [...] aequi et boni ratione defenditur.

4: Directarii, Fures - Wdom zakradniem złodzeię.

5: [D]irimo, Diuido, feparo, diftraho - Rozłacząm, rozeimuię.

6: Diremptus, Separatio - Rozłaczenię, rozięcię.

7: Diripio, Difpopulor, fpolio, in diuerfas partes rapio - Plundruię, rozchwitąm, iako nie przyaczie wibierąm.

8: Direptio - Rozchwicenię, plundrowanię.

9: Dirumpo, Varie rumpo, feu violenter fcindo - Rozriwąm, roztarguię.

10: Diruptio - Rozerwanie. Neceffario vaftum in tam magnorum corporum diruptione reddit fonum.

11: Diruncino, Diffeco et diffipo - Rozcieram piełam.

12: Diruncio, Depurgo - Chędozę, czifzczę.

13: Diruo, Deiicio, euerto, atque deftruo - Rozriwam, rozrzucam, rozmiatuię.

14: Dirus, Crudelis, faeuus, infestus, ferus, immanis - Srogy, okrutny.

15: Dirae - Przeklinanie, złorzeczenie. Execrationes, et imprecationes [...] quae in maleuolos effundebantur horrendae

strona: 328b

1: Diritas, Crudelitas, immanitas, feritas - Srogosc, okrucienstwo.

2: Dito, Diuitem facio - Bogacę.

3: Ditefco, Diues fio - Bogaczeię.

4: Difcalceo, Calceos exuo - Wizuwam, rozzuwam.

5: Difcapedino, Refero, aperio - Otwieram.

6: Difcaueo, [...] diligenter caueo - Strzegę fzie.

7: Difcedo, Recedo, abeo, proficifcor, migro, demigro - Odchodę.

8: Difcefsio, Abitus, difceffus - Odftep, odeiscię.

9: Difcefsus, Difceffio - Odchod, odftapienie.

10: Difcepto, Difputo, contendo, decerto - Swarę fzie, zpieram fzie.

11: Difceptator, Rei fententiaequae arbiter, iudex - Roziemca, rozfądzacz.

strona: 329a

1: Difceptatrix - Ta którą rozfądzą.

2: Difceptatio, Caufa et lis - Niezgoda, pofwarik.

3: Difceptatiuncula - Pofwarek.

4: Difcerno, Separo, diuido, diiudico, diftinguo, difpicio - Rozlaczam.

5: Difcretus - Rozła czony, przegrodzony.

6: Difcretio, Separatio, diftinctio - Roznonosc [!], rozdział.

7: Difcrete, [...] feparatim et diftincte - Ofsobnie, roznię.

8: Difcrimen, Separatio, differentia - Roznosc, rozdział [!]. ¶ Difcrimen [...] pro diuifione et capillorum exornatione - Przedzal wloffow.

- 9: Dīscrimino, Diuido, ſeparo, diſtinguo - Dzielę ver.
- 10: Dīſcriminatus, Diſtinctus - Rozdzielnie.
- 11: Dīſcriminatim, [...] Differenter - Rozdzielnie.
- 12: Dīſcrimator - Rozdzieliacz.
- 13: Dīſcrimatio, Separatio - Odłączenię.
- 14: Dīſcriminale, Acus [...], quae crines diuidit ad concinnandum caput - Szpilka ktora białe głowi włoffi dzelę.
- 15: Dīſcerniculum, Inftrumentum quo mulierum capillus diſcernitur - Inftrument do dzielenię włoffow.
- 16: Dīſcerpo, Diſtraho, diſcindo, dilacero, diuello - Rozrywam.
- 17: Dīſcerptus -

strona: 329b

Rozerwany.

- 1: Dīſcindo - Rozrziņam, rozłupię.
- 2: Dīſciſus - Rozerznioni, roztargnioni.
- 3: Dīſcingo, Quod cinctum erat diſſoluo - Rozpaſſuię.
- 4: Dīſcinctus - Rozpaſſany.
- 5: Dīſcludo, Excludo, ſeparo, diſiungo - Dzielę łącze.
- 6: Dīſcluſio - Rozłączenię.
- 7: Dīſco, Percipio, diſciplinam accipio, cognoſco, perdiſco - Vczę ſzie.
- 8: Dīſciplina, Ars, doctrina - Nauka, czwiczenie.
- 9: Dīſciplinabilis - Nauczaięci.
- 10: Dīſcipulus, [...] Auditor, qui ſe alicui in diſciplinam tradit - Diſcipuł, včen.
- 11: Dīſciplinofus, [...] qui tam bonas quam malas artes facile diſcit - Latwi do vczenia.
- 12: Dīſcobolus - Miotaięci bliacha. Qui diſcum iaculatur
- 13: Dīſcolor, Quod eſt diuerſorum colorum - Rozmaicie farbowany.
- 14: Dīſconuenio, Non conuenio - Nie zgadzam ſzie, rozni ięſtem.

strona: 330a

- 1: Dīſcoquo, Coquo, decoquo - Wiwarzam.
- 2: Dīſcors, Diſſentiens, diſcordans - Niezgodliwy, ſwęrlivy.

- 3: Dīfcondo, Dīffideo, dīffentio, dīfcrepo - Nie zgadzam ſzie.
- 4: Dīfcondia, Dīffidium, dīffentio, feditio - Niezgoda.
- 5: Dīfcondabilis, Quod dīfcondat, et dīfconuenit - Niezgodliwy.
- 6: Dīfcondialis, Qui dīfcondiam excitat et parit - Niezgodnik.
- 7: Dīfcondioſus, Qui dīfcondiam feminat et lites ferit, dīfcondialis - Swąrlivi ſwąrcą.
- 8: Dīfcrepo, Dīfcondo, dīffentio, dīfcrepans ſum, quaſi diuerſo modo crepo - Nie zgadzam ſzie, nie przizwaliąm.
- 9: Dīfcrepantia, Dīffentio, dīfcondia - Roznoſc, niezgoda.
- 10: Dīfcrucior - Trapie ſzię, grizę ſzie.
- 11: Dīfcumbo, Accumbo - Do ſtołu ſziadąm.
- 12: Dīfcuneatus, Quaſi immiſſo cuneo apertus ac patens - **Rozupłiony [!]** , rozdarty.
- 13: Dīfcupio, [...] valde cupio - Barzo **zudąm [!]** .
- 14: Dīfcurro, In diuerſas partes curro - Przebiegąm ſzie.
- 15: Dīfcuſſio - Bieganie nierządne.
- 16: Dīfcuſſus, Dīfcuſſio - Przebiegiwanie.
- 17: Dīfcuſſitatio - Bieganie niemierne.

strona: 330b

- 1: Dīfcus - Talierz, płaską miſa. Vas latum [...] ad portandas carnes
- 2: Dīfcutio, [...] in diuerſas partes reiicio, dīfpello - Witrzaſąm, roztrzaſąm.
- 3: Dīfcuſſor, Calculator - Roztrzęfacz.
- 4: Dīfcuſſum, Quod examinatum, aut iudicatum eſt - Roztrzę ſienię.
- 5: Dīfiicio, In diuerſas partes iacio, dīſpergo - Rozrzucąm, rozmiatąm.
- 6: Dīfiectus, Dīſperſus - Rozmiotany, rozrzucony.
- 7: Dīfiecto - Rozrzucenię.
- 8: Dīfiungo, Separo - Łącze.
- 9: Dīfiunctus - **Kozłączony [!]** .
- 10: Dīfiunctus - Rozłączoni.
- 11: Dīfiunctio, Separatio - Rozłączenię.
- 12: Dīfiunctiuus - Łącząci.
- 13: Dīfiunctiue - Łączenie.

14: Diſpaleſcere, [...] palam omnibus innotefcere - Kazdemabic znaiomim.

15: Diſpalo, [...] ſeparo -

strona: 331a

Rozſtrzeląm ſie, rozbiegąm ſzie.

1: Diſpando, Extendere - Wiwieſząm, rozcziagam, rozkładąm.

2: Diſpeſus, Expanſus, extenſus - Rozcziağniony.

3: Diſpar, Inaequalis, diſſimilis, impar, diuerſus - Rozny.

4: Diſparilitas - Roznę rozrzucenię.

5: Diſparo, Separo, et ſeiungo - Rozdzieląm.

6: Diſpello, In varia loca pello, diſcutio, diſiicio - Rozganiąm.

7: Diſpendo, Diſtineo, ſiue occupatum teneo - Sprawany ſzausźziagąm. ¶ Diſpendo [...] expendo, erogo, diſtribuo - Rozdaię.

8: Diſpendium, [...] ſumptus, incuria, vel negligentia - Vtrata, zguba. ¶ Diſpendium [...] damnum, vel detrimentum - Szkoda.

9: Diſpendioſus, Damnoſus - Szkodliwy.

10: Diſpenno, Expando - Rozcziagam.

11: Diſpenſo, Diſpendo, diſpono, procuro - Rozrzadząm.

12: Diſpensator, Qui familiae neceſſaria diſpenſat, et diſtribuit: eiufmodi ſunt obſonatores, quorum officium eſt coëmere quae vſus domeſticus expoſtulat - Szaffarz.

strona: 331b

1: Diſpensatio, Procuratio, adminiſtratio - Szaffarſtwo, wiatek.

2: Diſperdo, Confumo, diſſipo - Rozrzucąm, każę, pſuię.

3: Diſperditio, Delatio, perditio - Skaza.

4: Diſpereo, [...] in totum pereo, et deficio - Ginę, wniwecz ſie obracąm.

5: Diſpergo, In diuerſas partes ſpargo, Diſiicio, diſſipo - Rozprofząm.

6: Diſperſus, Diſiectus, fuſus - Rozprofzony.

7: Diſperſus - Rozprofzenię.

8: Diſperſe, et diſperſim, Diſfuſe - Rozprofzenie.

9: Diſpertio, et Diſpertior, In diuerſas partes diuido, huic et illi partes do - Rozdzieląm, dziele.

10: Diſpeſco, Separo, diſiungo, quali pecus a paſtione arceo - Rozlącząm, dziele.

- 11: Dīspicio, Dīscerno - *wiba cząm [!]* , *roz dzieliąm [!]* .
- 12: Dīspetus, Dīcretio, delectus - Przebranię, roznica.
- 13: Dīspicientia, Circunspēctio, et prouidentia, vel confideratio diligens atque dīcretio - Ostroznosc, przeizrzenię.
- 14: Dīspliceo, Odiofus sum, iniucundus sum - Nie podobąm źwie.
- 15: Dīsplicentia - Nie podobanię.
- 16: Dīsplico, Explico, dilato, extendo - Rozcziagąm, *rozwicąm [!]* .

strona: 332a

- 1: Dīsploδο, Cum crepitu rumpo - *Wiftrze ląm [!]* .
- 2: Dīspolio, Spolio - Obierąm, obłupiąm.
- 3: Dīspoliabulum - Obranię.
- 4: Dīspono, Ordino - Rozrzadząm, dīspōnuię.
- 5: Dīspōsitus, Dīspōsitio - *Rorząwdzoną [!]* .
- 6: Dīspōsite, Apte, concinne, dīstincte - Rzadnie.
- 7: Dīspōsitio, Ordinatio, collocatio - Rozrządzenię.
- 8: Dīspōsitor - Rozrzadzca.
- 9: Dīspudet, [...] Multis modis pudet - wftidzec źwie.
- 10: Dīspuluero, In puluerem redigo - wproch obracąm.
- 11: Dīspumo, Spumas eiicio, spumis purgo - Odfzumuię.
- 12: Dīspungo, Expungere, delere - wimazuię.
- 13: Dīspunctio, [...] expunctio siue deletio - wimazanię.
- 14: Dīspūto, [...] purum facio - Obczinąm, *[c]hedoze: item dīspūtuie rozmawiąm.*
- 15: Dīspūtatīo - Rozmowa, gatka.
- 16: Dīspūtatīuncula - Rozmoweczka.
- 17: Dīspūtator - Rozmowca.

strona: 332b

- 1: Dīsqūiro, Per omnes partes quaero, inqūiro, inueſtigo, dīſcepto, dīspūto - Pilno przepatruię.
- 2: Dīſqūiſitio, Inqūiſitio, inueſtigatio, dīſpūtatīo, dīſceptatio, iudicium - *Pilnebadanię [!]*
coktocziny [!] .

- 3: Difraro, [...] caſtro, et diuerſis modis quod denſum erat rarum facio - Przeradzam.
- 4: Difſauior, Suauior, ofcolor - Całłuię, obłapiam.
- 5: Difſeco, Dilanio et variis modis feco, fiue in varias partes diuido - Rozſiekuię, rozrebuię.
- 6: Difſectus, Quod eſt per anatomen diuiſum - Rozerzniony.
- 7: Difſemino, Spargo, diuulgo, diſpergo, diſſipo - Rozſiewam.
- 8: Difſentio, vel Diſſentior, Diuerſum ab aliis ſentio - Inaczy mniemam, niezgadzam ſzie.
- 9: Difſenſio, Sententiarum diuerſitas, diſſidium, contentio - Niezgoda, poſwarek.
- 10: Difſentaneum, Diſſentiens, non conueniens - Niezgodny.
- 11: Difſepio, Quod ſeptum erat dirimo et diſſicio - Rozgradzam.
- 12: Difſepimentum, Quo res illa diſſepitur et diuiditur - Przegrodek.
- 13: Difſeptum, fiue diſſepium - Przeczne przegrodzenie.
- 14: Diſſero [*lege: Diſſero*], Sero - Rozſiewam.
- 15: Diſſero, Diſſputo, enarro, declaro - Rozmawam, diſſputuię.
- 16: Diſſerto - Swarzelie.
- 17: Diſſertatio -

strona: 333a

Długa rozmowa o rzeczy nieiakiey.

- 1: Diſſertus, Ornate dicens, probe et verbis ornatiffimis diſſerens - wimowny.
- 2: Diſſerte, [...] Facunde, ornate - wimownię, ozdobię.
- 3: Diſſideo, Diſſcordo, diſſentio - Nie zgadzam ſie.
- 4: Diſſidium, Segregatio, diſſcordia - Niezgoda, roznosc.
- 5: Diſſidentia, Diſſentio, diſſcordia - Niezgoda.
- 6: Diſſilio, [...] Loco moueor - Odkakuię.
- 7: Diſſulto, In diuerſas partes ſalio - Rozskoczicz ſzie.
- 8: Diſſimilis, Abſimilis, diſſpar, diſſimilitudinem habens - Rozni, nie podobny.
- 9: Diſſimiliter, Diſſimili ratione - Roznie.
- 10: Diſſimilitudo, Varietas, diſſtantia, diſſerentia - Roznosc.
- 11: Diſſimulo, Diligenter et aftute celo, nequid noſci poſſit, occulto, conuiueo - Nakriwam, zamilcziwam.
- 12: Diſſimulantia, Diſſimulatio - Przemilczenie.

13: Difsimulator - Nakriwacz.

14: Difsimulatio, Diffimulantia - Zamilczenie.

strona: 333b

1: Difsimulanter, Diffimulatim - Nakricie, milcząc.

2: Difsipio, [...] difpergo, diffungo, difperdo, confumo, diuulgo - Rozmiotam, rozrzucam.

3: Difsipatio, Diffolutio - Rozmiotanie.

4: Difsitus, Difans, remotus, quasi procul fitus - Daleko polozoni, daliemy.

5: Difsocio, Separare, diffoluere et a focietate difiungere - Rozlaczam, lacze.

6: Difsociatio, difiunctio, difcordia - Rozlaczenie.

7: Difsociabilis, Quod fociari, coniungique non potest - Niedobri do zlaczenia.

8: Difsoluo, Quod ligatum erat foluo, aperio, recludo - Rozwieziu.

9: Difsolutus, [...] quod ligatum non est - Rozwiazany.

10: Difsolutus [...] pro effoeminatis et luxuriosis - Rozeuftny.

11: Difsolute, Remisse, negligenter, ignaue - Nikczemie, niedbalie.

12: Difolutio - Rozwiazanie.

13: Difsolubilis, Quod facile diffolui potest - latwi do rozwiazania.

14: Difsonus, Diffimiliter fonans - Roznie zwiyczaj.

15: Difsono, Difcordo, diffideo, non conuenio - Nie zgadzam fie.

16: Difsuadeo, Dehortor - Odradzam.

strona: 334a

1: Difuafor, Qui difsuadet - Nie radzacy.

2: Difuauior, siue Diffauior - Oblapiam, caluie.

3: Difsuo, [...] quod futum erat diffoluo, Sensim paulatimque diffoluo - Porze,

4: Diftabelco, [...] tabelco - Schne.

5: Diftaedet, Multum et vehementer taedet - Brzitkomy, teskno mie.

6: Diftendo - Rozcziagam.

7: Diftentus, Repletus - Rozetkani.

8: Diftentus [...] occupatus vel diftractus - Zatrudniony.

9: Diftentissimus - Barzo zatrudniony. Pro occupatissimo

10: Diftensio - wicziagnienie.

- 11: Diftermino, [...] feparo, vel diuerfas res termino - Rozdzielam,
12: Diftero, Multum fiue crebro tero - Rozcieram, roztlukię.
13: Diftillo, Paulatim fluo - Kapam, nadol kapie.
14: Difillatio, quam Graeci catarrhum [...], coryzam, vel branchum vocant - Kapanie znofa.
15: Difillarius, Concinnator, fiue venditor difillationum - Przekupien palonich wodek.
16: Diftineo, Impedio, impeditum teneo - Zatrzymiwam, powziamam.
17: Diftinguo, Diuido, difcerno - Rozdzielam, rozlamam.
18: Diftinctus - Rozdzielony.
19: Diftinctio, Diuifio, feparatio -

strona: 334b

Roznosć, rozdział.

- 1: Diftincte, Separatim, diuifim - Rozdzielnie.
2: Difto, differo - Ieftem dalszy, rozny, oddzelony.
3: Diftantia, Differentia, interuallum - Roznosć, dalię.
4: Diftorqueo, In diuerfum torqueo - Nakrzywiam, przekrzywiam.
5: Difortio - Nakrzywienie.
6: Difortus, Contortus - Krziwi.
7: Diftraho, Diuerfe traho, diuello, difiungo - Rozciamam, lamam. ¶ Diftraho [...] vendo - Przedaie.
8: Diftractio, Separatio, alienatio, difiunctio - Rozciamnienie.
9: Diftructio [! = distractio], Venditio - Rozpredanie.
10: Diftribuo, Diuido, partior, tribuo - Rozdzielam dziele.
11: Diftribute, Diftincte, partite - Rozdzielnie.
12: Diftributor - Dielnik, widzielacz.
13: Diftributio, Diuifio, partitio, defcriptio - Rozdzielenie.
14: Diftringo, Arcte ftringo, conftringo - Zciamam, zwiezuie.

strona: 335a

- 1: Diftricte - Twardo, Zczislie, oftrze.
2: Diftrictius, Magis diftricte - Sczislei.
3: Diftrictim, [...] diftricte - Zatrudnienie.

- 4: Diffrictio, Difficultas, anxietas - Trudnosc.
- 5: Diffrunco, [...] mutilo vel in partes difseco - Przeczinam.
- 6: Diffruo, feorfim vel separatim ftruo - Przibudiwam.
- 7: Difturbo, Difiicio, diruo, euerto - Wiwracam, mieffam, rozrzucam.
- 8: Difurbatio - Rozrzucenie, rozmiotanie, zburzenie.
- 9: Disulcus, [...] porcus [...] diuifas in ceruice fetas habens - wieprzna chrzypczie dwoiakiei fsczeczi.
- 10: Ditio, [...] imperium, dominium - Panftwo, zemia.
- 11: Diu - wednie, dlugo, **dzas [!]** dlugi.
- 12: Diuagor, Oberro, huc illuc vagor - Tułam sie, biegam.
- 13: Diuarico, Extendo, diuido - Rozkładam, rozłączam, rozkracam.
- 14: Diuello, Abftraho, auello, difiungo, diftraho, feparo - Odiriwam, rozłączam, dziele.

strona: 335b

- 1: Diuendo, Vendo, abalieno, diftraho - Rozprzedaię.
- 2: Diuerbero, Scindo - Rozbijam, **vderzemmdziele [!]** .
- 3: Diuerto, et Diuertor, Ab itinere deflecto, de via recedo - Wftępuię, sklaniam fie. ¶ Diuerto [...] in diuerforium vel hofpitiu fe recipere - Stanac wgospodzie.
- 4: Diuersor, Hofpitiu excipior, hofpitiu alicuius vtor, hofpes fum - Mieffkam, ieftem wgospodze.
- 5: Diuersito, [...] deflecto - Vstawnie wftępuię.
- 6: Diuersor, Hofpes, qui in caupona diuerfatur - Ieftem gospodam, mieffkam.
- 7: Diuersorium, Hofpitiu, caupona, aliuſve locus ad quem non habitandi, ed [*lege*: sed] ad tempus commorandi caufa diuertimus - Gospada.
- 8: Diuersoriolum - Gospodka.
- 9: Diuersorius - Gospodarsky.
- 10: Diuerticulum, [...] via per quam [...] de itinere noftro alio diuertimus, flexio de via, anfractus - Wftęp zdrogy.
- 11: Diuersus, Separatus vel in varias partes diftributus - Rozni, inakfzy, rozerwany.
- 12: Diuersitas, Repugnantia, diffimilitudo - Roznoſc.
- 13: Diuerfiffimus - Barzorozni.

strona: 336a

- 1: Diuerse, Diuerfis partibus, varie - Rozno, nawieliu miescach.
- 2: Diuerfiffime - Rozmaiczie.
- 3: Diues - Bogaty.
- 4: Diuitiae, opes, amplae fortunae, et rerum abundantia - Bogactwa.
- 5: Ditifsime - Barzo wimownie.
- 6: Diuito, Diuitem facio, dito - Bogace.
- 7: Diuexo, Variis modis affligo - Vexuię, tribuluię, fzkrabię.
- 8: Diuido, Separo, partior - Dzielię.
- 9: Diuisus, Diuifio, partitio, diftributio - Rozdzielony.
- 10: Diuisio, Sectio partitio, diftributio - Dzielenię, łaczenię.
- 11: Diuisor, Qui diuidit, diftributor - Rozdzielacz.
- 12: Diuisura, Diuifio, vel incifio - Rozdział.
- 13: Diuiduus, Quod separabile aut separatum est - Rozdzielony, łatwi dodzielenię.

strona: 336b

- 1: Diuidue - Wpoły.
- 2: Diuidia, Taedium, et molestia - Przikrosc.
- 3: Diuidicula - Zdroi pofpoliti. [...] castella ex quibus a riuo communi aquam quisque in suum fundum ducit.
- 4: Dius - Wifsoce **vdodzony** [!], Zbogow pofzli. [...] generofus, diuinus
- 5: Dium - Podniebem. [...] sub dio, [...] hoc est sub Ioue, siue sub caelo
- 6: Diuus, Diuinus - Bosky.
- 7: Diuinus, Quod est dei, vel quod ad Deum pertinet - Szwiety, bozy.
- 8: Diuinae rei operam dare, et Rem diuinam facere, est diis sacrificare - Bogu sluzic.
- 9: Diuinus, Qui diuinat, praedicit, vates - wiefzczek.
- 10: Diuino, Vaticinor, auguror, coniiicio, futura significo, praefagio - Gadam, prorokuię.
- 11: Diuinatio, Augurium, vaticinatio, praedictio, praesentio, rerum futurarum scientia - Prorokouanię.

strona: 337a

- 1: Diuinitas, Numen, maiestas diuina - Boftwo.

2: Diuine, Ad deorum fimilitudinem, deorum more, et ſupra humanas vires, quali diuini numinis inſtinctu - Bosko.

3: Diuinitus, a deo - Od boga.

4: Diuortium, Diremptio matrimonii, inter virum et vxorem - Rozłączenie meza zżoną, rozwod.

5: Diuulgo, [...] Vulgo notum facere, vel rem aliquam in vulgum ſpargere - Naswat widaie, opowiedaę, iawnoczinię.

6: Diuulgatus - Widani na ſwatło.

7: Do - Daię.

strona: 337b

1: Datus - Dany.

2: Datus - Dą.

3: Datum, Expenſum - Wodatek.

4: Datuiri, [...] datum iri - Danim bic.

5: Dato - Vftawnie daię.

6: Dator - Dawca.

7: Datio - Danię.

8: Datarius, Gratuitum, aut quod gratis datur - Durowni.

9: Datatim - Daiac, daruiac.

10: Doceo, Inſtituo, erudio, praecepta do - Vczę.

11: Doctus, Scientia imbutus, literatus, doctrina excultus, eruditus, intelligens - Vczony, madry.

strona: 338a

1: Docte, Scite et eleganter - Vczenię.

2: Docilis, Qui facile diſciplinam apprehendit, aptus ad diſciplinam - łatwi do vczenią.

3: Docibilis, Qui idoneus eſt vt doceatur - Ten ktori lie dą vczie.

4: Docilitas, Apprehendendae doctrinae facilitas, diſcendi facilitas - Spofob do poiecią nauky łatwy.

5: Doctrina, Eruditio, quatenus a praeceptore proficiſcitur - Nauka, vmieietnoſc.

6: Documentum, [...] admonitio, probatio, exemplum, quod nos aut doctiores reddit, aut certiores, aut prudentiores - Nauka, którą fzieftawamy medrzłzimy.

7: Doctor, Qui docet, magifter, praeceptor, interpres - Vcziciel, miftrz.

8: Docus - Balka. [...] trabem fignificat

9: Dodrans, Pondus vel menfura confans ex nouem vnciis - Waga maiącą wfo-

strona: 338b

bie dziewiec vncy.

1: Dogma, Decretum, praeceptum, fcitum, placitum - Nauka offobliwą którą fobie obierzefz.

2: Dogmatiftes, Qui aliis dogmata praefcribit - Nauk vcząci.

3: Dolia, Vafa maiora, vino feruando praecipue idonea - Falfa, kuffa, beczka.

4: Doliola - **Beczoka** [!], **fałfseczka** [!].

5: Doliaris, Quod dolij capacitatem habet - Maiąci wfobie tak **wiolie** [!] iako falfa.

6: Doliarius, [...] qui dolia facit, et componit - Bednarz.

7: Doliarium, [...] cella in qua dolia vinaria funt - Komora gdzie falfi chowaią.

8: Dolo, Dolabra, fiue afcia laeuigo, vel caelo, fculpo - Hebluię, gładzę.

9: Dolitus, aut dolatus, dolabra fcalptus - Heblowani.

strona: 339a

1: Dolabra, Inftrumtum fabrorum quo ligna dolant - Hebel.

2: Dolabella - Heblik.

3: Dolones - Koftur zakritim fpiffem.

4: Dolor, [...] animi vel corporis cruciatus - Boliesc, trapienię.

5: Dolentia, [...] pro dolore - Bolienię.

6: Doleo, Dolore afficior, corpore vel animo crucior - Boleię, troske mąm, załuię.

7: Dolenter - Zzałoscią, zbolescią.

8: Dolus, Fraus, fallacia, machinatio, infidiae - Zdrada, chitrosc.

9: Dolosus, Fraudulentus, malitiofus - Chitri, zdracliwy.

10: Dolose, Fraudulenter, malitiose - Zdracliwię.

11: Doma - Dach rowny, połozifty.

12: Domiporta, Cochlea - Zołw.

strona: 339b

- 1: Domus, [...] aedificium ad habitandum factum - Dom, chałupa.
- 2: Domuncula - Domek.
- 3: Domesticus, Quod ad domum pertinet, quodque ex domo nostra est - Domowy.
- 4: Domesticitim, [...] per varias domos - *Zdomúdo [!]* domu.
- 5: Domicoenium, Coena quae fit domi - Domową wieczerzą.
- 6: Domuitio - Nawrot do domu.
- 7: Domicilium, Habitatio longi temporis, vna cum omnibus suis rebus et fortunis - Mieszkanie, przibitek.
- 8: Domo, Manuefacio, condecefacio, edomo - Skroçam, *zdzikiegocznie [!]* swoiskim, vskramian, obiezdżam.
- 9: Domitura, Domandi actus -

strona: 340a

Vskromienie, zawczygnięnie, zaprawienie.

- 1: Domitus - Obiezdżoni, vkroconi.
- 2: Domitor, Qui domat, hoc est, cicurem, et manuetum reddit - Powczyęgacz, vskramiacz, obiezdżacz.
- 3: Domitrix - Taktora vskramią.
- 4: Domabilis, Qui est aptus ad domandum - łatwi do vskromienia.
- 5: Domito - Vítawnie skroçam.
- 6: Dominus, [...] qui domui praeest, et qui in familiam imperium habet - Pań, ocziec czeladni.
- 7: Domina, Hera, domini vxor, quae in familiam, aliamve rem imperium habet - Pani.
- 8: Dominicus - Panski.
- 9: Dominor, Ius et imperium in rem aliquam habeo, rerum potior, regno, dominatum teneo - Panuję.
- 10: Dominatus, Principatus - Panowanie.
- 11: Dominator - Ten ktori panuie.
- 12: Dominatrix - Ta ktorą panuie.
- 13: Dominatio, Imperium - Panowanie.
- 14: Dominium, Imperium, et principatus - Panowanie.

strona: 340b

- 1: Donax - Trczina miąższą a gibką. [...] calamus crassiore ligno, et tenui foramine
- 2: Donec, [...] quoad, vel quouſque - Pokąd, azdotąd.
- 3: Donum - Dąr.
- 4: Dono, Donum in aliquem confero, largior, munere afficio, munus do - Daruię.
- 5: Donatus, Munere affectus, cui aliquid donatum est - Vdarowani.

strona: 341a

- 1: Donatio, [...] doni alicuius in alterum collatio - Darowanie.
- 2: Donaria, [...] dona - Podarki.
- 3: Donatium, Munus - Podarek.
- 4: Donatius creditor, qui donationem facit - Podarca.
- 5: Dorcas - Sarna. Dama, seu caprea
- 6: Dormio, Somnum capio, sopitus sum - Spię.
- 7: Dormito - Zafipiąm.
- 8: Dormisco, Dormio - Poczynąm, ſpac`.
- 9: Dormitator, Qui solet dormire, et omnia negligentius agere - Ofpalieć.
- 10: Dormitorium - Doſpanią przy-

strona: 341b

ną, leżąci.

- 1: Dormitorium, Dormitorium cubiculum - Komora do ſpanią.
- 2: Doron - Dąr. Donum
- 3: Dorſum, Tota poſterior corporis pars, a collo vſque ad os ſacrum - Grzbiet.
- 4: Dorsualia, Tegumenta quibus equi et boues teguntur - Deka, na konie albo nawóli.
- 5: Doryphorus - Straz albo garda kroliewskiego cziała. Satelles qui lanceam, aut ſpiculum geltans, tuetur corpus principis.
- 6: Dos, [...] quod marito cum vxore datur - Poſąg.
- 7: Dotalis, Quod ad dotem pertinet, vel in quo dos conſtitit - Poſązni.
- 8: Doto, Dotem do - Poſąg albo wiano daię.
- 9: Dotatus - Poſagiem opatrżoni.

strona: 342a

- 1: Dosis - Lieka.

- 2: Dothien - Wzdęcie fienna cielię.
- 3: Drabe - Polni kmin.
- 4: Drachma - Dragma, to iest, ołmą częśc od vncy. Genus ponderis ex decem et octo filiquis
- 5: Draco - Smok.
- 6: Dracontium - Obraski: herbario, wężownik.
- 7: Dragma - Rzecz którą wgarśc zaczapic mozemi. [...] rapinam, aut manipulum dicimus, hoc est quantum vna manu comprehendere possumus.
- 8: Drama - Grawkomedy.
- 9: Drepanis - Morską caskołka. hirundo marina.

strona: 342b

- 1: Dromas - Dromedarz zwierzę. Cameli species
- 2: Dromos - Miełce do ząwodu. [...] curfus
- 3: Dropax - Płiałtr ktori włoffi wiriwą. Vnguenti genus quod ad euellendos e corpore pilos folet adhiberi.
- 4: Drupae - Przełtałe oliwi. Baccae oleae iam nigrescentes
- 5: Dryophyte - Zaby zeddzem sie rodzące.
- 6: Drypetae - Doizrzałe olywe. Oliuae [...] matura et adultae

strona: 343a

- 1: Dualis, Quod est duorum - Dwoyfti.
- 2: Dubenus, [...] pro domino - Pań.
- 3: Dubio, [...] dubito, siue in dubio sum - Wątpię.
- 4: Dubius, [...] qui duas vias habet, et vtram eligat, nescit: sicut ambiguum, quod in ambas agi partes possit - Wątpliwi.
- 5: Dubie - Niepewnię, wątpliwę.
- 6: Dubiosus, Incertus, dubius - Niepewni.
- 7: Dubito, Dubius sum - Wątpię.
- 8: Dubitans - Wątpiąci.
- 9: Dubitatus - Wątpiąci.
- 10: Dubitatio, Haesitatio, scrupulus - Wątpienie.
- 11: Dubitanter, [...] Dubitatim [...], Dubie, timide - Wątpliwie.

12: Dubitabilis - Wątpiąci.

13: Ducenarius, Qui duas centurias, id est ducentos milites, ducebat - Rotmistrz nad dwiemasty żołnierzow.

14: Ducenarius, Quod constat ducentis - Dwufty.

15: Duco, Deduco, capio, fumo - Wiodę.

strona: 343b

1: Ducatus, Praefectura, imperium militare, dignitas ducis - Państwo, księstwo.

2: Ducatio - Księstwo.

3: Ducator, pro duce - Książę.

4: Ducto, Huc illo duco - Tam iij sam wiodę.

5: Ductito, Saepe circumduco - Wftawnie wodzę.

6: Dux, Qui ducit - Wodz, hetman.

7: Ductor, Qui praest exercitui, imperator, dux - Hetman.

8: Ductus, Imperium, praefectura - Wiedzienie.

9: Ductio, ductus - Prziwiedzenie.

10: Ductarius, Qui ducit - Przewodnik. item powroz ktorim prziczigami.

11: Ductilis, Quod facile ducitur, attenuaturque - Czigli.

12: Ductim, Paulatim et cum mora - Zlieka.

13: Dudum -

strona: [344]a

Niedawno.

1: Duellum, [...] bellum - Bytwa miedzi dwiema.

2: Duello, Bello - Woiuię.

3: Duellicus, Bellicus - Woiowni.

4: Dulcis, Suavis, charus, iucundus - Słotki.

5: Dulciculus - Prziśłodfzemu.

6: Dulcedo, Dulcitas, Dulcitus, et Dulcor - Słotkosć. ¶ Pistor dulciarius - Piernikarz, pafztetnik.

7: Dulceo, Dulcis fio - Słodzeię.

8: Dulce, et dulciter - Słotko.

- 9: Dulcacidus - Słotkokwaskowi.
10: Dulco, Dulce efficio - Sło-
11: dzę.
12: Dulia - Służba, posługa. Seruitus, siue cultus, qualem serui domino exhibent.

strona: [344]b

- 1: Dum, [...] quando - Pokąd, az.
2: Dumus, [...] omnis spina - Cziernina wżelyaką.
3: Dumosus, Frondofus, spinofus, vepribus plenus - Cziernifti.
4: Dumetum, Locus [...] dumis, hoc est spinis obfitus - Mieifce cziernią pełną.
5: Duntaxat, [...] solum, faltem, dummodo - Tilko.
6: Duo - Dwa.
7: Duodecim - Dwanafcie.
8: Duodecimus, et duodenus - Dwanafci.
9: Duonum - Dobri. [...] pro bono
10: Duplex, cuius duae sunt partes - Dwoifti.
11: Dupliciter, Duobus modis, bipertito - Dwoiako, wedwoię.
12: Duplicarii, [...] Duplicarij, milites erant, qui duplum accipiebant stipendium - Żołnierze dwoiaki żołd maiąci.
13: Duplico, Duplicem facio, gemino - Dwoię.
14: Duplicato - We dwoie.
15: Duplionem, veteres dixerunt mulctam dupli -

strona: [345]a

- 1: Dwoyftą kazn.
2: Duplus, Alterum tantum - Dwoiaky, iefzcze rąz tak wielię.
3: Dupla, [...] Duplum - Dwoiaką.
4: Duplum - Dwoiako.
5: Duplari, Duplicari - **Dweicz [!]** .
6: Durateus, Ligneus - Drewniani.
7: Dureta - Wanna do miczią. [...] vas illud amplum in balneis, in quo sedentes lauamur:
[...] folium

8: Durus, Solidus, firmus, et difficile cedens tactui - Twardi.

9: Duriufculus - Przit ward fzim.

10: Dure, et Duriter - Twardo.

11: Duritia, et Durities, Firmitas, et foliditas - Twardość.

strona: [345]b

1: Duritas, Duritia - Twardość.

2: Durabilis, Quod durare potest - Trwały.

3: Duramen, et Duramentum, Brachium vitis - Winna à twardszą gałąska przy pniu, twardzina.

4: Duracina perfica - Broskwinia albo owoc mocno sie trzymajaci.

5: Duracinae vuae [...], quae duram et firmam corticem habent - Twarde jagodi.

6: Duricoria, [...] quae sunt duri corij - Twardoskor.

7: Duro, Durum facio, firmo, folido - Vtwardzam.

8: Dureo, Durus sum - Twardim sie ftawam.

9: Duumuir - Ieden Pan zedwu naiwifzich panow.

10: Duumuiratus, Dignitas duumuirorum - Panowanie dwiemamezom zliecone.

11: Duumuiralis, Quod ad duumuiratus munus pertinet - Dwumezow godnosc.

12: Dynastes, Qui in magistratu est, aut qui in ciuitate plurimum pollet - Pan w. R. P. namoznieifzi.

strona: 346a

1: Dyota, siue Diota - **Dzbam** [!] odwu vchach.

2: Dyscolus - Rozpułtnik. Difficilis, et morofus

3: Dysenteria - Biegunka. Intestinatorum exulceratio cum inflammatione et excretionem sanguinolenta

4: Dyspepsia - Złe trawienie wzołatku. Difficilis et aegra concoctio

strona: 346b

1: Dysphilus, Amicus parum sincerus - Niepewni przyacziel.

2: Dyspnoea - Trudni oddech. Spirandi difficultas

3: Dyspnoicus - Cziefzko tchnaci. Qui dyspnoea laborat.

4: Dysuria - Rzezawka, trudne wodi pufzczanie. Difficultas, et suppressio vrinae

strona: 346a

E

1: E et Ex ¶ Econtrario - Naprzeciwko. [...] ediuerfo, contra.

2: Eatenus, [...] vsque eo, vel ad eum modum - Az potąd.

3: Ebenus, vel Ebeneum - Hebenowe drzewo.

strona: 346b

1: Ebibo, Bibendo euacuo - Wypyąm.

2: Eblandior, Blanditiis aliquid extorqueo, impetro - Wiłudząm.

3: Eblanditus - Wiłudzoni.

4: Ebria, vas vinarium - Winną kufa.

5: Ebrius, Qui nimio potu mente alienatus est, temulentus, vinolentus, vino languidus, vino obrutus - Ozarti, opiełi.

6: Ebriolus - Podpiki.

7: Ebriosus, Qui saepe fit ebrius - Ozraliec, opielca.

8: Ebrietas - Ozralstwo.

9: Ebriculo, Ebrium facio - Vpaiąm.

10: Ebriacus, [...] pro ebrio, vel inebriato - Opieliec.

strona: 347a

1: Ebriare - Opaiać.

2: Ebullio, Efferuesco: et inter bulliendum effundor - Wriwąm.

3: Ebulum, siue Ebulus - Chebd.

4: Ebur, Dens elephanti - Słoniową **hoc [!]** .

5: Eburneus, Quod est ex ebore - Słoniowi.

6: Eburneolus - Słoniatko.

7: Eburatus, Quod extrinsecus ex ebore, quod ebore est obductum - Słoniową kołcią obłożoni.

8: Eboreus - Słoniowi.

9: Ecbasis, [...] excursus - Wiczieczka.

10: Ecbolia, siue Ecbolinae [lege: Ecbolimiae], siue Ecbolades - Lieki wirzucające.

11: Ecce - Oto, weize.

strona: 347b

- 1: Eccubi - Ieftli gdzie. [...] Nuncubi
- 2: Eccum, eccam, eccos, eccas - Otozgo.
- 3: Ecclesia, Coetus, concilium, concio, congregatio - Zgromadzenie, kofcioł.
- 4: Ecclesiaſtes - Kaznodzieia. Concionator
- 5: Ecdicus - Obronca, procurator poſpolitego człowieka. [...] Ecdici [...] Tribuni plebis
- 6: Echemythia - Milczenie. [...] taciturnitas et auſcultatio: [...] ſilentium
- 7: Echeneis - Ryba w morzu łodz zawciagaiącą. [...] Remoram appellant
- 8: Echidna - Iafzczurka. [...] ſerpens
- 9: Echinus - Szczeczini na kaſtaniech. Tegmen ſpinofum qup ſeruantur caſtaneae.

strona: 348a

¶ Echinus [...] terreſtre animal, cui eſt apud noſtros nomen hericio, ſiue herinaceo, aut etiam herici - Ięz.

- 1: Echinatus - Szczeczifti.
- 2: Echium, Vulgo Bugloffus fylueſtris, id eſt, Lingua bouis - Wolowi ięzyk.
- 3: Echo, Soni vel vocis repercuffio - Dźwięk zkrziku powtorżoni.
- 4: Ecligma - Kołaczki ktore w uſciech rozplywuią ſie. [...] Latine Linctum vertimus
- 5: Ecloga - Rozmowa. [...] ſermocinatio, ſeu colloquium.
- 6: Ecphraſis, [...] meta puraque rei geſtae enarratio - Właſtną rzeczy wymowa.
- 7: Ecquando, Nunquando, vel an aliquando - Ieftli kiedi.
- 8: Ecquis, Nunquis - Ieftli kto?
- 9: Ecſtaſis -

strona: 348b

Achwicenie. [...] ſtupor ſiue mentis emotio

- 1: Ectrapeli, Horrentes, et auerſati communem et vſitatum naturae modum - Brzedząci ſie przyrodzonimi rzeczami.
- 2: Ectroma - Porzuczoni, niewczas vrodzoni, niedoſzli.
- 3: Ectropium, ſiue Ectropia - Zwiefzenie brwi.
- 4: Ectypa, [...] opera quae ex ipſis typis formata ſunt - Forma wirzezana.
- 5: Edentare, edentulum facere excuffis dentibus - Zębi wybic.
- 6: Edentilus, Qui ſine dentibus eſt - Gołozebati.

- 7: Edico, Denuntio - Zakazuję, mandat widaię.
- 8: Edicto, Eloquor, enuntio - wypowiedam.
- 9: Edicta, Quae sunt [...] literae, quibus aliquid imperatur - Wypowiedzenie.
- 10: Edictio, Edictum, mandatum, imperium - Wipowiedz.
- 11: Edisco, Memoria complector, memoriae mando - Vczę fie na pamięc.
- 12: Edisero, Explano, declaro -

strona: 349a

Wikładam, wyadrzam.

- 1: Ediserto - Vftawnie wikładam.
- 2: Edo, [...] veſcor - Iem.
- 3: Edendus - Ten ktori mą byc iedzioni.
- 4: Edor - Iedzonim.
- 5: Esito - Vftawnie ięm.
- 6: Edax, [...] vorax - Zarłok.
- 7: Eftrix - Zarłoczka.
- 8: Edacitas, Pro ingluuie, voracitate - Zarloctwo.
- 9: Esurio, Cibum appeto, fame premor - Laczne, požadam iadła.
- 10: Esurio, Qui efurit - Laknaci.
- 11: Esuritor - Chczywi iadła.
- 12: Esuries, Efurio, et Efurigo, Fames, edendi auiditas - Laknienie.
- 13: Esus, Actus edendi - Iedzenie.
- 14: Edilis [...] Edilia: vel Edulis, vel Edulia [...] omnia quae ad efum pertinent - Pokarmi wſzelyakię.
- 15: Edulium, [...] quicquid ad prandium coenamque edendi gratia apponitur et fumitur, praeter panem - Potrawa, pokarm.
- 16: Edo, Edax, manduco - Zarłok, tczpac.
- 17: Edo, Emitto foras, do, profero, in apertum profero, expromo - Widaię na ſwiat.

strona: 349b

- 1: Editus - Widani.
- 2: Editus, Altus, excelfus - Wyſoki.

3: Edititius, Iudex edititius, quem altera pars tantum edit, id est, elegit - Sędzią ziednei tilko łtroni wybrani.

4: Editio - Kfiąg widanię nafwiat. vt, Editio librorum.

5: Edoceo, Diligenter doceo, doceo - Wiuczam.

6: Edolo, Perfecte dolo, polio - Wydrazam, ogładzam.

7: Edomo, Domo - Skroczam.

8: Edor, [...] far, [...] ador - Zyto.

9: Edormio, Dormio ad fatietatem - Wyłłipiam fie.

10: Edormifco, Edormio - Vltawnie wifłipiam.

strona: 350a

1: Educo, Extra duco - Wywodzę, wycziagam.

2: Educo, Nutrire - Odchowuię, odzywiam.

3: Educatus - Wichowani, wizywioni.

4: Educatio, [...] tam infitutionem quam nutritionem complectitur - Wychowanie.

5: Educatus - Wychowanie.

6: Educator, Nutritor - Ten ktori wichowuię.

7: Educatrix, Nutrix - Ta ktorą wichowuię.

8: Edulco, Dulce facio - Osłodzam.

9: Eduro, Durum efficio, et ad laborem assuefacio - Zatwardzam.

10: Edurum, Non durum, quasi extra durum - Nietwardi, mięki.

11: Edure, Dure, alpere - Twardzię.

12: EDVSAM [...] dixerunt veteres deam quae efui praeerat - Iadłatrawiczielka [!] .

13: Effarcio, Maxime impleo - Wipełniam, natikam.

14: Effari, Eloqui - Wymowic wyrzec.

strona: 350b

1: Effatum, Pronuntiatum, enuntiatio - Wyrzeczenie.

2: Effabilis, Dictu effabilis - Lagodni wmwowie.

3: Effascino, Fascino - Czaruię.

4: Effascinatio - Oczarowanie.

5: Effero, Extra fero - Wynofzę.

- 6: Elatus, Sublatus - Wiwifzoni.
- 7: Elatus, Superbus, arrogans, inflatus - Hardi, pyfzni, nadęti.
- 8: Elate, Superbe, arroganter, alte, alta voce - Hardzie, pyfznię.
- 9: Efferus, Valde ferus, crudelis - Barzo, frogi, okrutni.
- 10: Efferro, Efferum, et crudelem facio, feritatem induco, ferum reddo - Srogim czinię.
- 11: Efferatior - Srozfsi.
- 12: Efferueo, vel Efferuo, [...] vehementer feruere, ebullire - Wikipiam.
- 13: Efferuens - Przekipuiaci.
- 14: Efferuefco, Ebullio, aestu exundo - Przekipiwam.

strona: 351a

- 1: Efficio, Perficio, faciendo assequor, praefto - Dokonuię, odprawiam.
- 2: Efficiens, Conficiens, quod efficit - Dokonczuiaci.
- 3: Efficientia, Vis efficiendi - Wykonanię, doprawienię.
- 4: Efficienter - Wyprawnie, koncząc.
- 5: Effectus - Dokonanię, wyprawa, effect.
- 6: Effector - Ten ktori konczy.
- 7: Effectrix - Ta ktora konczy, doprawuie.
- 8: Effectio - Dokonczenię.
- 9: Efficax, Quod ad agendum aliquid vim habet, ac maxime conducit, quod multum habet efficacitatis - Dofwiadczonei moczi.
- 10: Efficacia, [...] vis efficiendi - Moznofc.
- 11: Efficaciter - Moznie.
- 12: Effigies, Signum ad alterius viuum fimilitudinem, veramque imaginem factum - Wyobrazenię, obrąz.
- 13: Effigiatus, Figuratus - Wiobrazoni, wimaliowani.
- 14: Effigio, Ad effigiem formo - Wirazam na tenze kfztaft.
- 15: Effingo, [...] effigiem rei alicuius ad viuum exprimo, vel ad alterius formam fingo - Wyobrazam.
- 16: Effectus, Exprefsus - Wymalowani, wyobrazoni.
- 17: Effectio - Wyobrazenię.

18: Efflagito, Cum clamore, seu cum magna infantia flagito, magnopere postulo -

strona: 351b

Zufiełowanim ządam.

1: Efflagitatus - Wimodlioni, wiklektani.

2: Efflagitatio - Wiklęktanię.

3: Effleo, Flendo confumere - Wypłakuię.

4: Effligo, [...] Affligere - Widreczám.

5: Efflictim, [...] valde, et vehementer - Zufiełowanim.

6: Efflo, Flatu abigo, expiro, emitto, ago - Oddimám.

7: Effloresco, Valde floreo: [...] vigeo, excello - Ktnę, sławnim fie ftaię.

8: Effluo, Extra fluo, effundor, elabor, excido, emano, abeo - Przeczekám.

9: Effluentia, [...] effluxus - Przecieczenię.

10: Effluuium, Ipse effluendi actus - Rozzczeczenię.

11: Effoco, Suffoco - Zadufzám.

12: Effodio, Fodiendo eruo - Wikopuię.

13: Effoemino, in muliebrem mollitiem atque lasciuam conuerto, eneruo, mollio -
Niewiełczyuchen [!] fie ftawám.

14: Effoeminatus, Mollis et lasciuus [...], qui animum gerit muliebrem - Zniewiełczyała,
roskofzniczek.

15: Effoeminatissimus - Vpiełzczoni, mozgáy.

16: Effoeminate, Muliebriter - Nazbit miekce, poniewiełczyem.

17: Effoetus, [...] qui iam foetum edidit - Ta która iuz zpłodzieła, pierłzi porodek.

strona: 352a

1: Effoeta [...] quae parere desiit, quae frequenti partu lassata - Ta którą rodzic przełtała.

2: Effoete, [...] grauitate, cite, nequiter, euge, beate - Słabo.

3: Efforo, Perforo - Przewiertuię.

4: Effraenatus, [...] qui fraenum detrectat, et pro arbitrio nostro regi non potest, proiectus,
praeceps, indomitus - Dziki, nieposłufzni, nieouzdani.

5: Effraenatissimus - Swowolnik, łwobotka.

6: Effraenate, Diffolute, temere - Swowolnie, niepowczygliwię.

- 7: Effraenatio, Impotentia, infolentia - Swawolą.
8: Effraenus, vel effraenis, Carens fraeno - Niehamowni, fzałioni, dziki.
9: Effrico, Fricando excutio - Oddrapuię.
10: Effringo, [...] vi quadam et impetu frango, perfringo - Wyłamuię.
11: Effractus - Wyłomioni.
12: Effractor - Wyłupacz. [...] qui fracto ostio aut ſera, in aedes, vel arcam alienam irrumpit.
13: Effractura, Ipſe effrigendi actus - Wyłomienię, wylupienię.
14: Effugio, Fugio, euado, vito, elabor - Vcziekąm.
15: Effugium, Profugium, refugium - Vczieczenię, odbiezenię.
16: Effulcio, Fulcio - Włpierąm.
17: Effulgeo, Vehementer fulgeo -

strona: 352b

Błiskąm ſie, łnęſie.

- 1: Effundo, Extra ſpargo, profundo, emitto - Wyliewąm.
2: Effundo [...] confumere - Trąwię.
3: Effusio, [...] ſignificat ipſum effundendi actum - Wylianię.
4: Effutio, Inepte et inconſulte loquor - Niebacznię mowię, wiſz czebiotuię.
5: Egelido, Quod gelatum eſt diſſoluo - Odmarząm.
6: Egelidus, Quod de ſummo gelu aliquid remiſit - Odmarzły, ſtrącenię zymna, oczieplioni.
7: Egens, Qui eget, pauper, tenuis - Potrzebni, vbogi, niedoſtatni.
8: Egentior - Vboczłzi.
9: Egeo, Alicuius rei inopia laboro, indigeo - Potrzebni ieſtem, niedoſtatek czierpię.
10: Egenus, Pauper, tenuis - Vbogi, niedoſtatni.
11: Egeſtas, Paupertas, inopia, mendicitas, tenuitas - Vboſtwo, niedoſtatek.
12: Egero - Wiprozniąm, wirzucząm.
13: Egeſtus - Wiprzoznienię, wirzucenię.

strona: 353a

- 1: Egeſtio - wiproznienię.
2: Egermino, Germino, germina emitto - wyraſtam.
3: Ego - Ią.

- 4: Egredior, Extra gradior, exeo, prodeo - wychodzę.
- 5: Egrefsus, et Egreffio - wejfczie.
- 6: Egregius, Quali ex toto grege electus, excellens, eminens, et praefans - Przebrani, znamieniti.
- 7: Egregie, Excellenter, praeclare, [...] valde - Ofobliwie, znacznie.
- 8: Egurgito, Exhaurio - wyrziguię.
- 9: Ehem - Oha, weize, otoz.
- 10: Eheu - Ach, och.
- 11: Eia - Nuzez.
- 12: Eiaculor, et Eiaculo, eminus et longe iaculor - wiftrzeliam.
- 13: Eiicio, Expello, extrudo, detrudo - wyrzuczam, wypędzam.

strona: 353b

- 1: Eiecto - Vftawnie, wirzuczam.
- 2: Eiectio - wyrzucenie.
- 3: Eiectamentum, pro excremento - wimiot.
- 4: Eiulo, Ploro - Szlipam.
- 5: Eiulatio et eiulatus, Lamentatio, planctus - Slipanie.
- 6: Eiuro, Eiero, iuramento reiicio, deteftor - Odprzifie gam.
- 7: Eiufmodi, [...] Eiufcemodi, [...] talis - Taki.
- 8: Elabor, Effugio, excido, euado - Vcziekam, wypadam.
- 9: Elapsus - Ten ktori fie wimknał, zniknał.
- 10: Elaboro, Valde laboro, operam do, contendo, enitor - Vfieluię, Pracuię, ftaram fie.
- 11: Elactefco, [...] album fieri ad modum lactis -

strona: 354a

Białim ziefertawam iako **inlieko** [!] .

- 1: Elaeon - Oleiu rod wżry slinacy zdrzewa oliwnego. [...] oleum
- 2: Elanguo, Languore conficior, tabefco, languefco - Mdleie, słabieie.
- 3: Elapido, Lapidibus purgo - **Kamieu** [!] rumuie.
- 4: Elargior, Largior - widaie.
- 5: Elaffefco, Laffus fio - Słabieie.

6: Elatine - Powoy.

7: Elatro, Quafi quodam cum latratu eloquor, et canina quadam mordacitate in lucem profero
- wifzczekuie iako pies.

8: Elauro, Eluo, lauo -

strona: 354b

wimiwam.

1: Electrum - Burfztin. [...] fuccinum

2: Eleemosyna, Munus quod inopi datur - Iałmuzna.

3: Elegia, fiue Elegeia - Smutni lament, piofnka znarzekanim. [...] carmen miferabile

strona: 355a

1: Elementa, [...] principia omnium rerum, ex quibus reliqua omnia componuntur, et in quae
refoluuntur - Ziwiola.

2: Elenchus - Zdradliwi dowod, et spifsanie nieiakiey rzeczy. ¶ Elenchus [...] index libri,
quem vulgo vocamus **Tabulam** - Regeftr.

3: Eleo, Maculo - Smokoce.

4: Elephantia, fiue Elephantiafis - Trąd. [...] **Lepram** vocant

5: Elephas, et Elephantus - Elefant.

6: Eleuo, Surfum leuo, in altum tollo, fubleuo -

strona: 355b

wznofzę. Eleuo [...] rem aliquam minuo, extenuo, et verbis deprimio - Lzę, ganię, złofcz
obmawiam.

1: Elicio, Educo, extraho, allicio - wicziagam.

2: Elices, Sulci aquarij per quos aqua collecta ex agro educitur - Brozda.

3: Elido, Incido, frango, occido, elicio - witracam, **wibicam** [!] .

4: Elisus - wibity, wiwiniony.

5: Eligo, Lego, deligo, opto - wibieram.

strona: 356a

1: Elector - wiborca.

2: Electio, Selectio, delectus - wibranie.

3: Electus - wibrany.

- 4: Elegans, [...] cultus, ornatus, politus - Czudni, piękny, nadobny.
- 5: Elegancia, Munditia, lautitia, cultus, ornatus - Czudność, piekność.
- 6: Eleganter, Polite et proprie - Czudnie, nądobnie.
- 7: Elimino, Extra limen eiicio, excludo - Zedrzwę wipichąm.
- 8: Elimo, Lima polio, perpolio - Poleruie, piełką oczierąm.
- 9: Elinguatus, Qui linguam non habet - Bez ięzika, niemi.
- 10: Elinguis, Qui mutus est et loqui non potest etiam si linguam habeat - Niemy.
- 11: Elinguo, Linguam extraho, seu lingua priuo -

strona: 356b

[i]ęzik wicziagąm.

- 1: Eliquo, Liquidum facio - Roftapiam, łzmelcuię.
- 2: Eliquamen, Quod eliquatum est ex re aliqua - **wiwarzeni.ę [!]**
- 3: Eliquesco, Liquidus fio - Roftapiąm łie, miękczeię.
- 4: Elixus, Aqua coctus - Vwarzony.
- 5: Elixo, Aqua coquo - wiwarząm.
- 6: Elleborum - Czarna ciemierzica: item Biała ciemierzica. [...] veratrum
- 7: Ellychnium - Knot wkagąncu, albo wlampie. [...] funiculus [...] papyraceus, seu łparteus, canabinufve aut łtupeus in lychno
- 8: Eloco, [...] precio aliquid vtendum do, loco - Naimuię.

strona: 357a

- 1: Elogium - Szwi adecztwo dobre okim **poch wała [!]** . Testificatio de aliquo honoris [...] caufa.
- 2: Eloquor, Clare et aperte propriiſque verbis animi ſenſa explico - wimawiąm to comąm na ſercu.
- 3: Eloquens, [...] qui in dicendi ratione perfectus est, copioſe łapienterque dicens, in dicendo ſuauis, ornatus et grauis - wimowny.
- 4: Eloquentia, Dictio ex omni perfecta, perfecta dicendi vis et copia - wimownoſc.
- 5: Eloquium, fermo, oratio - wimowa.
- 6: Eluceo, Lucidus ſum, appareo, exto, emineo, eniteo - Swieczęłie, iałni iełtem.
- 7: Eluceſcere, [...] magis lucidum fieri - wicaniecz.

8: Elucifico, Luce priuo - Iafnoſcz odeimuie.

strona: 357b

1: Eluctor, luctando vinco, ſupero, vel euado - Przeczekam ſie, zwyciezam.

2: Elucubro et Elucubor [*lege*: Elucubror], [...] Lucubrationibus, hoc eſt vigiliis, conficio - Noci nadkładaiać pracuię.

3: Eludo, Derideo, decipio, fallo - Poſmiechem zbiwam.

4: Elusus - Oſzukany, wiſmiany.

5: Elugeo, Lugere defino, luctum depono tempore iuſti luctus expleto - Smetek y płacz odkładam.

6: Eluo, [...] lauo, ſeu lauando purgo, diluo, deleo, abſtergeo - wimiwam.

7: Elutus - wimity, wiplotany.

8: Eluuies, vel Eluuio, [...] vorago, vel terra aquarum impetu hauſta - wodi zbrzegow wilanie.

9: Eluſcare, [...] luſcum facere, [...] alterius oculi lumine ſpoliare - Na iedno oko oflepicz, iedno oko wilupic.

10: Elutrio, De vaſe in vas transfero - Zienego nacziņa do drugiego przepuſzczam.

11: Eluxatus, [...] luxatus - wiwiniony.

12: Eluxuriari, Luxuriari - Buino roſcz.

strona: 358a

1: Emacio, Macrum, ſiue aridum reddo - Wiſuſam.

2: Emacror, Extenuari, macrum fieri - wiſicham.

3: Emaculo, [...] maculas aufero - Makuły zpadzam.

4: Emancipo, [...] extra mancipium, hoc eſt extra dominium noſtrum ponere - wolnim czinie, zmoiey moci wipuſzczam.

5: Emanco, Manus praecido, mancum facio - Ręce obcinam.

6: Emaneo - Długo mnie niemaſz, długo pozofiaię.

7: Emansor - Zołnierz ktori długo do obozu niewracaſie. [...] miles qui vltra tempus commeatus ab imperatore impetrati, abeſt a caſtris

8: Emano, Extra mano, effluo, exeo - wiczekam, wiſſaczamſie.

strona: 358b

1: Emargino, [...] cruſtas et puluillos et margines vlcerum adimo - Strup z wrzodu ocieram.

- 2: Emaſculo, Caſtro et virilitatem aufero - Trzebię.
- 3: Ematureſco, Maturum fieri - **Dog zrzewám [!]** , dozdrzałem.
- 4: Embamma - Podliewa, przifmak. Condimentum quod ad condienda obſonia fit.
- 5: Emblemata - **Sztukwerkftołarski [!]** cudnie ſadzoni.
- 6: Embolium - Prziſtęp. [...] argumentum et ingreſſus ſcenicus

strona: 359a

- 1: Embryo, vel Embryon - Płodu wziwocie wżterdziesty y dwu dniach poczęcie. Foetus [...] in vtero conceptus
- 2: Emedullo, Medullam eximo - Mozg wymuię.
- 3: Emendico, [...] more mendicantium aliquid peto - wizebrzám.
- 4: Emendo, Corrigo, quaſi a menda purgo - Naprawuię.
- 5: Emendatus, Caſtigatus, correctus - Poprawiony.
- 6: Emendate, Pure - wiprawnie, Bez nagany.
- 7: Emendator, Caſtigator - Poprawca.
- 8: Emendatrix - Ta ktorą nieczego poprawuie.
- 9: Emendatio, Correctio - Poprawienie.
- 10: Ementior, Mentior, confingo, comminiſcor - Zmisliám, kłamám.
- 11: Emereo, Emereor - Zaſługię.

strona: 359b

- 1: Emereor, Mereor - Zaſłużám.
- 2: Emeritus - Ten ktori ſie wiſłuzeł.
- 3: Emergo, Exeo - winorzám ſie.
- 4: Emetior, Metior - wimierzám.
- 5: Emensus - wimierzony.
- 6: Emeto, Meto - wyrzinaám.
- 7: Emico, Effulgeo, replendo - Głanc daie, łſne ſie.
- 8: Emigro, Migro, difcedo, excedo - wicziagam, ſczieguie ſie.
- 9: Emineo, Exto, excedo, eniteo, appareo - Nadinſze wznofze ſie, czeluię wzroftem.

strona: 360a

- 1: Eminens, Editus, excellens - Ten ktori nad inſze wzroſł.

- 2: Eminentia, Excellentia - Przewifzienie infzich, moznofcz.
3: Eminulus, Parum eminens - wzrosły, podniefiony.
4: Eminor, Minor - Pograzám.
5: Eminatio - Grozba.
6: [E]minus, A longinquo loco - Zdalieka, ieden oddrugięgo.
7: Emitto, Foras emitto - wipufzczám, wifsełam.
8: Emifio, Iactus, ictus - wipufzczenie.
9: Emifarius, Excurfor - wprzod posłany, biegacz, poffeł ktori iefy tamyłam biegá.
10: Emiffarium, Locus per quem aqua e lacu aut itagno emittitur - Przepuít wodi.

strona: 360b

- 1: Emifitius, Qui ad explorandum emittitur - wifłany, ípiegierz.
2: Emo, Pecuniis aliquid mihi comparo - Kupuię.
3: Emptus - Kupiony.
4: Emptio - Kup.
5: Emptito, Frequenter emo, vel frequenter mercandi, feu acquirendi vřum habeo - wřtawnie zknpuię [!] .
6: Empturio, Cupio emere - Požadliwi ieftem do kupieniá.
7: Emptor, Qui emit - Ten ktori kupuie.
8: Emptitius, Qui eřt de numero eorum qui empti funt, fiue emi řolent - Kupny.
9: Emax, Qui facile inclinatur ad emendum - Ten ktori wřziřtko rad zkuuię.
10: Emacitas, Facilitas et inclinatio voluntaria emendi - Zadzą do kazdei rzeczi kupieniá.
11: Emodulor, Modulor - wtakt, wnotę ípiewám.
12: Emolior, Eiicio, expello - wirzucám.
13: Emollio, Mollio, molle facio - Zmiekczám.
14: Emollidus, Mollis - Zmiekczony.
15: Emolumentum, Vtilitas quam ex opera et labore affequimur - Vzitek.

strona: 361a

- 1: Emoneo, Moneo - Przeřtrzegám, napominám.
2: Emorior, Morior, obeo - Wimierám.
3: Emoueo, Loco moueo - Odmikám.

- 4: Emotus, Loco motus - Odemkniony.
- 5: Empetron - Pánofzki. [...] calcifraga
- 6: Emphytheusis - Włzczeplenię. [...] infitionem lignificat, siue plantationem ¶
Emphytheutes, siue Emphyteuta, [...] qui fundum aggrumve ea lege a domino accipit, vt eum conferat, melioremque efficiat - Arendarz.
- 7: Empiricus - Lekarz ktori leczi bez wżeliakiey nauki zdoświaczeniã łamego. Medicus qui sola experientia medicinam tractat
- 8: Emplastrum - Plãłtr.

strona: 361b

- 1: Emplaſtro - Obwezuię, łzczepij, plałtrem okłãdãm.
- 2: Emplaſtratio - Obwiczie łzczepow.
- 3: Emporium, Mercatus, vel locus vbi mercatus fit - **Miełegdze [!]** kupiecztwã łprawuiã, handlarskie **miej łcze [!]** .
- 4: Emporeticus, [...], vt Emporetica charta - Papier wktori obwiãiaã nieco kramarze.
- 5: Emucidus - Spleniałij.
- 6: Emugio, Cum mugitu profero - Becze iako woł, riczę.
- 7: Emulgeo, Mulgeo, mulgendo tollo - Doię.
- 8: Emundare, Mundare - Wiczifzczãm.
- 9: Emungo, Nares purgo - Nos wiczierãm, wisiękuię.
- 10: Emunctio - Nołsa witarcie.
- 11: Emunio, Munio - Obronę czinię, murem obtaczãm.

strona: 362a

- 1: Emułco, Purgo, et mułcum adimo - Mech oskubuię.
- 2: Emutio, Mutio - Szemrzę, mruczę.
- 3: Emuto, Muto, immuto - Odmieniãm.
- 4: En, [...] ecce - Oto, wey.
- 5: Enargia, [...] euidencia, siue repraefentatio, illuſtratioque - Zrzetelnoř.
- 6: Enarro, Perfecte, vel ad finem narro, narro, explano - Wiliczãm.
- 7: Enarratio - Wiliczanię.
- 8: Enarrabilis, Quod enarrari potełt - Łãtwi do wiliczeniã.

- 9: Enafcor, Nafcor, fiue ex alio nafcor - Wiraftam.
- 10: Enato, Natando euado, vel ad deftinatum locum natando peruenio - Wipliwam.
- 11: Enauigo, Ad finem vfque nauigare, vel nauigando euadere - Zglebiey na łodzi do lądu przipliwam.
- 12: Enauo, Nauo - Pilnie rzecz odprawuję.
- 13: Encaenia, Innouatio - Odnowienie, poświęcanie, kiermafz.

strona: 362b

- 1: Enchiridion - Książeczka mała, maiącą wfobie krotki opis. Exiguus quiuis libellus
- 2: Enchufa - Czjrwonij korzen.
- 3: Encomium - Chwała. z cznot zebraną. Laus vel praeconium alicuius
- 4: Encomiaftes - Chwalcą. [...] laudator
- 5: Encyclios - Okrągłij. [...] orbicularem interpretari poffumus.
- 6: Encyclopaedia - Przebiezenie ij poznanie nauk wżifzkich, tak izbis iednez drugą trzymał. [...] circularis vel orbicularis fcientia.
- 7: Endromis - Gunia kosmata.

strona: 363a

- 1: Eneco, Neco, interficio, occido - Zadufzam, zabiąm.
- 2: Enectus - Vdufzonij, zabitij. [...] propemodum mortuus.
- 3: Energia - Moc, sieła. [...] efficacia, feu operatio.
- 4: Eneruo, Debilito, quafi neruis et robore fpolio - Moc odeimuję.
- 5: Eneruatus - Osłabionij. Languidus
- 6: Eneruus, vel Eneruis, Debilis, mollis, effoeminatus, quafi fine neruo - Słabij, mdłij.
- 7: Enhydrys - Wąż wodny. Coluber in aqua viuens
- 8: Enim, [...] Nam, nanque - Bowiem.
- 9: Eniteo, Valde niteo, clareo, emineo - łfnę fie, fwiece sie.
- 10: Enitor, Pario - Rodzę, item z pilnością wrzeci wlełuję.

strona: 363b

- 1: Enixe, Studiofe, et cum magno conatu - Zpilnosczią, zusielowanim.
- 2: Enneaphyllon - Dziewięciornik.
- 3: Eno, Natatione euado, vel nando aliquo peruenio, enato - Wipliwam.

4: Enodo, Nodis purgo, nodos refeco - Obczinąm, łęki odczinąm.

5: Enodatio, Explicatio, expofitio - Wijądrzenie, wikład.

6: Enodatus - Wiłozonij, wiiądrzonij.

7: Enodate, Clare, perfpicue - Iásnię.

8: Enodis, Planum, fine nodo - Głatki, nie sękowatij.

strona: 364a

1: Enormis, [...] magnum, fine menfura, nimium: eo quod normam et menfuram excedat - Niepowciągły, niekfztałtny, łspetny.

2: Enormiter - Szpetnie.

3: Enotefco, Innotefco, Notus fio - **Znaionim [!]** sie łtawąm.

4: Ensis, Gladius, mucro - Miecz.

5: Ensifer - Miecznik.

6: Enubo - Zamęz id.

7: Enucleo, Aperio et nucleum e calyce extraho - **Iądradobiwąm [!]**, wiiądrząm,

strona: 364b

1: Eucleatus - Pieknie wiłozonij.

2: Eucleate, purgate, exquisite, clare, ac fine afperitate - Iasnie.

3: Enudo, Nudo - Odkriwąm, wikładąm.

4: Enumero, Numero, recenleo - Wilicząm.

5: Enumeratio, [...] ipse enumerandi actus - Wiliczenię.

6: Enuntio, Eloquor, effero, exprimo, profero, pronuntio, dico, lignifico - Wimawiąm, powiedąm.

7: Enuntiatus - Wimowionij, mianowany.

8: Enuntiatum, Oratio perfecta, verum aut fallum lignificans, effatum, pronuntiatum, enuntiatio - Mowa iańną a doskonała którą nieco zbiią albo twierdzij.

9: Enuntiatuus - Rzecz którą może bic wimowiona.

10: Enutrio, Nutrio, alo, fultento - Odziwiąm.

11: Eo - Ide.

strona: 365a

¶ [...] itus, et itio - Chod.

- 1: Ito, Frequenter eo - Vstawnie chodzę.
- 2: EOS - Switanię. [...] dicimus auroram.
- 3: Eous - S'witaiąci poranni. [...] Orientalis

strona: 365b

- 1: Ephebus, Pubes - Młodzenzik, ktori ze szternąszci lat wiżedł, a mech mu sie pułzczą.
- 2: Ephebia, Pubertas - ZdzecziniŃtwa wirosnienie, młodość.
- 3: Ephegium - Miesce gdzie sie młodz czwicz. [...] palaeŃtrae locus, in quo ephebi exercentur
- 4: Ephemeris, Liber seu commentarius, in quem quotidiana acta referuntur - Ksiega do ktorei Ńprawi kazdego dnia wpisuięmij.
- 5: Ephemeron - Lánká.

strona: 366a

¶ Ephemeron [...] colchicum [...], [...] bulbus agreŃtis - Paluchy.

- 1: Ehippia, [...] tegmina, seu Ńtragula quibus equi Ńternuntur, vel fellae equis ad infidendum impositae - Śiodło.
- 2: Ephydron - Prześłka, kocz czy ogon. [...] equifetum, et hippuris, et anabafis

strona: 366b

- 1: Epicedium - PioŃnka przipogrzebie, kućczij vmarłego. Carmen [...], quod in laudem defuncti [...] cani folet
- 2: Epicoenum - PomieŃzani.

strona: 367a

- 1: Epidipnides - Iuzina powieczernią. [...] epulae quae in extrema coena vel prandio adferuntur
- 2: EpigloŃsis, seu Epiglottis, Lingua eŃt quae asperae arteriae meatum obŃruit, ne cibus aut potus per oesophagum ad pulmonem descendat - Ięziczek ktori zamika krztąn, abi na płuca napoy albo pokąrmnie przifzedł.
- 3: Epilepsia - Caduk. [...] Morbus [...], quem Latini comitalem appellant
- 4: Epilogus, Peroratio, conclusio, postrema orationis pars - Zamknienię mowy.

strona: 367b

- 1: Epimone, [...] perseuerantia - Zafstanowienię, **zawcz iągnienie [!]** .

2: Epinicia - Piesn którą zwęfchniępie wamię [!] za otrzymanim z wicziestwa [!] . [...] celebritates pro parta victoria

3: Epiphania - Zwiąftowanie. [...] Apparitionem Domini vocare poffumus.

4: Epifchidion - Klin. [...] pro cuneo quo ligna finduntur.

5: Epifcopus - Bifkup, dozorca. [...] fpeculator

strona: 368a

1: Epifcopium - Bifku piwor [!] . Epifcopi habitatio

2: Epifcopius, Exploratorius, fpeculatorius - Kudozorcy, przinależcy [!] .

3: Epiftates - Szafarz. [...] villicus, procuratorque ac praepofitus rei faciendae

4: Epiftola - Lyft. Literae

5: Epiftolium - Lifteczek. Parua epiftola.

6: Epiftolaris, Quod ad epiftolam pertinet - Czo przinależi do pifaniałiftow.

7: Epiftomium - Kurek przez ktori pułzcząmi winno.

8: Epiftylium - Nakrićie słupa albo gałka naślupie. Capitellum quod fuper columnam ponitur.

9: Epitaphium - Napis nagrobie. [...] infcriptio quam fepulchris incidi videmus in laudem defunctorum

strona: 368b

1: Epithymia - Ządzą. [...] concupifcentia, defiderium

2: Epops - Dudek.

3: Epoto, Potando exhaurio - Wipiiąm, wiłikąm.

strona: 369a

1: Epulae, [...] cibi in quotidianum hominum vfum comparati - Pokarm. ¶ Epulum vero proprie publicum conuiuium - Cołłacią obecną.

2: Epulari, [...] in conuiuiio eſſe, feu conuiuari - Biesiadowacz, wgoſcinie vziywac.

3: Epulatio, Conuiuium, victus - Bieſiada.

4: Epularis, Quod ad epulas pertinet - Do bies iadi [!] przinależący.

5: Epulatorius, quod aptum eſt vt in epulis comedatur - Do bry do iadła.

6: Equapium, [...] olus atrum - Czarną kapułta.

7: Equidem, Certe - Zaiſte, zaprawde.

8: Equus - Kou [!] .

strona: 369b

- 1: Equa, Equini generis foemina - Klacza, kobęła.
- 2: Eques, Infidens equo - Ieździecz, raitar.
- 3: Equefter, Equeftris, Quod pertinet ad equitem - Iezni do iazdi przinalezęci.
- 4: Equito, Equo iter facio - Iade na konni.
- 5: Equitatus, Equitum manus et turmae - Iazdakonnę.

strona: 370a

- 1: Equarius, Quod ad equum pertinet - Konsky.
- 2: Equaria, Magnus equorum grex - Stado kony.
- 3: Equiferus, Equus ferus, id est, non mansuetus - Dziki kón.
- 4: Equimentum, Merces quae datur pro admiffura equi - Zapłata od ftadnika.
- 5: Equile, Stabulum equorum - Stainia konskę.
- 6: Equinus, Quod est equi, quod pertinet ad equum - Konsky.
- 7: Equifetum, [...] ephedra - Koczczu ogon, przęłka.
- 8: Equifo, Qui equorum curam gerit, eosque instituit - Koniufzy.
- 9: Equitabilis, Equiti peruius - Doiazdi wolny.
- 10: Equitium, Equorum armentum - Stado kónskie.
- 11: Equuleus, Pullus equinus - Zarzebię.
- 12: Equulus - Konik.
- 13: Equula, parvam equam significat - Klaczka, kobęłka.
- 14: Equio - **KonsKę [!]** požadliwosc.
- 15: Eradico [...] vna cum radice euello -

strona: 370b

Wi korzenięm, iskorzenim wiriwęm.

- 1: Erado, Expungere - Wikrobuie.
- 2: Erarus - Wiskrobany, witarty.
- 3: Erascere, [...] diuidere - Dzielicz, rozdziałucznicz.
- 4: Eregione, Ex aduerfo - **Prawienaprzecziwko [!]** .
- 5: Eremigo, Enauigo, emetior - łodziaz przeiezdżęm.

strona: 371a

- 1: Eremus, Solitudo - Pułzcza.
- 2: Erepo, Ex loco abdito in lucem repo - Wilazłem, wigraboliamsię.
- 3: Erga, [...] contra - **Przeczi wko [.]** .
- 4: Ergasterium - Warsttat, krąmnica. Officinae fabrorum atque opificum, itemque tabernae in quibus merces venduntur.
- 5: Ergastulum - Miecze gdzie z wiazany słudzi cziefzko robic muźieli, łamiacz kamien albo kruzczke kopiąc. Taberna vel officina vbi lapides metallave fodiuntur, vel aliud quippiam operis a vinctis feruis fit
- 6: Ergastulus, [...] feruus qui ergastulo inclusus, vel ex vinculis, aut compedibus opus facit - Sługaktori pętani robicz muźy.
- 7: Ergastularius, Qui praeest ergastulis - Dozorca robot takich, iakie słudzi okowani czinią.
- 8: Ergo, [...] Igitur - Przeto, dliatego.
- 9: Erice, vel Erica - Wrzos aly bagno. Rutheni bohun appellant.

strona: 371b

- 1: Erigeron - Przimiotowe ziele.
- 2: Erigo, Eleuo, attollo, extollo, excito - Podnosze, wiwifzam, łtawiam.
- 3: Erectus - Wiwifzoni, postawiony.
- 4: Eripio, Vi tollo, [...] aufero, adimo, extorqueo - Widzieram, wifzarpuię gwałtem.

strona: 372a

- 1: Eriuo, Riuis factis educo, euacuo - Przez przikopi wode opułzczam.
- 2: Erodo, Rodo - Wikęsuię.
- 3: Erogo, Distribuo, et expendo - Widaię, nakład czinię.
- 4: Erogatus - Widany.
- 5: Erogito, Vehementer rogo - Wiprąfzam.
- 6: Erogiatio, Distributio - Widatek, rozłzawowanię.
- 7: Eros - Miełosc. Amor
- 8: Erotema, [...] Interrogatio - Pitanię.
- 9: Erro, Vagor, labor, errore ducor, pecco, offendo - Bładze chibiąm grzelzę.
- 10: Error, [...] existimatio, vel approbatio veri pro falso - Bład, chiba.
- 11: Errabundus, Affatim vel valde errans, vagabundus -

strona: 372b

Bładzający.

- 1: Erraticus, Vagabundus, qui scilicet certa fede carens, errat et vagatur - Błakaiący sie.
- 2: Erratum, Peccatum - Bład, Grzech.
- 3: Erratio, Error - Bładzenieę.
- 4: Errones, Qui incertis sedibus vagantur - Tułacze, vagantowie.
- 5: Erroneus, Qui vagatur, erro - Błekacz, tułaacz [!].
- 6: Erubefco, [...] rubore suffundor, rubeo - Włtidzę sie.
- 7: Eruca - Gąsienica, gąsianka. ¶ Eruca - Włoska gorczica.
- 8: Eructo - Wirziguię, rzigam.
- 9: Erudero, Ruderibus expurgo - Zwłzelia kiego łamozgu czifzczę.
- 10: Erudio, Ex rudi doctum facio, doceo, instituo, expolio, imbuo - Vczę, pokazuię.
- 11: Eruditio, Doctrina, institutio - Nauka, vmieiętnosc.
- 12: Eruditus, Edoctus, institutus - Nauczony, wiczwiczony.

strona: 373a

- 1: Erugo, Cutem extendo, et rugas tollo - Zmąrfzczenie odpędzam.
- 2: Erugatio - Zmąrfsczenią witarcie.
- 3: Erumpo, Cum impetu egredior, eruptionem facio - Wipadąm, wiriwąm się.
- 4: Eruptio - Witarczka, wirwanię.
- 5: Erunco, Herbas noxias et spinas, frutetaque euello - Wikorzeniąm zioła szkodliwe, pliewe.
- 6: Eruo, Eiicio, extraho - Wiriwąm.
- 7: Eruum - Wyka.
- 8: Eryngion, siue Erynge - Mikołaiiek.

strona: 373b

- 1: Erythrodanum - Marzána wiet fsa.
- 2: Esca, Cibus - Pokarm.
- 3: Escarius, Quod ad escam pertinet - Pokarmowij.
- 4: Esculentus, Quod esui aptum est - Do iędzenią spolsobnij.

strona: 374a

- 1: Esedum - Kotczy.

2: Efsentia - Podftac.

3: Efula - Sofnka, mlec s wini. Efula [...] Euonymus, [...] Fufaria vel fufanus - Trzmiel. quibuſdam ſwidwiná.

4: Et - Iteż.

5: Etenim, Nam, enim, quia - Bowiem.

strona: 374b

1: Ethice, vel Ethica, pars philoſophiae ad mores pertinens - Czéſcz ta philoſophy, którą dobrich obiczaiow úczy.

2: Ethicus, Moralis - Do obiczaiow przinalezący.

3: Ethnicus - Pogánski. Gentilis

4: Ethologus - Figlarz wirazucij przez łażkowanie ludskie obiczaie, ktore, choc milczij, rozumiecz mozeſz. Morum expreffor, qui geſtu ipſo corporis, et ſono vocis ita exprimit mores hominum, vt geſtibus loqui videatur.

5: Ethopoeia - Wirazenie obiczaiow drugiego. [...] morum, affectuumque alicuius expreffio, [...] ethologia

6: Etiam, [...] quoque - Itez, przitim tez.

strona: 375a

1: Etsi - Aczkolwiek. Interdum, [...] quamuis.

2: Euacuare, Exinanire - Wiprożnic.

3: Euado, Effugio, exeo, erumpo - Zhełem, chełem, vchodzę.

4: Euagor, Latius vagor, exſpatior - Daleiſie wiriwam.

5: Eualeo, Validior, et potentior fio - Dużeię, mocnieię.

6: Eualeſco, Robus et vires acquiro - Moci nabiwam.

7: Euallo, Excludo, et quali extra vallum eiicio - Precz wipicham, witaczam.

strona: 375b

1: Euallo, [...] purgare frumentum - Wiwiewam.

2: Euaneo, [...] Euaneſco, quod eſt pereo, E conſpectu abeo - Zoczu ginę.

3: Euanidus, Inanis, caducus, et cito periturus - Doczeſny.

4: Euangelium - Weſołe zwiactowanie. Laetus nuntius

5: Euanno, Vanni motu euentilo - Opałam.

6: Euaporatio, Vaporis expiratio - Pari odftapienię.

7: Euafto, Vafto - Puftofzę, rozburzãm.

8: Eucaeria, [...] opportunitas - Prawiczas.

strona: 376a

1: Eudoxia - Dobra sława, dobre miono [!]. Claritas nominis, laus, exiftimatio, et bona fama.

2: Eueho, Extra veho, alporto, aufero - Wiwozę. ¶ Eueho [...] extollo - Wiwiſzam.

3: Euectio, Euehendi actus - Wiwiezenie.

4: Euelatum, [...] pro euentilato - Wiwiãne.

5: Euello, Extraho, Extirpo - Wiriwãm, wicziagãm.

6: Euulsio - Wirwãnię.

7: Euenio, Venire, accedere - Trafiamfie, przichodzę.

8: Euentum - Trafmeiakiey [!] rzeczy.

strona: 376b

1: Euentus - Iakie kolwiek wyszcie, dokonczenie.

2: Euentilo, Ventilatione purgo - Wiwiewãm.

3: Euerbero, Verbero - Wibiiãm.

4: Euergo, Emitto - Widaię, wifzcziniãm.

5: Euerro, Scopis expurgo - Wimiatãm.

6: Euerriculum, Rete [...] pifcatorium - Siecz włok.

7: Euerto, Excindo, diruo, demolior - Wiwracãm.

8: Euersio, Ruina, cafus, pernicies - Wiwrocenię.

9: Euersor - Tenktori wiwracã.

10: Eueftigio, Confertim, properanter - Hned, natichmiãt, zarãz.

strona: 377a

1: Euidens, Clarus, apertus, perfpicuus - Iafni, iawny.

2: Euidencia, Perfpicuitas - Iawnoscz, iafnoscz.

3: Euidenter, Clare, perfpicue - Iawnie, iafnie.

4: Euigilo, Expergifcor, excitor - Ocucãmfie.

5: Euileſco, Vileſco, vilis fio, et in contemptum abeo - Potrofze mnã gardzã.

6: Euincio, Vincio, ligo, circunligo, corono - wiãze krepuię.

- 7: Euinctus - Skrepowani, związany.
8: Euinco, Vinco, conuinco, vel vincendo extorqueo - Zwiczieżąm wigriwąm.
9: Euictus, Victus, conuictus - Zwiczieżony, przefwiazony.
10: Euro, Caſtro, virilitatem execo - Trzevię, wirzezię.

strona: 377b

- 1: Euratus, Caſtratus, virilibus ſpoliatus - wirzezani, otcezbiony.
2: Euratio, Virilium exectio, [...] effoeminatio - Otrzebienie.
3: Euireſco - Zielenieię. Viride fieri.
4: Euifcero, Viſceribus ſpolio - Kałdąm weimuię, wipaprocąm.
5: Euito, effugio, vito, deuito - wiſtrzegąm ſie, vchodzę.
6: Euitatio - Vſtrzezenieię.
7: Euitabilis - łatwi do vſtrzezeniaię.
8: Eulogia - Błogosławienieię. Benedictio, munificentia, benificentia, vel etiam rationabilitas
9: Eunuchus - Trzebieniecz, wirzezaniecz. Caſtratus
10: Eunuchizo - wirzezię, trzebię.
11: Euoco, Extra voco - wiwołuię.

strona: 378a

- 1: Euocati, [...] milites [...] qui repentina aliqua neceſſitate ex agris in bellum tumultuarie
vocantur - Zołnierz ktori wprzigodzie do potrzebi na prętcie ieſt wiwołany.
2: Euolo, Extra, vel in altum volo, deuolo, auolo - wilatuię.
3: Euolaticus - Odlatuiący.
4: Euolo, Furari, rapere, quaſi in volam recipere - Reką do ſiebie prziczagam **teradnę** [!] .
5: Euoluo, De loco voluo - wiwałąm.
6: Euolutus - wiwałony, wimotany.
7: Euolutio, Lectio - Odwiczię.
8: Euomo, Vomendo eiicio - wirzucąm zſiebie, zrzucąm.
9: Eupatorium, ſiue Eupatoria - Ząwiec, ządziec.

strona: 378b

- 1: Euphonia - Piekni ton dzwiek. Vocalitas, ſiue ſonoritas vocis, iucunda verborum prolatio
2: Euphroſynum - wołowi ięzik, albo wielką miódunka. [...] bugłofſéfam vocamus

strona: 379a

1: EVRVS, Ventus ſpirans ab ortu brumali, quem Latini Vulturnum appellant - wiatr od wſchodu ſłonca.

2: EVRYBATVS - Złodzei barzo miſterny. Fur inſigni aſtutia

strona: 379b

1: Euthymia - Spokoiną miſł. Animi tranquillitas.

2: Eutrapelia, [...] vrbanitas, lepor, feſtiuitas - Nie obrazliwi zart, dworny zart.

strona: 380a

1: Exacerbo, Irrito, et ad iracundiam prouoco - Poruſzam, rozgniewuię, rozdrażniam.

2: Exacerbeſco, Valde acerbus, id eſt, aſper fio - Barzo rozdrażnie, rozgniewacz, zaiątricz.

3: Exaceſco, Acidum fieri - Kwafnieię.

strona: 380b

1: Exacuo, Acuo, acutum facio - Zaoſtrzam.

2: Exacutus - Zaoſtrzony.

3: Exaduerſum, [...] Ex oppoſito, eregione - Przecziwko.

4: Exaedifico, AEdifico, domum conſtruo - Buduię.

5: Exaedificatio - Zbudowanieię.

6: Exaequo, AEqualem facio - Rownam.

7: Exaequatus - wirownany.

8: Exaequatio - wirownanie.

9: Exaeſtuo - Burzę ſie.

10: Exaeuio, Defaeuio, ſaeuire defino - wiſzaliewam.

11: Exaggero, [...] in vnum veluti aggerem congero, et coaceruo - Na kupe zgromadza^m z kopiąm.

12: Exaggeratio, Magna coaceruatio - wiwiſzenieię, podnieſienie przez ſucie.

13: Exagito, Vexo, diuexo, infector, exerceo, iacto - Tribuluię, **czechrzſidzac [!]** , noſze **drגיעgo [!]** zartownie.

14: Exagitatus - Vnoſzony.

15: Exagitor, Vexator -

strona: 381a

Sziderz, ten ktori dobrze vmie tribulowac.

1: Exagoga - wismikacz, wiczięgacz. Qui educit et exportat. ¶ Exagoga - wismik. Exportatio, euectio, eductio, prouentus, reditus.

2: Exalbefco, Pallefco, expallefco, extimefco - Bieleie, blednieię.

3: Exalbidus, Albidus - Białawy.

4: Exalburno, Alburnum detraho - Obłupię skore prz i [!] drzewie blizszą, głodze z drzewasmiazge [!] .

5: Exalto, Eleuo, extollo - Podnożę.

6: Exaluminatus - łnaci fie iako perła.

7: Examen, [...] apum foboles - Roy peczelny [!] .

8: Examino, Scrutor, inueftigo, perpendo, expendo, pondero, excutio - Pilnofie wiwiaduję, badam.

9: Examinatio, [...] examen et inueftigatio - wibadiwanię.

10: Examurcari oleum - Drozdze zoleiu zbieram.

11: Exancio, [...] exhaurio - Do dna wicziagam.

12: Exanguis, Quod sine sanguine est, exanimatus - Beze krwie.

strona: 381b

1: Exanimus, et Exanimis, et Exanimatus - Napoři vmarły.

2: Exanimio, Perterreo, perturbo - Strażę az do śmierczy, frodze strażę.

3: Exanimatio, Perturbatio, metus - Zawrot wglowie.

4: Exanio, [...] faniem, vel pus, aut alium inutilem liquorem exprimo - Rope wicziskam, czifzczę, wiprozniam.

5: Exanthemata - Ofpice po wżiftkim cieie. [...] tumores, fiue papulae per totam cutem efflorefcentes

6: Exaptus, Aptus - Do rzeczy fpofobny.

7: Exardeo, Inflammor, incendor - Zgortiwam [!] .

8: Exardefco, inflammor - Zapalam fie.

9: Exarefio, Exarefco, aridus fio, exiccor, exhaurior - wificham.

10: Exarefco, aridus fio - Schnę.

11: Exareno, [...] expurgare, et veluti arenas auferre - Zpiasku czifzczę.

12: Exarmo, Armis ípolio - Oręze odeimuię.

strona: 382a

1: Exaro, Arando eruo - wioruiię. ¶ Exaro [...] ícribo - Piffę.

2: Exafcio, Dedolo, dolabra et afcia paro - Nafiekąm, wiprawuię.

3: Exafpero, Exacuo, valde afperum facio - Oftrę, nafiekąm.

4: Exatio, Satio, exaturo - Naficąm.

5: Exaudio, Audio, admitto - wifluchuię.

6: Exauditus, Auditus - wifluchany.

7: Exaugeo, Augeo - Mnozę, barzo rozmnaząm.

8: Exauguro - Zurzedu zkładąm. [...] ex íacro profanum facio.

9: Exauro, [...] ab auromento, hoc eft obligatione militari, et iuramento foluo et libero - Zprifziegi wipufzcząm, odpufzczenie dąię.

10: Excaeco, Vifum eripio, luminibus orbo - Osliepiąm.

11: Excalceo, Calceos detraho - wizuwąm.

12: Excalefacio, aut [...] Excalfacio, Calefacio, calidum reddo - zagrzewam.

strona: 382b

1: Excalfio - Rozgrzewam fie.

2: Excalfactio - Rozgrzanie.

3: Excalfactorius - Do rozgrzania łatwy.

4: Excalpo, Scalpo, excauo - widłubuię.

5: Excandefacio, Candens et ignitum reddo - Rozpalam.

6: Excandefco, [...] incendor, inflammor, exardeíco - Rozpalam fie, Zapalam fie.

7: Excandefcentia - Zapalcziwofcz.

8: Excanto, Incanto, fiue perniciem incantationibus affero - Oczaruię.

9: Excarnifico, Dilanio, in partes íeco - Na keífy iako kat fiekę, widręcząm.

10: Excauo, Cauo - widłubuię.

11: Excauatio - widłubanie.

12: Excedo, Difcedo, egredior - Odchodzę, odítepuię.

13: Exceísus - Rozłaczenie fie zswiatem.

14: Excello, vel excelleo, fupero, praefto, antefto, emineo - Czeluię, przewiffąm.

15: Excellens -

strona: 383a

Naiwieczy.

- 1: Excellentia, Eminentia, magnitudo, praeftantia, nobilitas - Przewifzienia, przodek.
- 2: Excellenter, Magnifice, excelle - Prawie dobrze, **fzliczenie** [!], wibornie.
- 3: Excelsus, Altus, procerus, editus - wifsoky.
- 4: Excelsitas, Altitudo - wifsozcz.
- 5: Excelse, Alte, excellenter - wifsoce, powazniey.
- 6: Excerebro, Cerebrum eripio - Mozgu dobiwam.
- 7: Excerno, Purgo - Czifzczę, chedożę.
- 8: Excrementum, Quod egeritur ex cibo potuque - wifzeliakie plugaftwo, niecziftozcz.
- 9: Excretus, Egeftus, expurgatus - wiczifzczony.
- 10: Excretum, Purgamentum quod ex cerniculo a frumento feparatur - Poſliad.
- 11: Excerpo, Decerpo, deligo - Przebieram.
- 12: Excido, E loco, vel re aliqua fublimiori cado, Elabor, fluo, defluo - wipadam.

strona: 383b

- 1: Excido, Excindo, eruo - wifiekam.
- 2: Excidium, [...] pro euerfione et ruina urbis, prouinciae - Zburzenie.
- 3: Excifo, Lanio, vulnero- wifiekam, wirębuię.
- 4: Excindo, Excido, euerto, diruo, deleo - Zgruntu burzę.
- 5: Excio, vel Excio, Euoco, excito, incito, allicio, concito, ftimulo, commoueo, elicio - wiwołuię.
- 6: Excito, [...] excio - Pobudzam, pobiedzam.
- 7: Excitatus - wzbudzony.
- 8: Excitate, [...] vehementer, et lucide - Iafnie.
- 9: Excipio, Accipio, recipio - weimuie, biore.

strona: 384a

- 1: Exceptio, Exemptio - wiięczyę.
- 2: Excepto, [...] eximo, et ad me traho - wiiawfzy kfobie prziczagam.
- 3: Exceptitius - Ten ktori moze bic wiięty. Qui excipitur.

- 4: Excipulus, Inftrumtum quo aliquid excipitur, hoc est intercipitur, et incautum comprehenditur - wierzga.
- 5: Exclamare, Vociferari, et quasi e medio pectore vocem maxime emittere - Krzyczec.
- 6: Exclamatio, Pro actu exclamandi - Zakrzyknienie.
- 7: Excludo, Extra claudo, prohibeo, portas alicui claudo - wipicham, drzwi przed drugim zamikam.
- 8: Exclusus - Zamkniony, wifterkniony.
- 9: Excogito, Cogitando inuenio, machinor, fingo, meditor - Zmislam.
- 10: Excogitatus, Inuentus, confictus - Zmisliony.
- 11: Excogitatio -

strona: 384b

Zmislienie, winaidzenie.

- 1: Excogitator - Zmikacz.
- 2: Excolo, Orno, polio, exorno, expolio - Poleruię, zdobię, wiprawuię.
- 3: Excultus - wiprawny, ozdoby.
- 4: Excommunicatio - wirzuczenie, odlaczenie, baniowanie, wiwołanie.
- 5: Excoquo, Valde coquo - wiwarzam.
- 6: Excors, Infipiens, ftultus, amens: quasi sine corde - Błazen, balamunt.
- 7: Excreo, [...] quadam vi expuo - wipluwam.
- 8: Excreatio - wipluczie.
- 9: Excreabilis, Quod excreari potest - Rzecz ktora mozebic wiplwana.
- 10: Excreſco, Valde, fiue in altum crefcere - Barzo wiraftam.
- 11: Excretus - wiroſly.
- 12: Excrucio, Cruciatu eneco, crucio, conficio, interimo - Dręczę, trapię.
- 13: Excruciabilis, Dignus qui excrucietur - Trapienia godny.
- 14: Excubo, Vigili, vigilias ago, vigilans ſum - Czuię, ſtrzegę, wachuię.

strona: 385a

- 1: Excubatio - Straz, wacha.
- 2: Excubitor, Qui excubat, vigil - Stroż.
- 3: Excubiae, Vigiliae - Straz.

- 4: Excudo, Cudendo elicio - Wibiiąm, drukuię.
- 5: Excusor, Qui aliquid excudit - Miftrz ktori druk cziny.
- 6: Exculco, Calcando exprimo - Witłącząm.
- 7: Exculpo, vel [...] Excalpo, Perfecte fcalpo, vel fcalpendo conficio - Wiriwąm.
- 8: Excuratus, Exquifitus, quali cum cura paratus - Doftatny.
- 9: Excurro, Extracurro, vel praecurro - Wibiegąm.

strona: 385b

- 1: Excursus - Wibiegły.
- 2: Excurfus, Excurfio, incurfio - Wibiezenię.
- 3: Excurfor, Qui excurrit - Biegacz, wiłaniecz, curfor.
- 4: Excuso, Obiectum crimen purgo et a me repello, purgo, excufatione vtor, excufationem affero, fatisfacio - Wimawiąm.
- 5: Excusatio, Purgatio, fatisfactio, caufa - Wimowka.
- 6: Excusate - Zwimowkąm.
- 7: Excusabile, Quod excufatione dignum est - To co wimowki iest godno.
- 8: Excutio, [...] quatiendo eiicio, vel elicio, deiicio, profterno - Witråfam, obiiąm, wibiiąm.

strona: 386a

- 1: Excufus - Wibity, zapomniony.
- 2: Excufse - Zwiłkim zatrzesienim.
- 3: Excuforius, Quod ad excutiendum pertinet - Rzecz ktorą do witråfanią przinależy, ten ktori zmiatą, wirzuą.
- 4: Exdorsuo, Dorfum confringo, exoffo - Grzbietłamię [!] , otwierąm.
- 5: Execo, Seco, refeco - Wirzezuię, wifiekąm.
- 6: Exectio - Wifieczenię, Wirznienię.
- 7: Execror, [...] deteftor, imprecor, male precor - Wirzekam fie, złorzeczę, przektinąm [!] .
- 8: Execratio, Imprecatio, malae preces - Złorzeczenię, wirzekanię, przeklinanię.
- 9: Execrabilis, et Execrandus, Deteftandus, deteftabilis - Sprofnı, przekłety.
- 10: Execratus - Przekłety.
- 11: Exedo, Confumo, conficio, corrodo - Wiładąm.
- 12: Exesus - Wiiedzony.

13: Exesor - Ten ktori vilifuię, wijadacz.

strona: 386b

1: Exemplum - Przikład.

2: Exentero, Interiora aufero - Wiwnetrzám, **pitwám** [!] .

3: Exeo, Extra eo, egredior, prodeo, progredior, pedem effero - Wichodzę.

strona: 387a

1: Exitus, Egressio, euentus, casus - Wichod.

2: Exitium, Calamitas, pernicies, clades, mors - Skaza, zguba.

3: Exitiale, Mortiferum, calamitiosum, damnosum - Szkodliwię.

4: Exequor, Perficio - Wiprawuię koncze.

5: Executio, perfectio, confectio - Odprawienię, executią, wikonanię.

6: Executor - Dozorca abi rzecz beła odprawiona, wikoniwacz.

7: Exequiae, Funebre officium, quod scilicet in funere exequimur - Pogrzeb, prowadzenię do grobu.

8: Exequior, [...] exequias facio - Do grobu prowadze.

9: Exerceo, [...] extra arceo, premo, fatigo - Czwiczę. ¶ Exerceo [...] in opus cogere, quod vulgo dicitur **facere, laborare** - Robicz, pracowacz.

strona: 387b

1: Exercitus, [...] qui multis negotiis affuetus sit, et experientia doctus, et detritus - Wiczwiczony.

2: Exercitor, Qui alterum in re aliqua exercet - Ten ktori czwiczí.

3: Exercitorius, [...] quicquid ad exercitorem attinet - Ten ktori towari **pze[se]ły** [!] .

4: Exercitium, Exercitatio, actio - Czwiczenie.

5: Exercitus, Manus, copiae militum - Woisko.

6: Exercito - Vftawnie czwiczę.

7: Exercitator, Exercitatus - Wiczwiczony.

8: Exercitator - Ten ktori czwiczí.

9: Exercitatio, Vfus, tractatio, actio, meditatio, commentatio, confuetudo quotidiana - Czwiczenię.

10: Exero, Emitto, produco - Dobiwám, weimuię.

- 11: Exertus - Dobity.
- 12: Exerto - Vftawnię dobiwam, wicziagam.
- 13: Exfio, Purgo - Vmiatam.
- 14: Exfodio, Fodendo eruo - Wikopuię.

strona: 388a

- 1: Exgurgitare - **Wivzignac [!]** .
- 2: Exhaeredo, Exhaeredem aliquem ſcribo, haereditate aliquem priuo, ad quem ab inteſtato ea ventura erat - Widziedziczam.
- 3: Exhaeres, Qui priuatus eſt haereditate quae ad eum pertinebat - Widziedziczony.
- 4: Exhalo, Expiro, et veluti per halitum aërem emitto - Wikurzam, widmuchuię.
- 5: Exhalatio, Expiratio - Kurzawa.
- 6: Exhaurio, Humorem euacuo, ebibo, exinanio, exicco - Wicziagam, dopiiam, wifufſam.
- 7: Exherbare, [...] herbas extirpare - Trawe wiriwam, wigladzam.
- 8: Exhibeo, Profero in publicum, deduco, oftendo - Widaię, pokazuię.

strona: 388b

- 1: Exhibitio - Oddanie.
- 2: Exhilaro, Laetum et hilarem reddo, [...] hilaro - Obweſſeliam.
- 3: Exhorreo, Prae timore horreo, et contremiſco - Lekam fie, zdrigam fie.
- 4: Exhortor, Vehementer hortor - Napominam.
- 5: Exhortatus - Napominany.
- 6: Exhortatio - Napominanie.
- 7: Exhubero, Abundo - Obfitoſcmam.
- 8: Exibilo, [...] cum ſono vocis, tumultuariaque ſibilatione expello, derideo, explodo - **Wakſikuię [!]** .
- 9: Exicco, Exhaurio - Wiſufzam.
- 10: Exiccatus - Wiſufzony.
- 11: Exigo, Excludo, eiicio, expello, quali extra ago - Wipedzam.
- 12: exigo [...] rem aliquam iure mihi debitam peto - Vpominam fie.
- 13: Exactus, Praeteritus, eiectus, expulſus - Wignany, wipedzony.
- 14: Exactor, Qui pecunias publicas exigit - Długi odbieraiaci, poborca.

strona: 389a

- 1: Exactio - Wicziagnienie, Wipchnienie.
- 2: Exiguus, Paruus, modicus - Mały, **niewielly** [!] .
- 3: Exigue, parce, tenuiter, exiliter - Skapię, nie hoinię.
- 4: Exiguitas - Niewielkofcz.
- 5: Exilio, [...] saltando egredior, vel erumpo - Wiskakuię.
- 6: Exilis, Tenuis - Mały, podły.
- 7: Exilitas, Tenuitas, ieiunitas - Niewielkofcz.
- 8: Exiliter, Tenuiter, ieiune - Scziłfię.
- 9: Eximo, [...] excipio, seu aufero - Weimuię, dobiwam.
- 10: Exemptus, Confumptus, liberatus - Dobity, wiety.
- 11: Exemptilis, Quod auferri et eximi potest - Ten ktori wiety **biczmoze** [!] .

strona: 389b

- 1: Exemptio - Wieczyę, dobczyę.
- 2: Exemptor - Dobiwacz, kamieny łamacz.
- 3: Eximius, Excellens, egregius, praestans - Przebrany, wiborny.
- 4: Eximie, Excellenter, egregie - Nadobnie, nawibor.
- 5: Exin, siue Exinde, [...] deinde - **Pohin** [!] .
- 6: Exinanio, Euacuo, exhaurio, exonero - Wiprozniąm.
- 7: Exinſperato, praeter ſpem - Nie nadzialie, nadſpodzięwanie.
- 8: Exiſtимо, Puto, iudico, et quasi ex aeftimatione ſtatuo atque decerno - Mniemam, rozumiem.
- 9: Exiſtimatio, [...] pro reputatione ac bona fama - Dobremniemanię, ſława, zawołanię.
- 10: Exiſtimator, Iudex, opinator - Sedzią, roziemca.
- 11: Exiſto, Appareo, emineo, prodeo, exurgo, exorior - **Ieſte^m**, powſtaię.
- 12: Exiuro, Iuramento affero, et affirmo - **Przifiegam** [!] twierdę.
- 13: Exlex, Expers legis, qui fine lege, vel extra legem uiuit, qui non tenetur lege -

strona: 390a

Niepodległy prawu.

- 1: Exloquor, [...] eloquor - Wimawiam.

- 2: Exobsecro, [...] valde obsecro [...]. Supplicabo, exobsecrabo [futurum] - Wiprafzam.
- 3: Exoche - Podwifzenie. Eminentia, vel excellentia.
- 4: Exoculo, Oculum eruo, effodio - Oko wi kalia.
- 5: Exolefco, Excresco, ad finem incrementi pertingo, [...] exoleo - Starzeię fie. przefstawam rofcz.
- 6: Exoletus, Vetuftus, et ab vfu remotus - Stary, ten ktorego wiecey niepoziwaię.
- 7: Exoluo, Quod ligatum erat foluo, expedio, libero - Rozwiezuię.
- 8: Exomides - Kaftan, koliet. [...] vestes subftrictae et breues

strona: 390b

- 1: Exonero, Onere leuo, onus detraho - Ciezę, zkladę.
- 2: Exopto, Valde expeto, valde defidero - Winfzuię, zicę.
- 3: Exoptatus, Expectatus, defideratus - Pozadany.
- 4: Exoptabilis, Iucundus, fuauis, qui exoptatur - Wdzieczny, pozędliwi.
- 5: Exorbeo, [...] forbendo exhaurio - Wichłiftuię.
- 6: Exorbo, Priuo orbe oculorum, vel caecum reddo - Osliepię.
- 7: Exorbito, Ab eo quod rectum est aberro, quali ex orbita recedo - Vftępuię drogy.
- 8: Exorcifo, [...] adiuro - Zaklinę.
- 9: Exorcifmus, Adiuratio - Zaklicię.
- 10: Exordine, Sine intermiffione - Porzatkem.
- 11: Exordium, Initium, principium, exorfus, prooemium - Poczętek.
- 12: Exordior, Incipio, aufpicor, ordior, exordium capio - Poczinę.

strona: 391a

- 1: Exorsus - Poczęty, zacęty.
- 2: Exorsus, Principium, exordium- Zacęcie.
- 3: Exorior, Nascor, emergo, exurgo - Powftaię.
- 4: Exortus - Powftały.
- 5: Exortus, Ortus - Wzchod.
- 6: Exortiuus, Orientalis - Wzefzły.
- 7: Exorno, Diligenter orno, magnifice apparo, inftruo - Zdobię, chędoze.
- 8: Exornator - Ten ktori zdoby.

- 9: Exornatio, Ornamentum, vel ipse exornandi actus - Ozdobienie.
10: Exoro, Orando indico, seu orando impetro - Vprafzam.
11: Exoratus - Vprofzony.
12: Exorator, Qui orando impetrat - Ten ktori nieco vprafza.
13: Exorabilis, Qui exorari potest, placabilis - Latwi do vprofzenia.

strona: 391b

- 1: Exors, Extra sortem - Ten ktori vczeŃnikiem nie ieŃt.
2: Exos, Sine offe - BechoŃczyty, przezkoŃt.
3: Exosso, Offa detraho - KoŃczy wibieram.
4: Exosculator - CzaŃuię.
5: Exosculatio - CzaŃowanie.
6: Exosus, [...] qui odio habet - Nienawifny, ten ktori ieŃtwnięnawifczy.
7: Exoticus, Peregrinus, aduentitius - Opcy, cudzozemiec.
8: Expalleo, Pallidus sum, vel fio - Blednieię.
9: Expallio, Pallium auferre - PŃafzcz odeimuię.
10: Expalpo, Elicio, et quasi palpationibus extorqueo - GŃaskanim nieco otrziniwam.
11: Expando, Extendo, aperio, explico - Wicziagam, rozpoŃcieram.
12: Expango, Figo, constituo - Wftikam, ftawiam wrzad.
13: Expapillo, Usque ad papillam denudo - Az do pierŃi odkrywam.
14: Expatior, Aberro, vel latius egredior, quasi spatium transeo - Przechodzę Ńie, **fparceuię [!]** .

strona: 392a

- 1: Expatro, Patro, perficio - Wikoniwam.
2: Expauco, siue Expauesco, Terreor - Lekam **fiazdrzę [!]** .
3: Expecto, Maneo, operior - Oczekiwam.
4: Expectatus, Cupitus, desideratus, exoptatus - Oczekiwany zwielkã **pozadliwos czia [!]**
5: Expectatio, Desiderium, spes - Oczekiwanię.
6: Expedio, Extrico, libero, et quasi pedum ligamenta dissoluo - Wiwadzam, zokow pufzczam.
7: Expeditus, Promptus, paratus, nullis impedimentis oneratus - Gotowy, darsky, niezatrudniony.
8: Expedite, Celeriter, facile - **Barzoprętko [!]** łatwie.

9: Expeditio, Exercitus, apparatus belli, bellum - Cziagnienie, wiprawa nawo ine.

strona: 392b

strona: 183d

1: Expello, Eiicio- Wipedzám.

2: Expulsio - Wignanie.

3: Expulsor - Ten ktori wiganią.

4: Expultrix - Ta ktorą wipedzą.

5: Expendo, Pondero - Vwazám.

6: Expenfus, Datus - Widany.

7: Expensa, et Expenfum, Sumptus [...], quod in vfum aliquem erogatur - Widatky, kofzt.

8: Expergo - Wikrapiám. [...] madefacio

9: Expergo, Quali exporrigo, a fomno excito - Budzę, wzbudzám.

10: Experrectus - Wzbudzony.

11: Expergitus - Zbudzony.

12: Expergifco, et Expergefacio, et Expergifico, [...] excitare - Oczucám.

strona: 393a

1: Expergefacio, Excito e fomno - Wzbudzám zefnu.

2: Experior, Probo, tento, periculum facio - Doswiczám fie.

3: Experiens, Expertus, peritus - Doswiczony, biwały.

4: Expertus - Ten ktori fie doznał doswiczel.

5: Experientia, Cognitio nullo docente per vfum reperta - Doswiczenię, doznanię.

6: Expers, Carens, feu vacuus, quique rei alicuius nullam habet partem - Ten ktori rzéczy nie do itał, ktoremu nie vdzelono, nie **dołzedt** [/] .

7: Expes, Spe omni deftitutus - Bez nadzieię, ten ktori nadzieię vtracziel.

8: Expeto, Auide cupio, opto, defidero - Pozadám, ziczę fobie.

9: Expetens - Poządaiący.

10: Expetitus, Cupitus, defideratus -

strona: 393b

Winfzowany.

1: Expetitico, Vehementer defidero - Barzo pozadám.

- 2: Expeteffo, Petere, deliderare - Pozadać.
- 3: Expilo, Diripio, fpolio - Odzierać, obierać, łupie.
- 4: Expilatus - Obłupiony, zplundrowany.
- 5: Expilatio - Zplundrowanie.
- 6: Expilator, Fur, depraedator, direptor - Widziera, łupieżca.
- 7: Expingo, Pingo - Maluję.
- 8: Expio, Purgo, mundum ac purum facio, placo - Błagam, czyszczę.
- 9: Expiatus, Purgatus - Oczyszczony, ziednany.
- 10: Expiatio - Czystczenie.
- 11: Expiabilis, Purgabilis et facilis expiatu - łatwi do poprawy, do oczyszczenia.
- 12: Expiro, Spiritum emitto, efflo, exhalo - Dech wipuszczam, vmieram.
- 13: Expirans - **Odychać [!]** .
- 14: Expiratio - Oddech.
- 15: Expiscor, Indago, percontor, diligenter inquiror -

strona: 394a

Wiwiadę sie wibduję.

- 1: Expisso, Spissum facio, denso, constipo - Gęszczę.
- 2: Explano, Planum facio - Gładzę, zdobie. ¶ Explano [...] declarare, manifestare, exponere - Iasnie wirazam.
- 3: Explanatus - Wiasniony.
- 4: Explanate, Aperte - Iasnie, iawnie.
- 5: Explanator, Qui interpretatur et exponit - Wikładac, obiasniacz.
- 6: Explanatio, Explicatio, enodatio, interpretatio - Wikład, obiasnienie.
- 7: Explanto, Plantas euello - **Zfzczepuwibiiam [!]** , **wirwam [!]** .
- 8: Explendefco, Luceo, emineo - Iksnefie.
- 9: Expleo, Impleo, compleo, faturo, fatio - Wipełniąm, naliczam.
- 10: Expletus, Completus, perfectus - Wipełniony.
- 11: Expletio, Impletio, perfectio - Wipełnienie.
- 12: Explebilis, Quod expleri potest - łatwi do wypełnienia.
- 13: Explico, Extendo, euoluo - Rozwiąm, rozczagam, rozkładam.

strona: 394b

- ¶ Explico [...] explanare, atque clarius reddere - Wikładam, obiasniãm.
- 1: Explicitus, Explicatus, explanatus - Wiłozony.
 - 2: Explicatio, Explicandi actus - Wikład, obiasnieniã.
 - 3: Explicator, Qui aliquid explicat aut exponit - Wikładacz.
 - 4: Explicatrix - Taktorã wikładã.
 - 5: Explicabilis - łatwi do wiłozeniã.
 - 6: Explicate, [...] clare et aperte - Iasnie.
 - 7: Explodo, cum ſono eiicio - Nogami wiczierã, okrzikiem wirzucã.
 - 8: Exploro, [...] exclamo, ſiue eiulo - Wiſzlipuiã, wiplãkuiã.
 - 9: Exploro [...] proſpicere, et ſagaciter inquirere - Wiwiaduiã ſie, wibaduiã.
 - 10: Exploratus, Certus, apertus, perſpicuus - Pewni, doſwiaczony.
 - 11: Explorate, Certe, plane - Iſdzie, doſwiaczenie.
 - 12: Exploratio, probatio - Wyſzpiegowaniã.
 - 13: Explorator, ſpeculator, qui explorat -

strona: 395a

Podſłuchiwacz, ſpiegierz.

- 1: Expolio, Spolio, priuo - Odzierã, łupiã.
- 2: Expolio, Exornare, abſoluere, extremam manum imponere - Poleruie, wiołtrzã, doprawuie bez nagany.
- 3: Expolitus - Nadobnie wiprawiony, wiprołerowany.
- 4: Expolitio, Exornatio, explicatio - Piekniã wiprawa, łzmuk.
- 5: Expolitiſſimus - Przepolerowani.
- 6: Expono, Exprimo, profero - Wikładã, widaiã.
- 7: Expono [...] declarare, explicare, interpretari - Obiasniãm.
- 8: Exposite, explicate - Wikładnie.
- 9: Expositio, Explicatio - Wikład.
- 10: Expopulor, Populor - **Puſtrofzã** [!], plundruie.
- 11: Expopulatio - Wipuſtofzeniã.
- 12: Exporrigo, vel [...] Exporgo, extendo, quali porro ago - Wicziagã.

13: Exporto, Extra porto, aufero - Winofzę, wiwaząm.

14: Exportatio - Winiefienie, wiwiezienię.

strona: 395b

1: Expoſco, [...] enixe, et cum inſtantia aliquid peto - Barzo požadąm, koniecznieſie vpominąm.

2: Expoſtulo, Vehementer peto, expoſco - Pilnie rzecz mowie, domacham ſie wiwiaduięſie.

3: Expoſtulationis, Criminatio, quaedam accuſatio - Skargą, vskarżanię.

4: Expotus, [...] epotus - Wipiti.

5: Exprimo, Premendo extraho, et eiicio - Wicziskąm.

6: Exprimo [...] declaro, manifeſto - Obiaſniąm, wiraząm.

7: Exprefſus - Właſnie wirażony, wiczifnioni.

8: Exprefſio - Widrukowanię.

9: Exprefſe, Manifeſte, aperte - Wiraznie.

10: Exprobro, Obiicio, probro et vitio do - Zarzucąm.

11: Exprobratrix, quae exprobrat - Taktorą na oczu zarzucą.

12: Exprobratio - Zarzucanię, wiliczanię.

strona: 396a

1: Expromitto, [...] pro alio promittere, hoc eſt fideiubere - Slubuię, reczę.

2: Expromo, Extra promo, profero, expono - Weimuię, wikładąm.

3: Expromptus, In medium prolatus - Wiłożony.

4: Expugno, Pugnando capio - Przez zwicziętwo biore.

5: Expugnatio - Zwalczenię, zolnierskię rozłzarpnienię.

6: Expugnator - Zwiczięzca.

7: Expugnabilis - łatwi do opanowania.

8: Expumo, In modum ſpumae emano - Iafzefie.

9: Expumico, expurgo, expolio - Widrapuię, oczifzcząm.

10: Expungo, Quod ſcriptum eſt deleo, deleo, induco - Wimazuię.

11: Expuo, Saliuam aliudve quid ex ore eiicio - Wipluwąm.

12: Expuitio - Wiplwanię.

13: Expurgo, Purgo, vel perfecte purgo - Wimiatię chedożę.

14: Expurgatio - Chedożenię.

15: Exputo, [...] ramos superfluentes ex arboribus, vel farmenta ex vitibus runca refecare -
Wiczi-

strona: 396b

nąm, wirzezuię.

1: Exputrefco, [...] penitus putrefio - Wigniām.

2: Exquiro, Diligenter inquirō, fecerno, eligo - Pilnie fie wiwiaduię.

3: Exquisitus, Accuratus, lectus, excellens - Przebrany.

4: Exquisite, Diligenter, accurate - Pilnię.

5: Exquisitissime, valde exquisite - Zpilnoscia.

6: Exradico, Vna cum radice euello - Zkorzenim wiriwām.

7: Exfacrifico, Sacrificio - **Offianię** [!] .

8: Exscribo, Transcribere, describere - Wipisuię, przepiszuię.

9: Excensus - Wistep.

10: Exsignare, Signare - Naznaczam.

11: Exsordefco, Sordidus et abiectus fio - Smierdzeię.

12: Extā, [...] viscera in corpore animantis maxime extantia - Wnetrnosczy, kifzky.

13: Extabefco, Tabe conficior, tabefco, marcefco - Wifsicham.

strona: 397a

1: Extemplo, Statim, illico, continuo - Natich miąft, hned.

2: Ex-tempore, Ex-improviso, et impraemeditate - Bezodkładu, bez długiego rozmisliania.

3: Extemporalis, Ex tempore factus, immeditatus - Na pręcę, odręczny.

4: Extemporalitas, Promptitudo, siue facultas extempore aliquid dicendi, faciendive -
Natichmiąft, wartkosć.

5: Extemporaneum, pro subitario - Richli.

6: Extendo, Porrigo, protraho, explico - Wicziagam.

7: Extendens - Rozcziaaieci.

8: Extensus - Wicziagniony.

9: Extensiuus - Cziaęli.

10: Extento - Wicziagam vftawnie.

- 11: Extenuo, Minuo, attenuo, deprimio - Zwiększei rzeczy mała czynię, ponizam, zmniejszam.
12: Extenuatus - Ten ktori sie staie lętkilnim, cienki.
13: Extenuatio - Wmniejszenie.
14: Exter, vel Exterus, [...] externus - Cudzy, obczy.
15: Extercoro, Purgo - Zplugałwa chędozę.
16: Exterebro, Terebrando extraho - Wiwierciwam.

strona: 397b

- 1: Extergo, Tergendo purgo - Oczieram.
2: Extersus, [...] expolitus - Otarty.
3: Extermino, Extra terminos eiicio, expello - Za granice wipadzam.
4: Exterminator, Euerfor, expulfor - Ten ktori wipedzą, wirzucą.
5: Externo, Mente exturbo, dementem facio - Szalonić czynie.
6: Externatus - Szalony.
7: Externus, Extraneus, extrarius, exterus - Czudzy, obczy.
8: Extero, Terendo excutio, comminuo - Wiczieram.
9: Exterus, siue Exter, Quod alibi natum est, vel quod aliunde aduenit - Czudzoziemiec.
10: Exterraneus, Aduena, quali ex alia terra - Zczudzego kraiu.
11: Exterreo, [...] terreo - Strafze.
12: Exterritus, Territus, perterritus - Postrafzony.
13: Extexo, Retexo quod textum est - Tkanie rozbieram.
14: Extillo, [...] guttatim effluere - Wikapiam.
15: Extimefco, Valde timeo - Lekam sie.

strona: 398a

- 1: Extimulo, Stimulo, hoc est veluti stimulis quibusdam incito - Popicham, popedzam, poganiam.
2: Extimulator - Popedzacz, poganiacz.
3: Extinguo - Gafzę.
4: Extinctus - Zgafzony.
5: Extinctor - Ten ktori gafzy.
6: Extinctio - Zgafzenie.

- 7: Extirpo, [...] vna cum ftirpe euello, extraho, eradico - Wikorzeniã, wigładzãm.
- 8: Extirpatio, Eradicatio - Wikładzeniã.
- 9: Extispices, [...] haruspices, qui extis inspectis futura praedicunt - Wiefzczkowie zkifzek prorokuiãci.
- 10: Exto, Emineo, superfum, appareo, confito, fum - Ieftem przedrãkami, podałem fie, wirośłem.
- 11: Extantia - Wiroslina.
- 12: Extollo, In altum eleuo, educo, effero - Widzwiguiã.
- 13: Extorqueo, [...], Ex tormentis, vel alia vi aliquid aufero, eripio - Wikrãcam, dobiwãm.
- 14: Extortus - Gwałtem wziety.

strona: 398b

- 1: Extortor - Gwałtowni widzieracz.
- 2: Extorris, Qui est extra terram, id est, patriam exul - Odkazany, zziemie, wignany.
- 3: Extra - Przed.
- 4: Extramuranus - Zãmierny.
- 5: Extraordinarius, Quod extra ordinem fit - Nad wftawã.
- 6: Extrarius, Alienus, aut alienigena, hoc est qui ex ea in qua agimus ciuitate oriundus non est - Obczy, inŃzego rodu.
- 7: Extraneus, Alienus, nullo propinquitatis gradu nobis coniunctus: quali exterraneus - Niespowinowacony, czudzy.
- 8: Exterior - Zwierchny.
- 9: Extremus, Vltimus, postremus - OŃtatny.
- 10: Extimus - DalŃzy.

strona: 399a

- 1: Extremo - Na oŃtatek.
- 2: Extremitas, [...] quod in quaque re extremum est, ora - Brzeg kazdey rzeczy, krãj.
- 3: Extrinsecus, Externe, foris, aliunde, ab exteriori parte- Zwierchu.
- 4: Extraho, Extra trahere, elicere - Wicziagãm.
- 5: Extractus, Productus, prorogatus - Wicziãgniony.
- 6: Extrico, Explico, expedio, libero - Rozmotuiã, wiwadzãm.

7: Extricabile, A quo quis se facile potest extricare, hoc est, eximere, vel expedire - Latwie do wiwadzenia.

8: Extrilidus, [...] exalbidus - Białawi.

9: Extringo, Stringo - Zcziskam.

10: Extrudo, Extra trudo, per vim expello - Wipicham.

11: Extruo, AEdifico, conſtruo - Buduię.

12: Extructus - Zbudowany.

13: Extructiſſimus - Dobrze zbudowani.

14: Extructio -

strona: 399b

Zbudowanie.

1: Extubero, Intumesco, excresco - Napucham, nadimam sie.

2: Extuberatio, Tumor - Nadęcię.

3: Extumeo, et extumesco, Tumesco, in tumorem redigor - Napucham, nadimam sie.

4: Extumidus - Nadęty.

5: Extundo, Vi, vel blanditiis aliquid extorqueo - Ztrudnością wibiam.

6: Exturbo, E loco deiicio, extra turbo, expello, deiicio, vi eiicio - Wipicham, zrzucam, łaianim wipedzam.

7: Exturbatus - Wipchniony.

8: Extusio, Tuffiundo aliquid eiicio - Wikalzłuię.

9: Exubero, Affluo, abundo - Iestem dostatny, obfity.

10: Exuberantiſſimus - Przebrani.

11: Exuccus, Quod est sine succo - Suchy, niemaiący wilgotnosczy albo łoku.

12: Exudo, [...] per sudorem emitto - Wipoczam.

13: Exueho, Exporto - Viwozę.

14: Exuerto, Praeuenire, praeoccupare - Wipzedzam.

15: Exugo, quod et Exugeo, Sugendo eiicio - Wiſiwam.

16: Exuctus - Wiſiany.

17: Exul, [...] extra solum eiectus - Wignaniec.

strona: 400a

1: Exilium, Patriae priuatio, et natalis foli mutatio - Z ziemie włafnei wignanie, wiwołanie.

strona: 400b

1: Exulo, Patria priuatus fum, exul fum - Ieftem wignaniec.

2: Exulcero, [...] Vlcus facio - Puchniąco czinię, owrzedzám.

3: Exulceratio - Puchlina, owrzedzenieę.

4: Exulceratorius, Exulcerandi vim habens - Cziniący puchline.

5: Exulceratrix - Cziniąca wrzody.

6: Exulto, Immoderate iacto, voluptate et laetitia nimia geftio - Od **radosczyskacę [!]** .

strona: 401a

1: Exultatio - Radosc wielką.

2: Exultantia, Exultatio - Radowanieę.

3: Exultanter - Zwielkim wełselim.

4: Exultim, [...] exultando, et łaliendo - Skacząc.

5: Exululo, Valde vlulo - wiię.

6: Exum, Extra fum - Przed domem ieftem.

7: Exundo, Alueum exeo, fiue extra alueum vndas effundo, inundo - **Przeliew am [!]** zbrzegow wilanieę.

8: Exundatio, Inundatio, eluuio - Przeląnieę.

9: Exungo, Vngo, inungo - Namazaieę.

10: Exungulo, Vngues aufero - Kopita albo **paznokcz ie [!]** zbiam.

11: Exuo, [...] indumenta detraho - Zwłoczę, wizuwám.

12: Exupero, Supero, excello - Przewifzám.

13: Exuperantia, [...] eminentia - Przewifzenieę.

strona: 401b

1: Exuperabilis, Qui poteft superari - Do **przewifzen iałątwy [!]** .

2: Exuperatus, Superatus, victus - Zwiczięzony.

3: Exurdo, Surdum reddo - Głuchim czinię.

4: Exurgo, Surgo - Powftaieę.

5: Exuro, Igne prorufus confumo, comburo - wipalám.

6: Exuftus, Combuftus, igne plane confumptus - wipalony.

- 7: Exultio - wipalenieę.
- 8: Exuscito, Sufcito - wzbudżam.
- 9: Exuuiae, Spolia hosti detracta - Zwleczone fzaty zme-
- 10: przica **czioł** [!], łup.

F

- 11: Faba - Bob, wielogroch.

strona: 402a

- 1: Fabula - Bobik.
- 2: Fabaginus, Quod est ex fabis - wielogrochowi.
- 3: Fabarius, Quod ad fabam pertinet - Do bobuprinalezacy.
- 4: Fabalia, [...] stipulae fabarum - Słoma bobową.
- 5: Fabalis - Bobiały.
- 6: Fabacia, [...] genus libi ex fabis - Placzek bobowi.
- 7: Faber - Rzemiesnik wffeliaky koło twardei roboty, iaki iest kowal, slofsarz, czieslia, muliarz.
- 8: Fabre, [...] artificiose, affabre, fcite - **Kunfz townie** [!], miſternie.
- 9: Fabrefacio, AEdifico, artificiose compono - Kunſtownie buduię.
- 10: Fabrico, et fabricor, Fabrili arte aliquid conficio, architector - Buduię, kuię.

strona: 402b

- 1: Fabricatus - Vbudowani.
- 2: Fabricator, AEdicator, architectus, artifex - Budownik.
- 3: Fabricatio, Fabrica - Budowanieę.
- 4: Fabrilis, Quod est fabri siue quod ad fabrum pertinet - Kowalsky, rifztunek kowalsky.
- 5: Fabula, [...] sermo et rumor populi, et res passim diuulgata - Fabuła, baika, mowa zmislonaę, wimisl.

strona: [403]a

- 1: Fabella - Baieczka.
- 2: Fabulor, [...] loqui - Rozprawięm, baię.
- 3: Fabulator - Bę, pliotka, zmiſliacz.
- 4: Fabulosus, [...] quod commentitium est: vel quod fabulis et figmentis celebratur: vel de quo multa finguntur - Pełny baiek.

- 5: Fabulose, Falſo, vel per fabulas - Kłamliwie.
- 6: Fabulositas, [...] fabulantium vanitas - Baianie.
- 7: Facetus, [...] qui ſalibus et fermonis vrbanitate, citra ſcurrilitatem tamen, abundat, Salfus, vrbanus, venuſtus, ſcitus, concinnus, feſtius, argutus, dicax - Zartowny, mowni.
- 8: Facete, Eleganter, vrbane - Pięknim zartem.
- 9: Facetiae, [...] deliciae quaedam fermonis, et dicta vrbana ſine ſcurrilitate, Iocus, ſal, lepos, vrbanitas, feſtiuitas, argutiae - Zartowną mowa, zarti.
- 10: Facetosus, Iucundus, facetiis abundans - Pełni zartoro [!] .
- 11: Facies, Species oris - Twarz.

strona: 403b

- 1: Facio - Czinię.

strona: 404a

strona: 404b

- 1: Factum, Res geſta - Vczinek.
- 2: Factus, Confectio - Vczinięnie.
- 3: Faceſſo, [...] ad faciendum eo, viſo, ad videndum eo - Biore fie do vczinienią. ¶ Negotium faceſſere, eſt cuiſpiam moleſtum eſſe - Pracezadaię [!] .
- 4: Factito, Saepe facio - Częſtoczinię [!] .
- 5: Factitactor [*lege*: Factitator], [...] ſignificat conditorem creatoremque - Stworziciel.
- 6: Factor, Qui aliquid facit - Vczinca.
- 7: Factitius, Quod arte aliqua effectum eſt, hoc eſt quod naturale non eſt - Rękami vrobioni.
- 8: Factio, [...] ſeditio, et arma - Rozruch, zburzenię.
- 9: Factioſus, [...] qui procliuiſ eſt ad factionem, id eſt, diſcordiam et ſeditionem - Rozruch, roztargnienie cziniący.
- 10: Factioſiſſimus - Nazbit rozruchi cziniąci.

strona: 405a

- 1: Factura, Compoſitio rei quam facimus - Vczinienie.
- 2: Facilis, Quod expeditum eſt et nullius negotij, procliuiſ, expeditus - Latwi do vczinienia.
- 3: Facile, Nullo negotio, nullo labore - łatwie, łnadno.

4: Facilitas, [...] inclinatio quaedam et propensio ad aliquid prompte dicendum faciendumve
- Snadnośc.

5: Facultas, [...] facilitas agendi - Moznosc.

6: Facinus, [...] factum - Vczinek znaczny, bądź zły albo dobry.

7: Facinorosus, Sceleptus et flagitiosus - Złoslwy, niecznotliwy.

8: Facundus, Difertus - wimowny, roztropni.

9: Facundia, Eloquentia, orationis elegantia -

strona: 405b

Lagodnosc, wmowie.

1: Facunde, Diferte - wimownie.

2: Facundissime - Barzo łagodnie.

3: Faex - Drozdze.

4: Faeculentus, Quod est faecis plenum - Drozdzi pełny.

5: Faecatum vinum, Quod e faecibus est expressum - Sekwino.

6: Faecutinus, Faecatus - Drozdzafty.

7: Fagus - Bukowe drzewo.

8: Fagineus, Faginus et Fageus, Qui ex fago est - Bukowy.

9: Falco - Sokół.

strona: 406a

1: Fallo, Decipio, induco, fraudo - Zdradzam, ofzukuję.

2: Falsus sum, Deceptus sum, lapsus sum - Ofzukano mnie.

3: Falsus, Quod fallit, adulterinus, inanis, mendax, vanus - **Fałżyny** [!], zdracliwy.

4: Falsum habere, [...] fallere - Ofzukac.

5: Falso, False, fallaciter - Fałżiwie.

6: Falsidicus et Falsoquus, Qui falsa loqui consuevit - Kłamca, łgarz.

7: Falsificus, Qui facit fallacias - Kłamliwy, mętlarz.

8: Falsiarius - Krziwoprzifieszca.

9: Falsoquus - łzywy.

10: Falsimonium, Fraus, fallacia - Kłamstwo, łgarstwo.

11: Falsitas, Vanitas, mendacium - Kłamanie.

- 12: Fallax, Fraudulentus, mendax - Kłam liwy [!] .
- 13: Fallaciae, Fraus, praestigiæ, dolus malus, laqueus - Zdrada, ożzukanie.
- 14: Fallaciter, Fraudulenter, malitioſe - Zdradliwie.
- 15: Fallaciosus, Fallaciis plenus - Zdradliwy.
- 16: Falſo, falſum facio - Fałzuię.

strona: 406b

- 1: Falsarius, Qui falſa in ſcripta publica et inſtrumenta refert - Fałzi wich liſtow zmiſliac.
- 2: Falx, Ferramentum aduncum quo ſegetes et herbae ſecantur - Koſſafiekacz winny.
- 3: Falcula, Parua falx - Koſſeczka.
- 4: Falcarius, Quod al [lege: ad] falcem pertinet - Koſſowy.
- 5: Falcarii, Homines falcibus armati - Koſſarze.
- 6: Falcatus, Quod formam falcis habet - Krziwi iako koſſa.
- 7: Falcifer, Falcem ferens - Z koſſą chodzący.
- 8: Fama - Sława, pouieſc.
- 9: Famoſitas, [...] celebritas - Sława, zacnoſc.
- 10: Famoſus, [...] pro infami - Oſławiony. ¶ [...] famoſi libelli - Wſzczipliwi paſkwil.

strona: 407a

- 1: Famoſiſſimus - Oſławiony.
- 2: Famigero, Diuulgo - Roſzławiąm.
- 3: Famigator, Qui rei alicuius famam ſpargit - Roſławiacz.
- 4: Famigeratio, Famae difſeminatio - Roſławienie.
- 5: Famigerabilis, Celebris, clarus, fama notus - Sławny.
- 6: Famigeratus, fama celebratus - Sławni.
- 7: Fames, edendi cupiditas - Głod.
- 8: Famelicus, Qui fame laborat - łączny.
- 9: Familiae, [...] tam liberi, quam ſerui vtriuſque ſexus, vnius, quem patremfamilias vocamus, iuri ſubiecti - Czelaćka.
- 10: Familiaris, [...] quod ad familiam pertinet, quod eſt ex familia - Czelaćny. ¶ Familiaris [...] neceſſarius, amicus, intimus, arctaque familiaritate coniunctus - Towarziſz wierny.
- 11: Familiaritas, Conſuetudo ipſa, quae eſt inter familiares et amicos - Towarziſtwo.

12: Familiariter, libere, amice - Towarzisko.

strona: 407b

1: Famulus - **Sługa** [!].

2: Famulus, [...] famularis - Służebniczy.

3: Famula, Ancilla - Służebnica.

4: Famulor, Famuli officio fungor, feruio - Służę.

5: Famulare - Służic.

6: Famulanter, Suppliciter et in modum famuli - **łoddanie** [!].

7: Famularis, Quod pertinet ad famulum siue famulam, feruilis - Służebniczy.

8: Familiarium - Obecni douziuanią.

9: Famulatus, et Famulitium, feruitus - Służba. ¶ Famulatus [...] famulitium, feruorum copia - Sług **zgrodmazenię** [!].

10: Famulatio, Famulorum, famularumque multitudo - Kupa służebników.

11: Fanum, Templum - Kofcziół.

strona: 408a

1: Fanaticus - Zachwicenię wiakim biwaią nowokrzczency tak ze tez kroliami sie bic powiedaią.

2: Far, [...] omnia genera frumenti - Zbożę.

3: Farreus, Quicquid ex farre confectum est - Zzita **uczi niony** [!].

4: Farreum, Genus libi ex farre factum - Placzek.

5: Farrago, Quod ex multis fatis, vt hordeo, vicia, et leguminibus fit, pabuli causa - Mieffanina, dla pice.

6: Farina, Frumentum mola comminutum, et in puluerem redactum - Mąka.

7: Farinaceus, Quod factum est ex farina - Maczisti.

8: Farinarium, Locus vbi feruatur farina - Mączna skrzynia.

9: Farcio, Sagino, pinguefacio, faturo, quasi farre impleo - Natką, nadziewam.

strona: 408b

1: Fartus, seu Farctus - Natkany, nadziani.

2: Farcimen, Intestinum varie ac minutim concisa carne refertum - Ielito, kielbassa.

3: Fartores, Qui farcimina faciunt - Kielbasnicy.

- 4: Fertilis, Fartus - Okarmiony, obetkani.
- 5: Fartum, Genus libi [...], quod multis variis rebus farciretur - Nadzienie.
- 6: Fartura, [...] actus modusve farciendi altilia - Karmienie ptaftwa.
- 7: Fartim, [...] aceruatim, accumulatum - Hufcem, wgromadze.
- 8: Faris, [...] quod inter alia significata significat loqui - Poczecie mowy.
- 9: Fans - Mowiáci.
- 10: Fandus, [...] fatu dignum - Słufzni do mowienia.

strona: 409a

- 1: Fas, [...] ius, [...] pium, et fando dignum - Słufznie, prziftoinie.
- 2: Falcia, Genus linteoli quo pueri vel aliud quid ligari folet - Pielucha, zwiąska, binda.
- 3: Falciola, Parua falcia - Związeczka.
- 4: Falcio, [...] falcia ligare - Obwiám, obwiezuię.
- 5: Falcinum, Quoddam incantationis genus - Oczarowanie.
- 6: Falcino, Falcino noceo - Czaruię.
- 7: Falcinans - Oczarowany.
- 8: Falcinatio - Oczarowanie.
- 9: Falcis, Lignorum aliarumve rerum colligatarum congeries - Ocziepka. ¶ Falcis [...] apud Romanos magistratum infignia, quae illis a lictoribus praeferebantur - Choinka zrozg do **kie** **kieri** [!] przywiazaną którą wrzimián przed bormiŃtrzem nofzono.

strona: 409b

- 1: Falciculus, Paruus falcis - Zzwiązek, tŁomoczek.
- 2: Fafeolus - Bozatravka.
- 3: FaŃti dies - Dzień ten ktorego prawo biwá dzerzano, dni ładowe. ¶ FaŃti etiam libri, omnium dierum totius anni rationem, et numerum continentes - Iudicie, kalendarz, na ktorim dni robotne, y Ńwietę łá poznaczonę.
- 4: FaŃtium, Altitudo, et Ńummitas operis, quae a latitudine Ńurgere incipiens, paulatim tollatur in acumen - WierzchoŁek, łzpica, koniec.
- 5: FaŃtio, Acumino, et quali in faŃtium erigo - SzpiczafŁo wiŁtawiam.
- 6: FaŃtigatio - ZaŃpic owanie.
- 7: FaŃtus, Superbia, et elatio quaedam cum iactantia verborum - Pijchá, nadętoŃc.

8: Faſtoſus, Qui magno faſtu alterum contemnit - Piſſnij, nadętij.

9: Faſtidio, [...] cum faſtu quodam contemno, faſtidio afficior, faſtidium ad rem habeo -

strona: 410a

Gardzę, brzedzęsie.

1: Faſteditus, Faſtidio habitus - Wzgardzony.

2: Faſtidium, Contemptus, taedium - Wzgarda, britkość.

3: Faſtidioſus, Qui omnia faſtedit, ambitioſus, ſuperbus - Brzidliwy, piſſny.

4: Faſtidioſe, Ambitioſe - Hardzię.

5: Faſtidiliter, [...] faſtidioſe - Pyſźnie.

6: Fateor, Confiteor, verum eſſe concedo - Wiznawam.

7: Faſſus - Wiznany.

8: Fatigo, Laſſo, ſiue ad laſſitudinem perduco: quali fatim ago - Meⁿczę, zprącey indłim [!]
czinie, mdłość przinoſze.

9: Fatigatus - Vpracowany.

10: Fatigatio - Vpracowanie.

11: Fatim, [...] abunde, copioſe - Hoinie, obficię.

12: Fatifco, [...] abundanter aperior, quali fatim hiſco - łupamſię, przez skałbi ſie ſwięce.

13: Fator, Multum loquor - Wielie mowie.

strona: 410b

1: Fatum - Boſkie zrządzenie ktote [!] odmienione bic niemoze.

2: Fatalis, Quicquid nobis ex fato accidit - Od boga naznaczeni.

3: Fataliter, Neceſſario - Zboſkiego narządzenia.

4: Faticanus, Qui fata canit, id eſt, futura praedicit - Wieſzczek.

5: Fatidicus, Qui nobis fata, id eſt deorum exponit - Boſkich taiemnic wikładacz.

6: Fatifer, [...] mortiferum, quali fatum - Szmierc przinoſzącij.

7: Fatiloquus, [...] fatidicus - Wieſzczek, tenktori mij przifzłe rzeczij opowiedą.

8: Fatuus, Infipidus - Nieſmacznij.

9: Fatuus [...] ſignificat ſtultum, amentem et ſtolidum - Błazen, bałrmunt [!] .

10: Fatuitas, Infipientia, ſtultitia, ineptia, ſtoliditas - Głupiſtwo, nierozum.

strona: 411a

- 1: Fatuor, Ineptio, nugor - Błaznieję.
- 2: Faueo, Alicui bene cupio - Ziczę, łaskaw ieftem.
- 3: Fauor, voluntas, studium - łaska, ziczliwość.
- 4: Fauorabilis, [...] gratiofus, ac fauoris plenus - Wdzeczny, mięły.
- 5: Fauorabiliter, Plaufibiliter - Wdzecznie, ochotnię.
- 6: Fautor, Studiofus, qui alteri bene cupit - Mnie ziczliwy, moy pomocznik dobrodzei.
- 7: Fautorem, Antiqui dicebant pro fautore - Dobrrodzei.
- 8: Fautrix, amica - Moia ziczliwą prziiącziółka, dobrodzeika.
- 9: Fauilla, [...] fcintilla igne deftituta - Iskierka wpopielie zakrita.
- 10: Fauillaceus - Popielifty.

strona: 411b

- 1: Fauftus, Proſper, felix, fortunatus - Szcześliwy, fortunny.
- 2: Fauſte, Fortunate, foeliciter - Szcześliwie.
- 3: Fauftitas, Foelicitas - Szczeście.
- 4: Fauus, Apum domus et cellulae - Plaſtr miodu.
- 5: Faux, Superior pars gulae mento propinqua - Pałzczeka.
- 6: Fax, Fuftis incifus, et cera vel oleo inunctus, ad lumen faciendum taeda - Swieca ląna, fakła, pochednia.
- 7: Facula, Parua fax - Małą fakła, pochodenka.
- 8: Febris, [...] intemperies calida totius corporis - Zimnica, febra.

strona: 412a

- 1: [Fe]bricula, Parua febris - Zimniczka.
- 2: Febriculosus, Febri ſubiectus, qui febrem laepe habet - Zimnice maiący.
- 3: Febrilis, Quafi ad febrem pertinens - Zimniczny.
- 4: Febrio, Febrem patior - Febremąm.
- 5: Febricito, Febre laboro - Febra **mniet łucze [!]** .
- 6: Februo, Luſtro, purgo - Czifzczę. ¶ Februarius menſis - Luty.
- 7: Feciales, [...] quod belli paciſque faciendae penes eos ius erat - Poſſeł ktori woine albo pokoi opowieda.
- 8: Fel - Zołc.

9: Felleus - Zołczaſty.

10: Felis - Kotka.

11: Felix, Proſper, beatus, fortunatus -

strona: 412b

Szczesliwi, błogolaſwiony.

1: Felicitas, Proſperitas, beatitudo - Szczęście.

2: Feliciter, Proſpere, beate, fortunate - Szczęśliwie.

3: Felicito, Felicem ac beatum facio - **Szczęśliwym** [!] czynię.

4: Fellico, Lac exugo - Doię wiſsiwam.

5: Femen, [...] femur - Ledzvice.

6: Feminalia, Tegumenta feminum, et ſubligacula - Fartuch.

7: Femur, [...] Femor - Hud.

8: Femoralia, femorum tegmina, ſubligaculum - Spodnice, famurąły.

9: Feneſtra, Locus apertus ad lumen aſpiciendum - Okno.

10: Feneſtrinula, Parua feneſtra - Okienko.

11: Feneſtella, et Feneſtriculo - Okieneczko.

12: Feneſtro -

strona: 413a

Oknoczinie [!] .

1: Feneſtratus, Feneſtris ornatus abundans, perforatus - Ten ktori pełni okien ieft.

2: Feneſtralis - Okienny.

3: Ferae - Dzikie zwierzęta.

4: Ferinus, Feralis, quod eſt ferarum - Zwirzeczy, dziky.

5: Ferus, Agreſtis, et indomitus - Srogy, okrutny, dziky.

6: Feritas, Immanitas, naturae aſperitas - Srogosc, dzikosc.

7: Feralia, Ferae erant Romanis, diis Manibus ſacratae - Dzień duſziczek, dzień twego **naradzenia** [!] .

8: Feralis, Funeftus, dirus, exitialis - Dzień opłakania vmarłych.

9: Ferbeo, Bullio - Wrąm.

10: Fere, Ferme, prope, propemodum, pene - Bez mała.

strona: 413b

- 1: Feriae, dies celfationum ab opere – Szwiato, dzien wolny od pracę.
- 2: Ferio, Ferior, Vaco ab opere, celfo, quiefco – Szwięce, odpocziwam.
- 3: Feriatus, Quietus, otiofus, nihil agens – Proznuiący.
- 4: Ferio, [...] percutio – Biię, vderzam.
- 5: Ferme, Fere, pene, prope, propemodum – Bez mała.
- 6: Fermentum – Kwas.
- 7: Fermento, Fermento mifceo, feu crefcere facio –

strona: 414a

Kwafzę.

- 1: Fermentefcere, [...] crefcere, et rarefcere addito fermento – Wzrufzanie cziafta do kwafsu.
- 2: Fero, [...] porto – Niofę.
- 3: Fator [*lege*: Lator] – Tragarz, **tenkto ri [!]** winofzy.
- 4: Ferax, Fertilis, foecundus – Rodny, **obfity [!]** .

strona: 414b

- 1: Feracifsimus, Fertiliifimus – Vrodzaini.
- 2: Feracitas, Fertilitas, foecunditas – Obfitofcz.
- 3: Fertilis, Ferax – **Vrodza iny [!]** .
- 4: Fertilitas, Vbertas agrorum, bonitas agrorum – Vrodzay.
- 5: Ferentarii, Leuis armaturae milites, auxiliores – Lanczknechcz. item Piefzi liua.
- 6: Ferculum, Miffus cibi – Pokarm, prziniefzenie iadła.
- 7: Feretrum, Lectus, vel quid aliud quo mortuus efferri folet, capulus – Mary.
- 8: Ferox, Elatus, faeuus, crudelis, vehemens, immanis – Srogy, okrutny.
- 9: Feroculus – Przirozfzim.
- 10: Ferocia, Ferocitas – Srogofc, hardofc.
- 11: Ferocitas, Superbia, elatio animi, crudelitas, faeuitia, et [...] exceffus audaciae – Okkrutnofc, frogofc, misl wifoką.
- 12: Ferociter, Superbe, elate, immaniter – Hardzie, frodze.
- 13: Ferocio, Ferox fio, vel ferociam exerceo – Srozęfzie, dziczeię.

strona: 415a

- 1: Ferrum - Żelazo.
- 2: Ferreus, Quod ex ferro est - Żelazny.
- 3: Ferrarius, Quod ad ferrum pertinet - Dożelaza przynależący.
- 4: Ferraria, Locus in quo ferrum foditur - Miejsce gdzie dobi waia kruzca nazelazo.
- 5: Ferratus, [...] id cui ferrum inductum est - Żelazem obity.
- 6: Ferramentum, Instrumentum ex ferro - Żelazne naczynie.
- 7: Ferrugo, Rubigo ferri - Rdza na zelezie.
- 8: Ferrugineus, quod refert colorem ferruginis - Farba żelazną.

strona: 415b

- 1: Ferrumen, Quoddam quasi gluten, iunctura, seu ligatura, qua metalla, siue etiam aliae res consolidari solent - Wżeliakie metallum, ktorim lietuią rzemiesnicy, bądź cina albo co nifżego [!] .
- 2: Ferrumino, Iungo, consolido - Leituię, zpaiałm.
- 3: Ferruminatio - Leitowanie.
- 4: Ferueo, igne supposito caleo, ebullo - Wrąm, warżęsie.
- 5: Feruens, Quod bullit aut calidum est - Wraiący, gorący.
- 6: Feruenter, Vehementer - Gorąco.
- 7: Feruo, [...] ferueo - Wrąm.
- 8: Feruefacio, vt ferueat efficio - Prziwarżam.
- 9: Feruidus, Feruens, maxime calidus, ardens - Gorący, rozpalioni.

strona: 416a

- 1: Feruide - Gorąco.
- 2: Feruor, Calor vehemens qualis est ignis et solis aestus - Gorąwsć [!] .
- 3: Ferula, Baculus, siue virga - Rozga, łączzcka.
- 4: Ferula, syluestris rapia - Dobra mył.
- 5: Fesus, Fatigatus - Zmordowany.
- 6: Festino, Prospero, maturo, celero, accelero - Spieszęsie, kwapięsie.
- 7: Festinatus - Kwapliwy.
- 8: Festinantia, et Festinatio, Properatio - Kwapliwosc.
- 9: Festinanter, Celeriter, et cito - Kwapliwie.

- 10: Fefinato - Kwapienię.
- 11: Fefinus, Celer, properans - **Kwapłiny** [!] .
- 12: Fefine - Kwapliwię.
- 13: Fefuca, Minima quaeque res, et leuiffima - Plewka, zdzbdło.

strona: 416b

- 1: Fefucarius - Plewifty, zdzeblek pelny, hoc eft, nikcze nich rzeczy.
- 2: Fefus, Dies fefus, feriatus, feriae - Szwiety.
- 3: Fefuius, Lepidus, vrbanus, facetus - **Sartowny** [!] , wdзецzny, mięły.
- 4: Fefiue, Belle, facete - Zartownie.
- 5: Fefiuitas, Lepor, et vrbanitas fermonis - **Wdzecz noscz** [!] mowy.
- 6: Fiber - Bobr.
- 7: Fibrae, Omnium extremitates rerum - Zełeczky małe, bad wcziele człowieczim, zwierzecim, albo y wziołach.
- 8: Fibula, [...] ornamentum cinguli ad ueftem fubligandam - Spien od pałsa, item Haftka.

strona: 417a

- 1: Fibulo, Fulcire, coniungere - Zpiałm, łącze, haftuie.
- 2: Ficedula, Auis [...] quae ficuum efu pinguefcit - Drodz figi obiadaieci.
- 3: Ficus - Figa.
- 4: Ficetum, Locus vbi ficus confitae funt - Figowi oggrod.

strona: 417b

- 1: Ficarius, Quod ex ficu eft, aut ad ficum attinet - Do **figoro** [!] przinależący, figowy.
- 2: Ficaria, Locus [...] ficis arboribus confitus - Miełce figamy nałsadzonę.
- 3: Ficitor, Ficorum amator, feú ficorum collector - **Figoro** [!] **mielos nik** [!] .
- 4: Ficulneus, fiue Ficulnus - Figowy.
- 5: Fidelia, Genus valis Samij - Dzbąn, bania.
- 6: Fides - Wiara, vffnofzc.

strona: 418a

- 1: Fideiubeo, Pro alio promitto, fidem meam pro alio interpono, promitto - Ręcze, filiubuię.
- 2: Fideiułsio, Sponfio pro alio facta - Ręczenie.
- 3: Fideiułsor, Sponfor, qui pro alio fideiubet, et fidem fuam interponit - Rękoimię.

- 4: Fideiusorius - Recząci.
- 5: Fideicommissum - Na moie wiare przypufczenie.
- 6: Fido, Fidem habeo, credo, spem fiduciamque in aliquo repositam habeo - Vffam, wierze.
- 7: Fidenter, Intrepide et cum fiducia, confidenter, audacter - Szmielie, zufnofzczią.
- 8: Fidentia, Firma animi confidio - Pewną vfnofzc.
- 9: Fidelis, Qui seruat fidem, vel cui tuto fidem adhibere possumus, fide praeditus, fidem suam praestans - Wierny, godni wiary.
- 10: Fidelitas, Obseruatio fidei - Wiary trzymanię.
- 11: Fideliter - Wiernie.
- 12: Fidus, fidelis - Wierny, ten ktoremufie **mozemyzwierzicz [!]** .

strona: 418b

- 1: Fide, Fideliter - Wiernie.
- 2: Fiducia, fidentia, hoc est certa quaedam opinio et spes de se vel de alio concepta - Vffnofzcz, wiara.
- 3: Fides, Lyra, cithara, instrumentum musicum neruis instructum - Strona nalutny, skrzypiczky.
- 4: Fidicula, parua lyra, parua fides - Skrzypiczky, harffa.
- 5: Fidicen, Qui cithara lyraue canit - Skrzipek, grącz na lutny, albonam **lzych [!]** instrumenciech.
- 6: Figo, Immitto, planto, affigo, adhaerere facio - Wtikam, hafftuię.

strona: 419a

- 1: Filius - Syn.
- 2: Filiolus - Synaczek.
- 3: Filia, Proles foemina - Corka.
- 4: Filiola - Coreczka.
- 5: Filix - Páproc.
- 6: Filictum, Locus [...] filice herba oblitus - Mieſce **gdize [!]** rofznie paproc.
- 7: Filum - Nyç.
- 8: Fimbria, Vestium ora [...] quae incisuras habebat ferrae dentibus non abfimiles - Brąm na lukny poſtrzizony.

9: Fimbriatus, Per ambitum incifus - Na kraiachu łuknie połtrzizony.

10: Fimus, Laetamen [...], et excrementa animalium, quibus agri ſtercorantur - Gnoy.

strona: 419b

1: Fimetum, Sterquilinium quo fimus congeritur - Gnoiownia.

2: Findo, Scindo, et diuido - łupam, dzielę.

3: Fiffus - Rozłupiony.

4: Fifus, [...] fiffura, et diuifura - Rozdzielenie roslupienie.

5: Fifio, Findendi actus - Rozłupienie.

6: Fifilis, Quod fiffum eſt aut findi poteſt - łupiaſty.

7: Fiffura, Rima, vel diuifio quae fit findendo - Rozłupienie, ſkała.

8: Fingo, formo, informo - Zmiſliam, czinię.

9: Fictus, [...] formatus - Zmiſlony, wdziałany.

10: Ficte, fimulate - Zmiſlnie.

11: Fictrix - Taktora zmyſlia.

12: Fictor, Figulus, qui ex creta atque argilla opera facit - Garnczarż, zdun.

13: Figmentum, Quod fictum eſt - Zmiſlienię.

14: Figulus, Fictor [...], qui ex creta atque argilla opera facit - Zmiſzkacz, zdun.

strona: 420a

1: Figulina, [...] Officina figuli - Warłta garnczars.

2: Figlina, [...] ars figulorum - Garnczarskie rzemioſło.

3: Figlinus - Garnczarsky.

4: Figlinum, Opus ipſum figuli - Garnczarskie, naćzinie.

5: Fictilis, Quod eſt factum a figulo, quod ex terra vel ex alia materia fictum eſt - Zgliny vrobiony.

6: Fictitius, Quod fictum eſt, et fimulatum - Zmiſlony.

7: Figura, Forma, ſpecies - Kłztakł, wi obrazenię.

8: Figuro, Formo, et figuram induco - Kłztakł daię wiobrazam.

9: Figuratus, Formatus - Wiobrazony.

10: Figuratio - Wiobrazenię.

11: Finis - Koniecz.

12: Fines, [...] pro terminis, et limitibus - Granice.

strona: 420b

1: Finalis, quod pertinet ad finem, vel quod finem significat - Konczowi.

2: Finio, Perficio, absoluo - Konczę, doprawię.

3: Finitores, [...] terrae menfores, metatores, decempedatores, qui agrorum terminos constituunt - Granice sypaiacy, granice widzelaicy.

4: Finitio, definitio - Opisanie, ograniczenie.

5: Finitus, quod cessauit, atque desiit esse - Skonczony.

6: Finite - Nakoniecz, na ostatek.

7: Finitimus, Vicinus, seu propinquus, hoc est, fines nostros attingens - Przyległy, blisky.

8: Fio - Stawam dzie, stac sie.

9: Firmus, Stabilis, constans - Mocny, tęgy, italy.

strona: 421a

1: Firmitudo, firmitas - Dużofzc, moznofzc.

2: Firme, constanter, inconculse - Stalie, mocnię.

3: Firmo, Stabilio, munio, firmum facio, lancio - Obstaluię, oppatruię, vmocznięm.

4: Firmatus - Oppatrzony, vmoczniony.

5: Firmator - Vtwierdzacz.

6: Firmamen, firmamentum - Obrona, ogrodzenie.

7: Firmamentum, Soliditas, stabilimentum, robur, vires - Firmament, vtwierdzenie, vmocnienie.

8: Fiscus, [...] vtenfilia ad maioris summae pecunias capiendas - Karbona. Fiscus [...] pecunia publica - Skarb **krolewsky** [!], albo polpolitego czlowieka.

9: Fiscale, Quod ad fiscum pertinet - Doskarbu przinalezęce.

10: Fiscella, Vas vimineum, aut ex iuncis - Koszik, sołek.

strona: 421b

1: Fistuca, Machina [...] qua pauitores vtuntur, vtrinque anlata, qua pali magna vi in terram adiguntur - Taręn.

2: Fistula, [...] per quam aqua educitur fusa - Szikawka. ¶ Fistula [...] instrumentum musicum quo flatu canitur - Pifzczaka.

- 3: Fiftulator, [...] pro tibicine - Pifzczek.
- 4: Fiftulo, Fiftulam ago, et in modum ſpongiae cauernulas habeo - Dziurawie.
- 5: Fiftuloſus, quod eſt ſpongiae inſtar factum, hoc eſt, foraminibus plenum - **Dzuir kowaty [!]**.
- 6: Flacceo, Languo - Więdne, ſłabieie.
- 7: Flaccidus, Languidus - Powieſzifty, wiwiedły.
- 8: Flagella - Latoroſzły, zkorzenia wiego wiraſtujące. [...] teneriores palmites, ex anniculis ſarmentis enati ¶ Flagella [...] pro loro, ſiue alio quouis verbere, quibus ſeruos nudatos caedere ſolebant - Bycz, puha.
- 9: Flagello, [...] caedo, [...] verbero [...], et fuſtigo -

strona: 422a

Biczię.

- 1: Flagitium, Crimen grauius cum turpitudine et dedecore coniunctum - Wiſtępek, złoſzc kążni godną, hanba.
- 2: Flagitioſus, Sceleratus, flagitiis contaminatus, foedus, turpis - Złoſzliwy, haniebny.
- 3: Flagitioſe, Inique, ſcelerate - Złoſzliwie, nieprziſtoinie.
- 4: Flagito, inſtanter peto, exigo, requiro, et quali iure quodam meo depoſco - Pozadąm, koniecznie miec chcę.
- 5: Flagitator, Qui aſſidue petit - Pożędacz, oſtry wiczięgacz.
- 6: Flagro, Ardeo - Gorąm.
- 7: Flagrans - Goraiący.
- 8: Flagranter - Gorąco, pozadliwie.
- 9: Flagrantia, Ardor - Zapalczivoſc.
- 10: Flagrum, Quo caedi confueuerunt ſerui - Bicz, rozga.
- 11: Flagriones, [...] ſerui [...] flagris ſubiecti - Niewolnik podlegli bicziu.
- 12: FLAMEN, ſacerdotem ſignificat - Pop, pleban.

strona: 422b

- 1: Flaminia, Flaminis domus - Plebanya.
- 2: Flaminium, [...] Flaminis dignitas, ſiue ſacerdotium - Plebanſtwo.
- 3: Flamma, [...] fumus accenſus - Płomien.
- 4: Flammula - Płomienek.

- 5: Flammeus, Ignitus, accensus, flammae colorem referens - Ogniſty, płomienyſty.
- 6: Flammeum, [...] genus [...] veli lutei, feu crocei, quod a nouis nuptis geſtabatur - Zołti rantuch iakowego vziwaią biaległowi poweſſelu.
- 7: Flammearius, Infector flammei coloris, qui flammeum colorem facit - Farbierz takich rantuchow.
- 8: Flammo, Incendo, inflammo, [...] incito, exacuo - Zapałam, pobudzam.
- 9: Flammatus, Incensus, incitatus - Zapalony, pobiedzony.
- 10: Flammescere, [...] accendi, et flamma corripit - **Poczinacpałac [!]** .
- 11: Flammifer, Flammam afferens, exurens, plus aequo calefaciens, inflammans - Płomien dąwaiący.

strona: 423a

- 1: Flammigerare, Flammam emittere - Plomien **wipus czac [!]** .
- 2: Flauus - Zołtawy.
- 3: Flaueo, Flauus fum - **Iołczeię [!]** .
- 4: Flauescere, [...] flauum fieri - Zołcziecz.
- 5: Flecto, Torqueo, inflecto, moueo - Nachilam, nakrzywiam.
- 6: Flexus - Nachilony.
- 7: Flexio, Flexus, anfractus - Nagiecie, nachilenie.
- 8: Flexibilis, Quod torqueri, et facile in quamuis partem curuari potest, tenerum, molle - Nachilny, **zatwi [!]** do krecenią.
- 9: Flexilis - Gibky.
- 10: Flexuosus, Quod varios, vel multos habet flexus, tortuosus - Krziwy, pokręcony.
- 11: Flexuose - Nakrzywo mieſzanie.
- 12: Flexanima oratio, [...] quae animum flectere possit - Mowa pobudzaiacza.

strona: 423b

- 1: Flexura, Flexus curuatio - Nakrzywienie, nagiecie.
- 2: Fleo, Lacrymas emitto, fletum facio, lacrymo - Płacę.
- 3: Fletur - Płaczcie.
- 4: Flens - **Płacz [!]** . Fleturus.
- 5: Fletus, Deploratus, defletus, cuius causa fletur - Oplakany.

- 6: Fletus, eiulatus, lacrymae, lacrymatio - Płacz.
7: Flebilis, Quod dignum est vt defleatur - Płaczliwy, godny opłakania.
8: Flebiliter, Miserabiliter - Płaczliwie, załosliwie.
9: Fligo, [...] percutio - Bi ije.
10: Flictus, Ictus - Szciecie, podkanie.
11: Flo, Spiro - Dmie.

strona: 424a

- 1: Flatus, Spiritus, ventus, flamen - Dęcie, wiatr.
2: Flamen, Flatus - Wiatr.
3: Flabilis, Spirabilis - Wietrny.
4: Flabrum, vel [...] Flabra - Dęcie, wianię.
5: Flabellum, Instrumentum quo ventulum aestate excitamus refrigerandi causa - Wach ląrzik [!].
6: Flabellifer - Wachlarze, przedaiący.
7: Flator, [...] quem nos tibicinem vocamus - Trębacz.
8: Flatura - Widęczyę.
9: Flores, Vuarum purgamenta - Peczky po wicziśnieniu winna.
10: Floccus, Lanarum particula diuifa a velleribus inutiliter euolans - Kósmek z wełni wibity.
11: Flocculus - Kósmeczek zwełniany gałganek.
12: Flos -

strona: 424b

Kwiat.

- 1: Floſculus - Kwiatek.
2: Floreus, Quod est ex floribus - Kwieziasty.
3: Floridus, Quod floribus abundat - Ktnący [!], kwiecią pełny.
4: Floriger, Florifer, ferens flores - Kwitniący.
5: Florilegus, Qui flores legit - Kwiecie rodzący.
6: Florulentus, Floribus plenus - Kwiecie zbieraiący.
7: Floreo, [...] floridum esse, seu flores producere - Pokwitnieſe [!].
8: Floresco, [...] floridum fieri - Poczynam ktnąc.

9: Fluo, [...] decurro - Płynę, cziękę.

strona: 425a

1: Fluentum, Paruum flumen, siue decurfus aquae - Szięk, łtruga.

2: Fluentisonus - Czerczący od czieczenia.

3: Fluctus, Moles aquae vi venti concitata, vnda, procella - wały wodne.

4: Flucticulus - wałek nawodzie.

5: Fluctifragus - wały łamiacy.

6: Fluctuagus, Quod fluctibus vagatur, aut agitur - waly pęzdonarżecz.

7: Fluctuo, Fluctibus iactor, agitor, vacillo, fluito - Odwałow burzliwich ięstem nofzony. ¶
Fluctuo [...] iactari, dubitare, et diuerfis cogitationum quasi fluctibus veluti marino quodam aęftu agitari - wętpicz.

8: Fluctuatus - Od wałow kołatany.

9: Fluctuatio - watpienie.

10: Fluctuosus, Vndofus, procellofus, inquietus - Burzliwy, niefpokoiny.

11: Fluctuatim, Iactanter, folute - Niefpokoinie.

12: Fluxus, Quod fluit - Szięk, na czas mały trwaiący.

13: Fluxe, affluenter, abundanter - Nazbit.

14: Fluxio, fluxus, curfus - Czieczenie.

15: Fluito, Saepe siue continue fluo - Vıtawnie czięke.

16: Fluidus, Liquidus et diffluens -

strona: 425b

Cziękący.

1: Flumen, Fluuius - Rzeka.

2: Flumineus, [...] quae ex flumine est - Rzeczny.

3: Fluminosus, Quod fluminibus abundat - Rzek pełny.

4: Fluuius, quod fluat [*lege: fluit*] semper, flumen - Vıtawnie **ziękący** [!].

5: Fluuiialis, Quod ex fluuio est, fluuiatilis - Rzeczny.

6: Fluuiatilis, Fluuiialis, quod in fluuio uiuit - wrzecz przebiwaiacy wodny.

7: Fluuiatus, In flamine [*lege: flumine*] maceratus - wrzecz moczony.

8: Flufrum - **Morskąfpokoynończ** [!]. Status et tranquillitas maris

9: Focale, Genus [...] ligaminis, et falcia quaedam collum ambiens, fauces a frigore defendens, et pronuntiationi conducens - Obwiaska na fziie kapturek koło fziie.

10: Focillo, [...] calefacio, recreo, instauro, reficio, confirmo -

strona: 426a

Ogrzewam, odziwiam.

1: Focus, [...] id in quo ignis feruatur - Ognisko.

2: Foculus - Male **ogmiko** [!] .

3: Focula, Nutrimenta - obziwienie.

4: Focarius panis, Qui in foco coquitur - **Placete** [!] .

5: Focaria, [...] concubina quam domi habebant ad curam rei domesticae - **Kucharka** [!] .

6: Fodio, Pala aliove ferramento terram, aliudve quid eruo - Kopam, grzebe.

7: Fodico, Stimulare, pungere, vellere siue fodere - Rozgrzebam.

8: Fodina, Locus vbi quid effoditur - Doł, gruba iaka iest gdzie foli albo kruzca dobiwaia.

9: Fofsa, Locus [...] vnde effofsa est terra - Przikop.

10: Fofsula, parua fofsa -

strona: 426b

Przikopek.

1: Fofsor, Qui fodit - Kopacz.

2: Fofsiio, Ipfa fodiendi actio - Kopanie.

3: Fofsurra, Fofsiio - **Kopamna** [!] .

4: Fofsilis, Quod foditur, siue quod fodi potest - Do kopanią spofobny.

5: Fofsititiis, Fofsilis, quod scilicet e terra effoditur - Rzecz **wo kopana** [!] ziemie.

6: Foecundus, Ferax, fertilis - Rodzainy.

7: Foecunditas, Abundantia, vbertas, feracitas - Obfitofcz.

8: Foecunde - Plonnie.

9: Foecundo, Abundantem seu fructiferum facio - wrodzaino czinie.

10: Foedus - **Przimie rze** [!] .

11: Foedifragus, Qui foedera fregit - Ten ktori przimierze łamie.

12: Foederati, [...] populi qui foedere et amicitia sunt coniuncti - Czi ktorzi spolne przimierze maią.

13: Foedero, foedere facto concilio - Przymierze czynie.

14: Foedus, Quod est deforme - Szpeitny, łzkaradni, zadny.

strona: 427a

1: Foedo, Polluere, inquinare - Szpece, łzkaradzę.

2: Foede, Turpiter - Sprofnie, łzpetnie.

3: Foeditas, Turpitude - Szkaradość.

4: Foemina, [...] mulier - NiewiaŃta, białagłowa, zona.

5: Foemineus, et Foemininus - NiewieŃziuch białogłowsky.

6: Foeniculum - Kopr włosky.

7: Foenum, Herba in pabulum refecta - Sziano.

8: Foenarius, Quod ad foenum pertinet - Do fiana przinalezący.

9: Foenile, Locus, [...] in quo afferuatur foenum - Kolnia gdzie fiano chowaią, łzopa, łtodoła.

10: Foenifex, Qui foenum fecat - Kofnik.

11: Foeniseca - Kofsarz.

12: Foenisecium, Foeni lectio, et veluti mellis foeni - Sieczba fiana.

13: Foenisicia, Foenisecium - Sieczenie fian.

strona: 427b

1: Foenumgraecum - Boza trawka.

2: Foenus, [...] vfura - Lichwa.

3: FoenuŃculum - Lichweczka.

4: Foenero, et Foeneror, Foeneri do, in foenore colloco, [...] ad vfuram do - Lichwie, daięna lichwę. ¶ Foeneror Ńignificat foeneri accipio - Lichwą Ńie param.

5: Foenerator, Qui foenus exercet - Lichwęż.

6: Foeneratio, Foeneris exercitatio, pecuniae nundinatio - Lichwářstwo.

7: Foenerato, cum foenore - Zlichwām.

8: Foeneratitius, Quod datum est foeneri, vel quod ad foenus pertinet - Lichwiarsky nalichwe dany.

9: Foenebris, quod ad foenus pertinet - Do lichwy przinalezący.

10: Foeteo, Male oleo - Smierdżę.

11: Foetidus, Male olens - Smierdżący.

- 12: Foetor, Malus odor - Smrod.
13: Foetiditas, Foetor - Smrodliwosc.
14: Foetus - Vrodzay, owoc badz zwierzecy albo infzich rzeczy.

strona: 428a

- 1: Foetus, [...] de minore pecore - Płod.
2: Foetusus, Quod est plenum foetu - Płodni.
3: Foetura, Pecoris prouentus - Bidlatkocenie, albo czielenie, rodzenie.
4: Foetifico, Foetum facio, pario - Vrodzay czinie, zadzaliwam.
5: Foetificus - Vrodzainy.
6: Foetifer - Vrodzai cziniacy.
7: Foeto, Foetum emitto - Rodze.
8: Folium - Lift.
9: Foliaceus, Quod ex foliis factum est, vel foliis simile est - Liscziafty.
10: Foliosus, Foliis plenus - Lifcią pełny.
11: Foliatum, Vnguenti genus, quod et nardinum vocat - Mafcz spikanardu.
12: Follis, Instrumentum quo attrahitur ventus, atque emittitur ad ignem excitandum -
Miechy.

strona: 428b

- 1: Folliculus, paruus follis, et quodcunque turgidum est et laxum in morem follis - Mieszki,
nadeta rzecz.
2: Follico - Gęgne. Follium more reciproco spiritu nares agito.
3: Fons, quod fundat aquam - Rozdło [!], studnia.
4: Fonticulus, Paruus fons - Studzenka.
5: Fontanus, Quod ex fonte est - Studzienny.
6: Foras, Extra - wen, precz.

strona: 429a

- 1: Forinsecus, Foris, ab exteriori parte - Zwierzchu.
2: Forcipes, [...] fornicapes - Klefzeze [!].
3: Forda, Bos praegnans - Krowa oczieliona.
4: Fores, [...] quae foris aperiuntur - Drzwi, wrota.

- 5: Foriculae - Drzwizky [!] .
- 6: Forfices, Quibus telam seu fila incidimus - Nozicze.
- 7: Forficulae - Noziczky.
- 8: Fori, [...] tabulata nauium, vel locus in mari aptior, qui iter nauem perambulantibus praebet
-

strona: 429b

Burta ałodzi [!] , poktor ey [!] moze chodzicz.

- 1: Foruli, Armatiola, siue capfulae in quibus aliquid reponimus - Pulpit albo miefcze łozenią kłziag.
- 2: Foria, Stercora liquidiora, quod facile ferantur foras - Rzalkiegowno [!] .
- 3: Foriolus, Qui ventrem solutum habet - Sraczkemaiacy trzaskaiacy.
- 4: Forica, Locus in quem alui stercoza deiicimus - Pofpелity [!] wichod, frącz.
- 5: Foricarius, Qui foricas eluit - Ten ktori wichod chędozi.
- 6: Forma, Figura siue facies vniuscuiusque rei - Kłztalkt, forma, fpofoob.
- 7: Formula - Kłztałczik.

strona: 430a

- 1: Formularius, [...] caufidicus, qui ex formula iuris agere confueuit - Prokurator ktori wedleprawa [!] mowy.
- 2: Formosus, Pulcher, speciosus, bona forma praeditus - Piekny, cudny.
- 3: Formositas - Cudnośc, pieknośc, ozdoónośc [!] .
- 4: Formo, Formam alicui induco, figuro, fingo, effingo - Czinię, kłztałtdaię [!] .
- 5: Formatus - Vcziniony.
- 6: Formator, Qui instruit et format - Sprawca, dozorca.
- 7: Formatura, Conformatio, siue forma vniuscuiusque rei - Dogłądanie, dawanie kłztałtu.
- 8: Formica - Mrowka.
- 9: Formicinus, Quod ad formicam pertinet - Mrowczany.
- 10: Formicosus, Plenum formicis - Mrowczały.

strona: 430b

- 1: Formicatio - Szwierzb.
- 2: Formido, Metus vehementior, pauor - Leknienie, boiężn, ftrach.

- 3: Formido, Metuo, timeo - Barzofie **łękam** [!] , boięfie.
- 4: Formidans - Boiaci fie.
- 5: Formidatus - **Strafzlini** [!] .
- 6: Formidatio - Strach, boiazn.
- 7: Formidolosus, [...] qui timet - Boiąci fie, **łękaiacyfzie** [!] .
- 8: Formidolose - Strafzliwie, boiazliwie.
- 9: Formidabilis, Quod est formidandum - Boiazliwy, ftrafzliwy.
- 10: Formidamina, [...] fpectra - Strachy noczną.
- 11: Formiones, fstoreae - Rogożą, maty.
- 12: Fornax - Piec.
- 13: Fornacula - Piecek.
- 14: Fornaceus, Factum in modum fornacis - Iako piec **vczimiony** [!] .
- 15: Fornacarius, Cui accendendae fornacis, coquendique panis cura incumbit - Piecuch, zdun.
- 16: Fornix, Arcus in aedificiis, et quodcunque opus concameratum - Sklep.

strona: 431a

- 1: Fornico, Fornices extruo, vel fornicis figuram rei alicui induco - Sklepię.
- 2: Fornicatus, Quod ad fornicis modum aedificatum est. - Sklepiſty.
- 3: Fornicor, Meretricor, hoc est cum meretricibus rem habeo - Zkurwami **obuie** [!] , kureſtwa patrze.
- 4: Fornicatio, Fornicis fstructura - Zasklepienie.
- 5: Foro, Penetro, fiue pertundo- Przewiertuię.
- 6: Forabilis, Quod perforari poteſt - łatwy przewiercenią.
- 7: Foramen, Quicquid perforatum est - Dziura **przewiercouą** [!] .
- 8: Foraminosus, Quod foraminibus abundat - Dziurawy.
- 9: Foratus, foramen, vel potius ipſa perforatio - Przewiercenię.
- 10: Fors, Fortuna, cafus - Szczefcie, przypadek.
- 11: Forsan - Snądz.
- 12: Forsitan, Forte, forfan, et fortaffe - Podobno.
- 13: Fortaſſis, fiue fortaffe - Snądz.
- 14: Forte, Fortuito, cafu - Bez mała, zprzigody, ftrafunku.

15: Fortis, [...] qui validis viribus est praeditus, et qui infragilem in aduersis habet animum
- Mocznny, duzy.

strona: 431b

- 1: Forticulus - Duzy, mocznny.
- 2: Fortifico, Munio, roboro, fortem facio, confirmo - Vmoczniąm, **grunture** [!].
- 3: Fortesco, Fortis fio - Duzeię.
- 4: Fortitudo, Magnitudo animi, robur, animi excellitas, praesentia animi - Mocznofcz, duzołcz.
- 5: Fortiter, Animose, infracto animo - Mocznnie, tęgo, męsko.
- 6: Fortuna, [...] accidentium rerum subitus atque inopinatus euentus, Sors, fors, casus, temeritas - Szczefcie, fortuna.
- 7: Fortuno, Prospero, secundo, feruo, augeo - Szczefciedaię.
- 8: Fortunatus, Prosper, felix - **Szczeliwy** [!], **fortuuny** [!].
- 9: Fortunate, Foeliciter, prospere - **Szczliwie** [!].
- 10: Fortuitus, Quod casu accidit - Przypadły, natrafzony.

strona: 432a

- 1: Fortuito, Casu, temere, forte, fortuna - Zprzigoty.
- 2: Forum, [...] locus, quo res vaenales afferuntur - Rinek. ¶ Forum [...] locus in quo iudicia exercentur - Miełce gdzie łady. biwaią.
- 3: Forensis, [...] quod ad forum iudiciale pertinet - Do ładow przinalezący.

strona: 432b

- 1: Fouea, Foffa - Gruba, dol.
- 2: Foueo, [...] calidum teneo, aut calefacio - wziepliechowam.
- 3: Fotus, Fouentum, ipsa fouendi actio - Oggrzany, przipiekly.
- 4: Fotus - Grzanie, przipiecenie.
- 5: Fomes, [...] affula ex arbore excussa dum caeditur - Prochno y wselką materia ktorey łsie ogien chwitay zachowuiego, zagiew.
- 6: Fomentum - Lekarłstwo **mokne** [!] ktore na plałtr przikladami dlą vlzenia bolesczy. [...] applicationes rerum calidarum et humidarum ad partes corporis laelas medendi gratia.

7: Fraceo, [...] Fraceſco, corrumpor, et quali vetuſtate putrefio - Prochnieie pleſnieie od zimna.

8: Fracidus, Pluſquam maturum et iam putrefcens -

strona: 433a

Napoły zgnieły, ſprochniały.

1: Fraces olei - Drozdze oliwne.

2: Fraenum, [...] Inſtrumentum quo equus coërcetur - Vzda.

3: Fraeno, Equo fraenum iniicio - Ouzdzam.

4: Fraenator, Qui refraenat - Ouzdacz.

5: Fraga, Mora quae in herbis humi repentibus naſcuntur - Pozimky.

6: Fragro, Redoleo, oleo, odorem emitto frangendo - Wdzieczna wonnoſcz wipuſzczam.

7: Fragrantia - Wonnocz.

8: Framea, [...] haſtam ſignificabant - Oſzczep, włocznia.

9: Frango, Rumpo, infringo, confringo - łamie.

strona: 433b

1: Fractus, Debilitatus, affliectus - Złamany.

2: Fragmen, et Fragmentum, [...] pro parte rei fractae - Włomek.

3: Fractura - Przełomienie.

4: Fragor, Sonitus qui ex arbore, aut alia re inter frangendum editur, ſtrepitus - Trząſk.

5: Fragofus, Aſper atque praeruptus - Chrupąty, trzełzcząci, gruzołowati.

6: Fragose - Trzełzcząc.

7: Frageſco, Frangor, langueſco - Mdlieie.

8: Fragilis, Quod facile frangi poteſt, caducus - Włomny, dozłamanią łatwy.

9: Fragilitas, Facilitas frangendi, qua aliquid facilius frangitur quam flectitur [lege: flectitur] - Włomnoſe [!], ſłaboſc.

10: Frater, Iiſdem parentibus genitus - Brat.

11: Fraterculus, Paruus frater - Bracziſzek.

12: FratRIA, Vxor fratris - Mego brata roza.

13: FratERNUS -

strona: 434a

Bratershy [.] .

- 1: [Fr]aterne - Braterskie.
- 2: Fraternitas, Fraternalis amoris coniunctio, necessitudo, inter duos fratres - Braterstwo.
- 3: Fratricida, Qui fratrem occidit - Morderz bratersky.
- 4: Fraus, Dolus, malitia, fallacia, machina - Zdrada, oszukanie.
- 5: Fraudulentus, Dolofus, fallax - Zdradliwy, oszuft.
- 6: Fraudulenter, Dolofe, maliciofe - Zdradliwie.
- 7: Fraudo, Decipio, fallo, destituo, ludifico - Zdradzam.
- 8: Fraudator, Inficiator - Ten ktori zdradza.
- 9: Fraudatorius, fraudulentus - Zdradzaiarfi.
- 10: Fraudatio, Fraudandi actio - Zdrada, oszukanie.
- 11: Fraxinus - Iefion.
- 12: Fraxineus, Quod est ex fraxino - Iefionowy.

strona: 434b

- 1: Fremo, Sonitum edo, [...] murmuro, indignationem voce ostendo - Mrucze, zgritam, szumiecie.
- 2: Fremitus, Sonus fluctuum, et in populo indignante murmur et strepitus - Szumienie, trzask, rozruch.
- 3: Fremebundus, Valde fremens, indignatione plenus, furens - Barzo rozgniewany, zaiufzony.
- 4: Frendeo, [...] frango - Lamię. ¶ Frendeo [...] prae iracundia simul concussis, et strictis dentibus vocem emittere, fremere, faeuire - Zgrzitam.
- 5: Friendens - Zgrzitaicy.
- 6: Frequens, Creber, multus, plenus, celebris - Gesty, pelny.
- 7: Frequentia, Qualiscunque hominum multitudo, crebritas, multitudo, copia - Vftawicznosc.
- 8: Frequenter, Saepe, crebro - Vftawicznie.
- 9: Frequento, Frequenter adeo - Vftawnie na iedno mieiscze chodze.
- 10: Frequentatus - Poziwani.
- 11: Frequentatio, Crebritas, multitudo, coaceruatio - Vftawne, poziwanie, zgromadzenie.

strona: 435a

- 1: Frequentamentum - Riczwprek.
- 2: Fretum - Morze, a włafnie, **morzecziafnę [!]** .
- 3: Fribuſculum, difceffiuncula coniugum non diuturna - Włtadlie na czas **rozła czenie [!]** .
- 4: Frico - Oczieram fie prąpie fie.
- 5: Frictus, [...] ipſe fricandi actus - Drąpanię, oczieranię.
- 6: Frictio - Szorowanię.
- 7: Frigilla - Zięba.
- 8: Frigo, Torreo - Smaze.
- 9: Frigus, Vis frigoris - Zimno.

strona: 435b

- 1: Frigeo, [...] frigidus ſum, algeo - Zimnomy.
- 2: Frigeſco, frigidus fio - Ziąbne.
- 3: Frigeſacio - Chłodze, oziabiam.
- 4: Frigens, [...] pro mortuo - Vmarli.
- 5: Frigidus, Quod habet frigus, gelidus, algidus - Zimny.
- 6: Frigide - Leda iako, niedbalie.
- 7: **[Fri]gidiuſculus - Przizim nieiſſim [!]** .
- 8: Frigidulus, Subfrigidus, aliquantum frigidus - Zimny.
- 9: Frigedo, [...] pro frigore - Zimnosc.
- 10: Frigidarium, Ahenum in balneis, quo frigida aqua continebatur - Wana dliazimnei wodi.
- 11: Frigorificus, Quo frigus inducit - **Zimnocziniący [!]** .
- 12: Frigutio, Minutim ſubſilire - Drzę od zimna.
- 13: Fringilla, ſiue frigilla - Zieba.
- 14: Frio, [...] tero - Trę krufę.
- 15: Friabilis, Quod facile friatur, et digitis minutim teri poteſt - Latwi doſkrufſenia, kruchy.

strona: 436a

- 1: Fritillus, Tabula luſoria in qua teſſerae coniectae, agitataeque mittuntur - Warcaby.
- 2: Friuolus, [...] inane, leue, nulliuſve momenti, quali friable [*lege: friabile*] - Nikczemny Niegrzeczny.
- 3: Frons, [...] quod indicia animi prae ſe ferat - Czoło.

- 4: Frontale, [...] ornamentum frontis - Nączelnik. Ozdoba czelna.
5: Frontatus, Quod frontem habet, vel quod in fronte positum est - Czoło macący.
6: Fronto, Qui latam habet frontem - Szerokiego czoła.
7: Frons, Quod frondes arborum huc atque illuc a vento ferantur - Hałaz.

strona: 436b

- 1: Frondeus, Quod totum ex frondibus est - Gałęziŝty.
2: Frondosus, Quod frondibus abundat - Gałazek zielonich pełny.
3: Frondarius, Quod ad frondes pertinet, siue quod ex frondibus est - Gaiowny.
4: Frondeo, Frondes habeo - **Zielen ie [!]** sie.
5: Frondefco, [...] frondes emittere - **Zielenie ie [!]** .
6: Frondo, frondes amputo - Gałęzy obczinam.
7: Frondator - Ten ktori okterzeŝsue gałęzy, albo liscię ftrichuie. qui arborum ramos ŝupeuacuos amputat
8: Frondatio, Frondium et ramorum redundantium reŝectio - Gałęzia okkrzeŝsowanie.
9: Frondifer, Frondes ferens - **Latoros ly [!]** noŝący.
10: Fruges, vel [...] Frux, [...] quicquid extra fructu terrae in alimoniam vertimus - **Wiŝeluikis zi [!]** to knaŝey potrzebie urodzonę.
11: Frugi, Moderatus, prudens, ŝobrius, modestus, abŝtinens, temperans, innocens - Poziteczny, niegorŝsy. **Gznotliwy [!]** .

strona: 437a

- 1: Frugifer, Fructus ferens - Vrodzainy.
2: Frugilegus, Formicarum epitheton est, a granorum colligendorum consuetudine tractum - Iazoko mrowka ziarnka zbieraiący.
3: Frugalis, Moderatus, prudens, frugi, abŝtinens, temperans - Skramny, skrzętny, mierny.
4: Frugalitas, modestia, temperantia, abŝtinentia - Skramnoŝc, miernoŝc.
5: Frugaliter, Sobrie et modeste - Miernie.
6: Frumentum - Zboze, zyto wŝzeliakie.
7: Frumentaceus, Quod ex frumento est - Ze zbozaucziniomy.
8: Frumentarius, Quod ad frumentum pertinet - Zitny.
9: Frumentarius mercator - Przekupien zytny.

10: Frumentor, Frumentum colligo - Zito zbieram, skupuję.

11: Frumentatio, [...] egressio militum ad frumentum in castra congerendum - Zbieranie zysa.

strona: 437b

1: Frumentator, Qui frumentatum profectus est - Ten ktori zgromadzają zito.

2: Fruor - Pozywam.

3: Fretus, confusus, nixus, fultus - Ten ktori sie na drugiego spuscziel.

4: Fruiscor - Pozywam.

5: Fructus, [...] fruges, foetus, partus, et [...] commodum, utilitas - Pozitek, ouoc.

6: Fructifer, Quod fert fructum, hoc est foecundum et fertile - Vrodzainy.

7: Fructuarius, [...] cuius est fructus, vel qui fructum alicuius rei percipit - Biorący w zitek, pozywaiacy.

8: Fructuarius, Quod fert fructum seu quod ad fructum pertinet - Do pozytku przinalezacy.

9: Fructuosus, Foecundus, utilis, frugifer - Vrodzainy, wzyteczny.

10: Frustra, inane, nequicquam - Prozno, nadaremno.

11: Frustro, Decipio, fallo - Oszukuję, zdradzam.

strona: 438a

1: Frustratio, Deceptio - Oszukanie.

2: Frustrator, deceptor, impostor, fraudulentus - Oszukiwacz.

3: Frustrum, Rei cuiusque particula - Sztuka, kabaliec, kęs.

4: Frustrum, [...] frustillum - Kąsek.

5: Frustrum, Per frusta - Po łtuce.

6: Frustrum, per frustilla - Pokąsku.

7: Frustrum, Plenus Frustris - Kąskow pełny.

8: Frutex, [...] qui ad iustam magnitudinem arboris non affurgit - Choinka, krzak.

9: Frutetum, seu fruticetum, etiam frutectum, [...] Locus fruticibus abundans - Mieisczegdze choiny wielie iest.

10: Frutetosus, siue fructetosus, locus fruticibus abundans - Pełny choiny, krzakow.

11: Frutico, Pullulo, et quasi frutices emitto - Pęky puszczam.

12: Fruticatio - Rozkrze wianie [!].

13: Fruticescere, [...] frutices emittere - Krzakamy poraftacz.

14: Fruticosus, quod longe lateque fruticat, et multos habet fruticantes ramos - Krzewiŝty.

15: Fucus -

strona: 438b

Czerw.

1: Fucus [...] pro fraude, astutia, siue infidiis in quibus veritas occultatur - Zdrada,

2: Fuco, Fuco depingo, fucum rei alicui induco - Fałzuię, farbuię dlię ofzukanię.

3: Fucosus, Fucatus, fuco tectus - Fałzowani, farbowany.

4: Fugio, Cum curfu et celeritate difcedo, in fugam me do, in fugam me coniiicio, vito, declino - Vcziekam.

strona: 439a

1: Fugito, Fugio, vito, declino - Vcziekaiac wiercę fie.

2: Fugitor, [...] qui fugit - Vcziekac.

3: Fuga, ipŝe fugiendi actus - Vczieczenię.

4: Fugalia - Vcziek.

5: Fugax, Qui facile fugit - Zbieb [!] .

6: Fugacifsimus - Ten ktori rad vcziekę.

7: Fugacitas, quod modo ŝignificat inclinationem ad fugam, modo inŝtabilitatem et breuitatem alicuius rei - Zbiezenię.

8: Fugitiuus, Qui aufugit - Ten ktori zwikt [!] vciekac.

9: Fugitiuarius, ŝeruorum reductor: qui eam operam profitebatur, vt fugitiuos inueŝtigatos reduceret - Ten ktori zbiegi znaiduie, y do wlasnego pana przywodzy.

10: Fugo, in fugam conuerto, pello, propulŝo - Zapędzam, vganięm.

11: Fulcio, Munio, ŝuftento, fortifico - Podpieram, vmocznięm, podsadzam.

12: Fulcimentum, Quod aliquid fulcit et ŝuftinet - Podpora.

13: Fultura, Suftentatio - Podeprzenie, zpacie.

strona: 439b

1: Fulcio - Weŝprzenię.

2: Fulcrum, Quo lectus ŝuftinetur - Słupi łoznę, podpory.

3: Fulgeo, [...] ŝplendo, fulguro - łsne fie, ŝwiece fie.

- 4: Fulgetrum, fulgur, hoc est, lux illa, seu vibratio luminis, quae ante cernitur, quam tonitruum audiatur - Błiskawica, błask.
- 5: Fulgo, fulgeo - łsne łie, łiskám łie.
- 6: Fulgor, Splendor - łyskanię, glanc.
- 7: Fulgur, fulgetrum, fulgor - Błiskanię.
- 8: Fulguralis, ad fulgura pertinens - **Błiskawizny** [!] .
- 9: Fulguro, Fulgur emitto, fulgeo, corufco - Błiskám.
- 10: Fulguratio, fulgurandi actio - Błiskanię.
- 11: Fulgurio, Fulgur iacio - Blask pułzczám.
- 12: Fulmen, Ignis e nubibus erumpens - Piorun.

strona: 440a

- 1: Fulmineus - Piorunowi.
- 2: Fulmino, [...] fulmen iacere, vel fulmine afflare - Piorunem trzaskam.
- 3: Fulminatus, Fulmine ictus - Piorunem vderzony.
- 4: Fulica - Liska.
- 5: Fuligo, Nigrum [...] excrementum, quod ex fumo caminis aut furnis adhaeret - Sadza.
- 6: Fullo, Qui purganda, poliendave vestimenta accipit - Knap, bleicharz, wałkarz.
- 7: Fullonius, Quod ad fullonem pertinet - Bleichowny.
- 8: Fullonica, [...] significat officinam fullonis - Bleichownià, wałkownia.
- 9: Fuluus, [...] qui ex rufo et viridi videtur esse mistus - Zołtawy.
- 10: Fumus, Vapor niger ex igni exhalans - Dym.
- 11: Fumosus, Quod fumum emittit -

strona: 440b

Dimiafty, dymny.

- 1: Fumeus - Dimu pełny. [...] fumo conditum.
- 2: Fumifer, Fumum afferens, fumofus - Dim mnozający.
- 3: Fumidus, Fumum referens, fumofus - Dimowi podobni.
- 4: Fumo, Fumum emitto - Kurzę łie.
- 5: Fumigo, Suffio, fumum facio - Okurzám.
- 6: Fumifico, fumigo, suffio, suffitum facio - Kadze, kurzę.

- 7: Fumificus, Quod fumum emittit - Dim cziniący.
- 8: Funda, Instrumentum e funiculo factum, quo funduntur, hoc est iactantur lapides - Proca.
- 9: Funditor, Qui funda dimicat - Ten ktori proca walczy.
- 10: Fundo, effundo, emitto, diffundo, dispergo - Leię, szmelcuię.

strona: 441a

- 1: Fusus, conflatus, vel liquefactus - Włany, rozpułzczony, szmelkowany.
- 2: Fuse, Abundanter, et copiose - **Dostalecznie** [!], szeroce.
- 3: Fufim, Sparfim - Włzędzie, itam yłam.
- 4: Fusio - Łanie.
- 5: Fusilis, Quod fundi potest [...], vel quod pronum est ad fundendum - Włany, rzecz każdą którą może być szmelcowaną.
- 6: Fusores, [...] qui ex metallo quopiam statuas, aliave opera fundunt - Czi ktorzi rozpułczwiłzy zaś **niecoleia** [!].
- 7: Fusorius, Quod ad fusionem, hoc est liquefactionem attinet, seu quod funditur, aut fundi potest - Do szmelcowanią szpółobny.
- 8: Fusura, Fusio, liquefactio - Szmelcowanię, rozpułzczenię.
- 9: Fundito, Saepe fundo - Włtawnie **łpię** [!].
- 10: Fundum, Ima pars cuiusque rei quae aliquid liquoris in se continet, vel ad continendum facta est - Grunt, dno.
- 11: Funditus, profus, a fundo - Zgruntu.

strona: 441b

- 1: Fundo, fundamentum iacio, ago, pono, constituo - Gruntuię, grunt zakładam.
- 2: Fundamen, et Fundamentum, solum, sedes, id supra quod quid struitur - Grunt, fundament.
- 3: Fundus, [...] quaeuis possessio rustica - Dobra leżište, folwark.
- 4: Fungor, [...] officium aliquod exerceo, munus obeo - Wzład na **łobiemam** [!].
- 5: Functio, actio, gestio - Wzład.
- 6: Fungus - Grzib.
- 7: Fungosus, Quod est rarum et leue ad similitudinem fungi - Dziurkowaty, **iakogebka** [!].
- 8: Funginus, Quod est ex fungo -

strona: 442a

Grzibowi podobny.

- 1: Funis, Reftis ex cannabe aut alia materia contorta - Powroz, fznur.
- 2: Funalia, [...] faces ex contortis funibus, cera, aut pice circumdatis - Łańą fwieca, fakła.
- 3: Funambulus, Qui graditur per funes - Kuglarzbiegający po powroziech.
- 4: Funarius, reftio - Powroznik.
- 5: Funiculus - Powrozek, fznurka.
- 6: Funus, Pompa quae fit in exequiis mortuorum, exequiae, fupremi diei celebritas - Pogrzeb.
- 7: Funereus, Funebris - Do pogrzebu przinależący.
- 8: Funebris, Quod ad funus pertinet - Pogrzebowy.
- 9: Funero, Iufta mortuo perfoluo, pompam funebrem duco - Na pogrzeb ide, łogrzebąm [!].
- 10: Funestus, Perniciofus, exitialis, inquinatus -

strona: 442b

Szkodliwy.

- 1: Funesto, Caede polluo, funere inquino - Mordem ofzpecąm.
- 2: Fur - Złodzey.
- 3: Furunculus - Złodzeiek.
- 4: Furinus, Quod ad furem pertinet - Do złodzeca [!] przinależający [!].
- 5: Furtum, [...] contrectatio rei frauduloſa lucri faciendi gratia - Złodzeiſtwo.
- 6: Furtim, [...] latenter, clam - Kriiomko, poczichu.
- 7: Furax, [...] qui procliuis eſt ad furandum, qui a furto abſtinere non poteſt - Skłonnii do złodzeiſtwa.
- 8: Furacitas, Procliuitas, ſeu inclinatio ad furandum - Złodzeiſtwo [!].
- 9: Furtius, Quod furto ablatum eſt - Vkradziony.

strona: 443a

- 1: Furtiue, [...] furtim - Vkradzenie, potaiemnie.
- 2: Furtificus, Quod furtum facere ſolet - Ten ktori złodzeiſtwa prziwikł.
- 3: Furor, Furtum facio, clam alienum aufero, compilo, expilo, clam eripio - Kradne.
- 4: Furca, Inſtrumentum quo ſtramenta feruntur - Widły.
- 5: Furcula - Widelky.

6: Furcifer - Lotrzik ktori dłaniecznoti iakiey mułiał na łzi nołicz widły miałto łzubienice, łzubienicznik, wiłzieliec.

7: Furfur, Purgamentum farinae - Otręby.

8: Furfurofus, Quod furfures habet admistos - Ottrebiałty, napoly zotrębamy.

9: Furnus, In quo panis coquitur - Piec chlebowy.

10: Furnaceus, Quod in furno coctum est - To co wpieczu iest vpieczono.

11: Furnaria - Pie karłtwo [!] .

strona: 443b

1: Furor, Grauior, diuturniorque mentis alienatio - Szalenłtuo, zapalenię.

2: FVRIAE - Trziboginy łzalienłtwa, ktore wpielklic [!] meczą złołniki. Deae furoris

3: Furialis - Szalony, włcziekły.

4: Furiosus, Furens, furibundus, vesanus - Szala, zapalcziwy.

5: Furiose, Demeter, infane, furenter - Szalenie.

6: Furo, Furiofus fum, furore exagitor, infanio, bacchor - Szaleie.

strona: 444a

1: Furenter, infane, more furiofi - Szalenie.

2: Furio, Furore concito, in furorem ago - Szalonim czinię.

3: Furiatus, Furore concitatus - Do łzalenłtwa zapalony.

4: Furibundus, furens - Szaleiacy, włcziekaiący łie.

5: Furuus, Niger, ater, obłcurus - Czárny.

6: Fulcina, Telum [...] quo piscatores figunt anguillas - Ofc ktorą riby biia.

7: Fulcus, Color subniger, id est, non plane niger - Czarnawy.

8: Fulco, [...] fulcum, hoc est, subnigrum facio - Prziczerniam.

9: Fulcator - Ten ktori oczernia, farbierz.

strona: 444b

1: Fultis, Baculus, łtipes - Kiey.

2: Fultuarium, Poena quae fulte infligitur, verberatio et castigatio quae fit fultibus - Kiiowanię, kiiem zbicę.

3: Fusus, Inftrumetum quod mulieres nendo digitis voluunt - Wrzecziono.

4: Futilis - Sczebiot, ten ktori nic zataic nie może, łczebiot. [...] qui continere tacenda non poteft, fed ea effundit

5: Futilitas, Vanitas, leuitas - Lekkomiflność **wmonie [!]** .

6: Futile, [...] futiliter - Lekomiflnię, niepotrzebnie.

7: Futio, Effundo - Szczebieczę.

8: Futurus, Confequens, infequens, pofterus, reliquus, impendens - **Przifzi [!]** .

strona: 444a

G

1: Gabalus, crux, fiue patibulum - Szubienica.

strona: 444b

1: Gabata - Miśa głębeką. Vas concauum

strona: 445a

1: Gabinus cinctus - Płafzc łzeroki. Toga

2: Gadira - Przegrodzenie. [...] feptum

3: Gagates - Gagatek.

4: GALACTOPOTAE, Lactis potu vtentes - Mlieko piiacy, mlieczko.

strona: 445b

1: Galba - Iodłowi robąk.

2: Galbanum, Succus [...] fiue lacryma ferulae in Syria nafcentis - Gałgán. ¶ Galbanum [...] genus veftimenti delicatorum, a colore albo, ac fublucido, quod nullos habet pilos - Vbior biało.

3: Galbanatus - Biało przibrany.

4: Galbinus, Mollis et lafcuius - Mięky, fubtilny.

5: Galbulus, Pilula cupreffii arboris, in quo femem reconditur - Cyprafłowi orzech.

6: Gale - Láfica.

7: Galea, Inftrumetum [...] ferreum ad capitis munionem inuentum - Helm łziłżak.

strona: 446a

1: Galeo, Galeam induere - Helm wftawiam.

2: Galeatus, Galea indutus - Ten ktori helm na głowie ma.

3: Galerita, [...] alauda - Skowromek.

4: Galerus, fiue galerum, Pileus rotundus - Bieret.

5: Galerculus, fiue galericulum - Czapeczka, bieretek.

6: Galla - Dębianki.

7: GALLIA - Fraⁿcuską zemia.

strona: 446b

1: Gallicae - Szkornie ktorich na dęszcz poziwią. Genus calceamenti, quo vtuntur Galli pluuiiofo tempore.

2: Gallo - Wfzciekam fie.

3: Gallus, gallinaceus - Kur, kokot.

4: Gallina - Kokofz, kura.

5: Gallinaceus, Quod ex gallinis est -

strona: 447a

Kokofzy.

1: Gallinaceus, [...] gallus - Kur.

2: Gallinarius, qui gallinas curat - Ten ktori kokofzi karmy.

3: Gallinarium, Locus in quo aluntur gallinae - Kurnik.

4: Gallicinium - Czas ten wnocy, gdi kurowie poczinaią piąc. Pars noctis [...], qua galli cantant

5: Gallulo, pubescere - Miąfzo mowic poczinam, tracę difcant.

6: Gammarus, [...] cancer - Rak.

7: Gamos - Wefzelie. [...] nuptiae.

8: Ganea, et ganeum, Lupanar meretricum, guloforum diuerforium - Zamtuz.

9: Ganeones - Kurewnicy.

strona: 447b

1: Gangraena - Kancer choroba.

2: Gannio - Nafzczekuię tak iakolys.

3: Gannitio, et Gannitus - Szczekanię.

4: Gargarizo - Charkaiącz wimiwam. [...] liquorem ore hauftum faepe ad gurgulionem, id ef, guttur reuocare.

5: Gargarizatio, et Gargarizatus - Gargarizowanię, chrąchanię.

6: Garrio, [...] loqui, idque sine delectu et inepte - Iezikiem trzepie, fczebiocę, fzemrzę.

7: Garrulitas, Loquacitas - Szczebiotanię.

8: Garrulus, Inepte loquax - Szczebiot, zwąćz.

strona: 448a

1: Garum - Potrawa zikier y zielitek ribnich. Liquamen [...] ex intestinis pifcium fale maceratis

2: Garyophyllum, feu potius Caryophyllum - Gozdziky.

3: Gafter, feu Gafterium - Bania. Genus vafis ventricofum

4: Galtrimargia - Obzarftwo, trzenie brzucha. Nimia ingluuies

5: Gaudium, [...] laetitia, voluptas - weffelię, radofc.

6: Gaudeo, Laetor, exulto, triumpho, gaudio afficior - Weffelię fie, radofc mám.

7: Gaunacum, Vestimentum craffum - Gunka.

8: Gausape - Guniakoc.

strona: 448b

1: Gausapina, Villofae veftis genus, quo hyberno tempore, et frigido vtebantur - Suknia zgunie.

2: Gausapatus, Gauſapina indutus - Wgunie vbrany.

3: Gaza - Skąrb wielky. [...] lignificans opes, fupellectilem, et omne quod poſſidemus.

4: Gazophylacium - Sklep albo skrzinia gdzie pieniądze chowaią, skarbnica. [...] locus, in quo gazam, hoc eft, theſaurum, opes, aut pretioſiorem fupellectilem conferuamus.

5: GEDANVM - Gdansko.

6: Gehenna - Dręczenie, piekielni ogien.

7: Gelasini, dentes anteriores - Zeby przednieiſze, ktore wfmiechu okazuiefz.

strona: 449a

1: Gelu, Aquae concretio ex frigore - Mroz, zmarznienię.

2: Gelicidium, [...] gelu, et concretio aquae - Zamarzłość.

3: Gelo, [...] frigore aftringo - Zamarzån.

4: Gelaſco, [...] gelu aftringi - Vmarziwåm.

5: Gelatio, Congelatio - Vmarznienię.

6: Gelidus, Frigidus, congelatus, frigore concretus - Zimy jako kod [!] .

7: Gelide, frigide, timide - Barzo zimno, gnuſno, ocziablie.

8: Gemellar, Vafis genus [...], quod geminas menfuras contineat - Dwugarncową konew.

- 9: Geminus, duo, bini - Dwoiaky.
10: Gemellus - Bliznięta, dwoifty.
11: Gemellipara - Dwoie rodząca, blizniątrodzica.

strona: 449b

- 1: Gemino, Duplico - Powtorzam, dwoię.
2: Geminatio, Duplicatio - Powtorzenie.
3: Geminatim - Dwoifto.
4: Gemma, Oculus vitis quem primo emittit - Pęk na winney maczicy, oczka, pępe. ¶ Gemma [...] omnis lapis pretiofus - Perła, drogi kamien.
5: Gemmula - Pączek, perełka.
6: Gemmeus, Quod ex gemma est, vel quod in formam gemmae factum est - Perłowy.
7: Gemmo, [...] gemmas in vitibus, et arboribus omittere [*lege: emittere*] - Pączky wipufzczam.
8: Gemmans, inftar gemmae replendens - Ilnącifie.
9: Gemmatus, Gemmis instructus, et ornatus - Perłami obfadzony.
10: Gemmasco, [...] gemmas emittere, vel pullulare - Poczynam pączki pufzczac.
11: Gemmifer - Perły rodzący.
12: Gemmosus, Quod multis gemmis est ornatum, quod gemmis abundat - **Pepeł** [!] pełen.
13: Gemo, [...] prae animi angustia in sonum erumpo, lugeo, doleo, luctum et dolorem voce ostendo - wzdicham.
14: Gemisco, gemo - wzdicham.

strona: 450a

- 1: Gemitus, Sufpirium - **wefł chnienię** [!] .
2: Gemebundus, Abunde gemens - Tchnący.
3: Gemoniae - Hakami cziaagnienię.
4: Gemursa - Pecherz. Tuberculum sub pedum digitis nascens
5: Gena, [...] membrana tam superior, quam inferior, quae tegit oculum - Powieka, która oko okriwą.
6: Genauius, [...] gulofus - Obzerca.
7: Genealogia, Oratio generis originem ostendens - Rodzaiu opiffanie, wilicznię.

- 8: Genesis, Generatio, natiuitas - Rodzay.
- 9: Genethliaci, qui ex die et hora natiuitatis fortunam hominis ostendunt - wielzczkowie zpierzego dnia ktoregofie rodziemy.
- 10: Genethlia - Obchod narodzenia. [...] celebritates, quae fiunt natali die.

strona: 450b

- 1: Geniſta - Zarnowiec quibusdam, ptaſza ruta.
- 2: Geno, [...] gignere, generare - Rodzę.
- 3: Gentiana - Horiczka.
- 4: Gentiana pumila - Nozdrzek modry.
- 5: Genu - Kolano.
- 6: Genualia, Indumenta genuum - Podwiaska.
- 7: Geniculum - Członek wdzblie ſtaw. [...] ſtipulae, vel caulis herbacei internodia
- 8: Geniculatus, [...] quod frequentibus geniculis conſtat - Pełni ſtawow.
- 9: Geniculatim, [...] per genicula - Odſtawu doſtawu.
- 10: Genus - Rodzay, początek vrodzenia.

strona: 451a

- 1: Generoſus, Quod eſt nobile et praeclaro genere ortum - Szlachetny, vrodzony z ludzi zacznich, mąż prawy.
- 2: Generoſiſſimus - Sliachetni.
- 3: Generoſe, Fortiter - Meznie, ſliachetnię.
- 4: Generoſitas, Nobilitas - Szlachetne, vrodzenie
- 5: Generalis, Vniuerſalis, ad omnes pertinens - Poſpolity.
- 6: Generaliter, Vniuerſe, indefinite - Poſpoliczie, obecnie.
- 7: Generatim, Per ſingula genera, ſeu per ſingulas ſpecies - wſſedzie.
- 8: Genero, Gigno, foetum procreo - Rodzę.

strona: 451b

- 1: Generaſco, Naſcor - Rodzę ſie.
- 2: Generatio, [...] motus ad eſſentiam, acceptio eſſentiae, proceſſus in eſſe - Rodzenie.
- 3: Generator, Genitor, procreator, parens, ſator - Rodziciel.
- 4: Generabilis, Quod facile generatur - Vrodzainy.

5: Gener, Filiae meae vir - Moiey corky maz, ziec.

6: Gens, [...] natio - Rodzay, pokolenie, dom.

strona: 452a

1: Genticus, gentilitius - Iednego rodzaiu.

2: Gentiles, Qui ex eadem gente funt, quique idem nomen habent - Iednego miona y rodzaiu.

3: Gentilitius - Rzecz ktora właftna ieft temui rodzaiowy.

4: Gentilitas, Gentilium coniunctio, et neceffitudo - **Zprzi iaczielenię [!]** nęrodow.

5: Geographia - Ziemie oppiffanie. [...] terrae descriptio

6: Geometres, et Geometra, terrae menfor fiue diuifor - Ziemie rozmierzacz, wimiernik.

7: Geometria, terrae dimenſio - Rozmierzenie zemie.

strona: 452b

1: Geometricus, quod ad geometriam ſpectat - Do rozmierzenia zemie przinalezęcy.

2: GERMANIA - Niemieczka zemia.

3: Germen, [...] quod ex arborum oculis nafcitur: furculus [...] praegnans [...], generationis principium - Rodzay wipufzczanie.

strona: 453a

1: Germino, Pullulo, et germen emitto - Roſnę, pufzczam fie.

2: Germinatio, Pullulatio - Vipufzczanie, wiraftanię.

3: Germinaſco, germen emitto - wiraftam ktnę.

4: Germanus - Czy ktorzi fie ziednich vrodzieli rodzicow, właftny braczią. Iifdem parentibus natus ¶ Germanus [...] pro vero, et ſincero, hoc eſt non fucato, et non adulterato - Szczeri.

5: Germane, hoc eſt ſyncere, et in modum germani fratris - Braterskie, otworzifczcie.

6: Germanitas, [...] coniunctio, et vinculum quoddam neceffitudinis - właftne braterſtwo.

7: Gero, [...] porto - Nioffę.

strona: 453b

1: Geftus - Vczinek ſprawa.

2: Geftus, [...] compositio corporis et habitus quem in pronuntiando et dicendo obſeruamus - Poſtawa iakiei **ktowmowie [!]**, albo wſwich ſprawach poziwą.

3: Geftuosus, qui multum geſſit - **Poſtąwkęſtroięcy [!]**.

4: Geftio, Curatio, et adminiftratio - Sprawa.

- 5: Gerdius - Sprawca.
- 6: Gestio, [...] laetitiam animi [...] gestibus corporis exprimo - Radość vmisłem y ciałem **pokazaie [!]** .
- 7: Gestiens, exultans, laetans - wesełacifie.
- 8: Gesticolor, Gestum ago - łafzkuię.
- 9: Gesticator, Qui corporis gestu populum oblectat - łafzek łzafzek.
- 10: Gesticulatio, [...] faltatio, seu gesticulandi actus - łafzkowanie.
- 11: Gesticularia, mima, gesticulatrix, quae [...] corporis gesticatione populum oblectat - Kuglarka.
- 12: Gerulus, qui fert aliquod onus: pro baiulo - Tragárz.
- 13: Gestor, qui gerit siue portat - Ten ktori na łobie nołzy, nołicziel.

strona: 454a

- 1: Gesto, Saepe vel quasi perpetuo gero - Nołłę.
- 2: Gestatus - Nołłony.
- 3: Gestito - Nołłę, vřtawnie.
- 4: Gestatio, Vectio, portatio - Nołłenię.
- 5: Gestamen, Quicquid geritur - Brzemię, nołłenię.
- 6: Gestatorius, Quod ad gestandum et gerendum pertinet - Do nołłenia **przinaleza cy [!]** .
- 7: Gestatorium, [...] lectica, sella, siue carruca - Lektica.
- 8: Gerontopogon - Kozia broda.
- 9: Gerrae - Kofs pliecziony, plotky. Crates vimineae
- 10: Gerrones, Nugatores - Plotkowie.

strona: 454b

- 1: Gerusia - Senatu zeiscie. [...] conuentus senum
- 2: GETAE - Tatarzi.
- 3: Geticus - Tatarski. Quod est ex Getarum regione
- 4: Gibbus, [...] tumor dorfi aut etiam pectoris, ex spinae flexu enatus - Gárz.
- 5: Gibbus, Conuexus - Zgarbiony.
- 6: Gibber, Gibbo deformatus - Garbaty.
- 7: Gibbosus, Gibber, hoc est gibbo deformatus - Garbacz.

8: Gigas - Obrzim.

strona: 455a

- 1: Giganteus, quod est gigantis - To co poszło zobrzima.
- 2: Gigantomachia, Gigantum pugna - Válka miedzi obrzimamy.
- 3: Gigeria, [...] intestina [...] gallinarum - Drobie kokofzę.
- 4: Gigno, Genero, procreo - Rodzę.
- 5: Genitus, natus - Narodzony.
- 6: Genitus, Generatio - Rodzaji.
- 7: Genitor, Pater [...], qui scilicet genuit - Ocziec, ten ktori vrodziel.
- 8: Genitrix, Mater [...], quae scilicet genuit - Matka, ta ktorą mnie vrodziela.
- 9: Genitura, generatio, procreatio - Rodzeniej.
- 10: Genitalis, natalis - Do rodzenia przinalezacy, mieifcze **zktoregomifie [!]** vrodziely.
- 11: Genitale, membrum genitale masculi - Członek **emezki [!]** .
- 12: Genitiuus, quod ad generationem pertinet, quod vim habet generandi - Do rodzenia iposfobny.

strona: 455b

- 1: Genitiuus, pater, parens - **Rodziz [!]** .
- 2: Genius, [...] vniufcuiufque anima rationalis - Duch.
- 3: Genialis - Czielefni.
- 4: Genialiter, Opipare et laute - weszelię, z dobrą miřlią.
- 5: Genuinus, natiuus ac peculiaris - wlařny, przirodzoni. ¶ Genuini, dentes posteriores, qui in extrema gingiua in homine gignuntur nouiffimi - Trzeniowę zębi.
- 6: Genimen, [...] generatio - Rodzaji.
- 7: Giluus - Płowy. Color medius inter album et rufum
- 8: Gingidion. [...] certifolium - Trzebula.
- 9: Gingiua - Dziąřła. Pars [...] oris, cui dentes inhaerent

strona: 456a

- 1: Gingrio - Gęgam.
- 2: Girgillus, Instrumentum quo filia [lege: fila] reuoluuntur - Motowidło.
- 3: Gith, [...] Nigella Romana - Czárnuchá, pieprzycá.

- 4: Glaber, Quod est laeue et sine pilis - Oblazły, gładki.
- 5: Glabellus, Glabra [...], siue Glabella [...] interstitium, super cilia supra nasum determinans - Golizna nad nosem.
- 6: Glabreta, Loca fatis, stirpibusque nuda: quae et Calueta [...] appellantur - Suche miejscze naktorim nicz sie nie rodzy.
- 7: Glabro, Pilos auferre - Golię, obskubię.
- 8: Glabreo, Glaber sum et depilis - Oblazły.
- 9: Glabresco, glaber fio, pilos apud capillos siue plumas amitto - Oblezám.
- 10: Glabriones, [...] qui corpus glabrum, et pilis nudum habent - Gołowałsowie, goli na czelie.
- 11: Glacies, Aqua concreta gelu, quasi gelacies - Liod.
- 12: Glacio, frigore attingo, in glaciem conuerto - Vmarzom, lodowaczeię.
- 13: Glacialis, [...] id quod congelatur, et in glaciem conuertitur - **Lodawaty** [!]

strona: 456b

- 1: Glacitare - Gęgacz iakogęs.
- 2: Gladius, Ensis - Miecz.
- 3: Gladiolus, Paruus gladius - Mieczik.
- 4: Gladiatores, Serui [...], quos lanistae armorum artem edocebant, ut postea et pugnandi et in ludis delectandi causa in arena depugnarent - Szymierze.
- 5: Gladiatorie - Polzymiersku.
- 6: Gladiatorius, Quod ad gladiatores pertinet - Szymiersky.

strona: 457a

- 1: Gladiatura, Congressus gladiatorum - Szcieceń szymierskie, ganek szymierski.
- 2: Glans, Fructus quercus, roboris, esculi, cerri, ilicis, fagi, suberis - Zoładz.
- 3: Glandula, Significat carnem Glandulosam in fove - Poliedwica, podgarłek świni.
- 4: Glandulosus, Plenum glandibus - Garłowaty.
- 5: Glandium, Pars apri glandulosa, quae est circa ceruicem: vel ipsa ceruix - Stuka podgarłka.
- 6: Glandifer, Quod glandes producit - Zoładz rodzący.
- 7: Glandarius - Zoładzisty.
- 8: Glandatio, Glandium collectio - Zoładziu zbieranie.
- 9: Glarea, terra lapidosa - Piączyste albo kamieniste miejscze **wad** [!] rzekamy, burk.

- 10: Glareola - Piaŝczy ŝkamikamy.
11: Glareosus, Quod abundat glarea - Piaŝczyfty, kamienifty.
12: Glastum -

strona: 457b

Farbownik, farbowne ziele, Graecis Ifatis.

- 1: Glauciolus, [...] equus qui felineis oculis est - Kon ŝzarichoczi.
2: Glaucito - Pifzczęia **koŝzczinię** [!] .
3: Glaucus - Szarawyna poŝi zzołtim.
4: Glaucinus - Szarozołty.
5: Glaucoma - Szarizna woku.
6: Glaucopis - Pani ŝzarego wzroku. [...] habens oculos caefios.
7: Gleba, Fruftum terrae - Skiba roley.
8: Glebula - Skibka roley.
9: Glebofus, quod glebae in morem est conuolutum, vel quod glebis abundat - Gruzłowaty.

strona: 458a

- 1: Gleŝŝum, [...] fuccinum, vel electrum - Burŝŝtin.
2: Glis - Szczurek.
3: Glirarium, pro loco in quo nutriuntur glites - Szczurkow gniąŝdo.
4: Gliŝco, Creŝco, augeor, inualeŝco - Mnoŝe ŝie, ząrzefie. ¶ Gliŝco [...] ardeo, vehementer cupio - Wielce pozadąm.
5: Globus, [...] corpus ŝolidum, vndequaque rotundum - Kula, okkrąŝ.
6: Globulus, Paruus globus - Kuleczka.
7: Globositas - Okrąŝłosc.
8: Globosus, rotundus, ŝpiŝŝfatus - Okkrąŝły.
9: Globo, aliquid rotundum facio, et in formam globi redigo, conglobo - Okkrąŝąm.
10: Glocido - Gdączę.
11: Glocio, glocido - Kwokąm.
12: Glomus, [...] filum, vel aliquid ŝimile in globi figuram conuolutum - Kłębek.
13: Glomero, Implico, et in globi ŝpeciẽm formo, ŝiue filum in globi figuram conuoluo - Na kłębek wiię, tącząm.

14: Glomerarius - *Zwyaez [!]* .

strona: 458b

1: Glomeratio - *Wicziewkłebek [!]* .

2: Glomeramen, monticulus glomi formam referens - Gorka okkrągła.

3: Gloria, [...] frequens de aliquo fama cum laude - Sława, chwąła, poccziwosc.

4: Gloriola - Mąła chwąła poccziwosc.

5: Gloriosus, Gloria dignus, praeclarus, cui laus et gloria tribuitur - Sławni, wielkiey chwąły.

¶ Gloriosus [...] significat Ostentatorem, et qui nimium se praedicat - *Py fzny [!]* , fąm siebie chwąłący.

6: Glorioso, Cum gloria et laude - Sławnie, Spoccziwoscią.

7: Glorior, Iacto, me effero et praedico - Chłubiefie, chwale fie.

8: Gloriantus, [...] gloria et praedicatione dignus - Sławy godny.

9: Gloriatio, Gloriosae praedicatio - Chwalenię.

10: Glorinator, [...] qui inaniter se effert ipse et iactat - Chłubca.

11: Gloriantus, Qui abunde gloriatur - Chłubny, pyfzny.

12: Glos - Mego, *bratazona [!]* . [...] fratris vxor

13: Glofsa - Ięzik. [...] lingua Glofsae [...] pro interpretationibus ponuntur - Wikład, glozowanie.

14: Glofsaria, Feretra, mortuorum conditoria - Skrzinia vmarlich.

strona: 459a

1: Gloffographi - Wikładacze słow *trudnuyfzich [!]* bądź piffanim albomowienim. [...] qui gloffas, hoc est obscuriores et minus vfitatas voces interpretantur.

2: Glotorare - Kłapac iako *hocziąn [!]* .

3: Glottis, Lingula asperam arteriam operiens, quae et epiglottis dicitur - Czopek.

4: Glubo, Pellem vel corticem detraho, deglubo, excortico - łupię, odzierąm.

5: Gluma, Folliculus grani frumentarij - łuską skouezka na zićię.

6: Gluten, et Glutinum - Kley.

7: Glutinosus, Tenax - Kleiowaty.

8: Glutino, Coniungo, ferrumino - Skleiąm.

9: Glutinamentum, Compactio, coniunctio - Skleienie.

- 10: Glutinator - Skleiacz.
11: Glutio, Deuoro - Połykam.
12: Gluto, gulofus - Połikacz.
13: Glutus, [...] pro coacto, vnito, et bene subacto - Rozdziałany.
14: Glycyfide - Piwonia. [...] Paeonia
15: Glycyrriza - Lákricya.
16: Gnaphalium - Kocánki.

strona: 459b

- 1: Gnaphalon - **Ofrizkizsukna [!]** . Gnaphalon [...] ea, quorum natura mollis, candida, et omnino lanea est - Mazioch, rozkofzniczek.
2: Gnarus, et Narus, Nauus, Sciens, peritus - Biwały, wiadomy.
3: Gnaritas, Scientia, peritia, astutia - Wiadomosc, biwałosc.
4: Gnare, Perite, et quandoque aperte - Wiadomie, iawnie.
5: Gnathos - Policzek. [...] gena, maxillave [...] aut bucca.
6: Gnatus, Filius - Syn.
7: Gnauus, et Nauus, Celer, strenuus - Ochotny, czerstwy.
8: Gnauiter, diligenter, accurate, studiose - Czerstwie, zochota.
9: Gnoma, Genus [...] machinae, qua regiones agrorum dignoscuntur - kamien albo słupik granice dzielący.
10: Gnomon - Raczka na zigarze, pokazatel. [...] stylus in medio horologij solaris

strona: 460a

- 1: Gobius - Kiełbik. [...] gobio
2: Goetia - Oczarowanie. Incantatio, impostura, praestigiatura.
3: Gonorrhoea - **Czerwonaniemoc [!]** , bieganka.

strona: 460b

- 1: Grabatus - łoznica, łozkomale, pieliefz. Lectus exiguus
2: Gracilis, gracilentus, Tenuis, macilentus - Szcupły, cienky.
3: Gracilitas, Corporis habitus tenuior - **Szczupłocz [!]** , cienkosc.
4: Gracilefco, gracilis et tenuis fio - Czienczeię, łzczupleię.
5: Gracus, fiue [...] Graculus - Kawka.

6: Gradus - Słopien. poštepienie.

strona: 461a

1: Gradior, Vado, incedo, ambulo, eo, progredior - Lekopoštepuie.

2: Grefsus, Progreffus, inceffus, ambulatio - Krok.

3: Gradatus, In modum graduum factum - Wsłopnie vcziniony.

4: Gradarii equi qui sine succuffatione molliter incedunt - Inochodnik, lekonos.

5: Gradatim, per gradus, ordine - Lekko, porzątkiem, poštepuiac, ziednego słopnia na drugi.

6: GRAECIA - Greczka zemia.

strona: 461b

1: Graecari, [...] conuiuiis et computationibus operam dare - Lezcz a pic, vtraczac.

2: Graecoſtasis - Greczkie ſtanowisko. Quali Graecorum ſtatio

3: Grallae - Grelle, ſzczudła. Fuſtes furculas habentes, quibus nituntur qui ſuper iis ambulant.

4: Grallator, qui grallis graditur - Szczudło, na ſzczudliech chodzacy.

5: Gramen - Tráwa.

6: Gramineus, Quod ex gramine eſt factum - Trąwiany, ztrawi vcziniony.

7: Graminoſus, Plenus gramine, gramine abundans - Trawy pełny.

8: Gramoſus, ſiue Graminoſus, id eſt lippus - Lipkich oczci.

strona: 462a

1: Grammateus, Scriba publicus, qui publicas tabulas ſcribit, et cuſtodit - Piſarz.

2: Grammatophylacium - Grod **gdzi** [!] chowaią kſzięgy, albo z **apiffi** [!] . Locus vbi tabulae [...] afferuantur

3: Gramme, Graeci dicunt quam Latini lineam - Linią.

4: Grandis - Wielki, vrodziwy.

5: Grandiuſculus - Roſły.

6: Granditas - Wzroſt, vrodząy.

7: Grandaeuus, Quie eſt prouectionis aetatis, quali grandis aeui, ſenex - Wielki, prziftarſzemu.

8: Grandaeuitas, ſenectus grandis, aeuitas - Wielką ſtarosc.

9: Grandiloquus, Qui grandi et ſublimi dicendi genere vtitur, quie nihil humile loquitur -
Wimowny mowiący owiel kich rzeczach.

10: Grandiculus - Przy wieczemu.

11: Grandio, Grandem facio - Wielkim czynię, rozszerzam.

strona: 462b

1: Grandefco, Creſco, grandis fio - Rozraſtam ſie, roſne.

2: Grandigro, [...] grandi gradu eo, magnum gradum facio - Szeroko krocę.

3: Grando, Pluuia in aëre gelu concreta- Grąd.

4: Grandinofus, Quod abundat grandine - Gradu pełny.

5: Grandino - Grad puſzczam.

6: Granum, [...] ſemen frugum - Ziarno.

7: Granarium, Locus in horreis ſeruandis ſeminum granis paratus, vel in quo grana frugum reponuntur - Szpichlers, mieſzcze **gdzezito** [!] chowaią.

8: Granatus - Pomaranczowi

9: Granatum, [...] pro malo punico - Granatowe iabłko.

10: Granofus, Quod granis eſt refertum - Ziarn pełny.

11: Granifer, Ferens et producens grana - Ziarna rodzący.

12: Graphe, Scriptura - Piſmo, pozew.

13: Graphice, Ars pingendi, pictura - Nauka malarſtwa.

14: Graphis - Czien malarsky. [...] delineatio futurae picturae

strona: 463a

1: Graphium - Grafka. Stylus ferreus, quo veteres in cereis pugillaribus ſolebant ſcribere.

2: Graphicus homo - Człowiek **zewfziftkime** [!] godny, doſkonały.

3: Graphice, eleganter, polite, venuſte, accurate - Pieknię, ozdobnie, zkunſtu.

4: Graphiarium, Theca in qua graphia et ſtyli reponuntur, quibus ſcribere et pingere ſolebant - Kałamarz, pernał. [...] theca graphiaria

5: Graſſor, [...] cum impetu et vehementia incedo - Iako **zbuica** [!] odzieram. Graſſor, [...] ſaeuire in aliquem, vel vi aliquem adoriri - Plundruię, gwałtem biore.

6: Graſſator, [...] qui vias obſidens, obuios aut veſtibus aut pecunia ſpoliat - łotr, zbiiączna drogach, **zbuica** [!] .

7: Graſſatio, [...] actus ipſe graſſandi - Obieranie na drogach, plundrowanię.

8: Graſſatura, [...] graſſatio - **Zbuiſtwo** [!] .

9: Gratia, [...] beneficium: [...] quod gratis nobis detur - łaska, dzęk.

strona: 463b

1: Gratus, Qui meritam gratiam perfoluit, qui beneficia accepta meminit - Wdżęczny.

2: Grate, Grato animo - Wdżęcznię.

3: Gratiofus, [...] Qui gratia apud omnes plurimum valet, vel qui omnium gratiam et fauorem fibi facile conciliat, quod fere fieri folet obfequio, et morum comitate - Wdżeczny, włudzi wżiety.

4: Gratiofe, Cum gratia - Wdżęcznie, łaskawie.

5: Gratis, Gratuito, fine praemio, aut pretio - Darmo, złasky.

strona: 464a

1: Gratuitus, Quod datur gratis, id est, fine praemio aut pretio - Złasky dani, wżiniony, nienągodni.

2: Gratuito, Gratis, fine pretio - Darmo, bez nągrody.

3: Grates, [...] gratia, quae referri debet pro accepto beneficio - Dzięk.

4: Gratificor, Rem gratam facio - Wdżięk czinię, poślugę czinię.

5: Gratificatio - Poślugi wżinięnie.

6: Grator, Gratulor, laetor ob felicitatem vel commoda, gaudeo - Raduięście, węselęście.

7: Gratabundus, Gratulabundus - Raduiecięście.

8: Gratanter - Zdziękiem.

9: Gratulor, Grator, gratulationem facio, laetor - Węflele fie, radość pokazuię.

10: Gratulatio, Testatio gaudij ob foelicem successum - Winżowanie łzcześcia, radość.

11: Gratulabundus, Valde gratulans - Barzołzczeńcą [!] zicżączi.

strona: 464b

1: Grauis, Significat ponderosum - Czięłzky, wążny. ¶ Grauis [...] pro constanti et feuro, quadamque autoritate et grauitate praedito - Stateczny, powazny.

2: Grauitas, Pondus, ponderositas - Cżieżar.

3: Grauiter, Molestae, aegre - Ztrudnoscia, zobrazanim.

4: Grauedo, Capitis morbus quum humor crassior ex cerebro in nares decumbit, easque claudit, vocem obtundens, et tussim siccam mouens - Sapka, łznupka.

5: Grauedinofus, Qui grauedine infestatur, quique ad eum morbum est procliuior - Nozdrzafty, łapkę miewaiący.

6: Graueolens, Quod male olet, quod grauem habet odorem - Smrodliny [./], śmierdzący.

7: Graueolentia, Grauis odor - Smrod wielky.

8: Grauo, Onero, siue graue reddo - Obciążam.

strona: 465a

1: Grauor, Molestor, offendor - Obciążam się.

2: Grauatus - Obciążony, zatrudniony.

3: Grauate, Inuite, non libenter, cum molestia, aegre - Strudnością.

4: Grauefco, Grauis fio, oneror - Ciężęię.

5: Grauidus, Onuftus, grauis - Ciężzky, obciążony.

6: Grauiditas, Praegnatio, conceptio - Poczęcie płodu wziwocie.

7: Grauido, [...] mulierem grauidam reddo - Brzemionną czynię, młode zaczyniam.

8: Grauidari, grauidam fieri - Brzemieniem obcziezic.

9: Grauiloquus, Grauter loquens - Powaznomowca.

10: Grauaftellus, Senior - Powazka.

11: Grex - Stado.

12: Grego, colligo, congrego - Zgromadzam.

13: Gregarius, Quod est ex grege -

strona: 465b

Doftada przinalezający.

1: Gregalis, Quod ex eodem grege est - Stadowy.

2: Gregatim, Per greges, id est, coniunctim, simul vna - W kupię, łpolnie.

3: Gremium - łuno.

4: Griphus - Łapka, łziątka, zawiełą mowa. Rete, łagena. Item aenigma, hoc est, fermo ita implicitus atque intricatus

5: Groma - Rozmiar.

6: Groffus, Ficus immatura - Figa niezrzała.

7: Groffulus - Mała a niezrzała figa.

8: Grues - Zoraw.

- 9: Gruo, Gruum more fonitum edo - Krukąm iako zorąw.
- 10: Gruma, Menfura [...], qua flexae viae ad lineam diriguntur - Miara ktorą krziwe drogi wiprafzczaiiąm.
- 11: Grumus, Terrae collectio, minor tumulo, quem etiam cliuulum vocamus - Breła.
- 12: Grumulus - Brełka.
- 13: Grundire, [...] Grunnire -

strona: 466a

Krząkam.

- 1: Grunnio - Krząkam.
- 2: Grunnitus - Krzák.
- 3: Gryllus - Swierc.
- 4: Gryphes - Gryf.
- 5: Grypus - Ten ktori nofsa krziwego ieft. [...] qui nafum habet aduncum
- 6: Guberno, [...] nauim rego - Rządzę, łteruię.
- 7: Gubernator, Rector nauis, qui clauum moderatur - Sternik, łprawca.
- 8: Gubernatrix - Pani ktorą rządzi.
- 9: Gubernatio, Proprie de nauis directione dicitur: [...] per tranflationem pro quauis adminiftratione accipiatur - Rządzenię, łprawowanię.
- 10: Gubernaculum, Caluus nauis, id quod nauis gubernatur, et regitur - Rudel wńzifie.
- 11: Gula - Garło. [...] fiłtula colli inferior

strona: 466b

- 1: Gulones, Gulofi - Zarłokowie.
- 2: Gulofus, Qui eft deditus gulae, vorax, comedo - Obzarti, zarłok.
- 3: Gulose, Luxuriofe, immoderate - Obzarcie.
- 4: Gummi - Gummi, zywica. et Gummis [...] gutta viłcofa
- 5: Gummitio, Illinitio [...] ex glutinofo illo arborum fucco, quae doliis fieri ſolebat - Polanie ziwicą.
- 6: Gummatu, Gummatae arbores dicuntur, quae gummi producunt - Drzewo sktorego gummi albo ziwica płinie.
- 7: Gummosus, Quod multum gummi habet - Pełni ziwice.

- 8: Gumminus, Quod est ex gummi confectum - Toco zgummi jest wczinonego.
- 9: Gurdus, Pro stolido - Bałamunt, wielki błazen.
- 10: Gurges, [...] locus [...] in flumine profundus, in quo aqua vertitur: quamuis generaliter de omni aquarum congerie dicatur: et de ipso etiam mari - Głębokosc w wodach, krąg w wodzie.
- 11: Gurgulio, [...] Curculio - Gardziel.
- 12: Gurgultium, [...] genus habitationis angustae - Chałupinka.
- 13: Gufto, Libo, labris primoribus attingo - Kofztuię.

strona: 467a

- 1: Guftatus, Guftus, hoc est, sensus ille quo sapores discernimus - Kofztowanie.
- 2: Guftus, Vnus ex quinque sensibus exterioribus, quo saporum diuersitatem discernimus - Smisł ten ktorim kofztuięsz, smak.
- 3: Guftatorium, Crater siue labrum [...], in quod aqua e fonte profluit - Naczynie ktorim kofztuięmi.
- 4: Gutta, Minima pars aquae, vel alterius materiae liquidae, quae et stilla vocatur - Kapka kropka.
- 5: Guttula - Kropeczka.
- 6: Guttatim, Per lingulas guttas - Kapięc.
- 7: Guttatus - Kropkami nakropiony. Quod colorem habet, maculis quibusdam in modum guttarum distinctum.
- 8: Guttans, [...] guttatim stillare - Kapięc.
- 9: Guttur, Pars colli anterior - Garło.
- 10: Gutturosi - Zodwisłim woliem podgarłkiem. quorum guttur tanquam spongia quadam intumescit
- 11: Gutturium, Vas ex quo aqua guttatim in manus datur, ab eo quod propter angustias guttatim fluat - Naliewka.
- 12: Guttus, Poculi genus, angusto collo - Naliewka.
- 13: Guttulus - Nęczinie małe zcziafnim nořzem, nęciewiczka.
- 14: Gygarthus, Lectus [...] in quo paralytici, menteque capti, quique vocantur daemoniaci vincti iactant sese - łozena ktorim szalone albo opetane przywiezięc.

strona: 467b

- 1: Gymnas - Czwiczenie, szkoła.
- 2: Gymnasium, Locus in quo fit exercitium - Miejsce dla ćwiczenia, szkoła.
- 3: Gymnaftes - Mistrz ten który ćwiczenia dogląda, mistrz szkolni. Praeceptor exercitiorum
- 4: Gymnaftica - Szkoła dla ćwiczenia. Ars seu doctrina, qua pueri exercentur
- 5: Gymnafticus, Quod pertinet ad exercitationem - Przyległy do ćwiczenia.
- 6: Gymnici ludi, [...] in quibus se nudi atque vncti exercebant palaeftitae - Gri dla ćwiczenia nalezione.
- 7: Gymnasiarchia, Gymnafiorum praefectura - Sędzią nad ćwiczącymi sie.
- 8: Gymnasiarchus, vel gymnafiarcha - Szkolny dozorca.
- 9: Gynaeeum, Locus secretior in aedibus, vbi solae mulieres degebant - Biaogłowski gmachy.
- 10: Gypfum - Gips, wapno. Materia [...] calci fimilis ex lapidibus exuftis

strona: 468a

- 1: Gypsatus, Gypfo illitus - Potin kowany, gypsem obielony.
- 2: Gyros, Circumuolutio in orbem, ambitus, circuitus, circulus - Okrag, okres.

strona: 468b

- 1: Gyro, Gyrum facio - Kraze.
- 2: Gyratus - Okrazifty, okrefioni.

strona: 468a

H

- 1: Habena, Retinaculum et lorum illud quo equi reguntur, et inhibentur - Vzda, cugiel.
- 2: Habenula - Vzdeczka, cuglick.
- 3: Habentia, [...] pro diuitiis - Maiętnosc.
- 4: Habeo, Obtineo, teneo, possideo - Mam.

strona: 469a

- 1: Habitio - Mianię.
- 2: Habitus - Mięny. [...] affectus
- 3: Habitus, Qualitas, et forma [...] corporis, et cuiusque rei - Kształt, odzianie.
- 4: Habitudo, Corporis habitus, corporis constitutio - Przirodzenie, yk kształt ciała.
- 5: Habilis, Quod est aptum, conueniens, accommodatum - Spogobny [!] .

- 6: Habilter, apte, commode - Spoffobnię, włafnie.
7: Habilitas, Conuenientia, aptitudo - Spoffobnośc.
8: Habito - Miefzkam.
9: Habitaculum, et Habitatio, Pro domo, et loco quem habitamus - Miefzkanie.
10: Habitabilis, Quod habitari poteft - Ofiadły.
11: Habitor, [...] incola - Obiwatel.

strona: 469b

- 1: Hac - Stam iedi.
2: Hactenus, [...] ad hunc vfque locum, ad hanc vfque rem - Az potąd.
3: Haedus, [...] foetus caprae - Kozieł.
4: Haedulus, Haedilus, et Haediculus - Koziełek.
5: Haedinus, Quod eft ab hoedis - Kozły.
6: Haedilia, [...] haedorum ftabula - KoziaRNA.
7: Haematinon - Czerwone fzkło. Vitri genus totum rubens
8: Haemorrhagia, [...] copiofus, immoderatuſque ſanguinis effluxus - Krwie vfcię.
9: Haemorrhois - Krwie czieczenieę ktore pochodzi zkarbu zadniego.

strona: 470a

- 1: Haereo, Adhaereo, rei alicui infideo et coniunctus ſum - Przilgnałem, wviazłem, zawisłem.
¶ Haereo [...] dubitare, et ancipitem eſſe - Watpię.
2: Haesito, [...] multum haereo, et progredi non poſſum - Pozoftawam, wiązne. ¶ Haesito [...] dubitare, et feſe explicare non poſſe - Wątpię, zaiakam fie.
3: Haesitatio, Dubitatio, cunctatio, et perplexitas - Wątpienieę.
4: Haesitor, Cunctator, et dubitator - Wątpiący.
5: Haesitantia, Haefitatio, titubatio, balbuties, et difficultas explicandi quod ſentias - Zaczietie wmwowieę.
6: Haeres, Qui defuncto ſuccedit in ius vniuerſum quod habebat - Dziedzic.
7: Haereditas, Succęſſio [...] in vniuerſum ius quod defunctus habebat tempore mortis - Dziedzicztwo.
8: Haeredium, Patrium praedium, quod nobis haereditate venit - Dobro dziedziczne.
9: Haeridiolum, [...] paruum praedium, quod nobis haereditate venit - Dziedziczina.

strona: 470b

- 1: Haeredipeta, Qui blanditiis, muneribus, et aliis huiusmodi artibus captat gratiam senum et viduarum, vt ab illis haeres instituat - **Dziedzictwa** [!] łądząci.
- 2: Haereditarius, Quod ad haereditatem pertinet - Dziedziczny.
- 3: Haeresis - Mniemanie iakie sobie **ktowibierze** [!], secta, wiara bądź zła **abodobrą** [!].
- 4: Haeresiarcha, Haereticorum princeps - Wodz sectarski.
- 5: Hagiographa - **Szietich** [!] piśma vchwalione. [...] scripta sacra, orthodoxorum omnium confensu in Sacrae scripturae canonem recepta.
- 6: Halobarches - Zupnik. [...] falis praefectum sonat.
- 7: Halcyon - Halcion ptak na morza sie mnożący.
- 8: Haliaeetus - Sokół. [...] falco

strona: 471a

- 1: Halicacabus - Piśe wiśnie.
- 2: Halieutica - Księga oribach. [...] volumina, in quibus tractatur de piscibus.
- 3: Hallux, vel Hallus, Pollex - Wielki palecz.
- 4: Halmades - Oliwki zaprawione. Oliuae [...], quae condiuntur muria.
- 5: Halo, Spiro, vel odorem emitto - Dech, tchnienie.
- 6: Halito, Expiro, halitum emitto - Tchnę.
- 7: Halitus, Spiritum significat - Dech.
- 8: Halos - Cirićiel **miefią, cowi** [!] **ókrągkoło** [!] mieśaca. [...] Latini modo coronam, modo aream circa lunam dicunt.
- 9: Halophanta - Lgarz naięty.
- 10: Halosis - Wzięćie zbroiną ręką, zwalczenie. [...] captio, vel expugnatio
- 11: Hama, Instrumentum ad incendium compescendum -

strona: 471b

Hąk do rozriwanią ognia.

- 1: Hamaxa - Kareta. [...] plaustrum
- 2: HAMAXOBII, [...] Hamaxobitae - Cerkafy.
- 3: Hammonium, Coloris genus vergentis in rufum [lege: rufum] - Płowi.

4: Hamus, Significat [...] exiguos annulos, ex [...] quibus loricas et eiusmodi alia confecta videmus - Członek łańcuchowy, wętka, hąk. ¶ Hamus [...] aliud instrumentum ferreum [...], quo linum pectitur - Szczec.

5: Hamulus - Hączek.

6: Hamatys, Hamo instructum et munitum - Hąkow pełny.

7: Hamatilis, Quod ad hamum pertinet - Hakowaty.

8: Hamiotae, Qui hamo ad piscandum vtuntur - Wętkaribiłowięcy [!].

9: Hamo, Curuo - Nakrzywiąm.

strona: 472a

1: Hara, Porcorum stabulum - Kąrmnik, świnski chlew.

2: Haringua, [...] significabat hostiam - Ofiara.

3: Hariolus, Futurorum diuinator - Wiefzczek.

4: Hariola - Wiefzczka.

5: Hariolor, Diuino, vaticinor - Wiefzczę.

6: Hariolatio, Actus ipse hariolandi - Wiefzczba.

7: Harmonia, Conventus, conuenientia, concordia, compositio - Zgoda w[sp]iewaniu [!], wdzieczne à zgodne śpiewanie.

8: Harmonicus, Quod ad harmoniam attinet - Wdzięcznie śpiewający.

9: Harpago, Instrumentum [...] ferreum in fine aduncum, quo in naualibus praeliis naues apprehenduntur - Hąk flifowsky.

strona: 472b

1: Harpago, Rapio, et tanquam harpagone subtraho - Hąkiem przyciągam.

2: Harpax - Burłztin. [...] electrum

3: Harpe, ensis [...] in summitate falcatus - Szablca.

4: Haruspex - Wiefzczek vpoganow prorokuiący, zoffiar zwierzecich. Qui harugis, id est, hostiis inspectis futura praedicit.

5: Haruspica, Diuinatrix - Prorokiny złtrzew zwierzecich.

6: Haruspicus, quod ad haruspicinam pertinet - Do prorokowania zzwierząt przinalezacy.

7: Haruspicina, [...] ars diuinandi ex caelis hostiarum extis - Wiefzczba zzwierząt offiarowanich.

8: Harufpicium - Wifzdzba.

9: Hafta, [...] instrumentum, ex ligno terete, cuspide praeferrata, qua milites in bello vtuntur -

strona: 473a

Szpis **ia kiego** [!] poſpolitie poziwaiana murzech, wlocznią.

1: Haftarium, Venditio auctionaria - Rzecz którą na przekup iest wiwolana.

2: Haftati [...] qui primi in acie cum haftis conſtitui ſolebant - Zołnierze na czele zſzpiffami
poſta wieny [!] .

3: Haftile, [...] quod ad haftae formam factum eſt, hoc eſt lignum teres, oblongum, cuiuſmodi eſt haftā - Drzewce.

4: Haftula regia - Słotogłow.

5: Haud - Nie. ne,]...] non.

6: Haurio, [...] extraho humorem, et educo ex aliquo profundo loco - Czierpam.

7: Hauſtus, Sorbitio, et eductio liquoris ex aliquo loco - Czerpanie, trunek.

8: Hauſtus, Abſumptus, deuoratus: abſorptus, demerſus - Ponorzony, pozarty.

9: Hauſtrum - Koło ktorim wode wicziagaia. [...] machinae genus rotam habens, qua calcata, aquam e puteis, vel fluminibus haurimus quod tympanum vocatur

10: Hebdomas -

strona: 473b

Tidzen. Hebdomada

1: Hebes, Obtufus, piger, et acumine carens - Tepy, głupy.

2: Hebeo, Hebes ſum - Tepieie.

3: Hebefco, Hebetior fio - Tepiec, poczinam.

4: Hebeto, Obtundo, obſcuro - Tepo czinie, Zaczmiwęm.

5: Hebetatio, Obtufio, corruptio, et obſcuratio - Zalepienie, oftrzą zgubienie.

6: Hebetudo, Hebetatio - Teposc.

7: Hebetefco - Tępim fieſtawam.

8: Hebetatrix - Cziemnoszcz cziniaca.

strona: 474a

1: Hecatombe, Sacrificij genus in quo ritus ſeruabatur, vt centenae vnus generis mactarentur victimae: vt centum fueſ, centum hoedi, etc. - Ofiara oftu zwierzetach **vcznioną** [!] .

2: Hecatontarchus - Setnik. Latini Centurionem vocant.

3: Hecta - Bambolik na chlebie.

4: Hectica, vel Hectice - Zimnica wkorzenioną.

5: Hecyra - Swiekra. [...] focus

6: Hedera - Blufzcz.

strona: 474b

1: Hederaceus, Quod ex haedera est - Blufzczowi.

2: Hedyosmos - Miętka. [...] Latini mentam vocant.

3: Hedymata - Słotkie potrawi. [...] condimenta

4: Hegeteria - Figi. [...] fructus fici

5: Hei - Auwe, biada, auch.

6: Helcyfma - Fus albo brud na złocie.

7: Helcium - Podpierfien. [...] instrumentum ante pectus equorum

8: Helciarij - Pobudzaiaci fie wrobocie fpolnie. Qui in navi onere funibus moliuntur, vel qui naues deducunt, subducuntve

strona: 475a

1: Heliaea, Maximum [...] Athenis iudicium - wielkie, fadi.

2: Heliochrysos, fiue heliochryfum - Suchotne ziele.

3: Helioftrophon - Podroznik.

4: Heliotropium - Nawrot.

strona: 475b

1: Helleborus, fiue Helleborum - Czarna ciemerzyca. Item, biała ciemerzyca.

2: Helleborosus - Ten ktori nad miarę ciemerzyce wziął. [...] qui plus hellebori fumpfit, quam par fuit.

3: Helos - Przigerzenie na oliwie. Vitium [...] oleae peculiare, et quaedam quafi folis inuftio, quam Latini nonnulli clauum, alij fungum, quidam etiam patellam appellant.

4: Heluacea, Genus ornamenti Lydij [...] a colore boum, qui est heluus, hoc est, inter rufum et album - Płowi.

5: Heluellae - Kapušta proftą, mała kapušta.

6: HELVETII - Szwaicerowie.

strona: 476a

- 1: Heluo, homo immoderatae voracitatis, prodigus, gulae ventrique deditus – łakomic, ozralec, łokac, marnotrawca.
- 2: Heluari, Luxuriari, luxuriae, et gulae operam dare – Zrac, łokac.
- 3: Heluatio, prodigalitas, voracitas, dilapidatio – Ozrałtwo, marnotrawienie.
- 4: Helucus – Przepicziu gnufni, zlieniałi. significat languidum et semifomnum, et helterno vino languentem.
- 5: Heluus, Color medius inter rufum et album – Debnei farbi iako s kora [!] bywa vdab wlozona.
- 6: Heluolus – Pleśniwei farbi. Quod accedit ad heluum colorem, sed tamen dilutiorem
- 7: Helxine – Nocy dzien.
- 8: Hem – weize.
- 9: Hemeresios – Iednego dnia, praca. [...] diurnus
- 10: Hemerocallis – Lelia polną.
- 11: Hemerodromi – Połstarze ktorzi na ieden dzien daleko wiezdzaia, zawodnici. [...] curfores qui die vno ingens spatium cursus emetiuntur.
- 12: Hemicranici – Boleiaci wpolgłowi. [...] qui dimidia parte capitis laborant
- 13: Hemicyclos – Polcerkliowi, wpołi okrazoni. [...] cathedra semiotunda facta in medij circuli formam.

strona: 476b

- 1: Heminarius, Quod heminae menfuram habet – Zydlikowi, mali.
- 2: Hemiplixia – wpolłiackiem zaracenie. Paralyfis, semiapoplexia
- 3: Hemisphaerium, Dimidia sphaera, caeli dimidium – Połkulie, polokregu niebieskiego.
- 4: Hemistichium, Versus dimidiatus – Poł wierfza.
- 5: Hepar, [...] iecur – wątroba.
- 6: Hepatarius, Ad hepar pertinens – watrobny.
- 7: Hepatici – Boleiacy na watrobe. Qui ex hepate laborant

strona: 477a

- 1: Hepialus – Motil. Papilio
- 2: Hapsema – winna zuffka. Muftum ad tertiam partem decoctum

- 3: Hepteres – łodz ofiedmi poiazardach zobuŝtron. Naus [..] ŝeptem habens remorum ordines.
4: HERA – Goŝpodze. Iunonis nomen apud Graecos.
5: Heracleon, ŝiue Heraclion – Czyrwona lebiotka.

strona: 477b

- 1: Heraclius, ŝiue Heracleus – Magnes, kumien [!] zela zo [!] cziągnący. Lapis occulta quadam naturae vi ferrum ad ŝe trahens [...].Heraclius [...] ad quem auri bonitatem exploramus: quem et Lydium et coticulam appellant – Kamien na ktorim probuia złota.
2: Herba – Ziele.
3: Herbula – Ziołko.
4: Herbaceus, quod eŝt ex herba – Zzioł vcziniony.
5: Herbeus, Viridis, vel herbae colorem habens – Zielony.
6: Herbarius, Quod ad herbas pertinet – Rzecz ktorą doziołprzinaleszy [!] .
7: Herbarius, Qui herbas earumque vires cognofcit, et ex iis medicamenta efficit – Zioła ŝadzący, y ich mocz rozumieiaczy.
8: Herbifer, Herbas efferens – Zioła rodzący.
9: Herbilis, Quod herba paŝtum eŝt – Trawni.
10: Herbeŝco, [...] herbam efferre, vel in herbam conuerti – wtrawefie obrakam [!] .

strona: 478a

- 1: Herbosus, Herbis abundans – Zioł pełny.
2: Herbigrada cochlea quae ŝuper herbam graditur – Slimak.
3: Herbidus, herbofus, plenus herbis – Trawi pełni.
4: Hercius – Krata nad broną zawieŝzoną. Septum quod portis obiicitur vt porta catarrhacta ŝiue pendula
5: Hercule, et Hercle, Hercules, Mehercules, et Mehercule – Zaprawde.

strona: 478b

- 1: HERCYNIA – Czarni las.
2: Herebus, profunditas inferorum – Piekło.
3: Heri, [...] heŝterno die – wczora.
4: Heŝternus – wczoraŝczy.
5: Hericius – Ięz.

6: Herinaceus, Echinus terreſtris, qui et hericius dicitur - Gez.

strona: 479a

1: Hermenia, [...] dictio, [...] interpretatio - wkład.

strona: 479b

1: Hermoglyphus - Sznicarz obrazow. Statuarius

2: Hermopolium - Kram gdzie przedaią bałwani. Officina [...] vel quiuis alius locus in quo hermae, hoc eſt ſtatuae vel ſigna vendebantur.

3: Hermupoa - Szczyr.

4: Hernia, Morbus [...] ſcroti intumeſcentis - Przepuklina, albo klin.

5: Herniosus, Qui herniam patitur - Przepukły.

strona: 480a

1: Heros - Sławni mąż, riczerz, awoła nyzmiona wielkiego maz zacni. [...] heroes viri nobiles et illuſtres

2: Heroicus, Illuſtris, nobilis, egregius, eximius - Doſławnich a wielkich rzeczy przinalezacy.

3: Heroides - Panie **słwne** [!] . [...] foeminae illuſtriores

4: Heroina, [...] foemina illuſtris - Pani zacna.

5: Herus, Dominus - Pań.

6: Hera, Domina - Pany, goſpodze.

7: Herifuga, Fugiens herum - Przed panem vcziekaiący.

8: Herilis, Quod eſt heri, quodque ad herum pertinet - Pansky, goſpodarsky.

strona: 480b

1: HESPERVS. [...] Serotina ſtella, et Veſper [...], et Veſpertigo, et Lucifer, et Venus - Zwierzeca gwiazda.

2: Heſternus, Quod heri fuit - wczoraifzy.

3: Heterocliton - Rozno skłaniam.

4: Heterogenius - Roznego rodzaiu. Quod eſt alterius generis

5: Heteromaſchala - Gunia. Veſtimenta, quae ex altera tantum parte villoſa ſunt

6: Heu - Owe, biada.

strona: 481a

1: Heus - Choicam.

2: Hexaclinon - Isba wktorei fzełc łtołow łtanie. [...] łtabadium, hoc ełt, coenatio łex lectos coenatorios capiens.

3: Hexagonum - Szełciogranatowi. Sex angulorum.

4: Hexametrum - Na fzełc rozmierzoni. Quod ełt łex menłurarum, fiue pedum

5: Hexaphorum - Lektikaktora fzełc łług **nołti** [!] . Leticam łignificat, quae a łex łeruis lecticariis ferri łolebat.

6: Hexaftichum - Ieczmiem. Hordeum

7: Hexeres - łodz ołzełczy poiazardach. Naues [...] quae łex ordines remorum habent.

8: Hiberis - Kołłek.

9: Hibifcus - wielki łlaz. [...] althea

10: Hic, łfte et Ille - Ten.

strona: 481b

1: Hic, In loco, in hoc loco - Tu, na łim, miełłca.

2: Hinc, de loco - Stąd.

3: Hac, per locum - Samtedy, owedy.

4: Huc, ad locum - Sam.

5: HIERONYMVS - Geronim.

strona: 482a

1: Hierophanta, AEdituus, łacrorum cułtodiae praefectus - Zakriłłtąń, kołłcielny.

2: Hierophylax, Cułtos łacrorum - Stroz kołłcielny.

3: Hila, Inteftinum tenue - Czienkie ielito.

4: Hilaris, Iucundus, laetus, facetus - wełłoły.

5: Hilarulus - Prziwełłelłzim.

6: Hilaritas, Fełłiuitas, iucunditas, łuauitas, laetitia - wełłołłc.

7: Hilare, et Hilariter, Laete, cum hilaritate - wełłelie.

8: Hilaritudo, [...] pro hilaritate - wełłołłc.

9: Hilario, Laetitiam iucunditatemque adfero, exhilaro, oblecto - Obwełłeląm.

10: Hilarełłco, Hilaris fio - Poczińąm **wełłołłbic** [!] .

11: Hilla - Kiłłzka, ielito.

strona: 482b

- 1: Hilum, Punctum illud nigrum quod in fummitate fabae cernitur - Paczek ow czarnawi na łtręku grochowim.
- 2: Hilum [...] pro re exigua fumitur, quae parui vel nullius pretij est - Niczemufie niegodzący.
- 3: Hinnio - Rzám.
- 4: Hinnitus - Rzanie.
- 5: Hinnus - Muł ktori fie skonia, a zoflice vrodziel. Animal quod ex equo et afina nascitur.
- 6: Hinnulus, Ceruorum caprearum, capreolorum, damarum et fimilium foetura - Młodi ielonek, łania, łarnka, abotim podobne. [...] pro paruo hinno
- 7: Hinnibunde - Rzaiąc.
- 8: Hio, [...] ore aperto łpiritum emitto - Ziewám.
- 9: Hiatus, [...] apertio oris, et labiorum diductio - Ziewanię, rozpadnięnię, rozłupienię.
- 10: Hiłco, [...] labra diducere, et loquendi gratia os aperire - Ziewám, vłta otwarzám.
- 11: Hiałco, Hiare, et aperiri - Padam fie iako owoc dozrzały.
- 12: Hiato, [...] łaepe, vel multum aperior -

strona: 483a

Szeroko fie nalupuię, padám.

- 1: Hippace, Cafeus [...] ex lacte equino - Ser konsky, zmileka konskiego vcziniony.
- 2: Hippaco - Prętko tchnę. [...] animam celeriter duco
- 3: Hippago - Prum. Genus nauigij conuehendis equis aptum
- 4: HIPARCHVS - Koniufzi.
- 5: Hippeus - Kometa podobną brodzie. Cometae genus equinas iubas imitans
- 6: Hippocampae - Morski kon. Equi marini

strona: 483b

- 1: Hippocomi - Roztrucharze konłczy. Mangones ab equis curandis
- 2: Hippodromus, Locus in quo curfu exercentur equi, curriculum equorum, planities in qua certatur curfu abłque pugna - Szranki wktorich na koniach biegaia.
- 3: Hippogłofła, fiue Hippogłoffum - Konski ięzik.
- 4: Hippolapathum - wielki łopian.

strona: 484a

- 1: Hippomachia, Pugna equeftris - Zbiianie fie albo gonitwa na koniach.

2: Hippomarathrum - Leśni kopr.

3: Hippoperae, [...] facculi quibus equites necessaria itineri secum conferunt - Tłomok iaki zafiódlem wdroke iadącz przywiezuiełs.

4: Hippotoxotae - Strzelci konny kozacy. [...] equestres sagittarij

strona: 484b

1: Hir, [...] vola, siue palma manus - Dłón.

2: Hircus, Caper admiffarius, caper non castratus - Kozieł.

3: Hircus [...] alarum graueolentia, ad hirci animalis foetorem accedens - Smrod podpąchi.

4: Hircinus, Quod ex hirco est, quod ad hircum pertinet - Kozłowy.

5: Hircosus, Quod hircum olet, sordidus, incultus - Smierdzący iako kozieł.

6: Hircipili, [...] homines qui pilos duros atque extantes habent, quemadmodum hirci - Twardowłóowie.

7: Hirquitallire, [...] vocem emittere [...] grauem et subraucam - Początek (miazłzgo) mowienia, wmlódziencu koło 18 roku.

8: Hirquus, [...] angulus oculi - Kączik woku.

9: Hirsutus, Pilosus, Setosus, horridus - Kołmaty.

10: Hirtus, [...] squallidus - Szczeciłti.

11: Hirudo, Sanguifuga - Piiawka.

12: Hirundo - Iaskółka.

strona: 485a

1: Hirundininus, Quod est hirundinis - Iaskółczy.

2: Hispidus, Hirsutus, asper, setosus, horridus - Szczeciłty, kołmaty.

3: Hifter, Ludio - Kugliarz, łalzkarz.

4: Hiftoria - Hiftorią, opiffanie nieiakoweł sprawy.

5: Hiftoricus, Hiftoriarum scriptor - Hiftorik.

6: Hiftoricus, Quod ad historiam pertinet, quod historiae proprium est - Do history przinalezący.

7: Hiftoralis, Quod ad historiam spectat - Hiftorikowy.

8: Hiftriones, Fabularum actores, ludiones, qui personati in scenis fabulas agunt -

strona: 485b

Sprawc komedy.

- 1: Hiftrionia, vel Hiftrionica, Ars hiftrionum - Nauka ŝprawianią komedei.
- 2: Hiftricus, Quod ad hiftrionem pertinet, hiftrionicus - **Przinalez aci [!]** do igrzisk.
- 3: Hiulcus, Fiffus, fatifcens - Ziwaiący, rozpadły.
- 4: Hiulce, inepte, vaŝte - Zaiakanie wmowie.
- 5: Hiulco, aperio, findo, hiulcum facio - Rozłupiąm, rozŝczepiam.
- 6: Hoc - To.
- 7: Hodie, Hoc die - Dzis.
- 8: Hodiernus - Dzisieifzy.
- 9: Hodoeporicum - **Opifpodrozny [!]** . Commentarius itineris cuiufpam

strona: 486a

- 1: Holocauftum - Offiara do pałenia. [...] holocautoma
- 2: Holographum - Teftament właŝną reka od teftamentarza napiŝsani. Teftamentum quod totum teftatoris manu ŝcriptum eŝt.
- 3: Holophanta - łgarz za małe **pieiadze [!]** **maieti [!]** .
- 4: Holoferica veŝtis, vel [...] holoferica, veŝtis [...] tota ex ŝerico confecta - Iedwąbna ŝzata.
- 5: Homilia - Mowa, rzecz do poŝpolŝtwa. [...] colloquium
- 6: Homo - Człowiek.

strona: 486b

- 1: Homulus, Homululus, Homunculus, et Homuncio - Człowieczek.
- 2: Homicida, Qui hominem necat - Morderz.
- 3: Homicidium, Hominis necatio, caedes - Morderŝtwo.
- 4: Homoeosis - Przipodobanię. Figura [...] ŝentientiarum, qua per fimilitudinem cogniti deducimur, in cognitionem incogniti.
- 5: Homogalactos - Iednim mlekiem wicowany. Eodem lacte nutritus, quem Latini collactaneum vocant.
- 6: Homohypni - Domownicy. Domeŝtici, contubernales, ac familiares
- 7: Homonoea - Zgoda. [...] concordia.

strona: 487a

- 1: Homonymum, Eiuŝdem nominis, quod idem habet nomen - Iedno miono maiacy.

- 2: Honeftus, Honore et dignitate praestans - Poczciwy.
- 3: Honeftum, Virtutem probitatemque significat, quo cauetur ne quid indecore, effoeminate, libidinoſe, turpiter fiet, cogiteturve. - Poczciwocz.
- 4: Honeftas, Dignitas, decus, laus virtute comparata - Poczciwosc.
- 5: Honefte, Cum honore et dignitate, sine dedecore - Poczciwie.
- 6: Honefto, Decoro, honore afficio - Czcze.
- 7: Honor, et Honos, Reuerentia quam alicui exhibemus in virtutis testimonium - Poczciwosc.
- 8: Honorarius, Quod ad honorem pertinet - Do pocziwoczi przinalezezacy [!].

strona: 487b

- 1: Honorarium donum - Podarek od zwierchnosci.
- 2: Honoro, Honore afficio, honorem exhibeo - Czcze.
- 3: Honoratus, Qui in honore habetur, qui est in exultatione et gloria - Ten ktorego maia wucwi woczy [!].
- 4: Honorate, Cum honore et dignitate - Poczciwie.
- 5: Honorabilis, Honore dignus - Poczciwy.
- 6: Honorabiliter - Zuczciwoscia.
- 7: Honorificus, Quod honorem confert, quod cum honore coniunctum est - Poczciwosc cziniacy.
- 8: Honorifice, Honorate, cum honore, magnifice, splendide - Zpoczciwsciziam.
- 9: Honorifico, Honore afficio - Czcze.
- 10: Honorus, Decorus, honorificus - Poczciwy.
- 11: Honoripeta, ambitioſus - Poczciwoczi [!] zadaiaci.
- 12: Hora - Godzina.

strona: 488a

- 1: Horarius, Quod est vnus horae - Na godzine trwaiacy.
- 2: Horarium, [...] instrumentum [...], quo diei horas deprehendimus, siue ſciotericum fit, siue clepsydra - Zegar, biiac albo cziekacy.
- 3: Horologium, Horarium [...], instrumentum quo horae designantur - Zegar.
- 4: Horoscopus, [...] significat eam caeli partem, quae hora qualibet ab inferiori hemisphaerio surgit ab Oriente - Okregi niebieskie wstepiacye. ¶ Horoscopus item id temporis momentum

figurat, quo quisque nascitur, quasi horae inspectionem, et notationem - Godzinka ta ktorąmi sie narodzieli.

- 5: Horaeum - Vzitek lecie zebrani. [...] fructus eo anni tempore collecti
- 6: Horda, Vacca praegnans - Krowa czelifta.
- 7: Hordeum - Ięczmien.
- 8: Hordeaceus, Quod est ex hordeo - Ieczmienny.
- 9: Hordearius, Quod hordeo viuit - Ktori sie ięczmieniem chowa.
- 10: Horizon, Finitor et finiens - Okrągnieba [!], tak iako da leko [!] widzisz.

strona: 488b

- 1: Horno, [...] Hoc anno - Tego roku.
- 2: Hornus, [...] huius anni, vel quod aetatem vnus anni non excessit, hornotinus - Tego roczny, latofy.
- 3: Hornotinus, Huius, vel vnus anni - Tegoroczni, latoffek.
- 4: Horos - Okrąg koncząci. [...] a Latinis oram dici quidam putant, cuiuscunque corporis extremum.
- 5: Horreum - Stodoła, gumno. [...] locus in quo reponitur far
- 6: Horreolum - Stodołka.
- 7: Horrearius, Qui horreum curat atque custodit - Stroz gumienny, gumiennik.
- 8: Horror, Tremor [...], metus - Strach [!], zleknienią, zdrgnienie.
- 9: Horridus, Hispidus, asper - Grubi, naiezoni, niewiprawni.
- 10: Horride, Aspere, et inculte - Niewdзецinie [!], fzpetnie, drząc.
- 11: Horriditas, Horror - Strach.
- 12: Horridulus, Subhorridus, id est, parum bene cultus - Prziplug awłzim [!], przigrubłzim.
- 13: Horribilis, Formidabilis - Srogy, ftrafzliwy, dziki.

strona: 489a

- 1: Horrifer, Horrorem incutiens - Strafzny.
- 2: Horrifico, Horrorem incutio, horrorem adfero, iniicio - Strafzę.
- 3: Horrificus, Quod horrorem facit - Strachc zieniący [!].
- 4: Horripilo, [...] horridiore, asperioreque pilo fruticare - Kosmati frodze.

- 5: Horrifonus, Quod cum horrore sonat, siue quod horridum sonum habet - Strasliwie dzwiczając.
- 6: Horreo, Horrore afficio - Zdrigamsie, naiezamsie, drzę od zimna.
- 7: Horresco, Horridus fio - Trzęsie sie, poczinam drzec, strach mnie zeima.
- 8: Horrendus, Timendus et abominandus - Srogy, straszliwy.
- 9: Horfum, Verfus hunc locum - Sam owedy.
- 10: Hortor, Adhortor, ad aliquid excito, incito et impello, consilium ad aliquam rem do - Napominám.
- 11: Hortatio, Adhortatio, admonitio - Napominanie.

strona: 489b

- 1: Hortator, Suafor, auctor - Napominacz.
- 2: Hortatrix - Ta którą napomina.
- 3: Hortatius, Adhortationi accomodatus - Do napominania spósobny.
- 4: Hortus, locus in agro, siue etiam in vrbe, in quo arbores, et olera oriuntur - Ograd.
- 5: Hortulus - Ogradek
- 6: Hortensis, Quicquid in horto nascitur - Ogradny.
- 7: Hortensius, hortensis - Ogradowi.
- 8: Hospes, [...] qui alterum hospitio excipit vel excipitur - Gosc, albo gospodarz.
- 9: Hospita, Quae aliquem hospitio excipit, aut excipitur - Gospodiny, gospoda stoiaca.
- 10: Hospitium, Domus quae gratis liberaliterque venienti hospiti patet - Goscienni dom.

strona: 490a

- 1: Hospitalis, Quod est hospitis, siue quod ad hospitem pertinet - Gospodarsky. ¶ [...] hospitalis [...] pro liberali et facili ad suscipiendum hospites hospitio - Liudski, **gościurad [!]** .
- 2: Hospitalitas, Benignitas et facilitas in excipiendis hospitibus - Ochotne, przyieczę gošczy, ludskosc.
- 3: Hospitaliter, Benigne, liberaliter - łaskawie, doštatnie.
- 4: Hospitor, Amice in hospitium recipio - łaskawie wdom przymię.
- 5: Hospitus, Peregrinus, externus - Obci, cudzi.
- 6: Hostia, Ab hostibus dicta est - Offiara.
- 7: Hostio, AEquam compensationem retribuo, vicem reddo - Oddaie, **od płacám [!]** .

- 8: Hoftimentum, AEquamentum, retributio, compenfatio - Odpłata.
- 9: Hoftorium - Strichulecz. Lignum aequatorium, baculus quo modius et caeterae menfurae aequantur. [...] radius
- 10: Hoftis - Nieprziąciel.
- 11: Hofticus, Hoftilis, inimicus, aduerfus - Nieprzicązielsky.

strona: 490b

- 1: Hoftilis, Quod eft hoftis, hofticus - Nieprziiazny, aduerfarz.
- 2: Hoftiliter, Ad modum hoftium - Nieprziiaczielsko.
- 3: Hoftilitas - Nieprziiązn, nienawifzc. Aduerfus hoftes inhumana crudelitas, aduerfus fuos etiam hoftilitas eft.
- 4: Huber, Foecundus, fertilis, ferax - Vrodzainy, obfity. ¶ Huber [...] mamma - Pierfzy, ceczek.
- 5: Hubertas, Fertilitas, abundantia, copia - Vrodzay dobry, obfitosc.
- 6: Huberius, [...] copiofe - Obficie.
- 7: Hubero, Huber, et foecundum facio - Obfito czinie, naprawiam dlą wrodzaiu.
- 8: Hubertim, abundanter, copiofe - Hoinie.
- 9: Hubertus, Abundans - Doftatny, obfity.
- 10: Huc, ad locum - Sam.
- 11: Huic - Temu.
- 12: Huiufmodi, et Huiufcemodi - Taky,

strona: 491a

temu podobny.

- 1: Humanus, Benignus, mitis, lenis, facilis, affabilis, blandus - Ludsky.
- 2: Humanitas, [...] naturam humanam fignificat - Ludskosc.
- 3: Humane, Humano affectu, hoc eft benigne, manfuete, comiter, leniter - Ludsko.
- 4: Humaniter, benigne, manfuete, aequo animo - łaskawie, ludźcze.
- 5: Humanitus, More humano - Po liudsku, ludskim zwiczaiem.
- 6: Humeo, Madidus fum - Mokrzeję.
- 7: Humeſco, Humectus fio - Mokrimſie ſtawam.
- 8: Humecto, Humidum reddo, irrigo - Omokrzam, poliewam.

- 9: Humectus, humidus - Pomokrzony.
- 10: Humidus, Quod humorem inducit, vel quod humorem habet - Odmokrzaiący, odwilzaiący.
- 11: Humidulus - Wilky [!] .
- 12: Humifer, Humefactus, humorem afferens - Wilgotność czyniący.
- 13: Humigatus, Humore perfusus - Odwilzony.

strona: 491b

- 1: Humerus, [...] pars illa corporis, a qua dependent brachia, quae alio nomine vocatur armus - Ramię, pleca.
- 2: Humerosus, Quod latos humeros habet - RamieniŃty, wielkich plecz.
- 3: Humerale, Humerorum tegumentum - Humerał.
- 4: Humilis, Depressus, non altus, et a terra sublatuŃ - Nisky, pokorny. ¶ Humilis [...] pro contempto, abiecto, demisso - Ponizoni, wzgardzoni.
- 5: Humilitas - Pokora, ponizenie Ńie. [...] pro obscuritate, tenuitate, et ignobilitate.
- 6: Humiliter, [...] demisse, submisse - Pokornie.
- 7: Humilio, Humilem facio, et quasi abiectum ac vilem reddo - Ponizam.
- 8: Humor, Aqua, liquor - Wilgotnosc.
- 9: Humus, Terra - Ziemia.
- 10: Humi - Nadnie.
- 11: Humo, Humo contego, sepelio, terra condo, terra obruo - Okriwam ziemią, pogrzebam.
- 12: Humatio, Sepultura - Pogrzeb.
- 13: HVNNI -

strona: 492a

Magierowie.

- 1: Hyacinthus - Fiałka ieŃiennej. [...] genus violae vernaе
- 2: Hyacinthinus - Fiałkowej barwy. Quod habet colorem hyacinthi.
- 3: Hyalus - Zielonawi. [...] Hyalinus, [...] pro vitreo: et Hyalurgus

strona: 492b

- 1: Hybernus, Quod est hyemis, hyemalis, brumalis - Ziemny, do zimy przinależacy.
- 2: Hyberna, [...] loca in quibus milites hyeme [...] commorantur - Zymowanie.

- 3: Hybernacula, Castra hyberna - Mieszkanie dla zimy, iakie zby [!] fą.
- 4: Hybris, vel Hybrida - W poři dziki, zroznich rodzi czow [!] vrodzoni.
- 5: Hybris - Lielek.
- 6: Hydra - Wodny wąż. Serpens in aquis viuens
- 7: Hydragogus, Qui aquas ducit, aquae ductor - Prziwodowod.
- 8: Hydrargyrum - Zywe strzebro. Genus [...] metalli liquidi, argenteum colorem, liquida vero confitentia aquam referens

strona: 493a

- 1: Hydraulos - Wodną muzika. Muficum organum, aquae decurfu fonum reddens.
- 2: Hydria, Vrna, vas aquarium - Wodny dzban.
- 3: Hydrocele - Wodi wpacharzine zebranie. Hernia aquofa
- 4: Hydrocephalos - Zaskornią boliefc głowi. Dolor capitis, nascens ex humore inter cutem et pericranium
- 5: HYDROCHOVS, Signum caeleste quod Latine Aquarium dicimus - Wodnik.
- 6: Hydromeli - Miod pity. Aquae mulfae genus
- 7: Hydrophanta, qui aquarum scaturigines perquirat, siue irrigandis agris, siue potus causa - Zdroiow naiduk.
- 8: Hydrophobia, Quam Latine interpretari possumus Aquae fugam - Przed wodą wciekanie.
- 9: Hydropiper - Rzepik, stąrzec, Verius, rdeft, pleśnik.
- 10: Hydropotes, Aquae potator, qui aquam bibit - Wode piący.
- 11: Hydrops - Puchlina. [...] aqua intercus
- 12: Hydrus, et Hydra - Wodni wąż.

strona: 493b

- 1: Hyems, Pars anni frigidissima, inter Autumnum et ver - Zyma.
- 2: Hyemo, Hyemem perago, ftationem hybernam aliquo in loco habeo, hyberno - Zymuię.
- 3: Hyematio, Hyemis traductio - Zymowanie.
- 4: Hyemalis, Hybernus - Zymowi.
- 5: Hymen - Błanka panienską.

strona: 494a

[...] pro tenui membrana, quae in foeminis tanquam virginitatis claustrum est

- 1: Hymnus, Cantus in laudem alicuius - Piońka wiślawiaiącą niekogo.
- 2: Hymnifer - Ten ktori **wichwaica** [!] .
- 3: Hyoſcyamus - Bielon, Ruthenis, niemica. Herba quam Latini Apolinarem appellant
- 4: Hyoſcyaminus - Bieliunowi. Quod eft ex hyoſcyamo
- 5: Hypaethra, fiue Hypaethria - Chłodnik pod niebem.
- 6: Hypagum - Prum, przewoż.
- 7: HYPARCHVS, Praefectus prouinciae vel exercitus - Staroſta powiatowy, item, hetmań na woiskiem.

strona: 494b

- 1: Hyphenemium ouum - Iaica ktore ſie niezalęgąia.
- 2: Hyperaſpites - Obronca, zaſtepien. [...] propugnator et defenfor
- 3: Hyperbasis - Przeskok. fiue hyberbaton [lege: hyperbaton], [...] tranſgreſſio verbi
- 4: Hyperbole, [...] eminentia, [...] Superlatio - Niepodobienſtwo.
- 5: Hyperbolicus - Niepodobni.
- 6: Hypericon - S. Ianna ziele, zwoneczki, zwonki.
- 7: Hyphear - Liep. [...] Latini viſcum vocant

strona: 495a

- 1: Hypocaustum - Izba, łaznią. Locus ad ſudandum
- 2: Hypochysis, fiue Hypochima - Lzami zaliewanie oczow. Morbus [...] oculorum, quem Latini ſuffuccionem appellant.
- 3: Hypocrisis - Pokricię, ten ktori ſobie fałziwie zmiſlią poſtawke. [...] quam Latini pronuntiationem ſeu actionem vocant
- 4: Hypocrita - Pokritca. [...] ſimulador alienae peronae
- 5: Hypodidaſcalus - Pomocznik wnauce, podmiſtrzi. [...] vulgus [...] **ſubmonitorem** vocat, vel **coadiutorem**
- 6: Hypodytes - Wełnianka, ſpodnią koſzula. Interior veſtis fiue ſubucula
- 7: Hypogea - Podziemni sklep. Loca ſubterranea
- 8: Hypoglottis - Podięzicę. Caruncula quae lingua cohaeret inferiori parti oris
- 9: Hypomnema - Naznaczenie dla pamieczy, wikład. [...] pro interpretatione et commentariis.

10: Hypopyon - Puchlina pod powiezką. Oculi morbus, quum pus sive cornea tunica colligitur. [...] liuor [...] sive oculis contingens

11: Hypoftasis - Jedność, podstac.

12: Hypotheca - Ząstawa. [...] pignus

strona: 495b

1: Hypothecarius - Ten ktori na ząstawę daie. vt, Hypothecarius creditor.

2: Hyssopus - Izop, Iuzep.

3: Hyssopites - Izopkowe winno. Vinum factitium ex hyssopo

strona: 496a

1: Hysteron proteron - Przewrot. [...] figura quum sententia ordine commutatur

strona: 496b

1: Hystrix - Morską swinia.

strona: 496a

I

1: Iaceo, Cubo, decumbo, reclino, prostratus sum - Leżę.

2: Iacio, [...] emitto, iaculor - Cziskam.

3: Iacto, Frequenter et multum iacio - Vstawnie cziskam, mie-

strona: 496b

cę, rzuczam. ¶ Iacto [...] sese efferre, gloriari - Chłubię sie.

1: Iactito - Itamy samroz sławiam.

2: Iactus, Positus, constitutus - Położony, rzuconi.

3: Iactus, Actus ipse iaciendi - Czisnienie, rzucenie.

4: Iactanter, Insolenter, gloriose, cum iactantia - Hardzie, zchłubą.

5: Iactatus - Tami sam miezę.

6: Iactatus, Agitatio, succussio - Porużanie, miotanie.

7: Iactatio, Agitatio, succussio - Trzęsienie, poruchanie, miotanie.

8: Iactator, Gloriosus, insolenter se venditans - Chłubny.

9: Iactantia, Iactatio, insolentia, superbia - Chłuba, siebie samiego zaliecanie.

10: Iactuose, Iactanter, insolenter, superbe - Pifznine [!] zchłubą.

11: Iactura, [...] damnum illud quod ex iactu confequimur. hoc est, ex proiectione mercium in mare -

strona: 497a

Szkoda którą podeimujesz zrobiczą łodzi na wodzie, albo odnie pogodi morskiej.

1: Iaculum, [...] telum, siue hañtile, quod manu eiaculari potest - Strzała.

2: Iaculor, Iaculum emitto, telum coniicio - Strzelám.

3: Iaculatio, Iaculamen, et Iaculamentum, [...] ipse actus iaculandi - Strzelanie.

4: Iaculator, Qui iaculum emittit - Strzelec.

5: Iaculatrix, quae iaculum emittit - Strzelaiąca.

6: Iaculabilis, Quod iaculari, hoc est, longe proiici potest - Spółsobni do strzelania.

7: Iaculatorius, Quod ad iaculationem pertinet - Dostrzelania przinależąci.

8: Iam, [...] nunc, illico - Iuz, teraz. Iamdiu, multo iam tempore - Dawno. ¶ Iamdudum - Nieprawie dawno. ¶ Iamiam, repente, sine mora - Natichmiał.

strona: 497b

¶ Iamolim, multo iam tempore - Iuz dawno. ¶ Iampridem, Aliquanto abhinc tempore - Chwila temu. ¶ Iam tum [...] ex eo tempore - Od tego czasu.

1: Ianeus - Wrotni. [...] quem hodie Ianitorem vocamus

2: Ianthinus - Fiałkowej barwy. [...] quod floris violae colorem refert.

3: Ianua, Primus ingressus ad interiora domus - Drzwy.

4: Ianitor, [...] Cui ianuae custodia est commissa - Odwierny, wrotny.

5: Ianitrix, Mulier cui ianuae custodia est commissa - Odzwierną, wrotną.

6: Ianuarius - Styczeń. Primus mensium

strona: 498a

strona: 498b

1: Iaspis - Iaspis kamien.

2: Iatros - Lekarz. [...] medicus.

3: Iatrapeutes, vel Iatrapeuta - Lekarz ktori smarwiąc gogi.

4: IBERIA, [...] Hispaniae regio - Arragonią kłieftwo pod Hispanem.

5: Ibi, [...] in eo loco - Tam.

strona: 499a

- 1: Ibidem, In eodem loco - Tamże.
- 2: Ichneumon - Indyską myfz.
- 3: Ichnographia - Poznaczenie rzeczy do opiffanią. [...] futuri operis delineatio
- 4: Ichthyocolla - Klei ryby. Gluten ex piſce
- 5: ICHTHYOPHAGI - Ribogedowie. Qui ex piſcibus viuunt

strona: 499b

- 1: Ichthyopola, Piſcium venditor - Ribni przekupien. ¶ Locus [...] vendendis piſcibus deſtinatus Ichthyopolion - Ribni rinek.
- 2: Ichthyotrophium - Stąg dła [!] chowania rib, ałkierz [!] . Piſcina alendis piſcibus accommodata
- 3: Ico, Ferio, percutio - Bię.
- 4: Ictus, percuſſio - Rąz, vderzenie.
- 5: Ictus, Percuſſus, verberatus, laeſus, pulſatus - Vderzony.
- 6: Icon - Obrąz. Effigies, imago
- 7: Iconicus, Ad viuum expreſſus, viuam imaginem referens - Wirazoni tak iako ziwy.
- 8: Iconiſmus - Prawdziwe wimalowanie. Verae, viuaeque imaginis expreſſio
- 9: Icteros - Zołta choroba. [...] ſuffuſio bilis flauae, vel nigrae per totum corpus.
- 10: Ictericus, qui ictero laborat - Zołtą niemoc maiący.
- 11: Ictis, [...] Sylueſtris muſtelae genus - Marda.
- 12: Id - To. ¶ Ab id, fit ideo - Przeto.

strona: 500a

- 1: Idcirco, vel Iccirco, [...] ideo, eam ob cauſam - Przeto, dla tego.
- 2: Idea - Kłztait [!] na vmiffie poięti. [...] prima rerum ſpecies, et inchoata intelligentia.
- 3: Idem - Tenze.
- 4: Identidem - Vítawnie, iodno [!] podrugim.

strona: 500b

- 1: Ideo, [...] idcirco, eam ob cauſam - Przeto.
- 2: Idiographum - Właſtne, ręki piſmo. [...] priuata ſcriptura.
- 3: Idioma - Właſtnoſć [!] mowy. Proprietas ſermonis

4: Idiotes, siue Idiota - Ośłoba podła, vrzedu zadnego nie maiąca. [...] priuatus, nulloque munere publico fungens.

5: Idolum, Simulachrum, statua, imago - Szpałek, obraz.

6: Idololatra, Idolorum cultor - Bałwochwalca.

7: Idololatria - Bałwochwalfstwo. Simulachrorum cultura.

8: Idolothytum - Ofiara bałwanąm. Immolatum idolo.

9: Idoneus, Conueniens, aptus - Spółsobny, godny.

10: Idonee, Apte, commode, conuenienter - Spółsobnie, wczefnie.

11: Iduare, [...] diuidere - Dzielic.

12: Idus - Wpół przedzielenie miefiąca.

strona: 501a

1: Iecur - Wątroba.

2: Iecusculum, Paruum iecur - Wątropka.

3: Ieiunium, Abftinentia a cibo, vel dies quibus cibo abftinemus - Poft.

4: Ieiuno, A cibis abftineo - Połzcę fie.

5: Ieiunus, Qui cibum nondum guftauit - Ten ktori iefzcze nieiadł, czczy.

6: Ieiunum inteltinum - Kifzka wftawnie łaknaca.

7: Ieiune, Exiliter, frigide - Słabie, kifialie, niepoteznię.

8: Ieiunitas, [...] abftinentia a cibo - Połzczenie.

9: Ientaculum, Cibus qui ante prandium fumitur - Sniadanię.

10: Iento, Ientaculum fumo - Sniadąm.

11: Igitur - Przeto. [...] inde, siue poftea

12: Ignauia, Inertia, formido, timiditas -

strona: 501b

Lenifstwo, gnuśnośc.

1: Ignauitas, Ignauia - Lenifstwo.

2: Ignauus, locors, remiffus, timidus - Gnuśny, boiazliwy, nieśmiały.

3: Ignauae, siue Ignauiter, Lente, et legniter, sine induftria - Gnuśno, leniwo.

4: Ignis - Ogien. ¶ Ignis facer - Piekielni ogien.

5: Igniculus - Ogieniek.

6: Igneus, Quod est ex igne, siue quod ignis aut naturam, aut colorem habet - Ogniſti.

7: Ignitus, ardens, candens - Goraiąci, ogniſti.

8: Igneſco, [...] Igneo, Accendor, ignitus fio - Rozpaliam ſie.

9: Igniarium, [...] quo ignis elicitur -

strona: [502]a

Krzeſiwo.

1: Ignifer, Ferens ignem - Ogien daiący.

2: Ignifluus - Ogien wibiiaiący.

3: Ignipes, Igneos pedes habens - Ogniſtenogi [!] maiący.

4: Igniſpicium - Prorokowanie zpatrzanią na ogyen. [...] diuinationis genus, quod ab ignis inſpectione fumbatur.

5: Igniuomus, Ignem vomens - Wimiatiuecy ogien.

6: Ignobilis, [...] ignotus, incognitus, vilis et abiectus - Nieſliachetny, podły.

7: Ignobilitas, Vilitas, humilitas, obſcuritas, conditio, atque fortuna hominum infirmorum - Podłoſc, nieſławnoſc.

8: Ignomines, Qui laude et gloria carent, quali ſine nomine - Nieſławny.

9: Ignominia, Nominis nota [...], infamia, dedecus, contumelia, macula, probrum - Sramota, zelziwoſc.

10: Ignominioſe, Cum ignominia, et dedecore - Zzelziwoſcią, zſramotą.

11: Ignominio, Ignominia afficio - Lzę.

12: Ignoro, Neſcio, imperitus ſum, non ſcio, non compertum et cognitum habeo - Niewiem.

strona: [502]b

1: Ignoratio, et Ignorantia - Niewiadomoſc.

2: Ignorabilis, Quod non cognoſcitur, vel quod facile ignorari poteſt - Niewiadomy, nieznaioomy.

3: Ignarus, Neſcius, imperitus, expers - Nie wiadomy, nieumieiętny.

4: Ignoſco, Valde noſco, et diſco - Dobrze poznawąm. ¶ Ignoſco [...] culpam remittere, veniam dare, excuſatum habere - Przepuſzcząm.

5: Ignoſcens, Qui facile condonat, et ignoſcit - Lutoſcziwy.

6: Ignoſcentia, Condonatio peccati - Przepuſzczenie.

7: Ignoscibilis, Venia dignus - Przepużczeniå godny.

8: Ignotus, [...] Incognitus, id est, qui ignoratur - Nie znaiomy.

strona: [503]a

1: Ilia, Partes [...] imi ventris, inter coxas et pubem posita - Kifzky.

2: Ilex - Iodła.

3: Iliceus, Quod est materiatum ex ilice - Iodłowy.

4: Illicetum, Locus ilicibus confitus - Iedłina [!].

5: Illicet, [...] ire licet - Natich miaßt, hned.

strona: [503]b

1: Illabor, Incido, influo, irruo - Wpadam.

2: Illapsus, influxus - Wpadnięnię.

3: Illaboratus, Non laboratus, nullo labore - Niewirobiony.

4: Illac, Per locum - Samtedy.

5: Illacerabilis - Nieprzedarty.

6: Illacesitus - Niepobudzony.

7: Illacrymo, Lacrymo, in lacrymas erumpo - Opłakuię.

8: Illacrymabilis, Inexorabilis, et qui tam durus est, vt ad lacrymas, aut ad misericordiam commoueri non possit - Zakamiały, twardi, ktorego płacz nieruży.

9: Illaesus - Nie obrazony.

10: Illaetabilis, Iniucundus, ingratus, triftis - Nieweßfoły.

11: Illaqueo, Laqueo constringo, laqueis implico, irretio - Vfidliam.

12: Illatebro, In latebris abscondo - Wkåt kriię.

13: Illaudatus, Illaudabilis, [...] qui nulla mentione aut memoria dignus est, neque vnquam nominandus - Chwały niegodny, ani wfpomianania.

strona: [504]a

1: Illaudabilis, Qui non est dignus vt laudetur - Pochwaleniå nie godny.

2: Ille - Ten. [...] Hic

3: Illecebrae, Blanditiae quibus capimur, et ad aliquam rem pellicimur - Pobudky, łafzenię.

4: Illecebrosus, Quod blandimentis hominem allicit - Pobudliwy.

5: Illecebrose - Pobudliwie, łafiwie.

- 6: Illepidus, Inelegans, inconcinnus, infulsus, fordidus - **Niewdziejny** [!], niemięły.
- 7: Illepide, Iniucunde, et infacete - Nie zfi hiem, nie mie **lie** [!].
- 8: Illi, [...] ibi vel illic - Tam.
- 9: Illibatus, Purus, intactus, et incorruptus - Czisty, niedotkniony, niepomazany.
- 10: Illiberalis, Parcus, auarus, fordidus - Nie hoiny, nie datny, skąpy, niezczodry.
- 11: Illiberalitas, Parfimonia, auaritia, fordes - Skępość, łakomstwo.
- 12: Illiberaliter, Non liberaliter, iniufte, inclementer, atque aliter, ac hominem liberum decet - Nie fzczedrze.
- 13: Illic - Tam.
- 14: Illicio, Attraho, inefco, capto, illecebris decipio -

strona: [504]b

Pobudzam, prziciagam, prziwabiam.

- 1: Illectus, Attractus, inuitatus - Pobudzony, prziwabiony.
- 2: Illectus, Blanditiae, illicbrae, incitamentum - wabienie, pobudka.
- 3: Illecto, Frequenter illicio - Pobudzam, prziwabiam.
- 4: Illex, Qui sine lege uiuit - Bez miary, bez rzadu.
- 5: Illex, [...] pro illecebris, et incitamento - Wabienie, pobudka.
- 6: Illicium, incitamentum - Pobudzanie, wabienie.
- 7: Illicitus, Indecorus, flagitiosus - Zakazany, nieprziftoiny.
- 8: Illicite - Nie prziftoinie.
- 9: Illico, [...] ibidem, quasi in eodem loco - Hned, zaraz.
- 10: Illido, Offendo, impingo, confringo, aliquid solae rei compactum vehementius frango - Ottracam, roztracam, rozbiiam.
- 11: Illisus, et ipse actus illidendi - Ottracenie.
- 12: Illigo, innecto, intexo - Prziwiezuie.
- 13: Illimis, Purus, quasi sine limo - Nie kalny, przezrocizty.
- 14: Illinc, de loco - Tam.

strona: [505]a

- 1: Illinio, Inungo, perungo - Obmazuię.
- 2: Illino, Inungo, liquidi quippiam rei alicui induco - Pomazuię.

- 3: Illitus, Inunctus, perunctus - Obmazany.
- 4: Illitus, Illinendi actus - Namazanie.
- 5: Illiquefacio, In re aliqua liquefacio - **Ropuŕzczam [!]** , roztapiam.
- 6: Illiteratus, Literarum expers, indoctus, ftupidus - nieuczony, nieumieiętny.
- 7: Illo, in locum - Na to tam mieifcze.
- 8: Illocabilis, Quod locari non poteft - Ta którą męza **niemozedostacz [!]** .
- 9: Illotus, Quod lotum non eft, fordidum immundum - Nie omity, nie ochedozony.
- 10: Illuceo, In re aliqua luceo - Oswitam.
- 11: Illuc, [...] ad locum - Tamze.
- 12: Illudo, Derideo, ludibrio habeo - Szidę, ofzukiwam.
- 13: Illusus, Derifus, ludibrio habitus - Ofzidzony, ofzukany.
- 14: Illusio, Irrifio, derifio - Posmiech.
- 15: Illumino, Clarum et lucidum reddo, illuftro - Oswiecam, obiásniam.
- 16: Illuminate, Clare, aperte -

strona: [505]b

Iafinię.

- 1: Illuminus, Quod eft fine lumine - Cziemny.
- 2: Illunis nox, [...] pro obfcura: quafi fine luna, et lunari fplendore viduata - Cziemną nocz.
- 3: Illuftris, clarus, lucidus - Iafny, fwietny.
- 4: Illuftro, Rem aliquam lucidam et fplendidam efficio, lucem et fplendorem affero, illumino, clarum reddo - Ofwiecam. ¶ Illuftro [...] nobilitare, clarumque et celebrem reddere - Osliazczam.
- 5: Illuftratio, Euidencia, exornatio, expolitio - **Oswiecenę [!]** .
- 6: Illutibilis, Quod elui non poteft - Nieodmity.
- 7: Illuues, Squalor, immunditia, fordes - Plugaftwo, niecziftocz.

strona: [506]a

- 1: Imago, Simulacrum et alicuius rei repraefentatio - Obraz.
- 2: Imaguncula, parua imago - Obrazek.
- 3: Imaginarius, Quod verum non eft, fed ita imaginamur et animo concicimus acfi verum effet - Zmisliony.

- 4: Imaginosus, In quo sunt plures imagines - Pełni obrazow.
- 5: Imago, Imagines facio, seu repraesento - Obrzączinię.
- 6: Imaginor, rem aliquam mente concipio, mente aliquid fingo - Włmił sobie biore.
- 7: Imaginatio, Alicuius rei conceptio et fictio, quae mente fit - Zmislę.
- 8: Imaginatus, Quod est ad alicuius imaginem factum - Zmislioni.
- 9: Imbecillis, et imbecillus, Debellis [*lege: Debilis*], languidus, infirmus, quasi baccillo destitutus - Słaby.

strona: [506]b

- 1: Imbecillitas, Debilitas, infirmitas, defatigatio - Słabószcz, nieduzosc.
- 2: Imbecilliter, Debiliter, et remisse, ac languide - Słabię.
- 3: Imbellis, Timidus, ignauus, quasi bello parum aptus - Boiazliwy.
- 4: Imbellia, Ignauia, inertia, et belli reique militaris imperitia - Niésmiałosc, leniřtwo.
- 5: Imber - Walni deřzcz. [...] agmen aquarum largius ex concretis effusum nubibus
- 6: Imbricus, Pluuiofus, et imbres ferens, aut generans - Dzdżowy.
- 7: Imbrifer, Pluuus, pluuias afferens - Deřzcz przinofzący.
- 8: Imberbis, Barba carens, non barbatum - Bez **bordy** [!], nie brodaty.
- 9: Imbibo, Bibo, humorem attraho - **Napicąmie** [!].
- 10: Imbrex, Canalis [...] vel tegula curua et obtorta, per quam imber defluit - Rinna.
- 11: Imbricatus, Imbricis modo incuruatus, imbricum figuram referens - Wrinne wřtawiony.

strona: [507]a

- 1: Imbricatim, Imbricum modo - W kanał.
- 2: Imbuo, Liquore vel odore aliquid inficio, et ut quid aliquid imbibat vel hauriat, efficio - Namocząm.
- 3: Imitor, Sequor, alium mihi imitandum propono - Nasliaduię.
- 4: Imitatus - Nasliadowany.
- 5: Imitatio - Nasliadowanię.
- 6: Imitator - Nasliadownik.
- 7: Imitatrix - Taktorą nasliaduie.
- 8: Imitabilis, Quod quid potest imitari - Rzecz którą moze nasliadowaz.
- 9: Imitamen, Imitatio - Nasliadowanię.

- 10: Immadeo, Madidum effe - Mokrzeię.
11: Immanis, [...] crudele, asperum, barbarum, nocens, ferum - Srogy, okrutny.
12: Immanitas, Saeuitia, crudelitas - Srogosc, okrutnosc.

strona: [507]b

- 1: Immanfuetus, Asper, indomitus - Nieugłasany [!] , dziky.
2: Immarcelco, Corruptor, putrefio - Schnę, prochnię.
3: Immaturus, Non maturus, incoctus - Niezrzały.
4: Immaturitas - Niezrzałość.
5: Immedicabilis, Quod medicaminibus non potest sanari - Nieulieczoni.
6: Immemor, Qui non meminit - Niepamiętliwy.
7: Immemorabilis, Quod commemorari non debet - Trudni do wspomnienia.
8: Immemoratus, Non commemoratus - Niesłicany [!] .
9: Immensus, [...] Infinitum, valde magnum, quod nulla dimenfione potest comprehendi - Barzo wielky, niezmierny.
10: Immensitas, Infinitas - Niezmiernosc.
11: Immeo, Meo, innato - Wierche^m pliwam.
12: Immerens, Innocens, qui nihil commeruit - Niewinny.
13: [I]mmerenter, Innocenter -

strona: 508a

Niewinnie.

- 1: Immeritus, Qui nihil commeruit, innocens, inculpatus - Niezasłużony.
2: Immergo, Intingo - Ponorzam.
3: Immersabilis, Quod mergi non potest - Trudni doponorzenia, ktori ponorzoni biczniemoze.
4: Immetatus, Non metatus - Nie wimierzony.
5: Immigro, In aliquem locum migro, ingredior, inuado - Przeprowadzam sie.
6: Immineo, Infio, impendeo - Blisko iestem, iestem nad fsią.
7: Imminuo, Attenuare, diminuere - Vmnieifsam.
8: Imminutio, detractio, diminutio - Vmnieifsenie.
9: Immisceo, Admisceo, commisceo, confundo, coniungo - Przimiefsuię.

- 10: Immiferabilis, Qui nullius misericordia subleuatur - Niemiełofierny.
11: Immisericors, immitis, crudelis, atrox, sine misericordia - Nielintosziwi [!] .
12: Immisericorditer, crudeliter, atrociter - Niemiełofiernię.
13: Immitis, Asper, crudelis, immisericors - Srogy, ferowy.
14: Immitto, Infero, intromitto, introduco, intus duco - Wpufzczam.

strona: 508b

- 1: Immisio, Infertio, introductio - Wpufczenie.
2: Immobilis, Quod moueri non potest, fixus, immotus, haerens - Nieruchomy.
3: Immoderatus, Intemperans, vel nimius in re aliqua - Niemierny.
4: Immoderatio - Niemierność.
5: Immoderate, Immodice, extra modum - Niemiernię, bez mary.
6: Immodeftus, Immoderatus, non temperans - Nie obiczainy, wżeteczny.
7: Immodeftia, Intemperantia, immoderatio - Niemierność, nieobiczainoszcz.
8: Immodefte, Immoderate - Niemiernie, nieobiczainię.
9: Immodicus, Nimius - Bezmierny.
10: Immodice, Nimis immoderate - Niezmiernię.
11: Immodulatus, Non modulatus, vel parum apte modulatus - wton nieufszadzony.
12: Immolitus, Constructus aedificatus - Zbudowany.
13: Immolo, Sacrifico, sacram rem facio - Offiaruię.
14: Immolatio, Sacrificatio - Offiara.
15: Immolator, Qui immolat et sacrificat - Offiernik.
16: Immorior, In re aliqua morior, alicuius rei cupiditate morior - Obumieram.
17: Immoror, Cunctor, moras necto, inhaereo -

strona: 509a

Przemieszkiuam.

- 1: Immortalitas, AEtternitas, perpetuitas - Niefmiertelnosc.
2: Immortalis, Nunquam moriturus, perpetuus, aeternus - Niefmiertelny, wieczny.
3: Immortaliter, Perpetuo - Wiecznie, niefmiertelnię.
4: Immotus, Immobilis, fixus, stans - Nieporufzony.
5: Immulgeo, Lac ex vberibus in rem aliquam exprimo - Widoiam.

- 6: Immugio, [...] mugio - Huczę.
- 7: Immundus, Impurus, impolitus - Nieczifty, plugawy.
- 8: Immunis, Liber et vacuus a munere, vacationem habens, onus nullum sustinens, otiosus, vacans - Wolny, wipuszczony.
- 9: Immunitas, Vacatio et libertas ab oneribus - **Wrzwoleń [!]** .
- 10: Immunitus, Non munitus, munitione carens - Nie opatrzoney, ogrodzoney, omurowany.
- 11: Immunificus, Auarus, fordidus, tenax, illiberalis - łakomy, niezczodry.
- 12: Immurmuro - Markocę, mruczę.
- 13: Immutesco, Mutus fio, taceo - Zamilczam, niemimie staie.

strona: 509b

- 1: Immuto, Muto, vario, permuto - Przemieniam.
- 2: Immutabilis, Quod nullo modo mutatur ac flectitur - Nieodmienny.
- 3: Immutabilitas - Nieodmiennosc.
- 4: Imo, [...] Quin potius - **Iowfsern [!]** , daleko wiecei.
- 5: Impacatus, Non pacatus - Nieufmierzoney, nieufpokoioiny.
- 6: Impalleo, [...] Palleo - Bliednieię.
- 7: Impages, [...] quae a fabris in tabulis figuntur, quo firmitus cohaereant - Sfora.
- 8: Impar, Non par, inaequale - Nierowni.
- 9: Impariter, Inaequaliter - Nie rowno.
- 10: Imparatus, Impeditus, inexpeditus - Nie nagotowany, nie narządzoney.
- 11: Impasco, In loco aliquo pasci - Pasa na niektorim mieisczu.
- 12: Impastus, [...] non pascus, ieiunus - Nie nakarmiony, nie napasiony, czczy.
- 13: Impatibilis, Intolerabilis, et qui ferri non potest - Nie cierpliwy.
- 14: Impatiens, Nullius laboris, aut doloris patiens, intractabilis, morosus, difficilis - Nie znośny, nie cziérpliwy.
- 15: Impatientia - Niecierpliwosc.
- 16: Impatienter, AEgre et moleste - Nie cziérpliwie.
- 17: Impavidus, Intrepidus, non timidus - Niełkliwy.
- 18: Impauide, Intrepide, audacter - Nie lęklwię, śmielie.
- 19: Impeccabilis, Immunis a peccato - Nie grzeźny.

strona: 510a

- 1: Impedio, [...] implicare, inuoluere - Nogi zaplatam, przefzkadzam, zatrudniam.
- 2: Impeditus - Zatrudniony.
- 3: Impeditio, Prohibitio, occupatio, detentio - Zatrudnienie.
- 4: Impedimentum, Obstaculum - Trudnosc, zafzkodzenie.
- 5: Impedo, Pedaminibus fulcio, sustentacula suppono - Odpieram.
- 6: Impello, Induco, incito, concito - Pobudzam, przywodze, pobiedzam.
- 7: Impulfus, Labefactatus, loco motus - Pobudzony, porufzony.
- 8: Impulfus, Incitatio, inftigatio, impulfio - Pobutka, porufsenie.
- 9: Impulfor, Inftigator, incitator - Pobietzac, pobudzac.
- 10: Impendeo, [...] supra aliquid pendeo, immineo - Nad infzin wifsam.
- 11: Impendo, Expendo, infumo, confumo, fumptus facio - Naklad czinie, widaie.
- 12: Impenfus, infolens, immodeftus - Pifzny.

strona: 510b

- 1: Impensa, Expenfa, fumptus - Widatky, kozft.
- 2: Impense, Valde vel nimis - Barzo, wielcze.
- 3: Impendium, Dispendium, impenfa, fumptus - Naklad, kozft.
- 4: Impendiofus, Qui plus aequo impendit, et plus confumit quam par est - Nacladni, ftrawnny.
- 5: Impendio, [...] supra modum, impenfe, vel plus fatis - Barzo wielie.
- 6: Impenetrabilis, Quod penetrari non potest - Nie przebity.
- 7: Impensibilis, Inconfiderabilis, quod fatis expendi non potest - Nie rozwazny.
- 8: Imperceptus, Quod fatis perceptum non est - Nie poiety, trudny.
- 9: Impercufus - Nie klapaiac.
- 10: Imperditus, Quod perdi deftruive non potest - Nie ftraczony.
- 11: Imperfectus, Nondum abfolutus - Nie zupełny, nie dokonczony.
- 12: Imperfoffus, Non perfoffus - Nie przebity, nie **przepehniony** [!].
- 13: Imperitus, Non peritus, expers, infcitus, ignarus, rudis, indoctus - Nie wiadomy, nie vmieietny.
- 14: Imperitia, Infcitia, inertia - Nie **vmieiet nosc** [!].
- 15: Imperite, Indocte, negligenter - Nie yczenie, **niema drze** [!].

strona: 511a

- 1: Impero, Iubeo, praecipio, mando, imperium teneo - Rozkazuie.
- 2: Imperatum, Iuffum, mandatum - Rozkazanie.
- 3: Imperito - Rozkazuie.
- 4: Imperator, Dux, ad quem rei militaris fumma refertur - Naiwifzy het man nad woiskiem, Caeſarz, Rozſprawca.
- 5: Imperatrix - Cefarzowa.
- 6: Imperium, [...] iuffum vel praeceptum - Rozkazanie, panſtwo, Rzeſza.
- 7: Imperiosus, Seuerus in imperando - Oftry wrozkazowania.
- 8: Impermiſſus, Illicitus - Nie dozwolony.
- 9: Imperterritus, Qui nulla re terretur - Nie oftrafzony, nie ftrafziliwi.
- 10: Impertio, Participem facio, tribuo, diuido, partior, communico - Vdzieliani, vzcizam.

strona: 511b

- 1: Imperturbatus - Nie troskliwy.
- 2: Imperuius, [...] non vadofus - Nie maieci brodu, nie przebity.
- 3: Impetigo - Złe ftrupy. Foedatio cutis
- 4: Impeto, Inuado, adior, irruo, peto - Gwałtem wpadam.
- 5: Impetus, Vis, vel violenta inuafio - Wpadnienie, wtargnienie, wiatr na wodzie.
- 6: Impetuofus, Qui magno fertur impetu - **Wicrowaty** [!] .
- 7: Impetro, Obtineo, aufero [...] Perpetro, pro perficio - Vprafzam, otrzimuię.
- 8: Impetratio - Vproſzenie, otrzimanie.
- 9: Impetrabilis, Quod facile poteſt impetrari - łatwi do vproſzenia, otrzimania.
- 10: Impexus, Non pexus - Nieczoſany.
- 11: Impico, Pice illino - Obſmalię.
- 12: Impiger, Alacer, ftrenuus, affiduus, diligens - Wartky, nie gnufny.
- 13: Impigre, Diligenter - Wartko, prętko.
- 14: Impigritas, [...] impigritia - Wartkoſc.
- 15: Impingo, [...] impello, et illido - Wbiię, wtikam.

strona: 512a

- 1: Impinguo, Pinguem facio, ſagino - Natłufzam.

- 2: Impius, Sceleratus, nefarius, et praecipue qui de Deo, patriave, aut parentibus male meretur
- Nie zbozny.
- 3: Impie, Scelerate, nefarie - Nie zboznię.
- 4: Impietas, Scelus, iniustitia aduersus Deum, parente, et amicos - Nie zboznosc.
- 5: Impio, Contamino, scelere polluo - Złoscią pomazuię.
- 6: Impiatus, Sceleratus - Złosliwy.
- 7: Implacabilis, Qui placari non potest - Nie vbłagany.
- 8: Implacabiliter - Nie vbłaganie.
- 9: Implacatus, Non placatus - Nie vskromioni.
- 10: Implacidus, Inquietus, non placidus - Nie spokoiny.
- 11: Implano, Decipio - Ofzukuię.
- 12: Impleo, Plenum facio - Napełniąm.
- 13: Implexus, Inuolutus, innexus - Wplieczony.
- 14: Implico, Inuoluo vel innecto, impedio, intrico - W pliatam, vwieziąm.

strona: 512b

- 1: Implicatio, Inuolutio, intricatio, impeditio - Vmnotanie, vwiazienie.
- 2: Implicite, Perplexe, latenter, inuolute - Vmnotanie.
- 3: Imploro, Inuoco, auxilium et opem alicuius peto - Płacząc wziwam.
- 4: Implumis, Quod plumis caret - Nie pierzisty, goły.
- 5: Impluo, Super aliquid pluere - Ze dzdza kapam.
- 6: Impluuium, [...] locus sub caelo in medio domus relictus, vnde lumen deorsum
caperent [lege: caperet] - Okno wdachu, ktorim swiatło wdom pufzczasz, groba do ktorei ze
dzdza woda pada.
- 7: Impolitus, Rudis, nondum perpolitus - **Hie [!]** wipolerowany.
- 8: Impolitia, [...] incuria, negligentia, socordia - Niedbałosc, nie chedoństwo.
- 9: Impolite, Ineleganter - Szpetnie, niechędogo.
- 10: Impollutus, Purus, incorruptus - Nie pomazany.
- 11: Impono, Supra pono - Wkładam.
- 12: Impositus - Włożony.

strona: 513a

- 1: Impositus, Impositio - Włożenie.
- 2: Impositivus - Włożony, władzony.
- 3: Impostores, Deceptores, verfuti, callidi - Oszuściowie.
- 4: Impostura, Fraus, deceptio - Zdrada, oszukanie.
- 5: Imporco, Porcas in agro facio - Przeoruię.
- 6: Importo, Infero, adfero, inueho - Wnoszę.
- 7: Importunus, Molestus, grauis, qui neque loci, neque temporis, neque personae habet rationem - Nie wczas, ktori swego czasu rzeczy nieodprawuie, vprzikrzaięci sie.
- 8: Importune, Intempestiue, molestę, imprudenter, praeter loci, temporis, aut personarum rationem - Nie wczesnie, nie mędrze.
- 9: Importunitas, Intempestiuitas, quae neque loci [...], neque temporis obseruat commoditatem - Nie wczas.
- 10: Importuosus, Quod est sine portu - Bez portu.
- 11: Impos - Nie zupełnego rozumu, nie možny.
- 12: Impossibilis, Quod fieri non potest - Nie podobny.
- 13: Impotens, Qui affectuum suorum potens non est, sed a cupiditatibus suis vincitur - Nie powcziągły, nie czierpliwy.

strona: 513b

- 1: Impotentia, Imbecillitas, infirmitas - Słabosc, niemoznosc.
- 2: Impotenter - Nie słuźnie, zuchwalię.
- 3: Impraesentiarum, [...] tempore praesenti - Tego czasu, zaraz, przed oczima.
- 4: Impransus, Nondum pransus - Ten ktori nie obiedwał.
- 5: Imprecor, [...] mali quippiam in caput alicuius precari - Przeklinę, zlorzeczę.
- 6: [I]mprimis, Infigo, rei cuiusdam molli figuram aliquam induco - Wicziskę.
- 7: Impresio, Irruptio, inuasio, violentus impetus - Naięzd, natarczyę.
- 8: Improbis, Sceleratus, nequam perditus, sceleratus, nefarius - Złoslivy, niecznota.
- 9: Improbulus - Niecznotka.
- 10: Improbe, Scelerate, scelestę, nefarie, praue, peruerse - Niecznotliwie, złoslivie.

strona: 514a

- 1: Improbitas, Scelus, impietas, malitia - Złosc.

- 2: Improbo, Damno, reiicio, vitupero - Ganię, niechwalię.
- 3: Improbatio, Vituperatio, reiectio - Zganienię.
- 4: Improbabilis, Quod approbari non poteſt - Nie godny chwały.
- 5: Improbrio, Probrio afficere - Srąmocę.
- 6: Improcerus, Humilis, breuis, demiffus - Nie wiſokey.
- 7: Improfefſus - Nie wpifany, nie opowiedziany.
- 8: Impromifcuus, Non promifcuus, impermiſtus - Niepomieſzany.
- 9: Impromptus, Tardus - Nie prętky.
- 10: Impropero, Crimen, vel aliquid aliud obiicio - Zarzuczam.
- 11: Impropero [...] intro propero, hoc eſt, feſtinanter et properanter ingredior - Kwapie ſie.
- 12: Improprius, Non proprius - Nie włafny.
- 13: Improprrie - Nie włafnie.
- 14: Improſpere, Infoeliciter, non proſpere - Nie ſzczeſliwię.
- 15: Improtectus, Indefenſus, protectore, patronove deſtitutus - Nie obronny.
- 16: Improuidus, Incautus, inconfideratus - Nie opatryny.

strona: 514b

- 1: Improuide, Incaute - Nie oppatrynię.
- 2: Improuiſus, Quod non eſt praeuiſum, inopinatum, ſubitum, repentinum - Nie ſpodziały.
- 3: Improuiſe, Ex improuiſo, ex inopinato, de improuiſo, de repente, ſubito, repente - Nie ſpodzialie.
- 4: Imprudens, Incautus, inconfideratus, inſciens, ignarus, rerum expers - Nie mądry.
- 5: Imprudentia, Inſcitia, error, inſcientia - Nie mądroſc, nie **oppatronoſc** [!] .
- 6: Imprudenter, Inſcite, incaute - Nie mądrze.
- 7: Impubes, vel Impubis, vel Impuber, Qui ad annos pubertatis nondum peruenit - Ten ktori ięzyczne na brodzie y łunie włoſownie puſzczą, młodz dzieczinna.
- 8: Impudens, Qui nullo pudore ducitur, quem nihil pudet, inuerecundus, perfrictae frontis - Ni wſtidliwy.
- 9: Impudentia, Inuerecundia - Nie wſtid.
- 10: Impudenter, Petulanter, inuerecunde - Nie wſtidliwie.
- 11: Impudicus, Impurus, qui pudicitiam ſuam proſtratam habet - Nie wſtidliwy.

12: Impudicitia, Impuritas - Nie wftid, plugaftwo.

13: Impugno, Oppugno, refifto, aduerfor, contraho - Zwalczam.

strona: 515a

1: Impugnatus, Victus - Zwalczony.

2: Impugnatio, Oppugnatio - Zwalczenie.

3: Impunitus, Liber, inultus, non punitus, poenis folutus - Nie skarany.

4: Impune, Sine poena, abfque mulcta, impunita - Nie karanie, bezkazy.

5: Impunitas, Venia peccati, licentia, libertas - Nie kazn, przepufzczenie.

6: Impurus, Immundus, turpis, impudicus: quanquam etiam frequenter pro fclerato, et improbo accipi folet - Nie czifty plugawy.

7: Impure, immunde, turpiter, impudice - Plugawie.

8: Impuritas, Turpitude, impudicitia - Plugaftwo, nie cziftofcz.

9: Imputatus, Quod non eft putatum, feu amputatum - Nie obczyty.

10: Imputo, Caufam alicuius rei alicui afcribo, et in aliquem transfero - Przypifzuię, prziczituię, przywłafzczam.

11: Imputrefco, Putrefco - Prochnieię gnieię.

12: Imus, Infimus, extremus - Dolny, oftatny, fpodny.

strona: 515b

1: In - Przeciw, na przeciw. ¶ In dies fingulos, id eft, per quoflibet dies - Na kazdi dzien. ¶ In manu, vel in manibus effe quod eft in potefstate, vel in promptu, et in facili - Bic wrekach. ¶ In mentem venit, [...] recordor, fiue memini - Wspomniec. ¶ In pofterum, poft hac, vel poftea - Na potim.

strona: 516a

1: Inabruptus, Indiuulfus, non abruptus, aut qui abrumpi non potefit - Nierozzerwany.

2: Inaccessus, Ad quod non acceditur, vel accedi non potefit - Nie prziftepnny.

3: Inadulabilis, Non obnoxius adulationi - Niepochlebuiacy.

4: Inaedifico, [...] aedificare, fiue potius locum aliquem, fiue aream aedificiis implere - Buduię.

5: Inaequalis, Non aequalis, difpar - Nierownny.

6: Inaequalitas, Difparitas - Nie rownofc.

- 7: Inaequaliter - Nie równię.
8: Inaequo, Complano, hoc est, planum et aequum facio, exaequo, adaequo - Równam.
9: Inaestimabilis, Quod aestimari non potest - Nie ofzacowany, nie przepłacony.

strona: 516b

- 1: Inaestuo, Aestuo, valde aestuo - Zapalięm sie, zagrzewam sie.
2: Inaffectatus, Non affectatus - Prosię tote a łczerosc miełuiący.
3: Inalbescio, Albus fio - Bieleię.
4: [I]nalgesco, Algesco - Ziembne.
5: Inamabilis, Qui non potest amari, in quo nihil est quod ametur - Niemieły.
6: Inambitiosus, Nullo modo ambitiosus - Nie zazrzący chwały.
7: Inambulo, Ambulo, deambulo, spatia facio - Przechodzęsie.
8: Inambulatio, Deambulatio - Przechaczka.
9: Inamoenus, Iniucundus - Nie wełsoły.
10: Inanimus, Inanimatus, qui anima et vita caret - Nie ziwy, bez dułze.
11: Inanis, Vacuus - Prozny.
12: Inanitas, Pro vacuitate - Wiproznienienie.
13: Inaniter, Vane - Prozno, na daremno.
14: Inaniloquus, Inania loquens, loquax, garrulus - Prozno mowiący aledaco, plotka.

strona: 517a

- 1: Inanesco, Inanis fio - Proznim sie łtawęm.
2: Inanio, Vacuo - Wiproźnięm.
3: Inapparatio, Incuria, et negligentia - Nie przigotowanie.
4: Inapertus, Non patens, clausus, occlusus - Nie othwarty.
5: Inardesco, Flammam concipio, igne accendor - Zazęgęm sie.
6: Inaresco, Aridus et ficcus fio - Schnę.
7: Inarefactus - Vłchły.
8: Inargentatus, Argento coopertus, atque abolutus - Połtrzebrzony.
9: Inargute, Non acute - Nie subtilnie.
10: Inaro, Aro, terram aratro proscindo - Pooruię.
11: Inaratus, Non aratus - Nie orany.

- 12: Inartificialiter - Nie kunsztownie.
13: Inaspectus, Non visus, non conspectus - Nie widzany.
14: Inaffatus, Affatus - Przypieczony.
15: Inaffuetus, Infuetus, inufitatus - Nie przywiczaiony.

strona: 517b

- 1: Inattenuatus, Non attenuatus, aut imminutus - Niewifchły, nieumnieifzony.
2: Inaudax, Timidus - Niesmiały.
3: Inaudio, Rem antea incognitam audio, et intelligo, auditione percipio - Słifzę.
4: Inauditus, Non auditus, nouus - Niesłichany, nowy.
5: Inauguro, Dedico, confecro - Ofiaruię, poświęczam.
6: Inauris, Ornamentum quod ab aure pendet - Nas wízky.
7: Inauritus, Carens auribus - Nieufzati.
8: Inauro, Auro tego, vel aurum induco - Pozłaczam.
9: Inauratus, Auro tectus et obductus - Pozłoczony.
10: Inaufpicato, Non captatis aufpiciis, malo aufpicio - Nie fzcieszliwie.
11: Inaufus, quod non audetur, quod nemo audet - Nie smiały, nie wazącisie.
12: Incaeduus, Quod non caeditur - Las ktorego nierebią.
13: Incalefco, Valde calidus fio -

strona: 518a

Zgrzewam fie, ciepłeię.

- 1: Incalfacio, Calidum facio - Zgrzewam.
2: Incallidus, Non astutus - Nie chitry.
3: Incallide, Simpliciter, non astute - Nie **chifrze** [!] .
4: Incandefco, Candens et ignitus fio - Rozpaliam sie.
5: Incanto, Verbis folis, vel etiam rebus quibusdam adiunctis aliquid supra naturam molior
- Słowi czaruię.
6: Incantatio, et Incantamentum - Czarowanie.
7: Incanus, Canus, aut valde canus - Siwiuchny.
8: Incanefco, Canus fio - **Siwieia** [!] .
9: Incapistrare, Illigare - Ogłow kła.

- 10: Incaffum, Frustra, inaniter - Prozno, nadarmo.
- 11: Incaftigatus, Non caftigatus - Nie karuny [!] .
- 12: Incauo, Cauo, excauo, effodio - Dłubię.
- 13: Incautus, Imprudens, non cogitans, inconfideratus - Nie oppatryny, nie oftrożny.
- 14: Incaute, Improuide, imprudenter - Nie oftrożnie.
- 15: Incedo, Ingredior, procedo, fed fere cum pompa, et quodam faftu - Stałam, idę.
- 16: Incefsus, Ingreffus - Chodzenie, Stałanie.

strona: 518b

- 1: Inceffo, Laceffo, conuitiis infector, prouoco, concito, maledictis peto - Złorzeczając **pobiedzą** m [!] , napadałam.
- 2: Incelebris, Non celebre - Nie sławny.
- 3: Incendo, inflammo, accendo - Zapalam.
- 4: Incensio, Inflammatio - Zapalenie.
- 5: Incendium, Inflammatio - Zagorzenie.
- 6: Incendiarius, Qui tectis, aedificiifve ignem iniicit - Czi ktorzi zapalaia.
- 7: Incenfus, Qui non eft cenfus, hoc eft qui cenfum fuum non eft profeffus, quod criminis grauiiffimi loco habebatur apud Romanos - Szacunku nie oddaia.
- 8: Incerno, [...] cribro - Przesiewam, przepulzczam.
- 9: Incero, [...] aliquid cera tego - Obwofzczam woskiem okladam.
- 10: Incertus, Dubius, anceps - Nie pewny, nie ifty.
- 11: Incerto, Incertum, feu dubium reddo -

strona: 519a

Nieupewnia.

- 1: Inceftus, et Inceftum - Obczowanie, złączenie zkrewna.
- 2: Inceftus, Pollutus, impurus, nefarius - Pomazani krewnim złączeniem.
- 3: Incefte, Foede, turpiter - Sprośnie, zgrzechem.
- 4: Incefto, Polluo, confpurco - Dopulzczam sie zkrewnam.
- 5: Inceftificus - Pomazani krwia wlaftna. [...] Nefandus [...], execrabilis
- 6: Inchoo, [...] Incipio, ordior, exordior - Poczina.

strona: 519b

- 1: Incido, feco, refeco, amputo - Narębuię, narzinąm.
- 2: Incifus, Infcriptus, inculptus - Wirzniony.
- 3: Incisio, [...] actus ipfe incidendi - Wirznieię.
- 4: Incisura, Ipfa incifio - Narzezanię.
- 5: Incise, Incifim, minutatim - Drobno.
- 6: Incifim, [...] per incifiones, minutatim, incife - Poftucze.
- 7: Inciduus, Quod caedere, vel incidere non licet - Czego fie rebac niegodzi.
- 8: Incido, Cado, accido, irruo - Wpadąm.

strona: 520a

- 1: Incile - Kanął albo korito ktorim wode zrzeki przywodzifz.
- 2: Incilo, Increpo, vel improbo - Odrzucząm, ganię.
- 3: Incingo, Cingo, et circumligo, circundo - Obtacząm, obliegąm, opaffuię.
- 4: Incino, Cum quadam modulatione cano - Wdziecznie przifpiewuię.
- 5: Incentio, Cantio, feu cantilena - Śpiewanię.
- 6: Incipio, Inchoo, initium capio, ordior, exordior - Poczynąm.
- 7: Incoeptum, Infitutum, principium - Poczęcię.
- 8: Incoeptor, Auctor - Ten ktori pocziną.
- 9: Incoeptio, Principium - Początek.
- 10: Incoepto - Pilnie poczinąm.
- 11: Incita, Paupertas - Vboftwo.
- 12: Incito - Pobiedząm, porufząm. [...] irritare, et prouocare
- 13: Incitatus, Commotus, perturbatus - Porufzoni, rozdrażniony.

strona: 520b

- 1: Incitatio, Inftigatio, commotio - Porufzenię, pobutka.
- 2: Incitate - Popedliwię.
- 3: Incitabulum, Incitamen, et Incitamentum - Pobudzenię.
- 4: Incitus, [...] velox et celer - Prętky.
- 5: Inclamo, [...] clamore obiurgare - Wołam łaiac, bakąm.
- 6: Inclamito - Vftawnie wołam.
- 7: Inclareo, vel Inclarefco, Clarus fio, innotefco - Sławnim fie ftaię.

- 8: Inclemens, Durus et asper - Nie miłośfierny.
- 9: Inclementer, Dure, aspere - Nie miłośfiernię, niełaskawię.
- 10: Inclementia, Duritas - Niełaska.
- 11: Inclino, Inflecto, accedo, appropinquo, admoueo - Nachiłam.
- 12: Inclinatio, Inflexio - Nachilenię.
- 13: Inclinementum, Pro declinatu, vel declinatione, vel terminatione - Odmiana ośtatnich fylląb wśłowiech.
- 14: Includo, Intus claudio, occludo - Zawieram.
- 15: Inclusio, Occlusio - Zawarcsię.
- 16: Inclytus, Gloriosus, excellens, atque insignis, quique veluti fulgore quodam famae resplendet - Sławni, rozgłośzoni.

strona: 521a

- 1: Incoactus, Voluntarius - Nie przimufzoni.
- 2: Incoenis, Sine coena, incoenatus, qui non coenavit - Nie wieczerzaiący.
- 3: Incoeno, [...] Coeno - wieczerzam.
- 4: Incoenatus, Non coenatus - Ten ktori nie **wieczerz ął** [!].
- 5: Incogitans, Inconfyderans, non satis perpendens ea quae aggreditur - Nie rozmiślny.
- 6: Incogitantia, Imprudentia - Nierozmiśl.
- 7: Incogitatus, Incogitans - Nie rozmiślny.
- 8: Incognitus, Non cogitatus - Nie znaiomy.
- 9: Incoibilis, Quod coire, et coniungi non potest - Nie złączifti.
- 10: Incolo, Inhabito, in aliquo loco dego - Przemiefzkiwam.
- 11: Incola - Obiwatel.
- 12: Incolatus - Ośfiedzenie w **czudei** [!] ziemi.
- 13: Inculte, Aspere, horride, inornate- Nie pieknię, nie ozdobię.

strona: 521b

- 1: Incolumis, Firmus, sanus, saluus - Zdrowy.
- 2: Incolumitas, [...] salutis tuta atque integra conferuatio - Zdrowie.
- 3: Incomitatus, Non comitatus, comitibus deftitutus - Nie odprowadzoni, bez towarziftwa.
- 4: Incommendatus, Non commendatus - Nie zalieczony.

- 5: Incommodum, Damnum, detrimentum - Szkoda.
- 6: Incommodus, Quod damnum adfert, vel moleſtum eſt - Szkodliwy.
- 7: Incommoditas, Damnum, moleſtia - Szkoda, nie wczas.
- 8: Incommode, Moleſte, intempeſtiue, cum incommodo, feu detrimento - Nie wczefnie, nie dobrze, *zſzkoda^m*.
- 9: Incommodo, Noceo, damnum infero, obſum - Szkodzę.
- 10: Incommodatio, Incommoditas - Vſzkodzenie.
- 11: Incommune, In Rempublicam aequaliter omnibus - Spolnię.
- 12: Incompactum, Diſiunctum, male compoſitum - Nie złoziwſzi, nie w związku.
- 13: Incomparabilis, Cui nihil poteſt comparari, feu adaequari - Trudni do zrownanią do doſtanią, nie rowny.
- 14: Incompertus, Incognitus, ignotus, et de quo nullam certitudinem habemus - Nie znaiomy.

strona: 522a

- 1: Incompoſitus, Incomptus, inornatus, inelegans - Nie chędogi.
- 2: Incompoſite, Inelegantem, inordinate, confuſe - Nie rządnię, pomieszanie.
- 3: Incomprehenſus, Non comprehenſus - Nie ogarniony, nie poięty.
- 4: Incomprehenſibilis, Quod comprehendi non poteſt - Nie poięty.
- 5: Incomptus, Inornatus, incompoſitus - Nie wiſmukniony, nie piękni.
- 6: Inconceſſus, Non conceſſus, illicitus, negatus, prohibitus - Nie wolny, zakazany.
- 7: Inconcilio, Turbo, diſpergo - Rozrzuczam, rozpedzam, rozrywam.
- 8: Inconciliate, Perperam, inconſulte - Nie rozmiſlnie, głupię.
- 9: Inconcinnus, Inelegans, inornatus, abſurdus, incompoſitus - Nie wložony, nie piekni, nie wrownany.
- 10: Inconcinniter, inornate, incompte, impolite - Nie rządnię.
- 11: Inconcuſſus, Qui non concutitur - Nie ſtrzeſioni.
- 12: Inconditus, [...] inordinatus, incompoſitus - Nieſmaczny, mersky.
- 13: Incondite, Incompoſite, inordinate - Nic pieknie, nie wibornie.
- 14: Inconfeſſus, Non confeſſus - Ten ktori mi wizał.
- 15: Incongelabile, Quod non poteſt congelari - Nie zmarzły.
- 16: Incongruens, Inconueniens, ineptus - Nie zgodni.

strona: 522b

- 1: Inconniuens, Quod palpebras non motat - Nie mrugaiaci.
- 2: Inconfcus - Nie wiadomi.
- 3: Inconsolabilis, Qui consolationem non admittit, cuius dolori consolatio nulla mederi potest - Nie pocieszny.
- 4: Inconstans, Leuis, mobilis, volubilis - Niestaly, leko mislly.
- 5: Inconstanter, Leuiter, nullaue constantia - Lekomislly.
- 6: Inconstantia, Leuitas - **Nieftateczofcz [!]** .
- 7: Inconfuetus, Non affuetus - Nie zwiczainy.
- 8: Inconsultus, Imprudens, temerarius, nullius confilij, qui nullo sano confilio ea, quae aggredditur, expendit - Nie rozmislly wieła, glupy.
- 9: Inconsulte, Stulte, temere, abs re, nulloque confilio - Nie rozmisllynie, glupie.
- 10: Inconsumptus, Non confumptus, non exhaustus - Nie zftrawiony.
- 11: Inconsutilis, Non confutilis - Beze szfu.
- 12: Inconfyderans, Inconfultus, et inconfyderatus - Nie rozmislly, nie rozwazaiacy.
- 13: Inconfyderatus, Inconfultus, imprudens, temerarius - Glupi, niebaczny.
- 14: Inconfyderate, Inconfulte, temere - Nie bacznily, nie rozwazaiacy.
- 15: Inconfyderantia, Temeritas, imprudentia - Nie bacznofc.
- 16: Incontaminatus, Impollutus, purus, fyncerus - Nie pomazany.
- 17: Incontentus - Nie nacziagniony.
- 18: Incontinens, Intemperans, qui se a libidine, gulave non continet -

strona: 523a

Nie powczigliwi.

- 1: Incontinenter, Intemperanter, sine continentia - Nie powczigliwie.
- 2: Incontinentia, Intemperantia, immoderatus voluptatum vfus - Nie **owczigliwofcz [!]** .
- 3: Inconueniens, Indecens, indecorus, incongruens - Nie zgodliwi.
- 4: Incoquo, In re aliqua coquo siue lixo - warzawnie czym
- 5: Incoctus, In aliquo coctus - wwarzifli.
- 6: Incoctilia, [...] vafa aenea, quibus plumbum incoctum erat - Miedzani garniecz olowem polany.

- 7: Incordio, In cor immitto - Do **łerczo** [!] przypuŝczam.
- 8: Incorporalis, Incorporatus, incorporeus, quod non habet corpus - Nie czieliefni.
- 9: Incorporeus, Incorporatus, incorporalis, corpore carens - Bez ciała.
- 10: Incorporo - wczieliam.
- 11: Incorrectus, Non correctus - Nie poprawiony.
- 12: Incorruptus, Purus, ŝyncerus - Nie zepłowany, nie nakazoný.
- 13: Incorupte [*lege: Incorrupte*], Pure, ŝyncere, integre - Nie nakazenie czalię.
- 14: Increatus, Non creatus - Nie ftworzony.
- 15: Increbrefco, Diuulgor, inualefco, innotefco -

strona: 523b

Roŝłafzam ifie.

- 1: Incredibilis, Non credibilis, admirabilis - Niewimownie, trudno wierzc.
- 2: Incredulus, Cui quid facile perŝuaderi non poteŝt - Nie łatwie wierząci.
- 3: Incredulitas - Niewiarŝtwo.
- 4: Incrementum, Augmentum - Prziraftanię.
- 5: Increpo, Sonum et crepitum emitto, crepo, ftrepo - Zgiełkiczinie, huczę, brzmię. ¶ Increpo [...] reprehendo, accuŝo, idque cum crepitu, et verborum pedumve ftrepitu, hoc eŝt contra aliquem crepando et ftrependo infurgo - Laię.
- 6: Increpito, Arguor, conuitior - Laię, złorzeczę.
- 7: Increfco, Augeor, inualefco, acceŝŝionem et incrementum accipio - Rozraŝtam fie.
- 8: Incruentus, Sine cruore - Nie krwawy.
- 9: Incruentatus, Non maculatus cruore - Nie pokrławiony.
- 10: Incruŝto, Cruŝtam induco, ŝiue cruŝtam applico - Skorą nakriwam, oblepiam.
- 11: Incubo, [...] incumbo. innitor, quaŝi in re quapiam cubo -

strona: 524a

Lieze na czym, wŝparłem fie.

- 1: Incubito - Vŝtawnie lezę.
- 2: Incubitus, Quod modo actum illum ŝignificat oua fouendi - Nafiędzenię, tak iako ptąk **naziadado** [!] wileżenią.
- 3: Inculco, Infercio, et quaŝi calcando immitto - Vŝtawną mową wlepiam, wmawiam.

4: Inculpatus, Innocens, culpa carens - Nie naganiony.

5: Incumbo, Innitor, in aliqua re cubo - włpierąm sie, naliegam.

strona: 524b

1: Incuratus - Nie opatrzony.

2: Incuria, Negligentia - Niedbalstwo.

3: Incuriosus, Negligens, curae vel curiositatis expertus - Niedbały, nie troskliwy.

4: Incuriose, Negligenter - Nie troskliwe, niedbalie.

5: Incurro, Contra aliquem curro, cursum irruo, et impetum facio - Nadbiegam.

6: Incursus, et incursum, Excursio, impetus hostilis - Nadiechanię, nadbiezenię.

7: Incursum, [...] currendo peto, currendo laedo - Nadzierąm, nadbiegam.

8: Incuruus, Valde curuus - Nakrzywiony.

9: Incuruo, Incuruum facio - Nakrzywiam.

10: Incus, Instrumentum ferreum [...], super quod fabri ferrum cudunt - Nąkowalnia.

11: Inculso, mores, factumve alicuius reprehendo, cum aliquo exoptulo -

strona: 525a

Vskarżam sie.

1: Incusatio, Reprehensio, exoptulatio - Skarga.

2: Incultoditus, Non cultoditus - Nie włtrzeżony.

3: Incutio, Ictum infero, impingo, infligo - Vderzam, wbiiąm.

4: Indago, [...] feras inuestigo - Sliedzę, wipartuię [!], skłodzę.

5: Indagatio, Inquisitio, perscrutatio - Włzperowanię, wipatrowanie.

6: Indagator, Venator, inquisitor - Miłliwiec.

7: Indagatrix - Ta ktorą wipatruie.

8: Indaganter - wipatruiac.

9: Indago, Series plagarum, quibus saltus, stabulae ferarum cinguntur a venatoribus - Siec na zwierz.

10: Inde, [...] de loco, [...] Ex eo loco - Złtd.

11: Indebitus, Non debitus - Nie dłuzni.

12: Indecens, Non decens, turpis, praeter decorum, deformis - Szkaradi, nie przłstoini.

13: Indecenter -

strona: 525b

Szkaradzie, łzpetnie.

- 1: Indecet, [...] Dedecet, siue indecorum est, et inconueniens - Nie prziftoi.
- 2: Indeclinabilis, Quod declinari, vitari et flecti non potest - Nie vwarowani.
- 3: Indecor, Indecorus - Nie fztakt, łzpetnosć.
- 4: Indecorus, Turpe - Szkaradi.
- 5: Indecore, Indecenter, turpiter - Szkaradzie, nie prziftoinie.
- 6: Indefensus, Non defensus, defensore patronove deftitutus - Nie obronni.
- 7: Indefensus, Non fatigatus - Nie vřtaři.
- 8: Indefinitus, nullis terminis circum scirptus [*lege: scriptus*] - Nie opiffani, zawięły, wezłowati.
- 9: Indefletus, Non defletus - Nie oppłakani.
- 10: Indeflexus, Non inclinatus - Nie nakłoni, nachiloni.
- 11: Indelebilis, Quod deleri non potest - Nie zmazifci.
- 12: Indelibatus, Illibatus, intactus - Nie zkofztowani.
- 13: Indemnatus, Non condemnatus - Nie potępioni.
- 14: Indemnis, Nullo affectus damno, nullum passus detrimentum - Bez łzkodi.
- 15: Indemnitas, Fuga vel vitatio damni - Nie łzkodowanie.
- 16: Indeploratus, Indefletus - Nie oppłakani.
- 17: Indeprouatus, Incorruptus, non deprouatus -

strona: 526a

- 1: Nie nakazoni.
- 2: Indesertus, Quod nunquam deferitur - Nie vpufzczoni.
- 3: Indeses, Impiger, qui defes non est - Nie leniwi, nie gnufni.
- 4: Indefinenter, Sine intermissione, femper et continue - Bez przeřt[a]nku.
- 5: Indetonsus, Non tonsus - Nie oftrzizoni.
- 6: Indico, Manifesto, palam facio, enuntio, detego, demonřtro - Pokazuię.
- 7: Indicatus - Obřzacowani, zacęnioni.
- 8: Index, Qui [...] rem secretam sibi notam enunciat, quique indicium facit - Pokazatel.
- 9: Indicium, [...] delatio detectioque criminis facta - Pokazanie, odkricię, obiawienię.

10: Indicatio, AEstimatio alicuius rei, et pretij constitutio - Szacunek, **czna** [!] .

strona: 526b

1: Indicatura, AEstimatio - Zaczenienie.

2: Indico, Denuncio, significo - Oznaimuię, opowiedam.

3: Indictus, Denunciatum solenniter, promulgatum solenni ritu et more - Opowiedzani.

4: Indictio, [...] tributii vel exactionis genus quod a principibus populo indicitur, hoc est imperatur - Dań, czynsz, szacunek.

5: Indictiuus, Quod indictum est - Oznaimiony.

6: Indidem, [...] ex eodem loco - Stegoz mieiscza.

7: Indifferens, Quod sua natura neque bonum est neque malum - Nie **rozazielnznie** [!] rozni.

8: Indifferentia, Similitudo, affinitas, conuenientia - Nie roznosc.

9: Indifferenter, Indiscriminatum - Nie rozdzielnie.

strona: 527a

1: Indigena, Qui eo in loco quem incolit, natus est: quasi inde genitus - Domowy, wnałzim kraie **vrozdoni** [!] .

2: Indigeo, Egeo - Potrzebuię.

3: Indigens, Egens, tenuis, pauper - Potrzebni.

4: Indigentia, Inopia, egestas - Potrzeba.

5: Indigus, Egenus, qui indiget - Potrzebni.

6: Indigestus, Confusus, perturbatus - Nie rozłozoni, pomieszani.

7: Indigeste, Inordinate, compositae - Mieszanie.

8: Indigetes, Dij ex hominibus facti - Bogowie złodzi wczinieni.

9: Indigito, [...] voco, nomino - Mianuię.

10: Indignor, grauior fero, stomachor, irascor, in iram erumpo, indignum puto et non ferendum - **Przecziw nomi** [!] iest, obraza mnie.

11: Indignans - Za złę maięci.

12: Indignans, Qui facile indignatur - Gniewliwi.

13: Indignatus, Iratus, aestuans - Gniewliwi, poruszoni.

14: Indignatio, ira - Gniew, poruszenie.

15: Indignabundus, Indignans - Gniewliwi, barzo rozgniewani.

16: Indignus, Non dignus -

strona: 527b

Nie godni.

- 1: Indignitas, Crudelitas, foeditas, magnitudo mali - Niesłufznosc.
- 2: Indigne, Inhonefte, praeter dignitatem - Nie prziftoinię.
- 3: Indiligens, Negligens - Nie pilni, niedbałi.
- 4: Indiligentia, Negligentia - Niedbalftwo.
- 5: Indiligenter, Negligenter - Niedbalie.
- 6: Indipifco, Affequor, adipifcor- Dofstawam.
- 7: Indeptus - Doftały.
- 8: Indirectus, Incompositus, et inornatus - Nie rządni.
- 9: Indifcriminatim, Indiferenter, et fine difcrimine - Nie rozdzielnię.
- 10: Indifcretus, Indifferens, indiftinctus - Nie rozdzielni.
- 11: Indisertus, Non difertus - Nie wimowni.
- 12: Indiserte, Sine vlla eloquentia - Nie wimownie.
- 13: Indisposite, Inordinate - Nie rządnie.
- 14: Indifolubilis, Quod diffolui, fiue rumpi non poteft - Nie rozwiązałi.
- 15: Indifolutus, Colligatus, non folutus -

strona: 528a

Związani.

- 1: Indiftinctus, Inordinatus, confufus - Nie rozdzielni.
- 2: Indiftincte, Inordinate, confufe - Nie rozdzielnię.
- 3: Indiftrictus, Non diftrictus - Nie obrazony.
- 4: Indiuiduus, Quod non poteft diuidi, vel quod non feperatur - Nie rozdzielni.
- 5: Indiuifus, Non diuifum - Nie rozdzieloni.
- 6: Indo, Impono, immitto, imprimo - wkładam, wpufzczam.
- 7: Inditus - wpufzczoni.
- 8: Indocilis, Qui doceri non poteft - Trudni do nauki.
- 9: Indoctus, Rudis, illiteratus, ftupidus - Nie vczeni.
- 10: Indocte, Imperite - Nie vczenie.

- 11: Indoleo, et indoleſco, Valde doleo, vel dolore afficior - Boleię, załoſc mam.
- 12: Indolentia, Abſentia doloris - Bez bolenię.
- 13: Indoles, [...] in pueris [...] atque adoleſcentibus [...] ſignificatio quaedam futurae probitatis - Nakłonienie zmlodu do dobrego.
- 14: Indomitus, Qui domari non poteſt, et miteſcere - Nie wſkromioni, dziki.
- 15: Indomabilis, Indomitus, qui domari non poteſt - Nie wſkromioni.
- 16: Indormio, [...] in re aliqua dormio -

strona: 528b

Spię naczim.

- 1: Indotatus, Non dotatus, dote carens, dote caſſus - Nie maieci poſſagu.
- 2: Indubito, Diffido, dubito, dubius ſum - wątpię.
- 3: Indubitatus, Certus, et de quo dubitari non poteſt - Nie wątpiąci.
- 4: Indubitanter, Certo - Bez watpienią.
- 5: Induciae, [...] pax, vel potius ceſſatio a bello in certum tempus inter hoſtes pacta - Przymierze na wojnie do niektorgo [!] czafsu.
- 6: Induco, [...] introduco- Prziwodzę.
- 7: Inductio, Ductus, ſiue ductio - Prziwiedzenie.
- 8: Inductus - wwiedzenię.
- 9: Indulco, Dulcem facio - Oſładzam.
- 10: Indulgeo, Obſequor, conſentior, condono, facile concedo - Poblązam, przegladam.

strona: 529a

- 1: Indulgens, Mitis, facilis, qui libenter indulget - Poblazaięci.
- 2: Indulgentia, Lenitas, facilitas - Poblazanię, miekoſc.
- 3: Indulgenter, Obſequenter, blande, leniter et cum facilitate - Miękczę, poblazaięcz.
- 4: Induo - Obłoczę.
- 5: Indutus, Veſtitus - Odzienię.
- 6: Indumentum, Veſtimentum - Odziew, ſzata.
- 7: Induro, Durum facere - Zatwardzam.
- 8: Indureo, ſiue indureſco, Durus fio - Twardzeię.

9: Indusium, Genus vestis quasi intusium, quod intus, et mox quod supra subuculam fumbatur - Kofzula.

10: Induftria, Promptitudo quaedam ingenij, et habilitas ad aliquid faciendum, ars, diligentia - Pilnośc.

strona: 529b

1: Induftrius, Diligens, nauus, affiduus, qui multae induftriae est, et prompto ingenio ad aliquid faciendum - Pilni, dbały.

2: Induftrie, Ingeniofe - Pelnię.

3: Induuium, pro cortice arboris, quo ipsa induitur - Kora na drzewie.

4: Inebrio, Ebrium reddo - Opaiąm.

5: Inebrior, Ebrius fio - Opiaąm fie.

6: Inedia, Abftinentia a cibo, ieiunium - Głod.

7: Ineffabilis, Quod effari non possis, aut exprimere - Nie wimowni.

8: Inefficax, Quod virtutem efficiendi non habet - Nie tęgi, nie maiąci moci.

9: Ineffigiatus, Informe, quod non est factum ad aliquam effigiem - Nie wiobrazoni.

10: Inelaboratus, Illaboratus, nulla arte factus - Nie wirobioni.

11: Inelegans, Eleganti contrarium - Nie piękni.

12: Ineleganter - Nie pięknie.

13: Ineluctabilis, Quod vitari non potest, hoc est, domari, et lufrua euinci - Nie zwicziężoni.

14: Inemendabilis, Quod emendari non potest - Nie poprawni.

15: Inemrior, Immrior, in aliqua re vitam cum morte commuto - Przy niektorei rzeczy vmieram.

16: Inemptus, Non emptum - Nie kupioni.

17: Inenarrabilis, Admirabilis, incredibilis, quod dici et verbis exprimi non potest - Niewimowni.

18: Inenarratus, Praeteritus, tacitus, inductus - Nie wiliczoni.

19: Inenodabilis, Inextricabilis, perplexus, quod scilicet enodari et diffolui non potest -

strona: 530a

Trudni do wiłożenią, zamotani, sekowati.

1: Ineo, Ingredi - wchodzę.

- 2: Initus, Coitum lignificat - Złączenie pachółka zniewiaŝtkąm.
- 3: Ineptus, Inappofitus, importunus - Nickczemni, błazenski, nieŝpoŝobni.
- 4: Ineptio, Ineptias facio aut dico, quod neque loco, neque tempori, neque rebus, neque perŝonis conuenit - Błazenske łobie poczinąm.
- 5: Ineptia, et Ineptitudo - Błazenŝtwo.
- 6: Inermis, Armis non tectus, nudus - Bez broniei, bez oręza.
- 7: Inarmo, Armis ŝpoliare - Bron odeimuię.
- 8: Inerro, In loco quopiam erro, vagor, difcurro - Bładzę, błakam ŝie.
- 9: Inerrans, Non errans, fixus, conŝtans, immobilis - Nie błakaięci ŝie.
- 10: Iners, [...] pro eo qui artem nullam noŝŝet -

strona: 530b

Nie uczoni, nie vmeiętni. Iners, [...] pro ignauo, ŝtupido, et deŝide - **Te pi [!]** niedowczipni.

- 1: Inertia, [...] artis ignorantiam ŝignificat, [...] pro ignauia, focordia, deŝidia - Nieumieietnoŝc, leniŝtwo.
- 2: Ineruditus, Non eruditus, indoctus, illiteratus - Nie vczoni.
- 3: Inerudite - Nieumieietnie.
- 4: Ineŝco, Oblata eŝca decipio, fallo, illecebris capio, irretio - Ponęte daię, oŝfukuię.
- 5: Ineuitabilis, Quod vitari non poteŝt - Nie vŝtrzezoni.
- 6: Inexaturabilis, Inŝatiabilis - Nie naŝŝiczeni.
- 7: Inexcogitatus, Quod excogitatum et praemeditatum non eŝt, immeditatum, inconfideratum - Nie wimiŝlioni.
- 8: Inexcultus, Inornatus, impolitus - Nie przichedozoni.
- 9: Inexcusabilis, Quod excuŝari non poteŝt - Nie ommowni.
- 10: Inexercitatus - Nie wiczwiczeni.
- 11: Inexhaustus, Incredibilis, admirabilis, magnus, quod exhauriri non poteŝt - Nie przebrani.
- 12: Inexorabilis, Implacabilis, qui exorari non poteŝt - Nie vproŝŝoni.
- 13: Inexpectatus, Improuiŝus - Nie oczekiwani.
- 14: Inexperrectus, Non experrectus - Nie oczuczoni.

strona: 531a

- 1: Inexpertus, Intentatus - Nie doŝwiazczoni.

- 2: Inexpiabilis, Quod expiari non potest, implacabilis - Nie wblągani.
- 3: Inexplanatus - Nie przełtronego nie wiprawnego iężika.
- 4: Inexplebilis, Quod expleri non potest, infatiabile - Nie nafficzoni.
- 5: Inexpletus - Nie nafficzoni, nieodprawioni, nie wipelnioni.
- 6: Inexplicabilis, Quod explicari non potest - Trudni do włożenią.
- 7: Inexplicitus, Intricatus, inuolutus, obscurus, et qui facile explicari non potest, perplexus, difficiles explicatus habens - Trudni, zawichrzoni.
- 8: Inexploratus - Nie dofwiaczoni.
- 9: Inexplorate, siue inexplorato, Non explorata re - Nie dofwiadczenie.
- 10: Inexpugnabilis, Quod expugnari non potest, insuperabilis, inuincibilis - Nie zwicieżzoni.
- 11: Inexputabile, Quod numerari non potest - Nie zliczoni.
- 12: Inextinctus, Quod non extinguitur - Nie vgałzoni.
- 13: Inextirpabilis, Quod extirpari non potest - Nie wikorzenioni.
- 14: Inextricabilis, Infolubilis, quod extricari non potest: seu vnde quis extricare se non potest, inexplicabilis - Nie wimotani, trudni do **wi kładu** [!], pomiefzani.
- 15: Inexuperabilis, Quod superari non potest, insuperabilis - Nie zwicieżzoni.
- 16: Infabre, Inartificiose, inornate, foede, et impolite - Nie wiprawnie, nie miřternie.
- 17: Infabricatus, Non fabricatus, impolitus -

strona: 531b

Nie wiprawioni.

- 1: Infacetus, Inurbanus, rusticus, qui nihil salis habet aut leporis - Nie łagodni, grubi.
- 2: Infacetae, Inurbanitates, et rusticitates - Grubořc.
- 3: Infacundia, Dicendi imperitia - Nie wimownořc.
- 4: Infacundus, Inelegans, nulla dicendi facultate praeditus - Nie wimowni.
- 5: Infamis, Qui ob vitium aliquod, aut turpitudinem male audit, aut cui fama est parum secunda, aut integra - Ten ktori sławe řtraczieł, nie sławni.
- 6: Infamia, Macula, probrum, nota turpitudinis - Zelziwořc, řramota.
- 7: Infamo, Infamia afficio, ignominiam vel notam inuro - Sramoczę, lzę.
- 8: Infamatus - Zelzoni.
- 9: Infamissime - Sromotnie.

10: Infandus, Ingens, immensus, inerrabilis, illicitus, nefandus - Ten ktorego fie wiliczacz niegodzi, nie wiliczoni.

11: Infans, [...] qui nondum fari coepit - Dzieczię.

12: Infantia, Aetas hominis vsque ad annum septimum, quod ad id fere tempus satis commode fari non possumus - Dzieczinftwo.

13: Infantaria - Brzemionna niewiaftu [!] .

strona: 532a

1: Infarcio, Impleo, inculco, intrudo - Natikam, nadziewam.

2: Infatigabilis, Qui non defatigatur, indefatigatus - Nie fpracowani zmordowani.

3: Infatuo, Fatuum et ftultum reddo, mentem alicui aufero, nihil sapientem aut cogitantem efficio - Błaznem czinię.

4: Infauorabilis, cui fauor detrahendus, fauore indignus - Lafki niegodni.

5: Infauftus, Infoelix, infortunatus - Nie fzczęfni.

6: Infectus, [...] non factus - Nie vczinioni, nie wigotowani.

7: Infensus, Iratus, male alicui cupiens - Obrazoni, nienawidzaci, rozgniewani.

8: Infense, Inimice - Zgniewem.

9: Infenfo, Infestus et inimicus fum - Barzo fie gniewam.

10: Infer, [...] infra ficut super- Odefpod.

11: Inferiae, Sacrificia, quae inferis soluuntur - Ofiari za vmarłe.

12: Infernas, Ex loco inferiore - Szpotku.

13: Infernus - Piekło. Pro inferorum loco

14: Inferne - Odefpod.

15: Infernalis - Piekielni.

16: Infero, Intro porto, inueho, introduco - wnofzę.

strona: 532b

1: Inferus, Quod est infra - Spodni, dolni.

2: Inferi, Manes, dij inferni - Piekielni.

3: Inferior - Prawiena fpotku.

4: Inferius - Dalei na fpotku.

5: Infimus - Nanizfzi.

- 6: Infimates, [...] qui ex infima plebe sunt - Ludzie podleiszy.
- 7: Infimo, Deprimo, infimum reddo - Zniżam.
- 8: Inferueo, fiue, Inferueſco, Ferueo, caleo, incaleſco - warzę.
- 9: Inferuefacio, Calefacio - Zwarzam.
- 10: Infestius, Infacetus, iniucucndus, sine ſale et lepore, inurbanus, ruſticus - Nie zartowni, nie wdzieczni.
- 11: Infestus, Inferſus, iratus, inimicus, male cupiens - Przecziwni, ſzkodliwy, nie prziazliwi.
- 12: Infesto, Diuexo, moleſto, moleſtiam exhibeo - Wſzkadzam, pſuie.

strona: 533a

- 1: Infeste, Noxie - Nie prziaczielsko.
- 2: Infibulo - wſtegam **zauie zuię [!]**, zaccziegam.
- 3: Inficio, Tingo, imbuo - **Oma czuię [!]**, farbuię.
- 4: Inficio [...] vitio, maculo, conſpurco, corrumpo - Pomazuię, ſmockocze.
- 5: Infectus, Tinctus, maculatus, veneno mixtus, venenatus - Iadu napoioni, vfarbowani, namoczoni.
- 6: Infectus, Tinctura - Farba.
- 7: Infectores, Tinctores - Farbierze.
- 8: Inficior, Nego, abnego - Przę.
- 9: Inficias, vt Hic inficias iturus eſt, hoc eſt negabit - Przę ſie.
- 10: Inficialis - Sporni.
- 11: Inficiator, Qui negat - Przaci ſie, łgarz.
- 12: Inficiatio, Negatio - Odmowanie, łez.
- 13: Infidus, Non fidus, perfidus, ſine fide, cui non eſt fidendum - Nie wiernik.
- 14: Infidelis, Qui promiſſis non ſtat, nec fidem promiſſam exoluit, atque eam adeo violat - Nie wierni.
- 15: Infidelitas, Fides violata, perfidia - Nie wiernoſcz.
- 16: Infideliter, Perfide - Nie wiernie.
- 17: Infigo, Intus figo - wtikam.
- 18: Infixus, Defixus, inſitus, inuſtus, haerens in alieno, penitus inſidens, quod nullo euelli modo poſſit - wetknioni.

strona: 533b

- 1: Infindo, Findendo incido - łupam.
- 2: Infinitus, Indefinitus, immensus - Nie zkonczoni, bez koncza.
- 3: Infinite, Indefinenter, sine modo, extra modum - Nie zkonczenie.
- 4: Infinibilis, Infinitus - Konca niemaici.
- 5: Infinitas, Perpetuitas - wiecznosc, nie skonczenie.
- 6: Infirmus, Non firmus, imbecillis, debilis, languidus - Chori, słabi.
- 7: Infirmitas, Inualiditas, [...] debilitas - Choroba, słabosc.
- 8: Infirmitas, debilito, infirmum reddo, refuto, imminuo, refello - Osłabiam.
- 9: Infirmitas, Debilitatus - Osłabiali.
- 10: Infirmitas, Confutatio, refutatio - Osłabienie.
- 11: Infirme, Debiliter, languide - Słabo.
- 12: Infit, [...] incipit - Poczina mowic.
- 13: Inflammo, Incendo, accendo - zapalam, zazegam.
- 14: Inflammatio - Zaznienie.
- 15: Inflecto, Curuo, flecto - Nachilam.
- 16: Inflexus, Incuruus, incuruatus - Nachiloni, nagieti.
- 17: Inflexus, Inflexio, ipse inflectendi actus - Nachilenie, nagiecie.

strona: 534a

- 1: Inflexibilis, Quod inflecti non potest - Niegibki.
- 2: Infligo, Ictum infero, incutio - Vderzam, zaczinam.
- 3: Inflo, Turgefacio - Nadimam.
- 4: Inflatum animus, Superbus, elatus, magnus, inuictus - Nadeti, pyzni.
- 5: Inflatum, Ipse inflandi actus, instinctus, afflatus - Nadetosc.
- 6: Influo, Illabor, intro fluo - wziekam.
- 7: Influentia - wzieczenie.
- 8: Infodio, Humi defodio, terra obruo - wkopuię.
- 9: Infoecundus, Sterilis, minime foecundus - Nie plodni, ialowi.
- 10: Infoecunditas, Sterilitas - Nieurodzai.
- 11: Infoelix, [...] infortunatus, miser - Nie fzcześliwy.

12: Infoelicitas, [...] Aduerfa vel incommoda fortuna, calamitas, miseria, egestas - Nie szczęśliwie, nędza.

13: Infoeliciter, [...] Infortunate, misere, calamitiose - Nie szczęśliwie, nie fortunnie.

14: Infoelicitio, [...] Infoelicem et miserum facio - Nieszczęsnim czynię.

15: Informis, sine forma, deformis - Szpetni.

16: Informo, [...] primam illam, et rudem operi alicui formam inducere, fingere, formare - Rósznić, formować.

strona: 534b

1: Informatio, [...] prima illa et rudis forma, quae ab artifice operi alicui inducitur - Kształtu zadanie, obrósznianie.

2: Inforo, In foro traducere, fori fabulam facere: sicut in comitiis, per comitium divulgare - Po rynku rozsznić.

3: Inforo [...] intus foro - Prziwiercić.

4: Infortunatus, Infoelix, miser, calamitosus, aerumnosus - Nie **szczęśliwi** [!].

5: Infortunium, Infoelicitas, calamitas, aerumna - Nie szczęście.

6: Infra - Na dolie.

7: Infractus, [...] fractus - Przełomieni.

8: Infractus [...] pro non fracto, confirmato, constanti et inuicto - Nie przełomieni, stały.

9: Infractio, Fractio, ruptura, corruptio - Przełomienie.

10: Infraeno, [...] equis fraena impono - Na wzdę poimnić, ouzdzać.

11: Infraenatus, Non fraenatus - Nie ouzdani.

12: Infraenus, et Infraenis, Non fraenatus - Bez wzdzi.

13: Infragilis, Firmus et validus - Nie włómiści.

14: Infremo, Fremo, hoc est, murmure indignationem ostendo - Od iadu zgrzitam, rozsznić.

strona: 535a

1: Infrendeo, Dentes irascendo quatit, et inuicem collido, dentibus strideo - Zgrzitam.

2: Infrequens, Parum frequentatus - Nie częști.

3: Infrequentia, Raritas, et paucitas - Rzatkosć.

4: Infrico, Frico, et fricando contundo, vel illino - Naczierać.

- 5: Infrigo, Simul frigo - Smazę.
- 6: Infringo, Frango, corrumpo - Przełamuję.
- 7: Infrio, Rem friatam et comminutam rei alicui intereo - Przeczieram, przefiewam.
- 8: Infructuosus, Quod non fert fructum, inutilis - Nie poziteczni.
- 9: Infrunitus - Nieuk. [...] pro ſtolido et infipiente.
- 10: Infuco, Fucio, tingo: [...] tego, diffimulo - Nabarwiam, oſzukuję.
- 11: Infula, Falcia [...] in modum diadematis [...] a quo dependent vittae ab vtraque parte -
Infuła, rantuch rozpuſzczoni.
- 12: Infulatus, Infula ornatus - Maiąci zawiefzoną binde.
- 13: Infulcio, [...] ingerere - wtracam.
- 14: Infulgens, Fulgens, reſplendens - łąnęcifie.
- 15: Infumo, In fumo ficco, ficut Inſolo, ad ſolem ficco - wdimie fuſzę wedzę.
- 16: Infumibulum, Spiraculum per quod fumus exit - Kadzielnica, komin.
- 17: Infundo, Introfundo - Naliewam.
- 18: Infusio, Infundendi actus - Nalianię.
- 19: Infundibulum, Inſtrumentum quo in vafa liquores infundimus -

strona: 535b

Leik.

- 1: Infurnibulum, Pala qua Panes in furno diſponuntur - łopata chlebową.
- 2: Infuſco, Fuſcum reddo - Poczerniam.
- 3: Infuſcus, Fuſcus - Poczernioni.
- 4: Ingelabilis, Quod non gelatur - Nie zamarzaiąci.
- 5: Ingemino, Gemino, aut frequenter gemino - Powtarzam.
- 6: Ingemo, Vehementer gemo, et grauter fero - wzdicham.
- 7: Ingenero, Ingigno, gignendo infero, indo - wrądzam.
- 8: Ingeniculari, [...] genu flectere - Kłaniam ſie.
- 9: Ingenium, [...] natura [...] cuique ingenita, indoles - Dowczip wrodzoni.
- 10: Ingenioſus, Acutus, cautus, bona indole praeditus - Dowczipni.
- 11: Ingenioſe, Subtiliter et acute - Dowczipnie.
- 12: Ingens, Magnus et immenſus - [Barzow ielki \[!\]](http://rcin.org.pl) .

13: Ingenuus, Qui in libertate natus est - Sliachetni.

strona: 536a

1: Ingenuitas, Libertas, nobilitas, honestas - Sliachetne przyrodzenie.

2: Ingenuae, Libere et simpliciter - Poczciwie, sliachetnię.

3: Ingenuatus, Ingenuis moribus dotatus - Sliachetnimi ozdobioni obiczaiami.

4: Ingero, Infero, importo, iniicio, immitto - wnozę, wpuszczam.

5: Ingestum, Quod violenter oblatum est - wtraconi.

6: Ingestibilis, Quod gestari non potest - Nie nofifti.

7: Ingigno, Inter gignendum infero, ingenero - wradzam.

8: Ingitas, quasi indigitas, id est paupertas - Vbostwo, niedostatek.

9: Inglozero, Accumulo, coaceruo, et veluti in glomi formam inuoluo - Zwiazam.

10: Inglorius, Qui nullam laudem aut gloriam sua virtute, aut fortitudine consequutus est et veluti ignobilis - Nie slawni.

11: Ingluuius, Infatiabilis, voracitas - Obzarstwo.

12: Ingrandesco, Augeor, grandior fio, cresco, succresco - wielkim, sie stawam, rozrastam sie.

13: Ingratus, Iniucundus, non gratus, non acceptus - Nie wdzieczni, nie mieli.

14: Ingrate - Nie wdzecznę.

strona: 536b

1: Ingratis [*lege: Ingratis*], Inuite, ingrato animo - Nie chetliwie.

2: Ingrauo, Exaggero et grauis facio - Obcziazem.

3: Ingrauesco, Grauior et molestior fio - Cziezlim sie staię, cziezeię.

4: Ingridior, Introeo - wchodzę.

5: Ingressio, Actus ipse ingrediendi - wstapienie.

6: Ingressus, Incessus, ambulatio - wstapienie, wchod.

7: Ingruo, [...] confertim et cum clamore impetum facio, more gruui qui non nisi magno agmine et vehementi clangore volitant, irruo, incurro, incurfionem facio - Zokrzikiem y zgziełkiem wpadam.

8: Inguina - Czełcz twego cziala wedle wstidu lamiego.

9: Ingurgito, Auidius gulam infercio, cibo aut potu intemperanter me obruo - łakomie polikam, obzeram sie.

- 10: Inguſtabilis, Quod guſtari non poteſt - Ten ktorego koſtowacz nie ſmiem.
- 11: Inguſtatus, [...] non guſtatus - Nie vkulſzoni, nie koſztowani.
- 12: Inhabilis, Ineptus, incompoſitus, non habilis - Nie ſpoſſobni.
- 13: Inhabito, In loco aliquo habito - Przemieſzkuję.
- 14: Inhabitabilis, Quod habitari non poteſt, incultus, infrequentatus - Nie **omi eſzkani [!]** , puſty.
- 15: Inhaereo, Ad rem aliquam haereo, vel affixus ſum - Prziwiſnałem, **trzmam [!]** ſie.

strona: 537a

- 1: Inhaereſco, Adhaereo, affigor - Przidzierzam ſie, trzymámſie.
- 2: Inhalo, Halitum inſpiro, inflo, afflo - Wthchnąłem.
- 3: Inhibeo, Contineo, retineo, impedio - Zawcziagam.
- 4: Inhio, [...] qui aperto ore, linguaue exerta cibum appetere - Ziewam.
- 5: Inhiatio, magna auiditas - Pozadliwoſć wielka.
- 6: Inhoneſtus, Turpis, foedus, vilis, inglorius - Nie pocziwi.
- 7: Inhoneſtas, deformitas, turpitude - Spetnoſc.
- 8: Inhoneſtamentum, dehoneſtamentum, dedecus - Zelziwoſć.
- 9: Inhoneſte, Turpiter - Nie pocziwię.
- 10: Inhoneſto, Dedecoro - Srąmoce.
- 11: Inhonoratus - Nie vczony.
- 12: Inhonorus, Qui ignobilis eſt, et fine honore - Nie pocziwi.
- 13: Inhorreo, Horridus ſum - Zdrifgam ſie.
- 14: Inhoſpitis, Quod hoſpicio aptum non eſt, aut commodum - Mieſzcze do mieſzkanią **niebies piecznę [!]** , puſtinią.
- 15: Inhoſpitalis, Qui nullos recipit hoſpites, inhoſpitis - Nie ludski **wdomnieprzimuiąci [!]** .
- 16: Inhoſpitalitas - Nie ludskoſć do przięczią czudzych ludzi wdom.
- 17: Inhumanus, Crudelis, humanitatis expers, et vitae communis ignarus -

strona: 537b

Nie ludski, frogy.

- 1: Inhumane, Inciuiliter, duriter, et contra legem humanitatis - Nie ludsko, frodze.
- 2: Inhumanitas, Crudelitas, inciuilitas - Srogosc.

- 3: Inhumo, Humo intego, terra obruo, sepelio - Pogrzebąm.
- 4: Inhumatus, Infepultus - Nie pogrzebioni.
- 5: Inibi, [...] intus ibi, vel in eo ipfo loco - Tamze.
- 6: Iniicio, [...] intro iacio, immitto - Wrzuczam.
- 7: Iniectus, Iniectio - Wrzuczenie.
- 8: Inimicus, Aduerfarius, hostis - Nie przyiaciel.
- 9: Inimicus, Infestus, malus, contrarius - Nie przyiaczielski.
- 10: Inimicitia - Nie przyiazn.
- 11: Inimico, Inimicum facio - Nie przyiazn ftroię.
- 12: Inimicor, Inimicitias exerceo - Nie przyiazni nabiwam.
- 13: Inimice, Hostiliter, auerfo animo, et contrario - Nie przyiaczielskię.

strona: 538a

- 1: Inimitabilis, Quod nemo facile queat imitari - Trudny do nafladowania.
- 2: Ininde, Ex eo loco - Zftąd.
- 3: Iniquus, [...] inaequalis, hoc est, non planus - Nie rowni.
- 4: Iniquus [...] de hominibus parum aequis, aut fauentibus, minimeque indulgentibus suis, quique totius aequitatis sunt expertes - Nie słuźni.
- 5: Iniquitas, Iniustitia, iniuria - Nie słuźność.
- 6: Inique, Iniuste - Nie słuźnie.
- 7: Initium, Coeptum - Początek.
- 8: Initio, Sacris imbuo, inauguro - Poświęczam.
- 9: Iniucundus, Infuauis, tristis, molestus - Nie wdzięczni.
- 10: Iniucunde, Infuauiter - Nie wdzięcznie.
- 11: Iniucunditas - Nie wdzięczność.
- 12: Iniudicatus, Non iudicatus, indemnatus - Nie potępioni.
- 13: Iniuges hostiae, [...] quae nunquam domitae, aut iugo subditae fuerant - Pod iarzmem nie biwały.
- 14: Iniungo, Impono, mando, praecipio - Zliczam.

strona: 538b

- 1: Iniuratus, Qui non iurauit - Nie przifiegli.

- 2: Iniuria, Iniquitas, [...] quod non iure fiat - Krzywda.
- 3: Iniuriosus, Qui iniuriam infert, iniquus, iniustus - Nie sprawiedliwi, wkrzywdzajaci
- 4: Iniuriose - Nie sluznie, skrzywdam.
- 5: Iniurius, Iniuriosus, iniquus - Nie sluzni.
- 6: Iniustus, Non iustus - Sam przes sie domislni.
- 7: Iniustus - Dobrowolni.
- 8: Iniustus, Non iustus, iniquus, improbus, iniuriosus - Niesprawiedliwi.
- 9: Iniuste, Inique, iniuriose - Nie sprawiedliwie.
- 10: Iniustitia, Iniquitas, iniuria, malicia - Nie sprawiedliwosc.
- 11: [I]nnascor, Nascendo inferor - Wradzam sie.
- 12: Innato, Intus nato - Pliwam.
- 13: Innavigabilis, Vbi quis navigare non potest - Gdzie lodzia niejezdza, nie plawni.
- 14: Innecto, Colligare, circumligare - Wtikam.
- 15: Innitor, Inhaereo, incumbo, infesto, inclino - Podpieram sie.

strona: 539a

- 1: Inno, [...] intus no - Pliwam.
- 2: Innabilis, Innavigabilis - Gdzie nieplwaja.
- 3: Innocens, Innoxius, inculpatus, a crimine alienus - Nie winni.
- 4: Innocentia, Integritas - Nie winnosc.
- 5: Innocenter, Innoxie, sine noxa - Nie winnie.
- 6: Innocuus, Is qui non nocet - Nie winni.
- 7: Innominabilis, Non nominandus - Nie mianowiti.
- 8: Innotesco, Non fio, inclaresco - Znaiomin [!] sie staję.
- 9: Innouo, Nouum facio, nouam rationem suscito, nouum morem vel consuetudinem in Rempubicam induco - Wznawiam.
- 10: Innoxius, Innocens, culpa carens, inculpatus, seu in qui nemini nocet - Nie szkodni.
- 11: Innubilis, Clarus, serenus - Nie mroczysti, jasni.
- 12: Innubis, Sine nubibus - Nie czieni, nie obloczisti.
- 13: Innubo, Imus nubo, nubendo familiam alienam intro - Wstepuje przez malzenstwo wdom, za maz idę.

- 14: Innuba, Quae nunquam nupfit - Ktorą męza nigdi nie miała, panna.
15: Innuptus, Non nuptus - Nie ożenioni.
16: Innumerabilis, Quod numerari non potest, innumerus - Nie zliczoni.
17: Innumerabilitas, Infinitas - Nie zliczenie.

strona: 539b

- 1: Innuo, Signo capitis voluntatem ostendo - Zkiwam.
2: Innutrio, In loco aliquo nutrio - Zywię.
3: Inoblitus, perpetuo memor - Nie zapomnioni.
4: Inobrutus, Non obrutus - Nie narzuczony, nienakriti.
5: Inobscuro, Obscurum reddo, tenebras offundo - Zaczmięwam.
6: Inobsequens, Inobediens, refractarius, repugnans - Nie posłufzni.
7: Inobseruatus, Non obseruatus - Nie obaczoni.
8: Inobseruabilis, Quod obseruari non potest - Trudnido oppatrzenia.
9: Inocciduus, Non occiduus - Wieczni, nie zachodząci.
10: Inocco, Cooperio, occando obruo - Zawłączam.
11: Inoculo, Oculum vnus arboris alteri adhibeo, seu oculum in arbore aperio - Włzczepiam.
12: Inoculatio - Włzczepienie.
13: Inodorus, Quod est sine odore - Nie pąchnięci.
14: Inodoro, Odore inficio, odorem indo - Zapach czynie.
15: Inoffensus, Quod non offenditur - Nie obrazoni.
16: Inofficiosus, Qui facit contra officium, vel qui nullum officium praestat amico, vel quod est factum contra officium - Nie posłufzni, wrzędu nie pilnuięci.
17: Inolefco, Superincrefco - Wraftam.

strona: 540a

- 1: Inominatus, Male ominatus, infoelix - Nie łzczęśni.
2: Inominalis, Inominatus - Nie mianowani.
3: Inopaco, Opacum reddo et obscurum - Zaczienięm, zaczmięwam.
4: Inopertus, vt inoperto capite, id est, inuerecunde - Nie zakriti.
5: Inopinans, [...] incautus, improuidus, cuique aliquid accidit praeter opinionem - Nie łpodziałi.

- 6: Inopinanter, Subito, et praeter expectationem, ex improuifo, inopinato - Nie ſpodzialie.
7: Inopinatus, Improuifum, quod praeter ſpem et opinionem euenit - Nie ſpodzięwani.
8: Inopinate, et inopinato, [...] praeter ſpem - Nie ſpodzięlie.
9: Inopinabilis, Quod quis nunquam exiftimaffet futurum - Nigdi nieſpodzięwały.
10: Inopinus, Inopinatus - Nie ſpodzięli.
11: Inopportunus, Importunus, moleſtus - Nie wczęfni, przeciwni.
12: Inops, Pauper, egens, tenuis, miſer - Vbogi, vcziskły.
13: Inopia, Egeſtas, indigentia, paupertas, miſeria - Vboſtwo, nędza.
14: Inopioſus, Sine ſpe - Bez wſpomozenię.
15: Inora, [...] ſine ore, ore carentia - Bezufły.
16: Inoratus, Non oratus, inexpoſitus, inenarratus - Nie wiłożoni.
17: Inordinatus, Incomptus, confuſus, perturbatus - Nie rzędni.
18: Inorior - Poczinęm.
19: Inornatus - Nie chędogi, nie ozdobnie.
20: Inornate -

strona: 540b

Nie ozdob nię [!] .

- 1: Impoſterum, Deinceps - Na potim.
2: Inprimis, [...] ante omnes, vel ante omnia, praecipue, prae caeteris - Wprzod, oſobliwię.
3: Inquantum, Tantum quantum - Tak wielie iako.
4: Inquies, [...] Inquietus, Quod caret quiete - Nie ſpokoinoſc.
5: Inquies, Inquietudo, follicitudo - Nie pokoi.
6: Inquieto, Turbo, quietem agere non permitto - Przeſzkadzęm, burze.
7: Inquietudo, Turba, priuatio quietis - Nie pokoi.
8: Inquietatus, Moleſtatus, turbatus - Nie ſpokoini.
9: Inquietus - Nie ſpokoini.
10: Inquietatio - Przeſzkadzanię.
11: Inquietiſſimus - Barzo nie ſpokoini.
12: Inquilinus, Qui in alieno et priuato habitat: proprie tamen in conducto - Wnaiemnim mieſzkaięci, naiemnik.

- 13: Inquino, Maculo, deturpo, confpurco, foedo, contamino - Pomazuię.
14: Inquinatus, Foedatus, contaminatus, pollutus - Pomazani.
15: Inquinare, Sordide, turpiter - Szkaradzię.
16: Inquinamentum, Sordes et immunditia - Szkaradosc, nieczistosc.
17: Inquio, Dico, aio, affirmo - Mowię.
18: Inquiro, Inueftigo, exquiro, expifcor, percontor: quali intus quaero -

strona: 541a

Wiwiaduię fie.

- 1: Inquisitio, Inueftigatio - Wiwiadowanię, wibadiwanię.
2: Inquisitor, Qui inueftigat - Wibadiwacz.
3: Inrecogitatio, incogitantia, fiue inconfiderantia - Nie rozmisł.
4: Insalubris, Minime fanus - Niezdrowi.
5: Insalutatus, Non falutatus - Nie pozdrowioni.
6: Insanabilis, Incurabilis, quod fanari non poteft - Nie vlieczoni.
7: Insanus, Stultus, et mente non bene conftitutus - Szaloni, błazen.
8: Insane, Vehementer - **Szałenię [!]** .
9: Insania, Dementia, ftultitia - Szalienftwo.
10: Insanio, [...] furere, vel infanum eſſe - Szaleię.
11: Insanitas, Infania - Szalenftwo.
12: Insatiabilis, Infaturabilis, inexaturabilis, quod fatiari non poteft - Nie nakarnie.
13: Insatiabiliter - Nie **nakarmioui [!]** .
14: Insatiuus, Quod non feritur, quod fponte prouenit - Nie fiąni.
15: Insaturabilis, Infatiabilis, quod faturari non poteft - Nie naficzoni.
16: Insaturabiliter - Nie naficzenie.
17: Incendo, Afcendo, confcendo, fupra fcando - Wftępuię.
18: Infciens, Ignarus - Niewiadomi.

strona: 541b

- 1: Infcientia, Ignorantia, infcitia - Nie wiadomosc.
2: Infcienter, Infcite, inepte, indocte - Nie wiadomię.
3: Infcitus, Inelegans, et male compofitus - Głupi, **nieumieierni [!]** .

- 4: Infcite, Imperite, incompte, impolite, ineleganter, inepte, indocte - Nie vmieietnię, nie pięknę,
- 5: Infcitia, Ignorantia, imprudentia, infcientia - Nieumieiętnosc.
- 6: Infcius, Nescius, imprudens, non sciens - Nie vmieiętni.
- 7: Infcribo, Libro vel alij alicui rei nomen literas indo, impono, titulum addo - Wpifuię.
- 8: Infcriptus, Non fcriptus, in fcripta non relatus - Nie wpifzani.
- 9: Infcriptum, Breue quoddam in chartula fcriptum - Czedułka.
- 10: Infcriptio, Titulus, nota - Napis.
- 11: Infculpo, Incido, indo - Wirzezuię.
- 12: Inseco, Seco, fiue intus feco - Nasiekuię, narzinam.
- 13: Insecta, Animalcula [...] partim terreftria, [...] partim volucra - Wfzeliakie robacztwo, iako muchi krwie wfobie niemaiące.
- 14: Insecabilis, indiuiduum, quod fecari ac diuidi non poteft - Ten ktori nie moze bic na fztuczki rozdzieloni, nierozdzielni.
- 15: Inficia, Obfonij genus [...], ex infecta carne confectum - Bigos.

strona: 542a

- 1: Insedatus, Non fedatus, turbulentus, commotus, implacatus, impacatus - Nie fpokoini.
- 2: Insedabilis, Quod fedari non poteft - Nie vbłagani.
- 3: Infemino, Infero, implanto - Wfiewam.
- 4: Insenefco, Immoror et quali in aliqua re aetatem confumo - Grzibieię wfprawach.
- 5: Insensibilis, Quod sub fenfum cadere non poteft - Nie vczuti.
- 6: Inseparabiliter - Nie rozłaczenie.
- 7: Insepultus, Non fepultus, inhumatus, indefletus - Nie pogrzebioni.
- 8: Insequor, Sequor, fubfequor - Naśladiuę.
- 9: Insequens, Confequens, fequens, cohaerens - Naśladiuęci.
- 10: Insequenter, [...] inconfequenter - Nie wiedno podrugim.
- 11: Insector, Infequor, perfequor - Bieżacz gonię, fczigam.
- 12: Insectatio, Criminatio, obtrectatio - Przenaśladowanie.
- 13: Insectatus - Sczigani.
- 14: Insero, immito [*lege: immitto*], impono, immifceo - Wfzczepiam, wtikam.

15: Insitum, Surculus qui inferitur - *Latorsldo* [!] *łzczepianię*.

16: Insitus, Innatus, ingenitus, ingeneratus -

strona: 542b

Wrodzoni.

1: Insitus, Infitio - *Włzczepioni*.

2: Insitio, Inferendi actus - *Włzczepianię*.

3: Insitor, Qui inferit - *Szczepnik*.

4: Insititium, Quod inferi potest, quod infitum est, et non natura innatum, aliunde alicitum - *Czo moze bic łzczepiono*.

5: Insitiuus, Infititius, quod naturale non est - *Zinąd przypadli*.

6: Inserto - *Włterkuię, wtkam*.

7: Inserpo, Serpo, et obrepo, leniter inuado - *Wczołguię sie, wkradam*.

8: Inseruio, Obsequor alicui, feruitium praesto, colo - *Słuzę*.

9: Insibilo, Sibilo, fpiro, fibilum emitto - *Szwifzczę*.

10: Insiccatus, Non ficcatus - *Nie fuchi*.

11: Insideo, In re aliqua siue super rem sedeo, inhaereo, infisto - *Nafiadam*. ¶ Insideo [...] locum aliquem occupo ad intercipiendum aliquem - *Oliadam*. ¶ Insideo [...] obfidere - *Obligam*.

12: Insideri - *Zalięzonim bic*.

13: Insidiae, Technae, artes, fallaciae - *Zdrada, podchwiczenie, chitrosc*.

14: Insidior, Infidias tendo - *Nazdradzie iestem*.

15: Insidiator, Qui tendit infidias - *Podchwitacz, chitrek*.

16: Insidiosus, Qui saepe infidiatur, plenus infidiis, fallax - *Zdradliwi*.

17: Insidiose, Cum infidiis, fallaciter, fraudulenter - *Zdradliwie, chitrze*.

18: Insido, [...] infideo -

strona: 543a

Nafiadam.

1: Insignis, Eximius, egregius: et proprie in quo aliqua sunt signa, quibus ab aliis discernitur - *Znaczni, znamieniti, osobliwi*.

2: Insignia, Notae, signa - *Herb, znak*.

- 3: Insignio, Signis noto, seu distingo - Znaczę.
- 4: Insignitus, [...] infignis - Naznaczeni.
- 5: Insignite, Infigniter, eximie - Osobliwie, znamieniczą.
- 6: Insigniter - Znamienicze.
- 7: Insile, [...] suspēdiculum, vel perpendiculum, quod telam demissam examinat - Podnozek tkalski, zawiasa tkalska.
- 8: Insilio, Saltu ingredior, vel super aliquid salio, concendo, in eo - Wskakię.
- 9: Insimul, [...] vna - Współ.
- 10: Insimulo, Accuso, crimen ingero - Winnię.
- 11: Insimulatio, [...] falsi vel veri criminis inculatio - Winnowanie, oskarzenie.
- 12: Insinuo, In notitiam alicuius adduco, latenter introduco - Wtraczam, wkradam, wlamam.

strona: 543b

- 1: Insinuatus, Inflexus, complicatus, compressus - Skreconi, zložoni.
- 2: Insinuatio, Obscura et latens auditoris conciliatio - Wlamienie.
- 3: Insipidus, Iniucundus, insuavis, sine sapore - Nie smaczni.
- 4: Insipiens, Non sapiens, stultus, imprudens, - Głupi, cziula.
- 5: Insipientia, Imprudentia, dementia - Głupstwo.
- 6: Insipienter, Imprudenter, stulte, temere - Głupię.
- 7: Insipo, [...] iniicere - Wrzucam.
- 8: Insisto, [...] in re aliqua confisto - Stoię.
- 9: Institio - Zastanowianie, hamowanie.
- 10: Insitium, Pulmenti genus, ex infectis et minutatim tritis carnibus confectum - Siekaninka.
- 11: Insociabilis, Quod coniungi non potest - Nie łączisli, nie towarzyski.
- 12: Insolabiliter, Sine consolatione - Nie pociesznie.
- 13: Insolens, Infuetus et insolitus - Rzątki, nie częsti. ¶ Insolens [...] pro superbo et arrogante, quem **praesumptuofum** dicere solemus - Hardi, pyłzni.

strona: 544a

- 1: Insolentia, infuetudo, res non consueta aut solita - Nie zwyczajosc, niezwyczaj. ¶ Insolentia [...] arrogantia, superbia - Pycha, nadętosć.

- 2: Insolenter, Arroganter et superbe - Nadęczenie pyłznię.
- 3: Insolidum, siue Infolido, Integre - Czalię.
- 4: Insolitus, Non suctus, infolens, inassuctus - Nie zwikły.
- 5: Insolite, Praeter consuetudinem - Nie zwiczainie.
- 6: Insolo, Ad solem ficco - Sufzę na słońcu.
- 7: Insolatus, In sole, seu ad solem ficcatus, aut calefactus - Nasłonce wiłozoni.
- 8: Insolubilis, Quod solui non potest - Nie rozwieżiłty.
- 9: Insolubiliter - Nie rozwiązanie, nie rozłaczenie.
- 10: Insolutum, [...] aliquid accipere in satisfactionem, aut certe deductionem rei debitae - wzięcie bez zapłati.
- 11: Insomnium, [...] quod in somno videmus - Snienie wspaniu.
- 12: Insomnis, Peruigil - Czuini, nie spiąci.
- 13: Insomnia, Vigilia - Czuiofc.
- 14: Insomniosus, Qui multum somniat - Ten ktori częste sni miewa.
- 15: Insons, Innocens, qui extra culpam est - Niewinni.
- 16: Insono, Sono - Trąbię.
- 17: Insonus, Quod est nullo sono et strepitu - Nie kłapiaiáci.
- 18: Insopitus, Insomnis, peruigil - Nie wspani.

strona: 544b

- 1: Insortitus - Nie ziskuiáci przez los.
- 2: Insperans, Non sperans, non expectans, imprudens - Nie spodziałi.
- 3: Ex insperato, Praeter spem et opinionem - Nie spodzialie.
- 4: Insperatus, Inexpectatus - Nie spodziały.
- 5: Insperabilis, Quod vix sperari potuisset - Nie spodziewali.
- 6: Inspergo, Sparfim infundo - Pokrapiam.
- 7: Inspicio, Aspicio, intueor, ac penitus cognosco - Wględuię.
- 8: Inspectio, Diligens rei alicuius consideratio - Pilnie weirzenie, obaczenie.
- 9: Inspecto, Continue siue attente intueor - Vstawnie nagliadam.
- 10: Inspico, In modum spicae vel spici acuo - Zazpiczam.
- 11: Inspiro, Afflo, perflo - Wionał, ziewnał.

- 12: Inſpiratio - Wtchnienie.
- 13: Inſpoliatus, Non ſpoliatus - Nie obrani, nie wiplundrowani.
- 14: Inſpuo, Super aliquid ſpuo, conſpuo - Poplwałem.
- 15: Inſputo - Vftawnie pluię.
- 16: Inſtabilis, Inconſtans, varius, volubilis, mutabilis - Nie vftawni, odmienni.
- 17: Inſtabilitas, Inconſtantia, varietas, mutabilitas - Odmiana.
- 18: Inſtans - Nadchodząci.

strona: 545a

- 1: Inſtanter, Sedulo, perfeueranter - Bez przeſtania.
- 2: Inſtantia, Sedulitas, affiduitas, et continua intentio - Vftawnoſcz, pilnoſcz.
- 3: Inſtar - Iakobi, rownie.
- 4: Inſtauro, Integro, reficio, in priſtinum ſtatum reſtituo, renouo - Odnawiam.
- 5: Inſtauratio, Refectio, reſtitutio - Odnowienie.
- 6: Inſterno, Superſterno, operio, ſuperextendo - Nakrywam.
- 7: Inſtratus, Ornatus, ſtratus - Nakriti.
- 8: Inſtratum, Operimentum, ſtragulum, quicquid inſternitur - Nakriczie, naſtołka.
- 9: Inſtragulum, Stragulum - Dekka.
- 10: Inſtigo, Pungo, ſtimulo, excito, adhortor- Poduſzczam.
- 11: Inſtigatio, Inſtigandi actus - Poduſzczanie.

strona: 545b

- 1: Inſtigatrix, Quae inſtigat - Ta ktora podzegu [!] .
- 2: Inſtillo, Guttatim infundo - Kropkami wpuſzczam.
- 3: Inſtimulo, Exſtimulo, inſtigo - Popycham, poduſzczam.
- 4: Inſtinctus, Inſtigatio, admonitio, diuinus afflatus - Boskie nathchnienie.
- 5: Inſtinctus, Inſtigatus, excitatus, incitatus - Nathchnioni.
- 6: Inſtinctor, Impulſor, inſtigator - Pobiedzacz.
- 7: Inſtita, Tenuis falciola, qua honeſtae tantum matronae vtebantur - Bram vſuknie niewieſzei.
- 8: Inſtitor, [...] qui a mercatore negotiationi alicui eſt praepoſitus - Kupieczki factor. item kramarz,

- 9: Infitorius, Quod ad infitorem pertinet - Kramarski.
- 10: Infitulo, Propono, confituo, decerno - Stanowiam, vmisliam. ¶ Infitulo [...] doceo, inftruo - Nauczam.
- 11: Infitutus, Confitutus, ordinatus - Stanowioni.
- 12: Infitutio, Inftructio, doctrina -

strona: 546a

Nauka.

- 1: Infitutor - Kramarz.
- 2: Infitutum, Mos, difciplina, confuetudo - Zwiczay.
- 3: Infito, Vrgeo - Na liegam.
- 4: Infito, Saepe contra ftare, repugnare - Sprzecziwiam fie.
- 5: Infrenuus, Minime generofus, iguobilis [*lege: ignobilis*], indiligens, ad res gerendas minime promptus - Nie wartki.
- 6: Infrepto, In re aliqua ftrepitum edo - Dzwiezczę.
- 7: Inftringo - Opalsuię.
- 8: Inftrumentum - Narząd, rinftunek. [...] quicquid nobis vfu ad agendum eft.
- 9: Inftruo, Ordino, apparo, compono - Rozrzadzam, prziprawuię. ¶ Inftruere difcipulos, id eft, docere, literis et difciplinis imbuere - Vczicz.
- 10: Inftructor, Qui parat, et inftruit -

strona: 546b

Narzadziciel, przigotiwacz.

- 1: Inftructus, Apparatus, ornatus - Przigotowanię.
- 2: Inftructio, Conftructio - Rozrzadzenię, narzadzenie.
- 3: Infstupeo, ftupeo, aut valde ftupidus, et fenfus experts fum - Zdumiewam fie, czierpnieię.
- 4: Infuauis, Iniucundus - Nie wdzięczni [!], nie miefi.
- 5: Insubidus - Nie rozmislioni.
- 6: Insubide - Nie rozmislnię. pęcze.
- 7: Infubtiliter, Indocte, negligent - Nie oftrze, nie fuptilnię.
- 8: Infucco, Succo imbuo, humecto, irrigo - Odwilzam.
- 9: Infuefco, et Confuefco, Alfuefio - Prziwikam.

- 10: Infuefacio, Confuefacere - Prziwiknąć.
- 11: Infuetus, Infolitus, vel cui non affueuimus - Nie prziwikli.
- 12: Infula, [...] terra, quae vndique aquis clauditur - Infuła.
- 13: Insularis, Quod est infulae, et ad infulam pertinet - Do infuły przinalezaci.

strona: 547a

- 1: Insularius, Qui infulas, hoc est, aedes ab aliis aedificiis discretas inhabitat - woit w domu ośobnim **miesz kaiąci** [!].
- 2: Insulsus, [...] quod falsum, aut falsum non est - Nie foloni, balamant.
- 3: Insulsitas, Ineptia, Itultitia - Głupstwo, **nierozun** [!].
- 4: Insulse, Imprudenter, inepte - Głupię.
- 5: Insulto - Skązczaczfie dotikąm. [...] multum et cum impetu super rem aliquam falire.
- 6: Infultatio, Exagitatio, infectatio - **Pofmiecs** [!].
- 7: Infum, In re aliqua fum - Iestem wnieczim.
- 8: In fumma, diuifis dictionibus, et Summatim - wfummie.
- 9: Infumo, Impendo, confumo, expendo, expensas facio - Nakładąm.
- 10: Infuo, In re aliqua fuo, includo - wfziwąm.
- 11: Infuper, Ad hoc, praeterea - Nad to.
- 12: Infuperabilis, Quod superari et domari non potest, inuincibilis, incurabilis - Nie zwicieżoni.
- 13: Infurgo, Surfum me erigo, furgo - Powftaię.

strona: 547b

- 1: Infurro [*lege: insusurro*], Leni fufurro, alicui quid in aurem dico - wucho ſzepczę.
- 2: Infufceptus, Non fuceptus - Nie prziięti.
- 3: Infyncerus, Non fyncerus, parum integer, corruptus - Niefzczeri.
- 4: Intabefco, Marcore ac tabe confumor, tabefco - Schnę.
- 5: Intactus, Integer, immaculatus, impollutus - Nie dotknioni, nie pomazani.
- 6: Intactile, Tactum refugiens, fiue quod tangi non potest - Rzecz ktorei fie niegodzi dotknącz.
- 7: Intaminatus, Incontaminatus, inuiolatus - Niepomazani.
- 8: Integer, Perfectus, abſolutus, innocens, incorruptus - Zupełni.
- 9: Integro, Rurſus inchoo, inſtauro, innouo - **Znowupoczinaćm** [!], odnawiaćm.

10: Integraſco, Integror, Inſtauror, ab integro redeo - Odnawiam ſie.

11: Integritas, Incorruptio, innocentia - Szczeroſc, czaſoſc.

12: Integre, Pure, ſyncere, caſte - Czalie, ſzczerze, zupełnie.

13: Intego, Tego - Nakriwam.

strona: 548a

1: Integumentum, Quo quid integitur - Nakriczie, deka.

2: Intectus, detectus et nudatus - Odkriti.

3: Intelligo, Cognoſco, mente percipio - Rozumiem.

4: Intellectus, [...] mens et intelligentia - Rozum.

5: Intelligens, Sagax, ingenioſus, ſapiens, doctus, prudens - Rozumni.

6: Intelligenter - Rozumnie.

7: Intelligentia, Facultas animae nobiliſſima, qua res etiam incorporeas [...] contemplamur, mens, animus, intellectus - Rozum.

8: Intelligibile, Quod mente percipi poteſt - *Zrozumiano* [!] .

9: Intemerandus, Non violandus, aut contaminandus - Nie pomazani.

10: Intemeratus, Inuiolatus, incorruptus - Nie nakazoni, nie pomazani.

11: Intemperans, Immoderatus, incontiens, voluptatibus ac ventri praeter modum indulgens - Nieskramni, nie mierni.

12: Intemperantia, Incontinentia - Nie poucziagliwoſcz, nie skramnoſcz.

13: Intemperanter, immoderate, immodice - Nie skramnie.

14: Intemperate, Incontinenter - Nie powcziagliwie. rozpułnie.

15: Intemperatus, Incontiens, immodicus - Nie powcziagli, nie mierni.

strona: 548b

1: Intemperies, Rerum miſtarum inconueniens temperatura - Nie pogoda.

2: Intempeſta nox - Pierwoſpi.

3: Intempeſtas, intemperies: vt, Intempeſtas caeli - Nie pogoda.

4: Intempeſtius, Quod fit praeter opportunitatem temporis, inopportunus, moleſtus - Nie wczefni, nie ſpodziałi.

5: Intempeſtiue, Importune - Nie wczefnie.

6: Intendo, Vehementer tendo, vel extendo, contendo, adduco - Nacziagam. ¶ Intendo [...] animaduerto, diligenterque animo fpecto atque intueor - Obaczam. ¶ Intendo [...] innectere, illigare - Prziwieszuię.

7: Intentus, fiue intenſus [...]. Extenſus, porrectus - Nacziagnioni.

8: Intente, Accurate diligenter - Spilnoſczią, **zufillowanim [!]** .

9: Intentiſſime - Nacziagnienie.

10: Intentus, Extenſio, adductio, contentio - wicziągnięnię.

11: Intentio, fiue Intenſio - Nacziagnienie.

strona: 549a

1: Intento, Comminor, minitor, minas iacio - Grozę.

2: Intentatus, Non expertus, non tentatus - Nie doſwiadczoni.

3: Intepeo, et Intepeſco, Incaleſco, tepidus fio - Zagrzewamſie.

4: Inter - Miedzi.

5: Interalbico - Białoſie ſnę. [...] colorem album per interualla oftendere, inter alios colores emicantem

6: INTERAMNA - Miedzrzeczna. [...] inter duos annes [...] conſtituta

7: Interanea, [...] inteſtina - wnątrnoſczi.

8: Interareſcere, [...] penitus areſcere, hoc eſt, omnino aridum fieri - Schnąć.

9: Interbibo, Totum bibo - wipiąm,

10: Interbito, Interuenio - wtim przichodzę.

11: Intercalo, Interfero, feu interpono - wkładąm, wtikąm.

12: Intercalaris, Interiectitiuſ, interpoſitiuſ - wetknioni miedzi drugię, władzoni, włozoni.

strona: 549b

1: Intercalarium, [...] quod intercalatur - wftapienie, władzenie.

2: Intercalatio - władzenie miedze drugie.

3: Intercapedo, Interſtitium [...] inter duo ſpatia interceptum - Szerokosc oſiadłoſcz **miedzidwiema [!]** , cokrag.

4: Intercedo, Inter duo venio, me interpono - Miedzi **dwuw [!]** daięſie, wkładąm ſie.

5: Interceſſio, Impeditio, et prohibitio magiſtratus ne quid fiat - Zapowiedz.

6: Interceſſor, Is qui intercedit, impeditor - Przekazcza.

- 7: Intercido, Per medium feco - Przeczinam.
- 8: Intercifus, Praecifus, abruptus, diuifus - Przeczeti, przerąbioni.
- 9: Intercisio - Przerznienie.
- 10: Intercise, Sectim, et per incisiones - Przerzinaiać.
- 11: Intercido, Pereo, intereo, et temporis fpatio euanelco - Ginę.
- 12: Intercinctus, Maculis quibusdam circumquaque distinctus - Przegrodzoni.
- 13: Intercino, Cantum immifceo - Przispiewuię.

strona: 550a

- 1: Intercipio, Interuerto, per infidias capio, ad me transfero et domum meam conuerto - Przeymuię.
- 2: Interceptus - Przeięti, zatrzimani.
- 3: Interceptio, Ademptio, auerfio - Przeięczie.
- 4: Interceptor, Qui intercipit - Przeimacz.
- 5: Intercludo, Iter impedire, quali iter claudere - Drogę zawieram, zaftępuię, zakładam.
- 6: Interclusio, Impedimentum, oclufio, obfessio loci atque intercessio - Zawarczie, przekaza.
- 7: Intercolumnium - Szerzą miedz dwiema **tlupi** [!] . [...] fpatium illud in aedificiis quod est medium inter columnas.
- 8: Interconciliare, Beneuolum reddere - Porownanie ftron obrazonich.
- 9: Interculco - wetrodek nogami depcę wdeptuię. In medio, vel inter aliqua calco.
- 10: Intercurro, Interuenio, et intercedo - wbiegam.
- 11: Intercurfo - Częfto miedz ftroni wbiegam.
- 12: Intercursus, Interuentus, intercessio - Podbiezenie, wpadnienie.
- 13: Intercus - Czo miedz skorą i ciałem iest, **z afkorni** [!] .
- 14: Intercutaneus, Quod infra cutem est - Zaskorni.
- 15: Interdatus cibus [...] per corporis partes diuifus - Pokarm podzieloni.
- 16: Interdico, Veto, prohibeo - Zakazuię.

strona: 550b

- 1: Interdictus, Vetitus, prohibitus - Zakazani, zapowiedziani.
- 2: Interdictum, Vetatio, prohibitio - Zapowiedzenie.
- 3: Interdictio, Prohibitio - Zapowiedz.

- 4: Interdiu, [...] Per diem - wednie, **wdziu** [!] .
- 5: Interductus, Interpunctio, et distinctio, quae inter sententias a librariis duci solet - Przekręcenie.
- 6: Interdum, Aliquando nonnunquam [...], Interduatim - Podczas, niekiedy.
- 7: Interea, [...] interim, tantisper, hoc interim spatio - Zatim.
- 8: Interea temporis - wtim czasie.
- 9: Intereo, Pereo, occido, morior, intercido - Ginę, vmieram.
- 10: Interitus - Zginienie.
- 11: Interitus, Pro morte - Smiercz, zguba.
- 12: Interequito, In medio equito - we szrotku iadę.
- 13: Intereft, [...] in re est - wielienatim zależy, potrzebatego.

strona: 551a

- 1: Interfacio, Interim seu per interualla facio - Zodmianaczenie.
- 2: Interfari, interpellare, lonquentem interrumpere - Wtracicz sie w mowę.
- 3: Interfatio, Interpellatio - Wtracenie sie w mowe.
- 4: Interficio, Interimo, occido - Zabijam.
- 5: Interfector - Zabijac, mordercz, glownik.
- 6: Interfectoria - Morderka.
- 7: Interfio, [...] confumi, et interire - Ginę.
- 8: Interfectio, Caedes - Zabycie.
- 9: Interfluo, Per medium fluo - Wcziekam.
- 10: Interfluus, Quod interfluit - Wefrotku cziekaci.
- 11: Interfringo, Infringo, frango, confringo - lamie.
- 12: Interfuro, In medio duorum infanio - Szaleie miedzi **drugieni** [!] .
- 13: Interfundo, Per medium fundo - Wliewam.
- 14: Intergerini parietes [...], qui intergerunt, hoc est, ferunt, et sustinent onera - Srednia scziana od dwu sziadów spólnie zbudowana.

strona: 551b

- 1: Inter haec, [...] interea - Wtim.
- 2: Interiaceo, Interpositus sum - Wefrotku leze.

- 3: Interibi, Interea - Zatim.
- 4: Interiicio, Inter aliquid iacio, interpono, intermitto, intermiscuo - Wmiatam.
- 5: Interiectus, Interiectio - wpołrodek wrzuczenie.
- 6: Interiectio, Interpositio, et infertio - we łrodek wrzuczenie.
- 7: Interim, Interea tantisper, hoc interim spatio - Zatim.
- 8: Interimo, Interficio - Zabiiam.
- 9: Interemptio, Interfectio, caedes - Zabiczie.
- 10: Interemptor, Interfector occisor - Zabyak.
- 11: Interemptus, Sublatus - Zabyti.
- 12: Interior - Spodni.
- 13: Interiungo, Sublato - Hamuie, zawczyagam.
- 14: Interlino, Scripturam, vel picturam lituris corrumpo, scripturam induco, deleo, extinguo - Zamazuię.
- 15: Interloquor, Interpello, alterius loquentis orationem interrumpo -

strona: 552a

Wmowe wpadam.

- 1: Interlocutio, Sermonis interpositio, interpellatio - Wpadnienie wmowe.
- 2: Interluceo, In medio luceo, vel interea luceo, vel inter aliquid luceo - Wefrodek łwieczę.
- 3: Interluco, Ramos seu plantas inutiliter pullulantes cum interuallo refeco - Przepleniam gałezi.
- 4: Interlucatio - Okrzęsiwanie.
- 5: Interlunium, [...] id spatium temporis: in quo nec amplius luna vetus apparet, nec adhuc noua videtur - Czas ten ktorego miefiacz na nowie nie łwieczy.
- 6: Interluo, Interfluo - Przez łrodek cziekę.
- 7: Intermaneo, Inter, vel in medio maneo - We łrotku łtoię.
- 8: Intermedius, Interiacens - Sredni.
- 9: Intermeo, Interfluo, hoc est, per medium meo, et fluo - Przez łrodekide [!] .
- 10: Intermetris luna, [...] interlunium, et coitus lunae - Now miefiacza, złaczenie miefiaca z łoncem.
- 11: Intermico, in medio splendo - Łfnefie, łliskamfie.

12: Interminor, Magnum malum denuntio, vehementer minor - Zakazuję.

13: Interminatus, Non terminatus, termino carens, indefinitus - Nie ograniczoni, nie skonczeni.

14: Interminus, Quod non habet terminum - Nie skonczeni.

strona: 552b

1: Intermitceo, Interpono, commitceo - Wmieszam.

2: Intermitto, Ad tempus omitto, cello - Na czas odkładam, przepuszczam.

3: Intermissus, Intermissio - Odłożenie.

4: Intermissio, Vacatio ab aliquo munere per aliquod tempus - Przełtanie.

5: Intermorior, Morior, pereo, intereo, perdor - Vmieram.

6: Intermundium - Szrod swiata. Spatium medium inter plures mundos

7: Intermuralis - Miedzi muriowi.

8: Internascor, In medio nascor, inter aliquod nascor - Wefrotku sie rodzę.

9: Interneco, Deleo, fimul interficio, et multitudinem totam ferme complectitur - Wibięam co ziwego.

10: Internecio, siue internectio, Vitae priuatio, interfectio, caedes, strages - Zabiczie, poręzka.

11: Internecinus, Quod ad internecionem geritur - Morderski smiertelni, **winięzcuęci [!]** .

12: Internecto, Colligare, inter se connectere - Wtikam.

13: Internigrans, Passim nigricans - Czarnawi.

14: Internidifico - Gniazdo wbudiwęam.

15: Interniteo, Inter alia niteo, peluceo - Lsne sie miedzi drugiem.

16: Internodium, [...] spatium medium inter duos nodos, quale videmus in arundinibus et culmis - Szerz miedzi dwiema sekami.

17: Internosco, Inter alios nosco, siue discerno -

strona: 553a

Rozeznavam.

1: Internundinium, [...] Spatium nouem dierum, id quod nouem dies continuos habet - Czas wdziewiaczi dniach.

2: Internuntius, Qui inter duos medius est ad aliquid transigendum, et modo huic, modo illi per vices nuntiat - Pożel odnozaci zobuętron poßelstwo.

- 3: Internuntio - Posła odiednego do drugiego flię.
- 4: Interro, Terendo immitto - Wcieram.
- 5: Intritum, Genus edulij ex alliis, cafeo, oleo, ouis, et porro concinnatum - Drobianka.
- 6: Interordinium, Spatium quod est inter ordines - Szerz **miedz i [!]** rzędami.
- 7: Interpello, [...] loquentem vel aliquid agentem interrumpere - Przeriwam mowe, wpadam wdrugiego rzecz.
- 8: Interpellatio, Interloquutio, interruptio, impeditio - **Mowiprzerwanie [!]** .
- 9: Interpellator, Interuentor, qui interrumpit fermonem aut aliud aliquid agentem - Mowi rozriwca, przeriwac.
- 10: Interpensiui parietes, [...] qui supra contignationem ftruuntur, nec in solo fun-

strona: 553b

damentum habent - Gankowefcziani.

- 1: Interplico, Passim implico - Wmotuię, wkracam.
- 2: Interpolo, [...] immuto, vel inftauro, et rebus vetuftis formam induco - Odnawiam, poleruię.
- 3: Interpolatio - Przepolerowanie.
- 4: Interpolator, Qui antiquas vestes reconcinnat, ac renouat - Szat ftarich polierz, przichedozca.
- 5: Interpolis, Quod interpolatum est - Wipolerowani, wiprawioni.
- 6: Interpolus, Interpolis, reconcinnatus - Wichedozoni.
- 7: Interpono, Interfero, interiicio - Wkładam.
- 8: Interpositus - Wefrod włożoni.
- 9: Interpositus, Interpositio - Włożenie wefrodek.
- 10: Interpositio, Infertio, interiectio - Wefrod włożenie.
- 11: Interpremo, Comprimo, vel premendo collido - Scziskam.
- 12: Interpres, [...] qui in aliqua re agenda medius est, et veluti conciliator, et auctor - Tłomacz, wkładacz.
- 13: Interpretor, Expono, explico, explano -

strona: 554a

Wkładam, tłumaczę.

- 1: Interpretatus, Expofitus, explicatus - Wiłożoni, objaſnioni.
- 2: Interpretatio, Expofitio - Wikład.
- 3: Interpunctus, Quod punctis diftinctum eſt - Punkti rozdzieloni.
- 4: Interpunctum, Diftnctio, interpunctio - Rozdziął przez punkti.
- 5: Interpunctio, Interpunctum - Przemazanię.
- 6: Interpurgare - Wimieſc.
- 7: Interputo, Quali per circuitum putare, et purgare - Obczinam.
- 8: Interquiefco, Quiefco - Miedzi tim, odpocziwam.
- 9: Interrado, Hinc illinc abrado - Oskrobuię.
- 10: Interrasilis, Interrasus, hoc eſt, per interualla erafus, et exculptus - Pomału wiskrobani.
- 11: Interrex, [...] is, qui regis mortui munere fungitur, donec nouus Rex creatus fit - Namięſnik krolewski, panuiąci miedzi ſmiercia a wibranim nowego krola.
- 12: Interregnum, Regni interuallum, et ſpatium temporis quouſque in locum demortui Regis alius ſufficitur - Vacantią krola wkroleſtwie do czafſu tego, wktori nowego wibieraią.
- 13: Interritus, Imperterritus - Nie lękliwi.

strona: 554b

- 1: Interrogo, Quaero, rogo - Pitam ſie.
- 2: Interrogatio - Pitanię.
- 3: Interrogatiuncula - Małe pitanię.
- 4: Interrumpo, Medium abrumpo - Przeriwam.
- 5: Interruptus - Przerwani.
- 6: Interrupte, Inciſe, vel caefim, aut diuiſe - Przerwanię.
- 7: Interſcalmum, [...] ſpatium illud in nauis, quod eſt inter ſcalmum et ſcalmum - Szerzą od kołka do kołka, wktorei poiadzami robią.
- 8: Interſcapilium, Spatium illud quod inter ſcapulas eſt - Szerzą miedzi ſzołdrami.
- 9: Interſcindo, Medium abrumpo, ſiue diſcindo - Przerzinam.
- 10: Interſcribo, Inter verſus ſcribo, interpono, interfero - wpiffuię.
- 11: Interseco, In partes ſecare - Rozrębuię.
- 12: Intersepio, Velut ſepibus quibuſdam intercludo, vel iter impedio - Przegradzam.
- 13: Intersero, Inter alia planto, ſemino, inferove - Wſziewam, wſzczepiam.

14: Intersero, interpono, interiicio - Wkładam, wstawuję.

15: Intersifto, In loquendo reticeo, in loquendo conticeo - Pothknałem się, zaftawiam się.

strona: 555a

1: Interfpiro, Perfpiro, exfpiro - Dech wpufzczam.

2: Interfpiratio - Oddech.

3: Interfverno, Interiicio, intermifceo - Wfczierałm.

4: Interftinguo, Diftinguo - Rozłączam.

5: Interftitium, Spatium et diftantia inter quaeuis - Szerzą miedzi dwiema rzeczami.

6: Interftitio, Intermiffio, celfatio, vacatio - Odpocznik, zaniechanie, przefwanie.

7: Interftrepto, Strepitum inter alios emitto - Wtim czafie kołacząc.

8: Interftringo, Comprimo - Szcziskam.

9: Interftruo, Simul conftruo, coapto, compono - Społem ftawiam.

10: Interfum, Praefens fum, adfum, fimul gero et adminiftro - Ieftem przitomni.

11: Intertextum, Quod in medio textum aliquid habet - Dofrotku wtkani.

12: Intertraho, Eripio, aufero - Wicziagam.

13: Intertrigo - Otarcie wkarbie ziazdi albo zchodezenia.

14: Intertrimentum, [...] Dextrimentum - Witarczyę.

15: Intertritura, Intertrimentum, hoc eft, damnum - Witarczie dliapoziwania.

16: Interturbo, Valde turbo, feu aliquid aut agentem aut dicentem interpello -

strona: 555b

Przekazam.

1: Interturbatio, Interpellatio - Przelzkodzenie.

2: Interuaco, In medio vacuus maneo - Wefrotkum prozni.

3: Interuallum, Spatium quod eft inter palos vallum caftrenfe conflituentes - Szerzą miedzi dwiema rzeczami, a włafnie miedzi flupi.

4: Interuallatus, Quod poft certa temporum interualla reuertitur - Czo się poczafie wraca.

5: Interuello, Paffim e medio euello - Wiriwam.

6: Interuenio, In medio negotio, quafi ex infidiis fuperuenio et opprimo - Wtim przichodze.

7: Interueniens - Wtim przifzli.

8: Interuentio, Fideiuffio - Zareczenie.

- 9: Interuentus, Actus ipse interueniendi - Wtim przypadnieniu.
- 10: Interuentor, [...] qui alicui rei interuenit, quem et interpellatorem vocamus - Ten ktori wrzecz wstepuię, wpada.
- 11: Interuenium, Quod est inter venas terrae - Szerzą w ziemi miedzi dwiema zelami.
- 12: Interuerto, Callide furripio, intercipio, ad me transfero, auerto - Chitrze do siebie prziczagam.
- 13: Interuigilo - Miedzi tim czuię.
- 14: Interuifo, Per interualla inuifo - Podczas nawiedzam.
- 15: Interundo - Wodą obtaczam.
- 16: Interuomo - Miedzi tim wirzuczam, wirzi-

strona: 556a

gam.

- 1: Interusurium - Wtim czafie lichwa przypadaięca. Commodum [...], vel vfura medij temporis.
- 2: Interula, Vestis intima et corpori proxima - Kofzulia.
- 3: Intestatus, [...] qui mortuus est, nullo confecto testamento - Ten ktori testamentu nie vczyniel.
- 4: Intestato, Sine testamento - Bez testamentu.
- 5: Intestabilis, Qui neque testimonium dicere neque recipere potest - Ten ktori **testameⁿtu** vczynic, ani tez **fwiadczicmoze [!]** .
- 6: Intestinus, Internus, domesticus - Wnetrni.
- 7: Intestina, Quidam [...] quasi membranacei canales [...] in interiore ventris parte fiti - **Wnetrnořc zi [!]** .
- 8: Intexo, Intus texo, innecto, texendo infero, implico - Tkaięc wkładam, wtkuię.
- 9: Intimator, Qui aliquid introducit atque inlinuat - Wnořzaci niekwikła **rkecz [!]** .
- 10: Intimus, [...] quod maxime intus reconditum est - Wnętrni.

strona: 556b

¶ Intimus [...], charus, familiaris - Mieki.

1: Intime - Wiernię.

2: Intingo, Immergo, madefacio, inficio, colorem induco - Omaczuię.

- 3: Intinctus - Omaczanie.
- 4: Intolerabilis, Quod tolerari et ferri non potest - Nie znofni.
- 5: Intolerabiliter, Supra modum, ita vt ferri non possit - Nie znofnie.
- 6: Intolerandus, Intolerabilis - Czo zniefiono biic niemoze.
- 7: Intolerans, Impatiens, impotens, qui tolerare non potest - Nie znofni.
- 8: Intoleranter, Impotenter - Nie znofnie.
- 9: Intolerantia, Impotentia, impatientia - Nie czierpliwosc.
- 10: Intondeo, Circumtondeo - Ogalam.
- 11: Intonus, Non tonus - Niegoloni.
- 12: Intono, Tono - Grzmię, huczę.
- 13: Intorqueo, Cum impetu eiaculor, iniicio, vibrando emitto - Wiczigaiac strzelię.
- 14: Intortus, Obuolutus, conuolutus, perplexus - Pokręczoni, pomotani.
- 15: Intra - We wnątrz, wtim czafie.

strona: 557a

- 1: Interus - Na zadzie.
- 2: Intrarius, Interaneum, intus abditum, intimum - Wnetrni.
- 3: Intractatus, vt Intractatus equus, hoc est, indomitus - Nie obiezdzeni.
- 4: Intractabilis, indomabilis, qui tractari, domarive non potest - Nie vglaskani.
- 5: Intramuranus, Qui extramuranis opponitur - Miedzimurowi.
- 6: Intremo, Tremo - Wdrigam fie.
- 7: Intrepidus, Qui nihil timet, impavidus, imperterritus - Nie lekliwi.
- 8: Intrepide, Sine pauore, audacter - Smielie.
- 9: Intributio, Contributio - Dan.
- 10: Intrico, Implico - Mieszę, zamotuię.
- 11: Intrinsecus - We wnatrz. Et Entrinsecus
- 12: Intro, In domum - Tam wdomu.
- 13: Intro, Ingredior, introeo - Wchodzę.
- 14: Introcludo [...] in interioribus claudio - Prziwierę.
- 15: Introdo - Tam wdaię.
- 16: Introduco, [...] intra aliquem locum duco - Wwodzę.

strona: 557b

- 1: Introductio - Wwiedzienię.
- 2: Introitus, Ingressus - Wnifczię.
- 3: Introfero - Wnalżam.
- 4: Introgredior, Introeo - Wchodzę.
- 5: Intromitto, In domum admitto - Wpufzczam.
- 6: Introrsus, vel introrsum, Intro versus, hoc est, versus interiora loci - We wnątrz.
- 7: Introrumpo, Irruo, cum impetu introeo - Włamuię fie.
- 8: Introspicio, Introrsus aspicio, diligentissime video, accurate confidero et perpendo - Tam wgladąm.
- 9: Intrauoco, In domum voco, introduco - Wdom wziwam.
- 10: Intrudo, Intro trudo, et importune me ingero - Wtrączam.
- 11: Intubus, vel intubum - Podroznik, nawrot.
- 12: Intubaceus, Quod est ex intubo - Nawrotowi.
- 13: Intueor, Video, cominus inspicio, aspicio, oculos in aliquem conuerto - Patrzę, wgladąm.
- 14: Intuitus, Ipse actus intuendi - Wgląd.
- 15: Intumeo, et intumesco, Inflo, in tumorem conuerto - Nadimam fie.

strona: 558a

- 1: Intumulatus, Insepultus, inhumatus - Nie pogrzebioni.
- 2: Intuor, Inspicio, video - Wzgladąm.
- 3: Inturbatus, Non turbatus, quietus, sedatus, non perturbatus - Nie strwozoni, pomiefzani.
- 4: Inturbidus, Non turbidus - Nie kalni, nieziemni.
- 5: Intus, [...] domi - We wnatrz.
- 6: Intutus, Non securus, incustoditus, indefensus - Nie bezpieczni, nie obronni.
- 7: Inuado, Adorior, peto vehementius aliquem, irruo, capio, apprehendo, aggredior, impetum facio - Napadąm.
- 8: Inuafor - Naieznik.
- 9: Inualefco, Robur ac firmitatem acquirō - Duzeię, moczi nabiwam.
- 10: Inualetudo, Imbecillitas - Słabość.

11: Inualidus, Infirmus, debilis, aegrotus, parum firmis ac integris viribus aduerfa valetudine
- Słabi, nie moczni.

12: Inueho, Intro veho, naui vel vehiculo importo - Wwozę.

13: Inuehor, Maledictis aggredior, et veluti quodam impetu fermonis in aliquem feror - Słowie na drugiego pułzczam.

14: Inuectio, Ipse inuehendi actus - Wnie fie nię.

15: Inuectitius, Quod inuehitur -

strona: 558b

Wwieczioni.

1: Inuenditus, Non venditus, non abalienatus - Nie przedani.

2: Inuenio, Comperio, quafi in aliquid venio - Naiduię.

3: Inuentio, et Inuentum - Naliezenię.

4: Inuentiuncula - Małanaliozka.

5: Inuentor, Qui quippiam primus inuenit - Winaliezca.

6: Inuentrix - Ta którą ninaiduie.

7: Inuentarium, Repertorium - Spiffanie, regiftr, inuentarz.

8: Inuenuſtus, Illepidus, et sine venere, [...] id est, sine gratia, quam omnes reſpuunt et repudiant - Nie wdzieczni, nie miełi.

9: Inuenuſte, Inepte, ineleganter, impolite - Nie wdziecznie.

10: Inuerecundia - Niewſtidliwoſc.

11: Inuerecundus, Impudens, totius verecundiae expers - Niewſtitliwi.

12: Inuerecunde, Sine verecundia - Nie wſtidliwie.

13: Inuergo, [...] Illabi, influere - Wczyękam.

14: Inuerto, in contrarium verito, conuerto, anteriora poſtpono - Wiwraczam.

15: Inuerfus - Wiwroczeni.

16: Inuersio - Wiwroczenie.

strona: 559a

1: Inueſperafcere, Veſperum fieri - Wieczora fie przyblizanie.

2: Inueſtigo, Exquiro, inquiero - Zpilnoſczia winaiduię.

3: Inueſtigator, Inquieritor - Pilni badacz.

- 4: Inuestigatio, Exquifitio, inquitio - Pline [!] patrzanie.
- 5: Inueftio, Orno, quafi fpeciosam veftem induo - Prziodziewam.
- 6: Inueftis, [...] impubis, cui fcilicet inguina nondum prima lanugine fint veftita - Młod nieporafłaiącą.
- 7: Inuetero, Ad vetuftatem feruo - Staro czynie.
- 8: Inueteratio, Vetuftas, antiquitas - Zaftarzenie.
- 9: Inueterafco, Vetuftatem acqiro, inualefco, in confuetudinem venio - Starimfie ftawam.
- 10: Inuicem, [...] mutuo - Wefpół.
- 11: Inuictus, Qui vinci non poteft, infuperabilis, inuincibilis - Nie zwycięzoni.
- 12: Inuincibilis, [...] inuictus - Nie zwyciezni.
- 13: Inuideo, AEmulor, alterius felicitate offendor - Zaizrzę.

strona: 559b

- 1: Inuidia, Dolor conceptus ex aliena profperitate - Zazdrofc.
- 2: Inuidiola - Mała zązdrofc.
- 3: Inuidia, AEgritudo animi, ex alterius rebus fecundis fufcepta - Ząwiłc fzczelczia drugiego.
- 4: Inuidus, Malitiofus, liuidus, qui alicui inuidet, hoc eft, qui ex alterius fecundis rebus dolore afficitur - Ząwiłni.
- 5: Inuide, Ex inuidia et inflinctu inuidiae - Zązdrofliwie.
- 6: Inuidiofus, Inuidiae obnoxius, cui inuidetur, et in quem homines odio atque inuidia feruntur - Zazdrofliwi.
- 7: Inuidiofifsimus - Zazrofliwi [!] .
- 8: Inuidiofe - Zazdrofliwie.
- 9: Inuifor, Qui alteri inuidet, ofor - Zawifni.
- 10: Inuigilo, Cum cura et folicitudine vigilo, vel rei alicui incumbo - Pilno czuię.
- 11: Inuinius, Abftemius, quafi fine vino - Ten ktori winna nie piią.
- 12: Inuiolabilis, Sanctum, inuiolatum, quod violari non poteft, aut vulnerari - Nie zgwalczoni.
- 13: Inuiolatus, Integer, incorruptus, illaefus - Zupełni, nie narufzoni.
- 14: Inuiolate, Incorrupte - Nie narufzenie.
- 15: Inuifo, Vifo - Nawiedzam.

strona: 560a

- 1: Inuifus, Non vifus - Nie widziani. Inuifus [...] pro odiofo, et quem aequo animo videre non poffumus - Ten ktori wnienawifczy ieci.
- 2: Inuito, Ad coenam epulafve voco - Wziwam, na biefiadę.
- 3: Inuitatus, Inuitamentum, et inuitatio, illectamentum, incitatio, allectio, prouocatio - Wziwanie.
- 4: Inuitabilis, Pellax, blandus, delectabilis, iucundus - Prziwablywi.
- 5: Inuitus, Qui non libenter, fed tergiuerfando, et inuitus coactusque aliquid facit - Nierąd.
- 6: Inuite, Non libenter, coacte - Nie zchęczią.
- 7: In vniuerfum - Wfzędzie.
- 8: Inuius, Qua vltro citroque iri non poteft - Miefcze przez ktori drogi niemafz.
- 9: Inula - Oman.
- 10: Inultus, Impunitus, non vindicatus, impunis - Nie pomfzczoni.
- 11: Inumbro, Opaco, et vmbra tego - Czieniem okładam.
- 12: Inumbratus, Apparens, non verus - Iakobi czien pokazani.
- 13: Inunco, Rapio, et quafi vnco ad me traho - Hakiem przicziam.

strona: 560b

- 1: Inundo, Exundo, diffluo, effundor, excurro - Zbrzegow wiliewam.
- 2: Inundatio, Exundatio, illuuiio, diluuium - Powodz, potop.
- 3: In vnguem, Ad vnguem, perfecte - Dokąska.
- 4: Inungo, Illino - Namazię.
- 5: Inunctio, Illitus, illitio - Namazanie.
- 6: Inunitus - Nie złączoni.
- 7: Inuoco, Intro voco: [...] voco - Wziwam.
- 8: Inuocatus, Non vocatus, inacerfitus - Nie wezwani.
- 9: Inuolo, [...] concauam manum iniicio, rapaciter fubtraho, cum impetu aliquem aggredior - **Gwałten [!]** zadzierzam.
- 10: Inuolucris, Quod adhuc volare non poteft - To czo iefzcze **lietaczniemoze [!]** .
- 11: Inuolo, In feú fuper aliquid voluo, vel voluendo impono, aut iniicio - Obwiiam, wwaiam.
- 12: Inuoluulus, Vermiculus qui et conuoluulus dicitur - Robak wliftki zawiti.

13: Inuolucra, [...] linteum illud, quo tonfores humeros tondendorum inuoluunt - Szata balwieska którą goliąc na *cziewiefa* [!] .

14: Inuolucrum, Quo quippiam inducitur, aut integitur - Zawiczię.

strona: 561a

1: Inuolute - Zawielie.

2: Inuolutifsimus - Barzo zawili.

3: Inurbanus, Inciuilis, Inuenuftus, rufticis moribus praeditus - Nie obiczaini, grubi, nie mrawni.

4: Inurbane, Infulfe, ruftice - Grubię.

5: Inurgeo, Contra aliquem vrgeo - Pobiedzam.

6: Inurino, [...] vrinare, id est, in aquam mergi, et natando emergere - Pod wode norzam.

7: Inuro, ignito ferro ftigma imprimere - Piatnuię, wipaliewam.

8: Inusitatus, infolitus, praeter confuetudinem, raro uifus, inauditus - Nie zwiczaini.

9: Inusitate - Nie zwiczainie.

10: Inutilis, Qui nulli uifui est - Nie poziteczni.

11: Inutiliter - Nie pozitecznie.

12: Inutilitas - Nie pozitek.

13: Inuulneratus, Non vulneratus - Nie ranioni.

14: Inuulnerabilis - Ranieniu nie podliegłi.

15: Iocus, [...] quod ferium non est - Zart.

strona: 561b

1: Ioculus - Zarteczek.

2: Iocofus, Quod ferium non est - Zartowni.

3: Iocose, Non ferio, fed festiuitatis modo gratia - Zartownie.

4: Iocolor, per iocum aliquid dico faciove - Zartuię.

5: Iocularis, Ioco, rifuque dignus - Zartowni.

6: Iocularius, Quod ioco fit diciturue, neque ferium est: vel quod ioco rifuque dignum est - Szmiefzni.

7: Ioculariter, Iocofe, per iocum et rifum - Zartuiacz, fzmiefzac.

8: Ioculatorius, Quod fit per iocum - Przez zart.

9: Iocor, Nugas ago, haud ferio loquor, cauillor - Zartuię.

10: Iocans - Zartuiąc.

11: Iocatio, iocofa et faceta narratio, aut fermo - Zartowanie.

12: Ionthi - Brodawki na twarzy.

strona: 562a

[...] exigui durique faciei tumores

1: Iota, [...] pro nihilo, ac re nullius momenti - Nikczemna rzecz.

2: Ipse,

strona: 562b

[...] egoipfe tuiipfe, ifipfe - Ten.

1: Ira, Iracundia, furor, animi excandescencia in corde sedem habens - Gniew.

2: Iracundus, Qui ex parua et leui vel nulla causa irascitur: quique natura ad iram procliuis est - Gniewliwi.

3: Iracundia, [...] procliuitas ad iram - Gniewliwość.

4: Iracunde, Furiofe, animofe, impellente ira - Gniewliwie.

5: Irascor, Ira commoueor, succenseo - Gniewam fie.

6: Iratus, [...] qui aliqua re laceffit excandescit: etiamfi natura non fit iracundus - Gniewliwi.

7: Irate, Per iram - Gniewliwie.

8: Irenarchens, fiue Irenarcha - Roziemcza ludzi pogniewanich.

9: Iris, [...] Arcus coelestis - Dęga, tęcza. ¶ Iris - Fiołkowi korzen.

strona: 563a

1: Irinum - Macz siałkowego korzenia vczinioną. Vnguentum quod ex iride fit.

2: Ironia - Nafmiewisko. Figura [...] in pronuntiatione vim omnem habens, quam nos vel diffimulationem, vel irriffionem dicere possumus

3: Iripices, Raftri sunt dentati, in agris ad extirpandas radices herbarum accommodati - Włoka.

4: Irradio, illuftro, illumino - Ofwieczam.

5: Irrasus, Non rafus - Nie ogolioni.

6: Irrationabilis, Ratione carens - Nie rozumni, głupi.

7: Irraucio, [...] fiue irraucefco, cui, raucus fio - O chrapiewam.

8: Irredux - Nie nawrotni.

- 9: Irrediuuus - Trudni do poſtawieniã.
- 10: Irreligatus, Solutus, et non ligatus - Nie zwiãzani.
- 11: Irreligiosus, Pietati, et religioni repugnans - Nie nabożni.
- 12: Irreligiositas - Nienabożenſtwo.
- 13: Irremeabilis, Vnde remeare non poſſis - Nie nawrocziſti.
- 14: Irremediabilis, Cui mederi ac remedium adhibere non poſſumus, incurabilis - Nie vliczoni.
- 15: Irremunerabile, Quod ob magnitudinem remunerari non poteſt, nec par pari rependi - Nie od płaczoni.
- 16: Irreparabile, Quod reparari et in integrum reſtitui non poteſt - Nie naprawni.
- 17: Irreperitus, Non repertus - Nie nalieżoni.
- 18: Irrepro, Paſſim et latenter more reptilium introeo - Czicholieżę.
- 19: Irreprehensus, Qui reprehendi iure non poſſit, innocens, inculpatus - Nie naga-

strona: 563b

nioni.

- 1: Irreprehensibilis, Qui reprehendi non poteſt - Nie naganni.
- 2: Irrequietus, Qui nunquam quieſcit - Nie ſpokoini.
- 3: Irrefectus, Non relectus - Nie rozczieti.
- 4: Irresolutus, Quod nunquam remittitur - Nie rozwiãzani.
- 5: Irresolubilis [...] Irrefolutus - Nie rozwiãzani.
- 6: Irretio, Dolo capio, quaſi reti quodam inuoluo - **Wfieczałapã [!]** .
- 7: Irretitus, [...] qui aliqua fraude vel blanditiis, aut dolo, quaſi reti captus eſt - Wfieczałapã poławioni, chitrze vſidlioni.
- 8: Irretortus, pro recto - Nie nakrzywioni.
- 9: Irreuerenter, Sine reuerentia et honore - Nie poczowie, nie zucziwofcziã.
- 10: Irreuerentia - Nie vcziwofc.
- 11: Irreuocabilis, Quod non poteſt reuocari, immutabilis - Nie odmienni, trudni do wroczeniã.
- 12: Irreuocatus, Non reuocatus - Nie odwołani wzad, nie nawroczeni.
- 13: Irreuolutus - Nie odwroczeni.
- 14: Irrideo, Derideo, ludibrio habeo - Nafmiawã fie.

- 15: Irrisus - Wifmiani.
16: Irrisus - Wifmianię.
17: Irrisio, Subfannatio, derifio, irrifio - Nafmianię.
18: Irrisor, Derifor, subfannator - Połmiewac.
19: Irridicule, Infacete, ineleganter- Smiefznię, **niezudnie** [!] .
20: Irrigo, Adaquo, humecto, quali riuos in agrum deduco - Odwilżam wode przipufzczaiąc.

strona: 564a

- 1: Irrigatio, Actus irrigandi - Odwilżanię.
2: Irriguus, Quod irrigatur, vel facile irrigari poteft - łatwi do napufzczeniã wodã.
3: Irrito, [...] laceffere, prouocare, et ad iram incendere - Drażnie, pobudzãm.
4: Irritatus, Laceffitus, prouocatus - Rozdrażnioni.
5: Irritatio, Intigatio - Rozdrażnienię.
6: Irritator - Rozdrażniacz.
7: Irritabilis, Quod facile irritatur - łatwi dorozdrażnieniã.
8: Irritamentum, Quo quis irritatur, et accenditur - Pobutka, drażnięnie.
9: Irritus, Non ratus, inutilis, nullius valoris - Daremni, prozni, wniwecz.
10: Irroboro, Inualefco, vires acquiro - Vmoczniã, wfpierãm.
11: Irrogo, Infero, infligo, impono - Wkłãdam.
12: Irrogatus, Impositus - Włozoni.
13: Irrogatio - Włozenie.
14: Irroro, Rore alpergo, feu mafeacio - Rofã pokrãpiãm.

strona: 564b

- 1: Irrubeo, vel Irrubefco - Zaczerwieniã.
2: Irructo, [...] ructu afflo - Rzigaiąc zarazãm.
3: Irrugio, Valde rugio - **Srozde** [!] riczę.
4: Irrugo, In rugas contrahere - Marfzczę.
5: Irrumpo, Violenter cum impetu ingredior, irruo, impetum facio - Gwałtem fie włamuię.
6: Irruptio, Impetus, incurfio - Włamanię, wtargnienię.
7: Irruo, Cum impetu aliquem aggredior, vel violenter me aliquo immitto - Gwałtem wpadãm.
8: Is, [...] ille aut hic - Ten.

9: Isagoge - Przewod, przeprowadzenie. Prima artis scientiaeve alicuius rudimenta, ad maiora altioraque viam munientia.

10: Isagogicon - Mała książka do zaprawienia. Liber prima artis alicuius praecepta tradens: et ad interiora altioraque viam certam muniens.

11: Ifatis - Farbownik, **farbownezelie** [!] . [...] herba quam Latini glaftum appellant.

strona: 565a

1: Ifchades - Suche figi. [...] fici aridi

2: Ifchas, Raphani agreftis genus quod apion nonnulli, alij agrioraphanum appellant - Ziemni orzech.

3: Ifchias - Krowka.

4: Ifchias, [...] corrupto **Sciaticam** vocant - łupanie whudziech.

5: Ifchiacus, [...] ifchiadicus - Maiaci whudziech łupanie.

6: Ifchuria - Mocz u zawziagnienie. [...] vrinae suppreffio

strona: 565b

1: Isonomia - Iednota wprawie. [...] iuris aequalitas

2: Ifoftates, AEqualitatis recognitor - Sprawiedliwosci vzwawca.

3: Ifte - Tęn.

4: Ifto, [...] iftuc - **Tanize** [!] .

5: Iftic, [...] Ifte hic - Vwas.

6: Iftuccine, [...] iftudne - Tozto.

7: Iftiufmodi - Ta kowi.

8: Iftic, [...] eo in loco, in quo tu es - **Tanize** [!] .

9: Iftinc, de loco - Stąd tam.

10: Iftoc, Ab ifto loco - Stego mieifczą.

11: Iftorfum, Verfus eum locum vbi tu es - Na **totani** [!] mieifcze.

strona: 566a

1: Ita, [...] fic - Tak.

2: ITALIA - Włoskaziemia.

3: Italus - Włoch. Quod ex Italia eft

4: Italicus - Włoski.

strona: 566b

- 1: Item, [...] fimiliter, iterum idem - Takze tez.
- 2: Iter - Droga.
- 3: Itero, Repeto, refumo: quafi iterum aliquid ago - Powtarzãm.
- 4: Iteratio, Repetitio, refumptio - Powtarzanie.
- 5: Iterato, Iterum - Powtarzaiac.
- 6: Itinerarium, Descriptio itineris, hoc est, commentarius earum rerum, quae in itinere acciderunt, et locorum per quae iter est faciendum - Opísanie drogi.
- 7: Itinerarius - Podrozni. [...] vt sumptum itinerarium exigeret, id est viaticum
- 8: Itineror, Iter facio - Wędruię.
- 9: Iterum, Rurfus - Zafię.
- 10: Itidem, Similiter, eodem modo, quafi iterum idem - Takze.
- 11: Itio, Profectio, actus eundi - Chodzenię.

strona: 567a

- 1: Iubae, Crines animalium a collo pendentis - Grziwa.
- 2: Iubatus, Quod iubas habet - Grziwiafti.
- 3: Iubar, [...] [splendor folis oliorumve [! = aliorumve] fyderum - Glancz od słońca albo gwiãzd.
- 4: Iubeo, Impero, praecipio, mando, quafi ius habeo - Kãżę, rozkazuię.
- 5: Iufio, Iuffus, et Iuffum, id est mandatum - Rozkãzanię.
- 6: Iubilum, [...] id quod ex gaudio voce significatur: nec tamen verbis explicatur - Wiskanię od radosci.
- 7: Iubilo, [...] ruftica et incondita voce gaudium testari - Wiskãm iako chłop.
- 8: Iubilatus, [...] clamor rufticorum - Wysk.
- 9: Iucundus, Suavis, gratus, laetitiam et voluptatem afferens - Wdzięczni, mieli.
- 10: Iucunditas, Oblectatio quaedam ex qua nascitur voluptas - Rozkółz, ochłoda.
- 11: Iucunde, Suauiter, dulciter - Wdziecznię, rozkółznię.

strona: 567b

- 1: Iucundor, voluptate, et delectatione afficio - Ochłodzãm fie.
- 2: IVDAEA - Zidowskã ziemia. [...] Palaestina

- 3: IVDAEI - Zidowie.
- 4: Iudaicus lapis - Zidowski.
- 5: Iudico, Ius dico, iudicium exerceo, ftatuo, decerno - Sądze.
- 6: Iudicatus, Cognitus, condemnatus - Ofsądzoni.
- 7: Iudicatio, Actus vel facultas iudicandi - Ofsądzenieę.
- 8: Iudicatus, Iudicatio, iudicandi facultas, vel officium iudicis - Mocz do rozładzeniaę.
- 9: Iudicatum, In iudicio ftatutum - Orteliu widanieę.
- 10: Iudicato, Maturo iudicio, et non temere - **Zrofsalkiem** [!] ofsądzenieę.
- 11: Iudex, Cognitor controuerfiae et difceptator - Sędzią.
- 12: Iudicium, [...] legitima difceptatio duorum aut plurium coram iudice - Sąd.

strona: 568a

strona: 568b

- 1: Iudicialis, quod ad iudicium pertinet, iudiciarius -

strona: 569a

Do fądu przinaęezaczi.

- 1: Iudiciarius, Quod ad iudicem, fiue ad iudicium pertinet - Sądowi.
- 2: Iugerum - Staié albo morg roli, w dżuz maiaci dwiefczie y fzterdziefczi ftop a wfzerz połowice tak wielie.
- 3: Iugeratim, Per fingula iugera - Od ftaiado ftaiia.
- 4: Iuglans, [...] nux - włoski orzech. Guliocae iuglandium fumma et viridia putamina - łupina zielona na orzechu. Carina [...] loculamentum feu cortex durior in iuglande - łufzczina na orzechu włoskim. Nauci membranula quae in nucis iuglandis eft medio - Serce kthore rozdziela na częfczi owoc fam.
- 5: Iugulus, Iugulum [...] pro colli parte anteriori, in qua afpera arteria cernitur eminere - Gardziel.

strona: 569b

- 1: Iugulo, Iugulum incido, interficio - Garło przerzinąm, dawię.
- 2: Iugulatio, Caedes, interfectio - Vdawienieę.
- 3: Iugum, Vertex fiue cacumen montis - **wierzcz** [!] gori. ¶ Iugum [...] ligneum inftrumtum, quo iunguntur boues, et arctantur - Iarżmo. ¶ Iugum [...] pro pari boum - Pąra wołow.

4: Iugo, Coniungo: quasi ad vnum iugum alligo - wiarzmo zprzagam.

5: Iugosus, Quod in iugum acuitur, arduus, accliuus - Przikrego wnisczią.

6: Iugalis, Vt iugale vinculum, copula matrimonij - Złaczenie.

strona: [570]a

1: Iugales, [...] equi eidem iugo subacti - Sprzaz koni albo wolow.

2: Iugarius, id est bubulcus et auriga bouum, siue arator qui iuga ducit et regit - wolownik ktori pogania wolow.

3: Iugatorius, vt Iugatorius bos, qui iugo subditur - Iarzmowiwoł.

4: Iugis, Affiduus, continuus, quasi semper iugo affixus - wstawnicni.

5: Iugiter, Continue - Vstawnie.

6: Iuli - Mechna owoczach przed kwitniemi. [...] tenerae illae lanugines, quae in arboribus flores antecedunt

7: Iumentum -

strona: [570]b

Bidliewlfe iakie robotne iako kou [!] ofiel, woł, muł. [...] animalia, quae vel sarcinas gerunt, vel currus trahunt, vel terram excolunt.

1: Iuncus - Sitowie.

2: Iunculus - Sitek.

3: Iunceus, Quod est ex iunco, iuncinus - Si towi.

4: Iuncinus, Iunceus, ex iunco factum - Zfitu vpleczioni.

5: Iuncetum, Locus iuncis confitus - Sitowie.

6: Iungo, Connecto, compono, coniungo, quasi in vnum ago - Złaczam.

7: Iunctus - Złaczoni.

8: Iunctissimus - Barzo złaczoni.

9: Iunctio, Coniunctio - Słaczenie.

10: Iunctura, Commiffura, coniunctio- Złaczenie.

11: Iunctim, Sine interuallo - Spolem.

12: Iunices, Tenerae aetatis boues foeminae - Iałowki.

13: Iuniculus, Palmes vetus in magnam longitudinem, et ad quartum vsque pedamentum porrectus - Stari fztokwinni.

14: Iuniperus - Iałowiecz.

15: Iunis - Młodi.

strona: 571a

1: IVNIVS Menfis - Czerwiec.

2: Iurgo, Contendo, litigo, rixor, controuerfiam cum aliquo habeo, difcepto - Swarzę fie,

3: Iurgium, Contentio, diffentio, et laeuior quaedam lis - Pořwąrek.

strona: 571b

1: Iurgiosus, Contentiofus, litigiofus - Swarliwi.

2: Iuro, Iureiurando aliquid affirmo, vel nego - Przifiegąm fie.

3: Iuratus, [...] qui iurauit - Przifiegłi.

4: Iuramentum, Iufiurandum, affirmatio, vel negatio rei alicuius facra atteltatione firmata, fancta et religiofa affirmatio - Przifięga.

5: Iurandum, Iufiurandum - Przifięga.

6: Iurator - Przifiegacz.

7: Iureiurare, Iurare, iuramentum praeltare - Przifięcz.

8: Ius, Liquor eorum quae coquuntur - Polewka.

9: Iurulentus, Quod cum iure coctum eft - wpoliewie wwarzoni.

10: Iufcum, fiue [...] iufculum, Liquor eorum quae coquuntur - Zuwka.

11: Ius - Sprawiedliwořc.

strona: 572a

1: Iure, [...] Merito - Słufznie.

2: Iufura, [...] affirmatio religiofa, [...] Iuramentum - Przifięga.

3: Iurifdictio, Iuris dicendi poteftas - Sprawiedliwořc prawo.

4: Iurifconsultus, fiue Iureconsultus, Iuris fiue legum interpres - wprawiech nauczoni.

5: Iuridicus, Quod iurifdictioni deftinatum eft, vel quod fecundum ius eft - Czo wedlie prawaieft [!].

6: Iuridicialis, Iudicialis, quod pertinet ad iudicium - Prawni, do prawa przinalezaci.

7: Iuftus, Probus, fanctus, bonus, qui ius obferuat, et a iure non difcedit - Sprawiedliwi.

8: Iufte, Recte, legitime, iure - Sprawiedliwie.

9: Iuſta, Exequiae, ſiue parentalia, quae mortuis impenduntur - Obchod przy pogrzebie vmarłego.

strona: 572b

- 1: Iuſtitia - Sprawiedliwość.
- 2: Iuſtificus, Qui aequa et iuſta agit - Sprawiedliwie czyniąci.
- 3: Iuſtitium, [...] iuris dicendi intermiſſio - Odłożenie ſądów.
- 4: Iuuencus, Bos iunior, qui iam vitulus eſſe deſiit - Młodi wołek.
- 5: Iuuenculus - Młodzik.
- 6: Iuuenca, Vacca iunior, quae iam vitula eſſe deſiit - Iałowica.
- 7: Iuuenis, [...] adoleſcens, integra et ſpectata aetate - Młokos.
- 8: Iuuenilis, Quod ad iuuenem pertinet - Młokofy.
- 9: Iuuenilitas, Iuuentus - Młodość.
- 10: Iuueniliter, More iuuenum - Iako młokos.
- 11: Iuuenalis, Iouenalis - Do młodich przinależąci.
- 12: Iuuenalia, [...] ludi, qui pro ſalute iuuenum celebrabantur - Gry za zdrowie młodich liudzi narządzone.
- 13: Iuuenefco, Iuuenis fio -

strona: 573a

Odmładzám ſie.

- 1: Iuuenari, Temere et inconfidate, et iuuenum more aliquid dicere vel facere - Głupie łobie poczinac iakobi młodi.
- 2: Iuuentus, Aetas iuuenilis, [...] iuuenilitas et iuuenta - Młodz.
- 3: Iuuenta, Aetas iuuenilis, iuuentus - Młodość.
- 4: Iuuo, Opem fero et auxiliior, adſum, defendo, praefo ſum - Pomagam.
- 5: Iuuans - Pomagaiaci.
- 6: Iuuamen, Iuuatio et Iuuamentum, [...] auxilium - Pomoc.
- 7: Iuxta, Prope, propter - Podlie.

strona: 573b

- 1: Iuxtim, [...] prope - Podlie.
- 2: Ixia - Zaieczy rżepka, dziewiecił. [...] Chamaeleonem appellarunt.

3: Ixon - Liep. Graeci appellant viſcum

4: Iynx - Iemiołucha.

strona: 573a

L

1: Labarum, Vexillum -

strona: 573b

Poporczyk [!]

1: LABEO ANTISTIVS - wargacz.

strona: 574a

1: Labes, Ruina, lapſus - Vpadek, Zmaſa.

2: Labecula - Zmaſka.

3: Labefacio, Rumpo, frango, perdo, mobile et inſtabile reddo - wikołiſſuie, oſłabiam, pfuię.

4: Labefactio, Debilitatio - Oſłabienie.

5: Labefactus - Oſłabioni.

6: Labefacto, Affligo, perdo, corrumpo, concutio, conuello, quatio - Pfuię, każę, poruſzam.

7: Labium, et Labrum - wargi.

strona: 574b

1: Labo, Cado, vacillo, nuto - walie ſie, vpadam.

2: Labaſco, Caſum minari, et ruinae vicinum eſſe - walie ſie pomału, pochilam ſie.

3: Labor, Cado, ruo, corruo, dilabor - Vpadam, chile ſie.

4: Lapsus, Ruina, caſus - Vpadek, poſliznienie.

5: Lapsabundus - Vpadaiaci.

6: Lapsio, lapſus, ruina - Vpadek.

7: Lapſo, Lubrico, et nutandi gradu incedo - Chwieiacz ſie idę.

8: Labor, Opera, defatigatio, diligentia, contentio - Pracza, robota.

9: Laboro, Contendo, nitor, operam do, laborem adhibeo - Praczię, robię.

strona: 575a

1: Laborator, [...] elaborator, hoc eſt operofior - Praczoitſzi.

2: Laboriosus, [...] quod multum laborat - Praczoiti.

3: Laboriose - Praczoicie. [...] cum maximo labore

- 4: Laborifer, [...] laboriofus, feu laboris patiens - Robotni.
- 5: Labellum - Warzeczki.
- 6: Labrosus, Quod [...] habet [...] labra [prominentes [lege: prominentia] - Wargącz.
- 7: Labrum venereum - Szczotki, **polnałzczęć [!]** . [...] Diofcorides dipfacum appellat.
- 8: Labrufca, Vitis agreftis, [...] et erratica - LeŃną maczicza winną.
- 9: LABYRINTHVS, Locus multis viarum ambagibus inflexus - Labierinth, zamotana droga.
- 10: Lac, Succus maternus, quo animalia nutriuntur - Mlieko.

strona: 575b

- 1: Lactes - Kifzki mnieifze wczłowieku. [...] graciliora inteftina
- 2: Lactarius, Quod lac in fe habet, fiue fuccum lacteum - Mlieczni.
- 3: Lactarius, Pifitor qui cibos ex lacte conficit - Mlieczni kucharz.
- 4: Lacteus, Quod ex lacte eft - Mlieczasti.
- 5: Lacteo, Lac fugo - Doię, łam.
- 6: Lactefco, [...] in lac conuerti - Wmlieko fie obraczam.
- 7: Lacto, Lac praebeo - Doię, łacz daie.
- 8: Lactatus, Actus lactandi - Sanię.
- 9: Lacer, et Lacerus, Dilaniatus, difcerptus, diftractus, laniatus - Otargani, ochromioni.
- 10: Lacero, Dilanio, membratim difcerpo - Rozriwam, targam.

strona: 576a

- 1: Laceratio, Dilaceratio - Targanię, członku niektorego oftradanie.
- 2: Lacerna, Veftis exterioris genus, pluuiæ frigidifque iniuriæ propulfandæ [...] accommodatum - Kopieniak, oponcza.
- 3: Lacernatus, Qui lacerna eft indutus - woponczą vbrani.
- 4: Lacerta - łafzczurka. vel Lacertus
- 5: Lacertus, [...] fumma brachij pars inter Ńcapulae et cubiti offa intercepta, [...] humerus - Pliecza.
- 6: Lacertosus, [...] torofus, et mufculofus - Szerokich plieczow.
- 7: Laceffo, Prouoco, irrito, incito - Draźnię, wiziwam.
- 8: Laceffor, Prouocor, petor - Draźnia mnie, **wiwołuiamnie [!]** .
- 9: Lachanon, Olus - Chwaft.

10: Lachanopola - Chwaſtowni przekupien. Olerum venditor.

strona: 576b

1: Lachanizo - Gnufznieię. [...] betizare [...] languere

2: Lachryma - łza.

3: Lacrymula - łzeczka.

4: Lacrymo, et Lacrymor, Ploro, fleo, fletu profequor, lacrymas effundo, aut profundo -
Płaczę.

5: Lacrymatus - Płaczaci.

6: Lacrymatio, Fletus, defletio - Płacz.

7: Lacrymosus, Abundans lacrymis - Płaczliwi.

8: Lacrymose - Płaczliwie.

9: Lacrymabilis, Lacrymas commouens, miserabilis - Płaczliwi, łmetni.

10: Lacrymabundus, Fere lacrymans - Płaczaci.

11: Lacinia, in veſtimento pars extrema, et caefurae particulatim concifae, decoris caufa - Klin
vfuknie ktori viawſzi wnim nieczo nofiemi: item, fałd.

12: Laciniatus - Vfaldowani.

13: Laciniatim, Particulatim et ſeparatim - Rozdzielnie.

14: Lacinioſus, Amplus et ſinuofus - Fałdziſti, ſzeroki.

strona: 577a

1: [L]acio, [...] in fraudem duco - łudze abim ofſukał.

2: Laconicum, Hypocauftum, vaporarium - wanna do ſuchego poczenia.

3: Laconifmus, Breuiloquentia, breuitas in dicendo - wezłowata a krotka mowa.

4: Lactuca - Sałata.

5: Lactucula - Sałatka.

6: Lacus, Locus profundus cum aquis perpetuis ibidem natis, efficiens riuos et flumina -
Iezioro.

strona: 577b

1: Lacuſculus - Ieziorko.

2: Lacuna, [...] aquae collectio, vel foſſa [...] in qua aqua collecta ſtare confueuit - Kałuza,
gruba, doł.

3: Lacunosus, Inaequale, lacunis plenum, imperfectum, inexpletum - KałuziŃti pełni dołow.

4: Lacuno, Lacunar facio, vel lacunaris fimilitudinem rei alicui induco - Podafzłek czinie, łtrzeffe.

5: Lacunatus, Ad lacunae formam depreŃŃum - Dolowati, nierowni.

6: Lacunar, Contignatio exculpta, tignorum interŃtitiis, lacuum fiue lacunarum quandam fimilitudinem referens - Pietr, tafłowanie wnie ktorim gmachu.

7: Laedo, Verbo, factove aliquem offendo, comminuo, verbero, pulfo - Obrazam slowi albo rze czam.

8: Laesus, Vulneratus -

strona: 578a

Obrażoni.

1: [L]aesio - Obrażenię.

2: Laesura, Detrimentum et dispendium - Vtrata.

3: Laemuschaton - Zisk zřermowania odnieŃioni. Praemium quod reportabant qui ex gladiatorio ludo victores extitiffent

4: Laena, Vestis lanea [...] quae Ńuper caetera uestimenta imponebatur - KoŃsulia na zwierchnie Ńzati abo na zbroię obliczoną.

5: Laetus, Qui hilaritatem quam intus habet, etiam vultu ostendit [...], alacer, volens, hilaris - weŃŃołi.

6: Laete, Iucunde, et hilariter - weŃŃelie.

7: Laetor, Gaudeo, delectationem capio, me oblecto, laetitia perfundor, laetitiam percipio - weŃŃełę fie.

8: Laetans - weŃŃełąci fie.

9: Laeto, Laetum facio, laetifico, laetitia perfundo, laetitiam et gaudium affero - ObweŃŃeliąm.

10: Laetificor, Laetor, laetus Ńum - weŃŃełę fie.

11: Laetificus, laetitiam faciens - weŃŃelie cziniączy.

12: Laetifco, [...] laetus fio - weŃŃełe fie.

strona: 578b

1: Laetitia, [...] exultatio animi, [...] cum gaudio efferuentiore [...], gaudium, voluptas - weŃŃołofc.

- 2: Laetabilis, Laetitia dignus - wesełia godni.
- 3: Laetamen, Fimus qui per agros iacitur - Gnoi ktori narolią wiwożą.
- 4: Laeua, Manus finiftra - Lewicza.
- 5: Laeuus, Sinifter - Po lewei ftronie.
- 6: Laeuorfum, verfus laeuam - **Zbiewei** [!] ftroni.
- 7: Laeuis, Planus, politus, glaber, tactu mollis - Głatki.
- 8: Laeuitas - Głatkończ.
- 9: Laeuor, Laeuitas - Głatkończ.
- 10: Laeuigo, Complano, polio, quafi leue ago - Gładzę.
- 11: Laeuo, Laeuigo - Ogładzam.
- 12: Laganum - Twaragowi placzek, obartuch. Placentae genus ex farina aqua subacta, addito cafeo, aliifque condimentis, fimul in pingui iure decoctis.
- 13: Lagaritanus, vt vinum Lagaritanum, mite et dulce - Słotkie winno.
- 14: Lagena, Genus vafis testacei, ad vinum praecipue accommodatum - Flańza, łagwicza.
- 15: Laguncula, Parua, lagena - Lagwiczka.

strona: 579a

- 1: Lagophthalmos - Choroba tego ktori powiekow zwierchnich zawrzec niemoze. [...] oculorum vitium, quum superior palpebra non defcendit.
- 2: Lagopus - Kuropatwa, miedzi alpami chowana.
- 3: Lagotrophia - Sadsz zaięczy. Leporata [...], id eft, loca in quibus lepore aluntur.
- 4: Laicus - Połpoliti człowiek, y nie połwieczioni. Quod commune eft, et non fanctum
- 5: Lalisio, Pullus onagri - Zdrzebię ośła dzikiego.
- 6: Lallare, [...] dormire, de infantibus loquentes: [...] quod nutrices cum infantibus dormire volunt - Lulanie abifpało dziecię.
- 7: Lama, Aquarum collectio, [...] lacuna - Kałuza.
- 8: Lambo, [...] Lingo, lingua leuiter aliquid tango - Lizę.
- 9: Lamentor, Deploro, defleo, lachrymo, fleo et ipfa voce dolorem oftendo -

strona: 579b

Lamentuię, płaczę.

- 1: Lamentatus - Opłakani.

- 2: Lamentatio, [...] aegritudo cum eiulatu - Płacz lamentliwi.
- 3: Lamentas, Pro lamentationibus - Lament.
- 4: Lamentum, Ipŝa lamentatio - Płacz zriczenim.
- 5: Lamentabilis, Quod eŝt dignum multa lamentatione - Opłakanią godni.
- 6: Lamentarius, Quod ingerit lamentationem - Do płaczu pobudzaięci.
- 7: LAMIAE, [...] mulieres eŝŝe putabantur, fiue verius daemonum quaedam phantaŝmata, quae formofarum mulierum ŝpecie aŝŝumpta, pueros pariter et iuuenes blanditiis allectos vorare credebantur - Czarownica.
- 8: Lamina, Metallii cuiuŝŝuis fruŝtum in latitudinem ductum - Blacha rozklepana.
- 9: Lamella - Blaŝzka.
- 10: Lamium - Pokrzywa martwą.
- 11: Lampas, Fax - Faklia, kaganieci.

strona: 580a

- 1: Lampyris, Vermiculus noctu lucens, nitedula, noctiluca - Złoti robaczek wnoczi ŝwieczaci.
- 2: Lana, Quod de ouibus detondetur, aut deceditur - wełna.
- 3: Lanaris, Quod habet lanam - wełniarz.
- 4: Lanarius, Qui lanam curat - wełna okriti.
- 5: Lanatus, Lana tectus - wełna okriti.
- 6: Lanatior - wełniŝti.
- 7: Laneus, Quod eŝt ex lana - wełniaui [!] .
- 8: Lanicium, Lana vel lamae prouentus - wełnyzbieranie.
- 9: Lanificium, Lanae opificium - wełni przebieranie, y wigotiwowanie.
- 10: Lanificus, Qui lanae artem exercet - wełne przedaci.
- 11: Lanifer, qui lanam fert, lanicute, lanigerum - wełne rodzaci.
- 12: Lanosus, Lana abundans - wełni pełni.

strona: 580b

- 1: Lancea, Haŝta longa quali et equites et pedites vtuntur - Rohatina, oŝczep.
- 2: Lanceola, Parua lancea - Oŝczeppek, rohatinka.
- 3: Lancearius, Qui lanceam gerit - Lanczknecht oŝczepza bron noŝŝaci.
- 4: Lanceatus, Lancea armatus - Oŝczep za bron maiaci.

- 5: Lances, Vasa lata et rotunda, minus excauata quam patinae - Szeroka nĩa albo talierz.
- 6: Lances [...] in libra - Miski vuagi.
- 7: Lancino, Lacero, vexo - Przepicham, targam.
- 8: Langula, species patinae, siue catini [...] latior - Płaska miĩa.
- 9: Languor, Detectio virium, et remissio vigoris, [...] debilitas, infirmitas - Mdłofs, słabofc.
- 10: Languo, Deficio, infirmus sum, dissoluo, debilito, infirmo - Słabieię, moczi zbiuam.
- 11: Languesco, Languidus, infirmus et debilis fio - Mdleie, słabieię.
- 12: Languofacio, Languorem affero, siue languere facio - **Klabim [!]** czynie.

strona: 581a

- 1: Languidus, Remissus, debilis, infirmus - Słabi, **shdli [!]**, chori.
- 2: Languidulus - Mdliuchni.
- 3: Languide, Cunctanter: otiofe, negligenter - Słabo, niedbalie.
- 4: Langurium - Burłztin. [...] fuccinum
- 5: Lanius, seu Lanio, Qui carnes vendit - **Ezeznik [!]**.
- 6: Laniena, Officina in qua laniantur, ac venduntur carnes - **Ialki [!]** mięfne.
- 7: Lanionius, Quod ad lanium pertinet - Rzezniczi.
- 8: Lanio, Scindo, lacero, diripio - Roztarguię, rozriwam.
- 9: Laniatio, laniatus - Rozłiekiwanie
- 10: Laniatus, Laceratus, dicerptus - Roztargani, rozłiekani.
- 11: Laniatus, Ipse actus laniandi - Roztargiwanię.
- 12: Lanarium, Laniena - Iatka mięfną.
- 13: Laniferae, Praefecti ludi gladiatorij - Szymierze.
- 14: Lanugo, Tenera quasi lanae cuiusdam mollities, qualis in adolescentium genis, et in pomis quibusdam cernitur - Pierze pufzczanie włofow, **lierfzi [!]** mech.
- 15: Lanuginosus - włofifti, **wołniafti [!]**, mchowi.

strona: 581b

- 1: Lapathum - łopian. [...] rumex
- 2: Lapis - Kamień.
- 3: Lapideus, Quod ex lapide constat, saxum - Zkamienia **vczimoni [!]**.

strona: 582a

- 1: Lapidosus, Saxosum, quod lapidibus abundat - Kamienisty.
- 2: Lapidarius, Quod ad lapides pertinet - Do kamienia przynależący.
- 3: Lapidarius, Lapidica - Tenktoři kamien łamie albo cziefze.
- 4: Lapillus, Calculus, paruus lapis - Kamieniek.
- 5: Lapidica, vel Lapidicida. Qui lapides vel ex rupe excindit, vel aedificio adaptat, lapidarius - Ten ktori kamien ocziafsuie.
- 6: Lapidicina, vel potius lapidicina [...] Locus vbi lapides exciduntur [...] et carcerem latomias vocamus - Miejszegdze kamien cziefzą łamią.
- 7: Lapido, Lapidibus obruo, vel lapides in aliquem iacio, lapidibus appeto - Kamienuie
- 8: Lapidatio, Lapidum iactus, lapidum obrutio - Kamionowanie.
- 9: Lapidator, Lapidem iaciens - Kamienownik.
- 10: Lapidescio, [...] in lapidem conuerti, feu in lapideam duritiem - Kamienieć.
- 11: Lappa - Wielki łopian, item rzepik.
- 12: Lappana - Lebiada.
- 13: Laqueare, [...] camera, hoc est, pars superior cubiculi et coenationis conuexa - Strop.

strona: 582b

- 1: L[a]queatus, Laqueis irretitus, ligatus - Vřidloni.
- 2: Laqueus, Vinculum [...], rete, plagae - Sidło.
- 3: Lararium, Sacrarium domesticum, in quo Lares et dij peculiare adorabantur - Kapliczka bałwanska.
- 4: Lardum, siue laridum, Caro fuilla quouis modo salita - Słonina.
- 5: Largior, Dono, concedo, permitto, relinquo - Daię, pozwaliam.
- 6: Largitor, Donator, liberalis, populi corruptor - Podarcza hoini.
- 7: Largitas, Liberalitas, munificentia -

strona: 583a

Dobrowolne podar zanie [!]

- 1: Largus, Copiosus, multus, amplus, latus; [...] qui multa largitur, qui liberalis est, vel etiam prodigus, profusus, splendidus - Hoini, item řzeroki.
- 2: Large, Liberaliter, abundanter - Hoinie, obficzie, řzczedrze.
- 3: Largitus, [...] large siue largiter - řzczedrze.

- 4: Largiloquus, Qui abundanter loquitur - Mieligeba, **pliapacz** [!].
- 5: Largifsime - Hoinie.
- 6: Laruae, Noxiae inferorum vmbrae, furiae, erynnes - Noczne pokuffi. ¶ Larua [...] perfonta, quam Barbari vocant mafcam - lLarua, mafzkara.
- 7: Larualis, Deformatus pallens - wmafzkari vbrani.
- 8: Larus - łyska. Quidam fulicam interpretantur.
- 9: Lasanum, Vaiculum euacuando ventri accommodatum - Vrinał.
- 10: Lafcius, Proteruus, falax, plus mollitiei [...] quam roboris aut confiantiae habens - Miełofnik, łekczywi, wffetecznik.

strona: 583b

- 1: Lafciuifsimus - Barzo gamratliwi.
- 2: Lafciuia, Mollities, petulantia, nequitia, incontinentia animi - Nie powczyagliwość odmiełofczy, wżeteczeństwo.
- 3: Lafciue, [...] petulanter, procaciter, molliter, nequiter - wżetecznie.
- 4: Lafciuio, Petulanter ago, petulans fum, exulto - wżetecznie skaczę.
- 5: Laser, Succus laferpitij - Czartowe gówno.
- 6: Lafsus, Felfus vel fatigatus, hoc est corporis vel animi labore fractus - Zmordowani, vftali.
- 7: Lafsulub, Parum fatigatus - **Trochezmordowani** [!] zemdłioni.
- 8: Lafsitudo, Defatigatio, languor ex labore perceptus - Zmordowanie.
- 9: Lafselco, Lafsus fio, fatigor - vftawam.
- 10: Laffo, Fatigo, exerceo, defatigo, labore obruo - Morduię pracza.
- 11: Lafsatus - Zmordowani.
- 12: Lateo, In occulto fum, me abfcondo, abditus fum - Skrełem fie.
- 13: Latenter, Clam, occulte -

strona: 584a

Skricię, tainie.

- 1: Latito, Saepe aut fere femper lateo - Wskricziu miefzkam.
- 2: Latitatio - Skricię, zataienie.
- 3: Latebra, et Latebrae, Locus vbi aliquid latet - Kąt do skriczią, iama.
- 4: Latebricola, Latebras incolens - Iamka.

- 5: Latebrosus, vt, Latebrofus locus, in quo frequentes latebrae sunt, obscurus, tenebrosus
- Ciemne miejsce, aięm pełnę.
- 6: Latebrose, Occulte, clam - Tajemnie.
- 7: Latibulum, In quo aliquid delitescit - Iama.
- 8: Latibulo, et latibulor, [...] Lateo - Wskricziu iestem.
- 9: Later, [...] terra excocta, et in lapidem durata - Czegła.
- 10: Laterculus, paruus later - Czegiełka.
- 11: Lateritius, quod est confectum ex lateribus - Zczegli vczinioni.
- 12: Laterarius, Lateritius - Czegliani.
- 13: Laterculum - Księga do wpisiwanię łtanow mozniejsich. Libri nomen [...] in quo dignitatum omnium [...] cognitio continebatur.

strona: 584b

- 1: Laterculenfes [...] praefecti laterculorum - Stroze księg wktore łę łtanowie wpisani.
- 2: Laterna - Latarnię. [...] lucerna
- 3: Laternarius, Qui alteri laternam praefert - Swieczęci laternię.
- 4: Latex, Omnis humor [...], ab eo quo intra aliquid lateat - Włzeliakę wilgotnośc.
- 5: Lathyrus - Skoczek, et terlicz. [...] cataputia maior

strona: 585a

- 1: Laniera [*lege*: Maniere] des Latins - Połączynie.
- 2: Latinitas, Locutio ipsa Latina, siue sermo Latinus - łaczinskę mowa.
- 3: Latomiae, vel latumiae - Miejsze gdzie kamien łamię.
- 4: Latomus - łamacz kamienia. lapicida
- 5: Latria, [...] Cultus qui debetur Deo, obsequium, seruitus - Słuzba bozę.
- 6: Latrina, Cloaca, locus priuatarum lordium, et ad exonerandum ventrem accommodatus
- Wichod.
- 7: Latro - Szczekęm.

strona: 585b

- 1: Latrans - Szczekęięci.
- 2: Latratus - Szczekęnię.
- 3: Latrator - Szczekęcz.

- 4: Latratus, Ipse vox canum, siue ipse latrandi actus - Szczekanie.
- 5: Latrones, Graffatores, raptores, praedones, viarum obseffores, qui viatores aut vita aut pecunia spoliant - Zbuiczi, morderze.
- 6: Latrunculus, Paruus latro - Zbuicza, łotrzik. ¶ [...] latrunculi siue latrones, quibus ludimus - Szachi.
- 7: Latrunculator, Qui latronibus conquirendis et supplicio afficiendis praeest - Sędzią nad zbuiczami.
- 8: Latrocinor, Latronum more praedor, graffor, occido, interficio, neco - Morderftwem sie bawię zbiiąm.
- 9: Latrocinium, Ipse latrocinandi actus - Morderftwo, złodzeiftwo.
- 10: Latrocinatio, Latrocinium - Zboiftwo.
- 11: Latus, Spatiofus, amplus, laxus - Szeroki.
- 12: Latus, [...] portatus - Niefioni.
- 13: Late, In multis locis, per multos locos - Szeroczce.
- 14: Latitudo, Spatiofitas, superficies - Szerokość.

strona: 586a

- 1: Latefco, Latus fio, et in latum extendor - Rozszerzám sie.
- 2: Latifundium, Magnus et amplus fundus - Szeroki folwark.
- 3: Latufclauus, Tunica [...] purpurea praetexta, latior tunica vulgari, qua Senatores vtebantur - Giermak fenatorski.
- 4: Latus, Quod est infra alam - Bok.
- 5: Latufculum, Paruum latus - Boczek.
- 6: Laterenses, [...] quos alioqui laterones appellamus - Wodzowie podlie bokow chodzaci.
- 7: Lateralia, Capfulae [...] in quibus ad ephippium vtrinque loro fufpenfis, ea quae nobis in itinere necessaria sunt, recondimus - Bięfsagi, fonki.
- 8: Laudo, Commendo, extollo - Chwalię.
- 9: Laudatus - Chwalioni.
- 10: Laudator - Chwalcza, wiślawiacz.
- 11: Laudatrix - Taktora chwali.
- 12: Laudatio, Commendatio - Chwalenie.

strona: 586b

- 1: Laudatior - Chwaliebnieifzi.
- 2: Laudabilis, Quod merito laudari potest - Chwaliebni.
- 3: Laudabiliter, Cum laude et commendatione - Chwaliebnie, zchwałam.
- 4: Laudatiuus, Quod laudationi est accommodatum - Chwały godni.
- 5: Laus, Praeconium, commendatio, gloria - Chwała.
- 6: Lauo, Abluo, purgo, mundo, nitidum reddo - Miię.
- 7: Lauatio, Lauacrum, purgatio, lotio - Myczyę.
- 8: Lauacrum, Balneum, in quo quis lauari commode potest - łazuią [!] .
- 9: Lautus, Purgatus, lotus, mundatus - Zmiti. Lautus, [...] mundus et splendidus -

strona: [587]a

Czudni, chędogi.

- 1: Laute, Eleganter, splendide, magnifice - Hoinie, ozdobnie.
- 2: Lautitia, Epularum magnificentia - Ochędoftwo.
- 3: Lautia, Munera [...] quae Romani [...] legatis exterarum nationum, Regibus amicis, ac viris claris aduenientibus mittebant - Podarki ktore rzymianie obczim posłom dawali.
- 4: Laureotis, Spodij genus [...] ex argento - Popiołze srebro na łczianachzawisli [!] .
- 5: Laurices, Foetus [...] cuniculorum e matre execti, vel vberibus ablati - Płod zkrólikow wirzezani.
- 6: Laurus - Bobkowe drzewo.

strona: [587]b

- 1: Laurea, [...] lauri folium - Liście bobkowe. ¶ Laurea [...] corona [...] ex lauro facta - Wieniecz zbobkowego listu.
- 2: Laureus, Quod est ex lauro - Bobkowi.
- 3: Lauretum, Locus confitus lauris - Miełcze drzewa, bobkowego pełne.
- 4: Laureola, Coronula ex lauro - Wieniec bobkowi.
- 5: Laureatus, Lauro ornatus - Koronowani wienцем bobkowim.
- 6: Laurifer, et Lauriger, Ferens seu gerens laurum - Nośęci bobek.
- 7: Lauricomus - Pełni bobku. Montes lauricomi, id est, lauri comis ornati.
- 8: Laurinus, Quod ex lauro factum est, laureus - Zbobku.

9: Laxus, Laxatus, remiffus, non contentus, aut adductus - Szeroki, przełtroni.

10: Laxe, Remiffe, late - Szeroko, nie cziafno, przełtrzenie.

strona: [588]a

1: Laxitas, Remiffio - Szerokofcz.

2: Laxo, Laxum reddo, remitto - Rozpułzczam, rozprzełtrzemam [!].

3: Laxamentum, Relaxatio, remiffio, requies, recreatio - Popułzczenie, rozprzełtrzenie.

4: Lea, Leonis foemina, [...] Leaena - Lwicza.

5: Leaena - Lwicza. Leonis foemina

6: Lebes, Vas aeneum in quo igni apponitur aliquid vt ebulliat - Kocziel.

7: Lecanomantia - Wiełzczba z narzadzones [!] ktomumiednice [!]. Diuinatio quae fit per peluim.

strona: [588]b

1: Lectus, Cubile, grabbatus - Loze.

2: Lactulus [! = lectulus], Paruus lectus - Lozko.

3: Lectica, Cathedra aut sedes, qua ferebantur diuites et potentes, in qua puluinar et lectulus ítratus erat - Stołek naktorim chore nołzą.

4: Lecticula, Parua lectica - Lekticzka.

5: Llecticarius, Qui lecticam ferebat - Tragarze lekticzni.

6: Lectifternium - Połcziel.

7: Lectifterniator, Lectiftrator, qui lectum íternit - Połczielacz.

8: Lecythus - Banią oleiową. Vafis genus [...] oleo afferuando accommodatum

9: Legio - Huff złudu zołnierskiego koło fzesczi tifieczni.

10: Legiuncula, Parua legio - Małą legią, huffik.

11: Legionarius, Qui est ex legione, quod ad legionem pertinet - Doliczbi takich zołnierzow przinałeząci.

12: Lego, In legationem mitto, oratorem decerno, aliquem negotij expediendi caufa alio lego -

strona: 589a

Wiłsełam wpołselftwie.

1: Legatus, Qui legationem íufcepit, qui mandata perfert - Legat, połseł.

2: Legatio, Munus, officium, vel functio legati - Legana, połselftwo.

3: Legatium, [...] id quod dabatur legato nomine viatici, et impensae - Nakład ktori na legata daiem.

4: Legatum, Donum quod in testamento testator ab haerede alicui dat - Wtestamencie odkazanię.

strona: 589b

1: Legatarius, vel Legataria, [...] cui ex testamento aliquid legatum est - Ten ktoremu nieczo iest odkazano.

2: Legator, Qui aliquid legat per testamentum, testator - Ten ktori odkazuię, leguie.

3: Legō, [...] colligo, hinc atque illinc decerpo - Zbieram, zgromadzam. ¶ Legere [...] oculis scripta percurrere - Czitam.

4: Lectus, [...] selectus, siue ex aliorum numero separatus, eximius, egregius, excellens - Wybrani.

5: LECTE - Przebranie.

6: Lectio, [...] actus legendi - Czitanie.

7: Lectio [...] pro electione - Wibranie.

8: Lectus, Electio, siue collectio - Przebranie, pokaziwanie.

9: Lectito, Frequenter lego - Wtawnie czitam.

10: Lector, Qui aliquid legit, recitator - Czitelnik.

11: Legulus, Qui uvas aut oleas colligit - Owoc zbieraięczy.

12: Legumen, Quicquid ex terra satis in filiquis nascitur - Iarzina **wfzekiska [!]**, na ktorei lupina iest.

strona: 590a

1: Lema - Gnoi woczach. Humor albus in oculis concretus.

2: Lembus - **Czołnprętki [!]**. Nauculae exiguae genus, sed mirae velocitatis

3: Lemnisci, Fasciulae coloratae ex coronis dependentes - Binda iakę zkitaiki albo złotogłowu wpokazowaniu nafzy noża.

4: Lemniscatus - Strzepakami obwiefzani.

5: LEMVRES, Laruae nocturnae, et terrificationes imaginum, et bestiarum - Noczne ftrafzidla.

strona: 590b

- 1: Lenis, Mitis, facilis, non iracundus, clemens, indulgens - Mięki, dobrotliwi.
- 2: Lenitas, Manfuetudo, facilitas - Miękość.
- 3: Leniter, Placide, non vehementer - Lekko.
- 4: Lenio, Mulceo, placo, flecto, mitigo, reconcilio - Zmiękczać, błagam.
- 5: Lenimentum, Leuatio et mitigatio - Odmiękczenie.
- 6: Lenimen, Lenimentum, hoc est, quo aliquid lenitur, et dulcoratur - Zmięczenie.
- 7: Leno, qui scortorum prostitutione quaestum facit - Gośpodars kurewski, zamtuznik.
- 8: Lena, [...] quae mulieres quaestuaris prostituit - Gośpodisni [!] kurewską.
- 9: Lenulus - Gośpodarzik kurewski.
- 10: Lenunculus - Zamtuzniczek.
- 11: Lenonius, Quod ad lenonem pertinet - Zamtuzniczi.
- 12: Lenocinium, Lenocinandi actus, hoc est, exercitium lenonis - Kurew chowanie.

strona: 591a

- 1: Lenocinor, Lenocinium facio - Kurwi chowąm [!] .
- 2: Lens, Ouum pediculorum - Gnida.
- 3: Lens - Soczewicza.
- 4: Lenticula - Soczewiczka. ¶ [...] lenticulae, maculae [...] in corpore - Piegi.
- 5: Lentigo, Macula subrufa, et nigra interdum in facie - Piega. ¶ [...] lentiginofus - Piegati.
- 6: Lentus, Tardus, non acer, non celer - Gnułni, item, zełowati a twardi.

strona: 591b

- ¶ Lentus [...] pro tardo - Leniwi.
- 1: Lente, Tarde, et cunctanter - Lekko, pomału.
 - 2: Lentitia, Lentor, seu flexibilitas - Miękość.
 - 3: Lentitudo, Tarditas, facilitas, lenitas - Gnułność.
 - 4: Lentor, Humor tenax, et glutinofus - Kleiowatą wilgotność.
 - 5: Lento, Lentum reddo - Miękczyć.
 - 6: Lenteo, Lentus fum, tener, et mollis - Miękczenie.
 - 7: Lentefco, Lentus, seu tener ac mollis fio - Zaczinąm rozmiękczać.
 - 8: Leo - Lew.
 - 9: Leoninus - Lwowi.

strona: 592a

- 1: Leopardus - Lampart.
- 2: Lepidium - Włoskazeżucha, herbario pieprziczka.
- 3: Lepidus, In quo leporis est plurimum, facetus, elegans, iucundus - Wdzięczni, mieli.
- 4: Lepide, Cum lepore, facete - Wdzięcznie.
- 5: Lepidule - Wdzieczniuchno.
- 6: Lepista, Vasis aquarum genus - Stągiewdo chowania wodi.
- 7: Lepor, et Lepos, [...] venustas, urbanitasque sermonis, facetiae -

strona: 592b

łagodność w mowie.

- 1: Lepra - Trąd.
- 2: Leptocarya - Łaskowe orzechy. [...] auellanae, [...] Ponticae, et Heracleoticae
- 3: Lepton centaurium - Centurzya, ruthenis, nercznik.
- 4: Lepus - Zając.
- 5: Lepusculus - Zajączek.
- 6: Leporarium, [...] pro omnibus septis affixis [...], in quibus inclusae pecudes pascuntur - Sądź wżeliakiego zwierza.
- 7: Leporinus, Quod est ex lepore - Zaięczy.

strona: 593a

- 1: Læsus, lugubris eiulatio - Smętni płacz.
- 2: Lethargus - Sen, **mieżmierni [!]**, iż nad przirodzenie, śpiak choroba. [...] torpor, et inexpugnabilis pene somni necessitas, cum alienatione mentis
- 3: Lethargicus - Wstawnie nadmiare iż przirodzenie śpiaczki. qui lethargum patitur.
- 4: Lethum, Mors, interitus - Śmierć.
- 5: Lethalis, Mortiferum [*lege*: Mortiferum] - Śmiertelni.

strona: 593b

- 1: Lethaliter - Śmiertelnie,
- 2: Lethifer, Quod mortem infert, mortalis - Śmierć przynoszący.
- 3: Letho, Morte afficio - Zabijam.
- 4: Leucacantha, [...] Rhamnus. [...] carduus beatæ Mariæ - ostropest.

- 5: Leucanthemis - Rumien. [...] Anthemis, et Leucanthemum [...] Chamaemelon
- 6: Leucargilium, Argillae candidae genus - Biała glina.
- 7: Leuce, [...] Latini populum albam appellant - Topalia. ¶ Leuce - **Podziżronbiały** [!].
- 8: Leucoion - Gwoździki polne.
- 9: Leucoma, Album [...], hoc est, tabula illa in qua iudicum descripta erant nomina - Zapiski kłegi.
- 10: Leucoparyphos - białe **zali** [!] obliczeni. Candidis vestibus indutus

strona: 594a

- 1: Leucophaeus, color ex albo et fulco mixtus, subniger - **Szarafar, ba** [!].
- 2: Leucophaeatus, Qui est colore leucophaeo indutus - **włfarziz, ne** [!] obliczeni, **kako** [!] **franziff, kanin** [!] mnich.
- 3: Leucophlegmatia, Species [...] hydropis, qua aqua subter cutem inaequaliter collecta, alibi aliter extubemat. [...] hypofarca - Zaskornia puchlina.
- 4: LEVCOTHEA - Iutr zenka. Quam et Matutam Latini vocauerunt, eadem est cum Aurora
- 5: Leuidensa, [...] Vile genus vestis - **Sukniauiatrem** [!] podbita.
- 6: Leuir, Frater vxoris, vel mariti - Brat zenin, albo mezow, szwagier.
- 7: Leuis, Exigui ponderis res, expeditus, celer - **Lehkir** [!].

strona: 594b

- 1: Leuculus - Przilehczefcim.
- 2: Leuiufculus - Lekufienki.
- 3: Leuitas, Exilitas, item inconstantia, mobilitas - **Lekomifluofc** [!].
- 4: Leuiter, Negligenter - Leda iako, **lekomiflniae** [!].
- 5: Leuifidus, Qui facile fidem violat - Lekomiflnei wari.
- 6: Leuipes, Celer, et pedibus leuis - **Brętki** [!].
- 7: Leuisomnus, Quod leui fomno est - Czuinie spiaczi.
- 8: Leuo, In altum tollo, eleuo, extollo, eueho - Pott **nofle** [!].
- 9: Leuatio, Leuamen, mitigatio, consolatio, animi remissio et relaxatio, aberratio a dolore, solatium - Pocziecha, vlzenie.
- 10: Leuamen, Leuatio, leuamentum - Vlzenie.

strona: 595a

1: Leuamentum, Leuamen - Vlzenieę.

2: LEX - Prawo.

strona: 595b

strona: 596a

strona: 596b

strona: 597a

1: Lex, [...] quod publice legatur, vt omnibus nota fit, et ab omnibus obferuetur - Prawo, vftawa.

strona: 597b

1: Legifflator, Legis fcriptor, qui legem fcriptit, et ad populum tulit - Praw vftawcza.

2: Legirupa, Legis perfractor, qui legem frangit - Prawołomcza.

3: Legirupio, Qui rumpit leges - Lamacz prawa.

4: Legitimus, Quod eft aequum, iuftum, conueniens, lege, more atque inftituto maiorum factum - Wedlie **voftawi** [!], prawa, porztku.

5: Legitime, Recte, iufte, ex lege - Sprawiedliwie, fufznie.

6: Leguleius, Qui legum ftudia fectatur, feu verfatur in legibus - Wprawiech fie czwiczezi.

7: Legalis, Quod ad legem pertinet - Prawni.

8: Lexis - Słowo. Dictio.

strona: 598a

1: Liae, [...] foramina quae in fummo mali recipiunt funes - **Dura** [!] wmafczie ktorę powroz przecziaguię.

2: Libadion - Centurzia.

3: Libanotis - Rozmarin. [...] rofmarinus

4: LIBER, [...] Bacchus fiue Dionyfius - Bog ozralftwa.

5: Liber, Sui iuris in fua potefate - Wolni, fwobodni.

strona: 598b

1: Libere, Ingenue et liberaliter, fuo more fiue arbitrio, audacter - Wolnie, fwobodnie.

2: Libertas - Wolnofc.

3: Liberalis, Benignus, munificus - Szczodri, hoiny, dawca.

4: Liberalis [...] pro egregia forma, et eleganti - Czudni.

5: Liberalitas, Munificentia - **Szezodrofc** [./] , hoinoŃc.

strona: 599a

1: Liberaliter, Large, munifice, indulgenter, libere, Ńplendide - Szczedrze.

2: Liberi, [...] filij vel filiae - Dziatki.

3: Libertus, Qui quum eŃset Ńeruus, factus eŃt liber: ita dictus quaŃi liberatus - Wolno puŃzczoni.

4: Liberta - Woln.

5: Libero, Manumitto, et ex Ńeruo libertum facio, libertate dono, in libertatem traduco - Wizwaliam, wibawiam.

6: Liberator, Vindex libertatis - Wizwalacz, wibwcz.

7: Liberatio, Actus liberandi, dimiŃŃio, abŃolutio - Wizwoleni.

8: Liber, [...] corticis genus [...] tenuius, quod in phillyras plures diuidi poteŃt - Kora z drzewa, na iakiei przed winalezienim papieru piŃŃano. [...] libri - KŃiegi.

strona: 599b

1: Libellus, Paruus liber - KŃiazeczka.

2: Libellio, [...] **Tabellionem** vocamus - PoŃŃeŃ.

3: Librarius, Quod ad libros pertinet - Stocz kŃiegowi, do kŃiag przinalozci.

4: Librarius, Qui libros manu Ńua mercede deŃcribit - Ten ktori zazpt t kŃiegi przepiŃŃui.

5: Librariolus - PiŃŃarzik kŃiag.

6: Libraria, Taberna in qua libri proŃtant - Librari, kŃiegarnia.

7: Librarium, Theca [...], Ńiue Ńcrinium quo libri continentur - Librari.

8: Libet, [...] Placet - Podob mi Ńie.

strona: 600a

1: Libens, Volens, voluntarius, gaudens - Barzo rd.

2: Libenter, Non grauate, aequo gratoque animo - Zchcz.

3: Libentia, Voluptas, illecebrae - RozkoŃz.

4: Libido, Cupiditas, extraordinarium deŃiderium - WŃzetecznoŃc.

5: Libidinofus, Qui in libidinem propenŃus eŃt, venereus, Ńalax - WŃzetecznik.

6: LibidinosiŃŃimus - Zbitnie wŃzeteczni.

7: Libidinofe, Impotenter, crudeliter, et pro animi libidine - WŃzetecznie.

8: Libidinor, Libidinem perago, voluptati indulgeo - Wżeteczeństwa patrę.

strona: 600b

1: Libitinarius, [...] is, qui locat aut vendit ea, quae ad pompam funebrem sunt necessaria, vel qui curam habet perficiendorum funerum - Ten ktori dla pogrzebu potrzebi gotuie ij przedaie, grubarz.

2: Libo, Leuiter deguſto, et quali primis labris attingo - Koſztuię.

3: Libatus, Decerptus - Zebrani.

4: Libamen, Libamentum, et Libatio - Kredencowanie, offiara.

5: Libatio, Libamentum, deguſtatio quae in ſacrificiis fieri ſolebat - Zkoſztowanie przed ofiarą.

6: Libum, Genus dulcarij cibi, ex farre, caſeo, melle, et oleo - Kołacz miodowi.

7: Libra, [...] et As, et Mina, ſeu Mna et pondo - Funt.

strona: 601a

1: Libella, Stater, inſtrumentum quo ponderamus - wążki.

2: Libralis, Quod et vnus librae - Funtowi.

3: Librarius, Quod eſt ponderis vnus librae - Ieden funt wazączy.

4: Libraria, [...] ancilla, quae praeficitur partiendis penſis - Szafarka ktora do przedzenia rozdawa.

5: Librile, Scapus librae, [...] trabs illa tranſuerſa, ex qua lince [*lege: lances*] dependent - Zelasko uwagi przeczne.

6: Libripens, [...] qui ante argentum ſignatum [...] ex libra pendeat aenea - wagniftrz, wążnik.

7: Libro, Pondero, trutino, aeſtimo, exanimo [*lege: examino*] - wąże.

strona: 601b

1: Libratio, Ponderatio - wazenię.

2: Librator - waznik wodi ktori vcz iakogłęboko wodabicz mawiedziona [!] . [...] qui in ducendis aquis peritiam habet librandi, hoc eſt, expendendi, et examinandi altitudinem fontium, vel lacuum

3: Libramentum, AEquamentum - wazenię.

4: Liceo - Czenię, targuię.

strona: 602a

[...] veneo, et vapulo, [...] vendor, et verberor.

- 1: Liceor, Pretium offero - Nazaczenienię podaię.
- 2: Licitator, Qui crebro licetur, quique pro re emenda conducendave pretium alio maius pollicetur - Pfuiaęi targ drugiego.
- 3: Licitor, Liceor - Targuię.
- 4: Licitatio, Oblatio pretij, auctio - Podwifzenie czeni.
- 5: Licet, Fas est, conceditur, potestas datur - wolno iest. ¶ Licet [...] quamuis - Aczkolwiek.
- 6: Licentia, Libertas immodica, impunitas, agendi, dicendique quicquid velis - Swieboda.
- 7: Licentior, Quod immodice liberum est - Rzecz ktorą zbitnia ma fwobode.
- 8: Licentiosus, Qui nimia vtitur licentia - Swowolni.
- 9: Licenter, Libere, audacter - Swowolnie, fwobodnie.

strona: 602b

- 1: Licas - Piądz. Menfura [...] quam Galli sua lingua improprie **palmum** vocant
- 2: Lichen, vel Lichenes - Mentagra, puchlina od garła pochodzącą.
- 3: Licia, [...] fila quibus in telis textrices implicant ftamina - Poftaw, item przedziwo.
- 4: Lictor, Apparitor magistratus, viator, carnifex - **Mieifkis ługa [!]** , łzerga.
- 5: Lictorius, Quod ad lictorem pertinet - Szergowi.
- 6: Lien - Sliedziona.
- 7: Lienosus, Qui liene laborat - **Choruęazi [!]** nafledzione.
- 8: Lienteria - Biegunka, trztaczka. Fluxus ventris ex laeuitate intestinorum

strona: 603a

- 1: Ligellum, Breue domicilium et tuguriolum - Mała chałupinka.
- 2: Lignarius, Quod ad ligna pertinet - Dodrzewa przinależąci.
- 3: Lignum - Drzewo.
- 4: Ligneus, Quod ex ligno est - Drzewiani.
- 5: Lignile - Składna drzewo.
- 6: Lignosus, Quod instar ligni durum est - Twardi iako drzewo.
- 7: Lignor, [...] ligna colligere siue congerere - **Podrzewoiadę [!]** .
- 8: Lignatio, Lignorum collectio, comportatio, defectio - Zgromadzanie drzewa.
- 9: Lignatores, [...] qui lignatum eunt - Drzewo zgromadzaiaci.

10: Ligo, Vincio, constringo colligo - Wiąże, opaffię.

11: Ligamen, Ligaculum, Ligamentum, [...] id quo aliquid ligatur - Związek.

strona: 603b

1: Ligaturae, amuleta - Opaffanie.

2: Ligo, Rufticum inftrumentum ad extirpandas herbarum radices accommodatum - Motika.

3: Ligurio, Abligurio, confumo, deuoro, dilapido, helluo - Nałakotkach przeiadam.

4: Liguritores, [...] gulofi, et voratores eduliorum dulciorum, qui confumptis dapibus catillos etiam lingunt - Lakotkowie.

5: Liguritio, Auiditas, immoderata appetentia - Przejedzenie.

6: Ligufttrum - Kruzyna.

7: Liliium - Lilia.

8: Liliaceus - Lilijowi.

9: Lirinon, Vnguentum fiue oleum ex lilio - Lilyowi oleięk.

10: Lilietum, Locus in quo funt lilia confita - MieŒcze pełne lelyę.

11: Lima, Inftrumentum fabrile, quo ferrum aut aliquid aliud terendo expolitur - Piełka.

strona: 604a

1: Limo, polio, laeuigo - Piełuię.

2: Limatus, Politus, expolitus, perfectus - Opiełowani, wiprawioni.

3: Limate, Polite, ornatę, perfecte - Wipolerowanie.

4: Limatulus - Wipolerowani.

5: Limatura, Scobs, hoc eŒt, puluifculus limando detractus - Piąłłfek [!] z polerowania.

6: Limax, [...] cochlea - Szlimąk.

7: Limbus, Fimbria, [...] pars infima veŒtis muliebris - Bram kołó Œuknie niewiŒcei.

8: Limbolarius, Qui limbum veŒtium confuit - Ten kto brami roby y kładze.

9: Limen, Quod ex tranſuerſo in ianua Œtatuitur a limo, id eŒt, obliquo, quod ingredientibus, exeuntibusque tranſuerſum fit - Prog.

10: Limenarcha - Przejłozoni nad przepuŒzczaniem przez granicze, portowni ŒtaroŒta. [...] Praefectum portus interpretari poŒŒumus

11: Limes, Semita tranſuerſa, militari via anguŒtior - Steczka przez rolią.

strona: 604b

- 1: Limito, Termino, limitibus circunſcribo et diſtinguo - Ograniczam.
- 2: Limitanei milites, Qui ſunt in limitibus, id eſt, in finibus Imperij in praefidio conſtituti - Zołnierze graniczni.

strona: 605a

- 1: Limitatio, Definitio, circunſcriptio, fiue diſtinctio - Rozdziął graniczni, przegroda.
- 2: Limnesium, Herba [...] quam alio nomine Centaurium minus appellant - Centurzya.
- 3: Limpidus, Clarus, purus, lucens - Przezrocziſti.
- 4: Limpitudo, Puritas, claritas - Przezro czuſtoſcz.
- 5: ¶ Limus, [...] lutum ſignificat, ſeu coenum illud mollius quod ab aquis deferri ſolet - Glina, błoto.
- 6: Limosus, Limo plenus, et coenofus - Błocztiſti.
- 7: Limus, Obliquus, tranſuerſus, obtortus - Obłudni, pooku patrząci.
- 8: Linea, [...] longitudo latitudinis expers - Linią.

strona: 605b

- 1: Lineo, [...] lineas duco, lineis rem aliquam figuro, delineo, informo - Linyię.
- 2: Lineamenta, Lineae quaedam in corpore apparentes, ex quibus rei vniuſcuiuſque forma dignoſcitur - Zełpocziele rozpoſtrzenie.
- 3: Lineamentatio, Lineamentorum ductus - Olinieowanie.
- 4: Linearis, Quod ad lineam pertinet - Liniowi.
- 5: Lingo, [...] aliquid lingua delibo, deguſto, lambo - Lizę.
- 6: Linctus, Lingendi actus - Lizanie.
- 7: Lingua, Pars corporis nobiliſſima, voci formandae, dignoſcendique ſaporibus deſtinata - Ięzik.
- 8: Lingula, [...] ligula - Szpatuła, ieziczek, item wſtęga.

strona: 606a

- 1: Linguax, Verboſus, multum loquens, qui nimium et ſulte loquitur - Zwawi, bliegot.
- 2: Linio, Vngo vel frico, aut aliquid ſimile, quod digito, aut aliquo inſtrumento alicui rei fricando ſuperinducitur - Smaruię, namazuię.
- 3: Lino, Rem aliquam mollem alteri induco, illino, oblino, inungo, perungo - Pomazuię.
- 4: Litus, Vnctus, oblitus, illitus - Hamazani [!].

5: Litura, Scripturae macula - Przełtrichowanie.

6: Lituro, expungo, induco, deleo -

strona: 606b

Zamazuię.

1: Linozofitis - Szczyr. [...] Latini mercurialem vocant.

2: Linquo - Opufzczam.

3: Linter, Nauculae genus ad flumina traicienda - Borito.

4: Linteum, Pannus lienus [*lege: lineus*]: et fudarium - Szierka.

5: Linteolum - Sziereczka.

6: Linteatus, Linteis indutus: id est, lineis vestibus - Wpłotniani vbior obleczoni.

7: Lintearius, Qui lintea conficit aut vendit - Kramarz płotnem **kupeżaci** [!].

8: Linteones, Qui texunt linteamina in vestium vfum - Tkącz.

9: Linum - Len.

10: Lineus, [...] quod ex linteo est - **Linam** [!].

11: Liniger, Gerens vestes lineas - Welniankę obleczoni.

12: Linium, Filum [...] transfersum cui stamina applicantur - Wątek.

13: Linteus, Lineus, quod ex lino est confectum - Lniani.

14: Linamentum, Penicillus ex linteo decerptus, qui vulnere imponitur -

strona: 607a

Zchafti **niech** [!] ktori do rąn kładą.

1: Lipothymia, [...] defectus animi, siue animae, [...] Lipopfychia - Omdlenie.

2: Lippus, Qui oculis est lachrymantibus, putri inde humore defluente - Cziekęczich oczu.

3: Lippitudo, Ipsum oculorum lacrymantium vitium - Czieczenie oczu.

4: Lippio, Lippus fio, hoc est, marcorem in oculis contraho - Cziekąmi occhi.

5: Lipsana, [...] Reliquiae quae ex tota re supersunt - Pozostawki.

6: Liquor, Resoluor, defluo, destillo, liquefio, liquefco - Roztapiam sie.

7: Liquidus, Molle, fluxum, humidum, fluidus - Mięki, rozpliwaiaci.

strona: 607b

1: Liquidum - Mięka rzecz.

2: Liquido, Pure, manifeste, certo, omnino - Iafnie.

- 3: Liquor, Humor liquidus - Wilgotnoſcz, plinacza, iaką woda ieſt.
- 4: Liqueo, Liquidum et fluidum eſſe - Rozpłiwam ſie.
- 5: Liqueſco, Liquidus, fluiduſque fio, molleſco, reſoluor, diſſoluor - Roztapiam ſie.
- 6: Liquo, Liquidum facio, liquefacio - Roztapiam.
- 7: Liquamen - Tłuſtoſzczi rozpuſzczenie. Pinguedo [...] liquefacta
- 8: Liquabilis, Qui liqueſcere poteſt - Rozpłiwaiaci ſie.
- 9: Liquefacio, Liquidum et fluidum facio - Roztapiam, **ropuſzczam [!]** .
- 10: Liquefio, Fundor, liqueſco, diſſoluor - Roztapiam **ſic [!]** .
- 11: Liquet, Conſtat, ſiue manifeſtum et certum eſt - Iawno ieſt.
- 12: Lira, Sulcum ſignificat, ſiue foſſam rectam in agro - Brozda.

strona: 608a

- 1: Litare [*lege: lirare*] - Brozdi **czicz [!]** wſkibi orac. [...] lyras facere
- 2: Liratim, Per liras - Wſkibi, wbrozdi.
- 3: Lis, Controuerſia - Swar, zamowka.
- 4: Litigo, Diſcepto, contendo - Swarzę ſie.
- 5: Litigium, Litis actio - Prawowanie ſie.
- 6: Litigiosus, Qui frequens in litibus verſatur, vel quauis de cauſa litem mouet - Swarłiwi.
- 7: Litigator, Qui litigat - Prawo wiodąci, prauiąci ſie.
- 8: Lisae - Piłi kołogarła. [...] venae maiores gutturis
- 9: Litera - Litera.

strona: 608b

- ¶ Literae epiſtolam deſignant - Liſt.
- 1: Literula - Literka.
- 2: Literatus, Qui literis praeditus eſt, literis ornatus, eruditus, doctus - Nauczoni.
- 3: Literatior - Vczenſzi.
- 4: Literate, Docte, erudite, eleganter - **Nauckenie [!]** .
- 5: Literarius, Quod ad literam vel ad literas pertinet - Donauki przinaleząci.
- 6: Literator, [...] qui prima literarum elementa docet, grammaticus - Naucziciel.
- 7: Literatura, [...] grammatica - Vmieietnoſc liter.
- 8: Literosus, Literatus - Nauczoni.

strona: 609a

- 1: Lithiasis – Kamien wnerkach. Calculi generatio in vefica
- 2: Lithocolla – Prziprawne wapno. Glutinum quo lapides coniunguntur.
- 3: Lithoglyphus – Ten ktori zkamienia wicziafsuie. Sculptor lapidum.
- 4: Lithofpermon – Wroble profo. [...] Miliun Solis
- 5: Lithofrotos – Kamieniem połozoni.
- 6: Lithotomia, Lapidicina, [...] Latomia – Stodoła gdzie kamien **ocziſuią** [!] .
- 7: Lito, Sacrificio facto deos placo, diuinam rem facio – Ofiaruię.
- 8: Litatio, Voti per victimam impetratio, vel victimae laeta promittentis mactatio – Ofiarowanie.
- 9: Litus, [...] terra adiacens mari – Brzęg.
- 10: Litoreus, Litoralis, maritimus – Brzeziſti.
- 11: Litorosus – Nad brzegiem połozoni.
- 12: Lituus, Baculus incuruus quo fedentes Augures auibus templa defignabant –

strona: 609b

Ląska krziwą vwierzchu ktorą **wiefzc kowie** [!] na ptaki kiwaięc wiefzczeli.

- 1: Lituus [...] buccinae genus incuruum gracilem edens vocem – Trąbę.
- 2: Liur, Color ex pallido nigrefcens, quem et plumbeum nonnulli appellant – Sinnofcz.
- 3: Liuidus – Siny.
- 4: Liuidulus, Subliuidus – Siniąſti.
- 5: Liueo, Liuidus fum, plumbei coloris fum – Szynieię.
- 6: Liueſco, Liuidus fio – Sinięc poczinąm.
- 7: Lix, Cinis – Popioł.
- 8: Lixiuius, Aqua in qua lauandi gratia decoctus eſt cinis – ług.
- 9: Lixae – Kuchczik.
- 10: Lixio, Aqua coquo – Warzę.

strona: 610a

- 1: Lixus, Coctus, elixus – Vwarzoni.
- 2: Lixabundus, [...] qui exiguae mercedis gratia viliffimis feſe obſequiis immiſcet – Służka partaczi.

3: Lobae, In milio Indico [...] culmi, fiue comae arundinaceae semen complectentes - Kłos indyjskiej pszenicy.

4: Lobus - Odwłosek mąki u wcha.

5: Locus, Quicquid aliquid continet, fiue [...] vbi quid consistit, vel vbi aliquid locatur - Miejsce.

strona: 610b

1: Locarium, Pretium quod datur in stabulo et taberna pro consistendi potestate - Złożenie w gospodarstwie.

2: Loculus, Exiguus et angustus locus - Miśteczko. ¶ Loculus [...] pro sacculo in quo pecunia seruatur - Mięszek [!], wacek.

3: Locellus, [...] crumenula - Miśteczek.

4: Loculatus, Quod habet diuersos locos - Miałci różne fachi w mieszku.

5: Loculosus, Quod multos habet loculos, seu finis septo aliquo intermedio distinctos - Fachowaty wacek.

6: Loculamenta, Loca distincta, fiue capsulae in quibus aues [...] seorsim nidificare, seu habitare solent - Przegroda wklące.

7: Locuples, Diues agri, multas habens possessiones, quasi loci plenus - Bohaty, dostatni.

strona: 611a

1: Locupletissime - Bogactwie.

2: Locupletio, Dito, locupletem reddo - Bogactwem czynię.

3: Loco, Pono, constituo, colloco, repono - Stawiam. ¶ Loco [...] elocare et nuptui tradere - Zamąz daie. ¶ Loco [...] pretio vtendum do - Za pieniądze naimię.

4: Locito - Wftawnie naimię.

5: Locator - Ten ktori do naieczyą daie, naimacz. [...] is qui rem aliquam pretio vtendam dat

6: Locatio - Najem.

7: Locusta - Konik, szarancza.

8: Lodix, Lecti operimentum - Przeszcieradło.

9: Lodricula - Przeszcieradłko.

strona: 611b

1: Leodoria - Wzcipliwa mowa.

2: Logos - Mowa, rozum, item, słowo. Apud Graecos modo sermonem significat, modo verbum, modo rationem.

3: Logarion - Regeŝtr do ktorego wiadtki wpisuiemi.

4: Logica, et Logice, Instrumentum [...], cognoscendi, siue cognitionis, et ratio verum inquirendi - Nauka ktorąnas vczi mowienią krotkiego a rządneho, y prawdi wibadiwanią.

strona: 612a

1: Lolium - Kąkol.

2: Loliaceus, Quod ex lolio est - Kąkolifiti.

3: Lomentum, Farina fabacea - **Mauka** [!] bobową.

4: Lonchitis - Polna wijka.

5: Longano, [...] intestinum rectum - Kifzka przecznią.

6: Longus, [...] per planum porrectus - Długi.

7: Longum, Diu, longo tempore - Czas długi.

8: Longe, Procul, longo interuallo, longo loci spatio - Daleko.

9: Longulus -

strona: 612b

Przidluzczy.

1: Longipes, Longos pede habens, siue longa crura habens - Długonog.

2: Longaeuus, Annosus, senex, quasi longi aevi - Stari, letni.

3: Longanimis, Qui est perseverantis animi, aequanimiter tolerans quicquid sibi acciderit - Czierpliwi.

4: Longanimitas, Tolerantia, patientia - Czierpliwoŝc.

5: Longitudo, Prolixitas - Długoŝc, Dłuz.

6: Longinquus, Remotus, distans, diuersus, longe difiunctus - Dalieki.

7: Longinquitas, Ipsa locorum distantia - Daliekoŝc.

8: Longifco, Longus fio - Długim ŝie ŝtawąm.

9: Longurio, Longus homo, et procerus - Chłopiahofoch[a], longa.

10: Longurius, Pertica longior - Prziwora, item, Przeczni drąg, zerdz.

11: Loquor, [...] verba quaecumque profero - Mowie.

strona: 613a

- 1: Locutus, siue Loquutus - Ten ktori **mowiep** [!] .
- 2: Locutio, siue Loquutio, Sermo, oratio, dictio, genus dicendi - Mowa.
- 3: Locutor, Sermocinator, qui loquitur - Pliapacz.
- 4: Locutuleij, [...] homines in verba prouecti, quos et garrulos, loquaces, blaterones, et linguaces dicimus - **Mieligę bowę** [!] .
- 5: Loquacitas, Multiloquium, inanis et immodica garrulitas - Pliapanie.
- 6: Loquacito, Multum loquor - Vftawnie iezikiem trzepię.
- 7: Loquax, Verbofus, garrulus, loquendo importunus - Mowni.
- 8: Loquaciter - Pliapiącz.
- 9: Loquela, Sermo quem loquendo proferimus - Mowa.
- 10: Loquitor, Garrio, multum loquor, verba multa inaniter profundo - Liedaczo mowieę.
- 11: Lora, siue Lorea, Genus potionis [...], quam [...] appellant [...] fecundariam - Wino poſliednie, czienkufz.
- 12: Lorica - Panczerz, karaczina. [...] munimentum corporis

strona: 613b

- 1: Lorico, Loricam induo - Wpanczerz ſie vbieram.
- 2: Loricatus, Lorica indutus - Wpánczerz vbrani.
- 3: Loricula, Paruam loricam ſignificat - Panczerzik. ¶ Loricula [...] pro munimento quod obſeſſores vrbium conſtruunt - Szancze.
- 4: Loripes, Qui pedem in modum lori tortum habet - Chromi.
- 5: Lorum, [...] ſignificat [...] habenas et retinacula iumentorum - Czugiel, opratka, liecz.
- 6: Loreus - Rzemieniſti.
- 7: Lorarii ſerui, quorum officium erat aliquem ex conferuis iuſſu domini aut vincire, aut loris caedere - Szergowie, ſludzi ktorzi inſzich wiążą y byą.

strona: 614a

- 1: Lotium, Vrina - Vrina, mocz.
- 2: Lotos - Kázá.
- 3: Lubet, [...] LIBET - Podobamifie.
- 4: Lubens, Libens, volens - Dobrowolni.
- 5: Lubenter, Lubenti animo - Dobrowolnie.

- 6: Lubentia, et Libentia, [...] voluptas, lautitia, deliciae, iucunditas - Rozkosz, ochłoda.
- 7: Lubricus, Quasi labricus - **Sfiski [!]** , gładki.
- 8: Lubrice, Inconstanter, et parum sincere - Slisko, gładko.
- 9: Lubricum - Sliskość, gładkość.
- 10: Lubrico, Lubricum facio - Gładko czynię, gładzę.

strona: 614b

- 1: Lucanica, Genus farciminis ex porcinis carnibus - Kielbasa wieprzową.
- 2: Lucinos, Dicimus quibus sunt parvi vtrinque ocelli, et brevis visus - Małe oczko.
- 3: Lucrum, Quaesitum, commodum, compendium, utilitas - Zisk.

strona: 615a

- 1: Lucrosus, Plenum lucro, utilis, fructifer - Pozyteczni.
- 2: Lucellum, Paruum lucrum - Mały zisk.
- 3: Lucrificabilis, Lucrum afferens - Zisk przynoszący.
- 4: Lucrifuga, Qui lucrum fugit - Zisku uchodzący.
- 5: Lucror, Lucrifacio - Ziskuję, wigravam.
- 6: Lucrifacio, Lucrari - Wigravam.
- 7: Lucrifio - Ziskuję.
- 8: Luctor, Lucta contendo - Biedzę się.
- 9: Luctatio, Ludus quo alius alium nititur in terram profertere et deturbare - Biedzenie.
- 10: Luctator, Qui lucta cum altero contendit - Palsownik.
- 11: Luctatus, Luctatio - Biedzenie się.
- 12: Lucto, [...] luctor - Biedzę się.
- 13: Lucta, Certaminis genus, [...] quo alius alium profertere in terram nititur - Gra w której się psują.

strona: 615b

- 1: Lucus, Locus arboribus confitus, Deo alicui consecratus - **Ciemnilas [!]** , dla przibitków bożich poświęceni.
- 2: Ludus - Gra. [...] quoduis ludicrum ad animi recreationem, vel corporis exercitationem fieri solitum
- 3: Ludius, Ludo, Ioculator, hiftrio -

strona: 616a

Grącz, łafzek, kuglarz.

- 1: Ludia, [...] mulier gesticulatrix, quae saltu et gesticatione spectatores oblectat - łafzkarka.
- 2: Ludimagifter, Qui ludo literario praeest - Szkolni mistrz.
- 3: Ludibundus, Ludens, et nullo negotio - Pograwiający.
- 4: Ludo - Grąm.
- 5: Lusus, Deceptus falsus - Ofzidzoni.
- 6: Lusito - Pograwąm.
- 7: Lusor, Qui ludit, aut decipit - Grącz.
- 8: Lusorius, Quod ad ludum spectat - Rzecz do granią przinależąca.
- 9: Ludifico, et Ludificor, feu per iocum et ludum fallo - Zartuiącz ofzukiwąm, pośmiewąm fie.
- 10: Ludificans, Ludens, deridens - Pośmiewiający.
- 11: Ludificatus -

strona: 616b

Pośmiechem ofzukani.

- 1: Ludificatio, Derisio, deceptio - Pośmiech, sziderstwo.
- 2: Ludificabilis - Ten sktorego fie śmieiem.
- 3: Ludibrium, Res vana et deridenda - Pośmiechowisko.
- 4: Ludicrum, Ludus, et quaecunque res, quae ioco, et non ferio sunt - Zart, pograwanie.
- 5: Ludicer, Iocularis, leuis - Zartownik, kugłarczik.
- 6: Lues - Choroba nieiaką włudzi albo wbidło wkorzeniona.
- 7: Lugeo, Deploro, lamentor, defleo - Płaczę, śmętek nośze.
- 8: Luctus, Moeror, dolor, et alicuius interitu perceptus - Załośc śmętek.

strona: 617a

- 1: Luctifer, Ferens vel nuntians luctum - Załoścz przinośząci.
- 2: Luctificus, Qui luctum inducit - Załoścz zadaiąci.
- 3: Luctisonus, Luctum fonitu prae se ferens - Załośnie brzmiąci.
- 4: Luctuosus, Luctu plenum, lugendus - Śmętku pełni.
- 5: Lugubris, Quod ad luctum pertinet - Załośni, śmętni.
- 6: Lugubre, Lugubriter - Załośnie.

- 7: Lumbrici, Vermes terreni - GliŃti.
- 8: Lumbus, [...] Lumbi [...] pars inferior Ńpinae - Lędzwie.
- 9: Lumbulus - Lędzwinka.
- 10: Lumbifragium, Fractura lumborum - Ledzwi przetracenię.
- 11: Lumen, Res aliqua Ńplendorem diffundens - Swiatłosc.

strona: 617b

- 1: Lumino, Illumino, illuŃtro - Ofwieczęm.
- 2: Luminare, IpŃum lumen, aut id quod claritatem, Ńplendoremve ex Ńe diffundit - Swiatłosc.
- 3: Luminofus, Quod eŃt clarum et apertum - Swiętły.
- 4: Luna - MieŃiac.
- 5: Lunula - MieŃiaczek.
- 6: Lunaria - Nafyęzrał.
- 7: Luno, In modum lunae, quando in cornua curuatur, flecto - wkrag iakobi mieŃiacz ogibam.
- 8: Lunatus, Quod eŃt ad lunae fimilitudinem factum, vel quod habet Ńpeciem lunae - wkrag nagieti, iak mieŃiacz na nowie biwę.
- 9: Lunatici, [...] qui furore laborant, non illo quidem perpetuo, Ńed interuallis quibuŃdam recurrente -

strona: 618a

Lunatik, ten ktori na nowie *Ńzale ie [!]* .

- 1: Luo, PerŃoluo, exoluo, pendo - Płace. *ZaŃtę puię [!]* .
- 2: Luitio, Redemptio, liberatio - Zapłata, *vi kupienie [!]* .
- 3: Lupinus, Lupinum - Słonecznik.

strona: 618b

- 1: Lupus - wilk.
- 2: Lupus, Salictarius, [...] lupulus [...] Bryon - Chmiel.
- 3: Lupa - wilczica.
- 4: Lupanar, ProŃtibulum, ganeum, in quo lupae, hoc eŃt meretrices proŃtant - Zamtuz.
- 5: Lupanaris, infamia lupanaris, [...] pro Ńpurca et foeda fama, qualis eŃŃe Ńolet meretricibus - Zamtuzy.
- 6: Luparius, Qui venatur lupos - wilkołowiec.

7: Lupatum, lupus pro fraeno asperimo - wędzidło.

8: Lupinus, Quod est lupi - wilczy.

strona: [619]a

1: Lurco, Cibum cum aviditate nimia fumo - łakomie czpam.

2: Lurcones, [...] gulofi, et bonorum fuorum confumptores, comedones, edaces - Marnotrawci.

3: Luridus, Quicquid est supra modum pallidum, quasi loricum, seu loro percussum, et liuidum factum - Barzo bładi.

4: Luror, Pallor, color subflauus - Błada barwa

5: Lufcinia, [...] philomela - Słowik.

6: Lufciniola - Słowiczek.

7: Lufcious, siue lufcitous - Ciemnych oczu, azwłazcza przy świci.

8: Lufcus, Qui altero captus est oculo - Jedno oki.

9: Luftrum, Ferarum habitaculum in fyluis, latibulum, latebrae - Iaskinia dzikich zwierzat.

strona: [619]b

1: Luftrum [...] quinquennium - Czas wychodzaci na pięcz liat.

2: Luftro, Perago, ambio, circumago, obeo, viŃo - **Prze gładam [!]** , wipatruię.

3: Luftror, Scotor, in luftris et lupernalibus [*lupanaribus?*] verlor, lupor - Po zamtuziech fie **tiłuke [!]** .

4: Luftratus, Purgatus, expiatus - Oczizfczoni.

5: Luftratio, Circuitio, peregratio - Przepatrowanie.

6: Luftratio [...] pro sacrificio expiationis - Offiarowanie.

7: Luftralis, Quod luftrandi, hoc est, purgandi, seu expiandi vim habet - Dooczizfczenia łpofobni.

strona: [620]a

1: Luteus, Quod est coloris rufi, sed dilutioris - Zołtawi.

2: Luteolus - Zołczyuchni.

3: Lutra - widra.

4: Lutum, Coenum - Błoto.

5: **[L]**uteus, Quicquid ex luto confectum est - Błotem oblepioni.

- 6: Lutosus, Coenofus, luto plenus, vel luto infectus, lutulentus - BłocziŃti.
- 7: Luto, Luto inficio, fiue obliuo - Gliną oblepiał.
- 8: Letefcere [*lege: Lutescere*], [...] luteum fieri, et in luti morem mollefcere - w błotofie obraczac, błotniec.
- 9: Lutamentum, Paries, aliudve opus ex luto confectum, lutove oblitum - Z błota vliepioni.
- 10: Lutarius, quod in Luto degit - Na błoczcie miefczkaięci.
- 11: Lux, Splendor, fulgor, claritas - Swiatłofc.

strona: [620]b

- 1: Luci, Interdiu, de die - wednie.
- 2: Luculentus, Quod eft luce plenum, fplendens, clarus, fplendidus - Iafni, fwietni.
- 3: Luculenter, Egrege, et fplendide, valde multum - Iafnie, fwietnie.
- 4: Luceo, Splendeo, lucem emitto - Swieczefie.
- 5: Lucefcit, [...] **diefcit** - Dnieie.
- 6: Lucens, Splendens, confpicuus - Swieczaci fie.
- 7: Lucidus, Clarus, perfpicuus, luculentus - Swiatli, iafni.
- 8: Lucifer, Stella Veneris, [...] Hefperus - Iutrzenka.
- 9: Luciferus, Adferens lucem - **Swiat łorodaięci [!]** .
- 10: Lucifugus, et Lucifuga, Qui fugit lucem - Przed fwiatłem vcziekaięci.
- 11: Lucigena, Luce genitus - Zwiatłof-

strona: 621a

fczi vrodzoni.

- 1: Lucerna, Inftrumentum, in quo vnum plurave ellychnia accenfa, nobis lumen praebet - Swieczka. item lamp.
- 2: Lucubro, Vigilo, et nocte ad lucernam aliquid compono - Prifwieczki naukipilnuię.
- 3: Lucubratio, Vigilia, et opus quod fit lucubrando - Nauka albo pracza przifwielie.
- 4: Luxo, Membrum aliquod intorqueo, et loco fuo moneo - Wiwinałem, witraczielęm.
- 5: Luxus, [...] pro omni superfluitate, et nimia profufione - Zbitnie ziczię, Rozpuftnnofcz, Zbitek.
- 6: Luxuria, fiue Luxuries, Lafciuia, petulantia, immodicus voluptatum deliciarumque vfus - Rozpuftnnofcz, wfczetecenftuo.

7: Luxuriosus, Immodice voluptatibus deliciisque indulgens - Włzeteczni, zbitni, rozpułtni.

strona: 621b

1: Luxuriose - Zbitnie, bezmiari.

2: Luxurio, et luxurior - Rozkrzewiamfie, Item **zbilkow** [!] patrze.

3: lycanthropi - wilkowie.

strona: 622a

1: Lychnis coronaria - Stokroc.

2: Lychnus, [...] lucerna - Swieca, lampa.

3: Lychnuchus - Lichtarz albo to czokolwiek fwiecz trzyma. [...] quicquid lucernas fultinet, [...] candelabri genus

strona: 622b

strona: 623a

1: Lympha - woda. [...] aqua

2: Lymphatici, Furiofi, infanientes - Zawroczoną głowe maiąci. fzaleny.

3: Lympho, In furorem ago - Szalonim czinie.

4: Lymphatus, Furiofus, infanus, furore correptus - Szaloni, zawroczonei głowi.

strona: 623b

1: Lymphatio - Sza lienłtwo.

2: Lynx - Rył.

3: Lyra - Harfa.

4: Lyricen, Qui lyra canit, [...] lyriftes - Gędek.

strona: 624a

1: Lyfimachia, [...] **Salicaria** 1. Lyfimachia lutea, fiue flore luteo - Toiefc wielki. item Bazanowiecz. 2. Lyfimachium flore purpureo - wilczy ogon. item Merkurya. 3. Lyfimachy genus [...] Antony vocatur, et filius ante patrem - Polne gwozdziki.

strona: 624b

1: Lytta - Robak czarni pod pfim iezikiem, ktori wirzezani vmłedich pfow, **ingdi** [!] fie **mewfczieką** [!] .

M

2: Macellum - Rinek gdzie przedaja wfłeliakie pokarmi, item miefne **catki** [!] .

strona: 625a

- 1: Macellarius, [...] venditor eorum quae ad victum pertinent - Pokarmo przedawca.
- 2: Macer, Exilis, extenuatus [...], macer, gracilis - Chudi wifch.
- 3: Macilentus, Macie extenuatus [...], gracilis, macilentus - Prawie wifchli: fit, **chlimeⁿki**, **chadziufienki [!]** .
- 4: Macies, macritudo, et macror siue macor, corporis extenuationem significant - **Chndofcz [!]** , wifchnienie.
- 5: Maceo, Macreo, macer sum, siue fio, confumor, et conficior - Schnę.
- 6: Macefco, Macer fio - Poczinam fchnacz.
- 7: Macio, Macrum facio - wichudzam.
- 8: **[M]**acreo, Macer fio, [...] macrefco - Schne.
- 9: Macero, Confumo, conficio, attenuo - wifufzam.
- 10: Maceratus, Mollis et tener factus - Zmiekczeni, wimoczoni.
- 11: Macerefco, Maceror, hoc eft madefio, et mollificor - Zmiekczaam, wimoczzaam.
- 12: Macro, Macero - wichudzam.
- 13: Maceria, et Maceries, Paries siue murus, vel congeries lapidum in vnum compactorum - Szcziana albo **munzkanie niewiwiedzoni [!]** , przegroda.

strona: 625b

- 1: Machaera - Kord, teffak. Sica, gladius, culter.
- 2: Machaerophorus, Gladium ferens, ficarius - Kord **vbo kunoffaci [!]** .
- 3: Machaeropoeus, Faber gladiatorum - Miecznik.
- 4: Machina, Molitio, inuentum, opus, inftrumentum - winaidzona ftukanie iakafdo rifztunka albo doftrzelbi po riftunek.
- 5: Machinor, Cogito, per dolum aliquid molior - ZmiŃliam czos, zdrade kuię, zmisliam.
- 6: Machinatio, Inuentio, aftutia, fallacia, ars, inuentum, confilium, dulus - Zradliw, wimisli winaidzenie.

strona: 626a

- 1: Macidatus, Liquoris infufione madens - Odwilzoni. Poliani.
- 2: Macrochira, Tunica manicata, [...] chirodota - Fałżura.

3: Macrocola - Regałowi papier. [...] maiores, et longiores chartae, quas nos hodie chartas regias vocamus

4: Macteae, [...] pretioſa edulia - Pokarmi pzebrane a drogie.

5: Macto, Interficio - Zabiiam, morduię.

6: Mactatus - Zabiti.

strona: 626b

1: Mactatus - Zabiczię.

2: Mactra, Arca panaria - Szafa chlebowa vel. kofz chlebowi.

3: Mactus - Czerſtwi, ochotni, rzeski.

4: Macula, Sordes fiue labes, nota, ignominia, infamia - Makuła, flek, pomazanie, blak.

5: Maculosus, Sordidus, immundus, plenus maculis, notatus - Pomazani, pełni makuł.

6: Maculo, Foedo, turpo, conſpurco, inquino - Pomazuię, Szpeczę.

7: Madeo, Madidus ſum, et humore aliquo conſperſus - Pomokrzonim.

8: Madefco, [...] madidum fieri, humefcere, fiue humectari - Mokrzeię.

strona: 627a

1: Madefacio, Madidum facio, humore aſpergo - Vmakrzam, namaczuię.

2: Madefio, [...] madidus fio, vel humore aſpergor, aqua perfundor - Mokrzeię.

3: Madidus, Aliquo liquore reſperſus - Vmokrzeni.

4: Madido, Madidum facio - Namakrzam.

5: Madifico, Madefacio - Mokro czinię.

6: Mador, Humiditas - Mokrofcz.

7: Madulsa, Ebrius, quod quaſi madidus ſit vino - Naliani, ozarti.

strona: 627b

1: Magar, [...] villam fiue tuguria paſtoritia ſignificat, quae et Magalia [...] dici debeant - Kucza.

2: Magirus - Kuchmiftrz. [...] coquus, [...] Archimagirus

3: Magis - Dzieza. [...] rotundae menſae genus, tripodii imponi ſolitur

4: Magis, Plus - wieczi.

5: Magiſter, Praeceptor, paedagogus - Miftrz.

strona: 628a

- 1: Magistra - Miŝtrzowa.
- 2: Magisterium, magistrum dignitas seu officium - Miŝtrzoŝtwo.
- 3: Magistratus, Hi qui in potestate sunt constituti - Magistrat. ¶ Magistratus [...] ipŝam potestatem seu officium - Vrząd.

strona: 628b

- 1: Magmata, Paŝtilli et maffae ex vnguentorum faecibus odoris gratia - Perfumi.
- 2: Magnarius - Kupiecz mozni. [...] pro magno negotiatore

strona: 629a

- 1: Magnates - wielczy panowie. [...] nobiliores, et potentiores
- 2: Magnes - Magnes kamien, kŝobie zelazo cziaŝnaci. Genus lapidis, ad se ferrum attrahentis.
- 3: Magnetes - Senator, przeŝozoni pan. [...] principes et capita vrbis: vnde et summum magistratum vocant **Magnetarchen**
- 4: Magnus, Grandis, arduus - wielki.

strona: 629b

- 1: Maiores - Przotkowie. [...] aui, abau, proau, atau, tritau, et ante hos in infinitum
- 2: Magnanimus - Spaniaŝego vmisŝu, wielgiei misli. Qui magni est animi.
- 3: Magnanimitas, Fortitudo, animi elatio - Wielkoŝcz vmisŝu.
- 4: Magnificus, Liberalis, splendidus - Wielmozni.
- 5: Magnificentia, [...] rerum magnarum et excellarum cum animi ampla quadam et splendida propoŝitione agitatio, atque administratio - Wielmoŝnoŝcz.
- 6: Magnifice, Laute, honorifice, liberaliter, splendide - wielmoŝnie.
- 7: Magnifico, Extollo, exalto - wiwiŝzãm.
- 8: Magniloquus, Qui magna loquitur - Mowiãci orzeczech wielkich.
- 9: Magniloquentia - Mowã ô rzeczach wielkich.
- 10: Magnipendo, Permagni facio, magnifacio, bene aestimo - wielcze ŝobie waze, ŝzaczuie.
- 11: Magnitudo, Copia, amplitudo - wielkoŝcz.
- 12: Magnopere, Valde, vehementer - wielcze.

strona: 630a

- 1: Maxime, Praecipue, in primis, summe, vehementer - Oŝobliwie, zwŝaŝzcie.
- 2: Maximopere - Nade wŝziŝtko, nabarzei.

3: Magus - wiefzczek, **val** [!] czarownik, vel. Medrzec. [...] fapiens.

4: Magia - Mądrofcz wrzeczach skritich, item czarnokfiestwo. [...] pro fapienitia, et perfecta rerum naturalium cognitione.

5: Magice, Magia, ars incantandi - Czarowanie.

6: Magicus - Czarnokfzieski. Quod ad magum, vel etiam magicen pertinent

strona: 630b

1: Maiales, Porci castrati - wieprz.

2: Maieftas, [...] decus, amplitudo, et dignitas - wielmoznofcz, maieftat, god nofcz.

3: Maius - Mąy. Menfis

strona: 631a

1: Mala, [...] pars faciei eminens inter oculum, nafum et buccam, quae et gena dicitur - Policzek.

2: Malacus, Mollis, delicatus - Mieki.

3: Malacia - Wfpokoienie morza, vczi fzenie morskie. Tranquillitas quum maris fluctus omnino quiescunt et languent

4: Malaciffo, Mollio, fubigo - zmiekczaam.

5: Malaffo, Mollio, fubigo, maturo - Zmiekczaam.

6: Malicorium, Putamen mali granati - Skora na granatovim iablku.

strona: 631b

1: Malleus, Fabrile instrumentum [...], quod res duras molliat - Młot.

2: Malleolus, Paruus malleus - Młoteczek. ¶ [...] malleolus - Młoda **latorosode** [!] pnia winnego.

3: Malleolaris - Latoroslni.

4: Malleatus, Quod malleo factum aut contufum est - Młotem zbiti.

5: Malleator - Ten ktori **młoten** [!] robi.

6: Malluuium, Vas in quo lauantur manus - Miednicza.

7: Malo, Magis velle - wolie.

8: Malua - Slaz.

9: Maluaceus - Sliazowi.

strona: 632a

- 1: Malus - Iabłon.
- 2: Malum Punicum, Malum granatum - Granatowe iabłko.
- 3: Malinus, Factus ex malo - Iabłoniowi.
- 4: Malus, Arbor nauis - Małzt.
- 5: Malus, Improbus, ſceleſtus, perditus - Złij.
- 6: Male, Praue, nequiter, flagitioſe, incommode, grauiter, improbe - Zlie, niedobrze.

strona: 632b

- 1: Maledico, Maledictis afficio, maledicta conuitia, probra, contumelias coniiicio, maledictis exagito, inceſſo, proſequor, infector - Złorzeczę, łaię.
- 2: Maledicus, Qui procliuis eſt ad maledicendum, aut obtrectandum, dicax - Złorzecząci.
- 3: Maledicentia, Obtrectatio, dicacitas - Złorzeczenieę.
- 4: Maledice, Contumelioſe - Złorzeczącz.
- 5: Maledictum, Conuitium, probrum, contumelia - Złorzeczenſtwo, łaianię.
- 6: Maledictio - Złorzeczenie.
- 7: Malefacio, Malo aliquem afficio, malum adfero - Zlie czinie.
- 8: Malefactum - Złi vczinek.
- 9: Maleficus, Pernicioſus, qui damnum infert, et qui nocet alteri, improbus, ſceleſtus - Szkodliwi.
- 10: Maleficium, Malefactum, iniuria, facinus - Zła vczinnoſcz, krziwda.
- 11: Maleficientia, Damnum, iniuria, facinus - Vłzkodzenie, vkrziwdzenieę.
- 12: Maleficioſe, Infidioſe, nequiter, callide - Złofliwie, ſzkodliwie.
- 13: Maleuolus, Inuidus, liuidus - Zliezicząci, ząwifni.
- 14: Maleuolens, Maleuolus - Zlie ziczącz.
- 15: Maleuolentia, Inuidia, odium - Złe ziczenie, zazdroſcz.

strona: 633a

- 1: Malignus, Qui malo eſt et deprauato animo, et conſuetudine maleuolus, [...] parum gratus et memor in referenda gratia - Złofliwi, nie ziczliwi.
- 2: Malignitas, [...] peruerſa, et deprauata voluntas - Złofcz, krąmbrnoſcz, obłudnoſcz.
- 3: Maligne, Peruerſe, deprauate, et [...] Malitioſe, parum candide, et cum quadam parſimonia - Złofliwie, nie ziczliwie.

4: Malitia, Peruerfitas - **Złocz** [!] .

5: Malitiosus, Verfutus, callidus, aftutus, fallax - Złośliwi, zdradliui, obłudni.

6: Malitiose, Callide, dolose, verfute - Złośliwie, chitrzę.

7: Peior - Gorźzi.

8: Mamma, [...] receptaculum lactis in foemina, quo foetum educat -

strona: 633b

Pierźzi, czezki.

1: Mamilla - Czezki.

2: Mamillare, Velum, siue falcia, aut quoduis aliud amiculi genus, quo mulieres mammas tegere confueuerunt - Kofzulka, założka.

3: Mammosus, Quicquid magnis est mammis - Zwiłkimi czezckami, odwisłich czezckow.

4: Manceps, Qui aliquid a populo emit, conducitve, [...] conductor, redemptor, publicanus - Czelnik, arendarz.

5: Mancipium, Homo in bello captus, et feruituti addictus - Niewolnik, poimaniecz.

strona: 634a

1: Mancipo, [...] in mancipium, hoc est in dominium alterius trado, vendo, obligo, vel quouis modo alieno - Prziwłafzczam, wmoz drugiego daię.

2: Mancipatus, Addictus, in dominium alicuius traditus - Wmoz podani.

3: Mancipatio, Est eius venditionis inter solos ciues Romanos vfitatum fieri solitum [...] - Wmoz podanie, prziwłafzczenie.

4: Mancus, [...] qui altera manu caret, mutilatus, imperfectus - Iednoręki, nie zupelni.

5: Mandibula, in qua dentes sunt fiti, [...] Maxilla - Czeluźci.

6: Mando, Committo - Rozkazuię, polieczam, oddaię.

strona: 634b

1: Mandator, Qui alteri mandatum aliquod iniungit - Rozkazatel.

2: Mandatum - Rozkazanie.

3: Mando, Cibum dentibus conficio - Zwię.

4: Mando, Edax, qui assidue mandit - Czpacz, zarłok.

5: Manduco, Mando - Iem, zziwam.

6: Mansus, Dentibus confectus et tritus - Zębami ztarti.

7: Manduco, Edacem significat - Zarłok.

8: Mandra - Kolnia gdzie bidło ftawa, krowiarnia.

strona: 635a

Spelunca, cubile, et receptaculum ouium, boum, aliorumque huiusmodi.

1: Mandragora - Pokrzyk. [...] Circeium

2: Mane - Poranek. Diei principium

3: Maneo, Commoror, in aliquo loco me contineo - Na iednim miefczu trfąm miefczkąm.

4: Mansio - Miefczkanie. Actus ipse manendi, aut quiescendi in alico [! = aliquo] loco

5: Mansito, Maneo frequentius et crebrius - Wftawnie przemiefczkiwąm.

6: Manes - Duchowie **vmarpich [!]** . [...] esse deos inferos, eosque inter numina laeva numerabant

7: Mangones,

strona: 635b

[...] qui homines vendebant - **Przekapniowie [!]** ludzi **nieowolnich [!]** .

1: Mangonizo, Orno, compono rem ad alliciendos emptores - Na przedni chedożę, mułczę.

2: Mangonicus, Quod ad mangonem pertinet - Przekupniow ftarich gratow.

3: Mangonium, Artificium, quod ad res facilius vendendas adhibetur - Wiftrichnienie, wimuskanie, wiprawienie do przedaiu.

4: Mania, Infania, furor - Szalienftwo, odstapienie rozumu.

5: Manica, Pars vestis, qua manus teguntur - Rękaw. ¶ Manicae [...] manuum vincula - Paluchi, **pętoręczne [!]** .

6: Manicatus, Quod habet manicas - Rękawifci.

7: Manicon - Pfinki, pfię wifnie.

8: Manicula, Parua manus - Rączka.

9: Manifestus, Clarus, et apertus - Iawni.

10: Manifeste, Palam, perspicue, clare, non obscure -

strona: 636a

Iafnie.

1: Manifesto, Palam facio - Obiawiam.

2: Manifestarius, Manifestus - Obiawioni.

3: Manipulus, [...] significat manualem herbarum fasciculum, quem manu quis apprehendit metendo - Sнопек albo załap ilie mozefz wgarłczy ftrzimacz.

4: Manipulus [...] pro exigua militum manu, quae vnum sequitur signum - Rota iedna żołnierska.

5: Manipularis, Quod ad manipulum pertinet, quodque est de manipulo - Do roti przinależaci.

6: Manipulatum, Per manipulos - Przez roti, od roti do roti.

strona: 636b

1: Manna - Manna.

2: Manni, Equi [...] exigui tollunt vestigia glomerantes - Inochodnik.

3: Mannulus, Equinus pullus - Zdrzebię.

4: Mano, [...] destillo et minutatim fluo - Pokropcze kapam.

5: Manobarbulus - Zkyczami chodząci.

6: Manon - Gębka. Spongiae genus minus spissum, et mollius

7: Mansiferna, Aquae vrna, id est vrceus - Węborek.

8: Manfuetus, Mitis, cicur, quasi manu affuetus - Ogłaskani, obiedzioni, skroczeni.

strona: 637a

1: Manfuate, Placide, clementer - łagodnie.

2: Manfuetudo [*lege*: Mansuetudo], Lenitas, clementia, facilitas, et [...] constantia animae aduersus irae impetum immobilis - Czichołcz, pokora.

3: Manfuefacio, Manfuetum reddo, domo, cicuro - Zkroczam.

4: Manfuefio, Manfuetus fio, manfuefco, cicuror - Dzikoszc zkladam.

5: Manfues, [...] pro manfuefo - Czichi, pokorni.

6: Manfuefco, Manfuetus fio, mitefco - Vskramiam fie.

7: Manfuetarij, Qui feras manfuefaciunt - Zwierzu vskramiacze.

8: Mantelum, et Mantelium, et Mantele - Ręcznik.

9: Mantes, [...] vates, diuinus - Wiefzczek.

10: Mantice, Diuinitio - Nauka prorokowania.

11: Mantia, Diuinitio, vaticinium - **Wiefzeżba [!]** .

12: Mantica, Perula viatoria - Biefaga, taiftra, torba.

13: Manticularius, [...] fur, qui inferens se confertae multitudini, marfupia aut fecat, aut artificio dolofo aperit, et euacuat, ablata pecunia -

strona: 637b

Miefzkorzaz.

1: Manticulor, [...] furandi gratia manticulas attractare - Mie, lzka [!] do vkradnienia siegam

2: Mantile, Mantelum, linteolum ad detergendas manus factum - Rzecznik.

3: Mantifsa, [...] additamentum rei quae venditur, id est pauxillum illud quod adiicitur ponderi - Prziczinek.

4: Manus - Ręka.

strona: 638a

1: Manualis, Quod extensae manus altitudinem habet, vel quod amplecti manu possumus - Pełnagarzcz, ilo [!] wgarzcz mozefz zawrzecz.

2: Manuarius, Quod ad manum pertinet - Ręczni.

3: Manualeatus, Manicatus - Rękawifti.

4: Manubrium, Capulus cuiuscunque rei - Rekoiefcz, toporzisko.

strona: 638b

1: Manubriolum, Paruum manubrium - Toporzinka.

2: Manubiae, [...] quod manu capiantur ab hostibus - Korzicz znieprziacziela na wojnie wziet.

3: Manubialis, quod ad manubias pertinet - Do skorzicz przinalezaci.

4: Mapalia - Kuczki palterskie. [...] agrestes cafae

5: Mappa, Linteum quo mensa sternitur - Obrus.

6: Marathron - Włoski kopr. Latini foeniculum dicunt.

7: Marathrites - Wino koprowe.

strona: 639a

1: Marceo, Putreo - Schnę, więdnę.

2: Marcesco, Putresco - Gniję, słabieję.

3: Marcidus, Putridus, languescens - Zwiędnioni.

4: Marcor, Putredo, vel languor, et consumptio, [...] Tabes - Zwiędnienie, wfcznię.

5: MARCVLVS - Młot.

6: Mare, Pelagus, oceanus, aequor - Morze.

7: Marinus, Quod mare incolit, vel quod est in mari, vel ex mari - Morski.

strona: 639b

1: Maritimus, Quod ad mare est, vel quod ad mare vel in mari fit - Nad morzem leżący.

2: Margarita, vel Margaritum - Perła.

3: Margaritarii - Perłami kupczacy. Negotiatores, mangonesque margaritarum

4: Margaritifer, Quod fert margaritas - Perłi rodzący.

5: Margo, vniuscuiusque rei extremitas - Brzeg, krai, burta.

6: Margineus, et Marginatus - Brzeziści.

strona: 640a

1: Marifcae. Ficus grandiores, sed infipidae - Figi niesmaczna.

2: Maritus, Vxoris vir, [...] Mas - Małzonek. ¶ Maritae, [...] mulieres nuptae - Zona.

3: Marito, Viro trado, seu affocio - Zamąż dać.

4: Maritalis - Małzenski.

5: Maritus, [...] coniugalis - Do małżeństwa przynależący.

6: Marmarites - Polna ruta. [...] Fumariam, vel fumum terrae dicimus.

strona: 640b

1: Marmor - Marmurowi kamien.

2: Marmoratio, Constructio ex marmore - Zmarmoni bud.

3: Marmoratus, Ex marmore factus, vel marmore obductus - Marmurem nakriti, marmurowi.

4: Marmoreus, Ex folido marmore factus - Szczerzego marmoni zbudowani.

5: Marmorosus - Marmurowi podobni. Quod marmoream formam, vel duritiem habet.

6: Marra, Ferreum instrumentum, ad excindendas herbas accommodatum - Graca.

7: Marrubium - Santa.

strona: 641a

1: Martius mensis - Marzec.

2: Marfupium, Loculi, sacculus numorum - Mieszek.

3: Martes - Kuna.

strona: 641b

1: Mas, Maſculus - Maż, łamiec.

- 2: Maſculeſco, [...] maſculum fieri - Męzeię.
- 3: Maſculo, Maſculum animum induo, firmo, roboro - Męska ſmiałocz biore.
- 4: Maſculus - Meżczifna.
- 5: Maſculinus, Quod eſt maris, fiue maſculi - Męski.
- 6: Maſſa, Farina macerata, et aqua ſubacta - Cziałto.
- 7: Maſſula - Cziałtko.

strona: 642a

- 1: Maſtix, Scutica, flagrum fiue lota quibus mancipia caeduntur - Bicz.
- 2: Maſtigia, Verbero, verberibus dignus - Biczowanię godzen.
- 3: Maſtruca, Veſtis genus, qua Sardi vtebantur - Czuha.
- 4: Maſtrucatus, Qui maſtruca vtitur - wczuhę vbrani.
- 5: Maſtus - Bębelie *iarie* [!] woda rziga. [...] mamma, [...] tubuli mammati in fontibus, et aquae ductibus
- 6: Mater - Matka.

strona: 642b

- 1: Matercula - Matuchna.
- 2: Maternus, Quod matris eſt - Maczierzinski.
- 3: Materfamilias, Vxoris ſpecies - Domowę goſpodini.
- 4: Matertera, Matris ſoror, quali mater altera - Moiei matki ſioſtra.
- 5: Matriona, quae in matrimonium cum viro conuenit - Poczywę matriona.
- 6: Matronalis - Maczierzinski.
- 7: Matricida, Qui patrem [*lege: matrem*] occidit - Morderz wlaſtnei matki.
- 8: Matricidium - Mordnad ſwę mathę.

strona: [643]a

- 1: Matrimonium, [...] maris et foeminae coniugatio - *Małżeuſtwo* [!] .
- 2: Matrimoniale, Quod in matrimonium pertinet - Małzenſki.
- 3: Matrueſis, [...] qui ex matris fratre prognatus eſt - Sin od moiei matki brata.
- 4: Matreſcere, [...] matri ſimilem fieri - Matcze *biczpodobien* [!] .
- 5: Matrimus - Ten*kori* [!] mę ziwę matke. Qui matrem adhuc habet ſuperſtitem
- 6: Matrix, Foemina, quae foetus gratia tenetur - Mamka ktorę dzieczi odchowię.

7: Materia, seu Materies, [...] ex qua aliquid fit - wżeliaką materią zktorei nieco **możebic** [!] vczyniono.

8: Materiarius, [...] qui materiam ad aedificia suppeditat - Tenktori materią na budowanie gotuie.

9: Materiarius - Materialni.

10: Materior, Materiam caedo, [...] Lignor - Materią narządżam.

strona: [643]b

1: Materis - Ofzczep. Teli genus poft lanceam longius

2: Matta, Storia, et teges - Matta, rogoż.

3: Matula, Vas [...] in quod veficam lauamus: [...] Matella et Scaphium - Vrinał.

4: Matella, Vas in quod vrinam reddimus - Vrinałik.

5: Maturus, Coctus, temperatus - Zdrzałi.

strona: [644]a

1: Maturitas, [...] perfecta coctio succi in fructibus - Zdrzałofcz.

2: Mature, Tempeftiue, in tempore, opportune - wczefnie.

3: Maturo, Maturum facio, perficio - Zrzało czinię, fpiefze fie.

4: Maturatus, Maturus factus, coctus - Ożrzałi, dołżli.

5: Maturefco, Maturum fieri - Zdrzeię.

6: Maturefcens - Zdrzeięci.

7: Matuta, [...] Aurora, [...] alba Dea - Zorza.

8: Matutinus, et Matutinum tempus - Poranni **iczas** [!] .

strona: [644]b

1: Maxilla - Czelufczy. [...] in qua fixi funt dentes

2: Maza - Połnik. Panis genus [...] confans farina, oleo et aqua, aut etiam ex lacte

3: Mechanicus, Opifex, qui artem illiberalem exercet - Rzemiefnik.

strona: 645a

1: Mecum, cum me [...], Vna, fimul - Zemną.

2: Medeor, Medicinam do, medicinam alicui facio, aut adhibeo - Vlie gąm.

3: Medela, [...] medicina, fiue morbi remedium - Liekarftwo.

4: Medica - wilczy groch.

5: Medico, et Medicor, Medeor - Liecze goię.

strona: 645b

1: Medicatus, Quod medicamentis admiftis eft infectum - Zliekarftwi pomie fzani.

2: Medicatio - Lieczenieię.

3: Medicus, Qui artem medendi nouit - Liakarż [!] .

4: Medicus, Quod eft medici - Liekarfski.

5: Medicina, Ars medendi - Liekarftwo.

6: Medicinae, Medicorum tabernae, vicus thurarius, tabernae aromatariae, vbi pharmacopolae degunt et pharmaca venduntur - Aptika.

7: Medicinalis, Quod ad medicinam pertinet - Liekarfski.

8: Medicabilis, Cui adhiberi medicina poteft, curabilis, fanabilis - Latwi doulieczenia.

strona: 646a

1: Medicamen, Medicina - Liekaftwo [!] .

2: Medicamentum, Medicina: quo videlicet homines, ac caetera animalia curantur - Liekarftw.

3: Medicamentarius, Qui medicamenta conficit - Aptekarż, Liekarftwa cziniąci.

4: Medicamentofus, Quod remedium adfert, et medicamenti vice eft - Do ulieczeniaę dobri.

5: Meditor, Quali medio animo verfo, cogito, et mente perpendo, confidero, expendo, commentor - Rozmiſliam, rozważąm.

strona: 646b

1: Meditate, Cogitate - Zrozmisłem.

2: Meditatio, Commentatio, exercitatio - Rozmiſł.

3: Meditabundus, Cogitabundus - Rozmiſliaiáci.

4: Medius, Quod non menfuratum aequaliter diftat ab extremis - Strzedni.

5: Medietas, Alicuius pars media - Szrodek.

6: Mediocris, Medium tenens, modeftus, temperatus -

strona: 647a

Szredni, rowni.

1: Mediocritas, Medium, [...] modus - Rowną miara.

2: Mediocriter, Quodam modo, prudenter et moderate - Miernie.

- 3: Medioximus, vel medioxumus, Mediocre, siue medium significat - Śrzedni.
- 4: Medianus, Quod in medio est - Śłup ŕzedni.
- 5: Mediastinus - Pieczuch, Śługa grubą robote wdomu od prawuiąci. Mancipium abiectius [...], quod viliffima et fordidiffima ministeria obire domi cogitur
- 6: Mediterraneus, Quod est a mari remotum, quasi in media terra - Na ŕzrod ziemi, daleki od morza.
- 7: Medulla, [...] quod in mediis est ossibus - Mozg wkołci.

strona: 647b

- 1: Medullitus, [...] Ex ipsis medullis, vel usque ad medullas - Zgruntu', od spotku'.
- 2: Megaloprepeia - wielmoznocz. Magnidecentia, vel, magnificentia, quae inter magnos viros verfat, magnifque in rebus.

strona: 648a

- 1: Megistanes - Przełozeni, Naiwizizij. [...] proceres, primatesque
- 2: Meio, [...] vrinam emitto - **Moczg [!]**, pufzczam.
- 3: Mel - Miod.
- 4: Mellarius, quod ad mel pertinet - Miodowi.
- 5: Mellarius, Qui mellis opus exercet - Zmiodem sie obchodząci.
- 6: Mellatio, Mellis vindemia, quum mel eximitur - Miodu wibieranie.
- 7: Melleus, Quod ex melle est, vel mellis dulcedinem refert ipso gustu - **Moidowi [!]** smak, słodki.
- 8: Mellitus, Quod est melle conditum - wmiedzię vczinioni.
- 9: Mellifico, Mel facio - Miod zbieram.
- 10: Mellificus - Miod cziniaci.
- 11: Mellificium, Mellis factio - Miodu czinienie.
- 12: Mellifer, Ferens mel - Miod zgromadzaiąci.
- 13: Melligenus, Quod est eiusdem generis cum melle -

strona: 648b

Miodowi.

- 1: Melampelos, [...] Helxine dicitur - Powoi małi. [...] Vitem nigram appellant.
- 2: Melamphyllon - Barfscz. [...] Acanthus

3: Melancolia, [...] atra bilis, quae saepe in furorem, agit homines - Melankolią, **chorobagdi**
[!] żolcz wirzignioną.

4: Melancholicus, qui nigra bile plurimum abundat - Melankolik, to iest **maieciza palona**
[!] zołcz.

strona: 649a

1: Meleagrides - Indyskie kuri, kokofzi. Gallinae Africanae

2: Melicraton, Potus [...] confectus ex aqua et melle, [...] Aqua mulsa - Miodpijti.

3: Melicus, [...] muficus - Spiewak, muzik.

4: Melilotos - Otilia, nozdrzekzołti, konikowi kwiat.

strona: 649b

1: Melimela - Słodkie iabka. [...] poma mułtea, fiue dulcia, quafi mellea mala.

2: Melinum - Pczelnik, roiownik. Apiastrum

3: Meliphyllon - Pczelnik. [...] Apiastrum

4: Melis - Iazwicz. [...] Taxus, fiue Taxo

5: Melissophyllon - Pczelnik, roiownik. [...] Apiastrum, et Citrago, et Meliphyllum, et
Melinum

6: Melittones - Hul. Aluei, in quibus apes nutriuntur.

7: Melium - Kfięze iaica. Satyrion rubens ¶¶ Melium, Altera species est quam vulgo **palmam**
Christi appellant - Rączki, item dlonkriřtowa.

strona: 650a

1: Melliloquus, Cui oratio suavis instar mellis, ex ore profluit - Głatkomowca.

2: Melocarpos - Toiefc włoski. [...] Aristolochia longa

3: Melopepones - Meloni. [...] Melones

4: Melos - Wdzieczną melodią. [...] repercusso dulcior aura melo, [...] cantus suauitas, ex apta
vocis modulatione, et flexu proficiscens.

5: Melodia - Melodią. Dulcis cantus, fiue melleus.

6: Membrum, [...] caro artus tegens - Skora y ciało okriwaiącą kofczy, członek.

7: Membratim, [...] per membra lingula, per partes - Poczłonku.

8: Membrana, Pellis exterior quae membra tegit, et generaliter pro quavis tenuiori pellicula -

strona: 650b

Skorka nacziele.

- 1: Membrana [...] chartae pergamenae ex pellibus animalium factae - Pargamina.
- 2: Membranula - Pargaminka.
- 3: Membranaceus, Quod fimilitudinem membranae habet - Pargamieniſti.
- 4: Membrosus, Qui magna habet membra - Rozroſi.
- 5: Memini, [...] recordor et in mentem reuoco - Pamiętam.
- 6: Memor, Qui rei alicuius recordatur - Pamietaięci.
- 7: Memoria, [...] firma animi rerum et verborum diſpoſitionis perceptio, item recordatio, antiquitas - Pamięcz.

strona: 651a

- 1: Memoriter, Mente tenus, de memoria, ex memoria - Na pamiecz.
- 2: Memorabilis, [...] dignus memoria, laudabilis, praeclarus, excellens - Godni pamięci.
- 3: Memoro, Ad memoriam reduco - Wſpamietuię.
- 4: Memorator, Qui memorat - Wiliczać.
- 5: Memoratus, Memoratio, commemoratio - Wſpominanię, wiliczanię.

strona: 651b

- 1: Menda, et Mendum, Error, erratum, vitium - Błęd, fałſ.
- 2: Mendosus, Quod eſt erroribus plenum, corruptus, vitiatus - Błędov pełen.
- 3: Mendose, Incorrupte, inemendate, corrupte, deprauate - **Fułſziwie [!]** .
- 4: Mendacium, [...] orationis vanitas - Kłamſtwo.
- 5: Mendaciunculum, Paruum mendacium - Lziczka.
- 6: Mendax, Vanus, futilis, qui dicit mendacium - Lgarz kłamca.
- 7: Mendaciloquus, Qui loquitur mendacium - Lzaci, kłamaięci.

strona: 652a

- 1: Mendicus, Qui victum oſtiatim quaeritat - Zebrąk.
- 2: Mendiculus - Zebraczina.
- 3: Mendico, Vitae alimenta poſtulo oſtiatim - Zebrzę.
- 4: Mendicans - Zebrząci.
- 5: Mendicitas, Inopia, paupertas, egeſtas - Zebracztwo, vboſtwo.
- 6: Mendicabulum, Medicatio [*lege: Mendicatio*], fiue ipſe mendicus - Zebranina.

strona: 652b

1: Mens, Animus, intelligentia, memoria - **Roziem** [!], vmisl.

strona: 653a

1: Mentio - Zmianka, przypomnienie.

2: Mentior, Contra id quod in mente est loquor, fingo, comminiscor - Kłamam łąę.

3: Mensa, Ad quam accumbimus cibum sumpturi - Stoł.

4: Mensula - Stolik.

5: Mensarius, [...] Argentarius - Veksliarz, zamieniacz.

6: Mensis - Mieściacz.

7: Menstruus, Quod est vnus mensis - Mieścieczni.

strona: 653b

1: Menstrua, Menses mulierum profluuium [...], et purgatio - Niewieści fluks choroba.

2: Menstrualis, Quod singulis mensibus fit - Mieścieczni.

3: Mentagra - Garła zpuchnienie.

4: Mentha - Mięćka.

5: Mentaltrum - Kobila mięćka.

6: Mentum - Podgarłek, wolie.

7: Meo, Vado, vltro citroque eo - Ide, przechodzę. ¶ Meo [...] fluere, manare - Płine.

8: Meatus, Itio, incessus, cursus - Bieg, przechod.

9: Meabilis, Quod meat - Przechodząci.

strona: 654a

1: Mephitis, Terrae putor, ex aquis maxime sulphuratis, atque corruptis proueniens - Błoto śmierdzące, a osobliwie od siarki.

2: Meracus, Merus, solidus, purus, immixtus - Przezrocziści, niekalni.

3: Merces, Praemium, stipendium - Zapłata.

4: Mercedula - Zapłatka.

5: Mercenarius, Qui mercedis gratia operam suam alicui praestat, operarius - Naiemnik.

6: Mercenarius, Qui mercede conductus est, emptus, redemptus, venalis - Naieti.

7: Mercor, Emo, mihi comparo, pretio concilio - Kupię.

8: Mercatus - Kup. item kupioni.

9: Mercatus, Mercatura, mercatio - Kupią. ¶ Mercatus [...] pro loco [...], ad quem mercatores emendi, vendendique gratia conueniunt, Emporium, vel Forum -

strona: 654b

Rinek.

1: Mercatio, Emptio - Kupienie.

2: Mercator, Qui in exportandis aut importandis mercibus operam suam collocat - Kupiec.

3: Mercatura, Negotiatio, seu actus mercandi - Kupiechtwo.

4: Mercalis, Vendibilis - Przedaini.

5: Mercurialis - Szczir.

6: Merda, Cibi excrementum - Gowno.

7: Merenda, Cibus [...], qui datur post meridiem - Podwieczorek.

8: Mereor, et Mereor- Zasługuję, wirabiąm.

strona: 655a

1: Meritus, Debitus, conueniens - Powinni, prziftoini, słuźni.

2: Meritum - Zasługa, dobrodzieftwo.

3: Merito, Non iniuria, digne, iure - Słuźnie, powinnie.

4: Merito - Zasługuję, wigrawąm.

5: Meritorius, Quod quaestus gratia locatur - Naiemni.

6: Meretrix - Nierządnicza, kurwa.

strona: 655b

1: Meretricula - Kurewka.

2: Meretricius, Quod est meretricis, quod pertinet ad meretricem - Kurwi.

3: Meretricium - Kureftwo.

4: Meretricie, In modum meretricis - Kurewskie.

5: Meretricor, Scortor, lupor - Cureftw patrę.

6: Mergae - Widli.

7: Merges, Manipulus spicarum - Snop.

8: Mergo, Immergo, submergo, aqua obruo - Ponorząm.

9: Merfo, Saepe mergo - Vftawnie ponorząm.

10: Mergulus, Funiculus ille qui in lychno flammam nutrit ellychnium - Knot.

11: Mergus - Węborek. Genus vafis, quod nonnulli fitulam appellant

12: Mergus - Norek.

13: Meridies, Medius dies - Południe.

strona: [656]a

1: Meridianus, Quod ad meridiem spectat - Południowi.

2: Meridio, et Meridior, significat Cibum meridianum capio - Obiedwuję.

3: Meridiatio, Quies meridiana - Przipołudniowanie.

4: Merops - Zołna.

5: Merula - Kos.

strona: [656]b

1: Merus, Solus, immixtus, vnicus - Sąmieden, łzczeri, łzczegulni.

2: Merum, Vinum aqua non dilutum - Winno niezmezane.

3: Meribibulus, Qui vinum sine aqua bibit - Nie mierzane winno piiąci.

4: Merx, Res quae a mercatoribus venales importantur, aut exportantur - Kupią.

5: Mesa, [...] partes mediae aedium - Sien.

6: Mesauli, Aedium itinera, quae inter duas aulas, id est, duo atria sunt interposita - Szcziąnki.

7: Mesochorus - Kur rządząci.

strona: 657a

1: Mesonauta - Flifownikow łprawca.

2: Mespilus - Knifplie.

3: Mesiss, Tempus metendi et ipsae etiam segetes - Zniwo.

strona: 657b

1: Meta, Congeries, seu strues in acutum tendens, seu turbo inuersus - Kris, meta.

2: Metallum - Krułecz wzeliaki.

3: Metallarii, siue Metallici - Gornici.

4: Metallicus, Quod ad metallum pertinet - Krułeczowi.

5: Metallicus, Metallarius, qui metallis effodiendis et purgandis operam dat - Gornik.

6: Metallifer, Metallum gignens - Krułecz rodząci.

strona: 658a

strona: 658b

1: Metior, Menfuro, dimetior, iudico, aestimo - Mierze, wimierzam.

2: Mensores, [...] agrorum finitores - Rozmiernici.

3: Mensio, Menfura, dimensio - Rozmiar.

4: Mensura - Miara.

strona: 659a

1: Meto, Fruges feco, et fructus colligo - Zne, pozinam.

2: Messio, [...] fruges vel herbas secandi actio - Zmwo [!].

3: Messor, [...] qui metit - Znarz.

4: Messorius, Quod ad messorem pertinet - Znarski.

5: Metoecus - Przibiczien.

6: Metor, Metas et terminos pono, diuido, definio, metior - Wimierzam.

7: Metatio, Ipse metandi, hoc est collocandi, diuidendi, vel disponendi actus - Wimiär, rozmierzenie.

8: Metator, Menfor, qui arbores in feminario, vel arbuto disponit, et ordine quodam digerit - Rozmiernik, wimierca.

strona: 659b

1: Metreta - Rozmiar w sobie maięci trzidziesci a lęszcz garnci.

2: Metropolis - Głowne miaęto, wniektorim państwie.

3: Metrum, Menfura, dimensio - Rozmiar.

4: Metuo, Timeo - Boię sie.

5: Metuens - Boiazliwi.

strona: 660a

1: Metus, Timor, horror, formido - Boiażn.

2: Meticulosus, significat Timidum - Boiazliwi.

3: Meus - Moi.

4: Mica, Puluifculus ille, qui in arena quasi argentum fulget - Profzek owłnęci sie wpięsku.

5: Mico, [...] fulgeo, et resplendo, corusco - łnę sie.

strona: 660b

1: Micropychos - Nie śmiaęi, ferca złęgo. Pufillanimus [...], et timidus.

2: Micturio, [...] cupio meiere, vel teneor cupiditate meiendi - Chcę mocz pufczic.

3: Migro, domicilium muto, et alio me ad habitandum confero relicta priore habitatione, demigro, in alium locum me confero - Prowadze sie zmieſzcza na mieſcze, wicziagam.

strona: 661a

1: Migratio Commigratio, difceſſio - Wicziagnienię.

2: Milax - Wielogroch.

3: Miles - Zołnierz.

strona: 661b

1: Militia, Bellum - Woina.

2: Militaris, Quod ad milites aut militiam pertinet, bellicofus - Zołnierski.

3: Militariter, [...] more militum, ſeu more militiae - Pozołniersku.

4: Milium - Proſſo, iagłi.

5: Mille - Tifiacz.

6: Millesimus - Tisieczni.

7: Millepeda - Wielonog.

8: Milliarius, Mille librarum - Tisiecz włobie maięci.

strona: 662a

1: Milliarium, Mille paſſuum ſpatium, milliare - Mila, tifiacz krokow włobie maięca.

2: Millies, [...] mille vicibus - Tifiacz kroc.

3: Millus, ſiue Millum, Collare canum - Ob roź.

4: Miluus, et Miluius - Kania.

5: Miluinus, Quod ad miluum pertinet - Kani.

strona: 662b

1: Mimesis, Alienorum morum imitatio - Nasliadowanie y wirazenie inſzego obiczaiow.

2: Mimus, Qui dicta et facta aliorum imitatur geſticulando ea exprimens - Kaglarz **nasla duieci**
[.] inſzich obiczaiow.

3: Mima - Kuglarka.

4: Minae, Comminatio, minitatio, mali denuntiatio - Grozba.

5: Minor, Minas infero, terrorem alicui incutio denuntiatione periculi - Grozę.

strona: 663a

1: Minans - Groząci.

- 2: Minatio, Minae vel actus comminandi, comminatio - Groźba.
- 3: Minanter, Minaciter - Groźnie.
- 4: Minitor, faepe vel impetuofe minor - Grożeń
- 5: Minitans - Groźaci.
- 6: Minitabundus, Valde minans, quafi plenus minarum - Pograzaiaci.
- 7: Minax, Qui frequenter minatur - Vftawnie groźaci.
- 8: Minaciter - Groźliwie.
- 9: Mingo, Vrinam facio, meio - Mocz pułzczam, cikum.
- 10: Miniftro, Seruio, porrigo, praeparo, adminiftro - Słuze, podaię.
- 11: Miniftrator, Qui miniftrat, adminiftrator, adiutor - Sługa.

strona: 663b

- 1: Miniftratrix, Miniftra, adminiftra - Słuzebnica.
- 2: Miniftratorius, Quod ad miniftratozem pertinet - Słuzebniczi.
- 3: Minifter, Qui inferuit et miniftrat, miniftrator, adminifter - Sługa.
- 4: Minifterium, Opera quae a miniftris praeftantur, obfequium - Służba, vsługa.
- 5: Minium - Cinober.
- 6: Mino, Duco - Pędzę, grozę.

strona: 664a

- 1: Minuo, Imminuo, comminuo, deminuo, detraho, derogo, extenuo, eleuo, debilito, decessionem de fumma facio - Vmnieifzam.
- 2: Minutio, Imminutio, detractio - Vmnieifzenieę.
- 3: Minutus, [...] fignificat comminutum, hoc eſt minus factum, imminutum, deminutum, breuem, paruum, exiguum - Vmnieifzoni.
- 4: Minutatim, Per minutas partes, fruſtatim - Drobno, poſztucze.
- 5: Minutum, In minutas partes, [...] fruſtatim, vel etiam pedetentim - Pokawałku.
- 6: Minutia, Contemptabilis paruitas cuiufcunque rei - Kąſfek.
- 7: Minutal, Genus edulij, quod ex concifis minutatim oleribus fit - Siekamna.
- 8: Minurizo, Succino, leniter et ſubmiſſa voce cano - Czienko ſpiewam.

strona: 664b

- 1: Miror, Admiror, ſtupeo, in admirationem rapior - Dziwuię fie.

- 2: Miratio, Admiratio, obſtupefactio - Dziw.
- 3: Mirator - Dziwuiąci fie.
- 4: Mirandus, Admiratione dignus - Dziwni.
- 5: Mirabundus, Qui miratur - Dziwąk.
- 6: Mirus, Admiratione dignus, mirandus, admirandus, magnus, egregius - Dziwni.
- 7: Mire, [...] miro modo, ſiue mirabiliter - Dziwnie.
- 8: Mirificus, Mirabilis, mirus - Dziwni.
- 9: Mirifice, [...] Mirum in modum, mirabiliter - Dziwnie.
- 10: Mirifico, Mirabilem facio - **Dziwſtroię [!]** .
- 11: Mirabilis, Mirus, mirificus - Dziwni.
- 12: Mirabilitas, Miratio, ſtupor - Dziw.
- 13: Mirabiliter, Mirifice - Dziwnie.
- 14: Miraculum, [...] quicquid admirationem afferre poteſt, quali ſit contra naturam, portentum, prodigium, monſtrum - Czud.

strona: 665a

- 1: Misanthropos - Liudzi **menawidząci [!]** , **aniznimi [!]** obcuiąci.
- 2: Miſceo, Tempero, turbo, confundo, immiſceo, admiſceo - Miefzám.
- 3: Miſtus, Temperatus, confuſus, turbatus - Zmiefzani.
- 4: Miſtura, Temperatura, confuſio, et moderatura - Miefzanina.
- 5: Miſcellaneus, Quod variarum ex rerum commiſtione, nullo obſeruato ordine conflatum eſt - Pomiefzani.
- 6: Miſcellanea, [...] quaecunq̄ue ex variis diſſimilibuſque rebus, nullo ſeruato ordine, ſunt commiſta - Miefzanina.
- 7: Miſcellus, Quod miſtum eſt - Zmiefzani.
- 8: Miſer, Flebilis, calamitoſus, aerumnoſus, infoelix - Nedznik, mizerak.
- 9: Miſellus - Mizerzączek.
- 10: Miſere, Infoeliciter - Nedznie, mizernię.

strona: 665b

- 1: Miſeriter, Miſerabiliter - Nedznie.
- 2: Miſeria, Infoelicitas, calamitas - Nedza, miſerią, Niezczefcie.

- 3: Miseritudo, [...] Miseria - Nedznoſcz.
- 4: Misereor, Misericordia moueor, aegritudine quadam animi ex alicuius infortunio afficior - Lutoſcz mam, Zal mąm.
- 5: Miseret, [...] commotionem animi et affectum habet - Zal ieft, luto ieft.
- 6: Misereſco, Moueor miſericordia, miſereor, ad miſericordiam traducor - Załuię, lutuię.
- 7: Misericors, Quem alterius miſeret, ad miſericordiam propenſus, lenis, mitis - Miełofierni, Lutoſcziwl [!] .
- 8: Misericordia, [...] aegritudo ex miseria alterius iniuria laborantis - Miełofierdzię.
- 9: Misericorditer, Cum miſericordia - Lutóſcziwie.
- 10: Miseror, Queror, conqueror, deploro - Załóſcz mąm, Opłakuię.
- 11: Miseratio, Commiſeratio, aegritudo, qua ex alicuius, rdebus aduerſis monemur - Załowanię.
- 12: Miserandus, Miſeratione dignus - Nedzni, załóſni.
- 13: Miserabilis, Miſeratione dignus, flebiliis, miſerandus -

strona: 666a

Załowni.

- 1: Miſerabiliter, Miſere - Nednie [!] , załownie.
- 2: Miſeranter, Cum commiſeratione - Zzaliem.
- 3: Miſogynia, Odium mulierum - Nienawidzenie niewiaft.
- 4: Mitis, Lenis, dulcis, manſuetus, fuauis - Czichi, dobrotliwi.
- 5: Miteſco, Manſueſco - Vskramiam fie.
- 6: Mitigo, Placo, reconcilio, quaſi mitem ago - Vskramiam.

strona: 666b

- 1: Mitigatio, Placatio - Vskramienie.
- 2: Mitigatorius, Quod habet vim mitigandi - Do vſkramiania dobri.
- 3: Mitifico, Mitem ac placidum reddo, mitigo - Vskramiam oſładzam.
- 4: Mitra - Kuczma, item miczka.
- 5: Mitto - Poſſełam.
- 6: Miſſus - Poſłani.

7: Miſſus, Immiffionem [...] ſignificat - Spuſzczenie do bicia we grach. ¶ Miſſus [...] pro immiffione ferculorum - Stawienie.

8: Miſſio, Actus ipſe mittendi - Poſłanie.

9: Miſſito, Saepe mitto - Poſſełam.

10: Miſſiculo, [...] mittito - Vítawnie ſię.

11: Miſſilis, Quod facile mittitur - łatwi y leki do ſtrzelenia albo rzucenia.

strona: 667a

1: ¶ Mnemofynon - Lamiątka.

2: Modius, [...] menſurae genus fuit continens ſedecim ſextarios - Korzecz, czwiertnia.

3: Modiolus - wiertelik.

strona: 667b

1: Modialis, [...] quod eſt vnus modij - Czwiertniowi.

2: Modo - Teraz, dopiero. ¶ Modo [...] duntaxat, ſolum, tantummodo - Toczcz.

3: Modus, Temperatio, mediocritas, ratio - Miara.

4: Modulus, Menſura - Miarka, rozmiar.

5: Modulor, Dimetior, ſiue cum menſura, et numerorum ratione compono - Rozmierzam, głątko ſpiewam.

6: Modulatus, Ad modum [...] cantatus - wnote ſpiewani.

strona: 668a

1: Modulatio - łagodne ſpiewanie.

2: Modulator, qui modelatur - Spiewak. Componiſta.

3: Modulate, Concinne, et cum menſura - wtakt, wnotę.

4: Modificor, Dimetior, metior, menſuro - Rozmierzam.

5: Modicus, Paruus, puſillus, exiguus - Małi.

6: Modicellus - Troche.

7: Modicum, Parum - Kąłcek [!] .

8: Modice, Temperate, moderate - Potroſze.

9: Moderor, Rego, moderationem adhibeo, modum ſtatuo, pono, guberno - Rządę, ſprawuię.

10: Moderatio, temperatio - Vmierkowanie.

11: Moderans - Sprąuca.

12: Moderanter, Moderate - Miernie.

strona: 668b

1: Moderatus, Temperatus - Mierni.

2: Moderate, Adhibita Moderatione - Podmiara, roztropnie.

3: Moderator, Rector, gubernator - Sprąwca, rzedziciel.

4: Moderatrix, Gubernatrix, reatrix - Ta którą rzardzi [!].

5: Moderamen, Moderatio, gubernatio - Rządzenie.

6: Modeftus, Qui animi elationi, caeterisque cupiditatibus moderatur, et in rebus omnibus modum feruat - Skramni, mierni.

7: Modefte, Cum modo et temperate - Gzicho [!], pokornie.

8: Modeftia - Czichoocz, pokora.

9: Moechus, Adulter, scortator - Cudzołoznik.

10: Moechiffo, Per adulterium polluo - Cudzołoftwem mazę.

11: Moechor, Adulteror, scortor, cubile alterius ingredior - Czudzołozę.

12: Moenia - Mur kołomiasta.

strona: 669a

1: Moenitus, Moenibus cinctus - Obmurowani.

2: Moereo, Triftor, dolore afficio, in moerore et luctu fum - Smęcę fie, załofni ieftem

3: Moero, Moerentem et triftem facio - Smetnim czinię.

4: Moerens, Dolens - Smętni, załofni.

5: Moeror, Dolor, triftitia, luctus - Smętek, załofcz.

6: Moeftus, Triftis, dolore oppreffus - Smetni, ftruchliaci.

7: Moeftitia, Moeftitudo, Moeror, vel vehemens triftitia - Smętek, załofcz.

8: Moefte - Smętnie, zzaliem.

9: Moeri, pro muris - Muri.

10: Mola - Młin.

strona: 669b

1: Molaris, Dens maxillaris - Ząb trzonowi.

2: Molaris - Młinski.

- 3: Molo, Mola tero - Mielę.
- 4: Molitura - Mliwo.
- 5: Molitor, Qui molit - Młinarz.
- 6: Molendinarius, Quod ad molendinum pertinet - Młinski.
- 7: Moletrina - Młin.
- 8: Molile, Instrumentum quo aliquid molitur siue imminuitur - Narzedi ktorimi mielią.
- 9: Moles - Cziezar.
- 10: Moleftus, Grauis, odiofus, importunus - Przeciwni, przikri.
- 11: Moleftia, Sollicitudo et grauitas - Przikrofc, przeciwnofcz
- 12: Molefte, Grauter, aegre -

strona: 670a

Zcziefzkosciąm, zprzikrofcią.

- 1: Molefto, Moleftia afficio, et quali molem affero - Przikrofcz czinię.
- 2: Moliior, [...] rem aliquam magnam, et ponderofam moueo - Cziezar skladam, item, chcę nieco poftawic, fprawic, wimislic.
- 3: Molitio, Ipfe moliendi actus, conatus ipfe, et machinatio - Wazeniefiedo vczinienią nieiakiei rzeczi.
- 4: Molimen, Nifus et conatus, quo aliquid molimur, et conamur - Podiecie fie nieco **vczinię** [!].
- 5: Molitor, Qui aliquid machinatur, conatur, ftruit, aut efficit - Ten ktori fie wazi **niciakieirzeczi** [!].
- 6: Mollis, Tener, non durus, tactui cedens - Mięki.
- 7: Molliculus - Miekufienki słabi.
- 8: Mollities, [...] Mollitia, Mollitudo - Miekofcz, słabofcz.

strona: 670b

- 1: Mollitudo - Miękofcz.
- 2: Molliter, Leniter, non duriter - Miękce, **lehko** [!], subtilnie.
- 3: Mollio, Molle reddo, lenio, mitigo - Zmiękczaam.
- 4: Mollefcio, Mollis aut placatus fio - Miękczeię, dobrzeię.
- 5: Mollipes, Qui mollem habet pedem - Miekonog.

6: Molleſtra, pellis ouina - Skora owczą.

strona: 671a

1: Momentum - Czas maliuchni, przechi leniewagi, item okamgnienie.

2: Momentarius, Quod in momento fit - Wemgnieniuoka [!] .

3: Momentosus, Alicuius momenti - Ten naktoriw [!] wiele zaliezi, wężni.

strona: 671b

1: Monachus, Solitarius - Puſtelnik. Monaſterium - Kłaſztor.

2: Monas, [...] ſignificat vnitatem - Iednoſcz.

3: Monedula - Kafka.

4: Moneo, Admoneo, ſuadeo, hortor, praecipio - Napominam, przeſtergan [!] .

5: Monitum, Quod quis monet, monitio, admonitio - Przeſtroga.

6: Monitus, Monitio - Przeſtrezenie.

7: Monitor, Qui nos alicuius rei monet - Przeſtrzegacz.

8: Monitio, Adhortatio, admonitio - Przeſtrzezenie.

9: Moneta -

strona: 672a

Pieniadze, moneta, mienica.

1: Monetalis, Quod ad monetam pertinet - Mieniczni.

2: Monetarius, Qui monetam cudit - Mienicze kuiaci, mienczar.

3: Monile - Zawieſſenie naſfy.

4: Monoceros - Iednorozec.

5: Monochordum - Klawicord.

6: Monogamus - Iednei zoui [!] mąż.

7: Monogrammi, Homines macri, pertenues, et decolores - Suſſi a niebarewni ludzie.

8: Monomachia - Bitwa miedzi dwiema.

strona: 672b

1: Mons, Terrae tumor altiffimus - Gora.

2: Monticulus, Paruus mons - Gorka.

3: Montanus, Quod eſt ex monte - Gorni.

4: Montosus, [...] montibus plenus - Gorziſti.

- 5: Montiuagus, Qui per montes vagatur - Gorach biegaiaci.
- 6: Monftro, Oftendo, declaro, indico, demonftro - Pokazuię.
- 7: Monftratio - Pokazanie.
- 8: Monftrator - Pokazate [!] .
- 9: Monftrabilis - Pokazałi.
- 10: Monftrum, [...] portentum, prodigium, oftentum - Dziw, chud [!] .

strona: [673]a

- 1: Monftrosus, Quod monftrum refert, quod eft contra naturam - Dziwni.
- 2: Monftrose, Praeter naturam - Dziwnie, przeciw przyrodzeniu.
- 3: Monftrifer, Monftrum referens - Dziwnie vrodzoni.
- 4: Monftrificus, Qui monftra dicendo, vel faciendo profert - Dziwi ftroiąci.
- 5: Monftrifice - Dziwnie.
- 6: Monumentum - Pamiątka, przeszłei rzeczy.
- 7: Mora, Expectatio, temporis dilatio, cunctatio -

strona: [673]b

Przedłużenie.

- 1: Moramentum, Mora - Zabawienie.
- 2: Morator, Retardator, cunctator - Zabawca.
- 3: Moratorius - Zabawni.
- 4: Morbus, AEgritudo corporis, vel mala affectio contra naturam - Choroba, niemoc.
- 5: Morbidus, Quod eft morbo infectum, aegrotum, infirmum - Chori.
- 6: Morbificus, Quod morbum infert - Chorobe cziniąci.
- 7: Morbosus, Obnoxius morbo et valetudinarius - Chorobąm podliegli.
- 8: Mordeo, Dentibus laedo - Kąfzę.
- 9: Morsus - Vkaſſoni.
- 10: Morsus, [...] actus mordendi - Vkaſſenie.
- 11: Morsiuncula, Paruus morfus - Kąfsek, vkes.
- 12: Mordax, Qui mordet, qui aliis detrahit - Kąfści.
- 13: Mordacitas - Kąfſanie.

strona: [674]a

- 1: Mordicus, Mordendo - Zkąśanim.
- 2: Morsicatum, Mordendo - Kąfząc.
- 3: Moretum - Placek, z mleka, fera a zziół vczynioni.
- 4: Moror, [...] Infanire, defipere - Szaleię.
- 5: Moros - Błazen.
- 6: Morologus, Stulta et inepta loquens - Błazenski mowca.
- 7: Mors, [...] animae et corporis diffolutio, Lethum, interitus, obitus - Smiercz.

strona: [674]b

- 1: Morior, Obeo, intereo, excedo, decedo, e vita migro, vitam cum morte commuto - Vmieram.
- 2: Moribundus, Moriens, morti vicinus - Smierczy bliski.
- 3: Mortalis, Qui morti subiectus est - Smiertelni.
- 4: Mortalis, Pro homine - Człowiek śmiertelni.
- 5: Mortalitas - Smiertelnosc.
- 6: Mortifer, siue mortiferus, Lethifer, lethale, quod mortem affert - Smiercz przinośząci.
- 7: Mortuale, Quod ad mortuos pertinet - Smiertelnich włafne.
- 8: Morticinus, Quod est exangue, corruptum, et sponte sua mortuum - Zdechłi, zdobrei woli vmarłi.
- 9: Mortarium, In quo res, quae resoluendae sunt, pistillo contusae teruntur - Mozdzerz.

strona: 675a

- 1: Morus - Moralowe drzewo.
- 2: Mos, [...] vitae institutum consuetudine firmatum - Zwiczai, Nałog.
- 3: Moratus, [...] qui bonis laudatisque moribus est praeditus - Obiczaini.
- 4: Moralis, Ad mores pertinens - Do obiczaiow przinalezaci.
- 5: Morigeror, Morem gero, obsequor et quasi ad alterius voluntatem mores transformo - Posłuffenem.
- 6: Morigerus, Obediens, obsequens, morem gerens - Posłuffni.
- 7: Morosus, Curiosus, diligensque, qui nimis exacte omnia fieri exposcit - Obrazlin i dziwak.
- 8: Morose - Skrzetnie.
- 9: Morositas, Morum grauitas, et difficultas -

strona: 675b

Skrzetnoſcz, richłę obrazenie.

1: Moſchatula - Muſzkatełki. Moſchatula, Hunc etiam odorem ab animalis nomine Moſchum vocant Arabes - Pizmo.

2: Motacilla - Plifzka.

3: Moueo, Remoueo, dimoueo, in alium locum transfero, deiicio, depello - Poruſſam.

4: Motus, Commotus, excitatus - Poruſſoni.

strona: 676a

1: Motus, Ipſa motio - Poruſzenię.

2: Motio, Motus - Poruſzenię.

3: Motor - Poruſziciel.

4: Moto - Vítawnie poruſzam.

5: Mobilis, Qui facile mouetur, inſtabilis, varius, inconſtans - Ruchoimi.

6: Mobilitas - Ruchomoſcz.

7: Mobiliter, Celeriter - Ruchoimie.

8: Mobilito - Poruſzam.

9: Mox, [...] Statim - wned, teraz.

10: Mucor, Lanugo, quae diutino ſitu contrahitur - Płeſu [*lege: Pleśń*].

11: Mucidus, Quod mucorem ex vetuſtate contraxit - Zpleſniaki.

12: Muceo, Mucidus ſum, [...] Muceſco, mucidus fio, mucorem contraho - Pleſnieię.

13: Mucro, [...] cuſpis, et acumen enſis, ac telorum - Szpica, koniecz woſtrzu.

strona: 676b

1: Mucronatus, Quod eſt acutum et ad mucronis ſpeciem formatum - Spiczaſti konczaſti.

2: Mucus, Narium humiditas, et craſſior pituita - Smarki.

3: Mucosus, mucu plenus - Smarkati.

4: Muginor, Murmuro - Mruczę.

5: Mugio, Boo - Riczę, beczę.

6: Mugitus, Boatus - Rik.

7: Mulceo, Lenire, mollire, blandiri, mitigere, dulcem facere, delectare - Ogłaſkiwam, vdobruchiwam.

- 8: Mulcedo, Permulgio, blandimentum - Vgłaskanie, vdobruchanie.
9: Mulgeo, Lac e mammis exprimo - Doię.
10: Mulctra, Vas in quo mulgetur, in quo lac excipitur- Szkopiecz doiowni.

strona: 677a

- 1: Mulgo, Palam facio, dimulgo, diuulgo - Rozsławiam.
2: Mulier, [...] quae virgo non est - Niewiafta.
3: Muliercula - Niewiaftka.
4: Muliebris, Quod ad mulieres pertinet, feu quod est, aut fuit mulieris - Niewiefczi.
5: Muliebriter, Molliter, effoeminate, more mulierum - Znie wiefczialie.
6: Mulierosus, Qui nimium appetit mulieres, effoeminatus, libidinofus - Niewiefcziuch.
7: Mulierositas - Niewiefczia pozadliwofcz.
8: Mulierarius, Mulierofus - Do niewiaft chczywi.
9: Muliero, Effoemino - Czinie niewieszcziuchem.
10: Mullus - Morską parma.
11: Mullulus - Barbenka.
12: Mulfum, Potus ex melle et vino - Napoi zmiodu a winna vczinioni.

strona: 677b

- 1: Mulseus, Dulce, quodque mulfi faporem refert - Słotki iakobi miód.
2: Mulsus, Quod habet aliquid mellis admiftum - Zmiefzani zmiódem.
3: Multa - Kazn, pokuta, wina.
4: Multo, Punio, condemno, multam dico, vel irrogo - Karze, wine wkładam.
5: Multus - Wielie.
6: Multum, valde, vehementer - Wielie, barzo.

strona: [678]a

- 1: Multo - wielie.
2: Multitudo, Frequentia et copia - Wielkośc.
3: Multangulus, Multos angulos habens - Ten ktori wielie naroznikow ma.
4: Multibarbus, Qui habet multam barbam - wielkobrod.
5: Multibibus, [...] qui multi est potus, helluo - Pyak.
6: Multicauatus, Multa habens caua - Pełni dłupiów.

- 7: Multicauus, Multum habens concaui - Barzo widrozoni.
- 8: [M]ulticaulis, Multos habens caules - Pełni głąbow.
- 9: Multicolor, Quod habet multos colores, verficolor, difcolor - Pełni rozmaitei, farbi.
- 10: Multifacio, Magni aestimo - wielie łobie wazę.
- 11: Multifarius, Varium, quod multis modis possit diuidi, vel quod est ex multiplici specie - Rozmaiti.
- 12: Multifarie, Verie, multis modis - Rozmaiczie, nie iednako.
- 13: Multifer, Multa ferens, fertilis - Vrodzaini.
- 14: Multifidus, Quod in multas partes finditur, et multas diuifuras habet - Połupani.
- 15: Multiforis, Quood est multorum foraminum - Pełni dziur.
- 16: Multiformis, Varius, quafi multiplicis formae aut variae - Rozmaitego kłztałtu.
- 17: Multiformiter, Variis modis - Rozmaiczie.

strona: [678]b

- 1: Multigeneris, [...] quod est multorum generum - Rozmaitego rodu.
- 2: Multiugus, Quod est multiplex, varium, multum et numerosum - Rozmaiti.
- 3: Multiloquus, Qui multa loquitur - wielomowni.
- 4: Multimodus, Multiplex, varius - Rozmaitego kłztałtu.
- 5: Multinumus - Gestogrołz.
- 6: Multipartitus - Na wielie czefczy podzielioni.
- 7: Multipes - wielonog.
- 8: Multiplex, Verius, inuolutus, multas plicationes habens - Rozmaiti.
- 9: Multiplicabilis, Quod potest multiplicari, [...] multiplex - Rozmaiti do złączeni.
- 10: Multiplico, Multiplex reddo aut facio - Rozmnazam.
- 11: Multiplicatio - **Roznozenie** [!] .
- 12: Multipotens, Qui multum potest - Przemozni.
- 13: Multificius, Qui multa scit et multarum rerum scientiam habet - wielie wiedzaci.
- 14: Multisonorus - Rozmaitego dzwięku.
- 15: Multiuagus, Qui multum vagatur, errans - Błakaiąci fie.
- 16: Multitia, Indumenta [...] minutissimis filis contexta - Subtilna łzata.
- 17: Multiuolus, Qui multarum rerum desiderio tenetur - wieliechczywi.

strona: 679a

- 1: Plus - Więcei.
- 2: Plufculus - Czos więcei.
- 3: Plurifarius, Varius, multiugus, multifarius - Rozmaiti.
- 4: Plurifariam, Pluribus modis, fiue pluribus locis, multifariam - Rozmaiczie.
- 5: Plurimus - Częfti, gęfti.
- 6: Plurimum, Permulum - Barzo wielie.
- 7: Mulus, Animal quod ex Afino et equa generatur - Muł.

strona: 679b

- 1: Mula - Mulica.
- 2: Mularis - Mułowi.
- 3: Mulio, Qui mulos clitellarios, fiue quadrigarios ducit - Mułopęd, mulnik.
- 4: Mulionius, Quod ad mullionem pertinet - To czo ieft mułownikowego.
- 5: Mundus, Quod eft purum, terfum, politumque - **Wichędozoui [!]** .
- 6: Mundus, [...] ornatus muliebris - Niewieſcie chędoſtwo.
- 7: Mundus [...] pro eleganti illa ornataque totius vniuerſi machina, quae ex omni eo conſtat quod caeli ambitu continetur - Swiat.
- 8: Mundanus, Quod mundi eft - Swiatowi.
- 9: Mundities, et Munditia, Lautitia, puritas, elegantia, nitor - Ochędoſtwo, **ozdobs [!]** .
- 10: Mundo, Detergo, purifico, purgo - Snaze, chedożę.
- 11: Mungo, quali mucum ago, Mucum e naribus educo - Nos wiczieram.
- 12: Munio, [...] Fulcio, vallo, circundo, defendo - Obrona waruię.

strona: 680a

- 1: Munitio, Munimentum, vallum, agger - Obrona.
- 2: Munus - Dar. podarek.
- 3: Munufculum, Exiguum munus - Małi dar.
- 4: Muneralis, Quod ad munus pertinet - Darowni.
- 5: Munero, et Muneror, Dono, beneficium in aliquem confero - Podarek czinię, obdaruię.
- 6: Munia, [...] officia, quae publice praefantur - Vrzedi.

strona: 680b

- 1: Munificus, Liberalis, facilis - Szczodri, hoini.
- 2: Munifice, Large, abundanter - Szczedrę.
- 3: Munifico, Ditare, beatum facere - Bogacę.
- 4: Munifex - Ten ktori fwoi vrzadczeni.
- 5: Munificentia - Szczodrofc.

strona: 681a

- 1: Muraenulae, Ornamenta circumdata collo inftar muraenarum et catenae ex auro - Kleinoti wřzeliakie ktore na fziy *wieřzfzaię* [!] .
- 2: Murci, [...] homines timidi et ignavi - Leniowie, gnoikowie.
- 3: Murex, Pifcis marinus ex concharum genere - Ribę morskę purpurę z febie puřczaięca.
- 4: Muricatus, Quod est muricis modo factum - Spiczafti.
- 5: Muricatum, Conuolutum, in modum muricis - Nagięti.
- 6: Muria, Genus liquaminis, quod ex thynno pifce conficiebatur - Bigos zribi.

strona: 681b

- 1: Murmur - Szczerk wodni.
- 2: Murmuro, Leniter ftrepto, et fonum aquae fluitantis fimilem edo - Szczercę, mrućę.
- 3: Murmuratio - Mruk.
- 4: Murmurillum, Exigua et submiřfa murmuratio - Markotanie cziche.
- 5: Murus, [...] lapideus, aut lateritius vrbis ambitus - Mur.
- 6: Muralis, Quod ad murum pertinet - Murowi.

strona: 682a

- 1: Muratus - Omurowani. Quod muros habet
- 2: Mus - Miřz.
- 3: Muřculus, [...] significat paruum murem - Miřzka.
- 4: Muřculi [...] partes corporis carnofae - Błanka.
- 5: Muřculosus - Pełni błanki.
- 6: Muřcerda, Murium ftercus - Miřze gowno.
- 7: Muřcipula, Machina ad capiendos mures - łapkana miřzi.
- 8: Musa, Cantus - Spiewanie.

strona: 682b

- 1: Musica, et Mufice. Scientia canendi - Muzika, śpiewanie.
- 2: Musicus, Ad muficam pertinens - Muzik, śpiewak.
- 3: Musicus, Cantor, qui nouit aut docet muficam - Śpiewąk.
- 4: Musice, [...] integre vt nihil deficit - Zupełnie.
- 5: Museum - Pokoi gdzie fie vczi ftudent.
- 6: Mufca - Mucha.
- 7: Mufcarius, Quod ad mufcas pertinet - To czo do much przinalezi.
- 8: Mufcarium, Flabellum, quo mufcae abiguntur - Oganku.

strona: 683a

- 1: Mufcus - Mech.
- 2: Mufcosus, Quod mufco opertum eft - Mchu pełni.
- 3: Muftella - łaska.
- 4: Muftum, Recens vinum - Mołzt.
- 5: Muftus, Recens - Nowi, młodi.
- 6: Muftarius, Quod ad muftum pertinet - Mołztowi.
- 7: Mufteus, Dulcis, et mufti faporem referens - Śłodki iako mołzt.
- 8: Mutilus, Truncatus, aut membro aliquo neccffario diminutus, mancus - Ochromioni, kęłsi.

strona: 683b

- 1: Mutilo, Trunco, aliquid detraho, diminuo - Kęłfo czinię.
- 2: Mutilatus, Truncatus, diminutus - Okęłioni.
- 3: Muto, Vario, immuto, commuto, innouo - Odmieniąm.
- 4: Mutatus - Odmienioni.
- 5: Mutatio, Commutatio - Odmiana.
- 6: Mutabilis, Inconfans, quod facile mutatur, varius - Odmienni.
- 7: Mutabilitas - Odmiennofcz.
- 8: Mutus - Niemi.

strona: 684a

- 1: Muteo, Mutus fio, vel mutorum more taceo - Niemi ieftem.
- 2: Mutio, Timide et imperfecte loquor, mu facio - **Zboiazniąmowię [!]** .
- 3: Muticus - Kęłsi.

4: Muffo, Submissa voce loquor, et secreta, occulteque quod celatum velim, quasi murmuro
- Szepczę.

5: Mufsito, [...] multum et frequenter mufso, et quod aperte dicere non audeo, clam murmuro
- Często szepczę.

6: Mutuum - Pożyczenie.

7: Mutuo, Inuicem, inter se - Spólnie, naśpoł.

8: Mutuo, Mutuum dare - Pożyczenie.

9: Mutuor, Mutuum, vel mutuo accipio - Pożyczenie.

10: Mutuatio, Mutui acceptio, alienae rei vfurpatio - Pożyczenie.

11: Mutuus, Quod mutuo datum acceptumve est - Pożyczony.

strona: 684b

strona: 685a

1: Myoparo - Buiarek morskich zbuicow.

2: Myopes - Czi ktorzi **mewidzą** [!] az blisko do oczow przilożę.

3: Myophonon - Omięg.

4: Myrias, Numerus decem millium - Liczba dzefiaczi tifięci.

5: Myristica - Mufzkatową galka.

strona: 685b

1: Myrmecia - Brodawki **fwierz biące** [!] .

2: Myropola, Vnguentarius, vnguentorum venditor - Aptekarz.

3: Myropolium, Locus vbi vnguenta venduntur - Apteka.

4: Myrrha - Myrrha.

strona: 686a

1: Myrtus - Myrt.

2: Myrteus, Quod ex myrto - Myrtowi.

strona: 686b

1: Myfteria - Taiemnice boskie. [...] sacra quaedam arcana, [...] feclufa

2: Myftagogus, Sacrorum cultos, qui cultodiae sacrorum est praefectus - Dozorca swiętofczi, zakriftyan.

3: Myxa - Sople znofa. [...] pituitae excrementum e naribus fluens

N

4: Nablium, Instrumentum mulicum, quod et Pfalterium appellatur - Czimbał iakiego ɫtarɫzi poziwali.

5: Nacae, [...] Fullones - Knapi.

strona: 687a

1: Nae, [...] Vehementer, valde, vel nimis - Zaprawde.

2: Naenia, et Naeniae - Pogrzebowa piołnka. ¶ Naenia [...] ineptia cuiuŝlibet cantus aut fermonis - Baika.

3: Naeuus, Corporis infigne, feu genitiua macula - Znak zktorimeŝŝie vrodziel.

4: Nam - Bowiem. [...] Autem

5: Nanque - Bowiemteż. [...] Nam

6: Nanciŝcor, [...] Acquiro, adipiŝcor, affequor, inuenio - Doŝtawam, naiduie.

strona: 687b

1: Nanus - Karłik. [...] breui corpore hominem, paululum ŝupra terram extantem, quem Latine Pumilionem dicimus.

2: Napus - Rzepa okragła.

3: Napinae, Loca napis confita - Ogród rzepą poŝiani.

4: Narciŝsus - Narciŝzek.

5: Nardus - Spicanarda. et Nardum

strona: 688a

1: Nares - Nozdrze.

2: Narro, Dico, recito, enarro, recenŝeo - Wiliczam, powiedam.

3: Narratio, Quae eŝt rerum geŝtarum expoŝitio, alicuius rei longa commemoratio - Powieŝcz, wiliczenie.

4: Narratiuncula, Parua narratio - Powieŝtka.

5: Narrator, Qui narrat - Powiedacz.

6: Narratus - Wiliczoni, powiedzani.

7: Narrabilis - łatwi do powiedanią.

8: Narthecia - Dobra myŝl.

strona: 688b

- 1: Nalcor - Rodzę sie.
- 2: Nafturtium - Rze, rzucha [!] . Nafturtium, [...] aquaticum lifymbrium - Wodna rzerzucha.
Nafturtium, [...] agrefte nafturtium - Lefna rzezucha [!] .
- 3: Natus - Narodzoni.
- 4: Natus, Gnatus, filius - Syn.
- 5: Natio, Genus hominum [...] qui non aliunde, fed ibi nati funt - Natią, narod.
- 6: Natalis, Natalitius, quod ad natiuitatem pertinet - Do narodzenia przinalezaci.

strona: 689a

- 1: Natales - Familia zktoregefmi pofzli.
- 2: Natalitius, Quod ad Natales, fiue ad natiuitatem pertinet, natalis - Rzecz ktora do narodu nalezi.
- 3: Natiuus, Quod nullo artificio confectum eft, fed tale omnino eft quale nalcitur, naturalis, genuinus - Wrodzoni, przirodzeni.
- 4: Natiuitas, Ortus - Narodzenie.
- 5: Natura - Natura, przirodzenie.
- 6: Naturalis, Quod fecundum naturam eft - Przirodzoni.

strona: 689b

- 1: Naturalia, [...] Pudenda - Członek przirodzenia.
- 2: Naturaliter, [...] a natura, vel fecundum naturam - Zprzirodzenia, znaturi.
- 3: Nalsa, Genus vafis pifcatorij ex vimine contextum, quo quum intrauerit pifcis, exire non poteft - Wierfzą.
- 4: Nafturtium - Rzerzucha.
- 5: Nasus - Nos.
- 6: Nasuti, [...] Dicaces, reprehenses, et derifores, qui docte norunt irridere - Polmiewci mifterni.
- 7: Nates, Caro [...] conglobata verfus os facrum, fedendi aptiffima - Zadnica, dupa.
- 8: Nauci, Putamen nucis, fiue oliuae nucleus, feu membranula quae in nucis iuglandis medio eft -

strona: 690a

Serce ktore rozdziela na kzełci [!] owoc.

- 1: Naucifacio, Nihili facio, vilipendo, ne nauci quidem dignum iudico - Lekce łobie waze.
- 2: Nautis - Łódź.
- 3: Naucula, [...] parua nautis - Lotka.
- 4: Nautalis, Quod ad naves pertinet - Rzecz którą do łodzi przinależy.
- 5: Nautale, vel Nautalia, In quibus stant vel fieri solent naves - Miejsce do stawiania albo budowania łodzi.
- 6: Nautarchus, Praefectus classis - Hetman nad morską armatą.
- 7: Nauticus - Szypier. Qui navi praefert
- 8: Nauticus - Szyperski. Quod ad nauticum pertinet.
- 9: Naufragus, Qui naufragium passus est, qui iactura facta omnia sua amittit - Ten który utraczył na wodzie łodzi.

strona: 690b

- 1: Naufragus - Miejsce gdzie się rozbiła łódź. [...] in quo naufragia fiunt.
- 2: Naufragium, Nautis fractio, submersio - Rozbicie y zatopienie łodzi.
- 3: Naufragor, Naufragium facio, nautem frango - Rozbicie łodzi podejmuję.
- 4: Nautarius, Qui navi praefert, caeterisque imperat, suaque unicuique munia distribuit - Przewodnik albo rotmistrz nad łodziami.
- 5: Nautaria, Nautis administratio, vel quaestus ex nautica [*lege: navigatione*] - **Szierstwo** [!].
- 6: Nauticor, [...] otiosus nautica vehor - **Łałodzi** [!] pływam.
- 7: Nautium, Omne genus nautis, quo nautamus - Łódź wżelyaka.
- 8: Nautiolum - Lotka.
- 9: Nautiger, Qui nautem fert, aut sustinet - Łódź wieżący.
- 10: Nautigo, Nauti iter facio, nautim ago, nauti vehor - **Nałodziia de** [!], płynę.
- 11: Nautigatio, Curfus [...] marinus - Nautigacją.
- 12: Nautichia, Pugna nautalis, nautale bellum - **Bitwamorską** [!] **nałodzias** [!].

strona: 691a

- 1: Nauticharii, Qui nautale praelium committunt - Żołnierzena wodzie walczący.
- 2: Nautigabilis, Quod potest nautigari - Miejsce na którym łodziami jeżdżą.
- 3: Nautum - Zapłata za jazdę na wodzie. Pretium quod soluitur pro vectura in navi.

4: Nauta, et Nauita - Flisnik, fternik. Qui se in nauis agenda exercet: et quicumque in nauis est, nauis ducendae gratia.

5: Nauticus, Quod est nautarum - Flisfowski.

6: Nauo, Do, confero, adhibeo - Przidaie pilnosci.

7: Nausea - Brzitkosc. Stomachi ad vomitum ex graui odore perturbatio et concitatio.

8: Nauseola - Mala brzitkosc.

9: Nauseosus, Quod naufeam inducit -

strona: 691b

Brzitkosc cziniaci.

1: Nauseo - Krecz mi na fercu, chce zrzucic, brzitko mi. Naufea laboro, et vomitu infestor, ad vomitum impellor, vomendi appetitum habeo, vomo.

2: Nauus, Celer, ftrenuus, gnarus, afsiduus - Pilni, ochotni, wartki.

3: Nauitas, fiue Gnauitas, diligentia, ftrenuitas - Pilnoscz, ochota.

4: Nauiter, fiue Gnauiter, Diligenter, ftrenue - Ochotnie, pilnie, wartko.

5: Ne - Nie, ani.

strona: 692a

1: Nebrides - Skora ielenia albo farnia. Damarum seu ceruorum pelles

2: Nebula - Mgla.

3: Nebulones, et Tenebriones - Niecznotowie, lotrzikowie.

4: Nebulofus, Nebulis tectus, nebulis et nubibus plenus, tepidus, et frequentibus nebularum humoribus conspersus - Mgliafti, czieni.

5: Nec, et Neque - Ani tez.

strona: 692b

1: Necesse, fiue necessum, [...] vi aliqua cogente fieri opus est - Potrzeba iest.

2: Necessitas, Vis - Potrzeba.

3: Necessitudo, [...] coniunctio quaedam affinitatis, vel sanguinis, vel etiam meritorum - Sprzyacielenie, spowinnowacenie.

4: Necessarius, [...] illud, quod omnino fieri necesse est - Potrzebni.

5: Necessarii, [...] cognati, vel affines, vel amici, et hi quibus vti familiariter solemus - Powinowaczi.

6: Necefsarie, et Neceffario - Potrzebnie.

7: Neco, Interimo vel interficio - Zabyćam.

strona: [693]a

1: Necromantia, Diuinatio, quae fit euocatis ad fua cadauera fpiritibus - Wiefzczba zaclinaniã vmarłych.

2: Nectar - Napoi bogow niebieskich, zmiffioni od poetow. Deorum [...] potionem fignificat.

3: Necto, ligo, iungo - Tkam, zwięzuie.

4: Necubi, Ne alicubi, in nullo loco - Nigdzei.

5: Necunde, Ne ex aliquo loco - Znikãd.

6: Necya - Swietło na pamiãtkie umarłego. [...] mortuaria, [...] mortuorum feftum

7: Nicydalus - Iedwabni robãk.

8: Nedum, [...] Non folum - Nietilko.

strona: [693]b

1: Nefandus, Quod non eft fandum: [...] quod ne fari quidem liceat, infandus, execrabilis - Złoſliwi, rzecz tak fprofna ktorã y mianowac framota, fprofni y niecznotliwi.

2: Nefas, Impium facinus et execrabile, quafi non fas - Niefłufznie Sromotã.

3: Nefarii, Scelefti, facrilegi - Pełni niecznoti, niegodni y mianowaniã.

4: Nefrendes - Od ciczka odſadzene, profieta. [...] porci, qui nomine lactentis amiſfo, nondum fabam frendere poſſunt

5: Negligo, Contemno, fperno, quafi ne legendo quidem dignum iudico - Zaniemdbuię.

6: Negligentia, Incuria et indiligentia - Zaniemdbanie.

7: Neglectus, Pro contemptu - Wzgarda.

8: Negligenter - Niedbalie. [...] Per contemptum.

9: Nego, [...] Renuo, inficias eo - Prześie, kłamam.

strona: [694]a

1: Negatio, recufatio - Odmowa, zaprzemie.

2: Negatiuus, et negatorius, Quod negat - Zapieraiãci fie.

3: Negatus - Odmowioni.

4: Negans - Zapieraiãci fie, kłamaiãci.

5: Negotium, Occupatio, munus, opus - Sprawa, zatrudnienie.

6: Negotior, Negotia gero, et mercaturae operam do - Przekupuję, kupczę.

7: Negotiator, Praefectus negotiationis - Przełożoni nad kupiami.

strona: [694]b

1: Negotiatio - Kupiechtwo.

2: Negotiosus, Quod est negotiis plenum - Sprawami obciążeni, zatrudnieni.

3: Negotialis, Ad negotium pertinens - Do sprawy przynależący.

4: Nemo - Nikt.

5: Nempe - Toczyż.

strona: [695]a

1: Nemus - Gaj. [...] fylua voluptatis causa comparata, et plena amoenitatis

2: Nemorosus, Nemoribus abundans - Pełni drzewa.

3: Nemorensis, Quod ex nemore est, aut quod in nemore natum est - Leśni.

4: Nemoralis, Quod est in nemore - Gaiowi.

5: Nemoriuagus, Quod in nemore vagatur - Polecie biegający, wlecie chowani.

6: Neo, [...] filum torqueo - Przędę.

7: Neogamus - Zenich, pan młodi. Qui recens vxorem duxit.

8: Neomenia, [...] Nouilunium, vel prima dies lunae, aut mensis - Now.

9: Neotericus, Recens - Nowi, świezi.

10: Nepa, [...] Scorpius - Scorpion.

strona: [695]b

1: Nephalia - Trzeźwią biefiada. Sobriorum festa

2: Nepos, Qui ex filio filiave natus est - Od mego dziecięcia dziecie, wnuk. ¶[...] nepotes, Pofteri - Potomkowie.

3: Nepotor, Luxuriofe et prodige uiuo - Rozpułtnie żyę.

4: Neptis, Qui [lege: Quae] est filio, filiave nata - Wnuczka.

5: Nequam, [...] significabat hominem nullius pretij - Niecznota.

strona: [696]a

1: Nequiter, Luxuriofe, intemperanter, profufe - Rozpułtnie.

2: Nequitia, Improbilas, malitia, denique vitium omnia caetera in fe complectens - Rozpułtność, złość.

- 3: Nequando, Ne vlllo tempore - Nigdi.
4: Nequaquam, [...] Non, vel nullo modo - **Zadnin [!]** ſpoffobem.
5: Nequicquam, Non, nullo modo - Nie. Nequicquam [...] fruſtra - Prozno.
6: Nequis - Nikt, żaden. [...] Ne aliquis
7: Nequid nimis - Pod miarą, niech nie ledzie nazbit.

strona: [696]b

- 1: Neruus - Zeła którą czuiemi y ruchami fie.
2: Neruulus - Zełka wicziagnioną.
3: Neruiae, [...] fides, fiue chordae muſicorum inſtrumentorum - Stroni.
4: Neruosus, Quod multos habet neruos - Zełowati, moczni.
5: Neruositas - Sieła, mocz.
6: Neruiceus, Quod eſt ex neruo - Zelowati.
7: Neruicus, [...] qui neruis laborat - **Hazełi [!]** boleiąci.
8: Neſcio, Ignoro, me fugit, me praeterit - Niewiem.

strona: [697]a

- 1: Neſcius, Ignarus, qui aliquid neſcit, fiue ignorat - **Niewia domi [!]** .
2: Neſotrophion - Sąd katczy. Locus vbi anates clauſae aluntur et paſcuntur.
3: Neu, Neve - Abi nie,
4: Neuris - Pſie wiſnie, moſzenki. [...] alij ſolanum, alij veſicariam appellant.

strona: [697]b

- 1: Neuter - Ani ten ani ow, Zaden ſtich dwu.
2: Neutro, [...] nec ad vnam partem, nec ad aliam - Ani natę ani naowę ſtronę.
3: Neutralis - Zadnemu **nieprzi ległi [!]** .
4: Neutiquam, Nequaquam, vel nullo modo - Zadnim ſpoſobem.
5: Nex, [...] mors, quae ferro, aut alia vi fit, violenta mors - Smierc.

strona: [698]a

- 1: Niceteria, [...] praemia relata ex victoria - Godowanie y podarki pozwiczięſtwie.
2: Nicto, Ad canes pertinet, quum ſentiunt odorem leporum ſeu perdicum - Śliaduię.
Zawietrzełem.
3: Nicto, [...] oculis ſignum dare, altero vel vtroque clauſo - Oczima **vrmgãm [!]** .

strona: [698]b

- 1: Nictatio, Oculorum conclusio, et apertio - Mruganie.
- 2: Nideo, Renideo [...], Resplendo, Splendo - llnę sie.
- 3: Nidus, Auium domicilium - Gniazdo.
- 4: Nidulus, Paruus nidus - Gniazdeczko.
- 5: Nidifico, Nidum facio - Gniazdo czynie.
- 6: Nidor - Zapach zprzipalenia.
- 7: Nigella - Czarnucha.
- 8: Niger, Nigri coloris, ater - Czarni.
- 9: Nigellus, Subniger - Czarnawi.
- 10: Nigredo, et Nigrities, et Nigritia, Color niger - Czarnosc.
- 11: Nigreo, Niger fum, [...] nigrefco, niger fio - Czernie.
- 12: Nigro, Nigrum reddo, denigro - Oczerniam.
- 13: Nigror, Nigredo, nigritudo - Czarnosc.
- 14: Nigrefacio - Czernie.

strona: [699]a

- 1: Nigrico, Parum nigrefco - Czernie sie.
- 2: Nihilum - Nicz.
- 3: Nihildum, Nondum, vel nihil adhuc - Iefzczenicz.
- 4: Nihilifacio, Nihil aestimo - Nicz sobie niewaze.
- 5: Nihilominus, Non minus - Niemieci.
- 6: Nil, [...] Nihil - Nic.
- 7: Nimbus, Repentina et praeceps pluuias, imber - Deszcz nawalni.
- 8: Nimbosus, Nibum inducens, vel imbri et ventis obnoxius et infestus, pluuiosus - Niepogodni.
- 9: Nimirum, sine dubio, certe, videlicet, nempe - Toczcz, Zaprawde.

strona: [699]b

- 1: Nimis, Plus aequo, plus fatis - Nazbit.
- 2: Nimium, Nimis multum - Zbitnie.
- 3: Nimiopere - Barzo wielie.

- 4: Nimie, Nimis, ſupra modum, [...] valde - **Niezniernie** [!] .
- 5: Nimius, Quod modum excedit, nimis magnus - Niezmierni, Nazbit.
- 6: Nimietas, Superfluitas - Zbitek.
- 7: Ningo, vel Ninguo, Niue pluere - Snieg puſzczam.
- 8: Ninguidus, Niuofus, vel niue abundans - Snieżni.

strona: [700]a

- 1: Niteo, Splendidus, cultus, politus ſum - łne fie.
- 2: Nitens, Micans, ſplendens, cultus et ornatus - łnienię.
- 3: Niteſco, Nitidum fieri - **łnieuę** [!] fie, Bieleię.
- 4: Nitor, Splendor - Glancz, łnienię.
- 5: Nitidus, Splendidus, clarus, lucens - łniąci fie, Swiatłi.
- 6: Nitido, Nitidum facio - łniąco czinię.
- 7: Nitella, [...] res quae leuigat ſordes, et expolit - Rzecz ta którą chędoży zmazę.
- 8: Nitedula, Muris exigui genus [...], alij vermum eſſe putant nocte lucentem, quae etiam dicitur noctiluca - Złotnik, Myłzka mała.
- 9: Nitor, Conari ſub onere - Pracą podeimuię. Vłiełuię.
- 10: Nixus, Innixus, vel incumbens, fultus, fuſtentatus - Podparti.

strona: [700]b

- 1: Nixus, Parturientium labor - Vłie łowanie, praca przy porodzeniu.
- 2: Nittum [*lege*: Nitrum] - Salietra. [...] eo quod abluendi purgandique habeant facultatem
- 3: Nitroſus - Salietrowego ſmaku. Quod nitrum habet, vel nitri ſaporem.
- 4: Nix - Snieg.
- 5: Niualis, Quod ad niuem pertinet - Snieżni.
- 6: Niuarius, vt Niuarium colum - Cedziworek łnieżni.
- 7: Niuatus, Quod eſt niue refrigeratum - Sniegiem oziebioni.
- 8: Niuueus, Quod eſt ex niue - Sniegowi.
- 9: Niuoſus, Niue abundans - Sniegu pełni.

strona: 701a

- 1: No - Płiuam.
- 2: Nato, No - Vłtawnie płiuam.

- 3: Natatus, Ipse natandi actus - Pływanię.
- 4: Natabula - Miejsce gdzie pływają.
- 5: Natator - Pływacz.
- 6: Natatilis, Qui natat, vel natare potest - Pływaici [!] .
- 7: Natatile, Locus vbi natant pisces, aut anates, et familia - Pływalia.
- 8: Nobilis, Illustis. clarus, ceber, quasi notabilis, [...] dignus - Zaczni, Sliachetnich spraw.
- 9: Nobilitas, Generis, vel alterius rei excellentia et dignitas - Sliachectwo. Zaczność.
- 10: Nobilito, Nobilem reddo, honore augeo, dignitatem addo, decoro, honesto - Zdobie, Sliachcę.

strona: 701b

- 1: Nobiliter, Infigniter, et decore - Sliachetnię.
- 2: Noceo, Obsum, aut damnum, aut iniuriam alicui infero - Szkodzę.
- 3: Nocens, Qui iniuriam aut maleficium committit, aut qui alteri nocuit, damnumve intulit - Szkodząci.
- 4: Nocenter - Szkodliwie.
- 5: Nocus, Qui nocet - Szkodliwi.
- 6: Noctua, Auis a temporibus noctis dicta - Sowa.
- 7: Nodus, Vinculum, ligatura - Knot, węzeł.
- 8: Nodulus - Knoczik.
- 9: Nodosus, Quod multos habet nodos - Knotowati, wezłowati.
- 10: Nodo, Nodos facio, ligo in nodos - Wezli czynię.

strona: 702a

- 1: Nolo - Niechcę.
- 2: Nomen - Imię. [...] nouimen

strona: 702b

- 1: Nomino, Appello, nomen impono, nomen indo - Mianuję, Miono daię.
- 2: Nominatus, [...] pro celebri - Sławni
- 3: Nominatim, Per singulorum nomina - Mianowicie.
- 4: Nominatio - Mianowanie.
- 5: Nominato [lege: Nominato] - Wstawnie mianuję.

6: Nomenclator, qui memoriter vnumquemque nominatim vocare, et nomina omnium de memoria subiicere potest - Ten ktori na pamieć [!] każ dego [!] może mianowac.

7: Nomenclatio, et Nomenclatura, Pro nuncupatione et nominatione - Mianowanie.

strona: 703a

1: Nomothetae - Praw wfta-wci. [...] legiferi

2: Non - Nie.

3: Nondum - Iefzczenicz. [...] Nec dum, neque dum, nihil dum, etiam nunc, non.

4: NORICVM - Baworską żemia.

5: Norma - Miara czefielską. Fabrorum instrumentum, quo omnia dirigunt, metiunturque, [...] Regula

6: Normalis, Ad normam factus - wmiarę wftawioni.

strona: 703b

1: Nos - Mij.

2: Nofter - Nafz.

3: Noftas, [...] e nofta gente, vel patria - Nafziniecz.

4: Noſco, [...] Gnoſco, [...] Notum, et cognitum habeo, notitiam alicuius habeo - Znam.

5: Notus, Cognitus, perſpectus, exploratus - Znaiomi.

6: Notio, Cognitio, demonſtratio, manifeſtatio - Znaiomofcz.

7: Notitia, Cognitio - wiadomofcz.

8: Noteo, [...] Noteſco, notus fio - Znaiomimſie ſtaię.

9: Notifico, Notum facio - Oznaimuię.

10: Noſcito - Poznawam.

11: Noſcitabundus - Poznawaięci.

12: Notorius, manifeſtus - wiadiomi [!] znaiomi.

13: Noſocomion, Hoſpitiuſ aegrotantium pauperum, locus in quo recipiuntur et aluntur pauperes aegroti - Szpital.

strona: [704]a

1: Nota, Cuiuſcunque rei ſignum - Znak.

2: Notabilis, Qui notari, hoc eſt conſiderari debet et noſci - Znakomi.

3: Notabiliter - Znaiomie.

4: Notarius, Scriba publicus, ſeruus publicus, qui acta in iudicio, vel extra iudicium notis, vel literis excipit - Piſſarz.

5: Noto, [...] animaduertere - Bącę, Znacę.

6: Notatus, Scriptus, item celebris - Poznaczoni.

7: Notatio, Animaduertio, [...] Nota - Poznaczenie.

8: Nothus, [...] qui ex vxore non legitima natus eſt - Bękart.

strona: 708b zam. 704b

1: NOTVS - Wiatr **polvdniowi** [!] . Ventus Meridionalis

2: Nouacula, Culter raforius, culter tonforius - Brzita.

3: Noualis - Nowinna wikopana, odłog. [...] eſſe terram proſciſſam, quae anno ceſſat.

4: Nouem - Dziewięć.

5: Nouenarius - Dziewiecz wfobie zamikajęci.

6: Nouendum, Nouem dierum ſpatium - Dziewiecz dni długi.

7: Nonagies - Dziewietnaſcie.

8: Noningenti - Dzewiecz ſet. [...] Nongenti

9: Nouerca, [...] quam pater meus poſt meae matris obitum, nouam vxorem ducit - Macocha.

10: Nouercalis - Macoſzi. Quod nouercae proprium eſt

strona: 705a

1: Nouus, [...] recens, et quod nuper factum eſt, vel coeptum - Nowi.

2: Noue, et Nouiter - Nowo.

3: Nouiſſimus, Vltimus, poſtremus - Oſtatni.

4: Nouiſſime, Poſtremo - Oſtatnie.

5: Nouitas - Nowoſcz.

6: Nouitiuſ, Quod eſt nouum - Nowi, nowęk.

7: Nouo, Nouum facio, innouo, inuento - Odnawiam.

8: Nouatus - Odnowioni.

9: Nouatio - Odnowienie.

10: Nouelluſ - Nowiuchni.

11: Nouello, [...] nouas vites pangere - Nowoſzczenie.

12: Nouelletum, Vineae ex nouellis vitibus confita - Nowimi pniami oſadzenie.

13: Nox - Noc.

strona: 705b

1: Noctu, Pro nocte - W noci.

2: Nocturnus, Quod est noctis - Noczni.

3: Noctifer, Perpetuum epitheton [...] stellae vespertinae, quam Hesperum siue Vesperum appellamus - Noczną gwiazda.

4: Noctiluca, [...] luna quae noctu lucet - Noczną poświata od mieściaca, miesiacz.

5: Noctescere, [...] obtenebrari - Czmiiec.

6: Noctiuagus, Qui nocte vagatur - W noci biegaiący.

7: Noxa, delictum, siue culpa - Winna.

8: Noxia, Culpa - Wifępek, złośc.

9: Noxius, Quod nocet - Szkodliwi.

strona: 706a

1: Nubes - Obłoki. [...] vapor humidus, in sublimē elatus e terra per aëstum: siue aër in liquorem coactus

2: Nubecula, Parua nubes - Obłoczek.

3: Nubifer, Nubes ferens - Obłoczifci.

4: Nubifugus, Qui nubes fugat - Obłok zapędzaiący.

5: Nubigena, Ex nube genitus - Zobłokow vrodzoni.

6: Nubilus, Fulcum, nubibus tectum - Cziemni.

7: Nubilo, Nubilum fieri, nubibus obfcurari - Zaczmiiewam.

8: [N]ubilosus, Quod est nubibus plenum - Cziemni.

9: Nubo, Velo, operio, tego, obnubo - Nakriwam. Nubere [...] Viro tradi - Ide zamąż.

strona: 706b

1: Nuptus, In matrimonio collocatus - Ozenioni.

2: Nuptus, Nuptae maritus - Oblubieniec, młodipąn [!].

3: Nupta, Quae nupfit - Oblubienica, młoda pani.

4: Nuptus, Pro ipso nubendi actu - Za mążwidanie [!].

5: Nubilus, Quae est apta et matura viro, viripotens - Meza możną.

6: Nupturio, Nubere cupio - Leza požadam.

7: Nuptiae, Matrimonium, coniunctio maris et foeminae omnis vitae confortium continens
- Wefselie, fwadzba.

8: Nuptialis, Quod ad nuptias pertinet - Wefselni.

9: Nudiuftertius - Przed **wczoraifzkien [!]** .

10: Nudus, Quod est sine tegmine, apertus, intectus - Nagi, goli.

strona: 707a

1: Nuditas, Simplicitas - Nagofcz.

2: Nudo, Nudum facio, detego, aperio, nudum constituo - Odkrywam.

3: Nugae - Pliotki, frafzki. [...] res nullius pretij, aut fermones leuium rerum ac nullius ponderis

4: Nugax, et Nugator, Qui meras nugas loquitur, nugigerulus - Pliotka, zwacz.

5: Nugigerulus, Qui vana nuntiat, qui nugas circumfert - Pliotki roznoŝzaci.

6: Nugiuendus, [...] qui aliquid mulieribus venderet - łatkowi kramarz, przekupien.

7: Nugor, Vana loquor et nugas ago - Prozno a lied a co plotę.

8: Nugator, Qui meras nugas loquitur - Pliotka.

9: Nugatorius, Nugalis, leuis, inanis, inutilis, nullius momenti et ponderis - Pełni lied a pliotek.

10: Nugamenta - Kliatki, blazenstwo.

11: Nullus - Zaden.

12: Nullibi, [...] in nullo loco - Nigdzei.

13: Nullufdum, [...] nullus in hunc diem, nullus adhuc - **Iefzceżaden [!]** .

14: Num - Takli ieft.

strona: 707b

1: Numella, [...] vinculi genus [...], quo canes solent alligari - Sfora.

2: Numen, [...] nutus, voluntas et potestas Dei - Boską mocz albo wolię.

3: Numerus, [...] collectio vnitate - Liczba.

strona: 708a

strona: 708b

1: Numerosus, Quod magno constat numero, magnus, multus, innumerus - Wielgiei liczbi.

2: Numerose, Sonore et per numeros, hoc est per mensuras siue dimensiones muficas -

Wtaktwnotę [!] .

- 3: Numerale, Quod ad numerum pertinet - Do liczbi przinalezaci.
- 4: Numerabilis, Quod numerari poteft - łatwi do liczenia.
- 5: Numero, Supputo, per numeros recenseo, vel colligo et metior - Liczę.
- 6: Numerato - Przez liczbę.
- 7: Numus, Moneta, numifma - Moneta, pieniądze.

strona: 709a

- 1: Numulus, Paruus numus - Pieniążek.
- 2: Numifma, vel Nomifma - Moneta.
- 3: Numatus, Qui numis abundat - Pienieźni.
- 4: Numatio, Numorum abundantia et affluentia - wpieniądze bogactwo.
- 5: Numarius, Quod ad numos pertinet - Do pieniedzi przinalezaci.
- 6: Numarius, Qui numis deditus est - Pieniędzám poddani.
- 7: Numularius - Moneti przemieniacz wekłliarz. [...] quem nos Campforem vocamus, qui scilicet pecuniae permutationem exercet.
- 8: Numularia - Pienieźnik, gęśipolei. [...] lunariam minorem vocat
- 9: Nunc, [...] Nuncc nuper, pro Non ita pridem - Teraz.
- 10: Nuncius, Nuntius, Qui nuntiat - Pośseł.
- 11: Nuncium, Pro re quae nuntiatur - Pośsełstwo.

strona: 709b

- 1: Nuntia - Pośsełstwa.
- 2: Nuncio, vel potius Nuntio, Moneo, significo - Oznamiam.
- 3: Nunciatio, Ipse denuntiandi actus - Oznamienie.
- 4: Nuncupo, Nomino, appello, voco - Mianuię.
- 5: Nundinae - Iarmark, targ.
- 6: Nundinalis, Quod pertinet ad nundinas - Iarmarkowi, targowi.
- 7: Nundinor, Palam vendo, publico mercatu diftraho - Iawnieprzedaie [!], kupczę.
- 8: Nundinatio, Ipse nundinandi actus - Kupiechtwo, przedawanie.
- 9: Nundinator, Qui nundinas frequentat - Poiermarkoch iezdzeni.
- 10: Nundinarius, Quod ad nundinas pertinet, vel quod nundinis deputatum est - Do iermarku, przinalezaci.

strona: 710a

- 1: Nunquam, Nullo tempore - Nigdi.
- 2: Nunquamnon, Semper, omni tempore - Zawdi.
- 3: Nunquis, Num aliquis - Ieftlikto.
- 4: Nuper, Non longo ante tempore, superioribus diebus - Niedawno.
- 5: Nuperus, Quod recens est, quod nuper fuit - Niedawni.
- 6: Nurus, Filij vxor - *Megofina* [!] żona, świekra.
- 7: Nusquam, In nullo loco - *Nigdzei* [!] .
- 8: Nusquamnon, vbique, Nonnusquam, alicubi - Włzędzie.
- 9: Nuto, [...] frequenti capitis inclinatione aliquid significo - Skiwam.
- 10: Nutrio, Educo, alo - Ziwie.
- 11: Nutritus, Nutrimentum - Ziwienię.
- 12: Nutrico, Nutrio - Wichowuię, odziwiam.
- 13: Nutricor, Nutrico, alo - Ziwię,
- 14: Nutricatio, Educatio - Wiziwienie, wichowanie.
- 15: Nutritius, Qui nutrit, siue qui curam habet infantium, et adultorum, vt uiuant - Obziwiaz.
- 16: Nutritius - Do ziwności przyległi.

strona: 710b

- 1: Nutritor, Qui nutrit - Tenktori wiziwią, karmi.
- 2: Nutrix, Quae nutrit - Mamka.
- 3: Nutricula - Mameczka.
- 4: Nutritia, Merces nutricis - Mamczina zapłata.
- 5: Nutrimentum, Alimentum, [...] quicquid substantiam nostram augere potest - Obziwienie.
- 6: Nux - Orzech.
- 7: Nuceus, Quod est ex nuce - *Orzechowi* [!] .
- 8: Nucula, Minuta nux - Orzełek.
- 9: Nucleus, Quod tenerum in nuce includitur - Iądrko.
- 10: Nyctilops - Nafiezrął. [...] Nyctegretum

strona: [711]a

- 1: Nympha, [...] sponfa - Oblubienca, młoda pani.

2: Nymphaeum, Lauacrum, vel balneum - Kapiel, łaźnią.

3: Nymphaea - Grzibienie, wodna lilia.

strona: [711]b

[...] Heracleon

strona: [711]a

O

1: Ob, [...] propter - Dlia, prze.

strona: [711]b

1: Obaeratus, AEre alieno obftrictus, aere alieno oppreffus - Zadłużoni.

2: Obambulo, Deambulo, huc illuc ambulo - przechodzę fie.

3: Obambulatio, Deambulatio, inambulatio - Przechaczka.

4: Obarefco, Circunquaque arefco - Obficham.

5: Obarmo, Armis tego, armo - Zbroią nakriwam.

strona: [712]a

1: Obaro, Circum aro, vel arando excolo - Wkoło orzę.

2: Obater, quodammodo ater, et veluti fubater - Prziczernieifzim.

3: Obba, Poculi genus, vel ligneum, vel ex fpartho - Putnia, czałfa.

4: Obbibo, Bibo - Pyę.

5: Obbruteo, Obftupearo - Zdumiałemfie.

6: Obbrutefco, Brutum fieri, rationem amittere - Tracę rozum.

7: Obcaeco, Occaeco, Caeco, videndi fenfum adimo - Zafliepiam.

8: Obdo, [...] Oppono - Zapieram.

9: Obdormio, Dormio - Zafipiam.

10: Obduco, Operio, tego - **O kriw am [!]** .

11: Obductio, Tectio, inuolutio - Okriczę.

12: Obdulcefco, Dulcefco, dulcis fio - Słodczeię.

13: Obdureo, [...] Obdurefco, durior fio - Twardzeię.

14: Obduro, [...] Durum reddo - Zatwardziwam.

strona: [712]b

1: Obedio, Obtempero, pareo, morem gero, moriger fum - Posłufzni ieftem.

- 2: Obediens - Posłuszni.
- 3: Obedientia, Obfecundatio - Posłuzenstwo.
- 4: Obedienter, Obsequenter - Posłufnie.
- 5: Obedo, Confumo, quafi circumedo - Obiaduję.
- 6: Obesus, [...] pro vberi et craffo - Miążzi.
- 7: Obefo, impinguo, faturo, fagino - Okarmuję.
- 8: Obesitas, Pinguedo, vel ipfe obeforum ftatus, fiue habitus - Tłuftoszcz, miążzosc.
- 9: Obelus, Veru fiue veruculum - Rozen.
- 10: Obelifcus - Kamien wifoki czworograniasti, na wierchu wŝpicę wikowani. [...] faxum ingens, in figuram metae cuiufdam, fenfim a proceritate in excellum confurgens
- 11: Obeo, [...] adeo - Wtępuję.
- 12: Obire mortem, [...] adire mortem - Vmieram.
- 13: Obitus - Wchod do ŝmierzi.
- 14: Obitus, Mors, interitus -

strona: [713]a

Smierz odchod.

- 1: Obequito, Circumequito - Obiezdżam.
- 2: Oberro, Circumerro - Tułam ŝie.
- 3: Obefco, quafi efca farcio - Okarmiām.
- 4: Obex, obftaculum, peffulum, vel quoduis impedimentum - Zapora.
- 5: Obfirmo, Firmum propofitum et fixum in animo habeo, et quafi obftinate in re aliqua perfifto - Zafadzżam ŝie.
- 6: Obfirmatus - Zafadzżoni, zakamiałi.
- 7: Obfirmate, Pertinaciter - Zakamialie.
- 8: Obhaereo, Adhaereo - Obwieżżam ŝie.
- 9: Obiaceo, Circum aut contra iaceo, fiue obŝto - Na drodze liężę, zaliegłem.
- 10: Obiicio, Ante iacio, ante pono, porrigo, offero - Zarzucām, zakładam.

strona: [713]b

- 1: Obiectus, Oppofitus - Załozoni.
- 2: Obiectus, Oppofitio, obiectio - Przegrodzenie.

- 3: Obiectum, [...] quod sensu aliquo percipitur - Smisłem obaczenie.
- 4: Obiecto, Frequenter obiicio, oppono, imputo, exprobro - Zamiatuję.
- 5: Obiter, In transitu, extra propositum - wprzeiſczu, zwierchu.
- 6: Obinanis, Inanis et vacuus - Czczij, prozni.
- 7: Obiratus, Iratus - Gniewani.
- 8: Obiurgo, Arguo, reprehendo, inculso, increpo - Rozsłowi karze, ſtrofuję.
- 9: Obiurgatio, Castigatio, reprehensio - Słowi karanie.
- 10: Obiurgator, Qui alterum obiurgat - Ten ktori oftrimisłowi kares [!].
- 11: Obiurgatorius, Quod ad obiurgationem pertinet - Ten ktori do karania przinalezi.
- 12: Oblaedo, Laedo - Obrazam.
- 13: Oblanguo, Languo - Osłabiałem.
- 14: Oblatro, Circum aut contra latrare - Odſzczekuję.

strona: [714]a

- 1: Oblecto, Recreo, delecto, laetifico - Obwefſela^m.
- 2: Oblectatio, Delectatio, recreatio - Obwefſelenię.
- 3: Oblido, [...] laedo, suffoco, neco - Vduſzãm.
- 4: Obligo, Circunligo, astringo, constringo - Obwięzuję.
- 5: Obligatio - Obwiąſka.
- 6: Obligurio, Multa auide confumo, voluptatem et ſuauitatem ex eduliorum immoderato vſu capio, dilapido, profundo, abligurio - Przeiadãm, trawie.
- 7: Oblimo, Limo obduco, ſiue limo repleo - Obliepiãm.
- 8: Oblinio, Circum linio - Obmazuję.
- 9: Oblino, Circum lino - Wkoło maze.
- 10: Oblitus, Circunlitus, et circunquaque foedatus - Omazani.

strona: [714]b

- 1: Obliquus, Non rectus, indirectus - Krziwi.
- 2: Obliquitas - Nakrzywienię.
- 3: Oblique - Krziwo.
- 4: Obliquo, Curuum facio - Nakrzywiam.

- 5: Oblitero, Aboleo, obſcurum facio, deleo, vel in obliuionem duco - Zamazuię, zapamiętiwam.
- 6: Obliteſco, Obliteo, Abſcondor, fiue deliteſco - Zapadam, vkriwam fie.
- 7: Obluiſcor, Memoriam rei alicuius amitto, non recordor, ex memoria depono - Zapamietuię.
- 8: Oblitus - Zapamiętani.
- 9: Obliuio, [...] memoriae defectus, fiue imbecillitas - Zapamiętanię.
- 10: Obluiſus, [...] is qui cito obliuiſcitur - Zapamiętliwi.
- 11: Obloco, Loco, abloco - Naimuię.
- 12: Oblongus, Longus - Przidłużzim.
- 13: Obloquor, Obturbo, obſtrepo, fermonem alicuius interpello, contradico - Odmarkaczam, odmawiam.
- 14: Obloquutores, Maledici, detractores - Cziktorki vwłaczaią, obmowczi.
- 15: Obluctor, Contra luctor, aut vehementius contra aliquid nitor - Zaſtawiam fie.

strona: 715a

- 1: Obludo, Ludo, vel cum aliquo ludo - Zartem oddaię, **odegriwan [!]** .
- 2: Obmolior, Facta mole obſtruo, vel molem obiicio - Przecziwko ſtawiam.
- 3: Obmurmuro, Contra murmuro - Odmarkotuię.
- 4: Obmureſco, quaſi mutus fio - Oniemiałem, mowem vtracziel.
- 5: Obniger, Niger, vel ſubniger, aut [...] admodum niger - Czarnawi.
- 6: Obnitor, Contra nitor, obluctor - zaſtawiam fie.
- 7: Obnixo, Cum conatu, enixe, totis viribus - Zuſiełowanim, Tego.
- 8: Obnoxius - winni, podległi. [...] noxia, fiue noxa circumdatus, vel quaſi ob noxiam, fiue noxam notatus, et poenae addictus.
- 9: Obnubilo, [...] quaſi caligine quadam, et nubilo obtenebrare, hoc eſt obſcurum facere, et quaſi nubibus implere - Zaczmięwam.
- 10: Obnubilus - Cziemni. [...] Obnubila loca [...] obſcura, et tenebris obſita
- 11: Obnubo, Abſcondo, tego - Okriwam.
- 12: Obnuntio, Mali aliquid nuntio - Zła nowine **zwiaſtu ię [!]** op- [!]

strona: 715b

wiedam [!] .

- 1: Obnuntiatio - Opowiedz zwiastowanie nieczto złego.
- 2: Oboleo, Male oleo, et grauem odorem reddo, molestum odorem iniicio - Czuchnę, śmierdze.
- 3: Oborior, Orior, erumpo, adnaſcor, ſubnaſcorve - Powſtawam.
- 4: Obrepto, Latenter, et tacite aduenio, ſicut et Surrepto - Pomału y czicho liezę.
- 5: Obreptio, Latens et fallax aditio - Cziche wkradnienie.
- 6: Obretio, [...] reti aliquem circundo, aut reti implico - wſiec łapam.
- 7: Obrigeo, Rigore indureſco, rigidus fio - Odzimna drewnieję.
- 8: Obrizum, ſiue obryzum - Złoto przecziſzczone.
- 9: Obrodo, Circumrodo - Ogładzământ, ogrzizuię.
- 10: Obrogo, Quali obloquor, atque alterius ſermonem moleſte impedio - Odmawiam, odmarkotuię.
- 11: Obrumpo, [...] rumpo - Odłamuię.

strona: 716a

- 1: Obruo, Infodio, terra, lapidibus, aliave re operio - Przirzucământ, okriwământ.
- 2: Obsaeuio, [...] ſaeuio, ſiue in alium ſaeuio - Srozefię nad inim.
- 3: Obsaturo, [...] ſatietatem et quodammodo [*lege: quoddammodo*] ſatidium rei alicuius inducere - Obrzedzam, oſskliwo czinie.
- 4: Obſcoeno, [...] obſcoenum, id eſt malum omen affero - Szpetna nowinne przinoſzę.
- 5: Obſcoenus, ¶ [...] obſcoenum [...] inauſpicatum - Nieſzczefni, ¶ Obſcoenus [...] turpe et immundum - Pluſwi, ſprogani [!] .
- 6: Obſcoene, Impure - Plugawie.
- 7: Obſcoenitas, Impuritas - Plugawtwo.
- 8: Obſcurus, Latens, abſconditus et ſine lumine - Cziemni.
- 9: Obſcure - Cziemno, zamotanię. [...] diſſimulanter
- 10: Obſcuritas, Opacitas, tenebrae - Cziemnoſc.
- 11: Obſcuro, Supprimo et obſcurum reddo - Zaczmiwam.

strona: 716b

- 1: Obſcuratio - Zaczmienie.

- 2: Obsecro, Per sacra rogo, obtestor, precor - Przez czoswietego albo wielkiego proffe.
- 3: Obsecratio - Serdeczna prozba.
- 4: Obsecundo, [...] Obsequor, obedio, ad alterius nutum omnia facio - Posłufzni iestem.
- 5: Obsepio, Sepibus circundo - Płotem ogradzam.
- 6: Obsequor, Alterius voluntati morem gero, inferuio - Vśluchiwam, **posłufznieftem** [!].
- 7: Obsequens, Obediens - Posłufzni.
- 8: Obsequenter, Obedienter - Posłufznie.
- 9: Obsequium, Miniſterium, reuerentia quum quis id fequitur et facit quod alteri placet - Posługa.
- 10: Obsequela, Morigeratio - Posłuffenſtwo.
- 11: Obsequiosus, Qui facile obsequitur - Posłufzni.
- 12: Obsequibilis, Qui obsequitur - Posługę cziniąci.
- 13: Obsero, Confero - Pofiewąm.
- 14: Obsitus, Inuolutus, tectus, obductus - Nakriti, powleczeni.
- 15: Obsero, Occludo, veluti fera imposita -

strona: [717]a

Zamikam.

- 1: Obseruo, Oculis mentis et corporis seruo, ſpecular, cuſtodio, noto - wibaczam pilnuię.
- 2: Obseruans - Wpocziwofczi maięci.
- 3: Obseruatus, Obseruatio - Przipatrzenie, dozrzenieę.
- 4: Obseruatio, Animaduertio, attentio - Pilnowanie, vsługa.
- 5: Obseruantia, [...] reuerentia, honos - Pozziwofczi wirzadzanie.
- 6: Obseruabilis, Qui idoneus est vt obseruetur, vel veneretur - Pocziwofczi godni
- 7: Obsido, et obfideo - Obliegłem.
- 8: Obsidor, infidias facio - Strzegę na kogo.
- 9: Obsessi, [...] qui in loco aliquo ab hostibus cincti sunt, vt egredi non possint - Obliazeni.
- 10: Obsidium, et Obsidio, et Obsessio - Oblięzenie.

strona: [717]b

- 1: Obsessor, Qui obsidet - Ten ktori oblieg.
- 2: Obsidiae, Infidiae - **Traiemną** [!] zdrada załączka.

- 3: Obsidionalis - Do obliężenią przinalezaci.
- 4: Obses, Qui traditur imperio alicuius ea conditione, vt fi is qui obfidem dedit a fide recedat, recipienti fit potestas in corpus et vitam eius faeuiendi qui datus est obfes - Dani wa [.] zaftawe.
- 5: Obsigno, Signi impreffione occludo - Pieczec przikładam, pieczetuię.
- 6: Obsignatores - Pieczetarze. [...] testes, qui testamentum signis suis obfignabant.
- 7: Obsisto, Contra fito, obfto, repugno - Zaftawiam fie.
- 8: Obfolesco, [...] deficio, reiicio, inueterasco, defuesco - Starzeiefie, wichodze dlaftarofczy zzuiczaiu, zapomnaią mnie.
- 9: Obsoletus, In defuetudinem inductus, inueteratus - Zaftarzałi, wifzłi zzwiczaiu.
- 10: Obsolete - wotartich a ftarzałich szatach. [...] in fordibus [...] obfoletius uestitum
- 11: Obforbeo, Sorbeo - wifsarkuię.
- 12: Obfordeo, Sordidus fio, aut obfolesco - Smrodzeię.

strona: [718]a

- 1: Obstetrix, Quae parturientium curam habet - Baba przirodzeniu mamka.
- 2: Obstetrico, Parturientem adiuuo, siue obstetricis officium ago - Do porodzenią pomagam.
- 3: Obstino, Offirmo - Przi moim mniemaniu ftalietrwąm, załadzamfie.
- 4: Obstinatus, Offirmatus, aut perfeueratus, vt tenere possit - Vpornie ftoiaci przi fwim mniemaniu.
- 5: Obstinatio, Firmitas animi, pertinacia siue perfeuerantia - Vpor.
- 6: Obstinate, Firmiter - Vpornie.
- 7: Obstipo, Obiicere - Zatikam.
- 8: Obstipus, [...] cui collum riget, et in humerum caput est inclinatum - Krziwogłow.
- 9: Obfto, Contra fto, obfum, repugno - Zaftawiam fie, przekazam, przeciuiwo ftoię.
- 10: Obftaculum, Impedimentum - Przekaza.
- 11: Obftragulum, Operimentum - Deka, nakriczie.
- 12: Obftrepo, Contra aliquem ftrepitum facio, obloquor, contradico - Przeriwam rzecz zgiełkiem, mową fie przeciuię.
- 13: Obftigillo, Obfto, detraho alicui, repugno - Prze kazam, przeciuiwni ieftem.
- 14: Obfttingo, Deuincio, obligo, circumftingo, conftingo, adftingo - Zawiezuię.

strona: [718]b

- 1: Obſtrudo, Occludo, feu occulto, abſcondo, abdo - Zakrywam.
- 2: Obſtruo, Obſepio, occludo, et quali ſtrue quadam obſiſto - Zagradzãm, zaprawiam.
- 3: Obſtructio, Occultatio - Zagrodzenie, zakriczię.
- 4: Obſtupeo, et Obſtupeſco, Stupeo, attonitus fio, ſtupore percellor - Zdumiewam ſie.
- 5: Obſtupefacio, Animo conſterno, et ſtupidos ſenſus reddo - Zdumiało czynie.
- 6: Obſtupidus - Zdumiały, zaſtrafzoni.
- 7: Obſum, Noceo, quali ob, id eſt contra ſum - Szkodze, przekazam.
- 8: Obſuo - Obſziwãm. Circunſuere.
- 9: Obſurdeſco, Surdus fio, ſenſum audiendi amitto - Głuſzeię.
- 10: Obtego, Operio, et tego - **Nakeriwam [!]** .
- 11: Obtempero, Morem gero, pareo - Poſłuſzniem.
- 12: Obtemperatio - Poſłuſzenſtwo.
- 13: Obtendo, Ante aliquid, et contra tendo, oppono - Rozſzerzam, rozkładam.
- 14: Obtentus, pro Velo, operimento et praetextu - Zaſłona, wimowka.

strona: [719]a

- 1: Obtero, Contero, contundo, ſuffoco - Zczierãm.
- 2: Obtritus - Ztarcie.
- 3: Obteſtor, Precor, oro vehementius, imploro - **Zpoprz iſie ze nim [!]** proſze, barzo proſze.
- 4: Obteſtatio - wielka prozba.
- 5: Obtexo, Circuntexo - **wkrągnakrywam [!]** .
- 6: Obticeo, Taceo - włobię chowam, zamilczam.
- 7: Obticientia - Zamilczenie. [...] Reticentiam [...], Interruptionem appellant
- 8: Obtineo, Adipiſcor, vinco, quali contra teneo - Otrzymiwam, doſtaię.
- 9: Obtingit, Obuenit, euenit - Trafiełofie.
- 10: Obtorpeſco, Torpidus fio, et ſtupore quodam afficio, obſtupeſco, ſenſum mitto [lege: amitto] - Zdumiewãm ſie od leknienia.
- 11: Obtorqueo, Vehementer torqueo - Obcziskãm.
- 12: Obtortus - Okręzoni. obwiti.

13: Obtrecto - Wwłoczliwie mowie, omawiam, wwłaczam. [...] contra alienam ſententiam tractare ſeu maledicere

14: Obtrectati [*lege*: Obtrectatio], Vituperatio - Zawiſcz, omowa.

strona: [719]b

1: Obtrectator, Maledicus - Ten ktori ſławi drugiego wwłacza, omowcza.

2: Obrudo, Aduerſus alium trudo, obiicio - Za pierąm, zacziskam: item popicham.

3: Obrusus, Abditus, reconditus - Skriti.

4: Obtrunco, Occido, vulneribus conficio, quaſi corpus membris mutilatis truncum reddo - zabyam, item zczinąm.

5: Obtruncatio - Obcziecie.

6: Obtueor, Diligenter conſpicio - Piłnie [!] oględuię.

7: Obtutus, id eſt aſpectus - wſgłiąd, weirzenię.

8: Obtundo - Dobrze tłuķę, rozbyam: item tępo czinie.

9: Obtusus - Zbiti, ztłuczoni.

10: Obtusus, pro hebetes - Tępi.

11: Obtuse, Indocte, ſtupide - Tepię, grubie.

12: Obturbo, Sermonem vel negotia alicuius interpello - Przekazam, przeriwam.

13: Obturo, Occludo - Zatikam.

14: Obturamentum, Quo aliquid obturatur - Zatkąnięi [!] .

strona: [720]a

1: Obuagio, Contra vagio, ſeu vagitu obſtrepo - płacze iako dzieczię.

2: Obuallo, Circumuallo - Wałem obtaczam, oſzanczuię.

3: Obuaro, Deprauo, peruerto - Przekazam, pfuię, wiwraczam.

4: Obuenio, Obtingo - Trafiam ſie, zachodze.

5: Obuersor, In oculis verfor, adfum - Ieſtem przed oczima.

6: Obuerto, Contra verto - Obracąm na przeciwiw.

7: Obuio, Occurro, obuiam proficiſcor, ſeu obuioſ fio - Nadroge zachodzę.

8: Obuius, Quod alicui occurrit, et tanquam in via oppoſitum eſt - Ten ktori nadroge ząſzedł.

9: Obuiam, [...] contra viam - Przecziwko, nadroge.

10: Obumbro, Vmbris vdiq̄ue obſcuro - Cziemnoczinię, zaczmiwam.

strona: [720]b

- 1: Obuncus, Vncus, et incuruus - Hakouati, nakrziwioni.
- 2: Obuoluo, Circnuoluo - Obwiiam.
- 3: Occa, Instrumentum, quo tracto reptanteque super terram ferreis dentibus, quibus instructum est, glebae conteruntur - Brona.
- 4: Occo, [...] glebas confringere, et lata operire - Zawłaczam.
- 5: Occatio - Włoczba, zawłoka.
- 6: Occator, Qui occat, hoc est glebas in aruo confringit - Ten ktori zawłacza.
- 7: Occatorius, Quod ad occasionem pertinet - Zawłoczifti.
- 8: Occaleo, Callofus sum - Zatwardziwam.
- 9: Occano, et Occino, [...] contra cano, cantu obftrepo - Na odmianefpiewam [!] ,
przeciwiacie ko [!] fpiewam.
- 10: Occasio, [...] opportunitas temporis cafu proueniens - Prziczina, occafią.

strona: [721]a

- 1: Occasiuncula - Prziczinka.
- 2: Occedo, Occurro, obuiam eo - Zachodze.
- 3: Occido, [...] quocunque modo interficio - Zabyam.
- 4: Occisio, Interemptio, interfectio - Zabiczie.
- 5: Occidio, Occifio, caedes, mors - Zabiczie, mord.
- 6: Occido, Intereo, pereo, perdor - Ginę, vmieram.
- 7: Occidens, [...] plaga, in qua Sol occidit - Zapad słonca.
- 8: Occidentalis, Quod vergit ad occidentem - Na zapadzie.
- 9: Occasus, Interitus - Skaza, item, załcziesłonca [!] .
- 10: Occilare, Contundere - Stłucz wıdzaczgebe [!] .
- 11: Occipio, [...] Incipio,

strona: [721]b

Concipio, Praecipio - Poczynam.

- 1: Occiput, significat posteriorem capitis partem - Teł.
- 2: Occludo, Claudio - Zawieram.
- 3: Occubo, [...] occumbo - Vmieram, ginę.

- 4: Occulco, [...] conculco - Depcze.
- 5: Occulo, Abfcondo fiue abdo - Krye.
- 6: Occultus, Abfconfus, abditus - Skriti.
- 7: Occulte, Clam et caute - Skriczie, potaiemnie.
- 8: Occulto, Abfcondo, abdo - Krye.
- 9: Occultatus - Dobrze zakriti.
- 10: Occultatio - Zakriczie.
- 11: Occultator - Zakriwacz.
- 12: Occumbo, Morior, mortem oppeto - Vmieram, ginę.
- 13: Occupo, Inuado, arripio, mihi vendico, vi detineo - Ofiadam, opanuie.

strona: [722]a

- 1: Occupatus - Zatrudnioni.
- 2: Occupatio, Negotium - Spraua, zatrudnienie.
- 3: Occurro, Obuius fio, obuiam procedo - Na drogę zachodzę.
- 4: Occursus, Ipse occurrendi actus - Zabiezenie.
- 5: Occurfo, Currendo obuiam eo - Zabiegam.

strona: [722]b

- 1: Ochra - Zołtawi iako gleita. Genus [...] coloris lutei
- 2: Ocimum - Bazykia.
- 3: Ocium, fiue [...] Otium [...] vacatio a labore - Proznowanie.
- 4: Ociosus, [...] Vacans, cessans, liber a negotio, opere solutus - Proznuiaci.
- 5: Ociose, Quod est cum otio - Zproznowanim.
- 6: Ocior, in otio et quiete sum - Proznuie.
- 7: Ocquinifco - Kłaniam fie. Inclino
- 8: Ocrea, Militaris calceamenti genus [...] ex aere, ad obtegendas tibias accommodatum - Szkernia. item, Nakolanki, uzbroye.
- 9: Ocreatus, Qui ocreis calceatus incedit - wkornie obuti.

strona: [723]a

- 1: Octo - Ośm.
- 2: Octies - Ośm razow.

- 3: Octauus - Ófmi.
4: Octingenti - Ófm fet.
5: Octingenarius, Quod ex octingentorum numero constat - Ófm **ferh** [!] włobie maiąci.
6: Octingentesimus - Ófm fetni. Vltimus ex octingentis
7: Octoginta - Ófmdziefiąt.
8: Octogenus - Po ófmdziefiąt.
9: Octogesimus - Ófmdziefiati.
10: Octogies - Ófmdziefiat razow.
11: Octonus, [...] pro Octo - Po ófmi.
12: Octoiugis, Octo habens iuga - Ófmi złączenie.
13: Octipes, quod octo habet pedes - Ófmionog.
14: Octuplus - Ófmiorachi.
15: October, Mensis - Pazdziernik

strona: [723]b

- 1: Oculus - Oko.
2: Ocellus - Oczko.
3: Ocellatus, Quod ocellos habet - Wpadkich oczu.
4: Oculeus, Plenus oculis, occulatus - Geftook.
5: Oculatus, Qui multos habet oculos, vel qui acute videt - Óftrich oczu, pelni oczu.
6: Oculitus, Animitus, in modum oculi - Iako właftne oko.
7: Oculo, Illuſtro, vel illumino, quaſi ex caeco oculatum facio - Ófwiecani wzrok daię.
8: Ocymum - Mieſzanina dla bidła z ziarna **roztego** [!] ſiąną. Farrago [...] diuerſarum herbarum, vel leguminum, ad boum pabulum ſata, qua ciebant aluum bobus
9: Ocyor - Pretki chutki. [...] Celerior
10: Ocyus - Pretko wskok. [...] pro Cyto, et perquam prompte.

strona: [724]a

- 1: Odeum - Mieſzcze wdomu ſpiewakom naznaczone. Locus [...] in aedibus cantui deſtinatus
2: Odi - Nie nawidze. [...] odio habeo et habui.
3: Odium, Ira inueterata - Nienawifcz.
4: Osus - Ten ktori nienawidzi.

- 5: Osor - Nienawidzaci.
6: Odiosus, Qui odio habetur - wnieawifczi bedaci vprzikrzoni.
7: Odiose, Cum odio, ftomacho, faftidio - Nienawifnie.
8: Odor, [...] infectus aër - Zapach, wonnofcz.

strona: [724]b

- 1: Odorus, Quod ex fe odorem mittit - Pachniaci wonni, perfumowani.
2: Odoro, Odoratum facio - Pachniaco czinię, perfumuię.
3: Odoror, Odorem percipio - Zapachnałem.
4: Odoratio, Odoris perceptio - wonnofcz, zapachnienie.
5: Odorator - Ten ktori ma dobri zapach. Qui odoratus fenfu plurimum valet
6: Odoramentum, Paftillus vel aliud quiduis quod odoris gratia tenemus - Rzecz ktora dla pachnienia, mami.
7: Odorarius, Qui odores conficit venditque - Ten ktori czini y przedaie wonne rzeczy.
8: Odoratus, Odore repletus, odore perfufus, et qui aliunde odorem accepit - wonni.
9: Odorifer, Odorem reddens - wonnofc daięci.

strona: [725]a

- 1: Oeconomus - Szaffarz gofpodarz. [...] difpenfator et rei familiaris adminiftrator
2: Oeconomia, Adminiftratio, difpenfatio - Gofpodarftwo, fzafarftwo.
3: Oecos - Czeladz. Domus fiue familia

strona: [725]b

- 1: Oenophorus - Naliewacz winna. Minifter, qui vinum in menfa miniftrat.
2: Oenopolium - **Goſproda** [!] wktorei winno przedaia. Taberna vinaria.
3: Oeſtrum - Bak. Gzik. bidlo liekaci.
4: Oesyfum - Peczki wowczei wełnie. [...] pinguedo, et lordes haerentes in ouium velleribus nondum purgatis.
5: Offa - Kifzka miefna, ftuka miefffa. ¶ Offa [...] quodlibet carnis fruftum - Kęs miefffa.
6: Ofella, [...] fruftulum carnis - Stuczka miefffa.
7: Offendo, [...] Incido cafu in aliquem, cafu aliquem inuenio, Incurro in aliquid, fiue incido, reperio, inuenio - Wpadam, natrafiam, otręczęm fie. ¶ [...] offendere pro laedere - Otręcenię. ¶ Offendere ponitur pro inuenire, fed praeter opinionem - Trafiam.

strona: [726]a

- 1: Offensus, Laefus, vel in aliquam rem impactus – Obrazoni, otrączoni.
- 2: Offensa, offenio, et Offensus, Lapfus, erratum, incommodum – Otrączenie, obrazenie.
- 3: Offensiuncula, Parua offenio – Male obrazenie, razik.
- 4: Offensator, Qui faepe offendit et labitur, siue errat – Ten ktori sie czesto potika.
- 5: Offendiculum, Impedimentum, obftaculum, objecta ad impediendum ars – Rzecz naktorei sie otraczami.
- 6: Offercio, Impleo – Natikam.
- 7: Offertus, hoc est plenus – Natkani.
- 8: Offero, Exhibeo, vltro do – Podaie.
- 9: Oblationes, [...] quae diis offeruntur – Offiari.
- 10: Officio, Obftum, impedimento sum, noceo – Szkodzę.

strona: [726]b

- 1: Officium, [...] quod quisque efficere debet, obseruata locorum, temporum, et personarum ratione – Vrząd.
- 2: Officiosus, Qui libenter, vel probe officium seu beneficium alicui exhibet, siue qui obsequitur libenter et gratificatur cui debet – Ten ktori sie rad przisluguie, poslufni.
- 3: Officiose – Poslufznie.
- 4: Officialis, Quod ad officium pertinet, vel quod de officio tractat – Vrzedowi.
- 5: Officina, Locus in quo artifices opera faciunt – Warftat.
- 6: Offigo, Figo – Przihaftiwam.
- 7: Offirmo, Firmum propositum in animo habeo, et quasi obftinate in re aliqua persisto – Przi rzeczy mocno *ftoei* [!], zafadzam sie.

strona: [727]a

- 1: Offoco, Aquam in fauces ad forbendum excipio – Dauie sie.
- 2: Offringo – Przeoruie.
- 3: Offucia, Fucus quo mulieres faciei candorem inducunt aut ruborem – Niewiefcie maglowanie.
- 4: Offundo, Circumfundo, obiicio, aspergo – Obliewam.
- 5: Offufco, Obfcuro, denigro, et quasi fuscum reddo – Poczerniam.

6: Oggannio, Occino, inculco, eadem ad fastidium vŕque repeto - Toz zprzikroŕcia powtarzam.

7: Oggrafsari, Incedo - Trzpiatac.

strona: [727]b

1: Olea, Oliua - Oliwa.

2: Oleum, [...] et Oliuum pro pingui illo olei liquore - Olei.

3: Oleaceus, Quod est simile oleae - Oleiowi.

4: Oleaginus, Quod ex olea arbore est - Zdrzewa oliwowego.

5: Olearis, Quod ad oleum pertinet - Oliwowi.

6: Olearius, Qui oleum facit vel vendit - Oleiownik.

7: Oleafter, Olea fylueŕtris - Płona oliwa, leŕna oliua.

8: Oleitas, Tempus legendarum oliuarum - Czas ktorego oliwe zbieraie.

9: Oleosus, Quod est plenum oleo - Pełen oleiu.

10: Oletum, Locus oleis confitus - Mieŕcze pełne oliwi. ¶ Oletum [...] excrementum humanum - Laino człowiecze.

strona: [728]a

1: Oliuetum, Locus in quo oliuae confitae sunt - Mieŕcze gdzie ŕie oliwa rozrodziła.

2: Oliuitas, ŕue Oleitas, Tempus legendarum oliuarum - Czas ten ktorego oliwe zbieraia.

3: Oliuifer, Oliuam ferens - Oliwe rodząci.

4: Oliuo, Oliuarum vindemiam ago, ŕue oliuas colligo - Oliwe, zbieram.

5: Oleo, Odorem ŕpiro, et emitto - Zapach, **wonmnoŕcz [!]** wipufzczam.

6: Olidus, [...] illud quod [...] odorem habet - **Pacniáci [!]** .

7: Olfacio, Odoror, odorem percipio - Zapachnałem, **ehczuię [!]** .

8: Olfacto - Vŕtawnie czuię.

9: Olfactus, Facultas olfaciendi - Powonienie, wonnoŕc.

10: Olfactorium, Odoramentum - Rowniąnka, kaŕda rzec ktorei woniami.

strona: [728]b

1: Olim - **Kiedas [!]** . Iednego **rafi [!]** .

2: Olla, Genus vafis, [...] Aula - Garniecz.

3: Ollula, Parua olla aulula - Garnufzek.

- 4: Olor - Labek [!] .
- 5: Olorinus, Quod est oloris - Labędzi.
- 6: Olus - Kapuŝta wŝzeliakę.
- 7: Olufculum - Kapuŝtka.
- 8: Olitor, Qui olera colit, hortulanus - Ogrodnik.
- 9: Olitorius, Quod ad olera pertinet - Kapuŝtni.

strona: [729]a

- 1: Olympias, Quinque annorum spatium - Czas pięć **liatwŝobie [!]** maięci.
- 2: Olyra - Reź, zito. [...] Siligo, [...] Arinca.
- 3: Omafum - Flak tłuŝti. [...] pinguis atque craŝŝius inteŝtinum
- 4: Omen, Augurium quod fit ore - Wiefzczba oprziŝzłim **ŝzczęŝcia [!]** albo nieŝzczęŝciu.

strona: [729]b

- 1: Ominor, Auspicio, omen capio - Wiefzcze, praktikuię **zlic [!]** albo dobrze.
- 2: Ominator, Qui omen capit, qui ominatur - Wiefzczek.
- 3: Omentum, Membrana tenuis et pinguis, qua integuntur ventris inferioris partes - Błanka, którą okriwa **wne trnoŝci [!]** .
- 4: Omitto, Rem aliquam penitus dimitto, relinquo, ac praetereo - Opuŝzczam, zaniedbiwam.
- 5: Omifus - Niedbałi. [...] pro negligente, languido, et remiffo.
- 6: Omnis, Vniuerfus, totus - Wŝzelki, kazdi.
- 7: Omnino, profus, plane - **Prawiedokęŝfa [!]** .
- 8: Omnifariam, Omnibus modis, fiue omnis generis - Wŝzelyakim ŝpoŝsobem.
- 9: Omnifer, Omnia ferens - **Wŝziftkoznofzęci [!]** .
- 10: Omnigenus, Ex omni genere - Wŝzelyaki.

strona: [730]a

- 1: Omnimodus, Omnium modorum - **Wŝzelia kiego [!]** ŝpoŝsobur [!] .
- 2: Omnimode - Wŝzelyako.
- 3: Omniparens, Qui omnia genuit - Wŝzelkorod.
- 4: Omnipotens, Omnia potens - Wŝzechmoczn.
- 5: Omniuagus, Per omnia vagans - wŝzedibeł.
- 6: Omniuorus, Qui nullo difcrimine quibuŝlibet veŝcitur - wŝzelkoięd, nie przebiezac iadła.

7: Omphacium, [...] Succus [...] vuae acerbae, nondumque maturae - Agreft, fok kwaskowi z winna *niezra łego* [!].

8: Omphacinus - Agreftowi. Quod ex omphace, hoc est ex vua acerba conficitur

9: Onager, Afinus agreftis - Dziki osieł.

strona: [730]b

1: Onifcus - Stonog robak ktori dotknioni zwinie sie iakobi niezwi.

2: Onocrotalus - Bak ptak.

3: Onus, Pondus, farcina - Brzemie, cziezar.

4: Onerosus, Quod est oneri, siue quod onerat, et grauat - Cziefzki.

5: Onero, Onus impono - Obcziazam.

6: Oneratus, et Onuftus, Is cui impositum est onus - Obcziazoni.

7: Onerarius, Quod oneratur, vel onerari potest - Ladowni, czo *obcziazonobic* [!] moze.

strona: [731]a

1: Opacus, Vmbrosus, opertus, tectus - CzieniŃti, chłodni.

2: Opaco, Obumbro, cooperio, obscuro - Okriwam dla czenia.

3: Opacitas - Cziennosc.

4: Opera, Actio [...], et labor, et industria operantis, seu operatio - Robota, praca.

5: Opus, Finis, fructusque operae - Skutek, vczinek, praca.

strona: [731]b

1: Opella, Parua et exigua opera - Mała praca.

2: Operarius, Qui manu operatur, mercede conductus - Robotnik.

3: Operarius, Quod labore atque opera fit, siue quod ad operarium pertinet - Do roboti przinalezaci.

4: Operosus, Qui rebus gerendis operam dat, [...] laboriosus - Pracowiti.

5: Operose, Laboriose, difficulter - Pracowicie.

6: Operositas - Pracowanie.

7: Operaepretium, Fructuosum ad rem pertinens, opera et labore dignum - *Poziteizni* [!], *godnipracze* [!].

8: Operor, In opere aliquo faciundo laboro, operam do - Praczieę, robię.

strona: [732]a

- 1: Operatus - Robiąci.
- 2: Operatio - Pracei dokonczenie.
- 3: Opufculum - Robotka, praczezca.
- 4: Operio, Tego - Nakriwam.
- 5: Opertus, Tectus - Nakriti.
- 6: Operimentum, [...] quod aliquid tegit, operculum - Nakriczię.
- 7: Opertorium, Operimentum - Przikriwka.
- 8: Operculum, Inftrumetum quo aliquid tegitur operimentum - Pokriwka, wieko.
- 9: Operculo, Operculo operio, tego - Nakriwam.

strona: [732]b

- 1: Ophthalmia, Vitium oculorum - Czerwonofcz woczach, y znich czieczenie.
- 2: Opicus, Sordidus, immundus, obfcoenus - Plugawi, fzeptni, mierzieti, merski.
- 3: Opifex [...] artificem [...] fignificat - Robotnik, miŃtrz.
- 4: Opificium, Operis confectio, ipŃum opus - Robota.
- 5: Opilio, quafi ouilio, PaŃtor ouium, qui ouium gregem feruat et paŃcit - Owczarz.

strona: [733]a

- 1: Opimus, Diues et pinguis - TłuŃti, bogati, naŃzpikowani.
- 2: Opime, Abundanter, laute - Hoinie, doŃtatnie.
- 3: Opimo, Opimum, feu pingue facio - Karmie, tłuŃto czinie.
- 4: Opinio, Exiftimatio, vel fama de aliquo concepta - Mniemanie, opinią.
- 5: Opinor, Puto, fuŃpicor, opinionem habeo - Mniemam.
- 6: Opinatio, Opinio, affenfio - Domniemiwanię, niepewnoŃcz.
- 7: Opinator, Qui nihil pro certo confirmat, nihil certi habet, fed opinionem concepit - Domniemiwacz, niepewcza.
- 8: Opinabilis, Quod opinione concipi poteŃt -

strona: [733]b

Mniemani.

- 1: Opiparus, Splendidus, ŃumptuoŃus, magnifice apparatus, lautus - Hoinie nążądzoni, doŃtatni.
- 2: Opipare, Abundanter, copioŃe, laute, magnifice - DoŃtatnie, koŃztownie.

- 3: Opifhographus - Papier zobuſtron piſſani.
- 4: Opifhotonicus - Krziwoſzey. [...] qui rigore ceruicis inflexibili laborat
- 5: Opifhophylaces - Pozadu broniąci byaczich ſie. Qui in praeliis pugnantium terga tuentur.
- 6: Opitulor, Adiuuo, ſubuenio - Pomagam, bronię.
- 7: Oporinus, Autumnalis - Ieſienni.
- 8: Oporotheca, Locus vbi fructus autumnales conduntur - Komora wktorei owoce chowaią.
- 9: Oportet, Expedi, vtile, aut necelle eſt -

strona: [734]a

Trzeba ieſt, muſzi.

- 1: Oppango, Affigo, coniungo - Spaiam.
- 2: Oppedo, Contra pedo, [...] reluctor, reclamo - Przecziwięſie.
- 3: Opperior, Expecto, praetolor - Oczekiwam.
- 4: Oppeto, [...] oboeo vel ſubeo: [...] morior - Vmieram.
- 5: Oppico, [...] Pico, hoc eſt pice illino - Smoła obliewam.
- 6: Oppidum - Miasto zawrzyſte. [...] locus moenibus concludus
- 7: Oppidulum, Paruum oppidum - Miałteczko.
- 8: Oppidatim, Per ſingula oppida - Od miasta domiaſta, **pomicziech [!]** .
- 9: Oppidanus, Qui oppidum incolit - Mielzczanin.
- 10: Oppido, Valde, multum - Barzo.
- 11: Oppignero, Pignori do, pignori obligo -

strona: [734]b

Zaſtawiam.

- 1: Oppilo, Occludo - Zamikam, zatarafsuie.
- 2: Oppleo, Impleo - **Hapełniam [!]** .
- 3: Oppono, Contra pono ſeu ex aduerſo pono, obiicio, iniicio - Zaſadzam.
- 4: Oppositio, Contrarietas, repugnantia - Przedſtawienie.
- 5: Oppositum, Contrarium - Przecziwnoſcz.
- 6: Oppositus, Oppofitio, interpolitio, obiectio - Zuſtawianie.
- 7: Opportunus, [...] quod nobis commode, in tempore, et optato contingit - Wczefni, na prawi czas.

- 8: Opportune, Tampeſtiue, in tempore - Wczas.
- 9: Opportunitas, Commoditas, tempus, occasio - Wczefnoſcz.
- 10: Opprimo, Eneco, perturbo, obruo, et amplius aliquid quam extinguo - Potłomiam przicziskam.
- 11: Oppreſſio - Zczifnienię. Conſtrictio
- 12: Oppreſſiuncula - Małi vczisk.
- 13: Oppreſſor, Vindex, extincor, victor - Pot łomiacz [!], vcziskacz.
- 14: Opprobrium, Infamia, dedecus, quali obiectum probrum - Sramota, poſmiech, zelziwoſcz.
- 15: Opprobro, Opprobrio do, obiicio -

strona: [735]a

Sramocze, nazelziwoſcz zarzucam.

- 1: Opprobratio - Sramoczenie, zelzenie.
- 2: Opprobramentum, Opprobrium - Zelziwoſcz.
- 3: Oppugno, Contra pugno, refiſto, obſum - Zwalczam, zburzam.
- 4: Oppugnatio - Zburzenie.
- 5: Oppugnator - Zburziciel.
- 6: Opputo, Puto, vel amputo - Oczinam.
- 7: Opes, Omne id quo poſſumus aliquid, [...] diuitiae - Maietnoſczy [!], bogactwa.
- 8: Opifer, Opem ferens - Pomocznik.
- 9: Opulentus, Diues et opibus abundans - Bogati, doſtatni.
- 10: Opulentia, Opulentitas, Opes, diuitiae - Bogactwo
- 11: Opulenter, Sumptuose, ſplendide, cum opulentia - Bogaczie, doſtatnie.
- 12: Opulento, Dito, ſeu abundantem facio - Bogaczę.

strona: [735]b

- 1: Opuleſco, Diteſco - Bogaczenię.
- 2: Oponium, Omne id quod cum pane veſcimur - Pokarm, iadło.
- 3: Opono, et Oponor - Skuię [!] pokarmi.
- 4: Oponatus, Ipſa oponatio - Skupowanie pokarmow.
- 5: Oponator, Qui emit oponia - Zkupię pokarmow.
- 6: Opsopoeus - Kucharz. Concinnator oponiorum, id eſt coquus.

7: Opticus, Visibilis, qui percipi potest - Do widzenia przinalezaci.

8: Opto, Desidero, cupio - Zadam winfzuię, ziczę.

9: Optatum, Expectatum - winfzowanie.

10: Optato, Cum desiderio - Zwinfzowanim.

11: Optabilis, Quod est expetendum - Pozadliwi.

12: Optabiliter - Podlie winfzowania.

13: Optiuus, Pro adoptiuo - Wibrani.

14: Optio, Optatio atque eligendi facultas - Przebranie, wibor.

strona: [736]a

1: Ora, Extremitas cuiusque rei - Brzeg kazdei rzeczi.

2: Oraculum, Deorum responsum - Boskie objawienie y **odprowiedz** [!].

3: Orata, [...] Aurata - Pftrąg.

4: Orbis, circulus - Okrąg. fwiat.

strona: 741b zam. 736b

1: Orbiculus - Talierzik, okruzik,

2: Orbiculatus, Quod in orbem et circulum factum est, circularis, rotundus - Okragli.

3: Orbiculatim, Per orbem, et circulos quasi circulatim - Okraglo.

4: Orbicus, [...] Quod est per orbem ductum, seu per circulum - Okrzyfti.

5: Orbile, Id [...] quod rotam in summo axe continet, vel id potius quod in extremis radiis est, et canthis cingitur - Lucznia, item Lion.

6: Orbita, Rota siue currus - Koło.

7: Orbus, [...] oculis priuatus - Sliępi. ¶ Orbi [...], quicunque aliqua re chara priuati sunt - Ofierocziaki.

8: Orbitas, Priuatio liberorum aut parentum - Ofieroczenie.

9: Orbo, Re chara aliquem priuo - Rzecz mieła odeimuię.

10: Orbatus - Oftradani.

11: Orca [...] uasis quoddam uinarij genus specie tereti, et uniformi -

strona: [737]a

Dzber, czebr.

1: Orcus, [...] inferorum deus [...], quem et Plutonium et Ditem patrem vocabant - Pluto.
lucifer piekło.

2: Ordior, Loqui incipio, orationem inchoo - Poczynam.

strona: [737]b

1: Orsus, Telae vel alterius operi principium - Poczatek,

2: Ordo, [...] digestio, et in suo loco rei cuiusque collocatio - Porzadek.

3: Ordinarius, Vitatus in quo servatur ordo - Porzatkowi.

4: Ordino, Sui quaeque ordine dispono, digero, distribuo - Rozążrąm [!] .

5: Ordinatus, In ordinem redactus - Rozrzadzoni.

6: Ordinate, Distincte, ordine - Porzadnie

7: Ordinatio, Dispositio, constitutio - Rozrzadzenie. Porzadek.

8: Ordinator - Rządzciciel.

9: Orea, [...] fraenum -

strona: [738]a

Vzda zvezidli.

1: Oretenus - Viti lamimi.

2: Orexis, [...] appetitus, seu esuritus - Lacznię.

3: Organum, [...] instrumentum - Nadobie.

strona: [738]b

1: Orichalcum - Moliądz. [...] Aurichalcum

2: Orificium, Introitus, et veluti ostium vniuscuiusque rei - Otwarcie kaźdei rzeczi.

3: Origanum - Czerwona lebiotka.

4: Origo, Genus, initium, stirps, fons, ortus - Początek.

5: Originatio, Notatio, etymologia - Poczecię.

strona: [739]a

1: Orior, [...] nascor - Poczynam sie, Rodzę sie,

2: Ortus - Początek, Rod.

3: Ortus, Genus, natales origo, natiuitas, principium generis - Poczecie narodzenie.

4: Oriundus, Qui originem ducit ex aliquo loco, in quo non ipse sed parentes, aut maiores eius nati fuerunt - Porodzoni.

5: Orminum, siue potius Horminon [...] quod alio nomine **Saluam agrestem** [...] vocant
- Szałwya polna.

6: Ornithobofcion, Auiarium, locus ad pascendas aues - Sądzi, **koczcie cptałzi** [!], **ktatka** [!].

7: Ornithon - Gumno ptałze. [...] auiarium.

8: Orno, Colo, decoro, honefto - **Idobię** [!], chędozę.

strona: [739]b

1: Onatus [*lege*: Ornatus], Excultus, decoratus - Ozdobioni.

2: Ornatus, Cultus quo quis ornatus, veftitus, apparatus - Ozdobienie.

3: Ornate, Recte, proprie, eleganter, et difpofite - Ozdobnie.

4: Ornamentum, Ornatus, apparatus, honos, dignitas - Ozdoba.

5: Ornus - Iawor. item głog.

6: Oro, Precor, peto, contendo, obfecro - Profzę.

7: Orans - Profzaci.

8: Oratus - Profzoni.

9: Oratus, Rogatio, rogatus - Mowa. Rzecz.

strona: [740]a

1: Oratores, Caufarum actores - Rzeczniczi, Posłouie. Legati

2: Oratorius, Quod ad oratorem pertinet - Rzeczniczi, Posłowy.

3: Oratorie, Oratoris more, ornate et eleganter - Ozdobnie, Iako **rzcznik** [!].

4: Orphanus - Sierotka. Qui caret patre, praefidioque paterno.

strona: [740]b

1: Orthodoxus - Prawdziwi wiznawcza, Prawdowiarca. Homo rectae opinionis, siue
fententiae, aut fidei

2: Orthopnoici - Dichawiczny. Afthmatici

3: Ortyx - Przepiorka. [...] Coturnix

4: Oryza - Riż.

5: Os, [...] concauum illud intra quod lingua et dentes concluduntur - Vfta, Gęba.

strona: [741]a

strona: 341b

1: Ofculum, Paruum os - Vfteczka.

- 2: Ofculum [...] pro Bafio - Poczłowanie.
- 3: Ofcillum, pro paruo ore - Mcüle [*lege: Małe*] vřtecška.
- 4: Ofculator, Ofculum do - Człuię.
- 5: Ofculatio - Człowanie.
- 6: Os - Kofcz.
- 7: Ofsiculum - Kofotka.
- 8: Ofsiculatum, [...] Minutatim - Pokofocze.
- 9: Ofseus, Quod ex offibus est - Kofcziani.
- 10: Ofsuaria, [...] locus in quo defunctorum offa reponuntur - Kofnicza.

strona: 743b zam. 741b

- 1: Ofcito, [...] Os commoueo, et os totum aperio - Ziewam.
- 2: Ofcitanus, significat otiofum et negligentem - Niedbałi, Gnuřni, Gniedzba.
- 3: Ofcitratio, Ofcitrandi actus - Ziewanie.
- 4: Ofcitanter, Negligenter, ſecure - Gnuřnie.
- 5: Ofcedo, Vitium faepius ofcitrandi - Vřtawne ziewanie.

strona: [742]a

- 1: Ofcendo - Vřkazuię. [...] demonřtro, [...] monřtro
- 2: Ofcentus, Demonřtratus - Vřkazani.
- 3: Ofcentus, Irrifio - Palczemna řmie pokazanie.
- 4: Ofcento, Saepe ofcendo - Vřtawne **pokafnię** [!] .
- 5: Ofcentator, Iactator - Chłubcza.
- 6: Ofcentatio, Iactantia, iactatio - Chłubienie, Samego řiebie **pokazwanie** [!] .
- 7: Ofcentum, [...] portentum, prodigium, monřtrum - Dziw.
- 8: Ofcium, Ianua, fores - Drřwi.
- 9: Ofcia, Fluuiorum exitus, per quos in mare exonerantur - Wpłd rzek do morza.

strona: [742]b

- 1: Ofciolum - **Brřwiczki** [!] . [...] Adeo vt ofciola olitoria ex his factitari coeperint. [...] Quas řingulas řatis est habere quoquoverřus pedes ternos, et aditus řingulis firmis ofciolis munitos.
- 2: Ofciarius, Ofcij cuřtos, ianitor - Odzwiřni.
- 3: Ofciatim, Per řingula ofcia - Oddomu dodomu.

- 4: Ofstreum - Rak morski wfelyaki.
- 5: Ofstrearius, Quod ad ofstrea pertinet - Rakowi.
- 6: Ofstreatus, Durus, asper - **Twardeńuski** [!] .
- 7: Oftrifer, quod ofstreum producit - **Gestorid** [!] purpurzanich **flimakaw** [!] .
- 8: Oftrinus, Quod ofstro est tinctum, vel quod oftri colorem habet - Purpurianowi.
- 9: Oftrum - Szarłat item **krewktora** [!] wicziskuię zflimakow purpure zliebie puźczaięcich. [...] fanies illa [...], et liquor, qui ex murice seu conchylio eximitur ad pretiofarum lanarum infecturam, vnde pro ipso colore muriceo ponitur.

strona: [743]a

- 1: Ouis, Pecus lanigera, Lanicutem vocat Pacuius - Owcza
- 2: Ouinus, Quod ex oue est - Owczci.
- 3: Ouile, Locus in quo oues morari solent - Ow czarnia.
- 4: Ouiaria, Ouium grex - Stado owczę.
- 5: Ouiaricus - Owczci.
- 6: Ouio, Laetor, et laetitiam vociferando seu canendo prae me fero, et ostento - Wyłkam, Raduię sie.
- 7: Ouans - wiskaięci od radości skęcęci. [...] pro laetabundo
- 8: Ouatio, [...] minor triumphus -

strona: [743]b

Triumf po zwyciestwie.

- 1: Ouum - Iaię.
- 2: Ouatus, Quod est in similitudinem oui factum - **Po dobni** [!] iaiu.
- 3: Oxalis - Szczaw. Lappathi genus [...]. Vulgo **Acetofam** vocant.
- 4: Oxylapathum - **Kobyti** [!] łzczaw. Prima lappathi species [...] palustribus in locis nascens

strona: [744]a

P

- 1: Pabulum, [...] pecudum, et aliorum brutorum cibus herbaceus, foenicus, paleaceus, vel stramentitius - Picá, Pałtwa.
- 2: Pabularis, Quod ad pabulum pertinet, seu quod pro pabulo datur - Pałtewni.
- 3: Pabulor, [...] Lignor, et Aquor - Picuię.

4: Pabulatio, [...] actus ipse pabulandi, [...] Aquatio et Lignatio - Picowanie.

5: Pabulator, Qui pabulatum vadit - Picownik.

6: Pabulatorius - Picowni.

strona: 746b zam. 744b

1: Pacifcor, Pactum facio, conuenio, contraho - Vgadzać sie, Zakład czynie, Pact czynie.

2: Pactor - Vgadzac. [...] foederum interpretes, focietatis pactores

3: Pactum, Pacto decretum - Stanowienie, Vgoda, Vmowa, Zakład.

4: Pactio, [...] duorum pluriumve in idem confensus - Vmowienie, Vítawienie, Przymierze.

strona: [745]a

1: Paedagogus - Vczicziel, dozorca młodziei. Custos et institutor pueri, cui cura incumbit puerum instituendi, et vestigia eius subsequendi

2: Paedagogium - Gmach wktorim dziezi y zslugami mieszkaia. Locus [...] in aedibus in quo pueri, feruique commorantur

3: Paedia, Disciplina institutioque ad bonas artes, eductio [! = educatio] - Cwiczenie.

4: Paedor, Situs, squallor, illuies, fordes, et omnis immunditia, seu putor - Smrod, plugastwo.

5: Paedotribes - Mistrz mlode ludzi wfelie czwicząci. vel Paedotriba, Puerorum institutor in corpore exercendo

6: Paeonia - Piwonia.

strona: [745]b

1: Paetus - Mroczek. Qui obliquatis oculis in altum respicit, vel qui alterum oculum minorem habet.

2: Pagina, Vtraque pars folij - Karta zobuŕtron.

3: Paginula - Kartka.

4: Pago, Pacifcor - Zakład czynie.

5: Pagus, Vicus, vbi multa aedificia rustica sunt coniuncta - Wies.

6: Pagatim, Per singulos pagos - Powiach.

7: Paganus, Rusticus, qui scilicet rure natus est, et educatus - Wiefniak, chłop, gbur, fiodłak.

8: Paganus - Cłopski [!]

strona: [746]a

1: Pala - Lopata.

2: Palaestra, Luctatio, concertatio - Moczowanie, łkoczenie, zapaski. ¶ Palaestra [...] pro decenti motu, gestuque totius corporis - Niecz grabnoſcz *włczłowieku* [!].

3: Palaesticus, Palaestrita - Zapalnik, łzermierz, łpofłobni do kazdei rzeczi.

strona: [746]b

1: Palaesticus, Quod pertinet ad palaestram - Szermierski.

2: Palaestrice, More palaestritarum - Pofzermiersku, poſtawnie.

3: Palaestrita, Qui in palaestra se exercet - Wzapaskach ſie czwiczacı albo Włzermierſtwie.

4: Palam, Manifeste, aperte, in confpectu atque oculis omnium - Iawnie, iaſnie.

5: Palangae - Wałki iakie podkładami dliawalenia. [...] ligna teretia, qualia ſunt quae nauigiis dum ſubducuntur ad littus, aut ad mare trahuntur, ſupponi ſolent.

6: Palango - Walie. Onus aliquod huiusmodi ſutibus tranſueho.

7: Palatha - Breła zucifnionich figow.

strona: [747]a

[...] maſſam [...] ſignificat

1: Palatim, [...] Paſſim vagando - Rozłtrzelanie.

2: Palatio - Palie na ktorich bud łtawiami. [...] fundamenti genus, quum in ſolo vliginoſo, aut alioqui ſutinendo aedificio non ſatis firmo, fiſtuca, vel ſimili aliqua machina palos depangimus

3: PALATIVM, Domus imperatoria, regia - Pałacz.

4: Palatum, Oris caelum, quod labiis dentibusque, quali palis, munitum ſit - Podniebienie.

5: Palea - Plewa.

6: Palearium, Locus in quo reconditur et aſſeruatur palea - Plewiarnia.

7: Paleatus, Quod eſt factum ex paleis, vel quod paleas habet admittas - Plewifti.

8: Palearia, Pelles dependentes ex gutture boum - Wolie vbidliat.

strona: [747]b

1: Palimpseſtus, Membrana iterum abraſae - Tabliczka zskori do piſſania.

2: Palla, Muliebre veſtimentum, [...] quod palam et foris eo vtebantur - Płałzcz niewieſczy albo gyermaczek.

3: Pallace, ſeu Pallaca, [...] concubina - Słuzebnica prelatow papieſkich.

strona: [748]a

- 1: Pallium, Vestimenti genus extimum quod tunicae superindui solet - Zwierchnia suknia. płaszcz.
- 2: Palliolum, [...] breuius et vilius pallium - Płaszczik, metlik.
- 3: Palliolatus, Palliolo indutus - W płaszcz obliczoni.
- 4: Pallor - Bliadość.
- 5: Palleo, Pallidus sum - Bliadim.
- 6: Pallidus, Pallore suffusus - Bliadi.
- 7: Palma - Dłon. [...] vola manus ¶ Palma [...] arbor illa nobilis quae dactylos profert - Palmowe drzewo.

strona: [748]b

- 1: Palmula, Extrema pars remi - Płaskość wiosła.
- 2: Palmetum, Locus palmis confitus, vel vbi frequentes sunt palmae - Lys palmowi.
- 3: Palmeus, Quod est ex palma arbore - Zpalmi **vczimoni** [!].
- 4: Palmosus, Quod est palmis abundans - Pełni palm.
- 5: Palmifer, Ferens palmas - Niości palmi.
- 6: Palmipes, Planos ad palmae similitudinem habens pedes - Szerokich ślad.
- 7: Palmes, Vitis sarmentum - La torośl winna.
- 8: Palmo, Materias alligo - Prziwiezię winne latorośli.
- 9: Palmus, Mensurae genus - Kroczek, piadź.

strona: [749]a

- 1: Palmaris, Quod est magnitudine vnus palmi - Na piadź szeroki.
- 2: Palmipedalis, Mensura vnus pedis et palmi - Na stopę y na dłoń szeroki.
- 3: Palo, Sepio, fulcio, et quasi palis munio - Podpieram.
- 4: Palor, Passim vagor - I tu y owdzie biegam.
- 5: Palpebrae, [...] pili extremitatem genarum ambientes - Włosi na powiekach.
- 6: Palpo, et Palpor, Leniter, blande, et quasi tentando tango - Po mału sie dotkam, pogłaskuję.
- 7: Palpator, pro adulatore - Pochliebka.
- 8: Palpatio, Ipse palpandi actus - **Pochliestwo** [!].

- 9: Palpito, Leuiter et frequenter moueor, mico - Czerstwo fie rucham.
10: Palpitatio, Leuis et frequens motus cordis, et aliarum partium - Drganie, ruchanie czestwe.
11: Palpum, [...] pro blanditiis - Głaskanie.

strona: [749]b

- 1: Palumbes, Syluestris columba - Grziwacz.
2: Palumbinus, Quod ex palumbe est - Zdzikiego gołebia.
3: Palus, [...] lignum acutum quod solet in terram defigi ad fulcienda aedificiorum fundamenta, aut castra munienda [...] - Pół, koł.
4: Palus, [...] aqua stagnans, quae aestate plerunque siccat - Kałuzza.
5: Paludosus - Kałuziści.
6: Palustris, Quod est ex palude - Kałuzowi.
7: Pambasilia - Panowanie przy iednei nąwifzei głowie. quasi regnum numeris omnibus dominationis perfectum atque absolutum: [...] genus illud regni, quum vnus omnium potestatem habet communium et publicarum rerum.
8: Pampinus, [...] in vite tener, frondosusque coliculus, fructum fouens - Liść ktori grona okriwa.

strona: [750]a

- 1: Pampino, Pampinos decerpo - Liść zpniakow winnich otarguię.
2: Pampinatio - Liściżana winnicach przepłonienie.
3: Pampinator - Liśćo płon.
4: Pampinarium, Palmes, qui [...] e duro exit materiamque in proximum annum promittit: siue congeries virentium ramusculorum - Liśćow rozwiczię.
5: Pampinarius, Quod est Pampini - To czoieść winnich liśćow.
6: Pampinosus, Quod pampinis abundat - Pełni liściżę winnego.
7: Panaces - *Złomigniatb [!]* .
8: Panagrum - Włok. Retis genus quod omnia capit
9: Panaretus - Cznotliwi. [...] omnium virtutum continens

strona: [750]b

- 1: Pandiculus, Extendor - Rozdziagam fie.
2: Pando, Patefacio, aperio - Otwieram, *rozcżigam [!]* .

3: Palsus, Patens, extensus - Wicziagnioni.

strona: [751]a

1: Pando, Incuruo - Zginam fie.

2: Pandatio - Nagięczyę.

3: Pandus, Apertus, latus, incuruus - Rozczyagnioni, nagięti.

4: Pandochium - Gospoda poſpolita. Hoſpitiū, diuerforium, itabulum, caupona

5: Pango, Figo, planto, iungo - Wtikam, złączam, łączępie.

6: Pactilis, Quod ex pluribus partibus compactum est, et coniunctum - Złziti, ſpoioni.

7: Panica - Strach nagłi. [...] repentini quidam terrores, et confernationes

strona: [751]b

1: Panicum, Genus frugis - Ber.

2: Panis - Chlieb.

3: Panifex, Qui panem facit, [...] et Panificus - Piekarz.

4: Panificium, Ipsa panis confectio, et actus faciendi panem - Chlieba pieczenie.

5: Panarium, Locus ubi panis seruatur, panis repositoryum - Chlebowinia, ſzafa chlebową.

6: Panariolum - Szafka, koſzik chlebowi.

7: Pannus, Quo vestimur - Sukno.

8: Panniculus - Sukienko.

9: Panneus, Quod ex panno est - Sukienni.

10: Pannosus, Qui fordida veste, et crasso panno, vilique opertus est - Wotarganei ſiermiedze.

strona: [752]a

1: Pansae, [...] quibus lati ac panfi sunt pedes - Szerokonogowie.

2: Panselenus - Pełnią. Plenilunium, quum scilicet Luna pleno orbe fulgens, totam lucet noctem.

3: Panthera - Lampart.

4: Pantheron, siue Pantherum - Ptaſza ſiecz, pomek, poly, powłok. Retis genus

strona: [752]b

1: Panurgia - Chitroſcz. Aſtutia, fraus.

2: Panurgus - Chitrek. Omnium rerum experientiam habens

3: Panicula - Kifcz. Significat comam illam in milio panico, arundine [...], in qua semen dependet

4: Papauer, Genus herbae somniferae - Mak.

5: Papauerata toga - Makową suknią. [...] spiffa toga

6: Papilio - Motyl. ¶ Papilio [...], tentorium - Namiot.

7: Papilla, Parua papula, tuberculum - Brodawka u pierfi.

8: Papillatus, Papilla ornatus, feu in papillae speciem factus - Nak kształt ciczkowi brodawki wczinioni.

strona: [753]a

1: Pappare - Papac. [...] minutos et commanducatos cibos comedere

2: Pappus, [...] pro patre, fiue pro eo qui puerum alit - Stárek.

3: Pappi - Wełna zostu wilatuiąca. [...] carduorum flores, et lanuginofa quaedam substantia in aciem se effundens, vt veluti flocci quidam volare videantur.

4: Papula, Puftula, tuberculum quod ieiunae saluuae defricatione curatur - Kroftka czerwona nacziele.

5: Par - Rowni. [...] pro decenti, aequo, conuenienti

6: Par, Numerus duorum inter se aequalium -

strona: [753]b

Para.

1: Pararius, [...] qui inter duos stipulantes effet - Swiadek vkupna.

2: Parabola - Podobienstwo. Similitudo

3: Paracletus - Patron, obronca, aduocat, **zastempea [!]**, ciefzicziel. [...] aduocatus, et patronus.

4: Paraclytus, Infamis, aut male audiens - **Ofaławioni [!]**, **złei [!]** sławi.

5: Paradigma - Przikład. Exemplum facti vel dicti alicuius

6: Paradoxa - [...] admirabilia, inaudita et quae sunt praeter opinionem - Dziwne a niesłichane rzeczy.

7: Paraenesis - Napomnienie, wiwod. Praeceptio, admonitio, fiue adhortatio

strona: [754]a

1: Paralipomenon - Opufzczenie. Derelictum, omiffum, praetermissum

- 2: Paralysis - Paraliz choroba. Refolutio neruorum, [...] hemiplexia
- 3: Paralyticus, Qui hoc morbi genere laborat - Paralizem zarazoni.
- 4: Parapherna - Podarek oprocz wiana. [...] ea quae praeter dotem sponfo dantur
- 5: Pararius, Qui stipulationibus, contractibus, nominibusque faciendis interuenit: quem [...] vocamus Proxenetam - Kupu **vtwiedzacz** [!].

strona: [754]b

- 1: Parasceue, Praeparatio - Narzadzenie **przgotowanie** [!].
- 2: Parasitus - Pafsz orzit, pochliebcza. Qui aliorum mensas et cibaria sequitur
- 3: Parasita - **Pafszorziką** [!].
- 4: Parasitor, Parasitum ago - Podbyą bebenka dla brzucha.
- 5: Parasitaster, Parasitorum imitator - Pochlebczou nafliadowca.

strona: [755]a

- 1: Parco, Abstineo, quasi parum tango, mihi a re aliqua tempero - Szczędze, szanuję. ¶
Parco [...] ignoscere, remittere, condonare, veniam vel impunitatem dare - Przepużczam, przegliedam.
- 2: Parcus, Qui frugi est, et sumptibus parcit - Szczisli, skąpi.
- 3: Parce, Frugaliter, moderate - Skąpie.
- 4: Parsimonia, Moderatio sumptuum, parcitas, frugalitas, parcus rerum vfus - Oszczadzanię, skramnofcz.

strona: [755]b

- 1: Parens, [...] pater et mater, [...] auus, et proauus - Rodzic, przodek.
- 2: Parentela, Consanguinitas, affinitas - **Powin nowacztwo** [!].
- 3: Parenticida, Qui patrem aut matrem occidit - Morderz swego rodzicza.
- 4: Parento, [...] Parentibus iusta celebros - Na pamiatke vmarłych rodziczow offiari czinie.
- 5: Parentalia, Conuiuia quae in parentum aut propinquorum funeribus fieri consueuerunt - Obyad przipogrzebie rodziczow dani.
- 6: Pareo, Videor, appareo - Pokazuję fie.
- 7: Pareo [...] obedire - Posłufzenem.

strona: [756]a

- 1: Paries, [...] qui in vtroque aedium latere domum vnam ab altera dirimit - Scziana.

2: Parietina, Murus vetus, ac semirutus - *Stą́rą́cziana [!]* .

3: Parietaria, Herba [...] muralis - Noc y dzien.

4: Parilis, AEqualis - Rowni.

5: Parilitas, AEqualitas - Rownośc.

6: Pario - Rodzę. [...] foetum emittere, [...] generare

strona: [756]b

1: Partus, In lucem editus - Narodzoni. ¶ Partus [...] laborioſe comparatus, acquifitus - Doſtałi.

2: Partus, Pro ipſo pariendi actu - Rodzenie.

3: Partor, Qui peperit, et acquifiuit - Ten ktori doſtał.

4: Paritura, [...] ipſe pariendi actus - Rodzenie.

5: Parturio, In pariendo laboro, laboro vt pariam - Pracznie w *porodzeniuchcę [!]* porodzeniu chcę.

6: Pariter, Ex aequo, aequabiliter - Rownie.

7: Parma, Breue ſcutum rotundum - Rodella, puklierz.

strona: [757]a

1: Parmatus, Parma tectus - Rodella albo pawezą tąrczą okrity.

2: Parmula - Rodelka.

3: Parmularius, Gladiator, qui parmula vtebatur, quique parmulas facit et vendit - Paueznik, tenktori tarczy proſiwa.

4: Paro, Inſtruo, apparo, praeparo - Narządżam, gotuię.

5: Paratus - Prżigotowani.

6: Paratus, Apparatus - *Narządżenię [!]* , prżigotowanie.

7: Parate, Prompte, et expedite - Gotowo.

strona: [757]b

1: Parabilis, Quod in promptu eſt, et cito haberi poteſt - Latwi do doſtania.

2: Parochus - Fararz.

3: Paroecia, Accolarum conuentus, ſacraque vicinia - Liud do iednei fari zchodżaci fie.

4: Paronychia, Abſceſſus circa radices vnguium, reduuia - Zankoczica.

5: Paropsis, Vas eſcarium - Miſfa ſzeroka.

strona: 758a

- 1: Paroxyſmus, Stimulatio, concitatio, exacerbatio - Ografzka zimna.
- 2: Parricida - Morderz **oiczafwego** [!] . [...] parentum interfector
- 3: Parricidium, Parentis vel cognati caedes - Mord nad rodzicem.
- 4: Pars - Częfcz.

strona: 758b

- 1: Particula, Parua pars - Cząftka, ftuczka.
- 2: Particulatim, Membratim nominatim, per particulas - Po czaftcze.
- 3: Particeps, Qui partem capit - Vczeftnik.
- 4: Participo, Partem tribuo aut capio: fiue participem facio, aut particeps fio - Ieftem **vcze** **fnikien** [!] , item, vdzieliam.
- 5: Partim, Ex parte, pro parte - Czeſczią.
- 6: Partior, et Partio, Diuido, communico, partes facio - Dzielię.
- 7: Partitio, Diuifio, diftributio - Dzielenię.
- 8: Partitor, Diftributor -

strona: 759a

Widzielnik.

- 1: Partite, Diuise - Podzielnie.
- 2: Partiarius, cum quo aliquid commune habemus, et partimur - Spolni dział zemna maiąci.
- 3: Parthenium - Mąruną.
- 4: Parum, Modicum - Trochę kes.
- 5: Parumper, Paruo tempore, quali perparum, hoc eft valde parum - Trofzke kąfzczek.
- 6: Paulatim, Senfim, leniter - Po mała.
- 7: Paulifper, Parumper, modico temporis fpatio - Trochę, na mały czas.

strona: 759b

- 1: Paulum - Trofzkę.
- 2: Paulo amplius, Paulo magis - Czos wieczey.
- 3: Paululum - Trofzeczkę.
- 4: Paululus - Maliuchni
- 5: Paruus, Exiguus, non magnus - Mały.

- 6: Paruitas - Małofcz.
7: Paruulus - **Ma-liufienki** [!] .
8: Minor - Mnieifzi.
9: Minimus - Nąmnieifzi.
10: Minime, Nullo modo - Zadnim fpořsobem.
11: Minimum - Barzo mała, zgoła nicz.
12: Minus - Mnyei.

strona: 760a

- 1: Minuřculus - Maliuchni.
2: Pařco, Veřcor, comedo - Karmię, pařę, ięm.
3: Pařcor, Comedo, edo, veřcor - Karmięfie, pařęfie.
4: Pařcor [...] Depařcor - Zpařsám.
5: Pařcito - Vřtawnie pařę karmię.
6: Pařtus, Saturatus - Nakarmioni, napafioni.
7: Pařtus, Cibus, pabulum - Pařtwa, kърmia.
8: Pařtio, Pařcendi actus - Pařienię, karmienie.
9: Pařcuus, Quod Pařtui aptum eřt - Dobri do pařienia.
10: Pařcuum, [...] Pařcua. In quibus pecudes pařcuntur - Pařtwa.
11: Pařcales, Oues et gallinae [...], quae pařfim pařcuntur - Bidła pařęce. fie.
12: Pařtor, Cui pařcendi pecus cura mandata eřt - Pařterz.
13: Pařtoralis, Quod eřt pařtoris, vel quod ad pařtorem pertinet -

strona: 760b

Pařterz ski [!] , pařtuřzi.

- 1: Pařtoritius: Pařtoralis - Pařterski.
2: Pařtorius, Quod ad pařtorem pertinet - Pařtuřzi.
3: Pařser - Wrobl.
4: Pařserculus - Wroblík.
5: Pařsim, Sparřim, veluti per řingulos pařřus, omni loco - **Iku** [!] y ow dze, wřzedzie.
6: Pařřum, Vini dulcis genus, quod ex vuis pařřis exprimitur - Słotkie winno.
7: Pařřus, [...] extenřio pedum in progrediendo - Krok.

strona: 761a

- 1: Paftillus, [...] maffula cuiufcunque materiae in formam panis parui cocta - Wałeczek aptikarski.
- 2: Paftinaca - Pafternak.
- 3: Paftinum - Motika. [...] Ferramentum bifurcum
- 4: Paftino, [...] agrum fodere - **Motikakopam [.]** .
- 5: Paftinatio - Okopiwanię.
- 6: Paftinator - Kopacz.
- 7: Paftinatum, Solum fossione renouatum - Grunt zkopani.
- 8: Paftophorium, Paftophori domicilium - Kucza pafterską.

strona: 761b

- 1: Patella - Miska.
- 2: Pateo, Apertus sum - Othwarti iestem.
- 3: Patens, Apertus - Othewrzyfti.
- 4: Patenter - Iawnie, iafnie.
- 5: Patefacio, Aperio, recludo, patentem facio - Obiawiam.
- 6: Patefactio - Obiawienię.
- 7: Patefio, Apertus et palam fio, innotefco - Wyawiam fie.
- 8: Patefco, Aperior, patens fio - Otwieram fie.
- 9: Patulus, Apertus, latus, diffufus - Otworzyfti.
- 10: Patulico, Aperior, patulus fio - Iestem otwarti.
- 11: Pator, Hiatus, et apertio - Rozłzczepiēnie, przepadniēnię.
- 12: Pater, Parens qui aliquem genuit - Ocziecz.

strona: 762a

- 1: Paterfamilias, [...] qui primus est, et imperium habet in familiam - Czeladni ocziecz.
- 2: Patritii, Senatorum progenies - Potomkowie radnich panow.
- 3: Patritus, Quod est patris - Oiczowski.
- 4: Patrimus, Qui vel quae patrem adhuc viuentem habet - Ktori albo ktora oicza ziwego mą.
- 5: Paternus, Quod est patris, patrius - Oiczouski.
- 6: Patrizo, vel patriffo, Paternos mores imitor - Oycza nafliauię.

7: Patrius, Quod est patriae, vel patris, paternus - **Oy czowski [!]**, oyczizni.

strona: 762b

1: Patrie, Affectu paterno - Oiczowsku.

2: Patrimonium, Bona paterna, haereditas a patre relicta - Oyczizna.

3: Patruus, Frater patris - Stręj.

4: Patruelles - Dwu **braczieidzieci [!]**. Patruorum filij

5: Patrelis [*lege*: Patruelis] - włafnoŃcz **dziczi [!]** dwuch braciei.

6: Patera, Poculi genus latum ac patens - Czafza. kufz.

7: Pathos - PoruŃzenie vmisłu. [...] perturbatio, siue aegritudo animi

8: Patibulum, Sera lignea, qua ostia clauduntur - Zápórą. et. Szubienicza.

9: Patibulatus, [...] patibulo affixus - ObieŃzoni.

10: Patina, Vasis genus, quo dapes elixae et iurulentae in mensam feruntur - MiŃfa.

11: Patior, Sustineo, tolero, aequo animo fero - Czierpie.

strona: 763a

1: Patiens - Czierpliwi.

2: Patienter, Constante, fortiter, moderate - Czierpliwie.

3: Patientia, [...] honestatis aut utilitatis causa rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diuturna perŃffio - Czierpliwofcz.

4: Palsus, PerŃffus - Ten ktori vczierpią.

5: Palsio, Animi perturbatio, quam Cicero affectionem vocat - Meka.

6: Palsiuus, Quod passionem denotat - Czierpliwofcz znacaci.

7: Patibilis, Quod perferri potest - łatwi do czierpienia, czierpliwi.

8: Patria, [...] locus in quo nati sumus - Oyczizna.

9: Patro, [...] liberis operam do - Dzieczi czinie.

strona: 763b

Patro [...] perficere - Odprawuie, koncę.

1: Patronus, Qui aliquem in periculo defendit - Patron, obroncza mei Ńprawi.

2: Patrocinator, Tego, defendo, defendendum aliquem tuendumque ŃŃcipio - Bronie czyei Ńprawi y prziniei Ńtoie.

3: Patrocinium, praesidium, tutela et defensio - Obrona.

- 4: Pauci - Mało ich niektorzi.
5: [Pauc]ulus - Troche, maliuczko.
6: Paucitas, inopia, penuria -

strona: 764a

Rzatkofcz, małowcz.

- 1: Pauxillus - Maliuchni.
2: Pauxillum, Parum admodum - Trofzeczkę.
3: Pauxillatim, Paululum, fenfim, pedetentim - Po trofze, po mału.
4: Pauciloquium, Paucitas sermonis - Mała a krotka mowa.
5: Paueo, Timeo - Liekamfie.
6: Paueſco, Timidus fio, timeo - Poczynam fie lękach.
7: Pauefio, Timidus fio - Zliekłemfie.
8: Pauito, Valde timeo, valde horreo - Srodze fie boye.
9: Pauor, [...] timor - Strach.
10: Paudus, Timidus, meticolofus, qui natura timidior eſt - Liekliwi, boiści fie.
11: Pauide, Timide, meticolose - Boiazliwie.
12: Pauicula, Inſtrumentum quo coaequatur, et condenſatur area - Kuanka ktora ziemię vbyaią.
13: Pauimentum, Domus ſtratam folum, aut lateribus, aut lapidibus, quod gradiendo calcamus - Tła, pawiment, iaſtrich.

strona: 764b

- 1: Pauimento, Pauimentum facio, ſeu pauimentum ſterno - Pokładna pawimencie czinię, tlę pokladam.
2: Pauio, Ferio, percutio, tundo - *Vbriia^m*.
3: Pauo, et Pauus - Paw.
4: Paua - Pawicza.
5: Pauoninus, Quod ex pauone eſt - Pawi.
6: Pauper - Vbogi.
7: Pauperculus - Vbozuchni.
8: Paupertas, Penuria, egeſtas, tenuitas - Vboſtwo.

9: Pauperies, Paupertas - Vboſtwo.

10: Paupertinus, Pauper - Potrzebni.

strona: 765a

1: Paupero, Pauperem facio - Vbożę.

2: Pausa, Requies, intermiſſio, atque otium a re aliqua - Przeſtanie

3: Pauſo, Quieſco - Odpocziwám, ſtoję.

4: Pax - Pokoi.

5: Pacifer, Pacem ferens - Pokoi przinoſząci.

6: Pacifico, Controuerſias compono, quali pacem facio, reconcilio - Vſpokoiam.

7: Pacificatio, Reconciliatio - Vſpokoienie.

8: Pacificator, Diffidij diremptor, et conciliator pacis -

strona: 765b

Pokoi cziniaci.

1: Pacificus, Paci ſtudens - Spokoini.

2: Paco, [...] mitigo, lenio, placo, tranquillum, lenem, et mitem reddo - Vſpokoiam, vſmierzam.

3: Pacatus, Reconciliatus, placatus, exoratus, et tranquillus redditus - Vſmierzoni. Vſpokoioni.

4: Pacator, Pacis conciliator, qui tumultus et turbas ſedat - Vſmi-erzac [!] .

5: Pacate, Tranquille, ſedate, pacifice - Spokoinie.

6: Paxillus, Palus - Kołek.

7: Pecco, [...] adulterium committo - Właſnie czudzoloſe, grzędze.

8: Peccatum - Grzech.

9: Pecten, Inſtrumentum textorum, quo ſubtegmen ſtamini immittitur - Płocha. ¶ Pecten [...] qui explicat capillos - Grzebien.

strona: [766]a

1: Pectino, [...] ſpicas lego, vel ſegetem meto - Zne.

2: Pectinatus, Quod pectinis inſtar factum eſt - Iako grzebien uczinioni.

3: Pectinatim, [...] ad pectinis ſimilitudinem factum, et quali denticulatim - Zębato.

4: Pecto, Explico et pando capillum - Czędze.

- 5: Pexitas - Szownoſcz iakobi **belozczoſano** [!] .
- 6: Pexatus, Veſte pexa indutus - wſuknie wiczofſanaŃ obliczoni.
- 7: Pectitus, [...] pexus - Zczoſfani.
- 8: Pectus, Anterior pars animalis a gula vſque ad ventrem - Pierſi.
- 9: Pectoralis, Quod ad pectus pertinet - Pierſiani.
- 10: Pectorosus, Qui eſt magni et validi pectoris - Pierzeſti.
- 11: Peculium, [...] quicquid alicuius labore et induſtria partum eſt - wlaſtnoſcz moia pracza nabyta.

strona: [766]b

- 1: Peculiaris, Quod ad peculium pertinet, vel quod peculio deputatur, ſeu quod peculij proprium eſt - wlaſtni.
- 2: Peculiariter, proprie, praecipue - wlaſtnię.
- 3: Peculiosus, Qui peculij multum habet - Maiaczi wielka wlaſzcz.
- 4: Peculiatuſ, [...] peculioſuſ - Bogati.
- 5: Peculator, et Depeculator, Qui huiuſmodi furtum facit - **Rodzei** [!] ktori poſpolite albo paſkie dobra kradnie.
- 6: Peculatuſ, pecuniae publicae, aut fiſci furtum, aut ſacrilegium rerum ſacrarum - Kradziez rzeczi poſpolitei albo dobra paſkiego.

strona: [767]a

- 1: Pecunia - Pieniadze.
- 2: Pecuniarius, Quod ad pecuniam pertinet, vel quod eſt de pecunia - Pieniądzowi.
- 3: Pecunioſuſ, Qui abundat pecunia - Pieniezni.
- 4: Pecus, omne animal quod ſub hominis, imperio e pabulo terrae paſcitur - Bydło.
- 5: Pecorinuſ, Quod eſt ex pecore - Zbidła poſzli.
- 6: Pecoroſuſ, Quod pecore abundat - Doſtatni wbydło.
- 7: Pecorariuſ, Qui pecua, ſiue pecora publica redimit - Stroz bydliczi.

strona: [767]b

- 1: Pecuariuſ, Qui pecora paſcit, pecorariuſ - Krowiarz.
- 2: Pecuariuſ, Quod ad pecus pertinet - Bidliczi.
- 3: Pecuaria - Stada bydliczę. [...] pecudum greges.

4: Pecuaría, [...] ratio parandi, ac pascendi pecoris vt fructus ex eo percipiatur - Poštepek wchowaniu bidła.

5: Pedes - Nogi. [...] quibus vtimur in gradiendo

6: Pediculus, Paruus pes - Nozka. ¶ [...] pediculus vermis in capite hominis, et in caeteris animalibus - wesz.

7: Pedicularis, Quod ad pediculos capitis vermes pertinet - wżziwi.

strona: [768]a

1: Pedicosus, siue Pediculofus, Qui capitis vermibus scatet - Pełen wżzi.

2: Pedufculus, Paruus pes - Nozeczka.

3: Peda, Vestigium humanum praecipue pedis - Sliád człowieczy.

4: Pedalis, Quod est pedis: vt Mensura pedalis - Na **ftopelzeroki** [!].

5: Pedule, Scabellum, in quod sub pedibus praestat vtilitatem - Podnozek.

6: Pedaneus, Pedalis - Naftopie szzeroki.

7: Pedatim - Wpięti.

8: Pedes, Qui pedibus incedit - Piefzi.

9: Peditatus, Peditum copiae - Piefzi żołnierz.

10: Pedeſter, Qui pedibus iter facit - Piefzo chodząci.

11: Pedetentim, [...] fenfim, vel

strona: [768]b

paulatim - Lehko, noga maczaiącz.

1: Pedica, Laqueus quo pedes illigantur - Sidło.

2: Pedisequus, Qui dominum sequitur - Sługa piefzo zapanem chodząci.

3: Pedo, Vado, a quo Repedo, quod est quasi pedem refero, redeo - Idę. ¶ Pedare [...], pro viti vel alteri arbutulae sustentaculum adhibere - **Prziwiezonacz** [!] **laterally** [!].

4: Pedatus, Sustentaculo siue pedamento firmatus - Do tik przywiązani.

5: Pedatio, [...] quum pedamentis vinea fulcitur - Natknienie.

6: Pedum, Paſtorale baculum, seu virga incurua qua pecudum pedes detinentur - Szufła pafterską.

7: Pedo, Crepitum ventris emitto - Pierdze bzdze.

strona: 769a

- 1: Peiero, Falſo et animo fallendi iuro, iuramentum non ſeruo - Fałziwie przifiegám.
- 2: Pelagus, [...] profundum maris - Głębokołcz morſką.
- 3: Pelagicus - **Moriks [!]** . Quod in mari uiuit, fiue etiam quod eſt ex mari.
- 4: Pelargus, [...] ciconia - Boczian.

strona: 769b

- 1: Pelicanus - Pellica.
- 2: Pellax, Qui per blanditias aliquem decipit - Ołzukanie łagodnie ſłowki.
- 3: Pellacia, Fallacia, illecebrae - Obłudnołcz, ołzukanie.
- 4: Pellex, Illa [...] quae cum eo cui vxor fit, corpus miłcet - Kurwa zżonatim **liegacąca [!]** .
- 5: Pellicatus, Actus quem pellex exercet: ficut concubinatus quem concubina - Kurewłtwo.
- 6: Pelliceo, [...] pro blanditiis imperare, niſi locus corruptus eſt - Łagodnie namawiam.
- 7: Pellicio, Blanditiis in fraudem induco, allicio, illicio - Do upatku prziwodze, **zwdze [!]** .

strona: 770a

- 1: Pellicator, Qui blanditiis aliquem in fraudem pellicit - Ten ktori łagodnie do vpatku **infzegprzwodzi [!]** , zwodz.
- 2: Pellis, [...] cutis - Skora.
- 3: Pellicula, Parua pellis - Skorka.
- 4: Pelliceus, Quod eſt ex pelle, vt Veſtis pellicea - Kożuch.
- 5: Pellitus, Quod pelles habet, vel pellibus tectum eſt - wskore albo **wkozuck [!]** obliczoni.
- 6: Pelliculo, Pellibus alligatis obturo - Skora kożuchem zatikam.
- 7: Pellio, Qui veſtes pelliceas et alia ex pellibus opera facit - Kurfniercz.
- 8: Pello, percutio, ferio - wipicham, wiganiąm, wibyam.
- 9: Pulsus, Impulſio, motus, ictus: verberatio - wbyanie.
- 10: Pulſo, percutio, verbero - Tego byę, tłuke, kołacę.
- 11: Pulsatus, Verberatus - Ztłuczoni, zbiti.

strona: 770b

- 1: Pulsatio, pulſandi actus - Tłuczenie. kołatanie.
- 2: Pulsator - Byaci, brząkaiaći.
- 3: Pulso - Vıtawnie tłuke kołacę.
- 4: Pelluceo, Transluceo, quaſi per luceo - **Przezrocziłtiefem [!]** .

5: Pelluuium, et Pelluuia, Vas in quo lauantur pedes - Nadobie wktorimnogi [!] umiwają.

6: Pelta -

strona: 771a

Tarczą. Scutum exiguum, lunae femplenae imaginem referens

1: Peltatus, Pelta armatus - Huffarz, ten ktori tarcząza bron mą.

2: Peluis, Vafis genus pedibus abluendis praecipue deftinatum, pelluuium - Miednicza dla umiwanią nog.

3: Peminosus, vel potius Paeminofus, Quod mali est odoris - Smrodliwi, fmierdząci.

4: Pendeo, In sublimi fum, fufpenfus fum - Zawiftem.

5: Pendens - Wifzaci.

6: Pendulus, Quod pendet - Zawifli, zwiefzoni.

7: Pensilis, Quod fufpenfum et sublime est - Zawiefifti.

strona: 771b

1: Penfum, [...] manipulus lanae, vel lini, aut cannabis - Kádziel. ¶ Abfoluere pensum, Conficere pensum, peragere pensum - Swoi urząd odprawicz.

2: Pendo, Pondero - Wąze.

3: Penfo, Saepe pondero, aestimo - Pilnie waze.

4: Pensator, Ponderator, aestimator - Wázquez.

5: Pensito, Saepe vel exacte pondero, exanimo - Vftuwnie [!] rozważam.

6: Pensitatio, Solutio - Rozważanie.

7: Pensitator, Ponderator, examiner, penficulator - Rozwazacz pilni.

strona: 772a

1: Pensiculo, Pensito - Dobrze rozmiffiam, rozważam.

2: Pensitatus, Ponderatus, fiue examinatus - Rozwazoni, rozmiffioni.

3: Pensio, [...] id quod pro re aliqua conducta foluitur, id est quod datur pro rei alicuius vfui - Czinfz, Ząplątą.

4: Pensiuncula - Mała ząplątą.

5: Pene, Fere, propemodum - Bez mała.

6: Penes - W moczi infzego. [...] Apud

7: Penetro, Peruado, tranfeo, ad interiora accedo, quasi penitus intro - Przenikam, przepadam.

8: Penetrabile, Quod facile penetrat - Przechodzaci, przepadaiaçi.

9: Penetrable, significat omnem partem interiorem domus, vel templi - Gmachwdomu zakriti na zadzie.

strona: 772b

1: Peniculus, et penicillus: siue Peniculum, et penicillum - Szmata albo łzczotka do oczierania.

2: Penicula item et penicilla [...] quibus pictores pingunt - Pinzlik.

3: Peninsula, Terra [...] vndique fere aquis clausa, et exiguis tantum angustis [...] continenti adnexa - Włpa zewřzad woda obwiedziona.

4: Penis, [...] cauda - Ogon.

5: Penitus, Quod penem habet - Ogoniafti.

6: Penitus, Quod intus est, et in abditis partibus situs - Wewnątrz na zadzie.

7: Penitus, Plane, omnino, profus, in vniuersum, in intimis partibus, ad intima vsque penetralia [...] Intus et in cute - Prawie do kęřsa.

8: Penna - Piorko.

strona: 773a

1: Pennula - Pioreczko.

2: Pennatus, Qui pennas habet - Pierziifti.

3: Penniger, Qui gerit pennas, pennatus - Pierze nořzacci.

4: Pennipotens - Mozni wliataniu.

5: Pennipes - Pierzonog.

6: Pennarium, in quo pennae reponuntur: sicut calamarium - Szkatułka dla chowania pierza penał.

7: Pentecoste - Swiatki. dies quinquagesimus a festo Paschae. [...] Latine Quinquagesimas possumus appellare.

8: Pentorobon - Piwonia.

9: Penula, Vestis densa ac vilis, quae nebuloso seu pluuioso tempore supra tunicam assumitur loco pallij - Oponczą.

strona: 773b

- 1: Penus - Spiza, pokarm *kenapoi* [!] wdom na *Ludion* [!] .[...] omne efculentum poculentumque quo vescuntur homines
- 2: Penarius, Quod ad penum pertinet - Do spizarniei przinalezaczi.
- 3: Penarius, vel penaria [...] locus [...] vbi penus, id est res ad quotidianum victum necessariae conduntur - Spizarnią.
- 4: Penuria, significatque omnium rerum inopiam [...] scilicet defunt ea quae ad victum sunt necessaria - Niedostatek wiadlie y wpicziu.
- 5: Peplion, [...] portulaca fylueftris - Kurza noga.
- 6: Peplus, siue Peplum, Sindon siue vestis praetenuis - Rantuch.
- 7: Pepo - Melon.
- 8: Per - Przez.

strona: 774a

- 1: Pera, Sacculus ex aluta e collo ad lumbos pendens - Kalieta, toboła.
- 2: Perabsurdus - Niegrzeczni. Valde absurdum significat.
- 3: Peracer, Valde acer et vehemens - Barzo oftri.
- 4: Peracerbus - Kwasni czierpki. Valde acerbus.
- 5: Peracefco, Valde acidus fio, valde acefco - Barzo kwafnieię.
- 6: Peracuo, Valde acutum reddo - Barzo oftrzę.
- 7: Peracutus, Valde acutum - Barzo zakonczoni.
- 8: Peracute - Oftrze.
- 9: Peraequus, Vide [lege: Valde] AEquus - Słufzni, rowni.
- 10: Peraeque -

strona: 774b

Iednako.

- 1: Peraequo, AEquum facere - Rownam.
- 2: Perago, Perficio - Wikoniwám, wipełniám.
- 3: Peractio, [...] perfectio, et absolutio - Wipełnienie.
- 4: Peragro, Perlustro, abeo, difcurro - Przechodzę.
- 5: Peragratio, Profectio - Przeifczie.

- 6: Perambulo, ad finem vřque ambulo, ambulando circumeo - **Przechodezę [!]** .
- 7: Peramo, Ad finem vřque amo, perfecte et valde amo - **Barzomiełuię [!]** .
- 8: Peramans, Valde amans - Barzo miełi.
- 9: Peramanter - Mielie, barzo chętlowie.
- 10: Peramplus, Valde amplus - Szeroki.
- 11: Peramputo, Perfecte incido - Odczinam.
- 12: Peranguřtus, Admodum anguřtus - Barzo cziałni.
- 13: Peranguřte, Valde anguřte - Barzo cziałno.
- 14: Peranno, per integrum anni tempus viuo, annum perago - Przez czałi rok zyę.
- 15: Perantiquus, Peruetus, valde antiquus - Barzo łtari.
- 16: Perappositus - Prawie vczefni.
- 17: Perarduus, Valde arduus, perdifficilis - Barzo trudni, wiřsoki.

strona: 775a

- 1: Perareřco, Valde aridus fio - Barzo řchnę.
- 2: Perargutus, Valde argutus - Barzo řuptyłni, dowczypni.
- 3: Peraridus, Prorřfus aridus - Prawie řuchi.
- 4: Peraro, Funditus et omnino aro - Przez wřsiřřtko orzę.
- 5: Perařper, Valde ařper - Barzo chrupiařti, ořtri.
- 6: Perařtutus, Valde ařtutus - Barzo chytri.
- 7: Perattentus, Valde attentus - Barzo bacząci.
- 8: Perattente, Valde attente - Zpilnim baczenim.
- 9: Perbacchor, Perpoto, et luřito conuiuiis frequentandis - Szaleię zye rozpuřtnie.
- 10: Perbeatus, Valde beatus - Barzo řzczefliwi.
- 11: Perbellus, Valde bellus - Prawie piękni.
- 12: Perbelle, Valde bene [*lege: belle*] - Nadobnie.
- 13: Perbene, Valde bene - Prawie dobrze.
- 14: Perbenigne, Valde benigne - Prawie łaskawie.
- 15: Perbibo, Totum bibo - Wřziřřtko wipyąm.
- 16: Perblandus, Valde blandus - Barzo łagodni.
- 17: Perbonus, Valde bonus - Barzo dobri.

- 18: Perbreuis, Valde breuis - Barzokrotki.
19: Perbreuiter, Valde breuiter - Barzokrotko.
20: Perca - Okon.
21: Percalleo, Totus callofus fum, [...] obdureſco - Prawiem zatwarział.

strona: 775b

- 1: Percandidus, Valde candidus - Barzo biały.
2: Percantatrix - *Spie wączkă [!]* .
3: Percautus, Valde cautus - Barzo *oſtrozini [!]* .
4: Percelebro, Diuulgo, valde celebros - Wſzedze wiſławiąm.
5: Perceler, Valde celer - Barzo prętki.
6: Per caufam, Per ſpeciem, Per fimulatam caufam - Przez zmiſlienie.
7: Percello, Euerto, percutio - Wiwraczam.
8: Pe[r]culsus - Zbyti. [...] Percuſſus
9: Percenſeo, Recenſeo - Pilnie wiliczam.
10: Percieo, Moueo - Poruſzam.
11: Percitus, Commotus, incitatus: qui ira, ac furore accenſus eſt - Barzo poruſſoni.
12: Percingo, Circunquaque cingo, vndique cingo - Zewſząd obtaczam.
13: Percipio, Intelligo, capio, ſenſu apprehendo, ſentio, cognoſco - Rozumiem.
14: Perceptio - Zgromadzenie, przyecie.
15: Perclamo, Vehementer clamo - Barzo wołam.
16: Percoarcto, Vehementer conſtringo - Zcziskam.
17: Percognoſco, Perfecte cognoſco -

strona: 776a

Do koncza poznawam.

- 1: Percolo, Perfecte colo, obſeruo, amo, ſiue veneror - *Mamwiekiei [!]* pocziwołczy czcę.
2: Percultus, Politus, ornatus - Prawie prziozdobioni.
3: Percolo, Per colum tranſmitto - *Przeczepzam [!]* .
4: Percomis, Valde comis - Barzo wdzieczni.
5: Percommode, Admodum commode - Prawie wczas.
6: Perconditus, Valde reconditus et abſtruſus - Barzo skryty.

- 7: Percontor, Diligenter inquiror - Pilno fie wiwiaduię.
- 8: Percontatio, Interrogatio, inuestigatio, inquitio - wiwiadowanie.
- 9: Percontator, Qui percontatur, inuestigator - wiwiadacz.
- 10: Percontumax, valde Contumax - Ocziapli.
- 11: Percopiosus, Valde copiofus - Dofatni.
- 12: Percoquo, Perfecte coquo - Prawie, viwarzam.
- 13: Percrebresco, Diuulgor - wszedziem rozgłoszoni.
- 14: Percrepo, Refono, perfono, perftrepto - wszedzie brznie.
- 15: Percrucio, Valde crucio - Barzo trapie.
- 16: Percrudus, Immaturus et valde crudus - Barzo ferowi.
- 17: Percudo, Pertundo - Przebyam.

strona: 776b

- 1: Percunctor, [...] diligenter interrogo - Pilnie fie wiwiaduię.
- 2: Percunctatio, Inquitio - wiwiaduię.
- 3: Percupio, Valde cupio - Serdecznie zadam.
- 4: Percupidus, Valde cupidus - Barzo zadofcziwi.
- 5: Percuriosus, Valde curiosus - Barzo pilni, dbali.
- 6: Percuro, Perfecte fano, perfecte curo - Prawie wilieczam.
- 7: Percurro, Currendo peruenio, fiue currendo perfeuero - Przebiegam.
- 8: Percursio - Przebiezenie. Velocitas [...] corporis, celeritas
- 9: Percutio, [...] ferio - Byę tłuķę.
- 10: Percussor, Qui percutit vel occidit - Ten ktori bye, zabyak.
- 11: Percussio - Vderzenie, flink. [...] pro ictu
- 12: Percussus - Vderzoni.
- 13: Perdecorus, Valde decorus - Barzo piekni.
- 14: Perdensus, Valde densus - Barzo gefti.
- 15: Perdespuo - Oplwałem.
- 16: Perdificilis, Valde difficilis - Barzo trudni.

strona: 777a

- 1: Perdificiliter, vel Perdificulter - Barzo trudno.

- 2: Perdignus, Valde dignus - Barzo godni.
- 3: Perdiligens, Valde diligens - Barzo pilni.
- 4: Perdiligenter - Barzo pilnie.
- 5: Perdifico, Perfecte dico - Do konczafie wyuczam.
- 6: Perdiu, Admodum diu - Barzo dawno.
- 7: Perdiuturnus, Quod diu vel valde durat - Barzo trwafi.
- 8: Perdiues, Valde diues - Barzo bogati.
- 9: Perdius, Qui per diem vigilat - Czafi dzien trwaiaci.
- 10: Perdix - Kuropatwa.
- 11: Perdo, Amitto - Tracze.
- 12: Perdo [...] perimere - Kaze.
- 13: Perditio - Zguba, zkaza.
- 14: Perditor - Zkaczca.
- 15: Perditus, Amiffus, deploratus, profligatus - Skazoni, ftraczoni.
- 16: Perdite, Corrupte - Skazenie.
- 17: Perdoceo, Perfecte doceo -

strona: 777b

Praue wyuczam.

- 1: Perdoctus - Prawie wyuczoni.
- 2: Perdoleo, Vehementer doleo - Barzo, zaluie, boleie.
- 3: Perdomo, Domo, vel omnino et plane domo - Prawie vskramiam.
- 4: Perdomitus, Plane domitus - Vskromioni.
- 5: Perdormifico, Somnum in certum aliquod tempus continuo - Prawie dofipiam.
- 6: Perduco, Ad finem vique duco - Do koncza przywodze.
- 7: Perduellis, [...] quem nos vocamus hostem - Nieprzyaczciel ktorimi odpowiedzial.

strona: 778a

- 1: Perduro, Vique ad finem duro - Trwam.
- 2: Perdurefco, Valde durus fio - Twardzeie.
- 3: Peredo, Totum edo, edendo confumo - Do **kefsaziada** [!] .
- 4: Peresus - Prawie ziedzioni.

- 5: Peregrinus, Aduena qui procul a patria agit, atque extra solum patrium vagatur - Obczy cudzoziemiec.
- 6: Peregrinor, Per aliena loca peragrans proficiscor - Czudze kraie przechodzę, pielgrzymię.
- 7: Peregrinatio - Wędrowka.
- 8: Peregrinator, Qui solet peregrinari, fereque semper peregrinatur - Wędrownik, pielgrzym.
- 9: Peregrinabundus, Qui solitus est peregrinari - Rząd wędrująci.
- 10: Peregrinitas, Alieni solum habitatio - Zobczimi mieszkanię.
- 11: Peregre, Extra patriam - wczudzim kraiu.
- 12: Perelegans, Valde elegans - Barzo piękni.
- 13: Pereleganter - Pięknie, **nadebnie** [!] .
- 14: Pereloquens, Valde eloquens - Barzo wimowni.

strona: 778b

- 1: Perendie, [...] **Poft cras**, Die abhinc tertio, quasi perempta die - **Poiuerze** [!] .
- 2: Perendinus, [...] dies abhinc tertius - Dzień trzeczi.
- 3: Perennis, quasi per annos omnes durans, Perpetuus - wieczni.
- 4: Perenno, Per multos annos, aut certe per multum tempus duro - wiecznie trwam.
- 5: Perennitas, AETernitas, multorum annorum tempus - wieczność, wstawicz.
- 6: Perenniseruus, Qui perpetuo seruit vni domino - Sługa wstawnie wiednego pana służąci.
- 7: Pereo, Perdor, confumor, intereo, occido - Gynę.
- 8: Perequito, Circumequito, equitando omnia loca transeo - wżedzie obiezdżam.
- 9: Pererro, Errando circumeo, huc vel illuc erro - wżedzię przechodzę.
- 10: Pereruditus, Valde eruditus, perdoctus - Barzo vczeni.
- 11: Perexcruccio, Cruciatu eneco - Barzo dręcżę.
- 12: Perexiguus, Valde exiguus, perexilis - Barzomałi.
- 13: Perexilis, Perexiguus, valde exilis - Nasbit błahi Podłi.
- 14: Perexpeditus, Valde expeditus -

strona: 779a

Barzo gotowi.

- 1: Perfabrico, Fabricam absoluo - Prawie wirabięm.
- 2: Perfacetus, Admodum facetus - Barzo zartowni.

- 3: Perfacete, Periucunde - Barzo zartownie.
- 4: Perfacilis, Valde facilis - Barzo łatwi.
- 5: Perfacile, Valde facile - Barzo łatwie.
- 6: Perfamiliaris, Valde familiaris - Barzo towarziski
- 7: Perfatuus - Nazbit błazen.
- 8: Perfero, Vtique ad finem fero - Nałwoie miełcze odnofę.
- 9: Perferuidus, Vehementer feruidus - Barzo gorąci.
- 10: Perficio, Abfoluo, compleo, perficio, quod incoeptum est ad finem et exitum perduco
- Konczę.
- 11: Perfectus, Ad exitum perductus, abfolutus, elaboratus - **Dokon czoni [!]** .
- 12: Perfecte, Abfolute - Doskonalie.
- 13: Perfectio - Dokonanie, dokonczenie.
- 14: Perfector - Dokoncziciel.
- 15: Perfido, Valde fido - Barzo łobie vfaiąci.
- 16: Perfidelis, Valde fidelis - Barzo wierni.
- 17: Perfidus, Qui fidem violat, fiue prodit - wiari nie trzimaiąci.

strona: 779b

- 1: Perfidia - wiari złamanie.
- 2: Perfidiosus, Plenus perfidiae - Pełni zdradi.
- 3: Perfidiose - **Zdraadliwie [!]** .
- 4: Perfixus, Transfixus - Przepchnioni.
- 5: Perflo, Flando, peragro - Przedimam.
- 6: Perflatus, Ipfa perflatio - Przedęcią.
- 7: Perflabilis, Quod perflari potest - łatwi do przedęcią.
- 8: Perfluo, Liquorem tranfmitto - Przeciekám.
- 9: Perfodio, Perrumpo, transfigo - Przepycham, przekopiwam.
- 10: Performidatus, Multum formidatus - Przełtrafzoni.
- 11: Performo, Formam abfoluo - Forme kończę.
- 12: Perforo - Przewiertuię.
- 13: Perforatus - Przepchnioni.

- 14: Perfortiter, Valde fortiter - Barzo mężnie.
15: Perfremo, Vehementer fremo - Barzo riczę rzan [!] .
16: Perfrico, Valde frico - Przeczieram.

strona: 780a

- 1: Perfrigeo, Valde frigeo - Barzo ziebnę.
2: Perfrigero, Refrigero - Odziebiąm.
3: Perfrigeſco, Valde frigidus fio - Barzo przeziebiąm.
4: Perfrigidus, Valde frigidus - Barzo zimni.
5: Perfringo, Perrumpo, violo - Przełamuię.
6: Perfractus, Perruptus - Przełomioni.
7: Perfracte, Obſtinate, pertinaciter - Vpornie.
8: Perfruor, Diu, multum et conſtanter fruor - Dobrze wiziwąm.
9: Perfugio, Deſciſco, ad aliquem confugio - Dlia obromi [!] vcziekąm.
10: Perfugium, Aſylum, [...] **refugium**, locus tutiſſimus quo rebus aduerſis iactati nos recipere contendimus - Obrona, doktoreiſie vcziekąmi.
11: Perfuga, Qui ad hoſtes perfugit, ſiue defecit - Zbieg.
12: Perfulcio, Bene fulcio, et roboro - Dobrze podpierąm.
13: Perfundo, Humore affuſo madefacio, aſpergo - Poliewam namakrząm.
14: Perfungor, Munus ſuum ad finem perducere, et ad exitum perferre - Vrząd ſwoi pełnię koncę.
15: Perfunctio -

strona: 780b

Odprawienię zpilnoſcią.

- 1: Perfunctorius, Defunctorius, hoc eſt languidus, remiſſus, leuiter et oſcitanter, non toto conatu factus - Przez ręcze vczinioni, leniwo.
2: Perfunctorie, Tranſitorie, et inaniter, oſcitanter, nec toto conatu - Zwierch, ledaiako przebiezani.
3: Perfuro, Vehementer infanio - Barzo ſzaleię.
4: Pergaudeo, Vehementer gaudeo - Barzo ſie raduię.
5: Pergigno, Gigno - Rodzę.

6: Pergo, quasi perago, vado, vel iter facio - Idę.

7: Pergracilis, Valde gracilis - Szczupliuch.

8: Pergraecor, Epulis, et potionibus inferuio -

strona: 781a

Biefiaduię kołacyę ſtroię.

1: Pergrandis - Barzo wielki.

2: Pergraphicus, [...] lepidus, ad vnguem factus, abſolutus et quasi pictoris manu expolitus - Myſterni, wiprawni.

3: Pergratus, Admodum gratus - Barzo wdzieczni.

4: Pergravis, Valde gravis - Barzo ciężki.

5: Pergrauiter, Admodum grauiter - Barzo ciężko.

6: Pergula, Locus apertus a multis lateribus aërem excipiens - Salia item podſionek gąnek.

¶ Pergula [...] locus accommodatus exponendis venalibus rebus - Buda do przedawanią, krammarnia. ¶ Pergula In vineis vero topiarium opus - Gąnek miedziwinnem.

7: Perhibeo, [...] dico, et affirmo - Prawdziwie mowię.

8: Perhonorificus, Valde honorificus - Barzo pocziwi.

9: Perhonorifice - Barzo pocziwie.

10: Perhorreo, ſiue Perhorrefco, Horrore permoueor, extimeſco - Srodze ſie lękam.

11: Perhorridus, Valde horridus - Mierzieti, merski.

12: Perhoſpitalis, Valde hoſpitalis - Barzo liudski, rad wdom

strona: 781b

Przymięci.

1: Perhumanus, Admodum humanus - Barzo liudski.

2: Perhyemo, Totam hyemem tranfigo - Przez zimęmiefzikam [!] . przezomuię.

3: Periboetos - Zączni, ſławni, ſiachetni. Graecis celebrem, famigeratumque ſignificat

4: Peribolus, [...] ambitus, lorica murorum - Ganek. [...] pro ſepto et corona domus

5: Pericarpium, [...] inuolucrum feminis, quod illud ambitur - Okriczie wſzeliakiego owoczu.

6: Pericope, Amputatio, circuncifio - Przecię cięż, przegrodek wmwie.

7: Periculum, Diſcrimen, tempus aduerſum - Niebieſpieczeńſtwo.

8: Periculosus, Quod eſt cum periculo coniunctum - Niebes pieczni [!] .

strona: 782a

- 1: Periculofe - **Niebes pieczynie [!]** .
- 2: Periclitor, Periculum fubeo, in difcrimen me conicio - NiebepiecznoŃcz podŃtępicz, bicz wniebieŃpieczenŃtwie.
- 3: Periclitatio, Experimentum, tentatio - DoŃwiaczenię **zniebepie czenŃtwem [!]** .
- 4: Peridoneus, Valde idoneus - Dobrze Ńie godząci.
- 5: Periergia - Zbytnią pilnoŃcz. CurioŃitas, Ńedulitas, nimia anxietas
- 6: PerilluŃtris, Admodum illuŃtris - Barzo Ńławni, oŃwieczoni.
- 7: Perimbecillus, Valde imbecillus - Barzo Ńłaby.
- 8: Perimo, Deleo, interficio, tollo - Zabyąm, wigładząm.
- 9: Peremptus, Interfectus - Zabyti.
- 10: Peremptorius, quod perimendi vim habet - Smiercz, vpadek przinoŃząci.
- 11: Perincertus, Valde incertus - Niepewni.
- 12: Perincommodus, Valde incommodus - NieŃpoŃsobni niewczefni.
- 13: Perincommode, Valde incommode - Niewczefnię.
- 14: Perinconsequens, Valde inconueniens, valde abŃurdum - Nie rymowni.

strona: 782b

- 1: Perinde, Eodem modo, Ńimiliter, aequę - Rownie, takzetez.
- 2: Perindulgens, Valde indulgens - Wielie dozwalaici, pobłazaici.
- 3: Perinfamis - Barzo złei Ńławi. Valde infamis.
- 4: Perinfirmus, Valde infirmus - Barzo chori.
- 5: Peringeniosus, valde ingenioŃus - Barzo dowczipni.
- 6: Periniquus, Valde iniquus - Barzo **meŃłufzni [!]** .
- 7: Perinsignis, Valde infignis - Barzo zaczni, Ńławni.
- 8: Perinteger, Omnino inuiolatus, plane integer - Prawie cznotliwi, niepomazani.
- 9: Periocha - Krotki opis, Ńumma. [...] argumentum, hoc eŃt breuis totius rei alicuius explicatio

strona: 783a

- 1: Peripetalmata, Aulaea Ńiue tapetia quę ad parietes extenduntur ornatus gratia - Obyczie, kobierzecz. [...] Attalica
- 2: Peripheria, Circunferentia, circunductio - Okrąg.

3: Peripneumonia - Dichawica dlia zapalenią płucz. [...] inflammatio pulmonis cum febris acuta, et difficultate ſpirandi.

4: Peripneumaticus, [...] qui hunc morbum patiuntur, peripneumonici - Dychawiczni, **pluczamaiaći zaiąt, rzone [!]** .

5: Periffon - Plinki, pſywifnie. [...] dorycnium

6: Periftereos, vel Periftereon - Zeleznik, werbęta.

7: Perifterotrophium, Columbarium, locus in quo columbae aluntur - Gołebieniecz.

strona: 783b

1: Periftereon - Gołebieniecz. [...] perifterotrophium, hoc eſt locus vbi columbae educantur

2: Periftrona, Peripetaſma, aulaeum, quaſi circumſtratum - Obyczyę, zaſłona.

3: Periftylium - Gąnek iaki widałz wkłaſztorzęch. Locus [...] columnis clauſus, circunquaque porticum habens

4: Peritus, [...] Experiens, doctus - Swiadomi, nauczeni, biwałi.

5: Perite, Scite, docte - **Swiado [!]**

6: Peritia, Scientia - Vmieiętnoſcz, wiadomoſcz.

7: Periucundus, Valde iucundus - Barzo wdzieczni, miełi.

8: Periucunde, Valde iucunde - Barzo wdziecznie, rozkoſznie.

9: Periurus, Qui iuſiurandum violat, vel qui iurando ius peruertit - Krzi-woprziſziezczca.

10: Periurium, [...] iuſiurandum violatum, aut iuramentum falſum - Krziwoprziſiętwo.

11: Periuriosus, Qui peierat - **Krziwoprzi ſieznik [!]** .

12: Periuro, Piero [*lege: Peiero*] - **Prziwo [!]** **przi ſiegąm [!]** .

13: Periuratio - **Krzi wo prziętwo [!]** .

14: Perizoma - Gaczię, ſpodnicze.

strona: 784a

[...] omne quo circuncingimur, pudendorum velamen, [...] Surfibulum, [...] Subligaculum.

1: Perlabor, Lapſu ingredior, incedo, vehor, penetro - Przepadam, przeiezdżam.

2: Perlaetus, Vehementer laetus - Barzo weſołi.

3: Perlatus, Valde latus - Barzo ſzeroki.

4: Perlecebra, Illecebra - Pobudka do roſkoſzi. prziędzenie.

5: Perlego, A principio ad finem vſque lego - Od **pozątku [!]** do koncza przicitiwam.

- 6: Perlepidus, In primis lepidus - Barzo wdzieczni, mieli.
- 7: Perleuis, Valde leuis - Barzo **lehkilmały** [!], błahi.
- 8: Perleuiter, Valde leuiter - Barzo lehkko, łatwie.
- 9: Perlibenter, Admodum libenter - **Bapzo** [!] rząd.
- 10: Perliberalis, Admodum liberalis - Barzo hoini szczodri.
- 11: Perliberaliter - Szcedrze.
- 12: Perlibro, Diligenter, perfecte atque exacte menfuro, et ad libram aequo, fiue aequale facio
- Pilno odważam odmierzam.
- 13: Perlicio, Allicere, inducere - Prziwabiąm, łudzę.
- 14: Perlecto - Vítawnię **wąbuę** [!].
- 15: Perligo, Confringo - Związuię.
- 16: Perlinio, Totum oblinire, perungere - Obmazicię.
- 17: Perlitus - Dobrze pomazani.
- 18: Perlito, Perfecte lito, sacrificium abfoluo - Boga wśmierzam przez ofiare, y otrzymuię czom
żądał.

strona: 784b

- 1: Perlongus, Admodum longus - Barzo długi.
- 2: Perlonge - Barzo dąlieko.
- 3: Perlonginquus, Valde longinquus - Barzo dalieki.
- 4: Perluceo, Tranflucere, et lucem tranfmittere, [...] pellucere - Przebyą światłością.
- 5: Perlucidus, et Pellucidus - Iafni, iafnofcz na drugą, ftronę przebyaięci.
- 6: Peluctuosus, Valde luctuosus - Barzo śmerni załofni.
- 7: Perludo, Ludo - Zartuię, grąm.
- 8: Perluo, Multum lauo - Dobrze omiwąm.
- 9: Perlutus - Dobrze omiti.
- 10: Perluftro, Diligenter luftro, peragrando perfpicio, omnia luftro - wżiift, pilnie
przeqliadąm.
- 11: Permacer, Valde macer - Chud.
- 12: Permadeo, Totus madeo, vnde permadesco, totus madidus fio - Przemokąm.
- 13: Permagnus, Ingens, valde magnus - Barzo wielki.

14: Permaneo, Vique ad finem maneo, perfisto, perseuero - Do koncza trwam.

15: Permansio -

strona: 785a

Przetrwanie.

1: Permano, Manando penetro, aliquo peruenio - Przepliwam, przeciskam sie.

2: Permanans - Ten ktori przeplnal, przebel.

3: Permananter - Przeczisnienie.

4: Permanesco - Do wiadomosci przychodze. [...] rescifcere.

5: Permaturesco, Prorsus maturus fio - Prawiem dozral.

6: Permediocris, Admodum mediocris - Barzo mierni.

7: Permeo, Transeo, penetro, permano, peragro - **Przeckiskam [!]** sie, przechodze.

8: Permetior, Metior - Przemierzam.

9: Permensus - Przemierzoni.

10: Permetuo, Valde metuo - Barzo sie boie.

11: Perminutus, Valde exiguus - Barzo mali.

12: Permirus, Magnopere admirandus - Barzo dziwni.

13: Permifceo, Miscendo confundo - Przemieszwiam.

14: Permiftus - Przemieszani.

15: Permifte, Confuse - Pomieszanie.

16: Permiftio, Confufio -

strona: 785b

Zmieszanie.

1: Permitis - Barzo mieki, slotki. Valde mite, et perfecte maturum significat.

2: Permitto, Sino, concedo, tolero - Dozwalam.

3: Permifsus - **Dozwokoni [!]** .

4: Permifsus - Dozwolenie. Permiffa

5: Permodeftus, Admodum modeftus - Barzo czichi, obyczaini.

6: Permodicus - Barzo mali.

7: Permoleftus, Vehementer moleftus - Barzo przikri.

8: Permolefte, Admodum molefte, admodum aegre - Barzo przikrze, trudno.

- 9: Permoueo, Vehementer moueo, commoueo - Porużam.
- 10: Permotus, Quafi de mente motus, infanus, de mentis ftatu deiectus - Bezrozumni.
- 11: Permotio - Porużenie.
- 12: Permulseo, Lenio, mollio, mitigo, leniter attrecto - Oglaskiwam, vdobrucham.
- 13: Permulus, Valde multus - Barzo wielię.
- 14: Permulto - Barzo wielie.

strona: 786a

- 1: Permundus, Valde mundus - Barzo czifti, chędogi.
- 2: Permuniō, Valde munio, munimentum abfoluo - Dobrze ogradam, vmaczniam.
- 3: Permunitus, Valde munitus - Dobrze opatrzeni omurowani.
- 4: Permuto, Muto, commuto - Odmieniam.
- 5: Permutatio, Commutatio, varietas - Odmiana.
- 6: Perna - Szoldra.
- 7: Pernauigo, [...] per totum aliquem tractum nauigo - Przepłiwiam.
- 8: Pernecefsarius, Admodum necefsarius - Barzo potrzebni.
- 9: Pernego, Vehementer, vel omnino nego - Nie przizwalam, zpreczam fie.
- 10: Pernicies, Mors, exitium - Szkoda ſmiertelną, wada, vpadek.
- 11: Pernicialis, Quod perniciem affert, exitialis, perniciofus - Szkodliwi, ſmiertelni.
- 12: Perniciabilis, Ad necem omnia et interitum trahens - Szkodliwi.
- 13: Perniciosus, Pernicialis, exitialis - Szkodę y vpadek przinożaci.
- 14: Perniciose, Damnofe, exitialiter - Szkodliwie.
- 15: Pernicitas, Velocitas - Prętkoocz, wartkoocz. obrota.

strona: 786b

- 1: Perniger, Valde niger - Prawie czarni.
- 2: Pernimium, Nimio, plus ſatis - Barzo wielię.
- 3: Pernio, Morbus pedum ex nimio frigore proueniens, et calcaneum infeftans praecipue -
Odzia bienie [!] nog à ziałazcze [!] pięti.
- 4: Pernix, Laboriofus, qui multum nititur, et diu in re aliqua perfeuerat - Trwali wprącei.
- ¶ Pernix [...] pro celeri - Pracowiti. item prętki.
- 5: Perniciter, Celeriter - Prętko.

- 6: Pernobilis, Admodum nobilis - Barzo ńliachetni.
7: Pernofco, Perfecte nońco - **Dobrzeznąm [!]** .
8: Pernox, Per totam noctem perdurans - Przeznocz trwaiąci, przeznoczny.
9: Pernocto, Noctem totam aliquo in loco tranfigo - Przenocziwąm, noczuię.
10: Pernumero, Numero, recenfeo, enumero - Przelicząm.
11: Pero, Genus calceamenti ruńtici ex corio crudo - Kurp.
12: Peronatus, Peronibus calceatus - Wkurpie vbrani.
13: Perobńcurus, Valde obńcurus - Barzo cziemni.
14: Perodiosus, Valde odiofus - Barzo przikri.

strona: 787a

- 1: Peroleo, Valde oleo - Tęgo czuchnę, pąchnę.
2: Peroportunus, [...] Valde opportunus - Barzo wczefni.
3: Peropportune, Valde opportune - Wprawi czas.
4: Peropus est, Valde opus est - Barzo potrzeba.
5: Peroriga, Qui equos admittit - Ten ktori kliaczę z koniem ńpufzią.
6: Perorno, Valde orno - Barzo zdobię.
7: Perornatus - Barzo ozdobni.
8: Peroro, Orationem finio, orationem ad exitum duco, abńoluo, finem dicendi facio - Rzeczimowi **dokon cząm [!]** .
9: Peroratio, [...] finis et conclusio orationis - Dokonczenię mowi.
10: Perosus, Exofus, odio profequens - **Wnienąwi ńczy [!]** będac.
11: Perpaco, Tranquillum et pacatum reddo - Vńmierząm, vńpokoiąm.
12: Perparce, Admodum parce - Skąpie.
13: Perparum, Valde parum - Barzo mańi.

strona: 787b

- 1: Perparuus, Admodum paruus - Maliuczki.
2: Perparuulus - Maliufienki.
3: Perpauefacio, Pauorem incutio, et valde pauefacio - Przeńtrańżąm.
4: Perpaulum - Barzo mańo.
5: Perpaululum - Trońfeczkę.

- 6: Perpauper, Valde pauper - Barzo vbogi.
- 7: Perpello, Induco, impello, cogo - Przippedzãm, przimufzãm.
- 8: Perpendiculum, Inftrumentum fabrorum, quo plumbo a filo et gnomone pendente, rectitudo, feu obliquitas operis perpenditur, id eft examinatur - Ołow na fznurze zawiefzoni, wedlie ktorego muliarze buduiã, **lini ał [!]** muliarski.
- 9: Perpendo, Probe examino, diligenter confidero, quafi valde pendo - Pilno vwazam.
- 10: Perpenfus - Pilnie vwazoni.
- 11: Perpense, Examine, ponderate - Zpilnim, vwazenim.
- 12: Perperam, Praepoftere, praue, peruerse, corrupte, vitiose - Prozno, zlie, daremnie, fałzizie.
- 13: Perperus, Indoctus, ftultus, rudis, infulfus, [...] procax, temerarius, praeceps, aut etiam leuis et inconfans - Głupi, **nieruzumni [!]** wicher.
- 14: Perperitudo, Prauitas, ftultitia - Głupstwo, złoŃcz.
- 15: Perpes, Perpetuus - Wieczni.
- 16: Perpetim, Perpetuo -

strona: 788a

Wiecznie.

- 1: Perpetior, Patior fiue fero - Czerpuiem, trwãm.
- 2: Perpeffus - Ten ktori **wiczierpiał [!]** .
- 3: Perpeffio, Actus ipfe perpetiendi - Witrwaniem, wiczierpiem.
- 4: Perpetro, Perficio, et plerunque in malam partem - Dopufzczam fie, nieczo zlego.
- 5: Perpetuus, Continuus, et minime interruptus - Vftawni, wieczni.
- 6: Perpetuum, Alfidue, femper - Vftawnie, bez przefranku.
- 7: Perpetuo, perenno. continuo, fine intermiffione - Nie przeftaiacz.
- 8: Perpetualis, Vniuerfalis - Vftawni, trwãli.
- 9: Perpetuitas - WiecznoŃcz, vftawnoŃz.
- 10: Perplaceo, Valde placeo - Barzo fie podobãm.
- 11: Perplexus, Inuolutus, implicitus - Pomiefzani, pomotani.
- 12: Perplexe, Obfcure, implicate - Pomiefzanie, wikrętnie.

strona: 788b

- 1: Perpluo, Tranſmittere pluuiam - Przekapiwam.
- 2: Perplus - Barzo wielię.
- 3: Perplurimum - Barzo wielie.
- 4: Perpolio, Valde polio, abſoluo, ac ſupremam manum addo - Pilnie chedoze, **niprawuie [!]** , koncę, poleruie.
- 5: Perpolitio, Abſoluta exornatio - Wipolerowanie.
- 6: Perpopolor, Totum popolor et vaſto - Do keſſa puſtoſę.
- 7: Perpoto, Totum tempus in potationibus confumo - Wpicziu czas trawie.
- 8: Perpotatio - Vítawne piczię, **ozraltwo [!]** .
- 9: Perpruriſco, Admodum prurio - Barzo ſwierzebieię.
- 10: Perpulcher, Valde pulcher - Barzo czudni.
- 11: Perpurgo, Totum, ac plane purgo - Pilno chędozę.
- 12: Perpusillus, Admodum puſillus - Barzo małi.
- 13: Perputo, Perfecte puto, declaro, vel potius profero - Przeczifzczam.
- 14: Perquam, [...] maxime - Iowłzem.
- 15: Perquiro, Diligenter quaero, vbique et per omnia loca quaero - Pilno przepatruie, przegliadám.

strona: 789a

- 1: Perquisitus, Exquifitus - Przepatrzeni.
- 2: Perquisite, Exquifite, diligenter - Zpilnim przepatrzenim.
- 3: Perquisitor, Exquifitor - Przegliedacz.
- 4: Perrarus, Valde rarum - Barzo rzatki.
- 5: Perraro, Valde raro - Barzo rzátko.
- 6: Perrepo, Rependo tranſeo, vel rependo aliquo peruenio - Włędzie przechodę, przęfmikuię ſie.
- 7: Perrepto, Tarde, et cum labore perambulo - Zpręcąm przechodę.
- 8: Perridiculus, Valde ridiculus - Barzo ſmieſzni.
- 9: Perridicule - Barzo ſmieſznie.
- 10: Perrodo, Rodendo penetro - Przekęſzuię.
- 11: Perrogo, Ad exitum rogo - Porzątkiem ſie **pytem [!]** .

- 12: Perrumpo, Per medium rumpo, vado, inuado - Przełamuję, frotkiem sie przebyam.
- 13: Perfaepe, Valde faepe - Często.
- 14: Perfalsus, Valde falsus - Barzo słoni, wdzieczni.
- 15: Persalfe - **Wdzieczme** [!] , oŏtrze, dwornie.
- 16: Persaluto, Frequenter faluto, vel ad vnum omnes faluto - Rzadem pozdrawiam.

strona: 789b

- 1: Persancte, Valde religioŏe - Nie obładnie, naboznie.
- 2: Persano, Omnino fano - Vlieczam.
- 3: Persapiens, Valde ŏapiens - Barzo mądri.
- 4: Persapienter, Admodum ŏapienter - Barzo mądrze.
- 5: Perfcienter, Admodum ŏcienter et induŏtrie - Barzo nauczenie.
- 6: Perfscindo, Per medium ŏcindo - Przeczinam, przerzinam.
- 7: Perfscribo, Perfecte, absolute, et ad finem vsque ŏcribo - Opiffuię.
- 8: Perfscriptio, Actus ipŏe perfcribendi - Opis.
- 9: Perfscriptor, Qui perfscriptiones facit, tabellio seu cautor - Piŏŏarz.
- 10: Perfscrutor, Diligenter inquiero - pilnie ŏzukam, wartuie.
- 11: Perfseco, Medium ŏeco, diffeco, et per medium aperio - Przerębuię.
- 12: Persedeo - Vŏtawnie ŏiedę.
- 13: Persegnis, Valde ŏegne - Leniwi, gnufni.
- 14: Persenex, Valde ŏenex, decrepituŏ - Starzuŏienki.

strona: 790a

- 1: Perfentio, Sentio admodum, bene ŏentio - Dobrzeczuię.
- 2: Persentiŏco, Percipio, ŏentio, intelligo - Zaczuwam.
- 3: Perfsequor, Ad extremum vsque sequor - Naŏliaduię, ŏczigam.
- 4: Persecutio - **Przenaŏca dowanię** [!] .
- 5: Perfero, Diffemino, fiue diuulgo - Rozŏiewam, roznaŏzam.
- 6: Perseuero, Perfifto, permaneo - Trwam.
- 7: Perseuerans - Trwaŏi.
- 8: Perseueranter, Conŏtanter - Trwalie.
- 9: Perseuerantia, Conŏstantia - Trwaŏoŏcz, ŏtaŏoŏcz.

10: Perseuerus - Barzo frogi.

strona: 790b

1: Persica - Brzoskwiowe drzewo.

2: Persideo, [...] permaneo - Trwam.

3: Persido, Deorfum feror, descendo, penetro - Przenikam.

4: Persigno, Obfigno, vel lignum imprimo - Pieczecz przykładam, znacze.

5: Persimilis, Admodum fimilis - Barzo podobni.

6: Persifto, Duro, perseuero - Trwam.

7: Persolata - Wielki łopian.

8: Persolido, Solido - Hartuię, vmarzłoczenie.

9: Perfoluo, Perfecte, et totum foluo, et aere alieno me libero, beneficium plane compenfo - Płacze, odpłaczam.

10: Perfolus, Solus et merus - **Szcigulni [!]**, iedinki.

11: Persona, Personam definiunt philosophi esse naturae rationalis indiuiduam substantiam - Ofłoba, kłztałt, perfona. ¶ Perfona [...] facies conficta - Małzkara, liarua.

strona: 791a

1: Personatus, Qui personis, hoc est laruis indutus est - Małzkarnik, **włcarwę [!]** vbrani.

2: Personalis, Quod ad personam pertinet - Do perfoni przinależaci.

3: Personata - Lopian.

4: Persono, Valde sono, perfecte sono, perstrepo - Barzo brzmie.

5: Persorbeo, Totum sorbeo - Wiforbiwam.

6: Perspeculor, Diligenter speculor, et omnia intueor - Przegliediuję.

7: Perspergo, Aspergo - Pokrapiam.

8: Perspicio, Ad plenum video, cognoscove - Poznawam, przegliadam.

9: Perspectus, Cognitus, exploratus - Poznani, dofwiaczoni.

10: Perspecte, Diligenter, docte - Pilnie, dbalie.

11: Perspecto - Włzędzie przepatruię.

12: Perspicientia - Poznanie, wiadomofcz.

strona: 791b

1: Perspicuus, Pellucidus, tranflucidus - Przezroczeni, iafni.

- 2: Perſpicuitas, Splendor ac facilitas, euidencia - Iaſnoſcz.
3: Perſpicue, Euidenter - Iaſnie.
4: Perſpicax, Conſideratus, acutus - Subtilni, byſtri.
5: Perſpicacitas, Acumen ingenium - Byſtroſcz oſtroſcz rozumu.
6: Perſterno, Totum ſterno - Okriwam.
7: Perſtimulo, Stimulo, extimulo, valde ſtimulo - Bodeę, przebodam.
8: Perſtino, [...] emo - Kupuię.
9: Perſto, Permaneo, perfeuero, continuo - Trwam.
10: Perſtrepo, Valde ſtrepo - Gomon zgiełk czinię.
11: Perſtringo, Valde ſtringo, claudio - Zacziagam, zawięzuię.
12: Perſtudiosus, Valde ſtudioſus, valde diligens - Barzo pilni.
13: Perſuadeo, [...] ſuadendo induco - Namawiam.

strona: 792a

- 1: Perſuaſus, Creditus - Namowioni.
2: Perſuaſio, Opinio firma, quum plane nobis fides facta eſt, rem ita eſſe - Namowienie.
3: Perſuaſorius, Quod perſuadet, quodque ad perſuadendum pertinet - Namowni.
4: Perſuaſor, Qui perſuadet - Namowcza.
5: Perſuaſatrix - Namowaięca.
6: Perſuaſibilis, Quod poteſt perſuaderi - łatwi do namowienię.
7: Perſubtilis, Valde ſubtilis - Subtilni.
8: Perſulto, Paſſim et crebro ſalto - Poſkakuię,
9: Perſtaedeo, Taedio vehementer afficior - Teſkneię.
10: Perſtaesus - Teſkliwi.
11: Perſtego, Diligenter, et omni ex parte tego - Nakriwam.
12: Perſtendo, Ad finem tendo, valde tendo, extendo - Rozziagam.
13: Perſtento, [...] ſententiam alicuius callide expiſcor, [...] hominem deguſto -

strona: 792b

Kuſze probuię.

- 1: Perſtenuis, Valde tenue - Czieniachni.
2: Perſtereſto, Terebra perſto - Przewiertuię.

- 3: Pertergo, Diligenter tergo - Przeczieram.
- 4: Pertero, Terendo comminuo - Zczieram.
- 5: Perterreo, Valde terreo - Przełtrafzam.
- 6: Perterritus, Valde territus - Przełtrafzoni.
- 7: Perterrefacio, Perterreo - Barzo łtrafzę.
- 8: Perterricrepus, Quod terrorem crepat, et incutit - Strach cziniąci.
- 9: Pertexo, Texendo abfoluo - Dotkiwam.
- 10: Pertica, Baculus oblongus - Zertka długa.
- 11: Perticalis - Zerdziłti.
- 12: Pertimeſco, Extimeſco, valde timeo - Barzo łie boię.
- 13: Pertineo, Pertingo, peruenio - Dofiegam.

strona: 793a

- 1: Pertinax, Obłtinatus - Ocziąpli, krambrni. Vporni.
- 2: Pertinacia, Obłtinatio, peruicacia - Vpor.
- 3: Pertinaciter, Obłtinate - Ocziąplie. vpornie.
- 4: Pertingo, Extendor, peruenio - Dofiegam, dotikąmfie.
- 5: Pertolero, Vſaque ad finem tolero, perfero - Ználezam. wiczierpiąm.
- 6: Pertorqueo, Torqueo - Kręcze.
- 7: Pertracto, Manibus frequentius tracto, et tango - Wrękach mampiałtuię, obraczam.
- 8: Pertractatio, Frequens reuolutio - Vłtawne piałtowanieię, obraczanieię nołzenie.
- 9: Pertraho, Ad dełtinatum finem traho - Przicziągam.
- 10: Pertranseo, Tranſeo, vel plane tranſeo - Przechodzę.
- 11: Pertranslucidus, Quod valde tranflucet - **Przezrcziłti [!]** .
- 12: Pertribuo, Tribuo, vel do - Daie.

strona: 793b

- 1: Pertriftis, Valde triftis - Barzo łmętni.
- 2: Pertumultuose, Maximo cum tumultu - Zwielkim zamięłzanim.
- 3: Pertundo - Przebyam, przetrączam.
- 4: Pertusus, perforatus - Przebyti, przewiercziani.
- 5: Perturbo, Valde turbo, confundo, commoueo - Miełzam, kalno czinię.

- 6: Perturbatus, Perculfus, confufus - Zamieſzani, zaſmęczoni.
7: Perturbate, Confufe, inordinate - Zamieſzanie, bez rzędu.
8: Perturbator, Qui perturbat - Wartogłów.
9: Perturbatrix, Quae perturbat - Ta ktora mieſzã rozterk cziny.
10: Perturbatio, Tumultuatio, confufio, commotio - Zamięſzanie, rozruch.
11: Perturpis, Valde turpis - Barzo ſzpetni.
12: Peruado, Perrumpo, vi aditum et viam facio - Przechodzę.
13: Peruago, et Peruagor, Per aliquem locum vagor, peragro - Przechodzę, przebiegam.
14: Peruagatus - Przebiezoni.

strona: 794a

- 1: Peruagus, Valde vagus, qui multum vagatur, inconfans - Tułacz.
2: Perualidus, Admodum validus - Bãrzo **noczni** [!] .
3: Peruarius, Valde varius - Odmienni.
4: Peruaſto, Prorfuſ vaſto - Puſtoſzę.
5: Perueho, Viſque in conſtitutum locum porto - Przewoże.
6: Peruello, Vellico, moerore, triſtitia, angore animi affligo et torqueo - Wiwraczam ſkubę.
7: Peruenio, Ad finem venio - Przychodzę.
8: Peruenor, Diligenter venor, ſtudioſe inueſtigo et inquiero - Lowem ſiebawię.
9: Peruerto - Wiwraczã.
10: Peruersus, Prauus, praepoſterus - Złoſliwi, wiwrotni.
11: Peruerse, Nequiter - **Wiwrotinie** [!] , Złoſliwię.
12: Peruersitas, Prauitas, nequitia - Wiwrotnoſcz, Złoſcz.
13: Perueſtigo, Diligenter veſtigo, quaero, et quaerendo inuenio - Sliaduię. Winaiduię.
14: Peruetus, Valde vetus - Barzo ſtari.
15: Peruicax, Durus, contentioſus, nulli cedens, perſeuerans cum quadam vi - Vporni Nieprzebeiti.

strona: 794b

- 1: Peruicacia, Durities, obſtinatio - Vpor, zaſadzenie.
2: Peruideo, Diligenter et perfecte video - Przegliãdã.
3: Peruigeo, Vigeo, valde vigeo - Roſnę, mnożę ſie.

- 4: Peruigil, Admodum vigil, alacer, semper vigilans - Czuini, oftrozni.
- 5: Peruigilo, Semper vigilo, vel totam noctem vigilo - Vftawnie czuię, **fttrzege** [!] .
- 6: Peruigilatio - Straz vftawną.
- 7: Peruigilium, Diurnae vigiliae - Strzezenie bez przestanią.
- 8: Peruilis, Admodum vilis - Barzo tani: nikkzemni.
- 9: Peruinco, Contendo, perficio - Zwiczczam, Odzierzám.
- 10: Peruiridis, Valde viridis - Barzo zielioni.
- 11: Peruiuo, VÍque ad certum aliquem finem vitam produco - Przezywiám.
- 12: Peruius, Per quod iri potest, penetrabilis - Przechodni.
- 13: Perungo, Oblino, circumquaque vngo, perlino - Obmazuię.
- 14: Perunctio - Pomazanię.
- 15: Peruolgo, Peruagari - Przebiegam, rozflawiam.
- 16: Peruolo, Valde cupio - Barzo **chezę** [!] .
- 17: Peruolo, VÍque ad certum aliquem deftinatumque locum volo, celeriter et velociter perferor - Przeliatuię.
- 18: Peruoluo, Verfo, magna vi voluo - wiwrzczám, obrzczám.

strona: 795a

- 1: Peruoluto - Przewrzzám, **Vftawwie** [!] wartuię.
- 2: Perurbanus, Valde vrbanus - Barzo obiczaini.
- 3: Peruro, Comburo, et vrendo confumo - Przepaliam.
- 4: Peruftus, Combuftus - Zpalioni.
- 5: Perutilis, Valde vtilis - Barzo vziteczni.
- 6: Peruulgo, Diuulgo, in vulgus fero, diffipo, iacto - Obiawiam. Obiafniam.
- 7: Pefulus, [...] instrumentum quo oftium clauditur, fubditaque mox clauē referatur - Ząpora rigiel.
- 8: Pefulatae fores, [...] peffulis claufae, munitaeque - Zaparte drzwi.
- 9: Pefsum, Retrorfum, deorfum, ad imam partem, ad pedes, vel fub pedibus - Podnogami nadoł.
- 10: Pefundo, Conculco, pedibus calco - **Nogamidepczę** [!] . Nifzczę.

11: Peftis, Morbus [...] contagiofus, ob aëris plerunque infectione initium capiens - Powiet, rzemorowę [!] .

strona: 795b

- 1: Peftilentia, Peftis - Mor.
- 2: Peftilens, Quod peftem affert - Morowi.
- 3: Peftifer, [...] quod peftem adfert - Smiertelni, powietrze przinoŝąci.
- 4: Peftifere - Szkodliwię.
- 5: Petafo - Szoldra.
- 6: Petasunculus - Szolderka.
- 7: Petasus, Galerus, pilei latioris genus - Czapka ŝzeroką.
- 8: Petigo, Morbi genus, qui et impetigo dicitur - Krofti iedna zdругiei ŝie mnozacę.
- 9: Petilus, Tenuis, exilis - Suchi.
- 10: Petiolus - Nozka.

strona: 796a

- 1: Peto, Oro ŝiue obŝecro - Proŝze. ¶ Peto [...] percutio - Byę.
- 2: Petitio, Poŝtulatatio et actus ipŝe petendi - Prozba.
- 3: Petitor, Qui petit, et litem intendit - Graweⁿ pocziagaiąci.
- 4: Petoritum, Genus vehiculi quo Belgae praecipue utebantur - Koliaŝfa.
- 5: Petra - Skała. [...] rupes.
- 6: Petrosus, Quod petris abundat - Skaliŝti.

strona: 796b

- 1: Petulans, Improbus, procax, contumeliofus, impudens - Zuchfałi.
- 2: Petulantia, [...] laŝciuia, ŝiue effraenatio immodica ad quodlibet vitium - Zuchwałofcz.
- 3: Petulanter, Improbe, procaciter, laŝciue - Zuchwalie.
- 4: Petuleus, Laŝcius - Zuchfałi, buiaiąci.
- 5: Pezitae - Bedki. Fungi

strona: 797a

- 1: PHAGO - Zartok [!] . Incredibilis edacitatis homo
- 2: Phalacrocorax, Aquaticus coruus - wodni kruk.
- 3: Palacron - Lyŝsi, item, goty [!] . Graeci caluum dicunt.

4: Phalangae - Wałki item, drążki. [...] quibus baiuli ferendis oneribus vtuntur

strona: 797b

1: Phalangium - Payąk. Genus aranei

2: Phalanx - Geftifzik, wkwadrat wżikowani. [...] quadrata acies, et cuneus militaris

3: Phalerae - Rząd nakoma [!], albo [!] ołdoba zolmierza [!]. Ornamenta equorum

4: Phaleratus, Phaleris ornatus - Przichedozom, w y ftrichnioni.

strona: 798a

1: Phanaticus, Qui diuino numine afflatus est - Wfcziekli.

2: Phantias - Chłnbca [!]. [...] qui tenuis fortunae quum sit, fummas tamen diuitias iactat, et simulat

3: Phantasia, Vifum, imago rerum animo infidentium - Mniemanie, fantafia.

4: Phantasma - Strachi. [...] imaginatio, vel vifio eius quod non est

5: Phanum, Templum - Kościol, kapłycza.

6: Pharetra, Sagittarum theca - Saidak.

7: Pharetratus, [...] qui pharetram fert - Ktori fai dak [!] nołzi.

8: Pharmacum - Liekarstwo. [...] pro [...] medicamento

9: Pharmacopola, Pharmacorum venditor - Hepte karłz [!].

strona: 798b

1: Phaselus - Dubąs. [...] nauigij genus, miftam habens formam ex oneraria et longa triremi

2: Phaseolus - Bob.

3: Phasganion - Polna wika.

strona: 799a

1: Phasianus - Bazant.

2: Phasianarius, Qui phasianos pascit - Ktori bazanti zywi.

3: Phasma, Apparitio, vifum, monstrum - Oziw.

4: Phellus - Korka. [...] fuber

5: Phiala - Credentz do pyczia. Poculi genus capacius

strona: 799b

1: Phiditia, Coenationes [...] feu conuiuia - Czefcz przyaczielska.

2: Philanthropus - Rzepik. Lappae genus

3: Philanthropia, Humanitas, hominum amor - **Ludcz kość [!]** , miłoścz do ludzi.

4: Philautia, Sui ipfius amor - Samim wfobie **koghanie [!]** .

5: Philargyria, Auri fames, argenti auiditas - Chcziwofcz złota.

strona: 800a

1: Philochares - Santa. [...] marrubium

strona: 800b

1: Philogynia, Amor mulierum - Gamracztwo.

2: Philologia, Eloquentiae ftudium - Chęcz dowimowi.

3: Philologus, Studiofus eloquentiae - Miełośnik **wywowi [!]** .

4: Philosophia, Amor et ftudium fapientiae - Chęcz do mądofci.

5: Philosophus, Amator fapientiae - Madofci **mie lofznik [!]** .

6: Philosophicus, Qui ad philofophum pertinet - Mędrowniczi.

7: Philosophor, Sapientiae ftudeo, vel philofophorum more difputo, rectam vitae bene infituendae rationem, vel rerum naturas perfcutor - Vcze mądofci, pokazowanie fie z mądofczią.

8: Philoftorgia, [...] indulgentia, amorque vehemens parentum in liberos - **Mesłowanie [!]** dzieci.

9: PHILOXENVS, Hofpitalis - **Gofcziurąd [!]** .

strona: 801a

1: Philtrum - Miłośni trunek. pharmacum amorem concilians

2: Philyra - Lipa. [...] Latini tiliam vocant

3: Phlebotomia - **Kiw e [!] pefcenie [!]** . Incifo [lege: Incisio] venae quae fit ad fanguinem minuendum fedandi feruoris gratia

4: Phlebotomon - Pufcządło. Scalpellum quo vena fecatur.

5: Phlegma - Flagma. Humor [...] in corpore animalis frigidus et humidus, quem Latine pituitam vocamus.

strona: 801b

1: Phlyctaenae - Torzedzie moe. Puftulae maiores, pallidae, liuidae aut nigrae, aut alterius coloris

strona: 802a

strona: 802b

- 1: Phosphorus - Iutrzenka. Stella matutina, quam Latini [...] Luciferum appellant.
- 2: Phrenitis - Szelenie, albo od rozumu odifcie. Morbus laedens mentem, et ad infaniam furoremque perducens
- 3: Phronesis - Madrofc. [...] Prudentiam [...] dicunt
- 4: Phrygiones - Szwęc, hafftirs. Qui acu pingunt, vel qui vestes auro intexunt.

strona: 803a

- 1: Phrynos - **Kroftwa [!]** zaba. [...] ranae genus
- 2: Phthongus - Thon abo thakth. [...] fonus, et vox inarticulata
- 3: Phylaca - Więfienie. Locus custodiae, carcer.
- 4: Phylacista - Oprawca. Carceris custos, vel lictor, cuius officium est nocentes comprehendere, et in carcerem abripere

strona: 803b

- 1: Phylarchus - Hethman albo rotmistrz konnycz. Ordinis, siue dignitatis nomen in equestri militia.
- 2: Physis, Natura - Przirodzenie.
- 3: Physicus, Naturalis, ad rerum naturam et ad phyficam pertinens - Przirodzoni.
- 4: Physicus, Qui phyficen perdidicit, rerum naturalium inuestigator - Rzeczy przyrodzonych **nakifcza [!]** .
- 5: Physice, Naturaliter, phyficorum more - wedlug **przicodzenia [!]** .

strona: 804a

- 1: Pica - Seroka.
- 2: Picea - Czyfz.
- 3: Picus, Auis [...] exigua aduncis vnguibus - **Pziecziol [!]** .
- 4: Pietas, [...] debitus cultus erga Deum, patriam, et parentes, eofque qui nobis parentum loco sunt colendi -

strona: 804b

Pohifnob [!] .

- 1: Pius, [...] qui Deum, patriam, et parentes, et eos qui parentum loco sunt, iusto cultu prosequitur - Pobofni, dobri.

- 2: Pie, Religioſe, ſancte, caſte - Poboſnie.
- 3: Piger, Tardus, ſegnīs, fugitans laboris - Lieniwī, niebdak, **gnafni** [!].
- 4: Pigre - **Niebalie** [!].
- 5: Pigritia, Ignauiā, lentitudo, tarditas - **Gnuſnoſez** [!], **niebtłatoſc** [!].
- 6: Pigror, Moror, cunctor, differo - **Liemftwem** [!] przedluzam.
- 7: Pigreſco, Piger fio, et lentus - **Lwnieie** [!].
- 8: Piget, Dolet ſiue moleſtum eſt - Mierzimie.
- 9: Pigmentum, Quo vtuntur puellae ad gratiam et venuſtatem ori conciliandamque - Barwuſka.

strona: 805a

- 1: Pigmentarius, qui facit vel vendit pigmenta - Czo przedawci, albo czini barmuſko.
- 2: Pigmentatus - **Iarba** [!] **oſdobiom** [!]. Quod eſt pigmentis ornatum.
- 3: Pignus, Quod creditori ad ſecuritatem datur - Zaftawa.
- 4: Pignero, Pigneror, Rem pignori do, pignori opono - Zaftawuie.
- 5: Pignerator, qui pignus accipit - **Czoza ftawe burze** [!].
- 6: Pigneratitius, Quod pignori datum eſt - Rzecz zaftawiona.
- 7: Pila, Vas concauum, quo antiqui ficcata frumenta pinſebant, hoc eſt contundebant - Stepą.

strona: 805b

¶ Pila [...] rotunda illa ſphaerula qua luditur - Piela.

- 1: Pilula, quaſi parua pila, globulus - Pieleczka.
- 2: Pilentum, Vehiculi genus quo matronae uehebantur - Koliebka, **albokareta** [!].
- 3: Pileus, Tegmen capitis, [...] pileum - Czapka.
- 4: Pileolus, et Pileolum, Paruus pileus - Czapecka.
- 5: Pileatus, Qui pileo tectus eſt - Czapka nakriti.
- 6: Pilum, Telum Romanum - Oſczep albo wloznia.

strona: 806a

¶ Pilum [...] inſtrumentum quo aliquid in mortario teritur - Tluczek.

- 1: Pilus, [...] capillus - Wlofi dzieſkol wiek naczielie.
- 2: Pilo, Pilos emitto - Koſzmaczieie poraſtam wloſzam.
- 3: Pilosus, Pilis abundans - Koſzmati.

4: Pincerna, Pocillator, qui vinum conuiuis miscet, qui est a poculis - Podczafi.

strona: 806b

1: Pingo, Formam alicuius rei ductis lineis repraesento - **Mabuie [!]** .

2: Pictus - Malowani.

3: Pictura, Ars pingendi - **Malo wanie [!]** , maliarstwo.

4: Pictor, Qui quid pingit - Maliarz.

5: Pinguis - Tlusty.

6: Pinguiter - Tlufcie.

7: Pinguedo, et Pinguitudo - Tlustofc.

8: Pinguarius, Qui pinguia amat - **wttulstoczni [!]** fie **kochzaiaci [!]** .

9: Pinguefco, Pinguis fio - Tlufcieie.

10: Pinguefacio, Pinguem reddo - Tlustem **czime [!]** .

11: Pinna, [...] penna durior et non pluma - Pipa.

strona: 807a

¶ [...] pinnae murorum, id est summitates - Koncza tofo, albo wierfch murow. ¶ [...] pinnae, quibus innatant pisces - Skrzeli.

1: Pinnaculum, Fastigium et summitas aedificij in acumen tendentis - Spicza.

2: Pinnatus, Quod pinnas habet - Pierze **grabę [!]** y oftre maiaci.

3: Pinso, In pila, siue in mortario contundo et contero, vel [...] pilo tundo - **Wmofdzoryu [!]** albo wstepie tluke.

4: Pistus, Contusus - **Stluczom [!]** , **wstepie [!]** .

5: Pistor - Piekars.

6: Pistoricus, Pistorius, quod ad pinfendi artem siue ad pistores pertinet - Dopiekarstwa naliezaci.

7: Pistorius, Quod ad pistorem pertinet - Piekarski.

8: Pistrix, Quae vel fruges molit, vel panem conficit - Piekarka.

strona: 807b

1: Pistura - **Pukarstwo [!]** . Ars pinfendi, hoc est frumenta tunicis suis exuendi.

2: Pistrinum, et Pistrina, [...] locus in quo farina molebatur - Zarna.

3: Pistrinensis, Quod ad pistrinum pertinet - Zarn **nakezaá [!]** .

- 4: Pinus - So *ĺzna* [!] .
- 5: Pineus, Quod est natum ex pinu - So *ĺznini* [!] .
- 6: Pinetum, Locus pinis confitus - Meisze *fo ĺzinna* [!] na *fradzone* [!] .
- 7: Pio, Pie colo - Oczisłani, albo *wuccz iwolczi* [!] *niam* [!] .
- 8: Piaculum, Sacrificium, cultus, omne quo fit expiatio -

strona: 808a

Ofiara.

- 1: Piabilis, Quod expiari potest - Czo moze bicz ziednano albo oczisłcziono.
- 2: Pipare - Gdakać.
- 3: Piper - Piers.
- 4: Piperatus - Pierni, *opreprzom* [!] .
- 5: Pipilo - *Swierko cze* [!] .
- 6: Pipio - Pisłcze iako kurcze.
- 7: Pipiones, Columbarum pulli - Golabieta.
- 8: Pirata, Praedo maritimus - *Sboi cza* [!] morski.
- 9: Piratica, Latrocinatio maritima, praedonum et piratarum quaeftus - Sbyanie namorzu.

strona: 808b

- 1: Piscis, Animal quod in aquis degit - Ryba,
- 2: Pisciculus, Paruus piscis - Ribeczka, *ribko* [!] .
- 3: Piscari, [...] pisłces venari - Lowicz riby.
- 4: Piscatus, Piscatio, siue actus piscandi - Ribytwia.
- 5: Piscator, Qui piscatur - Ribak.
- 6: Piscatrix - Ribaczka.
- 7: Piscarius, Qui pisłces vendit - Ktori przedaie *ribykl* [!] *przckapien* [!] rib.
- 8: Piscosus, Pisculentus, piscibus abundans - Obfiti

strona: 809a

ro [!] riby.

- 1: Piscinae, Lacus et stagna [...], in quibus viui pisłces coercebantur - Staw, albo *ĺadzaioka* [!] *rib nik* [!] .
- 2: Piscinalis, Quod est piscinae, vel quod ad piscinam pertinet - Ribnika natie *ĺaczi* [!] .

3: Piscinarius, Qui piscinas refertas habet, vel qui piscibus alendis delectatur - Ktori ma rib doftatek wfadzawie, albo wfsadzu.

4: Pifo, [...] purgare, decorticare - Wiufkwye.

5: Pistillum, Instrumentum quo in mortario quippiam tunditur - Tluczek.

strona: 809b

1: Pifum - Groch.

2: Pitiffo, Parum vini paulatim, et quasi tentandi gratia gufto - Potrofcze koftuiac piię.

3: Pituita - Flagma.

4: Pituitosus, [...] Phlegmaticus - **Flagmtifti [!]** .

strona: 810a

1: Pityocampae - Robak iadowiti foŃnine wierzcąci.

2: Pix - Smoła.

3: Pico, [...] pice illino - Smolię.

4: Picatus, Pice illitus - Smołą obliąni.

5: Placenta, Panis siue libi genus quod citra fermentum in furno coqui confueuit - Pliaczek.

6: Placeo, Gratum esse, probari - Podobąm.

7: Placitus, Quod placuit - Podobali.

8: Placitum, Decretum - Vpodobanie, vchwała.

strona: 810b

1: Placidus, Mitis, sedatus: quod illa quae quieta sunt, omnibus placent - Czichi, Ńpokoini, pokorni.

2: Placide, Quiete, sine tumultu - Czicho, **Spoikoinie [!]** .

3: Placiditas, Tranquillitas, lenitas - CzichoŃcz, pokora.

4: Placo, Mitem, placidum facio, propitio, fedo, tranquilliorem reddo - Błagam, vŃpokąiam, vŃmierząm.

5: Placatus, Propitius, sedatus - VŃmierzoni, vŃpokoioni, **vbagłani [!]** .

6: Placate, placide, aequo animo, patienter, sedate, leniter, humane - Spokoinie, pokornie.

7: Placatio, Mitigatio - VŃmierzenie, vŃpokoięnię.

8: Placabilis, Propitiabilis, siue quod placatur - łatwi do uŃpokoięnią, do vŃmierzenią.

9: Placabilitas, Leuitas, clementia - DobrotliwoŃcz łaskawoŃcz.

10: Placamen, Quo quis placatur - Vbłaganie.

11: Plaerique - wieczą częfcz. [...] plures vel maiori ex parte.

strona: 811a

1: Plerunque, [...] fere femper - Połpoliczie, czestokroc.

2: Plaga, Ictus, vulnus - Rána łztrich.

3: Plagae, Retia [...] rariora ad capiendas feras - Siecz miłliwczą.

4: Plagiarius, Qui hominem, quem łcit liberum esse, emit, venditve, aut pro seruo tenet: vel qui seruo aut seruae perfuadet, vt a domino, dominave fugiat - Ludzi wolnich poimacz y przedawacz, albo przemawiacz czeladzi do **uczie czenia** [!].

5: Plagosus, Plenus plagis - Pełni ranłztrichow zbity.

6: Plancae - Głatka tablicza, dyl. Tabulae planae

7: Planci, Qui supra modum pedibus plani sunt - Szerokołtopowie.

8: Planetae - Planeti.

9: Plango, Tundo, verbero - Kołacze.

strona: 811b

1: Planctus, Lamentatio cum pectoris percussione - Lament płacz zbiczim łie wpierłi.

2: Plangor, Percussus, verberatio - **Lamozk** [!] kołat. ¶ Plangor [...] pro lamentatione et planctu - Płacz rzewlewi.

3: Planta, Tota pedis pars inferior - Stopa. ¶ Planta [...] furculi [...] - Latorołł.

4: Plantaria, Ipsae plantae [...], quae e femine ortae cum radicibus et terra propria transferuntur de vno loco in alium - Młodego drzewa **przeładze nie** [!].

5: Plantarius, Quod plantari debet, seu quod est aptum vt plantetur - Do łzczepienia dobri, łzczepni.

6: Plantiger, Plantas gerens - Szczepie rodząci.

7: Planto, Sero - Szczepie.

8: Plantatio, Satio - Szczepienie.

9: Plantago - Bábka, ięziczek.

10: Planus, AEqualis, in quo nihil eminent - Rowni. ¶ Planus [...] pro aperto, et manifesto - Iafni, **olworzifiti** [!].

strona: 812a

- 1: Plane, Certo, omnino - Zapewnę włafnie.
- 2: Planiloquus, Qui plane, et aperte dicit quod fentit, et libere - Wolnomowocza [!] .
- 3: Planities, AEqualitas, vel locus planus - Rownina.
- 4: Planus - Szibał.
- 5: Plaſtes - Zdun, garnczarż.
- 6: Plaſtice - Nauka zglini robienią.
- 7: Platanus - Iawor.
- 8: Plataninus, Quod ex platanu eſt - Iaworowi.

strona: 812b

- 1: Platea - Vlicza ſzeroka.
- 2: Plaudo, Gratulor, laetitiam manibus pedibusque oftendo - Raduie ſie rekami kliaskaiącz.
- 3: Plausus, Actus ipſe plaudendi - Radoſcz z kliaskanim rąk.
- 4: Plausibilis, Fauorable, iucundum, populare, quod plauſu populi excipi ſolet -

strona: 813a

widzieczni [!] przyemmi [!] .

- 1: Plausor - Radoſnik zliaskanim [!] rąd [!] .
- 2: Plauſtrum, Currus - woz.
- 3: Plebs, vel Plebes, Vulgus, hoc eſt vilior pars populi - Poſpeliſtwo [!] , liud.
- 4: Plebecula - Poſpoliti człowiek.
- 5: Plebifcitum, Plebis ſtatutum - Vchwała poſpolitego człowieka.
- 6: Plebeius, Quod eſt ex plebe - To czo ieſtczło wieka [!] poſpolitegob [!] .

strona: 813b

- 1: Plebicola, Qui plebem colit - Miełofnik liudski.
- 2: Plecto - Kąrze, byę.
- 3: Plectrum - Smiczek.
- 4: Plenus, Refertus, abundans - Pełni.
- 5: Plene, Perfecte, cumulate, abundanter - Zupełnie.

strona: 814a

- 1: Plenitudo - Zapełnoſcz [!] .
- 2: Plenilunium, Plena luna - Pełnia.

- 3: Plethron, [...] pro iugero - Zágón.
- 4: Pluritis [*lege*: Pleuritis], Laterum dolor - Kłoczie wbokach.
- 5: Pleuriticus, Qui ex lateribus laborat - Maiąci kłoczie wbokach.
- 6: Plico - Ałduię, zkládám.
- 7: Plicatura - Fałdowanie.
- 8: Plicatilis, Quod plicatur, aut plicari potest - łatwi do fałdowania, do złożenia.
- 9: Plodo, [...] quatiendo, siue collidendo manus, pedesve, sonum aliquem facio - Nogami wiczieram.
- 10: Ploro, Lacrymor, eiulo, fleo -

strona: 814b

Płaczę ślipię.

- 1: Ploratus - Płaczliwość.
- 2: Ploratus, Fletus, lamentatio - Płacz, ślipanie.
- 3: Plorator, Qui plorat - Płaczek.
- 4: Plorabundus, Vehementer plorans - Barzo płacząci.
- 5: Plostrum, [...] plaustrum - Wóz.
- 6: Pluma, Mollior et minor penna - **Mechkwap [!]** .
- 7: Plumula, Parua pluma - Mchowę pierzę.
- 8: Plumeus, Lectus plumeus - Mchowo pościel,
- 9: Plumarius, Quod ex pluma - Zemchu uczinioni.
- 10: Plumarius, Qui pluma depingit in tabula aut charta - Tkacz **kebierczow [!]** , kobierzecznik.
- 11: Plumatilis, Quod ex plumis factum est - Zpierzą uczinioni.
- 12: Plumo, Plumam emitto - Pierze pufzczam.
- 13: Plumefco, Pennatus fio, plumas emitto - Pierzę fie.
- 14: Plumatus, Plumis tectus, pennatus -

strona: 815a

Pierzifti.

- 1: Plumipes, Qui pedes habet pennatos - Maiąci pierze na nogach.
- 2: Plumbum - Ołow.
- 3: Plumbosus, Quod plurimum plumbi habet admistum - Ołowifti.

- 4: Plumbeus, Quod ex plumbo est - Ołowiani.
- 5: Plumbarius, Quod ad plumbum pertinet - Ołowowi.
- 6: Plumbo, Ferrumino, vel plumbo conglutino - Ołowem nituję.
- 7: Plumbatura, Ferruminatio, quaelibet coniunctura plumbo facta - Nitowanie ołowem.
- 8: Plumbatae, [...] pilae plumbeae - Ołowiana kulia, item sztuka ołowiáná.
- 9: Pluo - Deszcz pufzczam,
- 10: Pluuia, [...] aqua ex caelo decidens - Deszcz.
- 11: Pluiius, [...] pluuiialis - Dżdżowi.

strona: 815b

- 1: Pluuiialis, Pluuiatilis - Dżdżowy.
- 2: Pluuiofus, vt Annus pluuiofus, in quo crebri imbres decidunt - Vítawnie deszcz pufzcza, iąci [!], mokri,
- 3: Pneumaticus - Tchnąci, dimaiąci, wiatrowi.
- 4: Poculum, [...] vas quo bibitur - Kubek.

strona: 816a

- 1: Pocillum, Paruum poculum - Kubeczek.
- 2: Pocillator, Pincerna, qui est a poculis, qui in conuiuio vinum miscet - Podczafzy, naliewacz.
- 3: Poculentus, Quicquid potari potest - Dobri do pyczią.
- 4: Podagra - Podagra, łamanie wnogach.
- 5: Podagricus, et podagrus - Podagrę maiąci.
- 6: Poderis, Talaris tunica - Zupan vel dołaman.
- 7: Podex, posterior pars corporis pudenda - Zadnicza, dupa.
- 8: Poena, Supplicium - Kazn.

strona: 816b

- 1: Poenalis, Quod ad poenam pertinet - Do kazniei przynależąci.
- 2: Poenitet, Quafi poena tenet - Zal iest.
- 3: Poenitens, poeniturus, et poenitendus - Załuiąci.
- 4: Poenitentia, et poenitudo, Dolor ex re aliqua facta aut praetermissa oriens - Pokuta, załofcz.
- 5: Poeta - Poeta, zkladaczwierfzow [!].
- 6: Poema, Opus poetarum, figmentum, fictio - Złozenie wwierfzę.

7: Poeticus - Do poetow przinalaząci, poetowi. Quod ad poetam pertinet

8: Poetice, More poetarum - Na kłztałt poetow.

strona: 817a

1: Poetice, aut poetica, Ars confcribendorum verfuum - Nauka wierfzow pyfłsanią.

2: Poetria, Mulier poetices perita - Ta ktorą wierfse pifze.

3: Polenta, Hordeum madefactum, deinde ficcatum, et toftum - Kafza **ięcz mionna** [!] albo owfiana.

4: Poli - Dwa punkti **mebieskie** [!] , iedenna **połwcz** [!] , a drugina południe, koło ktorich wfziftko niebo obracząfie.

5: Polio, Orno, complano - Chędozę, wiczierąm, poleruję.

6: Politum, [...] cultum, ornatum - Wipolerowani, wichędozoni.

7: Polite - **Chędago** [!] , ozdobbnie.

8: Politulus - Vypolerowani.

strona: 817b

1: Politura, Poliendi actus - Wychędozenie.

2: Politeia, Refpublica, ftatus ciuitatis - Politią, rzad wmfiefczie, albo, w R.P.

3: Politicus, [...] Ciuilis, quod ad ciues pertinet - Myeiski.

4: Polleo, Poffum, valeo - **Moz nofczmąm** [!] , przemogę.

5: Pollentia, Potentia - Moznofc.

6: Pollex, Digitus primus in pede, et manu - Wielki paliecz.

7: Pollicaris, Quod pollicis latitudinem, fiue craffitudinem habet - Szęroki nawielgim palczu.

8: Polliceor, Promitto, promittor - Obieczuię.

9: Pollicitatio, Promiffio - Obietnicza.

10: Pollicitus - Przirzeczeni, obieczeni.

11: Pollicitum, [...] promiffio - Obietnicz.

12: Pollincio, Corpus mortuum curare - Vmarłego chędozę y mazę.

13: Pollinctura, Ipfa cadauerum vnctio, et curatio - Vmarłego ochędozenie y namazanie.

strona: 818a

1: Pollinctor, Curator funerum - Vmarłych cziął ochędozcza.

2: Pollis, Flos tritici - Kwiat naziczie, item fwiątłofczmąki.

- 3: Pollinarius, vt Cribrum pollinarium - Przek płotniani. item Rzeźzoto.
- 4: Pollintor, Curator piftrinae, qui farinam facit et pollinem - Młlnarz, młlnowdozorza [!] .
- 5: Pollubrum, Vas [...] latum, quod et peluim vocamus - Miednicza.
- 6: Polluceo, [...] dedicare, vel vouere, vel [...] libamenta [...] in aram porrigere - Offiarwię, liudziom znamienitim.
- 7: Pollucibiliter, Splendide et laute - Kofztownie.
- 8: Polluo, Inquino, confpurco, foedo, contamino - Mazę, łzpeczę.
- 9: Pollutus - Pomazani.
- 10: Polulae, vel Polae, [...] pilae ex aluta molli tomento farctae, quibus datatim ludebant in foro - Miącz pieła mięką.

strona: 818b

- 1: Polychronius - Długoziw.
- 2: Polygonum - Sporyfz aly wroble ięzyczki, ruthenis et filefys podroznik

strona: 819a

- 1: Polyiftor - Pełni rzeczy.
- 2: Polymitus - Szachowany pŃtry.
- 3: Polymyxos - łampa maięcza wielie knotow do zapalenią.
- 4: Polyphagus - Zarłok. [...] multiuorax.
- 5: Polyphagia, Edacitas, voracitas - ObzarŃtwo.
- 6: Polyplusios - Bogaty maiętni. Latine bene nummatus dicitur fiue vbertym diues
- 7: Polypodium - Paprotka.
- 8: Polypus - Ryba morska.
- 9: Polypus [...] narium morbus - Kancer nanofie.
- 10: Polyposus, Qui eo morbo laborat - Ten ktori nos na kancerowani.

strona: 819b

- 1: Polytrichon - Matki bozei włoski. aliis vkropek.
- 2: Pomeridianus, Quod poŃt meridiem fit - łudniowy [!] .
- 3: Pomiliones, fiue Pomilij - Karlik, niedorosłek.
- 4: Pomoerium - Miedzęmurzę, podmurzę.
- 5: Pompa - Pompa, pokazanię.

strona: 820a

- 1: Pompholyx - Bulla na kaliecznie.
- 2: Pomum, Generale nomen est omnium fructuum qui ex arboribus esui apti proueniunt - Wzeliakie iablko, albo owocz do iedzenia.
- 3: Pomus, Arbor pomifera - Iablon.
- 4: Pomarium, Locus arboribus pomiferis confitus - Ograd nafadzoni owoczam wzeliakimi.

strona: 820b

- 1: Pomarius, Pomorum venditor - Przekupien iabltek.
- 2: Pomifer, Ferens poma - Owocze rodzacji.
- 3: Pomosus - Iablkowy.
- 4: Pondo, Libra, hoc est pondus duodecim vnciarum - Funt.
- 5: Pondus, Rei alicuius grauitas - Wagá.
- 6: Pondusculum - Wázka.
- 7: Ponderosus, Quod est graue, siue grauis ponderis - Cziefzki, wazi.
- 8: Pondero, Pendo, libro - Wazę.
- 9: Pone, [...] post, siue retro, aut a tergo - Nazad, pozadu.
- 10: Pono, Colloco confituo - Klade, stawiam.

strona: 821a

- 1: Positor, Conditor - Budownik, postawiacz.
- 2: Positus, Situs, locatus- Polozoni.
- 3: Positus, Positio, situs - Postawienie.
- 4: Positura, Situs, siue positio - Postawa stanowienie.
- 5: Positio, Situs, siue [...] situatio - Stanowisko, stanowienie.
- 6: Pons, [...] omne per quod super aquas transimus - Most.
- 7: Ponticulus, Paruus pons - Mostek.
- 8: Pontones, Naues quibus in traiciendis annibus loco pontium utimur - Prum, przewoz.
- 9: Pontifex, Sacer magistratus - Papiez, biskup
- 10: Pontificatus, Pontificis dignitas - Biskupstwo.

strona: 821b

- 1: Pontificius, Quod est pontificis - Byskupi.

- 2: Pontificium, Pro cognitione et autoritate pontificis - **Byłkupiſtan** [!] .
- 3: Pontificalis, Quod ad pontificem pertinet - Byłkupi.
- 4: Pontus - Morze. [...] mare
- 5: Popanum, Placenta lata, tenuis, rotunda - Pliaczek okragły.
- 6: Popina, Locus vbi publice opſonia, caroque cocta, ac delicate confecta venditur, comediturque - Obeczną kuchnią. item kuchnią.
- 7: Popinones, Helluones, gulones, qui ſe popinis dedunt -

strona: 822a

Zarłokowie.

- 1: Popinor, Helluor et indulgeo popinis - **Vłtawnierzę** [!] .
- 2: Popinatio, [...] helluatio - Obzarłtwo.
- 3: Popinalis, Quod ad popinam ſpectat - Kuchenny.
- 4: Poples, Pars oppoſita genu quae curuatur - Czafzka na kolienie.
- 5: Poppyſmata - Mowa do oglaskanią kony. [...] ea vocis blandimenta quae fiunt equis indomitis cum tractatione manuum.
- 6: Populus, Vnius ciuitatis multitudinem ſignificat, iuris conſenſu et concordii communionem ſociatam - Liud, zgromadzenie mieſzczan.
- 7: Popellus, Plebecula - Połpoliti liud.
- 8: Popularis, Quod eſt populi - Liudski.
- 9: Popularitas, Studium et cultus populi, hoc eſt affabilitas, humanitas, blanditiae - łagodną mowa do liudu, towarzis **wosliudem**.

strona: 822b

- 1: Populariter, Affabiliter, humaniter, et cum gratia populi - Liudsko złudska, łaską.
- 2: Populatum, Per populos - Przez liud, **odliedu** [!] do liudu.
- 3: Populo, et popular, Depraedari, diripere, ſpoliare - Nyłzcze tępię.
- 4: Populatus, Depraedatus - Zplundrowani, wyniſzczoni.
- 5: Populatio, Spoliatio - Złupienie, wylupienie.
- 6: Populator - Naieznik, łupiezcza.
- 7: Populatrix - Ta ktora łupi niſzczi, plundruie.
- 8: Populabundus, Praedabundus, id eſt, qui populatur - Pułtołzácii, plundruiaćci.

9: Populabilis, Quod populari potest - Czo łuftofzicz wolno.

10: Populus - Topolia.

11: Populeus, Quod est confectum ex populo arbore, aut quod ad eam arborem pertinet - Topolowi.

12: Populeum, Locus populis confitus - Mieſcze pełne topolin.

strona: 823a

1: Porcus, Sus domesticus: quemadmodum aper, ferus - Wieprz.

2: Porca, Sus foemina - Szwinia.

3: Porculus, et porcellus - Wieprzek.

4: Porcinus, Quod ex porco est - Wieprzowi, ſzwiny.

5: Porcinarius, Qui carnes porcinas vendit - Szwinie **mieſsopzedawaracy** [!].

6: Porcarius, Quod ex porca est - Szwiny.

7: Porcarius, Porcorum custos, ſubulcus - Szwiniopas.

8: Porculationem, Antiqui porcorum nutritum vocauerunt - **Szwing** [!] chowanie.

9: Porculator, Qui porcos nutrit vt pingueſcant - Tenktori ſzwinię karmi.

10: Porphyra, [...] purpura - Farba purpurowa.

strona: 823b

1: Porrigo, Extendo, dilato - wycziagam, daię.

2: Porrectus, Extensus, dilatatus - wicziagniony.

3: Porrectio, Extensio - wycziagnienię.

4: Porrigo - Strupna głowie.

5: Porro, [...] ſane, certe, profecto - Zaprawde dalei, naoftatek.

6: Porrum - Lug.

strona: 824a

1: Porraceus - Lużowy.

2: Porta, [...] aditus ciuitatis, alteriusve loci vallo fossave muniti - Brąma wrota, drzwi.

3: Portula, portella, et porticula - Drżwiczki, **chwortka** [!].

4: Portendo, Praedico, ostendo, vel praemonstro - Przepowiadam.

5: Portentum, Ostentum et prodigium - Dziw.

6: Portentosus, Monstruosus, portento similis - Dzywni.

7: Porthmeus - Przewoznik. [...] portitorem significat, hoc est eum qui homines in vltiorem fluuij ripam, vel transfretum, vel a litore ad nauim traicit.

8: Porticus - Gánek podfienię. Locus [...] amplus, et spatiosus, tecto inclusus propter repentinos imbres, vmbrae ac deambulationis gratia aedificatus.

9: Porticula - Gánczek.

10: Portio, quali partio, Pars - Część,

11: Portiuncula - Częśćka.

12: Portifculus, Hortator remigum -

strona: 824b

Sziper.

1: Portitor, [...] qui homines in vltiorem fluuij ripam, vel de litore ad nauim, vel de nauim ad litus traicit - Przewoznik.

2: Portorium, Naulum, et merces quae datur portitoribus - Zapłata od przewozu.

3: Porto, Fero, affero, gero - Niofsę.

4: Portatus, Actus ipse portandi - Niefienię.

5: Portulaca - Kurza noga, tłuste ziele.

6: Portus, Locus in litore naues ab hyemis tempestatumque iniuria vindicans - Port, ftanowisko, dla **dodzi** [!].

7: Portuosus, Multos portus habens - Maiaczi geftę ftanowiska.

8: Poſca, Potio ex aquae acetique miftura temperata - Kwaskowi trunek zwodi a ocztu **uczynow** [!].

9: Poſco, Poſtulo, mihi rem debitam peto - Zàdàm.

strona: 825a

1: Poſideo, In dominio, ſeu poteſtate mea habeo - Ofiadłem.

2: Poſſeſſus - Poſiadły.

3: Poſſeſſio, [...] actus, ſiue ipſum ius poſſidendi - Właſcz, ofiadłofcz.

4: Poſſeſſiuncula - Dziedzinka.

5: Poſſeſſor, Qui poſſidet - Ten ktori poſiadł.

6: Poſſum, [...] potens ſum - Mogę.

7: Potens -

strona: 825b

Mozny.

- 1: Potenter – Moznie.
- 2: Potentia, Potestas siue vis – Možność.
- 3: Potentatus, Potentia, principatus – Państwo.
- 4: Potestas – Možność. [...] imperium
- 5: Possibilis, [...] quod fieri potest – Mozny.
- 6: Post – Potim. [...] postea
- 7: Postea, Exinde, deinde – Napotim.

strona: 826a

- 1: Posterus, Temporis ordine subsequens – Zadny, ostatny. ¶ [...] posteri [...], quicumque ex nobis et post nos ex aliis nascentur – Potomkowie.
- 2: [...] posteriora, [...] quae a tergo sunt, et a facie auersa – Zadni.
- 3: Postremus, Vltimus – Ostatny.
- 4: Posterius, Postea, Posteriori loco, paulo post – Na ostatek.
- 5: Postremo, Denique, vltimo loco, tandem – Ostatnie.
- 6: Posteritas, Ipsi posteri – Potomstwo.
- 7: Postfero, Postpono, Posthabeo – Na żąd kładę.
- 8: Postgeniti, Posteri – Potomkowie.
- 9: Posthabeo, Postpono, postfero, vilius pendo – Mniej ważę.
- 10: Posthac, Deinceps, in futurum, quasi post hoc tempus – Potim.

strona: 826b

- 1: Posthumus, Qui post mortem parentis natus est – Ten ktori sie pośmierczi oyczowskiej mierodziel [!].
- 2: Posticum, Ostium [...] in posteriore parte aedium – Teł, żąd.
- 3: Posticus, Quod post nos est – Zadny.
- 4: Postilena, Incuruum lignum, siue crassius lorum quod sub iumentu cauda ponitur – Pochwy.
- 5: Postes, [...] latera ostiorum – Podwoię.

strona: 827a

- 1: Postmitto, Posthabeo, negligo: parui, aut nihili facio – Wzgarozam [!], zanicznieważę.

- 2: Poftmodum, Poftea, quali poft modo - Potym.
- 3: Poftomis, Ferrum [...], quod ad cohibendam equorum tenaciam, naribus vel morfui imponitur - Kaweczã, item kraganiecz.
- 4: Poftpono, Retro pono, poft habeo, poftfero - Lekce waze, przekładam.
- 5: Poftquam - Potim.
- 6: Poft ridie, Poftero, vel fequenti die - Nazaiutrz.

strona: 827b

- 1: Poftulo, Infanter, et meo quodammodo iure aliquid peto - Zãddã.
- 2: Poftulatio, Querela, et quali iufta interpoftio querelarum - Zãdanie.
- 3: Poterium, [...] poculum - Kuflik, vel kufel.
- 4: Potior, Occupo, vinco, compos voti fio - Otrzymas **cohólwtek** [!] doftaię.

strona: 828a

- 1: Potis, Potens, vel bonus - Mozney.
- 2: Potior, [...] melior - **Mozmeifzy** [!] .
- 3: Potifsimus, [...] optimus, aut praecipuus - Naimozniefzy.
- 4: Potius, magis - Raczey.
- 5: Poto, Valde bibo - Piię.
- 6: Potator, Qui potationibus indulget - Piianicza.
- 7: Potus, ebrius, qui abunde potauit - Piiany vel Vpiti.
- 8: Potus, Potio - Nãpoy.
- 9: Potio, potus - Pyczię.

strona: 828b

- 1: Potor, Potator - Pyãk.
- 2: Potorius, Quod ad potandum pertinet - Czo do pycziã przinalczy.
- 3: Potorium, Vas quod ad potum eft deputatum - Kufel.
- 4: Potulentus, Potus, fiue ebrius - Opieli.
- 5: Potito, Frequenter poto - Vítawnie pyę.
- 6: Prae, Ante - Przed.
- 7: Praeaccipio, Ante accipio - Wprzod biore.
- 8: Praeacuo, Prius acuo, aut anteriorem partem acuo - Zaostrzam.

- 9: Praeacute, admodum acute - Zaoŝtrzeni.
10: Praealtus, Valde altus - Barzo wiŝfoki głęboki.
11: Praebeo, Do, exhibeo - Haię [!] .

strona: 829a

- 1: Praebitus - Dany.
2: Praebitor, Dator - Dawcza.
3: Praebibo, ante bibo - Prżipilam.
4: Praecarus, Nimis, fiue multum carus - Barzodrogi.
5: Prae caueo, Ante caueo, prouideo - Prżeftrzegatfie [!] .
6: Praecautor - Prżeftrżegacz.
7: Praecedo, Antecedo - Idę wprżod.
8: Praeceler, Valde celer - Barzo prętki.
9: Praecelero - Wprżodfie kwapię.
10: Praecello, Anteeo, praecedo, et ŝupero - Prżewyŝzam.
11: Praecellens, Antecedens, excellens - Wiwyŝzony, prżewiŝzony.

strona: 829b

- 1: Praecelsus, Valde cellus - Barzowyŝfoky.
2: Praeeps, [...] altus et praeruptus, vnde quis facile in praiceps deturbari poteŝt - wiŝfokoŝcz prżikra zktore łatwie moze ŝpaŝcz. ¶ Praeeps [...] qui nulla ratione, aut modo quid agit, et quali rem et tempus praeoccupat - wartogłow.
3: Praecipito, In praiceps deiicio - Zpycham naŝyę.
4: Praecipitanter, [...] inconfiderate, temere - wychrowaie [!] , nierozwazenie.
5: Praecipitatio, et Praecipitantia - Zepchnienie.
6: Praecipitium, Locus praeruptus, vnde praecipitari facile quis poteŝt - Miefcze prżikre do zeiŝczią.
7: Praecerpo, Ante carpo - wprżod obłamuie, vprżedam oberwanim.
8: Praecertatio, Futurae pugnae quali praeludium - Swaru początek.
9: Praecido, Ante caedo, hoc eŝt ante immolo - wprżodbye, obrzazuie, obczinam
10: Praecisus - Obczieti, obrzezani.
11: Praecise, [...] ŝtrictę, compendioŝe - Krotko.

strona: 830a

- 1: Praecisio - Oberznienie.
- 2: Praacidaneus - wprzod porąbani.
- 3: Praecingo, Cingo - Opafzuię.
- 4: Praecinctus - Opafzani.
- 5: Praecino, Ante cano - w przod fpiewam, przefpiewuię.
- 6: Praecentio, Modulatio illa vocum quae ante initium cantus fieri folet, quafi praeludium - Prziftep. *taczęcznie* [!] głownego fpiewanią.
- 7: Praecipio, Ante capio, praeuenio, praeoccupo - Vprzedzam wzieczim. ¶ Praecipio [...] iubere - Pokazuie. nauke daię.
- 8: Praeceptus, Ante captus - *Naprzęd* [!] wżiety.
- 9: Praeceptum, Mandatum, fiue iuffio - Przikazanie.
- 10: Praeceptor, Artium magifter, doctor, infitutor - Myftrz, wczicziel.
- 11: Praeceprix - Myftrzową.
- 12: Praecipuus, Peculiaris, proprius - Ofsobliwi, przednieifzi.

strona: 830b

- 1: Praecipue, Potiffime, potiffimum, maxime - Ofsobliwie.
- 2: Praeclamo, Ante clamo - Wprzod wołam.
- 3: Praeclarus, Valde clarus - Barfo iaśni zaczni.
- 4: Praeclare, Bene, belle - Barzo pieknie.
- 5: Praecludo, Claudio, intercludo, praecido - Zawieram, zamikam, zaftępuię.
- 6: Praecogito, Ante et prius cogito - Przemis.
- 7: Praecognitus, Ante cognitus: quanuis raro praecognoſco reperiatur - Ten ktori przebaczeł.
- 8: Praecolo, Praeparo, ante colo - Przigotiwam, narzadzam.
- 9: Praecompositus, Praeparatus - Przigotowani.
- 10: Praeconceptus, Ante conceptus - wprzod poczęti.
- 11: Praeconsumo, Ante confumo - wprzot trauię.
- 12: Praeconsumptus - wprzod, ſtrawioni.
- 13: Praecones, [...] quafi praecanes, quod ante canant, et annuntient quod eſt faciendum - *wywoli wacze* [!] .

14: Praeconium, Ipsa vox, munus partefque praeconis - **wywoła wani [!]** ę.

15: Praecontrectare, Ante contrectare - wprzod fie dotikacz.

strona: 831a

1: Praecoquo, Ante tempus suum vel praemature coquo - wprzod warzę.

2: Praecordia - **wuętrnołczy [!]** .

3: Praecorrumpo, Antecorrumpo - wprzod kazę pfuię.

4: Praecorruptus - wprzod skazeni.

5: Praecox, Quod praeter morem ceterorum vel ante cetera coctum et maturum factum est
- Rano dołzli, ozdrzały.

6: Praecraffus, Valde craffus - **Barzomialzi [!]** .

7: Praecurro, Ante curro, celeriter antecedo - Wprzodbiezę.

8: Praecursus - Przedbiezenie.

9: Praecursio - przedeifczie.

10: Praecursor - **Przedchadzach [!]** , **przedesłanucz [!]** .

11: Praeda, quali parida - Lup.

12: Praedaceus, Quod ex praeda est - Czo złupuieft.

13: Praedor, [...] Diripio, vi aufero - łupię, widzierałm.

strona: 831b

1: Praedator, Praedo, populator, spoliator - łupieczca, widzierzca.

2: Praedatrix - łupieczniczka.

3: Praedatorius, Quod ad praedatorem pertinet - łupieczczow.

4: Praedabundus, Populabundus, vel praedas agens - łupieftwem fie bawięczy.

5: Praedo, Qui iter faciens terra marive spoliat, quive pacatas regiones incurfionibus infestat
- łupieczca, gwałtownik, naieznik.

6: Praedelaffo, Ante delaffo - wprzod morduię.

7: Praedensus, Valde denfus - Barzo gęfti.

8: Praedico, Aperte seu publice dico, celebros, vulgo, laudo - Przepowiedam, iawnie opowiedam.

9: Praedicatio, Commemoratio, affirmatio, laudatio - Przepowiedzenie.

10: Praedicator, Laudator, is qui aliorum virtutem, fortitudinem, res gestas praedicat - Wyflawiacz *opowie dacz* [!].

11: Praedicabilis, Quod est palam dicendum, et praedicatione dignum, laudabile - Godni wiślawniã.

12: Praedico, Ante, siue prius dico - Przedpowiedam.

13: Praedictio, Praefensio, quod praedicatur, siue praenuntiatur - Przepowiedzenie.

14: Praedictus, Ante vel supra dictum - Przedtim powiedzani, przepowiedzani.

strona: 832a

1: Praedisco, Ante disco et prius inquirō - wprzod, sie vczẽ.

2: Praeditus - Ozdobioni.

3: Praediues, Valde diues - Barzo bogati.

4: Praediuiuo, Rem euenturam diuino, praedico, praefatio - Prziszła rzecz gadam, wielzczẽ.

5: Praediuius, Valde diuius- Barzo świeti.

6: Praedium, [...] tam rusticis quam vrbani possessionibus commune - Folwark.

7: Praediolum, Paruum praedium - Folwarczek.

8: Praediorius, Quod ad praedium pertinet - Folwarkowi.

9: Praedomo, Ante domo, comprimo, sedo - wprzod vskramiam.

10: Praeduco, Ante duco - wprzod wiodẽ.

11: Praedulcis, Valde dulcis - Barzo słotki.

12: Praeduro, Praeter morem duro, siue valde durum reddo - Barzo vtwardzam.

13: Praedurus, Valde durus - Barzo twardi.

14: Praeeo, Ante eo, antecedo - Idẽ wprzod.

strona: 832b

1: Praeiens - wprzod idãci.

2: Praefacilis, Valde facilis - *Barzołatwi* [!].

3: Praefari, Ante fari, proloqui - Przedmowẽ cziniẽ.

4: Praefatio, [...] id quod praeloquimur antequam ad rem veniamus - Przedmowa.

5: Praefero, Ante fero - wieczei łobie waze.

6: Praeferox - Barzo łrogi.

7: Praeferratus, Quod in cacumine habet ferrum - Zelazem obyti.

- 8: Praeferuidus, Valde feruidus - Barzo gorący.
- 9: Praefestino, Ante tempus festino - **Ranofię [!]** .
- 10: Praefestine, Celeriter - Barzo pretko.
- 11: Praefica, Mulier in funere conducta ad lamentabilem cantum - Niewiaſta do oppłakania zmarłego naietą.
- 12: Praeficio, Praepono - Nad **miſzimi [!]** przekładam.

strona: [833]a

- 1: Praefectus, Qui rei alicui praeficitur - Przełożoni, woſty.
- 2: Praefectura, Munus, officium, vel dignitas Praefecti - Vrzędnicztwo, woſtoſtwo.
- 3: Praefido, Valde fido - Barzo wfam.
- 4: Praefigo, Ante figo - Naprzod wtikam.
- 5: Praefiguro, Praemonſtro, repraefento - wprzod **wyobraza^m**.
- 6: Praefinio, Praeſcribo, determino, vel limites praefigo - Czel kładę.
- 7: Praefinito - Vmiernie.
- 8: Praefloreo, Ante floreo - **wprzodktnę [!]** .
- 9: Praefloro, Praelibo - wprzod kwiat obłamuie.
- 10: Praefluo, Ante fluo, vel praeterfluo - wprzod płinę.
- 11: Praefoco, Spiritum obſtructis faucibus intercludo - Zadufſam.
- 12: Praefodio, Ante fodio - wprzod kopam
- 13: Praefocundus, Valde foecundus - Barzo vziteczni.
- 14: Praeformido, Valde formido - Barzofie boię.

strona: [833]b

- 1: Praeformo, Ante, vel prius formo - Wprzod formuie, wirazam.
- 2: Praefrigidus, Valde frigidus - Barzo zymni.
- 3: Praefringo, Frango, aut partem anteriorem frango - Przełamuję.
- 4: Praefractus, Fractus, fiue ante, vel prius fractus - Drzewiey przełomioni.
- 5: Praefracte, Obſtinate - **Zuchſulie [!]** , vpornie.
- 6: Praefulcio, Praemunio, fortifico, fuſtento - **Podpieran [!]** .
- 7: Praefulgeo, Praeter modum fulgeo - Nadmiare ſie łnę.
- 8: Praefulguro - łſkam ſie.

- 9: Praefurnium, Os patens furni, quo ligna in fornacem induntur - Dziurapieczową.
- 10: Praegelidus, Multum, aut nimis frigidus - Barzo zymni.
- 11: Praegermino, Ante germino - Wfitot [!] klnę [!] .
- 12: Praegeftio, Valde geftio - Od wielkiej radolczy poskakuię, barzozadam [!] .
- 13: Praeigno, Ante gigno - Wprzod rodzę.
- 14: Praegnans, [...] quae grauida est, quaeque iam occupata est in generando quod conceperit - Samowotra, cięższką.
- 15: Praegnatio - Zywota obcziazenie.
- 16: Praegrandis, Valde grandis - Barzo wielki.
- 17: Praegrauis, Valde grauis - Barzo ciężfzki.

strona: [834]a

- 1: Praegrauo, Supra modum grauo, siue graue admodum reddo, et molestus sum - Obcziazam.
- 2: Praegredior, Ante eo - wprzodidę [!] .
- 3: Praegrediens, Praecedens - wprzod idączy.
- 4: Praegressio - wprzod ifczię.
- 5: Praeguſto, Ante guſto - Credenczuię, wprzodkofztuię [!] .
- 6: Praeguſtator - Credenczarz, kreiczy. Qui cibos principis praeguſtat
- 7: Praehendo, Praendo, Capió, apprehendo - Poriwam, imam.
- 8: Praehensus, et praenus, Captus, apprehensus - Ięty.
- 9: Prahenſo, et Praenſo - Przez pocziagame [!] prfſę [!] .
- 10: Praeiaceo, Ante iaceo - wprzod liezę.
- 11: Praeiacio, Ante iacio, opono - wprzodrzucza^m.
- 12: Praeiudico, Ante tempus iudico, praeiudicium facio - wprzod ofszadam, ortel wydaię.
- 13: Praeiudicatio, Praeiudicium - Ortel przed rozſzazthiem [!] .
- 14: Praeiudicium, [...] res quae quum ſtatuta fuerit, affert iudicaturis exemplum quod ſequantur in eadem, vel paribus cauſis - Ortel, zdanie ktorego y ziwanię wronich [!] przipatkach.
- 15: Praeiuro, Ante alios iuro - wprzodprzifiegam [!] .

strona: [834]b

- 1: Praeiuuo, Ante iuuo - wprzod pomagam.

- 2: Praelabor, Ante labor, praeterfluo - Przepadam, wpływam.
- 3: Praelambo, Ante lambo, praeguſto - wprzod lyżę, koſztuię.
- 4: Praeligo, Ante lego, vt ſolent praeceptores diſcentibus - wprzod czitam.
- 5: Praelectio - Przeczitanie.
- 6: Praelector - wprzod *czytaiązi* [!] .
- 7: Praelibo, Ante libo, et deguſto - Wprzod koſztuię.
- 8: Praelicenter, Nimis licenter - Barzo ſwobodnie.
- 9: Praeliganeum vinum - Obrzezowanie na podleifzego.
- 10: Praeligo, Ab anteriori parte ligo - Naprzotku przywiezię.
- 11: Praelium, conflictus, dimicatio, certamen, pugna - *Bytwaworna* [!] .
- 12: Praelior, Dimico - Byę fie, woiuię.
- 13: Praeliaris - Woienni.

strona: 835a

- 1: Praelongus, Valde longus - Przidłuższim.
- 2: Praelongo, Praelongum facio - *Przdłużam* [!] .
- 3: Praeloquor, Ante vel prior loquor, praefatione vtor - Przedmowę czynię.
- 4: Praeluceo, Ante luceo - wprzod ſwięczę.
- 5: Praelucidus, Valde lucidus - Barzo ſwiatły.
- 6: Praeludo, Ante ludo, praecino: leue quiddam, fed maioris rei initium praemitto - Naprzod gram
- 7: Praeludium, [...] Praecentio illa quae ante cantum fauoris conciliandi gratia a citharoedis ſolet praemitti - Riczwereck przed głównim granim, *igragzka* [!] .
- 8: Praelum, [...] trabs illa in torculari qua vua calcata premitur - Praſca.
- 9: Praeluftris, Valde illuſtris - *Barzoznaczni* [!] .
- 10: Praemando, Ante, ſiue prius mando - wprzodrozkauię.
- 11: Prae manibus, in promptu, et ad manum - Przedrękami.
- 12: Praematurus, Ante tempus maturus, praecox - wczas oizrzały rani.
- 13: Praemature - *Barzorano* [!] .
- 14: Praemedicatus, Pharmacia aut incantatione praemunitus -

strona: 835b

Liekuriſtwi opatrzeni.

- 1: Praemeditor, Prius meditor, Praecogito - Przemisliam, rozmiſliam.
- 2: Praemeditatio, [...] meditatio et cogitatio rei futurae - Przemislenie.
- 3: Praemercor, Prius emo - Przed **mifzimi** [!] kupuię.
- 4: Praemetior, Ante metior - Wprzod mierzę.
- 5: Praemetuo, Ante metuo - Wprzod ſie boię.
- 6: Praemigro, Ante migro - Wprzod wicziagam.
- 7: Praemitto, Ante mitto - wprzod poſełam.
- 8: Praemiſſus - wprzod **poſłania** [!] .
- 9: Praemium [...] id quod tanquam loco iuſtae mercedis pro recte factis datur - Zapłata, nagroda.
- 10: Praemior - Oddaię, ziskuię, drę. [...] lucrari
- 11: Praemoderor, Ante moderor - Prziwodzę, naukędaię.
- 12: Praemodum, Extramodum, ſupra modum - Nadmiarę.
- 13: Praemoleſtia, Moleſtia ex malo quod imminere putamus anticipata: hoc eſt timor ipſe moleſtiam vel malum futurum antecedens - Przeſzłe ſtaranię.
- 14: Paemolior [! = praemolior], Ante molior vel praeparo - Wprzod niecze zaczinam, przemysliam.
- 15: Praemollio, Ante mollio - Wprzod rozmiękczam.

strona: 836a

- 1: Praemoneo, Ante moneo - wprzod napominam.
- 2: Praemonitus, Ante monitus - Przeſtrzezoni.
- 3: Praemonitus, Praedictio - Przeſtrzezenie.
- 4: Praemonſtro, Ante monſtro, doceo, oſtendo - wprzod pokazuię.
- 5: Praemonſtrator, Qui praemonſtrat, et docet quid faciendum ſit ante periculum - Przeſtrzegacz, pokazatel.
- 6: Praemordeo, Morſu dilacero - Przekęſſuię.
- 7: Praemrior, Ante morior - wprzod umieram.
- 8: Praemunio, Prius munio - wprzod obrone ſtauiam czinię.
- 9: Praemunitio, Praefatio - Obrona, ochrona.

10: Praenarro, Ante narro - **wprzodwiliczam [!]** .

11: Praenato, Ante nato - wprzod p̄linę.

12: Praenuigo, Praeternauigo - wprzodf̄ie p̄lawię.

13: Praenimis, Nimis multum - Nazbyt.

strona: 836b

strona: 837a

1: Praenoſco, Ante noſco, praediuiuo - wprzod poznawam.

2: Praenotio, anticipatio - wprzod wiedz̄enię.

3: Praenubilus, Valde nubilus, et obſcurus - wprzod cziemni.

4: Praenuntio, Ante nuntio - wprzod opowiedam oznaimiam.

5: Praenuntius, Qui ante nuntiat praedicat - wprzod przepowiedacz.

6: Praeoccido, Ante occido - wprzod vpadam, zabyam, zachodzę.

7: Praeoccupo, Praeuenio, anticipo, anteuerto - wprzedzam.

strona: 837b

1: Praeoccupatio, [...] ſchema quoddam, quum id, quod ab aduerſario nobis obiici poſſet, ipſi praeripimus, diluimusque - **Vprze dzenię [!]** .

2: Praeopto, ſiue potius opto - Wprzod zyczę wyńſzię.

3: Praepandere, Ante aperire - Wprzod otwieram.

4: Praeparo, Ante paro quae mihi vtilia fore credo - Wprzod gotuię, narzadzam.

5: Praeparatus, Ante paratus - Wprzod nagotowani, narzadzoni.

6: Praeparatus, Praeparatio - Przigotowanie.

7: Praeparato - Zprzigotowanim, **znar ządzenia [!]** .

8: Praepedio, [...] impedio - Przekazam.

9: Praepedimentum, Impedimentum - Przekazenię.

10: Praependeo, Ante pendeo - Wprzod zawiefzam.

11: Praepes, Velox - Prętki, ochotny.

12: Praepilatae haftae, [...] ferreas habent cuſpides, quali praeferratae - Koſtur.

13: Praepilatum [...] vbi non eſt ferrum, ſi modo in mucronem acutum ſit - Sprys.

14: Praepinguis, Valde pinguis - **Barzotłus [!]** .

15: Praepolleo, Ante alios, vel plurimum polleo - Inſzich przewifzam.

strona: 838a

- 1: Praepondero, Grauior fum, plus pondero – wprzodwazę, wieczi wazę.
- 2: Praepono, Antepono, vtrum malim optione data praefero – Przekładam.
- 3: Praeporto, ante fero ante porto – wprzod nioffę.
- 4: Praepoffum, Praepolleo, vel praeualeo – **więczeimagę [!]** .
- 5: Praepotens, Valde potens, vel valde diues – **Barzomozni [!]** .
- 6: Praepofterus, Peruerfus, qui rerum ordinem conturbat aut in quo ordo eft conturbatus – wspacezny, przewrotni.
- 7: Praepoftere, Peruerfe, et ordine conturbato – Spacznie, przewrotnie, pomieźzanie.
- 8: Praeproperus, Valde, feu nimis celer – **Barzopretky [!]** .
- 9: Praepropere, Nimium celeriter – Barzo pretko.
- 10: Praeputium, Pellis quae glandem [...] tegit – **Skorkanamefkim [!]** członku.
- 11: Praeradio, Praeluceo – wprzodfwieczę. bliskam.
- 12: Praerado, Abrado, praecido – Odkrobuię.
- 13: Praerancidus, Valde rancidus – Splefniały y zzełkły.
- 14: Praerapidus, Valde rapidus – Barzo prętki.
- 15: Praeripio, Ante capio, praeoccupo – wprzod wydzieram.
- 16: Praerodo, Rodo, vel corrodo – **wprzodgłodzę [!]** , ogłodiwam.
- 17: Praerogare, ante diem foluere –

strona: 838b

Przedczafsem płaczicz.

- 1: Praerogatiua, Praeftantia et eminentia, qua quis aut praefertur, aut praeferri alteri debet – Przodek nadniśimi.
- 2: Praerumpo, Abrumpo, auello, difiicio – **Przełumuię [!]** , przeriwam.
- 3: Praeruptus, Auulfus, arduus – Przerwani, przikrzewiśoki.
- 4: Praerupte, Abrupte, et in praiceps, et fine cliuo – Przikrego, wftąpienią.
- 5: Praes, Sponfor, qui fe pro alio ciuitati aut magistratui obftringit, promittens fi quid incommodi fiat plene fatisfactorum – Rekoimią.
- 6: Praesagio, Praefentio, quali ante fagio – Prorokuię, **wy bacząm [!]** .
- 7: Praefagatio, Praefenfio – Przebaczenie.

- 8: Praeflagium, Praefentio, diuinatio - Wiefzczba, prorokowanie.
- 9: Praefagus, Futura infantiaque praefentiens - Przifzłe rzeczy prorokuiący wiefzczek.
- 10: Praesanaſco - Wprzod ozdrowiam. Ante fanum fieri.
- 11: Praesanatus - Wprzod vzdrowioni.
- 12: Praefcateo, Scateo: et [...] abundo - Prawiem pełen.
- 13: Praefcio, Ante ſcio - Wiem przedtim.

strona: 839a

- 1: Praefciſco, Praefcio, vel potius praefentiſco - wprzod poznávám, obaczam.
- 2: Praefcita - wibáczenie przifzłych rzeczy, prorokowanie.
- 3: Praefcius, Praefentiens, praefagus - wiefzczący oprifzłych rzeczach.
- 4: Praefcribo, Ante, ſiue prius ſcribo - Przepifuię.
- 5: Praefcriptio, Titulus - **Hapis [!]** , przepis.
- 6: Praesecco, Prius ſeco, praecido - Przerębuię, przekrávám.
- 7: Praesequina, Partes corporis inciſae, vel amputationes rerum ſuperfluarum - Okrawky.
- 8: Praesentio, Ante vel prius ſentio - Przebaczam.
- 9: Praesensus, Praedictus - Przeirzani przebaczony.
- 10: Praesentio, Praedictio, praefagatio - **wymahaczenie [!]** .
- 11: Praesepeio, Circummunio, vel ſepto includo - Ogradzam.

strona: 839b

- 1: Praesepe, et praefepium, Stabulum - Stainią.
- 2: Praesertim, praecipue, hoc eſt ante alia - Zwłázczce.
- 3: Praeseruio, [...] inferuio - Służę.
- 4: Praesideo, Praefum - Prefi przelozony ieftem.
- 5: Praeses, Qui maximum in prouincia imperium habet poſt principem - Starofta powiatowi.
- 6: Praesidium, [...] milites vnus praefecti imperio parentes, cuſtodiae vel defenfioni arcis, oppidi, vel perſonae praefidentes - Obrona, polozenie liuda dlia obrony.
- 7: Praesidiarius, Quicquid comparatur, vt praefidio ſit - Ten ktori dlia obroni iefst.
- 8: Praesignifico, Praedico, praemoneo, portendo - Wprzod **oznaimidu [!]** .

strona: 840a

- 1: Praesignis, Praeftans, vel prae alijs inſignis - Znamienity.

- 2: Praesigno, Prius figno - **Wprzodpoznaczam** [!] .
- 3: Praesilio, Ante falio - Przeskakuję.
- 4: Praespargo, Ante spargo - Wprzod sieję.
- 5: Praestega, Locus vbi otij causa fumus sub tecto tantum, patula reliqua parte, tanquam sub porticu - Podfionek, lietnie siedzenie.
- 6: Praesterno, Ante sterno - **Wprzodgotuję** [!] .
- 7: Praestes, Praeses, antistes - **Panprzełożony** [!] .
- 8: Praestigator, [...] qui circumstantibus ita oculorum aciem praestringit, vt non aduertant dolum, [...] praestricor - Kugliarz, **Szatbierz** [!] .
- 9: Praestigiae, Incantationes, delusiones - Szalbierstwo przez wartkość rąk.
- 10: Praestino, [...] emo - Kupuję.
- 11: Praestituo, Prius stituo, praescribo, praestitino - wprzod znacę.
- 12: Praesto, [...] antecellere, praecellere, excellere - **Przewyższam** [!] .

strona: 840b

- ¶ Praesto [...] re ipsa perficere siue perfoluere - Odprawuję, wikoniwam.
- 1: Praestans, Excellens, antecellens - Zaczni.
- 2: Praestantia, Excellentia - Zaczność.
- 3: Praestatio, Solutio - Odkład, zapłata.
- 4: Praestabilis, Excellens - Zaczni.
- 5: Praesto, [...] praesens, siue in promptu, et coram - Przitomny.
- 6: Praestolor, Maneo vel expecto - Oczekywam.

strona: 841a

- 1: Praestringo, Ante stringo, praeligo, obuincio - **Wprzodzadziergam** [!] .
- 2: Praestringo [...] leniter attingere, et paucis percurrere - Zaczmięwam.
- 3: Praestruo, Ante struo, prius aedifico - **Wprzodbuduję** [!] .
- 4: Praestructus, Ante praeparatus, siue [...] ex industria factus - Narzodzeni, wigotowani.
- 5: Praesudo, Ante sudo: et [...] ante exerceor - **Wprzo** [!] sie poczę.
- 6: Praesul - Prełat nawizłzi, suarłowi **kiedas** [!] służący.
- 7: Praesultor, Qui saltantium coream ducit, et omnibus praefilit - **Wprzodskaczę** [!] .
- 8: Praesulto, Ante salto - **Wprzodikacę** [!] .

9: Praesulfus, Valde sulfus - Przesoloni.

10: Praefum, Praefectus fum, curam rei alicuius habeo - Iestem przełożoni.

11: Praesens, [...] qui in conspectu est - Przitomni.

strona: 841b

1: Praesentia - Przitomnończ.

2: Praesento, Offero, et quasi praefens exhibeo - Oddaę.

3: Praesentaneus, Quod praesentem habet efficaciam - Maiaczi wfobie **moczprzitomną** [!].

4: Praesumo, Prius fumo - **Wprzodbiorę** [!].

5: Praesumptus - **Wprzodwzieti** [!].

6: Praesumptio, Praeacceptatio, anticipatio - Ofamim fobie wielkie rozumienię.

7: Praesuo, Ante suo - **Wprzodzłziwam** [!].

8: Praetego, Praeuelo, ante tego - Nakriwam.

9: Praetendo, Ante tendo, oppono - Rozecziagam.

10: Praetener, Valde tener - Barzo młodi, czienki.

strona: 842a

Praetento, Prius tento - Wprzod kołztuię.

1: Praetentatus, Actus ipse praetentandi - Drzewiei koztowanę.

2: Praetenuis, Valde tenuis - Barzo czienki, łzczupły.

3: Praetepeo, Ante tepeo - Wprzod fię grzeię, lietnieię.

4: Praeter - Oprocz, tilko.

5: Praeterago, Cogo vltorius ire, praeterire - Wprzod pędze.

6: Praeterbito, Quasi praeterito - **Wprzodidę** [!].

7: Praeterduco, Ante duco, vel vltra duco - **Mimowiodek** [!].

8: Praeterea, Infuper, vel adhaec - Nadto.

9: Praetereo, Vltra eo, praeteregredior - Myam.

10: Praeterequito, Equitando praetereo, vel transeo - **Iadaczmyam** [!].

11: Praeterferor, Praetereo, vel transeo - Mimo iestem niefion.

strona: 842b

1: Praeterfluo, Fluendo praetereo - Mymopłinę.

2: Praeteregredior, Praetereo, vel transeo - Myam.

- 3: Praeterlabor, Ultra labor, praeterfluo, praetereo - Mimopłinę.
- 4: Praetermitto, Intactum relinquo, omitto, praetereo - Zaniechiwam.
- 5: Praetermissio, Omissio, praetergressio - Zaniechanię.
- 6: Praeternaugatio - Mimo płinięnie.
- 7: Praetereo - Przeczieram.
- 8: Praeterrado - Przeskrobuie.
- 9: Praeterquam, [...] praeter - Oprocz.
- 10: Praeterueho, Naui, curru, vel iumentis aliquem praeter locum aliquem veho - Mimowiozę.
- 11: Praeteruectio -

strona: 843a

Mimowiezenię.

- 1: Praeteruolo, Volando praetereo - Mimo lieczę.
- 2: Praetexo, Ante vel circum vestem, aliudve quippiam attexo - Koło kraiow okładam lamuię.
- 3: Praetexo [...] praetendere, siue velare, causamque aliquam non veram afferre - Zmislioną prziczinę daię.
- 4: Praetextum, Falsa causa, simulatio - Zmislioną prziczina.

strona: 843b

- 1: Praetimeo, Valde timeo - Barzo sie boię.
- 2: Praetingo - Wprzodomacziwam.
- 3: Praetor, [...] magistratus - Magistrat na vrzedzie poftanowioni.

strona: 844a

- 1: Praetorius, Quod est praetoris, seu quod ad praetorem pertinet - Vrzedowi.

strona: 844b

- 1: Praetorium, Domus in qua Praetor habitat - Dom przełożonego magistratu, rątuż.
- 2: Praetura, Praetoris dignitas [*lege: dignitas*] - Vrzedniczą godnofcz.
- 3: Praetortus, Valde tortus - Barzo skrączoni.
- 4: Praetrepido, Valde trepido - Barzo drzę.
- 5: Praetrunco, Amputo, praescindo - Odczinam.
- 6: Praetumidus, Valde tumidus - Barzo nadęti.

7: Praeualeo, Antecello, et quasi in maiori pretio sum, vel melior sum - Jestem moźnieiźzi, waznieiźzi. ¶ [...] praeualere [...] potentiozem seu robuźtiorzem eźe - Jestem mocźnieiźzi.

8: Praeualidus, Praepotens - Barzo mocźni.

9: Praeualide - Barzo mocźnie.

10: Praeuaricor, Quocunque modo a praescripto mei officij deflecto - Wytaczam sie, mego wżzedu nie pilnuie.

11: Praeuaricator, Simulatus accusator vel defensor - Prawa wiwrotnik, wykreczac, nie łzczeri prokurator.

strona: 845a

1: Praeuaricatio, Simulata vel accusatio vel defensio - Igraczka zprawem.

2: Praeueho, Ante veho - Mimo wioze.

3: Praeuelo, Ante tego, obtego, operio - Nakriwam.

4: Praeuelox, Valde velox - Barzo preťki.

5: Praeuenio, Ante venio, anticipo - Vprzedzam.

6: Praeuentus - Vprzedzenie.

7: Praeuerto, Praetereo, praecedo, anteuerto - Na ząd zoftawiam, wyprzedzam.

8: Praeueto - Wprzod zakazuie.

9: Praeuido, ante video - Przebaczam.

10: Praeuisus - Przebaczeni.

11: Praeuitio, Ante vitio, vel corrumpo - Wprzod kazę.

12: Praeuincio, Praeligo, ligo - Wprzod wiaze.

13: Praeuius, Qui praeundo viam monstrat - Wprzod idaczi.

14: Praeumbro, Tego, caligine offundo, et inuoluo - Zaczmiwam.

15: Praeuolo, Ante volo - Przelatuię.

strona: 845b

1: Praeuro, Ante vro - Wprzod palie.

2: Prandium, Cibus qui circa meridiem sumitur - Obiad.

3: Prandeo, Prandium fumo - Obiadwam.

4: Pransus - Obiadwani.

5: Pransito - Vftawnie obiadwuię.

6: Pransor, [...] qui inuitatus est ad prandium - Na obiad wezwani.

7: Prasinus - Zielony. Color viridis

8: Pratum, Ager ex quo foenum percipitur - Łąka.

strona: 846a

1: Pratum - łączka.

2: Pratensis, Quod est ex prato - łączny.

3: Prauus, Distortum, peruersum - Krzywy, złośliwi.

4: Prauus [...] pro malo et vitiofo - Przewrotni.

5: Prauitas, Obliquitas mala et peruersa alicuius rei constitutio, et compositio - Złoścz,
prziwrotnecz [!] .

6: Praue - Złośliwie.

7: Praxis, [...] Actio - Sprawa, handel.

8: Prae Vuae [...] quae ante alias maturefcunt, quasi praecoquae - Rane winno.

9: Precor, Oro, peto - Proszę.

10: Precator, Qui pro alio intercedit, vel postulat, deprecator - Prosziciel.

strona: 846b

1: Precatio, Obtestatio, inuocatio - Prozba, modlitwa.

2: Precis, [...] Precatio, siue obsecratio - Prozba.

3: Precarius, [...] quod precibus petenti vtendum conceditur tandiu quandiu is qui concessit,
patitur - Na czas do vziwanią vproszoni.

4: Precario - Vproszonim obyczaiem.

5: Premo, [...] calco, et innitor alicui rei cum pondere, stringo - Czifnę.

6: Pressus - Vczifniony.

7: Pressus, Ipsa pressio seu premendi actus - Vczysk.

8: Pressura, Pressus, hoc est actus ipse premendi - Vczifnienię.

9: Pressio - Vcziskam.

strona: 847a

1: Presse, Subtiliter, breuiter - Krotczę, subtilnie.

2: Pressorius - Vcziskły.

3: Prepon, [...] decorum - Prziutoinofcz w mowie y wfpiawach [!] .

- 4: Presbyter, Senior - Starfzy.
- 5: Pretium, Quod datur pro re empta - Zapłuta [!] .
- 6: Pretiofus, Quod eft multi pretij - Drogi.
- 7: Pretiofe - Drogo.

strona: 847b

- 1: Pridem, Paulo ante, vel paruo tempore prius - Nie dawno, przed małym czaffem.
- 2: Primus - Pierfzy.
- 3: Primae, [...] primae partes, vel primus in re aliqua locus - Naprzednie [!] fze mieifcze, przodek.
- 4: Primum, Primo, primo loco - Wprzod.
- 5: Primo, Initio, principio, vel ante omnia - Na pierwli [!] .
- 6: Primarius, Primus, princeps, fummus - Przednieifzi.

strona: 848a

- 1: Primates, [...] qui et fummates fiue optimates, qui funt primi in ciuitate - Przed nieifzy.
- 2: Primatus, Ipfa primatum dignitas, fiue ordo, principatus - Przednieifzy vrzad albo godnofcz.
- 3: Primores, [...] fummi vel extremi - Przednieifzi, przotkowie.
- 4: Primaeuus, In primo aetatis flore conftitutus, aeuo et aetate primus - Pierfzego wieku.
- 5: Primigenius, Primitiuus, quali primogenitus - Pierworodny, pierfzy.
- 6: Primitiuus, Quod aliunde non habet originem - Przednieifzi.
- 7: Primipara, [...] foemina in quouis animalium genere, quae primo pepererit - Pierwaftka.
- 8: Primiter et Primitus, primo -

strona: 848b

Wprzod.

- 1: Primitius, Quod in aliqua re primum eft - Przedny.
- 2: Primitiae, Primi fructus ex agro percepti, qui Deo offeruntur - Pierfze vzitki zrolei.
- 3: Primogenitus, [...] ante quem nullus eft genitus - Pierworodni.
- 4: Primordia, Quae primo ordimur, hoc eft initia - Początki.
- 5: Princeps, [...] primus - Kfiążę.

6: Principalis, Quod primum et praecipuum est, aut quod Principis est- Przednieifzy, kfiążęczy.

7: Principaliter, Praecipue - Krzotkiem [!] , pokfiążęczu.

8: Principium, Initium cuiufuis rei - Początek.

strona: [849]a

1: Principio, Primum - Hapoczątku [!] , hapierwei [!] .

2: Prior - Przednieifzy.

3: Prifcus, Quod fuperiori aetate fuit, vetus, antiquus - Stari.

4: Prifce, Prifcorum more - Poftaręmu.

5: Priftinus, Quod fuperioribus annis, menfibus, diebus, noftra memoria fuit - Przedtim będączy, przęfzły.

6: Priuignus, Filius mariti, ex alia coniuge, vel vxoris ex alio marito - Dzieczię, oiczimowe.

strona: [849]b

1: Prius - wprzod, przedtim.

2: Prius, Ante, vel citius - Richlei.

3: Priufquam, Antequam, Prius quam - Drzewie

4: Priuus, Priuatus, proprius - Moti [!] włafni.

5: Priuatus, Proprius, peculiaris, quod est vniufcuiufque ciuis - Samfwoi. ¶ [...] priuati homines [...], qui nullum gerunt magiftratum - Sobie wolni.

6: Priuatim - Offobliwię.

7: Priuo, Adimo, fpolio - Odeimuię, zbawiam.

8: Priuatus, fpoliatus - Zbawioni, obrani.

9: Priuatio, Spoliatio, ademptio - Obranię, odięczię.

10: Priuilegium, Lex priuatis facta, fiue lex ad priuatos homines fingulofque pertinens - Prziwilei, wolnofcz.

11: Priuilegiarius, Cui aliquod priuilegium concessum est - Wolnofcz, maiączy.

12: Pro, [...] ante - Prze.

strona: [850]a

strona: 388d

1: Proagogion - Zwodzenie do kureftwa, [...] productio, vel profitutio

- 2: Proauus, Aui paterni, vel materni pater - Mego dźiatka albo babki moiei ocziecz.
3: Probocis - Nos elephantowy. Rostrum elephanti
4: Probrum, Stuprum, adulterium, flagitium - Zelźiwocż, oframocżenie.
5: Probrosus, Ignominiofum - Sramotlywi. item złoſliwi.

strona: [850]b

- 1: Probus, Bonus, quali prohibus [*lege: se prohibens*] - Cznotliwi, dobrotlywi.
2: Probe, Bene, recte, eleganter - Barzo, dobrzę.
3: Probitas, Bonitas - **Dobrotliwolcz** [!] .
4: Probo, Laudo, commendo, approbo - Pochwaliam. ¶ [...] probare [...] argumentis demonstrare, alicui persuadere, et facere vt probetur - Vtwierdżam. ¶ [...] probare [...] periculum facere, tentare - Doznawam.
5: Probatus, Cognitus, confpectus - Doznani, doſwiazoni.
6: Probator, Qui probat - Doznawacz, probierz.
7: Probatio - Doznanię, doſwiazczenię.
8: Probabilis, [...] quod licet fortassis non sit verum, videtur tamen rationibus probari posse - Prawdzie podobni.
9: Probabiliter, Verifimiliter - Podobnię.
10: Probabilitas - Ku prawdzie podobienstwo.
11: Procedo, Progredior -

strona: [851]a

Postępuię.

- 1: Procedens - Poſtę puięzi.
2: Proceſsus, Progreſſus - Poſtępek.
3: Procello, Concutio, euerto - wywraczam.
4: Procella, Tempeſtas, imber, turbo - Burzkana wodzię.
5: Procellosus, Procellis plenus - Burzliwi, ſturmuiący nawodzie.
6: Procerus, Prolixus, et in longitudinem productus - wyſzoki, długi.
7: Procere, Longe - wdłuż.
8: Proceritas, Prolixitas, ſtaturae altitudo - wyſzokocż, dżugocż.

9: Proceres, Capita trabium, hoc est mutuli quidam in parietibus extantes - Naiwizły **łprancy** **[!]** , albo fenatorowie **włanftwie** **[!]** .

strona: 851b

1: Prochemasis, siue Prochimalis, Praecedens tempestatum - **Znakniepogodi** **[!]** .

2: Procido, Pronus cado, humi me profterno, vehementer inclinor - Vpádám.

3: Procidentia, Actus ipse procidendi - Vpadnięcie.

4: Prociduus, Qui procidit - Vpadłi.

5: Procio - Zadam. [...] peto.

6: Procingo, Praecingo, instruo et apparo - Przirzadzam sie.

7: Procinctus, [...] apparatus bellicus, siue ipsa praeparatio - Gotowanie sie dopotrzebi.

8: Proclamo, Palam et valde clamo, vociferor - wiwołiwam.

9: Proclamator - wiwołiwacz.

10: Proclino, Inclino - Skłaniam sie.

11: Proclinatus - Vpadłi, **lochiloni** **[!]** .

12: Proclinitio [*lege: Proclinatio*] - **Nachi lenię** **[!]** .

13: Procliuis, Quod pronum inclinatumque est - Pochełi.

strona: 852a

1: Procliuitas, Naturalis inclinatio in rem aliquam, praefertim vitiofam - Skłonność dozłego.

2: Proco - Niewstydliwie żądám. [...] poścere, feu impudenter petere

3: Procax, Lasciuus, petulans, improbus, proteruus - Nie wstydliwi, skłonni dozłego. wżeteczni.

4: Procacitas, Petulantia, lasciuia, improbitas, proteruia - Iarność wżeteczność.

5: Procaciter, Proterue, petulanter - Wżetecznie.

6: Proci, [...] qui virginis mulierisve nuptias ambiunt - Freierzę miłośniczi.

7: Proconsul - Namieśnik bormiśtrowski.

8: Proconsulatus, Dignitas Proconsulis - Godność namiaśtka bormiśtrzewego.

strona: 862b

1: Procraftino, Diem de die traho, differo - Dzień odednia odwłaczam.

2: Procraftinatio, Dilatio - Odwłoka odednia dodnia.

3: Procreo, Liberos genero - Rodzę.

- 4: Procreator - Rodziciel.
- 5: Procreſco, Creſco, vel augeor - wzraſtam.
- 6: Procubo, Procumbo - Vkładam fie.
- 7: Procubitor, Qui noctu cuſtodiae cauſa incubat quum caſtra hoſtium in proximo ſunt - Straz.
- 8: Procudo, Prolato, cudendo extenuo, ſeu probe cudo - Rozkuwam.
- 9: Procul, Longe, quaſi procul ab oculis - **Tralieko [!]** .
- 10: Proculco, Conculco, protero - Depczę, rozłaczam.

strona: 853a

- 1: Procumbo, Proſterno, humi iaceo - Vpadam, vliegam.
- 2: Procuro, Adminiſtrationem rerum alienarum gero - Opatruię.
- 3: Procurator, Qui abſentis negotia gerit - Opatrziczie, ſprawcza.
- 4: Procuratorius, Quod ad procuratorem pertinet - Sprawczy.
- 5: Procuratrix - Szafarka.
- 6: Procuratio, Adminiſtratio, cura - Szafurſtwo ſtaranię.
- 7: Procurro, Velociter procedo - wprzod biezę.
- 8: Procurrens - **Wprzodbiezaczi [!]** .
- 9: Procursus, Actus procurrendi - **wprzodbięg [!]** .
- 10: Procursio, Excurſio, vel digreſſio a cauſa - wibiezenię.
- 11: Procurſo - wprzod wibiegam.
- 12: Procursatio - wprzod wibieganię.
- 13: Procuruus, Valde curuus - Barzo krziwi.

strona: 853b

- 1: Prodeambulo, Foras deambulo - Przechodzę fie.
- 2: Prodeo, Procedo, vltra eo, ſiue foras eo, quaſi porro eo - Wychodzę.
- 3: Prodigium, Monſtrum, portentum, oftentum - Dzyw, czud.
- 4: Prodigiator, Qui ex prodigio futura praenuntiat - wieſzczek czudow widzianięm.
- 5: Prodigioſus, Monſtroſus, portentofuſ - Dzywowi podobni.
- 6: Prodigioſe, Praeter morem, vel naturam - Przecziw przyrodzenię.
- 7: Prodigio, Confumo, profundo, liberalitatis limites dando egredior, vltra modum erogo - Vtraczam.

8: Prodigus, Profufus, effufus, nepos, diffolutus, perditus - Vtratnik.

9: Prodiges, Profufe, abundanter - Vtratnie.

10: Prodigentia, Profufio - Rozproŝzanie, vtraczenie.

strona: 854a

1: Prodo, Proiicio, defero, excludo, propello - Wypicham. ¶ Prodo [...] oftendere, patefacere - wydaie, obiawiam. ¶ Prodo [...] tradere, dare - Zdradzam.

2: Proditus, Deceptus, circumuentus, deŝtitutus - Zdradzoni.

3: Proditor - Zdrancza [!] .

4: Proditio - Zdrada.

5: Prodromus, [...] praecurŝor - Wprzod poŝlaniecz.

6: Produco, proferro [*lege: profero*], protraho, in longum duco - Przedluzam.

strona: 854b

1: Productus, Adductus - Prziwiedzioni. Productus [...] promiffus, longus - Przedluzoni.

2: Producte - Zprzedluzenim.

3: Productio, Prolongatio - Przedluzenie.

4: Profanus, [...] irreligioŝum et a religione remotum - Nie bogoboini, poganin, nie poŝwieczoni.

5: Profano, Ex ŝacro profanum facio, violo - Zŝwietego poŝpolite czinie, pomazuię.

6: Profanatus - Pomazani, zŝwiatoŝczy oblupioni. [...] hoc eŝt ex ŝacro profanum factum

7: Profanatio, Sacrae rei violatio - Swiatoŝczy pomazanie.

8: Profari, Eloqui, dicere, pronuntiare - Wymowicz.

9: Profatus, Ipŝe profandi actus - Wymowienie.

10: Profecto, Nimirum ŝane, certe, reuera - Zaprawdę.

11: Profero, Palam facio, prodo, pronuntio - Obiawiam wynalzam.

strona: 855a

1: Prolatus, Dilatus - Odlozony, odemknioni.

2: Prolatio, Ipŝe actus proferendi - Pokazanie, przinieŝzenie napliacz.

3: Profelŝtus - Powŝiedzni.

4: Proficio, Procedo, et promoueo, profectum ŝiue progreŝŝum facio, et [...] lucrur - Pomnazamŝie.

- 5: Profectus, Promotio siue progressus in re aliqua, siue fructus qui ex rei alicuius tractatione prouenit - Pomnożenie, postępki rzeczy.
- 6: Proficiscor, Iter facio, eo, abeo - Iadę.
- 7: Profectio, Actus proficiscendi, iter - Iazda.
- 8: Profundo, Profundo - łupam.
- 9: Profiteor, Aperte seu palam polliceor - Iawnię wiznawam, czitam nieczto iawnie.

strona: 855b

- 1: Profligo, Deiicio, Iterno, diffipo, prodigo, depello, deperdo, et ad perniciem deduco - Odganiam, zapędzam, rozproszam.
- 2: Profligatus, Afflictus, perditus - Zapędzoni, odbyti.
- 3: Profligator - Przelikacz, vtrratnik.
- 4: Proflo, Flando resoluo, liquefacio - Rozdymam.
- 5: Proflatus, Actus ipse proflandi - Rozdęczenie.
- 6: Profluo, Abundanter effluo, promano, prolabor - Wyciekam.
- 7: Profluens, Abundanter effluens - Cziekaczi ¶ Profluens [...] pro flumine, seu fluento - Cziekaczę rzeka.
- 8: Profluent, Abundanter - Nad miarę, zprzelanim.
- 9: Profluentia, Abundantia, copia - Zbytek, dostatek,
- 10: Profluus, Quod profluit - Mimo płynaczi.

strona: 856a

- 1: Profluuium, Fluxio - Zcziek.
- 2: Profore, Profuturum esse - Bycz pozytecznim.
- 3: Profugio, Procul fugio, aufugio - Vcziekam.
- 4: Profugus, Qui a patria, domicilio, iisve finibus in quibus ante agebat, profugerit - Zbięg.
- 5: Profugium, Perfugium, asylum, portus - Vczieczka.
- 6: Profundo, Large, et copiose effundo - Rozkiewam.
- 7: Profusus, Large fufus - **Przelam** [!] .
- 8: Profusus, Supra modum sumptuosus - Bezmiari vtraczuiaczi.
- 9: Profuse, Effuse - Hoinie, niezmiernie.
- 10: Profundus, Quod deorsum magnam habet altitudinem - Głęboki.

- 11: Profundum, Mare, pelagus - Głębokość.
12: Progemmo, Progemmas, Gemmas emitto - Pęski wipufzczam.
13: Progener, Neptis meae maritus -

strona: 856b

Maz **moici** [!] czorki dziecieczia.

- 1: Progenero, Genero - Rodzę.
2: Progeneratio, Progenerandi actus - Porodzenie.
3: Progenies, Genus stirps, familia - Narod.
4: Progermino, Germen produco - wyraŃtam.
5: Progero, Extra gero, effero - wynafzam.
6: Progigno, Generationem produco - Rodzę.
7: Progenitor, Auus - Dziad, Ńtunek.
8: Prognariter, Audacter, Ńtrenue - Smielię, mężnie.
9: Prognatus, Gnatus - Potomek.
10: Prognosticon, Rei futurae Ńignum - Znak przifzłei rzeczy.
11: Progredior, Ultra procedo - PoŃtępuię, pochodze.

strona: 857a

- 1: ProgreŃŃio, ProceŃŃus, progreŃŃus - PoŃtęp.
2: Prohibeo, Veto, arceo, auerto, impedio - Zakazuię, bronię.
3: Proiicio, Abiicio, quafi porro iacio - Zarczuczam, **odmia tuię** [!] .
4: Proiectus, Abiectus, derelictus - Odrzuczoni.
5: Proiecta, in aedificiis [...] quae prouehuntur et extenduntur - **Atkierz** [!] .
6: Proiectus - Wimiot, wyrzuczenie.
7: Proiecto - VŃtawnie mięczę.
8: Proiectura, [...] prominentia et veluti Ńupercilium quoddam parietis arcendis Ńtillicidiis inuentum - PodŃtaweczek poktorim zczieką woda przedafzek.
9: Proin. Proinde - Przeto.
10: Proinde -

strona: 857b

Dlia tego.

- 1: Prolabor, Leuiter, lenfimque prouehor - Spádám.
- 2: Prolapsus, Collapfus, delapfus - Zamkniony zkielznioni.
- 3: Prolapsio, Lapfio fiue lapfus, aut vacillatio - Vpadek.
- 4: Prolato, Amplio, dilato, extendo - Rozszerzam. Prolato [...] differre, protrahere, fiue prorogare - Przedłużam.
- 5: Prolatatus - Przedłużoni.
- 6: Prolatatio - Przedłużenie.
- 7: Proles, Soboles, progenies - Potomstwo płod.
- 8: Prolibo, Ante libo - wprzod kofztuię.
- 9: Prolicio, Induco, allicio - wabię.
- 10: Prolecto, Illectare - Pilnie, wabię.
- 11: Prolectibile, Quod alliciendi incitandique vim habet - Zwabni.
- 12: Prolixus, Quod longum latumque est - Długi y szeroki.

strona: 858a

- 1: Prolixitas, Longitudo, [...] prolixitudo - Długość.
- 2: Prolixe, Liberaliter, large - Długo.
- 3: Prologus - Przedmowa. Proloquium, fiue praefatio
- 4: Prologium, Principium, quali proloquium - Początek mowi.
- 5: Prolongo, Protraho, profero, prorogo: quali longius facio - Przedłużam.
- 6: Proloquor, Animi lenfa claris apertifque verbis effero - Wimawia.
- 7: Proloquium, Praefatio, exordium, principium orationis - Przemowa, początek mowi.
- 8: Prolubium, Cupiditas, et voluptas - Pożadliwość.
- 9: Proludo, Futurum certamen meditor, et exercendarum virium causa confirmandique animi, veluti simulacrum quoddam certaminis in eo - Figluję przed zcieczim, **dytwa [!]** .
- 10: Prolusio, Ipse proludendi actus, simulata ac ficta concertatio - Zartowne iednego zdrugim szermowanie.
- 11: Proludium, [...] iusti, legitimique certaminis quoddam veluti exordium - Przebierek riczwerek przed granim.
- 12: Prolugeo, Tempus lugendi longius produco - Długo załużę.
- 13: Proluo, [...] abluo, purgo, humecto - Przemynam.

14: Prolutus - Prżemyti.

strona: 858b

- 1: Proluues, Immunditia cuiuscunque rei fordidae - Plugactwo wżeliakię.
- 2: Promercialia, Mercimonia [...] venditioni expolita - Kupią, towar.
- 3: Promereor, et Promereo, Mereor, beneficium confero, dignus sum - Zaśluguię.
- 4: Promeritum - Zaśluga.
- 5: Promico, [...] extendo, vel longe iacio - Przewłaczam.
- 6: Promineo, Exto, emineo, propendo - Nad inftem ieft widomi, wyciagniony.
- 7: Prominens, Sefe extendens - Wyciagaiaczi fie.
- 8: Promifcuus, Miftum, incertum, confufum - Zmieszani, nierozdzielni.

strona: [859]a

- 1: Promifcue, Mifte, confuse, incerte - Nierozdzielnię.
- 2: Promitto, Polliceor - Obieczuię.
- 3: Promiffum, Quod promittitur - Obietnicza.
- 4: Promifio, Promiffum - Obreczanie.
- 5: Promneftria - Dżiewońłebina. Mulier nuptiarum conciliatrix: [...] pronuba
- 6: Promo, Profero, in medium affero - Dobywam.
- 7: Prompto - Wftawnię dobywam.
- 8: Promptus, [...] qui iam paratus eft ad agendum, et in quo nulla mora eft, quali iam productus, expeditus, alacer, ardens - Gotowi, wartki do kazdei rzeczi.
- 9: Prompte, Alacriter, fine cunctatione - Ochotnię, bez mieżkanię.
- 10: Promptarius, vel promptuarius, Ex quo aliquid depromitur - Rzecz taka zkto rei [!] niczęgo dobywami.
- 11: Promptuarium, Locus in quo res ad vřum neceřfariae ita repositae funt - Miełcze doktorego chowamy, y zmiego [!] dobiwami iako ieft fpichlerz, fpizarnia.
- 12: Promus, condus, [...] pro cellario - Spizarnik, kluicznik.

strona: [859]b

- 1: Promontorium, Mons in mare prominens - Gora hegy [!], wmorze podana.
- 2: Promoueo, Proueho, quali vterius moueo - Pomągámfołdruię [!].
- 3: Promotus, Prouectus - Fołdrowani, ten ktoremu pomozono.

- 4: Promulgo, Publico, palam pronuntio, quasi prouulgo - Obiawiam.
- 5: Promulgatus - Obiawioni.
- 6: Promulgatio, Diuulgatio - Obiawienie.
- 7: Promufcis, Manus, siue probofcis elephantorum - *Alos* [!] elefantow.
- 8: Pronecto - Zpaiam.
- 9: Pronepos, Nepotis filius - Mego *dzieczieczea* [!] dzieczyę, wnuczek.
- 10: Proneptis - Wnuczka. Nepotis filia.
- 11: Pronuba, [...] quae nuptiis praeest celebrandis, ex parte vxoris, sicut aruspex [...] ex parte viri - Druchna.
- 12: Pronuntio, Clara voce, decentique corporis motu aliquid profero - wimawiam.

strona: [860]a

- 1: Pronuntiatus - wimowiony.
- 2: Pronuntiatum, Enuntiatio, enuntiatum - wirzeczenie.
- 3: Pronuntiatus, Pronuntiatio - wirzeczenie.
- 4: Pronuntiatio, Vocis, vultus et gestus moderatio cum venustate - wymowność.
- 5: Pronuntiator, Qui pronuntiat - wimowcza.
- 6: Pronuper, Valde nuper - Niedawno.
- 7: Pronurus, [...] vxor nepotis - Mego wnuczka zona.
- 8: Pronus, [...] in anteriorem partem flexus - Pochiły.
- 9: Pronitas, Procliuitas - Pochilność.
- 10: Prooemium - Przemowa. [...] initium, exordium, praeludium
- 11: Prooemior, Exordior - Przedmo węczię.
- 12: Propago, Vitis vetula et supressa, vt ex vna plures fiant - Stara maczicza winna sktorei wkopanei młode sie rodzam. ¶ Propago [...] significat genus, stirpem, progeniem -

strona: [860]b

Narod.

- 1: Propago, Vitem supprimo, vt ex vna plures fiant - Maczicę wkopuję, dla *wipupułzczenia* [!] latorosły. ¶ Propago [...] extendo, dilato, protraho, profero, prolato - *Roz mnazam* [!] .
- 2: Propagatio, Productio, dilatatio - Rozmnozenie.
- 3: Propagator, Dilator, amplificator - Mnoziciel.

- 4: Propalam, Clare, aperte, in propatulo - Iawnię.
- 5: Propalo, [...] aperio, manifesto et palam facio - Obiawiam.
- 6: Propatruus, Frater proai, [...] patruus magnus - Brat mego przadziada.
- 7: Propatulus, Late patens atque apertum, quasi porro patulum - Szeroko otwarte.
- 8: Prope, Iuxta - Blisko.
- 9: Propior, propinquior - Blyfzy.
- 10: Propius - Blizei.
- 11: Proximus, Propinquissimus, maxime vicinus - Nablifzy.

strona: [861]a

- 1: Proxime - **Blizuichno** [!] .
- 2: Proximitas, Propinquitas, cognatio - Bliskończ.
- 3: Proximo, Prope accedo - Prziblizam.
- 4: Propecto, In longum pecto - Wdłuż czeszę.
- 5: Propediem, Breui, vel post paucos dies - Barzo richło, czo dzien.
- 6: Propello, Longe pello, procul amoueo - Odpedzam.
- 7: Propulsus - Odpędzoni.
- 8: Propulso, Arceo, depello, quasi procul pulso - Odpędzam.
- 9: Propulsatio, Depulsio - Odpędzenie.
- 10: Propulsator - Odpędzacz.
- 11: Propemodum, Pene, fere, ferme, quasi prope modum - Bez mała.
- 12: Propendo, Inclino, deorsum vergo - Na doł wilsam.
- 13: Propendens, Demissus, deorsum pendens - Wilsaiącz.
- 14: Propensus, Vehementer inclinatus, pronus, proclivis - **Barzona chiloni** [!] .
- 15: Propense, Ex animo -

strona: [861]b

Chętlowie.

- 1: Propensio, Animi inclinatio, proclivitas - Nakłonięnie.
- 2: Propero, Festino, accelero, celeritate vtor - Kwapię sie.
- 3: Properatio, Festinatio - Kwapienie, spieszzenie.
- 4: Properato, Festinante, praeproperare - Prętko.

- 5: Properantia, Feltinatio - Kwapienie.
- 6: Properatim, Celeriter - Spiefznię, pretko.
- 7: Properanter, [...] feltinanter - Wkwapienie.
- 8: Properiter, Propere - Spiefznię.
- 9: Properus, Celer - Prętki.
- 10: Propere, Celeriter - Prętko.
- 11: Propheta, et Prophetes, Vates, qui futura praenuntiat a se primum intellecta - Prorok.
- 12: Prophetia - Prorocztwo. [...] inspiratio, vel reuelatio diuina, rerum euentus immutabili veritate denuntians.
- 13: Propino, Praebibo, poculum praegusto, et deinde alteri trado - Przipiam.

strona: [862]a

- 1: Propinatio, Actus ipse propinandi seu praebibendi - Przipiczie.
- 2: Propinquus, Quod prope est - Blyski.
- 3: Propinquitas, Sanguinis coniunctio, necessitudo - BliskoŃcz, powinowacztwo.
- 4: Propinque - Blisko.
- 5: Propinquo, Propinquus fio, aut prope accedo - PrziblizamŃie.
- 6: Propitius, Placidus, fauensque - łaskawi, mięłofierni.
- 7: Propitio, Propitior, Propitium reddo, placo - Błagam, wŃmierzam.
- 8: Proplastice - Nauka **zglinyobrazowczinienię [!]** . Ars faciendi typos ex argilla
- 9: Propnigeon, Os furni, praefurnium - Dziura pieczouę, czelufcz.
- 10: Propola - Przekupien. Negotiator, qui merces praemit minoris, vt postea pluris vendat
- 11: Propolis - Wofzczine **zeczięgo [!]** **zakła du [!]** na międ. In apum operibus [...] tertium cerae fundamentum
- 12: Propono, Ad comedendum appono -

strona: [862]b

Przekładam, przęstawiam.

- 1: Propositio - Podanie, propofikę. [...] pars orationis ad cuius probationem omnia diriguntur argumenta.
- 2: Propositum, [...] quod mente statutum est, et intentio hominis - PrzędŃie wzięczie.

- 3: Proportio, [...] duarum rerum inter se comparatio - Dwóch rzeczy stołowanie iednei dodrugiei.
- 4: Proprius, [...] quod peculiare est vniuscuiusque - Właśni.
- 5: Proprietas - Właśnołcz.
- 6: Proprie, [...] peculiariter - Włałnie.
- 7: Propter - Dla.
- 8: Propterea, [...] ob eam causam: sicut quapropter - Przeto.

strona: [863]a

- 1: Propudium, Rem pudendam significat - wtyd.
- 2: Propudiosus, cuius nos merito pudeat - **Die wtydliwy [!]** .
- 3: Propugno, Pugnando defendo, protego - Bronię.
- 4: Propugnator, Defensor - Obroncz.
- 5: Propugnatio, Defensio - Obrona.
- 6: Propugnaculum, [...] arx vel moles, aut alius locus munitus, propugnandae, hoc est defendendae urbi, vel castris idoneus - Zamek, bałzta.
- 7: Proquaestor, Qui quaesturam extraordinariam gerit quique in quaestoris loco substituitur - **Nam iesnik [!] pobor czowi [!]** .
- 8: Prora, Anterior pars naui - Pierzłł część łodzi.
- 9: Prorepro, Ultra repro, vel sensim in lucem prodego - wyliezam.
- 10: Proripio, Subduco, vel subtraho - wyriwam sie.
- 11: Prorito, Prouoco - Pobudzam, wywołiwam.
- 12: Prorogo, Protraho, differo, produco, extraho - Przedłuzam
- 13: Prorogatio - Przedłuzenie.
- 14: Prorsus, et profum, Omnino - Prawie az do koncz, do łzczędu.

strona: [863]b

- 1: Prorumpo, Rumpo, effringo - Przelamuię. ¶ Prorumpo [...] prouere, hoc est, cum impetu progredi - wylamuię sie.
- 2: Proruo, Ruere facio, proiicio, facio vt aliquid cadat - Vriwam.
- 3: Prorutus, Deiectus - Vrwani.
- 4: Prosa, [...] oratio soluta, quasi profusa - Mowa rzecz nie **wwiełze [!]** ucziniona wolna rzecz.

- 5: Prosapia, Generis series siue progenies - Narod, linia powinnowacztwa.
- 6: Profcindo, Scindo, fcindendo aperio - Przerzinam.
- 7: Profcifsio - Przerznienie.
- 8: Profcribo, Libellis propofitis aliquid venale indico - Przez pyffanie przedaine bycz ofnaimuię.
- 9: Profcribo [...] relegare, et in exilium mittere - Zziemie wiwołacz.

strona: [864]a

- 1: Profcriptus, Vaenali declaratus - Wywołani do przedaiu.
- 2: Profcriptio, Publicatio - Wywołanie do przedanią, albo zziemię.
- 3: Profcriptor - Ten ktori wywołiwa.
- 4: Proseco, Seco - Przerębuię.
- 5: Prosedamum - Kfięzeiayka.
- 6: Prosemino, Quali propago, diffemino - Rozsziewam.
- 7: Prosequor, Sequor, vel a longe fequor - Nafliauię.
- 8: Proserpo, Prorepeo - Wyłaze, grabolę fie.

strona: [864]b

- 1: Profeuche, vel profeucha - Modlitwa. Obsecratio, vel oratio quae ad Deum funditur
- 2: Prosilio, Cum saltu et festinatione prodeo - Wyskakuię.
- 3: Prosocer, [...] focer magnus, [...] vxoris meae auus - Moiei zoni dziadek.
- 4: Prosodia - **Notakazdei** [!] fyllabi. [...] accentus
- 5: Proşper, Secundus, felix - Szczeflywi.
- 6: Proşpere, Foeliciter, quali pro şpe, siue ad votum - Szczefliwie.
- 7: Proşperitas, Foelicitas, et ad votum fucceffus - Szczefłcię.
- 8: Proşpero, Secundo, proşperum efficio - Szczefłcię.
- 9: Proşpergo, Aşpergo -

strona: [865]a

Pokrapiam.

- 1: Proşpicio, Video e longinquo, procul diffitum intueor - **Zdlieka** [!] widzę.
- 2: Proşpectus, Ipse proşpiciendi actus - **Wirzenie** [!] .
- 3: Proşpecto - Wigliadam.

- 4: Proſpicientia, Cura, prouidentia - Opatrnoſcz.
5: Proſpicienter, Prouide, circunſpecte - Opatrnię.
6: Proſpecte, Conſulte, confiderate, prouide - Oſtroznię, madrzę.
7: Proſpicuus, Intentus, ac vigil - Oſtrozni.
8: Proſpiro, Spiritum longe lateque diffundo - Dech rozpuſzczam.
9: Proſterno, In terram deiicio, profligo, protero - Porazam, oziemie vderzam.
10: Proſtituo, Pudicitiam vaenalem habeo, corpus quaestui expono - Kurwam ſie ſtawam.
11: Proſtibulum, Locus in quo ſcorta proſtituuntur, lupanar, luſtrum - Zamtuz. item kurwa.
12: Proſto, Pudicitiam vaenalem habeo, corpore quaestum facio - Przedaię ſie do kureſtwa.

strona: [865]b

- 1: Proſubigo, Suffodio - Wygrzeba^m.
2: Proſum, Quali pro aliquo ſum, vtilitati ſum - Ieſtem poſiteczni.
3: Protasis - Przełozenie. propoſiką. [...] enuntiatio
4: Protego, Tego, defendo - Nakriwam, bronię.
5: Protectus, Tectus, fiue late tectus - Nakrity, obronioni.
6: Protectum, Pars [...] domus prominens - Ałkierz, ſałka.
7: Protelo, Longe arceo, abigo, propello - Odpędzaw [!] .
8: Protempore, Pro ratione temporis, vt tempus monet - Wedlie czafſu.
9: Protendo, Vltra tendo -

strona: [866]a

Wyciągam.

- 1: Protentus - Wycziagnioni.
2: Protenus, Quali porro tenus, et longe a finibus - Dalieko ſtąd.
3: Protermino, Propago, fines promoueo - Granicę rozſzerzam.
4: Protero, Pedibus conculco - Nogami ſczieram.
5: Protritus, Conculcatus - Nogami ſtarty.
6: Proterreo, A longe terreo, vel terrore incuſſo abigo - Odſtraſzam.
7: Proteruia, Petulantia, laſciuia - Zuchwalſtwo.
8: Proteruus, Petulans, procax, improbus - Zuchwały.
9: Proterue, Petulanter, procaciter, immoderate, et ſuperbe - Zuchwalię.

10: Proteftor - Ofwiaczam fie.

strona: [866]b

1: Ptothyma [!] - Kurzawa. [...] vaporatio

2: Prothymia - Dobrotliwofcz. [...] promptitudo, alacritas, animi propenfio.

3: Prothyron - Przedfionek. Vestibulum in priuatis aedibus

4: Protinus, Statim, sine mora - Hned, natichmiaft.

5: Protocolum - Protocul, krotkie naznaczenie rzeczy doferfzego napiszu. [...] illud quod breuiter et fuccincte a tabellione notatur

6: Protogonos, [...] Primogenitus - Pierworodni.

strona: 877a zam. 867a

1: Protollo, Differo, prolongo - Przedluzam.

2: Protono - Wprzod fpiewam.

3: Protraho, In lucem, feu in confpectum traho - Przecziagam.

4: Protropon - Mufzt lam przez fie faczaczy fie, niz grona prafsuia. Muftum quod fponte profluit antequam vuae calcentur.

5: Protrudo, Impello, prouolo, quali porro trudo - Wypicham.

6: Proturbo, Propello, abigo, arceo - Wyganiem, wypicham.

7: Proueho, Vterius veho, a loco fuo aliquantulum promoueo - Dalei wioze.

8: Prouenio, Prodeo - Wychodze. ¶ Prouenio [...] gigni, fiue nafci - Wyrastam.

strona: [867]b

1: Prouentus, [...] reditus - Dochodi.

2: Prouerbium, Accommodatum rebus, temporibusque adagium, omnium in ore verfans -
Przi powiefc.

3: Prouideo, Ante, vel a longe, et futurum aliquid video, antequam factum - Przegladam,
przepatruie.

4: Prouifus - Przeizrani.

5: Prouifus - Przeirzoni.

6: Prouifio, Actus ipfe prouidendi - Przezrzenie, opatrzenie.

7: Prouifio, Videre, aut ad videndum ire, et procedere - Przegliadam, przepatruie.

8: Prouisor, Comparator - Dozorcza.

- 9: Prouidens, Prudens, qui praeuidet futura, et cauet - Opatrni.
- 10: Prouidentia, Prudentia, sapiencia - Opatrnołcz.
- 11: Prouidenter, Prudenter - Opatrnie.
- 12: Prouidus, Prudens, diligens, solers, qui non modo praesentia, et quae ante pedes sunt, sed etiam futura prospicit - Opatrni.
- 13: Prouide, Caute, circumspecte, prudenter - **Opoatrnie [!]** , bacznie.
- 14: Prouincia, [...] regio [...] bello acquifita - Państwo mieczem wzięte.

strona: [868]a

strona: [868]b

strona: [869]a

- 1: Prouincialis, Quod ad prouincias pertinet - Przinałezaczi do państwa opanowanego.
- 2: Prouinciatim, Per singulas prouincias - Od **państwo [!]** do państwa.
- 3: Prouiuo, Vitam protraho - Długo ziwie.
- 4: Prouoco, [...] foras voco, euoco - Wywoliwam, wyziwam.
- 5: Prouocator, Qui alterum ad pugnam, certamenve prouocat - Wyziwacz.
- 6: Prouocatio - Wyzwanię.
- 7: Prouolo, Auolo, vltcrius volo - Wyliatuię.
- 8: Prouoluo, Voluendo protrudo - Odwalięm.

strona: [869]b

strona: 397d

- 1: Prout, [...] perinde vt, vel quemadmodum vt - Rownie iako.
- 2: Proxeneta - Szrednik miedzi dwie, ma kupuiaczimi albo przedaięczimi. Licitator, mediator, conciliator, siue interpres duorum inter se stipulantium, aut spondentium
- 3: Prudens, Sagax, prouidus, multarum rerum peritus - Mędri.
- 4: Prudentia, [...] rerum expetendarum [...] fugiendarumve scientia - Madrołcz.
- 5: Prudenter, Sapienter, prouide - Mędrze.
- 6: Pruina - Rołfa item frzon.
- 7: Pruna - Zarziłti wagięł.
- 8: Prunus, Arbor quae pruna producit - Slywina.
- 9: Prunum - Slywa.

10: Prurio, quali peruror - Swierzbię.

11: Pruritus, Senfus leuis morficationis, circa cutem - Swierzb.

12: Prurigo, Pruritus - Swierzbiączka.

strona: [870]a

1: Prymnesium - Lina szkucziana. Funis quo nauis ad continentem religatur.

2: Pfalltria - Spiewaczka. Cantatrix

3: Pfalllo - Spiewam. [...] cano

4: Pfallma - Spiewanie. Quod pfallitur, Diaplasma

5: Pfallcas - Kropia. Gutta, siue stilla

strona: [870]b

1: Psephopaetae - Kugliarzę, szalbierzę. [...] praefstigiatores appellare possumus, seu faecularios, seu calcularios impostores

2: Pseudos - Kłamliwi. [...] mendacium, siue falsum

3: Pseudoporticus, Falsa porticus - Chworta zkritą.

4: Psittacus - Papuga.

5: Pfallora - Strup świerzbiączy.

strona: [871]a

1: Pfallychotrophum - Bukwiczka czerwona.

2: Pfalltisana - Pfallisana, ieczmionna kasza. Hordeum decortiatum, vel hordei cremor, siue pulvis genus ex farina hordeacea

3: Pfalltochotrophia - Spital. Diuerforia, siue domus in quibus mendici nutriuntur

strona: [871]b

1: Pfallubes, [...] lanugo, quae maribus [...] foeminis [...] circa pudenda oriri incipit - Włofzi na wftidzie pufzczaiączę fie. ¶ Pfallubes [...] Iuuentus - Młodz.

2: Pfallubeo, Pfallubes sum - Pierfzym **nichęm** [!] obraftam.

3: Pfallubeſco, Languinem emitto - Włofy poczinam pufzczacz.

4: Pfallubertas, Aetas in pueris, puellisve qua pudenda prima lanugine obducuntur - Wzroft wmłodzei, gdi potzina obraftacz.

5: Pfallublicus, Quod non est priuati alicuius, sed totius populi, commune, quali populicum - Obecny.

strona: [872]a

- 1: Publico, Publicum facio, manifesto - Obiawiam. ¶ Publico [...] in populi potestatem et aerarium redigere, [...] confiscare - Dobra czyie zabracz na pana.
- 2: Publicatio, Bonorum alicuius inpublicum redactio - **Dobor** [!] confiscowanie.
- 3: Publicanus, Qui vectigalia: et alios populi principumve redditus exigendos, certo constituto pretio redimit, hodie **Datiarium** appellant - Czelnik.
- 4: Publice, et Publicitus, [...] vulgo, seu palam- Obecnie.
- 5: Pudet, [...] Erubescere, siue pudore affici - Wftid iest.

strona: [872]b

- 1: Pudens, Verecundus - Wftidlywi.
- 2: Pudenter, Verecunde - Wftidliwie.
- 3: Pudendus, Quod pudore dignum est - Wftidu godni.
- 4: Pudenda, Naturales partes [...], Verenda - Wftidliwe czlonky.
- 5: Pudibundus, Qui pudore ducitur, pudens, verecundus - Wftidliwi.
- 6: Pudefio, Erubesco, pudore suffundor - Wftidzę sie.
- 7: Pudicus, Castus - Wftidliwi.
- 8: Pudice, Caeste - Wftidliwie.
- 9: Pudicitia, Castitas - Wftidliwofcz.
- 10: Pudor, [...] metus infamiae qui animum reprimat, ne procaciter, aut inordinate, aut turpiter quid peragat - Wftid, frammota.
- 11: Puer - Chłopiecz.

strona: [873]a

- 1: Puerulus - Chłopiátko.
- 2: Puerpera, Mulier quae recens peperit - Położnicza.
- 3: Puerperus - Położniczi **prziługniączy** [!] .
- 4: Puerperium, Nifus, et dolor parientis - Rodzenie **driecieczia** [!] .
- 5: Puerilis, Quod est pueri, vel quod puerorum proprium esse solet - Dziecięczy.
- 6: Pueriliter, More puerorum - PodzieczinŃku.
- 7: Puerilitas, Ineptia, vel inconsiderantia puerilis - DzieczinŃtwo.
- 8: Pueritia, Aetas puerilis - Dzieczinnofcz.

- 9: Puellus, Paruus puer, fiue filiulus - Dziecię.
10: Puella - Dziewczinka.
11: Puellula - Dziewczineczka.
12: Puellaris - Dzieczinni, dziewczinſki.
13: Puellariter - Podziewczinsku.
14: Puellaſcere, Efferminari - Odmładzac ſie, niewieſciecz.
15: Pugil, Qui pugilata decertat - Szymierz.
16: Pugilatus, Pugilum certamen - Szymierſtwo.

strona: [873]b

- 1: Pugio, Breuioris gladij genus - Pugał, tulich.
2: Pugiunculus, Paruus pugio - Pugałik.
3: Pugna, praelium, dimicatio, certamen - Bytwa, walka, wojna.
4: Pugno, Dimico, pugnam committo - walczę, **wouię** [!] .
5: Pugnans - walzaczy, **wouiaczi** [!] .
6: Pugnatus - woiowanie.
7: Pugnator - woioownik, walecznik.
8: Pugnax, Bellicofus - woioowni, waleczni.
9: Pugnacitas, pugnandi auditas et pertinacitas - Chec do walki.
10: Pugnaciter, Vehementer, pertinaciter, infanter - walecznię.

strona: [874]a

- 1: Pugnaculum, Propuganculum, hoc eft locus munitus, ex quo hoſtilis vis arcetur - Bałta, obrona.
2: Pugnus, Manus clauſa, et in condylos contracta - Pięſcz.
3: Pugillares, vel pugillaria, Tabellae cereae, vel lignae, fiue alterius materiae, in quibus ſtylo ſcribimus - Kamienne **kſciażki** [!] , pugillarz.
4: Pugillatorius, Quod pugno percutitur - Pięſczą byti.
5: Pulcer, Formoſus, bellus, venuſtus - Piękni, nadobni.
6: Pulcre, Belle, bene, praeclare - Pięknię, **nadohnie** [!] .
7: Pulcritudo, Species, venuſtas, decor, elegantia - Pięknoſcz.
8: Pulegium - Poley.

9: Pulex - Pchła.

10: Pulicosus, Pulicibus plenus - Pełni błech.

11: Pullus, Quorumlibet animalium foetus -

strona: [874]b

Płod wżelyaky.

1: Pulluli, Stolones [...] ex radicibus enafcentes - Młode latorosły.

2: Pullulo, Foetifico, quafi pullulos, hoc est Itolones emitto - Wipufzczam latorosły.

3: Pullulaſco, Pullulans fio, germen emitto - Poczynam wyraſtacz, pekacz fie.

4: Pullaſter, et pullulaſtra, Gallus fiue gallina adolefcens - Młode kurczę.

5: Pullinus, Quod eſt pulli - Młodego kurczęczia.

6: Pullarius, Qui e paſtu pullorum captat auſpicia - Kuropąs.

7: Pullatio, [...] foetura pullorum, [...] pullitio - Lężenię młodich kurcząt.

8: Pullus, Fuſcus, in nigrum vergens, cuiuſmodi eſt color terrae - Szarawy.

9: Pullatus, Pulla veſte indutus, atratus - wzałobę obliczoni.

10: Pulligo, Pullus color - Szarizna.

strona: [875]a

1: Pulmentum, Ipſa puls, vel aliud cibarium ad modum pultis factum - Brya.

2: Pulmentaris, Quod pertinet ad pulmentum - Iuſzafti.

3: Pulmentarium, [...] puls, vel cibus in modum pultis factus - Rzątko vczinioni pokarm.

4: Pulmo - Płucza.

5: Pulmonarius, Pulmonis inflammatione laborans - Dychawiczni.

6: Pulpa, Pars carnoſa in corpore animalis, quam et muſculum appellant - Liędwicza.

7: Pulpamentum, [...] carnes deliciores, aliave lautiora opſonia - Lakotky.

8: Pulpitum, Locus editior in orcheftra - Pulpięt.

9: Puls, Cibi antiquiſſimi genus, ex farina et aqua conſtans - Kaſza, item brya.

10: Pultarius, Vaſculum culinarium, in quo puls decoquebatur - Garniecz do warzenią kaſzi albo brye.

strona: [875]b

1: Puluinar, [...] quod capiti dormienti ſubiicimus - Poduſzka.

2: Puluinus, Puluinar, hoc eſt quo dormientium capita fulciuntur - Wezglówię, poduſzka.

3: Puluinatus, [...] eminulum, et protuberans - Nadęti.

4: Puluinulus - wezglowie, podufzka.

5: Puluillus - Podufzeczka

6: Pulus, Terra minuta et arida - Proch.

7: Puluifculus - Profzek.

8: Puluereus, Quod ex puluere est - Procho-

strona: [876]a

wy.

1: Puluerulentus, Puluere plenus - Pełni prochu.

2: Puluero, Occo, glebas maiores comminuo, et in puluerem resoluo - Zaprawiam rolią.

3: Pulueratio, [...] genus culturae [...] quo imminutae glebae vitibus applicantur - Rolei zaprawienie.

4: Pumex, Lapis cauernofus, aquis innatans, ad scabra laeuiganda laudatiffimus - Kamien łazniowi [!].

5: Pumicosus, Quod pumicis vel naturam, vel similitudinem habet, hoc est rarum et cauernofum - Dziurkowati.

6: Pumiceus, [...] quod aridum est - Suchi.

7: Pumico, Pumice polio, laeuigo - Vgladzam.

8: Pumilio, [...] homo paruae et humilis staturae - Karlik.

9: Punctus, et Punctum, [...] minima indiuiduae lineae pars - Punkczik.

strona: [876]b

1: Punctim, Pungendo - Pcha iącz [!] koliaćz.

2: Pungo, Cuspide vel aculeo ictum infero - Pcham koliaćz.

3: Pungens - Koliacy.

4: Punctus - Kłoti.

5: Punctio - Kłoczcie.

6: Punio, Poena afficio, castigo - Karze.

7: Punitor, Qui punit - Karcza.

8: Pupa, Puella paruula et tenella - Dzieiwecka [!].

9: Pupilla, Niger in cornea tunica, atque adeo in medio oculi circulus tunicae -

strona: [877]a

Srzenica.

- 1: Pupula, Pupilla - Srzenica.
- 2: Pupillus, Impubes qui in patris potestate esse desiit morte, vel emancipatione - Sierota.
- 3: Pupillaris, Quod est pupilli - Czo sie roczie **prinariezi** [!].
- 4: Puppis, [...] posterior pars nauis - Tyl vokretu, albo vskuti.
- 5: Pupus, Puer paruus, et tenellus - **Chlo piatko** [!].
- 6: Purgo, Mundo, fordibus libero, quasi purum ago - Chedoze.
- 7: Purgatio, Ipse purgandi actus - Chedozenie.
- 8: Purgamen, seu Purgamentum, Sordes vel immundiciae - Smiecy.
- 9: Purgabilis, Quod facile purgatur - **La czni** [!] do wichedozenia.

strona: [877]b

- 1: Purpura, Piscis ex concharum genere, in faucibus habens liquorem, tingendis lanis maxime experitum - Riba ktori **wilg otnofc** [!] ipofobna, do farbowania na **zakth** [!], farlatu.
- 2: Purpureus, [...] qui purpurae succo tinctus est - Sarlatna farbe maiaci.
- 3: Purpuro, In purpuram vergo - Daie farbe farlatna.
- 4: Purpuratus, Purpura ornatus - **Wpurpufre** [!] vbrani.
- 5: Purpurarius, Quod ad purpuram pertinet - Naliezaci, do purpure.
- 6: Purus, Mundus, sine forde - **Czisli** [!], fczeri.
- 7: Pure, Caete, religiose - Sczirze.
- 8: Purifico, Mundo, purum facio - Wiczilczam, chedogiem **czime** [!].

strona: [878]a

- 1: Purificatio, Purgatio - Oczilzczenie.
- 2: Pus, Sanies coacta, et ex maturitate crassa iam effecta et albida - Otok ropa.
- 3: Purulentus, Quod pure, siue sanie plenum est - Ropy pelny.
- 4: Pusillanimus, Qui est pusilli animi - Boiazny.
- 5: Pusillus, Paruulus, exiguus - Maluczky.
- 6: Pusio, Paruus puer - Dziecziatko.
- 7: Puftula - Krofta ospicze wodne.
- 8: Pufula, Morbi genus [...] quem et ignem facrum appellant - Piekielni ogien.

9: Pusulosus - Piekielni ogien maiaczi.

strona: [878]b

1: Puteo, Foeteo, et mali odoris fum - Szmierdze.

2: Putidus, Quod est mali odoris - Szmrodliwy.

3: Putide, Infuauiter, auftere, rancide - Szmrodliwie.

4: Puteſco, Putidus, vel mali odoris fio - Poczinam **fzmier dziec [!]** .

5: Putor, Foetor, graueolentia - Szmrod.

6: Puteus, Qui perpetuas habet aquas ex terrae venis manantes - Zdroy, ŕrzodlo, ŕtudnia.

7: Putealis, Quod ex puteo est - Studzienni.

8: Putearius, Qui puteos fodit - Studniarŕz.

9: Puto, Inutilia, et superflua ex arboribus, fructibusve refeco, amputo - Odczinam galezie.

¶ Puto [...] cogitare, confiderare, et animo reuoluere - Mislie, mniemam.

strona: 879a

1: Putator, [...] qui vites aliasve arbores, aut frutices farmentis, ramisve inutilibus repurgat - Ogrodnik albo winiarŕz ktori drzewa obczina.

2: Putamen, rerum quarumlibet purgamentum - Skurlupa, lupina, luska.

3: Putridus, Putris, siue putrefactus, hoc est corruptus - Zgnieli, **vŕ [!] sbuczaly [!]** .

4: Putredo, Putor, foetor, corruptio orta ab actione caloris externi in humidum - Zgnielofc.

5: Putreo, Marceo, et in pus ſoluor - Gnyę, ropie ſzie.

6: Putrefco, Putridus fio - Gnycz poczinam.

7: Putrefacio, In putredinem refoluo, corrumpo, putre aliquid facio - **Dopufczamgnicz [!]** .

8: Putus, Purus, mundus - Czifiti, ſzeri.

strona: 879b

1: Pylae - Wrota albo cziaſnofcz miedzi gorami. [...] nos portas dicimus, [...] pro angustis montium faucibus

2: Pyra, Rogus - Stofſ drew.

3: Pyramis - Budowanie weczterzi granie pochodzifte. Moles maxima, quadrata, ita conſtructa vt e lato in acutum tendat

strona: 880a

1: Pyramidatus - Konczati weczter zi granie. Quod in pyramidis formam factum est.

2: Pyrgus - Wieza. [...] turris

strona: 880b

1: Pyrus - **Przewo [!]** , **graskowe [!]** .

strona: [881]a

strona: [881]b

1: Pyxis - Szloy, kropka, pudelko. [...] vasculum e buxo

2: Pyxidatus, Quod pyxididis similitudinem refert - Sloiewi podobni.

strona: [881]a

Q

1: Qua - Ktoredi.

strona: [881]b

1: Quacunq̄ue, Per quamcunq̄ue partem, vel per quemcunq̄ue locum - **Ktore diskolwiek [!]** .

2: Quadra, Inftrumentum planum, aut modice concauum, super quo cibos diffecamus -
Taliers quadratowi.

strona: [882]a

1: Quadragenarius, Quod in se continet quadraginta - Czterdzieści maiaci.

2: Quadrageni - Po, czterdzieści.

3: Quadregesimus, Vnus ex numero quadragenario - Czterdziesty.

4: Quadraginta, Quater decem - Czterdzie, ści.

5: Quadragies, Quater decem - Czterdzie ści.

6: Quadrangulus, Quod habet quatuor angulos - **Czteni [!]** katy maiaczi.

7: Quadrantalis - Szerokofcz czterech palczi.

8: Quadrarius, Quadratus, aut certe quadrangulus - **Wteceeri [!]** rogy czworograniści.

9: Quadridens, Quod quatuor habet dentes - Czwozo zebiaści.

10: Quadriennium, Spatium quatuor annorum - Czafz czterech liath.

11: Quadrifariam, Quadripartito, in quatuor partes - Na, cztery czefści.

12: Quadrifidus, Quod in quatuor partes findi potest, aut fissum est - Naczwoze **roflupiom [!]** .

strona: [882]b

1: Quadriforis, Quod quatuor fores, siue foramina habet - Czwozo weści.

2: Quadriga, Currus quatuor equis iunctus - Cug koni **poc zwormi [!]** .

- 3: Quadrigeminus - CzworziŃti.
- 4: Quadriiugi, fiue Quadriiuges, Equi quaterni ad vnum iugum alligati - Wofzinki albo czterikomi [!] Ńpolnie.
- 5: Quadrilibris - Oczterech funciech. Quod est ponderis quatuor librarum.
- 6: Quadrimus, Quod habet, quatuor annos - Czworolietni.
- 7: Quadringenti, Quater centum - Czeteri [!] Ńta.
- 8: Quadringenties - Czterzi Ńta kroc, albo razow.
- 9: Quadringentesimus, Vnus, vel poŃtremus ex quadringentis - OŃtatni zczterech Ńeth.

strona: 883a

- 1: Quadripertior, In quatuor partes diuido - Rozdzieliam naczter czefczy.
- 2: Quadriremis, Nautis quae quatuor remorum ordines habet - Skata lodz, wktori czterzerna [!] rzedoma robia.
- 3: Quadriuium, [...] locus publicus vbi quatuor viae concurrunt - RoŃtanie drog.
- 4: Quadrum, Quadratum, quod Ńcilicet quatuor aequales lineas, quatuorque angulos rectos habet - Kuadrat.
- 5: Quadro, In quadrum redigo - Przirowniwam doczterech czefezi [!] , Ńgadzam.
- 6: Quadratus, Quod habet quatuor angulos rectos, et aequales - Czwo ro granifci.
- 7: Quadrupes, [...] quod quatuor habet pedes - BeŃtia oczterhech nogach.
- 8: Quadrupedo, Quatuor pedibus gradior - Naczterzech nogach chodze.
- 9: Quadruplicatores, [...] Delatores, et infimae fortis accusatores, [...] quod quartam partem ex damnati bonis confequerentur -

strona: 883b

Oskarzacz ktori czwarta czcŃe [!] wimodnoŃsi.

- 1: Quadruplicor, Quadruplicaturam exerceo, fiue delator fio, et damnati quartam partem accipio - Abyeh [!] czwarta czefcz wŃzral oskarzuie.
- 2: Quadruplex, [...] quod aut quatuor est modorum, aut quatuor Ńpecierum, aut ordinum quatuor - CzworziŃti.
- 3: Quadruplico, In quadruplum augeo - Weczwo nafob, prziczimam [!] , albo przimnazani.
- 4: Quaero, InueŃtigo, exquiro - Sukam, Ńliedze, pytam.
- 5: Quaerens - Sukaiaci. Quaerendus

6: Quaesitus - Naliezioni.

7: Quaesitum, Res exquisita et parta - Nabyczie.

strona: 884a

1: Quaerito, Instanter quaero - Befz **prze ftanku [!]** łukam pytam.

2: Quaestio, Inuestigatio, actus quaerendi - **Naliezceme [!]** pytame [!], moczenie.

3: Quaestiuncula, Parua interrogatio vel dubitatio - Pitanie maliuczkie.

4: Quaestor, Praepositus pecuniae publicae, qui curam aerarij habet - Poborcza.

5: Quaesitor, Iudex capitali quaestioni praefectus, iudex quaestionis, praetor rerum capitalium - Szedzia ktori **oglavnuh [!]** rzeczach **norina [!]** łmi **rircz [!]** skafuie albo na **meky [!]** woith.

strona: 884b

1: Quaestorius, Quod ad quaestorem pertinet - **Czprazinaliezi [!]** poborzi [!].

2: Quaestuarium, Qui quaestus gratia artem aliquam exercet - **Naziskgomaczi [!]**.

3: Quaestura, Quaestoris dignitas - Poborftwo.

4: Quaestus, Lucrum numarium - Zysk.

5: Quaestuusus, [...] lucrosus - Zysk wielky nofaczi.

strona: 885a

1: Quaesticulus, Paruum lucrum - Maly zysk.

2: Quaeso, [...] rogo - Profze.

3: Qualibet, qualubet, [...] per quencunque locum - Ktoredi kolwiek.

4: Qualis - Iaky.

5: Qualitas - Iakofc albo opifzanie rze czy y iaka iest ftad przeziwaią.

6: Qualiter, Quemadmodum - Yako, yakiem sposobem.

7: Qualitercunque, Vtcunque, vel quomodocunque - Yakoskolwiek.

8: Qualus, Genus [...] vasis viminei - Kofz.

9: Quasillus, et Quasillum, Cistula, seu vasculum in quo mulieres reponebant ea quae ad lanificium pertinerent - Kofziczek, do przedzi.

10: Quam - Nyfz tylko yakom.

strona: 885b

1: Quamprimum, Valde cito - Skoro, natych miaft.

2: Quandiu, Quanto tempore - Yako dawno, kied.

- 3: Quando, [...] quo tempore - Kiedy, ktorego czasu.
4: Quandoque, Aliquando, aliquo tempore - **Miekiedi [!]** **megdy [!]** .
5: Quandoquidem, [...] liquidem, seu quoniam - Gdyż, **pomeważ [!]** .
6: Quantus - Yako wielki.

strona: 886a

- 1: Quantopere, Quam vehementer - **Wukze [!]** **rodze**.
2: Quapropter, Propter quod, siue quamobrem - Dla czeg.
3: Quaqua - **Aczkolwnk [!]** .
4: Quaquauersus, siue Quaquauefsum, in omnem partem - Gdzieżkolwiek.
5: Quartus, Proximum a tertio significat - Czwarti.
6: Quasi, ita, vt, tanquam - Iako by.

strona: 886b

- 1: Quatenus, In quantum, siue vsque ad quem finem - Iakodaleczcie.
2: Quater - Czterzi rafi.
3: Quaterni - Poczterzerz. [...] quatuor
4: Quatio, Moueo cum violentia, concutio - Tluke, burze.
5: Quassus, Quassatus, fractus - **Slaczom [!]** , **sbruzom [!]** .
6: Quassus - **Sluczeme [!]** , **sburzeme [!]** .
7: Quatuor, Binarium numerum in se bis continens - Czterzi.
8: Quatuordecim, Quatuor et decem - Czter nalfcie.

strona: 887a

- 1: Quercus - Dąb.
2: Quernus, Quod ex quercu est - Dębowi.
3: Quercetum, Locus vbi confitae sunt quercus - Dębniak.
4: Queror, Lamentor, conqueror - Zaluie, vskarzamie.
5: Queritor, Multum saepequeror - Czefto fzie vskarzam.
6: Questus, Lamentatio, querela - Skarga.
7: Querela, Querimonia, questus - Zaloba.

strona: 887b

strona: 404b

- 1: Qui - Ktori
- 2: Quia, [...] quoniam - Yfz wouieni.
- 3: Quianam, Quare - Dliaczego.
- 4: Quid - Czo.
- 5: Quidam - Mektori [!]
- 6: Quidem, Profecto, certe - Zaiſte.

strona: 888a

- 1: Quidnam - Czeztam.
- 2: Quidni, Certe, vel certum eſt, vel cur non - zaprawdti.
- 3: Quicquid - Czofz kol wul [!]
- 4: Quies, Vacatio a labore, ſiue ceſſatio a quocunq; opere - Deł poczinienie pokay.
- 5: Quieſco, Quietem ago, ferior a labore - Od pocziwaw [!]
- 6: Quietus, [...] tranquillus, otioſus, placidus - Vſpokoiom ſpokoiry [!]
- 7: Quiete, Tranquille, placide - Spokoinie.
- 8: Quilibet, Quiuis, quali quencunq; ex multis libet deligere - Kałzdi.

strona: 888b

- 1: Quimatus, AEtas quinque annorum - wpiaczi tiath [!]
- 2: Quindecim, [...] ter quinque - Pietnałcie.
- 3: Quindecies, Quindecim vicibus - Pietnałcurazi [!]
- 4: Quingenti, Quinquies centum - Pucz [!] ſets [!]
- 5: Quingenties, Quinquies centum -

strona: 889a

Piecz ſeth razi.

- 1: Quinque - Piecz.

strona: 889b

- 1: Quintilis, Menſis anni totius ſeptimus, olim Quintus - Lipiec.
- 2: Quintus, Vltimus ex quinque - Piąti.
- 3: Quinto, et Quintum, Quinto loco - Piatirąz.

strona: [890]a

- 1: Quipote, Qui fieri poteſt - Iakoto może byc.

- 2: Quippe - **Poniewadz** [!] , zwłafzce.
- 3: Quippini, [...] quidni, ficut cur non - A czemu nicz.
- 4: Quirito, feu Quiritor, Lamentor, moeftaque voce deorum, hominumque auxilium inuoco - Narżekam, opomocz proŒę ſkwiercę.
- 5: Quiritatio, Lamentatio, humanae, diuinaeque opis imploratio - Smętnę narzekanię.
- 6: Quiritatus, id eſt clamor - **Płaczliwenarżekanię** [!] .
- 7: Quis - Kto, ktorą paką.

strona: [890]b

- 1: Quifnam, Quis - Kto.
- 2: Quifquam, et quifpiam, Aliquis, nonnullus - Zaden, ani ieden.
- 3: Quifque, Omnis, quilibet - Kazdi.
- 4: Quifquiliae, Purgamenta terrarum et quicquid ex arboribus ſurculorum, foliorumque et florum minutim decidit, veluti quicquid cadit - wŒeliakieni **kiczemne** [!] zdrzewa okruŒzki, albo łamozg.
- 5: Quifquis, Quicunque, omnis qui - Ktokolwiek.
- 6: Quiuis, Quilibet, quafi vnus e multis, quem velis - Kazdi.
- 7: Quo - Gdzię.
- 8: Quoad, Donec, quandiu, quouŒque - Iako długo, iz, az.

strona: [891]a

- 1: Quocirca, Quapropter, quamobrem, ideo, vel igitur - Prżeto, dliatego.
- 2: Quod - Czo, ktorę.
- 3: Quodammodo, Aliquo pacto, aliquo modo - Nieiakim ſpoŒzobem.
- 4: Quodcunque, Omne quod - Kazdą rzecz, **iakikofwiek** [!] .
- 5: Quominus, Vt non, ne - Zebi nie.
- 6: Quomodo, [...] Vt, quo pacto, qua via, qua ratione - Iako.
- 7: Quomodocunque, id eſt qualicunque ratione, vtcunque, qualitercunque, quoquo pacto - Iakokolwiek.
- 8: Quonam - Gdzię, dokąd.
- 9: Quondam, Olim, aliquo tempore - **Kiedas** [!] .
- 10: Quoniam - **Poniewadz** [!] .

11: Quoquam, Aliquo, id est in aliquam partem, locumve - Gdziekolwiek.

strona: [891]b

1: Quoque, Etiam - Też.

2: Quoquouerfus, vel quoquouerfum, [...] Verfus omnes partes, siue verfus quemcunque locum - Zewsząd.

3: Quoquo, Ad quencunque locum - Bądź kedi bądź.

4: Quorum, Verfum quem locum, quasi quo verfum - Gdzie **bokąd** [!]

5: Quot - wiele.

6: Quotannis, Singulis annis - Nakazdi rok.

7: Quotennis, Quot annorum - Iako stari.

8: Quotidie, Singulis diebus - Na kazdi dzien.

9: Quotidianus, vel Cotidianus, Quod quotidie fit - Po wżedni.

10: Quoties, siue Quotiens, [...] quot vicibus - Iak często.

11: Quotiescunque, quotcunque vicibus - Ilicokolwiek razow.

12: Quotquot, quotcunque, quotlibet, Quantum vis multi - **Iakokolwiech** [!] wiele.

13: Quotuplex, [...] quot generum, quot specierum, vel quot modorum - Iako rozni, rozdzielny? [!]

strona: [892]a

1: Quotus - wiele wliczbie. [...] quot.

2: Quotusquisque, Quis? quot? - Iak wiele.

3: Quouis, Quolibet - Gdziekolwiek.

4: Quousque, Quandiu, ad quod vsque tempus - Iak dalieko.

strona: [892]b

1: Quum, Quando - Ktorego czasu, kiedi.

2: Quum primum - Iako skoro. [...] Vbi primum, vel quando primum

strona: [892]a

R

1: Rabies, [...] morbus canum, quum veluti furore quodam acti, huc atque illuc rapiuntur - wżdzieczenie.

2: Rabiosus, [...] qui rabie laborant - wżdziekli.

3: Rabiose, Iracunde, et in modum rabie correpti - wŕzcieklię.

4: Rabiosulus - Kęs wŕzciekły.

5: Rabidus, [...] qui rabie laborat - wŕzciekły.

6: Rabide, Furiose - wŕzcieklię.

strona: [892]b

1: Rabio, Nimia ira, et quali rabie agitor - Szaleię, wŕzciekam fie.

2: Rabula, [...] quem nunc aduocatam, vel patronum cauŕarum dicimus - Prokurator.

3: Racemus, Pars botryonis, fiue potius ipŕe botryon - Grono, winna.

4: Racemifer, Quod racemos fert - Gronarodzęci.

5: Racemosus, Quod est racemis plenus - Pełengron.

6: Racematus, Quod acinos habet, fiue baccas, aut etiam grana racemi modo diŕpoŕita -
Maiaczi winne jagodi.

strona: 893a

1: Racematio, Collectio racemorum, qui a vindemiatoribus ŕunt praeteriti - Pozoŕtałego
winna zbieranię.

2: Radius, Splendor a ŕole emicans - Stromod ŕonczę, ŕtromien.

3: Radij quoque in rotis dicuntur qui hinc centro, illinc canthis inferuntur - Spiczę wkolie.

4: Radio, Radios emittere, fulgere - Stromienie wipufzczę, ŕłneŕię.

5: Radians - ŕłnęczy fie.

6: Radiatus, Quod radios habet, aut emittit - ŕłnęczyfie.

7: Radiatio, Radiorum eiectio, splendor - Błęsk, ŕtrumieniow wipufzczenię.

8: Radiosus, Quod multos emittit radios - Pełniŕtrumieniow.

9: Radix, Ima pars plantae, qua alimentum attrahit - Korzen.

10: Radicula, Parua radix - Korzonek.

strona: 893b

1: Radicitus, A radice, vel vŕque ad radicem, vel vna cum radice, funditus - Do gruntu y
zkorzenim.

2: Radico, Radices ago, radices emitto - Korŕen pufzczę.

3: Radicatus, Quod iam radices egit - wkorzemoni [!].

4: Rado, Complano, incido, extirpo, mundo - Golię wiskrobuię.

- 5: Rasmus - Ogolioni.
- 6: Rasito, Saepe rado - Vftawnie golię.
- 7: Rasores, Tonfores - Baluierze.
- 8: Rasorius, Quod ad radendum pertinet - Do golienią przinalezaczi.
- 9: Rasura, Ipfe radendi actus - Gołota, golienię.
- 10: Rasilis, Rafus seu politus - wigolioni, wipolerowani.
- 11: Radula, Inftrumentum ferreum, [...] quo doliorum veterum pix liquata [...] educitur - **Radenrktorim [!]** ftara fmołe oskrobuią.
- 12: Ramentum, tenuis cuiufque rei particula - Okruzki, trzaski.
- 13: Ramex, genus herniae continens sub se porocelam - Bębel.

strona: 894a

- 1: Ramus, Arborum veluti brachium - Gałaż.
- 2: Ramuſculus, Paruus ramus - Gałaska.
- 3: Ramosus, Quod multos ramos habet - Gałeziſti.
- 4: Ramulosus - Zelewati.
- 5: Ramale, Ramus inutilis ex arbore decifus - Nieużiteczną **gałazodczyęto [!]** .
- 6: Rameus, Quod ex ramo est - Gałeziowi.
- 7: Rana - Zaba.
- 8: Ranunculus - Zabka.
- 9: Ranceo, Putridus fum, et rancidus - Zołkne y plefnieię.
- 10: Rancidus, Putridum, et putidum - Splefniały azzołkły, zgnieły.
- 11: Rancide - Plugawie, zgnielie.
- 12: Rancidulus - **Nadplefmały [!]** , nadgnoioni.
- 13: Rancor, Putor quidam, atque odoris grauitas - Brzitki zapach odzagnoienia.
- 14: Rapa - Rzepa.

strona: 894b

- 1: Rapulum - Rzepką.
- 2: Rapacia, Teneriores raporum frondes, et cauliculi - Nacz rzepianą.
- 3: Rapina, Locum fignificat rapis confitum, aut certe rapa ipfa - Rzepisko.
- 4: Rapio, Vi, impetu, et celeritate quippiam aufero - widzieram, poriwam.

- 5: Raptus, Res capta - Gwałtowne widarczę porwanie.
6: Raptura, rapiendi actus - widarczę.
7: Raptor, Qui rapit - widziera.
8: Rapto, Frequenter rapio, traho - Wtawnie widziera.
9: Rapax, avidus, et rapinis semper intentus - Gwałtowni widziera, łakomiec.
10: Rapacitas - Odziera.
11: Rapidus, Velox, celer - Prętki u żadzieraici.

strona: 895a

- 1: Rapide, Cito, velociter - Prętko, porwcz.
2: Rapiditas, Velocitas, et ipse celeritatis impetus - Bistra prętkość, na wodzie.
3: Raptim, Per raptum, siue celeriter rapiendo - Porwczam.
4: Raptio, Rapina, et Raptus - Widziera.
5: Rapinator, [...] quem hodie raptorem dicimus - Zbuicza [!].
6: Rarus, Laxum, spongiosum - Rzătki.
7: Rare, Infrequenter, non dense, non sipse - Rzătko.
8: Raro, Infolenter, infrequenter, minus saepe - Nieczęsto.
9: Raritas, [...] laxitas - Rzătkość.
10: Rarenter, Raro - Rzătko.
11: Raro, Rarefacio - Rozrzadzam.
12: Rarefacio, Rarum facio - Rzătko czynię.
13: Rarefactus - Rzătko, uczinioni.

strona: 895b

- 1: Rarefco, Rarum fio, siue extenuor - Rzadkim sie stawam, rzedzieję.
2: Raripilus, Quod habet raros pilos - Rzătkiego włosu.
3: Rastrum, et Rastra, Instrumentum dentatum glebis confringendis idoneum - Motyka, zębata: item bron: item grabie.
4: Raftellum, [...] quo, defecto foeno, prata stipulis purgabantur - Grabki.
5: Ratio - Rozum. ¶ Ratio [...] supputatio, calculus - Rachowanie.
6: Ratiuncula, [...] pro leui et futili ratione - Mały rozumek. ¶ Ratiuncula [...] supputatiuncula non magnae pecuniae - Małe rachowanie.

7: Rationalis, a natura in fitum est vt ratione vti possit - Rozumni.

strona: 896a

1: Rationarium, Liber rationum - Regeſtr.

2: Rationarius, vt Rationarius apparitor - Rachowniczi.

3: Ratiocinor, Ratiocinatione quadam deprehendo - Rozwazam ſobie, rozrachowanie, zwirozumieniã zawieram.

4: Ratiocinatores, [...] qui ſubducendae rationis periti ſunt, [...] calculatores - Rachmiſtrowie.

5: Ratiocinatio, [...] ſcientia [...], vel opinio - Zamknienie zpewnego rozważenia, rozrachowanie.

6: Ratiocinatiuus, Quod ad ratiocinationem pertinet - Przynależaczedo rozrachowania.

7: Ratiocinium, Supputatio, vel calculi ſubductio - Zrachowanie.

8: Rationabilis, Rationalis, hoc est cui rationem natura indidit - Rozumni.

9: Ratis, ſiue Rates, [...] Connexarum trabium compages - Komiega, flus.

10: Ratiarius, Qui ratem exercet - Flifownik, flus prowadzãci.

11: Raucus, Qui nimio calore vel frigore, aut etiam clamore, vel alia cauſa vocem obtuſam habet, compreſſam et impeditam - Oniemiaſi, chrapoczãci.

strona: 896b

1: Raucisonus - Chrapotliwi.

2: Raucitas, Vocis obtuſitas - Chrap, ochrapienie.

3: Rauceo, Raucus ſum - Chrapieie.

4: Raudus, vel rodus, vel etiam rudus - Nie wirobioni, chrupiaſti.

5: Rausis, Raucedo, hoc est vocis obtuſitas - Ochrapienie.

6: Raudus, Quod ex fuluo colore nonnihil ad nigredinem declinat - Czarnozoſtawi.

7: Reaedifico, Inſtauro, aedificium collapſum reſtituo - Znowu buduię.

strona: 897a

1: Reatus, Status, et conditio reorum - Coⁿditia ſtan albo poſtanowienie winnego.

2: Rebello, Repugno, bellum inſtauro - Sprzecziſ wiam [!] ſzie woynie znowiã.

3: Rebellator, Qui ſemel victus, et in deditioem receptus, bellum inſtaurat - Przimierzãłamea [!].

4: Rebellatrix - Taktora łameie przimierze.

- 5: Rebellio, Defectio, seu belli instauratio - Znowienie woyny.
- 6: Rebellis, Qui femel victus, et in deditionem receptus, bellum instaurat - **Posłu fzenftwo**
[!] obiecane łamiaci.
- 7: Rebellium, Rebellio - Sprzeciwienie fzie, wiarynie dzierzenie.
- 8: Rebito, [...] reuertor, redeo - wracam fzie.
- 9: Reboo, Remugio - Ryczę.
- 10: Recalcitro, Calcitro, hoc est calce ferio - Pietą bye.
- 11: Recalco, Rurfus calco - Nadeptiwąm.
- 12: Recaleo, Caleo - Czieplieie.
- 13: Recalefco, Rurfus calefco - Znowu zagrzewam.

strona: 897b

- 1: Recaluus, Cui non totum caput, sed finciput caluum est - **Zyfi** [!] .
- 2: Recaluaster, [...] qui fronte subcalua est, non toto capite: quasi recaluatulus - Ten ktori malyfzinke.
- 3: Recandefco, Denuo candens, fiue ignitus fio - Rozegam fzie.
- 4: Recano, Cantu reuoco - Znowu fpiewam, odwoliwam.
- 5: Recanto, diuerfa superioribus cano, et quod ante alferui retracto - Rozmaicznie infzem fpořobem fpiewa^m.
- 6: Recedo, quasi retro cedo, Abeo - Odřtepuie.
- 7: Recesus, Actus recedendi, difcessus, abitus - Odefzcie.
- 8: Recello, [...] reducere, retrahere - Odwodze.
- 9: Recens, Nouus, nouitius, qui nuper fuit - Nowi.
- 10: Recens, Recenter - Szwiezo.
- 11: Recenseo, Recognofco, et fummam totius multitudinis per numeros colligo - **wpos czet**
[!] licze.
- 12: Recensus, recognitus - Odliczoni.

strona: 898a

- 1: Recenfus, Luřratio, fiue recognitio exercitus, alteriufve multitudinis - Okazowanie pocztu.
- 2: Recensio, Multitudinis cuiufvis luřratio, fiue recognitio - Liczba okazanich.
- 3: Recensitus - Przeliczoni.

- 4: Recentari, Renovari, et denuo recens fieri - Odnowiaczcie.
- 5: Recido, Retrorfum, five iterum cado - Zas vpadam.
- 6: Reciduius, Quod post casum restitutum, denuo concidit - Odpadaiaczi, waliaczi fie.
- 7: Recido, Abfcindo, refeco - Odrzinam, odczinam.
- 8: Recisus, Amputatus, praecifus - Odczięti, oderznioni.
- 9: Recisio - Odczięcie.
- 10: Recisementum, Fruftum exiguum, et veluti ramentum a re quapiam recifum - Odczinek.
- 11: Recingo, Difcingo, quod cinctum erat folvo - Odpaffuię.
- 12: Recino, Iterum vel frequenter cano - Znowu fpiewam.

strona: 898b

- 1: Recipio, Rem semel depositam traditamve, rurfus affumo - Zaię przeimuię.
- 2: Receptus - Przyęti.
- 3: Receptum, Pollicitum, five promiffum - Obietnicza.
- 4: Receptus, Ipfe actus recipiendi, five subducendi fe e pugna - Odftapienie zbytwi.
- 5: Receptor, [...] et Receptator, [...] qui [...] latrones, eorumque furrepta recipiunt, occultantque - Przyniacz **zbuiczow** [!] y **ish** [!] **kradz iezi** [!] .
- 6: Receptio - Przyęcie.
- 7: Receptitius, Exceptitius: hoc est, quicquid in venditione aut quavis alienatione excipimus, et nobis refervamus - Zachowanie sobie rzeczy **meiakiei** [!] , którą widana biczmiała.
- 8: Recepto - Vftawnie przymuię.
- 9: Receptaculum, Quicquid rem aliquam in fe recipit -

strona: 899a

Przechowanię.

- 1: Reciprocus, Quod alicunde profectum, redit eo unde profectum est - Prziskakuięci y odskakuięci.
- 2: Reciprocatio, Ejuſdem viae retrograda repetitio, et acellus et recessus - Wzadnawroczenię.
- 3: Reciproco, In contrariam partem reflecto, alternatim attraho et remitto - Wpufzczam y wipufzczam, iako czini tchnęci.
- 4: Recito, Clare de ſcripto pronuntio ut alii audiant intelligantque - Głofzem wiliczam, czitam.

- 5: Recitatio, De scripto pronuntiatio - Głośne czytanie.
- 6: Recitator, Qui aliquid de scripto pronuntiat - Czytelnik.
- 7: Reclamo, Clamore adverfor, non acquiesco - Odwołuję.
- 8: Reclamatio, Contradictio, et proprie cum clamore - Odwoływanię.
- 9: Reclamito, Cum clamore oppugno - Odwołiwam.
- 10: Reclino, [...] componere, vel inclinare se ad jacendum vel quiescendum - wśpieramfie.
- 11: Recliuis, Reclinatus, siue procumbens - Połozifti.
- 12: Recludo, Quod claufum erat aperio, retego - Othwieram.
- 13: Reclusus, Apertus - Othwarti.
- 14: Recogito, Iterum atque iterum cogito - Znowu miśfie.
- 15: Recognosco, Agnosco, ad memoriam revoco, et rem olim cognitam, denuo cognosco -

strona: 899b

Znowunopamiecz [!] przywodzę.

- 1: Recognitio, [...] Agnitio: hoc est, eorum quae alias nobis nota fuerant, iterata ex intervallo cognitio - Znowu poznanię.
- 2: Recolo, Denuo colo, iterum subigo - Znowu buduię, orzę.
- 3: Recolligo, Iterum in unum colligo - Znowu zbieram.
- 4: Recomminifcor, [...] reminifcor, et in memoriam reduco - Znowufpominam [!] .
- 5: Recompono, Iterum compono, recolligo - Znowu wkładam.
- 6: Recompositus, Rurfus compositus - Znowu.
- 7: Reconcilio, In concordiam reducere, et in gratiam restituere eos, qui ob offensam quamquam fuerant abalienati - Vgadżam mezigodnę [!] .
- 8: Reconciliatus - Zafię wśmierzoni.
- 9: Reconciliatio - Zgodzēnię.
- 10: Reconciliator, Pacificator, diffidorum compositor - Zgodziciel.
- 11: Reconcinnare, Instaurare, reparare, et iterum expolire - Oprawiām.
- 12: Recondo, Occulto, tego, repono - Zachowuię.

strona: 900a

- 1: Reconditus, Occultus, abstrufus - Zachowani.
- 2: Reconduco, Iterum conduco - Znowu narmuię [!] .

3: Reconflo, Denuo conflo, fiue liquefacio, [...] regigno, restituo, refuscito - Znowulieię [!]
, znowu naprawiam.

4: Recoquo, Rurfus coquo - Znowu warzę.

5: Recoctus, Secundo loco coctus - Znowu odwarzoni.

6: Recordor, In memoriam, fiue in mentem reuoco - Znowu wspomnam.

7: Recordans, In memoriam redigens - Znowu wspominaięci.

8: Recordatio, Reminifcentia - wspomnięię.

9: Recraftino, Procraftino, differo, protelo, prorogo, quasi in craftinum reiicio - Do iutra odkładam.

10: Recrementum, Purgamentum fiue excrementum rei cuiuflibet - Plugaftwo od kaźdei rzeczy.

11: Recreo, Reficio, inftauro, refoueo - Ochładzám, rozweffeliámfię.

12: Recreatio, Refectio, et refocillatio - Rozweffelenię, ochłodzenieię.

13: Recrepo, Crepitem reddo, refono - Znowu dzwieczę.

strona: 900b

1: Recreſco, Renafcor, rurfus creſco - Znowu roſtę.

2: Recrudefco, Ad priſtinam cruditatem redeo - Znowu ferowieię wraczám fię do pierſzei złoſci.

3: Recubo, Rurfus, feu iterum cubo, denuo ad quieſcendum me compono - Znowu fię kładę.

4: Recubitus, Recumbendi actus, diſcubitus - Poſadzeniefię.

5: Recudo, Denuo cudo - Znowu kuię.

6: Recumbo, Menſae accumbo - Doſtołu ſiadam.

7: Recupero, Rem amiſſam recipio - Znowu doſtaię.

8: Recuperatio, Rei amiſſae receptio, vel ipſe recuperandi actus - Straczonei, rzeczy niedzienie, powetowanieię.

9: Recuperatores, [...] iudices qui a praetore in priuatis controuerſiis quacunque de re ageretur, dabantur - Commiſarſz dani od **wierzchwolci** [!] .

10: Recupio, Valde cupio - Barzo pozadam.

11: Recuro, Accurate interpolo, magna cura diligentiaque reficio - Pilnie oppatruię.

strona: 901a

- 1: Recurro, Iterum vel retrorſum curro - wząd **hiezę** [!] , wraczamfie.
- 2: Recursus, Recurrendi actus - wroczenie.
- 3: Recurſo - Vftawniefie wraczam.
- 4: Recuruus, Valde curuus - Krzywi.
- 5: Recurio, Curuum facio - Nakrzywiam.
- 6: Recuruatus, Quod factum eſt recuruum - Nakrzywioni.
- 7: Recuſo, Renuo, reiicio - Odmawiam.
- 8: Recusatio, Ipſe recufandi actus - Odmowienie.
- 9: Recutio, Repercutio, fiue reuerbero - Odbyam.
- 10: Recuſus, Repercuſus - Strzęfioni.
- 11: Recuſus, Reuerberatio - Strzęfienie.
- 12: Recutitus, Cui a glande reſecta eſt cutis - Obrzezani potureczku.
- 13: Redabſoluo, [...] ſoluo, vel abſoluo - wolnim czinię.
- 14: Redambulo, Reuertor - wraczamfie.
- 15: Redamo, Amantem viciffim amo, in amore reſpondeo - Zafię mięłuię.
- 16: Redardeſco, Iterum flammam emitto, recandeſco - **Znowugoram** [!] .
- 17: Redarguo, Accuſo cum reprehentione - **Karzęſłowi** [!] .

strona: 901b

- 1: Redauſpico, et redauſpicor, [...] incipio, et denuo auſpicium ſumo, et iterum inchoo - Znowu poczinam.
- 2: Reddo, [...] acceptum, vel ablatum, reſtituo, rem pro re do - wraczam.
- 3: Redditus, Solutus, iterum datus - wroczony.
- 4: Redditio, Actus ipſe reddendi - wroczenie.
- 5: Redeo, Reuertor, quaſi retro eo - wraczam fie.
- 6: Reditio, Redeundi actus - wroczenie.
- 7: Reditus, Reuerſio, reditio - Nawroczenie. ¶ Reditus [...] ſignificat prouentum - Dochod.
- 8: Redito, Statim vel continuo reuertor - Prętko fie wraczam.
- 9: Redhibeo -

strona: 902a

wraczam toczom kupieł. [...] facere vt rurfus habeat venditor quod habuerat.

- 1: Redhibitio, Actus ipse restitutionis - wroczenie.
- 2: Redigo, Vi, et industria reduco ad aliquid, vel aliquo - Doposłuzenstwa prziwodzę.
- 3: Redimio, Orno, corono - Koronuję, **zdobieę** [!].
- 4: Redimiculum, Ornamentum a mitra muliebri [...] dependens - Rantuch, podwyka.
- 5: Redimo, Seruum, captiuumve ab eo qui in potestate eum habebat, pretio libero - wykupię.
- 6: Redemptio, Actus ipse redimendi - wykupienie.
- 7: Redemptor, Qui redimit, et liberat - Odkupiciel.

strona: 902b

- 1: Redinteger, Renouatus, infauratus, quasi rursus integer - Odnowiony.
- 2: Redintegro, Infauro, feu innouo, quasi in integrum restituo - Odnawiam.
- 3: Redintegratio, Renouatio - Odnowienie.
- 4: Redipiscor, Rem amissam recipio, rursus acquirō - Doftaę.
- 5: Rediua, Abscessus circa radices vnguium - Zanokczicze.
- 6: Rediuuus, Quod ex vetusto renouatum est - Odnowioni.
- 7: Redoleo, Multum oleo, vel odorem alicuius rei refero - Czuchnę śmierdę.
- 8: Redono, Reddo - Zasio oddawam.
- 9: Redordior, Retexo, quod ortum erat soluo - **lrzeftaę** [!] konczicz czom **poczam** [!], y zafie **zwou** [!] poczinam.
- 10: Redormio, Rursus dormio - Spię znowu.
- 11: Redormitio - **Zuowu** [!] zafnienie.
- 12: Reduco, Retroduco, retraho - wząd odwodzę.

strona: 903a

- 1: Reductus - Odwiedzioni.
- 2: Reductio - Odwiedzenie.
- 3: Reductor - Odwodziciel.
- 4: Redux, Qui e periculo in tutum, aut a captiuitate longave peregrinatione in patriam reuertitur - Nawroczeni zniewoli, albo zwoini, albo z niebezpieczeństwą.
- 5: Redulcero, Ulcerosum facio - Znowu wrzodowato czinię.
- 6: Reduncus, Retrosus inflexus - Nakrzywioni.
- 7: Redundo, Abundo, exundo, effluo - Przeliewam fie.

- 8: Redundantia, Superfluitas, abundantia - Przelianię, zbytek.
- 9: Redundans, Abundans - Zbytni.
- 10: Redundatio, Abundatio - Zbywanie przelianie.
- 11: Refello, Quod dictum est, arguendo falsum ostendo, refuto, redarguo - Odpór daię, fałsz pokazuję.
- 12: Refercio, Repleo - Napełniam.
- 13: Refertus, Plenus - Napełnioni.
- 14: Referio, Repercutio - Zafię odbyam.

strona: 903b

- 1: Refero, Reporto, reduco, quasi retrorsum fero - Odnofzę oddaię. ¶ Referre acceptum - To czom przyał wpifsuię.
- 2: Refert, Interest, siue vtile aut commodum est, vel alicuius momenti est - Zaliezy natim.
- 3: Relatus, Redditus - Nawroczom [!], oddani.
- 4: Relatus, Commemoratio - Wiliczenie.

strona: 904a

- 1: Relatio, Actus referendi - wipowiedzienie.
- 2: Relator - Wyliczacż.
- 3: Referueo, Valde ferueo - Barzo wrąm.
- 4: Referueſco, Recaleſco, denuo feruidus fio - Znowu wrąm.
- 5: Reficio, Inſtauro, renouo, quod corruptum erat in ſtatum priſtinum reſtituo - Czo beło zepłowanego naprawiam. ¶ Reficio [...] recreo, vel delecto - Obweſſeliam.
- 6: Refectus - Zafię naprawioni.
- 7: Refectus, Ipſa refectio - Odzywienie, ochłodzenie, poſielienie.
- 8: Refectio, Inſtauratio, renouatio - Naprawienie.
- 9: Refector - Oprawiacz.
- 10: Refigo, Quod fixum erat auello - Odriwam.
- 11: Reſtagito, Inſtanter repoſco, iterum flagito - Zafię żądąm.
- 12: Reflecto, Retrorsum flecto - wżądnachiliam [!].
- 13: Reflexus - Nakłonioni, nachiloni.
- 14: Reflo, Spiro ex aduerſo, contra flo - Przecżim [!] temu dmuchąm, oddmuchuię.

strona: 904b

- 1: Reflatus, Flatus aduerfus, ventus contrarius - Przecziwni wlatr [!]
- 2: Refloreo, Rurfus floreo - Znowukne [!]
- 3: Refluo, Curfu feror retrogrado - wząd pływę.
- 4: Refluus, Quod retrogrado fertur fluxu - wząd pływę, zcziekaięci.
- 5: Refocillo, Recreo, reficio, refoueo - Ochładzám, siełi pomnazám, pofieliam.
- 6: Refodio, Effodio, fodiendo eruo - wykopuię, wigrzeham [!]
- 7: Reformido, Valde formido - Barzo sie liekam.
- 8: Reformidatio, Metus, timor - wielkielieknam [!]
- 9: Reformo, In aliam, feu meliorem formam redigo - Inaczei naprawiam.
- 10: Reformator, Instaurator - Naprawcza rzeczy zkazonei.
- 11: Refoueo, Alimento, vel calore moderato refocillo, reficio, recreo - Zagrzewam.
- 12: Refraeno, Fraeno, hoc est cohibeo, et coerceo - Zawęczyagam.
- 13: Refraenatus - Zawęczyagnioni.
- 14: Refraenatio, Cohibitio - Zawęczyagnięnie.
- 15: Refragor, Refifto, repugno - Zprzecziwiam sie.
- 16: Refrico, Renouo - Odnawiam.
- 17: Refrigeo, vel potius refrigefco, Frigidus fio - Iadrznoczinię, roziędrzam.

strona: 905a

- 1: Refrigero, Frigus induco, rem calidam frigidam facio - Zymno czię, odziabiám.
- 2: Refrigeratus - Odziębioni, roziędrzoni.
- 3: Refrigeratio - Odczerftwienię.
- 4: Refrigerator - Chłód dayaczi, occzerftwien [!]
- 5: Refrigeratorius, Quod refrigerat - Chłódzácii, Occzerftwiaiezi [!]
- 6: Refringo, Rumpendo aperio, effringo - Wisłamuię.
- 7: Refractus - Wyłomioni.
- 8: Refractarius, contumax, pertinax - Ocziępli [!], przecziwni.
- 9: Refugio, Aufugio, vel fuga me retrorfum recipio - Wząd vcziekam.
- 10: Refuga, Fugitius vel fugitua - Wząd vcziekaięci, zbieę.
- 11: Refugus, quod est recliue, ac reiectum - Wząd vcziekaięci.

12: Refugium, Perfugium, profugium, aŷylum, locus vel perŷona ad quam refugimus vt tutiŷimus - Tendoktorego ŷie iako do obroni wcziekami.

13: Refulgeo, Valde fulgeo - Bliskam ŷie, łŷnęŷie.

14: Refundo, Fundendo regero - Zafię odliewam.

15: Refusus, Redundans - Przeliani, wyliani.

strona: 905b

1: Refuŷe, Redundanter - Zbytnie.

2: Refuto, [...] Futare, arguere, [...] confutare, et [...] redarguere [...], ŷiue refellere - Przekoniwam wywodem.

3: Refutatio, Actus ipŷe refutandi - Przekonanię.

4: Regaliolus - Krolik.

5: Regelo, Gelu reŷoluo - Odmrazam, mrozprzeriwam.

6: Regenero, Iterum ŷiue rurŷum genero - Odradzam.

7: Regermino, Iterum germino - Znowu ktnę, zielienieię ŷie.

8: Regerminatio - Znowu ktnięnie, zazielenianię.

9: Regero, Refero, reporto, reiicio, reddo - Oddaię, zrzuczam, wetuię.

10: Regęŷtus - Zafie zrzuczoni, wydani.

11: Regigno, Iterum gigno - Znowu rodzę.

strona: 906a

1: Reglutino, Quod glutinatum erat diŷŷoluo - Odkleiam.

2: Reglutinosus, Valde glutinofus - Barzo kleiowati.

3: Rego, Guberno, adminiŷtro - Rządę, kroluię, panuię.

4: Rectus, Quod nullam in partem flectitur - Proŷti.

5: Recta, Per rectam viam - Naproŷt, proŷcie.

6: Recte, Bene - Dobrze.

strona: 906b

1: Rectio, Adminiŷtratio, gubernatio - Rządzenie, krolowanie.

2: Rector, Gubernator, adminiŷtrator - Rządzciciel, ŷprawcza.

3: Rectrix, Gubernatrix - Ta ktora rządzi, kroluię.

4: Regimen, Ipŷa rectio - Rządzenie, krolowanie.

- 5: Regula, Norma quae lineae reguntur, id est diriguntur - Liniał, prosta miara.
- 6: Regularis, Quod secundum regulam est, vel quod in regulam trahi potest - Wedlie miari uczinioni.
- 7: Rex, Princeps qui ex legum praescripto suis imperat - Krol.
- 8: Regina, Regis vxor - Krolowa.
- 9: Regulus - Krolík małej ziemie.
- 10: Regius, Quod est regis -

strona: 907a

Kroliewski.

- 1: Regia, Domicilium et aula regis - Pałac kroliewski.
- 2: Regie, Regio more et imperiose, saeuere, crudeliter - Kroliewsku, frodżę.
- 3: Regificus, Regalis - Kroliewski.
- 4: Regifice, Splendide, sumptuose et regio apparatu - Kroliewskim ftrichem.
- 5: Regalis, [*lege*: quod] ad claritudinem, eminentiam, et excellentiam pertinet, dignum rege - Kroliewsku.
- 6: Regaliter, Saeuere, crudeliter, et regum more - Po pansku tak iako krol.
- 7: Regio - Krayna.
- 8: Regionatim, Per singulas regiones - Po krainach.
- 9: Regnum, [...] regio ipsa subiecta, quae a rege possidetur - Krolieftwo.
- 10: Regno, Regnum possideo, et administro - Kroluię, rządę.
- 11: Regnator, Qui regnat - Kroluści.

strona: 907b

- 1: Regnatrix - Kroluiacza.
- 2: Regredior, Retrogredior, reuertor - wracam sie.
- 3: Regressus, Regrediendi actus - Nawrot.
- 4: Regusto, Iterum gusto - Znowu kostuę.
- 5: Reicio, Retrorsum iacio, in tergum abiicio - Odrzucam. ¶ Reicio [...] differre siue protrahere - Odkladam.
- 6: Reiectio, et reiectus, Vomitus - Zrzucenię.
- 7: Reiectanea, siue reiecta - Zwroczone plugaftwo.

8: Reiiculus, Quod nullo est in pretio, quod ob vitium aliquod ab omnibus spernitur et reiicitur - Na opas wignani.

9: Reitero, Repeto - Powtarzam.

10: Relabor, Recido, redeo, remeo - Odpadam.

strona: 908a

1: Relangueo, siue Relanguesco, Denuo langueo, vel in languorem recido - Zafie słabieję, mdleję.

2: Relaxus, Laxus, rarus, solutus - Popufzczoni.

3: Relaxo, quod tenfum erat, laxum facio, vel foluo - Popufzczam, rozwiązię.

4: Relaxatio, Recreatio, solutio - Popufzczenię.

5: Relego, Ablego, amando, separo, remoueo - Precz oddaliam, odkazię zzięmie.

6: Relegati, [...] in exilium missi - Zzięmie odkazani, wiwołani.

7: Relego, Rurfus lego - Znowu przeziliwam.

8: Relentefco, [...] ad lentorem priftinum redire - Zafię miękczeie.

9: Releuo, Alleuo - Zafie vizam.

10: Religio, Pietas in Deum - Nabozęstwo, skłounofcz [!] do chwaki bozei.

strona: 908b

1: Religiosus, Metuens deorum, pius, integer - Nabozni, bogoboini.

2: Religiose, Integre, pie, et cum deorum metu - Bogoboinie, naboznie.

3: Religo, Ligo, vincio - Zwięzię, przywięzię.

4: Religatus - Przywięzani.

5: Religatio, Religandi actus - Przywięzanie.

6: Relino, Quod oblitum, obturatumque erat, aperio - Odliepam.

7: Relinquo, Linquo, defero, omitto - Zoftawiam opufzczam.

strona: 909a

1: Relictus - Opufzczoni.

2: Relictio, Defectio, deftitutio - Opufzczęnie.

3: Reliquiae, Quae quaecunque ex relicta sunt - Pozoftawki.

4: Reliquus, Refiduum, quodve ex re quapiam fupereft - Pozoftaki, pozoftawioni.

- 5: Reliquum, Pars debiti, quae initis subductisque rationibus accepti et expensum superest - Ostatek.
- 6: Reliquor, Reliqua traho, hoc est, post initas subductasque rationes reliqua debeo - Pozostaie dluzen.
- 7: Reliquator, Qui integrum non soluit, aliquidque adhuc reliqui debet - Pozostali wdługu.
- 8: Reloco, Rursum locare - Znowu naimuię.
- 9: Reluceo, Resplendo, lucem diffundo - Znowu sie łsnę.
- 10: Reluctor, Repugno, obnitor, siue renitor - Przecziwię sie.
- 11: Reluo, lotionis iterationem importans - Odmywam.
- 12: Remacresco - Zaię śchnę, **więunę** [!] . Postea caluitio quoque deformis ventris obefitare
- 13: Remaledico, Maledictum regero - Zaię złorzeczę.
- 14: Remandere, Ruminata rursum mandere - Znowu zwę.

strona: 909b

- 1: Remaneo, Perfisto, perfeuero, supersum, relinquo - Pozostaie.
- 2: Remansio - Pozostanie.
- 3: Remano, Restillo, refluo - Znowu zpłiwam.
- 4: Remedium, Medicina - Liekarstwo.
- 5: Remendo, Corrigo [...] vel mendum denuo tollo - Znowu **popraniam** [!] .
- 6: Remeo, Retro in eo, redeo - **Nawracz am** [!] sie.
- 7: Remeatus, Redeundi potestas - Nawroczenie.
- 8: Remetior, Iterum metior, ad mensuram reddo - Odmierzam.
- 9: Remigero, [...] remigro, reuertor - wząd przichodze.
- 10: Remigro, Reuertor in domicilium vnde emigraui - Zaię sie wraczam.
- 11: Reminiscor, Recordor: quod fit quum ea quae mens renuit, repetuntur [...], quasi iterum rem in mentem reuoco - **Spominum** [!] łobie.
- 12: Reminiscencia, Reuocatio rei alicuius in mentem - Wspomnienie.
- 13: Remisceo - Znowu mieszam. Iterum misceo
- 14: Remitto, Eo vnde aliquid venerat rursum mitto - Na pierzcie mieiszce odlelam.
- 15: Remitto [...] recreo, et reficio - Przepuścizam doz waliam.

strona: 910a

- 1: Remifsus, Languidus, lenis, negligens - Gnufni, niepotężni.
- 2: Remifsa, [...] venia errati - **Przepuſzzenie [!]** .
- 3: Remifio, Recreatio - Przeftanek, odpoczinek.¶ Remifio [...] venia ſeu gratia delicti vele poenae - **Przepuſzzenie [!]** .
- 4: Remifse, Leniter, placide - Pokornie, vnizenie, powolnie.
- 5: Remo, [...] repeto - Obchodzę.
- 6: Remolior, Multa vi loco moueo - Gwałtem odwaliąm.
- 7: Remollio, [...] mollio - Odmiękczam.
- 8: Remollitus - Odmiękczeni.
- 9: Remolleſco, Mollis fio - Miekczeie.
- 10: Remorbeſco, In morbum recido - Znowu do choroby wpadam.
- 11: Remordeo, Viciffim mordeo eum a quo fuerim morfus - Znowu obkeſſuię.

strona: 910b

- 1: Remoror, Retardo, retineo - **Zwacziagan [!]** , zabawiam.
- 2: Remora, Retardatio - Zawcziaganie, zatrzymanie, przekaza.
- 3: Remoueo, Amoueo, aufero, abdo - Oddaliam.
- 4: Remotus, Amotus - Oddalioni.
- 5: Remotio, Amotio, tranſlatio - **Oddrlienie [!]** .
- 6: Remugio, Mugitum reddo, contra mugio - Odkrikuię.
- 7: Remulceo, Paulatim et quiete attraho - Znowu błagam.
- 8: Remulco trahere nauem, [...] e ſcapha maiorem nauem remigando trahere - wieczą łodz do małej przywiazawſzi poiezdziacz wſwodzę.
- 9: Remulco, [...] remigando e ſcapha grandiozem nauim trahere - Dłupaskiem poiesdzaięz łodz cziagnę.
- 10: Remunero, et Remuneror, Retribuo, compenſo, beneficium reddo, et mutuum gratiam refero, hoc eſt munere aliquo munus aliud compenſo - Oddaię.
- 11: Remuneratio - Oddarowanie.

strona: 911a

- 1: Remurmuro, Contra murmuro - Odmarkotiwam.
- 2: Remus, [...] inſtrumentum quo naues aguntur - Wioſło, rudel, poiazda.

- 3: Remigo, Remis nauigo, quali remis ago - Skruię, poiezdżam.
- 4: Remigatio - Poiezdżanie na wodzie. Inhibitio autem remigum motum habet, et vehementiorem quidem remigationis nauem conuertentis ad puppim.
- 5: Remex, Qui remos agit - Styrnik.
- 6: Remigium, Ipfa remorum agitatio - Poiezdżanie rudliamina wodzie.
- 7: Remuto - Przemieniam.
- 8: Renarro, Narro vel narrando repeto - Znowu wiliczam.
- 9: Renafcor, Iterum nafcor - Znowu fie odradzam.
- 10: Renauigo, Nauigando reuertor, retrorfum nauigo - Wżąd płinę.
- 11: Renes - Nęрки.
- 12: Renideo, Reluceo, fplendorem reddo - Błiskam fie.
- 13: Renitor - Przecziwię fie. Contra vel aduerfum niti.
- 14: Renixus - Przecziwność.
- 15: Reno, Iterum no, vel natando redeo -

strona: 911b

Wżąd płinę.

- 1: Renodo, In nodum constringo - Węzłem zawięzuię.
- 2: Renumero, Reddo - Odliczământ.
- 3: Renouo, Inftauro, interpolo, redintegro, refrico - Odnawiam.
- 4: Renouatio, Inftauratio, interpolatio, ad priftinum nouumque ftatum reductio - Odnowienię.
- 5: Renouello, Rurfus nouellum facio - Nowinni ładżę.
- 6: Renuncio - Oznamiam, **opowiedamczom** [!] fprawieł.
- 7: Renunciatio, Nuntij, vel legati, alterius cuiufpiam relatio - Oznamienie, opowiedzenię.
- 8: Renuntius, Qui aliquid iterum nuntiat - Oznamiacz.
- 9: Renuo, [...] motu capitis, aliove ligno renuere et recufare - Kiwanim głowi odmawiam.
- 10: Renutus, Capitis lignum quo repulfam, vel negationem lignificamus - Trzefienim głowi odmowienię.
- 11: Reor, Exiftimo, opinor - Mniemam, rozumiem.
- 12: Ratus, Firmus, fixus, confans, immobilis - Moczni, tęgi, ftali.

strona: 912a

- 1: Repagulum, Obex, siue vectis, qui ostio aduersus vim opponitur - Zapora, powerek.
- 2: Repandus, Recuruus, reflexus, latus - Bu [!] gorze nakrzywioni.
- 3: Repango, Pango siue planto - wŹczepiã.
- 4: Reparco, Parco - Szanuię.
- 5: Reparo, Restauro et in pistinum [lege: pristinum] statum redigo - Znowu gotuię, odnawiam.
- 6: Reparator, Instaurator - Naprawcza.
- 7: Reparatio, Instauratio, reuouatio [lege: renovatio] - Odnowienie.
- 8: Reparabilis, Quod reparari potest siue refarciri - łatwi **donã prawieniã** [!] , naprawni.
- 9: Reparamen, Reparatio - Naprawa.
- 10: Repastino, Refodio, fodio - **Znowumotika** [!] kopã.
- 11: Repastinatio - Nowe okopanie.
- 12: Repecto, Rursum pecto - Znowu czesfę.
- 13: Repedo, Pedem retraho, redeo - wzãd wstępuię.
- 14: Repello, Arceo, reiicio - wzãd odpędzã, odpychã, odganiã.
- 15: Repulsus, Actus repellendi - Odepchnienie, odegnanie.
- 16: Repulso - Wstawnie odganiã.
- 17: Repulsa, Reiectio ab hooonore [lege: honore] seu magistratu - Nie przypufzczenie

strona: 912b

do vrzedu.

- 1: Rependo, Retribuo, recompenso, refero, reddo - Oddaię.
- 2: Repensus - Oddani.
- 3: Repens, Subitus et Repentinus - Prętki, richły.
- 4: Repente, Subito, statim - Prętko, richły.
- 5: Repentinus, Subitus, repens, improuisus - Richłi, prętki, niespodziałi.
- 6: Repenso, Repondero, retribuo, compenso - Zafię oddaię.
- 7: Repercutio, Percutientem vicissim ferio - Odbyã.
- 8: Repercussio, et Repercussus, Actus ipse repercutiendi - Odbyczyę, otrãczenie.
- 9: Reperio, Deprehendo, inuenio, compertum habeo - Naiduię.
- 10: Repertitius, Quod repertum est - Naliezioni.

11: Repertorium, Index seu commentarius particulatim rerum recensitarum descriptionem continens - Rejistr.

12: Repertor - Nalezca. Qui reperit.

13: Repeto, Iterum peto, et id quod meum est exigo, repolco - Zalię ządam.

strona: 913a

¶ Repeto [...] redire - wraczam fie.

1: Repetitus, Quod repetitur, et quod iterum reditur - Pozadam, powtorzoni.

2: Repetitor, Qui repetit - Znowuzadacz [!] .

3: Repetitio, Rei meae, vel a me profectae exactio - Powtorzenie, znowuzadanie [!] .

strona: 913b

1: Repignero, Pignus recipio soluto pretio, pignus luo, pecuniam ob quam pignus datum erat soluo - Zafawę wikupię.

2: Repleo, Impleo - Napelniam.

3: Repletus - Napelnioni.

4: Replico, Quod plicatum erat explico, et plicas refoluo - Rozwyam, odfałduię.

strona: 914a

1: Replicatio, Conuerfio - Obroczenie.

2: Replumbo, Quod plumbo ferruminatum erat diffoluo et reuello: vel a plumbo feparo - Zołowu odlupię, ołow rozpufzczam.

3: Repo - Liazę, czolgam fie.

4: Repens - Lazęci.

5: Reptitius, Quod clanculum irrepit - Czicho, liezęci.

6: Repto, Saepe, seu continue repo - Vftawnie lazę.

7: Reptatus, Ipse reptandi actus - lazenie.

8: Reptile, Quicquid repit, hoc est sine pedibus progreditur, aut quod pedes habet adeo exiguos, vt eis carere videatur - Wfzelkie zwierzelazęce [!] .

9: Repolio, Rurfus polio, interpolio, repurgo - Znovu polierię.

10: Repono, Rurfus pono - Odkładam, wraczam. ¶ Repono [...] reddo, vel restituo - Oddaię.

strona: 914b

1: Repositus, Iterum positus - Zalię odložoni.

- 2: Repositorium, Vas in quo reliquiae ciborum, et menſae instrumenta reconduntur – Szafka, ſpidwafek.
- 3: Reporto, Refero, reueho – Odnofze.
- 4: Repoſco, Repeto, hoc eſt peto ab aliquo quod mihi debet, vel quod a me accepit – Znowu, zadam.
- 5: Repotia, [...] quum poſtridie nuptiarum apud nouum maritum coenatur: quod quali reficiatur potatio – Kołatią ktorą czini *zennypowefzeliu* [!] .
- 6: Repraesento, Praesentem fiſto – Przed oczu ſtawiam.
- 7: Repraesentatio – Poſtawienie.
- 8: Reprehendo, Retraho, quali retro prehendo – Nawraczam, wzad cziagne.
- 9: Reprehendo [...] arguo, increpo – Karze.
- 10: Reprehensio – Strofowanie.
- 11: Reprehensor, Caſtigato, obiurgato, qui reprehendit, redarguitve – Poprawcza, ten ktori rad infze karze.
- 12: Reprehenſo – Vſtawnie karze.

strona: 915a

- 1: Reprimo, Contineo, cohibeo, reſtringo, comprimo – Powcziagam, zadzierzam.
- 2: Repreſſus, Profligatus, repulſus – Zawcziagnioni.
- 3: Repreſſor, qui reprimit, compreſſor – Powczięgacz.
- 4: Reprobo, Improbo, reiicio, abiicio, contemno – Ganie, niemam zadobrze.
- 5: Reprobus, Non probus, inutilis – Złoſliwi.
- 6: Repromitto, [...] ei qui mihi ſtipulanti antea aliquid promiſit, nunc iam viciffim a me ſtipulanti promitto – Znowu obiecuię.
- 7: Repromiſſio, Ipſe repromittendi actus – Znowu obieczenie.
- 8: Repubeſco, Rurſum pubeſco, ad pubertatem redeo – Odmładzam ſie.
- 9: Repudium, [...] recuſatio ea qua vir vxorem a ſe reiicit ob rem aliquam pudendam – Rozłaczenie *ſtadłamałzen ſkiego* [!] .
- 10: Repudio, Matrimonium dirimo, et vxori nuntium remitto – łacze ſie zżonom. ¶ Repudio [...] non accipio, recuſo, reſpuo, aſpernor – Gardze.
- 11: Repudiatio – Odepchnienie, rozłaczenie.

12: Repueraſco, In puerilem aetatem reuertor - wraczam ſie do dziecziſtwa.

13: Repugno, Refiſto, contradico, obfiſto, refragor - **Odnawiam** [!] , ſprzecziwiam ſie.

14: Repugnantia, Diſſenſio -

strona: 915b

Przecziwnamowa [!] .

1: Repugnax, Contumax, qui obfiſtit et reluctatur - Przecziwiączy ſie.

2: Repugnanter - Zprzecziwieniem ſie.

3: Repullulo, Iterum pullulo - Znowu pęki puſzczam.

4: Repullulaſco, Rurfus pullulaſco, et nouos pullos [...] emitto - Nowę paczki wipuſzczam.

5: Repumicatio, [...] quando gemmae hirsutae propter frigus expoliuntur ipſo vere -
Ochędozenie pączkow.

6: Repungo - Zafię odpycham.

7: Repurgo, [...] Purgo, vel diligenter mundo - Ochędozam.

8: Reputo, Mente reuoluo, animo expendo - Pilnie vwazam.

9: Reputatio, Actus reputandi, et confiſideratio - Pilne vwazanie.

10: Requies, Ceſſatio a labore, quies, vacatio, otium - Odpoczinek.

11: Requietſco, Ceſſo a labore, quietem ago - Odpocziwam. ¶ Requietſco [...] ſiſtere, et quietum reddere - Wſpokoiam.

12: Requiro, Multum et diligenter quaero - **Pilnieſzukam** [!] , badam ſie.

13: Res - Rzeczy ſprawaktorą ſie bawi. mi.

strona: 916a

1: Recula - Rzczka, maiętnoſtka.

2: Resaluto, Salutantem ſaluto - Zafię pozdrawiam.

3: Resarcio, Quod diſſutum, aut ſciſſum erat denuo farcio - Oprawiam.

4: Resarrio, Rurfus ſarrio - Znowu włoczę.

5: Refcindo, Caedo, tollo, aufero, deſtruo, reuello - Odczinam, zrzuczam.

6: Refciſus - Oderznioni, odczię.

7: Refciſco, ſiue Refcio, [...] factum aliquod occultius, aut inopinatum, inſperatumque cognoſco -

strona: 916b

Dowiaduię fie.

- 1: Rescribo, Scripto respondeo - Odpisuię.
- 2: Rescriptum, Epistola qua [...] responderunt - Odpowiedz przezpissanię.
- 3: Reseco, Amputo, abscindo - Odczinam.
- 4: Resectus, Abrafus - Odczięti.
- 5: Resectio, Amputatio, actus refecandi - Odczecieę.
- 6: Resegmen, Quod a re quapiam refecatur - Vczinek.
- 7: Resex - Odczinek, roczni ktori potim sadzą dla rodzenia. Sarmentum annotinum quod putatur vt fructum ferat.
- 8: Refecro, Iterum obsecro, itero obsecrationem - Znowu proszę.
- 9: Resero, Aperio - Odmikam, othwieram.
- 10: Resero, Rurfus semino, feu rurfus planto - Zasie sieię.
- 11: Reseruo, In aliud tempus, vel in futurum seruo, retineo - Napotim chowam.
- 12: Resideo, Quiesco, sedeo, firmiter fto - Odpocziwam, wstawam.
- 13: Reses, Segnis, otiosus, diffolutus -

strona: 917a

Leniwiecz, gnoiek.

- 1: Residuus, Reliquus - Zostawek.
 - 2: Resido, [...] refideo - Odpocziwam.
 - 3: Resigno, Quod signatum erat aperio, patefacio - Pieczecz odłamuię, odpieczetuię.
 - 4: Resilio, Saltu retrocedo, subito pedem refero - Odskakuię.
 - 5: Resulto, Repercutior, fiue reflector - Odskakuię, odpadam.
 - 6: Resimus, Simus, hoc est qui nares habet depressas, extremitate sursum reflexa - **Nofmaiaczi**
- [!] kugorze nakrzywioni iako koczkodam.
- 7: Resina, Humor tenax ex arboribus defluens, in iidemque refidens - Zywicza, kleina drzewie.
 - 8: Resinaceus, Quod refinam refert - Zywiczowi.
 - 9: Resinatus, Quod est refina illitum - Zywiczą poliani.
 - 10: Resinosus, Quod refina abundat - Pełni zywicze.

11: Resipio, Saporem rei alicuius aufero - Smack infzi daię. ¶ Resipere item dicitur is, qui ad mentis fanitatem rediit, quive ex prodigo et ex inutili factus est

strona: 917b

frugi - Mędrzimfie ftaię.

1: Resipisco, Ad mentis fanitatem redeo - Kaię fie poprawuie fie.

2: Resisto, Gradum fisto, restito [! = resisto] - Zaftawiamfie. ¶ Resisto [...] aduerfari, feu repugnare - **Przeczi wiefie [!]** .

3: Resoluo, Diffoluo quod ligatum erat - Zafię rozwięzuię.

4: Resolutus, Diffolutus - Rozwiązani.

5: Resono, Sonum refero, quali iterum aut contra sono - **Zfię [!]** brzmię.

6: Resonans - Zafię brzmięczy.

7: Resonus - Głofno brzmięczy.

8: Resorbeo, [...] iterum forbere quod quis euomuit - Zasię chłiřtam.

9: Respergo, Perfundo, aspergo - Pokrapiam.

10: Respersus, Perfusus, conspersus - Pokropioni.

11: Respersus, Ipse respergendi actus - Zkropienię.

12: Respicio, Retro aspicio, oculos reflecto - wząd patrzę, oglądam fie.

13: Respectus, [...] ipřam respectioem significat - Obeirzenię.

14: Respecto, [...] oculos deorfum flecto, vel oculis reflexis quempiam aspicio - Pogliadam.

strona: 918a

1: Respiro, Anhelitum recipio, spiritum duco, animam attraho et emitto - Oddicham.

2: Respiratio, Anhelitus receptio, attractio, et emissio anhelitus - Oddech, odetchnienię.

3: Respiramen, Pro halitu, feu meatu spiritus - Oddech.

4: Resplendo, Splendo, reluceo - řfnę fie.

5: Respondeo, Posteriore loco dico - Odpowiedam.

6: Responfo - Vřtawnie odpowiedam.

7: Responfum, Ipsa responfo - Odpowiedz.

8: Responsus, Conuenientia, consensufque - Spolną zgoda, zgadzanię fie.

9: Responsio, Ipse respondendi actus - Odpowiedz.

10: Responsor, Fideiuřfor, qui pro aliquo spondet - Rękoimią.

11: Respublica, Libera ciuitas, status liberae ciuitatis - Rzecz **popolitą** [!] , obecz.

12: Respuo, Repudio, et contemptim veluti cum sputo reiicio - Odpluwam, gardzę.

strona: 918b

1: Respuens - Gardzaczi.

2: Restagno, Extra redundo, aquam non contineo, exundo, abundo, effluo - Zbrzegu wiliewam.

3: Restagnatio, Inundatio - Zbrzegu wilianię.

4: Restauro, Instauro, restituo, redintegro, renouo - Odnawiam.

5: Restibilis, Quod quotannis restituitur, et quodammodo renouatur - Odnowioni czo rok.

6: Restinguo, Extinguo, reprimo, sedo - Gałzę.

7: Restinctus - Zagalfoni.

8: Restinctio - Zagalfęnię.

9: Restipulor, [...] ab eo cui quid ante a nobis stipulanti promissimus, vicissim aliquid stipulari - Znowu przirzekam.

10: Restipulatio - Przecziw temu przirzeczenię.

11: Restis, Funis - Powroz, Itriczek.

12: Restiarius, Qui restes et funes torquet - Powroznik.

13: Resticula - Powrozek.

14: Restituo, Reddo -

strona: 919a

wraczam.

1: Restitutio, Repositio - wroczenię.

2: Restitutor, Qui restituit - Tenktorizas wraczę.

3: Resto, Superfum, reliquus fum - Zołtaię.

4: Restito, [...] subfisto, et moram traho - Pozostawam.

5: Restringo, Religo, reuincio - Zwięzuię.

6: Restrictus, significatque parcum, tenacem - Skępi krotko **wwiazam** [!] .

7: Restricta, Parce, tenaciter - Krotko, **słępię** [!] .

8: Resumo - Znowu biorę.

9: Resuo, Iterum suo: vel quod diffutum erat, restituo - Znowu zřziwam.

10: Resupino, Supinum aliquem colloco - Nawznak kłade.

11: Resupinus, Supinus, hoc est, ita procumbens ut pars corporis anterior sursum, posterior deorsum spectet - Na wznak położoni.

strona: 919b

1: Resurgo, Iterum surgo, iterum me erigo - Zalię, wstaie.

2: Resuscito, Ad vitam reuoco: quodque sopitum vel extinctum erat vigori suo restituo - Zalię budzę.

3: Retae - Kłodzina wrzekach. [...] arbores, quae ex ripis fluminum eminent

4: Retardo, Remoror vel detineo, vel moram offero - Zawcziagam, zabawiam dłuze.

5: Retardatus, Retentus, detentus - Zawcziagnioni, zatrzymani.

6: Retardatio, Detentio - Zawcziagnienie.

7: Retaxo, Vicissim taxo et reprehendo - Zalię strofuię.

8: Rete - Sięcz.

9: Reticulum - Siątka. ¶ Reticulum [...] pro tegmine muliebris capitis, quod capillos continet - Czepiecz.

10: Reticulatus, Quod est factum in modum retis - Vdziani iako sięcz.

11: Retego, Quod tectum erat denudo, aperio - Odkrywam.

12: Retectus, Detectus, apertus - Odkriti.

13: Retendo, Quod tensum est laxo, remitto - Czobelonapięto [!] spulzczam.

strona: 920a

1: Retero, Rurfus tero, purgo, excerno - Chędozę, przecieram.

2: Retexo, Quod textum erat dissoluo - Czobelo tkanego rozrywam.

3: Reticeo, Subticeo, vel supprimo - Przemilczam.

4: Reticentia, Quum id non dicitur quod dici debuit - Przemilczenie.

5: Retineo, Remoror, detineo, retardo - Zatrzymiwam, zadzierzam.

6: Retinens - Zatrzymaiaczi. [...] grauiter homo, et mei obseruantissimus

7: Retentus, Detentus, remoratus, retardatus - Zatrzymani.

8: Retentio, Ipse retinendi actus - Zatrzymanie.

9: Retinacula, Quibus aliquid retinetur siue retardatur - Rzecz ktorą nieco przywięzuiemi, iako kławicz, powroz, leczarz.

10: Retento, Saepe retineo - Wtawnie zatrzymuję.

11: Retingo - Znowa [!] maczam.

12: Retondeo, Iterato tondeo - Znowu golię.

13: Retono, Contra tono, refono - Zwięczę

strona: 920b

1: Retorqueo, Ictu, vel tactu reciproco - wząd byę, odbyam.

2: Retortus - wkoło obroczeni.

3: Retorreo, Aduro, arefacio - Znowu przifufzam.

4: Retorrefcere, Retorridum fieri - Przifufzicz.

5: Retorridus, Solis caloris exuftus - wifufzoni.

6: Retorride - Sucho, wifchlię.

7: Retracto, Denuo fiue diligentius tracto, in manus refumo, recognofco - Znowurzecz zac zanam, odnawiam.

8: Retractatus, Denuo tractatus - Znowu zaczęti.

9: Retractatio, Detrectatio, recufatio, tergiuerfatio, fubterfugium - Odmiana wimowka, wierczenie fie.

10: Retraho, Retro, fiue in contrariam partem traho - wząd cziagne.

11: Retractus - Odcziagnioni.

12: Retribo, Recompenfo, remunero - Odduię [!] .

13: Retrimentum, Cuiuflibet rei excrementum - Smieczi, niecziftofcz.

14: Retro, Pone, a tergo - wząd.

15: Retroago, Repello, retrorfum ago - wządpedze.

16: Retrocedo, Regredior, retrorfum eo, retroeo - Wtępuię.

strona: 921a

1: Retroeo, Retrorfum eo - Wząd idę.

2: Retrofero - Wzãdniofę [!] .

3: Retrogradior, Retrorfum gradior - Wząd idę.

4: Retrogradus, Quod retrorfum graditur - Wfpak chodząci.

5: Retrorsus, vel Retrorfum, Retro verfum - Wfpak.

6: Retrorsus, Quod a tergo - Zadni.

- 7: Retrudo, Repello, quasi retrorfum trudo - Wząd czifnę.
- 8: Retundo, Repercutio, cūpidem vel aciem alicuius rei vfu nimio, vel alio cafu perftringo, atque hebeto - Tępo czinię, ztepiam.
- 9: Retusus - Stęponi. Quod euenit in irrufo et craffo ferramento.
- 10: Reualefco, Ad fanitatem redeo, [...] conualefco - Ozdrawiam.
- 11: Reuanelco, Iterum euanelco - Znikam.
- 12: Reueho, [...] refero, reduco - Odwozę.
- 13: Reuello, Abftraho, auello, aufero, refigo - Odriwam.
- 14: Reuulsus, Auulfus, abftractus - Oderwani.
- 15: Reuulsio, Auulfio, abftractio - Oderwanię.
- 16: Reuelo, Detego, aperio - Odkriwam.
- 17: Reuenio, Redeo, reuertor - Wraczam fie.

strona: 921b

- 1: Re vera, vel Reuera,[...], Re ipfa certe, et [...] **In rei veritate** - Zaprawdę.
- 2: Reuereor, AEtate, fapientia, vel dignitate antecedenti honorem defero, eiufque refpectum in re quapiam agenda, aut non agenda habeo - Wpocziczi mam kogo, wftidzę fie powaznieifzego.
- 3: Reuerens, Qui alteri defert honorem - Czcząci powaznieifzego.
- 4: Reuerendus, Dignus reuerentia - Godni czczi.
- 5: Reuerentia, [...] ingenuus quidam pudor, cum obferuantia quadam coniunctus - Poczwiwofczi wirządzanię, wftidliwofcz.
- 6: Reuerenter, Cum reuerentia fiue honorifice - Zpoczwiwofczią, zewftidem, vcziwie.
- 7: Reuertor, et Reuerto, redeo, quasi retro verto - Wraczam fie.
- 8: Reuersio, Ipfe reuertendi actus, reditio, reditus - Nawroczenię.
- 9: Reuilefco - Podłim fie ftaię, do wzgardi przichodzę. Vile fieri.
- 10: Reuincio, Religo, retro vincio, vel vehementer et arcte ligo - Zwięziuię.
- 11: Reuincio, Conuincio, confuto - Przekoniwam, zwicziezam.
- 12: Reuirefco, Ad priftinam viriditatem reuertor - Zielenieię.
- 13: Reuifo, Redeo vt videam - Wraczam fie do widzeniā.
- 14: Reuisito - Nawiedzam.

15: Reuuiũco, Ad vitam redeo, reuireſco - Znowu oziwiãm.

strona: 922a

1: Reuoco, Retrorũum uoco, redire iubeo - Wzãd wołãm, wraczãm nazãd.

2: Reuocatio, Reuocandi actus - wzãd zawołaniã.

3: Reuocabilis, Quod poteſt reuocari - łatwi do wroczeniã, zwołaniã.

4: Reuolo, Retro uolo - Wzãd lieczã.

5: Reuolo, Iterum ſiue retrorũum uolo - Wzãd walie.

6: Reuolutus, Redactus - Zwalieni, prziniãfioni.

7: Reuomo, Iterum reicio, euomo - Zrzuczãm krzłzufãcz ſie.

8: Reus, [...] quicumque in litem adducitur - Oskarzoni.

strona: 922b

1: Rhagades, et Rhagadia - Kwiekaniã ſie wzãtku, albo nog. [...] ſciſſuræ quæ in fede et pedibus proueniunt.

2: Rhaphanus - Chrzãn. [...] quem Romani Ridicen uocant

strona: 923a

1: Rheda, Genus leuiculi currus, in quo geſtabantur nobiles - Kotczy.

2: Rhedarius, [...] auriga, rectorque ipſius rhedæ - Woznicza kotczy.

3: Rhenones, Veſtes pelliceæ ex ouium [...] pellibus confectæ - Barrani kozuch.

4: Rhetor - Nauczyciel wimownoſczy. Qui artem oratoriam docet

5: Rhetorica, ſiue Rhetorice, Dicendi ars - Nauka wimownoſczy, rhetorika.

6: Rhetorica - Kłiegi wimownoſczy vczãcã. Libri de rhetorica conſcripti, ſiue ipſæ præceptiones rhetoricæ.

strona: 923b

1: Rheuma - Sapka, fluſ od głowi vpadłi. Fluxio humoris a cerebro in partem aliquam decumbens

2: Rheumaticus - Fluſom poliegłi. Qui rheumate, ſiue fluxione laborat.

3: Rheumatifmus - Sapka. Fluxio humoris a cerebro manans

4: Rhinoceros - Iednorozecz, zwierze wegipczie. Animal quadrupes, habens in nare vnum cornu.

5: Rhododendros, ſiue Rhododendron - Kofzyczeczeki.

strona: 924a

- 1: Rhombus - Czworograniastą figura. [...] significans figuram tetrapleuron
- 2: Rhomphaea - Miecz długi. Framea seu teli longioris genus.
- 3: Rhonchus - Chrapanie wężnie. Sonus quem edunt stertentes
- 4: Rhonchiffo, Sterto - Chrapie.

strona: 924b

- 1: Rhythmus, [...] numerus, harmonia - Wiersz, rim.
- 2: Rica, Veli genus - Podwika, rantuch niewiały rzymskich.
- 3: Ricinus, et ricinum - Kopieniak.
- 4: Rideo - Smieję sie.
- 5: Ridens - Smiejący.
- 6: Ridendus, Deridendus - Wilmianą godzen.
- 7: Ridibundus - Smiech łtrojący.
- 8: Ridiculum, Dictum, factumve rifum excitans - Smiezną rzecz.
- 9: Ridiculus, Qui aliis rifui est - Smieźni.
- 10: Ridicule - Smieźnię.
- 11: Ridicularius, Ridiculum - Nieczo śmieźnego.
- 12: Risio - Smiech.
- 13: Risor, Irrifor - **Hałmiewcza [!]** .

strona: 925a

- 1: Risus, Ridendi actus - Smiech.
- 2: Ridica, Pedamentum vinearum - Podpora winnych maczicz, łzczepioni koł.
- 3: Rigo, Madefacio, humorem aspergo, ad aquo, irrigo - Odwilżam, wodą napułzczam, obiadrzniąm.
- 4: Rigatio, Irrigatio - Wodą naiadrznienie.
- 5: Riguus, Irriguus, hoc est aquae affluxu humectus, seu quod rigari facile potest - Wodą **naiadrzmoni [!]** .
- 6: Rigor, Frigus - Zymno zdrewnienie. ¶ Rigor [...] pro duritie - Twardość.
- 7: Rigidus, Frigidus, durus prae frigore - Vmarzli odzimna. ¶ Rigidus [...] pro aspero, seuero, et crudeli - Srogi.

- 8: Rigeo, Frigeo, vel durus et inflexibilis sum prae frigore - Wmarzłem iako kofcz.
9: Rigeſco, Frigeſco [...] indurari, vel erectum, ſeu contractum eſſe - Vmarzãm.
10: Rima, [...] fiſſura [...] in tabulis male iunctis, aut aeftu fiſſis - Skał, rozłupienie, rozpadlina.

strona: 925b

- 1: Rimosus, Quod eſt rimis plenum - Pełni rozpadlin **skałb** [!] .
2: Rimor, Diligenter quaero, ſcrutor, quaſi rimulas quaſque perquiro - Pilno ſzukam.
3: Ringo, Ringor, Os torqueo - Gębã krziwie małzyczę ſie.
4: Rictus, [...] hiatum ſignificat - Otwarczię gębi.
5: Ripa, Crepido, ſiue labrum amnis, hoc eſt terrae extrema ora - Brzeg, krãj.
6: Ripula - Brzezek.
7: Riparius, Quod in ripis habitat - Na brzegu wodnim **miełzka i ączi** [!] .
8: Ritus, mos et approbata conſuetudo, quam omnes ratam habent - Obchod zwiczãj przy ofierzech.
9: Rite, Recte et bene - Wedlie porzãtku.
10: Riuales, Qui eiufdem mulieris amore tenentur - Freierze miełofniczi zairzãczy ſobie, **gramrãtowie** [!] .

strona: 926a

- 1: Riualitas, AEmulatio illa inter eos qui eandem amant - Zairzenie wmięłofczi.
2: Riuus, Aqua fluens, a fonte vel flumine ducta - Struga, łtok.
3: Riuulus, Paruus riuus - Struzeczka.
4: Riualis, Quod ex riuo eſt, ſiue quod in riuo naſcitur - Struziſti.
5: Rixa, Lis, contentio, pugna - Swãr, zwada.
6: Rixosus, Contentioſus, litigioſus - Zwadliwi.
7: Rixor, Iurgor, contendo, litigo - Swarzę ſie.
8: Robigo, ſiue Rubigo, Segetum morbus - Rdzãna ziczie alboplefn.
9: Robur, ſiue Robor, [...] ſpecies [...] arboris glandiferae duriffimae - Dãb. ¶ Robur [...] pro corporis firmitate - Mocz.
10: Roboreus, Quod eſt ex materia roboris - Dębowi.

strona: 926b

- 1: Robuſtus, Quod eſt multi roboris - Mocznj.

2: Roboro, Fortifico, firmo, robur addo - Vmoczniam.

3: Rodo - Grizeę.

4: Rosio - Grizienię.

5: Rogo, Poſco, peto, contendo, oro, precor - Proſzę.

6: Rogans - Proſząci.

7: Rogatus - Proſzoni, pytani.

8: Rogatio, Rogandi actus - Prozba, pitanię.

strona: 927a

1: Rogatiuncula - Mała prozba.

2: Rogator, Qui rogat - Ten ktori proſi pyta ſie.

3: Rogito - Pilno pytam, proſzę. [...] iterum atque iterum interrogo

4: Rogus, Strues lignorum ad cremanda cadauera - Stos drew, na ktorim vmarłe paliono.

5: ROMA - Rzim.

strona: 927b

1: Ros, Humor qui fereno tempore de caelo fluit, ſerena nocte, neque gelu, neque ardoribus, neque ventis exiſtentibus - Roſſa.

2: Rorifer - Roſze ſpufzczaięci.

3: Rorulentus, Quod eſt plenum rore - Roſziſti.

4: Roſcidus, Quod eſt rore perfuſum - Vpruſzoni, vroſzoni.

strona: [928]a

1: Rorat - Roſſe ſpufzczą, daię.

2: Rorans - Roſiſti.

3: Roratus - Vroſzoni.

4: Roratio, Morbus [...] vitium, quum illae deflorefcentes rore laeduntur: priuſque corrumpuntur - Roſſa obrazoni kwiat na winnie.

5: Roreſco, Roſcidus fio, rore aſpergor - Vmokrzonim roſſą.

6: Rosa, Flos e ſpina nafcens - Rozą.

7: Roseus, Qui roſae colorem imitatur - Czerwoni iako rozą, **rumieⁿni**.

8: Rosaceus, Quod ex roſa factum eſt - Rozani.

9: Rosarium, Roſetum - Mieſzcze rozą naſadzone.

10: Rosetum, lignificat Locum rolis confitum - Ogrod rozypełni.

strona: [928]b

1: Roſmarinus, fiue [...] Roſmarinum - Roſmarin.

2: Roſmaris, Frutex odoriferus, qui et roſmarinus dicitur - Roſmarin.

3: Roſtrum, Quo aues cibus capiunt - Noſptaſzi [!] .

4: Roſtratus, Roſtro armatus - Noſati.

5: Roſtro, Roſtrum impingo, roſtro penetro - Noſen [!] przebyąm.

6: Roſtellum, Paruum roſtrum - Noſfek.

7: Rota, Cuius conuerſione currus procedit - Koło.

strona: 929a

1: Rotula - Kołko.

2: Roto, Verto, in modum rotae verſo, circumago - Obraczam wkoło.

3: Rotundus, Globoſum, hoc eſt quod globi fiue ſphaerae figuram habet - Okrągłi.

4: Rotunditas - Okrągłoſcz.

5: Rotunde, Apte, eleganter - Okraglie.

6: Rotundo, Rotundum facio - Okraząm.

7: Rotundatio - Okrazenię.

8: Rubeta, Ranae genus venenoſum - Zaba kroſtawia.

9: Rubeus, et Rufus - Czerwonawi.

strona: 929b

1: Rubeo, Rubens ſum - Czerwienięſie.

2: Rubens, Rubrum - Czerwieniączy ſie.

3: Rubefco, Rubens fio - Czerwienię ſie.

4: Rubefacio, Rubro colore tingo - Czerwienię.

5: Rubefactus - Czerwono far bowani [!] .

6: Ruber, Rubeus - Czerwoni.

7: Rubor, Ipſe color rubeus, [...] rubedo - Czerwonnoſcz.

8: Rubicundus, Rubore plenus, fiue abunde rubens - Czerwoni.

9: Rubicundulus, Subrubens - Czerwonawi.

10: Rubidus, Rufus cum aliqua nigredine - Czifawi riſzawi.

11: Rubellus, Subrubrum - Prziczewienfzim.

12: Rubia - Marzana wężfza.

13: Rubigo -

strona: 930a

Rdza. Vitium metalli ¶ Rubigo [...] vel robigo - Plefn na ziczie.

1: Rubiginosus - Zerdzałi.

2: Rubiginor, rubiginem contraho - Rdzeie.

3: Rubrica, Terra rubri coloris, qua fabri materiarij lineas ducunt - Rubrica.

4: Rubricatus, Quod est rubrica intinctum - Farba ktorą fie magluią [!] biaległowi.

5: Rubriceta, Color [...] quo mulieres genis ruborem inducunt - Vczewienioni, vrumienioni.

6: Rubricosus, Rubrica abundans, vel rubricae fimilis - Pełni rubryki.

7: RVBRVM mare - Czerwonę morze.

8: Rubus - Yezyny.

9: Rubetum, Locus in quo rubi copiose proueniunt - Miefcze pełne yezyn.

10: Ructus, [...] cibi et potus in ftomacho male concocti ventofa per os efflatio - Rziganię.

11: Ructo, [...] ructus emitto - Rzigam.

12: Ructatus, [...] eructatus, vel ructando eiectus - Wirzignioni.

strona: 930b

1: Rudis, Virga rudis et impolita, fiue ea lignea fit, fiue ferrea - Niewiprawioną rozga bądż zelazna albo drzewiana.

2: Rudicula, Parua virga impolita, ad multa vtilis, potiffimum autem ad mouenda et agitanda ea quae fuper ignem decoquuntur - Przigrżebacz zelazni.

3: Rudis, Impolitus - Grubi, niewipolerowani.

4: Ruditas, Difciplinarum, rerumque imperitia - Grubofcz.

5: Rudimentum, Primum artis cuiufuis tyrocinium, feu prima difciplina qua rudes imbuuntur - Pierfzę początki nauki wŃzelyakui [!] .

6: Rudo - Riczę iako ofieł.

7: Rudens - Riczaci.

8: Rudens, Funem nauticum maiorem fignificans, a malo ad puppim religatum - Lyna miazłza iakiei na wielkich łodziach poziwaią.

strona: 931a

- 1: Rudus, Lapidum fructa, et ruinarum materies - Głazę, łamozg.
- 2: Rudero, [...] rudus induco - Kamieniera **zwapiem** [!] zmiełzanim poliewam.
- 3: Ruderarium cribrum, [...] cribri genus maius, ex membranis, minutis foraminibus pertusa, quo ruderata, hoc est, lapilli, confimilefque fordes e frumento expurgantur - Przetak, rzelzoto.
- 4: Rudetum, Locus plenus rudere - Miełcze **piełne** [!] łamozga **włliakiego** [!] .
- 5: Rufus, Color non plane ruber, sed ad flauum nonnihil declinans - Ryśławi.
- 6: Rufulus - Troche ryśławi.
- 7: Rufeo, Rufus sum - Ryśławieie.
- 8: Rufo, Rufum facio - Ryśławo farbuię.
- 9: Ruga, Contractio cutis in plicas et quosdam quasi sulcos - Zmarfzczęnię.

strona: 931b

- 1: Rugosus, Rugis plenum - Pełni marsk.
- 2: Rugo, Rugas contraho - Marfzczę.
- 3: Rugio - Ryczę iako lew.
- 4: Ruidus - Tłuk.
- 5: Rulla, Instrumentum ferreum stimulo rusticorum additum ad vomerem detergendum - Othka, kozica.
- 6: Ruma, [...] mamma - Cyczek.
- 7: Rumen, [...] in animalibus [...] ventriculus - Zołądek bidliczi.
- 8: Rumino, et Ruminor, Remando, et cibum a rumine ad os reuoco - Znowu zwę.
- 9: Ruminatio - Rozzuwanię. ¶ Ruminatio [...] rei cuius piam [! = cuiuspian] in memoriam reuocatio - Rozmiłłianię.
- 10: Rumex -

strona: 932a

Koby li [!] łczaw.

- 1: Rumigare, [...] ruminare, [...] remandere, et commanducare - Pozawam.
- 2: Rumis, Ruma, id est mamma - Cycek, wimiono.
- 3: Rumor, [...] lacto, quasi rumam in os infero - Daię łac.
- 4: Rumor, Fama, et sermones populi - Wiełcz rozgłofzenię.

- 5: Rumūculus, Paruus rumor - Mała wieńcz.
6: Rumifero, Rumorem fero, hoc est famam spargo - Rozwieszczęm, rozślawiam.
7: Rumpo, Frango, reuello, scindo - Przeriwam, rozrywam.
8: Ruptio - Przetargnienie.
9: Ruptor - Rozrywacz.
10: Ruptus, Fractus - Rozerwani.
11: Rumpi, [...] traduces [...], Brachia [...] vitium - Krzewienie łie winna.

strona: 932b

- 1: Rumpotinum - Wiroślina zwinnego sztoki.
2: Runa, Teli genus latiore habens cuspidem - Oszczep szeroki na zwierz.
3: Runcina - Pieła wielką.
4: Runco, Herbas inutiles, fruticesve noxios euello, siue extirpo - Zkorzenim wiriwam.
5: Runcatio - Pliewidło.
6: Runcator - Pliewacz.
7: Ruo, Cado, concido - Walecie vpadam.
8: Ruina, Casus, excidiumque - Obalenie, oburzenie.
9: Ruina [...] pro quavis pernicie, seu calamitate - Szkoda.
10: Ruinosus, Caducus, seu ruinam minans -

strona: 933a

Obalyfti łatwi do obalienią.

- 1: Rupes, Petra, siue mons praeruptus - Skała.
2: Rupices - Ofre skali. Petrones ruftici
3: Rupicapra, Capra syluestris, quasi rupium capra - Koza dżyką wgorach **howana** [!] .
4: Rursus, et Rurfum, Iterum, denuo - Zafie.
5: Rus, Praedium rufticum - Folwark.
6: Ruſculum - Wiofeczka.
7: Ruralis, Quod ad rus pertinet - Folwarkowi.
8: Ruratio, res rufticae - Zabawka na wfy.
9: Rureſtris, Quod est ruris, vel eorum proprium qui ruri degunt - Chłopski.
10: Ruricola, Qui rus colit - Chłop, gbur, fiodłak, oracz.

- 11: Rurigena, Qui ruri natus est - Wieśniak.
12: Ruro, Rufticor, ruri ago - Roliącie bawie, na foluarku miefzkam.
13: Rufticus, Quod ruris vel ruftici est, vel ruri degit - Chłopi.
14: Rufticior - Barzei chłopski.
15: Rufticus, Agricola siue ruri habitans - Chłop, oracz.
16: Ruftice, [...] barbare. [...], siue imperite - Po chłopsku,

strona: 933b

grubie.

- 1: Rufticitas, Morum inciuilitas - Chłopski obyczai, grubofcz.
2: Rufticulus, Subrufticus, id est qui moribus nonnihil rufticis est praeditus - Prżigrubfzemu, nieobyczaini.
3: Rufticanus, Rufticus - Chłopski.
4: Rufticarius, Quod ad rus, aut rufticum pertinet - Chłopi.
5: Rufticor, Ruri dego - Bawie sie kołoroli, na wfzy miefzkam.
6: Rufticatio, Actus ipse rufticandi - Miefzkanie we wfy.
7: Rufticatum, [...] ruftice - Po chłopsku.
8: Ruřcum - Miotła, miert polni.
9: Ruřpor, [...] řrutari, seu diligenter inquirere - Pylno przepatrżam.
10: Ruřsus, et Ruřfeus, Nomina sunt coloris, ad rufum inclinantis, dilutius tamen rubentis - Rumienni.
11: Ruta, [...] caesa [...] quae venditor possessionis, sui usus gratia conciderat, eruendaque contraxerat - Głaz wfzelyaki do budowania, iako kamienpiafek, wapno.
12: Ruta - Ruta.
13: Rutatus, Quod ruta conditum est - Zruta zmiefzani.

strona: 934a

- 1: Rutabulum, [...] instrumentum quo ruftici vtuntur in protuendo igne - Grzebło.
2: Rutilo, Rutilum facio - Rozzegam, rozgaliam.

strona: 934b

- 1: Rutileřco, Rutilus fio - Starżę sie.

2: Rutilus, Color [...] a flauo rubescens cum quadam splendoris exuberantia - Zarzifti, bliefcząci, rozpalioni.

3: Rutrum, Quo quid eruitur - Ridl, lopata.

4: Rutubam, veteres turbatonem appellabant - Rozruch, gomon.

strona: 934a

S

1: Sabbathum - Sobota dzien siodmi odpoczynienia u zydow.

strona: 934b

1: Sabbatharii, [...] Iudaei - Zydowie, sobothofwiętowni.

2: Sabina - *Seneffo wedrzewo [!]* .

strona: 935a

1: Sabucus, [...] siue Sambucus - Bez.

2: Sabulum, et Sabulo, Arena, crassior, ponderosiorque - Piasek miazlzy, glaz.

3: Sabulosus, Plenum sabulo - Piaszczifti.

4: Sabuletum, [...] locus in quo sabulum abundat - Piaszkowatoscz.

5: Saburra, [...] sabulum vilis, et crassius, quo naues onerari solent - Glaz, albo piasek miazlzi ktorim okreti laduią abi glęby *lzle [!]* .

6: Saburrare, [...] saburra onerare, et se stabilire aduersus vim ventorum - Pyaskiem naładowac.

7: Saburratus - Miazlzim piaskiem naładowani. Saburra oneratus

8: Sacal, [...] electrum - Kontryfał.

9: Saccharum - Cukier. [...] mel arundinibus collectum, gummi modo candidum, ac fragile.

10: Sacciperium, Maior crumena, et minoris marsupij receptaculum - Waczek *miłli wski [!]* .

11: Saccus - Miech, wor. ¶¶ Et a Sacco Poloni appellant Zak, hoc est scholasticus

12: Sacculus, et Saccellus, Exiguus saccus, marsupium - Woreczek.

13: Saccarius, [...] baiulus, vel gerulus, qui saccis gestandis victum quaerit - Miechonos.

14: Saccularij - Ofzuft

strona: 935b

szibała. [...] pro fraudulentis impostoribus, qui vetitas artes exercent, et in sacculos partem subducunt, partem subtrahunt

1: Sacer, Consecratus, religiosus - Poświęczeni. ¶ Sacer [...] pro execrando, ścelesto - Przekłeti.

2: Sacrum, Sacrificium - Świętość, offiara, młza. ¶ Sacrum [...] templum - Miejsze poświęczone [!], kościoł.

3: Sacellum, significat locum paruum Deo sacratum cum ara - Koplicza, kościołek.

4: Sacro, Deo dedico, et sacrum facio, confecro - Poświęczam, oddaę na bozą służbę.

5: Saceratio, sacrandi ritus - Poświęczanie.

6: Sacratus - Poświęczeni, offiarowani. Exorat pacem diuum

strona: 936a

1: Sacrarium, Locus in quo sacra reponuntur - Zakrytya, kruchta.

2: Sacres porci, [...] qui puri essent ad sacrificium, vt immolarentur - Ośsesek.

3: Sacramentum, Pecunia [...] a duobus contententibus in iure depozita - Zakład.

4: Sacramentum [...] quicquid iureiurando interposito geritur - Obwarowanie przięgam.

5: Sacrosanctum, [...] quod iureiurando interposito erat institutum - Przeniętę.

6: Sacrifico, Sacrum facio - Offiaruję.

7: Sacrificatio - Offiarowanie.

8: Sacrificialis - Do offia [!] przinależaczi.

9: Sacrificus, Qui sacra facit - Offiare czimęci [!].

10: Sacrificus, Quod a [lege: ad] sacra attinet - Do offiari malezęci [!].

11: Sacrificulus, Sacerdos - Offiarcza, młzarz.

strona: 936b

1: Sacrificium, Sacrum, seu res diuina - Offiara.

2: Sacricula, Minister sacrorum, vel ipse sacrificus, quali sacra colens - Pop offiari czinięczi.

3: Sacrifer, Sacra ferens - Offiari nofzęczi.

4: Sacrilegus, Qui rem sacratu [! = sacratam], aut rem profanam de loco sacro legit, id est furatur - Świę tokręcza [!].

5: Sacrilegium, ipsum sacrarum rerum furtum - Święto krędzłtwo.

6: Sacerdos, Qui Deo dicatus est ad sacrificia facienda, a sacris dicitur - Kłędz.

7: Sacerdotissa - Mniłzka.

strona: 937a

- 1: Sacerdotalis, Quod ad sacerdotem pertinet - Kłięzy, popowski.
- 2: Sacerdotium, Officium et dignitas sacerdotis - Kłięstwo.
- 3: Sacoma - Kamien ktorim wazą. [...] aequipondium
- 4: Sacrima, [...] appellabant muftum - Brzeczka.
- 5: Saepe, frequenter - Często, wftawnię.
- 6: Saeuus, Durus, horridus, crudelis - Srogi, okratni [!] .
- 7: Saeuiter, Crudeliter - Okrutnię.
- 8: Saeuitia, et Saeuitudo, Crudelitas - Srogosc, okruczienftwo.
- 9: Saeuio, Crudeliter in aliquem ago - Srozęfie.

strona: 937b

- 1: Saga, Anus superstitiofa, vel mulier incantatrix, venefica, quae malis vetitifque artibus cuiquam boni aliquid vel mali conciliat - Czarownicza.
- 2: Sagana, Vas in quo aliquid teritur - Donicza.
- 3: Sagax, Perfpicax, odorus - Byftrego rozumu wietrni do fliedzenia.
- 4: Sagacitas, Acuta illa fentiendi vis in canibus, et odoratu aliquidprehendendi - wietrznófcz.
- ¶ Sagacitas [...] pro aftutia, feu calliditate - Oztroznofc.
- 5: Sagaciter, Aftute, prudenter, callide - Oftroznię, rozumnię.
- 6: Sagena - włok, niewod. Genus retis pifcarorij, [...] verriculum
- 7: Sagina, Cibus lautus - Pokarm ktorim karmimi, tłuka. ¶ Sagina dicendi - wimownofc.
- 8: Saginarium, Locus vbi faginantur altilia - Kocziecz.
- 9: Sagino, Pinguefacio - Tuczę.
- 10: Saginatus - Vtuczoni.
- 11: Saginatio - Tuczenie.
- 12: Sagio, [...] qui odoris ductu ferarum veftigia perueftigant - Cznię, zawietrzam.
- 13: Sagitta, Genus teli quod arcu emittitur - Strzała.

strona: 938a

- 1: Sagittarius, Quod ad fagittas pertinet, fiue idoneum vt ex eo fiant fagittae - Do ftrzał dobri.
- 2: Sagittarius, Qui fagittas ex arcu emittit - Strzelec złuku.
- 3: Sagittifer, Qui fert fagittas - Strzały nofzaci.
- 4: Sagittipotens, Pro figno caelefti, quem et Sagittarium dicimus - Strzeliec.

5: Sagma, [...] ſcuti thecam ſignificat - Pokrowiecz natarcza. Sagma [...] pro iumentu ſella, ſiue ſtrato - wołok, podkład.

6: Sagmina - Kołzyczko famiec, zeleznik.

7: Sagum - Saiąn. Genus [...] veſtis breuioris, quo tempore belli omnes Romani utebantur

8: Sagulum, [...] veſtis genus, quod armis ſuperindui ſolet - Szata ktorą nazbroię obłoczimeza [!].

9: Sagatia, Exercitium vendendi ſaga - Taktora przedawa ſacąmki [!].

10: Sagarius, Qui ex ſagorum negotiatione quaestum facit - Przekupien ſaianikow.

11: Sagatus, Qui ſago indutus eſt - Wſaiąn oblicżoni.

12: Sal - Sol.

strona: 938b

1: Salarius, Qui ſal, vel ſalfamenta vendit - Praſoł, przekupien rzeczy naſſolonics [!].

2: Salarius, Quod ad ſal pertinet - Solnyczi.

3: Salarium, [...] ſtipendium, vel merces quam quis pro opera perſoluit - Zapłata za pracę.

4: Salsus, Quod ſalis ſaporem habet, ſiue quod ſale conditum eſt - Przeſoloni, ſłoni.

5: Salse, Facete, et vrbane, et cum quadam mordacitate - Oſtrze a nieobrazliwię.

6: Salsamentum, Quod eſt ex ſale compositum, ſiue quod eſt ſale conditum ad diuturnam vſum ciborum - Rzecz kazda naſſoloną badz riba, albo mięſſo.

7: Salsamentarius, Qui ſalfamenta vel facit, vel vendit, qui et ſalarius - Naſſolonich [!] rzeczy przekupien.

8: Salsamentarius, Quod ad ſalfamenta pertinet - Do naſſolenią przinależąci.

9: Salsura, Salfamentum - Naſſolenię.

10: Salsedo - Słouoſe [!].

11: Salina, Locus in quo ſal aut effoditur, aut ex aqua marina paratur - Hutawktorei [!] ſol warzą, gruba zktore, ſol wicziągaia.

12: Salinum, Vaſculum in quo ſal reponitur - Solniczka.

13: Salillum, Paruum ſalinum - Salczerka.

14: Salio, Sale condio - Naſaliam.

strona: 939a

1: Sallo, Salio, ſale condio - Solię.

- 2: Salitor, Qui falis tributum colligit - Czelnik nadzolia.
- 3: Salitura, Actus faliendi, hoc est fale condiendi - Nafzalanię.
- 4: Salsilago, Salfugo - Roźzoł.
- 5: Salsitudo, Humor saporem falis referens - Offoleńię.
- 6: Salsugo, Quiuis humor falsus, [...] aqua falsa - Słona woda.
- 7: Salaconia - Chłuba, chełpliwofc. Vox Graeca est iactantiam significans cum vanitate, et superbia coniunctam.
- 8: Salacones, [...] homines iactabundi - Chłupcowie.
- 9: Salamandra - Salamandra podobny robak iaźczurce.
- 10: Salapusius - Niedorosłek, karlik. Pufius etiam, siue pufio, [...] puer.
- 11: Salax, Propensus in venerem, multa libidine pruriens - Iurni, miełofni gamrat.
- 12: Salacitas, [...] lafcuua et propensio in venerem -

strona: 939b

Skłonnofcz do miełofczy, gamrathliwosc.

- 1: Salebrae, [...] loca inaequalia, et aspera, et praerupta - Miełfcza chrupowate, oftre a przepadłę, przepadliskę.
- 2: Salebrosus, Quod multas habet falebras - **Niero wni [!]** pełni oftrego kamienia, przepadli.
- 3: Salgama, [...] quaecunque conditanea ad victum nostrum vasis seruabantur - wźeliakie konfekti, albo naffolone rzęczy.
- 4: Salgamarius, Qui falgama vendit - Ten czo konfekti fprawuię.
- 5: Saliaris, Quod ad Salios pertinet - Goczy zwodowie.

strona: 940a

- 1: Salio, Salto - Skaczę.
- 2: Salientes, [...] fistularum capita, atque etiam ipfae tubulorum, fistularumque scaturigines, quae et siphunculi dicuntur, et sipunculi - Ruri wodnę, item sykawka. item kurek.
- 3: Salto, Tripudio - Tanczuię, wiskakuię.
- 4: Saltatio, illa hominum iactatio, quam vulgus **tripudium** vocat - Tęniec.
- 5: Saltator, Tripudiator, qui saltat - Skoczek, taniecznik.
- 6: Saltatrix - Taniecznicza.
- 7: Saltatricula - Skoczka.

- 8: Saltatorius, Quod ad faltationem pertinet - Mieifcze **gdzetanczowacz [!]** vczą.
9: Saltatus, Saltatio - Tanczowanie.
10: Saltus, Ipfe faliendi actus - Skok.
11: Saltim, [...] fiue faltuatim, Saltus - Skaczacz.
12: Saliunca - Spikanarda.

strona: 940b

- 1: Saliuum, et Saliua, Sputum - Slyna.
2: Saliuosus, Quod faliuae fimilitudinem habeat [*lege: habet*] - Slynie podobni.
3: Saliuo, Saliuam facio - Slinę toczę, flinięfie.
4: Saliuarius, Quod ad faliuam pertinet - Slyniani.
5: Salix - wierzba.
6: Salignus, Quod ex falice confectum est - wierzbowi.
7: Salicetum, et falictum, Locus falicibus confitus - wierzbina.
8: Salmo - łofos.
9: Salnitrum - Salpetra.

strona: 941a

- 1: Saltem - Tylko.
2: Saltus, Locus incultus propter fyluas, aut id genus, vbi pecus pafci poffit - Chros lyna gdzie bydło paffaią, pafieka.
3: Saltuarius, Syluarum, feu faltus cuftos - Gaiownik, liefni.
4: Saltuosus, Id in quo multi funt faltus - Pełni kaffu.
5: Saluia - Szałwyą.
6: Saluiatum - Liekarftwo z fzałwy.
7: Saluio, Saluiato medeor, vel faluiatum deglutiendum praebeo - Liekarftwo **z fzałwydaię [!]** .
8: Salum, Mare - Morzę.
9: Salus, Incolumitas -

strona: 941b

Zdrowię, fzczełczyę.

- 1: Saluber, Quod praebet fanitatem - Zdrowi.
2: Salubritas, Sanitas - Zdrowię.

- 3: Salubriter - Zezdrowin.
- 4: Salutaris, Salubre, hoc est fanitatem praebens - Zdrowię zachowuiąci, zdrowi.
- 5: Salutariter, Salutis ergo, siue discrimine salutis, tuendae salutis gratia - Zezdrowim.
- 6: Saluto, Salutem dico, inuifo - Pozdrawiam.
- 7: Salutator, Qui salutatur - Pozdrawiacz.
- 8: Salutatio, Salutandi actus - Pozdrawianie.
- 9: Salutatorius - **Pozdrowenią** [!] prziliegły.
- 10: Salutifer, Salutarius - Zdrowie daiączy, zdrowy.

strona: 942a

- 1: Salutiger, [...] non qui suo nomine alicui dicit salutem, sed qui nuntiat, tanquam interpres et adminifter eius a quo mittitur - Pozdrawiacz.
- 2: Salutigerulus - Pozdrowienie odnořąci.
- 3: Salue, [...] valens quod saluus sis - Bądz pozdrowioni.
- 4: Saluus, Sanus, incolumis - Zdrowi.
- 5: Saluo, Saluum facio, seruo - Při zdrowiu zachowuię.
- 6: Saluator - Zbawiciel.
- 7: Sambucus - Bez.
- 8: Sambuceus - Bzowi. Quod ex sambuco est.
- 9: Samera, Semen [...] vlmi - Siemię iefionowę.

strona: 942b

- 1: Sampfa, siue Sanfa - Kostka oliwowa.
- 2: Sampsuchum, siue Sampfychum - **Muieran** [!] .
- 3: Sampsuchinus - **Maieronowi** [!] . [...] amaracinus

strona: 943a

- 1: Sancio, Statuo, stabilio, ratum facio, firmo - **Pořtanawiani** [!] tak abi řtaliezandi trfało.
- 2: Sanctus, [...] fancitum - Pořtanowioni y potwierdźoni.
- 3: Sanctus [...] fancione quadam confirmatum, ita vt violari non liceat - Święti.
- 4: Sancte, Religioře - Święcie.
- 5: Sanctor, Sancitor: vt Sanctor legis, [...] legifflator - Vřtawcza.
- 6: Sanctio, Confirmatio - Vřtawa, vtwierdzenie.

7: Sanctitas, Pietas, reuerentia, fanctimonia - Świętośc, pobożnośc.

8: Sanctuarium, Abditiffimus templi locus, facrarium - Mieścze świętę, gdzie sam tilko kapłan wchodził.

strona: 943b

1: Sandalium - Patenki.

2: Sandapila - Mari. Genus feretri, quo tenuiorum cadauera efferebantur.

3: Sandyx - Minium.

4: Sane, Profecto, certe - Iowścem.

5: Sanguis, [...] fanguen - Krew. ¶ Sanguis [...] pro progenie - Narod.

strona: 944a

1: Sanguinolentus, Plenus fanguine, et fanguine confperus - Krwawi.

2: Sanguinarius, Saeuus et crudelis - Okrutnik, **krwieprzeliewcza** [!].

3: Sanguineus, Is cui plurimum inest boni fanguinis - Krwie pełni.

4: Sanguino, [...] fanguine manare - Krew pufzczam.

5: Sanguisuga, [...] hirudo - Pyawka.

6: Sanies, Sanguis corruptus, necdum ad puris albedinem crassitudinemque coctus - Drzen, **krow** [!] zropę.

7: Saniosus, Sanie, et impuro fanguine confperus - Pokrwawioni, połoczoni.

8: Sanna, Irrifio, quae [...] ac occipitio diftorto ore, et labris contractis fit, anteriorum dentium oftentatione - Ofzczerżanię.

9: Sannio, Qui foluto rifu, et contortis corporis totius partibus quempiam irridet, morefque aliorum tam inepto gefu exprimit, vt quum alius irrideat, ipfe omnibus fit ridiculus - Ofzczerzca.

strona: 944b

1: Sanus, Integer, incorruptus, bene habens, profpera vtens valetudine, cuiufque partes omnes probe fuas obeunt functiones - Zdrowi.

2: Sanitas, Bona valetudo, hoc eft ftatus corporis actiones omnes fuas probe obeuntis - Zdrowię.

3: Sano, Sanum facio, redintegro, et incolumitati reftituo - Vzdrawiam.

4: Sanatio, Valetudinis reftitutio - Vzdrawięnię.

- 5: Sanabilis, Qui sanari potest - łatwi do vzdrowieniã.
6: Sanefco, Sanus fio - Poczinam ozdrowiaci.
7: Sapa, Vinum ex multo ad tertias decocto confectum - winno przewarzonã.

strona: 945a

- 1: Sapius, Pars [...] abietis inferior, quae enodis est - Pien iodłowi.
2: Sapineus, Quod ex sapino est - **Ziodłiuczinioni [!]** .
3: Sapius - Smakuię, kofztuię. ¶ Sapius [...] sapientem esse, seu recta mente praeditum esse - Iestem mądri.
4: Sapiens, Qui sapit - **Rozamni [!]** , mądri.
5: Sapientia, [...] rerum diuinarum, atque humanarum scientia, cognitioque, quae cuiusque rei causa fit - Mądrosć, rozum.
6: Sapienter - Mądrze, rozumnie.
7: Sapor, [...] qualitas illa quam gustu dignoscimus - Smak, **kofzłowanię [!]** .
8: Sapidus, Quod gratum saporem habet - Smaczni.
9: Sapo - Mydło.
10: Sapphirus - **Safierkamien [!]** .

strona: 945b

- 1: Sapphirinus - Safieroui.
2: Sarcasmus, [...] iocus cum amaritudine, vel hostilis insultatio - Podrzesznanie.
3: Sarcio, Vestes confuo - **Ifziwam [!]** , oprawiã.
4: Sartus - Złzity.
5: Sartor, Qui vestes facit, aut refarcit - Krawiec.
6: Sarcina, [...] vtenfilium [...] quem quis in itinere faciendo comportare possit - Brzemie, tłomok.
7: Sarcinula - Tłomoczek, brzemiaczko.
8: Sarcino, Sarcinas conficio - Tłomoki czinię. ¶ [...] sarcinare [...] fuere - Oprawiã.
9: Sarcinatus - Tłomoki obcziazoni. Sarcinis onustus.
10: Sarcinarius, Quod ad sarcinas pertinet - Do tłomokow przinalezãci.

strona: 946a

- 1: Sarcinator, Qui fuit, et vestes reficit - Ten ktori fzati oprawiã, oprawiacz, partacz.

2: Sarcinatrix, Mulier quae vestes fuit, et reficit - Taktora opprawią.

3: Sarculum, Genus ratri, hoc est, cratis illa dentata qua segetes herbis purgantur - Grabie, włoka.

4: Sarculo, Sarculo abscindo - Okrzefuię.

5: Sarculatio, Sarritio - Okrzefowanie.

strona: 946b

1: Sarissa - Kopyą, drzewcze, szpił. Hafta praelonga qua Macedones in bello utebantur.

2: Sarmenta, Virgulae superuacuae [...] a vite abscissae - Obczinki wżeliakie okrzos.

3: Sarmentitius, Quod est materia sarmentorum - Chroscziany.

4: Sarmentosus, Quod plurimum habet sarmenti -

strona: 947a

Pełni chroftu, okrzefu.

1: Sarpa, Vinea putata, id est pura facta - Wynnica wiprawioną.

2: Sarracum, Plaustrum, siue vehiculi genus, quo ligna et lapides vehi confueuerunt - woz do wożenia drzewa, kamienia.

3: Sarrio, Sarculis fodio, purgo - Ograbuię.

4: Sarritor, Qui sarrit - Tenktori grabi.

5: Sarritura, Purgatura, siue ipsum sarriendi actus - wygrabiwanie.

6: Sartor, Sarritor, id est purgator - Zawdaczaięczy, vgrabuięci.

7: Sartago, Patella in qua caro frigitur - Brotfanna do smażenia, rinka.

8: Sat - *Dozec* [!].

strona: 947b

1: Satago, [...] anxium esse, et distorqueri difficultate alicuius rei conficiendae - Wleuię, zwielkim staranim.

2: Satanus - Szatan, czart. [...] diabolus

3: Satelles, Stipator, miles mercede conductus qui semper est a latere - Drabant.

4: Satellitium - Drabanczi. [...] fatellites

5: Satio, Saturno [*lege*: Saturo], expleo - Naficzam.

6: Satiatus, Expletus, saturatus - *Naziczoni* [!].

7: Satietas, Saturitas - Naficzenie.

8: Satiabilis, Qui fatiari potest facile - Latwi do naliczenia.

9: Satis, [...] quantum opus est - Doficz.

strona: 948a

1: Satisaccipere, [...] accepto fideiussore tibi cauere - Rekoimiemie oppatrzicz, wziacz cautią.

2: Satisacceptio, [...] stipulatio - Zaręczenie, zaftawięnię.

3: Satisdado, [...] dato fideiussore creditorem securum reddo - Zapisfuię sie, zarezczęm.

4: Satisdatio - Zaręczenie, zapisfunafię danię.

5: Satisfacio, Exoluo, perfoluo - Płacze, doficz czinię.

6: Satisfactio, Purgatio, et excusatio - Wyprawa wimowka.

7: Satispraestare, Satisdare, hoc est pro re quae petitur, fideiussorem dare - Zareczic.

8: Satius - Lepiei.

9: Satrapa, vel Satrapes - Starosta mektorego [!] powiatu [!] . [...] significans praefectum prouinciae.

10: Satrapia - Państwo, starostwo. [...] praefectura [...], hoc est regio quae ab vno administratur praefecto.

11: Satur, Quod est cibo plenum - Naliczoni, nakarmioni.

12: Saturitas, Cibi, potuque plenitudo, satietas - Naliczenie.

strona: 948b

1: Saturo, Saturum reddo, fatio, cibo, potuque expleo - Okarmiam, haliczam [!] .

2: Satureia, [...] cunila, et origanum Heracleoticum - Cąbr.

3: Saturnalia - Mięfopufti.

4: Satyra - Pyffanie wżeteczne y wżczypliwę.

strona: 949a

1: Satyra auis, vel [...] Satyria, [...] pro coruo - Kruk wodni.

2: SATYRI - Satyrowie.

3: Satyricum lignum, id est Priapi effigies, quae in hortis constitui solet - Strażidłona ogrodziech.

4: Satyria, Cibus ex variis compositus herbis - Pokarm zziół vczinioni.

5: Satyrion, [...] Vulgus **Testiculum facerdotis** appellat - Ksyęze iayka, lyfye iayka. ¶

Satyrion - Koziełki.

- 6: Satyrion [...] Officinae **Palnam Chrifti** appellant - Rączki dłon kryftowa.
- 7: Saucio, Vulnero - Raniem, vproffoczam.
- 8: Sauciatus, Vulneratus - Ranioni, okrwawioni.
- 9: Sauciatio, Vulneratio - Ranięnie.
- 10: Saucius, Vulneratus - Ranioni.
- 11: Saura, Lacerta quae in maceriis, et in sepibus delitefcit - Iafzczurka miedzi płoti miefczkaiaca.

strona: 949b

- 1: Saxum, Maius, asperius, duriufque quam lapis: licet quandoque faxum pro lapide ponatur - Opoką, skała.
- 2: Saxulum - Opoczka skałka.
- 3: Saxetum, Locus faxofus, et petricofus - Opoczifte miefcze.
- 4: Saxeus, Quod e faxo eft - Kamienni, opokowi.
- 5: Saxosus, Saxorum copiam habens - Kamienifti, skalifti.
- 6: Saxatilis, Quod faxa incolit - wopokach miefczkaięci.
- 7: Saxificus, vt Os faxificum: id eft vultus aspicientes in faxa vertens - wopokę obroczeni.
- 8: Saxifragum, vel Saxifraga, vel Saxifragia - Panny maryey włoſki.
- 9: Scaber, Scabrofus - Chrupiafti, skrobowati.
- 10: Scabrosus, Plenus ſcabritia - Chrupowati.
- 11: Scabritia, et Scabrities, Aſperitas - Chrupoſcz.
- 12: Scabies, Aſperitas cutis cum pruritu - Krofti, ſwierzb.

strona: 950a

- 1: Scabiosus, Qui ſcabie laborat - Kroftawi.
- 2: Scabo, Frico, ſcalpo - Drapię, trę.
- 3: Scaeva, Qui ſiniſtra manu vtitur pro dextra, et dextra pro ſiniſtra - Mancziſti.
- 4: Scala - Drabina.
- 5: Scalmus - Kołek naktorim rudel albo poiazda chodzi. Lignum teres, cui nautae remos loro quodam alligant
- 6: Scalpo, Scabo, frico - Drapię, skrobię.
- 7: Scalpere, [...] gallinae, caeteraeque id genus aues - Grzęfc.

8: Scalptor, Qui scalpit, [...] sculptor, et incisor - Rzezacz kamienia.

9: Scalptura, Scalpendi actio - Rzezanie.

10: Scalpturatus - wirzezani.

11: Scalpturio, [...] prurio, vel ob pruritum scalpendi desiderio teneo -

strona: 950b

Drapacze chcę, fwierzbieę.

1: Scalper, Scalprum, hoc est chirurgicum instrumentum, quo caro putrefacta, aut os vitiosum exciditur - Rzezak abo noz barwierski.

2: Scalprum, Ferramentum quo quid inciditur - Dłotko rzemieśnicze.

3: Scalpellum, Instrumentum Chirurgorum quo venam aperiunt - Pufzczadło.

4: Scamnum, [...] quod lecto veluti gradus apponitur, vt per id lectum facilius ascendatur - ława.

5: Scabellum, Scamnum exiguum, quod sedentium pedibus subiicitur - Podnocek.

6: Scandalum - Obrazenie, otrącenie. [...] offendiculum, vel ruinam, vel impactionem possumus dicere.

7: Scandalizo - Pogorżam. [...] Alicui scandalum praebeo, aliquem offendo.

strona: 951a

1: Scando, Ascendo - wstępuię.

2: Scansilis, Per quod facile ascenditur - łatwi do wstępienia.

3: Scandulaca - Barwinek.

4: Scandulae - Gunty szindzioly. Afferculi e ligno in tenues laminas scilicet quibus ante inuentas tegulas aedes tegebantur.

5: Scandularius, Qui aedes scandulis tegit - Pobyacz dachow, guntownik.

6: Scapha, Nauicula parua, quae maiorem alligata sequitur - Bączik.

7: Scaphium - Vrinal albo naczynie iakie, **douczeniemi a [!]** potrzebi. Vasis genus, quo excrementa tam liquida quam sicca excipiuntur

8: Scaphium [...] ferramenti genus, quo athletae exercendarum virium gratia terram effodiebant - Motyka.

9: SCAPTENSULA, Locus in Macedonia, vbi argentum fodi solebat - Gora gdzie kopia łtrzebno.

10: Scapulae, [...] offa duo in posteriore corporis parte - Pleczka.

11: Scularis - Okołatanych plieczy.

12: Scapus, [...] ipfum columnae corpus quod est inter basim et epistylum - Kłztalt

13: słupa od zpotku ażdowierzchu.

strona: 951b

¶ Scapus [...] caulis simplex in styli modum surrectus - Głab.

1: Scarabeus - **Kruwka** [!], wkobiliencach grzebąca.

2: Scarifico, Scalpello aperio, leuiter vulnero quo aliquid facilius exeat - Zaczynam pułzczadłem, nafiekuję.

3: Scarificatio - Nafieczenie małe, pułzczanie baniek. [...] leuis vulneratio

4: Scateo, Emano, erumpo, ebullio - wiffaczam fie, cziekę.

5: Scatebra, Scaturigo, origo aquae ex terra prouenientis - Zrzodło.

6: Scaturigo, Scatebra - Sitok.

7: Scaturiginosus, Abundans scaturiginibus - Pełni zrzodł.

8: Scaturio, [...] Scateo - Sączę fie, wipułzczam zliebie.

strona: 952a

1: Scauri - Kołtki wielkie maiąci, kołzliawi. [...] qui talos pedum tumentes, ac porrectos habent

2: Scelus, Graue aliquod peccatum, seu atrox facinus - Wyłtępek **nieczno tliwi** [!], wielka złość.

3: Scelestus, Sceleratus, impius, flagitiosus - łotr niecznota.

4: Sceleste, Scelerate, flagitiose, impie - łotrowskię, niecznotliwię.

5: Scelerosus, Sceleratus - łotrżik.

6: Scelero, Polluo, coinquino - Pomazuię niecznotą.

7: Sceleratus, Scelestus, nefarius, perditus, impius, profligatus - Niecznotliwi, gałeznik.

strona: 952b

1: Scena - **Lietuik** [!], budaz gałezią, chłodnik. [...] tabernaculum ex frondibus inumbrationis caula compositum

2: Scenicus - Do zasłoni przinaleząci. Quod ad scenam pertinet

3: Scenoma - Buda. Tabernaculum, tentorium, siue habitaculum

4: Sceptrum - Kroliewsky ſceptri. Baculus regni infigne, quo Reges maieftatis gratia vtebantur.

5: Sceptrifer -

strona: 953a

Sceptr kroliewski noſząci.

1: Scheda - Czeduła: item tablicza do *napiffauia* [!] y zas zmazanią. Tabella fiue pagella philyracea

2: Schedula - Czedułka.

3: Schedicus - Nieſpodziały prętki, *odre ku* [!] vczinioni. Extemporatus, ſubitatus, tumultuarius, inelaboratus

4: Schema, [...] figura, habitus, modus, ornatus - Kſztalt, obraz.

5: Schidia - Trząski, okrawki. [...] *affulae* fiue fragmenta

6: Schifma - Odſzczepięnię, odlączenie. [...] *ſcifura*

7: Schifton lac, in quo pars cafeoſa cocturae genere a ſero eſt ſeparata - Mlieko z ſiadłe dla czynienią ſerow.

8: Schoenos - Powroz ſytowi, powrzosło. [...] *funis et iuncus*.

9: Schoenobates -

strona: 953b

Kugliarz po powrozichodząci. Qui per funes ludendo graditur

1: Schoenobatica - Kuglierſtwo chodzenią po powrozię. Ars ipſa fiue exercitium funambulorum.

2: Schoenoplocos - Powroznik. Qui funes torquet, quem Latini *reſtionem* appellant.

3: Schola, Ludus literarius - Szkoła, dom dliaczwiczenią.

4: Scholaris, Quod ad ſcholam pertinet - Szkolni.

5: Scholaſticus, Quod ad ſcholam pertinet - Szkolni.

6: Scholium, Interpretatio breuior, breue ſcriptum - Krotki wikład, glosowanie.

7: Sciagraphia - Pierſzę połozenie czinieniu. Prima illa et rudis picturae delineatio quae et ichnographia dicitur

8: Sciathericum, Horologium quo horas ex vmbra Solis colligimus - Zegar ſloneczni.

9: Sciatheras, fiue Sciotheron - Inſtrument gwiazdarski ktori zczienia godzini y wiatr pokafuię.

10: Scilicet, Videlicet, nempe, nimirum, certe, profecto - Toczyż, zaprawdę.

strona: 954a

1: Scilla - Zamorskei cebula.

2: Scilliticus - Zamorskiei cebulie vczinioni. Quod ex scilla factum est.

3: Scimpodion - Małe łozko do przespiania fie wednie. Grabatum, siue humilior lectulus, diurnae quieti accommodatus.

4: Scindo, Findo, frango, diuido - Rzeżę łupam.

5: Scisus - Rozerznioni, rozpadli.

6: Scisus, [...] ipfa sciffura - Rozpadlina, rozłupienie.

7: Scisilis, Quod scindi potest, vel quod sciffum est - LupiŃi.

8: Scisio - Rzezanię.

9: Sciffura, Ipfa sciffio - Rozpadlina, roz-

10: łupięnię.

11: Scintilla, Igniculus - Iskierka.

12: Sintillula [! = scintillula] - Iskiereczka.

13: Scintillo, Splendeo, mico, et veluti scintillas quafdam emitto - Skrzę fie, bliskam fie.

14: Scintillatio, Actus scintillandi - Bliskanię, skrzenię.

15: Scio - Wiem.

strona: 954b

1: Sciens, non ignorans, non nefcius - Wiedząci.

2: Scienter, Prudenter, et data opera - Wiedząc.

3: Scientia, Certa rei alicuius per caufam cognitio - **Vmieięt nofcz [!]** , nauka.

4: Scitus, VenuŃtus, elegans, argutus, ornatus - Sliczni, nadobni.

5: Scitus [...] pro formofo - Piękn.

6: Scite, Docte, pulcre, bene - Vmieiętnię.

7: Scitulus - Nie zadni.

8: Scisco, Intelligo, vel operam do vt fciam - Dowiaduię, doŃwiaczam fie.

9: Scitor, Interrogo, feu inueŃtigo quae occulta magis, ac Ńecretiora funt - Pilno fie wiwiaduię.

10: Scifcitor, Scitor, siue inquiero - Wipituię fie.

11: Scitamenta, [...] edulia - Pokarm **przgrawni [!]** .

12: Scitum, Decretum, fiue iulfum - Decret vżnanie.

strona: 955a

1: Sciolus, Semidoctus, literis leuiter tinctus - Mędrek.

2: Scipio, [...] baculus ille, cui fenes innitentes, gradum Ńtabiliunt - Liaska do podpieranię.

strona: 955b

1: Scirpi, Iunci fragiles paluŃtreŃque - Rogoz, Ńytowię.

2: Scirpeus, Quod ex Ńcirpis confectum eŃt - Sytowi, rogozani.

3: Scirpea, Cratis ex Ńcirpis contexta, quae plauŃtro imponitur, vt commodius Ńtercora in agros vehantur - KoŃz pleczioni do wiwozenia gnoiu.

4: Scirpiculae, Falces quibus in Ńcirpandis, hoc eŃt in praecidendis vineis vtimur - Siekacz albo nożwinniczi.

5: Scirpiculum, CaniŃtrum: vel quod de Ńcirpis, feu lento vimine confectum eŃt - Sytowi koŃzik.

6: Sciurus - Wiewiorka.

7: Scloppus, Sonus [...] qui ex inflatione buccarum erumpit - Mliask.

8: Scobs, [...] vel [...] Ńcops [...], quod ab aliqua materia minutiffimum decidit, dum vel per Ńeram Ńecatur, vel terebram perforatur, vel lima politur - Proch od pieŃi.

9: Scobina - PieŃka.

10: Scolopendra - Stonog robęk, gaŃlanka,

11: Scolymos - Artifęk. [...] Strobilum vocant

strona: 956a

1: Scomma, [...] cauillum - Sztich nie kr wawi dotknięnię.

2: Scopae, InŃtrumentum quo pauimenta euerruntur - MiotŃa.

3: Scopula - Miotelka.

4: Scoparii, [...] Ńerui quorum miniŃterium eŃt vt Ńcopsis deuerrant pauimenta Ńordentia - **SŃugadom** [!] chędozęci.

5: Scopes - Puhacz.

6: Scopus, Meta ad quam Ńagittae diriguntur - Częł.

7: Scopulus, [...] Ńaxum eminens - SkaŃa.

8: Scopulosus, Scopulis plenus - SkaliŃti.

9: Scordium - Gęfi poley.

10: Scoria - Szum, zuzel. Spurcitia fiue fordes quae ex metallo inter coquiendum veluti spuma quaedam expurgatur.

strona: 956b

1: Scorodon - Cłoknek [!].

2: Scorpius, et Scorpio - Skorpion niedzwiądek.

3: Scortum, Meretrix - Kurua, nierzadnicza.

4: Scortillum - Kurewka.

5: Scorteus, Coriaceus, pelliceus - Skorzani.

6: Scortor, Meretricor - Kurreftwo płodzę.

7: Scortator, Meretricum fectator - Kurewnik.

8: Scotoma - Zawrot głowi. Vertigo capitis

9: Screo, Cum conatu quodam de pectore fputum eiicio - Charkam.

10: Screator, Qui fcreat - wipluwacz charkot.

11: Screabile, Quod fcreari poteft - Czo wiplwano bycz moze.

12: Screatus, Ipfa fcreatio - Charkanię.

13: Scriblita, Genus cibi appellatum, quod in circuitu ad reftis modum torqueretur - Obarzanek, prączel, filefys, bugiel.

14: Scribo, Confcribo, opus aliquod compono -

strona: 957a

Pyfze.

1: Scriptum, Scriptura, hoc eft idipfum quod literis mandatum eft - Pyfłanię.

2: Scriptus, Scriptum, fiue fcriptura - Pyfłmo.

3: Scriptito - Vftawnię piżę.

4: Scriptio, Actus quidpiam literis mandandi, fiue idipfum opus quod confcribitur - Pyfłanię.

5: Scriptilis - Do piłłsanią dobri.

6: Scriba, Rerum publice geftarum iuffu magiftratus fcriptor - Pyfłsarz.

7: Scriptor, Operis alicuius autor, qui quippiam literis mandat - Kfiąg widawcza.

8: Scriptorius, Quod aptum eft vt ex eo fcribatur, feú quod ad fcriptorem pertinet - Społsobni do pyłłsanią.

9: Scriptura, Scriptio, Itylus, vel ipse actus aliquid literis mandandi - Pyśmo.

10: Scrinium, [...] arca [...] qua feruantur pretiofa ac secreta - Skrzinia.

11: Scrobs - Gruba, doł.

strona: 957b

1: Scrobiculus - Dołe *czeti* [!].

2: Scrofa, Sus foemina, quae foetus caufa alitur - Swinia.

3: Scrofipascus, Qui pascit scrofas - Swiniopas.

4: Scrofulae, [...] indurati adenes - *Sadzelnafzy* [!], gruczoli.

5: Scrotum, Rugofus ille testicularum facculus, quem nonnulli etiam scortum appellant -
Mofzenki.

6: Scrupedus, Qui aegre incedit, ab eo quod qui per scrupos et lapillos incedunt - Tenktori
nachramuiąc chodzi.

7: Scrupus, Calculus, seu lapillus exiguus, pedes ambulantium offendens - Kamik *wbocziec*
zi fai [!].

8: Scrupeus, Quod est lapillofum - Kamienifti.

9: Scrupulus, [...] lapillus breuis, et asper, qui in calceo latens, [...] nos laedit, pressusque
dolorem creat - Kamik *wboczię czifnaci*. Scrupulus [...] pro sollicitudine et difficultate -
Frasunek, boliefcz. ¶ Scrupulus [...] vel scrupulum, genus [...] exigui ponderis pendentis
tertiam partem drachmae, hoc est obolos duos - *Trzecczia* [!] częscod kwintlie.

10: Scrupofus - Chrupowati.

11: Scrupulofus, Quod scrupulis abundat - Kamienifti. ¶ Scrupulofus [...] pro anxio, trifti,
et sollicito - Frasowliwi.

12: Scrupulose, Anxie, difficulter, religiose - Ztrudnofczią.

13: Scrupulosissime, Admodum exquisite atque anxie - Barzo pilnie.

strona: 958a

1: Scrupulositas, Anxietas, difficultas - Trudne szperanię.

2: Scrupulatim, Per scrupula - Po kasku.

3: Scruta - Wiotche *u witarterzczi* [!]. Attritae vsu vestes, dimidiatae strigiles

4: Scrutaria, Scrutorum venditio - Taktora stare rzeczy przedaie.

5: Scrutor, Inquiro, inuestigo - Pilnie wartuię szukam.

- 6: Scrutator, Inueftigator - Szperzączy.
- 7: Scrutinium, Inueftigatio, inquifitio - Wiwiadowanie, wimaciwanie.
- 8: Sculpo, Caedendo imaginem aliquam efficio, imaginem in materiam aliquam incido - Ryę, wirzezuię.
- 9: Sculptor, Qui fculpit - Szniczarz.
- 10: Sculptura, Quae auro, argento, aere, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro, gemma, opera noſtra efficit - Szniczerſtwo.
- 11: Sculptile, Quod fculptum eſt - wiobrazenie.
- 12: Sculponeae, Calcei ex lana confecti - Kapczie pilſniane.
- 13: Sculponeae Hinc Sculponeatus, [...] fculponeis indutus - Wpilſn obuti.
- 14: Scurra, Turpiter facetus, in iocando inuerecundus, et qui rifum audientibus turpibus dictis commouet - Wſzetecznik ſziderz.
- 15: Scurrilitas, Turpis, et procax dicacitas, neque temporis, neque loci, neque perſonarum reſpectum habens - Wſzeteczenſtwo.

strona: 958b

- 1: Scurrilis, Qui mouet rifum cum turpitudine - Chłop mewiparzonei [!] gębi plugawi wmwowie.
- 2: Scurriliter, Procaciter - Sziderskie.
- 3: Scurror, Scurram ago - Wſzetecznie zartuię.
- 4: Scutica, Genus verberis e loris facti - Bycz.
- 5: Scutum, Armorum genus, quo pugnantegunt - Tarcz.
- 6: Scutulum, Paruum ſcutum - Tarczinka.
- 7: Scutarius, Qui ſcuta facit - Ten ktori tarczy robi.
- 8: Scutarius, Quod ad ſcuta pertinet - Tenktori do tarczy przinalezi, pawezniczi.
- 9: Scutatus, Scuto armatus - Ten ktori ſie tar-
- 10: czą broni, paweznik.
- 11: Scutula, Forma rotunda, [...] ſcutulata figura - Miska.
- 12: Scutella, Vafis genus rotundi, concaui - Prziſtawka, miſseczka.
- 13: Scutigerulus, [...] pro armigero, qui ſcutum domini gerit, [...] ſcutifer - Chłopiecz tarczą noſzaci.

strona: 959a

- 1: Scymnus - Młodi lwik, lwię. Significat leonis catulum
- 2: Scyphus - Kubek. Vafis potorię genus
- 3: Scytha, vel Scythes, Qui ex Scythia est - Tatarzin.

strona: 959b

- 1: Sebum, Seuum - Loy.
- 2: Sebare, Seuo obducere - Loiem ocziegacz.
- 3: Secale - Sieczka. Frugis genus, tantum ad arcendam famem tenuiorum vtile, foecunda, sed gracili stipula.
- 4: Secedo, Seorfum ab hominum frequentia recedo - Vítępuię.
- 5: Secefsio, Seceffus, difceffus fiue receffus in locum secretiorem - Vítęp.
- 6: Seceffus, Difceffus in locum solitarium, minusve frequentem - Odłączenie sie od liudzi, vítępienię [!] .
- 7: Secerno, Diuido, separo, discerno, fegrego - Odłączam, przegradzam.
- 8: Secretus, Seiunctus, feparatus - Odłączoni.

strona: 960a

- 1: Secretum, Pro seceffu - Odłączenie. ¶ [...] secretum [...] pro re arcana quam nulli temere communicamus, sed apud nos tacitam feruamus - **Taiemaicza [!]** .
- 2: Secretio, Separatio, diuisio - Odłączenie, oddalenie.
- 3: Secefpita, [...] Culter [...] ferreus, oblongus, manubrio eburneo, rotundo, folido, iuncto ad capulum argento, auroque fixo clavis aeneis, aere Cyprio - Noz kreiczego.
- 4: Secius, [...] minus, vel tardius - Tim mniej.
- 5: Secludo, Seorfum claudio, feiungo, difiungo - Odłączam, oddaliam.
- 6: Seclusa sacra, [...] feparata, ac seorfum claufa a nobis propter sanctitatem aliquam - Świętofczi **whamknieniu [!]** zchowane.
- 7: Seclorium, In quo aliquid seorfum concluditur - Zamknięcie.
- 8: Seco, Praecido, amputo, item diuido, diftribuo - Rąbie, rozrżinam.
- 9: Sectus - Rozczieti.
- 10: Secamentum, Lignum sectile, aut quippiam ex ligno sectili confectum - Vcynek, vrzinek.

11: Sectio, Actus ipse secandi - Zacięczyę, zarznięę. ¶ Sectio [...] pro bonis damnatorum et praedia hostium, quae sub hasta venditur, pro ea denique quae postea appellata est confiscatio - Przepadłego dobra confizkowanie.

12: Sector, [...] qui aliquid incidit, aut diuidit - Obrzinacz, przeczinacz, przekrawacz. ¶ Sectores [...] qui spem sui lucri secuti, bona damnatorum emebant in auctionibus, ac postea pro compendio venditabant -

strona: 960b

Skupien **przepadtich** [!] dobr.

1: Sectura, Ipsa sectio, siue secandi actio - Zacięczyę iznit.

2: Sectile, Quod sectum est, siue secari solet, aut sectu facile est - łatwi do przerznięcia, do przecięcia.

3: Sectius, Quod sectum est, aut secari solet - Przerznioni, przecieti.

4: Segmen, Segmentum, quod a re aliqua refecatur - Vczinek, vrzinek, okrawka.

5: Segmenta, [...] segmina, et ramenta quae a re quapiam refecantur - Vczinki, okrawki, łtruczini.

6: Segmentatus, Segmentis ornatus, siue ex segmentis et fructis factus - Sztuk werkowani, **złztwn czek** [!] złożoni.

7: Secors, et locors, Ignauus, segnis, tardus, vel negligens in consulendo, meditando, prospiciendove quid opus sit facto, quasi sine corde - Gnałni, item Boiazliwi, niesmiałi.

8: Secordia, et locordia, ignauia, inertia, segnities - Gnułnołcz, item głułstwo.

9: Secorditer, siue Socorditer, Ignauiter, negligenter - Gnułnię, leniwię,

10: Secubo, Seorfum, siue solus cubo - **Offob noliezę** [!] .

11: Secubitus, ipse secubandi actus - Offobnę lezenieę.

12: Secula, Falx - Koffa.

strona: 961a

1: Seculum - Wiek, to iest czas łtoletni. [...] łpatium centum annorum.

2: Secularis, Quod centesimo quoque anno instauratur - Rzecz ktorę **odnayaiga** [!] czo łtoliats [!] .

3: Secum - Sam złobę.

4: Secundus, Qui immediate sequitur primum - Wtore, drugi. ¶ Secundus [...] pro prospero - Szczęśliwi.

5: Secundum, [...] ex - Według.

6: Secundo, Secundo loco, secunda vice, iterum, rursus - Wtorim razem.

7: Secundae, Membrana illa qua partus obuolutus ex vtero prodit - Błanka wktorei fie rodzimę [!], czepek.

8: Secundani, [...] fecundae legionis milites, sicut Primani, primae legionis - Pośliedni żołnierze.

strona: 961b

1: Secundarius, Quasi fecundi ordinis - Wtore. item, Chlieb pośliedni.

2: Secundo, Prospero, prosperum reddo - Szczęśliwo czynię.

3: Securis, Instrumentum ad fecanda ligna - Siekiera.

4: Securicula, Exigua securis - Siekierka.

5: Securifer, Qui fert securim - Sie kiernik [!].

6: Securiger, Securifer - Siekieronos.

7: Securus, Tranquillus, cura et anxietate vacans: quasi sine cura - Bepieczni, spokoini, bez fraśfunku.

8: Securitas, Tranquillitas curae, anxietatis et periculi expers - Bepiecznoścz.

9: Secus, [...] iuxta - Podlie.

10: Sed - Alie.

strona: 962a

1: Sed enim - Alie y tez.

2: Sedeo - Siedzę.

3: Sedens, [...] pro seffili - Siedząci.

4: Sedes, Sella in qua sedemus - Siedzenie, stołek. ¶ Sedes [...] pro habitatione, vel domicilio - Mieszkanie.

5: Sedicula, Parua sedes - Stołeczek.

6: Sedile, Sedes, subsellium, scamnum ad sedendum aptum - Stołek, ławka.

7: Sedentarius, Quod sedendo fit - Pracza którą bywa siedzacz.

8: Sedentarius, Qui sedendo opus facit - Ten ktori siedzacz praczuę.

- 9: Sefsio, Actus fedendi - Siedzenie.
10: Sefsito - Vftawnię fiedzę.
11: Sefsibulum, Super quod fedemus, et quiefcimus - Siedzenie.
12: Sefsilis, Quod fedet, vel federe videtur - Siedząci.

strona: 962b

- 1: Sefsor - Ten ktori fiedzi.
2: Seditio - Rozruch.
3: Seditiosus, Procliuis ad feditionem - Rozruch cziniąci.
4: Seditiosior - Rozruch *harzei* [!] cziniąci.
5: Seditiose, Per feditionem, aut more feditioforum - Zrozruchem.
6: [S]edo, Mitigo, placo, lenio, remoueo, fraeno, extinguo - Vfpokaiam, vbłagiwam.
7: Sedatus, Tranquillus, quietus, minime praeceps - Spokoini.
8: Sedate, Placide, quiete, tranquille, et citra commotionem - Spokoinie.
9: Sedatio, Moderatio, placatio - Spokoinofcz.
10: Seduco, Seorfum duco, ab aliis duco et feiungo - Odwodzę. ¶ Seduco [...] decipio, et in fraudem induco - *Pwodzę* [!] .
11: Seductio, Abductio, feiunctio - Odwiedzienię.
12: Sedulus, Diligens, officiofus, intentus - Pylni, dbaři.

strona: 963a

- 1: Sedulitas, Pro infanti et fideli officio, ac diligentia - Pilnofcz, dbařofcz.
2: Sedulo, Infanter, diligenter, et fimpliciter, quali fine dolo - Pilnie, dbalie.
3: Sedum, [...] femperuiuum - Roiownik, Rořchodnik.
4: Seges, [...] fruges eorum feminum ex quibus conficitur panis, nondum demeffa - Nafienie, zyto.
5: Segnis, Tardus, ignauus, quali fine igne - Gnufni, leniwi.
6: Segnipes, Qui tarde incedit - Leniwiecz, gnufnik.
7: Segnities, fiue Segnitia, Tarditas, negligentia - Leniřtwo.
8: Segniter, Negligenter, ignaue, tarde - Leniwie, gnufnię.
9: Segrego, Ab aliorum numero, vel focietate, vel grege feparo - Odłaczam.

strona: 963b

- 1: Segrex - Odłuczoni.
- 2: Seiugi, et Seiuges - Poffofne konię. [...] equi feni ad vnum currum adhibiti.
- 3: Seiugo, Seiungo - Odłączam.
- 4: Seiungo, Iunctos feparo, difiungo - Rozłączam.
- 5: Selibra, Dimidia libra - Połfuntu.
- 6: Seligo, Seorfum colligo, fecerno - Wybieram.
- 7: Selectio, Actus feligendi - Wybranię.
- 8: Selectus, Secretus, feiunctus - Wybrani.
- 9: Selinum - Piotrułzka. [...] Latini apium nominant.
- 10: Sella, Sedes - Stołłek, ławka.

strona: 964a

- 1: Sellula - Stołeczek.
- 2: Sellaria, [...] loca, in quibus fedes difponi folebant - Miełcze gdzie ławki rozłtawiaią.
- 3: Sellularii, Opifices, qui fedendo opus faciunt - Rzemiefnici robiąci fie dzac.
- 4: Semel, Vnica vice - Raz.
- 5: Semen - Siemię, nafienię.
- 6: Seminium, Semen, vel planta, aliudve quiduis, quod de fe aliquid poteft producere - Władzenie na nafienię.
- 7: Seminarium, [...] locus ex quo transferuntur plantae in aliam terram - Miełcze dla płodzenia, zktorego nidzei zafie przefadzaią.
- 8: Seminarius, Quod ad feminandum pertinet - Do nafienia przinaleząci.
- 9: Sementis, Satio, feminatio - Nafienię.

strona: 964b

- 1: Seminalis, Quod ad fementem faciendam pertinet - Siemie płodząci.
- 2: Sementicus, Quod feminari poteft - Nafienni.
- 3: Sementinus - Trwaiaci do nowego.
- 4: Semento, Semen produco - Nafienie płodze.
- 5: Semino, Sero, femem fpargo - Sieię.
- 6: Seminatio, Satio - Sianię.
- 7: Seminator, Qui ferit, feminatve - Rofiewcza.

- 8: Semeftris, Quod est lex mensium - Szełcz miefięcni.
9: Semigro, Ad feorfum habitandum me confero - Na infę mieifzcie prowadzę fie.
10: Semis, Cuiuscunque rei dimidium - Połowicza od kazdei rzeczy.
11: Semesus, Semicomestum - Wpołi ziedzioni.

strona: 965a

- 1: Semianimis, vel Semianimus, Semiuius, siue semimortuus - Wpołi vmarłi.
2: Semiapertus, Dimidiata sui parte apertum - Wpołi othwarti.
3: Semiafsus - Wpołi vpieczoni.
4: Semibarbarus - **Wbołi [!]** grubi.
5: Semibos, Epitheton est Minotauri, quem Poëtae fingunt, dimidia sui parte bouem fuisse - Poł wołu.
6: Semicaper, Faunorum et Satyrorum epitheton est, qui inferiore sui parte capris similes pinguntur - Poł kozła.
7: Semicirculus, Medius circulus - Poł cirklia.
8: Semicircularis, Mediam circuli formam habens - Poł cirkliowi.
9: Semicinctium, Succinctorium, quod medium hominem cingat et vestiat - Szorc, inderak, item, **Cziafnocka [!]** .
10: Semicoctus, Semicrudus, dimidia ex parte coctus - Wpołi vwarzoni.
11: Semicrematus - Wpołi zpalioni.
12: Semicrudus - Wpołi fyrowi.
13: Semideus - Poł boga.
14: Semidoctus, Mediocris eruditionis - Wpołi vczoni.
15: Semiermis - Wpołi zbroini.
16: Semifactus - Na połi vczinioni.
17: Semifer, vel semiferus, Ex dimidia parte ferus - Wpołi dziki.
18: Semiformis, Mediam habens formam, media ex parte formatus - Do połowicze křztałtowni.
19: Semifultus - Do połowicze podpanti.
20: Semigermanus - **Połniemcza [!]** .
21: Semigraecus - **Połgreka [!]** .

22: Semigrauis - Wpołi cziefzki.

strona: 965b

1: Semihomo - Poł człowieka.

2: Semihora, Horae vnus ſpatium dimidium - Poł godzini.

3: Semiiugerum - Poł lanek.

4: Semilacer - Wpołi zdarti.

5: Semiliber - Wpołi wolni.

6: Semilixa - **Połfzergi** [!] .

7: Semimadidus - Wpołi mokri.

8: Semimarinus - Wpołi morski.

9: Semimas, Caſtratus, euiratus - Poł chłopa, omnifzoni, wirznioni.

10: Semimitrae - Poł czepcza.

11: Semimortuus - Wpołi martwi.

12: Semineces, Semimortui: [...] qui graui vulnere accepto, morti ſunt vicini - Wpołi vmarłi, zabyti.

13: Seminudus - Wpołi nagi.

14: Semiobolus, Oboli dimidium - Poł pieniązka.

15: Semipaganus - Poł fiodłaka kmieczia.

16: Semipes, Menſura dimidiati pedis, hoc eſt digitorum octo - Na poł ſtopi.

17: Semipedalis, Quod dimidij pedis longitudinem habet - Długi na poł ſtopi.

18: Semiperfectus - Wpołi doskonali.

19: Semiplagium, Paruum rete - Siatka.

20: Semiplenus - Wpołi pełni.

21: Semiputatus - Wpołi oberznioni.

strona: 966a

1: Semirasus - Wpołi oſtrzizoni.

2: Semireductus - Wpołi odwiedzioni.

3: Semirefactus - Wpołi vczinioni.

4: Semirutus, Quafi ſemidirutus - Wpołi rozerwani

5: Semisenex, vel Semifeneus - Na połi ſtarzałi.

- 6: Semisepultus - Wpołi zagrzebioni.
- 7: Semisomnis, Vixdum experrectus, fomno plenus - Na połi łpiaczi.
- 8: Semisopitus, Semifomnis - Na połi włpioni.
- 9: Semifpathium - Kord theffak. Breuior enfis, quafi dimidiata łpatha.
- 10: Semifupinus - Wpołi nawznak liezaczi.
- 11: Semitritus - Wpołi rozparti.
- 12: Semiuietus, Mollis, flaccidus - Wpołi wiotchi.
- 13: Semiuir, Mollis, effoeminatus, łpado, eunuchus - Poł człowieka, omnifzoni.
- 14: Semiuiuus, Semimortuus - Na połi zywi.
- 15: Semiuncia, aut potius Semuncia, Dimidia vncia - Poł vncy.
- 16: Semuncialis, Quod menfuram, pondus, vel valorem semunciae exaequat - Poł vnczyowi.

strona: 966b

- 1: Semiufus, Dimidia pars vftus, femiufutulatus - Na połi zpalioni.
- 2: Semifsis, [...] dimidia pars affis, hoc est vnciae sex - Poł łotowi, vncy wfobie łfelzc maiaci.
- ¶ Semifsis homo, id est nullius pretij, et vix femiffe aestimandus - Nikczemnik.
- 3: Semita, Via arcta, et anguftior - Steczka, chodnik.
- 4: Semitarius, Qui semitas percurrit - Włzedibeł, biegacz.
- 5: Semito, [...] Limito - Czinię, łteczkę.
- 6: Semodius, Quafi femis modius - Połkorcowi.
- 7: Semoueo, Seorfum moueo, feiungo, difiungo - Odmykam.
- 8: Semote - Nałtronie.
- 9: Semper - Zawzdi, vłtawnię.
- 10: Sempiternus, Quafi femper aeternum, perpetuum, et femper durans - Wieczni.
- 11: Semperuiuum, Bupthalmon [...] animalis oculum [...] Hypogefon - Panny maryey ziele. et, wołowe oko.
- 12: Semperuiuum, [...] Erithales, [...] quafi amor florefcens, [...] Trichales, [...] Chryfothales [...]. Latini [...] Sedum appellant - Roz chodnik.
- 13: Senaculum, Vbi Senatores confultandi gratia confiftebant -

strona: 967a

- 1: Senatores, [...] Patres vocant, alios Patres confcriptos - Radni panowie, lenatorowie.
- 2: Senatorius, Quod est Senatoris - Radni, lenatorski.
- 3: Senatus - Senat, rada. [...] fignificat [...] ipfos Senatores
- 4: Senatusconsultum, Senatus fententia, lenatus autoritas iam perfcrupta - Vznanie wfzifkich raiczow.

strona: 967b

- 1: Senecio - Przymiotowe ziele.
- 2: Senex - Starzec.
- 3: Senectus, et Senecta, Aetas lenilis - Starofcz.
- 4: Senectus, Senilis - Starzenie fie.
- 5: Senium, Senectus - Starofcz.
- 6: Seneo, et Senefco, Senex fio - Starzeie fie.
- 7: Senilis, Quod ad lenem pertinet - Do ftego przinalezaci, dziadowski.
- 8: Seniliter - Wedlugftarich.
- 9: Senio, Latus tali fex puncta continens -

strona: 968a

Kofka ô *fzczci* [!] okach.

- 1: Senticetum - Cziernina.
- 2: Sentina, Pars nauis inferior, in quam omnes confluunt fordes - Zyza wokreczie gdzie plugawa wode fcziaiaia.
- 3: Sentio, Senfu percipio - Czuię. ¶ Sentio [...] intelligere - Rozumiem.
- 4: Sensus, Facultas animae, qua obiecta lenfilia apprehenduntur - Zmysl.
- 5: Sensiculus - Zmislek.

strona: 968b

- 1: Senfim, Paulatim feu pedetentim - Liehko, pomału.
- 2: Sensibilis, [...] quod lenfiri poteft, quod sub lenfum aliquem cadit - łatwi do obaczenia doczucia.
- 3: Sensifer, Senfum ferens - Zmisł daięci.
- 4: Sensificus, Quod lenfus caufam praeftat - Zmisł czinięci.
- 5: Senfualia, lenfilia - Smiflianie.

- 6: Sententia, Iudicium, animi conceptio, mens, animus - Zmiŝlenieŝ, wierŝzik, po wierŝcz.
7: Sententiosus, Quod ŝententiis abundat, et dictis quibuŝdam breuiter collectis - Pełen pieknich ŝentency.
8: Sententiose - Zpieknimi powiefcziami.
9: Sententiola - Piekna powiefotka.
10: Sentis, Spina - Cziernię.
11: Senticosus, Spinofus et aŝper - Czierniŝti.
12: Senticetum, Locus in quo ŝentes abundant - Cziernina.
13: Sentus, Horridus, pilofus, ŝitu et ŝquallore obŝitus - Pługawiecz, ŝmarkacz.
14: Seorŝum, Separatim - Offobnie.
15: Seorsus, Separatus - Rozŝadzoni.
16: Separo, Diuido, diŝtraho - Rozłaczam, rozŝadzam.

strona: 969a

- 1: Separatus, Seiunctus, diŝiunctus - Odłaczoni.
2: Separabilis, Quod ŝeparari poteŝt - łatwi do rozłaczeniã.
3: Separatim, Diuiŝim, ŝeorŝum - Offobno.
4: Sepelio, Humo, terra obruo, in ŝepulcrum infero, tumulo mando - Pogrzebam.
5: Sepultus, Humatus, in ŝepulcrum illatus - Pogrzebioni.
6: Sepultura - Pogrzeb.
7: Sepulcrum, Locus in quo corpus, offawe hominis ŝepulta funt - Grob.

strona: 969b

- 1: Sepulcralis, Quod ad ŝepulcrum pertinet - Pogrzebowi.
2: Sepulcretum, Locus vbi ŝepulcrorum eŝt frequentia - Cmentarz, kierchow.
3: Sepelibilis, Quod ŝepeliri debet, aut poteŝt - Latwidopogrzebieniã [!] .
4: Sepes, Quae obiecta introitum prohibet in agrum aut hortum - Płot.
5: Sepio, Cirunuallo, circundo - Ogradzam.
6: Septus, Circundatus, munitus - Oggrodzoni.
7: Septa, [...] omnia loca munita, et quodam ŝepimento vallata - Wŝzeliakię oggrodzenię.
8: Septuose, Obŝcure - Cziemno.
9: Sepimentum, [...] quo aliquid ŝepitur - Płot, opparkanienie.

10: Sepono, Seorſum pono, ſeparo, ſeiungo, difiungo - Odkładam.

strona: 970a

1: Sepositio - Odłożenie.

2: Sepositus, Remotus, difiunctus - Odłożoni.

3: Seps, Paruus ſerpens - Padaliec.

4: Septem - Siedm.

5: September, Menſis ſeptimus a Martio - Wrzeſien.

6: Septemfluus, Quod ſeptem alueis, riuis aut fontibus fluit - wfiedmioro ciekaçi.

7: Septemgeminus, Quod ſeptem habet partes, ſiue membra - Siedm częſci maiąci.

8: Septempedalis, Quod ſeptem pedes eſt longum - Nafiedmi ſtopachdługi.

9: Septemplex, Quod in ſeptem partes diuiſum eſt - Siedmioraki.

10: Septenarius, vt Septenarius numerus, qui conſtat ſeptem rebus - Liczba ſiedm wfobie maiącą.

11: Septemdecim - Siedminalfcie.

12: Septenus, Septem - Siodmi.

13: Septennis, Septem annorum - Siedmrocziſti.

14: Septentriones, [...] ſeptem ſtellae, ex quibus quali iuncti Triones figurantur - Woz naniebię.

15: Septentrionalis - Połnoczni.

16: Septies, Septem vicibus - Siedm razow.

17: Septifariam, Septem modis - Siedmiorako.

18: Septimus, Vltimus, ſiue vnus ex ſeptem - Siodni [!] .

19: Septimum, Septimo - Siodmim razem.

strona: 970b

1: Septingenarius, Quod ſeptingentorum numerum complectitur - Siedm ſeth wfobie maiaci.

2: Septingenti - Siedm ſeth.

3: Septingentesimus, Vltimus, ſiue vnus ex ſeptingentis - Siedmſethni.

4: Septicollis - Miefcze ofiedmi gorach.

5: Septuaginta, Decies ſeptem - Siedmdzieſiąt.

6: Septuagenus, [...] ſeptuaginta - Siedmdzieſi ąti [!] .

- 7: Septunx, Menfura, vel pondus septem vnciarum - Siedm vncei.
- 8: Septuncialis, Quod est vnciarum feu partium septem - Siedm łotowi.
- 9: Sequester, et Sequestris, Apud quem plures rem aliquam, de qua controuersia est, deposuerunt - Roziemcza rzeczy sponnei, na ktorego rozłatku obie stronie przedstawiają, porównywacz.

strona: [971]a

- 1: Sequor - Nasładiuję.
- 2: Sequutor, Qui praeuntem sequitur - Tenktori mnie nasładiuję.
- 3: Sector, Multum et continue sequor - Pilnię nasładiuję.
- 4: Sectator, Qui assidue aliquem affectatur - Pilni **nasładow nik [!]** .
- 5: Secta - Secta, rozmaitołcz opiny.
- 6: Sectarius, Qui gregem ouium praecedens, ducem se illis praebet - Baran.
- 7: Sequax, Facilis, siue aptus ad sequendum quocunque trahatur - Rad nasładiujęczy.
- 8: Sequela - Przidatek. [...] pro accessione et appendice.
- 9: Sera, Instrumentum [...], quo clauduntur ostia - Zamek, kłotka.

strona: [971]b

- 1: Serenus, Tranquillum, sine nubibus, sine imbre - Iafni.
- 2: Serenitas, Puritas et tranquillitas aëris - Iafnołcz.
- 3: Sereno, Clarifico, tranquillo - Obiafniam.
- 4: Sereisco, Siccus fio, quasi serenesco, et serenus fio - wifufzãm.
- 5: Seria, Vas vinarium, fictile, oblongum - Bareła.

strona: 972a

- 1: Seriola, Doliolum fictile, in quo vinum solet asseruari - Dzban.
- 2: Sericum - Iedwab.
- 3: Sericus, Quod ex serico confectum est - Iedwabni.
- 4: Sericarius, Qui vestes sericas texit - Tkacz ie dwabni.
- 5: Sericatus, Qui est indutus serico - **włedwabne [!]** łzati obleczoni.
- 6: Series, Ordo, et quasi quaedam rerum continuata progressio - Rzãd.
- 7: Seriphium absynthium, Absynthij genus, quod alio nomine marinum appellant - Płia rzezucha.

- 8: Seris - Podroznik. [...] alio nomine Intubum vocamus.
- 9: Serius, Graue et minime iocofum - Zuwazenim, niezzartem.
- 10: Seria, Res graues, feuerae, et minime iocofoe - Rzeczy waznę, ftatecznę.
- 11: Serio, Sine ioco: quod vulgus barbarorum dicit - Bez zartu, ftatecznię.

strona: 972b

- 1: Sermo, Locutio, verba, colloquium, mentio - Mowa.
- 2: Sermunculus - Rzeczka.
- 3: Sermocinor, Sermonem facio, loquor - Rozmawiam, na odmiane mowię.
- 4: Sermocinatio, colloquium - wodmiani mowa.
- 5: Sero, Claudio - Zamikam.
- 6: Sero, Semino - Sieię. ¶ Sero, [...] Planto - Sczepię.
- 7: Satus, Seminatus - Siąni.
- 8: Satus, Ipse ferendi actum siue plantationem denotat - Sianię, fczzepięnię.
- 9: Sator, Qui ferit, aut plantat - Ten ktori fzieie albo fczzepi.
- 10: Satorius, Quod fatorem pertinet - Rozfiewaczow.
- 11: Satio, Satus, feminatio - Sianię.

strona: [973]a

- 1: Satius, Quod feminatur, vel quod idoneum est, vt feminetur - Do fianię dobri.
- 2: Serpo, Repo, ventre ingredior, more serpentis incedo - Liezę, czołgam fie.
- 3: Serpens, Quod longius, ac latius ferpit, et diuagatur - Rozdziagaięci fie.
- 4: Serpens [...] significat anguem, et omne quicquid ferpit - Wąż, gad.
- 5: Serpentiger - weze nofzaci.
- 6: Serpentigena, Ex serpentibus natus - Zwęzow vrodzoni.
- 7: Serpyllum - Maczierzą dułzka.
- 8: Serra, Instrumentum dentatum, quo ligna et lapides secantur - Pieła.
- 9: Serrula, Parua ferra - Piełka.
- 10: Serro, Serra per medium feco - Piełuię.
- 11: Serratus, Quod ferrae in modum est denticulatum - Zębati iako pieła.
- 12: Serratula - Bukwica czyrwona.

strona: [973]b

- 1: Sertula campana - Otylia, nozdrzek zołti: item, konikowy kwiat.
- 2: Sertus, Confertus, vel compofitus - **Zwwiti [!]** .
- 3: Sertum, Serta, corollae ex herbarum frondibus, floribusque confertae: hoc est, connexae - wieniecz.
- 4: Seruia, Sertum quod ex floribus fiebat - wieniecz zkwiecią.
- 5: Seruo, Libero, incolumen [*lege: incolumem*] praefo, cuftodio, tueor - Chowam.
- 6: Seruans - Zachowiwatel.
- 7: Seruatus - Zachowani.
- 8: Seruator, Qui feruat et liberat, conferuator, liberator - Zbawiciel, zachowatel.

strona: 974a

- 1: Seruatrix - Zachowatelka.
- 2: Seruabilis, Quod feruari potest - łatwi do zachowania.
- 3: Seruus, [...] is [...], qui fui iuris non est, sed alieni dominio subiicitur - Sługa, niewolnik.
- 4: Seruulus - Służka.
- 5: Seruus, Seruitute obstrictus, mancipatus, deditus - Służbie podlegli.
- 6: Serua, Ancilla, quae feruitutem feruit - Służebnicza.
- 7: Seruula, Ancillula - Służebniczka.
- 8: Seruilis, Quod feruorum est, vel quod ad feruos pertinet, despectus, contemptus, abiectus - Służebniczi.
- 9: Seruiliter, Seruorum more - Służebniczo.
- 10: Seruitus, Ipsa feruendi necessitas, aut feruorum conditio - Służba, podległosc inżemu.
- 11: Seruitium, Seruitus - Służba.
- 12: Seruio, In feruitute sum, in alicuius manu et dominio sum, domino, ministerium exhibeo - Służę.

strona: 974b

- 1: Serum, Pars lactis aquea a caeosa parte separata - Serwatka.
- 2: Serus, Tardus - Pozni, nierichli.
- 3: Sero, Tarde - Pozno.
- 4: Serotinus, Vespertinus - wieczorni.
- 5: Serum, significat externam partem diei - Czas wieczorni.

- 6: Sefcunx, et Sefcuncia, Vnciam fignificat, et vnciae dimidium - Połtora łota.
- 7: Sefcuncialis, Quod pondus aut menfuram habet fefcunciae - wazni na połtora łota.
- 8: Seselis, fiue Sefeli - Smłod czarny.
- 9: Sefqui, Tantundem, et eius dimidium - Poł drugiego, połtora.

strona: 975a

- 1: Sefqualtera, Quae quantitatem aliquam in fe continet, et eius dimidium - Pultrzecięgo.
- 2: Sefquihora, Vna hora cum dimidia - Połtorei godzini.
- 3: Sefquiiugerum - Połtora zagonu.
- 4: Sefquilibra, Vna libra cum dimidia alterius - Połtora funta.
- 5: Sefquimensis, Vnus menfis cum dimidia parte alterius - Połtora miefięca.
- 6: Sefquimodius, Qui continet vnum modium cum dimidia parte alterius - Połtora korcza.
- 7: Sefquiobolus, Obolus cum dimidio - Połtora **piemądza** [!].
- 8: Sefquiopera, Opera diei vnus et dimidiati - Praca połdrugie **godmiaci** [!].
- 9: Sefquipes, Menfura vnus pedis et femiffis - Połtorei ftopi.
- 10: Sefquipedalis - Szeroki na połtorei ftopi.
- 11: Seltans, fiue Sextans, fexta pars affis, hoc eft, vnciae duae - Dwie vncie, fzołta częfcz łotu.

strona: 975b

- 1: Setae, [...] pili craffiores, rigidique atque erecti - Szczecziny.
- 2: Setiger, Quod fetas gerit - Szczeczifti.
- 3: Setosus, Quod eft fetis plenum - Pełen fzczeczzi.
- 4: Seu - Albo.
- 5: Seuerus, Grauis, tetricus, triftis, afper - Srogi, oftri, ftrafzni.
- 6: Seuere, Grauter, afpere - Oftrze, frodze.
- 7: Seueritas, Grauitas et confiantia in iudicando, et imperando - zrogofcz, oftrofcz.
- 8: Seuoco, Seorfum, feui in alteram partem voco, feduco, feiungo - Na ftrone odwołiwam, **odw odzę** [!].
- 9: Seuum, [...] et febum, et fepum -

strona: 976a

łoy.

- 1: Seusus, Quod inftar feui vnctuofofum eft - łoiowati.

- 2: Seuo, Sepo, [...] candelas ex seuo facio - łoiowę świecze czynię.
- 3: Sex - Szełcz.
- 4: Sexagenus - Szełcz dziefiati.
- 5: Sexagies - Szełcz dziefiat razow.
- 6: Sexaginta, Decies fex - **zzefczdziefiat [!]** .
- 7: Sexangulus, Quod habet fex angulos - Szełczorozni.
- 8: Sexcenus, Sexcentenus - Szełczfetni.
- 9: Sexcenti - Szełcz feth.
- 10: Sexcentesimus, Vltimus, siue vnus ex fexcentis - Szełcz feth maiaci.
- 11: Sexcenties, Sexcentis vicibus - Szełcz feth razow.
- 12: Sexdecies, Sedecim vicibus - Szełnałcziekroc.
- 13: Sexies, Sex vicibus - Szełcz kroc.
- 14: Sextus, Vltimus, siue vnus ex sex - Szofci.
- 15: Sextilis, Mensis [...] Augustus - Sierpien.
- 16: Seni - Szełcz.
- 17: Senarius, Quod constat sex rebus - Szełczioraki, połzołni.

strona: 976b

- 1: Sexus, Maris et foeminae discrimen - Rodzai rozni miedzifam czema famiczą.
- 2: Si - Iefli.
- 3: Sialochi - wipluwaczą vftawni. [...] qui inter loquendum vna cum verbis saliuam expuunt
- 4: Sibilus, Sonus exilis qui fit ore, compressis dentibus et parum diductis labris - Kfzikanie.
- 5: Sibilus - Kfzikanie, gwizdanie.
- 6: Sibilo, Sibilum edo - Gwizdam kfzikam.
- 7: Sibylla - Sibylla prorokini. Virgo fatidica
- 8: Sibyllinus, Quod est Sibyllae, vel quod a Sibylla factum est - Sibyllinin prorokini.
- 9: Sic, Ita, hoc, vel eo modo -

strona: 977a

Tak.

- 1: Siccine, [...] an fic - Atakze.
- 2: Sica, Genus gladij breuioris, quali feca - Pumał, tulich, tefak.

- 3: Sicula - Pumalik.
- 4: Sicarius, Qui fica, id est gladio hominem interfecit: vel ficam maleficij alicuius gratia gerit
- Morderz, zabyak.
- 5: Siccus, Aridus, sine humore - Succhi. wifchli.
- 6: Sicce - **Sacho** [!], wifchlię.
- 7: Siccificus - Wifzufzaiaci.
- 8: Siccitas, et Siccitudo, Ariditas - Zachofcz, wyfufzenie.
- 9: Sicco, Quod humidum erat ficcum reddo - Wyfufzam.
- 10: Siccefcio, Siccus fio - Wyficham.

strona: 977b

- 1: Siccanus, Quod est naturaliter ficcum, vel quod nullo humore irriguum, vel asperum est
- Suchi, wifchli fprzirodzenia.
- 2: Sicera - Wfzeliaki napoi wczinioni, iakim fie upic moze. Omnis potio [...], quae inebriare potest
- 3: Sicileo, vel Sicilio - Znowu po kofnikach fieke czo pozoftało.
- 4: Sicilimentum - Potraw.
- 5: Siciliffo, Loquor lingua Siculorum - Mowie iako Sicileiczik.

strona: 978a

- 1: Sicubi, Si alicubi - Ieftli gdzie.
- 2: Sicunde, Si ex aliquo loco, fi alicunde - Ieftli skąd.
- 3: Sicut, et Sicuti - Rownie, iako.
- 4: Sido, Deorfum feror, fufido, ad fedendum me demitto, confido, refido - Vfiadam.
- 5: Sedimentum, Quod in re aliqua fubdidit - Vfadzenie, wftanie.

strona: 978b

- 1: Sidus - Gwiazdy. [...] plurium ftellarum conuentus
- 2: Sideralis, Quod ad fidus pertinet - Gwiazdzifti.
- 3: Sidereus, Stellatus - Gwiazdowi.
- 4: Siderari, [...] fidere peftifero afflari - Schnac dla nieiakiego złęgo powietrzę obwianię.
- 5: Sideratio, [...] plantarum morbus [...], quum nimio aestu humore absumpto, vel totae, vel aliqua fui parte inarescunt - Vrodzaiow zarazenie.

6: Signum, [...] parua quaedam nota, indicans totius rei qualitatem, [...] indicium, nota -
Znach [!] .

strona: 979a

- 1: Sigillum, Paruum signum, parua statura - Pieczęc, pznaczenie [!] .
- 2: Sigillatus, Obfignatus - Zapieczętowani.
- 3: Sigillo, Signum imprimo, sigillum alicui rei appono - Pieczętuie.
- 4: Signaculum, Signum impressum - Znak, cecha.
- 5: Sigillaris - Pieczętowi.
- 6: Signifer, Qui signa fert, hoc est vexillifer - Fenrich, chorązi.
- 7: Signifex, Qui facit signa, hoc est staturas - Szniczarz.
- 8: Signo, Signo imprimo - Znacze. ¶ Signo [...] ostendere, indicare signo - Pokazuię.
- 9: Signatus, [...] insignitus, hoc est quod signum habet impressum - Naznaczeni.
- 10: Signatores, [...] qui aut testamentis aut causis sese subfignabant - Pieczętarze.

strona: 979b

- 1: Signatorius, Quod signat seu quo ad signandum utimur - Pieczęc.
- 2: Significo, Indico, notum facio, demonstro, ostendo - Oznamiam.
- 3: Significans, Apertus et euidens - Znaczeni.
- 4: Significanter - Znaczenie.
- 5: Significatio, Indicatio, indicium - Znaczenie.
- 6: Significantia, Significatio - Znaczenie.
- 7: Significus - Ten ktori czyniznaki.
- 8: Sile, [...] alio nomine sefelim [...] vocant - Smłod czarny.
- 9: Sileo, Taceo, conticeo - Milcze.
- 10: Silens - Milczaci.

strona: 980a

- 1: Silentium, Taciturnitas - Milczenie czichołcz.
- 2: Silentarii - Secretarz.
- 3: Sileco, Tacitus, siue quietus fio - Zamilczam.
- 4: Siler - Smłod.
- 5: Silex, Lapis durus, ex quo ignis excuti solet - Krzemieⁿ.

- 6: Siliceus, Quod est ex filice - **Krzenieniſti** [!].
- 7: Silicia, ſiue Silicula - Boza trawka.
- 8: Siligo, Frumenti ſpecies - Zbożę, zyto.
- 9: Siligineus, Quod ex filigine - Rzani.
- 10: Siliginarius, Siliginis venditor vel diſtributor - Przekupien zyta.
- 11: Siliqua, Folliculus, ſeu integumentum, cui grana leguminum includuntur -

strona: 980b

Ottrebi, łuska zzyta.

- 1: Siliquor, Siliquas facio, hoc est, ſiliquis tegor - łuskami obraſtam.
- 2: Silo, Qui prominentia habet ſupercilia - ten ktori kołmate brwią, albo nos ku gorze nakrziwioni.
- 3: Silus - Krziwonos. Naſum habens ſurfum verſus aduncum.
- 4: Simiae, et Simij, Hominum figuris proxima animalia, quae cauda carent - **Koczkodam** [!]
, małpa.
- 5: Simiolus, Qui vtcunque alterum imitatur - Koczkodanik.
- 6: Simila, Medulla farinae triticeae, hoc est, ea pars, quae media est inter pollinem, et ſecundarium potiſſimam nutriendi vim habens -

strona: 981a

Swiatła mąká.

- 1: Similago, Simila - Zemła **tararczuch** [!].
- 2: Similagineus - Zſwiatłei maki vczinioni.
- 3: Similis, AEqualis, par - Podobni.
- 4: Similiter, AEqualiter, pariter - Podobnie, rownię.
- 5: Similitudo, AEqualitas - Podobienſtwo.
- 6: Similo, Refero, repraeſento - Podobni ieſtem.
- 7: Simitu, [...] ſimul - Społem.
- 8: Simones - Płaskonoſi. [...] ſimi, hoc est, qui nares habent preſſas.

strona: 981b

- 1: Simplex, [...] quod nullo modo compoſitum est - Nie podſziti, niezłozoni. ¶ Simplex [...] pro vero, et ſincero - Szczeri, nie obłudni.

- 2: Simplicifsimus - Szczeri, proftak.
- 3: Simplicitas - Szczerofcz.
- 4: Simpliciter, Pure, aperte - Po proftu, oth worzifczię [!] .
- 5: Simpliciflime - Sczerze.
- 6: Simplus, Vnicum, et minime multiplex - Iednaki.
- 7: Simpulum, Calix fictilis, quo vinum in facrificiis libabatur - Dzbanek gliniani.

strona: 982a

- 1: Simul, Vna, pariter - welfpoł.
- 2: Simulac, et Simulatque, Quamprimum vel ftatim, quum fiue poftquam - wneskoro, zaraz iako.
- 3: Simulacrum, Imago ad fimilitudinem rei alicuius efficta - wiobrazenie.
- 4: Simulo, Prae me fero quod non eft, et fictam rei alicuius fimilitudinem refero et pro vero falum oftendo - Zmiſliam, poftawiam fie, pokriwam.
- 5: Simulatio, Flectio et fimulata fictaque alicuius rei repraefentatio - Zmiſliona poftawa.
- 6: Simulator, Qui fimulat - Zmiſliacz, pokriwcza.
- 7: Simulate, Ficta - Nie othworzifczię, pokriczię.
- 8: Simulamen, vel Similamen, Repraefentatio, fimulatio - Pokrita poftawa.
- 9: Simultas, Inimicitia - Taiemną nieprzyazn.
- 10: Simus - Płaskonos. Qui preſſis eft naribus
- 11: Sin,

strona: 982b

Si vero - Ieftli.

- 1: Sinapi - Gorczicza. vel Sinapis
- 2: Sinciput, Pars anterior capitis, aures temporaque complectens - Tyłgłowi [!] .
- 3: Sindon - Czięniuskie przeſczieradło. Amictus ex lino
- 4: Sine, [...] abſque - Bez.
- 5: Singuli, [...] Vnuſquiſque per ſe, hoc eft ſeparatim ab aliis - Kazdi zoſobna.
- 6: Singularis, Vnicus, peculiaris - Ofſobliwi, ſamiuftek.
- 7: Singulariter, Vnice, excellenter, magnopere, mirum in modum - Ofſobliwie.
- 8: Singulatim, Minutatim, feorfim, ſeparatim, per fingulos - Ofſobno.

9: Singultus - Szckanię [!] .

strona: 983a

- 1: Singultio, hoc est, fingultus emitto - Szczkam.
- 2: Singulto, Quod est frequenter fingultio - Vftawnie łzczkam.
- 3: Singultim - Przeririwczą łzczkaiącz. [...] verbis interruptis.
- 4: Siniftra, Manus laeva - Liewaręka.
- 5: Sinifter, Quod ad siniftram est - Poluwei [!] łtronię.
- 6: Siniftre, Male - Nie dobrze, nie zwdziekiem.
- 7: Siniftrorfum, Ad, siue versus siniftram partem - Naliewą łtronę.
- 8: Sinifteritas, Peruerfitas, improbitas - Złółcz przewrot nołcz [!] .
- 9: Sino, Permitto - Dozwalam.

strona: 983b

- 1: Sinus, Curuitas illa quae est intra pectoris, brachiorumque complexum - Zantadua [!] , łono. ¶ Sinus [...] littora curua, duobus quasi brachiis longius in mare procurrentibus incluŃa - Wyrwa wbrzegu morskim, buchta.
- 2: Sinuo, Curuo, in finus flecto - Kręcze y tamyłam, łłduię.
- 3: Sinuofus, Quod habet multos finus, flexuofus - łłdziłti, pokreczoni.
- 4: Sinuose - Kreczilto, wężikowato.
- 5: Siparium, Veli genus, quo utebantur mimi, scenicique artifices ad scenam velandam - Zasłona, kołtrina.

strona: 984a

- 1: Siphones - Ruri wodnę. Canales, tubi, siue fistulae in fontibus, quibus aqua vel alius liquor emittitur
- 2: Siphunculus, Exigua fistula ex aere, vel marmore, aliave materia, ex qua aqua exilit e fonte - Rurka, kurek.
- 3: Sipo, [...] łpargere - Sypam.
- 4: Siquando, Si aliquando, vel si aliquo tempore - łestlikiedi.
- 5: Siquidem, [...] nam, seu quoniam - Poniewaz, łdziz.
- 6: Siquis, Quod si aliquis - łestlikto.

strona: 984b

- 1: SIRIVS, Stella [...] in ore Canis, [...] Canicula - Pfi gwiazda.
- 2: Sirpea vehes, quae virgis [...] colligando implicatur, in qua sterfus aliudve quid vehitur - Woz *zkofzw* [!] do wiwozenia gnoiu narzadzoni.
- 3: Sirpo, [...] colligando implicare - Oppliatuę.
- 4: Sirrhus, Cuniculus fiue fossa subterranea - Loch.
- 5: Sirius, Sirrhus, Spelunca subterranea, condendo feruandoque frumento accommodata - Podziemne wdolich zyta chowanie.
- 6: Sifer - Kucmorka.
- 7: Sifto, Stare facio, coërceo, reprimo, seu retineo - Zaftanowiam.

strona: 985a

- 1: Stator, Apparitor, viator, qui magiftratui praefto eft - Mieiski sługa, item, woźni.
- 2: Siftrum, Crepitaculum aeneum - Rżegotki, klekotki vnas.
- 3: Sifymbrium - Lebiotka.
- 4: Sitanion, Frumenti genus - Iąre zyto.
- 5: Sitarchia, Annonae vel commeatus praefectura - Ten ktori žiwnořcz obmiřlia wpańřwie.

strona: 985b

- 1: Sitis, [...] appetitus bibendi - Pragnienie.
- 2: Sitio, Appeto bibere, fiti laboro - Pragnę.
- 3: Sitiens, [...] pro cupido, auido - Pragnąci.
- 4: Sitienter, Ardenter - Pragnac.
- 5: Siticulosus, Sitim afferens - Pragnienie cziniąci.
- 6: Sitocomia, Dignitas eorum qui frumentum et annonam curabant - Vrząd tego ktori žiwnoř obmiřlią.
- 7: Situla, Vas [...] ad hauriendam aquam accommodum - wiadro, węborek.
- 8: Sitella - węboreczek. [...] řitula fiue vrna
- 9: Situs, Pofitus - Położenie.
- 10: Situs, Lanugo ex humore creata - Pleřn. ¶ Situs [...] qualitas, et pofitio loci - Położenie.
- 11: Siue -

strona: 986a

Ieřl, albo, bądz, chociařz.

- 1: Smaragdus - Szmaragd. Gemma viridis et translucida
- 2: Smegma - Mydło. Sapo, aliudve quid abstergendi habens facultatem
- 3: Smegmaticus - Rzecz wżeliaką dla wchędożenia.
- 4: Smilax - Iedlina. [...] taxum appellant. ¶ Smilax hortensis - **wie logroch [!]** , włoski bob.

strona: 986b

- 1: Smyrnum - Lubśzczek.
- 2: Soboles, Proles - Rozpłodzenie.
- 3: Soboleſco, Subnaſcor, fuccreſco - Rozradzam ſie.
- 4: Sobrini, Duorum pluriumve ſororum filij, quali ſororini - Czioteczni bracia.
- 5: Sobrius, Non ebrius, ſanae mentis - Trzezwi.
- 6: Sobrie, Temperanter - Trzezwie.
- 7: Soccus, Genus calceamenti, humilius cothurno, quod non tantum comoedorum erat [...] ſed etiam mulierum - Szkarpetka, kaptia.
- 8: Soccatus, Socculos gerens - wkapczie obuti.
- 9: Socer, Vxoris meae pater - **Oczieczoni [!]** moiei.
- 10: Socius, Qui pari confilio, ſpe, et periculo rem aliquam cum altero aggreditur - Towarziſz.

strona: 987a

- 1: Socius, Commune, quod eſt ſociorum - Towarziſki.
- 2: Socialis, Quod eſt ſociorum - Towarziſki.
- 3: Socialiter - Towarziſkie.
- 4: Sociabilis, Quod facile coniungitur alteri - Skłonna do towarzifstwa.
- 5: Socialitas, pro ſocietate ſeu ſodalitio - Towarziſtwo.
- 6: Societas, Communitas, communio fortunae, et periculi participatio, quae fit quum ſocium ad aliquod negotium gerendum nobis adiungimus - Towarziſtwo.
- 7: Socio, Iungo: quali ſocium ſocio appono, confocio, coniungo - Stowarziſzam.
- 8: Sociatus - Stowarziſzoni.

strona: 987b

- 1: Socrus, Vxoris mater, aut mariti - Swiekra, moiei zoni **maka [!]** .
- 2: Sodalis, Rerum laetiorum, laeuiorumque cum altero particeps - **Towarziſzwpodłich [!]** , rzeczach.

3: Sodalitas, Collegium, feu familiaritas, et conuictus multorum - Towarzystwo, wierną burśa.

4: Sol, Planetarum omnium medius et temporum dispensator - Słońce.

strona: 988a

1: Solifer - Słońce przynosząci.

2: Soligena - Narodzoni z słońca.

3: Solaris, Quod est Solis - Słoneczni.

4: Solarium, Instrumentum in quo horae ad solem conspiciuntur, veruto vmbram faciente, vel pinnula - Zegar słoneczni.

5: Solati, [...] qui sole correpti sunt - Od słońca zemdlioni.

6: Solstitium, Solis statio, quum sol ultra non progreditur, sed retrocedere incipit - Przejście słońca na **infzykrąg** [!].

7: Solstitialis, ad solstitium pertinens - Przynależaci do obrotu słońca.

strona: 988b

1: Solanum - Płinki, pŕye wisnie. Solanum [...] halicacabon cognominant - Mofzenki, Simon de Louicz vocat herbario, michonki.

2: Solea, Calceamenti genus, quo solae obteguntur plantae, caeteris pedis partibus nudis relictis - Flanderki, łotuliari. ¶ Solea In equis quoque et mulis [...] ferramenta illa quae pedibus illorum subiiciuntur - Podkowa.

3: Solearii, Solearum futores - Ten ktori pantoflie robi.

4: Soleatus, Qui soleis indutus est - Ten ktori wtrzewikach wirzezanich chodzi.

5: Solennis, Quod quotannis fieri solet - Vroczny.

6: Solenne, et solennia, Festa quae singulis annis certo tempore fiunt - Vroczne święta.

7: Solennitas, Caeremonia cum quadam maiestate - Dzen zwielkimi obchodi.

8: Solenniter - Zwielkim obrzedem przigotowanim.

9: Soleo, Confueui, pro more habeo - Zwikłem.

strona: 989a

1: Solens, Alfuetus - Zwikłi.

2: Solitus, Confuetus - Zwikłi.

3: Solito - Nadzwiczai.

4: Solito, Frequenter soleo - Wftawniem zwikł,

- 5: Solers, Industrius, ingeniosus, acutus, dexter - Dowcipni, łprawni, mądri, bieglı.
6: Solertia, Ingenij acumen, et dexteritas ad rem aliquam agendam, industria, malicia -
Błtrofcz rozumu, dowcip.
7: Solerter, Ingeniose, perspicaciter, subtiliter - Dowcipnie, rozumnie.
8: Sollicitudo, Cura, anxietas, et mentis inquietudo - Staranię, frałzunek.
9: Sollicitus, Inquietus, anxius, et curis affectus - Frałzowliwi.
10: Sollicite, Anxie, cum cura et sollicitudine - Frałzowliwie.
11: Sollicitior, Magis sollicitus - Frałzowliwzi.
12: Sollicito, Inquieto, curam iniicio, seu contrıto - Frałzunek zadaie, załmęczam.

strona: 989b

- 1: Sollicitatio, Contrıtatio - Staranie, frałfunek.
2: Sollicitator, Tentator, incitator, impulsor - Ten ktori poruřa, pobiedza, przemawia.
3: Solidus, [...] quod habet tres dimensiones, longitudinis, latitudinis, et profunditatis - Rzecz
kazda włobie maiaca, dłuz, łzerza y mialzofcz, zupełni, doskonali czalı.
4: Solide, Integre, omnibus modis - Zupełnie, doskonalie.
5: Soliditas, Firmitas, łtabilitas - Czałofcz, mocz, vgruntowanie.
6: Solidipes, Quod solidos habet pedes, non bifurcatos - wnogi tęgi.
7: Solido, Solidum et firmum reddo, łtabilio, fulcio - Vtwierdzam, **vinaczniam [!]** .
8: Solidesco, Confolidor, conglutinator, coęo, solidus fio - Mocznim łie łtaię, vtwierdzam łie.
9: Soliferreum, Genus teli [...] quali totum ferreum - Bron złzczerego zelaza.

strona: 990a

- 1: Solium, Sellia regia, in qua Reges ius dicentes fedebant - Stolicz kroliewski.
2: Solor, Confolationem do, vel confolationem accipio, confolor - Cziefę.
3: Solatium, Confolatio, miseriae mitigatio - Pocziecha.

strona: 990b

- 1: Solatiolum - Mała pocziecha.
2: Solamen, Solatium - Pocziecha.
3: Solum, [...] omne quod quid łuftinet, et rei cuiusiam velut fundamentum łubiicitur - Grunt,
dno.
4: Solarium, Vectigal quod pro łolo penditur - Czło.

5: Soluo, Diffoluo quod erat ligatum - Rozwiązuję. ¶ Soluo [...] debitum reddere - Płacić.

strona: [991]a

1: Solutus, Securus, liber, cura et sollicitudine vacuus - Rozwiązani, wolni.

2: Solute, Sine cura aut sollicitudine - Swobodnie.

3: Solutio, Diffolutio eius quod compactum fuit - Rozwiązanie [!].

4: Solutilis, Quod ita compactum est, ut quoties opus sit, solui possit - łatwi do rozwiązania.

5: Solus, Incomitatus, vnicus - Sám.

6: Solum, Tantum, tantummodo - Tilko, iedno.

7: Solitarius, solus agens, soliuagus, frequentiam vitans - Pułelnik, samiełzkaięci [!].

8: Solitudo, Plaga inhabitata, locus defertus - Pułinię.

9: Soliuagus, Qui solus vagatur - Sam iedini łie pżechodzięci.

10: Solo, Locum aliquem defertum et solum reddo, depopulo, vasto, defolo - Pułtołzę.

11: Somatophylaces - Gwarda. Custodes corporis, [...] Latrones

12: Somnus, Sopor, quies - Sen.

strona: [991]b

1: Somnium, Infomnium, hoc est, quod videre nobis videmur dormientes - Sen ktori łie wnoci łni.

2: Somnio, Per quietem aliquid quasi vigilans video - Snimłie [!].

3: Somnifusus, Qui crebris somniis vexatur - Vltawne łne maięcy.

4: Somnifer, Qui affert somnum - Sen pżinofzęci.

5: Somnificus, Qui somnum inducit - Senczinięci [!].

6: Somniculosus, [...] qui somno plenus est, et ignaviae - Ołpałi, gnułni.

7: Somniculose, Negligenter - Gnułnie, ołpalie.

8: Somnolentus, Somniculosus, [...] tardus, ignavus - Spania zadofcziwi, lien.

9: Sonchos - Młiecz.

10: Sons, Nocens, noxius, criminis alicuius conuictus - winni.

11: Sonticus, Grauis, noxius, vehemens - Barzo łzkodliwi.

strona: [992]a

1: Sonus, Quicquid auribus percipitur - Dźwięk.

2: Sonor, Vehementior sonus - Głofni dźwięk.

- 3: Sonorus, Clarus, valde fonans - Głośno brzęmiący.
- 4: Sonore - Głośnie.
- 5: Sono - Brzęmię. [...], fonum edo.
- 6: Sonans - Brzęmiący.
- 7: Sonantior - Głośnieifzi.
- 8: Sonabilis, Sonorum - Głośni.
- 9: Sonitus, Crepitus vel fonus - Dźwięk.
- 10: Sonipes, Significat celerem equum - Kon wartki.
- 11: Sophia - Mądrość. [...] sapiencia
- 12: Sophus - Mędrzec. [...] sapiens.
- 13: Sophista, siue sophistes - wikretacz, sophera.

strona: [992]b

- 1: Sophisma, Graecis fraudem significat, deceptionem, siue cautelam, unde pro fallaci argumenti genere accipitur, ita ingeniose excogitato, ut quum mendosissimum sit - wikret.
- 2: Sophrosyne - Czystość, wstrzemięzliwość. Temperantia, modestia, castitas.
- 3: Sopor, Somnus - Zaśnienie.
- 4: Soporifer, Quod soporem inducit, somnifer - **Wspiyacąci [!]** .
- 5: Soporos, Soporem induco, stupefacio - Wspiewam.
- 6: Soporatus, Sopore obrutus - Wspioni.
- 7: Soporos, Somnum inducens - Sen cziniący.
- 8: Soporos, Soporos, soporem induco - Wspiewam.

strona: 993a

- 1: Sorbeo, Liquidum aliquid deglutio - Chłistam, sarkam.
- 2: Sorbitio, [...] potio ad sorbendum apta - Poliewka.
- 3: Sorbitiuncula, [...] pro potiuncula, vel cibo liquido, qui facile sorbetur - Polieweczka.
- 4: Sorbillo, Minutim et paulatim sorbeo - Po mału chłistam, sarkam.
- 5: Sorbillum, Potiuncula sorbitioni apta - Polieweczka.
- 6: Sorbilis, Quod facile sorbetur - łatwi **dochłistam [!]** .
- 7: Sordes, immunditia - Nieczystość, plugaństwo, smród.
- 8: Sordidus, Quo est fordibus infectum -

strona: 993b

Plugawi, nieczifti.

- 1: Sordide, Auare, tenaciter, nimis parce - Plugawie, lakomu.
- 2: Sordidulus - Prziplugawfzim.
- 3: Sordeo - Smierdę.
- 4: Sordefco, Sordidus fio - Poczinam fmierdziecz, czuchnieię.
- 5: Sordidatus, Pannofus, fordidus veftibus indutus - Plugawie obliczoni.
- 6: Sorex - wodną myfz.
- 7: Soriculata, veftis, Quae variis conferta coloribus erat - Pftrą fuknia.
- 8: Soror - Sioftra.
- 9: Sororicida, Qui fororem occidit - **Głownikfwei [!]** fioftri.
- 10: Sororius - Sieftrzani.

strona: [994]a

- 1: Sors, [...] pro fortuito alicuius rei euentu, fortuna, cafus - Szczefczie, przypadek, los. ¶ [...] fors, fumma, fiue caput, prima pecunia, quae confertur in focietatem, vt inde lucrum fiat - **Piemadze [!]** nazisk dane.
- 2: Sorticula - **Małefzczefczie [!]** .
- 3: Sortior, Sortes duco - Pułzczam, mieczie fiofzi.
- 4: Sortitio, Ipfe fortiendi actus - Liofzowanie.
- 5: Sortilegus, Qui per fortes futura praenuntiat, et qui per fortem aliquid eligit - wiefzczek zliofzowanie,
- 6: Sortilegium, Sortitio - Prziślizh rzeczi prorokowanie zliofzowanie.
- 7: Sorti - Przez pułczenie liofzu. [...] id eft, ex forte, vel in fortem.
- 8: Sortito, Ex forte vel per fortem - Przezlios, lofem.

strona: [994]b

- 1: Sołpes, Saluus, incolumis - Zdrowi, nie obrazoni, czerftwi.
- 2: Sołpita, Seruatrix - Zdrowie przinożzaca wpotrzebie.
- 3: Sołpitalis, Salutifer, falutaris - Zdrowię daięci.
- 4: Sołpito, Incolumem feruo, fołpitem facio - Vzdrawiam.
- 5: Soter, [...] Seruator, qui falutem dat - Zbawiciel,

6: Soteria, [...] munera, quae pro conualescentia diis vouentur - Offiara zazdrowię.

strona: 995a

1: Spadix - Cifawy.

2: Spado - wirżezani, wałach. [...] is [...] cui testes euulfi sunt

3: Sparganion - wilcze bobki.

4: Spargo, Huc illuc proiicio, diffemino, late diffundo - Rozfiewam, rozrzuczam.

5: Sparsus, Longe lateque diffufus - Rozrżuczoni.

6: Sparfim, Multis, variifque in locis, hic et illic - Itu y owdzie.

7: Spartum, fiue Spartium - Zarnowiec, aliis ptáfza ruta.

8: Spartarium, Locus fparto abundans - Miecze **piełne** [!] zarnowcza.

9: Sparteus, E fparto compactum et compositum - Zarnowczowi.

strona: 995b

1: Sparus, Telum rufticum, in modum pedis recuruum - Vczinek zacziófłani alys Skał.

2: Spafmus, fiue fpałma - Kurcz.

3: Spafticus - Kurczem połamani. [...] cui in aliquid intus conuulfum est.

4: Spatha - Miecz, fzeroki. Gladij genus

5: Spathalion - Gałaska na ktorei owocze wifzq. [...] fignificans ramulum palmae cum dactylis inde pendentibus.

6: Spathula - Szabelka, item fzpatuła.

7: Spatium, Capedo, interuallum - Miecze prozne, czczę.

8: Spatior, Deambulo - Przechad ząmfie.

9: Spatians - Przechodzajaci fie.

10: Spatiosus, Amplus, capax, valtus, magni fpatij - Barzo fzeroki.

11: Spatiose, Late, diffuse - Szeroczę.

12: Species, Forma, effigies, facies, vel imago - Kfztałt, fpořob, wyobrazenie.

strona: 996a

1: Specialis, Particulare, proprium, et veluti peculiare - Ofsobliwi włafłni.

2: Speciatim, Particulariter - Ofřobliwię, zofřobna.

3: Speciosus, Pulcher, formofus, elegans - Piękni, ozdobny.

4: Speciose, Pulchre, ornate - Pięknie.

5: Specimen, [...] in quavis merce [...] exiguum quiddam, quod a venditore spectandum profertur, vt ex eo emptor rem totam aestimet - Pokazanie probi.

6: Specio, [...] video - widzę.

7: Specito - Pilno patrzę.

8: Specto, Multum et fixe intueor - Vftawnie sie przypatruję.

strona: 996b

1: Spectatus, Probatas, cognitus, cuius scilicet perspecta iam virtus est - Doznani.

2: Spectate, Feliciter egregie - Ozdobnie.

3: Spectatio, Ipse spectandi actus - Przypatrowanie.

4: Spectatores, Qui ad ludos spectandi causa conueniunt - Dozorci, przigledacze.

5: Spectatrix - Dogliędaczka.

6: Spectatiuus, Speculatiuus siue contemplatiuus - Rozwazięci.

7: Spectabilis, Spectatu dignus, clarus, illustis - Zaczni, sławni.

8: Spectaculum, Ludi gladiatorij, id quod spectandum exhibetur - Comedię, gra.

9: Spectamen, Specimen - Pokazanie.

10: Specium, Instrumentum teres et paruus, quo medici ad tentandum vulnere ac fistularum viam et profunditatem vtuntur - Instrument balwierfliy [!] ktorim głębokosci rani dofwiatczaię.

11: Spectrum, Simulacrum, seu imago oculis sese offerens, visio, visum- Strach, dziw.

12: Specula, Locus editus, et eminens, vnde aliquid eminus videri et prospici potest - wieza dla strazei.

13: Specular, Exploro, contemlor, quasi a specula prospecto -

strona: 997a

Szpiegię, wipatruję.

1: Speculatores, Exploratores, qui e specula speculantur, vel qui in bello ante exercitum explorandi gratia mitti solent - Spiegierze, straż.

2: Speculatrix - Spiegierka.

3: Speculatorius, Quod speculationi est accommodatum - Szpiegierski.

4: Speculatus, ipse speculandi actus - Szpiegowanie.

- 5: Speculum, instrumentum ex vitro, chalybe, ſtanno argentove intuentium imaginem repraeſentans - **Zwiercziudło** [!] .
- 6: Specillum, Inſtrumentum quo vtuntur chirurgi ad ſcrutationem vulnerum et fiſtularum - Inſtrument do **doſwiat czeniã** [!] **głębo koſcziran** [!] .
- 7: Quidam etiam ſpecilla appellant vitreos illos orbiculos, quos quo clarius cernamus, oculis admouemus, quo facilius ſpectemus aliquid - Brille, oculari.
- 8: Speculare, ſiue ſpecular, ſiue ſpecularium, Feneſtrae genus - Okno.
- 9: Specularius, Specularium artifex - Zwierczielnik.
- 10: Specus, Spelunca, antrum - Iama, iaskiniã.
- 11: Spelaeum - Iaskinia. [...] ſpelunca.
- 12: Spelunca, Antrum, ſpecus ſubterraneus, vel montis cauitas - Iama.

strona: 997b

- 1: Sperno, Faſtidio, deſpicio, contemno, vilipendo - wzgardzam.
- 2: Spernax, Contemptor - wzgardzaiãci.
- 3: Spes, Opinio futuri boni - Nadzieia.
- 4: Specula - Nadzieinka.
- 5: Spero, Spem habeo, expecto - Nadziewam ſie.
- 6: Speratus - Spodziewani.
- 7: Sperabilis, Quod ſperari poteſt - Spodziami.
- 8: Spetile - Poliędwiczka. Pars carnoſa infra vmbilicum ſuis exos.
- 9: Speuftici panes - wichoſien, podpłomik.
- 10: Sphaera, [...] globus - Kulia okragła.
- 11: Sphaeralis - Okragli.

strona: 998a

- 1: Sphaeriferium - Mieſzcze gdzie pieſe graiã. Locus [...] pilae ludo praecipue deſtinatus
- 2: Sphaeromachia - wkulie albo wpiłe granię. Pilae luſoriae certamen
- 3: Sphenida - Pieła wielka.
- 4: Spica, [...] totum illud quo granum continetur - Kłos.
- 5: Spiceus, Quod ex ſpicis eſt - Kłofiani.
- 6: Spicifer, Quod fert ſpicas - Kłofi noſzãci.

strona: 998b

- 1: Spicilegium, Collectio spicarum - Zbieranie kłoflow.
- 2: Spico, Spicas emitto - Kłof pufzczam.
- 3: Spicatus, Quod habet spicas - Kłofifti.
- 4: Spicio, [...] Aspiciere, feu intueri - Patrzę.
- 5: Spiculum, Lancea brevis, feu [...] telum missile, cuius ferrum est triangulum - **Ołzcie [!]**
we trzi granie konczati.
- 6: Spiculo, Cuspudem acuo - Zaołtrzam.
- 7: Spiculatores, [...] fatellites principum - Drabanczi zofzczepami.
- 8: Spina, [...] aculeus sentis, vel rubi, quo pungitur - Czern, ołcz, chrzibiet.
- 9: Spineus, Quod ex spinis factum est - Czernifti.
- 10: Spinus, Spinis abundans - Pełni czerniei.
- 11: Spinetum, Locus spinis abundans - Czernifte mieifcze.
- 12: Spinifer - Czernie nołzaci.
- 13: Spinter, Armillae genus [...], quo mulieres utebantur in fummo brachio finifro - Manelle
na **camiona [!]** wczignionę.

strona: 999a

- 1: Spinus, Agrestium prunorum arbor - Tarnki.
- 2: Spirae - Sznurna czapce, warkocz **kołogłowi [!]** obwiti. [...] in matronarum ornamentis
[...] circuli caput aliquoties ambientes. ¶ In serpentibus quoque spirae dicuntur, quum im
orbem contracti quofdam quasi circulos imitantur - **Zwicziewezowe [!]** .
- 3: Spiro, Spiritum duco, animam emitto et attraho - Tchnę.
- 4: Spiritus, Halitus, et anima - Oddech, duch.
- 5: Spiritualis, et spiritalis, Quod halitum emittit - Oddechowi.
- 6: Spirabilis, Vitalis, quo spiramus et viuimus - Tchnaci.
- 7: Spiramen, Per quod exit spiritus - Oddech.
- 8: Spiramentum, [...] per quod exit spiritus - Odetchnienie.
- 9: Spiraculum, Per quod odor, aerve expiratur, aut exhalat - Oddech.

strona: 999b

- 1: Spifus, Denfus - Miałzy.

- 2: Spifse, Denfe, fiue ad multam spiffitudinem - Miałzo.
- 3: Spiffo, Spiffum facio, denfo, condenfo - Miałzo czinię.
- 4: Spifsefco, Spiffum fieri - Miałzeię.
- 5: Spifstas, Spiffitudo, denstas - Miałzofcz.
- 6: Spifstudo - Miałzofcz.
- 7: Splen - Sliedzona.
- 8: Spleneticus - Naslie dzionę [!] . Id est, lienofus
- 9: Splenium - Plafr. Emplafr genus oblongum
- 10: Spleniatus, Splenio obuolutus - Obwinioni plafr.
- 11: Splendeo, Luceo - łfnę fie.
- 12: Splendefco, Splendidus fio, nitorem acquirō - Poczinam fiełfnacz.
- 13: Splendor, Lux, nitor, claritas - Swiatłofcz, iałnołcz.
- 14: Splendidus, Clarus, lucidus, nitidus, magnificus, lautus -

strona: [1000]a

Iafni, swiatłi.

- 1: Splendide, Laute, magnifice - Swietno, ozdobnie.
- 2: Splendidifsime - Barzo ozdobnie.
- 3: Spolium, Quicquid hostibus detrahitur - łup.
- 4: Spolio, Exuo, nudo, orbo, priuo, spolia detraho - Obieram, obłupiam.
- 5: Spoliatio, Spoliorum detractio, depopulatio - Obłupienię, obranię.
- 6: Spoliator, Qui alterum spoliat - łupieżca.
- 7: Spoliarium, [...] locus ante balneum, in quo loturi sese spoliabant, hoc est, exuebant - Miełcze do zwłoczenię przed łaznią, item, miełcze gdze zbuici obieraię.
- 8: Spoliatrix - łupieżniczka.
- 9: Sponda, Latus lecti - łoznica, lozko.
- 10: Spondeo, Promitto, polliceor - Sliubuię, obiecuię.
- 11: Sponsus, Promissus - Obiecani.
- 12: Sponsus, Cui spondetur puella, vel cui desponsa est - Oblubieniecz zenich.
- 13: Sponsa, Puella quae spondetur - Oblubienica.

strona: [1000]b

- 1: Sponsus, ſponſio - Obieczanie, przirzeczenie.
- 2: Sponfor, Fideiuſſor, qui pro altero ſpondet - Rękoimie.
- 3: Sponſio, Promiſſio - Obietnicą **debrowolną** [!] .
- 4: Sponſalis, Quod ad ſponſionem pertinet - Dzień zrekowania małżenski.
- 5: Sponſalia, Mutua repromiſſio futurarum nuptiarum - Zrękovanie.
- 6: Sponſo, Vxorem ſtipulor et peto, et ſponſalia contraho - Zrękowini czynie do ozenia.
- 7: Spondylus, fiue Sphondylus - Pacierz wchrzypcie. Nodus, feu vertebra ſpinae
- 8: Spongia - Gębka.

strona: 1001a

- 1: Spongioſus, Quod ſimilitudinem ſpongiae habet - **Dziurko watiamięki** [!] iako gębka.
- 2: Sponte, [...] vltro, hoc eſt, propria voluntate - Dobrowolnie.
- 3: Spontalis, Spontaneus, vltroneus - Dobrowolni.
- 4: Sporta, [...] vafis genus ex vimine, iuncis, aut ſparto, aut ſimili leuiori materia - Koſz.
- 5: Sportula - Koſzik.
- 6: Spuma, Rara quaedam faex per ebullitionem aut vehementem agitationem rebus liquidis ſupernatat - Piana.
- 7: Spumeus, Spuma abundans - Pieniſti.
- 8: Spumatus, Spuma aſperſus - Vpienioni.
- 9: Spumifer, Spumofus - Piani pełni.
- 10: Spumo, Spumam emitto - Pienię fie.
- 11: Spumans - Pieniści fie.
- 12: Spumatus -

strona: 1001b

Piana.

- 1: Spumeſco, Spumofus fio - Pienię fie.
- 2: Spuo, Saliuam eiicio - Pluię.
- 3: Sputo - Vſtawnie pluię.
- 4: Sputator, Quo frequenter ſpuit - Vſtawnie pluiści.
- 5: Sputum, Saliua - Slyna.
- 6: Spurcus, Impurus, obſcoenus, lutulentus - Szpętni, plugawi.

- 7: Spurce - Szpetnię, plugawie.
8: Spurcitia, et spurcities, Immunditia - Plugaftwo.
9: Spurco, Foedo, vitio, contamino, maculo - Plugawię, łzpecę.
10: Spurcificus, Quo spurca et foeda facit - Plugawiec.

strona: 457c

- 1: Spurius, incerto patre natus - Bękart.
2: Squaleo - Brzitkim od plugaftwa.

strona: 1002a

- 1: Squalidus, Sordidus, incultus - Pliugawi, smrodlywi.
2: Squalide, Horride, inculte - Plugawie łzpetnie
3: Squalor, Inquinatio, fordes, immunditia - Pliugaftwo, nieczystość.
4: Squamae, Quibus corium piscis aus serpentis tegitur - łuska na rybie albo na węzu.
5: Squameus, Plenum squamis - łusk pełni.
6: Squamiger, Quod habet squamas - łuszczysti.
7: Squamatim, Ad similitudinem squamarum - Tak iako łuski.
8: Squatina - Riba chrapowatei skori.
9: Squilla, [...] scilla - Zámorska cebulia.
10: Stabulum, locus [...] in quem longo itinere fessi succedere solent, [...] diuerforium, et hospitium - Stainię.
11: Stabulo, In stabulum recipio, in stabulo gubernare -

strona: 1002b

Doftainiei ftawia^m.

- 1: Stabulatio, Mansio in stabulo - Stanie wftaini.
2: Stabularius, Caupo viatores pretio recipiens - Gośpodarz. goście przymuiący: item, małztalierz.
3: Stachys - Szałwya lefna.
4: Stadium, Curriculum, locus in quo cursu, et luctatione exercemur - Miejsze do czwiczenia wbieganiu. Item, dłuż na CXXV. łzritow.
5: Stagnum - Iezioro.
6: Stagno, Stagnum facio - Iezioro czynię.

7: Stamen, [...] filum quod e colu ducitur - Nicz wżelyaka vprzedziona.

strona: 1003a

1: Stamineus - Strumieniſti.

2: Stannum - Czyna.

3: Stanneus, Factum ex ſtanno - Cyniani.

4: Statera, Inſtrumentum quo res ſine lancibus ponderantur - Waga ktorą niemą miſſek.

5: Stathmus - Stanowisko, ſtainią. [...] ſtabulum, diuerſorium, vel ſtationem ſignificans.

6: Staticulum, genus vehiculi, ſeu geſtatorij, ſicut eſſedum et petoritum - Lektika koliebkka.

7: Statim, Conſtanter perfeueranter, continue, quaſi inſiſtendo, et vno ſtatu - Hned, zaraz.

strona: 1003b

1: Statuo, Pono, colloco, erigo - Stawiam.

2: Statutus, Conſtitutus - Stanowioni.

3: Statua, Simulacrum ex aere, aliove metallo - Słup: item grob zkamienia albo zdrewna wirzezani.

4: Statuaria, Ars ſtatuas ex aere, aliove metallo conficiendi - Nauka wirzinanią obrazow.

5: Statuarius, [...] qui ex aere aliove metallo fuſoria arte ſigna conficit - Szniczarz obrazow.

6: Statuarius, Quod ad ſtatuarum conficiendarum rationem pertinet - Do rzezanią obrazow przinaleząci.

7: Statura, Corporis magnitudo - Cziała wielkoſcz, ſtanowienie.

8: Statumen, Pedamentum, ridica, vel palus, quo vitis fulcitur - Tyka, podpora.

9: Statumino, Fulcio, firmo, et quaſi ſtatumibus quibuſdam fuſtineo - **Podieram [!]** .

strona: 1004a

1: Stega - Buda albo komora na łodzi. Locus in naui conectus

2: Stella - Gwiazda.

3: Stellatus, Stellis plenus - Gwiazdzifti.

4: Stellifer, Quod ſtellas fert - Gwiazdi rodzaci.

5: Stello, Luceo, et quaſi ſtellas imitor - **Swicę [!]** iako gwiazda.

6: Stemma, [...] corona - wieniecz korona.

strona: 1004b

1: Stephanus - Korona. [...] corona

- 2: Stephanoplocus, Coronarius, coronarum confector - Ten ktori wience czynie.
- 3: Stephanopolis, Corollarum venditrix - Ta ktora wience przedaię.
- 4: Stercus - **Gownognoi** [!] .
- 5: Stercoreus, Ex ftercore factus - Gnoiowati.
- 6: Stercoro, Fimum agris foecunditatis gratia adhibeo - Gnoiem pokładam.
- 7: Stercoratus, Stercore infectum vel foecundatum - Nagnoioni.
- 8: Stercoratio, Ipse ftercorandi actus - Gnoienie.
- 9: Stercorarius, Quod ad ftercora pertinet - Gnoiowi.
- 10: Stercorosus, Plenus ftercore - Pełen gnoiu.
- 11: Sterquilinium, Locus ftercoribus plenus, seu ftercoris receptaculum - Gnoiwnica.
- 12: Sterilis, Infoecundus et fructum non ferens - Niepłodni, iałowi.
- 13: Sterilitas, Infertilitas, infoecunditas - Iałowizna.

strona: 1005a

- 1: Sterilefco, Sterilis fio - Iałowim fie ftaie.
- 2: Sterno, Humi deiicio, et quasi in terram extendo, profterno, affligo - Oziemię vderzam.
- 3: Stratus, Profratus, humi extensus - O ziemię vderzoni.
- 4: Strator, Qui equum domini sella infternit, ipsumque in equum fustollit - Ten ktori konia fiodła, mafztalierz.
- 5: Sternax, [...] qui sefforem excutit, ac in terram deiicit - Kon ktori zrzucą.
- 6: Sternuo, Flatum e pectore exurgentem cum capitis concuffione emitto - Kicham.
- 7: Sternuto - Vftawnie kicham.
- 8: Sternutatio, Ipse fternutandi actus - Kichanię.
- 9: Sterto, Dormio, fiue dormiendo rhonchos emitto - Spiac chrapie.

strona: 1005b

- 1: Stibadium - Siedzenie albo loze zlatorośli rozmaitech vczinione. [...] fedile, fiue lectulus, ex herba fiue frondibus fultus
- 2: Stibium - Alabafter: item, gleita.
- 3: Stigma - Znak wipaloni piątno. Nota fiue fignum quod inuritur
- 4: Stigmatici - **Gychowani** [!] piatna wipalone nofząci. [...] famofi et nocentes, quibus ftigma, hoc eft, nota aliqua ita inufta eft, vt femper appareat.

5: Stilla, [...] gutta -

strona: 1006a

Kropia.

1: Stillicidium, Locus in quem e tecto guttae decidunt: quasi stillarum cadium -
Miełczegdziekapie [!].

2: Stillo, Guttatim fluo, per stillas cado - Kapię.

3: Stillans - Kapiąci.

4: Stillatus - Pokapani.

5: Stimulus, [...] fustis acutae cuspidis, quo rustici boues supungunt - Palczat wkoncu maiąci
ołtre zelazo, ktorim wołow popychaią.

6: Stimulo, Pungo, commoueo, ago, concito, incito, extimulo, incendio, impello - Pobiędzam,
popycham.

7: Stimulatio, Ipse stimulandi actus, concitatio, incitatio - Popychanie.

8: Stimulator, Concitator, excitator - Popichacz.

9: Stimulatrix - Popychaiący.

10: Stimuleus - Rzeczko rą kolenim odprawiami.

11: Stimulatus - Porużoni, przimulżoni.

12: Stingo, siue Stinguo, [...] extinguo, restinguo, deleo - Gażę.

strona: 1006b

1: Stipendium, AEs militare, seu praemium quod militibus datur - Zold.

2: Stipendialis, stipendiarius - Zołdowni.

3: Stipendiarium, Certum vectigal - Czło na zołd.

4: Stipendiarius, Tributarius, qui soluendo stipendio obnoxius est - Zołdownik.

5: Stipendior, Stipendia facio, vel mereo - Za zold służę [!].

6: Stipes, Truncus, aut validus fustis humi defixus - Pien, słup.

7: Stipo, Rimas obturo, condenso, in vnum cogo, claudendo coarcto - Zatikam. ¶ Stipati
item dicuntur principes, qui custodiae causa satellitio cinguntur - Obstępię.

8: Stipatus - Obstapioni.

9: Stipatio, Ipse stipandi actus - Obstapienie.

10: Stipatores, [...] satellites, quos principes corporis custodiae causa sibi adhibent - Drabanczi, łtroze kroliewskiego cziála.

strona: 1007a

1: Stips, et ftipis, Pecuniae genus quod per capita colligi solet - Dan pieniezna, którą od kazdei offobi dauaia.

2: Stipula - Zdzbło. [...] calamus frumenti

3: Stipulor [...] solenni conceptione verborum postulare sibi aliquid promitti solenni formula promittendi - Przez pytanie obietnicze zadam.

4: Stipulatores, [...] qui per interrogationem obligant promissorem- Czi ktorzi przez pytanie obietniczę vpeuniaia.

5: Stipulatio, [...] verborum conceptio, quibus is qui interrogatur daturum facturumve se id quod interrogatus est, respondet - Obietnicza na pewne pytanie.

6: Stipulatiuncula - Mała obietnica.

7: Stiria, [...] aqua frigore concreta pendens, guttatimque stillans - Sopel zmarzli.

8: Stirps, Origo, progenies, loboles - Pokolenie. Stirps [...] significat imam arboris partem, quam et truncum appellamus - Pien kazdego drzewa.

9: Stirpeſco, In ftirpem conuertor -

strona: 1007b

Zaficham.

1: Stirpitus, Funditus, radicitus - Zgruntu, zkorzenia.

2: Stiua, Aratri manica - Rekoieſcz u pługá.

3: Sto, Erectus sum, confitto - Stoie.

4: Status, Firmus, fixus, immobilis, certus - Stali, pewni.

5: Status, Conditio, habitus - Stan.

strona: 1008a

1: Statio, Locus in littore finuofus, in quo naues ad tempus possunt confistere, minus tamen tuto quam in portu - Stanowisko dla łodzi.

2: Stationalis - Do łtrazei **enzinalezaci** [./] .

3: Stationarii milites, [...] quibus custodiae, aut praesidij gratia statio assignata est - Straz na woinie.

- 4: Statua, Castra, siue munitiones militares - Położenie sie żołnierskie, oboz.
- 5: Statuus, Stationalis - Poftawioni **naftazy** [!] .
- 6: Statarius, Fixus firmus, immobilis - Stałi.
- 7: Stabilis, Firmus, et fixus - Stałi.
- 8: Stabilio, Stabilem facio, firmo - Potwierdzam, poftanawiam.
- 9: Stabilimen, et Stabilimentum, Firmamentum, siue corroboratio - Vmocznienie, poftalenie.

strona: 1008b

- 1: Stabilitas, firmitas - Stałofcz.
- 2: Stoechas - Sztachas.
- 3: Stola, [...] quodlibet vestis genus - Wfzelyaka długą à pocziwą fzata.
- 4: Stolatus, Stola ornatus - Wdługą fzatę obliczoni.
- 5: Stolidus, Excors, ftupidus, ftultus - Bałamunt, błazen.
- 6: Stolide, Stulte - Głupie, po błazensku.
- 7: Stolo, Inutilis, et quafi ftolida fruticatio ex arborum radicibus - Nie uziteczna a **fzkodliw** a [!] latorofl, wirolina.
- 8: Stomachus - Zoładek, brzuch.

strona: 1009a

- ¶ Stomachus [...] pro indignatione, siue iracundia - Rozgniewanie.
- 1: Stomachor, Indignari ac turbari - Gniewam sie.
- 2: Stomachans - Gniewaiaci sie.
- 3: Stomachicus - Zoładek zli maiąci.
- 4: Stomachosus, Iracundus, qui facile indignatu, ac cuncta fastidit - Gniewlywi.
- 5: Stomaticus - Vftakroftawe maiąci. Oris vitio laborans, cui os est exulceratum.
- 6: Storea - Mata, rogozą. Teges vilior, ex iuncis, aut ftramentis, quae humi fternitur.
- 7: Strabo - Rozoki. Qui oculos habet diftortos.
- 8: Strages, Clades, occifio - Porązka.
- 9: Stragulum, vel ftragula, Genus vestis - Kołdra.

strona: 1009b

- 1: Stramen, siue ftramentum, Culmi frumentacei - Słoma.
- 2: Stramentitius, Quod ex ftramento fit - Słomiani.

- 3: Stramineus, Quod est ex framine - Słomiani.
- 4: Strangulo, Stringendo gulam neco, suffoco - Dawie, dużę.
- 5: Strangulatus - Vdawioni.
- 6: Strategus, Dux exercitus - Hetman nadwoiskiem.
- 7: Stratagemata - Prętki domiś wbitwie, do zwalczenią nieprzyaczielia. [...] Confilium [...] imperatorium
- 8: Strategia - Hetmanstwo nad woiskiem. Praefectura, militatio, praetura, imperium rei militaris, et gubernatio.
- 9: Stratiotes, Millefolium - Krwawnik.
- 10: Stratioticus - Walieczni. Militaris.

strona: 1010a

- 1: Strena, Munus quod datur die festo, ominis boni gratia - Podarek na nowe lato, kolia.
- 2: Strenuus, Fortis, celer, vigilans, et ad res gerendas promptus - Ochotni, moczni.
- 3: Strenuitas, Fortitudo, alacritas - Ochota, męzski [!] .
- 4: Strenue, Fortiter, diligenter - Ochotnię, męznię.
- 5: Strepo, Pedibus, aut alio quocunque modo strepitum facio, suffurro, murmuro - Trzask kollat czinie.
- 6: Strepito, Frequentem exilemque strepitum edo - Barzo kollace, burzę, chroboczę.
- 7: Strepitus, Lenior fonitus, murmur, suffurrus - Chrobot, markot.
- 8: Striae, et Striaturae, [...] canaliculi, et fulci [...] in columnarum scapis - Kanali na słupach wdłuż wydłubane.
- 9: Striatus - Kazda rzecz maiaca po sobie kanaliki.
- 10: Strio, Strias facere - Kanali wdłuż cziniena słupie.
- 11: Strideo, Stridorem aut strepitum edo - Zgrzitam, skwierczę.
- 12: Stridor, Strepitus, ingratus fonus - Skwierk, skrzyp.

strona: 1010b

- 1: Striga, Ordo rerum inter se continue collocatarum - Rzec kazda wrzedzie wlozona, tak zebi ią y zwięzac mogł.
- 2: Strigilis, Instrumentum [...] e ferro dentatum, quo equos, et id genus iumenta expolire solent equifones - Grzebło, fzropa.

3: Strigilecula, Inftrumētum quo fudores, fordeſque a corpore in balneis abraduntur -
Sczierka, iaką brud włazni zczieraia.

4: Strigillo - Cudzę.

5: Strigmentum, Sordes quae ex corporibus raduntur- Brud zciała.

6: Strigoſus, Quod eſt exhauftum et macilentum - Wyſchłi, wichudłi.

7: Stringo, Arcto, conſtringo - Zcziskam.

strona: 1011a

1: Strictus, [...] euaginatatus - Dobyti, wicziaigni.

2: Stricte, Arcte, conſtricte - Cziafno, fcziłlie.

3: Strictim, Compreſſe, breuiter - Krocczę.

4: Strictius, Quod ſtringitur - **Ołmeknioni [!]** . ręką oberwani.

5: Stricturae, [...] ſcintillae quae de ferro candenti micant - Skri, iakie od kuiaczich skaczą.

6: Strix - Rodzai iakis ſowie **podob ni [!]** .

7: Strobilus - Szifzka.

8: Stroma - Kołdra, dęka, obyczię. [...] quoduis ſtraguli genus

9: Stropha - Sziderſtwo ſuptelne, aprętkie. Subtilitas, impoſtura, ludificatio

strona: 1011b

1: Strophium - Mętlík albo napierſien iaki na pierſiach białe głowe noſzą. Falcia pectoralis

2: Stropharius, Qui ſtrophia facit - Ten ktori **napierſemie [!]** robi.

3: Strophos - Zarczie wbrzuchu. Dolor inteſtinorum, [...] tormen

4: Struma, Tumor, ceruicem praecipue infeſtans - Gardziel, puchlina na garlie, item Sadzel.

5: Strumosus - Gardziel maiąci.

6: Struo, Extruo, aedifico, ordino, ordine colloco, et bene coniungo - Buduię, wiſtawiam.

7: Structor, Architectus, faber qui aliquid ſruit - Budownik. ¶ Structores etiam dicuntur
qui inſtruendae menſae, ciborumque apponendorum curam habent - Nakriwaczę ſtołu. ¶
Structores Item ij qui decoro manuum geſtu cibos diſcerpunt - Kreiczi ſtołowi.

8: Structura, AEdificium, ſiue compoſitio et ordinatio -

strona: 1012a

Bud.

1: Structilis, Quod ſtructurum eſt - Budowanie.

- 2: Strues, [...] lignorum congeries - Stos drew.
- 3: Struthium - Lilia, albo gwoździki polne.
- 4: Struthiocamelus - Strus.
- 5: Struthos - Wrobl. [...] nos passerem vocamus.
- 6: Studium, Diligentia, amor, et alacritas ad aliquam rem - Pilności y miłoścz do vczynienia **meiakiei [.]** rzeczi.
- 7: Studiosus, Diligens, affiduus, perfeuerans - Pilni, dbali.
- 8: Studiose, Diligenter - Pilnie, dbalie.
- 9: Studeo, Studium adhibeo, operam do, laborem impendo -

strona: 1012b

Pilności przidawam, wściełue, vczęfie.

- 1: Stultus, Imprudens, improuidus, incautus, ineptus - Błazen, głupi.
- 2: Stultitia, Imprudentia - Głupstwo, nierozum.
- 3: Stulte, Imprudenter - Głupię.
- 4: Stultiloquium, Imprudens fermo - Głupią mowa.
- 5: Stupa, vel Stypa - Knot, czwałki odkądziele.
- 6: Stupeus, Quod est factum ex stupa - Zmiałzei przędze vczynioni.
- 7: Stuparius - Kyanka którą konopie wibiiaią.
- 8: Stupeo, Stupidus sum, sensu quodammodo careo - Zdumiewam sie.
- 9: Stupefacio, Stupentem reddo - Zdumiałim czinię.
- 10: Stupefio - Zdumiewamfie.
- 11: Stupidus, [...] pro stupefacto, [...] pro stulto -

strona: 1013a

Głupi, tępi, zdumiałi.

- 1: Stupiditas, Stupor - Zdumienie, głupstwo.
- 2: Stupor, Stupiditas - Zdumiałoścz, odstapienie od rozumu.
- 3: Stuprum, Omnis scortatio et illicitus concubitus - wżelyakie kurestwo.
- 4: Stupro, Vitio, stuprum infero - Gwałczę biała głowe.
- 5: Stuprator - Gwałtownik białich głow.
- 6: Stuprosus - Pełni kurewstwa.

7: Sturnus - Drozd.

8: Stylobates - Pien na ktorim **słupstawią [!]** . [...] bafis fupposita columnae

9: Stylus - Słup. [...] columnam fignificans ¶ Stylus [...] pro graphio quo [...] fcribebantur - Grafka do pyśfanią. ¶ Stylus [...] fstructura orationis, ac modus dicendi - **Spofobmowienią [!]** albo pyśfanią.

strona: 1013b

1: Stypticus - Zatykaiąci. Aftringens, hoc est denfandi feu aftringendi vim habens

2: Suadeo, Autor fum, perfuadeo, hortor - Radzę, napominam.

3: Suadela, [...] fuafio - Radzenię.

4: Suasor, Qui fuadet, autor - **Raiaza [!]** .

5: Suasio, Actus ipfe fuadendi, adhortatio - Radzenie.

6: Suasorius, Quod ad fuadendum pertinet - Do radzenią przinależąci.

strona: 1014a

1: Suafus color, Pullus et impluuiatus - Cziemna farba.

2: Suauis, Dulcis, iucundus, guftui fiue odoratui gratus - Słodki, mieli.

3: Suauitas, Dulcedo, iucunditas - Słodkoścz, wdziecznoścz.

4: Suauiter, Iucunde - Słodce, wdziecznie.

5: Suauiloquens, Qui fuauiter loquitur - Wdziecznie mowiaci.

6: Suauiloquentia, Orationis fuauitas - Wdziecznoścz wmowie.

7: Suauium, [...] et fauium [...], Ofculum, fiue bafium voluptatis, vel gaudij caufa datum - **Po czałowanię [!]** .

8: Suauiolum - Małe czałowanie.

9: Suauitatio - Poczalowanie.

10: Suauior, Suauium do, cum voluptate, aut prae gaudio ofculor - Czałuie.

11: Sub, [...] fubter - Pod.

strona: 1014b

¶ Sub dio, id est fub ipfo caelo, et fine tecto - Podniebem. ¶ Sub manu, extempore, fstatim, fine mora - Nie odkładnie.

1: Subabsurdus, Aliquantulum abfurdus - Nie prawie grzeczni.

2: Subabsurde - Nie grzeczi.

- 3: Subacidus, Aliquantulum acidus - Przikwaskowi.
- 4: Subacidulus - Kwafniufienki.
- 5: Subaccufo, Pro nonnihil et leuiter accufo - Oskarzam.
- 6: Subaeratum aurum, Quod foris quidem aurum oftendit, intus autem aes occultat -
Pozłoczoni na mofiądzu.
- 7: Subagito, Subtus fodiendo aro - Odespodz orzę.
- 8: Subagrestis, Aliquantulum agrestis - Kęs grubi, nie obiczaini, bardas.
- 9: Subalbico, Subalbidus fum - Bieleię fie.
- 10: Subalbidus, Aliquantulum albidus - Białawi.
- 11: Subalaris Quod sub alis est - Podskrzidliani.
- 12: Subamarus, In amaritudinem nonnihil declinans, paulum amarus - Przigorfzcieifzim.
- 13: Subaqueus, Quod sub aqua latet - Podwodni.
- 14: Subaquilus, Subfufus -

strona: [1015]a

Czarnawi.

- 1: Subargutus, Aliquantulum argutus - Subtilni.
- 2: Subaro, Subtus arando terram moueo - Odespodz orzę.
- 3: Subaratio - Odspodnie oranię.
- 4: Subarroganter - Kęs hardzię, nadęczenie.
- 5: Subaufculto, Leuiter et quafi praetereundo aufculto - Zasłichiwam.
- 6: Subbibo, Aliquanto liberalius bibo, et subinebrior - Podpyam łobie.
- 7: Subblandior, Paululum et leuiter blandior - Przipochlebiam.
- 8: Subcaerulus, In caeruleum colorem declinans - Modrawi.
- 9: Subcandidus, Ad colorem candidum nonnihil accedens - Białawi.
- 10: Subcenturio, Qui Centurionis vices gerit - Porucznik nadłtem **zolmierzow** [!] .
- 11: Subcerniculum, Farinarium cribrum - Syto, rzelzow.
- 12: Subcineritius panis, qui sub cinere coquitur - Chlieb w popielie pieczoni.
- 13: Subcingulum, Baltheus - Pas łzeroki do pod paffowanią.
- 14: Subcontumeliosus, Aliquantulum contumeliosus - Rad łromoczaci.
- 15: Subcripus, Qui crines habet aliquantulum cripos - **Przikędziezawłzim** [!] .

- 16: Subcrudus, Quod non omnino coctum est - PrziserowŹim.
- 17: Subcruentus, Aliquantulum cruentus - Kęs skrwawioni.
- 18: Subcurator, Qui curatoris locum tenet, adiutor curatori, minori tamen potestate datus - PodŹafarzy.

strona: [1015]b

- 1: Subcustos, Qui pro alio custode substitutus est - PodŹtrazy.
- 2: Subdebilitatus, Aliquantulum debilitatus - Kęs przisląbŹim.
- 3: Subdialis, Quod sub dio est, hoc est sub ipŹo aëre, et sine tecto - Pod gołim niebemkędoci [.] .
- 4: Subdifficilis, Aliquantulum difficilis - PrzitrudnieiŹim.
- 5: Subditivus, Suppositivus - Podemknioni, podłozoni.
- 6: Subditivus, Qui subditus est, et in alterius locum positus - Nawieifcze [.] inŹzego dani.
- 7: Subdiu, Die, siue interdiu - Zadnia.
- 8: Subdo, Suppono, subiicio - Podkładam.
- 9: Subditus, Suppositus, subiectus - Pod łozoni.
- 10: Subdoceo, Vicem praeceptoris occupo, vel horis successivis doceo - Nanifzego [.] miefczu vczę.
- 11: Subdolosus, Fraudeulentus, astutus, dolosus - Zdradliwi, chytri.
- 12: Subdole, Cautus, et fraudulenter - Zdradliwie chitrzę.
- 13: Subdubito, Nonnihil addubito- Nieczo wątpie.
- 14: Subduco, Subtraho - Wimykam.

strona: [1016]a

- ¶ Subducere rationem vel calculum [...] computare, siue calculare - Rachuię. ¶ Subducere [...] furtim subtrahere - Kradnę.
- 1: Subductarius, [...] vt Funis subductarius, quo aliquid leuatur - Lyna do wczigania.
- 2: Subductio, Ratio, et quod vulgus **Computum** vocat - Odrachowanię.
- 3: Subdulcis, nonnihil habet dulcedinis - PrzislódŹim.
- 4: Subedo - Podiadam, podlizuię.
- 5: Subeo, Ingredior, subtergo - Podchodzę.
- 6: Subitus, Repentinus - Prętki.

- 7: Subito, Repente, confestim, extempore - Prętko.
8: Subitaneus, Subitus - Prętki.
9: Subitarius, Repentinus: [...] pro extemporalis - Nie spodziani, prętki.
10: Suber - Korek.

strona: [1016]b

- 1: Subereus - Korkowi.
2: Suberro, Sub re aliqua erro - Odespodz bładzę.
3: Subferuefio - Podwieram.
4: Subferuefactus, Paulum feruefactus - Podewrzałi.
5: Subfrigidus, Nonnihil frigidus - Przizimnieifzim.
6: Subfrigide - Przizimniei.
7: Subgrandis, Grandiufculus, hoc est aliquantulum grandis - Prziwiefzim.
8: Subgrauis, Aliquantulum grauis - Prziczięfzim.
9: Subgrunda, fiue Suggrunda, Pars tecti prominens, qua ftillicia a parietibus arcentur -
Nakricie przezktore dełcz zbudowania zczyęką.
10: Subhaftare, [...] sub haftam mittere, hoc est per auctionem vendere - Przedacz natendęcą.
11: Subhorridus, Aliquantulum horridus - **Prziłprofniefzim [!]** , przifpetnieifzim.
12: Subiaceo, Sub re aliqua iaceo - Pod nieczim liezę.
13: Subiacto, In altum iacto - Kugorze podrzuczam.
14: Subigo, Cogo, impello - Przimufzam. ¶ Subigo [...] fubiicere, domare - Pod fię podbyam.
15: Subactus, Cultus, bene aratus - Poorani, wigotowani. ¶ Subactus [...] victus et domitus
- Podbyti.

strona: [1017]a

- 1: Subactio, Cultura, exercitatio - Podbyczyę.
2: Subiicio, Suppono - Podbyam.
3: Subiectus, Subditus, et alterius imperio parens - **Pobdyti [!]** , poddani.
4: Subiectio, [...] repraefentatio, viua alicuius rei defcriptio - Przed oczu poftawienie.
5: Subiectus - Podłozenieę.
6: Subiector, Qui falſa pro veris fubiicit, falſarius - Taiemni poddrzuczacz, ołzuft.
7: Subiecto, In altum eiaculo - Ku gorze rzuczam.

- 8: Subimpudens, Nonnulli impudens - Niewftidliwi.
9: Subinanis, Nonnihil vacui habens, aut inanitatis - Prziprozniefzim.
10: Subinde, Deinde, ftatim poft - Podczas.
11: Subinsulsus, Aliquantulum infulfus -

strona: [1017]b

Przigrubfzim.

- 1: Subinuideo, Aliquantulum inuideo - Zaizrzę poniekąd.
2: Subinuisus, Aliquantulum inuifus - Kęs **wniemawifczy** [!] .
3: Subinuito, Aliquantulum inuito, et prouoco - Poniekąd pobudzam.
4: Subirafor, Nonnihil irafcor - **Nadgnie wałem** [!] fie.
5: Subiugis, Subiugalis - Podiarzmowi.
6: Subiugo, Debello, et imperio meo fubiicio, quafi fub iugo pono - Poddanim fobie czinię.
7: Subiungo, Subdo, fubiicio - Przidaię, przicziniam.
8: Sublabor - Vpadam.
9: Sublabro - Wgębę biore. Cibum intra labra mitto
10: Sublateo, Sub re aliqua lateo - **Wskriczi** [!] lezę.
11: Sublego, Subftituo - Stanowiam.
12: Sublego, Furto aliquid furripio - **Czi cho** [!] vmikam, **krainę** [!] .
13: Subleftus, Infirmitus, leuis friuolus, debilis - Słaby.
14: Subleuo, Surfum leuo - **Podwofzę** [!] .

strona: [1018]a

- 1: Sublica, Palus, pertica quae in aqua defigebatur ad pontis alicuius constructionem - Pal wbiti do budowania moftą, podmoftni pal.
2: Sublicius, Pons - Moft drewniani.
3: Subligo, Subtus ligo - Podwięzuię.
4: Subligar, Subligaculum, hoc eft illud quo partes pudendae teguntur - Spodnica.
5: Subligaculum, Amiculi genus, quo femora et partes pudendae teguntur - Gaczie.
6: Sublimis, In altum eleuatus - Wyfoki.
7: Sublimitas, Altitudo, eleuatio a terra - Wiflokofcz.
8: Sublimiter, Alte - Wiffoce.

- 9: Sublimo, Exalto, in altum subleuo - Wiwifzam.
10: Sublino, Leuiter perungo - Odefpotku namazuię.
11: Subliuidus, Aliquantulum liuidus - Synawi.
12: Sublucanus, Antelucanus, hoc est quod lucem antecedit - Poranni.
13: Subluceo, Aliquantulum luceo - Zabliefzczam fie.

strona: [1018]b

- 1: Subluco, Ramos arborum supputo, et veluti luci transitum aperio - Przerzedzam galezią.
2: Subluo, Lauo, purgo - Podmiwam.
3: Subluridus, Subpallidus - Prziblednieifzim.
4: Subluftris, Subilluftris, hoc est obscurus quidem, sed tamen lumine nonnullo illustratus - Prziwietnieifzim.
5: Subluuies, Sordes et immunditiae, quae et illuuiem et proluuuiem uocamus - Pomyę.
6: Submergo, Sub aquas mergo, immergo, demergo - Ponorzam, wtopiam.
7: Submerum, Fere merum - Prziczifstfzim.
8: Subminia, Vestis genus a subrubro colore [...] nomen habens - Suknia prziczerwienieifzim.
9: Subminifstro, Porrigo, supposito - Poduię [!] .
10: Subminiftrator, Suppeditator, largitor - Podawca.
11: Submitto, siue Summitto, Subdo, subiiicio, vel subiugo - Poddaię.
12: Submifsus -

strona: [1019]a

Podaię, fpułzczam.

- 1: Submifse, Humiliter, demifse - Pokornie poddanie.
2: Submifisio, Remifisio - Vmmefzenie [!] , więczie.
3: Submoleftus, Nonnihil moleftus - Przicziefzy, przikri.
4: Submolefte - Przicziefzy.
5: Submoneo, Leuiter vel paucis moneo - Napominam.
6: Submorosus, Nonnihil morofus - Kwafno patrząci, obrazliwi.
7: Submoueo, Arceo, depello, remoueo, abire facio - Odmikam, odpędzám.
8: Subnałcor, Succrefco - Podruftam [!] .
9: Subnecto, Subligo, appendo - Podwieżuię.

10: Subnego, Fere, vel quodam modo nego - Odmawiam.

11: Subniger, Nonnihil habens nigredinis - Przyczyernieifzim.

12: Subnitor, Suffulcior, fuftineor - Podpieram.

13: Subnoto, Subſcribo - Podpiffuię.

14: Subnubilus, Subofcurus - Przyczyemnieifzim.

strona: [1019]b

1: Subo - Krzkanie kiernozowe do mieloſci.

2: Subobſcoenus, Non omnino vacans obſcoenitate - Prziplugawfzim.

3: Subofcurus [! = Subobſcurus], Nonnihil obſcurum, [...] fubdifficilis - **Przickziemnieifzim [!]** .

4: Subodiosus, Aliquantum odiofus - Przizprzikrzeifzim.

5: Suboffendo, Aliquantulum offendo - Trochę obrazam.

6: Suboleo, Leuiter oleo, odoratu leuiter percipio - Kęs prziczuchiwam.

7: Suborior, Subnaſcor, et exurgo - Poczynam fie.

8: Suborno, Orno, honoro, fiue laudo - Poniekąd zdobię. ¶ Suborno [...] clam fubmittere - Po czy chu narzadzam, naprawiam.

9: Subpallidus, Ad pallorem accedens, vel aliquantulum pallidus - Prziblednieifzim.

10: Subpinguis, Nonnihil pinguis - Przitłufczeifzim.

11: Subrancidus, Aliquantulus rancidus - **Przizzełeifzim [!]** , przizgnieifzim.

12: Subraucus, Aliquantulus raucus - **Przichraplwifzim [!]** .

13: Subremigo, Sub velo remigo, curſum nauiſ quae vento fertur, remis adiuuo - Rudliem poiezzdam.

14: Subrepto, Latenter ſubtus repto - Czicho podchodzę wmikam fie.

strona: [1020]a

1: Subrideo, Leuiter arrideo - Vmiecham fie.

2: Subridicule - Czos ſmiefznie.

3: Subrigo, fiue Surrigo, Erigo, in altum eleuo - Wznafzam, dzwigam.

4: Subrectus, fiue Surrectus - Podniefioni, podzwignioni.

5: Subriguus, Aliqua ex parte irriguus, ſubaquofus - Trochę namokrzeni.

6: Subripio, Furor, clam aufero - Taiemnie biore, vkradam.

- 7: Subreptio, Ipse furripiendi actus - Taiemne odiećcie.
- 8: Subreptitius - Czi cho wliazki. [...] furtim sublatu.
- 9: Subrogo, Substituo - Na swim mieifzu [!] zafadzam.
- 10: Subrubeo, Nonnihil rubeo - Czerwienieię fie.
- 11: Subrubicundus, Rubicundus, siue aliquantulum rubicundus - Czerwonawi.
- 12: Subrufus, Aliquantulum rufus - Przirifzawfzim.
- 13: Subrumi, [...] agni, qui adhuc sunt sub mamma, quae ruma [...] dicebatur - Saięce iagnięta.
- 14: Subrumari, et Subrumare, id est Mammae submittere - Przipuścicz do fanię.
- 15: Subruo, Suffodio, vel suffofo [lege: suffosso] fundamento diruo -

strona: [1020]b

Podkopuię wywracam.

- 1: Subrufficus - Przigrubfzim.
- 2: Subrutilus, In rutilum vergens colorem - Při zarzifzczim.
- 3: Subsalsus, Quod falis saporem nonnihil refert - Przesolioni, při florifzim [!] .
- 4: Subsanno, Irrideo - Pořmiewam fie.
- 5: Subscribo, Subnoto, subfigno, [...] nomen in literis suppono - Podpisfuię.
- 6: Subscriptio, Sublignatio - Podpisfanię.
- 7: Subfcus - Zawiařa rzemionna albo zelazna. Tabella exigua [...] qua tabulae duae inter se configuntur
- 8: Subseco, Ab ima parte refeco, succido, abfcindo - Zpotku odzinam.
- 9: Subsecundarius, Succifuius, et quod quasi secundo tempore aduenit - Nařepny.
- 10: Subsequor, Statim fequor, confequor - Wpięti nařladuię.
- 11: Subsero, Subtus femino, vel planto - Na toz fieię.
- 12: Subseruio, Diligenter feruio, obtempero - Pořluguię.

strona: 1021a

- 1: Subsideo, Subfifto, fedeo, confifto, commoror - Vřiadam.
- 2: Subsellia, Sedes et pulpita, vel [...] řcamna humiliora - řawki.
- 3: Subsefsae, [...] infidiae, quibus in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale fufpicans opprimi folet - Taiemna zafaczka.

- 4: Subseſor - Ten ktori zaſadza fie do witargnienia nie ſpodzialego. Qui deliteſcens infidiatur, et infidiis circunuentum interimit.
- 5: Subſidium, Auxilium cum in vřum comparatum, vt laborantibus opem ferat - Pomocz.
- 6: Subſidiarius, Quod in ſubfidium paratur - Ku poſiełkowi dani.
- 7: Subſidior, Subſidio ſum - Ieſtem na pomoczi.
- 8: Subſido, Ad ſedendum deſcendo, peřum eo - Vřtawam fie.
- 9: Subſigno, Subſcribo, ſubnoto - Podpiřuię.
- 10: Subſilio, Surřum falio - Wiſkakuię.

strona: 1021b

- 1: Subſulto - Vřtawnie kugorze ſkaczę.
- 2: Subſultim - Skaczacz ku gorzę.
- 3: Subſimus, Aliquantulum fimus - Ponieład nořła płaſkiego.
- 4: Subſiřto, Contra ſiřto, conſiřto, pedem figo - Zařtawiam fie.
- 5: Subſolanus, Ventus ſpirans ab ortu aequinoctiali - Wiatr od wřchodu ſłonca wieięci.
- 6: Subſortior, [...] forte in alterius locum ſubřtuito - Przez los inřza **radewi bieram [!]** .
- 7: Subſortitio, Electio quae fit ſubřfortiando, cum forte in alterius locum aliquis ſubřtuitur - Przez los wibranię.
- 8: Subřterno, Subtus řterno, ſubiicio - Podřcziełam.
- 9: Subřtratus, Ipře ſubřternendi actus - **Podęřłunię [!]** .
- 10: Subřtramen, quod animalibus ſubřternitur - Podesłanie.
- 11: Subřtillum - Dzdza kropienie. Tempus illud [...] quod ante pluuiam, vel pořt pluuiam, non ficcum, ſed humidum
- 12: Subřtuito, In locum alterius ſurrogo, ſufficio - Na drugiego mieřczu řtanowiam.
- 13: Subřtututio, Surrogatio, ſuffectio - Zařadzenie na mieřcze.
- 14: Subřto, ſuřtineo, et conřtans ſum, non vacillo, aut labarřco - Tęgo řtoię.
- 15: Subřtantia, [...] quae per ſe ſubřtat, et fundamentum praebet accidentibus, quae

strona: 1022a

ſine illa ſubřřtere non pořfunt - **Podřkac [!]** .

- 1: Subřtantiuus, Subřtantiſis, hoc eřt quod per ſe řtare poteřt - Przez ſie řtałi.
- 2: Subřtringo, Contraho, coarcto, complico - Œciagam, zwięzuię.

- 3: Subftrictus - Związani. [...] arctus, et contractus
- 4: Subftruo, Fundamentum iacio, ab imo extruo, a fundamentis erigo - Grunt wiwodzę, zakładam.
- 5: Subftructio, Actus ipse subftruendi - Podfładzenie, podbudowanie.
- 6: Subfum, Sub re aliqua fitus fum, sub re aliqua lateo - Podliegłem.
- 7: Subsuo, Ad imam rei cuiuspiam partem aliquid affuo - **Odefpodznadźzywam [!]** .
- 8: Subtegmen, Filum quod stamine textitur, vel quod stamini intexitur - Wątek.
- 9: Subtegulaneus, Quod est aliqua ex parte ex tegulis confectum - Dno częgłą położone.
- 10: Subtendo, Subtus extendo, tendendo subiicio - Odefpotku podczyągam.
- 11: Subtentare, Tentare - Pokuźzam.
- 12: Subtenuis, Aliquantulum tenue - Prziczienfzim.
- 13: Subter - Pod.
- 14: Subterduco, [...] Subterfugio, clam me educo, elabor - Czicho vchodzę.

strona: 1022b

- 1: Subterfluo - Odespodz pline, ciekaę.
- 2: Subterfugio, Clam aufugio, subterduco - Czicho vchodzę, vcziekam.
- 3: Subterlabor, Elabor, et effugio - Vcziekam.
- 4: Subterlino, Imam rei alicuius partem perlino - Odefpodz namazuieę.
- 5: Subtermeo, Subtus tranfeo - Odefpodz ideę.
- 6: Subtero, Comminuo, attero - Zczieram, odefpodz prziczieram.
- 7: Subtritus, Attritus - **Defpodz [!]** otarti.
- 8: Subterraneus, Quod est sub terra - Podziemni.
- 9: Subtexo, [...] Subiungo - Na koncu przidłużam.
- 10: Subtilis, Quod est tenuium partium - Subtilni, **che dogi [!]** .
- 11: Subtilitas, Tenuitas, gracilitas, acumen - **Subtilnofnocz [!]** , winalazek subtilni.
- 12: Subtiliter - Subtilnie. Acute, acriter, tenuiter.
- 13: Subtimeo, Aliquantulum timeo, subuereor, subformido - Obawiam fie.
- 14: Subtraho, De medio aufero - Odcziagam, vimuieę.
- 15: Subtriftis, Aliquantulum triftis - Przifmutnieifzim.
- 16: Subtundo, Tundo - Ztłukam, zbyam.

17: Subturpe, Quod turpitudinis nonnihil habet coniunctum - Przifzpetnieifzim.

18: Subturpiculus, Minus quam fubturpis -

strona: 1023a

Trochę fzpetni.

1: Subtus, Sub - Pod.

2: Subucula, Intima veltis quae fere ex lino fit - Wełniana kofzula, ferdak.

3: Subuculatus, Subacula indutus - Obleczoni wkofzule wełniana.

4: Subueho, Aduerfo flumine adueho, vehiculis, nauibuſve affero - Przecziw wodzie wiozę.

5: Subuectare - Vítawnie kwodzię wozę.

6: Subuectio, Subuehendi actus - Wiezienie.

7: Subuenio, Subfidio venio, fuppetias fero, auxiliior, fuccurro, opem fero - Na pomocz przichodzę, pomagam.

8: Subuentare - Vítawnie ieftem na pomoci.

9: Subuereor, Aliquantulum vereor, nonnihil timeo - Obawam fie.

10: Subuerto, Deftruo, fiue demolior, tollo, deleo - Wiwracam.

11: Subuerfo - Czeſto wiwraczam.

12: Subuexus, [...] Conuexus - Sklenifti.

13: Subuiridis, Aliquantum viride - Przizielieifzim.

14: Subula, Inftrumentum futorum, quo illi calceos fuentes corium perforant - Szidłofzwieczkie [!] .

15: Subulcus, Cui porcorum nutriendorum cura commiffa eft - Swinski paſtucha.

strona: 1023b

1: Subuolo, Surfum volo - Podliatuię.

2: Subuolo, Surfum voluo - Zwierchu walię.

3: Suburbia, [...] frequentes extra vrbem domus, inftrar vici vrbani, quali fub vrbe - Przedmieſczię.

4: Suburbanum, Praedium vrbi vicinum - Folwark przedmiaſtrowi [!] .

5: Suburbanus, Quod vrbi eft vicinum - Przedmieſcziani.

6: Suburbanitas, Vrbis vicinitas - Przedmieſne mieſzkanię.

7: Suburo, Leuiter aduro - Przizipaliam.

- 8: Subuulturius - Poniekad twarzy kłobie kradnacei. [...] quod vulturis ritu raperet aspicientes.
- 9: Succedo, Subeo, ingredior - Podchodzę.
- 10: Succesus, Prospere succedens, prospere factus - Szczęście, **przypadekzli [!]** albo dobri.
- 11: Succesor, Qui alteri succedit - Moi namielnik.

strona: 1024a

- 1: Succesio, Ipse succedendi actus - Naftemp.
- 2: Succedaneus, Quod alteri succedit, seu quod pro alio subiicitur, secundarius - Namielnik.
- 3: Succendo, Ignem subiicio, accendo, incendo - **Odespodk [!]** podpaliam.
- 4: Succensus - Zapalioni, zazgnioni.
- 5: Succenseo, In re graui et iusta ex causa irascor - Służnie sie gniewam.
- 6: Succenturio, Explendae centuriae gratia substituo, vel centuriae substituo - **Huffumieiffoni [!]** infzim żołnierzem wpełniam.
- 7: Succerda, Stercus suillum - Swiny gnoi.
- 8: Succerno, Separo, fecerno - Odłączam.
- 9: Succido, Subleco, abscindo - Odespodz odcynam.
- 10: Succidia, Tergum, siue massa carnis porcinae salita, et in necessarium vsu seruata - Połec mieffa.
- 11: Succisuius, vel subcesium, [...] omne quod tanquam superuacaneum succiditur, et rebus detrahitur - Czas pilnieifzim **fprawon [!]** odięti a do mnieifzich obroconi.

strona: 1024b

- 1: Succido, Sub onere, vel prae lassitudine succumbo - Pod **chiezaren [!]** vpadam.
- 2: Succiduius, Pronus ad cadendum, siue ferme cadens - Do vpadnienia skłonni.
- 3: Succingo, Vestis lacinias cingulo coërceo - Podpassuię sie.
- 4: Succinctus - Podpassani.
- 5: Succino, Canendo subsequor, posteriore loco cano - Zainfzim spiewam.
- 6: Succinum, Electrum - Burftin.
- 7: Succinus, [...] quod ex succino constat - Burftinowi
- 8: Succlamo, Acclamo, alterius orationem clamore excipio - Na mowięcego wołam.
- 9: Succlamatio, Acclamatio - Przidrugim wołam.
- 10: Succollo, Collum suppono, ceruicibus subiectis porto - Na fzy nofzę.

11: Succresco, Subnascor, in subfidium vel locum alterius cresco, vel sub re aliqua altiore cresco - Wzrastam.

strona: 1025a

- 1: Succubo, Viro me subiicio, succumbo - Odespodz liezę.
- 2: Succuba, Adultera, quae se alieno marito subiicit - **Czudzołozn ica [!]** , kurwa.
- 3: Succumbo, Vincor, defatigor, oneri impar sum - Pod cziezarem vpadam.
- 4: Succurro, Subuenio, subfidio sum, auxilium praesto, suppetias fero - wpotrzebie vřpomagam.
- 5: Succus, Humor tam in animalium quam in plantarum corporibus - Sok.
- 6: Succosus, Plenus succo, quod et succulentum dicimus - Pełen łoku.
- 7: Succidus - Pełen wilgotności.
- 8: Succutio, Paululum quatio - Strzařam.
- 9: Succusso, [...] de equis qui duriore gradu incedentes, sefforem concutiunt: quod genus equorum et succussores, et succuffarios, et secuffatores appellamus - **Strzaiaci [!]** .
- 10: Succussus - Strzęfienie.

strona: 1025b

- 1: Sudes, Pertica siue genus teli rusticum, hoc est paxillus igni torridus - Ky opaloni.
- 2: Sudo - Poczę fie.
- 3: Sudatus - Spoczoni.
- 4: Sudatio - Spoczenieę.
- 5: Sudator, Qui sudat - Ten ktori fie poczi.
- 6: Sudatrix - Ta ktora fie poczi.
- 7: Sudabundus - Poczaci fie.
- 8: Sudor, Excrementum aqueum per cutem exudans - Pot.
- 9: Sudatorius - Do poczęnię przinalezaci.
- 10: Sudatorium, Locus ad sudandum extractus, vaporarium - łaznia, **mieifczo [!]** do pocenię.
- 11: Sudarium, Linteum quo futor faciei detergitur et nares purgantur - Chufka do oczierenię potu.
- 12: Sudum, [...] pars serena inter nubes - Niebo weřfołę.
- 13: Sueo, Soleo: vnde sueco - Zwikłem.

14: Sueſco, Conſuetudinem capio -

strona: 1026a

Przizwiczaiam fie.

1: Suetus - Przizwiczaioni.

2: Suffarcinatus, Sarcina quapiam oneratus - Obcziezoni.

3: Suffarraneus - Za obozem ziwnoſcz wozaci, alie partoliną. [...] qui far in caſtra conuehit

4: Suffero, Suſtineo, patior, tolero - Wiczierpiwam.

5: Suffertus - Nathkani, pełnonabyti.

6: Sufferueo, Aliquantulum ferueo - Trochę wram.

7: Sufferuefacio, Subferuidum reddo - Wzewarzam.

8: Sufferuefio, Aliquantulum feruidus fio - Poczinam wrzec.

9: Sufficio, Satis ſum, par ſum - **Doſtaczam [!]** .

10: Sufficienter, Satis abundanter - Doſtatnie.

11: Suffigo, Affigo, in ſublumi figo - Przibyam.

12: Suffio, Suffumigo -

strona: 1026b

Kadzę.

1: Suffitus, Suffumigatus - Okadzoni.

2: Suffitus, Suffumigatio - Okadzenie.

3: Suffitor - Ten ktori kadzi.

4: Suffimentum, Suffitus, et Suffitio - Wſzelka rzecz do kadzenia dobra.

5: Sufflauus - Trochę zoltawi. Aliquantulum flauus, non plane flauus.

6: Sufflo, Inflo, flatu excito - Poddimam.

7: Sufflatio, Inflatio - Poddeczie.

8: Sufflamen, Machinae genus [...], quo in deſcenſu, vel procurſu nimio rota retineri -
Hamulecz.

9: Sufflamino, Sufflamine comprimo, et retineo - Kolą w biegu hamuię.

10: Suffoco, Spiritum praecludo, fauces conſtringo - Duſzę, dawie.

11: Suffocatio, Suffocandi actus - Zaduſzenie.

12: Suffodio, Subtus effodio - Podkopuię.

13: Suffolsio - Podkopanię.

14: Suffraenatio, Colligatio, et arcta fstructura, quae lapides veluti fraeno retinet - Klamrami
zboienie [!].

15: Suffrago, Flexura [...] in posterioribus quadrupedum cruribus, retrorsum incuruata, quae
in prioribus contrario modo inflexa genu dicitur - Przeguba u nog zadnich u koni albotez
u zwierzat infzich.

strona: 1027a

1: Suffraginosi equi, Quorum suffragines morbo vitatae sunt - Kon chramiaci na naginkach
[!] nog zadnich.

2: Suffragor, Suffragium fero - Moie rozumienie daię votuię.

3: Suffragatio, Ipse suffragandi actus, fauor, auxilium - Prizwolenię.

4: Suffragator, Qui in creandis magistratibus suffragium fert - Ten ktori prizwalia mowa

5: wiwodną napotwierdzeniu rzeczy pozadanei.

6: Suffragium, Iudicium, voluntas, consensus - Prizwolenie.

strona: 1027b

1: Suffrico, Leuiter frico - Drapie.

2: Suffringo, Frango - Podłamuię.

3: Suffrio, Infrio, hoc est, friatum siue comminutum inspergo - Pofypuię.

4: Suffugio, Confugio, sub rem aliquam fugio - Vcziekam pod, przikricię.

5: Suffugium, Quo quis suffugit, securitatis causa sese recipit - Miefczedouczieczenia [!]
belpiecznę.

6: Suffuleio, Sufrento - Podpieram.

7: Suffumigo, Suffio, vel subtus fumum excito - Odespodz kadzę.

8: Suffundo, Affundo, inspergo, infundo - Poliewam.

9: Suffusio - Bielmem oczow zaięcię.

10: Suffundo, Pro fundamento subicio - Pod grunt kłode [!].

11: Suffuror, Clam furor, clam aufero - Czicho kradnę.

12: Suggesto, Subministro, supposito - Pomocz daię, potrzebami oppatruię.

13: Suggestus, vel suggestum, Locus editor, vnde oratio ad populum solet haberi -
Kazatelnica, katedra

14: Suggredior, Latenter gradior, fubeo, et clam propius accedo - Czicho podchodzę.

strona: 1028a

1: Sugillo, Liuido colore inquino - Syno czinię.

2: Sugillo [...] detrahere, reprehendere, vilipendere, contumelia afficere fiue exiftimationem alicuius laedere - Wwłączam komu, lze drugiego.

3: Sugillatio, Liuida cutis deambulatio - Sino czinię.

4: Sugo, Succum labris elicio, exugo - Sãm.

5: Suctus, Ipfe fugendi actus - Sanię.

6: Sulcus, Foffa illa oblonga quae inter arandum fit vomere - Brozda.

7: Sulculus - Brozdeczka.

8: Sulco, Sulcos facio, terram profcindo, profcindo - Brozdi czinie.

strona: 1028b

1: Sulcator - Ten ktori brozdi czini.

2: Sulcatim, Per fulcos - wbrozdi.

3: Sulphur, fiue Sulfur - Siarka.

4: Sulphureus, Quod ex fulphure eft, fiue fulphuris naturam refert - Siarczani.

5: Sulphuraria, Locus vbi fulphur coquitur aut effoditur - Huta **gdzieliarkę [!]** czinią.

6: Sulphuratus, Quod fulphur habet admiftum - Siarczifti.

7: Sulphuratio - **Siarczerne [!]** .

8: Sum - Ieftem.

strona: 1029a

1: Sumen, Venter fuillus - Brzuch **fwni [!]** y fcičkami.

2: Summa, Caput fententiae alicuius, aut rerum de quibus verba fiunt, aut etiam quae numerantur - Summa krotkie ogarnienie rzeczy.

3: Summatim, Per fingulas fummas in fumma, et breuiter, et omnibus quali fimul comprehenfis - wfummie.

4: Summarium, Breuiarium - **Summariafz [!]** krotkie **ogranienie [!]** .

5: Summitto, Suborno, clanculum et furtim immitto - Taiemnie wpufzczam.

strona: 1029b

1: Summifus, fiue fubmiffus, Incuruatus, fiue inclinatus - Nachiloni, na doł fpufzczoni.

- 2: Summisse, siue Submissa, Demissa, abiecte, humiliter - Pokornię.
- 3: Summus, Altissimus, extremus, maximus - **Naiwizfty [!]** , naprzednieifzy.
- 4: Summe, Maxime, excellenter - Naiwięci, nabarzei.
- 5: Summopere, Maxime, vehementissime - Nabarzei.
- 6: Summitas, Vertex, siue fastigium - Wierzch.
- 7: Summates, Principes in ciuitate, qui et Optimates, et Primates appellantur - Przednieifzi fenat.
- 8: Summatus, Imperium et rerum summa - Stąn przednieifzi.
- 9: Summatim, Per summam - Zwierzchu.
- 10: Summuto, Aliud pro alio muto, commuto, permuto - Odmieniam.

strona: [1030]a

- 1: Sumptus, Acceptus, vel electus - Wzięti, wybrani.
- 2: Sumptus, Impensa - Nakład.
- 3: Sumptuarius, Quod ad sumptum pertinet - Nakładowi.
- 4: Sumptuosus, Quod immoderatum sumptum facit - Nakładzi wielkie czyniąci, zbytni.
- 5: Sumptuose - Nakładnię.
- 6: Sumptifacio, Facio sumptum - Wielki nakład czynie.
- 7: Sumptito - Wtawnię biore.
- 8: Sumptio, Assumptio - Branie.
- 9: Suo, Sarcio, concinno, compingo - Złziwam.
- 10: Sutores, Qui calceos fuunt - Szewci.
- 11: Sutorius, Quod ad futorem pertinet - Szewieczki.
- 12: Sutura, Commissura partium confutarum - Szew.
- 13: Sutilis, Quod confutum est - Złziti.
- 14: Sutrina, Officina futoris - Warftat szewieczki.
- 15: Supellex, [...] Supellectilis, [...] supellectile, [...] Supellectilia, [...], domesticum instrumentum [...]: res mobiles -

strona: [1030]b

Nadobię wżelyakię.

- 1: Super - Nagorze.

- 2: Superabundo, Redundo, ſuperfluo - Nazbitmam.
- 3: Superaddo, Ultra addo - Przidaię.
- 4: Superalligare, Superne alligare - Prziwięzię.
- 5: Superbibo, Poſt cibum, potumve iam affumptum bibo - Popyam.
- 6: Superbio, Fałtu quodam extollor, arrogans et inſolens ſum - Piſznię fie.
- 7: Superbus, Elatus, arrogans - Pyłzni.
- 8: Superbia, Elatio mentis, arrogantia, inſolentia - Pycha.
- 9: Superbe, Elate, fałtuofe -

strona: 1031a

Piſznie.

- 1: Superbificus - Pyłznim czinięci.
- 2: Superbiloquentia, Elatus atque arrogans ſermo - Pyłna mowa.
- 3: Supercalco, Conculco, pedibus tero - Dępce.
- 4: Supercernere, [...] terram cribro purgatam iniicere - Zya [!] ziemię poſlipuię.
- 5: Superincido, Super rem aliquam cado - Na wirchpadam.
- 6: Supercilium, Pars extrema frontis, quae ſuper oculos prominens - Brwi.
- 7: Superclaudio - Zwierchu prziwieręm.
- 8: Supercontego - Zwierchu nakriwam.
- 9: Supercorruo - Vpadam nako [!] inłzego.
- 10: Supercreſco, Innałcor - Porałtam.
- 11: Supercubo, Superiaceo, ſuperdormio - Na wierchu liezę.
- 12: Supercurro - Mimobiezę.
- 13: Superdico, Subiungo dictis, dico aliquid praeter id quod dictum eſt - Nad to wiecei powiadam.
- 14: Superdo, Superimpono - Pokładam.
- 15: Superduco, Praeter iam adducta alia adduco - wiecei prziwozę.

strona: 1031b

- 1: Superedo, Poſt cibum iam affumptum edo - Iem nato.
- 2: Superemineo, Supra alios emineo - Nad inłzę wirałtam.
- 3: Superexcurro - Nad to wibiegam.

- 4: Superfero, Supra aliquid fero - Podnoŝę.
- 5: Superlatus - wzgore podnieŝioni.
- 6: Superlatio, Exceŝŝus, oratio fidem ŝuperans - Mowa **winieŝion ą [!]** .
- 7: Superficies, Superior pars cuiuŝque rei, et facies quae exterius oculis cernitur - wierzchna kazdei rzeczi.
- 8: Superficiarius, Qui in alieno ŝolo ŝuperficiem habet, ita vt certam penŝionem praefitet - Ten **ktoti [!]** czinŝz zgruntu ŝwego daię.
- 9: Superfit, [...] ŝuperet - Zbeło.
- 10: Superfloresco, Post alium floresco - Znowu ktnę.
- 11: Superfluo, Abundo - Mam **naz bit [!]** .
- 12: Superfluus, Redundans, abundans - Zbitni.
- 13: Superfluitas, Abundantia - Zbitek.
- 14: Superfoeto, Superiori foetationi alteram addo - Młode mnoze iedno podrugim.
- 15: Superforaneum, pro ŝuperuacaneo - Zbytni.
- 16: Superfulgeo, Deŝuper affulgeo - Swierchu ŝie łnę.
- 17: Superfundo, Super infundo, inŝuŝo aliquid addo - Zwierchu poliewam.

strona: [1032]a

- 1: Superliminare, Limen oŝtij ŝuperius, hoc eŝt, lignum ŝiue lapis, qui poŝtibus ŝuperincumbens, iugi formam efficit - Pokład nade drzwiami.

strona: [1032]b

- 1: Superlino - Namazuię.
- 2: Supermando, Poŝt rem aliquam manŝam aliam mando, Superedo - Nad to **nozuwam [!]** .
- 3: Supermeo, Superfluo, ŝiue ŝuperlabor - Powierchu cziekę.
- 4: Supermico, Antecello - Błiskam ŝie nad inŝzimi.
- 5: Supernato, In aquae alteriuŝve liquoris ŝuperficie fluito - Po wierchu płiwam.
- 6: Supernus, Superus - Wierchni.
- 7: Supernas, Quod ex loco ŝuperiore ortum traxit - Zwierchni.
- 8: Superne, Deŝuper - Zwierchnie.
- 9: Supero, Tranŝcendo, ŝubeo - Zwicziezam.
- 10: Superabilis, Quod facile ŝuperari poteŝt - łatwi do zwiczieżenią.

- 11: Superatus, Victus - Zwicziezoni.
12: Superamentum, Quod fuperat et fuperfluum eft - Pozoftawek.
13: Superobruo, Re aliqua iniecta operio - Nakrywam, narzuczam.
14: Superpendeo, Supra pendeo - Zwierchu wiŃsam.
15: Superpingo, Operi iam picto addo - **Przimalie wiwam [!]** .
16: Superpono, Super aliquid colloco - Na wierch kładę.
17: Superrado, Superficiem rei alicuius rado, vel leuiter incido -

strona: [1033]a

Zwierchu skrobię.

- 1: SuperŃcando, Surfum alcendo - PrzeŃtepuię, przełażę.
2: Superpondium, Auctarium ponderis, quod legitimaefarcinae adiicitur - Nad wagę **przidriek [!]**
3: SuperŃcribo, Supra Ńcribo - **NapiŃczinię [!]** .
4: Supersedeo, Rem inŃtitutam omitto - OpuŃzczam, zaniechiwam.
5: Supersilio, Supe re aliqua Ńalio, inŃfilio - Naskakuię.
6: SuperŃpargo, InŃpergo, aŃpergo - Pokrapiam.
7: SuperŃtagno, ReŃtagno, redundo - Zbrzegow wiliewam.
8: SuperŃterno, Super extendo - Powierchu nakriwam.
9: SuperŃto, Supra aliquid Ńto - Na wierchu Ńtoię.
10: SuperŃtito, SuperŃtes et incolumis Ńum - IeŃzczem ieŃt przy zdrowiu.
11: SuperŃtes, QuiŃquis iam fato functis Ńuperuiuit: quaŃi mortuis Ńuis ŃuperŃtans - Przy zdrowiu, zywi.
12: SuperŃtitio, FalŃus Dei cultus, error inŃfanus - FałŃziwa boiazn boza, nieŃwięte nabozenŃtwo.
13: SuperŃtitiosi, Anili ŃuperŃtitione imbuti, quique Deum timent in rebus etiam non timendis - Boiści fie **bogoiw czin [!]** niepotrzeba.

strona: [1033]b

- 1: SuperŃtitiose, Nimia cum religione, aniliter - Zbitnie **nabaznie [!]** .
2: SuperŃtruo, Superaedifico - Na nieczim **baduię [!]** .
3: SuperŃŃum, Affluo, abundo - Zbytni ieŃtem.
4: Superuacuus, Superfluus, non neceŃŃarius - Nie potrzebni, zbytni.

- 5: Superuacuo - Zbytnie, niepotrzebnie.
- 6: Superuado, Tranſcendo - Przechodzę, przeſtępuję.
- 7: Superuagor, Praeter iuſtum et aequum vagor, ſuperfluo - Nazbit ſie tułam.
- 8: Superueho, Super aliquid veho - Przewożę.
- 9: Superuenio, Ex inopinato venio, de improuiſo in aliquid incido - Nieſpodzianie **nadcho**
dzę [!] .
- 10: Superuentus, Ipſe ſuperueniendi actus - Prziſczie, nadchod.
- 11: Superueſtio, Veſte ſuperintego - Prziodziewam.
- 12: Superungo - Pomazuję.
- 13: Superuolo, Supra aliquid volatu feror - Naliatuję.
- 14: Superuolito - Vítawnię nadliatuję.

strona: 1034a

- 1: Superuolo, Supra voluo - Prziwiduam.
- 2: Superus - Wyſzoki.
- 3: Superi, [...] Caeleſtes, ſiue viui - Niebieſzczi.
- 4: Supinus, Qui dorſo incumbit, ita vt faciem, ventremque habeat caelum verſus ſpectantem -
Nawznak lieżący. ¶ Supinus [...] pro molli, delicato, otioſo, et negligenti - Lien, niedbaliecz.
- 5: Supino, Supinum colloco - Na wznak kładę.
- 6: Supinor, Supinus fio - Wznak lieżę.
- 7: Supinatus - Nawznak lieżący.
- 8: Suppar, Propemodum aequalis - Rowni.
- 9: Supparasitor, Subſeruo, obſequor tanquam paraſitus - Pochliebuję.
- 10: Supparus, vel Supparum, Genus togae leuis et anguſtae - Czuha.

strona: 1034b

¶ Supparus [...] et ſubucula et camifia - Gzło. ¶ [...] ſupparum nauium inſigne - wierzchni
zaglik.

- 1: Suppedito, Suggero, miniſtro - Daię potrzebi.
- 2: Suppeditatio, Subminiſtratio - Dodanie potrzeb.
- 3: Suppeto, Latenter, ſeu per fraudem peto - Zdradliwie pozadam.
- 4: Suppetit [...] in promptu eſt, adeſt, ſufficit, fatiſ eſt - **Doficzielt** [!] , daſtaię.

- 5: Suppetiae, Subfidium, auxilium - Pomocz.
- 6: Suppetior, Auxilior, fucurro - Pomagam.
- 7: Suppilo, Suffuror, clam et paulatim furripio - Czichokradnę [!] .
- 8: Supplanto, Pede fupposito in terram deiicio - Nogę do vpadnienia podstawiam.
- 9: Suppleo, In deficientis locum aliquid subtituo - Napełniam.
- 10: Supplementum, Quod ad fupplendum rei alicuius numerum fubmittitur - Napełnienie.
- 11: Supplico, Humiliter et demiffę precor, fupplex fum - Pokornieprofzę [!] .

strona: [1035]a

- 1: Supplicatio, Ipfe fupplicandi actus - Prożba, Vkorżenie fie.
- 2: Supplex, Qui alteri abiecte, demiffę, et humiliter fupplicat, ad pedes feße eius profternens: aut genua flectens - Vkorżaięci fie.
- 3: Suppliciter, Humiliter, demiffę, abiecte - Zukorzenim, zprożbam.
- 4: Supplicium, Supplicatio - Pokorną prozba.
- 5: Supplicium [...] poena - Każn.
- 6: Supplodo, Pedibus terrae illifis fonitum facio - Nogami kołacę.
- 7: Supplodio, Ipfe actus fupplodendi - Nogami kołatanie.
- 8: Suppoenitere, [...] aliquantulum, vel propemodum poenitere - Częfczią załowacz.
- 9: Suppono, Subtus pono, fubiicio - Podkładam.
- 10: Suppositus, et Suppoftus, Id eft, fub alio, vel pro alio fraudulenter poftus, fubornatus - Podrzuczoni.
- 11: Suppositio, Supponendi actus - Podkład.
- 12: Supposititius, Quod fuppoftum eft, et alterius loco pro vero et natiuo poftum -

strona: [1035]b

Podłożoni, podrzuczoni.

- 1: Supporto, Subueho, fuggero - Odwozę.
- 2: Supprimo, Reprimo, cohibeo, compefcō - Pograzam, kryę.
- 3: Suppreffus, Depreffus - Pograzoni, skriti.
- 4: Suppreffio, Ipfe actus fupprimendi - Pograzenię.
- 5: Suppromo, Promo - widaię.
- 6: Suppromus, Cui vinum promendi cura incumbit - Klucz nek [!] , fzaffarz.

- 7: Suppudet, Aliquantulum pudet - wftid ieft.
- 8: Suppuro, In pus conuerto - wropę fie obraczam.
- 9: Suppuratio, Generatio puris - Ropi mnozenie.
- 10: Suppuratus, Quod fuppurauit - Zpuchli.
- 11: Suppuratorius, Quod ad fuppurationem pertinet, vel quod fuppurare facit - Doſpuchnieniã dobri.
- 12: Supputo, Sarmenta, vel ramos inutiles fubfeco - Obczinam.
- 13: Supra - Nagorze.
- 14: Superior, [...] Altior, excellentior, maior, potior, fublimior - wizlzy.

strona: 1036a

- 1: Supremus, Extremus, vltimus - Naiwizlzi, Oſtatni.
- 2: Supremo, Nouiffime - Oſtatnie.
- 3: Sura, Poſterior pars cruris carnoſa - łyft.
- 4: Surculus, Quod in ramis fimplex oritur, et frondes gerit - Latoroſl do ſzczepieniã.
- 5: Surculosus, Quod furculis abundat - Pełni latoroſli.
- 6: Surculose - Iako latoroſl.
- 7: Surculo, Surculos ramis adimere, vt altius crefcant, et vberius a terra nutrimentum accipiant - Latoroſli obczinam.
- 8: Surculaceus, Quod eſt fimile furculo - Podobien latoroſli.
- 9: Surcularis, vt Terra furcularis, quae furculos generat - Rodzãci latoroſli.
- 10: Surdus, Senfu auditus omnino ſpoliatus - Głuch.

strona: 1036b

- 1: Surdafter, [...] non plane furdus, fed [...] furdulus - wpołi głuchi.
- 2: Surditas - Głuchoſcz.
- 3: Surgo, Exigo me - wftaię.
- 4: Surrigo, Surfum erigo, extollo - Podnoſzę.
- 5: Surripio, Latenter rapio, feu furor - Czicho vkradam.
- 6: Surreptitius, furtiuus, fiue clancularius - Vkradnioni.
- 7: Surfum, In fuperiorem partem, in altum - wzgorę.
- 8: Sus, [...] Porcum fignificat, vel porcam - Swinia.

- 9: Sucula - Swinka.
10: Suinus, Quod ex fue est - Swinski.
11: Suillus - Swini.
12: Suile, Septum in quo nutriuntur porci - Swini chliew.
13: Suatim, Ad similitudinem fuis - Pofwinskiu.

strona: 1037a

- 1: Sufcipro, Recipro, fubeo - Nafię przymuię.
2: Sufceptus, Coeptus, inchoatus - Zaczęti.
3: Sufceptum - Przedfię wziecie.
4: Sufceptio, Ipse fufcipiendi actus, receptio - Przyęcię.
5: Sufcito, Excito - wzbudzam.
6: Sufcitabulum, Incitamentum - wzbudzenie.
7: Sufpendeo, [...] Supra pendeo - Wyfzam.
8: Sufpendo, Appendo, alligo - Zawiefzam.
9: Sufpensus, Pendens, fublatus -

strona: 1037b

Zawiefzoni. ¶ Sufpensus [...] pro incerto, ac dubio - Niepewni, watpliwi.

- 1: Sufpensio, Incertitudo - Niepewnofcz.
2: Sufpendium, pro fufpensione - Obiefzenie.
3: Sufpendiosus, Qui fufpensus est, cui vita laqueo est adempta - Obiefzoni, obiefz.
4: Sufpicio, Surfum afpicio - wzgorę patrzę. ¶ Sufpicio [...] admirari, et venerari - **Miecwądę**
[.] . ¶ Sufpicio [...] Sufpectum habere - Mieć wpodeirzeniu.
5: Sufpectus, In fufpectionem adductus - Podeizrzeni.
6: Sufpectus, Actus fufpiciendi, id est, surfum afpiciendi - wzgład.
7: Sufpectio, Sufpicio - Podeizrzenie.
8: Sufpecto, Surfum fpecto - Kugorze patrzę. ¶ Sufpecto [...] fufpectum habeo - Mam wpodeirzeniu.
9: Sufpicor, Sufpicionem habeo, in fufpicione fum - Spodziewam fie, mam wnmianiu.
10: Sufpicio, Ipse fufpiciandi actus - Mniemanie, podeizrzenie.
11: Sufpiciosus, Qui pronus est ad fufpicionem, quique fufpicatur -

strona: 1038a

Lieda skąd podeizrzenie maiąci.

1: Sulpiciofe - Podeizrzenie.

2: Sulpicax, Sulpiciofus - **Podizrzenie** [!] włobie zawdi maiąci.

3: Sulpiro, Spiritum ab imo pectore traho - Wzdicham.

4: Sulpiratus, Actus ipfe sulpirandi - wzdichanie.

5: Sulpirium, Ipfa sulpiratio, hoc est, ab imo pectore spiratio - westchnienie.

6: Sulpiriosi, Qui spirandi difficultatem patiuntur: vel quibus vitiosa est respiratio - Trudno wzdi chaiąci.

7: Sultineo, Fulcio, labentem excipio, alioqui ruiturum retineo - Znożę, mam **nołobie** [!] , zatrżimiwam. ¶ Sultinere [...] pro pati, tolerare - wiczierpywam.

8: Sultento, Fulcio, et alioqui ruiturum retineo - Podpieram, zadzierziwam. ¶ Sultento [...] tolero, seu patienter fero - Czierpliwie znożę.

strona: 1038b

¶ Sultento [...] alere, seu reficere, et egestatem alicuius subleuare - Odziwic wichowac.

1: Sultentatio, Expectatio, siue dilatio - Odkład.

2: Sultollo, Attollo, siue sursum subleuo - wznoszę, dzwigam.

3: Sublatio, Ablatio, siue destructio - Podniefienie, odieczię.

4: Sufurrus, Paruum, et summissum murmur - Szczerk, szum.

5: Sufurrus - Szczerczenie, szumienie.

6: Sufurro, Murmuro, summissa voce loquor, lenem et summissum strepitum edo - Mruczę, szczerczę.

7: Sufurratio - Mruczenie.

8: Sufurro, Detractor, maledicus: qui non aperte loquitur, qui voce demissa auribus hominum obstrepat - Zaufznik, pochliebca.

9: Sutela, Dolosa astutia [...] siue techna callide confuta - Chytrószcz, włoska sztuczka, obładnończ.

10: Suterna, Ipfa futura, siue opus futorium - Szewiechtwo.

11: Suus - Swoy.

strona: 1039a

- 1: Sycomorus - Fykowe drzewo w AEGypczie, item, Fikomorowe drzewo.
- 2: Sycophanta, Calumniator, delator - Oblygacz, kłamstwem fie karmiac, przewrotnik, zarłok fygow.
- 3: Sycophantia, Mendacium, calumnia, fallacia - Kłamstwo, zdrada.
- 4: Sycophantor, Sycophantias ftruere - łgarstwem fie bawie, metluię.
- 5: Sycophantiose, [...] dolose, fiue per calumniam -

strona: 1039b

Zdradliwie, kłamliwie.

- 1: Syllaba - Syllaba, złożenie liter. [...] comprehensio literarum, vel vnus vocalis enuntiatio
- 2: Syllabatim, Per syllabas - Syllabe ze syllabam.
- 3: Sylua - Lias.
- 4: Syluula -

strona: 1040a

Liafzek.

- 1: Syluester, Syluofus - Liefni.
- 2: Syluaticus, Quod est fyluae, feu quod ad fyluam pertinet - Lyałzowi.
- 3: Syluicola, Qui fyluam incolit - Lefniak.
- 4: Syluicultrix, Syluae habitatrix - wlefiie miełzkaiaęci.
- 5: Syluifragus - łamilias.
- 6: Syluiger, Syluofus - Liafzupęłni [!]
- 7: Syluosus, Sylua oblitus, arborum densitate fyluae imaginem referens - Gęłtego liafzu.
- 8: Syluesco, In nimiam ramorum, farmentorumve vbertatem luxuriare - wlias fie obracam, liefnieię.
- 9: Symbolum, Nota, signum, collatio - Zanie naczech łpolni, łpolni grołz dobiefiadi. Symbolum [...] pro eo quod in coenam comparandam plures conferunt - Hasło, wyznanię.

strona: 1040b

- 1: Symmetria, Apta membrorum partiumve omnium proportio quae quibus adest fymmetra - Dobrikłztałt [!]
- 2: Sympathia, condolentia, compaffio - Spolnęzałofcz [!]
- 3: Symphonia - Zgodni dzuiek. Confonantia et muficus concentus

- 4: Symphoniaci pueri, Serui mulicam tenentes - Spiewaci.
- 5: Symphreatides, Qui iidem vtuntur puteis - Ziednei studnie czerpaiąci.
- 6: Symphyton petraeon - Kořtywal. ¶ Symphyton [...] **confolida maior [!]** - Ziwokořt.
- 7: Symposium, Compotatio, conuiuium - **Bie fiada [!]** zložoną.
- 8: Symposiaftes - Spolnie czechuięci. Conuiuator [...] compotores, fymptotae

strona: [1041]a

- 1: Symmyřta - Rzeczy taiemnych řpolnie wiadomi. Secretarius feu ſecretorum confcius
- 2: Synanche - Spuchnienie wgarlie, item, duřzenie wgarlie. Angina, morbus in faucibus
- 3: Syncerus, Integer, illaeſus, non mutilatus - Szczeri, othworżiřti.
- 4: Sincere, Pure et integre - Szczerzę.
- 5: Sinceritas, Puritas, integritas - Szczerocř.
- 6: Synchronos, Contemporaneus - Iednego wieku.
- 7: Synchysis, Confuſio, turbatio ordinis - Miefzanina.
- 8: Syndicus, Patronus, qui cum alio cauſam aliquam tuendam accepit, quive ſecundis actionibus cauſam defendit - Spolni rayca wmieřcie.

strona: [1041]b

- 1: Synedrus, [...] confeffor et confiliarius - Radni pan.
- 2: Synephebi, [...] adoleſcentes ſimul pubeſcentes - Młodziena iednich liath.
- 3: Syngrapha, Syngraphus, et Syngraphum - Cerograph.
- 4: Synodia, Congreffus, colloquium - Zchączka.
- 5: Synodus - Ziazd.

strona: 1042a

strona: 1042b

- 1: Syrinx - Surma.
- 2: SYRTES - Hąki pialcowe wmorzu libyřkim.
- 3: Syrus, Foffa feu cuniculus ſubterraneus, in quo frumentum conditur, et diutiřſſime conferuatur - Gruba dlia chowania, zyta.

strona: 1043a

T

- 1: Tabanus - Gzik, bąk liekęci bydło.

2: Taberna, Quoduis aedificium habitationi aptum - Przybi tekdo [!] mieszkaną, kramnica.

¶ Taberna diuerforia - Gołpoda, połpolita, karczma.

3: Tabernarius - Kramarski.

4: Tabernarius, Infitor, qui in taberna merces fuas venales habet - Kramarz.

5: Tabernaculum, Subitarium quoddam tectum frondibus, aut ftragulis opertum - Przybitek, nąmiot.

6: Tabes, Colliquatio ex morbi diurnitate, feu nimia corporis extenuatio ex cura, animive aegritudine procedens - Suchoty.

7: Tabidus, Tabi obnoxius, [...] qui morbo, vel animi aegritudine extabescit, et colliquatur -

strona: 1043b

Schnąci.

1: Tabificus, Quod tabem inducit - Suchoti przinofąci.

2: Tabeo, Colliquefio, tabe confumor - Schnę, niłzcieię.

3: Tabefco, Tabe confumor, animi vel corporis morbo conficior - wylicham.

4: Tablinum, Locus in quo tabulae et inftrumenta publica, monumentaque rerum geftarum afferuabantur, tabularium - Mieifcze gdzie zapifsi y lyfti połpolftwa chowaią, cancellarią.

5: Tabula, Affer in vfum aliquem concinnatus - Tablica.

6: Tabella - Tabliczka.

strona: 1044a

1: Tabellarius, qui tabellas, id eft, literas perfert - Połzeł.

2: Tabellarius, Quod pertinet ad tabellam - Połłowi.

3: Tabularis - Tabliczni.

4: Tabularium, [...] Locus [...] in quo tabulae, hoc eft, inftrumenta et literae, et acta publica reponuntur - Grogdzie [!] zapifzi chowaią.

5: Tabularius, Qui fide publica ea quae gefta funt in tabulis refert, et inftrumenta publica conficit - Pyłzarż groczky.

6: Tabulo, Tabulis aliquid conftruo - Delami pokładam.

7: Tabulatio, Tabularum compofitio, ftructio - Otaflowanię.

8: Tabulata, [...] planae in aedibus fuperficies, tabulis vel etiam lapidibus conftratae [...]

Solaria - Piętr.

9: Taceo, Nihil loquor, conticeo, tacitus sum - Milczę.

10: Tacitus, qui tacet - Milczący.

strona: 1044b

1: Tacite, Secrete, clam, obſcure - Milcząc, czicho.

2: Taciturnus, Qui paucorum eſt verborum, et minime garrulat - Mylczący.

3: Taciturnitas, Silentium - Mylczenie.

4: Taedet, Taedium, hoc eſt, fatietas et faſtidium capit - Przikro ieſt, mierzy.

5: Taedium, Faſtidium, fatietas - Przikroſcz, omierznienie.

6: Taedulus, Faſtidioſus, qui omnibus taedio eſt - Kazdemu przikri.

7: Taeniae - Strzępek, item, bindą ze Itrzępkim. Vittarum extremitates, vt quae ab infulis pendent.

strona: 1045a

1: Talea - Młodi ſzczep do ſadzenia.

2: Taleola, parua talea - Mały ſzczep.

3: Talentum - Talent, wſobie maiaći koło 1040. złotych.

strona: 1045b

1: Talio, AEqualis retributio - Rowne odwetowanie.

2: Talis, Eiufmodi, eius generis - Taki.

3: Taliter, Tali modo - Takim ſpofobem.

4: Talitrum, Percuſſio frontis, quae vngue digiti fieri ſolet - Szczudłek.

5: Talpa - Kret.

6: Talus, Os in articulo pedis animalium bifulcorum - Koth.

7: Talaris, Quod ad talos pertinet - Az do koſtek długi.

8: Talarius, Quod pertinet ad talos - Do koſtek przinależący.

9: Tam, et Quam - **Takiako [!]** .

strona: 1046a

1: Tamarix - Tamarifzek.

2: Tamen, Attamen, veruntamen, nihilominus - Szakże.

3: Tametsi, Quanquam vel etfi - **Aczkołwieti [!]** .

4: Tandem, Poſtremo, denique, ad extremum - Na oſtatek.

5: Tandiu, Tanto tempore - Tak długo.

6: Tango, [...] deprehendo - Dotikam fie.

strona: 1046b

1: Tactus - Dotknioni.

2: Tactus, Ipse tangendi actus - Dotknienie.

3: Tanquam - Iakobi.

4: Tantus, [...] tam multus, vel tam magnus - Tak wielki.

5: Tantisper, Tandiu - Tak długo.

6: Tanto - Tak wielie.

7: Tantopere, Viqueadeo, tam vehementer - Tak barzo.

8: Tantum, Solum, quod et tantummodo -

strona: [1047]a

Tilko.

1: Tantumnon, id est, ferme: rei non plantae peractae - Tilkonie.

2: Tantulus, [...] tam paruus - Takmały.

3: Tantillus - Tak barzomały.

4: Tantulum, et Tantillum - Trołzeczke.

5: Tapetum, vel Tapetium, vel Tapes, Aulaeum, peripetasma, hoc est, vestis stragula variis coloribus intexta, qua aularum parietes, mensae, lecti, nonnunquam etiam equi inferuntur - Kobierzecz, **oyczyę** [!] .

strona: [1047]b

1: Tarantara, Vox tubae - Dzwiek od trąbi.

2: Tardus, Ignauus, piger - Leniwi, gnułni.

3: Tardiusculus, Subtardus - Kęs gnułni.

4: Tarde, Lente, pigre, cunctanter - Leniwie, gnułnie.

5: Tarditas, Cunctatio, mora, pigritia - Gnułnołcz, leniłtwo.

6: Tardigradus, Qui tarde graditur - włoka, łazęka.

7: Tardiloquus, Qui tarde loquitur - Gnułnie mowiąci.

8: Tardo, Retardo, remoror, moram iniicio, tarditatem affero, reprimo - Przedłużam, zawcziagam.

9: Tardo [...] moram trahere - Przewłoczic.

10: Tardans - Miefzkaięci, przewłoczaci.

11: Tardatus, Retardatus -

strona: 1048a

Zawczyagnioni.

1: Tardeſco, Tardus fio - Leniwieie, przedłużam.

strona: 1048b

1: Tartarinum, [...] horrendum atque terribile - Piekielni.

2: TARTARVS, [...] Tartara - Piekło.

3: Tafconium, [...] terra alba, fimilis argillae - Białaglina [!].

strona: 1049a

1: Taurus - Beik [!]. Mas in genere bubulo, et vaccarum admiffarius.

2: Taura - Iałowica. Vacca ſterilis

3: Taurinus - Beikowy [!]. Quod eſt ex tauro

strona: 1049b

1: Taurea - Bycz z bikoweſi zeſi. Scutica [...] ex taurino corio facta

2: Taurifer, Quod magnum taurorum habet prouentum - Bikorod.

3: Tauriformis, Formam tauri habens - Beikowi [!] podobni.

4: Tax, Vox [...] fictitia - Puk puk.

5: Taxo, Reprehendo, mordeo, noto, inceſſo - Złimi ſłowi łaię. ¶ Taxo [...] pretio aeſtimare - Szaczuię.

6: Taxatio, AEſtimatio - Szaczowanie.

7: Taxus - Czis.

strona: 1050a

1: Techna - Zdrada, obludną chitroſc. [...] Latine artem ſeu artificium, [...] pro dolo, aſtutia, impoſtura, fraude, ſiue offucia.

2: Teda, Arbor [...] ex earum genere quae refinam ferunt, abundiantior ſucco - Soſna ſwieca liana, łucziwo.

3: Teda [...] Cererem deam taediferam [...] quod taedas dicitur inflamaffe - Faklia ſwiecaci.

4: Tego, Operio, obduco, obnudo, obtendo, contego, velo - Nakriwam. ¶ Tego [...] defendere, conferuare - Bronię.

5: Tectus, Opertus - Nakriti.

6: Tecte, Latenter, occulte - Nakriczie.

7: Tectum, Summa pars domus, qua caeterae teguntur - Dach, nakriczię.

strona: 1050b

1: Tectorium, Calx, fiue crufta inducta parieti aut muro, qua tanquam pauimento lapides teguntur - Tinkowanie pobielenię.

2: Tectorius - Otinkowani, obieloni.

3: Tector, Qui opus tectorium parieti inducit - Pobielacz, tinkarz.

4: Tegmen, [...] et Tegimen, et tegmentum, Quod aliquid tegit - Nakriczię.

5: Tegillum, Paruum tegmen - Dafzek.

6: Tegula, Qua tecta sternuntur ad pluuias et alia arcenda [...] quod domos tegat - Dachowka, alys fzindziol.

7: Teges, Straguli genus - Rogoz.

8: Tegeticula, Parua teges - Rogozinka.

9: Tela, Quod texendo conficitur - Płutno.

10: Telamones - Wízelyakie kíztały wślupiech podfadzonych dla ozdobi

11: wirite. [...] hominum fimulacra

strona: 1051a

1: Teliformis, herba est paluftris - Boza trawka.

2: Telo - *Zorawktorim* [!] *złtadniei* [!] wodę wyciagaią. A rufticis [...] instrumentum longum ex ligno, quo vtuntur ad aquam e puteis hauriendam.

3: Telonium - Mieifcze gdzie czło oddawaią. Menfa publicanorum vbi vectigal exigitur

4: Telos - Koniecz. [...] finis

strona: 1051b

strona: 480c

1: Telum, [...] omne quod manu iaci poteft - *wízelyakáftrała* [!] ręcznią.

2: Telifer - Ten ktori ftrzałi nofi.

- 3: Temerarius, [...] qui facile et nullo consilio adhibito, et nulla causa facit aliquid - Ten ktori zŕtraskiem nie rozwazaia rzecz nie iako poczina, wycher.
- 4: Temeritas, et Temeritudo, Imprudentia, casus, fortuna - Nie vwaŕon przefie wzeci.
- 5: Temere, Inconfiderate, ftulte, inconfulte - Nieroz wazenie, wyrowacie.
- 6: Temero, Scelero, corrumpo, contamino - Plugawie, ŕzpeczŕ.
- 7: Temeratus - Pomazani.
- 8: Temerator - Faŕŕzarz. Pro falsario
- 9: Temetum, Vinum - Vino.
- 10: Temulentus, Vinolentus, ebrius - Opieŕi.
- 11: Temulentia, Ebrietas -

strona: 1052a

Ozralŕtwo.

- 1: Temulenter - Ozralie, opielie.
- 2: Temno, Sperno - Wzgardzam.
- 3: Temo, Lignum in curru, inter equos intermedium, continens iugum in curru vel plauŕtro - Dyŕzelu woza.
- 4: Tempero, Rem suo ordine ac mensura adminiŕtro, moderor, temperationem facio, miŕceo - Vŕmierzam, rozrzŕda^m.
- 5: Temperans, Moderatus, continens, in omni libidine temperatus - Powczyagliwi, skramni.
- 6: Temperanter, Temperate, moderate - Skramnie, miernie.
- 7: Temperantia, Modestia, moderatio, frugalitas - Skramnoŕcz.
- 8: Temperatus, Moderatus, mediocris, modestus - Skramni, powczyagliwi.
- 9: Temperate, Moderate, mediocriter, et quodam cum temperamento - Powczyagliwie, skromnie.
- 10: Temperatio, Temperamentum, modestia, moderatio -

strona: 1052b

Skramnoŕcz.

- 1: Temperator, Moderator, gubernator - Vskramiŕcz.
- 2: Temperamentum, Moderatio, modus, mediocritas, ratio - Miernoŕcz, vskromnieniŕ.

3: Temperatura, Temperamentum, id est, proportio partium simplicium, quae constituunt corpus mixtum - Temperament, pomiernofcz.

4: Temperies, Temperamentum, seu status caeli - Zdrowe powietrze.

5: Templum - Kofcioł.

6: Tempus, [...] interuallum mundi, et motus, diuifum in partes aliquot - Czas.

strona: 1053a

¶ Tempus [...] pars capitis - Skron.

1: Tempori, Tempestiue, vel suo tempore - Wczefnie.

2: Temporarius, Quod non est perpetuum, sed ad tempus durans - Doczefni.

3: Temporarily, Ad tempus - Do czału.

4: Temporalis, Quod ad tempus durat - Doczafsu trwaięci.

5: Temporaneus, Quod ad tempus pertinet - Doczefni.

6: Tempestas, Memoria, aetas, tempus - Czas. ¶ Tempestas [...] procella, turbo, grando, et generaliter quibus caeli inquietior status - Powietrzę.

7: Tempestius, Opportunum, et quod suo tempore fit - Wczafsowi.

8: Tempestiuitas, Opportunitas - Prawi czas.

9: Tempestiue, Opportune, et suo tempore - Wczefnie.

10: Tempestuosus, Procellofus, tempestate turbatus - **Miepogodni [!]** .

11: Tendo, Extendo, explico, expono - Nacziagam.

strona: 1053b

1: Tensus, Distentus - Nacziagnioni.

2: Tentorium, Tabernaculum, extensis velis contra aestum caelive iniuriam excitatum - Namiot.

3: Tentoriolum - Namiotek.

4: Tendicula, Laqueus [...], quem aibus, siue feris tendimus - Sidło.

5: Tenebrae, Obscuritas, caligo, nox, priuatio lucis - Cziemnofcz.

6: Tenebrosus, Quod tenebris plenum est - Cziemni.

7: Tenebricus, Offusus tenebris, tenebricosus - Czmawi.

8: Tenebricosus, Obscurus, tenebrosus - Barzo cziemni.

9: Tenebrio, Mendax, et dolofus, qui mendaciis et astutiis suis quaedam quasi tenebras obiicit
- Ofzuft, metlarz.

10: Tenebreſco, Obſcurus fio - Poczynam czmieć.

strona: 1054a

1: Teneo, Detineo, ſeruo, habeo - Trzimak, dzierzę. ¶ Teneo [...] habitare, poſſidere - Ofiadłem.

2: Tenax, Viſcoſus, et quicquid attingit facile retinens - Lepiſti, kleiowati.

3: Tenaciter, Firmiter, conſtanter, pertinaciter - Stalie, mocznie.

4: Tenacitas, sordes, parſimonia, auaritia - Skapoſzcz, łakomſtwo.

5: Tenor, Accentus - Ton. ¶ Tenor [...] ordo, vel forma, ſeu continuatio - Zaczętei rzeczy konczenię.

strona: 1054b

1: Tener, Mollis, tractabilis, delicatus, minime robuſtus - Mieki, młodi, ſłabi, kruchi.

2: Tenellus - Młodziufienki, miakufienki.

3: Tenellulus - Młodziuchni.

4: Teneritas, et Teneritudo, Mollities - Miękoſzcz, młodoſzcz.

5: Tenere, et Teneriter - Czienko.

6: Teneraſco, ſiue Tenereſco, Tener fio, miteſco, miſericordia ducor - Miękczeię.

7: Tento, Experior, ſiue periculum facio, inquiero - Kuſſę.

8: Tentatus - Koſztowani, kuſzoni.

9: Tentatio, Experimentum, conatus - Koſztowanie, doſwiatczenię ſie.

10: Tentator - Kuſzcziel.

11: Tentabundus, Nunc hoc, nunc illud tentans - Koſztuiąc, kuſſac y tego y owego.

12: Tentamentum, Tentatio - Kuſzenię.

strona: 1055a

1: Tenuis, Exilis, leuis, ſubtilis, gracilis, exiguus - Czienki, ſubtilni, mięki.

2: Tenuiculus - Czieniuchni.

3: Tenuitas, Gracilitas, ſubtilitas - Czienkoſzcz.

4: Tenuiter - Czienko.

5: Tenuo, Tenue reddo, extenuo, macero - Zczienczam, wifuſzam.

6: Tenuatus - *Zczienczam* [!], *wifufzam* [!].

7: Tenus, [...] laqueus - Powroz.

8: Tenus - Az, do. [...] vŕique ad

strona: 1055b

1: Tepidus, Quod est medium inter calidum et frigidum - Lietni.

2: Tepido, Tepida aqua irriŕo - *Ogrzewa*^m, *lietnioczinię* [!].

3: Tepeo, Tepidus fum - Zagrzewam ŕie.

4: Tepeŕco, Tepidus fio - Poczinam ŕie zagrzewac.

5: Tepor, et Tepiditas, Media qualitas inter calorem et frigus, moderatus calor et frigus - Lietni czas.

6: Teporo, Tepefacio - *Lietnioczinię* [!].

7: Ter - Trzi razi.

8: Tercentum, Trecenti - Trziŕta.

9: Tercenti, Trecenti, ŕeu tercentum - Trziŕta.

10: Tercenties - Trziŕta razow.

11: Tercenteni, Trecenti - Trzyŕta.

12: Terdeni, Triginta - Trzidziefczi.

13: Tergeminus, id est, triplex - Troyŕti, troiaki.

14: Tergemini, [...] qui tres eodem partu editi ŕunt - Trzei ziednego zywota wiednim czafie vrodzeni.

15: Ternus, [...] pro ŕuo primitiuo -

strona: 1056a

Troiaki, potroiŕti.

1: Ternarius - Troinik, trzi wliczbie maiaci.

2: Tertius, Vltimus, ŕiue vnus ex tribus - Trzeci.

3: Tertio, Tertia vice - Trzeci raz.

4: Tertium, Tertia vice - Trzecim razem.

5: Tertio, [...] pro eo quod opus est, opus aliquod tertio repeto - Trzeci raz orzę.

6: Tertiatio - Trzecie oranię. Pro tertia operis repetitione

7: Tertiatia verba - Słowa nie domowione, [...] imperfecta, lapŕantia, et cum pauore nutabunda

- 8: Tertiarius, Quod tertiam rei alicuius partem recipit - Trzecia **częśczieiaki** [!] maiąci.
9: Tertiarium, Triens, hoc est, vnciae quatuor - **Trezecią** [!] czefcz od miari.
10: Terebellum, Instrumentum chirurgorum, quo fracta cranij ossa eximuntur - Swiderek.
11: Terebro, Terebra perforo - Przewiartuię.
12: Terebratio, Ipse terebrandi actus - Wierczenię.

strona: 1056b

- 1: Teredo - Robak drzewo wierzcąci. Vermis in ligno nascens, illudque erodens.
2: Teres, Longum et rotundum, cuiusmodi est figura cylindri - Wdłuż okrągłi.
3: Tergo, et Tergeo, Mundo, nitidum facio, abstergo, purgo - **Ocziera**^m.
4: Tergum, Dorsum, tota posterior corporis pars - Chrzibiet, grzbiet.
5: Tergum [...] pro tergore - Skora.

strona: 1057a

- 1: Terguerfor, Fallo, et dicta muto [...], refugio, ad rem propofitam venire nolo, malitia aduerfarium illudo - Wiercę fie, **czafam** [!] fie.
2: Terguersatio, Subterfugium, detrectatio - Kreczenię fie, czafanię fie.
3: Tergus, Corium - Skora.
4: Terginus, [...] [cutica e tergore animalis - **Bicrzemienni** [!] .
5: Termes, Ramus ex arbore decerptus cum fructu - Gałaska z owocem włomioną, zatknienie nagraniczi.
6: Terminus, [...] limes, qui agrum ab agro diuidit - Kopiecz albo słup granicze dzieliąci.

strona: 1057b

- 1: Termino, Terminos constituo, certis finibus circumscribo, finio, determino, claudio, definio, regionibus et limitibus circumscribo - Ogranicząm, koncę.
2: Terminatus, Circumscriptus, finitus - Ograniczoni, skonczoni.
3: Terminatio, Finitio, finis, mensura, modus - Dokonczenię.
4: Tero, Frico, contero, attero, confumo - Trę.
5: Tritus, Attritus, et vsu confumptus - Starty.
6: Tritus, Ipse actus terendi - Tarczię.
7: Tritura - Młodzba. Euentilata mundiora

strona: 1058a

- 1: Tritor, Qui aliquid conterit - Młoczek, rozczieracz.
- 2: Terra - Ziemia.
- 3: Territorium, [...] vniuersitas agrorum intra fines cuiusque ciuitatis - Właściz okrazoną kazdego pana, dziedzina.
- 4: Terreus, Quod est ex terra - Ziemni.
- 5: Terrenus, Quod vel in terra natum est, vel in terra viuit, vel aliquid cum terra commune habet - Ziemni.
- 6: Terrenum, Terra cultui idonea - Rolia.

strona: 1058b

- 1: Terrestris, Terrenus - Ziemni.
- 2: Terrigena, Ex terra genitus - Zziemie wrodzoni [!] .
- 3: Terricola, Qui terram habitat - Na ziemi mieszkający.
- 4: Terraemotus, Terrae concussio - Ziemie trzęsienie [!] .
- 5: Terror, Timoris incussio - Strach.
- 6: Terreo, Timorem alicui incutio, terrorem affero, terrorem infero, terrorem iniicio, timorem facio - Strażę.
- 7: Territus - Załtrażoni.
- 8: Territo - Wtawnie łtrażę.
- 9: Terrefacio, Terrore afficio - Strażę.
- 10: Terrificus, Terribilis, formidabilis, terrorem incutiens - Strażliwi.
- 11: Terribilis, Formidabilis, horribilis - Strażni.
- 12: Terriculum, Quod iniicit terrorem - Strach.

strona: 1059a

- 1: Terriculamenta - Strachi.
- 2: Teruncius, Numus perexiguus a tribus vnciis - Troinik, kwartnik.
- 3: Tefqua, Loca edita, aspera, et inculta, pro litu atque silentio religionem quandam et horrorem incutientia - Pułtina łtrażna.
- 4: Tefsaracofton, Tempus dierum quadraginta ante partum et totidem post partum, quibus mulieres a facris arcebantur - Wiwodzini.

5: Teffera - Kořtka czworograniřta. Figura omni ex parte quadrata [...] hoc eřt, conřtans Őex lateribus aequalibus ¶ In militia item teffera dicebatur Őymbolum quo locij ab hořtibus et exploratoribus dignořcebantur - Hařło.

6: TefSELLA, Rem quamuis Őignificat formam habentem quadratam - Wřzelyaka rzecz czworograniřtą, badz czeřla albo kořtka.

7: TefSELLATUS, Quod tefSELLIS, id eřt, paruis quadratis lapillis eřt compořitum -

strona: 1059b

Skwadratowego kamienia vbudowani.

1: TefSERULA, Őymbolum Őiue Őignum frumentarium - Częcha.

2: TefSERARIUS, Qui tefFERAM, hoc eřt, Őignum bellicum per contubernia militum nuntiat - Rotmiřtrz, hařło poczichu widaięci.

3: TefTA, Vas fictile - Garniec gliniani, skorupa.

4: TefTULA - Garnuřzek.

5: TefTACEUS, Quod ex tefTA eřt, Őiue quod tefTAE duritiem imitatur - Twardi iako skorupa, skorupiřti.

6: TefTICULUS, [...] pro coleo - Iaiko.

7: TefTIS, Qui, quaeve tefTIMONIUM dicit - Őwiadek. ¶ TefTIS [...] pro tefTICULO, mařculini generis [...], dictus quod virilitatis tefTIS Őit - Iaie.

8: TefTIMONIUM, TefTium depořitio, iureiurando deuincta autoritas - Őwiadecztwo.

strona: 1060a

1: TefTOR, TefTIMONIUM perhibeo, tefTIMONIO Őum, tefTIFICOR, tefTIMONIUM DO, affirMO, profiteor - Őwiatczę.

2: TefTATUS, Qui tefTAMENTUM fecit - Ten ktori zteřtamentu dziedzice vczinieř. ¶ TefTATUS [...] apertus, vulgatus, ab omnibus cognitus, quod id quaři omnes tefTentur - Wiadomi.

3: TefTATIO, TefTIMONIUM - Őwiatczenieę.

4: TefTATOR, TefTAMENTI conditor - Ten ktori tefTament czini.

5: TefTAMENTUM, Inřtrumentum extremae nořtrae voluntatis continens tefTIMONIUM - TefTament, dziedziczou mianowanieę.

6: TefTAMENTARIUS, Quod ad tefTAMENTUM pertinet -

strona: 1060b

Teftamentowi.

1: Teftamentarius, Qui teftamenta falſa conficit, teftamentorum ſubiector - Fałſzerz teftamentow.

2: Teftificor, Teftimonium dico, notum facio, teftibus firmo - Oſwiatczam.

3: Teftificatus - Oſwiatczoni.

4: Teftificatio, Probatio per teſtes, teſtatio, teftimonium - Oſwiatczenie.

5: Teftudo - Zołw. ¶ Teftudo [...] fornices, ſiue camerae - Skliep. ¶ Teftudo [...] muſicum inſtrumentum - Liutnią.

6: Teftudineus, Quod eſt teftudinis - Zołwiowi.

7: Teftudineatus, Fornicatus, concameratus, ſiue quod conuexum, et incuruum eſt teftudinis more - Skliepiſti.

8: Teftus, Inſtrumentum [...], in quo placenta, aliaque id genus coquebantur - **Chlie bowi** [!] piecz. item patella.

9: Teftuaceum libum, et Panem teftuaceum dicimus -

strona: 1061a

Pałzteta zmałki.

1: Teter, Foedus, crudelis, dirus - Szpetni, mierzieti.

2: Tetre - Szpetnie, mierziecie.

3: Tetro, Foedo, conſpurco - Szpeczę.

4: Tetracolon - Szteri cziełczy maiąci. Quod quatuor conſtat membris.

5: Tetradoron - **Szteriri** [!] piedzi długi.

6: Tetradrachma - Szteri drachmi włobie maiąci, to ieſt poł złotego.

7: Tetragrammaton - Szteri litteri włobie maiąci.

8: Tetrarcha - Kfiąze czwartą częłcz **panłtwaniaięci** [!] .

strona: 1061b

Qui quartam regni partem obtinet.

1: Tetrarchia - Cz warta częłcz panłtwa. Quartae partis regionis cuiuſpiam imperium.

2: Tetraftichon - Ołzterech wierfzach. Carmen quatuor tantum verſibus ſententiam concludens

3: Tetraſyllabum - Ołzterech ſyllabach. Quod eſt quatuor ſyllabarum

4: Tetrici, Tristes ac feueri - Srodzi, kwalno patrzaiaci.

5: Tetricitas, Grauitas, vel feueritas - Srogofcz.

strona: 1062a

1: Texo, Telam conficio - Tkam.

2: Textus - Tkani.

3: Textus, Textura, complicatio - Tkanię.

4: Textum, Quicquid contexitur aut componitur - Vthkanie.

5: Textilis, Quod texendo factum est, textus - Tkani.

6: Textor, Qui vestes aut telam textit - Tkacz.

7: Textrix, Mulier textoriae artis perita - Tkaczka.

8: Textrina, Officina textoris, textrinum - Tkalnia.

9: Textura, Ratio ipsa texendi - Tkanię.

10: Thalamus - Komora gdzie pokładaia zenicha. Commune coniugis vtriusque cubiculum.

strona: 1062b

1: Thalassicus color, id est, Marinus - Wodnei farbi.

strona: 1063a

1: Theatrum, - Dom dla gier pokazowania [!] . AEdificium in hemicycli specie factum, ad videnda spectacula idoneum

2: Theatridium - Miejsce dla gier.

3: Theca - Olft, nozni, pochwi. Vagina, locus in quo aliquid recondimus

strona: 1063b

strona: 1064a

1: Theologus - Wpifmie swietim nauczoni. Philosophus circa rerum diuinarum cognitionem verfans.

2: Theologia - Pyfma swiętego rozumienie. Prima philosophiae pars, quae verfatur circa Dei, et rerum diuinarum contemplationem.

3: Theorema, [...] Speculatio, commentatio - Na vmiflie rozwazanię.

4: Theotocos - Bogarodzica. Latine Deiparam vertere possumus.

strona: 1064b

1: Theriaces, siue Theriaca - Dryakiew.

- 2: Theriotrophion - Zwierziniecz. Viuarium, in quo ferae aluntur.
- 3: Therioma - Wrzod. Vlcus virilium, interim et fedis
- 4: Thermae - Cieplice. Loca aquas habentia aut sponte naturae calentes, aut fornace calefactas
- 5: Thermulae - **Cz iepliczinę [!]** .

strona: 1065a

- 1: Thefaurus - Skarb. [...] vetus depositio pecuniae
- 2: Thefaurarius - Skarbowi.
- 3: Thefaurizo - Skarb zbieram. Thefaurum colligo, repono.
- 4: Thesis - Mowa do pytania. Quaestio, siue argumentum, quod nobis tractandum disputandumve proponimus.

strona: 1065b

- 1: Thlaspi, siue Thlaspidion, siue Thlaspe - Kokoska, tobołki, minimum vocatur zak. [...] quam vulgus herbariorum **nafturtium tectorum** vocat.
- 2: Thlafias - Maięci iędra zgniecionę.
- 3: Thlibias, [...] is, cui testiculi attriti sunt - Tłuczen.

strona: 1066a

- 1: Thorax - Pierfy. [...] pars corporis ab ipsis clauibus vsque ad diaphragma, costis vndique circumscripta¶ Thorax [...] pro quouis munimento pectus tegente - Kabat, karaczina.
- 2: Thoracatus - Wkaracinę obliczoni.

strona: 1066b

- 1: Threnodia, Cantus lugubris - Smutna pieśni.
- 2: Thrips - Robak drzewo wierzcęci. Teredinis genus, lignum erodens
- 3: Thronus - Kroliewski stolecz. [...] fedes, siue folium
- 4: Thus - Kadzidło.

strona: 1067a

- 1: Thymbra - Cęmbr.
- 2: Thymele - Ganek dla kugliarzew. Pulpitum [...] in orchestra
- 3: Thymelici, [...] gesticulatores, qui in pulpito orchestrae [...] vocabant - Czi ktorzi łętki pokazuię.

4: Thymiama - Kadzenie barzo wdzieczną. Suffitus, vaporalis, suffimentum

5: Thymus, vel Thymum -

strona: 1067b

Dzięcielina.

1: Thymites - wino **dzięćcie linowę** [!] . Vinum thymo conditum

2: Thyminus, Quod ex thymo factum est - Zdziecielini vczinioni.

3: Thymosus - Pełni dzięcielini.

4: Thynnus - wyzina.

5: Thyrsus - Głab iako pręt wirości zziół.

6: Tiara - Kapeliufz **mewiaft** [!] **Perchich** [!] , noftris, korona byskupia zinfułami.

Ornamentum capitis Perficarum prius mulierum, quo poſtea vli funt reges, et facerdots.

strona: 1068a

1: Tibia, [...] os cruris - Golien. ¶ Tibia [...] inſtrumentum muſicum oblongum teres, et foraminofum - Fletma, ſzałamaia.

2: Tibialia, Velamenta tiliarum - Pączochi.

3: Tibialis, Quod est idoneum ad tibias faciendas - Do czinienią piſzczalek dobri.

4: Tibicen, Qui tibia canit - Pyſzczek.

5: Tibicina, Mulier tibia canens - Pyſzczkową.

strona: 1068b

1: Tignus, et Tignum, Trabs, qua varie diſpoſita domus extruitur - Krokięw, kozięł.

2: Tigillus, et Tigillum - Krokwicza, łatka.

3: Tignarius, Tignarius faber, Qui tigna dolat, aut aedificio adaptat - Czieſlia.

4: Tigris - Tigris.

5: Tilia - Lipa.

strona: 1069a

1: Tiliaceus, Quod ex tilia confectum est - Lipowy.

2: Timeo, Metuo, horreo, reformido, vereor - Boię fie.

3: Timidus, Pavidus, meticulofus - Boiazliwi.

4: Timide, Pauide, minus audacter - Boiazliwię.

5: Timiditas, Procliuitas ad timorem - Boiazn.

6: Timor, [...] Metus mali appropinquantis - Boiazn.

7: Timiopolae - Skupniowie. [...] qui praemercantur, vt rerum pretia accendant, annonamque flagellent

strona: 1069b

1: Tinca, pisces fluuiatilis - Lyn.

2: Tinea, Vermiculus [...] qui [...] vestes, aut libros abrodit, teredo - Mol.

3: Tineosus - Pełni moliow.

strona: 1070a

1: Tingo, vel tinguo, Inficio, madefacio, immergo, colore vel humore imbuo - Farbię, mączam.

2: Tinctus, Immerfus, vel infectus - Omoczoni.

3: Tinctus, Ipse tingendi actus - Omoczenie.

4: Tinctura, Infectio, imbutio coloris - Farbowanie.

5: Tinctilis, Quod intinctum est - Mocziłti.

6: Tinia, Vasa vinaria - Kuffet.

7: Tinnio - Dźwięczę, brzakam.

8: Tinnimentum, Ipse tinniendi actus - Dźwięk.

9: Tinnitus, Metallii fonitus - Dźwięk.

10: Tinnulus, Quod acutum edit sonum: cuiusmodi est sonus metallorum - Brzmięci.

11: Tintino, Refono - Dźwięczę.

12: Tintinabulum - Dzwonek.

strona: 1070b

1: Tithymalus - Dzwonki.

2: Titillo, attrectatione [...] mollium corporis partium rufum cuiusdam moueo - łękcę.

3: Titillatio, Ipse titillandi actus, suauitas, motus - łęktanie.

4: Titio, Lignum adustum, quod ab igne extrahitur - Głownię.

5: Tituilitium, [...] fila putrida - Kofm od płotna albo kądzielie.

6: Titubo, [...] pedibus consistere nequeo, vacillo -

strona: 1071a

Chwieię fie.

- 1: Titubatus - Chwieiāci fie.
- 2: Titubantia, et Titubatio, Ipſe titubandi actus - Chwiānię.
- 3: Titubanter, Inconfanter, dubitanter - watpliwie, nieſtalie.
- 4: Titulus, Inſcriptio cuiuſcunque operis - Nāpys, tytuł.
- 5: Toga, Veſtis communis omnium Romanorum - Szata poczwią długą.

strona: 1071b

- 1: Togula - Mała ſzata długa.
- 2: Togati, Togis induti - wdługie poczi weſzati obliczoni.
- 3: Tolero, Fero, patior, perfero, ſuſtineo - Znaſzam, wiczierpiwam.
- 4: Tolerans, [...] patiens - Czierpliwi.
- 5: Toleranter, Patienter, tolerabiliter - Czierpliwie.
- 6: Toleratio, Ipſe tolerandi actus - Czierpliwoſcz.
- 7: Tolerabilis, Quod tolerari poteſt - **łatwi [!]** do wiczierpienią.
- 8: Tolerabiliter, Facile, ſine diſcrimine - łatwie.
- 9: Tolerantia - Czierpliwoſcz.

strona: 1072a

- 1: Tollenon, Genus machinae [...], quo hauritur aqua - Zoraw wſtudniei.
- 2: Tollo, Eleuo, attollo, ſurſum erigo - Podnoſzę.
- 3: Sublatus, Eleuatus ablatus - **wzmeſioni [!]** .
- 4: Sublatio - Podnieſienię. [...] elatio, ſuperbia.
- 5: Sublate - wiſſoką miſką.
- 6: Tolutarii, ſiue Tolutares equi - Nadchodnik.
- 7: Tolutim - Inochodem. [...] volubiliter, et molliter

strona: 1072b

- 1: Tomacula, Edulia [...] quae fere ex iecore porcino minutatim concifo, et iam ſemicoccto [...] fieri confueuerunt - Iatrnica.
- 2: Tomentum, Lana breuis ac concifa, quae ex veſtibus a fullone poliendo detrahitur - Oſtrizki wſzeliakie do naſipanią poduſzek, albo naſciełania kołdri albo pieł.
- 3: Tomice, ſiue [...] Tomix - Serowi a grubi **powrozkonopni [!]** .
- 4: Tomus - Sztuka, częſcz. Fragmentum vel pars operis

- 5: Tondeo, Lanam, siue capillos, et huiusmodi incido - Golię.
- 6: Tonfus, Lana, crineve spoliatus - Ogolioni.
- 7: Tonfae, [...] remi - Rudel.
- 8: Tonfor, Qui barbam, aut aliud quippiam tondet - Balwierz.

strona: 1073a

- 1: Tonsorius, Quod ad tundendum pertinet - Barwurski [!] .
- 2: Tonfura, [...] ipse tundendi actus - Strzizenię.
- 3: Tonfrix, mulier tonforis officio fungens - Barwierka.
- 4: Tonsilis, Quod tonfum est - Ogolioni.
- 5: Tonftrina, Officina tonforis - Barwiernią.
- 6: Tono - Grzmię.
- 7: Tonefcit, Tonat - Grzmi.
- 8: Tonitrus, et tonitru, Fragor nubis, qui fit erumpente fulmine - Grzmienię.
- 9: Tonus - Dźwięk, ton.
- 10: Topiarium - Zasłona wobłaki pocziniona zdrzewa sposobnego ktemia [!] .

strona: 1073b

Opus ex arbore, aut frutice, aut herba, ornatus, aut vitandi aestus causa factum

- 1: Topicus - Mieczowi. Localis.
- 2: Toral, Quoduis lectuli stragulum - Koldra wżelyaka dona kriczią lozka.
- 3: Torculare, vel Torcular, Machina [...] premendis uis - Prafsa.
- 4: Torcularius, Quod ad torcular pertinet - Prafzowi.
- 5: Torcularius, Qui torculari premit uas - Prafsownik.
- 6: Torculus, Quod ad torculum pertinet - Prafsowi.
- 7: Toreuma, et Toreumatum - Kręczeni kubek. Vas [...] torno factum
- 8: Tormentum, Cruciatu, qui aut eruendae veritatis, aut criminis puniendi causa fieri solet -

strona: 1074a

Dęczenię.

- 1: Tormina, Morbus intestinorum - Zarcie wziwoczię.
- 2: Torminalis, Quod tormina infert - Boliescz brzucha cziniąci.

3: Tornus - Drechfliarski fwider albo warftat. Instrumentum fabrile, quo ligna, ebur, et reliqua eiufmodi pofita redduntur.

4: Tornatilis, Quod torno factum eft - Kreczoni.

5: Torno, Torno conficio vel polio - Kręcę.

6: Torpeo, Stupeo, piger fum et fegnis, languidus fum et remiffus - Gnufnieię.

7: Torpefco, Piger fiue torpidus fio - Poczynam gnufniecz.

8: Torpor, Animi et corporis ftupor - Gnufnocz [!].

9: Torporo, Torporem induco - Gnufnim czinię.

10: Torpidus, Segnis, ftupens, piger - Gnufni lieniw.

strona: 1074b

1: ¶ Torpedo, [...] pro fegnitie, torpore, vel ftupore - Zgniełofcz.

2: Torqueo, Curuo, inflecto - Kręcę.

3: Tortus, Cruciatu - Męczoni, dręczeni. ¶ Tortus, flexuofus, obliquus - Krziwi, kręcni.

4: Tortus, Ipfe torquendi actus - Zawiełofcz, krziwofcz.

5: Tortuosus, Obliquus et multis flexibus linuofus - Krziwi, zwiti.

6: Torsio - Zarczię, dręczenię.

7: Tortilis, Quod retortum et replicatum eft - Zawiełi, pokręcni.

8: Torto, Iterum ac iterum torqueo - Itam ifam kręcę.

9: Tortor, Qui veritatis eruendae caufa tormenta admouet, [...] pro carnifice - Kath.

10: Torte -

strona: [1075a]

Krziw.

1: Tortium muftum - Winno zpierzęzgo prałsowania.

2: Torques, et Torquis - Lanczuch, rzecządz.

3: Torquatus, Torque infignitus - Lanczuch na fzy nołzaci.

4: Torrens, Riuus, fluuiufque temporarius non e fonte, fed a pluuias nalcens - Potok zrdźdza [!].

5: Torrens, Rapidus, vehemens, concitatus - Prętko cziekaci.

6: Torris, Fax [...], hoc eft, ftipes femiuftus, et adhuc ardens, aut faltem ignitus - Głownia iefzyczne goraięca.

7: Torreo, Ad ignem, solemve ficco, arefacio - Sufzē. ¶ Torreri item dicuntur carnes quae sine aqua ad ignem coquuntur - Piekę, smazę.

8: Toftus - Vpieczoni, wifufzoni.

9: Torridus - Suchy, vpiekłi.

10: Torrefco, Torridus fio, exuror - Wifufzam.

11: Torrefacio, Torridum reddo, arefacio, ad ignem solemve ficco - Piekę.

strona: [1075b]

1: Torus, [...] lectus - Łoże. ¶ Tori [...] eminentiae musculorum, quales in robuftioribus compactioribusque corporibus cernuntur - Czieliſtofcz. ¶ [...] torofus - Czielyfti.

2: Torulus, Paruus lectus - łozke [!].

3: Toruus, Specie ipfa ferociam prae fe ferens - Krziwoki.

4: Torue, toruum et torua - Krziwoko.

5: Toruitas - Krziwo patrzenie,

6: Tot, Tam multi - Tak wielie.

7: Totidem, AEque multi, nec plures, nec pauciores - Takzewielie [!].

8: Toties, Tam ſaepe - Tilo [!] razow.

9: Totus, Integer, vniuerfus, ſolidus - Czali.

10: Toxicum, Venenum - Iąd, trucizna.

strona: 1076a

1: Trabs, et Trabes, Lignum duplex [...] ex duobus compactum tignis aedificij gratia - Bálka, podciąg.

2: Trabalis, [...] inſtar trabis - Balkowi.

3: Trachea, ſiue Trachia - Krzftan. Fiftula qua ſpiritus ab ore fertur ad pulmonem.

4: Trado, In poteſtatem do, dedo, mancipio - Oddaię.

strona: 1076b

1: Traditio - Zdanie.

2: Traditio [...] doctrina - Vczenie.

3: Traduco, Per locum aliquem duco, vel de loco in locum duco, transfero - Przewożę.

4: Traduces, [...] Rumpi, [...] brachia vitium - Odrosłe latorofli młode ozd [!] winnaktore przegiętę wgrubi, korzen pułcziwfzi rodzą.

5: Tragemata - Owoce y **wfze lyakie [!]** cukry ktore przy ferze dawaią. [...] Quae Latini Bellaria vocant, fiue fecundas menfas.

6: Tragoedia - **Tragædia [!]**, wktorei zaczne ofsobi mowią, alie koniec **miewafmętni [!]**, dla zabiczią niektorei ofsobi.

strona: 1077a

1: Tragicus - Tragedia **fpranuiąci [!]**. Qui tragoediam fcribit.

2: Tragicus - Do **tragædy [!]** przinaleząci. Quod ad tragoediam fpectat

3: Tragice - Oz dobnie. [...] fublimiter

4: Tragoedus - Tragedi fprawca.

5: Tragopogon - wlyfnik, kozia broda.

6: Tragos - Koziel. [...] hircum fignificat

7: Tragula, Genus teli fimilitudine haftae - Rohatina.

8: Traha, Genus vehiculi fine rotis - Sanie.

9: Trahax, Auidus, rapax, omnia ad fe trahens - Kfobie garnaci, łakomicz.

10: Traho, Per vim duco - Czciągę.

strona: 1077b

1: Tractus, Regio, plaga - Kraina.

2: Tracto, Attrecto, in manu habeo - Vftawnie mam wrękach.

3: Tractatus - Tractat, fprawa.

4: Tractatio, Vfurfpatio, vfus, tractatus, explicatio - Vftawna zabawka wrzeczni nieiakiei.

5: Tractabilis, quod tractari poteft - łatwi do fprawowania.

6: Tractim, Trahendo in longum, longo tractu, diutine - wdłuż.

7: Traiicio, Tranfueho, tranfporto, traduco - Przewozę, przeprowadzám.

strona: 1078a

1: Traiectus, Tranfuectus - Przewiezioni.

2: Traiectio, Tranfiectio, traductio - Przewiezięnię.

3: Traluceo, Tranfluceo - Przebya fwiatłofczia.

4: Tralucidum, Pellucidum, hoc eft vifui peruium - Przez rocziiti.

5: Trames, Semita tranfuerfa - Steczka przeczną.

6: Tramitto, Tranfmitto, fiue traiicio - Przeiezdzam.

- 7: Tranare, Natando traicere - Przeplinac.
8: Tranquillus, Quietus, placidus - Spokoini.
9: Tranquillum, Tranquillitas - Spokoinofcz.
10: Tranquille, Quiete, citra motum et perturbationem - Spokoinie.
11: Tranquillo, pro Tranquillo tempore - Czas Spokoinofcz.
12: Tranquillo, Tranquillum, et quietum facio - Wfpokaiaam.
13: Tranquillitas, Quies maris, et caeli tempestatis expers -

strona: 1078b

Spokoinofcz [!] powietrzą.

- 1: Trans, [...] vltra - Zonę stronę.
2: Transabeo, Tranfeo - Dalei przechodzę.
3: Transadigo, Traicio, tranfuerbero - Przebyam.
4: Transalpinus, Quod est trans Alpes litum - **Zonestrone [!]** Alp tak nazwanich gor.
5: Transcendo, Supero, ascendendo transgredior - Przeszćę, przechodzę.
6: Transcindo, Conscindo, lacero - Przerzinam.
7: Transcribo, Exscribo, describo - Przepisćę.
8: Transcriptio, pro excusatione et praetextu - Wymowka.
9: Transcurro, Curfu me aliquo confero - Przebiegam.
10: Transcursus, ipse transcurrenti actus - Przebieżę.

strona: 1079a

- 1: Transdo, [...] tradere - Podaię.
2: Transduco, Traduco, transfero - Przeprowadzam, przenofę.
3: Transenna, cancelli [...] vifui peruij - Krata, zasłona przezrocziřtą.
4: Transeo, Traicio, transmitto, transgredior, transcendo - Przechodzę myam.
5: Transitio, Transgressio, traiectio - Przeiřćię.
6: Transero, Transplanto, hoc est, plantam de loco vno in alium transfero - Szczep przefadzam.
7: Transfero, De loco in locum transporto, traduco - Przenofę.

strona: 1079b

- 1: Tralatio, [...] et Tranflatio, [...] nominis, verbive in minus propria significatione [...] vfurpatio - Słowa niektorego winfzim znaczeniu położenię.
- 2: Tralatitius, siue tranflatitius, aut tranflatius, Quod aliunde est tranflatum - Zinąd wzieti.
- 3: Tranflatue, vel tranflatitie, Perfunctorie, remiffie, languide, negligenter - Zwierchu, liedaiako, niebalie.
- 4: Transfigo, Transfodio, feu tranfuerbero, traicio - **Przebilam [!]** .
- 5: Transfixus, Traiectus - Przebiti, przepchnioni.
- 6: Transfiguro, In aliam figuram verto - Na infzi křztałt odmieniam.
- 7: Transfiguratio, Transformatio - Przemienienię.
- 8: Transfluo - Przeczekam.
- 9: Transfodio, Perfodio, traicio, transfigo - Przepycham.
- 10: Transformo, in aliam formam mutuo - Przemieniam.
- 11: Transformis, Quod quamcunque formam recipit - Przemieni.
- 12: Tranforo [*lege*: Transforo] - Przebyam.
- 13: Transfreto, Fretum traicio - Przemorze pływam.
- 14: Transfugio, Ad hořtes deficio, perfugio, profugio - Do inřzego vcziekam.
- 15: Transfuga, Qui transfugit, et ad hořtes defecit, perfuga - Zbieg, zdraicza.

strona: 1080a

- 1: Transfugium, Defectio ad hořtes - Odpadnienie donie przyaczielia.
- 2: Transfumo, Fumi modo tranfeo - Przekurzam dimem.
- 3: Transfundo, De vase in vas fundo - Przeliewam.
- 4: Transfusio, Actus tranffundendi - Przelianię.
- 5: Tranřgredior, Tranleo, tranřmigro - Przechodzę, przeftepuię.
- 6: Tranřgreřsio, Ipře tranřgrediendi actus, tranřfitus - Przeyřcie, wiminienie.
- 7: Tranřigo, Perago, perficio - Odprawię. Tranřigo [...] controuerřiam decidere et negotium dirimere, pactionem facere - Vgodę czinię.
- 8: Tranřfactus, Praeteritus - Przeszřli, odprawioni.
- 9: Tranřfactor, Cuius minifterio ad rei alicuius tranřfactionem vtimur - Vgodę czinięci.
- 10: Tranřiectio, [...] et traiectio, tranřpofitio - Przesadzenie słow.
- 11: Tranřilio, Ultra falio - Przeskakuję.

strona: 1080b

- 1: Transilis palmes, Qui inter traduces alios tranfilit - Latorość przeraftaiąc a infzich.
- 2: Tranfiungo, Iugalium loca muto - Przeprzegam.
- 3: Translabor, Labendo tranfeo - Przepadam przeiedzam.
- 4: Translego, Perlego fiue legendo tranſcurro - Przeczitiwam.
- 5: Transluceo, Pelluceo - Przebyam fie ſwiatłofcją.
- 6: Tranflucidus, Pellucidus, Quod viſui per medium ſui tranſitum praebet - Na ſkerz fie ſwiecząci.
- 7: Tranſmarinus, Quod trans mare eſt, vel inde petitum - Zamorski.
- 8: Transmeo, Tranfeo - Przechodzę.
- 9: Tranſmigro, Domicilium habitationemque commuto - Przeprowadzam fie ſiadło odmieniam.
- 10: Tranſmitto, Tranſitum praebeo - Przepuſzczam.
- 11: Tranſmiſus, pro traiectu, fiue pro traiiciendi ſpatio - Przeiazd.
- 12: Tranſmiſio, Traiectio - Przepuſzczenie.
- 13: Tranſmontanus, Qui vltra montes eſt, vel inde venit - Zagorni.
- 14: Tranſmoueo, De loco in alium locum moueo - Przemikam.
- 15: Tranſmotus - **Przemkni oni [!]** .
- 16: Tranſmuto, Muto, commuto - Przemieniam.
- 17: Tranſnato, Vltra nato, natando tranfeo - Przepliwam.

strona: 1081a

- 1: Tranſnomino, Nomen commuto, vel inuerto, vel immuto - Miono odmieniam.
- 2: Tranſnumero [*lege*: Transnumero], Vltra numero - Nadtoliczę.
- 3: Tranſpadanus, Trans Padum habitans - Zarżeką padwia mieſzkaiąci.
- 4: Tranſpicio, Per cancellos aut per corpus pellucidum aſpicio - Nazkerz widzę.
- 5: Tranſpectus - **Przeizizenię [!]** .
- 6: Tranſpono, De vno loco in alium transfero - Przeſądzam.
- 7: Tranſporto, De loco in locum porto, traduco, tranſmitto - Przenaſzam.
- 8: Tranſquietus - Do koncza ſpokoini. [...] Valde quietus.
- 9: Tranſrhenanus, Qui trans Rhenum eſt, vel inde venit - Zone ſtrone Rhenu mieſzkaiaci.

- 10: Transtiberinus, Trans Tiberim incolens - Za Tibrem rzeką mieszkający.
- 11: Transtra, Remigum sedilia in nauibus - Lawki na ktorich prieznici fziadaia.
- 12: Tranueho, Ex vno loco in alium veho, siue id naui fiat, siue plauftro, aut etiam iumentis
- Przewoze.
- 13: Tranfuetio, Tranfportatio, traiectio - Przewiezienie.
- 14: Tranfuerbero, Transfigo, traicio - Przebiam.
- 15: Tranfuersus, Obliquus - Przeczci.

strona: 1081b

- 1: Tranfuersarius, Quod in tranfuerfum ponitur - wprzek polozoni.
- 2: Transulto, Tranfilio - Przeskakuię.
- 3: Transumo, Ex alio fumo - Ziednego nadrugi przekladam.
- 4: Transuo - Przelziwam.
- 5: Tranuolo, Volando praetereo, volando tranfcendo - Przeliatuię.
- 6: Trapes, Mola olearia - Praffa oliwną, vel, zarna oliwnę.
- 7: Trapezitae - Odmieniacze pieniędzi. Numularij, menfarij
- 8: Trauio, [...] tranfeo - Przechodzę.
- 9: Trauli - Bełkotliwi, zaiakaięci fie. [...] nos balbos et blefos dicimus.
- 10: Trecenti, [...] ter centum - Trzifta.

strona: 1082a

- 1: Tredecies, [...] ter decies - **Trzinafcierazow [!]** .
- 2: Tremo, Tremore concutior, contremifco - Drzę.
- 3: Tremens - Drzaci.
- 4: Tremendus, Terribilis, timendus - Srogi, przed ktorim fie z drigac` mufzi.
- 5: Tremebundus, Abunde tremens - Barzo drzaci.
- 6: Tremefacio, Tremorem incutio - Zdrignienie czinię.
- 7: Tremifco, Tremore concutior - Zdrigam.
- 8: Tremor, Concuffio corporis - Drzenie.
- 9: Tremulus, Qui valde tremet - Drzaci.
- 10: Trepidus, Pavidus, timens - Barzo drzaci.
- 11: Trepidulus - Drzaci.

12: Trepide, Celeriter, et quali per timorem - Zboiaznią, prętko.

13: Trepidanter, Timide - Boiazliwie.

14: Trepido, Timeo, metuo, timore concutior - Od boiażni drzę.

strona: 1082b

1: Trepidatio, Trepidandi actus, metus, commotio - Drzenie od boiazni.

2: Trepondo, Trium librarum pondus - Trzifuntowi.

3: Tres, et haec tria - Trzi.

4: Triangulus, Figura [...] tres angulos habens - Troiograniści.

5: Triangulus, Quod triangularem figuram habet - **wetrz [!]**, granie.

6: Triangularis - O trzech graniach. Quod trianguli formam refert

7: Triarii - Żołnierze biwali y doświadczeni, ktorzi wtrzeczej rocie będąc, przedniej szlachy
meznie następowały bronieli. [...] milites veterani, spectatae virtutis

8: Tribula, et Tribulum - Jakies łanki dotarczą wstarch zita miasło czepow.

9: Tribulus - Kniat zabimi włosami, fructus wodni orzech.

strona: 1083a

strona: 1083b

1: Tribunal, Locus excelsus arcuata figura, in quo residebat qui ius tribubus redderet - Sądowi
łtoliecz.

2: Tribuni, Magistratus Romae plebei primum creati anno CCLX, quum plebs propter
nobilium foeneratorum insolentiam ex vrbe discessit - Hetmani u rzymian, ktorzi wibrani przed
lenatem polspolstwa bronieli.

3: Tribunitius, Qui tribunatum gessit - Ten ktori był **Hetmanim [!]** polspolstwa.

4: Tribunitius, Quod ad tribunos pertinet - Do **takiegottet manstwa [!]** przinalezaci.

5: Tribunatus, Ipsa Tribunorum dignitas - Godność hetmanstwa człowieka **polpoli tego [!]**.

6: Tribuo, Do, largior, impertio - Daię.

7: Tributio, Actus tribuendi - Dątek.

8: Tribus - Czech.

strona: 1084a

strona: 1084b

1: Tribuarius, Quod ad tribus pertinet - Do **czechuprzy nalezaci [!]**.

- 2: Tribulis, Qui ex eadem est tribu - Czechowi brat.
- 3: Tributim, Per singulas tribus - wkazdim **czecku** [!] .
- 4: Tributum, [...] ea pecunia quae populo imperata erat, tributim a singulis pro portione census soluebatur - Szaczunek, dan.
- 5: Tributarius, Qui soluendo tributo obnoxius est, stipendiarius, vectigalis - Ten ktori winien wifzemu szaczunek dac.
- 6: Tributorius - Do szaczunku przinalezaci.
- 7: Tricae, Capilli pedibus pullorum gallinaceorum inuoluti - Kofmi **wiakiefekurczeta** [!] motaią.

strona: [1085]a

- 1: Triceni, Triginta - Zawdi potrżidziefczi.
- 2: Tricenteni, Treceni - Trżifsta.
- 3: Triceps, Trium capitum - Otrzech głowach.
- 4: Tricesimus, Vltimus ex triginta - Trżidziefti.
- 5: Trichomanes - Czerwone włoski. Herba [...] quam Capillarem herbam Romani [...] appellant.
- 6: Tricies, Triginta vicibus - Trżidziefczi razow.
- 7: Triclinium, Conclauē, coenaculum - Komora wiakiei ftarzi iadali lieżac na trzech lożkach.
- 8: Tricliniaria, Aulaea, siue vestes stragulae, quibus triclinia ornantur -

strona: [1085]b

- 1: Obiczią do ozdobięnią komori wktorei **iadawa** [!] .
- 2: Tricliniarius, et Tricliniaris - Przinalezaci do takiej komori. Quod ad triclinium pertinet
- 3: Tricolon - Trzi członki włobie maiąci. [...] trimembre
- 4: Tricones, Contentiofi, et rixarum peramantes - Swarci.
- 5: Tricor, Nugas ago, ineptio - Lafzkuię, pierdolię.
- 6: Tricornis, Quod tria cornua habet - Otrzech rogach.
- 7: Tricorpor, Habens tria corpora - Troiftego cziąła.
- 8: Tricuspis, Quod tres habet cuspides - Troiftei szpiczę.
- 9: Tridens, Ferramentum tres habens dentes, siue cuspides - widli otrzech zębach.
- 10: Triduum, Spatium trium dierum - Czas o trzech dniach.

- 11: Triennis, Quod est trium annorum - Trziletni.
12: Triennium, Spatium trium annorum - Trziliata.
13: Triens, Tertia pars assis, hoc est, vnciae quatuor - Szteri vncy.

strona: [1086]a

- 1: Trietericus - Trze cioroczni. Triennalis
2: Trieteris - Trziletni.
3: Trifariam, Tripertito, tribus modis - Troiako.
4: Trifarius, Triplex - Troiaki.
5: Trifaux, Tres fauces habens - Otrzech pałz czekach [!] .
6: Triferus, Ter fructus in anno ferens - Trzi razi do roku rodz ąci [!] .
7: Trifidus, Quod in tres partes diuidi potest - Wetroię irozdzielni [!] .
8: Trifolium - Nawrot, konik.
9: Triformis, Tres habens formas - Troiackiego kłztałtu.
10: Trifur, Furaciffimus, siue eximius fur - Trefni złodzei, arcziłodzei.
11: Trifurcus, Quod tres furcas habet - Otrzech łzpiczach.
12: Triga, Vehiculi genus quod tribus trahitur equis - Woz otrzech koniach.
13: Trigarius, Trigarum agitator - Trzech koni poganiacz.
14: Trigemini, Tres vno partu editi, tergemini - Społem trzei vro-dzeni.

strona: [1086]b

- 1: Trigemmis, Quod tres habet gemmas - Otrzech paćzkach.
2: Trigesimus, Vltimus ex triginta - Trzidziefti.
3: Triginta, Ter decem - Trzidziefczi.
4: Trilibris, Quod est trium librarum - Otrzecfuncziech [!] .
5: Trilinguis, Qui [...] tribus loquitur linguis - Trzemi iezikami mowięci.
6: Trilix, Quod ex tribus confat liciis - Ze trzech niczi vprzedzioni.
7: Trimestris, Trium mensium - Trzi miesięce ftari.
8: Trimma, [...] veterator, qui [...] in re aliqua tritus est, et exercitatus - wkazdei rzeczy czwiczoni bywali, arcibiwaliecz.
9: Trimodium, Quod tres modios continet - O trzech miarach.
10: Trimus, Quod est trium annorum - Trziletni.

11: Trinepos, Abnepotis filius, tertius a nepote - Mego wnuka wnuczek.

12: Trinocium, Trium noctium spatium -

strona: 1087a

Czas trzyletni. [Błąd w tł. na j. polski; powinno być „czas trzech nocy”]

1: Trinocialis - Trzinocni.

2: Trinodis, Tres nodos habens - O trzech węzłach.

3: Trinus, Ternus, tres - Troiaki.

4: Triones, [...] boues aratores - Rolnewoła [!].

5: Triparcus, Valde parcus - Barzo skąpi.

6: Tripektorius, Tria habens pectora - Troie pierśi maiąci.

7: Tripertitus, Quod est in tres partes diuisum - Natroie rozdzielioni.

8: Tripartito, In tres partes - Natrzecz mieścizach.

9: Tripes, Habens tres pedes - O trzech nogach.

10: Tripedalis - Natrzy łtopi. Quod mensuram habet trium pedum.

strona: 1087b

1: Triplex, Tergeminus - Troiaki.

2: Triplico - Troiakoczinię [!].

3: Triplus, Triplex - Troiaki.

4: Tripudium, Saltatio, chorea - Tąniec, plięfi.

5: Tripudio, Salto, choreas duco - Pliałzę, tanczuię.

6: Tripus, Vas aut aliud instrumentum pedibus constans tribus - Naczynie o trzech nogach, dręfus.

7: Triquetrus, Quod trianguli formam habet - O trzech rogach.

8: Triquetrum, Triangulus - O trzech graniach.

9: Triremis, Nautis oblonga [...], tres habens remorum ordines - Okręć otrzech rządziech poieznikow.

strona: 1088a

1: Tris - Trzei. [...] Tres

2: Trisago - Vzamkamala [!]. [...] teucrion, [...] chamaedrys, [...] chamaedrops

3: Triftis, Moestus, moerens - Smetni.

- 4: Trifticulus, Subtriftis - **Prziłmęnieifzim [!]** .
- 5: Triftitia, Moeftitia - **Smęek [!]** .
- 6: Triftificus, Quod triftitiam adfert - Smętek cziniąci.
- 7: Trifto, [...] triftem facio - **Zazmęczam [!]** .
- 8: Trisulcus, Quod tres habet acies - Otrzech graniach.
- 9: Tritauus, Atai pater, quali Tetartauus - Mego łtarka łtarek, **czwałti [!]** wpokolieniu.
- 10: Triticum - Płzenica.

strona: 1088b

- 1: Triticeus - Płzenni.
- 2: Triuenefica, Inſignis venefica - Arczi czarownica.
- 3: Triuium, Locus in quem tres [...] conueniunt viae, ſpatium quod finditur in tres vias - Rozchod trzech drog.
- 4: Triuialis, quod in triuio fit, vel quo in triuiis vtebantur - Obeczni.
- 5: Triumphus - Triumph, po zwycieſtwie nieprzyacziela.

strona: [1089]a

- 1: Triumpho, Triumphum ago - Ztriumphem wieǳdam po zwycieſtwie.
- 2: Triumphatus - Triumph zwycieſtwa, miani.
- 3: Triumphatus, ipſa triumphatio - Triumphowanie.
- 4: Triumphalis, Quod ad triumphum pertinet - Triumphowi.
- 5: Triumuir, Nomen magiſtratus, quem tres collegae adminiſtrant - Pan ze trzech ieden.
- 6: Triumuiratus, ipſa triumuirorum dignitas - Godnoſcz trzech panow radnich.
- 7: Triuncis, Numulus aereus, quem poſtea quadrantem appellarunt - Czwartak.

strona: [1089]b

- 1: Trochlea, Inſtrumentum cum orbiculis ad ſubleuanda et demittenda onera. Vel rotula ſtriata [...] qua aquam haurimus fune ductario, et hydria - Kołowrot nad łtudnia, item, kołka po ktorich **czuzari [!]** **wcia gaią [!]** nabui.
- 2: Trochus - Cziga, łzaparga, filełys. Inſtrumentum quo luſitant pueri, [...] Turbo
- 3: Trochulus - Mała cziga.
- 4: Trochifcus, Paruus trochus, vel parua rota - Małe kołko.

strona: 1090a

1: Trophaeum - Znak postawiony na pamiatkę zwycięzonego nieprzyaciela. [...] monumentum a victore erectum eo in loco, vbi hostes in fugam conuertit.

2: Tropis, seu tropios - Dno włodzi.

3: Trua, Vafis genus - Myślnik w ktorim *myślimy ą* [!].

strona: 1090b

1: Trulla, Vafis vinarij genus - Dzber. ¶ [...] trulla caementarij instrumentum, quo fabri murationi tectoriis linendis, complanandisque vti solent - Kielnia muliarska.

2: Trudo [...] violentia quadam impello - wpycham, wtracam.

3: Trusatilis, vt Mola trufatilis, quae manu trudi et circumagi potest - Zarnowi kamien.

4: Trudes, Instrumenti genus quo in re quapiam protrudenda vtimur - wżelyakie naczynie do struganią dobre.

5: Trulleum, Vafis genus quo manus perluuntur - Miednica.

6: Trunco, Amputo, in partes scindo, mutilo - Odczinam.

7: Truncus, Pars arboris craffior, e qua rami enascuntur - Pien.

8: Trunculus - Pniak.

9: Truncus, Quod est truncatum vel mutilum - Obczyęti.

10: Trutina, Statera - waga.

11: Trutino, Examino, penficulo, libro - wazę.

12: Trux, Ferox, crudelis - Srogi.

strona: 1091a

1: Trucido, Crudeliter neco, morti do - Zabyam, morduię.

2: Trucidatio, Occifio, caedes - Mord.

3: Truculentus, Qui vultu crudelitatem praefert, aliofque terret - Srogi.

4: Truculenter - Srodzę.

5: Tu - Ti.

6: Tuba, Buccina, instrumentum incuruum ex aere argentove, cuius sonitu milites equique ad praelium inflammantur - Trąba.

7: Tubicen, Qui tuba canit - Trębacz.

8: Tuber, Tumor siue callus - Puchlina.

strona: 1091b

- 1: Tuberculum - Mała puchlina, napuch.
- 2: Tuburcinor, Raptim comedo - łapaiać czpam.
- 3: Tubus, Canalis teres, et concauus, feu fiſtula maior, qua aqua ducitur - Rura do przywiedzenia wodi.
- 4: Tubulus, Canaliculus, parua fiſtula - Rurka.
- 5: Tudicula, Inſtrumentum quo vaſis ligna imprimuntur - Czechado znaczenia, warzecha, item tłuć,
- 6: Tueor, Tutor, conferuo, cuſtodio, defendo - Bronię.

strona: 1092a

- 1: Tutor, [...] diligenter protego, ſiue defendo - Obraniam.
- 2: Tutor, [...] qui ius et poteſtatem habet in capite libero, ad tutandum eum, qui ſe per aetatem nondum tueri poteſt - Obrona, opiekt.
- 3: Tutela, ius ac poteſtas in capite libero, conſtituta ad tuendum eum, qui per aetatem ſua ſponte ſe defendere nequit - Obrona, Opieka.
- 4: Tutelaris, Quod quippiam in ſua habet tutela - Opiekę w mocy maiaci.
- 5: Tutelarius, Aedituus, qui aedes ſacras, aut publicas ſuo periculo tuetur - Stroż, opiekun koſcielni.
- 6: Tutamentum, Defenſio - Obrona.
- 7: Tuto, ſine periculo, impune - Bezpiecznie.
- 8: Tuto, Protego, defendo - Bronię.
- 9: Tugurium, Caſa ruſtica et leuiore materia excitata, arundine aut vlua paluſtri tecta - Kucza.

strona: 1092b

- 1: Tuguriolum, Paruum tugurium - Kuczka.
- 2: Tumba - Iama podziemna, grob. Locus concauus ſub terra. [...] pro ſepulchro
- 3: Tumeo, Inſlor, protubero, turgeo, in tumore ſum - Nadałem ſie.
- 4: Tumeſco, Tumidus fio, Turgeſco - Nadimamſie.
- 5: Tumeſacio, Tumidum facio - Nadęto czinię.
- 6: Tumidus, Inſlatus - Nadęti.
- 7: Tumor, Inſlatio - Nadęczenie.
- 8: Tumultus, Metus, vel trepidatio, quaſi tumor multus - Rozruch.

strona: 1093a

- 1: Tumultuosus, Qui turbas excitare solitus est, turbulentus - Niepokoini, ten ktori rad czini rozruch.
- 2: Tumultuose, Cum tumultu, turbulente - *Zroz ruchiem [!]* .
- 3: Tumultuo, In perturbatione fum - Rozruch czienię.
- 4: Tumultuatio - Rozruch, burzka.
- 5: Tumultuarius, Quod sine praemeditatione factum est - Na prętcie wzamieszaniu vczinioni.
- 6: Tumultuario - Na prętcie, wzamieszaniu. [...] lauacro nostro praeparato.
- 7: Tumulus, Colliculus, locus e terra nonnihil eminens - Pagorek.
- 8: Tumulosus, Quod est tumulis plenum - Pagorkow pełni.
- 9: Tumulo, Sepelio, in tumulo condo - Pogierzebam.
- 10: Tunc, Eo tempore: et de omnibus temporibus - wtenczas.
- 11: Tundo, [...]

strona: 1093b

Obtundo, Comminuo, tero, caedo, pulso, verbero - Tłukę, byę.

- 1: Tunica, Vestis [...] interior, et sine manicis, cui toga superinduebatur - Spodnia suknia.
- 2: Tunico, Tunicam induo, vestio - wfuknię obłoczam.
- 3: Tunicatus, Qui fola indutus est tunica, hoc est, qui nullam tunicae superinduit togam - wfłpodnią suknię obliczoni.
- 4: Tuor, Video: [...] Contuor, intuor, et obtuor - widzę, patrze.
- 5: Turba, Multitudo, seditio, vis, tumultus, perturbatio - Zamieszanie miedzi liudem. ¶ Turba, pro multitudine - wielkofcz liudu, zaftęp.

strona: 1094a

- 1: Turbella, Parua turba - Małe zamieszanie.
- 2: Turbidus, Conturbatus, confusus, non clarus, commotus - Kalni, zamieszani.
- 3: Turbide, Turbulente, tumultuose - Zamieszanie.
- 4: Turbulentus, Commotus, iratus, turbidus, contentione plenus - Swarliwi, porufzoni, zamieszani.
- 5: Turbulente, Turbide, tumultuose - Zamieszanie.
- 6: Turbulento, Exagito, perturbo - Zafmęczam.

- 7: Turbo, Confundo, commoueo, perturbo, obturbo, turbas facio, miſceo - Zamieſzanie czinię.
- 8: Turbatus, Commotus, perturbatus - Zamieſzani, poruſzoni.
- 9: Turbate, Turbulenter - Pomieſzanie, nieporządnie.
- 10: Turbator, qui rem aliquam conturbat, perturbator - Nieſpokoinik, rozruch cziniaci.
- 11: Turbamentum, Turbatio - Rozruſzenie.
- 12: Turbo, Ventus validiſſimus, et vorticoſus, obuia quaeque deturbans, proſternenſque, ventus omnia turbans et inuoluens - Powie trze [!] wychrowate. ¶ Turbo [...] genus inſtrumenti luſorij, quod a pueris ſcutica in gyrum circumagitur - Cziga. ¶ Ab huius inſtrumenti ſimilitudine Turbo dicitur, quicquid e lato paulatim definit in acutum - wſzelyaka rzecz ſzpiczatą.

strona: 1094b

- 1: Turbineus - wichrowati kręcaci ſie.
- 2: Turbino, In turbinis figuram exacuo - Kręcze wwirchołek.
- 3: Turbinatus, Quod in turbinis figuram definit - wſzicę [!] zaoſtrzeni.
- 4: Turbinatio - Zaſzpiczenie.
- 5: Turdus - Drozd.
- 6: Turgeo, Tumeo, inflatus ſum - Oddimam ſie.
- 7: Turgeſco, Turgidus fio, tumefco - Poczynam ſie oddimac.
- 8: Turgidus, Tumidus, inflatus - Nadęti.
- 9: Turgidulus - Trochę nadęti.
- 10: Turiones, Tenelli arborum, fruticum aut herbarum cacumina - wierchołki młodę vziół y udrzew.
- 11: Turma, Ordo militaris, tres equitum continens decurias, totidemque habens decuriones - Rota haſſiecz [!] .
- 12: Turmatim, Per turmas - whufie.

strona: 1095a

- 1: Turpis, Deformis, inhoneſtus, foedus, diſtortus - Szpetni.
- 2: Turpiculus, Subturpis - Kęs ſzpetni.
- 3: Turpifico, foedo, turpitudine afficio - Szpeczę, ſzkaradzę.

- 4: Turpitude, Deformitas - Szpetność, **niepoczi wołcz [!]** .
- 5: Turpiter, Foede, inhoneste, indecore - Szpetnie, łzkaradzie.
- 6: Turpo, Foedo, turpitudine afficio - Szpeczę.
- 7: Turris - Wieza.
- 8: Turricula, Parua turris - Wieżka.
- 9: Turritus, Turribus instructus - wiez pełni.
- 10: Turriger, Turrifera, Gerens turres- wieżifti.
- 11: Turtur -

strona: 1095b

Sinogarlica.

- 1: Turunda, Massa, siue buccella, qua farciuntur, siue faginantur altilia - Kukielka zmąki iaką tuczą ptałtwo.
- 2: Tus, Lacryma libani arbutulae, vni terrarum Arabiae concessa, diuinis sacrificiis, et templorum suffimentis dedicata - Kadzidło.
- 3: Tureus, Quod ex ture est - Kadzidlni.
- 4: Turibulum, Vas quo tus adoletur - Kadzielnica.
- 5: Turifer, Tus producens - Kadzidło rodząci.
- 6: Turilegus - Kadzidło zbieraiąci. vt, Arabes turilegi, id est colligentes tus.
- 7: Tufculum - Kadzidłeczko.
- 8: Tufsis, Vehemens spiritus efflatio - Kafzel.

strona: 1096a

- 1: Tufsicula - Małi kafzel.
- 2: Tufsis, Tuffim patior - Kafzłam.
- 3: Tufsilago - Podbiał, kniat.
- 4: Tuus - Twei.
- 5: Tymbades, [...] sagae, et veneficae - Czarownica.
- 6: Tymbos - Grob.

strona: 1096b

[...] bułtum

- 1: Tympanum - Bęben. Instrumentum ex vna parte planum, membrana claufum, intus vacuum, quod baculo pulfatur.
- 2: Tympanista - Bębenik. Qui tympana pulfat.
- 3: Tympanistria - Bębeniczka. Mulier tympanum pulfans.
- 4: Tympanizo - wbęben być. Tympana pulfo.
- 5: Tympanotriba - Bębenista. Qui tympanum terit et pulfat
- 6: Typha, Planta [...] folio cyparidis, caulem habens enodem - Pałki.

strona: 1097a

- 1: Typhon - Wycher. Flatus vorticosus, mira velocitate
- 2: Typus - Wiobrazenie. [...] forma, figura, adumbratio rudis, exemplar, vmbra, et veluti imago quaedam alterius rei.
- 3: Tyrannus - Okrutnik, tyran. [...] pro domino, rege, seu monarcha
- 4: Tyrannis - Okruczienstwo. Dominatio, monarchia, faeuum ac violentum imperium.
- 5: Tyrannicus - Okkrutni. Quod est tyranni, hoc est, crudele, et superbum.
- 6: Tyrannice, Crudeliter, violenter, et more tyrannorum - Okkrutnie.
- 7: Tyrannoctonus - Zabyacz tyranna. Tyrannicida, percussor tyranni
- 8: Tyrannicida, Qui tyrannum occidit - Zgladzacz tyranna.
- 9: Tyrannicidium, Tyranni caedes - Zabiczię okkrutnika.

strona: 1097b

- 1: Tyro, Nouus miles, et fortis ad militiam exercendam - Młodi żołnierz.
- 2: Tyrunculus, Pro iuenculo, qui prima in arte aliqua coepit ponere rudimenta - Młodi vczen.
- 3: Tyrocinium, Prima artis alicuius rudimenta - Pierfze wnaukach początki.
- 4: Tyrocnestis - Tarłko. Instrumentum culinarium, quo foraminato cafeus difteritur minutatim.

strona: 1098a

V

- 1: Vacca, Bos foemina - Krowa.
- 2: Vaccula - Krowka.
- 3: Vaccinus, Quod est ex vacca - Krowi.

4: Vacerra, Palus vel ftipes humi defixus ad caetra munienda vel hortos claudendos - Palie kołi do oggradzanią.

5: Vacillo, Nuto, labo, fluctuo, titubo - Kolifzę, koliebię, chwieię.

6: Vacillatio - Kołiffanię, chwianię.

strona: 1098b

1: Vaco, Do operam - Pilnuię.

2: Vacans, Qui otatur - Proznuiąci.

3: Vacanter, Sine caufa, fruſtra, ſuperflue - Prozno.

4: Vacatio, Ceſſatio, immunitas, feriae - Proznowanię, przeltanię.

5: Vacuus, Inanis, nihil continens, expers, exhaustus, nudus, ieunus, liber - Prozni.

strona: 1099a

1: Vacuitas, Inanitas, abſentia, priuatio - Wiproznienie.

2: Vacuo, Vacuum facio, vacuum reddo, euacuo - [Wiproznia^m](#).

3: Vadis, [...] ſponſor in caufa tam pecuniaria, quam capitali - Rękoimię.

4: Vadimonium, [...] ſponſio quaedam liſtendi comparandique in iudicio ad diem praeltitutam, [...] quod deferere non licet - Zaręczenie do poſtawienią.

5: Vador, Denuntio aduerſario vt in ius veniat - Zareczam do poſtawienią przed prawo.

6: Vado, Eo, iter facio, quali viae me do - Idę.

7: Vadum, Qua flumen aut aquam tranſire poſſumus - Brod.

strona: 1099b

1: Vado, Vado traicio - Przechodzę.

2: Vadosus, vt Vadofus amnis, qui frequentia habet vada - Czeſte brodi maiąci.

3: Vaeh - Biada.

4: Vaeneo, [...] Vendor - Przedaini ieſtem.

5: Vafer, Callidus, aftutus, quali valde Afer: mira enim ſemper fuit eius gentis calliditas - Chitri.

6: Vafre, Callide, aftute - Chytrze.

7: Vafragmentum - Chytrófcz.

8: Vagina, Gladij theca - Pochwa.

9: Vaginula - Pochewka.

- 10: Vagio, Eiulo, puerorum infantium more ploro - Płaczę **iakodziecie** [!].
- 11: Vagitus, Infantium fletus - Płacz łkanię dzieczinskie.
- 12: Vagus, Huc illuc oberrans, incertus, infabilis, inconstans - Smiakacz, tułłacz.
- 13: Vage, Disperse, diffuse - Tułaiac fie.
- 14: Vagor, Huc illuc oberro, volito, passim voluto, non confisto - Tułam fie, **włoczafie** [!].

strona: 1100a

- 1: Vagans - Smiakadło, tułłacz.
- 2: Vagatio, Ipse vagandi actus - Tułanie fie połmikanie.
- 3: Vagabundus, Qui sedem stabilem nullam habet, sed modo huc, modoque illuc oberrans, tempus inutiliter absumit - Vıtawni tułłacz, połmik.
- 4: Vah - Ach.
- 5: Valde, Multum, vehementer, maiorem in modum - Barzo.
- 6: Valeo, Sanus, siue potens sum - Zdrow iestem.

strona: 1100b

- 1: Valens, [...] sanus, incolumis, robustus, fortis, firmus - Zdrowi.
- 2: Valentulus - Nie gorzei zdrow.
- 3: Valenter, Fortiter, totis viribus - Mocznie, tęgo.
- 4: Valentia, [...] potentia, firmitas, formitudo, robur - Mocznofcz.
- 5: Valeſco, Validus fio - Zdrowim bic poczinam.
- 6: Validus, Robustus, valens, firmus, potens - Moczni.
- 7: Valide, Valde, vehementer, maiorem in modum - Mocznie.
- 8: Valetudo, [...] et sanitas et imbecillitas - Zdrowię.
- 9: Valetudinarius, Qui male sanus est, et qui frequenter aegrotat - Słabego zdrowia częłto choruiąci.
- 10: Valetudinarium, Locus in quo valetudinarij et infirmi curantur - Miełcze gdzie chorim pomagaią.

strona: 1101a

- 1: Valor, Pretium - waznofcz.
- 2: Valgus, Qui furas habet extrorsum intortas, et in diuersam actas - Ten ktori łiłtima wiwroconę, łzpotaui.

- 3: Valles, et Vallis, Planities duobus lateribus inclusa - Dolina.
4: Vallecula - Dolinka.
5: Vallus, Firmior palus cui vitis alligatur, et quo castra muniuntur - Koł.
6: Vallum, Propugnaculum et munitio castrorum - wał.
7: Vallaris, quod ad vallum pertinet - Powału [!] przinależąci.

strona: 1101b

- 1: Vallo, Munio, firmo - wałemobtaczam [!] .
2: Valvae, Fores geminas habentes partes in sese coeuntes - Drzwi wpoli sie othwie raiące.
3: Valuuli, [...] concavitates in folliculis leguminum, in quas ipsa grana separatim recipiuntur - Dołki [!] wtręku wktorich ziarnalieżą [!] .
4: Vannus, Instrumentum latum ex vimine, aliave materia, quo acus paleaeque post trituram a frumento aut legumine ventilando, et in sublime eiaculando, excernuntur - Oppałka.
5: Vanno, Acus vel paleas e frumento vel legumine vannis expurgo - Oppałam [!] .
6: Vanus, [...] vacuus, siue inanis - wiproznioni.
7: Vanesco, In nihilum redigor, euanidus fio - wniwecz sie obraczam.
8: Vanitas, Mendacium, fallacitas et leuitas - Liekomisłnośc, kłamstwo, nickzemnośc [!] .
9: Vanidicus, Vaniloquus, mendax - Pliotka, pierdoła.

strona: 1102a

- 1: Vaniloquus, Vanos sermones effundens, mendax - Lieda czo pliotąci, pliotka [!] .
2: Vaniloquentia, Vana et inanis loquacitas - Pierdolienie, prozńamowa [!] .
3: Vano, [...] fallo - Ofzukuię.
4: Vapor, Humor marinus - Dim, kurzawa, mgła.
5: Vaporarium, In hypocaustis [...], qua vapor, seu calor erumpebat - Komi n [!] .
6: Vaporiferus, Multos emittens vapores - Kurzaci sie.
7: Vaporo, Vaporem emitto - Kurzę sie.
8: Vaporatio, Vaporis excitatio - Kurzawa.
9: Vapidus, Plenus vapore, vel multos emittens vapores - Pełni kurzawi.
10: Vappa, Vinum vitiosum, cuius vis omnis euaporauit - Wowie trzałe [!] winno.
11: Vapulo, Verberor, caedor - Iełtem byti.

12: Vari, Qui introrſum pedes, vel crura obtorta gerunt - Koſzlawi, we wnatrz nogi obroconę maiaci.

strona: 1102b

1: Varices, [...] venae plus aequo intumeſcentes, in temporibus, in ventre, in teſtibus, in inguine, et potiſſimum in cruribus - Napuchnienie żeł.

2: Varicoſus, Qui huiuſmodi venas tumidiores habet - Maiąci zełe napuchnione

3: Varico, ſeu varicor, Crura in diuerſas partes extendo - Szpotawo chodzę.

4: Varicus - Szeroko ſtapaiąci. Qui ampliore paſſu incedit.

5: Varius, Diſſimilis, diſpar, diuerſus, multiplex, multiformis - Rozmaiti, wpiłtrzeni odmienni.

6: Varie, Variis modis - Rozmaiczie.

7: Vario, Diſtinguo, muto, varium ſiue diuerſum facio - Odmieniam.

8: Varians - Odmieniaiąci.

9: Variatim, Diuerſimode, varie, diuerſis modis - Rozinaiczie [!] .

10: Varietas, [...] variatio et diſſimilitudo - Odmiennocż, roz licznocż [!] , roznoſcż.

strona: 1103a

1: Vas, Pro inſtrumento ad aliquid capiendum idoneo - Naczynie.

2: Vaſculum, et Vaſillum - Małe naczinie.

3: Vaſarium, [...] vaſorum ſupellex - Wzelyakie naczinie.

4: Vaſcularius, Qui vaſa conficit aurea, et argentea - Zlotnik.

5: Vas, Sponsor [...] ſiſtendi ad aliquem in iudicio, ſiue publico, ſiue priuato - Rekoimie.

6: Vaſtus, Valde magnus, immenſus, immanis - Barzo wielki. ¶ Vaſtus [...] pro deſerto, et vaſtato - Pułti.

7: Vaſtitas, Immenſitas, nimia magnitudo - Zbitnią wielkocż. ¶ Vaſtitas [...] pro populatione, vaſtatione et ſolitudine - Zpułtoſzenie.

strona: 1103b

1: Vaſte - Barzo wielcze.

2: Vaſtificus, Quod vaſtitationem affert - Pułto cziniąci.

3: Vaſto, Populo, deſtruo, perdo, diripio, vaſtitationem infero - Pułtoſzę.

4: Vaſtatus - Zpułtoſzoni.

5: Vaſtatio, Depopulatio - Pułtoſzenie.

- 6: Valtator, Populator - WziŹtko puŹtoŹacji.
- 7: Valtatrix - Taktorą puŹtoŹi.
- 8: Valtesco, Populari, et vastum fieri - PuŹtoŹeię.
- 9: Vates, Fatidicus, diuinus, propheta - Prorok, wieŹczek.
- 10: Vaticinor, Diuino, futura praenuntio, quali fata cano - Prorokuię, przizŹle rzeczy opowicdam [!] .
- 11: Vaticinatio, Diuinationo, futurorum praedictio, oraculum - Prorokowanię.
- 12: Vaticinator, Fatidicus, hariolus, coniector - WieŹczek.
- 13: Vaticinus, Quod ad vaticinia pertinet - Przinależaci do wieŹczby.

strona: 1104a

- 1: Vatius, Qui pedes crurave habet extrorsus obtorta - Kozliawi alie ze wnątrz zwiwroconimi nogami.
- 2: Vber, Ferirlis, foecundus, copioŹus, ferax, abundans - Obfyti, vrodzaini. ¶ Vber [...] mamma - PierŹi, czecek.
- 3: Vbertas, siue Hubertas, fertilitas, abundantia, copia - Vrodzai, obfitoŹcz.
- 4: Vbero, siue Hubero, [...] Laetifico, foecundo, fertile efficio - Vrodzaino czinię, rozradzam.
- 5: Vbertim, siue Hubertim, CopioŹe, affluenter - Rozmnazam.
- 6: Vbertus, siue Hubertus, Foecundus, copioŹus - Vrodzaini, obfiti.
- 7: Vbi, [...] in quo loco - Dokąd.
- 8: Vbicunque, Quocunque in loco - Gdziekolwiek.
- 9: Vbiuis, Quolibet in loco - Na kazdim mieifcu.
- 10: Vbique, Omni in loco - wszędzie.
- 11: Vbiubi, [...] vbicunque - Gdziekolwi [!]

strona: 1104b

- 1: Vdo - PilŹnianki. Genus calceamenti quod nonnunquam ex lana, nonnunquam ex hirci pilis conficiebatur
- 2: Vdus, Humidus, vuidus - Mokri wilgotni.
- 3: Ve, [...] aut - Albo.
- 4: Vecors, Infanus, Źtolidus, Źtupidus, infipiens - Głupi, Źzalioni.
- 5: Vecordia, Infania, defipientia - SzalienŹtwo, głupŹtwo.

6: Vectigal, Tributum, portorium, decumae, ſcriptura et cuiufuis generis publici fructus, aut reditus - Człó.

7: Vectigalis, Tributarius, ſtipendiarius - Człó dac powinni.

8: Vectis, Inftrumtum [...] quo oftium claufum aduerfus vim munitur -

strona: 1105a

Zapora, rigiel.

1: Vectarius, Qui torcularia premit vectibus - Ten ktori **praflecziagnie [!]** .

2: Vecticularius, [...] qui vectibus parietes perfodiunt alienos, furandi gratia - Złodzei wiłamuieci gmachi.

3: Vegetus, Bene habitus, incolumis, viuidus, agilis, et ad obeundas actiones idoneus - Zdrowi, rzeski, wartki.

4: Vegeto, Recreo, corroboro, et vegetum facio, et promptum ad obeundas actiones - Rzezwm czinię.

5: Vegrandis, Pauus, et male grandis - Niedoroslek, pierdek.

6: Veham, Viam veteres dicebant - Droga.

7: Vehemens, [...] Acer, fortis, ferox, incenfus, immoderatus, effraenatus, nimius - Oftri, potężni, ſzrogi.

8: Vehementia, Grauitas, acritudo -

strona: 1105b

Potężnoſcz.

1: Vehementer, Acriter, admodum, acerbe, afpere, impenſe, valde - Potężnie, oftrze.

2: Veho, Naui, iumento, vel plauſtro porto - Wiozę.

3: Vecto - Vſtawnie wozę.

4: Vectabulum, Vehiculum - Wozek.

5: Vector, Qui naui vehitur - Ten ktori ſie wiezie. ¶ Vector [...] qui vehit - Woznicza.

6: Vectarius, Quod idoneum eſt ad vehendum - Dobri do wiezenia.

7: Vectoria nauigia - Dubaſ.

8: Vectura, Non modo [...] vectionem denotat, fed etiam mercedem, quae pro vectura ſoluitur - Wiezienie, item, zapłata od wiezenia.

9: Vectibilis - łatwi do wiezenia.

10: Vehiculum, Currus, vel plaustrum quo quid vehitur - Wózelyaki woz.

11: Vehes, vel Vehis, Plaustrum - Fora, nakład **zapełnido** [!] wiezenia.

strona: 1106a

1: Vel, [...] aut - Albo.

2: Veles, Miles leuis armaturae, et expeditior ad cursum - Haiduk, drało, lanczknecht.

3: Velitaris, Quod ad velites pertinet - Dopiefzego zolnierza przinalezaci.

4: Velitor, Leui pugna congregior, more velitum - Swarze fie.

5: Velitatio, Leuis pugna et digladiatio - łacanie ieden drugiemu, fwar.

strona: 1106b

1: Vello, Extirpo, euello, eruo, et tollo - Wiriwam, wikorzeniam.

2: Vulsura, Ipfa vulfio - Wirwanię.

3: Vellico, Frequenter vello - Vftawnie wiriwam. ¶ Vellico [...] criminari, mordere, et lacerare - Słowi fzczipam.

4: Vellicatus, Ipse vellicandi actus - Wiriwanię.

5: Vellicatim, [...] particulatim, fparfim, carptim, non continue, hinc illinc aliquid decerpando - Itamyfam targaiąc.

6: Vellus, Lana ex oue dempta et conglobata - Wełna.

7: Velox, Celer - Prętki.

8: Velocitas, Celeritas, pernecitas - Prętkość.

9: Velociter, Celeriter - Prętko.

10: Velum, Integumentum, inuolucrum quo quid velatur, id est, tegitur - Nakriczie, zasłona.

¶ Velum [...] linteum, quod circa malum expanfum, ventum excipit - Zagel.

strona: 1107a

1: Velifico, Velo nauigo, vela facio - Iadę podniowfzi zagiel.

2: Velificatio, Ipse velificandi actus - Zeglowanie.

3: Velifer, Ferens velum - **Zagie** [!] niofzaci.

4: Velificus, vt Velificus curfus, qui velis fit - Iazda pod zagliem.

5: Veliuolus - Lieczacz pod zagliem.

6: Velo, Tego, operio - Nakriwam.

7: Velatus, Velo ornatus, tectus et opertus - Zaslonioni, okriti.

- 8: Velamen, Operimentum, tegmen, veftis - Zasłona.
9: Velamentum, Tegmen, operimentum, tunica, inuolucrum - Deka, nakricię.
10: Velaria, Vela - Nakriczie.

strona: 1107b

- 1: Velut, et veluti, Sicut, quemadmodum - Iakobi.
2: Vena, Conceptaculum sanguinis misti, confusique cum spiritu naturali - Zieła.
3: Venosus, Quod est venis turgentibus plenum - Zielifti.
4: Venabulum, Telum quo venantes vtuntur, aciei longiffimae - Olzczep łowczy, włoczną.
5: Vendico, Assumo, ascribo, et mihi tribuo - Prziwłaſzczam.
6: Vendo - Przedaię.
7: Venditor, Qui vendit - Przedawacz.
8: Venditio, Actus vendendi - Przedanię.
9: Vendito, Saepe, seu continue vendo - Vftawnie przedaię. ¶ Venditare se cuiquam, [...] per assentationem operam suam vltro spondere, et quasi venalem se ostentare - Pochliebuiac słuźbi zaliczam.
10: Venditatio, Ostentatio - Pokazowanie sie, chłubienie sie.

strona: [1108]a

- 1: Venditarius, Venalis - Przedaini.
2: Vendax, Qui facile, seu libenter vendit - Rad przedaiaci.
3: Vendibilis, Qui facile vendi potest, probabilis - Przedaini.
4: Venenum - Iad, trucizna.
5: Venenarius, Qui parat, vel conficit aut vendit venena - Trucziznę przedaięci.
6: Veneficus - Truczizne zadaieci, czarownik. Qui [...] venena conficit
7: Veneficus - Iadowiti. [...] veneno inficiens.
8: Veneficium, artificium, crimen veneni - Zadanie iadu, czarowanie.

strona: [1108]b

- 1: Venenifer, Venenofus - Trucziznę noſzaci.
2: Veneno, Inficere veneno - Truię.
3: Venenatus, Venenofus, veneno infectus - Ottruti, iadem napoioni.
4: Veneo - Przedaię.

- 5: Venalis, Quod venum expofitum eft - Przedaini.
- 6: Venalitiarius, [...] mango, et nouitiorum feruorum negotiator - Ten ktori służy przedaie.
- 7: Venalitiū, Locus vbi mancipia venalia profant - Rinek gdzie liudzi przedaia.
- 8: Veneror, Colo, honoro, cultu et obferuantia profequor - Poczciwofcz **wi rządzam** [!], czczę.
- 9: Veneratus - Vzczoni.
- 10: Venerator, Cultor -

strona: 1109a

Czczicziel.

- 1: Veneratio, Cultus et honor - Czczenię, poczciwofczi wirządzanię.
- 2: Venerabilis, Qui cultu et veneratione dignus eft - Czczni godni.
- 3: Venerabundus, Cum veneratione aliquid faciens - Poczciwofcz wirządzaięci.
- 4: Venerandus, Venerabilis, colendus - Czczni godni.
- 5: Veneranter, Cum veneratione - Zreuerentia.
- 6: Venetus, [...] vt Venetus color, qui [...] caeruleus eft - Modrawei farbi.
- 7: Venia, Remiffio culpaē, et condonatio erroris - Odpufzczenię, dozwoienię.
- 8: Venialis, Quod venia dignum eft - Godni odpufzczenię.
- 9: Venio, Aduenio, accedo - Przichodzę.

strona: 1109b

- 1: Ventio - Przifczię.
- 2: Ventito, Frequenter venio, identidem adeo - Vítawnie przichodzę.
- 3: Venor, Feras indago, feris infidior, et quali circunuenio - Ieftem na łowiēna misliŃtwie.
- 4: Venatus, Ipfa venatio - łow, misliŃtwo.
- 5: Venatio, Ferarum perfecutio et inueŃtigatio - MisliŃtwo.
- 6: Venator, Qui feras perfequitur - Lowiec, misliwiecz.
- 7: Venatrix, Mulier feras perfequens - MiŃliwczowę.
- 8: Venaticus, Quod ad venationem pertinet -

strona: 1110a

MyŃliwczzi, łowiczzi.

- 1: Venter, Tota illa pars corporis concaua, a mucronata cartillagine et nothis coŃtis, vŃque ad pubem extenŃa - Brzuch.

- 2: Ventriculus, Cibi et potus receptaculum - Żoładek.
- 3: Ventrare, Vestimentum ventrem contegens - Napierfien, załoga napierfi.
- 4: Ventriosus, Qui magnum habet ventrem - Brzuchati.
- 5: Ventilo, Ventum excito, ventum facio - wieię. ¶ Ventilari frumentum [...], dum in area ventibro purgatur - wiac zyto.
- 6: Ventilatio, Actus ventilandi - wianie.
- 7: Ventilator, Qui ventilatione frumenta purgat, aut legumina - Ten ktori wieiezito [!].
- 8: Ventilabrum, Inftrumentum quo ruftici frumenta, leguminave poft trituram furfum eiaculantur, vt ventorum flatu a paleis repurgentur - wieiaczka, lopata zitną.
- 9: Ventus, Exhalatio ficca - wiatr.

strona: 1110b

- 1: Ventulus, Lenis et exiguus ventus, aura - wiatrek.
- 2: Ventosus, Vento plenus - wietrzni.
- 3: Venundo, Vendo, venale expono - Przedaię.
- 4: Venustus, Quod in se habet venustatem, lepidus, festiuus -

strona: 1111a

Piękni, nadobni, wdzieczni.

- 1: Venuste - Nadobnie, wdziecznie.
- 2: Venustus - Niezadni.
- 3: Venustas, [...] pulchritudo, [...] lepor, gratia, suauitas - Czudnośc, pięknośc.
- 4: Venusto, Orno - Zdobię, chędozę.
- 5: Vepres, Spinae genus nocentioribus aculeis - Cziernię.
- 6: Veprecula, Spinula - Cziernina.
- 7: Vepretum - Cziernina. Locus vepribus plenus.
- 8: Ver - wiofna.
- 9: Vernus, Quod est veris - wiefienni.
- 10: Vernalis, Quod est veris - wiefieniowi.
- 11: Verno, Pullulo - Ktne, zielenię fie na wiofnę.

strona: 1111b

- 1: Vernatio, Corium vetus, quo serpentes verno tempore exuuntur, [...] Senectus - Skora którą waz złożelna wiofnę.
- 2: Veratrum - Cziemie rzica.
- 3: Verbaſcum - Sziawáná, Ruthenis, burean. Verbaſcum [...] nigrum - Mázáná.
- 4: Verbena - Koſzyczko ſamiec, zeleznik.
- 5: Verbenaca - Koſzyczko ſámicá.
- 6: Verber, Inftrumetum verberandi [...] longum, et exile - Rozga wízelyaka do biczią.
- 7: Verbero, Caedo verbere - Byę.
- 8: Verberatio - Biczię.
- 9: Verberatus, Ipſa verberatio - Vderzenie, **raąz** [!]

strona: [1112]a

- 1: Verbereus, Verberibus dignus - Godni byczią.
- 2: Verberabilis, [...] verbero [*lege: verbere*], ſeu verberibus dignus - Godni zkaranią.
- 3: Verbero - Godni kazniei.
- 4: Verbum, [...] pro quauis dictione, quaecunque ea ſit orationis pars - Słowo.
- 5: Verbigero, Verba facio - Blielokczę, gębą mielię.
- 6: Verbosus, Multiloquus, garrulus, locutuleius - Blielokliwi, pliapacz.
- 7: Verbose, Multis verbis - **Izerokimi** [!] słowi.
- 8: Verecundia, Pudor, modeſtia, ingenuitas - wftidliwoſcz.
- 9: Verecundus, Pudens, modeſtus - wftidliwi.

strona: [1112]b

- 1: Verecunde, Cum verecundia, pudenter - wftidliwie.
- 2: Verecundor, Verecundia teneor, vereor, erubeſco - wftidzę ſie.
- 3: Veredus, Equus curſus velociſſimi - Zawodnik. Veredis item vtuntur principum tabellarij, qui mutatis per ſtationes equis quam velociſſime, quo inſtituerunt, perueniunt: qui inde etiam veredarij appellati ſunt - Poſztownikon.
- 4: Vereor, Reuereor, extimeſco, nonnihil commoueor - wftidzác ſie boię.
- 5: Verens, Timens, metuens - Boięci ſie.
- 6: Verendus, Venerandus - Godni czczy y banią ſie.

7: Verenda, Corporis partes pudendae, quae sine verecundia nominari non possunt - wstyd przyrodzoni.

8: Veretrum, Penis, mentula, membrum virile - Męski członek, korzen.

9: Vergo, Tendo, Specto, inclinor, declino - Schilam sie.

10: Vermis - Robak.

11: Vermiculus, Exiguus vermis - Robaczek.

12: Vermicolor, Vermiculis infector, vermiculos gigno - Robaki mnozę.

strona: 1113a

1: Vermiculatio, Vitium arborum, aliarumve plantarum, aut etiam fructuum, quum vermiculis infestantur - Robactwa rozmnożenie nadzewach.

2: Vermiculatus, Quod quendam vermiculorum effigiem imitatur, ornamentis quasi vermiculis aut tessellulis variatum et distinctum - Sztuk werkowani rozmaitym, zwierzeti.

3: Vermino, Vermibus infector - Robactwem kazę.

4: Verminosus, Qui vermes habet - Robacziwi.

5: Verna, Seruus, aut ancilla domi nostrae, aut certe ex ancilla nostra natus, natave - W domu naszym wrodzoni.

6: Vernula - W naszym domu słuzebnice wrodzoną.

7: Vernaculus, Domesticus, proprius domi nostrae vel in patria nostra natus - Domowi, w ziemi naszej wrodzoni.

8: Vernilis, Seruilis - Słuzebniczi.

9: Vernilitas, Seruilis astutia - Słuzebniczą chytrość.

10: Verniliter, Blande, adulatorie - Zpodbyaniem bębenka, z pochlebstwem.

11: Vero, [...] sane, vel vti que - Ioufzem.

strona: 1113b

1: Verpus, Recutitus - Ołifienie na korzeniu mezkim.

2: Verpa, [...] pro membro virili - Mezski korzen.

3: Verres, Porcus non castratus - Kiedroz.

4: Verrinus, Quod est verris - Kiernozi.

5: Verriculum, Rete piscatorium - Brodnię.

6: Verriculatus - Iakobrodnię wczinioni.

- 7: Verro, Traho, abripio - Cziagnę, włoczę. ¶ Verro [...] mundo, ſcopis purgo - Vmiatam.
- 8: Versus - Cziagnioni, wliczoni.
- 9: Verruca, Locus in monte editor - Wierchołek nagorzę. ¶ Verruca [...] tubercula in corpore eminentia - Brodawka.
- 10: Verrucula - Brodaweczka.
- 11: Verrucosus, Verrucis plenus - Pełen brodawek.

strona: 1114a

- 1: Verrunco, Auerto, depello - Odpędzam.
- 2: Versatilis, Quod huc et illuc verſatur, ſiue quod idoneum eſt vt verſetur, truſilis - Obrotni.
- 3: Vertagus, [...] canis ſponte in venationem exiens, praedamque domum referens - Pies ktori zprzirodzenia z wierza [!] włapiwſzi do damio [!] przinofi.
- 4: Verto - Obracam.
- 5: Verſo - Wſtawnię obracam.

strona: 1114b

- 1: Verſor, Moram traho, frequens ſum, maneo, dego - Przemieſzkiwam, obczuię.
- 2: Verſatio - Obracanie.
- 3: Verſorius - Obrotliwi.
- 4: Verſura, Conuerſio - Obroczenie.
- 5: Verſus, Conuerſus - Obrotliwi.
- 6: Verſus, Carmen - Wiers.

strona: 1115a

- 1: Verſiculus, Breue vel humile carmen - Wierſzik.
- 2: Verſifico, Verſus facio - Wierſze piſzę.
- 3: Verſificatio, Ipſe verſificandi actus - Wierſzow piſſanie.
- 4: Verſificator, Verſuum ſcriptor - Piſſarz wierſzow.
- 5: Verſificus - Iakobi wierſz vczinioni.
- 6: Verſus - Przecziwko.
- 7: Verſutus, Aſtutus, callidus, qui modo hoc, modo illud, vt viſum fuerit, ſimulat, et ſeſe in omnes vertit ſpecies - Chytri, przewrotni.
- 8: Verſutia, Calliditas, et malitia - Chytrocz, zdrada.

- 9: Versute, Callide, aftute - Chytrze.
- 10: Versutiloquus, Qui verfute loquitur - Chytrze mowiaci.
- 11: Versicolor, [...] illud quod diuerfis partibus fpectanti non eundem oftendit colorem -
Zrozmaitchfarb [!], rozneifarbi [!].
- 12: Versipellis, Aftutus, verfutus, fimulandi quiduis, et diffimulandi artifex - Przewrotni.
- 13: Vertebrae, fiue Vertibula, Spinae offa - Paczierce wchrzypczie.
- 14: Vertebratus, In vertebrae conglobatus -

strona: 1115b

Wpaczierz vczinioni.

- 1: Vertex, qui et Vortex - Wicher. Verticem esse contortam in se aquam - Krazenie na wodzie, wior. ¶ Vertex [...] pars summa capitis - Wierzch głowi.
- 2: Verticosus - Pełni wiorow.
- 3: Verticulum, Instrumentum quod fufo adhibetur, vt facilius vertatur - Wrzeciennik.
- 4: Vertigo, Morbus capitis, qui ex frigidis, et lentis humoribus sursum ex ventriculo comitantibus oritur - Zawrocenie wglowie.
- 5: Veru, instrumentum oblongum ex ferro, quo carnes ad ignem torrentur - Rozen.
- 6: Veruculum, Instrumentum ferreum, quo metallorum expurgatores, spumam eximunt a reliqua materia - Rozenek.
- 7: Verutum - Rozen wky wzczepioni.
- 8: Verutus - Ztakim rozniem chodzaci.

strona: 1116a

- 1: Veruactum, Ager verno tempore semel profcissus, deindeque quiescens vsque ad sequentem autumnum, quo aratur - Odłog.
- 2: Veruex - Szkop.
- 3: Veruecinus, Quod ex veruece est - Szkopowi.
- 4: Verueceus, Quod est ad similitudinem veruecis factum - Szkopowi podobni.
- 5: Verum, Sed - Alie.
- 6: Verus, Sincerus, solidus, expressus - Prawdziwi.
- 7: Vere - Prawdziwie.
- 8: Verax, Qui vera loqui solet, et mentiri non confueuit - Prawdziwi.

- 9: Veridicus, Qui vera dicit, et [...] pro vero etiam et minime fallaci - Prawdomowca.
10: Verimonia, Veritas - Prawda.
11: Verisimilis, Probabile, credible: quod licet non fit verum, veri tamen similitudinem habet - Podobni prawdzie.

strona: 1116b

- 1: Verisimiliter, Probabiliter - Kprawdzie podobni.
2: Veritas, Vera ratio, res vera, verum - Prawda.
3: Veriuerbium, Verus fermo - Prawdziwa mowa.
4: Vero, Verum dico - Prawdę mowie.
5: Vesanus, Vecors, crudelis, furiosus - Szalioni, wćziekli.
6: Vesania, Vecordia - Szalienftwo.
7: Vesanio, Infanio, amens sum - Szaleię.
8: Vefcor, Cibo vtor, pascor - Iem.
9: Vefcus, Eful aptus - Dobri doiadła.
10: Vefculi, Homines graciles - Liudze wichudli od głodu.

strona: 1117a

- 1: Vesica, Vrinae receptaculum - Macharzina wktorą sie vriną zgromadza.
2: Vesicula - Błaneczka, macharzinka.
3: Vesicaria, Secunda solani species, [...] Halicacabum - Pfy wifnie, moźzenki.
4: Vefpa - Offa.
5: Vefper, vel Vefperus [...], Venus et Lucifer - Iutrzenka. Vefper, [...], prima omnium ex ftellis lucere vefperi confpicitur - Zwierzeca gwiazda. ¶ Vefper [...] pro extrema diei parte - Czas wieczorni.
6: Vefperi, Tempore vefpertino - Ha [!] wieczor.
7: Vefpertinus - Wieczorni.
8: Vefperare, [...] vefperum fieri - Kwieczorowi przychodzie.
9: Vefperalcit, Serum diei fit - Do wieczora sie chili.
10: Vefperalis - Wieczorni.

strona: 1117b

- 1: Vefperna, Coena - Wieczorz.

- 2: Vefpertilio, [...] mus alatus - Niedoperz.
- 3: Vefpillo, Vilis cadauerum funerator - Vmarlich pogrzebacz.
- 4: Vefter, Quod ad vos attinet - Wafz.
- 5: Veftras, Quod ex veftra regione est, aut patria - Wafziniek.
- 6: Veftribulum, Locus [...] ante aedium ianuam, inter aedes ipfas, et viam relictus - Przedfionek: item, Nadworzę.
- 7: Vefticeps, Pubes - Brode pułzczaiaci.
- 8: Veftigium, Pedis impressio: id est, fignum quod a pede relinquitur - Stoła, fliad.

strona: 1118a

- 1: Veftigo, Quaero, quali veftigia indago, inueftigo, perueftigo, inquiero - Sliaduię.
- 2: Veftigator, Venator - Za fliadem chodząci, miłliwiecz.
- 3: Veftis - Suknia. [...] indumentum
- 4: Veftio, Veftem induo, tego, obduco, fepio - Prziodziewam.
- 5: Veftitus, Veftimentum fiue veftis - Odzienie, fzati.
- 6: Veftimentum, Veftis - Szata, odziew.

strona: 1118b

- 1: Veftiarium, Locus in quo veftes vel feruantur, vel venduntur - Skrizinia, albo komora gdzie fzati chowaią.
- 2: Veftiarius, Quo veftiario praeest, aut veftes vendit - Ten ktori fzati przedaie.
- 3: Veftipicus, Seruus [...] cuftodiens veftes - Ten ktori fzati chowa.
- 4: Veter, Senex, vetuftus - Stari.
- 5: Veterinus, vt Veterina animalia - Wfzelyakie zWierzeta [!] ktore skrzynie nafobie nofza.
- 6: Veterinarius, Qui veterinorum curam gerit, et veterina ducit - Ten ktori konie, osli albo mułi do naimu chowa.
- 7: Veterinarius, Quod ad veterina animalia pertinet - Przinalezaci do naiem nich koni.
- 8: Veternus, Morbus [...] ineuitabilem[...] dormiendi neceffitatem inducens - Spanie niezmiernę. Veternus [...] pigritia - Gnufnofcz.
- 9: Veternosus, Qui veterno, hoc est, lethargo laborat - Ofpałi dad [!] miarę.
- 10: Veto, Prohibeo, abfterreo, interdico, et impero ne quid fiat - Zakazuę [!], bronię.

strona: 1119a

- 1: Vetans - Zakazuiąci, broniąci.
- 2: Vetitus - Zakazani.
- 3: Vetitum, Prohibitum - Zakazanie.
- 4: Vetus, Antiquum, et multorum annorum, mensium aut dierum significat - Stari.
- 5: Vetulus - Prziftarżema.
- 6: Vetuftus, Vetus, antiquus, priſcus - **Barzoftari [!]** .
- 7: Vetufte, Antique - Zdawna.
- 8: Vetuftas, Antiquitas - Staroſcz.
- 9: Vetufteſco, Inueteraſco, vetuftatem acquiro - Poczynam fie ftarzec.
- 10: Vetero, Vetufteſco, vetuftatem acquiro - Starzewam fie.
- 11: Veteraſco, Vetus fio, vetuftatem contraho: [...] vetufteſcere - Poczynam **bitftarim [!]** .
- 12: Veterator, Homo veteris aſtutiae [...] et in omni re

strona: 1119b

callidus - Czwik ſtari, dawni achitriſziderz.

- 1: Veteratorius, Subdolus, impoſtorius, vafer, aſtutus - Czwiczoni vchitroſczi.
- 2: Veteratorie, Aſtute, callide, malitioſe - Wiwrotnie, chitrze.
- 3: Veteramentarius futor, Calcearius, qui calceos reficit - Latacz.
- 4: Veteranus, Vetus - Stari **bi waliec [!]** .
- 5: Vexillum, Signum militare - Choragiew.
- 6: Vexillifer, Signifer, geſtator vexilli, quem et Aquiliferum vocabant Romani - Chorązi.
- 7: Vexillatio - Na skrzydliech roth zaſadzenie.
- 8: Vexo, Agito, moleſto, perturbo, infeſto, popular, diripio, et huc atque illuc diſtraho - Nagabam, wexuię, przeſliaduię.

strona: 1120a

- 1: Vexatio, Populatio, direptio, inteſtatio, afflictio - Przegabanię, puſtoſzenie.
- 2: Vexator, Infeſtator - Nagabacz, przeſliadownik.
- 3: Via - Droga.
- 4: Viator, Qui iter facit - Podrozni.
- 5: Viatorius, Quod ad viam pertinet - Do podroznich przinaleząci.
- 6: Viaticum, Cibus, pecuniave, quam iter facientes nobiſcum circumferimus -

strona: 1120b

Oppatzenie na drogę wpieniądze y wiadło.

- 1: Viaticulum - Mały datek na drogę.
- 2: Viaticatus, Viatico instructus - Wpotrzebi na drogę opatrzeni.
- 3: Vibex, Signum verberis in humano corpore remanens - Dęga, pręga, blizna.
- 4: Vibrifae - Włoffi wnofie. [...] pili in naribus hominum
- 5: Vibro, Moueo, quatio, tracto, agito - Podnożę, potrząsam, wkoło obracam.
- 6: Vibrans - Podnożący, potrząfaiaci.
- 7: Vibratus - Winofzac zatrząfam.
- 8: Viburnum - Muzetrzy wielki.
- 9: Vicem - Bytwa na odmiani. [...] pro pugnis

strona: 1121a

- 1: Vicarius, Qui vicem alicuius gerit, siue obtinet, et in eius locum successit - Naniefnik.
- 2: Viciffim, Per vices, siue alternatim - Na odmiani.
- 3: Viciffitudo, Alternatio, et mutatio ex alio in aliud - Odmiana.
- 4: Vicenarius, Quod est viginti capitum - Dwadziefcia w liczbie máiaci.
- 5: Viceni, [...] Viginti - Dwadziefcia.
- 6: Vicesimus, [...] fignificatque vltimum ex viginti: pro quo et vigefimum dicimus - Dwudziefti.
- 7: Vicesima, Vectigalis genus quo in centenas libras quinae exigebantur - Podatek gdzie odefta piec biwa dáváno.
- 8: Vicies, Viginti vicibus - Dwadziefcia razow.
- 9: Vicia - Wyka.
- 10: Viciarius, Quod ad viciam pertinet - Wykowi.

strona: 1121b

- 1: Victima, Hoftia, oblatio - Offiárá.
- 2: Victimarius, Sacrorum minifter [...], qui victimas ligabat - Ten ktori offiari czini.
- 3: Vicani, Qui vicos rufticos habitant - Wiefniáci.
- 4: Vicinus, Qui in eodem vico, aut certe non procul ab aedibus noftis habitat - Sąfiad.
- 5: Vicinus, Propinquus, cognatus, coniunctus - Bliski.

6: Vicinia, Loci vicinitas, seu vicinorum inter se propinquitas, vel ipsi etiam vicini - Sáfiádftwo.

7: Vicinitas, Vicinorum propinquitas, et aliquando vicinorum multitudo - Safiedftwo.

8: Vicinium - Safiedftwo.

9: Vicinalis, Ad viciniam pertinens - Safiedzi.

10: Vicatim, Sparfim, per vicos et pagos - Powfiach y **miałtecz kack** [!] .

strona: 1122a

1: Videlicet, Certe, nimirum - Tocziesz.

2: Video, Oculorum sensu aliquid percipio - Widzę.

3: Visus, Animaduerfus - Widziani.

4: Vifum, Spectrum, phafma, fiue fpecies aliqua, quam dormientes videmur videre - Widzenie, ziawienie.

5: Vifu, Pro fpectaculo, hoc est, pro re quavis quae fpectanda proponitur - Gra.

6: Visus, Videndi actus, vel ipsa videndi facultas - Widzenie.

7: Visio, Ipse videndi actus - Widzenie. ¶ Visio [...] pro vifo et fpectro - Strach, ziawienie.

8: Vifo, Ad videndum eo, inuifo, adeo, conuenio - Nawiedzam.

strona: 1122b

1: Visendus, Lustrandus - Godni nawiedzenia.

2: Visito, faepe vifo, et frequenter conuenio, adeo - Nawiedzam.

3: Vidua, Mulier viro orbata - Wdowa.

4: Viduo, Orbo, seu priuo - Ofieroczam, pozbawiam.

5: Viduus, Priuatus, orbatus, defertus - Oppufzczoni, owdowiali.

6: Viduitas, vita caelebs poft nuptias - Wdowftwo.

7: Vidulus, Bulga, vel facculus quo viatores pecuniam aliafve res charas circumferunt - Torba, waczek podroznego.

8: Vieo, Ligo, seu inflecto - Obwiam, zwięzuie.

9: Vietores, Qui vafa vinaria religant, ftipantque - Bednarze.

strona: 1123a

1: Vietus, Mollis, languidus, sine vi, naturalibus priuatus viribus - Słabi błahi, wifchli.

- 2: Vigeo, Floreo, polleo, siue potens aut in vigore sum, et viriditatem quandam habeo -
Iestem przimoci rozne, ktnę.
- 3: Vigen - Roftnáci, ktnáci.
- 4: Vigor, Firmitas, robur - Moc, potężnośc.
- 5: Vigil, [...] vigilans, hoc qui non est torpens - Oft- rozni.
- 6: Vigil, Nocturnus custos, [...] excubitor - Stroz.
- 7: Vigessimus, Vltimus ex viginti - Dwudziefti.
- 8: Vigefsis, Quod est viginti affium - Odwudzieftu **pienia dzach [!]** .
- 9: Vigilo, Excubo, vigiliam ago, non dormio - Czuię, niefpię, ftrzegę.
- 10: Vigilans - Strzegac, czuiac.
- 11: Vigilantia, Diligentia, attentio - Czainośc, oftroznośc.
- 12: Vigilanter, Cum diligentia et sollicitudine -

strona: 1123b

Czuienie.

- 1: Vigiliarius, Excubitor - Stroz.
- 2: Vigilax, Sagaciter, multumque vigilans - Dobrze czuieni.
- 3: Vigilia, siue vigiliae, Infomnia, excubiae nocturnae - Czuiinośc.
- 4: Viginti - **Dwadziefta [!]** .
- 5: Vilis, Contemptus, abiectus, humilis, plebeius, leuis, communis, vulgaris - Podli,
wzgardzoni, nikaczemni.
- 6: Vilitas, Exiguitas pretij - Taniocśc.
- 7: Vilefco, Vilior fio - Tanfzim fie ftawam.
- 8: Vilito, vilem reddo - **Tanioczinię [!]** .
- 9: Villa, Domus in agro, agri colendi, et fructuum condendorum aut etiam habitationis causa
constituta - Folwark, dworzec do mieszkania we wfy.

strona: 1124a

- 1: Villula - Folwarczek.
- 2: Villanus, Qui in villa habitat - Wiefniak, nawfi mieszkaici.
- 3: Villaris, Villaticus - Wieski fiedlski.
- 4: Villaticus, Quod ad villam pertinet - **Polwarkowi [!]** .

5: Villico, et Villicor, Rufticor, fiue in villam animi caufa fecedo - **Ma [!] fol warku [!]** fie bawię.

6: Villicatio, Ipsa ruftica negotiatio, vel villae difpenfatio - Goſpodarſtwo koło rolei.

7: Villicus, Praefectus villae, cui tota rei rufticae cura a domino committitur - Vrzednik, folwarkowi, ſtaroſta, ſzafarz.

8: Villica, Vxor villici - Vrzedniczka, ſzafarka.

9: Villus, [...] multorum pilorum collectio, et quidam quaſi floccus - **Koſmzrosli [!]** .

10: Villosus, Quod villis plenum eſt, hirsutus, hirtus - Koſmati.

11: Vimen, Omne virgultum lentum, et flexile - Witka.

strona: 1124b

1: Vimineus, Quod eſt ex vimine - Zwitek vrobioni.

2: Viminalis, Quod eſt ad ligandum aptum, feu quod pertinet ad vimina - Witkowi.

3: Vincaperuinca - Barwinek.

4: Vincio, Ligo, conſtringo - Wiazę.

5: Vinctus, Ligatus, conſtrictus - Związani.

6: Vinctus, Ligamen - Związek.

7: Vinculum, Ligamen - Związek.

8: Vinctura - Związanie.

9: Vinco, Supero, ex certamine ſuperior euado, victoriam reporto, ſupero, deuinco, expugno - Zwicziezam.

10: Victus, Certamine ſuperatus - Zwicziezoni.

strona: 1125a

1: Victor, Qui in certamine ſuperior euafit - **Zwicziezi cziel [!]** .

2: Victrix, Mulier quae in certamine ſuperior euafit - **Zwi cieżi czielka [!]** .

3: Victoria, Hoſtium ſuperatio - Zwicieſtwo.

4: Victoriosus, Vincere aſſuetus, fiue qui varias aut plures victorias reportauit - Szczeſliwi do zwicieſtwa.

5: Vincibilis, Superabilis, qui vinci poteſt - łatwi do zwiciezenia.

6: Vindemia, Collectio vuarum - Zbieranie winna.

7: Vindemiola - Małe winna zbieranie.

- 8: Vindemio, Vuas colligo - Winno zbieram.
- 9: Vindemiator, Qui vindemiam colligit - Ten ktori winno zbiera.
- 10: Vindemiatorius, Quod ad vindemiam pertinet - Do zbierania winna przinalezaci.
- 11: Vindex, [...] vltor iniuriae - Pomściciel.

strona: 1125b

- 1: Vindico, [...] vlcifcor, punio, castigo - Mfczē sie, karzē.
- 2: Vindico [...] ab iniuria, contumeliave [...] defendere et liberare - Wibawiam, bronię.
- 3: Vindicatio, Vltio, vindicta, et iniuriae propulfatio - Pomfta.
- 4: Vindicta, Vltio, vel animaduertio - Pomfta.
- 5: Vineae, Multitudo vitium fimul confitarum - Winnica.
- 6: Vinealis, Quod est aptum ad vineam - Winni czy [!] .
- 7: Vinearius, Quod est vineae, vel quod ad vineam pertinet -

strona: 1126a

Do winni ce [!] przinalezaci.

- 1: Vinetum, Locus vineis abundans - Winnica.
- 2: Vinitor, Rusticus vinearum cultor - winnarz.
- 3: Vinatorius, Quod est vinitoris - winnarzow.
- 4: Vinum - winno.
- 5: Villum, Vinum nullarum aut exiguarum virium - Podłewinno [!] .
- 6: Vinacea, Granula illa lignosa, quae in vuarum acinis nascuntur - Iadra wiagodach winnich.
- 7: Vinaceus, vt Acinus vinaceus - Ziadra winnego.
- 8: Vinarius, Vini venditor - winno szinkuiaci.
- 9: Vinarius, Quod ad vinum pertinet - Do winna przinaleiāci [!] .
- 10: Vinipotior, Potator vini - Ozerka winni.
- 11: Vinolentus, Ebriofus, vino se ingurgitans - Gzarti [!] winnem.

strona: 1126b

- 1: Vinolentia, Ebrietas - Ozralstwo.
- 2: Vinosus, Qui vini cupidior est - winno miełuiaci.
- 3: Viola - Fialka.
- 4: Violaceus, Purpureus, violae colorem referens - Fialkowi.

- 5: Violaria, Loca in quibus copiofae violae nascuntur - **Mieſcegdzie [!]** wiele fiałkow.
6: Violarius, [...] violacei coloris infector - Fiałkovej farbi.
7: Violo, Corrumpo, polluo, laedo, macula afficio, offendo - Gwałcę.
8: Violatus - Zgwałconi.
9: Violatio, Corruptio, prophanatio - Zgwałcenię.
10: Violator, Corruptor, ruptor - Gwałtownik.
11: Violenter, Iniurioſe, per vim - Gwałtem, zmoci.
12: Violentia, Vis maior, impetus - Gwałt.
13: Violentus, Qui vim facit, iniurioſus - Gwałtowni.

strona: 1127a

- 1: Vipera, Serpentis genus, quod vi pariat - Iafzczurka.
2: Viperinus - Iafzczurczy.
3: Vipiones, [...] minores grues - Młodzi zorawie.
4: Vir - Maz.
5: Virago, Mulier fortis, quae viro fimilis fit, et virilia opera faciat - Niewiaſta mezna.
6: Virilis, Quod eſt viri - Mezski.
7: Viriliter, Fortiter et magno animi - Meznię.
8: Virilitas, Virilia, ſeu viri pudenda - Mezsky korzen.
9: Viripotens, Nubilis, viro matura -

strona: 1127b

Meza zdolalaca.

- 1: Viritim, Per ſingulos viros, per ſingula capita - Nakazda oſſobę.
2: Virga, Vimen, bacillum tenue, vel aliud quiduis quo ad ligandum, verberandumve vtimur - Rozga.
3: Virgula - Rozdzecka.
4: Virgatus, Multis quaſi virgulis et lineis diſtinctus - Poſtrichowani.
5: Virgator, Quod virgis caedit - Rozgami karzac.
6: Virgeus, Quod eſt factum ex virgis - Zrozg vczinioni.
7: Virgetum, Locus virgis confitus, ad alligandas vites - Mieſcze rozg pełnę.
8: Virgindemia, Collectio virgarum, verberandi, vinciendive gratia - **Zgrom adzenierozg [!]** .

9: Virgulta, Multitudo virgarum pullulantium - Rozgi pekaiace fie.

strona: 1128a

1: Virgo, Puella intacta - Panna.

2: Virguncula - Panienka.

3: Virginalis, Quod est dignum virgine, aut quod ad virginem pertinet - Panienski.

4: Virgineus, Quod est virginis, aut quod virginem decet - Panienski.

5: Virginitas, Castitas virginis, cui nullum fuit cum viro commercium - Paniensstwo.

6: Viridis, Quod est herbacei coloris - Zieloni.

strona: 1128b

1: Viridans, Virens siue viride - Zielenieiąci fie.

2: Vireo, Viridis sum, frondesco - Zielenieię.

3: Virens - Zielenieiąci fie.

4: Viresco, Viridis fio, frondesco - Poczynam fie zieleniec.

5: Viridarium, Locus virentibus arboribus herbisque amoenus - Ogrod pełni drzew y zioł pięknych.

6: Viridarii, [...] serui viridariorum curae praepositi - Ogrodow s prawci.

7: Viridicatus, Viridis, viridibus confitus - Zielionawi.

8: Viriditas, Color viridis - Zielonosc.

9: Viretum, Locus naturali herbarum arborumve viriditate amoenus - Zielione mieiscze.

10: Virtus, Probitas, integritas, recta ratio - Cznota.

11: Virus, Venenum - Iąd, trucizna.

strona: 1129a

1: Virosus, Foetidus, graueolens - Iadowiti, smrodliwi.

2: Virulentus, Qui est plenus veneno - Pełen iadu.

3: Vis, Vires, violentia, impetus, potestas - Moc, możność.

strona: 1129b

1: Viriculae, Pro infirmis extenuatisque viribus - **Siekunnieifzenie [!]** .

2: Viresco, Vires acquirō, inualesco - Sieki nabiwam, pofielamfie.

3: Viscus, et Viscum, Glutinum - Lep.

4: Viscatus, Visco oblitus - Lepem oczciagnioni.

- 5: Viscosus, Quod est tenax, glutinosum - Liepiafti, lgnąci.
- 6: Viscus - wnętrze, mięślo miedzi *shora* [!] y kofcią.
- 7: Visceratio, Crudae carnis distributio - *Surourgo* [!] obroku rozdawanie.
- 8: Visceratim, Per singula viscera - Połztuce.

strona: 1130a

- 1: Vita, Animae et corporis coniunctio - *Zy woth* [!] .
- 2: Vitalis, Quod viuere potest, vel cui diuturnior vita sperari potest - Zywiaci.
- 3: Vitalitas, Vita et potentia vitalis - Zycię, duch.
- 4: Vitaliter - Zywac.
- 5: Vitellus, [...] oui pars lutea, quod ex eo uiuat pullus- Zołtek w iaiu.
- 6: Vitex - Złota wierzba.
- 7: Vitiligo, Foedus cutis color - Bliadosc.
- 8: Vitilis, Quicquid sic lentum est, vt commode flecti possit - Gibki.
- 9: Vitilitigatores, [...] vitiofi litigatores, hoc est, calumniatores, obtrectatores - Obzuwci, zwacze.
- 10: Vitilitigo, Carpo, criminor, mordeo - Czicho obzuwam vragam.
- 11: Vitis -

strona: 1130b

winny pien albo korzen.

- 1: Viticula - winni pniaczek.
- 2: Viteus, Quod est ex vite - *Zwinnegopnia* [!] .
- 3: Vitiarium, Vitium seminarium, seu locus vitium plantis confitus - Miejsce winnem nafadzone.
- 4: Vitifer, Quod fert vites, fiue in quo proueniunt vites - winno rodzaci.
- 5: Vitigineus, Quod ex vite fit - Zwinnich pniow vczinioni.
- 6: Vitifator, Quod vites ferit - winnarz.
- 7: Vitium, Vitiofitas, prauus actus, labes et prauitas animi - wistepek, zlofc, skaza.
- 8: Vitiosus, Vitiis plenum, corruptum, deprauatum - Zloflywi, zeplowani.
- 9: Vitiose, Male, corrupte - Szkodliwie skazenie.

strona: 1131a

- 1: Vitiositas - Złośliwość, wyłtępek.
- 2: Vitio, Corrumpto, deftruo, deterius reddo - Pfuie, każę, gwalcę.
- 3: Vito, Euito, effugio, declino, caueo - Strzegę fie, **waruieę [!]** fie.
- 4: Vitatio, Vitandi actus - **wiftrżegani ęfie [!]** , vwarowanie.
- 5: Vitabundus, Vitans - Strzegeci fie.
- 6: Vitrum - Szklenica.
- 7: Vitriarius, Vitri conficiendi artifex - Szklarz.
- 8: Vitreus, Quod ex vitro est - Szklani.
- 9: Vitriarius, Vitra conficiens - Szklankarż.
- 10: Vitricus, Matris meae post patris obitum maritus - Oyczim.
- 11: Vitta, Ligamentum capitis, hoc est, fascia, qua circum caput antiqui, vel crines, vel ferta, aut flores, aut quiduis aliud religabant - Binda koło głowi cziepiec.
- 12: Vittatus, Vittis redimitus - Bindami obwiazani.
- 13: Vitula, Bubuli generis foetus foemininus, qui annum primum aetatis nondum expleuit: nam tunc Iuvenca dici incipit - Iałowka.

strona: 1131b

- 1: Vitulus, Foetus masculinus in bubulo genere, qui primum aetatis annum nondum expleuit: nam deinde iuuenus vocari incipit- Czielę.
- 2: Vitulinus, Quod ex vitulo est - Czielęci.
- 3: Vitupero, Vitio do, vitio verto, culpo, de dignitate vel autoritate alicuius detraho - Ganię.
- 4: Vituperatio, Vituperandi actus, reprehensio - Ganięnie.
- 5: Vituperium, vituperatio, dedecus, infamia - Ganięnię.
- 6: Vituperator, Reprehensor, qui proclius est ad vituperandum - Ten ktori gani.
- 7: Vituperabilis, vituperatione dignus - **Godniganienia [!]** .
- 8: Viuarium, Locus in quo vel aues, vel pisces, vel ferae continentur - Miełce **gdzieziwo [!]** chowaią, **zwierzptaki [!]** albo ribi.
- 9: Viuerra, Animalculum exiguum ex genere mustelarum, quo venatores vtuntur ad cuniculos ex antris expellendos - Foret zwierze tchorzowi podobne, ktori wpufzczoni podziemię kroliki na wierzch wikęsfuie.

strona: 1132a

- 1: Viuiradix, Planta quae cum radice feritur, quali viuum radicem habens - Szczep skorzeniem wfadzoni.
- 2: Viuo, Vitam ago, vitam dego, et in vita fum - Zyę.
- 3: Victito, vefcor, alor, victu vtor - Chowam fie.
- 4: Victus, Omne illud fine quo viuere non poffumus - Zywność, chowanieę.
- 5: Viuus, Spirans, animatum, vita praeditum - Zywy.
- 6: Viuax, Longaeuus, feu vitae diuturnioris - Długo żywi.
- 7: Viuacitas, Longaeuitas, vitae diuturnitas - **Długieżicie** [!] .
- 8: Viuifco, Viuus fio, animor - Ożiwiam.

strona: 1132b

- 1: Viuidus, Multo vigore praeditus - Prawie czerŃtwi, zywi.
- 2: Vix, Propemodum, non aegre, vel difficulter, quali cum vi et labore - Liedwo.
- 3: Vlcifcor, Vindico, iniuriam non impunitam relinquo, poenas repeto, et fupplicium fumo - Mfzczefie.
- 4: Vltio, Vindicta - PomŃta.
- 5: Vltor, Vindex, vindicator, qui iniuriam illatam vlcifcitur - PomŃciciel.
- 6: Vltrix - Mfzcaęa fie.
- 7: Vlcus, Solutio vnitatis in carne, quali fit per eroŃionem - wrzod.
- 8: VlcuŃculum - wrzodek.
- 9: Vlcero, [...] Hulcero, vlceroŃum facio, vlceribus infeŃto - Owrzedzam.
- 10: Vlceratio - Owrzedzenieę.
- 11: Vlcerosus, Quod eŃt plenum vlceribus - wrzodowati.

strona: 1133a

- 1: Vlgo, Terrae humor naturalis, ex ea nunquam recedens - WilgotnoŃ wżiem.
- 2: Vlginosus, Semper vuidus - Vftawnie wilgotni.
- 3: Vllus, Aliquis - Zaden, niektori.
- 4: Vlmus - Vlmowe drzewo.
- 5: Vlna, Brachium - łokiec. ¶ Vlna [...] menŃurae nomen tantam habentis longitudinem, quantam complectuntur duo brachia vtrinque extenŃa - Kłafka na dwuŃażeniach, Ńtos.
- 6: Vltra, [...] praeter, et trans- ZoneŃtrone, dalei.

7: Vterior - Dalfzi.

strona: 1133b

1: Vterius - Dalei.

2: Vltimus, poſtremus - Oſtatni.

3: Vltimum, Poſtremum - Na oſtatek.

4: Vltro, Vltra, ſiue inſuper- Nad to.

5: Vltro [...] ſponte, hoc eſt, nemine rogante, aut cogente - Zdobrei woli.

6: Vltro, Huc illuc, ſurfum, deorfum - Tam y ſam, i tu y **ogdzie [!]** .

7: Vlulo, Flebilem et moeſtum ſonum edo more luporum - wyę.

8: Vlulatus, Clarus, et inconditus clamor - wycię.

9: Vlula - Sowa.

strona: 1134a

1: Vmbilicus, Quicquid in aliqua re eſt medium - Srzodek kaſdei rżeczzi pępek.

2: Vmbilicatus, Quod vmbilicos habet, vel quod ad vmbilici ſimilitudinem factum eſt - Iako **pępekuczini** [!]

3: Vmbo, Media pars clypei eminentior - Srodek vpuklierza koncziati.

4: Vmbra, Aër carens ſole - Czien.

strona: 1134b

1: Vmbella - Czionek.

2: Vmbro, Tegendo vmbram facio - Czien czinie.

3: Vmbraticus, Quod eſt ex vmbræ ſeu ad ſimilitudinem vmbræ - Czieniaſti.

4: Vmbratilis, Quod in vmbræ otioque verſatur - W czieniu proznuięci.

5: Vmbraculum, Tabernaculum, velumve vmbræ cauſa erectum - Zaſłona.

6: Vmbrifer, Ferens vmbram - Zaſłonę czinięci.

7: Vmbrosus, Opacus - Czieniſti.

8: Vna, Simul, pariter - Spolnie.

9: Vnanimis, et Vnanimus, Qui vnus animi eſt, et vnus ſententiæ cum altero, conſentiens, congruens, conueniens - Iednego vmiſłu.

10: Vnanimitas, Concordia, conſenſus, æquanimitas - Ieden vmiſł.

strona: [1135]a

- 1: Vncia, Alfis pars duodecima, quali vna ex duodecim – łott, to iest dwanaŝta częŝć niektorei rzeczy.
- 2: Vnciola – łoczik.
- 3: Vncialis, Quod eŝt vnus vnciae – Oiednim łoczcie.
- 4: Vnciarius – łotowi.
- 5: Vnciatim, Per ŝingulas vncias – Po łocie.
- 6: Vncinatus, Vncinis hamatus – Nafieczoni.
- 7: Vncus, Inŝtrumentum incuruum, et in feŝe reflexum – Hąk.
- 8: Vncus, Incuruus, aduncus – Krziwi, hakowati.
- 9: Vnda, Fluctus ŝiue globus aquae in vnum collectus – wałi wodnę.
- 10: Vndula – Małe wałe na wodzie.
- 11: Vndabundus, Vndofus, procellofus – Pełni wałow wodnich.
- 12: Vndatim, Ad vndarum ŝimilitudinem –

strona: [1135]b

Iakobi voda.

- 1: Vndisonus, Quod vndarum more ŝtrepit, vel quod vndis ŝtrepit – Wałami pluŝkaiąc.
- 2: Vndo, Fluctuo, vndis agitor – Wałami ŝie toczę.
- 3: Vndans – Płoczę.
- 4: Vndofum mare, id eŝt, fluctuoŝum, vndis exagitatum – Morze wałow pełne.
- 5: Vndulatus – Pregi maiare wodne, iakie nafzamłacie wydąŝ.
- 6: Vnde, Ex quo loco, vel a quo loco – Skąd.
- 7: Vndecunque, Ex quocunque loco – Skadkolwiek.
- 8: Vndecentum, Nonaginta nouem, centum minus vno – Dziewiecdzieŝiat y dziewiec.
- 9: Vndecies, Vndecim vicibus – Iedenafcie razow.
- 10: Vndecimus, Vltimus ex vndecim – Iedenafci.
- 11: Vndeciremis, Nautis vndecim remorum ordines habens – Okręť wiedzim rzadzie iedenafcie poiazdmaięci.
- 12: Vndeni, Vndecim – Iedenafcie.
- 13: Vndeuginti, Nouemdecim, viginti minus vno –

strona: [1136]a

Dziewietnaście.

- 1: Vndeicesimus, Decimus nonus - Dzie wietnafti.
- 2: Vndetrigesimus, [...] vicefimus nonus - Dwudziefti **ad ziewiati [!]** .
- 3: Vndequadraginta, Triginta nouem - Trzidziefczi y dziewiec.
- 4: Vndequadragies, Nouies et tricies - Dziewiecy trzidziefczi.
- 5: Vndequinquaginta, Quadraginta nouem, quinquaginta minus vno - Szterdziefczi y dziewiec.
- 6: Vndequinquagesimus, Quadragefimus nonus - Dziewiatia **ftrerdziefty [!]** .
- 7: Vndefexaginta, Quinquaginta nouem - Piedziefiat y **dziwiec [!]** .
- 8: Vndeoctoginta, Septuaginta nouem, octoginta minus vno - **Siedni dziefiat [!]** y dziewieć.
- 9: Vndeuis, et Vndelibet, Ex vno quouis loco - Skadiednochczes, zewfząd.
- 10: Vndique, Ex omni parte - Skaźdei ftroni.
- 11: Vnedo - Iabłko podobne pigwie.
- 12: Vngo, et Vnguo, Oleo, aliove pingui oblino - Pomazuię.
- 13: Vnctito - Vftawnie mażę.
- 14: Vnctum, Pingue quod in porci dorfo mollius eft - Tłuftość na chrzibcie wieprżowim.
- 15: Vnctus, Vnguento oblitus, perunctus, vnguentatus - Namazani.

strona: [1136]b

- 1: Vnctiuſculus, Hoc eft, paulo vnctior - Kęs tłufci.
- 2: Vnctio, Vnguendi actus - Pomazanię.
- 3: Vnctor, Qui vngit - Tenktori namazuię.
- 4: Vnctorius, Quod vnctioni deftinatum eft - Do mazanię narzadzoni.
- 5: Vnctura, vnctio - Mazanię.
- 6: Vngentum, fiue Vnguentum - Małc.
- 7: Vnguentatus, Vnguento oblitus - Pomazaniec.
- 8: Vnguentatius, vel potius vngentarius, [...] Qui vnguenta [...] vendit - Małczy przedawaiaci.
- 9: Vnguentaria, Quae vnguenta conficit et vendit - Taktorę małci czini y przedaię.
- 10: Vnguentarius, Vnguentis idoneus, ad vnguenta pertinens - Do małci dobri.
- 11: Vnguen, Quiduis pingue quo quippiam poſſumus inungere - Małc wżelyaka.
- 12: Vnguinosus, Pinguis - Vmałzczoni.

13: Vnguis, Cornetum illud quod in extremis digitis enascitur, non solum in manibus, verumetiam in pedibus - Paznogiec, kopito.

strona: 1137a

1: Vnguiculus, Paruus vnguis - Paznogietek.

2: Vngula, Calceus corneus, pedes muniens eorum animalium quae digitos non habent: fiue etiam ea pars pedis, quae cornu tegitur - Kopyto.

3: Vngulum, Antiquis anulum significabat - Pierścien.

4: Vnio, Concordia, confensus - Ziednocenie [!] vгода.

5: Vnio [...] significat margaritam - Perła.

6: Vnquam, Vllo tempore, omni memoria - Ktoregokolwiek czałzu.

7: Vnus, Numeri principium - Ieden.

8: Vnufquibet, et Vnufquius, Quilibet -

strona: 1137b

Kazdi.

1: Vnufquifpam, Aliquis vnus - Ctokolwiek [!] .

2: Vnufquifque, Singuli - Kazdi.

3: Vnicalamus - Oiednim zdzbię.

4: Vnicaulis, Quod vnum caulem habet, nec in ramos spargitur - O iednim głabiu.

5: Vnicolor, Vnius coloris - O iednei farbie.

6: Vnicornis - Ied nerozec [!] .

7: Vnicus, Singularis, vel solus - Iedini.

8: Vnice, Singulariter - Ofsobliwie.

9: Vnigena, Vnicus, vnigenitus - Iednorodni.

10: Vnigenitus, [...] pro filio vnico, qui neque fratrem habuerit, neque sororem - Iednorodzoni.

11: Vnimanus, Vnam tantum manum habens - Iednoręki.

12: Vnio, Coniungo, in vnum redigo - Spaiam, złączam.

13: Vniftirpis, Quod a radice caudicem habet vnicum affurgentem - Iednim prętem rofnąci.

14: Vnitas, Indiuifibile numeri principium - Ieden iedność **zwielurzeczi** [!] .

15: Vniter, Coniuncte, concorditer - Zgodliwie.

16: Vniuersus, [...] totus - wŕziftek, ŕpolni.

17: Vniuerse, Generaliter, generatim, figillatim -

strona: 1138a

Spolnie.

1: Vniuersitas - Spolne zgromadzenie. [...] pro communi collegio

2: Vniuersalis, Ad vniuerfos pertinens - Spolni, poŕpoliti.

3: Vniufmodi, Vniformis, non varius - Iednako.

4: Vnioculus, qui et Vnoculus [...], Vnicum habens oculum - Iednooki.

5: Vola, Caua pars manus, fiue pedis - Dłon.

6: Volo, Aërem pennis feco - Liątám.

strona: 1138b

1: Volans - Latáiáci.

2: Volito, Frequenter volo - Vítawnie látám.

3: Volaticus, Velox, quasi volatilis - Lataieci, nieŕtałi.

4: Volatilis, Volucris - Latac mogaci.

5: Volatus, Ipŕa volatio et volandi actus - Latanie.

6: Volo, Voluntas eŕt, voluntatem habeo, voluntas mea fert - Chcę. [...] opto et cupio.

7: Volens - Chçáci.

8: Voluntas, Animi noŕtri ŕententia, mens, animus, ŕenŕus - Chçziwoŕcz, **ccenie** [!] .

strona: 1139a

1: Voluntarius, Quod fit ŕponte, ad libidinem et arbitrium, vulgo Spontaneum vocant - Chçáci, dobrowolni.

2: Voluntarie, et Voluntario, Sponte, bono et prompto animo, non coacto - Chççąc.

3: Volsella, fiue Vulfella, Inŕumentum pilis e corpore euellendis idoneum - Kliefzcziki do wiriwanią włofow.

4: Volua, Inuolucrum, quo quid inuoluitur - Pielucha, obwicię.

5: Volucer, Volatilis, penniger - Látáiáci. ¶ Volucer [...] velox, celer - Prętki.

6: Volucris, Omne id quod volat - **Kádždá** [!] rzecz ktora látác moze.

7: Volucra, Genus animalis quod praerodit teneros pampinos - Zwierz ogrizaiac pnie winnę.

8: Voluo, Verto, verŕo, torqueo, in orbem torqueo - Toczę, obracam.

9: Volutus - Obracani.

10: Voluto, Saepe, multumque voluo, - Vftawnie przewalam, obrócám.

strona: 1139b

1: Volutatus, Saepe multumque volutus - Vftawnie przewracani.

2: Volutatio - Przewracanie, wałefanie.

3: Volutabrum, Locus vbi fues volutantur - Kałuz.

4: Volutatim, Iterum atque iterum voluendo - Przewáláiác.

5: Volubilis, Quod facile voluitur et in orbem incitatur - Obrotni.

6: Volubiliter, Celriter, incitate - Obrotnie.

7: Volubilitas, Volubilis motus et conuerfio - Obrot.

8: Volumen - Kłiega.

9: Voluox, Vermis teneros vitium pampinos, et pubefcentes vuas erodens - Gafianka winną.

10: Voluptas, Iucunditas, fructus iucunditatis, et laetitiae - Rozkołz.

strona: 1140a

1: Voluptabilis, Gratus, voluptuofum - Rozkołz przinołzácii.

2: Voluptarius, Quod voluptatem affert - Rozkołz cziniácii.

3: Voluptuosus, Habitum, et vehementiam fignificat, et affectionem - Rozkołzi poządliwi.

4: Volupe, Delectabile, gratum, iucundum - wdzieczno.

5: Vomica, Abfcelfus internus copiofam euomens łaniem - Ropa ze wrzodu.

6: Vomo, Per os eiicio, egero - Zrzuczam.

7: Vomito - Vftawnie zrzucam.

8: Vomito, Cibi, potufve per os eiectio, quae ventriculi fubuerfione contingit - Zrzucanie.

9: Vomitor, Qui vomit- Tenktori zrzucą.

10: Vomitorius, Quod vomitum ciet - Zrzucenie cziniácii.

strona: 1140b

1: Vomer, ferramentum aratri quo fulci fiunt - Pług.

2: Vopifcus - Ieden **zblifniatziwi [!] gdziedrugi [!]** beł martwi. [...] qui ex duobus conceptis, vno abortu exclufo, ad partum legitimum ducitur.

3: Voro, Cibum non confectum deglutio - Zram, czpam.

4: Vorago, Locus immenfae profunditatis - Głebia niezmierną.

- 5: Voraginofus, Quod est voraginibus plenum - Pełni głębokich dziur.
- 6: Vorax, Multa abfumens, inexplebilis, infaturabilis - Zarłok.
- 7: Vos - Wyfami.
- 8: Voueo, Deo aliquid sancte promitto, vota facio, vota nuncupo, vota suscipio - Bogu nieco obiecuję.
- 9: Votus - Obiecani, poświęconi.
- 10: Votum, promissio facta deo, voti sponsio qua Deo obligamur - Obiecanie bogu.

strona: 1141a

- 1: Votiuus, Quod ex voto dari promittitur, quod ex voto fit et suscipitur - Bogu obiecani.
- 2: Vox, [...] sonus qui ab animalis ore profertur - Głos.
- 3: Vocula, Parua vox - Głosek.
- 4: Vocabulum, Dictio qua res singulae vocantur, aut voce efferuntur - Słowo, mianowanie.
- 5: Vocalis, Quod est sonorum, et summae vocis - Głosni.
- 6: Vocalitas, Consonantia - **Zgodni głos [!]** .
- 7: Vocamen, Nomen, appellatio - Nazwanie.
- 8: Vociferor, Clamo, clamorem edo, exclamo - Głośno wołam.
- 9: Vociferatio, Clamor, actus vociferandi - Głośne wołanie.
- 10: Voco, aduoco, accerfo, appello, adduco - Wołam.

strona: 1141b

- 1: Vocatus - Zawołani.
- 2: Vocatus - Wziwanie.
- 3: Vocator - Wziwac.
- 4: Vocito, Frequenter voco - Wtawnie wzywam.
- 5: Vpilio - Owczarz. [...] pro opilione
- 6: Vpupa - Dudek.

strona: 1142a

- 1: Vrbs, Oppidum muro cinctum - Miasto.
- 2: Vrbicus, Quod ad vrbem pertinet - Mieski.
- 3: Vrbanus, Vrbicus - Mieski. ¶ Vrbanus [...] pro faceto, comi, lepido - Obyczaini, zartowni.

4: Vrbanitas, Sermonis lepor, oratio falibus condita, fal, facetiae - Obiczaie ozdobne y żarti poccziwę.

5: Urbane, Facete, lepide, venuste - Poccziwie y prziftoinie.

6: Vrceus, [...] vas quo aqua in vrnam infunditur, vel in ahenum - Węborek albodzban do czerpanią wodi.

7: Vrceolus - Węboreczek, szkopiczek.

8: Vrceolaris herba, [...] vulgus hodie **parietariam**, feu **muralem** appellat - Noc y dzien.

strona: 1142b

1: Vredo - Zarazenie **drzewaiakobi** [!] **przipalonebeło** [!] .

2: Vrgeo, Incumbo in aliquid, cogo, premo, impello - Czifne, przimufzam.

3: Vrigo, Vredo quae ex vi cauftica alicuius medicamenti prouenit - Palenie z liekarftwa.

4: Vrina, Serum languinis, quod in renibus colatum per vretas tranfmittitur ad veficam - Mocz, vrina.

5: Vrino, fiue Vrinor, Aquam fubeo, et rurfus emergo - Narzam sie w wodzie, y zafię wi narzam.

6: Vrinatores, [...] Qui in aquam, merguntur, et fub ea natant - Norkowie.

7: Vrinum, Ouum irritum, et inefficax - Ialowe iaie, ktore kokofzi znalazia bez zeifcia **skurcm** [!] .

8: Vrna, Vas quo aqua e puteis, fluminibusve hauritur -

strona: 1143a

Wiadro.

1: Vrnula - Wiaderko.

2: Vrnarium, [...] Mensa quadrata, quod vrnas cum aqua pofitas ibi potiffimum haberent in culina - Stoł na **ktoriw** [!] wode wkuchni ftawiaią.

3: Vro, Cremo, vel calore aut frigore laedo - Przipaliam.

4: Vrens - Przipalaiaci.

5: Vftus - Przipalioni.

6: Vftio, Vrendi actus, aduftio, combuftio - Przipalenie.

7: Vftor, [...] qui corpora in buftuariis cremat - Przipaliacz.

8: Vrito - Vftawnie przipaliam.

- 9: Vítulo, Vro, aduro, cremo - Oppaliam.
- 10: VÍtrina, Locus in quo metalla candescunt, vt laborentur - Komin gdzie zelazo rozpalaiam.
- 11: Vropygium, siue [...] Orthopygium - Wzitek, iaki wzatku u kokofzi wydafz.

strona: 1143b

- 1: Vrruncum, [...] quod est in imo spicae circa summum culmi cacumen, minus grano - Czubeczez [!] wkłofie na spotku, ziarnku podobni.
- 2: Vrsus - Niedzwiedz.
- 3: Vrsa - Niedzwie dzica [!] .
- 4: Vrsinus - Niedz wiedzi [!] .
- 5: Vrtica - Pokrzywa.
- 6: Vrus - Zubr.
- 7: VSIA - Podftac [!] . [...] quam Quintilianus Essentiam interpretatur
- 8: VÍpíam, VÍquam, et in loco, et ad locum - Gdziekolwiek.
- 9: VÍquam, Alicubi, vno aliquo in loco - Hazadnim [!] mieifcu.

strona: 1144a

- 1: VÍque - Az.
- 2: VÍquequaque, Passim, affidue, femper, quasi in vnoquoque loco, siue vnoquoque tempore - Okolicznie wszędzie.
- 3: VÍquequo, Quoufque, donec, quoad, quandiu - Iak długo.
- 4: Vt, Vti, quo - Abin, zeby.

strona: 1144b

- 1: Vtut, Vtcunque, quocunque modo - Iakokol wiek.
- 2: Vtcunque, Quomodocunque, quocunque modo - Iakotako.
- 3: Vter, Pellis qua vinum, aut oleum deferri solet - Skora zlzita **wia kiei [!]** oliwę nofza.
- 4: Vtricularius, Qui canit tibiis infixis vtriculo, quae vocantur tibiae vtriculares - Buda, gaida.
- 5: Vtrarius - Ten ktori oliue, albo winno, zkorze nofi.
- 6: Vter - Ktori ztich dwu.
- 7: Vtercunque, Vteruis, siue vterlibet - Ktorikolwiek.
- 8: Vterlibet, Alter ex duobus, quem tibi capere libet - Ktoric fie **po doba [!]** .
- 9: Vternam, Vter - Ktori **ztik [!]** dwu.

10: Vterque, Significat ambos - Obadwa.

11: Vteruis, Vter quem tu vis, vterlibet - Ktorego tichczefz.

strona: 1145a

1: Vtrinque, Ab vtroque latere, ab vtraque parte - Zobu ftron.

2: Vtro, Vtram partem versus - Sktoreikol wiekftroni.

3: Vtrobique, In vtroque loco - Zobudwu miefc.

4: Vtroque, Ad vtrunque locum - Stei y zowej ftroni.

5: Vtrum - Coftich dwu.

6: Vter, vel Vterus, Loci muliebres in quibus concipitur foetus - Zywothnie wiefczi.

7: Vterculus, [...] pro ventre - Brzufzek.

8: Vterini fratres, Qui ex eodem vtero prodierunt - Rodzeni bracia.

9: Vti, Vt - Iako.

10: Vtinam - Bogbi todał.

11: Vtique, [...] certe vel profus - Prawdziwie.

12: Vtor, Vfurpo, vfum rei alicuius habeo - Poziwam.

13: Vsus, Ipfe vtendi actus, exercitatio, tractatio, vfurpatio -

strona: 1145b

Pozitek.

1: Vsualis, Vfuarium: quod vfui noftro feruit - Poziteczni.

2: Vsuarus, [...] ille, cuius eft vfus, qui rei vfum capit - Ten ktori poziua.

3: Vsusfructus, [...] significans rei vfum fructuofum, quum fcilicet res aliqua non nofta eft, fed perinde ex ea fructum atque vtilitatem capimus, acfi nofta effet - Pozitek zrzeczi cudzei.

4: Vsucapio, [...] rem aliquam continuatione vfus, et poffeffionis mihi attribuo, vendico, in meum vfum conuerto - Przez dlugie poziwanie fobie przywlafczam.

5: Vsucaptio, fiue Vfucapio, [...] acquifitio, vel adiectio dominij, per continuationem poffeffionis temporis lege definti [*lege: definiti*] - Prziwlafczzenie rzeczi nieiakiei zadlugim boziwanim [!].

6: Vsio, Vfus - Vziwanie.

7: Vditor, Frequenter vtor - Vftawnie vziwam.

8: Vditatus, Confuetus, folitus, in vfum receptus - Zwiczaini.

9: Vsite -

strona: 1146a

Zwiczainie.

1: Vsur, Vfus - Vzywanię, pofitek.

2: Vsur [...] pecunia, quae a debitore datur creditori pro vfu pecuniae fibi creditae - Lichwa.

3: Vsurpo, [...] in frequenti vfu habeo - Vftawnie poziwam.

4: Vsurpato, Frequens vfus - Długie **prziwanie** [!]

5: Vtensilia, Quaecunque vfui noftro funt neceffaria - Wfzelyakie rzeczy ktorich poziwanie.

6: Vtilis, Fructuofus, commodus, accommodatus, frugifer, quod ex vfu eft, quod vfui eft vtilitati - Poziteczni.

7: Vtilitas, Commodum, fructus, emolumentum, lucrum, quaefus, oportunitas, commoditas - Pozitek.

8: Vtiliter, Ex vfu, commode -

strona: 1146b

Pozitecznie.

1: Vtpote, Quoniam, quandoquidem, nempe, quippe - Przeto, **haprzykład** [!]

2: Vtquid, Quamobrem, propter quid - Dla czego.

3: Vua, Fructus vitis - Winna iagoda.

4: Vueus, Quod ex vua fit - Zwinnei iagodi.

5: Vuiifer, Producens vuas - Winno rodzaci.

6: Vuidus, Quod eft humidum, pingue, quodque praecipue habet aliquid humoris intrinfecus - **Sokupełni** [!], wilgotni.

7: Vuelco, Vuidus fio, humorem contraho - Sok rozmnam.

strona: 1147a

1: Vulga, quae eft Bulga, Sacculus fcorteus, fiue ex alia materia, in quo pecuniam, aliave itineri neceffaria circumferimus - Tłomok fzan.

2: Vulgus, Pars populi ignobilior, plebs - Liud pofpoliti, **poftpolstwo** [!]

3: Vulgo, Paffim, nufquam non, plerunque, et [...] **Communiter** - Pofpolicię.

4: Vulgaris, Quotidianum, commune, protritum, peruulgatum - Pofpoliti.

5: Vulgariter, Populariter, vfitate, folite, more vulgato et confueto - Pofpolicię.

- 6: Vulgo, In vulgus enuntio, vulgo notum facio, peruulgo, diuulgo - Włzędzie rozszławiam.
7: Vulgatus - Rozszławioni.
8: Vulgator, Euulgator, enuntiator - Rozszławca.
9: Vulgiuagus - Połpoliti.
10: Vulnus, Plaga, et proprie hians, parenſque apertura corporis ictu aliquo inflictă -

strona: 1147b

Rana.

- 1: Vulnerarius, Vulnerum fanandorum vim habens - **Maiacimoc** [!] do goieniã ran.
2: Vulnerarius, Curator vulnerum, chirurgus - Barwierz, rani goiaci.
3: Vulnero, Saucio, vulnus infligo, plagam impono - Rane zãdáie.
4: Vulneratio, Sauciatio - Ranienie.
5: Vulnificus, Qui vulnus infligere poteſt - Ten ktori **raneczini** [!] .
6: Vulpes - Lys.
7: Vulpecula - Lyſſeczka.
8: Vulpinus, Quod pertinet ad vulpem - Lyſłowi.
9: Vulpinor, Mendaciis ac fraudibus vera peruerto, ſiue effugio - Zprawdi kłãmſtwo czinię.
10: Vultur - Sęp.

strona: 1148a

- 1: Vulturinus, Quod eſt vulturis - Sępowi.
2: VVLTVRNVS, Ventus qui ab Oriente hyberno ſpirat - Wiatrze wschodu.
3: Vultus, [...] habitus ſiue ſtatus faciei - Twarz.
4: Vulticulus - Twarziczka.
5: Vultuosus, Triftis, ſeuerus, vel nimia vultus oſtentatione, et mutatione, quod mimicum eſt et ſcenicum - Ten ktori frogiei ieſt twarzi.
6: Vulua, Vtrculus ille in foeminis, in quo foetus ſit conceptus -

strona: 1148b

Samiczi włtid, item niewieſczy zywoth.

- 1: Vxor, Quae viro tradita eſt - Zona, małzonka.
2: Vxorcula - Zonka.

3: Vxorius, Quod est vxoris, vel quod ad vxorem pertinet - Do małzonki przinalezaci. ¶
Vxorius [...] qui vxori nimis inferuit - Lizyzonka.

strona: [1149]a

X

1: Xanthion, [...] quae alio nomine philanthropos, et vulgo **Lappa minor** appellatur - Rzepik.

strona: [1149]b

1: Xenium - Podarek prześpolnemu albo gołciowi dani. Munus hospitibus dari solitum.

2: Xenodochium - Gołpoda obecna. Locus publicus quo hospites, id est, peregrini excipiuntur

strona: 1150a

1: Xerophthalmia - Zawrzewanie oczu. Arida lippitudo, quum nec tument, nec fluunt oculi, sed rubent tantum, et pruritu infestantur

2: Xiphia, Piscis genus, rostrum habens mucrone armatum - Miecz konczati.

3: Xiphion - Polna wika.

strona: 1150b

1: Xylinum - Bawełna.

2: Xyris - Tatarskie ziele.

3: Xystus - Gąnek albo fala do gier łprawowania. [...] porticum amplam significat

strona: 1151a

Z

1: Zea - Szpelta, ziarno maia ca tak dobre iako y pszenica, inde zytho antiquum. [...] Spelta

2: Zelus - Zawisc, załdrofc. Modo inuidiam, modo studium, modo amorem, modo aemulationem significat

3: Zelotypia - **Zaplacziwa [!]** mielosc albo załdrofc. AEgritudo animi ex eo proueniens quod quis timeat ne adfit alteri quod cum nemine velit habere commune.

strona: 1151b

1: Zelotypus - Zazdrofliwi, zawifni, wmieloczi. Sulcipiofus in amore

2: ZEPHYRVS, Ventus flans ab occasu aequinoctiali - **Wiatrzzachodu [!]** słonca.

strona: 1152a

1: Zingiber - Imbier, zazwor.

2: Zizania, et Zizanium - Kákol.

strona: 1152b

1: Zodiacus - Okrąg włobie maieci dwanaście **znakowniebieskich** [!] . Circulus [...] in sphaera, qui alio nomine obliquus dicitur, duodecim continens signa

2: Zona - Pás, tałma. Cingulum quo cingimur.

3: Zonarius, Qui zonas facit - Pałnik.

4: Zonarius, Quod ad zonam pertinet: vt, Sector zonarius, qui zonam seu loculos incidit, quem crumenifecam appellare possumus - Rzeżimiefzek.

5: Zonula - Pałsek, tałiemka.

6: Zoophyta, [...] quae mediam naturam inter plantas et animalia habent - Zabiarki.

strona: 1153a

strona: 1153b

1: Zythum, vel Zythus - Pywo.